

Antologia SF 6

Antologia SF
volumul 6
Povestiri SF şi Fantasy

Kindle eBook: Cosimo, decembrie 2012
— versiune definitivă -
Selecţia textelor, redactarea, corectura şi coperta: Cosimo

Cuprins:

Lucius Shepard
Povestea unui pribeag
(„A Traveler's Tale", 1984)

Traducere de Laura Bocancios

Toate acestea s-au întâmplat cu mai mulţi ani în urmă, pe insula Guanoja Menor şi au legătură, în cea mai mare parte, cu un tânăr american pe nume Ray Milliken. Mă îndoiesc să fi auzit de el, doar dacă nu cumva aţi fost dăruiţi cu o memorie excepţională şi aţi avut ocazia să citiţi vreun articolaş despre colonia lui, tipărit de tabloidele naţionale, dar prin părţile astea numele lui rămâne unul de referinţă.

— Cine-a mai fost şi yankeul ăla, va zice un beţivan (o conversaţie obişnuită din Guanoja angrenează cel puţin unul), ăla care a năimit Cimitirul şi zicea c-o să aducă spiritele din spaţiu.

— Ăla era Ray Milliken, va veni răspunsul şi va atrage, invariabil, un şir de poveşti pe tema prostiei yankeilor, ca şi cum experienţele lui Ray ar fi fost expresia fundamentală a unei asemenea istorii – ceea ce ar putea foarte bine să şi fie.

Majoritatea americanilor pe care-i întâlneşti în străinătate se împart pe tipologii. Pun asta pe seama faptului că, atunci când întâlnim un conaţional, avem tendinţa de a exagera, de a adopta modele catalogabile de comportament, de a ne etala excentricităţile şi punctele de vedere politice clasificabile, orice ar putea, mai târziu, să se dovedească obiect de dispută, totul ca să putem fi mai uşor de recunoscut pentru celălalt. Această tendinţă, cred, are repercusiuni asupra reputaţiei noastre de oameni pentru care timpul este un obiect de preţ; nu vrem să irosim niciun moment din vacanţele noastre sau, în cazul expatriaţilor, ca mine, din perioada de pensie, legând relaţii bazate pe afinităţi greşite. Eu intru în categoria celor de nobilă tradiţie. Cincizeci şi opt de ani, cu burdihan şi o barbă sură, fost funcţionar de stat, contabil, retras la pensie pe această insulă de pe coasta Hondurasului. Divorţat o dată, acum îmi duc traiul alături de o fiică a insulei, o negresă de douăzeci de ani pe nume Elizabeth, care nu găteşte nici bine, nici rău, dar a cărei prestaţie erotică nu e niciodată lipsită de entuziasm. Când pun pe răboj aceste adevăruri, simt că viaţa e delimitată de operele

lui Maugham, Greene şi Conrad. Fostul Funcţionar, Rătăcit pe o Insulă Tropicală Sordidă. Şi aştept cu nerăbdare să evoluez spre următorul tip, o eminenţă cenuşie, genul de figură ilustră degenerată, chemată să soluţioneze controversele iscate în jurul vreunei mărunte probleme de doctrină insulară.

— Aţi face mai bine să-l întrebaţi pe Franklin Winship, vor spune. Omul ăla e aici de la uraganul din şapteşopt.

În orice caz, tipul lui Ray făcea parte dintr-o varietate mai contemporană; era unul dintre acei bărbaţi-copii pe care îi găseşti cutreierând pe meleagurile însorite de la capătul lumii, mereu dând impresia că se îndreaptă către un paradis despre care auzise vorbindu-se, către o plajă despre care se spune că e neatinsă, unde sperau să realizeze… ceva, împlinirea unei ambiţii pe jumătate conturate, ale cărei standarde de pace şi puritate sunt atât de înalte, încât reprezintă o garanţie a eşecului. Pribegi îşi zic, şi pe bună dreptate, căci pribegia este singurul domeniu în care sunt specializaţi. Ştiu cum să doarmă pe gratis pe Buttermilk Key, cunosc cele mai ieftine restaurante din Belize City, cel mai bun meşter de sandale din Panajachel, au lâncezit în puşcăriile mexicane, au făcut dizenterie pe când călătoreau prin ţinuturile sălbatice din Olancho şi au fost alungaţi din diverse oraşe pentru consum de droguri sau lipsă de fonduri. Dar, în ciuda cunoştinţelor şi a experienţei lor, sunt tineri neobişnuit de seci, metodici şi lipsiţi de entuziasm, având personalităţi aranjate cu grijă, pentru a insulta cât mai puţin spectrul larg al populaţiei. Când treceau de treizeci de ani – aceasta era vârsta lui Ray când l-am întâlnit –, se stabileau adesea pentru mai multă vreme într-un loc preferat, iar în jurul lor creşteau laolaltă obşti de hoinari mai tineri. În timpul unei asemenea perioade, putea apărea un subtip – urmaşi ai lui Charles Manson, care îşi foloseau siguranţa de sine pentru a-şi exercita influenţa în domenii de profit precum sexul şi drogurile. Însă Ray nu era din această plămadă. Mi se părea că pribegia îl lipsise de viclenie, de predilecţia pentru abuzul de putere şi rămăsese un inocent. Era mijlociu de statură, bronzat, cu părul zburlit, decolorat de soare şi ochi căprui incrustaţi pe un chip frumos, dar cu nimic ieşit din comun; avea înfăţişarea unui băieţandru, dezmoştenit al sorţii. Riduri palide, delicate, i se răspândeau din colţurile ochilor, ca nişte zgârieturi pe o bucată de gresie. Se îmbrăca de obicei în pantaloni scurţi şi într-o

cămaşă de cânepă, una dintre multele pe care le avea şi care erau decorate cu un contur de urs polar deasupra unui nume de moară şi cuvintele HARINA BLANCA.

— Ăsta sunt eu, spunea, arătând către cuvintele de pe cămaşă şi zâmbind. Pâine albă.

Prima oară l-am văzut în piaţa oraşului Debarcaderul Meachem, stând pe o bancă de piatră, sub singurul pom – o acacie pipernicită – şi făcând noduri marinăreşti pentru distracţia unui cârd de copii negri, subţiratici. Mi-a zâmbit larg, pe când treceam pe lângă el şi, surprins, obişnuit cu privirile ostile cu care tinerii americani îi gratulau îndeobşte pe cei mai în vârstă, i-am întors zâmbetul şi m-am oprit să privesc. Tocmai sosisem pe insulă şi eram prins în hăţişul birocraţiei legate de arendarea unui teren, scos din sărite de faptul că aveam de-a face cu un avocat care insista să-şi folosească engleza stricată când dădea explicaţii, adus în pragul exasperării de beţivanii incompetenţi care îmi ridicau casa, transformându-mi proiectele clare într-o realitate de coşmar cubist. Tovărăşia lui Ray era un respiro bine-venit. Într-un răstimp de patru luni, ne-am întâlnit, de două sau trei ori pe săptămână, la un pahar la Salón de Carmín – un bar dărăpănat, stând să se prăbuşească, construit pe piloni, deasupra apelor poluate ale portului. Ca să evităm zgomotul şi frecventele încăierări, stăteam în spate, pe pasarela de unde proprietăreasa îşi arunca zoaiele.

Ray şi cu mine nu scotoceam unul în sufletul celuilalt, doar spuneam poveşti. Ale mele descriau vicisitudinile vieţii la Washington, în vreme ce ale lui erau povestiri exotice despre *chicleros* şi despre jadul blestemat maya; cum călătorise el către Guayaquil în iahtul unei vedete rock sau vâslise singur pe Río de la Pasión, către ruinele nedezgropate din Yaxchilán; cum i-au ieşit în cale gherilele din Salvador. Pur şi simplu, era cel mai bun povestitor pe care-l cunoscusem vreodată. Un adevărat magician. Fiecare poveste a lui fusese, în mod evident, cizelată şi recizelată, până când valenţa emoţională a evenimentelor istorisite ajunsese să fie ţesută într-o proză limpede, plină de culoare. Cu toate acestea, erau la limita superficialului şi când le ascultai îţi venea uşor să crezi că erau rodul bogat al imaginaţiei sale. Poveştile erau, mi-a spus, asul lui din mânecă. Ori de câte ori era la strâmtoare, găsea un american bogat şi reuşea să se învârtă de câţiva dolari destăinuindu-şi trecutul.

Ştiind că mă considera bogat, i-am aruncat o privire circumspectă, dar el a râs şi mi-a reamintit că el plătise ultimele două rânduri.

Deşi era întotdeauna protagonistul poveştilor sale, mi-am dat seama că unele erau probabil la mâna a doua, altfel ar fi fost mult mai bătrân şi mult mai bolnav. Dar, în pofida acestui lucru, am ajuns să înţeleg că, la mâna a doua sau nu, poveştile *erau* ale lui, că deveniseră parte din fiinţa lui, aşa cum un poster lipit pe un perete se contopeşte, la un moment dat, cu suprafaţa de dedesubt, sub acţiunea factorilor de mediu. Printre poveşti, am aflat că a crescut în Sacramento şi a urmat pentru scurtă vreme Cal Tech, specializându-se în astronomie. Dar, de aici încolo, firul poveştii vieţii sale s-a depănat într-o învălmăşeală de anecdote. Din diverse surse, am auzit că închiriase o cabană lângă Punta Palmetto, pe care o împărţea cu o daneză pe nume Rigmor şi cu mulţi alţii, şi că poliţia le dădea târcoale, în urma unor informaţii despre nudism şi consum de droguri. Dar niciodată nu m-am vârât în această zonă a vieţii sale. Eram tovarăşi de pahar, nimic mai mult şi doar o singură dată am zărit un crâmpei din sufletul îngropat sub înfăţişarea lui placidă.

Stăteam, ca de obicei, cu picioarele proptite de balustrada pasarelei, la adăpostul nopţii, departe de discordanta formaţie reggae din local, şi priveam fulgerele îndepărtate, care aruncau sclipiri portocalii deasupra coastei Hondurasului. Fluturi de noapte se loveau de şiragul de becuri atârnate deasupra uşii, iar apa neagră era ca o oglindă lucioasă. Pe fiecare mal, şiruri de ferestre scăldate în lumini galbene marcau colibele ce urmau linia şerpuită a portului. Discutam despre femei – îndeosebi despre o anume femeie din partea locului, al cărei soţ părea mai preocupat s-o păstreze decât să-i curme infidelităţile.

— Pe aici, să ţi se pună coarne pare a fi pedeapsa oficială pentru căsătorie, am spus eu. De parcă femeile s-ar răzbuna pe bărbaţi pentru că au fost atât de proşti încât să se însoare cu ele.

— Femeile sunt anapoda, a zis Ray.

A izbucnit în râs, dându-şi seama că era un clişeu nepotrivit.

— Au treabă cu sacrificiul. Îţi frâng inima cu bune intenţii.

A făcut un gest de frustrare, incapabil să exprime ce voia şi îşi privi posomorât mâinile.

Nu mai văzusem până atunci o expresie atât de intensă pe

chipul lui, era limpede că nu vorbea despre femei la modul abstract.

— Ai probleme cu Rigmor?

— Rigmor?

Părea nedumerit, apoi a izbucni din nou în râs.

— Nu, acolo e vorba doar de sport şi distracţie.

Îşi plecă ochii din nou, privindu-şi cu insistenţă mâinile.

Eram curios. Aveam senzaţia că reuşisem să arunc o privire dincolo de suprafaţă, că enigma pe care o înfăţişa – un tânăr care se pierdea în nesfârşite pribegii – ar putea avea o dezlegare simplă. Mi-am formulat următoarele cuvinte cu grijă, sperând să-i smulg o mărturisire.

— Presupun că majoritatea bărbaţilor au o femeie în trecutul lor, una care nu a reuşit să înţeleagă reciprocitatea unei relaţii.

Ray mi-a aruncat o privire tăioasă, dar n-a făcut niciun comentariu.

— Uneori, am continuat, folosim acele femei ca justificare pentru succesul sau eşecul nostru şi cred că li se cuvine cu adevărat o parte din merit sau din vină. În definitiv, ele îşi înfig ghearele în noi… dar noi suntem cei care le lăsăm.

Ray a deschis gura şi am crezut că era pe cale să-mi spună o poveste, acea poveste unică din viaţa sa, trăită cu adevărat, dar tocmai atunci bătrânul Spurgeon James, beat, îmbrăcat într-o cămaşă zdrenţuită şi pantaloni scurţi, cu barba-i încâlcită, albă cândva, pătată acum în culori pestriţe de nicotină şi rom, a ieşit din bar pe şapte cărări şi a început să urineze la mal.

— Vai mie! a exclamat. Ce noapte crâncenă!

S-a sprijinit, clătinându-se, de perete, întorcându-se pe jumătate, cu arcul urinei sclipind în lumina galbenă şi pleoscăind la picioarele lui Ray. Când a terminat, a încercat să stoarcă de la noi nişte bani, spunând povestea care-l făcuse celebru cu o săptămână înainte – susţinea că a văzut farfurii zburătoare planând deasupra golfului Flowers. Nerăbdător să aud povestea lui Ray, i-am azvârlit o *lempira,* ca să scap de el. Dar, până când Spurgeon s-a întors înăuntru, Ray îşi pierduse elanul de a vorbi despre trecutul său, fiind, în schimb, pus pe discuţii despre OZN-urile lui Spurgeon.

— Nu-l crezi, nu-i aşa? am întrebat. Când îl apucă pandaliile, Spurgeon e în stare să-l vadă pe papă la volanul unui cart.

— Nu. Dar aş vrea să pot. Pe când eram la Cal Tech,

plănuisem să mă înscriu într-unul dintre proiectele care căutau viaţa pe alte planete.

— Ei bine, am spus, scotocind după portofel, atunci probabil ai fi interesat să afli că a existat pe insulă o mărturie mai credibilă. Dacă socoteşti că un pirat e o sursă credibilă. Henry Meachem a văzut un OZN în secolul al XVIII-lea, în 1793, cred. Am scos un pătrăţel de hârtie împăturit şi i l-am întins lui Ray. E un fragment din jurnalul bătrânului. L-am pus pe secretarul Societăţii de Istorie să-mi facă o copie. Fiica mea cea mai mică e pasionată de science fiction şi m-am gândit că poate o s-o distreze.

Ray a despachetat bucata de hârtie şi a citit fragmentul, pe care îl reproduc în cele ce urmează:

7 mai 1793. Tocmai coborâsem în cabina mea, după ce am trecut de recif, când am auzit strigătele de uimire şi panică ale pescarilor răsunând prin tambuchi. M-am întors pe puntea superioară şi acolo i-am găsit pe aproape toţi membrii echipajului îngrămădiţi de-a lungul parapetului, mulţi dintre ei arătând spre cer. Aproape direct deasupra şi la o distanţă imposibil de apreciat, am zărit un obiect ce răspândea o lumină roşie, dumnezeiască, rotund, nu mai mare decât un bănuţ. Strălucirea obiectului era cât se poate de ciudată şi probabil că strălucire nu e tocmai cuvântul potrivit pentru a-i descrie efectul. Deşi era, într-adevăr, strălucitor, nu era suficient cât să mă facă să-mi feresc ochii; şi, totuşi, ori de câte ori am încercat să-mi îndrept privirea către el, m-a cuprins o senzaţie de ameţeală şi am fost obligat să mă uit pieziş. Am cerut ocheanul, dar înainte de a-mi fi adus, s-a stârnit un zgomot vijelios – însă niciun pic de vânt în plus – şi obiectul a început să se mărească, păstrându-şi, în acelaşi timp, forma circulară. Iniţial, am crezut că o să se prăbuşească peste noi, aşa cum a crezut şi echipajul, şi mai mulţi oameni s-au aruncat în mare, ca să nu fie nimiciţi. Cu toate acestea, în curând mi-am dat seama că doar creştea tot mai mult, ca şi cum prin cer ar fi fost arsă o gaură, dând la iveală cerul Iadului, biciuit de flăcări, de dedesubt. Dintr-odată, o rază de lumină, atât de desluşită încât părea o sfoară roşcat-aurie întinsă între cer şi mare, a ţâşnit dinspre Obiect şi a străpuns apele, până la recif. Apa nu s-a clintit, doar s-a auzit un şuierat şi s-a stârnit un abur, iar după ce acestea s-au potolit, zgomotul vijelios a început şi el să scadă, şi cercul de foc de

deasupra s-a micşorat, devenind un punct şi apoi a dispărut. M-am gândit să trimit o barcă să cerceteze ce a căzut, dar nu eram dornic să pierd Vântul Sudului. Am marcat locul unde a căzut – la nici cinci kilometri de tabăra noastră de la Golful Nisipos – cu gând că la întoarcere vom avea ocazia să cercetăm suficient fenomenul...

După câte îmi amintesc, Ray a fost impresionat de fragment, spunând că nu a citit niciodată o asemenea mărturie. Conversaţia noastră s-a învârtit în jurul unor subiecte precum coloniile spaţiale, quasari şi ozenişti împătimiţi – pe care i-a criticat aspru pentru că dăduseră un prost renume cercetării extraterestre – şi, cu toate că am încercat să reînvii conversaţia despre femei, n-am avut sorţi de izbândă.

Pe vremea aceea, eram ocupat până peste cap cu supravegherea lucrărilor de construcţie la casa mea, căutând prin toate mijloacele, de la complicitate la mită, să obţin documentele de rezidenţă definitivă, şi aceste întâlniri de la Salón de Carmín mi-au intrat în obicei, fără să-mi pun niciun fel de întrebări. Dacă mi-ar fi cerut cineva părerea despre Ray în perioada aceea, aş fi spus că era un tip destul de plăcut, dar cam mărginit. Nu l-am considerat niciodată prietenul meu; de fapt, am privit relaţia noastră ca fiind lipsită de obligaţiile unei prietenii, ca pe un port ferit de furtunile convenţiilor sociale – noi prieteni, noi vecini, o nouă femeie –, care se stârniseră în jurul meu. Şi astfel, când în cele din urmă a părăsit insula, după patru luni de astfel de conversaţii, am constatat cu surprindere că îmi lipsea.

Insulele sunt locuri de mister. Inundate de misterele şi mai mari ale vântului şi mării, măturate de valurile de evenimente omeneşti, acumulează un straniu magnetism, care îi atrage pe proscrişi, pe excentrici şi – se spune – pe cei cu puteri supranaturale; adăpostesc ciudăţeniile civilizaţiei care evoluează în societăţi involute, iar istoriile lor nu redau tipare ordonate de cultură mai mult decât un mozaic bizar. Insula Guanoja era întruparea misterului, şi asta m-a fascinat de la început. Iniţial, fusese locul de baştină al indienilor caraibi, care se strămutaseră când oamenii lui Henry Meachem şi sclavii lor şi-au înfiinţat coloniile – urmaşii lor negri vorbesc şi acum o engleză presărată de expresii din secolele al XVIII-lea şi al XIX-

lea. Contrabanda cu alcool, traficul de arme şi revoluţia, toate şi-au avut momentele lor în tradiţia insulei, dar cea mai mare parte a acestei tradiţii implica lumea spiritului. Vedenii (un cuvânt folosit pentru a acoperi o largă varietate de manifestări neobişnuite, dar referindu-se în general la fantome, deopotrivă umane şi animale); ecouri mistice, asociate cu consumul de coral negru; şi apoi mai era ideea că unele dintre spiritele care locuiau acolo nu erau umbre ale bărbaţilor şi femeilor care au murit, ci creaturi străvechi şi magice, semizei, rămaşi acolo din vremurile caraibilor. Odată, John Anderson McCrae, părintele povestitorilor de pe insulă, mi-a prezentat lucrurile astfel:

— Poate că insula asta arată ca un os sfrijit, pe care un câine l-a scăpat într-o băltoacă, şi poate că pământul nu e bun pentru bananieri, nici pentru grâne. Dar când vine vorba de cultivarea spiritelor, nu există sol mai bun.

Aşa cum subliniase John Anderson McCrae, nu era un paradis tropical. Deşi bariera de corali era superbă, fiind resursa câtorva staţiuni destinate scufundărilor, insula era alcătuită, în interior, din dealuri acoperite de tufe pipernicite, iar o mare parte din coastă era năpădită de mangrove. Un drum de pământ ocolea o parte din insulă, legând mahalalele – Debarcaderul Meachem, Portul Spaniol şi Capul Vest –, şi un altul ducea de la Debarcaderul Meachem la Golful Nisipos, pe coasta de nord – o plajă arcuită, care părea când frumoasă, când înfiorător de urâtă. Ăsta era farmecul insulei: puteai să te plimbi de-a lungul unei plaje murdare, dând cu mâna după muşte, păşind cu grijă printre peştii morţi şi excremente de porci, şi apoi, de parcă un filtru diferit ar fi alunecat pe nesimţite peste discul soarelui, observai dintr-odată păsările colibri fluturându-şi iute aripile printre strugurii tropicali, pâlcurile de cocotieri, apele recifului strălucind în fâşii de jad, de turcoaz şi acvamarin. Printre palmierii Golfului Nisipos se răsfirau câteva zeci de colibe, aşezate pe piloni, cu acoperişurile mâncate de rugină; peste vaduri se întindeau pontoane, cu acareturi de scânduri găurite la capetele dinspre mare, arătând ca nişte schiţe în cărbune ale lui Picasso. Locul nu avea niciun punct deosebit de atracţie, dar fiindcă familia lui Elizabeth locuia aici, mi-am construit casa – trei camere de cărămizi de beton şi o verandă de lemn – la o sută de metri de capătul drumului ce străbătea insula.

La vreo opt sute de metri de plajă se afla Bojdeuca Găinii şi

prezenţa acesteia a fost un motiv în plus să-mi construiesc casa în Golful Nisipos. Nu pentru că mâncarea sau decorul ar fi fost câtuşi de puţin ispititoare, singurul fel care se servea era puiul fript, mai mult oase şi zgârciuri, iar coliba nu era mai mare decât coteţul găinilor, având trei mese de lemn şi o bucătărie. Pe pereţi, una în faţa celeilalte, erau prinse două farfurii pe care un artist grăbit pictase un portret grosolan al proprietarului, John James, alături de soţia sa, iar aceste două chipuri negre, cu zâmbete ce voiau să pară feroce, atât de prost redate, mi s-au părut întotdeauna încleştate într-un duel magic, un duel ale cărui energii răzleţite făceau ca puiul să fie prea prăjit. Dacă îţi plăcea mâncarea bună, făceai mai bine să te duci în altă parte, dar dacă aveai poftă de taclale, Bojdeuca Găinii era neîntrecută. Şi acolo, într-o seară, după un hiat de aproape doi ani, m-am întâlnit din nou cu Ray Milliken.

Eram scos din circulaţie de vreo două săptămâni, reparând stricăciunile făcute la casa mea de ultima vijelie şi, întrucât Elizabeth avea o indispoziţie mensuală, am hotărât să pierd câteva ceasuri privindu-l pe Hatfield Brooks ghicind viitorul la Bojdeucă. Făcea asta în fiecare miercuri, fără excepţie. La sosire, l-am găsit stând la prima masă de lângă uşă – un tânăr subţirel, care afişa o pleată încâlcită, fără să aibă însă nimic din ostilitatea care însoţea, de obicei, o frizură ca a lui. În comparaţie cu majoritatea insularilor, era ca un sfânt. Harnic, generos, nebăutor, credincios soţiei sale. În faţa lui se afla ceea ce părea o minge de bowling de plastic roşu, marmorat, dar era de fapt un glob zodiacal – o jucărie de copil, în interiorul căreia se afla o a doua minge, iar între stratul interior şi cel exterior, apă. În partea de sus avea o ferestruică şi, dacă scuturai mingea, acolo apărea unul dintre cuvintele *da* sau *nu,* răspunzând întrebării tale. Lângă Hatfield, ghemuit într-un colţ, stătea vărul său, Jimmy Mullins, un bărbat mititel şi vânos de treizeci şi cinci de ani. Avea ochi negri şi aprigi, care sclipeau în lumina crudă; pielea din jurul lor era zbârcită, ca şi cum ar fi fost scoşi pe cale chirurgicală şi apoi vârâţi la loc. Era în bustul gol, cu organele genitale expuse pe jumătate printr-o gaură din pantalonii scurţi. John James, falnic şi cărunt, mi-a făcut semn cu mâna din spatele tejghelei, iar Hatfield m-a întrebat:

— Cum vă merge, domnule Winship?

— Aşa şi-aşa, am răspuns, şi i-am comandat lui John o sticlă de Superior. Nu prea ai de lucru, am remarcat, apăsându-mi sticla rece de funte.

— O, mai pică din timp în timp câte ceva, mi-a răspuns Hatfield.

În tot acest timp, Mullins nu a scos o vorbă. După toate aparenţele, era furios pe ceva, uitându-se urât la Hatfield, foindu-se fără astâmpăr pe banchetă, cu vârful limbii ţâşnind când înăuntru, când afară.

— Ai vânat în ultima vreme? l-am întrebat, aşezându-mă lângă tejghea.

Mi-am dat seama că nu voia să răspundă, să-şi mute atenţia de la ce-o fi fost ce-l supărase. Dar era un şarlatan, un profitor şi nu voia să supere o potenţială sursă de mici împrumuturi. În orice caz, vânătoarea era pasiunea lui. Vâna în fiecare noapte, hipnotizând cerbii insulei cu fasciculele lanternei; cu toate acestea, se considera un mare sportiv, şi nici măcar proasta dispoziţie nu-l împiedica să se făloşească.

— Am împuşcat un căprior frumuşel vineri dimineaţă, a mormăit şi apoi, însufleţindu-se, a continuat: Din clipa în care îi văd ochii, amice, ştiu că trebuie să-l fac fărâme.

Pe scări s-au auzit tropăituri şi o puştoaică îmbrăcată într-un maiou bărbătesc şi fustă cu imprimeuri a năvălit pe uşă. Junie Elkins. De la o vreme, dădea întruna apă la moară bârfelor, din cauza unei idile cu un tânăr din Portul Spaniol, cu care părinţii ei nu erau de acord. A salutat în stânga şi-n dreapta, i-a dat un bănuţ lui Hatfield şi s-a aşezat vizavi de el. Apoi mi-a aruncat o privire peste umăr, jenată. M-am prefăcut că citesc eticheta de pe sticla de bere.

— Ce vrei să ştii, draga mea? a întrebat-o Hatfield.

Junie s-a aplecat peste masă şi i-a şoptit ceva.

Hatfield a clătinat din cap, a făcut o serie de pase magice, a scuturat mingea şi Junie s-a uitat cu atenţie la fereastra de deasupra.

— Vezi, a spus Hatfield, totul o să se rezolve până la urmă.

Alţi americani folosiseră metoda de ghicit a lui Hatfield pentru a demonstra naivitatea şi ignoranţa insularilor şi până şi Hatfield recunoştea că exista şi un element de înşelătorie. Nu credea că are putere asupra globului; lucrase pe continent, la companiile de vapoare, şi dobândise o anumită experienţă. Totuşi, credita

mingea cu un oarecare potenţial magic.

— Obiectul ăsta e făcut să ghicească norocul, chiar dacă e doar o jucărie, mi-a spus cândva.

Nu nega faptul că dădea răspunsuri greşite, dar sugera că ar putea fi puse pe seama schimbării condiţiilor şi a unui defect de fabricaţie. Felul în care explica era atât de plăcut rezonabil încât aproape că l-am crezut. Şi credeam cu adevărat că, dacă globul era să funcţioneze undeva, locul era insula aceasta, unde bazele rudimentare ale culturii erau încă la suprafaţă, unde legile mai simple triumfau.

După ce Junie a plecat, ostilitatea lui Mullins a dominat din nou încăperea şi am rămas tăcuţi. John s-a apucat să facă curăţenie în bucătărie şi troncănitul vaselor accentua tensiunea. Dintr-odată, Mullins a izbit cu pumnul în masă.

— La naiba, omule, i-a strigat lui Hatfield. Dă-mi banii mei!

— Nu sunt banii tăi, a răspuns Hatfield cu blândeţe.

— Trebuie să-*mi* plăteşti pentru terenul *meu!*

— Nu-i terenul tău.

— Am dovezi că e al meu.

Din nou, Mullins a lovit cu pumnul în masă. John s-a apropiat de tejghea.

— În locul ăsta nu va fi niciun tărăboi, a spus el cu asprime.

Certurile pentru pământ – cum părea să fie aceasta – erau un lucru obişnuit pe insulă şi duceau adesea la dueluri cu cochilii de scoici şi macete. Piraţii nu se obosiseră să facă documente legale şi, după ce au ocupat insula, hondurienii reuşiseră să-i uşureze pe negri de cele mai bune terenuri, în ciuda faptului că vechile familii deţinuseră cele mai mari suprafeţe de teren din apropiere de Golful Nisipos. Dar, întrucât negrii erau înrudiţi cel puţin tangenţial, problemele de proprietate s-au dovedit a fi neclare.

— Care-i problema? am întrebat.

Hatfield a ridicat din umeri, iar Mullins a refuzat să răspundă; furia i se zărea parcă deasupra capului, ca valurile de călduri urcând dintr-un acoperiş de tablă.

— Un nebun blestemat a arendat Cimitirul, a spus John. Acum, ăştia doi se ceartă…

— Cine să vrea maidanul ăla nenorocit?

— Un adevărat nebun de legat, uite cine, a spus John. Ray Milliken.

Am fost surprins să aud numele lui Ray, nu mă aşteptam să-l mai aud vreodată, şi, în acelaşi timp, să aflu că el sau oricine altcineva ar cheltui bani frumoşi pe Cimitir. Era un teren mare, la doi kilometri de Golful Nisipos, lângă Punta Palmetto, acoperit de mlaştini cu mangrove, remarcabil prin populaţia sa de şerpi şi insecte.

— Nu e Grădina Raiului, e adevărat, a spus Hatfield. Am fost pe-acolo deunăzi şi m-am uitat cum curăţă bălăriile şi de fiecare dată când intra lopata în pământ, de ea se agăţau trei sau patru şerpi. *Coralitos,* năpârci.

— Negru' ăsta nu se sinchiseşte de şerpi, a zis pompos Mullins.

Faptul că îşi spunea „negru' ăsta" era un semn sigur că era beat şi atunci mi-am dat seama că se vârâse în colţ ca să-şi păstreze echilibrul. Gesturile îi erau leneşe, ochii i se rostogoleau, injectaţi de sânge.

— Aşa-i, a continuat el. Toată lumea ştie că, dacă te muşcă năpârca, trebuie să muşti otrava şi s-o scuipi.

John a scos un sunet de dezgust.

— Pentru ce vrea Milliken terenul ăla? am întrebat.

— Are de gând să construiască un oraş, a răspuns Hatfield. Cel puţin aşa speră el. Avocatul zice că ar fi mai bine să ne ţinem de hârtii pân' aflăm ce părere au autorităţile de idee.

— Nebunii care-o să locuiască în oraş sunt deja pe insulă, a zis John. Stau în Debarcaderul Meachem. Tre' că-s vreo patruzeci, cincizeci. Zâmbesc întruna, zicând: „Uite ce drăguţ", „Uite ce frumos." Sunt dintr-o sectă sau ceva.

— Tot ce ştiu, a intervenit Hatfield, e că tipul vine la mine şi zice: „Ai trei mii de lempira, o mie cinci sute de dolari în aur, dacă-mi dai Cimitirul pe nouăzeci şi nouă de ani." Iar eu: „La ce vrei locul ăla de pierzanie? Văru-meu, Arlie, dă în arendă un teren frumuşel pe malul mării." Şi atunci îmi spune cum au trăit acolo caraibii, fiindcă ăla e locul unde se întâlneau cu nălucile…

— Extratereştri, a precizat John cu dispreţ.

— Corect! Extratereştri.

Hatfield a lovit globul zodiacal.

— Zice că extratereştrii au vorbit cu caraibii fiindcă viaţa lor era luminoasă şi îi atrăgea în mod natural pe extratereştri. La care eu: „Omule, caraibii erau fioroşi. Erau războinici!" Iar el: „O fi, dar trebuie că făceau ei ceva bine, altfel extratereştrii nu le-ar

fi dat târcoale." Şi atunci îmi spune că au de gând să trăiască precum caraibii şi să aducă extratereştrii la Guanoja.

— Adu-mi o sticlă de Superior, John, a zis Mullins poruncitor.

— Ai bani? a întrebat John, cu braţele încrucişate, ştiind răspunsul.

— Nu, n-am bani, a răcnit Mullins. Nătărăul ăsta mi-a luat banii!

S-a aruncat asupra lui Hatfield şi a încercat să-l doboare, dar Hatfield, fiind mai tânăr, mai puternic şi mai treaz, l-a prins de încheietură şi l-a azvârlit înapoi în colţ. Ţeasta i s-a izbit de perete, cu un *poc* şi Mullins s-a apucat cu ambele mâini de cap.

— Ascultă, am vorbit eu. Chiar dacă autorităţile sunt de acord cu oraşul, ceea ce e puţin probabil, chiar crezi că oraşul poate supravieţui pe Cimitir? La naiba, se vor retrage la Debarcader înainte să treacă prima noapte.

— Asta-i o teorie, a spus John, care ieşise din spatele tejghelei, ca să prevină alt tărăboi.

— A dat vreun ban? am întrebat.

— Mi-a dat ca gaj două sute de *lempira,* a răspuns Hatfield. Dar mă gândesc că-i vrea înapoi, dacă autorităţile nu acceptă oraşul.

— Ei bine, am continuat, dacă nu va fi niciun oraş, nu va fi nicio discuţie. Ia întreabă globul dacă o să fie un oraş pe locul Cimitirului.

— Mi se pare înţelept, a spus John, care nu dădea deloc crezare globului, dar era dornic să se termine cu neîncrederea, ca să fie pace.

— Lasă-mă pe mine!

Mullins a înhăţat globul, privind cruciş la plasticul roşu.

— O să fie un oraş pe locul Cimitirului? a întrebat solemn.

Apoi l-a învârtit de două ori şi a aşezat-o pe masă. M-am ridicat în picioare şi m-am aplecat, să văd ferestruica. *Nu,* scria.

— Un rând de bere pentru toată lumea, a zis John. Şi o apă minerală pentru Hatfield. Bem pentru rezolvarea unei probleme.

Dar problema nu era rezolvată – doar la începuturi – şi, deşi în cele din urmă răspunsul globului zodiacal s-a dovedit corect, nu-i pusesem întrebarea potrivită.

Asta s-a întâmplat în octombrie, o perioadă propice pentru orice capricii ale vremii, când a plouat fără oprire în următoarele

câteva zile. Troiene de neguri se apropiau de ţărm, transformând marea într-o întindere cenuşie, mistică, înăbuşind zgomotul valurilor ce se izbeau de recif, cu un sunet de oase zdrobite în fălci imense. Nu era o vreme de vizitat Cimitirul. Dar, în cele din urmă, s-a ivit o zi însorită şi am pornit în căutarea lui Ray Milliken. Trebuie să recunosc că eram rănit de lipsa lui de interes în a reînnoda legătura noastră, dar aveam prea multe întrebări ca să mă las împiedicat de asta. Ideea de a construi o colonie pentru a atrage extratereştrii mi se părea mai degrabă sinistră decât nebunească – şi majoritatea oamenilor erau şocaţi. Nu-mi puteam închipui un om ca Ray căzând pradă unei asemenea trăsnăi, nici nu găseam argumente pentru ideea lansată de Elizabeth, că Ray era implicat într-o şarlatanie. Aflase despre el că a vândut locurile din colonie şi a adunat aproape o sută de mii de dolari. Informaţia era corectă, dar mă îndoiam că motivele iniţiale ale lui Ray aveau prea mare importanţă.

Spre centrul insulei nu era niciun drum, doar o cărare invadată de şerpi, aşa că am împrumutat luntrea unui vecin şi am vâslit de-a lungul recifului. Valurile erau mici şi din apă se înălţau capete de corali, negre ca fierul, ca nişte creneluri ale unui castel scufundat; în adânc, apa scăldată în razele soarelui era brăzdată, în fâşii de ardezie şi lavandă. Nu-mi puteam stăvili emoţia. Oamenii ocoleau Cimitirul – se zvonea că era bântuit de nălucile portului… dar, de altfel, la fel era în orice altă parte din insulă, şi bănuiam că adevăratul motiv pentru locul părăsit era că nu folosea nimănui, poate doar unui erpetolog. Numele locului se trăgea din dialectul caraibilor; lucru ciudat, căci toate mormintele lor se aflau sus, în munţi. În zonă fuseseră găsite unelte şi vase de lut, dar nicio dovadă elocventă că s-ar fi aflat morminte. Existau, într-adevăr, două morminte, unul al lui Ezechiel Brooks, fiul lui William, un corsar de-al lui Henry Meachem, şi altul al lui Carl, fiul lui Ezechiel. Îşi petrecuseră cea mai mare parte a vieţii în acest loc, ca pustnici şi viaţa aspră în singurătate pe care au îndurat-o validase dreptul de proprietate revendicat de familia Brooks.

Când am ajuns, am legat luntrea de o rădăcină de mangrovă şi m-am pierdut imediat într-un desiş de palmieri pitici. Îmi scosesem impermeabilul şi pe trup îmi roiau ţânţarii; am păşit cu grijă, sondând terenul cu maceta, ca să alung şerpii ascunşi prin ierburi. În scurt timp am ajuns la un luminiş de vreo

cincizeci de metri pătraţi. Fusese ras cu totul, până la pământ. În partea opusă se afla un buldozer şi, lângă el, un adăpost de paie, sub care stătea un grup de oameni. Culorile primare şi formele simple – buldozer galben, pământ roşu, desişul verde întunecat al junglei – făceau ca poiana să pară un test de abilităţi motrice pentru un copil uriaş. În timp ce mă îndreptam către adăpost, unul dintre oameni a sărit în picioare şi a pornit către mine. Era Ray, în cizme şi blugi spălăciţi. Un luciu rozaliu de bronz proaspăt îi acoperea pielea arsă de soare.

— Frank, a spus el, strângându-mi mâna.

Am fost luat prin surprindere de solemnitatea religioasă a glasului său – ca şi cum numele meu era un lucru pe care-l păstra cu sfinţenie de multă vreme.

— Aveam de gând să trec pe la tine în câteva zile. După ce ne aşezăm. Cum mai eşti?

— Bătrân şi chinuit, am răspuns, lovind după un ţânţar.

— Încoace, m-a îndemnat, făcând semn către adăpost. Hai să mergem la umbră.

— *Ţie* cum îţi merge? am întrebat în timp ce mergeam.

— Grozav! Chiar grozav.

Zâmbetul lui părea produsul cunoaşterii absolute a faptului că lucrurile mergeau, într-adevăr, grozav.

M-a prezentat celorlalţi, nu-mi pot aminti numele lor, o înşiruire tipică de personaje cu nume de Jim, Dave şi Tom. Cu toţii aveau zâmbetul pătruns de Krishna al lui Ray, ultrasinceritatea lui şi erau încântaţi să-şi împartă cu mine prânzul compus din scoverzi cu banane şi nuci de cocos.

— Nu-i aşa că mâncarea e minunată? a exclamat unul.

În jurul meu era atâta beatitudine, încât eu, ţâfnos din cauza căldurii şi a ţânţarilor, mă simţeam printre ei ca un păgân. Ray se uita întruna la mine, zâmbind şi acesta era motivul principal al disconfortului meu. Aveam impresia că ceva strălucea prea puternic în spatele ochilor lui, un fel de sclipire de maniac, pâlpâind în el aşa cum pâlpâie un bec stricat înainte de a se stinge pentru totdeauna. A început să-mi povestească despre amenajările pe care voiau să le facă – fântâni, dispozitive electronice de prins ţânţari, generatoare, şcoli cu calculatoare, o clinică medicală pentru insulari şi aşa mai departe. Prietenii lui îl psalmodiau, completând lista şi aveam senzaţia că ascultam o litanie îndelung repetată.

— Credeam că ai de gând să trăieşti din roadele pământului, ca un caraib, am spus.

— O, nu, a răspuns Ray. Vom face unele dintre lucrurile pe care le-au făcut ei, însă mai bine.

— Presupun că autorităţile nu vă dau acceptul.

Am fost încolţit de o congregaţie de zâmbete imperturbabile.

— Au venit aici acum două zile, a spus Ray. Colonia se va numi Ezechiel.

După prânz, Ray m-a condus prin pădure către un luminiş mai mic, unde erau ridicate câteva adăposturi; la umbra lor erau întinse hamacuri. Coliba lui era împodobită cu piei de şarpe, legate de stâlpii acoperişului, cel puţin treizeci la număr. Mişunau de muşte, fluturând dezgustător în bătaia vântului. Majoritatea erau piei de năpârci – numele folosit pentru aspide în partea locului – şi spunea că omorau zece, douăsprezece pe zi. S-a aşezat pe pământ cu picioarele încrucişate şi m-a poftit să mă aşez în hamac.

— Vrei să auzi ce-am mai făcut? m-a întrebat.

— Am auzit câte ceva.

— Sunt convins, a râs el. Ne consideră ţăcăniţi.

A început să vorbească în clipa în care un buldozer s-a trezit la viaţă, mugind în luminişul din spatele nostru.

— Îţi aminteşti că mi-ai arătat jurnalul bătrânului Meachem?

— Da.

— Într-un fel, tu eşti responsabil pentru toate astea, a spus, arătând către pământ şi colibe. Ăla a fost primul meu indiciu adevărat.

Şi-a strâns mâinile între genunchi.

— Când am plecat de aici, m-am întors în State. La şcoală. Cred că obosisem să călătoresc, sau poate mi-am dat seama că făceam degeaba umbră pământului. M-am apucat din nou de astronomie. Nu eram prea entuziast, dar nu eram mai interesat de nimic altceva. Apoi, într-o zi, studiam o hartă stelară şi am observat ceva uluitor. Cât timp am fost aici, am pătruns puţin în cultura caraibă. Aveam obiceiul să hoinăresc în preajma Cimitirului, căutând vase de ceramică. Am găsit câteva exemplare frumuşele. Şi mă căţăram pe dealuri şi desenam hărţi ale satelor, unde-şi amplasau foişoarele, unde aprindeau focurile de semnalizare. Mai aveam acele hărţi şi am observat

că modul în care erau amplasate focurile de semnalizare ale caraibilor corespundea întocmai configuraţiei constelaţiei Cassiopea. Era incredibil. Până şi dimensiunile focurilor corespundeau mărimii fiecărei stele. Am renunţat la şcoală şi am revenit pe insulă.

Mi-a aruncat o privire spăsită.

— Am încercat să te întâlnesc, dar erai pe continent.

— Asta trebuie să fi fost atunci când fostul prieten al lui Elizabeth ne-a făcut necazuri, am răspuns. A trebuit să dispărem o vreme.

— Probabil.

Ray întinse mâna după o raniţă sprijinită de perete şi scoase un teanc de fotografii 20 pe 28. Păreau să cuprindă în principal mâzgălituri şi linii frânte.

— Am început să sap prin vechile amplasamente, mai ales aici – e singurul loc unde am găsit vasele cu desene…

Din acel moment, mi-a fost greu să-mi păstrez o expresie normală. Vi s-a întâmplat vreodată ca un prieten să vă spună ceva incredibil, ceva în care credea cu atâta tărie încât, dacă v-aţi fi manifestat îndoiala, l-aţi fi făcut să sufere? Probabil o poveste despre experienţa transcendentă a drogurilor sau despre convertirea lui la creştinism. Şi v-a privit în faţă cu seninătate, în timp ce vorbea, urmărindu-vă reacţia? Murmuram aprobator, clătinam din cap şi îi evitam privirea. În comparaţie cu disertaţia lui Ray, aiurelile lui Erich von Däniken erau un model de disciplină academică. Din modelul coincident al focurilor de semnalizare, din întâmplarea cu OZN-ul lui Meachem şi din alte poveşti de beţivi pe care şi le însuşise, din aceste mâzgălituri şi linii care – dacă dădeai frâu liber imaginaţiei – aduceau vag cu nişte bipede purtând nişte boluri pe cap, Ray a urzit un scenariu încâlcit al vizitelor extraterestre. Era în principal aceeaşi poveste cu cea a lui Däniken – străvechea rasă însămânţată de extratereştri. Dar explicaţia lui Ray se deosebea prin insistenţa cu care susţinea că extratereştrii avuseseră o relaţie specială cu caraibii, care îi puteau chema aprinzându-şi focurile. Apariţia la care asistase Meachem fusese una dintre ultimele, căci, odată cu sosirea britanicilor, caraibii s-au retras treptat de pe insulă şi extratereştrii nu au mai avut niciun motiv s-o viziteze. Ray intenţiona să-i ademenească înapoi, printr-o desfăşurare de

lasere care vor forma o imagine mai strălucitoare a constelaţiei Cassiopea decât ar fi putut să realizeze caraibii; iar când extratereştrii se vor întoarce, el îi va implora să salveze civilizaţia noastră care se scufundă.

Vânduse ideea de colonie înfiinţând o societate care să studieze posibilitatea existenţei vieţii extraterestre; făcuse prezentări cu diapozitive şi ţinuse conferinţe despre conexiunea cu spaţiul extraterestru de pe insula Guanoja. Nu mă îndoiam de capacitatea lui de a face asemenea prezentări, dar eram uluit că nişte oameni educaţi le puteau înghiţi. Mi-a spus că în grupul lui se aflau un medic, un inginer şi numeroşi doctori în diverse domenii şi că aveau cu toţii studii superioare. Totuşi, poate că nu era atât de uimitor. Chiar şi astăzi, existau probabil în America, aşa cum au existat când am părăsit-o, o grămadă de oameni istoviţi, care nu-şi găseau rostul, ca prietenii lui Ray, oameni care sufereau de pe urma unor traume din trecut şi căutau o nebunie acceptabilă.

Când a terminat, Ray s-a uitat la mine cu un aer grav.

— Crezi că suntem ţăcăniţi, nu-i aşa?

— Nu, am răspuns, dar nu l-am privit în ochi, şi am încercat s-o trec pe glumă: Nu contează. Cel puţin, nu aici.

— Nu doar dovezile m-au convins. Am ştiut de prima oară când am venit la Cimitir. Simţeam.

— Îţi aduci aminte despre ce am mai vorbit în seara când ţi-am arătat jurnalul lui Meachem?

Nu sunt sigur de ce voiam să-l provoc, probabil că din simplă curiozitate, din dorinţa de a şti cât de fragilă era de fapt masca lui de calm.

— Nu, mi-a răspuns. Am vorbit despre o mulţime de lucruri.

— Vorbeam despre femei şi atunci ne-a întrerupt Spurgeon James. Dar cred că erai pe punctul de a-mi povesti despre femeia care te rănise. Rău de tot. Te-ai detaşat de toate acestea?

Zâmbetul i-a pierit şi expresia care a pâlpâit o clipă în locul lui era înfiorătoare – era mâhnit şi uluit de mâhnirea sa. De data aceasta ochii *lui* au fost cei care m-au ocolit.

— Te înşeli în privinţa mea, Frank. Portul Ezechiel va fi ceva foarte special.

La scurt timp după aceea, m-am scuzat, iar el m-a condus jos, la luntre. L-am invitat să mă viziteze, să luăm masa împreună,

dar ştiam că nu va veni. Îi ameninţasem convingerile, convingerile care credea că-i vor fi reazem, că-l vor salva, şi acum între noi exista o barieră tangibilă.

— Revino oricând vrei, mi-a strigat, în timp ce mă îndepărtam, vâslind.

A rămas acolo, urmărindu-mă cu privirea, fără să se clintească, o siluetă insignifiantă, contopindu-se, de la distanţă, cu verdele întunecat al hăţişului de mangrove. Chiar şi când abia îl mai puteam zări, a continuat să stea acolo, la fel de ritualic cum fuseseră probabil caraibii lui mitici în timp ce priveau plecarea oaspeţilor extratereştri.

Au trecut mai bine de cinci săptămâni până m-am mai gândit serios la Ray şi la Portul Ezechiel. (Portul Ezechiel! Numele acela mă convinsese, mai mult ca orice, de nebunia lui Ray, un nume plesnind de trufie biblică, un banal refugiu pentru cei amăgiţi.) Era o lipsă de preocupare premeditată din partea mea. Simţeam că era pierdut şi nu voiam să mă implic în niciun fel în tragedia lui. În plus, deşi colonia rămânea importantă, alte evenimente au venit să-i ia locul. Flota de pescadoare s-a revoltat împotriva companiei-mamă americane şi pe străzile Portului Spaniol au izbucnit revolte. Vechea vorbărie despre independenţă a fost reînviată prin baruri – discuţii sterile, dar aţâţau focul antiamericanismului. Feţe altădată zâmbitoare se încruntau la mine, preţurile creşteau când făceam cumpărături şi, o dată, un copil a ţipat la mine: „Cară-te de pe insulă!” Lucruri mărunte, însă mă şocau. Şi, întrucât înfiinţarea Portului Ezechiel fusese preludiul acestor întâmplări, nu puteam să-mi înăbuş sentimentul că Ray era oarecum vinovat pentru această umbră de sorginte americană care plana acum asupra casei mele.

În ciuda încercării mele de a ignora prezenţa lui Ray, auzeam mereu despre el. Am aflat că îi achitase lui Hatfield întreaga sumă şi că Jimmy Mullins era pe picior de război. Trei mii de *lempira* i se păreau probabil o avere. Locuia într-o colibă micuţă, împreună cu soţia sa, Hettie, şi cei doi copii prost hrăniţi ai lor, şi nu lucra de mai bine de un an. Am auzit, de asemenea, că livrările de echipamente moderne destinate Portului Ezechiel fuseseră reţinute la vamă – fără doar şi poate, cineva lăsat la o parte în lanţul corupţiei – şi că deja coloniştii se mutaseră în Cimitir şi locuiau acum în colibe de lemn. Iar apoi, după vreo

două săptămâni, am aflat că părăseau colonia. Grupuri-grupuri, se îndreptau zilnic către Debarcaderul Meachem, plângându-se că au fost induşi în eroare. Doi tineri au venit într-o seară la uşa noastră, un bărbat şi o femeie, amândoi înnebuniţi, bolnavi de dizenterie şi acoperiţi de muşcături infectate de ţânţari. Erau prea epuizaţi ca să povestească multe lucruri, dar după ce i-am culcat, am întrebat-o pe femeie ce se întâmpla în colonie.

— A fost îngrozitor, a spus ea, înfăşurându-şi mâna în pătură şi tremurând. Gândaci şi şerpi… şi…, s-a întrerupt, strângând ochii. El stă acolo, cu şerpii.

— Cine, Ray?

— Nu ştiu, a vorbit, cu vocea spartă, devenind dintr-odată isterică. Nu ştiu!

Apoi, într-o seară, pe când Elizabeth şi cu mine stăteam pe verandă, am văzut lumina unei lanterne semnalizându-ne dinspre plajă. După felul în care pâlpâia, ridicându-se brusc, pentru a lumina coroanele palmierilor, apoi coborând, pentru a străluci deasupra unei luntri găurite, mi-am dat seama că era foarte beat. Elizabeth s-a aplecat, scrutând întunericul.

— O, Dumnezeule, a spus ea, strângându-şi halatul în jurul trupului. Ăla e blestematul de Jimmy Mullins?

S-a ridicat şi a intrat în casă, oprindu-se în pragul uşii pentru a adăuga:

— Dacă are de gând să facă pe nebunul cu mine, am să vorbesc cu unchiul meu despre el.

Mullins s-a oprit dincolo de lumina verandei, ca să urineze, apoi a urcat scările, clătinându-se, a scăpat lanterna, care s-a rostogolit lângă maceta mea sprijinită lângă uşă. Purta hainele lui de oraş – o cămaşă albă de vâscoză, cu imaginea unui fotbalist celebru pe spate şi pantaloni negri, pătaţi de urină. De bărbie îi atârnau firişoare de salivă.

— Domnule Frank, a articulat el cu mare efort.

Şi-a dat ochii peste cap şi, pentru o clipă, am crezut că o să leşine, dar s-a adunat, şi-a scuturat capul ca să alunge ceaţa şi a spus:

— Individul trebuie să-mi plătească.

Nu aveam de gând să mă implic în această vrajbă cu Hatfield:

— Ce-ar fi să te duc acasă? l-am întrebat. Hettie o fi îngrijorată.

Cu ochii împăienjeniţi, s-a uitat fix la mine, căutând un punct

de sprijin.

— Nemernicul ăla de yankeu m-a tras pe sfoară. Vorbeşte cu el, domnule Frank. Spune-i că trebuie să plătească.

— Ray Milliken? Nu-ţi datorează nimic.

— Cineva îmi datorează! s-a răţoit, fluturând braţele în întuneric. Şi n-am puterea să mă războiesc cu Hatfield.

A adoptat o expresie comică de tristeţe.

— Sunt născut vara şi nu am crescut mai mare decât aşa cum mă vezi.

Aşadar, luat de valul jalnic al antiamericanismului, Mullins îl lăsase în pace pe Hatfield şi se reorientase către o ţintă mai vulnerabilă. I-am spus că Ray era nebun şi probabil nu va reacţiona nici la ameninţări, nici la logică, dar el insista că Ray ar fi trebuit să verifice drepturile lui Hatfield înainte de a-i da vreun ban. În cele din urmă, am căzut de acord să vorbesc cu Ray în numele lui şi – oarecum calmat – a rămas tăcut. Se ţinea de stâlp, bosumflat. M-am lăsat înapoi pe spate, în scaun. Era o noapte frumoasă; coamele fosforescente ale talazurilor săltau sus, deasupra recifului, şi îmi doream să ne lase singuri cu priveliştea.

— Yankeu blestemat!

S-a îndepărtat de stâlp, împleticindu-se şi s-a proptit de tocul uşii. Mâna i-a căzut pe macetă. Înainte de a putea să reacţionez, a ridicat-o, lovind în dreapta şi-n stânga prin aer.

— O să-l spintec pe ticălosul ăla de sus până jos, a strigat, încruntându-se la mine.

Momentul parcă nu se mai sfârşea, ca şi cum timpul s-ar fi oprit în loc, prins în vârful macetei. Beat, era în stare de orice. Mă simţeam neputincios şi neajutorat, aveam un nod în stomac. Lama avea parcă aceeaşi sclipire beată ca ochii lui. Dumnezeu ştie ce s-ar fi putut întâmpla, dar în clipa aceea, Elizabeth – cu halatul fluturând şi ochii scânteind nebuneşte – s-a furişat în spatele lui şi l-a lovit în ceafă cu o coadă de topor. Prima lovitură l-a azvârlit în faţă, cu maceta încă ridicată într-o parodie de atac, iar cea de-a doua l-a aruncat de pe verandă, răşchirat, cu faţa în nisip.

Mai târziu, după ce John James şi Hettie l-au târât pe Mullins acasă, în timp ce Elizabeth zăcea în pat, i-am mărturisit că am fost prea speriat ca să mă mişc în timpul confruntării.

— Nu te necăji, Frank, a spus ea. Pe insulă sunt destule

belele, aşa că, mai devreme sau mai târziu, o să ai şi tu grijă de mine.

Şi după ce am făcut dragoste, s-a ghemuit lângă mine, cuibărindu-se sub braţul meu şi mi-a povestit un vis care o înfricoşase cu o noapte înainte. Ştiam ce făcea – nimic nu era un mister la ea – şi, cu toate acestea, aşa cum mi s-a întâmplat cu toate femeile pe care le-am cunoscut, nu puteam să scap de senzaţia că lângă mine se afla o străină, o femeie al cărei suflet fusese modelat de o gravitaţie mai puternică şi sub o stea mai fierbinte.

Dimineaţa următoare mi-am petrecut-o încercând să dreg busuiocul cu Mullins, aducându-i în dar seminţe de legume şi ascultându-i văicărelile şi nu am plecat până spre după-amiază. Plouase ceva mai devreme şi pe cer pluteau încă nori cenuşii, prin care străbăteau, când şi când, palide evantaie de lumină. Valurile îmi erau potrivnice şi soarele era aproape de asfinţit când am ajuns – la orizont, marea şi cerul se îngemănau în linii cenuşii, agitate, de valuri stârnite de vânt. Goneam prin junglă, intenţionând să-mi transmit mesajul de avertisment cât mai repede posibil şi să ajung acasă înainte de furtună, dar, când am ajuns la primul luminiş, m-am oprit brusc.

Stuful şi ţăruşii colibelor de lemn erau risipiţi pe pământ, rupţi în bucăţi, amestecaţi printre cutii de conserve carbonizate, ambalaje, craterele unor vechi focuri, unelte stricate, broşuri mucegăite şi zeci de scoici, toate cu partea exterioară, fibroasă, tăiată – probabil era o materie primă în dieta lor. L-am strigat pe Ray şi singurul răspuns a fost intensificarea bâzâitului muştelor. Era ca după război, duhoare şi linişte. Am păşit cu grijă printre gunoaie către cel de-al doilea luminiş şi din nou am fost nevoit să mă opresc brusc. Un covor identic de gunoaie acoperea pământul, iar coliba lui Ray rămăsese intactă, cu şiragul de piei de şarpe putrezite atârnând şi acum de stâlpii acoperişului – dar nu asta mi-a atras atenţia.

În faţa colibei fusese săpat un şanţ, acoperit cu un gard de sârmă, fixat cu bolovani imenşi. În şanţ se aflau patruzeci sau cincizeci de şerpi. *Coralitos,* năpârci, vipere, mocasini-de-apă. Felul în care alunecau, îşi vârau capetele printre sârme, încercând să scape, producea un şuierat care îmi făcea nervii să zbârnâie. Când am păşit peste şanţ, intrând în colibă, asupra

mea s-au năpustit mai mulţi şerpi; bucăţi de sârmă sclipeau împreună cu veninul. Hamacul lui Ray era aruncat într-un colţ şi zona deasupra căreia se legănase cândva fusese excavată; gaura era aproape plină de apă mocirloasă – apă subterană, după mirosul sărat. Am vârât un băţ înăuntru şi am dat de ceva tare, la o adâncime de aproximativ un metru. Un bolovan, probabil. În afară de raniţa lui Ray, singurul semn de viaţă era o porţiune circulară de pământ care fusese netezită; zeci de cochilii de stridii erau risipite pe toată suprafaţa ei, toate tăiate în forme geometrice – stele, hexagoane, pătrate şi aşa mai departe. O tablă de joc primitivă. Nu ştiam exact ce să înţeleg din toate aceste lucruri, dar vedeam că erau semne ale nebuniei. Aveau un aer de sălbăticie, amprenta unei minţi la fel de zdruncinate ca realitatea care o înconjura, redusă la cea mai simplă dintre judecăţi; iar eu nu credeam că omul care locuia aici ar fi putut înţelege orice avertisment pe care i l-aş transmite. Dintr-odată înfricoşat, m-am întors să plec şi am suferit un asemenea şoc, încât aproape am căzut pe spate în groapa plină cu apă.

Ray stătea la un pas de mine, privindu-mă. Avea părul încâlcit, până la umeri şi legat cu o fâşie de piele de năpârcă. Pantalonii scurţi erau găuriţi şi slinoşi. O mâzgă îi acoperea obrajii şi fruntea, făcându-i ochii să pară mai rotunzi şi miraţi. Obrajii îi erau împestriţaţi de muşcături de ţânţari – deşi nu atât de multe câte i-au chinuit pe coloniştii pe care îi tratasem. În mâna dreaptă avea un băţ lung, cu un laţ la capăt, iar în stânga ducea un sac de pânză, al cărui fund sălta şi se răsucea.

— Ray, am spus, retrăgându-mă speriat.

Mă aşteptam la un murmur dogit sau la un urlet drept răspuns, dar când a deschis gura, avea glasul lui obişnuit.

— Mă bucur că ai venit. A lăsat sacul să cadă – era legat la gură – lângă şanţ şi a sprijinit toiagul de peretele colibei.

Încă speriat, dar încurajat de normalitatea gesturilor sale, am întrebat:

— Ce se petrece aici?

M-a cântărit din priviri.

— Mai bine vezi tu singur, Frank. Dacă ţi-aş spune, nu m-ai crede.

S-a aşezat cu picioarele încrucişate lângă peticul de pământ netezit şi a început să culeagă bucăţile de scoici. Felul în care le

culegea m-a fascinat – atât de rapid, apucându-le între degetul mare şi arătător şi lăsându-le să-i cadă înapoi în palmă cu celelalte trei degete, dovedind o agilitate de expert. Şi, am remarcat, alegea doar hexagoanele.

— Stai jos. Avem o oră şi ceva de pierdut.

M-am ghemuit în partea opusă a tablei de joc.

— Nu poţi rămâne aici, Ray.

A terminat cu hexagoanele, le-a pus deoparte şi a început cu pătratele.

— De ce nu?

I-am povestit despre Mullins, dar am dedus că nu era îngrijorat. Toţi banii lui, mi-a spus, erau depuşi la fonduri de investiţii; va găsi o cale s-o scoată la capăt cu Mullins. Era calm în faţa argumentelor mele şi, deşi calmul lui părea să reflecte o siguranţă mai profund înrădăcinată decât observasem la prima mea vizită, nu-mi inspira încredere. În mintea mea, bariera dintre noi se întărise, devenise înşelătoare ca reciful din jurul insulei. Am renunţat la discuţii şi am rămas tăcut, privindu-i jocul cu scoicile. Se lăsa noaptea, pe cer goneau pâlcuri de nori întunecaţi şi vântul zdrenţuia acoperişul de stuf. Valuri grele aveau să inunde în curând reciful şi ar fi fost peste puterile mele să vâslesc împotriva lor. Dar nu voiam să-l abandonez. Sub lumina ameninţătoare a fulgerelor, ruinele Portului Ezechiel păreau golite de culoare şi vitalitate şi am avut o viziune cu noi doi, singurii supravieţuitori ai unui imens dezastru, blocaţi într-o polemică despre rostul unui nou început al civilizaţiei.

— Aproape a sosit momentul, a rupt tăcerea, privind afară, la vârfurile unduitoare ale tufişurilor care mărgineau luminişul. E atât de delirant, Frank. Uneori nici mie nu-mi vine să cred.

Uimirea moale din glasul meu mi-a revelat patosul situaţiei sale.

— Dumnezeule, Ray! Întoarce-te cu mine! Nu e nimic aici!

— Spune-mi acelaşi lucru după ce ai s-o vezi.

Se ridică şi se îndreptă către groapa plină cu apă.

— Ai avut dreptate, Frank. Eram nebun şi poate că încă sunt. Dar am avut şi dreptate. Numai că nu în felul în care credeam.

— Dreptate în legătură cu ce?

A zâmbit.

— Cassiopea.

Se aşeză pe vine lângă groapă.

— Trebuie să intru în apă. Trebuie să existe contact fizic, altfel schimbul nu poate avea loc. Voi fi inconştient o vreme, dar nu-ţi face probleme. În regulă?

Fără să-mi mai aştepte răspunsul, s-a cufundat în apă. Părea că bâjbâie după ceva şi s-a foit până când şi-a găsit o poziţie comodă. Umerii abia îi ieşeau la suprafaţă. Apoi şi-a înclinat capul, astfel că nu i-am mai văzut faţa.

Gândurile mi se învârteau nebuneşte prin cap. Aluziile la „ea”, convertirea lui şi acum imaginea capului său fără trup şi a şuviţelor de păr plutind pe apă, toate îmi reaprinseseră frica. Am hotărât că lucrul cel mai bun pe care îl puteam face pentru el, pentru amândoi, ar fi să-l pocnesc şi să-l târăsc până la Golful Nisipos, unde să fie tratat. Dar în timp ce am început să caut după un ciomag, am observat ceva care scormonea în urma mea. Şerpii erau înnebuniţi în încercarea de a scăpa; erau îngrămădiţi la capătul celălalt al şanţului, lovind plasa de sârmă cu atâta disperare încât bolovanii care o fixau se clătinau. Şi apoi, o clipă mai târziu, am simţit o altă prezenţă în luminiş.

Cum am simţit-o? Semăna cu senzaţia pe care o ai când eşti singur, pentru prima dată, cu o femeie de care eşti atras şi ţi se pare că ai putea să închizi ochii şi să-ţi acoperi urechile şi tot ai fi conştient de fiecare schimbare a poziţiei ei, înregistrând schimbările ca pe nişte fiori, prin toate fibrele tale. Şi am ştiut, fără nicio umbră de îndoială, că prezenţa era feminină. M-am răsucit pe călcâie, convins că în spatele meu se afla cineva. Nimic. M-am întors la Ray. Umerii îi tremurau şi răsufla greu, gâfâia, ca şi cum ar fi fost scos din mediul lui natural şi ar fi avut probleme de respiraţie. Prin minte îmi străfulgerară scene din vechile filme de groază. Străinul atras către un mormânt deschis de un zgomot ciudat; vârcolacul ieşind din mlaştină; apa neagră picurând din ghearele lui; maniacul cu personalitate dublă, zâmbind, ascunzând un cuţit însângerat sub manta. Şi apoi am văzut, sau mi-am imaginat că văd, o mişcare pe suprafaţa apei; se ridica – fără să clocotească, dar întreaga suprafaţă se înălţa, de parcă o forţă de dedesubt creştea, gata să explodeze. Îngrozit, am făcut un pas înapoi şi am lovit cu piciorul grilajul de deasupra şanţului, iar şerpii au început să lovească înnebuniţi plasa de sârmă, înspăimântaţi şi ei. Am luat-o la fugă.

Am gonit prin pădure, sigur că Ray era pe urmele mele, posedat de vreun demon ieşit din mintea lui bolnavă… sau mai

rău. Nu m-am oprit să dezleg luntrea, ci am înhăţat maceta de sub banchetă, am tăiat sfoara şi am vâslit cu putere în larg. Valurile se revărsau peste prova, luntrea sălta şi cobora, iar zgomotul ce se auzea dinspre recif era asurzitor. Dar chiar dacă s-ar fi dezlănţuit un uragan, nu m-aş fi întors la Cimitir. Trăgeam cu putere la vâsle, înghiţind aerul încărcat de stropi săraţi, şi nu m-am simţit în siguranţă până nu am trecut de Punta Palmetto, unde eram ferit de privirile nălucii, care acum bântuia acel ţărm bolnav.

După o noapte de somn, după ce mi-am oblojit spaimele cu plăcerile de acasă, toate edificiile mele raţionale au fost reclădite. Îmi era ruşine că fugisem, că-l lăsasem pe Ray să-şi înfrunte Iadul solitar şi am pus tot ceea ce văzusem şi simţisem pe seama unei căderi nervoase sau – şi nu consideram că era imposibil – ale unor puteri de tip poltergeist atrase de nebunia mea. Trebuia să fac ceva pentru el. De îndată ce mi-am terminat micul dejun, am plecat la Debarcaderul Meachem şi am cerul ajutorul miliţiei. I-am explicat situaţia unui anume sergent Colmenares, care mi-a mulţumit pentru atitudinea civică, dar a spus că nu poate face nimic dacă bietul om n-a săvârşit nicio crimă. Dacă aş fi avut mintea limpede, aş fi inventat una, orice să-l readuc pe Ray la civilizaţie, dar, în schimb, l-am înjurat pe sergent, am ieşit valvârtej din biroul lui şi m-am întors înapoi la Golful Nisipos.

Elizabeth mă rugase să cumpăr nişte ulei, şi astfel m-am oprit la Prăvălia lui Sarah, o colibă cu pereţii verzi, de mărimea unui grajd, nu departe de Bojdeuca Găinii. Înăuntru, lângă tejghea, încăpeau trei oameni, şi în spatele ei, Sarah trona pe taburetul ei. O femeie bătrână, de aproape nouăzeci de ani, cu o cunună încreţită de păr alb şi o piele neagră ca tăciunele, care în lumina soarelui lua nuanţe albăstrii. Era imposibil să cumperi de la ea fără să auzi ultimele bârfe şi, în timpul conversaţiei noastre, a pomenit că Ray a poposit pe la ea în seara precedentă.

— A venit să se certe cu Jimmy Mullins, a spus ea. Jimmy se ţinuse după un turist încă de la Briza Mării, unde au băut împreună şi era chitit să-i ceară omului ceva. Ştii cum face cu minciunile lui.

Sarah a început să-l imite pe Jimmy Mullins, umflându-şi pieptul şi încruntându-se:

— „Am fost în Vietnam”, zice şi îi arată omului cicatricea de când s-a împuşcat singur în picior. Mi-am vărsat sângele pentru Unchiul Sam şi acum Unchiul Sam o să aibă grijă de negrul ăsta. Apoi intră Ray Milliken. Nu se uită nici în stânga, nici în dreapta, ci numai la cutiile cu suc de fructe şi întreabă cât costă. Vorbeşte cu vocea aia de vedenie. Doamne! E plin de forţa vedeniei. Acum, turistul ăla plecase fiindcă la vederea lui Ray, cu înfăţişarea lui sălbatică şi cicatricile alea, devenise bănuitor, dar Jimmy stă acolo, ochi şi urechi. Şi când Ray plăteşte pentru suc, zice: „Dă-mi banii ăia!” Ray nu răspunde. Bea sucul până la fund şi apoi iese agale pe uşă. Jimmy îl urmăreşte şi ţipă: „Îţi baţi joc de mine! Îţi baţi joc de mine!” Nu trebuie să fii prea isteţ ca să-ţi dai seama că e rost de belea, aşa că am pus o sticlă de Superior pe tejghea şi am strigat: „Jimmy, vino aici că ţi se răceşte berea!” Şi asta l-a atras înapoi.

Am întrebat-o pe Sarah ce voia să spună prin „voce de vedenie”, dar ea a răspuns doar:

— Asta era, o voce de vedenie.

Am plătit uleiul şi, în timp ce mă îndreptam spre uşă, Sarah a strigat:

— *God bless America!*

Întotdeauna le spunea asta, în loc de rămas-bun, clienţilor americani; majoritatea credeau că-şi bate joc de ei, dar, cunoscând compasiunea lui Sarah pentru cei pribegiţi, convingerea că bogăţia materială era cel mai mare blestem pe capul cuiva, eu credeam că o spunea din inimă.

Povestea lui Sarah m-a convins că trebuie să acţionez şi, în după-amiaza aceleiaşi zile, m-am întors la Cimitir. Nu am dat ochii cu Ray. M-am postat în spatele unor tufişuri, la vreo şapte metri la dreapta de coliba lui. Intenţionam să fac ce ar fi trebuit încă de data trecută – să-l lovesc şi să-l târăsc înapoi la Golful Nisipos. Luasem cu mine coada de topor a lui Elizabeth şi largi provizii de soluţie împotriva gândacilor.

Ray nu se afla în luminiş când am sosit şi nu şi-a făcut apariţia până după ora cinci. De data asta, avea cu el o chitară, adunată probabil dintre gunoaie. S-a aşezat lângă şanţ şi a început să-şi plimbe degetele pe coarde, cântând cu un glas trist, plăpând, care m-a înfrigurat, în ciuda arşiţei. Parcă dădea glas duhorii pieilor putrede de şarpe, amplificând zumzetul insectelor.

Soarele se oglindea ca un foc portocaliu pe lemnul chitarei.

— Cas-si-o-pee-ee-a, cânta el, în stilul country. În noaptea asta voi fi al tău. Izbucni în râs – un râs spart, strident – şi începu să-şi legene şoldurile dintr-o parte în alta. Cas-si-o-pee-ee-a, de ce te porţi aşa de rău?

Fie că se plictisise, fie altceva, dar atâta a fost tot cântecul. A pus deoparte chitara şi, timp de o oră, abia dacă s-a mişcat, scărpinându-se, ridicându-şi ochii spre soare, ca şi cum ar fi verificat dacă apune. Lumina asfinţitului s-a risipit şi stelele nopţii au urcat deasupra unor munţi de nori.

În cele din urmă, întinzându-se şi dezmorţindu-se, Ray s-a ridicat, s-a îndreptat către groapă şi s-a scufundat în apă. În acest moment aveam de gând să-l lovesc, dar m-am lăsat împins de curiozitate şi am hotărât să-l urmăresc. Mi-am spus că voi şti mai bine să-i demontez fanteziile dacă aveam o anumită experienţă în privinţa lor. Aveam să-l lovesc după ce va adormi.

A trecut mai bine de o oră până ce a ieşit din apă şi, în acel moment, m-am bucurat nespus că eram ascuns. Stele de gheaţă dădeau contur noianului de nori, transformând luminişul într-un peisaj cenuşiu, scăldat în nuanţe de negru şi argintiu. Totul împrejur lăsa umbre, până şi frunzele zdrenţuite risipite pe pământ. Sufla o adiere, doar cât să cutremure frunzele şi singurul sunet în afară de foşnetul vântului era lipăitul şopârlelor pe deasupra frunzelor uscate. Din ascunzişul meu nu puteam vedea dacă apa se ridica, dar curând şerpii au început să sâsâie, să împingă plasa de sârmă şi din nou am simţit acea prezenţă feminină.

Apoi Ray a săltat afară din groapă.

A fost cea mai fluidă apariţie pe care am văzut-o vreodată, ca un dansator urcând pe scenă, de undeva, de jos. S-a ridicat fără şovăială, într-o ploaie de picături argintii şi a aterizat cu picioarele desfăcute peste groapă, scuturându-şi capul dintr-o parte în alta. A păşit afară din colibă, plimbându-se de colo-colo de-a lungul canalului şi, când a apărut în plină lumină, am încetat să mă mai gândesc la Ray ca la *el,* să mă gândesc la el ca la un bărbat; impresia de feminitate era atât de puternică, încât anihila toate impresiile mele trecute despre el. Deşi nu era câtuşi de puţin graţios sau efeminat, fiecare dintre mişcările lui avea o oarecare senzualitate feminină şi umbletul lui emana o feminitate viguroasă, ca a unei leoaice. Faţa îi era mai suplă, cu

contururi mai netede. Dincolo de aceste schimbări, exista o forţă a acelei prezenţe care mă copleşea. Aveam senzaţia că eram părtaş la o scenă desprinsă din Preistorie – un luptător hominid cu ciomagul lui, spionând o femeie necunoscută, adulmecând-o, recunoscându-i sexul prin circuitele nervilor săi. Când el… când ea s-a oprit în loc, s-a ghemuit lângă şanţ, a îndepărtat un bolovan şi a ridicat marginea grilajului. Cu o iuţeală incredibilă, a întins mâna şi a înhăţat o năpârcă. Am auzit un pârâit moale, scârbos în clipa în care i-a strivit capul între degete. A jupuit-o cu dinţii, sfâşiind-o, smulgând fâşii lungi de piele până ce carnea împânzită de sânge a strălucit în lumina lunii. Toate astea în câteva secunde. Privind-o cum mănâncă, m-am pomenit strângând coada de topor atât de tare încât mă durea mâna. A aruncat resturile şarpelui în tufişuri, pe urmă s-a ridicat – din nou acea magnifică fluiditate – şi s-a îndreptat către locul unde mă ascundeam.

— Frank, a spus ea. Abia a reuşit să-l pronunţe pe *a* şi să-l graseieze pe *r*, astfel că numele meu a ieşit ca un fel de Frrench.

Era ca şi cum ţi-ai fi auzi numele rostit de un idol. Coada de topor mi-a căzut din mână. M-am ridicat, cu genunchii moi. Dacă iuţeala ei de picior era pe măsura iuţelii ei de mână, nu aveam nicio şansă de scăpare.

— N-am să te omor, mi-a spus, bolborosind cuvintele într-un ritm de frază muzicală.

S-a întors la colibă şi s-a aşezat lângă peticul de pământ netezit.

Frazarea cuvintelor sale de încurajare n-a reuşit să-mi potolească teama, dar, cu toate acestea, am urmat-o. Mi-am spus că era Ray, că demonul feminin îl crease din nevoile şi închipuirile sale bolnave, dar nu puteam să cred aşa ceva. Cu fiecare pas, am devenit tot mai absorbit de ea, ca şi cum sufletul ei ar fi fost prea mare pentru trup, iar eu treceam prin marginile sale. Mi-a făcut semn să mă aşez şi, când m-am supus, caracterul ei bizar m-a învăluit asemenea căldurii răspândite de un foc deschis.

Aveam un nod în gât, dar am reuşit să articulez:

— Cassiopea?

Buzele i s-au subţiat, dezgolindu-i dinţii, într-un zâmbet feroce.

— Aşa îmi spune Ray. Nu-mi poate pronunţa numele. Casa mea…

Şi-a ridicat privirea către cer.

— E ascunsă de nori.

Stăteam cu gura căscată; aveam atâtea întrebări, încât nu puteam să conturez nici măcar una. În cele din urmă, am spus.

— OZN-ul lui Meachem. Aceea era nava ta?

— Nava a fost distrusă departe de aici. Ce a văzut Meachem era o fantomă, sau mai degrabă începutul şi sfârşitul unui drum străbătut de o fantomă.

A făcut semn către groapă.

— Se află aici, sub apă.

Mi-am amintit acel ceva dur pe care l-am lovit cu băţul; nu mi se păruse deloc ectoplasmatic, şi am subliniat:

— „Fantomă” este o traducere a cuvântului din limba mea. Tu ai atins câmpurile de energie ale unei… maşinării. Era echipată cu un dispozitiv de orientare, dar câmpurile ei au fost bruiate de accidentul pe care l-a suferit nava mea. Nu mai poate deschide drumurile dintre lumi.

— Drumuri? m-am mirat eu.

— Eu nu înţeleg drumurile şi, dacă aş putea să le explic, s-ar traduce metafizic. Insularii ar accepta probabil explicaţia, dar, în ce te priveşte, mă îndoiesc.

A trasat o linie pe pământ cu degetul arătător:

— Ca să pătrunzi în universul supraluminic, trupul trebuie să moară şi să fie reînviat la sfârşitul călătoriei. Celelalte componente ale vieţii călătoresc cu acest aparat. Tot ce ştiu despre drumuri este că, deşi călătoriile durează adesea ani în şir, par a fi directe. Când Meachem a văzut flacăra în cer, s-a întâmplat pentru că eu am ieşit din flăcări, din ruina navei mele.

— Maşinăria… am început.

— Este o formă de viaţă mecanizată. Înţelegi, orice viaţă e formată dintr-un sistem de câmpuri energetice, unficate de trup. Aparatul este o simulare parţială a acelui sistem, un fel de viaţă-fantomă care e menită să susţină cele mai importante dintre acele câmpuri – ceea ce tu ai numi *anima*, sufletul –, până ce trupul poate fi reînsufleţit… Sau, dacă trupul a fost distrus, până ce se găseşte o gazdă artificială. Desigur, aici n-a fost o asemenea gazdă. Aşa că aparatul i-a atras pe cei cu sufletele bolnave, cei cu care se putea face un schimb temporar. Fără să

mă întrupez, aş fi înnebunit. Şi-a umplut căuşul palmei de scoici sfărâmate. Presupun că am înnebunit până la urmă. M-am amestecat cu sufletele prea multor nebuni.

A azvârlit fărâmele de scoici. O aruncare la întâmplare, mi-am zis, dar apoi am observat că acestea căzuseră în şiruri ordonate.

— Diferenţele dintre noi sunt prea mari ca schimbul să fie altfel decât temporar, a continuat ea. Dacă n-aş reintra în maşinărie în fiecare dimineaţă, atât eu, cât şi gazda mea – şi maşinăria – am muri.

În ciuda clarităţii judecăţilor mele, această discuţie despre suflete şi câmpuri energetice îmi amintea de retorica bombastică a anilor şaizeci – îmi reînnoia îndoielile.

— Oamenii sapă în Cimitir de ani de zile. De ce n-a găsit nimeni maşinăria?

— Este un aparat foarte inteligent, mi-a răspuns, zâmbind din nou. Se ascunde de cei care nu sunt meniţi să-l găsească.

— De ce alege doar gazde suferinde?

— A alege o gazdă intactă ar fi împotriva moralităţii aparatului. Şi a mea.

— Cum îi atrage?

— Cunoştinţele mele despre aparat sunt limitate, dar presupun că există un proces de condiţionări. De fiecare dată când mă trezesc într-o gazdă nouă, e mereu la fel. Un luminiş, un adăpost, şerpii.

Am dat să pun o altă întrebare, dar ea m-a oprit, cu un gest al mâinii.

— Te porţi de parcă ar trebui să-ţi dovedesc ceva. Nu vreau să dovedesc nimic. Chiar dacă aş vrea, nu sunt sigură că aş putea. Aproape toate amintirile mi-au fost răpite la moartea trupului meu şi cele care mi-au rămas sunt cele care mi-au pătat sufletul. Într-un fel, sunt Ray în aceeaşi măsură în care sunt eu însămi. În fiecare noapte, îi moştenesc amintirile, capacităţile. E ca şi cum aş locui într-o odaie plină de lucrurile altcuiva.

Am continuat să-i pun întrebări, cu o parte din mine făcând pe psihiatrul, smulgând răspunsuri pentru a diagnostica nebunia lui Ray, însă îndoielile mă părăseau. Nu-şi putea aminti scopul călătoriei, sau măcar al vieţii, dar spunea că trupul ei iniţial fusese similar cu trupul omenesc – poporul ei avea şi el un mit despre rasa străveche, însămânţată de extratereştri – deşi fusese mai mare, mai puternic, cu organe de percepţie

superioare. Lumea ei era un tărâm al junglelor dese, iar strămoşii ei îndepărtaţi fuseseră prădători nocturni. Prima ei gazdă de pe insulă fusese un bătrân caraib; rătăcise prin Cimitir timp de şase luni după sosirea ei, înnebunit de durerea unui cancer care îi rodea stomacul. Soţia lui era convinsă că fusese posedat de o zeiţă şi a adus bătrânii tribului să fie martori ai spuselor sale.

— Le era frică de mine. Şi mie îmi era la fel de frică de ei. Nişte drăcuşori cu pielea roşiatică şi coliere de colţi de jaguar. Ridicau focuri în jurul meu, împresurându-mă, şi dansau şi ţipau şi îşi aruncau suliţele spre mine, prin flăcări. A fost un coşmar. Ştiam că ar putea să-şi dezlănţuie frica în orice clipă şi să mă ucidă. Aş fi putut să mă apăr, dar pentru mine viaţa era sacră. Ei erau fiinţe întregi, vii. Să le fac rău ar fi însemnat să desfid ce rămăsese din mine.

Le câştigase încrederea şi ei au răspuns oferindu-i noi gazde, aranjându-şi focurile în aşa fel încât să înfăţişeze constelaţia Cassiopea, sperând să atragă alţi zei care să-i ţină companie. Fusese o speranţă zadarnică şi existau alte semnale care ar fi fost mai uşor de recunoscut pentru neamul ei, dar a fost mişcată de preocuparea lor şi nu le-a spus.

Nu voi susţine că-mi amintesc cu exactitate tot ce a spus, dar cred că tot ce urmează surprinde esenţa poveştii ei. La început am fost tulburat de umanitatea şi fluenţa ei în exprimare, dar în curând mi-am dat seama nu numai că avea două secole în care a putut să-şi exerseze această umanitate, nu numai că profita de talentul de povestitor al lui Ray, dar, de asemenea, că mai spusese multe dintre toate acestea şi înainte.

Timp de douăzeci şi doi de ani, a spus ea, am locuit în trupuri de caraibi, majoritatea îngrozitor de bolnave. Infirmi, oameni cu boli degenerative şi, o dată, o fată tânără cu o imensă despicătură în craniu, o rană cu care s-a ales în timpul unui atac. Deşi energiile mele sporeau eficienţa muşchilor lor, le-am îndurat toate suferinţele. Dar, pe măsură ce caraibii s-au retras de pe insulă în faţa britanicilor, până şi această existenţă de chin mi-a fost refuzată. Am petrecut patru ani în interiorul aparatului, disperată să-l părăsesc din nou. Apoi, în 1819, Ezechiel Brooks a păşit, împleticindu-se, în Cimitir. Era un băiat retardat de şaptesprezece ani şi se pierduse prin desişul de

mangrove. Când tatăl său, William, a venit în căutarea lui, m-a găsit pe mine. Şi-a amintit de obiectul de foc căzut din cer şi era încântat că a rezolvat enigma care îl chinuia pe căpitanul lui de atâţia ani. După aceea, a venit să mă viziteze în fiecare săptămână şi l-a târât cu el pe bătrânul Henry Meachem.

Pe atunci Meachem trecuse de şaptezeci de ani, era gras, cu o faţă cleioasă, ridată şi părul lung şi cărunt căzându-i pe umeri în zulufi. Etala haine simandicoase şi un comportament princiar. Avea gută şi trebuia să fie purtat printre mangrove de sclavii săi. L-au adus pe un scaun de lemn de tec, cu capete de leu sculptate pe braţe şi stătea acolo, horcăind, zbierând la sclavi ca să gonească muştele şi asaltându-mă cu întrebări. Nu credea povestea mea şi, în cea de-a doua vizită, într-o noapte care semăna cu aceasta, scăldată în lumina lunii şi vântul adiind uşor, era însoţit de o femeie spaniolă, o babornıţă uscăţivă, înveşmântată într-un şal negru şi fustă, despre care mi-a spus că era vrăjitoare.

— Stai de vorbă cu nana Claudia, a spus, împingând-o în faţă cu toiagul, şi va şti cine eşti. Îţi va descâlci gândurile, ca pe un ghem de sfoară.

Bătrâna s-a aşezat cu picioarele încrucişate lângă groapă, a scos de sub pulpană o bucată de cristal pâclos şi l-a aşezat pe pământ, în faţa ei. În spatele şalului, ridurile ei umbrite semănau cu modelele de pe scoarţa unui copac şi, în ciuda aparentei sale fragilităţi, i-am simţit prezenţa ca pe un frison ce-mi strângea pielea. Tulburată, m-am aşezat pe partea cealaltă a adânciturii. Pleoapele i-au căzut, a început să respire precipitat şi am fost invadată de forţa vieţii ei, sporind pe măsură ce-şi exercita puterea.

Faţetele frânte ale cristalului păreau acum că strălucesc de o lumină nouă, alta decât oglindirea razelor de Lună, şi, privindu-le, am fost cuprinsă de o senzaţie de ameţeală... dar apoi am fost atrasă de un vâjâit uşor dinspre groapă.

Linii fine, haşurate, gravau suprafaţa apei, ridicând o pulbere de aburi. Modelele pe care le conturau semănau cu faţetele cristalului. Mi-am ridicat privirea către nana Claudia. Tremura, cu o expresie îngrozită pe chip şi am văzut că vâjâitul venea dinspre buzele ei desfăcute, ca şi cum ar fi fost invadată de un vânt fantomatic. Gâtul îi era încordat, mâinile încleştate. M-am uitat din nou la groapă. Sub luciul apei, pulsând într-un ritm

tremurător, se afla un punct de lumină purpurie. Puterea bătrânei, am înţeles, era acum legată de maşinărie. O vindeca, refăcându-i simţul de orientare şi în faţa ei se deschidea un drum! Speranţa a licărit în sufletul meu. Am coborât în groapă şi câmpurile m-au împresurat, mai puternice ca oricând. Dar, când femeia a scos un ţipăt şi s-a prăbuşit la pământ, puterea câmpurilor a slăbit. Punctul de lumină s-a micşorat şi, pâlpâind, a dispărut, ca licărul meu de speranţă. Fusese doar o refacere de moment, un produs al minţii ei unite cu cea a maşinii.

Doi dintre sclavii lui Meachem au ajutat-o pe nana Claudia să se ridice în picioare, dar ea i-a alungat şi a ieşit cu spatele din colibă, cu ochii aţintiţi asupra gropii. S-a sprijinit de scaunul lui Meachem.

— Ei? a făcut el.

— Omoară-l! a spus bătrâna. E prea periculos, prea puternic.

— El? izbucni bărbatul în râs.

Nana Claudia a spus că eram cine susţineam că sunt şi a insistat că reprezint un pericol pentru el. Am înţeles că era foarte îngrijorată de faptul că ameninţam influenţa ei asupra lui, dar eram atât de abătută din cauză că aparatul îşi pierduse puterea, încât nu-mi păsa ce aveau să-mi facă. Scăldaţi în lumina argintie, cu stelele strălucind în jur, erau parcă o ilustrare vie a ceva – un simbol al întregii umanităţi, poate – acest bătrân pirat grotesc, în cămaşa lui scrobită şi, tremurându-şi degetul noduros, vrăjitoarea manipulatoare, care doreşte să-i fie stăpână.

După noaptea aceea, Meachem m-a luat sub aripa lui. Am aflat că era în exil, surghiunit de britanici şi obsedat de ideea întoarcerii acasă şi cred că era fericit să fi întâlnit pe cineva încă şi mai dezrădăcinat decât el. Din când în când, mă invita acasă la el, o clădire ţuguiată, de scânduri smolite, agăţată pe o fâşie de ţărm stâncos, la est de Golful Nisipos. Mă poftea în biroul lui şi îmi citea ore în şir din jurnalele sale; credea că – făcând parte dintr-o civilizaţie avansată – aveam înţelepciunea să-i apreciez intelectul. Biroul era o încăpere care reflecta obsesia lui pentru Anglia; pereţi acoperiţi de steaguri britanice, o orgie de roşu şi albastru. Uneori, privind muştele strânse pe buza cănii sale cositorite, faţa-i căzută înălţându-se deasupra lor, culorile de pe pereţi, care păreau să se scurgă în lumina pâlpâitoare a lămpii de petrol… uneori acest peisaj mi se părea un coşmar mai

înfiorător decât cercul de focuri al caraibilor. Cerceta cu atenţie paginile, spunând când şi când:

— A, uite aici unul care o să-ţi placă.

Şi citea pasajul.

— Războaiele, mi-a citit odată, sunt solstiţiile spiritului uman, vestind iarna în mintea unui tânăr şi redeşteptând primăvara furiei unui bătrân.

Fiecare pagină era plină de asemenea aforisme – pompoase, însă goale de conţinut, având semnificaţie doar în privinţa propriei sale naturi. Era cel mai crud om pe care îl cunoscusem vreodată. Violent cu soţia, tiran cu sclavii şi copiii. În unele seri, cerea să fie dus pe plajă, poruncea să se aprindă torţele şi privea cum cei care-l insultaseră erau biciuiţi – adesea până la moarte – cu nuiele de salcie. După ce am asistat la una dintre aceste scene de tortură, m-am gândit să-l omor, chiar dacă un asemenea gest ar fi fost în contradicţie cu toate convingerile mele.

Apoi, într-o seară, a adus la Cimitir o altă femeie, o tânără mulatră pe nume Nora Mullins.

— E slabă de minte, ca Ezechiel, a spus Meachem. Va fi o soţie perfectă pentru tine.

Fata ar fi vrut să fugă, dar sclavii o mânau în faţă. Ochii îi ţâşneau în stânga şi-n dreapta, mâinile i se jucau nervos cu faldurile fustei.

— N-am nevoie de soţie.

— Nu ştii? E o şansă de a-ţi crea propria descendenţă, de a scăpa din maşinăria ta infernală. Nora îţi va naşte un copil şi, dacă sângele nu vă trădează, va fi la fel de neghiob ca părinţii lui. După moartea lui Ezechiel, poţi să te instalezi în moştenitorul tău.

Râsul i se sfărâmă într-o tuse seacă.

Ideea nu era lipsită de logică, dar gândul de a avea relaţii intime cu un membru al altei specii, mai ales cu o persoană al cărei sex se putea spune că era echivalentul sexului meu, mă dezgusta. În plus, nu aveam încredere în scopurile lui.

— De ce faci asta?

— Sunt pe moarte.

Bătrânul şi-a stors o lacrimă la gândul acesta.

— Nora e legământul meu faţă de tine. Întotdeauna m-am gândit că e o ironie fără margini ca un suflet înaripat ca al tău să

ajungă atât de jos. Mi-ar face plăcere să mă gândesc la tine părăsit printre generaţii de idioţi, în timp ce eu îmi iau zborul spre tărâmul făgăduinţei.

— Insula aceasta e pentru tine tărâmul făgăduinţei. Chiar şi sufletul moare.

— Ştii asta cu certitudine? întrebă îngrijorat.

— Nu, am răspuns, bătând în retragere. Nimeni nu ştie.

— Ei bine, atunci mă voi întoarce să te bântui.

Dar nu s-a întors niciodată.

Intenţionasem s-o alung pe Nora după plecarea lui, dar Ezechiel – deşi prea timid ca să se apropie de ea sexual – o găsea atrăgătoare şi nu voiam să-l lipsesc de tovărăşia ei. În plus, am început să-mi dau seama cât de singură eram şi eu. Ideea de a o păstra cu mine şi de a avea un copil mi se părea din ce în ce mai ispititoare şi, o săptămână mai târziu, folosind amintirile lui Ezechiel pentru a stârni pofta trupească, am purces la întemeierea unei familii.

Cât de stranie a fost acea împreunare! Luna plutea deasupra noastră, umbrită de nori albaştri, zdrenţuiţi; vântul, insectele şi broaştele îşi uneau glasurile într-o muzică primitivă. Nora era îngrozită. Scâncea şi îşi dădea ochii peste cap şi a încercat, fără elan, să mi se împotrivească. Nu cred că îi era limpede ce se întâmpla, dar până la urmă instinctele au pus stăpânire pe ea. Ar fi greu de imaginat doi virgini mai inepţi. Eu aveam o înţelegere logică a actului, cel puţin una superioară înţelegerii Norei, dar aceasta era contrabalansată de mişcările ei leneşe şi de repulsia mea. Cumva, am reuşit. Cred că s-a datorat în principal faptului că Nora simţea că sunt ca ea, femeie într-un fel ce transcende anatomia şi asta ne-a ajutat să ne purtăm cu tandreţe una cu cealaltă. În nopţile care au urmat, între noi a început să se lege o afecţiune sinceră; deşi vorbirea ei era limitată la ţipete gâtuite, am învăţat să comunicăm într-un fel şi am început să facem dragoste cu mai multă pricepere, mai adevărat.

Timp de paisprezece ani am fost împreună. A purtat în pântece trei copii. Doi au murit la naştere, însă al treilea a rezistat, un băiat sărac cu duhul, pe care l-am numit Carl – era un nume pe care Nora aproape că putea să-l pronunţe. Ziua, Nora şi Ezechiel erau frate şi soră, iar noaptea, ea şi cu mine eram soţ şi soţie. Carl avea nevoie de lucruri pe care pământul

nu i le putea oferi, lapte, legume şi pe acestea le primeam de la William Brooks. Dar când el a murit, la câţiva ani după naşterea lui Carl, ducând cu el secretul identităţii mele, Nora a început să meargă la Golful Nisipos să cerşească – sau cel puţin aşa am crezut până când m-a vizitat fratele ei, Robert. Am ştiut imediat că se întâmplase ceva. Eram ruşinea familiei, nu ne-au recunoscut niciodată în niciun fel.

— Nora a murit, mi-a spus. Ucisă.

Mi-a explicat că doi dintre clienţii ei s-au încăierat şi că, atunci când a încercat să plece, unul dintre ei – un bărbat pe nume Halsey Brooks – i-a tăiat gâtul. Nu înţelegeam. Clienţi? Nimic din ce spunea Mullins nu se lega.

— Nu ştiai că se prostitua? s-a mirat. Omule, eşti mai nătărău decât credeam. Făcea asta de şase, şapte ani.

— Carl, am întrebat, unde este?

— L-a luat nevasta mea. Am venit să te duc la acest Brooks. Dacă nu eşti destul de bărbat, atunci mă descurc singur. Rudele sunt rude, indiferent cât de josnică e moartea de care au parte.

Ce am simţit atunci a fost în întregime uman – disperare, furie, vinovăţie pentru faptul că Nora a fost împinsă într-o situaţie atât de disperată.

— Du-mă la el.

Auzindu-mi glasul răzbunător, Robert Mullins a zâmbit.

Halsey Brooks bea într-un bar sărăcăcios, o singură încăpere luminată de lămpi de petrol, cu sticla atât de înnegrită de funingine încât lumina trecea prin ele în sclipiri sinistre de portocaliu. Mesele şubrede arătau ca nişte păianjeni negri, stând la pândă. Brooks sprijinea peretele din spate, un bărbat înalt, slăbănog, cu pielea de culoarea nămolului ars de soare, îmbrăcat în cămaşă şi pantaloni de pânză. Mullins s-a oprit la uşă, unde nu-l putea vedea, cu maceta pregătită în caz că voi da greş, iar eu am intrat.

Zărindu-mă, Brooks a rânjit şi şi-a scos cuţitul din cizmă.

— Javra aia mică a ta îţi duce dorul în Iad, a spus, şi a aruncat cuţitul.

M-am chircit şi cuţitul s-a înfipt în perete. Brooks a făcut ochii mari. S-a ridicat în picioare, ceilalţi clienţi s-au năpustit spre uşă, doborând scaunele în graba lor.

— Eşti un negrotei ager, a spus Brooks, înaintând spre mine. Dar agerimea n-o să-ţi folosească.

Nu mi-ar fi pus probleme, dar, în faţa faptului împlinit, confruntat cu ideea de a ucide, am descoperit că nu puteam să-mi duc sarcina până la capăt. Eram scârbită de gândul că mi-a trecut vreodată aşa ceva prin minte. M-am retras, m-am împiedicat de un scaun şi m-am prăbuşit într-un colţ.

— Asta e tot ce poţi? s-a hlizit Brooks.

În timp ce se îndrepta spre mine, Mullins s-a furişat în spatele lui, tăindu-i fără milă beregata. Brooks a ţipat – un sunet incredibil de feciorelnic pentru un bărbat atât de mare – şi a căzut în genunchi lângă mine, încercând să-şi apropie marginile rănii. Şi-a dus o mână la faţă, aparent uimit de roşeaţă. Apoi s-a lăsat peste mine. Duhoarea de sânge şi transpiraţie, doar senzaţia atingerii lui, în încercarea de a-l da la o parte, toate acestea mi-au provocat o stare de furie. Un ochi îi era la o palmă de mine, pe jumătate închis, întunecându-se.

Murea, dar voiam să-i smulg ultima pâlpâire de viaţă. I-am sfâşiat obrazul cu dinţii. Ochiul i s-a deschis brusc, am auzit începutul unui ţipăt şi nu-mi mai amintesc nimic până în clipa când l-am azvârlit la o parte. Faţa îi era jupuită până la fibrele muşchilor, nasul îi era zdrobit şi, în locul unde-i fuseseră ochii, se căscau cratere roşii, întunecate.

— Dumnezeule! a exclamat Mullins, holbându-se la capul descompus al lui Brooks.

S-a întors către mine:

— Du-te acasă! Lucrurile sunt mai mult decât rezolvate.

Apele furiei se retrăseseră şi, în locul lor, se instalase dezgustul. Acasă! *Eram* acasă. Insula îmi erodase spiritul, mă transformase într-una dintre creaturile ei violente.

— Să nu mai vii pe-aici, a spus Mullins, ştergându-şi cuţitul de pantalonii lui Brooks.

Mi-a aruncat o ultimă privire de dezgust.

— Întoarce-te în blestematul ăla de Cimitir unde ţi-e locul.

Cassiopea a ţâşnit în picioare şi a ieşit în luminiş. Avea un aer îndârjit şi mă temeam că poate, repovestind crima, era cuprinsă din nou de mânie. Dar n-a făcut decât să se îndepărteze câţiva paşi. Poleită în lumina argintie a lunii, părea nefiresc de subţire şi, mai mult ca oricând, mi s-a părut că zăresc o sugestie a formei ei iniţiale. Şerpii erau neclintiţi în şanţ.

— De fapt, nu l-ai omorât, am spus.

— Aş fi făcut-o. Dar cu asta s-a isprăvit.

Lovi cu piciorul un maldăr de scoici, trimiţându-le jos, cu un zornăit.

— Pe urmă ce s-a întâmplat?

Nu mi-a răspuns în primul moment, privind în depărtări, înspre recif.

— Schimbările prin care am trecut mă scârbeau. Am devenit pustnic şi, după moartea lui Ezechiel, mi-am continuat sihăstria în trupul lui Carl. Bietul de el!

S-a îndepărtat câţiva paşi.

— L-am învăţat să se ascundă ori de câte ori veneau oameni să viziteze Cimitirul. Trăia ca un animal sălbatic, scormonind în pământ după rădăcini, pescuind cu mâinile goale. În acel moment, mi s-a părut cel mai generos lucru pe care îl puteam face. Voiam să-l curăţ de umanitatea viciată. Desigur, s-a dovedit imposibil… pentru amândoi.

— Ştii, cu toate progresele tehnologice din zilele noastre, poate reuşeşti să contactezi…

— Crezi că nu mi-am evaluat posibilităţile? a spus ea cu furie şi apoi, pe un ton mai potolit: Speram cândva că ştiinţa umană îmi va permite să mă întorc acasă într-o bună zi, dar nu sunt sigură că mai vreau. Am fost pervertită de această cultură. Aş fi la fel de respingătoare pentru poporul meu, cum a fost Ezechiel pentru Robert Mullins, şi mă îndoiesc că m-aş simţi în largul meu printre ei.

Ar fi trebuit să înţeleg finalitatea singurătăţii sale – o înfăţişase amănunţit în poveste. Dar acum înţeleg. Era un amestec de uman şi extraterestru, un hibrid spiritual, împământenită pe o întindere de două secole. Nu aparţinea niciunui neam, nu avea niciun loc, în afară de acest petic de nisip şi mangrove, nicio tradiţie, în afară de luminiş, de şerpi şi de jocul făcut din scoici sfărâmate.

— Îmi pare rău.

— Nu e vina ta, Frank, a zis ea şi a zâmbit. Tradiţia ta americană te face să ai tendinţa să pui în raclă evidenţa.

— Ray şi cu mine nu suntem un exemplu elocvent, am spus defensiv.

— Am cunoscut şi alţi americani. Au avut toţi aceeaşi tendinţă. Toată lumea de aici i-a crezut proşti la început. Păreau total nedeprinşi cu mersul lucrurilor şi nimeni nu înţelegea că

uriaşa lor energie şi capacitate de amăgire compensau totul. Dar au fost mai răi şi decât piraţii, şi decât spaniolii.

Fără alt cuvânt, s-a întors şi a pornit spre pădure.

— Aşteaptă! am strigat.

Eram dornic să aud despre experienţele ei cu americani.

— Întoarce-te mâine, Frank. Deşi poate că n-ar trebui.

— De ce nu?

Apoi, gândindu-mă că poate avea vreun motiv personal pentru a nu avea încredere în americani, am adăugat:

— N-am să-ţi fac niciun rău. Nu cred că sunt fizic capabil de aşa ceva.

— Ce mod înşelător de a măsura siguranţa. Prin durere. Evitaţi cuvântul „omor”, şi totuşi omorâţi atât de uşor. E ca şi cum v-aţi preface cu toţii că e un secret.

S-a pierdut în pădure, fără niciun sunet, reuşind cumva să se ferească de crengile uscate, de frunzele subţiri, ca de hârtie.

În ziua următoare, am colindat toată insula, încercând să găsesc un casetofon şi, în cele din urmă, am împrumutat unul de la un turist din Debarcaderul Meachem. Iluzii de grandoare, nedefinite, se deşteptaseră în mine. Voi fi un Schliemann al cercetării extraterestre, dezvăluind ruina unei fiinţe nepământene de sub dărâmăturile unei fiinţe umane. Vor apărea bestselleruri, talk-show-uri, exclamaţii de extaz academic. Desigur, nu exista nicio dovadă reală. Un psihiatru va sublinia cât de convenabil superficială era povestea – maşina care se ascundea, pierderea memoriei, femeia extraterestră evocată de un bărbat a cărui tulburare psihică izvora din dezamăgirea în dragoste. Ar spune că era capodopera unui povestitor de geniu, îmbogăţită cu efecte speciale. Cu toate acestea, mă gândeam că oricine o va auzi – ca mine – va auzi perfecţiunea banală a adevărului pe care se întemeiau detaliile ei exotice.

Uitasem scopul iniţial pentru vizitarea cimitirului, dar, în după-amiaza aceea, Jimmy Mullins a apărut la uşa mea, nerăbdător să afle dacă aveam veşti pentru el. Era doar puţin beat şi o târa după el pe soţia sa, Hettie – o femeie slabă, cu pielea arămie, îmbrăcată cu o rochie albastră. Avea un aer consumat, dar, şi aşa era mai frumoasă decât merita Mullins. Eram ocupat, şi am încercat să mă eschivez, spunându-i că cercetam ceva legat de

Ray, care ar putea aduce bani. Şi, mi-am dat seama, chiar de aşa ceva mă ocupam. Cunoscându-i caracterul, presupusesem că Mullins încerca să-l tragă pe Hatfield pe sfoară, dar căsătoria perfect legală a Norei Mullins cu Ezechiel Brooks credita pretenţiile sale. Ar fi trebuit să-i explic. În situaţia de faţă, vedea că doar voiam să scap de el, iar Hettie a fost nevoită să-l coboare de pe verandă, ca să pună capăt discuţiilor. Totuşi, se pare că vorbele mele l-au îmbărbătat oarecum, căci, după câteva minute, Hatfield bătea la uşa mea.

— Ce i-ai spus lui Jimmy? Se făleşte că ai dovezi că Cimitirul e al lui.

Am respins acuzaţia şi i-am spus ce aflasem, dar nu şi cum aflasem.

— N-am avut niciodată intenţia să-l înşel pe Jimmy, a spus, scărpinându-se la cap. Vreau doar să mă asigur că nu mă înşală el pe mine. Dacă are dovezi... ei bine, nenorocit cum e, o să facă tărăboi.

După plecarea lui, am avut probleme. Am descoperit că aveam nevoie de baterii pentru casetofon şi am plecat la Debarcaderul Meachem, iar când m-am întors acasă, am avut o ceartă cu Elizabeth care a durat până după apusul soarelui. Drept urmare, nu am pornit spre Cimitir până aproape de ora zece şi, în timp ce-mi aranjam lucrurile în luntre, am văzut-o pe Cassiopea îndreptându-se către mine, de-a lungul ţărmului.

Era o noapte senină, umbrele palmierilor erau clare pe nisip, şi de fiecare dată când trecea printr-o umbră, mi se părea că-l văd pe Ray, dar apoi, când ieşea la lumină, sufeream o ciudată dislocare şi observam că nu era nici vorbă de el.

— Eram în drum spre tine. Nu trebuia să vii în oraş.

— Am renunţat de mult să fiu pustnică. Îmi place să vin aici. Uneori, îmi zdruncină memoria să fiu în preajma atâtor altora, deşi nu găsesc nimic cu adevărat familiar la ei.

— Ce-ţi aminteşti?

— Nu prea multe. Crâmpeie de imagini, discuţii. Dar o dată mi-am amintit ceva concret. Cred că avea legătură cu munca mea, cu profesia mea. Am să-ţi arăt.

S-a lăsat pe vine, a netezit un petic de nisip şi a început să traseze un desen. Ca toate celelalte gesturi ale ei, şi acesta a fost iute şi complicat; folosea trei degete de la fiecare mână, mişcându-le în direcţii opuse, adăugând ici o înflorritură, colo o

linie dreaptă, până ce desenul părea o combinaţie între o mandala şi un circuit imprimat. Privindu-i mişcarea, am fost copleşit de un sentiment de pace, nu ameţeală sau hipnotism, ci o puternică, înviorătoare senzaţie care m-a deşteptat la pacea din jurul meu. Freamătul palmierilor, plescăitul apei, calmul recifului – era reflux. Sentimentul era la fel de viguros ca efectul unui drog puternic şi, totuşi, nu simţeam nimic din confuzia pe care o asociam cu drogurile. Când a terminat, eram atât de învăluit în mulţumire încât toată curiozitatea mi-a pierit – nu eram curios nici măcar în legătură cu desenul – şi am abandonat pentru moment ideea de a o înregistra. Ne-am plimbat de-a lungul ţărmului, către răsărit, fără să vorbim, pe lângă Prăvălia lui Sarah şi Bojdeuca Găinii, admirând priveliştile. Acoperişurile de tablă ale colibelor sclipeau în lumina lunii şi, cu imperfecţiunile ascunse de întuneric, colibele arătau nostime şi cochete. În spatele draperiilor, dansau umbre, o dulce muzică reggae plutea pe aripi de vânt. Pace. Când, în sfârşit, am rupt tăcerea, n-am făcut-o din curiozitate, ci în spiritul acelei păci, din prietenie.

— Ray ce face? Era destul de răvăşit ultima oară când l-am vizitat, ieri după-amiază.

— E mai bine acolo decât ar fi oriunde altundeva. Mai calm, mai liniştit.

— Dar nu poate fi fericit.

— Poate că nu. Dar, într-un fel, eu sunt ceea ce a căutat dintotdeauna, chiar şi înainte de a începe să decadă. Se gândeşte la mine în termeni romantici.

A râs – un sunet tremurat.

— Eu sunt foarte mulţumită. N-am avut niciodată o gazdă cu atât de puţine defecte.

Ne apropiam de Noua Biserică Bizantină a Arhanghelului, o clădire mică, albă, retrasă de la ţărm. Fiind vineri, biserica fusese transformată într-un cinematograf în aer liber. Lampa de deasupra uşii lumina un afiş ţipător, care fusese vârât în vitrina în care era de obicei afişat subiectul predicii. Afişul înfăţişa doi chinezi plini de sânge, luptându-se cu macetele. În lumină se proiectau siluetele mai multor adolescenţi care exersau lovituri de arte marţiale lângă trepte – ca nişte crochiuri care au prins viaţă – şi un grup de bărbaţi care îi priveau, trecând o sticlă din mână în mână. Unul dintre bărbaţi s-a desprins din grup şi s-a

îndreptat către noi. Jimmy Mullins.

— Domnule Milliken! a strigat el. Proprietarul Cimitirului vrea să stea de vorbă cu tine!

Cassiopea s-a întors pe călcâie şi a intrat valvârtej în apă. Furios, Mullins a fugit după ea şi – înfuriat, la rândul meu, de această întrerupere, această ruptură a păcii – am întins un picior şi i-am pus piedică. M-am aruncat asupra lui, încercând să-l ţintuiesc locului, dar era mai puternic decât mă aşteptam. Şi-a smucit o mână, m-a ameţit cu o lovitură în cap şi s-a eliberat. M-am agăţat cu mâinile de piciorul lui şi m-a târât după el. Urla la Cassiopea:

— Dă-mi banii, ticălosule!

— Ţi-i *dau* eu, am spus, din disperare.

Parcă aş fi rostit nişte cuvinte magice. S-a oprit. Am rămas agăţat cu o mână de piciorul lui şi cu cealaltă mi-am şters stratul de nisip murdar de pe gură.

— O să-mi dai tu trei mii de *lempira?* a întrebat, neîncrezător.

Mi-am dat seama că nu se aşteptase la întreaga sumă, că doar spera la o plată oarecare. Dar eram hotărât. O mie cinci sute de dolari nu erau pentru mine o bagatelă, dar mă gândeam că poate aş reuşi să-i recuperez de la Ray, iar dacă nu, aş putea să-i strâng la loc renunţând la călătoria de Crăciun în State. Mi-am scos portofelul şi i-am dat lui Mullins toate bancnotele, vreo cincizeci, şaizeci de *lempira.*

— E tot ce am la mine, dar îţi aduc restul mâine dimineaţă. Numai lasă-l pe Milliken în pace.

Mullins se holba la banii din mână, amuţit, clipind iute din ochii mici şi răutăcioşi. Eu mă uitam înspre mare, căutând un semn de la Cassiopea, dar n-am găsit niciunul. Nu la început. Pe urmă am zărit-o, o siluetă subţire, palidă, stând deasupra unui coral, la vreo cincisprezece metri de ţărm. Fără să-şi ia avânt, sări – de la distanţa aceea arăta ca o aşchie albă purtată de vânt prin noapte – şi ajunse pe un alt coral, la vreo şapte, opt metri depărtare. Înainte de a putea să mă gândesc la imposibilitatea acelei sărituri, s-a aruncat în apă şi a dispărut dincolo de recif.

— Voi fi la tine acasă la nouă fix, a spus vesel Mullins. Şi mergem la bancă împreună. N-o să mai ai niciun scandal cu negru’ ăsta!

Dar Mullins nu şi-a făcut apariţia a doua zi dimineaţă, nici la nouă, nici la zece, nici la unsprezece. M-am interesat şi am aflat că a băut în Portul Spaniol; probabil uitase de întâlnire şi căzuse lat pe după vreo colibă. M-am dus la bancă, am scos banii şi m-am întors acasă. Nici urmă de Mullins. M-am dus pe plajă, sperând să-l găsesc, şi pe la ora trei m-am întâlnit cu Hettie la Prăvălia lui Sarah.

— Jimmy n-a mai venit acasă de sâmbătă, mi-a spus ea îngrijorată.

M-am gândit să-i dau ei banii, dar bănuiam că nu-i va spune bărbatului, îi va cheltui pentru copii şi, deşi ar avea o destinaţie admirabilă, mă îndoiam că el ar fi mulţumit. S-a lăsat înserarea şi îmi pierdusem toată răbdarea. I-am lăsat lui Mullins un mesaj prin Elizabeth, am ascuns banii într-un geamantan şi am pornit către Cimitir.

După ce am legat luntrea, am pornit casetofonul şi l-am ascuns în raniţă. Mi se redeşteptase zelul investigativ din ziua precedentă şi nici măcar imaginea dezolantă a Portului Ezechiel nu mi-a tăiat elanul. Rezolvasem problema fundamentală a pensionarului; găsisem un proiect care nu doar îmi ocupa timpul, dar probabil avea şi o oarecare importanţă. Şi acum, că nu mai aveam treabă cu Mullins, nu avea să intervină nimic.

Cassiopea stătea în adăpost, când am ajuns în luminiş. O stea argintie, creată de lumina lunii, i se mişca pe faţă, printr-o gaură zdrenţuită în acoperişul de frunze. Arătă către raniţa mea şi întrebă:

— Ce-i aia?

— Raniţa, am răspuns cu inocenţă.

— Înăuntru.

Ştiam că se referă la casetofon. I l-am arătat şi i-am spus:

— Vreau să am dovezi despre povestea ta.

Mi l-a smuls din mână şi l-a azvârlit în tufişuri.

— Eşti un prost, Frank. Ce crezi că s-ar întâmpla dacă cineva ar asculta o înregistrare cu mine? Ar spune că e o formă interesantă de nebunie şi, dacă ar avea de profitat sau dacă ar fi conduşi de o nechibzuită compasiune, m-ar trimite la tratament. Şi cu asta, basta.

Mult timp după aceea, nu a mai vorbit cu mine. Norii treceau pe deasupra lunii, subţiindu-se treptat, astfel că, de fiecare dată când lumina strălucea, era mai puternică decât înainte, ca şi

cum luminişul era cufundat în mod repetat sub un şuvoi de apă şi curăţată de un strat de murdărie. Cassiopea stătea aplecată deasupra spaţiului de joc. Deoarece ajunsesem să mă obişnuiesc cu ea, cu acea prezenţă puternic feminină, începeam să îi pot detecta schimbările de dispoziţie. Şi erau schimbări rapide, fluctuând la fiecare câteva secunde între ostilitate şi tristeţe. Îmi aduc aminte că mi-a spus că probabil era nebună; am luat afirmaţia drept o expresie a mâhnirii, dar acum mă întrebam dacă vreo fiinţă ale cărei stări se schimbau cu atâta rapiditate putea fi considerată sănătoasă la minte. În orice caz, eram gata s-o rog să-şi continue povestea, când am auzit un sunet de motor şi, după ce s-a oprit, glasul unui bărbat, strigând:

— Domnule Milliken!

Era Jimmy Mullins.

Un glas de femeie a ţipat neinteligibil şi s-a auzit o bufnitură, ca şi cum ar fi căzut cineva şi, o secundă mai târziu, Mullins a ieşit în luminiş. Hettie se agăţa de braţul lui, încercând să-l oprească, dar el, văzându-ne, a împins-o la pământ şi s-a împleticit către noi. Hainele lui de oraş erau acoperite de un strat gros de jeg umed. Alţi doi bărbaţi s-au îmbulzit în urma lui Hettie. Erau amândoi mai tineri decât Mullins, pleoştiţi, îmbrăcaţi în zdrenţe şi afişând o frizură africană. Unul ţinea în mână o sticlă de rom, al doilea, mai înalt, ducea o macetă.

— Îmi datorezi trei mii de *lempira,* i-a spus Mullins Cassiopeei.

Şi-a dat capul pe spate şi în ochi i-au sclipit puncte argintii, în lumina lunii.

— Ne-am săturat de dominaţia asta americană, a spus bărbatul mai înalt, chicotind. Am dreptate, Jimmy?

— Jimmy, am zis, am avut o înţelegere.

Mullins n-a spus nimic. Faţa îi era o mască de furie. Se legăna pe marginea şanţului, fără să observe şerpii.

— Ne-am săturat de exploatarea asta, a spus bărbatul, iar prietenul lui, care trăgea o duşcă din sticlă, l-a înghiontit vesel şi a zis:

— Hai că sună mişto, amice! Ascultă.

A pocnit din degete, în ritm de reggae, şi a început să cânte cu un glas dulce, tremurat:

Ne-am săturat de dominaţie,

Oh yea, aa-ay,
Suntem sătui de exploataţie…

Scenariul era evident: cei doi îl întâlniseră pe Mullins, beat, într-un bar, ascultaseră povestea moştenirii sale neaşteptate şi, gândindu-se că era tras pe sfoară, sperând să obţină şi ei nişte foloase, l-au aţâţat la confruntarea asta.

— E pământul meu şi nu stai legal pe el, a spus Mullins.

— Cum rămâne cu înţelegerea noastră, Jimmy? l-am întrebat. Banii sunt la mine acasă.

Era tentat, dar băutura şi politica îi otrăviseră mândria.

— Nu sunt cerşetor. Vreau ce-i al meu şi banii *ăstuia* sunt ai mei.

S-a aplecat şi a cules una dintre cochiliile risipite prin preajmă; şi-a îndoit degetele, vârându-le în interiorul cochiliei – i se potrivea pe mână ca o mănuşă de gladiator. A aruncat cu putere în direcţia noastră şi cochilia a vâjâit prin aer.

Cassiopea a lăsat să-i scape un şuierat.

Atmosfera era foarte încordată în luminiş. Cei doi bărbaţi îl priveau pe Mullins cu un nou respect, o nouă vigilenţă, şi le pierise cheful de glume. Chiar şi în mâinile unui nebun, cochiliile de scoici erau o treabă serioasă; aveau o putere rituală. Cassiopea îl măsura pe Mullins cu o privire goală. M-am simţit inundat de furia ei – am evaluat-o ca fiind mai puţin furie, cât rece dezaprobare, de calibrul emoţiei pe care o simţi ca reacţie la un copil obraznic. Dar eu eram gata să intervin dacă dispoziţia ei avea să se înrăutăţească. Mullins era, în esenţă, un laş şi m-am gândit că pot să merg până la margine, nu mai departe. M-am strecurat mai în faţă, aşezându-mă între ei. Gura îmi era uscată.

— O să te bat de te nimicesc, dacă nu-mi dai banii, a continuat Mullins, traversând şanţul.

— Ascultă, Jimmy… am spus, încercând să apelez la glasul raţiunii.

Cassiopea a dat să se năpustească asupra lui. Mi-am aruncat braţele în jurul ei şi Mullins, cuprins de panică, observând că ea se află într-o poziţie dezavantajoasă, a azvârlit cochilia. Cassiopea m-a îmbrâncit şi a încercat să evite lovitura. Însă am împiedicat-o exact cât nu trebuia. Scoica i-a atins umărul. Cassiopea a scos un horcăit gutural, care m-a zgâriat ca o

unghie pe şira spinării şi s-a apucat de rană.

— Vedeţi, le-a spus Mullins, triumfător, prietenilor săi. Negrul îşi rezolvă singur problemele.

A trecut şanţul de-a-ndăratelea, s-a clătinat, gata să cadă şi, încercând să se îndrepte, a zărit şerpii. Ar fi fost imposibil să nu-i vadă – loveau cu frenezie plasa de sârmă. Lui Mullins i-a căzut faţa. S-a dat înapoi. Una dintre pietre era dislocată. Şerpii au început să iasă, desenând modele negre, vălurite, pe pământ şi dispărând printre gunoaie, foşnind frunzele moarte.

— O, Jimmy!

Hettie a întins o mână spre el.

— Bagă de seamă!

Cassiopea a mai scos un scrâşnet din acela înfiorător şi s-a ghemuit, legănându-şi trunchiul, cu mâinile îndoite. Carnea de pe umărul stâng îi era sfâşiată, sângele îi şiroia pe braţ, picurând din vârfurile degetelor, făcându-le să arate ca nişte gheare. A traversat şanţul, după Mullins. Pe neaşteptate, bărbatul mai înalt s-a năpustit asupra ei, cu maceta ridicată. Cassiopea i-a prins încheietura şi l-a răsturnat cu o singură mână în şanţ, cu uşurinţa cu care ar fi azvârlit o sticlă goală.

În şanţ mai erau şerpi. L-au apucat de braţe, de picioare, iar el se zvârcolea sălbatic, urlând, dar probabil că un şarpe i-a muşcat o venă, căci strigătele i-au fost brusc curmate. Membrele i-au zvâcnit, lovind pământul, şi a dat ochii peste cap. De sub pleoape i se zăreau sclipiri de iris, argintii. O năpârcă minusculă îi atârna ca un ciucure de obraz şi o viperă i se răsucea în jurul gâtului, scoţându-şi capul turtit printre şuviţele de păr. Am auzit un ţipăt, un trosnet scurt şi m-am uitat spre mijlocul luminişului. Cel de-al doilea bărbat, chircit la picioarele Cassiopeei, cu gâtul frânt. Din gură i se revărsa un sânge întunecat, băltindu-i sub falcă.

— Domnule Milliken, a spus Mullins, retrăgându-se.

Îi dispăruse bravada.

— O să îndrept lucrurile. Hettie o să repare zgârietura aia mică…

Cassiopea a făcut un salt înspre el, incredibil de înalt. O mişcare superbă, lină, ca arcuirea unui plonjor, dar mai complexă. A rămas ghemuită, în aer şi, trecând pe lângă Mullins, i-a smuls scoica din mâna tremurătoare, şi-a potrivit-o pe mâna ei şi s-a învârtit, ca să ajungă faţă în faţă cu el – toate

acestea înainte de a ateriza.

Hettie a început să ţipe. Ţipete scurte, ascuţite, ca şi cum cineva ar fi înjunghiat-o, iar şi iar.

Mullins a alergat spre pădure, dar Cassiopea a ţâşnit în faţa lui, blocându-i drumul. Zâmbea. Din nou, bărbatul a început să fugă şi din nou, Cassiopea i-a tăiat calea, ţinându-se aproape, plutind peste pământ. Iar şi iar, l-a lăsat să fugă, dându-i speranţă şi spulberând-o, hărţuindu-l în fel şi chip. Vântul bătea mai tare, norii goneau pe cer, iar lumina lunii pâlpâia, cu fiecare nor. Luminişul părea că se învârte, un carusel de lumini şi umbre, iar ţipetele lui Hettie ţineau cadenţa. Lui Mullins i se înmuiaseră picioarele; alerga dintr-o parte în alta, cu braţele în vânt şi în cele din urmă s-a prăbuşit pe un maldăr de frunze. Aproape instantaneu, s-a ridicat în genunchi, zbierând şi trăgând de un şarpe care îi atârna de încheietură. O viperă, cred.

— Ah, ţipa el. Ah… ah!

Privirea lui mi-a străpuns ochii, îngheţându-mă cu disperarea lui; o fantă de lumină i-a atins fruntea, şi sudoarea îi sclipea în mărgele de argint.

Cassiopea s-a apropiat, l-a înhăţat de piept, l-a ridicat, ţinându-l cu picioarele bălăngănindu-se în aer. Mullins a început să dea din picioare fără vlagă, bolborosind. Apoi l-a lovit cu cochilia în faţă. O dată. De două ori. De trei ori. Fiecare lovitură despica osul, făcând sângele să ţâşnească. Urletele lui Hettie au devenit bocet. După lovitura finală, trupul lui Mullins a fost străbătut de un spasm – prea mărunt, parcă, pentru a fi moartea.

Îmi dădeam seama vag că Hettie încetase să ţipe, că motorul bărcii fusese pornit, dar eram încremenit. Cassiopea continua să-l ţină pe Mullins în aer, admirându-şi parcă opera. În lumina lunii, capul îi strălucea negru, fără chip şi ciudat deformat. S-a scurs cel puţin un minut până când l-a lăsat să cadă. Bufnitura a spart vraja. M-am îndreptat încet către junglă.

— Poţi să pleci, Frank. N-am să te omor.

Eram buimăcit de spaimă şi aproape că mi-a venit să râd. Nu s-a întors, dar mi-a aruncat o privire peste umăr – o poză ameninţătoare. Mă temeam că, dacă aş încerca să plec, m-ar hărţui prin pădure.

— N-am să te omor.

Şi-a plecat capul şi i-am simţit disperarea, ruşinea; asta mi-a domolit teama.

— Vor veni soldaţii.

Era tăcută, neclintită.

— Ar trebui să faci schimbul cu Ray.

Eram oripilat de ce făcuse, dar voiam să trăiască. Nebună sau nu, era prea preţioasă ca să se piardă – un glas al misterului în toată această lume obişnuită.

— S-a terminat. A rostit aceste vorbe într-o şoaptă mohorâtă. Ştiu că îţi cer mult, Frank, dar vrei să-mi ţii tovărăşie?

— Ce ai de gând să faci?

— Nimic. Să aştept soldaţii.

Şi-a cercetat rana; sângele încetase să curgă.

— Dacă nu vin înainte de primii zori, voi privi răsăritul. Întotdeauna am fost curioasă să-l văd.

N-a scos aproape niciun cuvânt tot restul nopţii. Ne-am dus la ţărm şi ne-am aşezat lângă un desiş de mangrove. Am încercat s-o conving să supravieţuiască, dar mi-a respins fiecare argument cu un gest necruţător. Către dimineaţă, când primele nuanţe de gri s-au ivit dinspre răsărit, a fost cuprinsă de un spasm, o cădere scurtă a membrelor, şi a rămas leşinată. Pe apă, zorile se ivesc pe nesimţite şi, când şi-a recăpătat cunoştinţa, griul cerului era străpuns deja de raze rozalii.

— Fă schimbul, am îndemnat-o. Nu e prea târziu, aşa-i?

M-a ignorat. Ochii îi erau aţintiţi asupra orizontului, unde se ivea marginea discului solar; marea oglindea o cărare unduitoare, în nuanţe de purpuriu şi mov, ce se întindea dinspre soare, iar norii erau pictaţi în aceleaşi culori.

Zece minute mai târziu, a avut o convulsie şi mai puternică. De data aceasta, o spumă de sânge i-a acoperit nările. A bâjbâit după mâna mea şi, când mi-a strâns-o, mi-am simţit oasele scrâşnind, măcinându-se. Şi sentimentele mi se măcinau; situaţia în care mă aflam – asemenea lui Henry Meachem – era similară cu a ei. Extratereştri şi străini, cu toţii, incapabili să stăpânim această insulă a melancoliei.

La scurt timp după cea de-a treia convulsie, am auzit un motor. O barcă se îndrepta direct spre noi, dinspre peretele recifului; nu era o ambarcaţiune prea mare ca să fie miliţia şi, când s-a apropiat, l-am recunoscut pe Hatfield Brooks, după

silueta aplecată peste cârmă, după frizura africană. A oprit motorul şi a lăsat barca să plutească, până ce a ajuns la vreo cincisprezece metri de ţărm. Apoi a aruncat ancora şi a luat o puşcă ce era sprijinită de banca din faţă. A dus puşca la umăr.

— Dă-te la o parte, domnule Winship! a strigat. Nu pot să jur că nu-mi tremură mâna.

În spatele lui, prin straturile de nori ţâşneau suliţe de lumină – o catedrală pe cer.

— Hatfield, nu!

Am păşit în faţa Cassiopeei, fluturându-mi braţele.

— E… pe moarte! Nu e nevoie!

— Dă-te la o parte! a strigat. Omul l-a ucis pe Jimmy şi am venit după el!

— Lasă-l să moară liniştit!

— El nu l-a lăsat pe Jimmy să moară liniştit! Hettie zicea cum l-a lovit nebunul.

A rămas neînduplecat şi a ochit.

Cu un suspin horcăit, Cassiopea s-a ridicat în picioare. Am prins-o de mână. Pielea îi ardea, pulsul îi bătea ca o tobă. Colţurile ochilor îi pulsau nervos şi una dintre pupile era de două ori mai mare decât cealaltă. Chipul pe care îl vedeam în lumina răsăritului era chipul lui Ray – cu obrajii supţi, mânjiţi de noroi, descompus, dar chiar şi atunci am zărit, dedesubt, un contur mai blând. Mi-a desfăcut degetele de pe încheietură.

— Adio, Frank, a spus.

M-a împins şi a început să alerge înspre Hatfield. Să alerge!

Apa era adâncă până la brâu lângă recif şi, totuşi, a străpuns-o de parcă nu ar fi fost nimic, lăsând în urmă un siaj ca o barcă în viteză. Era o imagine mai tulburătoare decât momentul în care îl zdrobise pe Mullins. Profund inumană. Primul glonţ al lui Hatfield a izbit-o în piept şi abia dacă a încetinit-o. Când a venit cel de-al doilea glonţ, era la şapte metri de barcă şi de data asta a căzut într-o parte, ţinându-se de burtă. Al treilea glonţ i-a împroşcat un jet de sânge din umăr. A făcut un pas în spate, dar a pornit din nou. Un pas după altul, greoi, scuturându-şi capul de durere. Patru, cinci, şase. Hatfield trăgea glonţ după glonţ şi eu urlam să termine odată – fiecare împuşcătură era o lovitură de ciocan care aducea după sine un nou urlet înfiorat. La un pas de barcă, s-a prăbuşit în genunchi şi s-a agăţat de chilă, zgâlţâind-o violent. Hatfield sărea dintr-o parte în alta, incapabil

să ţintească. Puşca s-a descărcat de două ori. Împuşcături răzleţe, în aer, înspre copaci.

Şi atunci, cu capul pe spate, cu braţele ridicate, Cassiopea a făcut un salt din apă.

Din lume.

Nu ştiu exact dacă a vrut să-l omoare pe Hatfield sau dacă era doar o ultimă expresie a corporalităţii sale – oricare i-au fost intenţiile, s-a înălţat atât de sus încât a fost mai mult un zbor decât o săritură. Înconjurată de o aură de stropi învăpăiaţi, cu pieptul brăzdat de şiroaie de sânge, părea creaţia unui vizionar, ţâşnind dintr-un ou incrustat cu diamante şi atras, cu graţie, înspre ceruri. Însă, ajunsă în punctul cel mai înalt, s-a dezmembrat şi s-a prăbuşit, dispărând într-un şuvoi de apă. După câteva momente, a ieşit plutind – cu faţa în jos – şi a început să se îndepărteze, dusă de ape. Zgomotul recifului s-a domolit, transformându-se într-un ritmic, liniştitor şuierat. Trupul se răsucea încet, în ritmul valurilor. Peticul de apă din jurul ei era stropit cu aur şi purpură, de parcă din răni s-ar fi prelins culorile curcubeului.

Hatfield şi cu mine ne-am uitat unul la altul, din depărtare. Nu a coborât arma. Destul de ciudat, dar nu-mi era frică. Ajunsesem la concluzia Cassiopeei, la înţelegerea faptului că, din acest moment, anii nu puteau decât să scadă. Mă simţeam pregătit să mor. Vuietul blând al valurilor lovindu-se de recif deveni tot mai puternic, tot mai puternic, trupul plutea încet către ţărm, silueta neagră, cu părul încâlcit, se legăna în barca lui mică, având în spate imensa flamură a răsăritului – era o ambianţă perfectă pentru moarte. Întreaga lume era cufundată în moarte. Dar Hatfield a coborât puşca. Şi-a ridicat pe jumătate mâna – un salut sau un adio abandonat – şi a rămas aşa, o secundă sau două; probabil şi-a dat seama de inutilitatea oricărui gest, căci după aceea şi-a plecat capul şi a pornit motorul, lăsându-mă să mă ocup de trupul mort.

Autorităţile nu au reuşit să contacteze familia lui Ray. Se prea poate să nu fi avut pe nimeni; nu vorbise niciodată de rudele sale. Cimitirul local i-a refuzat rămăşiţele pământeşti – prea mulţi din familiile Brooks şi Mullins erau în pământul lui şi astfel, cum se cuvenea, a fost îngropat lângă Ezechiel şi Carl, în Cimitir. Hatfield a părăsit insula, croindu-şi drum către Miami;

deşi încă este considerat un fel de erou, valul antiamericanismului s-a retras – era ca şi cum Ray ar fi ţinut locul tuturor mercenarilor şi bancherilor care au prădat insula de-a lungul anilor. Din nou au apărut saluturi prieteneşti, feţe zâmbitoare şi pescari mulţumiţi. Cât despre mine, m-am însurat cu Elizabeth. Nu am niciun fel de iluzii în privinţa relaţiei noastre; privind în urmă, mi se pare o mişcare autodistructivă. Dar eram tulburat, bântuit. Dacă nu aş fi făcut tâmpenia cu casetofonul, dacă nu mi-aş fi aruncat braţele în jurul Cassiopeei, oare ar fi reuşit să-şi stăpânească furia? L-ar fi dezarmat măcar pe Mullins? Aveam nevoie de vraja amară a unei căsătorii ca să revin cu picioarele pe pământ, să las în umbră răspunsurile la aceste întrebări, să estompez semnificaţia evenimentelor.

Şi care a fost semnificaţia?

A fost istorisirea unui pribeag ca nimeni altul, un amestec de nave spaţiale şi piraţi, nebuni şi fantome, toate ţesute în povestea unei fiinţe extraterestre şi a unui petic amărât de pământ acoperit cu mangrove? Sau era pur şi simplu un exemplu extraordinar de psihoză, o justificare labirintică pentru lipsa de putere interioară a unui tânăr?

Nu am nicio dovadă care să fie măsurabilă după vreo regulă ştiinţifică, dar pot să ofer una care e tipică pentru Guanoja şi, de aceea, deschisă interpretărilor – cele văzute ar fi putut fi întâmplarea propriu-zisă sau umbra unei asemenea întâmplări, sau poate urma unei dorinţe atât de puternice, încât să supravieţuiască mai mult decât creierul care a conceput-o. Iată mărturia lui Donald Ebanks, un pescar care s-a oprit într-o noapte la cimitir, pentru a-şi repara barca, la câteva luni după moartea Cassiopeei. L-am auzit spunând povestea la Bojdeuca Găinii, şi întrucât era doar cea de-a treia repovestire, întrucât pescarul nu dăduse încă pe gât decât două pahare de rom, povestea nu deviase prea mult de la original.

— Cârpăceam furtunul de alimentare, zicea el, când dintr-odată se aude sunetul vântului şi totuşi nu simt niciun vânt. Ştiu că e semn de vedenii, dar nu mi-e frică, fiindcă mama mea m-a dus la Escuilpas când eram mic şi i-a cerut Fecioarei Negre să mă binecuvânteze. După asta, nicio vedenie nu poate să-mi facă vreun rău. Totuşi, mă neliniştesc. Mă întorc şi, iată-le acolo. Două, ambele strălucind alburii şi cu sclipirea aia de fantomă, care nu te lasă să le vezi culorile adevărate. Una era Ray

Milliken, cealaltă… Dumnezeule! Am căzut pe spate în barcă. Nu i se vedeau decât ochii şi dinţii, iar în jurul capului are o corolă, ca petalele de anemone – care se răsuceşte şi foşneşte. Şi era înaltă! Să fi tot avut cu juma' de metru mai mult ca Ray. Înaltă şi deşirată, îmbrăcată cu ceva mulat, de sus până jos şi strălucea mai tare decât aura din jurul lor. Ray îmi zâmbeşte şi face un pas către mine, dar celălalt îl prinde de braţ şi parcă îl ceartă. Arată în spatele lor şi acolo, chiar unde arată, o parte din strălucire luminează un punct şi punctul creşte din ce în ce mai mare, până ajunge cât un cerc şi, prin cerc văd plante târâtoare, copaci… o junglă deasă cum au în Miskitia. Ray are o mutră arţăgoasă, dar ridică din umeri şi trec toţi prin cerc. Nu umblă ca mine şi ca tine, mă înţelegi. Dispar, şi cu ei dispare şi vântul. Pricepeţi, nu umblă prin Cimitir, ci pe drumuri de vedenii, care le absorb repede din lume, şi doar se fac mici, tot mai mici, până ce nu mai rămân decât o pată de lumină şi o şoaptă de vânt. Apoi dispar. Dispar pentru totdeauna, aşa am avut senzaţia. Dar unde, nu ştiu să vă spun.

Sergiu Someşan
O cască albă şi-un copil în ploaie

Stăm de câteva zile în tranşee şi-i aşteptăm pe ceilalţi; ploaia cade peste noi nemiloasă şi preface câmpia din faţa noastră într-o adevărată mlaştină. Tocmai mă hotărăsc să comand plecarea unei patrule, când unul dintre soldaţii mei tresare şi-mi face semn: în sectorul lui de tragere a apărut o siluetă. Este abia vizibilă prin rafalele dese ale ploii. Îi fac semn să mai aştepte, iar el dă din cap că a înţeles şi se sprijină mai bine de patul armei, luând în vizor conturul nesigur al celui din faţă. S-a mai apropiat între timp, şi acum se vede clar: are o cască albă pe cap, deci este inamic.

— Foc! şoptesc eu când a ajuns destul de aproape de noi şi, în aceeaşi clipă, soldatul inamic se prăbuşeşte cu faţa în noroi.

Fac semn spre doi soldaţi, şi ei se reped afară din tranşee, îl apucă de braţe pe cel căzut şi îl târăsc până la picioarele mele. Da, a ochit bine soldatul meu: inamicul nu are nicio rană vizibilă. Mă aplec, îi ridic vestonul şi cu cheia de control îi deschid pieptul. Scot cartela cu programul, o rup bucăţele şi o arunc ostentativ în noroi, în timp ce soldaţii mei rânjesc satisfăcuţi, apoi îi pun în loc o cartelă de-a noastră. Unul dintre soldaţi aduce o cască neagră şi i-o pune pe cap, şi tot el îi şterge noroiul de pe faţă. Apoi îl activez. Se ridică nesigur şi, când dă cu ochii de mine, mă salută. Îmi place să am mulţi soldaţi în subordine. Un specialist în psihologie robotică de la Centrul de Reparaţii mi-a spus odată, când era în toane bune şi avea chef de vorbă, că plăcerea asta este un rudiment al unei trăsături de caracter uman, cultivat cu grijă şi încurajat la şefi: orgoliul. Şi de asta ne simţim bine cu cât avem mai mulţi soldaţi în subordine. Şi tot el mi-a mai spus că asta ne face de obicei să fim buni ofiţeri şi să nu riscăm în mod inutil viaţa soldaţilor. Abia atunci am înţeles eu de ce nu îi las pe soldaţii mei să tragă decât în clipa în care soldaţii inamici au ajuns destul de aproape ca să se poată ţinti cu precizie în butonul armat din mijlocul pieptului, cel care întrerupe funcţiile vitale.

Din nefericire, nu toţi soldaţii mei nimeresc butonul, şi atunci gloanţele noastre rup bucăţi mari din soldaţii inamici, pe care nu ştim cum să le mai punem la loc, iar cei astfel stricaţi rămân abandonaţi în faţa tranşeelor. Înainte, roboţii-soldaţi deterioraţi

îi duceam la Centrul de Reparaţie, unde erau oameni care ştiau să-i refacă. După escaladarea războiului şi folosirea armelor nucleare, am găsit tot mai puţini oameni la Centru, iar cei care rămăseseră păreau a fi prea slăbiţi pentru a se mai ocupa de roboţii defecţi. Specialistul de care am vorbit spunea că probabil oamenii vor pieri cu toţii pentru că nivelul de radiaţii a crescut mult peste valoarea la care se aşteptaseră chiar şi cei mai pesimişti dintre ei.

— Dar nu fi supărat pentru asta, a încercat el să glumească. Sunt sigur că voi veţi câştiga războiul.

— Ce te face să crezi asta? l-am întrebat nedumerit.

S-a făcut dintr-odată palid la faţă, a închis ochii şi nu mi-a mai răspuns. Am crezut chiar că a murit, la fel ca toţi ceilalţi, dar, într-un târziu, a deschis cu greu ochii şoptindu-mi:

— Chestie de logică, dragul meu, chestie de logică… Într-o lume atât de întunecată, atât de plină de fum, de cenuşă şi în care plouă tot timpul, nişte soldaţi cu căşti albe nu au absolut nicio şansă… Sunt prea vizibili. Atâta lucru putea să te ducă şi pe tine mintea…

A răsuflat greu de câteva ori, apoi a adăugat:

— Când veţi învinge, grăbiţi-vă să vă bucuraţi de victorie, pentru că soarele nu o să vă lase prea mult răgaz… iar de staţiile de încărcare nu prea mai are cine să se ocupe…

— Chiar, ce se întâmplă cu soarele? De ce nu se mai vede? l-am întrebat eu atunci, dar nu a mai putut să-mi răspundă, pentru că a început să vomite şi apoi şi-a pierdut cunoştinţa şi nu şi-a mai revenit niciodată.

A fost ultimul om cu care am vorbit. Sunt îngrijorat pentru soldaţii mei şi nu ştiu ce să le răspund când mă întreabă de ce nu se mai vede soarele. Din ziua atacului nuclear, nu l-am mai văzut, şi un crepuscul cenuşiu a învăluit pământul. Mai avem pentru câtva timp rezerve de energie, dar, cum toate staţiile de încărcare sunt nefuncţionale, în curând va trebui să ne încărcăm bateriile de la soare, pentru că altfel se va termina cu noi. Chiar şi când plec în patrulare nu iau cu mine soldaţii cu cele mai bune reflexe, cum aş dori, ci pe cei care au bateriile mai încărcate.

Aleg şi acum pe baza acestui criteriu zece soldaţi şi pornim în patrulare: în zare sunt nişte dealuri stâncoase şi aş vrea să le cercetez, să nu avem vreo surpriză neplăcută la noapte din

direcţia lor. Întâlnim tot mai mulţi soldaţi cu căşti negre plecaţi ca şi noi în patrulare. Ne salutăm şi ne vedem, fiecare, de misiunile noastre de luptă. Se pare că specialistul de la Centru a avut dreptate şi că noi vom fi până la urmă învingătorii.

Oameni nu mai întâlnim deloc. La început, când ieşeam în patrulare se întâmpla să mai întâlnim câte unul, doi… Erau înfometaţi, zdrenţăroşi, şi treceam pe lângă ei fără să-i băgăm în seamă. Uneori, aruncau cu pietre în noi, dar erau prea slăbiţi ca să ne facă vreun rău. Ultima dată când am întâlnit oameni s-a întâmplat să fie o familie. Erau adunaţi lângă un pom, femeia şi cei doi copii stăteau pe vine şi scânceau de foame şi de frig, iar bărbatul încerca să doboare cele două mere sfrijite din vârful pomului aruncând cu pietre. Văzând că nu reuşeşte, l-a podidit un plâns uscat şi sec. Când ne-a zărit, a început să azvârle cu pietre în noi.

— Scârbele dracului, a strigat el furios. Noi vom crăpa şi ăştia vor rămâne să cutreiere veşnic pământul.

— Taci, taci! s-a ridicat speriată femeia. Taci din gură, să nu-i stârneşti.

Am trecut nepăsători, ca şi altă dată, mai departe. Puteau spune orice, vorbele lor nu ne atingeau. Noi eram programaţi numai să-i nimicim pe cei care purtau căşti albe.

De câtva timp, se părea că în sfârşit asemenea probleme se terminaseră şi că nu vom mai întâlni oameni care să ne deranjeze în patrulările noastre.

Ajungând la poalele dealurilor, am stabilit ca şi altă dată semnalele de alarmare şi de recunoaştere, apoi le-am dat ordin celor din patrulă să se împrăştie. Abia m-am despărţit de ceilalţi, când, dinspre o viroagă, am auzit o rafală scurtă. Am alergat spre locul de unde s-au auzit împuşcăturile şi am văzut câţiva soldaţi adunaţi lângă un trup căzut. Ajungând mai aproape, am văzut că era un om: din rana de la piept, sângele îi curgea amestecându-se cu picăturile de apă ale ploii.

— Idiotule! am spus către soldatul care trăsese. De ce l-ai împuşcat? Nu ai văzut că este un om?

Nu ştiu ce este „idiot”, dar aşa îmi spunea un ofiţer de la Statul Major când îi îndeplineam aiurea ordinele.

Soldatul a arătat spre casca albă căzută lângă cel doborât.

— O avea pe cap. Am văzut că e om, dar avea casca pe cap.

Din mâinile celui ucis se rostogoliseră în noroi câţiva morcovi.

I-am lovit cu piciorul, şi atunci, dintr-o adâncitură a peretelui stâncos, am auzit un scâncet. Întorcând capul, am văzut doi ochi speriaţi: erau ai unui băieţel de numai câţiva ani. Era înfricoşat, dar era şi flămând, pentru că privirea îi fugea neliniştită de la noi la morcovii împrăştiaţi pe jos. Văzând că nu mişcăm, şi-a luat inima în dinţi şi a ieşit cu mişcări furişe, a luat un morcov şi a început să-l ronţăie lacom, privindu-ne în acelaşi timp cu ochi bănuitori. De sus, ploaia continua să cadă cu înverşunare, lovindu-l nemilos în creştet. Poate că îl deranja, pentru că a întins o mână slabă, scheletică după casca albă căzută în noroi.

— Nu trageţi! am strigat, văzând cum mâinile soldaţilor se încleştează pe arme. E doar un copil, nu trageţi!

S-au oprit, pentru că erau programaţi să asculte cu sfinţenie de ordinele ofiţerului lor, chiar dacă acestea contraveneau programului de bază. În aceeaşi clipă, copilul îşi pune casca albă pe cap, şi rafala pornită din puşca mea automată îi zguduie trupul plăpând făcându-l să se chircească. Sunt un ofiţer robot foarte complex, ştiu că este un copil şi că nu trebuia să-l ucid, dar în programul meu este implantat prea adânc ordinul de a trage în tot ce mişcă şi poartă cască albă.

Rămânem nemişcaţi lângă cele două trupuri, sub ploaia ce cade tot mai nepăsătoare. Bateriile ne sunt aproape descărcate şi cine ştie dacă va mai ieşi vreodată soarele. Dacă aş fi un om, acum poate că aş plânge, dar, cum sunt doar un ofiţer robot foarte complex, dau ordin să plecăm mai departe să căutăm soldaţi cu căşti albe.

Jack Vance
Războinicii de pe Kokod
(„The Kokod Warriors”, 1952)
[din ciclul „Lumile lui Magnus Ridolph”]

Traducere de Mihaela şi Cristian Ionescu

I

La Providence, tolănit confortabil într-un fotoliu pe promenada de cristal, Magnus Ridolph îşi clătina gânditor paharul cu „Albastrul Ruinelor”. În spatele lui se înălţa masivul Grenadei, iar în faţă vălurea Oceanul Celor O Mie de Insule, cu puzderia sa de ostroave împădurite, fiecare ascunzând o vilă în stil neoclasic. Deasupra capului său se boltea cerul de un azuriu magnific, iar sub picioare – dincolo de podeaua de cristal a promenadei – se prăvăleau ameţitor pereţii Canionului de Mărgean, animat de nenumăratele roiuri de efemeride de mare, strălucind şi sclipind ca nişte paiete metalice. Magnus Ridolph îşi muie buzele şi gustă din cocteil, privind gânditor la cartela contului său în bancă, al cărui sold reflecta o situaţie deloc de invidiat. Fusese, fără îndoială, mult prea imprudent în plasamentele pe care le făcuse. Câteva luni mai înainte, Societatea Imobiliară de Investiţii a Imperiului Exterior, căreia îi încredinţase o sumă considerabilă, se declarase în stare de faliment. Preşedintele Consiliului de Administraţie şi preşedintele-director general, un oarecare domn See şi un alt oarecare domn Holpers, îşi fixaseră nişte salarii uluitoare, în mare parte prelevate pe seama capitalului său.

Magnus Ridolph oftă şi-şi privi cocteilul. Era ultimul de o asemenea calitate; de acum încolo trebuia să se mulţumească cu vinul local, un lichid destul de asemănător oţetului cu pătrunjel, obţinut prin fermentarea scoarţei unui cactus indigen.

Lângă el se opri un chelner.

— O doamnă ar dori să vă vorbească, sir.

Magnus Ridolph îşi mângâie barba albă şi îngrijită.

— Cu cea mai mare plăcere, dragul meu. Spune-i să vină.

Chelnerul nu lipsi mult. În ochii lui Magnus Ridolph se putu citi uimirea când îşi văzu vizitatoarea: o doamnă între două vârste, de o prestanţă impunătoare, care îi conferea un aer de

matroană demnă şi militantă. Dând cu ochii de el, pe figură i se putu citi o atât de completă surpriză, încăt s-ar fi putut crede că intenţiile sale n-au nimic comun cu interesul profesional.

Oprindu-se brusc, matroana îngăimă:

— *Dumneata* eşti chiar Magnus Ridolph?

Schiţând o înclinare reverenţioasă, o invită:

— Binevoiţi să luaţi loc.

După o scurtă ezitare, vizitatoarea îşi trase un scaun.

— Trebuie să vă mărturisesc, domnule Ridolph, că mă aşteptam la cineva mai… cum să spun…

Magnus Ridolph îi veni în ajutor, plin de curtoazie:

— Poate, mai tânăr? Cu bicepşi impresionanţi, cu un pistolet la şold şi cască spaţială pe cap? Ori sunteţi contrariată de nuanţa colilie a podoabei mele capilare?

— Hm… nu tocmai… însă problema care m-a adus…

— A! Veniţi totuşi pentru o afacere de ordin profesional.

— Da! Da! O afacere de ordin profesional.

În pofida celor reflectate de cartela bancară, pe care o plie cu meticulozitate înainte de a şi-o strecura în buzunar, Magnus Ridolph îi replică hotărât.

— Dacă afacerea dumneavoastră necesită performanţe fizice, vă rog să vă adresaţi altcuiva. Hamalul hotelului va răspunde, fără îndoială, unor asemenea exigenţe; este un băiat de toată isprava, care îşi consacră tot timpul liber mânuirii greutăţilor şi halterelor.

— Nu, nu! se grăbi să-i răspundă doamna. M-aţi înţeles greşit; pur şi simplu îmi imaginam că arătaţi cu totul altfel.

Magnus Ridolph tuşi uşor, ca pentru a-şi drege glasul.

— În ce constă problema dumneavoastră?

— Păi… daţi-mi voie să mă prezint: mă numesc Martha Chickering şi sunt secretara Comitetului pentru Apărarea Valorilor Morale, de pe lângă Liga Femeilor. Noi luptăm împotriva unei stări de fapt deosebit de dezonorante şi căreia legea refuză să-i pună capăt. Am făcut deja apel la inima tuturor celor interesaţi, însă tare mi-e teamă că pofta de câştig contează mult mai mult decât decenţa.

— Vă rog să aveţi amabilitatea de a-mi expune datele problemei.

— Cunoaşteţi planeta Kokod? (După tonul vocii ei s-ar fi putut crede că vorbeşte despre o boală lumească ruşinoasă.)

Magnus Ridolph înclină grav din cap, mângâindu-şi barba cu degetele răsfirate.

— Datele afacerii încep să mi se contureze.

— Aşadar, puteţi să ne ajutaţi? Orice persoană posedând un dram de bun-simţ condamnă ce se petrece acolo – este ruşinos, înjositor, dezgustător…

Magnus Ridolph aprobă din nou.

— Exploatarea indigenilor de pe Kokod este, într-adevăr, deloc recomandabilă.

— Cum adică, puţin recomandabilă? strigă Martha Chickering. Este demnă de tot dispreţul! Înseamnă admiterea sângelui ca miză! Ne putem arăta scârbiţi de monştrii sadici care asistă la coride şi, în acelaşi timp, să tolerăm, ba chiar să încurajăm, îngrozitoarele evenimente care se derulează pe Kokod şi care umflă, văzând cu ochii, buzunarele lui See şi Holpers.

— Hopa! exclamă Magnus Ridolph. Bruce Holpers şi Julius See?

— Întocmai. (Privirea ei deveni întrebătoare.) Îi cunoaşteţi cumva?

Magnus Ridolph se lăsă pe spătarul scaunului, luând gânditor încă o înghiţitură din cocteil.

— Într-o oarecare măsură. Am întreţinut, cum s-ar zice, relaţii de afaceri. Dar asta n-are, practic, nicio importanţă; continuaţi, vă rog. Problema dumneavoastră a căpătat noi dimensiuni, iar situaţia este, incontestabil, deplorabilă.

— Deci recunoaşteţi şi dumneavoastră că este necesară suprimarea Sindicatului de pe Kokod? Ne veţi ajuta?

Magnus Ridolph îşi desfăcu braţele cu un gest de neputinţă.

— Doamnă Chickering, sincerele mele urări de succes vă sunt asigurate, şi încă gratuit… Însă o participare activă la cruciada dumneavoastră este cu totul altceva şi aceasta va fi strict determinată de onorariile pe care organizaţia ce o reprezentaţi ar fi susceptibilă să mi le propună.

Doamna Chickering adoptă un ton înţepat:

— Ei bine, să presupunem că un om principial ar fi dispus să consimtă la unele sacrificii…

Magnus Ridolph suspină:

— Scumpă doamnă, aţi atins un punct sensibil. Este drept, chiar fac un sacrificiu. În locul unei odihne mai prelungite, cum îmi propusesem, îmi voi concentra întreaga capacitate asupra

rezolvării acestei afaceri… Aşadar, să discutăm despre onorariul meu… sau, nu… spuneţi-mi mai întâi ce aşteptaţi de la mine.

— Noi vrem interzicerea pariurilor la Hanul din Valea Umbroasă. Vrem ca Bruce Holpers şi Julius See să fie daţi în urmărire şi pedepsiţi. Vrem să se pună capăt războaielor pe Kokod.

Magnus Ridolph rămase tăcut, cu privirea pierdută în depărtări. Când deschise gura, vocea lui căpătase accente grave:

— V-aţi exprimat dorinţele într-o ordine crescătoare a gradului de dificultate.

— Scuzaţi-mă, dar nu înţeleg, domule Ridolph!

— Activităţilor de la Hanul din Valea Umbroasă li se poate pune capăt cu ajutorul unei bombe sau declanşând o micro-epidemie a maladiei lui Mayerhan. Pentru a-i pedepsi pe Holpers şi See, este necesară demonstrarea încălcării criminale a unei legi, care lege nici nu există. Cât despre oprirea războaielor de pe Kokod, asta ar presupune modificarea capitalului genetic moştenit, a sistemului glandular, a educaţiei, a instinctului şi, în general, a sensului vieţii tuturor războinicilor de pe Kokod.

Doamna Chickering clipi neliniştită şi voi să spună ceva. Magnus Ridolph o opri cu un gest curtenitor al mâinii şi continuă:

— Totodată, nu există nicio şansă de reuşită, dacă nu se încearcă ceva; îmi voi concentra deci toate eforturile să vă satisfac exigenţele. Cât despre onorariul meu… având în vedere caracterul altruist al acestei acţiuni, voi fi mai mult decât modest: 1000 de credite pe săptămână, plus spezele aferente. Cu achitarea anticipată, vă rog!

***

Magnus Ridolph coborî de pe promenada suspendată şi apoi o apucă pe treptele cioplite în gresia cu nervuri verzi, care duceau spre creasta Masivului Grenadei. Ajuns sus, făcu un popas lângă balustrada de fier forjat pentru a-şi recăpăta răsuflarea şi se bucură de priveliştea oceanului. Apoi se întoarse şi intră în holul Hotelului Celor O Mie de Insule, decorat cu o dantelărie de arabescuri albastre.

Oferind o expresie impasibilă ochiului cercetător al recepţionerului, se îndreptă cu un pas năpăsător către

bibliotecă, unde îşi alese o cabină şi se aşeză în faţa mnemoecranului. După ce căută „KOKOD” în index, apăsă butoanele corespunzătoare.

Ecranul se animă imediat. Magnus Ridolph începu prin a viziona o serie de diagrame şi astfel află despre KOKOD că este o planetă foarte mică, însă cu o gravitaţie extrem de puternică pentru dimensiunea sa.

Apoi ecranul prezentă o imagine generală a suprafeţei planetei, însoţită de un comentariu scris defilând în ralenti.

«Deşi este o planetă mică, gravitaţia şi atmosfera sa o fac să fie remarcabil de adaptată nevoilor omului. Nu a fost niciodată colonizată, având în vedere faptul că adăposteşte o populaţie autohtonă deja numeroasă şi că este lipsită de minereuri valoroase. Turiştii sunt bineveniţi la Hotelul din Valea Umbroasă, stabiliment amplasat în valea de la care îşi trage şi numele. Croaziere săptămânale leagă Starport de Valea Umbroasă. Punctul de atracţie al Planetei KOKOD îl constituie populaţia sa.»

Peisajul dispăru pentru a face loc unei fotografii subtitrate: «*Războinic Kokod tipic (Castelul Stânca Râului)*» prezentând o fiinţă umanoidă, înaltă de vreo 70 de centimetri. Capul îi era foarte alungit şi ţuguiat; corpul părea de albină, lung, terminat în unghi ascuţit şi acoperit cu un puf galben. Braţele subţiri, descărnate, ţineau o suliţă de aproape un metru şi jumătate; la cingătoare îi atârna un cuţit de piatră. Picioarele chitinoase erau protejate de ghimpi. Expresia chipului era blândă, aproape mustrătoare.

Comentatorul se făcu auzit:

— *Veţi asculta acum vocea lui Sam 192, de la Castelul Stânca Râului*.

Fotografia războinicului Kokod se animă; acesta inspiră profund, fanoanele toracelui fremătară. Din mnemoecran răsună un geamăt ascuţit şi strident, a cărui traducere apăru pe un mic panou, în dreapta imaginii:

«Eu sunt Sam 192, soldat în compania 14-a a Forţelor Ofensive, în serviciul Castelului Stânca-Râului. Valoarea noastră este o sursă de uimire pentru toţi; magnificul nostru arbore-totem îşi afundă profund rădăcinile în sol şi numai arborii-totem aparţinând Castelului Trandafirilor şi vicleanului Castel al Cochiliilor îl depăşesc în circumferinţă. Astăzi, am venit la invitaţia (intraductibil) Castel al Ascunzişului pentru a vorbi de

victoriile noastre şi de strategia noastră extraordinar de eficace.»

Răsună un alt sunet: un om exprimându-se în limba Kokod, cu o voce piţigăiată de eunuc:

— Vorbiţi-ne de viaţa la Castelul Stânca-Râului.

— *Ea este foarte plăcută* – afirmă Sam 192.

— Care este primul lucru pe care îl faceţi dimineaţa, după ce v-aţi sculat?

— *Noi defilăm la pas prin faţa matroanelor*, *pentru a le asigura o fecunditate marţială convenabilă*.

— Ce mâncaţi?

— *Noi suntem hrăniţi de câmp*[1].

— Vorbiţi-ne despre viaţa voastră de toate zilele.

— *Noi practicăm diferite discipline; noi ne desfăşurăm în formaţiile de bază; noi ne exersăm în mânuirea diferitelor arme; noi îi instruim pe tineri; noi îi decorăm pe veterani.*

— Când porniţi la luptă?

— *Când este rândul nostru; când a fost lansată provocarea şi ne-am pus de acord cu inamicii asupra Codului de Luptă pe care îl vom practica.*

— Vrei să spui că luptaţi în diferite stiluri?

— *Există nouăzeci şi şapte de tipuri posibile de luptă: de exemplu, Codul 48, cu care am învins puternicul Castel de Sticlă Neagră, ne permite să apucăm suliţa numai cu mâna stângă şi interzice secţionarea tendoanelor picioarelor cu ajutorul pumnalului. Pe când Codul 69, dimpotrivă, cere în mod obligatoriu ca tendoanele să fie tăiate înaintea aplicării loviturii de graţie, iar lancea trebuie ţinută orizontal, în chip de paraşoc.*

— Pentru ce vă războiţi? De ce au loc aceste lupte?

— *Pentru ca arborii-totem*[2] *ai altor Castele să nu-l depăşească pe al nostru în grosime – cum s-ar întâmpla dacă n-am lupta şi n-am dobândi victorii.*

— Ce s-ar întâmpla dacă războinicii Castelului Broaştelor ar doborî arborele-totem al Stâncii Râului?

Sam 192 nu emise niciun sunet. Fanoanele îi fremătară şi-şi bâţâi capul. După câteva clipe făcu stânga-mprejur şi se îndepărtă.

Pe ecran apăru un bărbat purtând epoleţii şi ecusonul Controlului Commonwealth-ului. Acesta îl privi pe Sam 192 cum se duce, cu o expresie de indulgenţă condescendentă (pe care

Magnus Ridolph o găsi cu totul insuportabilă) şi comentă: «*Războinicii Kokod sunt bine cunoscuţi graţie numeroaselor studii sociologice publicate pe Pământ, printre care îl amintesc pe cel editat de Fundaţia Carlisle – „KOKOD: O SOCIETATE MILITARISTĂ” (cod mnemoecran: AK – SK – RD – B.). În câteva cuvinte, trebuie să ştiţi că pe Kokod există 81 de Castele, cu toate angajate, unele contra celorlalte, în ostilităţi puternic ritualizate. Funcţiunea evoluţionistă a acestor războaie este de a preveni apariţia suprapopulaţiei pe o atât de mică planetă. Mătcile Castelelor sunt prolifice şi numai asemenea practici, de neînţeles pentru noi, pământenii, pot asigura un echilibru ecologic. Am fost deseori întrebat dacă războinicii Kokod se tem de moarte. Personal, eu cred că aceştia se identifică cu Castelul într-o asemenea măsură, încât nu posedă un simţ al individualităţii decât într-o fază embrionară. Singura lor ambiţie este de a câştiga bătălii, care să le îngroaşe arborii-totem şi să aducă glorie Castelului.*»

Oficialul îşi continua comentariul, însă Magnus Ridolph întinse mâna şi acceleră viteza proiecţiei. Pe ecran apăru Hanul din Valea Umbroasă, o construcţie luxoasă la adăpostul unui pâlc de şase arbori-umbrelă gigantici. Vocea comentatorului se făcu din nou auzită:

«*La Hanul din Valea Umbroasă, simpaticii proprietari Julius See şi Bruce Holpers îi întâmpină pe turiştii veniţi din toate colţurile universului.*»

Pe ecran se proiectară fotografiile a doi bărbaţi – un brunet cu faţă de mitocan, cu gura strâmbată într-un surâs forţat; celălalt, un slăbănog, cu creştetul ţuguiat al capului profilându-se printre câteva meşe de păr roşcovan. Dedesubt era subtitrat: «SEE» şi «HOLPERS».

Magnus opri filmul, studie cele două figuri câteva secunde, apoi repuse în funcţiune proiecţia.

«*Domnul See şi domnul Holpers – zicea comentatorul – au pus în mod ingenios în valoare aceste războaie neîntrerupte, în scopul distrării oaspeţilor lor. În fiecare zi sunt publicate cotele*

pentru bătăliile prevăzute a avea loc în ziua respectivă – distracţie care provoacă entuziasmul vizitatorilor sportivi.»

Magnus Ridolph opri mnemoecranul şi se lăsă pe spate în fotoliu, mângâindu-şi gânditor barba.

„Unde funcţionează probabilităţile – şopti el gânditor – există deci şi posibilităţi de a le inversa sensul… Din fericire, obligaţiile mele faţă de doamna Chickering nu contravin în niciun fel cu obţinerea anumitor profituri subsidiare… pe care eu le-aş numi mai degrabă reparaţii de ordin material”.

II

Aterizând la bordul lui «HESPERORNIS», aparţinând societăţii de croazieră „Phoenix”, Ridolph fu pe moment mai mult decât stupefiat de apropierea liniei de orizont pe Kokod. Cerul părea că-i porneşte chiar de sub picioare.

Un autobuz cu bănci supraîncărcat cu inscripţii şi decoraţiuni florale, aştepta turiştii pentru a-i transfera la han. Magnus Ridolph se urcă şi luă loc; când vehiculul demară în cele din urmă cu o zmucitură neaşteptată, o damă grasă şi transpirată, răspândind un miros strident de colonie ieftină, i se prăbuşi în braţe.

— Puţină decenţă, domnule – bombăni ea.

— Mii de scuze – replică Magnus Ridolph, strângându-se cât putu. Data viitoare voi avea grijă să vă fac loc de cădere din vreme.

Grăsana îi aruncă o privire nimicitoare, apoi se întoarse către prietena care o însoţea, o femeiuşcă al cărei cap mic şi bust proeminent o făceau să semene cu un păun.

— Ghid! strigă aceasta din urmă.

— Da, doamnă?

— Ia spune-ne ceva despre războaiele astea indigene; am auzit atâtea, încât nu ştim ce să mai credem!

— Sunt foarte interesante, doamnă. Omuleţii ăştia sunt de o sălbăticie incredibilă!

— Sper că spectatorii nu au de ce se teme.

— Nu-i absolut niciun pericol; ei îşi îndreaptă întreaga adversitate exclusiv împotriva celor de aceeaşi specie.

— Care este orarul excursiilor?

— După câte ştiu, castelele Dunei de Fildeş şi Scutului Oriental se vor lupta mâine. Fără nicio îndoială, bătălia va avea loc în regiunea Câmpiei cu Nucşoară, astfel încât se vor organiza trei excursii. Pentru a asista la desfăşurarea trupelor, trebuie plecat de la Han la 5 dimineaţa; pentru primele ciocniri, la ora 6; şi pentru bătălia propriu-zisă, la 7 sau la 8.

— Oh, dar este îngrozitor de devreme! oftă jalnic matroana. Altceva nu mai figurează în program?

— Nu sunt sigur, doamnă. Castelele Bulei Verzi şi Cochiliilor ar fi posibil să se înfrunte mâine, însă o vor face conform Convenţiei nr. 4, ceea ce lasă de dorit ca spectacol.

— Pe lângă Han nu-i prevăzut nimic?

— Nu, doamnă. Castelul Văii Umbroase tocmai a încheiat o expediţie împotriva Bolţii de Marmură şi acum sunt ocupaţi cu repararea armelor.

— Care sunt cotele pariurilor pentru cele pe care le-ai menţionat primele. Duna de Fildeş şi Scutul Oriental?

— 8 la 5 pentru Duna de Fildeş şi 5 la 4 pentru Scutul Oriental, cel puţin astea erau când am plecat.

— Ciudat! Cotele de ce nu sunt aceleaşi în ambele sensuri?

— Toate pariurile trebuie angajate exclusiv prin intermediul conducerii hanului, doamnă.

Autobuzul intră, făcând un tărăboi nemaipomenit, în curtea interioară a hanului. Magnus Ridolph se aplecă într-o parte şi-i şopti vecinei sale de banchetă:

— Fiţi atentă, doamnă; vehiculul se pregăteşte să oprească… N-aş dori să fiu din nou făcut responsabil pentru vreun alt incident neplăcut.

Femeia pufni înţepată şi nu-i răspunse. Autobuzul se imobiliză şi Magnus Ridolph coborî. În faţa lui se înălţa clădirea hanului, iar în spatele acestuia, un munte acoperit cu luxuriante flori verzi pal ce se detaşau pe fondul tufişurilor de un violet profund. La marginea văii se zăreau nişte pomi înalţi şi cu trunchiul subţire, asemănători plopilor, însă cu frunzişul roşu şi negru. „Hm, o lume foarte colorată”, gândi Magnus Ridolph, în timp ce se întorcea pentru a-şi lăsa privirea să cuprindă întreaga vale. Se zăreau pete şi benzi de diferite culori – roz, violet, galben, verde – care se topeau în profunzimea peisajului într-un cenuşiu dulce, de nuanţa penajului de turturică. În locul în care valea se transforma într-o luncă ce însoţea cursul unui râu, Magnus Ridolph observă o construcţie înaltă, de formă conică.

— Ce-i acela? Un castel? îl întrebă el pe şoferul autobuzului.

— Da, sir, Castelul Preeriei. Castelul Văii Umbroase se află puţin mai sus, undeva în spatele hanului.

Magnus Ridolph tocmai se întorsese, ca să intre în han, când dădu nas în nas cu un omuleţ îmbrăcat într-un costum negru de croială severă şi al cărui cap părea să fi fost comprimat într-o presă. Ridolph îl recunoscu pe Julius See.

— Ia te uită! Asta zic şi eu surpriză! exclamă Magnus Ridolph.

See clătină din cap încruntându-se.

— Coincidenţe d’astea, mai bine lipsă…

— După regretabila prăbuşire a Societăţii Imobiliare de Investiţii a Imperiului Exterior, mi-era teamă – ba eram chiar îngrozit – că n-am să te mai văd vreodată! (Şi Magnus Ridolph îl fixă pe Julius See cu privirea ochilor săi albaştri, la fel de inexpresivi precum cei de şopârlă).

— Las-o baltă – îi răspunse See. Eu sunt cel care conduce afacerea asta. Hm!… pot să-ţi spun vreo două vorbe între patru ochi?

— Mă rog, mă rog…

Urmându-şi interlocutorul, Ridolph traversă un hol de recepţie confortabil, apoi intră într-un birou. Un bărbat cu o faţă ascuţită, cu păr roşcovan cam rărit şi cu nişte dinţi de veveriţă, sări în picioare de cum îl văzu.

— Îţi mai aduci aminte de asociatul meu, Bruce Holpers – zise See cu o voce fără intonaţie.

— Ba bine că nu – răspunse Ridolph. Mă simt deosebit de onorat de atenţia pe care mi-o acordaţi.

See îşi ridică mâna într-un gest autoritar, trădând o exasperare prost ascunsă:

— Scuteşte-mă de ironiile tale, Ridolph!… Spune-mi ce cauţi aici!…

Magnus Ridolph râse cu bonomie:

— Domnilor, domnilor!…

— Zexe, domnilor! Treci la obiect! Dacă mai speri ceva în legătură cu afacerea Imperiului Exterior, ai greşit adresa…

— Dar vă asigur că…

— Eu am auzit o mulţime de chestii în legătură cu dumneata, Ridolph şi, dacă te-am chemat aici, am făcut-o ca să-ţi spun că ne ocupăm de o afacere corectă şi la locul ei, şi că n-avem chef de tărăboi!

— Este de la sine înţeles, răspunse Ridolph şi-şi desfăcu candid braţele. Totuşi, n-aş putea zice că mă simt chiar în apele mele. Abia sosesc în hanul vostru, înscris reglementar ca orice turist şi – poftim! mă trezesc tras deoparte şi mustrat.

— Ridolph, îl opri See. Dumneata ai o reputaţie cam ciudată şi fraierul obişnuit nu-şi dă seama niciodată pe ce parte joci.

— Pardon, până aici! protestă cu severitate Ridolph. Deschideţi imediat uşa, ori voi depune o plângere oficială.

— Ascultă aici! rosti ameninţător printre dinţi See. Suntem proprietarii acestui hotel. Şi dacă mutra ta nu ne place, te dăm

imediat afară şi n-ai decât să rumegi ce vrei şi ce nu vrei până la nava următoare… care-i săptămâna ailaltă.

Promt, Magnus Ridolph replică cu răceală:

— Fapt care vă va constrânge la plata unor daune interese substanţiale! Sunt chiar tentat să vă provoc: daţi-mă afară, dacă aveţi curajul!

Holpers, roşcovanul slăbănog, îl apucă nervos de braţ pe See:

— Are dreptate, Julius. Nu-i putem refuza găzduirea, altfel Controlul ne retrage licenţa.

— Dacă face scandal, avem dreptul să-l dăm afară!

— Aveţi vreo dovadă că am de gând să fac aşa ceva?

See se înfipse în faţa lui, cu picioarele desfăcute şi cu mâinile la spate.

— Consideră drept un avertisment această mică discuţie, Ridolph. Să nu zici că nu te-am prevenit!

Întorcându-se la recepţie, Magnus Ridolph îşi trimise bagajele în cameră apoi se interesă unde l-ar putea găsi pe ofiţerul de la Controlul Commonwealth-ului.

— Locuieşte la liziera Tufişurilor Negre, sir; trebuie să luaţi un aerotaxi, în cazul în care nu doriţi să mergeţi pe jos toată noaptea.

— Bine, comandă-mi un aerotaxi, răspunse Magnus Ridolph.

Aşezat comod în cabina bine tapisată, Ridolph privea Hanul din Valea Umbroasă dispărând în depărtare. Soarele – Pi Sagittarius – care apusese deja, redeveni vizibil când aerotaxiul luă înălţime pentru a depăşi Muntele de Bazalt, apoi dispăru din nou în spatele orizontului înecat într-un vârtej de nuanţe purpurii, verzi şi roşii – pasăre fenix cufundându-se în propriul său sânge multicolor.

Crepusculul cobora peste Kokod.

Dedesubtul lui defila un peisaj splendid şi variat: lacuri şi păduri, preerii şi faleze, stânci, văi şi prăpăstii. Ici-colo, Ridolph putea întrezări siluetele estompate în lumina crepusculară ale unor Castele, asemănătoare unor stupi. Cum amurgul aluneca în vioriul catifelat al nopţii, Castelele se iluminară de salbe de jucăuşe scânteieri oranj.

Aerotaxiul coborî strecurându-se pe sub bolta copacilor gigantici, Magnus Ridolph ieşi din vehicul şi, ocolindu-l, se îndreptă spre cabina şoferului.

— Cine-i ofiţerul reprezentând Controlul?
— Clark, sir. Everley Clark.
Magnus Ridolph încuviinţă:
— Nu stau mai mult de 20 de minute. Mă poţi aştepta?
— Cum să nu, sir. Sigur că v-aştept, sir.
Magnus Ridolph îl scrută cu o privire tăioasă: excesiva lui curtoazie n-ascundea oare un dram de insolenţă? Îngândurat, se îndreptă spre clădirea construită din prefabricate. Prin uşa larg deschisă răzbătea afară o fâşie de lumină vie. Înăuntru se vedea un grăsun congestionat la faţă; pantalonii de gabardină erau croiţi ireproşabil. Trăsăturile lui îi aminteau ceva. Unde mai întâlnise oare figura asta rozalie de bebeluş? Ridică mâna şi ciocăni hotărât; bărbatul se întoarse cu un aer plictisit. În acea clipă Magnus Ridolph îl recunoscu pe prezentatorul din filmul văzut la bibliotecă, cel care îl chestionase pe războinicul Sam – 192.
Everley Clark se apropie de uşă:
— Da? Cu ce vă pot fi de folos?
— Mi-aţi putea acorda o întrevedere de câteva minute? se interesă politicos Magnus Ridolph.
Clark îşi umflă încurcat obrajii, îşi închise fermoarele buzunarelor şi mormăi:
— Mă rog, mă rog. Poftiţi înăuntru, sir.
Îi indică un scaun:
— Nu luaţi loc? Numele meu este Everly Clark.
— Magnus Ridolph.
Cum auzul acestui nume nu-i spunea nimic, privirea lui Clark deveni întrebătoare.
Ridolph continuă cu un ton glacial:
— Cred că pot conta pe discreţia dumneavoastră.
— În mod cert, sir! Deci despre ce este vorba, sir?
Clark se învioră într-o oarecare măsură şi, apropiindu-se de şemineu, îşi frecă palmele, părând că se încălzeşte la un foc imaginar.
Ridolph îşi alese cuvintele, pentru ca efectul spuselor sale să fie maxim:
— Reprezint o importantă organizaţie, al cărei nume nu îmi este permis să-l dezvălui. Membrii acestei organizaţii – despre care pot afirma că exercită o influenţă politică deloc neglijabilă – au impresia că modul în care Controlul Commonwealth-ului şi-a

exercitat până în prezent funcţiile a fost nu numai îngrozitor de ineficace, dar şi incorect.

— Hm, mda!

Amabilitatea oficială afişată de Clark dispăru subit, de parcă s-ar fi stins un reflector. Magnus Ridolph continuă cu o voce severă:

— Date fiind învinuirile, am considerat că este de datoria mea să discut şi cu dumneavoastră, pentru a vă cunoaşte părerea.

Clark înghiţi în sec şi întrebă nervos:

— Ce înţelegeţi prin *învinuiri*?

— În primul rând, se pretinde că pariurile ce se fac la Hanul din Valea Umbroasă, dacă nu-s ilegale, sunt cel puţin în mod explicit, ruşinos şi vădit imorale.

— Ei şi? replică amar Clark. Ce vreţi să fac eu? Să alerg cu Biblia în mână? N-am cum să influenţez morala turiştilor! Ăştia pot să facă pe dracu-n patru, să umble-n pielea goală, să-şi bată copiii sau câinele, să emită cecuri false… în măsura în care nu-i deranjează pe indigeni, acţiunile lor nu intră sub jurisdicţia mea.

Magnus Ridolph încuviinţă din cap compătimitor:

— Personal, vă înţeleg poziţia, însă o altă afirmaţie, mult mai periculoasă, pretinde că tolerând continuarea războaielor zi de zi, Controlul aprobă şi încurajează tacit un tip de violenţă care n-ar fi permis pe niciuna dintre celelalte planete ale Commonweath-ului.

Oftând, Clark se lăsă pe spate în fotoliu:

— Vă rog să mă scuzaţi, dar când vă aud cum vorbiţi, parcă recitesc petiţiile ce le primesc zilnic de la ligile feminine, de la institutele religioase şi societăţile antivivisecţioniste. Clătină din cap şi continuă pe un ton surd: domnule Ridolph, dumneavoastră, pur şi simplu, ignoraţi realităţile. Veniţi aici purtat de un val de indignare, vă exprimaţi cu vehemenţă protestul şi aşteptaţi plin de satisfacţie urmarea – vorba ceea: *dumneavoastră* v-aţi făcut porţia zilnică de fapte bune. Ei bine, daţi-mi voie să vă spun că nu-i corect! Ce, credeţi că pe mine mă amuză să le văd pe bietele făpturi cum se hăcuiesc? Sigur că nu, deşi, mărturisesc, am început să mă obişnuiesc. Când ne-am instalat pe Kokod, noi am încercat să punem capăt războaielor. Indigenii ne-au luat drept nişte aiuriţi şi şi-au văzut de treabă. Atunci i-am obligat să respecte pacea, ameninţându-i cu doborârea arborilor-totem. Or, asta, pentru ei, însemna ceva;

deci au renunţat să se mai bată. Nu cred c-aţi mai fi putut vedea creaturi într-o stare mai jalnică. Pur şi simplu îşi petreceau ziua tândălind sau lenevind în noroi; după aia au contractat nu ştiu ce molimă şi au început să moară pe capete. Nici măcar nu-şi mai dădeau osteneala să-şi adune morţii. Patru Castele au fost astfel nimicite: Stânca Înnegurată, Tufişul Galben, Soare Apune şi Via Sălbatică. Astăzi încă mai pot fi văzute aceste colonii, vechi de mii de ani, spulberate în numai câteva luni. Iar femelele, în tot acest timp, continuau să aducă pe lume copii. Numai că nimeni nu-şi mai dădea osteneala să-i hrănească, astfel încât ori mureau de foame, ori vegetau fără rost, goi şi veşnic flămânzi, chiţăind jalnic ca şoarecii.

— Hm! zise Magnus Ridolph. Întristător spectacol!

— Pe vremea aceea, şeful statului major era Fred Exman. Pe propria sa răspundere, el a ordonat ridicarea interdicţiei şi le-a spus că, dacă aşa vor ei, n-au decât să se lupte între ei până când dau ortu' popii. Războaiele au reînceput o jumătate de oră mai târziu şi, de atunci, băştinaşii sunt mulţumiţi şi fericiţi.

— Dacă cele ce-mi spuneţi sunt adevărate – remarcă Magnus Ridolph pe un ton mieros – înseamnă că am căzut şi eu în greşeala celor ce vor să-şi impună propriul lor mod de viaţă unor creaturi care, prin concepţii şi constituire, au un alt destin.

Clark explodă cu furie:

— Ce, mie credeţi că-mi place să-i văd pe sadicii ăia îmbuibaţi de la hotel îmbogăţindu-se pe seama acestor războaie? Dar eu, ce pot face? Ca să nu spun că nici turiştii ăştia nu-s de soi mai bun; nişte ticăloşi cu mintea bolnavă şi gusturi morbide, care se adapă cu priveliştea morţii…

După o scurtă pauză, Magnus Ridolph reluă cu prudenţă:

— Deci n-aş greşi dacă mi-aş permite să afirm că, dumneavoastră personal, nu aţi vedea niciun inconvenient în suprimarea pariurilor de la han?

— Absolut niciunul! exclamă Everley Clark. În calitatea mea de cetăţean, am considerat întotdeauna că alde Julius See, Bruce Holpers şi oaspeţii lor reprezintă tot ce este mai abject în specia umană.

— Încă un lucru – zise Magnus Ridolph. După câte ştiu, înţelegeţi şi vorbiţi limba Kokod?

— Ei, într-o anumită măsură… da. (Clark îşi ţuguie buzele şi expresia chipului său deveni bănuitoare). Vă rog să nu mă

înţelegeţi greşit, dar, în mod oficial, nu pot implica Controlul.

— Nu-i nicio problemă. Vă înţeleg perfect poziţia.

— Atunci, cum intenţionaţi să acţionaţi?

— O voi şti mai bine după ce am să asist la una sau două campanii.

III

O sonerie cu tonuri cristaline îl trezi pe Magnus Ridolph, care deschise ochii în penumbra violetă a zorilor Kokodiene.

— Da?

Difuzorul hotelului enunţă dulce „Este ora 5, domnule Ridolph. Primul grup pentru bătălia de astăzi pleacă peste o oră.”

— Mulţumesc.

Ridolph îşi coborî picioarele peste marginea somierei pneumatice şi rămase gânditor câteva clipe. În cele din urmă se ridică şi efectuă conştiincios câteva mişcări de gimnastică.

În sala de baie îşi clăti gura cu un jet de raze bactericide, îşi frecă pieptul cu o loţiune depilatoare, îşi stropi faţa cu puţină apă rece şi-şi aplică un gel tonic pe barba albă.

Reîntors în cameră, alese un costum bleu şi gri, de o croială discretă, asortat cu o caschetă flamboaiantă.

Camera sa dădea pe o terasă cu vedere spre munţi; în timp ce tocmai ieşea, se încrucişă cu cele două femei întâlnite în autobuz. Magnus Ridolph se înclină ceremonios, însă acestea nu-i răspunseră nici măcar cu o privire.

— Lua-le-ar dracu’! mormăi Magnus Ridolph. Asta-i bună!

Ridică din umeri şi-şi înclină şmechereşte cascheta pe o sprânceană.

În holul hotelului era expus un afiş anunţând evenimentele zilei în curs:

CASTELUL DUNEI DE FILDEŞ

contra

CASTELULUI SCUTULUI ORIENTAL

pe Câmpia cu Nucşoară

Sunt valabile numai pariurile înregistrate la ghid
Cota Dunei de Fildeş: 8 la 13
Cota Scutului Oriental: 5 la 4

Palmaresul ultimelor 100 de bătălii:
Duna de Fildeş a câştigat 41 de angajamente
Scutul Oriental – 59

Orarul excursiilor:
— pentru desfăşurarea forţelor: ora 6
— pentru primele ciocniri: ora 7
— pentru bătălia propriu zisă: ora 8

Nu este tolerată vreo imixtiune, de orice natură, în cursul bătăliei. Turistul care va încălca această regulă, va fi exclus FĂRĂ EXCEPŢIE de la pariuri!!!

La un ghişeu, două fete drăguţe distribuiau buletine de pariuri. Magnus Ridolph intră tacticos în restaurant unde comandă un mic dejun uşor (suc de fructe, o chiflă şi cafea), pe care îl expedie în doi timpi şi trei mişcări, ceea ce îi lăsă timp suficient ca să-şi rezerve un loc în prima excursie.

Vehiculul de observare era din tipul acela special conceput ca să transporte grupuri numeroase pe terenuri accidentate. Bena propriu-zisă era suspendată prin două cabluri solide de un fel de zmeu-elicopter care se deplasa la vreo 200 de metri mai sus. Operatorul, instalat la prora cabinei, o manevra prin telecomandă, astfel încât aceasta să planeze la o înălţime de vreo trei metri faţă de sol, survolând cascade, munţi, lacuri şi, în general, orice formă de relief, fără ca pasagerii să fie deranjaţi de zgomotul motoarelor sau de golurile de aer.

Câmpia cu Nucşoară era foarte îndepărtată; pilotul îşi dirijă aparatul peste Muntele de Bazalt, apoi îl înscrise pe o traiectorie de coborâre lină, către nord-est. Pi-Sagittarius urcă pe bolta celestă ca un balon incandescent şi cenuşiul, verdele, ciclamenul şi purpura peisajului kokodian străluciră în lumina astrului diurn ca o tapiserie caucaziană.

— Ne apropiem de Scutul Oriental – anunţă ghidul pe un ton insinuant. Castelul se află puţin în dreapta dumneavoastră, în apropierea falezei aceleia înalte de granit, de la care îşi trage numele. Dacă priviţi cu atenţie, puteţi observa trupele sale în marş.

Aplecându-se conştiincios, Magnus Ridolph remarcă o coloană galbenă şi brună şerpuind pe flancul muntelui. Undeva, în spatele ei, se înălţa marele arbore-totem de peste şaptezeci de metri, a cărui imensă coroană umbrea sub cascada frunzişului roz, negru şi verde Castelul de formă tronconică.

Vehiculul coborî pe nesimţite, survolă o parcelă împădurită şi stopă la trei metri deasupra unei pajişti verzi.

— Iată-ne ajunşi pe Câmpia cu Nucşoară – răsună din nou vocea voalată a ghidului. În depărtare puteţi observa reşedinţa şi arborele-totem al Castelului Nucşoarei, în prezent în război cu Castelul Grotei Opaline, cotă 9 la 7 pentru ambii beligeranţi… Dacă urmăriţi atent cu privirea liziera de bambus, puteţi vedea caschetele verzi ale războinicilor Dunei de Fildeş. Desigur, nu putem decât să prezumăm strategia lor, însă, după toate aparenţele, ei par să pregătească o ofensivă după un plan mai degrabă complicat…

De undeva, din spate, o voce feminină ceru cu harţag:

— Ce naiba, nu puteţi urca mai sus, să vedem şi noi mai bine?

— Desigur, cum să nu, doamnă Chaim.

Două sute de metri mai sus, elicele elicopterului se puseră în mişcare şi bena fu ridicată ca un fulg.

Ghidul îşi reluă expunerea:

— Acum îi puteţi vedea pe războinicii Scutului Oriental apărând pe creasta colinei… S-ar zice că au anticipat strategia Dunei de Fildeş şi pregătesc un atac pe flanc… Iată! (Vocea ghidului urcă câteva semitonuri şi ritmul deveni alert) Extraordinar!… Avangarda declanşează un atac fulgerător… Scutul Oriental atrage cercetaşii Dunei de Fildeş într-o ambuscadă… Acum nu se mai văd. Pare că pentru astăzi au adoptat Codul nr. 4, sau poate nr. 36, care permite libera utilizare a tuturor armelor, fără nicio restricţie.

Un bătrânel cu un nas roşu şi bulbos ca o căpşună comandă înciudat:

— Şofer, du-ne la nivelul solului. De atât de sus, vedeam la fel de bine şi de la hotel.

— Desigur, domnule Pilby.

Bena coborî. Doamna Chaim pufni plină de dispreţ şi-l străfulgeră cu privirea.

Câmpia urca sub ei; aterizară lin pe un fel de iederă târâtoare, cu frunze verzi-negre lăcuite. Ghidul le spuse:

— Dacă doriţi, puteţi continua pe jos. În propriul dumneavoastră interes, nu vă apropiaţi de câmpul de luptă la mai puţin de o sută de metri. În orice caz, hotelul îşi declină orice responsabilitate.

— Haideţi odată! gâfâi înciudat domnul Pilby. Primele

încăierări or să se termine, înainte să le putem vedea de aproape.

Ghidul clătină din cap cu îngăduinţă:

— Nu-s decât la preparativele pregătitoare de asigurare a poziţiilor, domnule Pilby. O să mai manevreze eschivând şi fentând încă vreo jumătate de oră. Asta-i baza strategiei lor – niciuna dintre părţi nu va angaja lupta înainte de a-şi fi asigurat maxim de avantaje.

Şoferul deblocă portiera. Cu domnul Pilby în frunte, două-trei duzini de spectatori puseră piciorul pe Câmpia cu Nucşoară, printre aceştia numărându-se Magnus Ridolph, doamna Chaim şi prietena ei cu cap de păun şi care răspundea la numele de „Doamna Borgage”.

— Atenţie! Doamnelor şi domnilor! le reaminti ghidul. Nu vă apropiaţi prea mult de bătălie.

— Am pariat pe Scutul Oriental – zise cu o cochetărie deplasată doamna Borgage – şi vreau să fiu sigură că totul este în ordine!

Magnus Ridolph inspectă din ochi câmpul de luptă.

— Tare mi-e teamă să nu fiţi deziluzionată, doamnă Borgage. După părerea mea, Duna de Fildeş şi-a asigurat poziţii mai bune; dacă ţin bine flancul drept, cedează un pic pe centru şi iau forţele Scutului Oriental prin învăluire pe ambele părţi, când acestea vor ataca, rezultatul întâlnirii de astăzi nu suscită nicio îndoială!

— Ia te uită ce minte sclipitoare, adevărat computer! comentă pe un ton sarcastic doamna Borgage, adresându-se doamnei Chaim.

Domnul Pilby interveni şi el în discuţie:

— Nu cred că intuiţi ansamblul câmpului de luptă, sir. Scutului Oriental îi este suficient să ocolească pâlcul de arbori de acolo şi, gata, i-a şi căzut în spate Dunei de Fildeş…

— Da, dar acţionând în acest fel – remarcă amabil Magnus Ridolph – îşi lasă propria ariergardă complet descoperită; în orice caz, este clar că Duna de Fildeş deţine avantajul în manevră!

Un al doilea aparat ateriză în spatele lor. Portierele se deschiseră, lăsând să coboare un alt grup de turişti gălăgioşi:

— Ce s-a întâmplat până acum?

— Cine câştigă?

— Situaţia în teren este fluidă, declară Pilby.

— Uitaţi-vă! Se apropie! izbucniră voci agitate. Au pornit la atac!

Acum, începuseră să răsune acordurile şuierătoare ale imnurilor de război: mai întâi cel intonat de combatanţii Dunei de Fildeş, o melopee sacră glorificând virtuţile Castelului mult iubit, căreia îi răspunse cantata stridentă a Scutului Oriental.

Războinicii Scutului Oriental se revărsară în josul colinei, avansând în rânduri compacte.

Tumult de ţipete de luptă. Învălmăşeală. Trupuri chitinoase izbindu-se de alte trupuri. Hârşâitul sec al cuţitelor şi lăncilor care se încrucişează, parează, hăcuie. Ordine fluierate răguşit. Moarte.

În faţă, în spate, pe flancuri, peste tot, verdele şi negrul se amestecau inextricabil cu oranjul şi albul. Corpuri nenumărate erau mutilate sau dezmembrate fără milă; capete se rostogoleau în iarba grasă şi sute de suflete se înălţau bulucindu-se la un loc spre Castelul de Dincolo de Cer.

La câţiva metri în spatele înfiorătorului meleu patrulau stegarii celor două tabere – purtătorii de grefon ai arborilor-totem, a căror captură semnifică înfrângerea unora şi victoria celorlalţi.

***

Pe drumul de întoarcere, doamna Chaim şi domnul Borgage nu scoaseră un cuvânt, ţinându-se deoparte, iar domnul Pilby preferă să se uite furios pe fereastră.

La un moment dat, Magnus Ridolph îl abordă afabil pe Pilby:

— Aş putea spune că, într-un fel, până şi un strateg amator ca mine găseşte asemenea bătălii cam plictisitoare. Este suficient să arunci o privire şi experienţa vieţii de zi cu zi îţi relevă finalul logic al luptei. Desigur, nimeni nu-i scutit de greşeli dar, având în vedere forţele sensibil egale şi valoarea echivalentă a şefilor, eşti îndreptăţit să consideri că armata care ocupă cele mai bune poziţii va fi cea care obţine victoria.

Pilby îşi plecă ochii, muşcându-şi mustaţa. Doamna Chaim şi doamna Borgage păreau absorbite de peisaj.

— În ceea ce mă priveşte – continuă Magnus Ridolph – eu nu joc niciodată. Mai degrabă admir un atac dinamic la adresa destinului, decât supunerea oarbă şi pasivitatea caracteristice

jucătorului tipic. Aceasta nu înseamnă că nu-mi pare rău c-aţi pierdut, dar sper că pierderea nu-i prea mare, nu?

Întrebarea lui rămase fără răspuns, de parcă ar fi vorbit cu surzii. După o vreme, doamna Chaim îi şopti ceva neinteligibil doamnei Borgage, iar domnul Pilby se prefăcu că doarme. O tăcere grea se lăsă până la sfârşitul călătoriei.

***

După o cină uşoară – proteine vegetale de Bylandia, salată şi brânzeturi – Magnus Ridolph se îndreptă agale către hol pentru a consulta programul pentru a doua zi.

Afişul expus anunţa:

BĂTĂLIA DE MÂINE:

CASTELUL PODGORIEI
contra
CASTELULUI URLĂTOR

lângă Platforma de Porfir

Cota Castelului Podgoriei: 1 la 3
Cota Castelului Urlător: 4 la 1

Pariurile trebuie înregistrate, la ghid
Palmaresul ultimelor 100 de bătălii:

Castelul Podgoriei a câştigat 77
Castelul Urlător a câştigat 23

Întorcându-se ca să plece, Magnus Ridolph se ciocni de Julius See, care – bine înfipt pe picioare şi cu mâinile la spate – îl fixa cu o privire ostilă:

— Ia zi, Ridolph, ai cumva de gând să-ţi încerci norocul?

Magnus Ridolph îşi ţuguie buzele şi răspunse dubitativ:

— Un pariu pe Castelul Urlător s-ar putea dovedi, de ce nu, profitabil!

— Întocmai.

— Pe de altă parte, Podgoria e favorită.

— Aşa scrie pe afiş.

— Către cine vi se îndreaptă preferinţele personale, domnule See? întrebă candid Magnus Ridolph.

— Eu n-am preferinţe. Eu „merg” 23 la 77.

— A, dacă înţeleg eu bine, nu sunteţi jucător!

— Absolut deloc.

Ridolph îşi mângâie barba, fixând plafonul cu un aer gânditor

— Normal, şi eu aş fi tentat să procedez la fel... Numai că, vedeţi dumneavoastră, aceste războaie oferă strategului amator o ocazie nesperată de a-şi verifica nivelul capacităţilor, motiv pentru care s-ar putea să renunţ la principiile de-o viaţă şi să încerc o testare a teoriilor mele.

Julius See aruncă o privire circulară holului.

— Toţi cei de aici nu fac altceva.

— Există şi o limită a pariurilor?

See îl scrută cu atenţie şi rosti răspicat:

— În general, plătim până la un plafon maxim de 100.000 de credite.

Magnus Ridolph se înclină:

— Mulţumesc.

Traversă marele hol şi intră în bibliotecă. Pe unul dintre pereţi era afişată o hartă, indicând, printr-un mic cerc roşu, poziţia fiecărui Castel. Localiză Castelul Urlător şi pe cel al Podgoriei, apoi locul numit Platforma de Porfir – acesta din urmă lângă un fiord al Golfului Dragonului. Magnus Ridolph luă de pe o etajeră o hartă fizică la scară mare a regiunii respective, o întinse pe o masă şi petrecu o jumătate de oră studiind-o cu mare atenţie.

În cele din urmă se ridică, puse harta la loc, traversă holul fără să se grăbească şi ieşi pe o poartă laterală. Pilotul care îl dusese în ajun, se ridică şi-i veni în întâmpinare:

— Bună seara, domnule Ridolph. Doriţi să faceţi o ieşire?

— Exact. Aţi ghicit. Sunteţi liber?

— Într-o clipă. Numai cât să-mi depun raportul pe ziua de astăzi.

Ridolph privi gânditor la pilotul care dispăru în grabă pe o uşă purtând inscripţia „Birouri”. După o scurtă ezitare, Ridolph reveni în holul principal, prin ale cărui vitrine de cristal îl văzu pe pilot apropiindu-se de Bruce Holpers şi vorbindu-i cu însufleţire.

Holpers îşi trecu degetele subţiri ale mâinii prin părul roşcovan şi-i dădu nervos câteva instrucţiuni. Pilotul aprobă grav din cap şi se îndepărtă. Magnus Ridoplh se întoarse la

miniplatforma hotelului, unde îl găsi pe pilot aşteptându-l lângă aerotaxi.

— M-am gândit c-ar fi mai bine să-l anunţ pe Clark de venirea mea – îi zise cu jovialitate Ridolph. Asta, pentru cazul că am rămâne în pană sau – Doamne fereşte! – am avea vreun accident. I-ar permite să-şi dea seama că am păţit ceva şi deci să mă caute imediat, nu?

Mâinile pilotului ezitară să apuce comenzile. Magnus Ridolph continuă cu aceeaşi bună-dispoziţie:

— În altă ordine de idei… e ceva vânat pe Kokod?

— Nu, sir, de niciun fel.

— Păcat, mare păcat… Port cu mine un mini pistolet, pentru eventualitatea ivirii vreunei ocazii, să-mi adjudec unul sau două trofee… sau pentru cazul întâlnirii cu niscaiva indigeni agresivi…

— Probabilitate practic nulă, sir.

— Ei, asta-i bună – comentă Ridolph din ce în ce mai vesel. Ce, nu-i posibil să te-nşeli? Tocmai de accea eu îmi ţin întotdeauna pistoletul la îndemână.

Pilotul nu-i mai răspunse, privind ţintă înainte prin parbriz.

Magnus Ridolph urcă şi se aşeză pe scaunul din spate.

— Du-mă, te rog, la Biroul Controlului.

— Am înţeles, domnule Ridolph.

IV

Everley Clark îşi întâmpină cu circumspecţie vizitatorul. Când Magnus Ridolph se lăsă într-unul dintre fotolii, privirea lui Clark îl ocoli cu obstinaţie. Magnus Ridolph îşi aprinse o ţigaretă de simili-tutun aromat.

— Scuturile acelea, de pe perete, sunt artizanat indigen, nu-i aşa?

— Da – îi răspunse cu grabă Clark. Fiecare Castel îşi are culorile şi însemnele sale specifice.

— Pentru ochiul unui pământean, desenele par rodul pur al întâmplării, dar, desigur, simbolistica kokodiană este esenţialmente unică... Splendide exponate... Cam care ar fi preţul unei asemenea colecţii?

Clark îşi privi gânditor scuturile.

— Mi-ar fi greu să mă despart de ele, deşi, cred, mi-aş putea procura altele. Scuturile astea sunt dificil de obţinut; fiecare dintre ele necesită mii de ore de lucru. Lacul este preparat printr-o metodă deosebit de laborioasă, care presupune răzuirea pigmenţilor într-un excipient obţinut prin fierberea cadavrelor.

Ridolph aprobă cu subînţeles:

— Şi, cu această ocazie, se debarasează şi de cei căzuţi pe câmpul de luptă.

— Exact. Şi pentru asta au un întreg ritual.

— Dar, ca să revenim la scuturi, aţi fi de acord să vă despărţiţi de ele pentru o sumă de 10.000 credite?

Chipul lui Clark reflectă un profund conflict interior. În cele din urmă îşi aprinse şi el o ţigaretă, trase un fum cu sete şi rosti cu obidă:

— Da... Aş accepta 10.000 de credite. La salariul meu... nu-mi pot permite să refuz o asemenea ofertă!

— Ar fi însă la fel de păcat să vă lipsiţi de o colecţie la care ţineţi atât de mult – zise înţelegător Ridolph. (Îşi examină cu un ochi critic dosul palmei şi continuă). Dacă 10.000 de credite reprezintă atât de mult pentru dumneavoastră de ce nu pariaţi la Hotel? Cu cunoştinţele pe care le aveţi despre războaiele kokodiene, cu informaţiile unice de care dispuneţi...

Clark îşi clătină trist capul:

— Îmi este imposibil să pariez la asemenea cote! Unde mai pui că de pariat la Hotel, pariază numai fraierii...

— Hm! Magnus Ridolph se încruntă. Trebuie să existe o posibilitate de a influenţa rezultatul unei bătălii. Mâine, spre exemplu, Castelele Urlător şi Podgoriei se vor lupta pe Platforma de Porfir, iar cota Urlătorului pare destul de interesantă.

Clark pufni:

— Îţi pierzi izmenele pariind pe Castelul Urlător. Toţi veteranii i-au murit în timpul Campaniei Pyrite.

Părând a nu-l fi auzit, Magnus Ridolph continuă gânditor.

— Castelul Urlător ar putea învinge dacă ar fi puţin ajutat…

Chipul lui Clark se schimonosi într-o mască grotescă.

— Domnule, eu sunt un funcţionar al Commonwealth-ului! Nu pot să mă pretez la asemenea maşinaţiuni! Nici să nu vă gândiţi!

Magnus Ridolph interveni împăciuitor.

— Desigur, o propunere de genul acesta nu poate fi acceptată aşa, tam-nisam! Trebuie analizată pe îndelete. Într-un anume sens, este chiar în interesul Commonwealth-ului ca Hanul din Valea Umbroasă să-şi înceteze activitatea, ori măcar actuala conducere. Iar ruina financiară este o armă la fel de bună ca oricare alta. Dacă noi, aşa, ca din întâmplare, ne alegem şi cu un oarecare profit, nu cred să existe cineva în întregul univers care să se formalizeze. Mai ales dacă rolul pe care l-aţi putea juca în întreaga afacere ar fi disimulat cu mare grijă…

Clark îşi băgă mâinile în buzunare şi, ridicând din umeri, îl privi lung pe Magnus Ridolph.

— Este de neconceput să iau partea unui Castel împotriva altuia. Dacă aş face-o, puţina influenţă de care, cât de cât, mă bucur pe Kokod, s-ar duce dracului.

Magnus Ridolph negă din cap cu indulgenţă.

— Tare mi-e teamă că dumneata ne vezi înarmaţi cu suliţe, mărşăluind cot la cot cu restul trupei şi bătându-ne în primele rânduri. Nu, nici vorbă, dragul meu. Ţin să te asigur că nici nu mi-a trecut prin gând o trăsnaie atât de bătătoare la ochi.

— Ei, ş-atunci – bombăni îmbufnat Clark – la ce naiba te-ai gândit?

— M-am gândit că dacă am împrăştia pe câmpul de luptă câteva bile dintr-un explozibil foarte uşor – fulminant de mercur, de exemplu – nimănui nu i-ar da prin minte să ne găsească vinovaţi, în cazul în care războinicii Podgoriei le-ar detona călcându-le, fapt care ar genera dezordinea cea mai totală în

rândurile lor.

— Şi amplasarea? De unde ai să ştii unde să le pui? Eu cred…

Magnus îl opri cu un gest al mâinii.

— Eu unul mă consider un autodidact extrem de avizat în domeniul strategiei militare; îmi asum întreaga responsabilitate legată de această parte a planului.

— Dar n-am fulminant de mercur! protestă exasperat Clark. Şi nici vreun alt fel de exploziv!

— Dar un laborator ai?

— Mda. Unul improvizat – admise Clark, în silă.

— Ai cumva, printre reactivi, iod şi acid nitric?

— Păi… da.

— Atunci, la treabă. Pentru ce avem noi nevoie, nitratul de iod este cel mai indicat.

***

În după-amiaza zilei următoare, Magnus Ridolph era instalat comod pe terasa cafenelei hotelului, contemplând vasta perspectivă a Văii Umbroase, cu o cupă de vin azuriu de Methedeon în mâna dreaptă şi un trabuc în cea stângă. Întoarse capul şi-l văzu apropiindu-se pe Julius See, urmat, ca o fantomă roşcovană şi descărnată, de asociatul său Bruce Holpers.

Trăsăturile chipului său păreau o succesiune de straturi suprapuse: o peluză de păr negru, o frunte cu profunde riduri orizontale, sprâncene ca două bare, ambrazurile întunecate ale ochilor, gura fără buze – o simplă fantă orizontală, totul finalizându-se cu o bărbie teşită.

Magnus Ridolph îi salută cu jovialitate.

— Bună seara, domnilor.

See se propti în faţa sa, imitat – la doi paşi distanţă – de Bruce Holpers.

— Mi-aţi putea spune cumva rezultatul bătăliei de astăzi? întrebă cu nevinovăţie Magnus Ridolph. M-am lăsat tentat să plasez un mic pariu, rupând astfel cu o veche obişnuinţă, însă până acum n-am reuşit să aflu dacă zeiţa şansei mi-a fost sau nu favorabilă.

— Da, da – mârâi See – zeiţa asta a şansei eşti chiar tu!

Magnus Ridolph îşi întoarse către el o privire candidă şi întrebătoare.

— Domnule See, am impresia că sunteţi cam prost dispus;

sper că nu este nimic grav.

— Nimic deosebit, Ridolph. Am avut o zi destul de proastă, dar, punându-le la socoteală şi pe cele bune suntem pe la mijloc.

— Regretabil... Aşadar, dacă înţeleg eu bine, favoritul a câştigat. Şi, în acest caz, unicul meu pariu s-a dus pe apa sâmbetei...

— Ha... micul tău pariu de 25.000 de credite, ai? şi încă vreo jumătate de duzină de alte pariuri a 25.000 de credite plasate după sfaturile tale, ai?

Magnus Ridolph îşi mângâie barba.

— Dacă nu mă înşel, cota Castelului Urlător era deosebit de interesantă, dar, din spusele dumneavoastră, deduc că Podgoria a câştigat.

Bruce Holpers chiţcăi ceva neinteligibil, însă See se răsti cu grosolănie.

— Termină odată, Ridolph! Să nu-mi spui că n-ai habar de o întreagă serie de explozii misterioase... (Adevărate mine anti-infanterie – supralicită Holpers)... care au dezorganizat complet Podgoria şi au permis Urlătorilor să-i snopească în bătaie?

Figura lui Ridolph reflectă surpriza cea mai totală.

— Nu-i posibil! Deci până la urmă am câştigat?

Julius See deveni pur şi simplu livid, iar Bruce Holpers, clătinându-se efectiv pe picioare, îşi ridică ochii spre cer.

— Din nefericire, domnule Ridolph, atâtea persoane au mizat mari sume pe Castelul Urlător, încât, respectând cu stricteţe cotele, ne-am trezit în lipsă de lichidităţi. Ne găsim deci în situaţia de a vă ruga să acceptaţi plata în natură a câştigului.

— Dar, domnilor! protestă Magnus Ridolph. O sută de mii de credite, vă daţi seama?... O să fiţi nevoiţi să mă găzduiţi aici până la Judecata de Apoi...

See clătină din cap.

— Nu la tariful nostru „*special Ridolph*”. Următoarea navă este aşteptată peste cinci zile. Taxa ta de cazare este de 20.000 credite pe zi. Asta face exact 100.000 credite.

— N-aş zice că umorul dumneavoastră este dintre cele mai amuzante – replică cu răceală Magnus Ridolph.

— Nici n-aveam de gând să te amuz – îi răspunse See. În schimb, noi găsim chestia asta foarte nostimă! Nu-i aşa, Bruce?

— Ha, ha, ha! cotcodăci Holpers.

Magnus Ridolph se ridică alene.

— Nu-mi mai rămâne decât soluţia clasică: abandonarea acestui stabiliment cu tarife de-a dreptul exorbitante.

Buzele subţiri ale lui See se subţiară şi mai mult într-un zâmbet mieros.

— Şi unde ai de gând să te duci?

— Poate se duce la Castelul Urlător – îi răspunse sarcastic Holpers. Îi sunt îndatoraţi până peste cap.

Ignorând ironia din vorbele lor, Magnus Ridolph adăugă liniştit.

— Iar în ceea ce priveşte cele 100.000 de credite ce mi le datoraţi, pentru moment m-aş mulţumi cu un simplu angajament scris prin care să recunoaşteţi că respectiva sumă mi-o veţi achita ulterior. De altfel, printr-o curioasă coincidenţă, aceste 100.000 de credite egalează, aproape, pierderea ce mi-a fost cauzată de falimentul fraudulos al Societăţii Imobiliare de Investiţii a Imperiului Exterior.

See rânji acru.

— Las-o moartă, Ridolph, că s-a învechit… trece-o la profit şi pierderi, da' în coloana din dreapta… aia scrisă cu roşu.

Magnus Ridolph schiţă o înclinare din cap şi se îndepărtă.

Privindu-l cum se duce, Holpers întrebă cu vocea lui nazală de scapet:

— Tu chiar crezi că pleacă?

Iar See îi răspunse cu năduf:

— Nu văd de ce ar pleca. E doar în interesul lui să rămână. Dar astea o sută de mii de credite tot n-o să le pupe în vecii vecilor.

— Eu unul, sper să plece; tipul ăsta mă calcă pe nervi. Încă o chestie ca asta şi suntem pe drojdie. Şase sute de mii de credite… o grămadă de parale pierdute aşa, cât ai zice peşte!

— Las' că-i recuperăm noi… Poate „aranjăm" şi noi o bătălie, două.

Trăsăturile chipului lui Holpers se alungiră şi bărbia îi tremură, abia reuşind să articuleze:

— Nu cred că-i cea mai bună soluţie. Dacă ne trezim pe cap cu Controlul Commonwealth-ului?…

— Ptiu! scuipă See dispreţuitor. Controlul, controlul… ce-o să ne facă? Clark nu-i decât o curcă plouată!

— Bine, dar…

— Las’ pe mine!
Odată discuţia terminată, reveniră în hol. Văzându-i, recepţionerul îi chemă, cu gesturi agitate.
— Domnul Ridolph tocmai a părăsit hotelul! Nu-mi dau seama unde o să…
Cu o mişcare imperativă a mâinii, See îl făcu să-şi înghită restul vorbelor şi adăugă apăsat:
— După mine, n-are decât să se culce sub un arbore-totem, dacă are chef!…

***

Magnus Ridolph îşi alese fotoliul cel mai confortabil din salonul lui Everley Clark, se instală şi-şi aprinse o ţigaretă. Clark îl observă cu o expresie prudentă şi, în acelaşi timp, încăpăţânată.
— Mda, cum s-ar zice, am obţinut o victorie tactică şi totodată am suferit o înfrângere strategică – constată Magnus Ridolph pe tonul unei conversaţii mondene.
Clark se încruntă cu un aer jenat.
— Chiar că nu mai înţeleg nimic. Aş fi zis că…
— Am reuşit să slăbim puterea financiară a Hanului din Valea Umbroasă şi, totodată, i-am cauzat pagube serioase. Dar lovitura n-a fost decisivă şi cei doi şnapani îşi pot face încă de cap. Eu n-am putut încasa cele 100.000 de credite şi, în plus, a trebuit să părăsesc principalul câmp de luptă. Din acest unghi de vedere, suntem îndreptăţiţi să apreciem că obiectivele noastre minimale n-au fost îndeplinite.
— Ei bine – zise Clark – ştiu că este greu să accepţi înfrângerea, dar, în ce ne priveşte, noi am făcut tot posibilul şi nu cred că altcineva ar fi reuşit mai mult. Luând în considerare poziţia mea, poate că ar fi bine să…
— Numai dacă situaţia ar rămâne în această fază – i-o tăie scurt Magnus Ridolph – am avea oarecare motive de demobilizare. Însă mi-e teamă că See şi Holpers sunt mult prea afectaţi de pierderi ca să se rezume numai la atât.
Everley Clark îl privi neliniştit cu coada ochiului.
— Dar ce naiba mai pot face? În ce mă priveşte, eu n-o să…
Magnus Ridolph clătină grav din cap.
— Trebuie să-ţi mărturisesc că See şi Holpers m-au acuzat de a fi cel care a provocat exploziile ce-au provocat derute în

rândurile Castelului Podgoriei. A-mi admite culpabilitatea ar fi fost o naivitate; desigur, am afirmat sus şi tare că n-am făcut aşa ceva. Le-am spus că n-am avut o asemenea ocazie şi că, pe de altă parte, controlul ecologic care mi-a verificat bagajele la bordul navei „HESPERORNIS” poate depune sub jurământ că n-am adus vreun produs chimic. Sper ca protestul meu să fi fost suficient de convingător.

Evereley Clark îşi încleştă neliniştit pumnii şi şuieră printre dinţi a pagubă.

Privind gânditor în zare, Magnus Ridolph continuă:

— Sunt însă toate şansele ca tipii să ajungă să-şi pună unele întrebări de o evidenţă zdrobitoare. „*De cine s-a apropiat cel mai mult Magnus Ridolph*, *chiar de la sosirea sa pe Kokod?*” sau „*Cine, în afară de Magnus Ridolph, şi-a mai exprimat dezaprobarea faţă de cei de la Hanul din Valea Umbroasă?*”

Everley Clark sări ca ars şi începu să se plimbe nervos prin cameră. Fără a-şi schimba intonaţia, Ridolph îşi continuă monologul.

— Şi există toate temeiurile să cred că toate aceste întrebări, precum şi răspunsurile ce nu vor întârzia să şi le dea, vor constitui argumentarea plângerii pe care o vor înainta inspectorului-şef de pe Methedeon.

Clark se lăsă să cadă într-un fotoliu şi-l fixă pe Magnus Ridolph cu o privire sticloasă.

— De ce dracu’ te-am ascultat? şopti el cu o voce albă.

Magnus Ridolph se ridică la rândul său şi, mângâindu-şi barba căruntă, începu şi el să măsoare cu paşi rari camera.

— Un lucru este cert: evenimentele n-au luat turnura pe care o doream; însă strategii, fie că sunt profesionişti, fie că sunt amatori, trebuie să ştie să suporte încercările potrivnice, ocazionale sau nu.

— Ce încercări, care încercări! zbieră Clark. EU m-am nenorocit! EU voi fi dat afară! EU voi fi radiat din evidenţele Controlului!

— Un bun strateg trebuie să aibă supleţe de spirit – rosti Magnus Ridolph. Acum trebuie să ne modificăm unghiul de atac; obiectivul nostru prioritar este acum evitarea dizgraţiei şi concedierii care te pândesc… precum şi alte consecinţe posibile.

Clark îşi trecu mâna peste faţă.

— Dar… mai putem face oare ceva?

— Mi-e greu s-o spun, dar… mare lucru, nu! îi răspunse cu seninătate Magnus Ridolph.

O vreme fumă în tăcere, clătinându-şi când şi când capul cu un aer gânditor. În cele din urmă şopti ca pentru sine:

— Ar exista totuşi un unghi de atac, care ar putea fi fructificat. Da, cred că întrevăd o rază de lumină…

— Ce? Cum? Care? Doar n-ai de gând să mărturiseşti?

— Nu – îi răspunse Magnus Ridolph. N-o să câştigăm mare lucru, dar totuşi vom câştiga ceva prin acest şiretlic. Singura noastră speranţă este să-i discredităm pe cei de la Han. Dacă reuşim să demonstrăm că indivizii aceştia nici vorbă să aibă la inimă interesele indigenilor de pe Kokod, putem considera că am realizat deja mult în contracararea afirmaţiilor lor.

— Bine, bine, dar…

— Dacă am putea intra în posesia unei dovezi zdrobitoare… spre exemplu, că See şi Holpers se folosesc fără scrupule de poziţia lor pentru a-i brutaliza pe indigeni, atunci… atunci acţiunea noastră ar fi justificabilă.

— Da, ai dreptate. Numai că ideea mi se pare aşa… irealizabilă. Pentru că See şi Holpers şi-au dat întotdeauna silinţa să evite asemenea situaţii.

— Nu mă-ndoiesc. Hm!… cum denumesc indigenii Hanul din Valea Umbroasă?

— Castelul Marii Curţi.

— Concluzia mi se pare evidentă: trebuie să facem în aşa fel încât un conflict să aibă loc pe teritoriul Hanului din Valea Umbroasă, iar See şi Holpers să fie obligaţi să ia măsuri coercitive violente împotriva războinicilor kokodieni.

V

Everley Clark îşi clătină din nou capul.

— Treabă al naibii de dificilă! Am impresia că dumneata nu sesizezi bine psihologia acestor triburi. Ele sunt în stare să se bată până la moarte pentru capturarea stindardului reprezentativ al unui alt Castel – adică grefonul ăla nenorocit al arborelui-totem – dar nu vor accepta niciodată să se lase incitate, sau provocate, sau influenţate în vreun fel.

— Hm… mda… zise Magnus Ridolph…. viaţa noastră e fără speranţă.

Făcu câţiva paşi şi se opri în faţa colecţiei de scuturi a lui Clark.

— Să vorbim atunci despre lucruri mai plăcute.

Everley Clark păru să nu-l fi auzit.

Magnus Ridolph mângâie cu un gest respectuos unul dintre scuturi.

— Ce tehnică remarcabilă, absolut unică, din câte ştiu eu. Presupun că irizaţia aceasta oranj este datorată vreunei argile colorate?

Everley Clark bolborosi ceva de neînţeles.

— O expoziţie remarcabilă, într-adevăr! supralicită Magnus Ridolph. Presupun că, fără îndoială, dacă afacerea noastră va evolua spre un final nefericit, vă vor permite să vă împodobiţi, după propriul gust, pereţii celulei din penitenciarul regional.

— Crezi că asta m-aşteaptă? îngăimă stins Everley Clark.

— Sincer să fiu, sper că nu, răspunse Ridolph după o clipă de gândire. Dar nu văd ce am putea face ca să evităm un asemenea final, deşi… (îşi ridică degetul mic)… deşi…

— Deşi ce? cârâi Clark.

— E simplu, domnule, ridicol de simplu… cum de nu ne-am gândit…

— La ce? La ce? Pentru numele lui Dumnezeu, hai, spune odată!

— La o metodă sigură de a-i convinge pe războinicii indigeni să atace Hanul din Valea Umbroasă.

Clark se dezumflă dezamăgit.

— Da? Şi, mă rog, cum asta?

— Hanul din Valea Umbroasă sau, mai bine zis, Castelul Marii Curţi îi va provoca pe războinicii de pe Kokod la luptă.

Expresia feţei lui Clark reflectă confuzia cea mai completă.

— Ceeee? Nici vorbă! Holpers şi See n-o să facă niciodată…

Magnus Ridolph se ridică.

— Hai să mergem – răsună vocea lui hotărâtă. O s-o facem noi în locul lor.

Magnus Ridolph şi Clark o luară în lungul Ţărmului Cochiliilor. În dreapta lor clipocea molcom oceanul siniliu, iar în stânga începeau contraforturile Colinelor Ascunse. Undeva, în spate, se înălţa magnificul arbore-totem al Castelului Cochiliilor, iar în faţă – la fel de impresionant – cel al Castelului Stâncii Marinei, spre care îşi îndreptară paşii. Pe plajă, cohorte de tineri războinici desfăşurau manevre de instrucţie; veteranii sutelor de bătălii – acum invalizi, anchilozaţi sau gârboviţi de vârstă – coborau din pădurile învecinate încărcaţi cu mănunchiuri de prăjini pentru suliţe. În faţa porţii de acces în Castel se zbenguiau în praf ca nişte şoricei zeci de pui neastâmpăraţi.

Clark rupse tăcerea cu o voce răguşită:

— Nu-mi place, da’ nu-mi place chiar deloc… Dacă se află…

— O asemenea supoziţie are la bază vreo argumentaţie logică? îi răspunse printr-o întrebare Magnus Ridolph. Nu eşti dumneata singurul pământean care vorbeşte limba kokodiană?

— Dar dacă o să fie morţi… sau un masacru…

— Ipoteza mi se pare mai mult decât improbabilă.

— Dar nici imposibilă… Gândeşte-te numai la toţi războinicii ăştia… Ei vor suporta consecinţele…

Magnus Ridolph îi răspunse pe tonul cu care s-ar fi adresat un copil încăpăţânat.

— Dragul meu, dar ţi-am explicat doară odată.

— Bine, bine, o să beau cupa pân’ la drojdie… Dar să ne ferească Dumnezeu…

— Hai, nu mai fi aşa!… – continuă Magnus Ridolph pe acelaşi ton didactic. Trebuie să abordăm problema cu încredere. Să faci apel la bunăvoinţa dumnezeirii, încă înainte de a te apuca de treabă, nu slujeşte deloc la ridicarea moralului… Mai bine spune-mi care-i ceremonialul declaraţiei de război?

Clark îi arătă un scut de lemn, ornamentat cu un motiv extrem de complicat.

— Ăsta-i Scutul Legal. Acum îmi mai trebuie… asta… acum uită-te la mine.

Înşfăcă o suliţă din mâna unui războinic nedumerit şi, ridicând

scutul, lovi în el ca într-un gong, producând un sunet de o muzicalitate surdă. Apoi, Clark se dădu un pas înapoi şi începu să emită fluierăturile nazalizate ca de cimpoi ale limbii kokodiene.

Vreo zece războinici, arborând o mină indiferentă, ieşiră în poarta Castelului, părând să-l asculte cu atenţie.

Clark îşi încheie discursul întorcându-se şi aruncând un pumn de ţărână către monumentalul arbore-totem al Castelului Stâncii Marine.

Războinicii rămaseră impasibili, însă din interiorul arborelui-totem se revărsă un torent de silabe şuierate. Clark răspunse îndelung, apoi, făcând stânga-mprejur, reveni lângă Magnus Ridolph. Fruntea îi şiroia de transpiraţie când rosti:

— Bun. O făcurăm şi p-asta. A rămas pentru mâine dimineaţă, la Castelul Marii Curţi.

— Perfect! îi răspunse hotărât Magnus Ridolph. Hai acum la Castelul Cochiliilor, apoi la Castelul Stânca Râului şi, după aceea, la Castelul Râpei Curcubeu.

— O să iasă un tărăboi la scară planetară! mârâi Clark.

— Întocmai! După vizita la Râpa Curcubeu, te-aş ruga să mă laşi la Hanul Văii Umbroase, unde mai am de pus la punct un mic detaliu.

Clark îi aruncă o privire bănuitoare.

— Ce detaliu?

— În orice situaţie trebuie să fii un om practic, îi răspunse Magnus Ridolph. După câte am înţeles, un accesoriu este absolut indispensabil oricărui trib aflat în război pe Kokod – acel stindard parolă, acel grefon sacru, pentru a cărui capturare îşi concentrează inamicul forţele. Cum nu putem avea pretenţia ca See şi Holpers să ne furnizeze unul, am să mă ocup de asta eu însumi.

***

Ridolph urcă Valea Umbroasă cu un aer distrat şi se apropie de hangarul ce adăpostea forţele aeriene ale hotelului.

Rămânând în umbra fantasticilor arbori kokodieni, numără şase vehicule: trei pentru transport mărfuri, două aerotaxiuri (de tipul celui care îl dusese la Staţia de Control) şi un sclipitor aparat de sport roşu, în mod evident proprietatea celor doi şnapani, See şi Holpers.

Nu se vedea nici picior de mecanic sau pilot; probabil erau la masă. Magnus Ridolph se apropie agale, fluierând printre dinţi o melodie numai de el ştiută. Apoi tăcu brusc şi-şi acceleră paşii. Protejându-şi delicat degetele cu o bucată de cârpă, săltă capota fiecăruia dintre transportoare şi subtiliză la iuţeală câte o piesă, după care procedă la fel şi cu aerotaxiurile. Ajuns în faţa vehiculului sport, se opri şi-i admiră liniile suple.

— Splendid, pur şi simplu, splendid! murmură el. Este, fără îndoială, exact ce-mi trebuie.

Glisă portiera şi aruncă o privire în interior. Cheia de contact lipsea.

În spatele lui se auziră nişte paşi apropiindu-se.

— Hei! răsună o voce guturală. Ce cauţi la maşina domnului See?

Magnus Ridolph făcu, fără grabă, doi paşi înapoi.

— Aşa, la prima strigare – zise el – cam cât ar costa jucăria asta?

Mecanicul se opri lângă el furios şi, în acelaşi timp, bănuitor.

— Destul ca să-ţi pierzi tot timpul întreţinându-l.

Magnus Ridolph îi aruncă o privire piezişă.

— 30.000 ar merge?

— 30.000 pe Pământ. Dar aici suntem pe Kokod.

— Eu ziceam să-i ofer lui See 100.000 de credite.

Mecanicul clipi surprins.

— Ar fi nebun să refuze.

— Asta ziceam şi eu – oftă Magnus Ridolph. Dar, mai întâi de toate, aş vrea s-o simt un pic la drum. Mie mi se pare că a fost cam neglijată.

Îi răspunse un muget de indignare.

— Asta-i bună! Nici vorbă!

Magnus Ridolph se încruntă.

— Eşapamentul dă în mod sigur rateuri. Se vede cât de colo, după cât este de afumat.

— Nici vorbă! aproape că strigă mecanicul. Eşapamentul ăsta toarce ca o pisică!

Ridolph clătină sceptic din cap.

— Nu-mi pot permite să-i ofer lui See asemenea sumă de bani pentru o maşină de care nu-s sigur c-ar fi bună… Păcat de nervii pe care o să şi-i facă când va auzi că a ratat vânzarea.

Mecanicul schimbă placa.

— Dar vă spun că eşapamentul e bun, credeţi-mă… O clipă, staţi să v-arăt.

Scoase din buzunar un mănunchi de chei, alese una şi o introduse în contact. Vehiculul vibră surd şi se ridică la câteva palme de sol, gata de zbor.

— Vedeţi? Ce v-am spus eu? Totu-i OK!

— Mda, la prima vedere aşa s-ar părea, zise Magnus Ridolph pe un ton nu tocmai convins. Bine, telefonează-i atunci domnului See şi spune-i că am luat aparatul pentru un zbor de probă, aşa, ca ultimă verificare…

Mecanicul se uită la Ridolph cu o privire năucă, apoi, ca în transă, se îndreptă spre microfonul fixat în perete.

Magnus Ridolph sări în fotoliul de comandă. În spate, îl auzea pe mecanic cum strigă în microfon.

— Domnule See, domnu’ ăla care vrea să cumpere maşina, v-o ia pentr-un zbor de încercare. Să nu-l credeţi dacă vă spune ceva de eşapament, că totu-i în ordine. Mai ales nu lăsaţi la preţ… Ce?… Sigur că-i aici!… Păi el a zis aşa… Seamănă aşa, c-un fel de tip d-ăia de pe vremuri, c-o bărbiţă ca de ţap…

Zbieretele care-i ajunseră prin microdifuzor, îl făcură să sară ca ars. Se întoarse fulgerător spre locul unde, acum câteva clipe, se aflau Magnus Ridolph şi elegantul vehicul aerian.

Amândoi se volatilizaseră.

***

Doamna Chaim o trezi mai devreme ca de obicei pe prietena ei cu cap de păun, respectiv pe doamna Borgage.

— Grăbeşte-te, dragă Altamira; deunăzi am ajuns atât de târziu, că am pierdut cele mai bune locuri în vehiculul de observaţie.

Doamna Borgage se arătă receptivă la sugestie şi-şi scurtă la maximum toaleta de dimineaţă; împreună, cele două matroane îşi făcură apariţia în holul hotelului. Printr-o curioasă şi inexplicabilă coincidenţă, amândouă îmbrăcaseră taioare de un verde-fumuriu închis, culoare care – după opinia fiecăreia dintre ele – nu-i venea deloc bine celeilalte. Făcură un mic popas în faţa afişului anunţând războiul zilei, pentru a verifica cotele, şi apoi intrară în salonul de mese. Dejunară în grabă, apoi, se îndreptară spre platforma de plecare. Doamna Borgage, care se oprise o clipă să-şi tragă sufletul, îşi ridică involuntar privirea şi

rămase cu gura căscată de uimire uitându-se la acoperişul hotelului. Doamna Chaim, care grăbită i-o luase înainte, îi aruncă peste umăr:

— Haide, dragă, odată! Acum ţi-ai găsit să admiri hotelul?

Doamna Borgage întinse degetul şi îngăimă:

— Uite-l pe tipul ăla pisălog… Pe Ridolph… Nu înţeleg ce caută pe acoperiş… Parcă ar fixa un fel de creangă…

Doamna Chaim pufni dispreţuitoare:

— Parcă înţelesesem că direcţia l-a dat afară.

— Dar, în spatele lui, pe acoperiş, nu-i cumva aerocabrioleta domnului See?

— Habar n-am – îi replică doamna Chaim. Nu mă pricep deloc la drăcoveniile astea.

Şi odată spuse acestea, se întoarse şi o porni cu paşi hotărâţi către platforma de îmbarcare, urmată în grabă de doamna Borgage.

Însă din nou interveni ceva care le opri. De astă dată era pilotul, care, cu hainele în dezordine, cu faţa plină de vânătăi şi zgârieturi, se ciocni de ele în plin, mai să le dea jos, le îmbrânci şi-şi continuă goana, fără să-şi mai ceară scuze.

Doamna Chaim explodă de indignare.

— Ei, poftim! Asta le-ntrece pe toate!

Apoi continuă, urmărindu-l din ochi pe pilot.

— Ai înnebunit sau ce dracu?!…

Doamna Borgage, care încerca să ghicească motivele agitaţiei pilotului privind în direcţia de unde venise acesta, scoase un ţipăt strident.

— Ce s-a mai întâmplat, dragă! se răsti la ea iritată doamna Chaim.

— Uită-te şi tu! îi răspunse doamna Borgage, încleştându-i braţul cu degetele ei osoase.

VI

În cursul anchetei oficiale care avu loc ulterior, Everley Clark – agent al Controlului Commonwealth-ului – consemnă următoarea depoziţie, aparţinând unuia dintre martorii oculari:

„Eu sunt Joe-234, infanterist, comandant al Brigăzii a 15-a, aflat în serviciul neînfrântului Castel al Cochiliilor.

Noi suntem obişnuiţi cu tertipurile din Castelul Topazelor şi cu şiretlicurile prăpădiţilor din Castelul Tronului Stelar; iată de ce ambuscada pregătită de războinicii uriaşi din Castelul Marii Curţi nu ne-a găsit nepregătiţi.

Apropiindu-ne conform ordinului de dispozitiv nr. 17 am încercuit platforma ocupată de mai multe maşini zburătoare, unde am identificat prezenţa unei iscoade. În scurta luptă care a urmat, am scărmănat-o bine cu bastoanele, obligând-o să se retragă precipitat către ai săi.

Continuându-ne înaintarea, am întâlnit prima linie de apărare, constând din doi războinici, mai degrabă ineficace, echipaţi cu nişte uniforme de culoare verde. I-am burduşit bine şi pe aceştia, aplicând prevederile Convenţiei nr. 22, valabilă pentru ciocnirile pe timp de zi.

Scoţând nişte ţipete teribile, cei doi războinici au bătut şi ei în retragere, încercând să ne atragă către poziţiile pregătite din timp de inamic, chiar în interiorul Castelului. Sus de tot, pe acoperişul Castelului, era perfect vizibil stindardul de luptă al uriaşilor. Măcar din acest punct de vedere nu încercau să ne înşele!

Problema noastră strategică era clară: găsirea celor mai bune soluţii de lichidare a rezistenţei şi de ajungere pe acoperiş.

Ne-am hotărât pentru un asalt frontal şi s-a dat ordinul de atac. Brigada a 15-a a fost prima care a reuşit străpungerea liniei exterioare de apărare, linie constând dintr-un rând dublu de panouri de sticlă groasă, pe care le-am spart cu nişte bolovani. În interior am întâlnit rezistenţa îndârjită a apărătorilor, ceea ce ne-a făcut să batem temporar pasul pe loc.

În acest moment a survenit o diversiune sub forma apariţiei trupelor Castelului Stâncii Râului, care – după cum am aflat ulterior – fusese provocat la luptă de imprudenţii uriaşi pentru aceeaşi zi. Războinicii Stâncii Râului au pătruns prin mai multe uşi şubrede, aflate pe latura dinspre munte a Castelului şi, în

acel moment, războinicii Marii Curţi au violat prevederile Convenţiei nr. 22, care stipulează lovirea adversarului exclusiv cu prăjina lăncii. A fost un act ruşinos şi scandalos! Ne-au bombardat cu oale, tigăi şi farfurii! Conform cutumei imemoriale, în aceste condiţii am fost autorizaţi să le răspundem şi noi în acelaşi fel.

Constatând eşecul tacticii adoptate, apărătorii s-au retras într-un bastion interior, scoţând înfiorătoare urlete de război.

Am ordonat atunci instalarea asediului. Abia în acel moment uriaşii au început să-şi dea seama de consecinţele nemaipomenitei lor aroganţe, căci ei nu-i provocaseră doar pe războinicii Castelelor Cochiliilor şi Stâncii Râului, ci şi pe cei ai redutabilelor Castele ale Râpei-Curcubeu şi ale Stâncii Marine, învingătoare în războaiele cu Castelul Trandafirilor şi Castelul Prăpastiei Întunecate. Războinicii de la Stânca Marină, având în frunte temuta Legiune a Lăncierilor, au pătruns printr-o intrare secretă, în timp ce unitatea de elită a avangărzii speciale a Râpei-Curcubeu a ocupat, după lupte grele, holul principal al Marii Curţi.

În acest timp, aveau loc aprige angajamente corp la corp într-una dintre sălile destinate preparării hranei uriaşilor, în cursul cărora – din nou – războinicii Marii Curţi au încălcat repetat Codul, aruncând lichide, paste şi pulberi, procedee pe care ingenioşii combatanţi ai Cochiliilor s-au grăbit să le imite.

Am ordonat credincioasei Brigăzi a 15-a să se degajeze şi să iasă la exterior, în speranţa găsirii unei căi de acces pe acoperiş, care să ne permită capturarea stindardului Marii Curţi.

Acum armatele Cochiliilor, Stâncii Râului, Râpei-Curcubeu şi Stâncii Marine încercuiseră complet Castelul Marii Curţi, privelişte magnifică ce-mi va rămâne în memorie, cel puţin până în momentul în care îmi voi depune lancea.

În ciuda tuturor eforturilor noastre, onoarea capturării drapelului inamic i-a revenit unei curajoase patrule a Stâncii Marine, care a escaladat un copac şi, de acolo, a sărit pe acoperiş şi şi-a adjudecat trofeul. Apărătorii, ignorând că stindardul fusese capturat, ori hotărându-se să nu ţină seama de asta, au comis o nouă violare a Codului, de această dată împroşcându-ne cu trombe de apă. La viitoarea ciocnire armată între Castelul Cochiliilor şi Castelul Marii Curţi, voi cere imperios adoptarea unei Convenţii permiţând utilizarea tuturor armelor,

în caz contrar, ne vom afla într-o stare de inferioritate.

Victorioasă, armata noastră împreună cu trupele Pietrei Marine, Râpei-Curcubeu şi Stâncii Râului, s-a regrupat în formaţia obişnuită şi toată lumea s-a întors la Castelul său, în ordinea corectă de deplasare. Tocmai în momentul plecării, marele Castel zburător al Cometei Negre a coborât din cer şi din el s-au revărsat nenumăraţi războinici veniţi în sprijinul celor de la Marea Curte. Cu toate acestea, n-au mai avut loc alte operaţiuni (nici măcar de urmărire), astfel încât am putut ajunge, fără probleme, la bazele noastre pentru a sărbători victoria prin ceremoniile rituale.”

***

Căpitanul Bussey, comandantul navei „ARCHAEORNYX” aparţinând Companiei de călătorii „Phoenix”, sosise chiar în momentul în care trupele războinicilor Kokod începuseră retragerea.

Contemplând uluit pagubele, nu-şi putu stăpâni o exclamaţie deloc academică.

— Să mă ia dracu’ dacă pricep ce se întâmplă aici!

Julius See, gâfâind, plin de sudoare şi de vânătăi, zbieră răguşit la el:

— Dă-mi, dom’le, nişte puşti! Un tun!... Ce ai, p-acolo!... Îi distrug!... Îi fac praf!... S-arunc în aer toate muşuroaiele lor împuţite de pe planeta asta nenorocită!...

Holpers îl seconda, agitându-şi braţele slăbănoage.

— Ne-am nenorocit, domnule, ne-au ruinat! Veniţi să vedeţi saloanele, bucătăria, holurile! Totu-i sfărâmat, domnule!

Căpitanul îşi clătină capul nelămurit.

— Dar, pentru numele lui Dumnezeu, de ce v-au atacat? După câte ştiu, sunt o specie paşnică... în sfârşit, în relaţiile cu noi, nu între ei.

— Nu ştiu ce i-a apucat, dom’le, zise See la fel de întărâtat. Au sărit pe noi ca tigrii, ciomăgindu-ne cu nenorocitele lor de suliţe... în cele din urmă, i-am pus pe fugă cu furtunurile de incendiu...

— Şi clienţii dumneavoastră? întrebă căpitanul Bussey, brusc curios.

See înălţă din umeri.

— Habar n-am ce s-a mai întâmplat cu ei. Unii au fugit în vale

şi au nimerit în mijlocul unei alte armate. Din cele ce-am aflat, au încasat-o la fel ca şi cei rămaşi pe loc la hotel.

— N-am reuşit nici măcar să fugim cu aerovehiculele – se văicări Holpers. Niciunul n-a pornit…

O voce blândă îl întrerupse, intervenind în discuţie:

— Domnule See, m-am hotărât să nu vă mai cumpăr maşina, aşa că am adus-o înapoi în hangar.

See se întoarse încetişor, furia ce-l cuprinsese iradia o aureolă aproape palpabilă.

— Dumneata!… Ridolph!… Acum încep să înţeleg…, silabisi el ameninţător.

— Pardon?

— Hai! Spune ce-ai de spus! zbieră See, făcând ameninţător un pas înainte.

Căpitanul Bussey interveni prevenitor.

— Atenţie, See, potoleşte-te!

Dar See îl ignoră şi continuă pe acelaşi ton.

— Hai, spune, ce amestec ai în toate astea!

Magnus Ridolph îşi clătină capul cu un aer de completă nevinovăţie.

— Ce-aş putea zice? Am impresia că băştinaşii au aflat că faceţi pariuri pe evenimente care, pentru ei, prezintă o importanţă deosebită şi au hotărât să declanşeze o acţiune punitivă.

Autobuzul cu bănci ornamentale îşi făcu apariţia şi din el coborî, printre alţi pasageri, o doamnă cu un piept impozant, oxigenată, coafată, machiată, parfumată şi bogat înzorzonată.

— A! exclamă Magnus Ridolph. Doamna Chickering! Încântat să vă revăd!

— N-am mai răbdat şi m-am repezit până aici – îi răspunse Doamna Chickering. Zor, nevoie, simţeam că mor dacă nu ştiu cum evoluează, hm… afacerea noastră.

Julius See se aplecă, brusc interesat.

— Afacere? Care afacere?

Doamna Chickering îi aruncă o privire dispreţuitoare şi-şi îndreptă atenţia către cele două femei care se apropiau şchiopătând şi văicărindu-se de hotel. Recunoscându-le, nu-şi putu stăpâni uimirea:

— Altamira! Olga! Ce-i cu voi în halul ăsta?…

— Nu-i treaba ta! i-o reteză scurt doamna Chaim. Mai bine caută-ne ceva să punem pe noi. Pigmeii ăştia îngrozitori ne-au sfâşiat rochiile…

Dezorientată, doamna Chickering se întoarse către Magnus Ridolph.

— Ce se-ntâmplă aici? Să nu-mi spui că…

Magnus Ridolph tuşi diplomatic şi zise:

— Stimată doamnă, dacă sunteţi amabilă, două vorbe în particular…

Apoi trăgând-o deoparte, adăugă:

— Doamna Chaim şi doamna Borgage se numără printre prietenele dumneavoastră?

Doamna Chickering se uită peste umăr neliniştită şi răspunse în şoaptă:

— Zău dacă înţeleg ceva. Doamna Chaim este preşedinta Ligii Femeilor, iar doamna Borgage este casiera. Şi nu pricep ce-i cu ele de umblă aşa, în zdrenţe.

Magnus Ridolph tuşi din nou şi-i spuse pe acelaşi ton de taină:

— Păi doamnă, acţionând în conformitate cu instrucţiunile dumneavoastră, le-am facilitat indigenilor prilejul de a da curs liber combativităţii lor native şi, în aceste condiţii, este posibil să fi…

— Martha! răsună iritată vocea de goarnă a doamnei Chaim. Ce legături sunt între tine şi acest individ? Am toate motivele să-l bănuiesc că este amestecat până peste cap în acest atac murdar. Uită-te şi tu la el! (continuă ea, din ce în ce mai furioasă). Nu i-au clintit un fir de păr! În timp ce pe noi…

Martha Chickering îşi muşcă buzele.

— Dar Olga, draga mea, dânsul este Magnus Ridolph. În baza hotărârii Adunării noastre de luna trecută, l-au angajat să pună capăt malversaţiunilor cu pariurile de la han.

Iar Magnus Ridolph adăugă cu ingenuitate:

— Drept care, doamna Chaim şi doamna Borgage au apreciat că este bineînţeles necesar să se deplaseze personal, pentru a studia situaţia la faţa locului, nu-i aşa?

Cele două doamne nominalizate îl fulgerară cu privirea, iar doamna Chaim zise înţepată:

— Dacă tu, Martha Chickering, îţi închipui că Liga Femeilor va sponsoriza matrapazlâcurile acestui ghiuj[3]!…

— Stimată doamnă… protestă Magnus Ridolph.

— Dar bine, Olga… i-am promis 1.000 de credite pe săptămână!

Magnus Ridolph schiţă din mână un gest dezinvolt.

— Dragă doamnă Chickering, aş dori ca suma ce mi-o datoraţi să fie utilizată în scopuri de binefacere. Scurta mea şedere pe Kokod s-a dovedit extrem de profitabilă…

— *See*! mugi ameninţător căpitanul Bussey. Potoleşte-te, pentru numele lui Dumnezeu!

Uitându-se peste umăr, Magnus Ridolph îl văzu pe See încercând să scape din mâinile căpitanului Bussey.

— Încearcă tu să pui mâna pe parale! zbieră See la Ridolph, reuşind să se degajeze. Numai să încerci! repetă strângându-şi nervos pumnii.

— Dar, scumpe domn, am şi pus mâna pe ele!

— N-ai pus mâna pe nimic şi, dacă te mai atingi de maşina mea, îţi rup gâtul!

Magnus Ridolph îl opri cu un gest al mâinii şi zise împăciuitor:

— Cele 100.000 de credite le-am trecut deja la profit şi pierderi, numai că mai înregistrasem alte şase pariuri pe diferite nume de împrumut. Toate au fost deja onorate iar partea ce-mi revine mie personal se ridică la peste 300.000 de credite. Una peste alta, pot considera suma respectivă drept o recuperare a capitalului meu plasat în Societatea Imobiliară de Investiţii a Imperiului Exterior, majorat cu procentajul unui beneficiu cinstit. Trăgând linia, se poate spune că am efectuat un plasament pe cât de avantajos, pe atât de instructiv.

— Ridolph – mârâi See, încrâncenat –, într-o zi o să-ţi…

Doamna Chaim, care urmărise din ce în ce mai interesată discuţia, interveni brusc:

— Dacă am înţeles eu bine, vorbeaţi despre Societatea Imobiliară de Investiţii a Imperiului Exterior?

Magnus Ridolph încuviinţă:

— Întocmai. După câte ştiu, domnul See şi domnul Holpers constituiau consiliul de conducere.

Doamna Chaim făcu doi paşi înainte. Domnul See se încruntă, stingherit; Bruce Holpers schiţă o retragere discretă.

— Staţi aşa! se răsti doamna Chaim. Am vreo două să vă spun, înainte de a vă cere arestarea!

Magnus Ridolph se întoarse către căpitanul Bussey:

— Presupun că vă întoarceţi, ca de obicei, pe Methedeon, nu?

— Chiar aşa – îi răspunse ironic căpitanul Bussey.

Magnus Ridolph dădu din cap cu subînţeles:

— Cred c-am să urc la bord imediat. Se pare că vor fi multe cereri de bilete pentru zborul de întoarcere.

— Cum doriţi.

— După câte ştiu, cabina nr. 12 este cea mai bună.

— Aşa se spune.

— Ei bine, aveţi, vă rog, amabilitatea să dispuneţi să-mi fie rezervată.

— O.K., domnule Ridolph.

Magnus privi melancolic piscul dealului:

— Acum câteva minute l-am văzut pe domul Pilby galopând pe creastă. Cred că i-aţi face un real serviciu dacă l-aţi informa despre încheierea ostilităţilor.

— Aveţi perfectă dreptate – încuviinţă căpitanul Bussey.

Apoi, amândoi îşi întoarseră privirile la scena ce se derula în imediata lor apropiere. Doamna Chaim se agita vociferând la Julius See şi Bruce Holpers; doamna Borgage îşi arăta vânătăile doamnei Chickering. Nimeni nu părea să-i mai acorde vreo atenţie lui Magnus Ridolph.

Acesta înălţă din umeri şi urcă pasarela care ducea la „ARCHEORNYX”.

Isaac Asimov
Bufonul
(„Jokester”, 1956)

Noel Meyerhof consultă lista pe care şi-o pregătise şi alese cu ce să înceapă. Ca de obicei, se bizuia mai ales pe intuiţie.

Maşina din faţa lui îl reducea la proporţiile unui pitic, deşi ceea ce se vedea nu era decât o părticică infimă din trupul ei. Pe Meyerhof însă faptul nu-l impresiona. Vorbi cu siguranţa de sine a celui care se ştie stăpân absolut:

— Johnson se întoarce inopinat acasă dintr-o călătorie de afaceri şi-şi găseşte nevasta în braţele celui mai bun amic. Trăgându-se stupefiat înapoi, zice: „Max! Eu sunt căsătorit cu doamna şi e de *datoria* mea să… Dar tu?…”

Bun, îşi spuse Meyerhof, şi-acum să lăsăm asta să se scurgă în pântecele maşinii şi să se distileze.

— Salut, răsună o voce în spatele lui. Meyerhof şterse sunetul celor două silabe şi trecu pe neutru circuitul cu care lucra. Apoi se întoarse şi spuse:

— Lucrez. Nu ştii să baţi la uşă?

Nu zâmbi, cum îl întâmpina de obicei pe Timothy Whistler, unul dintre analiştii-şefi şi colaboratorii săi cei mai apropiaţi, ci se încruntă ca şi când ar fi fost deranjat de-un străin. Expresia de iritare îi aşternu pe faţa uscăţivă un păienjeniş de riduri care păreau că se prelungesc până la rădăcina părului, zburlindu-l parcă mai mult ca oricând.

Whistler ridică din umeri. Pumnii înfipţi în buzunare întinseră în cute drepte, verticale, pânza halatului său alb.

— Am bătut, dar n-ai răspuns. Becul roşu nu era aprins.

Meyerhof mormăi ceva nedesluşit. Nu era numai asta. Noul proiect ajunsese să-l preocupe atât de intens încât pierdea din vedere micile amănunte. Dar, pe de altă parte, nu-şi putea reproşa mare lucru. Era vorba de ceva important.

De ce era important, nu ştia, fireşte. Se întâmpla rar ca Marii Maeştri să ştie. Asta le conferea calitatea de Mari Maeştri: faptul că erau capabili să depăşească limitele raţiunii. Cum altfel ar fi putut mintea umană să se măsoare cu Multivac, gigantul de raţiune „solidificată”, lung de zece mile, cel mai complex computer construit vreodată?

— Lucrez, repetă el. Ai ceva important?

— Nimic urgent. Sunt câteva lacune în răspunsul referitor la hiperspaţiu… (Whistler se legănă de pe-un picior pe altul şi arboră o expresie exagerată de îndoială.) Zici că *lucrezi*?

— Exact. Ai ceva împotrivă?

Whistler îşi plimbă privirea de la un capăt la celălalt al micii încăperi înţesate cu module peste module de relee, care alcătuiau acest mic compartiment al Multivacului.

— Dar… nu-i nimeni aici.

— Cine-a zis că e, sau c-ar trebui să fie?

— Păi, parcă povesteai una dintre poantele dumitale…

— Ei şi?

Whistler se sili să zâmbească.

— Doar nu-i spuneai un banc Multivacului?

Meyerhof se crispă.

— De ce nu?

— Chiar asta făceai?

— Da.

— De ce?

Meyerhof îl măsură cu privirea.

— Nu-s obligat să-ţi dau socoteală. Nu-s obligat să dau socoteală nimănui.

— Dumnezeule, bineînţeles că nu. Am întrebat din curiozitate, atâta tot… (Privi din nou împrejur, apoi se încruntă.) Mă rog, dacă lucrezi, o să plec.

— Chiar te rog, spuse Meyerhof.

Aşteptă ca Whistler să iasă, apoi apăsă furios pe butonul care aprindea becul roşu de la intrare.

Începu să se plimbe de colo-colo, încercând să se calmeze. Să-l ia dracu pe Whistler! Să-i ia dracu pe toţi! Pentru că nu-şi dădea osteneala să păstreze faţă de toţi tehnicienii, faţă de toţi analiştii şi mecanicii ăştia distanţa care se cuvenea, pentru că-i trata de parcă şi ei ar fi fost artişti şi creatori, credeau că-şi pot permite orice.

Nici măcar un banc nu-s în stare să spună ca lumea! gândi îndârjit.

Şi-şi reaminti instantaneu problema care-l preocupa. Se aşeză din nou în faţa pupitrului. Să-i ia dracu pe toţi!

Reconectă circuitul maşinii şi spuse:

— În timp ce vaporul se luptă cu marea agitată de hulă, stewardul se opreşte pe punte şi priveşte plin de compasiune

pasagerul cramponat de balustradă, a cărui poziţie şi privire aţintită spre adâncuri sunt întruchiparea suferinţei celei mai crâncene. Bătându-l uşor pe umăr, omul din echipaj îi spune cu blândeţe: „Curaj, domnule, ştiu că pare groaznic, dar nimeni n-a murit din rău de mare”. Pasagerul întoarce spre el faţa albă ca varul şi rosteşte cu voce stinsă: „Nu spune asta, prietene. Pentru numele lui Dumnezeu, nu spune asta. Numai speranţa morţii mă mai ţine în viaţă”.

***

Deşi preocupat, Timothy Whistler zâmbi şi salută cu un uşor semn din cap când trecu prin faţa biroului secretarei. Femeia îi întoarse zâmbetul.

O secretară umană, gândi el, însemna o prezenţă arhaică în lumea computerizată a secolului XXI. Pe de altă parte însă, părea firesc ca o asemenea funcţie să supravieţuiască tocmai aici, în citadela ciberneticii, în inima giganticei corporaţii mondiale care deţinea Multivacul. Cu uriaşul calculator acoperind orizontul, utilizarea unor computere inferioare pentru activităţi minore ar fi fost un gest de prost gust.

Când intră în biroul lui Abram Trask, reprezentantul oficial al guvernului îşi întrerupse ritualul solemn al aprinderii pipei. Ochii săi negri săgetară în direcţia vizitatorului.

— A, Whistler! Ia loc, ia loc.

Whistler se aşeză.

— Cred că s-a ivit o problemă, Trask.

Trask schiţă un zâmbet.

— Sper că nu una tehnică. Nu-s decât un politician ignorant. (Era una dintre expresiile lui favorite.)

— E vorba de Meyerhof.

Trask se afundă brusc în scaun şi afişă un aer profund nefericit.

— Eşti sigur?

— Destul de sigur.

Whistler înţelegea prea bine indispoziţia subită a interlocutorului său. Trask era funcţionarul guvernamental acreditat pe lângă Divizia Computere şi Automatizare a Departamentului de Interne. Avea în sarcină problemele referitoare la sateliţii umani ai Multivacului, întocmai cum sateliţii cu pregătire tehnică aveau în sarcină problemele legate

de Multivac însuşi.

Dar un Mare Maestru era mai mult decât un simplu satelit. Mai mult chiar decât o simplă fiinţă umană.

Încă din prima perioadă a istoriei Multivacului devenise evident că punctul nevralgic era procedura de interogare. Multivac putea să rezolve problemele omenirii, *toate* problemele, *dacă*... dacă i se puneau întrebări semnificative. Dar, pe măsură ce cunoştinţele se acumulau într-un ritm din ce în ce mai rapid, găsirea unor asemenea întrebări devenea din ce în ce mai dificilă.

Numai raţiunea nu era suficientă. Pentru a formula întrebările potrivite era nevoie de o intuiţie ieşită din comun, de facultăţi asemănătoare (dar superioare) celor pe care le posedau marii maeştri ai şahului. Era nevoie de o minte aidoma celei care este capabilă, în câteva minute, să aleagă cea mai bună mişcare dintre miliardele de mişcări posibile pe o tablă de şah.

Trask se foi în scaun.

— Şi ce-a făcut Meyerhof?

— A introdus un program de interogare care mă nelinişteşte.

— Ei, asta-i! Atâta tot? Nu poţi împiedica un Mare Maestru să pună în aplicare orice procedură de interogare crede el de cuviinţă, Whistler. Nici dumneata, nici eu nu suntem competenţi să judecăm valoarea întrebărilor sale, după cum sunt sigur că ştii prea bine.

— Ştiu. Fireşte ca ştiu. Dar îl ştiu şi pe Meyerhof. Dumneata îl cunoşti personal?

— Dumnezeule mare, nu. Cine ajunge să cunoască personal un Mare Maestru?

— N-o lua aşa, Trask. Sunt oameni de care-ar trebui să ne fie milă. Te-ai gândit vreodată ce-nseamnă să fii Mare Maestru? Să ştii că-n toată lumea nu mai sunt decât vreo zece ca tine? Să ştii că nu se descoperă decât unul sau doi la o generaţie? Să ştii că lumea depinde de tine, că mii de matematicieni, de logicieni, de psihologi, de fizicieni se bizuie pe tine?

Trask ridică din umeri şi murmură:

— Dumnezeule mare, eu m-aş simţi stăpânul lumii...

— N-aş crede, replică nerăbdător analistul-şef. Nu se simt stăpânii nimănui. N-au pe nimeni cu care să vorbească de la egal la egal. Se simt complet izolaţi. Ascultă: Meyerhof nu lasă să-i scape nicio ocazie de a se afla în societate. Nu e căsătorit,

fireşte, nu bea, n-are deloc o natură sociabilă… Totuşi, îşi dă silinţa să fie mereu printre oameni pentru că are nevoie de asta. Şi ştii ce face când se află în compania noastră, adică măcar o dată pe săptămână?

— Habar n-am, răspunse omul guvernului. Toate astea-s noi pentru mine.

— Face pe bufonul.

— Poftim?!

— Spune bancuri. Bancuri bune. E formidabil. Orice banc, cât de vechi, cât de răsuflat, devine irezistibil când îl auzi din gura lui. Ştie să spună bancuri. E un talent.

— Înţeleg. Păi, foarte bine…

— Sau foarte rău. Bancurile astea sunt importante pentru el. (Whistler îşi sprijini coatele pe biroul lui Trask şi începu să-şi roadă o unghie de la degetul mare, privind în gol. Apoi reluă:) Meyerhof e deosebit, ştie că e deosebit şi bancurile pe care le povesteşte reprezintă pentru el unicul mod în care simte că ne poate determina pe noi, oamenii obişnuiţi, să-l acceptăm. Ne distrăm, râdem în hohote, îl batem pe umăr şi uităm că e Mare Maestru. Bancurile sunt singura lui legătură cu noi, ceilalţi.

— Tot ce-mi spui e foarte interesant. Nu te ştiam atât de bun psiholog. Dar care-i necazul?

— Necazul? Ce crezi că s-ar întâmpla dacă Meyerhof ar ajunge în criză de bancuri?

Reprezentantul guvernului îl privi nedumerit.

— Cum adică?

— Dacă ar începe să se repete? Dacă publicul său ar începe să râdă cu mai puţină poftă sau n-ar mai râde deloc? Bancurile sunt tot ce-l leagă de noi. Fără ele, ar rămâne singur şi, în situaţia asta, ce s-ar întâmpla cu el? Nu uita, Trask, că Meyerhof este unul dintre cei vreo zece oameni de care omenirea nu se poate dispensa. Nu putem îngădui să păţească vreun accident. Şi nu mă refer numai la aspectul fizic. Nu putem îngădui nici măcar să fie nefericit. Cine ştie dacă asta nu i-ar afecta intuiţia…

— Şi? A început să se repete?

— Nu mi se pare, dar am impresia că el aşa crede.

— Pe ce te bazezi?

— L-am surprins spunându-i bancuri Multivacului.

— Aiurea!

— Să fi fost doar o întâmplare? Am intrat pe nepusă masă şi m-a dat afară. Era furios. De obicei e destul de amabil. Nu mi se pare deloc în regulă faptul că intrarea mea nedorită l-a deranjat într-atât. Ce-i sigur însă este că-i spunea un banc computerului şi sunt convins că bancul făcea parte dintr-o serie.

— Dar în ce scop?

Whistler dădu din umeri şi-şi frecă bărbia cu dosul mâinii.

— M-am gândit şi la asta. Cred că încearcă să acumuleze un stoc de glume în memoria Multivacului, ca apoi să obţină variante noi. Înţelegi la ce mă refer, nu? E pe cale să conceapă un fel de bufon mecanic, în aşa fel încât să aibă la dispoziţie un număr infinit de bancuri şi să scape de obsesia că ele s-ar putea vreodată epuiza.

— Dumnezeule mare!

— Obiectiv vorbind, n-ar fi nimic rău în asta, dar consider îngrijorător faptul că un Mare Maestru începe să utilizeze Multivacul pentru a-şi rezolva probleme personale. Toţi Marii Maeştri prezintă o oarecare instabilitate mentală inerentă şi trebuie să fie supravegheaţi. Poate că Meyerhof începe să se apropie de limita dincolo de care un Mare Maestru este iremediabil pierdut.

Trask întrebă cu voce egală:

— Şi ce crezi c-ar trebui să fac eu?

— Să verifici ipoteza mea. Sunt poate prea legat de el pentru a-l judeca bine şi, oricum, aprecierea oamenilor nu-i specialitatea mea. Dumneata eşti politician; problema e mai degrabă de competenţa dumitale.

— Problema oamenilor, poate. Dar nu şi cea a Marilor Maeştri.

— Şi ei tot oameni sunt. Pe de altă parte, cine să se ocupe de asta?

Trask începu să bată cu degetele în tăblia biroului.

— Presupun că eu trebuie să mă ocup, rosti el în cele din urmă.

***

— Un flăcău de la ţară, i se adresă Meyerhof Multivacului, culegea flori de câmp pentru drăguţa lui când, deodată, se pomeneşte la câţiva metri de un taur care, privindu-l ţintă, începe să râcâie cu copita pământul, într-un mod ameninţător. Zărind un fermier care stătea rezemat de partea cealaltă a unui

gard destul de îndepărtat, flăcăul strigă spre el: „Hei, taică, nu-i niciun pericol cu taurul ăla de colo?” Cântărind cu un ochi critic situaţia, fermierul azvârle un scuipat din colţul gurii şi răspunde: ,,Cu tauru’ nu-i pericol defel”. Apoi, după alt scuipat, adaugă: ,,Da’ nu şi cu mătăluţă, bag seama”.

Meyerhof se pregăti să treacă la următoarea glumă, când primi convocarea.

De fapt, nu era chiar convocare. Nimeni nu *convoacă* un Mare Maestru. Era un mesaj prin care i se comunica faptul că Şeful Diviziei, Trask, dorea foarte mult să-l vadă pe Marele Maestru Meyerhof, dacă Marele Maestru Meyerhof putea să-i acorde câteva minute din timpul său preţios.

Meyerhof ar fi putut să ignore liniştit mesajul şi să-şi vadă de treabă. Nu era obligat să se supună regulamentelor de ordine interioară.

Pe de altă parte însă, dacă ar fi procedat astfel, Trask ar fi continuat să-l sâcâie – oh, cu deosebit respect, fireşte, dar ar fi continuat să-l sâcâie.

Aşa că blocă circuitele adecvate ale Multivacului, aprinse becul roşu care oprea intrarea în laborator în absenţa lui şi plecă spre biroul lui Trask.

***

Trask tuşi. Se simţea uşor intimidat de expresia înverşunată de pe chipul vizitatorului său.

— Spre marele meu regret, Maestre, n-am avut până acum ocazia să ne cunoaştem.

— V-am transmis rapoarte, replică sec Meyerhof.

Trask se întrebă ce se afla înapoia acelor ochi inteligenţi, scăpărători. Era dificil să şi-l imagineze pe Meyerhof, cu faţa lui prelungă, cu părul negru ţepos şi aerul său iritat, abandonându-şi severitatea pentru a spune bancuri.

— Nu prin rapoarte se pot cunoaşte oamenii. Am… am auzit că posedaţi o minunată rezervă de anecdote.

— Sunt un bufon, domnule. Asta-i expresia care se foloseşte. Bufon.

— Nimeni nu v-a calificat astfel, Maestre. Mi s-a spus doar că…

— Dă-i dracului! Nu-mi pasă ce v-au spus. (Se apleacă brusc deasupra biroului lui Trask şi-şi îngustă ochii.) Vreţi să vă spun

un banc?

— Sigur că da, neapărat, se grăbi să răspundă reprezentantul guvernului, străduindu-se să pară cordial.

— Bun. Poftiţi un banc: Doamna Jones îşi aruncă privirea pe bileţelul ieşit din cântarul-oracol automat pe care s-a urcat soţul ei după ce a introdus un bănuţ. „George”, zice ea, „aici scrie că eşti tandru, inteligent, destoinic, clarvăzător şi că placi femeilor”. Apoi, întorcând tichetul, adăugă: „Se-nşală până şi-n privinţa greutăţii”.

Trask izbucni în râs. Nici dac-ar fi vrut n-ar fi putut să nu râdă. Deşi poanta era previzibilă, naturaleţea cu care Meyerhof reprodusese întocmai dispreţul batjocoritor din vocea femeii şi grimasa pe care-o mimase pentru a sublinia aciditatea replicii provocaseră instantaneu hazul politicianului.

— Ce-i de râs? întrebă brusc Meyerhof.

Trask conteni din râs.

— Poftim?

— Am întrebat, ce-i de râs în asta? De ce râdeţi?

— Păi, se strădui să explice Trask, ultima frază aruncă o lumină nouă asupra celor dinainte. Caracterul neaşteptat al…

— Esenţialul, îl întrerupse Meyerhof, este că am înfăţişat un soţ umilit de soţia sa; o căsătorie ratată, în care soţia este încredinţată că soţul nu posedă nicio calitate. Dar pe dumneavoastră chestia asta vă face să râdeţi. Dacă aţi fi în locul soţului aţi găsi că-i hazliu?

Stătu o clipă pe gânduri, apoi zise:

— Să-ncercăm alt banc: Abner stă la căpătâiul soţiei sale, plângând cu sughiţuri. Soţia, pe patul de moarte, îşi adună ultimele puteri şi se ridică într-un cot: „Abner”, şopteşte ea, „nu vreau să ajung înaintea lui Dumnezeu fără a-mi fi mărturisit păcatul”. „Lasă”, murmură tulburat soţul, „lasă, draga mea. Culcă-te, stai liniştită”. „Nu pot”, suspină ea. Trebuie să-ţi spun, altfel sufletul meu nu-şi va găsi niciodată odihna. Ţi-am fost necredincioasă, Abner. Te-am înşelat. Chiar în această casă, acum mai puţin de-o lună…” „Ştiu, scumpa mea”, răspunde Abner cu voce blândă, „ştiu tot. Altfel de ce te-aş fi otrăvit?”

Trask încercă din răsputeri să rămână sobru, dar nu izbuti pe de-a-ntregul. Îşi înăbuşi imperfect chicotul.

Meyerhof spuse:

— Vasăzică şi asta-i de râs. Adulter. Crimă. Numai lucruri

hazlii.

— Ei drăcie, protestă Trask, dar s-au scris cărţi care analizează umorul.

— Într-adevăr. Am citit şi eu destule. Ba pe cele mai multe le-am citit şi Multivacului. Dar autorii acestor cărţi nu emit decât presupuneri. Unii susţin că râdem fiindcă ne simţim superiori personajelor din anecdote. Alţii pretind că-i vorba de descoperirea bruscă a unei incongruităţi, sau de slăbirea bruscă a unei tensionări, sau de reinterpretarea bruscă a unor evenimente. Chiar atât de simplu să fie? Diverse persoane râd la diverse bancuri. Nu există glumă universală. Unii nu râd la niciun fel de glume. Important însă e faptul că omul este singurul animal înzestrat cu simţul umorului, singurul animal care râde.

— Am înţeles, zise deodată Trask. Încercaţi să analizaţi umorul. Acesta-i motivul pentru care transmiteţi o serie de bancuri Multivacului.

— Cine v-a spus asta?… Ah, Whistler, bineînţeles, îmi amintesc. M-a surprins în timp ce lucram. Şi?

— Nimic.

— Aveţi vreo obiecţie cu privire la dreptul meu de a adăuga orice cred de cuviinţă fondului general de cunoştinţe al Multivacului sau de a pune orice întrebare doresc?

— Nicidecum, răspunse prompt Trask. De altfel nu mă îndoiesc că asta va deschide calea pentru noi analize de un deosebit interes pentru psihologi.

— Hm… Poate. Dar ceea ce mă frământă pe mine este ceva mai important decât o analiză generală a umorului. Vreau să pun o anumită întrebare. De fapt, două întrebări.

— Şi anume?

Trask se întrebă dacă Marele Maestru avea să-i răspundă. Ştia că n-ar fi putut să-l oblige, dacă el refuza.

Dar Meyerhof spuse:

— Prima întrebare e: de unde vin bancurile?

— Ce?!

— Cine le inventează? Uite ! Cu vreo lună în urmă am fost la o petrecere. S-au povestit o mulţime de bancuri. Ca de obicei, pe cele mai multe le-am spus eu şi, ca de obicei, nătărăii s-au prăpădit de râs. Poate că bancurile le-au stârnit într-adevăr hazul sau poate c-au vrut doar să-mi facă plăcere. În orice caz,

un individ şi-a permis să mă bată pe umăr şi să-mi spună: „Meyerhof, ştii mai multe bancuri decât oricare ins pe care l-am cunoscut vreodată”. Sunt sigur că spunea adevărul, dar remarca m-a pus pe gânduri. Nu ştiu câte sute sau poate mii de bancuri am povestit în viaţa mea, dar fapt e că n-am inventat niciunul. Nici măcar unul singur. N-am făcut altceva decât să le reproduc. Singura mea contribuţie este povestitul. Fie că le auzisem de la alţii, fie că le citisem. Dar nici cei de la care le-am auzit, nici cei care le-au scris nu le-au creat ei. N-am întâlnit pe nimeni care să pretindă c-a inventat un banc. Toată lumea spune: „Am auzit una bună” sau „Ştii bancul cu…?” *Toate bancurile sunt vechi!* Acesta-i şi motivul decalajului lor social. Bancurile pe tema răului de mare, de pildă, continuă să circule, deşi răul de mare a devenit uşor de prevenit în zilele noastre şi nu-l mai resimte nimeni. Sau bancurile cu cântare-oracol automate, ca bancul pe care vi l-am spus adineauri, deşi asemenea maşini nu se mai găsesc decât în magazinele de antichităţi. Deci cine inventează bancurile?

— Vasăzică *asta* vreţi să descoperiţi? întrebă Trask şi fu cât pe ce să adauge: „Dumnezeule mare, dar cui îi pasă?” Se stăpâni însă la timp. Întrebările unui Mare Maestru erau întotdeauna semnificative.

— Bineînţeles că asta vreau să descopăr. Să privim altfel problema. Nu numai că bancurile sunt vechi, dar ele *trebuie* să fie vechi pentru a avea haz. Este esenţial ca o glumă să nu fie originală. Există o varietate de umor care este sau poate fi originală: calamburul. Am auzit calambururi create în mod evident spontan. Am inventat şi eu câteva. Dar nimeni nu râde la asemenea glume. La calambur nu se râde. Se ricanează. Cu cât e mai bun calamburul, cu atât se ricanează mai tare. Umorul original nu stârneşte râsul. De ce?

— Habar n-am.

— Foarte bine. Atunci să aflăm. După ce am transmis Multivacului toate informaţiile pe care le-am considerat utile cu privire la subiectul umorului, îl alimentez acum cu bancuri selecţionate.

— Selecţionate pe ce criteriu? întrebă Trask.

— Nu ştiu, răspunse Meyerhof. Bancuri care mi se par mie potrivite. Întâmplător, sunt Mare Maestru.

— Oh, desigur. Desigur.

— Pe baza acestor bancuri şi a filozofiei generale a umorului, vreau ca Multivac să stabilească originea bancurilor, dacă poate. Şi fiindcă Whistler e la curent şi a găsit cu cale să vă informeze, anunţaţi-l ca poimâine să fie prezent în Laboratorul de analiză. Cred că va avea puţin de lucru.

— Sigur că da. Pot să asist şi eu?

Meyerhof dădu din umeri. Era limpede că prezenţa sau absenţa lui Trask îl lăsa rece.

***

Meyerhof alese cu deosebită atenţie ultimul banc al seriei. În ce anume consta atenţia, n-ar fi putut spune, însă trecuse în revistă zeci de posibilităţi, testându-le şi retestându-le inefabila calitate a semnificaţiei.

— Ug, omul cavernelor – începu el – îşi vede consoarta alergând spre el cu faţa scăldată în lacrimi. „Ug, Ug!” strigă ea disperată. „Fă ceva, un tigru a intrat în peştera maică-mii. Fă ceva!” Ug scoate un mârâit, reîncepe să roadă ciolanul de bivol şi bombăne: ,,Dă-l dracului! Cui îi pasă ce-o să pătimească un tigru?”

Apoi Meyerhof formulă cele două întrebări şi se lăsă pe speteaza scaunului, închizând ochii. Terminase.

***

— Nu mi s-a părut nimic în neregulă, îi spuse Trask lui Whistler. Mi-a explicat destul de binevoitor ce urmăreşte şi chiar dacă-i o treabă ciudată, nu-i ilegală.

— Ce *pretinde el* că urmăreşte, rectifică Whistler.

— Mă rog. Oricum, nu pot opri activitatea unui Mare Maestru numai pe baza unei bănuieli. E într-adevăr cam bizar dar, în definitiv, toţi Marii Maeştri sunt puţin bizari. În niciun caz, nu mi s-a părut că n-ar fi în toate minţile.

— Să foloseşti Multivacul ca să afli provenienţa bancurilor! mormăi nemulţumit analistul-şef. Asta-i treabă de om în toate minţile?

— Ce ştim noi? replică iritat Trask. Ştiinţa a progresat în aşa măsură încât singurele probleme neelucidate încă au rămas cele ridicole. Celelalte au fost de mult enunţate, analizate şi rezolvate.

— Degeaba. Pe mine tot mă îngrijorează.

— Faptul e consumat, Whistler. O să mergem la Meyerhof şi-ai să analizezi răspunsul Multivacului, dacă a dat vreun răspuns. În ceea ce mă priveşte, singura mea sarcină este să mă ocup de aspectul birocratic al lucrurilor. Dumnezeule mare, ce să fac dacă nu ştiu nici măcar cu ce se ocupă un analist-şef ca dumneata, în afară de faptul că trebuie să analizeze.

— E destul de simplu, zise Whistler. Un Mare Maestru, ca Meyerhof, pune întrebări, iar Multivac le formulează automat în cantităţi şi operaţii. Echipamentele necesare pentru transformarea cuvintelor în simboluri constituie porţiunea cea mai vastă din imensul ansamblu al computerului. Multivac dă apoi răspunsul în cantităţi şi operaţii, fără însă a le traduce iarăşi în cuvinte, cu excepţia cazurilor celor mai simple sau de rutină. Dacă ar fi fost proiectat în aşa fel încât să rezolve şi problema traducerii integrale, dimensiunile sale ar fi fost de patru ori mai mari.

— Aha! Aşadar treaba dumitale este să traduci simbolurile în cuvinte?

— A mea şi a altor analişti. Ori de câte ori este necesar, folosim computere mai mici, special concepute pentru a ne facilita munca. (Whistler zâmbi strâmb.) Asemenea preoteselor din anticul Delphi, Multivac emite răspunsuri oraculare şi enigmatice. Numai că-n vremurile noastre există interpreţi.

Ajunseseră. Meyerhof aştepta. Whistler întrebă pe un ton glacial:

— Care sunt circuitele pe care le-aţi folosit, Maestre?

Meyerhof îi răspunse şi Whistler se apucă de lucru.

***

Trask încerca să urmărească desfăşurarea operaţiilor, dar nu înţelegea nimic. Reprezentantul guvernului privi cum se derula o bandă acoperită cu puncte mărunte care formau arabescuri misterioase. Marele Maestru Meyerhof aştepta cu un aer indiferent lângă maşină, în timp ce Whistler urmărea curgerea benzii. Analistul se echipase cu o pereche de căşti prevăzute cu microfon şi din când în când murmura instrucţiuni pentru asistenţii săi aflaţi în alte încăperi, unde dirijau contorsiunile electronice ale altor computere.

În răstimpuri, Whistler asculta încordat, apoi manevra cu repeziciune tastele unei claviaturi complicate, pe care erau

marcate simboluri ce aminteau vag de semnele matematice.

Trecu astfel mai bine de-o oră.

Expresia încruntată de pe chipul lui Whistler se accentua. La un moment dat, analistul îşi înălţă privirea spre ceilalţi doi şi bolborosi: „E de necre…”, apoi se întrerupse şi-şi reluă lucrul.

În cele din urmă, spuse cu voce răguşită:

— Pot să vă dau un răspuns neoficial. Pentru răspunsul oficial trebuie să aşteptăm analiza completă. Vreţi să cunoaşteţi răspunsul neoficial?

— Dă-i drumul, spuse Meyerhof.

Trask încuviinţă cu un semn din cap.

Whistler îl fulgeră cu privirea pe Marele Maestru.

— O întrebare aberantă nu poate primi decât un răspuns… începu el, apoi continuă ursuz: Multivac indică o origine extraterestră.

— Ce-ai spus?! exclamă Trask.

— N-aţi auzit? Glumele de care râdem n-au fost inventate de oameni. Multivac a analizat toate datele care i-au fost furnizate şi unicul răspuns posibil, conform acestor date este că o inteligenţă extraterestră a creat bancurile, toate bancurile, şi le-a plasat în anumite cugete umane, în momente şi locuri anume alese, astfel încât niciun om să nu fie conştient c-ar fi inventat vreunul. Toate glumele ulterioare nu-s decât variaţiuni minore şi adaptări ale originalelor primordiale.

Meyerhof scoase o exclamaţie triumfătoare.

— Toţi umoriştii, rosti el, nu fac altceva decât să reactualizeze bancuri vechi. E lucru bine ştiut. Răspunsul este corect.

— Dar de ce? întrebă Trask. În ce scop să fi inventat bancurile?

— Multivac spune, răspunse Whistler, că singurul scop în concordanţă cu toate datele e că bancurile sunt destinate studiului psihologiei umane. Noi studiem psihologia şoarecilor punându-i să parcurgă labirinturi. Şoarecii nu ştiu asta şi n-ar şti nici dacă ar fi conştienţi de ceea ce se întâmplă; dar nu-s conştienţi. Aceste inteligenţe străine studiază psihologia omului observând reacţiile individuale la anecdote selectate în mod judicios. Fiecare om reacţionează altfel… Probabil că aceste inteligenţe sunt faţă de noi ceea ce suntem noi faţă de şoareci, adăugă el, cutremurându-se.

Privind în gol, Trask zise:

— Marele Maestru spunea că omul este singurul animal înzestrat cu simţul umorului. S-ar părea deci ca acest simţ ne-a fost inoculat din afară.

— Iar posibilul nostru umor, care provine din interior, nu stârneşte râsul, adaugă excitat Meyerhof. Mă refer la calambururi.

— E de presupus, spuse Whistler, că extratereştrii suprimă reacţiile la glume spontane pentru a evita orice confuzie.

Ca şi când ar fi încercat să se smulgă dintr-un vis urât, Trask zise:

— Dumnezeule mare, veniţi-vă în fire! Doar n-o să credeţi una ca asta!

Analistul-şef îl privi cu răceală.

— E răspunsul Multivacului. Tot ce se poate conchide în acest moment. Multivac i-a indicat pe adevăraţii bufoni ai universului şi dacă vrem să aflăm mai multe, problema va trebui să fie aprofundată. (Şi Whistler adăugă în şoaptă:) Dacă cineva îndrăzneşte s-o aprofundeze.

Brusc, Marele Maestru Meyerhof spuse:

— Am pus două întrebări. Deocamdată am primit răspuns numai la prima. Cred că Multivac are suficiente date pentru a răspunde şi la a doua.

Whistler ridică din umeri. Părea sleit de puteri.

— Când un Mare Maestru crede ca există suficiente date, zise el, nu văd cum aş putea obiecta. Care era a doua întrebare?

— Am întrebat: ce consecinţe va avea asupra rasei umane descoperirea răspunsului la cea dintâi întrebare?

— De ce-aţi întrebat asta? vru să ştie Trask.

— Pentru că aşa am simţit eu, replică Meyerhof.

— Nebunie, totul e nebunie, murmură Trask şi se întoarse cu spatele. Era conştient de modul straniu în care schimbase rolul cu Whistler. Acum el era cel care acuza de demenţă. Strânse cu putere din pleoape. Zadarnic încerca să se amăgească. În cincizeci de ani, nimeni nu putuse să pună la îndoială asociaţia dintre un Mare Maestru şi Multivac şi să-şi vadă îndoielile confirmate.

Whistler lucra în tăcere, cu dinţii încleştaţi. Urmărea din nou complicatul program al Multivacului şi al maşinilor auxiliare. Trecu încă o oră. În sfârşit, analistul-şef îşi smulse căştile de pe cap şi emise un hohot sec.

— E un adevărat coşmar!

— Care-i răspunsul? întrebă Meyerhof. Mă interesează concluziile Multivacului, nu ale dumitale.

— Perfect. Poftim: Multivac declară că în momentul în care un singur om va descoperi adevărul asupra acestei metode de analiză psihologică a minţii umane, ea va deveni inutilizabilă ca tehnică obiectivă pentru puterile extraterestre care o folosesc în acest moment.

— Vrei să spui că nu se vor mai transmite glume omenirii? întrebă Trask cu voce joasă. Sau ce vrei să spui?

— Nu mai există bancuri, zise Whistler. *Din acest moment!* Multivac a spus: „în acest moment”. Experienţa a încetat *în acest moment!* Va trebui să se introducă o tehnică nouă.

Câteva minute rămaseră nemişcaţi, privindu-se unii pe alţii.

Într-un târziu, Meyerhof spuse cu voce tărăgănată:

— Multivac are dreptate.

Cu chipul descompus, Whistler murmură:

— Ştiu.

Până şi Trask rosti în şoaptă:

— Da, negreşit.

Meyerhof fu cel care aduse dovada decisivă. Meyerhof, povestitorul de bancuri desăvârşit.

— S-a terminat, într-adevăr, spuse el. Gata. Încerc de cinci minute şi nu-mi vine în minte niciun banc. Nici măcar unul singur! Şi sunt încredinţat că dacă voi citi vreunul într-o carte, n-am să râd.

— Darul umorului ne-a fost luat, şopti mohorât Trask. Oamenii nu vor mai râde niciodată.

Rămaseră imobili, privind în gol, simţind cum lumea se reduce la dimensiunile unei cuşti de şoareci – o cuşcă din care labirintul fusese scos şi în locul lui avea să urmeze… altceva.

Marcel Luca
Ghicitorul în tarot

— În aviaţie nu se admit elementele aleatorii! Adică „c-o fi, c-o păţi”! Şi, te rog să respecţi riguros programul ce ţi l-am dat!…

Comandantul aeroportului trânti receptorul în furcă şi îşi îndreptă privirea spre aspectuoasa sa secretară, care păşise în încăpere cu paşi de felină.

— Ce este, Suzi?

— Un pasager, domnule comandant, vrea să vă vorbească… Zice ceva despre un posibil accident al cursei de prânz pentru Capitală.

— Cum?! se alarmă şeful. Adu-l încoace, imediat!

Omul care îşi făcu apariţia era un bărbat relativ tânăr, cu o expresie a feţei uşor zeflemitoare. Gazda îl pofti să ia loc în faţa unei măsuţe rotunde de protocol şi-l invită autoritar:

— Vă ascult!

— Domnule comandant, interesele micii mele firme reclamau, în urmă cu câteva zile, prezenţa mea în Bucureşti. Ieri însă, aceste interese s-au diminuat, fapt ce m-a determinat să renunţ la călătoria de astăzi cu avionul. Totuşi, ca întotdeauna, am făcut o verificare a hotărârii mele cu ajutorul tarotului. Ştiţi, eu sunt un specialist…

Comandantul îl întrerupse nedumerit:

— În ce sunteţi specialist?

— În tarot! Desluşesc viitorul prin mijlocirea cărţilor de tarot.

— Nu înţeleg unde vreţi să ajungeţi…

— Mai precis, am stabilit că dacă lipsesc de la bordul avionului, acesta va fi victima sigură a unei catastrofe aeriene. Priviţi!…

Cu un gest lejer, de prestidigitator, musafirul extrase dintr-un buzunar interior un pachet gros de cărţi, le amestecă laborios şi le întinse spre „tăiere” interlocutorului uluit.

— Priviţi, rosti el din nou. Sunt optzeci şi patru de cărţi. Folosim numărul sacru şapte. Oricum le-aş etala, semnificaţia cărţilor este aceeaşi… Uitaţi-vă, Popa, ăsta-s eu, aici e avionul, iar aici, pe aceşti doi vectori, consecinţele alternative ale hotărârii mele. Priviţi, Osiris Victoriosus, izbândă adică, iar dincoace Turnul cu Fulgere şi Moartea. Clar, concis, corect!…

Comandantul îşi reveni iute din perplexitate şi întrebă pe un

ton vesel, prevenitor:

— Şi ce propuneţi? Să anulez această cursă aeriană, informându-i pe pasageri şi, desigur, pe superiorii mei, că măsura se bizuie pe prorocirea dumneavoastră?

— Nicidecum! Soluţia raţională este ca Eu să mă aflu în avion!...

— Foarte bine! Aveţi încă timp berechet să vă cumpăraţi biletul…

Bărbatul tuşi parcă jenat în pumn şi răspunse după un scurt moment de tăcere:

— Vedeţi… Eu v-am precizat încă de la bun început că interesele mele în Capitală s-au diminuat, aşa că dacă e să fac un drum la care renunţasem, cred că este firesc să nu-l fac pe spezele proprii…

Şeful aeroportului rămase literalmente cu gura căscată.

— Adică, vreţi să spuneţi că noi trebuie să suportăm spezele de călătorie?!

— Exact! Dus-întors…

Comandantul se ridică în picioare şi rosti glacial:

— Domnule, atribuţiunile de serviciu îmi limitează drastic timpul, aşa că mă văd nevoit să încheiem discuţia aici. Bună ziua!

Bărbatul din faţa lui ridică din umeri a neputinţă, îşi luă geanta-diplomat şi fulgarinul, mormăind ca pentru sine:

— Asta-i! Dus-întors sau, altfel, „*pică*”! La revedere…

În restaurantul aeroportului, singur la o masă, ghicitorul în tarot îşi manipula alene cărţile până când, mulţumit vizibil de rezultat, le adună cu dexteritate şi le vârî la locul lor în buzunar, chiar în momentul în care arătoasa secretară Suzi îşi făcu apariţia cu sufletul la gură.

— V-am căutat peste tot… Domnule, sunteţi oaspetele nostru la bordul avionului de Capitală… Desigur, dus-întors!

— Mulţumesc! Tocmai aflasem confirmarea cu ajutorul cărţilor de tarot… Domnul comandant e înţelept! A ales bine. Nu mă crede, dar vrea să fie sigur sută la sută!..

Lester del Rey
Stabilitate
(„Stability”, 1953)

Traducere de Constantin Cozmiuc

Doc Baron se ridică şi-şi şterse fruntea cu batista umedă, dar fără niciun rezultat. Părul său încărunţit îi era lipit, de parcă acum ieşise din baie. Sudoarea i se aduna pe vârful nasului, căzându-i apoi pe mustaţă. Privi cerul strălucitor al planetei Afrodita, asemănător unei cortine imense de un alb orbitor. Îşi aplecă fruntea. Şapte zile petrecute aici l-au făcut să slăbească şapte kilograme şi jumătate. Obrazul său nu şi-a pierdut rotunjimea, dar începea să plutească în veşminte.

De ce naiba a trebuit să fie ales ca medic, biolog, şi singurul membru ştiinţific al acestei prime expediţii venusiene?

Se aplecă din nou asupra plantei curioase pe care începuse să o studieze, şi surâsul îi reveni pe buze. Oricum, putea fi mult mai rău. Nici măcar nu era nevoie să poarte insuportabilele costume presurizate. Atmosfera planetei s-a dovedit suficient de asemănătoare celei terestre. Dacă o fiinţă umană poate să respire aerul acesta, înseamnă că planeta este locuibilă.

S-a întors la studiul său uitând digresiunile. Până acum n-au descoperit nicio formă de viaţă animală, dar plantele de aici puneau destul de multe probleme. Toate erau diferite unele de altele, n-au găsit două identice. Erau atât de schimbătoare şi într-un mod atât de imprevizibil. Ieri, în locul a ceea ce semăna cu un cactus cu crengi, era un fel de tufă veninoasă. La început Doc s-a gândit la o creştere şi ofilire de o rapiditate înfiorătoare. Apoi crezu că plantele se pot deplasa în timpul nopţii, negre ca o sticlă de tuş, de pe Afrodita. Acum cele două ipoteze îi păreau mai mult decât îndoielnice. Planta îşi schimba forma sub ochii lui.

Îşi frecă gâtul blestemând umezeala mediului care îi accelera transpiraţia şi-i înrăutăţea astma. Hm, hm… interesant… strania plantă se transforma sub ochii lui într-un tufiş. Da, un tufiş. Fără niciun dubiu.

Auzi zgomotul unor paşi nesiguri în spatele său. Walt şi Rob s-or fi săturat să-l aştepte. Le făcu semn fără să se întoarcă.

— Haideţi să vă arăt ceva!

Paşii s-au oprit. Doc auzi suflul gâfâit al unei respiraţii greoaie. Se întoarse liniştit.

Nu era nici Walt, nici Rob. Corpul gol din faţa sa era robust şi rotofei. Sub părul cărunt o faţă rotundă, amabilă, o mustaţă şi buzele care schiţau un surâs ezitant. Creatura era replica exactă a lui Doc, mai puţin un detaliu, braţul drept se oprea la cot, de acolo pornea un fel de creangă acoperită de frunzuliţe. Dintr-odată creanga fu scuturată de vibraţii şi începu să se schimbe într-un antebraţ şi o mână!

Creatura îşi ridică mâna dreaptă, deja perfectă şi-i surâse din nou. Bună ziua, Doc. Ne întoarcem la navă, să gustăm ceva. De acord? Vocea deraiase puţin la primele cuvinte, dar îşi reveni rapid, imitând-o perfect pe a lui Doc.

Respiraţia i se făcu şuierătoare – astma –, gâtul îl ardea atroce. Căută maşinal pistoletul, pe care uitase însă să-l ia. Nicio scăpare posibilă. Nu-i mai rămânea decât viclenia.

— Desigur, desigur, reuşi el să articuleze. Mergem să gustăm ceva. Dar trebuie să o iau înainte, ca să-i previn pe ceilalţi. Nu putem merge aşa. Suntem prea mulţi, unul e în plus. Mă voi duce să aduc ceva de mâncare…

— Unul e în plus? întrebă creatura pe un ton nehotărât. Vocea îi era perfectă acum. Înălţă umerii: Foarte bine. Atunci trebuie să dispari!

Dar nu părea prea sigur pe sine, ca şi Doc de altfel. Ca şi el, creatura părea cuprinsă de mirare. În minte, Doc aduna pe doi cu doi şi rezultatul era un patru delirant şi înspăimântător. Pe planeta aceasta viaţa lua forme instabile, capabile să-şi schimbe aspectul după voie. Asta… chestia asta a hotărât să ia forma unui om – forma lui Doc Baron! A sa!

— Trebuie să te fac să dispari, nu-i aşa?, dar nehotărârea îi persista în întrebare.

Această nehotărâre însă, într-un fel sau altul, l-a eliberat pe Doc de frică. Se scutură, inspiră o parte bună de aer şi se lansă în atac. Umărul său lovi stomacul ciudăţeniei şi căzură înlănţuiţi într-o strânsoare mortală. Braţele şi picioarele creaturii băteau solul pentru a-şi găsi un sprijin şi reuşi să ruleze peste Doc.

Doc se contorsionă, încercând să se degajeze, menţinând şi presiunea exercitată pe gâtul adversarului. Întrebări i se învârteau nebuneşte în cap. Creatura putea fi sufocată? Avea nevoie de aer? Respinse toate întrebările concentrându-şi

energia în mâinile care strângeau din ce în ce mai tare.

Rămase câteva clipe lungi întins pe sol, după care îşi reveni, respirând cu înfrigurare. Aerul de pe Venus îi părea mai bun ca oricând. Abia după câteva clipe îşi aminti de ostilitatea creaturii. Deschise complet ochii, ridicându-se pe coate. Ceea ce a văzut l-a încremenit. Întinsă la câţiva metri depărtare, sosia sa zăcea goală, cu un ţăruş înfipt în gât.

Nu-şi amintea când a smuls creanga pentru a lovi şi nici n-avea chef să-şi mai pună întrebări. Ştia că unii oameni continuă să acţioneze după ce şi-au pierdut conştiinţa. A avut noroc şi era mulţumit de asta. Se căută maşinal de o ţigară. Atunci şi-a dat seama că şi el e gol.

Veşmintele sale formau o grămadă la jumătatea drumului, între el şi dublul său. Ar fi avut el, rănit, forţa să-l dezbrace? După ceea ce a păţit, nimic nu-l mai mira. Lucrurile îi erau pătate cu sânge, ceea ce dovedea că creatura sângerase deasupra lui după ce a lovit-o. A observat rapid că sângele ei era la fel de roşu ca al său.

În cele din urmă, îşi redobândi sângele rece. Totul părea liniştit. S-a dus cu atenţie să-şi caute hainele, le înşfăcă în grabă şi căută un loc liber de unde să poată supraveghea corpul neînsufleţit. Se îmbrăcă febril.

Trei kilometri, şi s-a găsit în lumea sa familiară! Rob Winchel, căpitanul şi navigatorul vasului, se scărpina cu un amestec de durere şi plăcere, şi asta de când au ajuns aici. (Rob s-a ales cu o eczemă frecându-se de o plantă.) Walt Meek, tehnician şi geolog, tocmai îşi ridica ceaşca de cafea cu un deget ridicat în aer, ţeapăn de când şi l-a zdrobit reparând singura avarie minoră pe care au avut-o în timpul călătoriei. Privirile lor erau tot atâtea dovezi ale apartenenţei sale la umanitate.

Doc se opri, trăgându-şi sufletul pe vârful micii coline ce domina „Afrodita”. Văzându-şi nava, se simţi mult uşurat. Silueta lungă şi slabă a lui Rob se desena în cadrul uşii navei cosmice şi Doc îi ghicea chiar expresia neliniştită pe faţă. Urmări direcţia privirii căpitanului şi-l descoperi pe Walt. Ajunse şi el, pe un alt drum. Părul său blond strălucea în lumina cerului. Gesticula.

Doc lansă un strigăt de bucurie şi coborî panta în fugă.

O oră mai târziu, se simţea mult mai bine, totuşi cutele de nelinişte nu s-au şters de pe obrazul lui Rob şi Walt îşi părăsise

expresia de copil vesel. Cu o expresie gravă umplu pentru a cincea oară ceştile de cafea.

— Pare o aiureală, spuse el în cele din urmă, dar te cred Doc.

— Şi eu, aprobă Rob. În afară de o mică nedumerire, adăugă el pe când Doc începea să se destindă cu adevărat. Oare chiar Doc este cel care s-a întors? Cum putem fi siguri?

Aproape în aceeaşi clipă un pistolet îi apăru în mână. Îi făcu un semn nervos lui Doc să se aşeze.

— Fii cuminte, Doc. Vorbesc serios. Spui că fiinţa era rănită sau moartă când te-ai trezit – totuşi nu eşti genul făcut pentru luptă. Şi eu am observat cum se schimbă şi cum se transformă plantele de aici şi mă şi întrebam dacă nu sunt dotate cu o oarecare inteligenţă. Acum avem răspunsul; ştiu că sunt inteligente şi telepate. Dacă fiinţa aceea a ştiut să ne înveţe limba atât de repede, ce nu poate învăţa? Să presupunem că te-a ucis şi revine aici, făcând o mică ajustare a adevărului – e destul de deşteaptă pentru asta – punându-ne în pericol în timpul somnului. Ar putea pune stăpânire pe navă în câteva minute dacă ar dori asta! Doc, nu cumva eşti un monstru? Dacă nu, dovedeşte-o!

Două perechi de ochi plonjară în ai săi. Reîncepu să transpire. Cum ar putea cineva să-şi dovedească identitatea?

— Dar…

Walt începu să vorbească dintr-odată, cu un debit deosebit de intens:

— Shu vi parolas Esperanto?

Doc l-ar fi îmbrăţişat.

— Yes, răspunse el, căutând în memorie cuvintele pe jumătate uitate. Yes, nu parolas Esperanton, sed malbone.

Walt lăsă să-i scape un surâs de uşurare, dar pistolul din mâna lui Rob rămânea aţintit asupra pieptului lui Doc. Vocea nu şi-a pierdut tensiunea care o făcea să vibreze.

— Nu-i rău, Walt. Dar nu uita că fiinţa este telepată. Tu cunoşteai răspunsul, şi Doc de asemenea. Asta nu dovedeşte nimic!

Rămase gânditor un timp, apoi se ridică, cu arma mereu îndreptată spre Doc.

— Walt, du-te şi caută-mi dicţionarul medical al lui Doc, ăla gros pe care ne-am uitat săptămâna trecută, îţi aminteşti? Şi tu, Doc, vreau să-mi scrii numele tuturor oaselor piciorului. Toate!

Nu accept să uiţi nimic, nici cel mai mic os!

Când a terminat lunga enumerare, Doc îi dădu hârtia cu o mână tremurândă, pătând-o cu o picătură de transpiraţie. Rob deschise dicţionarul şi căută cuvânt după cuvânt. Doc aştepta, muşcându-şi buzele, gândindu-se la toţi anii scurşi de când şi-a terminat studiile. În fine, Rob îşi ridică privirea de pe hârtie. Se uită atent la el şi coborî pistoletul.

— Este perfect, Doc, spuse el. Sunt bucuros că ai reuşit. Regret nespus că a trebuit să mă port astfel cu tine, dar acum putem fi siguri. Nici Walt, nici eu nu ştim nimic din anatomie şi nu cred că e genul de lucruri pe care monstrul ar fi vrut să le înveţe de la tine. Doc, sunt mulţumit, crede-mă.

— Şi eu, Doc, adăugă Walt cu faţa din nou veselă.

Doc ar fi vrut să participe şi el la liniştea lor regăsită, dar cuvintele şi logica folosite de Rob l-au zdruncinat dureros. S-a dus până alături şi a revenit mai târziu cu două cărţi.

Îl dezgusta ceea ce trebuia să facă, dar era necesar. Răsfoi cărţile fără a îndrăzni să-şi privească tovarăşii.

— Numai că asta nu mă satisface, spuse sec. Şi voi aţi fost singuri într-un moment sau altul. Cine ar fi împiedicat creatura să vă ucidă şi să vi se substituie fără să spună nimic? Walt, vreau să-mi dai lista a zece materiale pentru învelişul refractar al duzelor navei în ordinea rezistenţei. Şi tu, Rob, scrie-mi durata unui zbor direct de la Pământ la Marte cu racheta, în condiţii ideale.

Walt întinse docil mâna spre blocul de hârtie, dar Rob se ridică de pe scaun cu o grimasă de furie. Totuşi n-a schiţat alt gest. Reuşi să schiţeze un zâmbet şi se aşeză. Nu i-a acordat nicio favoare lui Doc, nu va cere nici pentru el.

Câteva clipe mai târziu, Doc se lăsă comod în scaun, îşi aprinse o ţigară şi bău o înghiţitură zdravănă de cafea.

— Uf, suntem cu toţii oameni. O adevărată fericire, noi…

— Rob, Walt!

Din exterior venea un strigăt slab. Era aproape un geamăt puternic şi estompat în acelaşi timp, încărcat de speranţă şi sfâşiat de agonie. Era vocea lui Doc, în ciuda distorsiunii sunetului. Simţi părul ridicându-i-se în cap în momentul când realiză aceasta.

Rob ajunse primul la uşa ecluzei. Îşi ţinea arma în mână. Doc privea pe deasupra umărului său, cu stomacul scuturat de

spasme. Ţepuşa rudimentară lăsase o rană înfiorătoare, totuşi nu atât de adâncă precum i se păruse lui Doc. Plaga nu mai sângera. Creatura înainta împleticindu-se spre vas. Deodată îl zări pe Doc în spatele lui Rob şi oroarea i se zugrăvi pe figură.

— Ah! Nu mi-a trecut prin minte! Rob! Walt! Ah! Trebuie să mă ascultaţi! Sunteţi pe cale să comiteţi o eroare monstruoasă. Se opri zguduit de un acces de tuse şi o dâră de sânge i se scurse din gură. Păru gata să cadă, dar îşi recuceri forţa. Rob, aminteşte-ţi. M-ai dus să-ţi cunosc familia înainte de plecare. Pe *mine* m-ai dus, nu pe monstrul din spatele tău! Şi verişorul tău… avea un neg pe mâna stângă…

În mâna lui Rob pistoletul tresări de mai multe ori. Silueta din faţa lor fu proiectată în spate şi se rostogoli pe sol. Rămase acolo, cu ochii exprimând oroarea şi durerea. Rob scoase încărcătorul şi introduse altul. Creatura se zvârcoli câteva clipe gemând. Nu avea chiar o expresie de suferinţă ci mai curând de disperare. Reuşi să se ridice şi se îndepărtă aproape târându-se şi lăsând o dâră sângerândă în urma ei. S-a îndreptat spre o groapă, o văgăună săpată de vreun animal sau poate provocată de ploaie la câţiva metri distanţă.

Doc simţi stomacul răsculându-se. Walt n-arăta mai bine. Doar Rob părea că a depăşit momentul, doar ochii îi trădau încordarea.

Scoase un suspin profund.

— Cel care vrea să privească creatura de aproape n-are decât, spuse el. Vocea abia i se auzea. E moartă… un încărcător întreg… şi rana de la gât nu mai sângera. Hm…

Dintr-odată începu să tremure evident. Nervii şi muşchii nu-l mai ascultau. Respira cu greu, sincopat, pronunţând cuvinte ce păreau venite dinafara lui

— …el …ea …mâna *stângă*… am ştiut… minciună… negul… negul… vărului… mâna dreaptă…

Walt se repezi să-l susţină, dar criza deja trecuse. Câteva lacrimi i se scurseră pe obraji, apoi reveni calm.

— Iertaţi-mă, murmură. E din cauză că a trebuit să-l ucid… o creatură… E oribil. Dar negul vărului meu e pe mâna dreaptă. Creatura a obţinut o parte din informaţie de la unul dintre noi, dar a trebuit să inventeze restul.

— Nu, Rob, spuse Doc. Ar fi vrut să tacă, dar nu putea ţine asta pentru el. Mă tem că nu de la mine ştie. Şi eu credeam că e

pe mâna stângă – probabil fiindcă mi se părea că vărul tău poartă un ceas pe mâna dreaptă pentru a-şi ascunde negul. Dar nu m-am gândit niciodată la asta. Creatura asta pătrunde până în memorie…

— Dar atunci… începu Walt.

Doc aprobă în linişte făcându-l pe Rob să pălească.

— Asta nu înseamnă că testele pe care ni le-am impus reciproc sunt fără valoare, explică Doc cu o voce pe care ar fi vrut-o neutră. Înseamnă mai ales faptul că şi creatura ar fi putut să le treacă. Poate că nu e o imitaţie a mea, ci un dublu veritabil, reprodus celulă cu celulă… chiar şi creierul.

Rob îşi contemplă fix arma, privi afară, apoi reveni lângă Doc. Trăsăturile îi deveniră dure.

— Pune-ţi în funcţie microscopul Doc. Mă întorc.

Avea o faţă pământie când s-a întors din expediţia macabră, aducând mostre pentru Doc. Spuse doar două vorbe: „E mort” şi rămase tăcut.

Doc făcu testele sub ochii lor atenţi, cu toate că ştia dinainte că sunt inutile. Avea dreptate. Fiecare celulă a creaturii era identică cu ale sale. Spera să găsească ceva deosebit la nivelul nucleului, dar renunţă la această speranţă. Cât despre reacţiile sangvine, ele dovedeau că sângele putea fi tot atât de bine şi al său. Copia era perfectă în cel mai mic detaliu. Creatura aparţinea speciei umane, fără cea mai mică îndoială.

Mai târziu, în faţa cinei pe care aproape că n-o atinse, îşi reaminti privirile celor doi tovarăşi fixate asupra lui, bănuindu-l şi judecându-l. Şi ochii săi, încărcaţi de aceleaşi temeri, cântărindu-i la rândul lui. Au contemplat în tăcere căderea nopţii negre şi s-au dus să se culce, de comun acord fiecare ţinându-şi pistolul la îndemână. Doc înghiţi câteva somnifere şi fu surprins să constate că acţionau.

Deodată, prin negura somnului îi parveni ecoul unei explozii.

Se trezi tresărind. O altă explozie! Un foc de pistol! Îl zări pe Walter sărind din cuşetă, dar Rob nu era acolo! Rob a dispărut! Noaptea se apropia de sfârşit, deja lumina zorilor se zărea prin hublouri, luminând cabina şi cuşeta goală.

Doc şi Walt s-au îmbrăcat în grabă precipitându-se spre ieşire. În clipa aceea intră Rob. Figura sa zbuciumată, privirile speriate lăsau să se ghicească o nouă dramă. Pistolul său se ridică o clipă spre ei, apoi se lăsă încet. Înaintă cu paşi greoi şi împinse

cu spatele uşa grea pe care o închise cu mâna rămasă liberă.

— Ce se întâmplă? Vocea lui Walt spărgea liniştea.

Căpitanul ridică umerii şi capul plecat.

— Am auzit gălăgie afară… am crezut că creatura nu-i moartă. Am ieşit… afară mi s-a părut că văd ceva, am tras… Trebuie că era o umbră căci e moartă… moartă.

Au revenit în cabină, unde Rob a fost supus unor noi teste. De data aceasta trebuia să răspundă la trei serii de întrebări.

— Bine, e în regulă, spuse Doc în cele din urmă clătinându-şi capul. Oricât de derizorii şi inutile ar fi aceste teste, trebuiau să se mulţumească cu ele. Era singurul lor mijloc de control.

Walt se ridică şi-şi pregăti o gustare sumară.

— Acuşi se luminează de ziuă, spuse, dar nu-şi putu termina fraza.

Zgomote slabe ajungeau la ei pornind din ecluză, ca şi cum cineva încerca să intre. O voce – sau mai curând fantoma unei voci – părea să treacă prin blindaj.

— Doc, …Doc… implora vocea.

Doc scoase un sunet înfundat. Ţâşni de pe scaunul său repezindu-se la uşă. Mâinile sale alunecau încercând să deschidă închizătorile. În cele din urmă greul panou de oţel se deschise. Afară nu era nimic! Dincolo de luminiş un tufiş se mişcă şi auziră sunetul unei fugi pe solul pietros.

Căpitanul trase câteva focuri dar fără rezultat, ecourile îndepărtate ale proiectilelor ricoşate pe pietre se pierdeau în liniştea venusiană.

Doc îşi contemplă mâinile surprins să constate că ele nu mai tremură. Poate, gândi el, un om se obişnuieşte cu toate. Sau poate glandele endocrine, odată trecut un prag, nu mai răspund la stimuli?

— A murit? întrebă el. Sau poate face pe mortul? În fine, în curând se luminează. Vom putea ieşi. Vom merge toţi trei. De acum înainte nu ne vom mai separa. Dacă trupul mai este acolo, o să-l ardem.

Ridică ceaşca de cafea şi bău maşinal, cu ochii cufundaţi în cei ai lui Rob.

— Ce vom descoperi acolo, Rob? întrebă el calm.

Căpitanul se trânti pe scaun, aruncându-şi arma pe masă.

— Corpul tău Doc, cel puţin. Şi poate altul. Cred că am nimerit ceva. Ai ghicit Doc, pe mine m-am văzut adineauri. Am auzit

zgomote, am ieşit şi m-am trezit faţă în faţă cu mine însumi. Trebuie că am fost amândoi atacaţi în acelaşi timp.

Restul întâmplării urmă de la sine. Rob vorbea pe un ton incolor, ca şi cum ar fi dictat un raport tehnic. A părăsit nava, prea obosit să mai consemneze în jurnalul de bord şi s-a plimbat o vreme, înainte de a se întinde pe un strat tentant de muşchi. A aţipit. Îşi amintea confuz de scene oribile, se vedea luptându-se, apoi căzu într-un întuneric fără vise. Ţâşni din această inconştienţă totală tresărind. O creatură identică cu el era aplecată asupra lui, ţinând o piatră în mână. S-a trezit din cauza unor spini apăruţi brusc în muşchii pe care se culcase. S-a rostogolit, evitând lovitura şi a alergat cât a putut până la navă. Creatura l-a urmărit; nu s-a retras decât atunci când a reapărut cu arma în mână.

— Ar fi trebuit să o ucid atunci, conchise Rob, dar Doc ştie bine, e dificil să tragi asupra propriei tale persoane. Mi-a furat hainele. Tocmai mă îmbrăcam când aţi apărut voi alergând. Walt din partea cealaltă a luminişului şi tu, Doc, dinspre colină. N-am spus nimic, gândindu-mă că rezolv eu problema în timpul nopţii. Preferam să nu mă deranjeze nimeni. Am surprins creatura şi am ucis-o, aruncând-o lângă cealaltă.

S-a oprit aşteptând judecata lor. Acum părea mai destins. Doc umplu o ceaşcă de cafea şi i-o întinse. Walt se agita pe scaun, cu faţa crispată, pradă, după cât părea, unei profunde agitaţii interioare. În cele din urmă a trebuit să pună jos ceaşca ce risca să se verse. Respiră profund, încercând să se relaxeze.

— S-a făcut destulă lumină, observă Doc.

Au ieşit din navă, Walt ţinându-se prudent în spate, cu arma întinsă spre ei. Afară totul era neschimbat.

Erau aproape de jumătatea drumului, când Walt scoase un strigăt sugrumat. Braţul său întins arăta un punct în stânga lor. Doc întoarse capul. Ceva ieşise din tufişuri, deplasându-se ca un animal. De trunchi îi atârnau vrejuri, labele erau încă rădăcini veritabile, dar era peste putinţă de tăgăduit faptul că se mişca din proprie voinţă.

Văzându-l, teroarea îi cuprinse pe toţi. Creatura s-a oprit şi a început să se transforme sub ochii lor. Partea superioară începu să palpite, apoi îi apărură trăsăturile – un nas, o fantă care deveni gură, ochii şi urechile. Un fel de vegetaţie începea să formeze podoaba capilară, pe alocuri părul era încărunţit. În

câteva clipe, ceea ce cu o secundă înainte era o bucată de lemn a devenit o faţă aproape umană. Avea într-adevăr un aspect uman dar nu perfect. Era straniu, la limita normalului, probabil din cauza faptului că încerca să fie sinteza trăsăturilor aparţinând celor trei oameni din faţa sa.

Buzele s-au deschis, arătând o dentiţie umană. Ochii se animară. Creatura tuşi, ca şi cum şi-ar fi dres vocea.

Walt ridică arma, dar Rob îi opri gestul şi-l dezarmă.

— Aşteaptă, îi spuse. Deocamdată n-are decât cap. Mai avem timp.

Creatura îşi probă vocea, emiţând un sunet ca un scâncet de copil. Clipi din ochi orbită de strălucirea cerului.

— Dif… dificilă comunicarea. Sunetele erau tăioase, şuierate, aproape de neînţeles. …nu pot… aşteaptă… în cap… simţuri… Consiliul… neliniştit… Consiliul vrea raport… i… me… di… at.

Doc tresări amintindu-şi coşmarul, dar reuşi să se abţină să nu vorbească nimic. Creatura încerca să se întoarcă. O serie de contracţii violente scutură zona în care gâtul de carne întâlnea trunchiul din lemn. Apoi contracţiile s-au generalizat, întreg corpul se convulsiona. Faţa se deforma sub efectul grimaselor ce o scuturau în toate sensurile. Sunete nearticulate străbăteau prin buzele strânse de un rictus.

Apoi, dintr-odată, totul reveni. Ochii s-au închis, se auzi un urlet mut. Contracţiile s-au întărit, apoi creatura se rostogoli. O clipă totul încremeni. Apoi brusc, creatura se ridică pe rădăcini – sau picioare – ezită o clipă şi-şi proiectă capul neînsufleţit pe o stâncă. Corpul rămase imobil. Sângele scurs pe piatră îşi schimba culoarea din roşu într-o nuanţă verzuie.

Doc întoarse capul evitând orice gând. Lângă el, auzi respiraţia lui Walt, şuierătoare, şi puţin mai departe era Rob, ţeapăn ca o statuie de piatră. S-au privit apoi şi de comun acord au plecat înaintând în linişte, evitând să vorbească.

La intrarea în vizuină Doc mai ezită. Îi era teamă de viziunea propriului său trup neînsufleţit, sau, şi mai rău, absenţa sa. Îi lăsă pe ceilalţi doi înainte, şi-i urmă mai târziu, întâlnindu-i mai jos, acolo unde locul se lărgea, formând o peşteră.

Cei doi morţi erau acolo, propriul său trup şi Rob.

Privirea nedumerită a lui Walt alerga de la unul la celălalt.

— Dar… dar atunci… cine l-a strigat pe Doc adineauri?

— Da, cine putea fi? murmură Rob. Ochii îi rămaseră pironiţi

pe dublura sa neînsufleţită. Nu-mi amintesc bine dacă am închis uşa ecluzei.

— Am închis-o eu, răspunse tânărul geolog. Am… Rămase încremenit, cu gura deschisă, cu ochii holbaţi.

Se auzea un zgomot de paşi, paşi furişaţi, făcând să foşnească frunzele uscate. Buzele palide ale lui Walt tremurau, dar nu el vorbea, vocea venea din gura vizuinii.

— Doc? Ştiu că eşti acolo. Ştiu. Trebuie să mă ajuţi, Doc. Distruge copia aceea a mea care e cu tine! Oh! Doc, nu mă lăsa aici! Eu sunt cel adevărat! Nu-l lăsa să mă asasineze cum a făcut Rob cu celălalt! O, dacă ai şti câte am îndurat de o săptămână încoace, să mă ascund ştiind că creatura aia e cu tine, în locul meu! Simt că înnebunesc, Doc! Nu mai pot!

Fraza se terminase într-un fel de strigăt, încărcat de o angoasă la limita nebuniei, căreia părea să-i răspundă faţa torturată şi convulsionată a lui Walt. Lumina lanternelor accentua caracterul atroce al scenei. Doc clătină capul surâzând tânărului. De câte ori, ca tânăr medic, lipsit de experienţă, a trebuit să-şi ia răspunderea de a inciza şi opera în carne vie? Poate că experienţa aceasta îl făcea apt acum să suporte insuportabilul.

— Calmează-te, Walt, îi spuse liniştit. Nu-şi dădea seama cui i se adresa, lui Walt sau copiilor sale. Vom încerca să nu ne înşelăm. Îţi dai seama că suntem în aceeaşi situaţie.

Auzi un scâncet, ca al unui copil înfometat ce a găsit sânul mamei. Se întoarse spre tânărul tehnician de lângă el.

— Bine. Şi dacă acum ne-ai povesti ce s-a întâmplat?

Păţania lui Walt era curios de asemănătoare cu a lor. A fost atacat. După câte spunea, i s-a întâmplat în ziua când a ajuns pe Afrodita. Nu-şi mai amintea decât de o luptă, de coşmar. S-a trezit şi-a descoperit lângă el un dublu al propriului său corp, zăcând neînsufleţit între tufişuri. L-a lovit cu o piatră şi şi-a petrecut o bună parte din ziuă încercând să-şi vină în fire, înainte de a intra în navă. N-a spus nimic, temându-se că Rob şi Doc nu-l vor crede. Dar n-a încetat să-l caute la fiecare ocazie ce i se ivea. Era sigur că nu l-a omorât. Voia să-l elimine sau cel puţin să-l împiedice să urce pe navă.

— Deci asta era explicaţia zgomotului pe care l-am auzit la uşă, constată Doc cu simplitate.

Îşi revizuia cunoştinţele de anatomie, măsurând în acelaşi

timp distanţa care îl separa de Walt sau imitaţia sa. Crosa pistoletului a atins craniul lui Walt exact unde trebuia, tânărul se prăbuşi cu un geamăt plângăreţ. Rob îi luă rapid arma, apoi îl sprijini de perete, lăsându-l pe Doc să conducă jocul, cel puţin pentru moment.

— Walt, care-i prima casă în care ai trăit? strigă Doc. Walt răspunse cu vocea uşor estompată:

— O căsuţă galbenă cu cinci camere. Avea un acoperiş de tablă şi o fântână în spate…

Doc întrerupse fluviul de detalii când îşi dădu seama că Walt îşi revine. Aşteptă să-şi recapete luciditatea şi-i puse aceeaşi întrebare. Puţin mai departe, Rob aproba făcându-i semn din cap.

Fără mici detalii răspunsurile erau identice. De data aceasta nu mai poate fi vorba de telepatie. Walt era leşinat şi nici Rob, nici Doc nu cunoşteau aceste detalii.

Era absolut imposibil de spus care dintre ei e monstru. Apoi se auzi un zgomot. Un fel de foşnet ca şi cum un om sau un animal se târa în văgăună. Şi dintr-odată în lumina fantomatică apăru o siluetă nudă.

Al doilea Walt! Faţa îi era acoperită de praf, fruntea îi era acoperită de sânge închegat. Privirea delirantă exprima teroarea ce-l stăpânea. Se ridică cu greu. Gura i se deschise spasmodic fără să scoată niciun sunet. Doc se ridică simţind că ajunge la capătul puterilor.

Fiinţa din faţa sa era fără îndoială ca nebună. Doc încercă să se gândească la un mijloc de a o calma.

Dar celălalt nu-i lăsă timp. Scoţând un strigăt animalic se aruncă asupra lui. Pistolul lui Rob îşi făcu datoria, oprindu-i cursa nebună.

Rob înaintă, gata să tragă. Privi corpul prăbuşit şi se întoarse spre tovarăşii săi… Acelaşi proces pentru fiecare dintre noi – mereu această pierdere a conştiinţei. Ce s-a putut întâmpla în cursul acestei perioade de inconştienţă? Oare am devenit toţi trei monştri? Adaptarea la o formă umană este atât de grea încât n-am putut să o suportăm şi tot sistemul nostru a clacat o clipă şi de aici inconştienţa? Cum s-ar putea explica toate astea? Noi **trebuie** să fim cei adevăraţi! Ceilalţi, dublurile noastre, n-au urcat niciodată în navă. Noi avem obişnuinţa formei umane, noi ne-am revenit primii de fiecare dată. Copiile noastre s-au trezit

întotdeauna cu câteva clipe mai târziu. Pentru că ele trebuiau să înveţe cum e omul. Noi, nu!

Doc se apropie de unul dintre corpurile prăbuşite îngenunchind. Soarele şi frigul a ars şi uscat pielea la fel cum ar fi făcut cu o piele umană. Îi luă mâna şi-i examină degetul mic deformat şi ţeapăn.

Apoi se ridică. Avea în fine dovada a ceea ce bănuia de mult, fără să îndrăznească să spună.

— Nu Rob, n-ai dreptate, noi suntem monştrii, cel puţin în parte. Walt nu s-a mai plâns de dureri în deget de mult, n-am remarcat la început, dar îmi amintesc că-l putea îndoi ultima oară când am băut cafea. Acesta e adevăratul Walt, cel cu degetul mic rănit. Şi tu, Rob, nu te mai scarpini. Gata… nicio mâncărime. Dar trupul de colo mai are încă urme de eczemă pe picioare. Ei reproduc perfect corpul, nu însă şi tarele fizice. Voi sunteţi propriile voastre copii!

Walt scosese un ţipăt înăbuşit, dar Rob îi opri cu un gest.

— Greşeşti Doc. Eu ştiu că sunt eu însumi. Dar ai şi dreptate. Nu mai am mâncărimi; nici nu mi-am dat seama până acum. Dar tu, Doc, ai remarcat că nu mai ai astmă?

S-au privit toţi trei. Ca şi Rob, Doc avea certitudinea de a fi el însuşi, dar trebuia să recunoască faptul că astma şi transpiraţia i-au dispărut. Ca şi ei era şi el un monstru! Nu contează că-şi aminteşte cele mai mici detalii din viaţă, era un monstru!

Walt rămânea palid. Unghiile îi erau înfipte în palme până la sânge.

— Atunci trebuie să facem faţă acestei situaţii noi, spuse el. Nu putem reveni pe Pământ!

Rob îl aprobă. Privi interogativ spre Doc.

Doc pierdut în gânduri nu-l remarcă. Revedea planta animal cu cap de om, amintirile sale când şi-a revenit din leşin şi visul, neliniştile sale în legătură cu legile aşa-zisului Consiliu. Şi după ce a retrăit totul, biologul consideră obiectiv forma monstruoasă de viaţă, căreia, din păcate, îi aparţinea.

Se destinse puţin şi respiră profund aerul umed care nu-l mai jena; sudoarea nu-i mai curgea şiroaie.

— Ei bine, admise el, suntem monştri. Cel puţin pe Afrodita. Această creatură nenorocită, jumătate vegetală, jumătate umană, n-avea nicio şansă contra noastră. Ca şi cele din care ne tragem.

Îşi dădu dintr-odată seama, dintr-un punct de vedere aproape ştiinţific, de modul straniu, şi totodată natural, în care-i răsunau propriile-i cuvinte.

Începu să râdă.

— Noi suntem monştri, repetă el. Nu există nimic pe Afrodita care să nu imite. Pe această planetă totul este instabil, totul îşi schimbă forma perpetuu. Calitatea acestor schimbări nu are importanţă, trecerea de la o formă inteligentă la una neinteligentă de exemplu, căci într-o zi o altă transformare se va produce. Viaţa de aici poate chiar să reproducă perfect orice fel de organism. Şi nu telepatia este cauza, cum credeam noi, ci mai degrabă o stranie şi extraordinară formă de rezonanţă celulară. Modelul este reprodus perfect şi integral. La sosirea noastră a intervenit un nou element. Era vorba de reproducerea unui model pământean. Dar viaţa pe planeta noastră este stabilă; trebuia deci ca şi copia să fie stabilă. Această stabilitate este aceea care a deranjat totul. Creatura vegetală nu putea reveni, nu-i mai rămânea altceva de făcut decât să se distrugă, să se sinucidă. Dar noi, noi suntem stabili. Câteva imperfecţiuni au dispărut, dar celulă cu celulă suntem identici cu originalele noastre. Probabil chiar celulele reproducătoare şi-au păstrat caracteristicile, graţie cărui fapt copiii noştri vor fi exact aceiaşi pe care i-ar fi avut originalele noastre. Nu mai suntem periculoşi acum, căci nu ne mai putem schimba, la fel ca originalele.

Citea efectul cuvintelor sale pe faţa tovarăşilor săi.

— Ne vom întoarce acasă, spuse el surâzând. Ne vom întoarce, oarecum într-o stare mai bună…

S-au târât spre ieşirea din văgăună. Nava îi aştepta puţin mai în jos. Reacţia emoţională îi va ajunge mai devreme sau mai târziu, ştiau asta, dar ceea ce conta acum era uşurarea.

Walt deschise uşa ecluzei.

Rob ezită o clipă, înainte de a urca.

— Promiţător, spuse el, făcând o grimasă comică. Numai să nu obosească viaţa de aici să imite oamenii. Gândiţi-vă la şansa pe care o au toţi invalizii… să se trezească din nou întregi! Atenţie, Afrodita, vin pământenii!

Doc râse încetişor. Cei trei oameni urcară la bord.

H.G. Wells
Fabricantul de diamante
(„The Diamond Maker”, 1894)

Traducere de B. Bereanu

Reţinut de treburi, pe la nouă seara mă aflam încă în Chancery Lane, dar, deoarece aveam o uşoară durere de cap, nu eram dispus nici să mă distrez, nici să lucrez mai departe. Cerul, atât cât permiteau vederea pereţii înalţi printre care torentul circulaţiei curgea ca printr-o strâmtoare adâncă, prevestea o noapte senină, aşa că m-am hotărât să merg pe jos până la chei, să-mi odihnesc ochii şi să-mi răcoresc capul, privind de-a lungul fluviului luminile multicolore. Noaptea este fără îndoială cel mai potrivit timp pentru a te duce acolo; întunecimea iertătoare ascunde murdăria apelor, iar focurile secolului nostru tumultuos, roşii, oranj-strălucitor, galben-verzui orbitor sunt înconjurate de contururi şterse, colorate în toate nuanţele posibile, de la cenuşiu la roşu-închis. Prin arcadele podului Waterloo sute de puncte luminoase indică curba cheiului, peste al cărui parapet se înalţă pe fondul cerului înstelat turnurile cenuşii ale Westminsterului. Fluviul negru trece pe acolo numai cu un clipocit ritmic, care rupe tăcerea şi tulbură imaginile focurilor ce plutesc pe suprafaţa sa.

— Ce noapte călduroasă, răsună o voce în apropiere.

Am întors capul şi am văzut lângă mine profilul unui om aplecat peste parapet. Avea o faţă fină, care – deşi destul de trasă şi palidă – nu era urâtă, iar gulerul hainei, ridicat şi prins cu un ac în jurul gâtului, marca starea lui socială tot atât de neîndoios ca şi o uniformă. Simţeam că a-i răspunde însemna să mă oblig a-i oferi costul unei nopţi la hotel şi o ceaşcă de cafea.

M-am uitat la el plin de curiozitate. Avea oare de spus ceva care să merite banii, sau era tipul incapabilului obişnuit – incapabil chiar să-şi povestească propria poveste? Fruntea şi ochii săi, care denotau inteligenţă, ca şi un anumit tremur al buzei inferioare, m-au făcut să mă decid.

— Foarte cald – am aprobat – dar nu prea cald pentru noi, aici.

— Nu – spuse el, continuând să se uite de partea cealaltă a apei – este destul de plăcut aici… mai ales acum.

După o pauză adăugă:

— E bine să găseşti ceva atât de odihnitor la Londra. Nu ştiu ce s-ar face cineva ocupat toată ziua cu treburi, cu întâlniri, frământat cum să-şi apere interesele, să evite pericolele, dacă n-ar exista astfel de locuri liniştite…

Vorbea cu pauze mari între propoziţii…

— Dumneavoastră trebuie să cunoaşteţi puţin truda plictisitoare a vieţii, căci altfel n-aţi fi aici. Dar mă îndoiesc că puteţi fi cu creierul atât de obosit şi cu picioarele rănite de atâta umblet ca mine… Eh! Uneori mă întreb dacă nu-i mai mare daraua decât ocaua. Mă simt înclinat să las deoparte întreaga afacere – nume, bogăţie şi poziţie socială – şi să mă apuc de o meserie modestă, oarecare. Dar ştiu că, dacă mi-aş abandona ambiţiile – cu toate că sunt istovitoare – nu mi-ar rămâne nimic altceva decât remuşcări pentru tot restul zilelor mele.

Tăcu. Mă uitai la el uimit. Dacă am văzut vreodată un om cu adevărat strâmtorat în ultimul grad, apoi acesta era omul de lângă mine. Era zdrenţuit şi murdar, nebărbierit şi nepieptănat; arăta ca şi cum ar fi fost lăsat o săptămână într-o ladă de gunoi şi-mi vorbea despre grijile supărătoare ale unei mari afaceri. Aproape că am izbucnit în râs. Ori era nebun, ori făcea o glumă tristă pe socoteala propriei sale sărăcii.

— Dacă ţelurile ambiţioase şi rangurile înalte – spusei eu – au neajunsurile lor, muncă grea, nelinişte, ele oferă în schimb compensaţii. Influenţă, puterea de a face bine, de a ajuta pe cei mai slabi şi mai săraci decât noi şi chiar felul în care te prezinţi oferă o anumită satisfacţie…

Gluma mea în aceste împrejurări era de foarte prost gust. Vorbisem îmboldit de contrastul dintre discursul şi înfăţişarea sa. Începu să-mi pară rău de gluma mea chiar în timp ce vorbeam. Întoarse spre mine o faţă obosită, dar foarte calmă şi spuse:

— Fac abstracţie de starea în care mă aflu. Desigur, nu înţelegeţi cuvintele mele.

Mă măsură o clipă.

— Fireşte, este absurd. Nu mă veţi crede, chiar dacă vă voi spune, aşa că aproape nici nu există vreo primejdie. Şi va fi o consolare să povestesc cuiva. Deţin într-adevăr o afacere mare, o afacere foarte mare. Dar chiar acum am greutăţi. Chestiunea este că… fac diamante.

— Presupun – i-am spus – că tocmai acum n-aveţi de lucru.

— M-am săturat să nu fiu crezut, răspunse el cu nerăbdare şi, brusc, descheindu-şi haina jerpelită, scoase la iveală o punguţă pe care o avea atârnată de gât cu o sfoară. Luă din ea o pietricică brună. Mă îndoiesc că vă veţi da seama ce este asta.

Mi-o înmână.

Cu un an înainte îmi sacrificasem timpul liber pentru dobândirea unei diplome în ştiinţe, la Londra, aşa că aveam o spoială de cunoştinţe în fizică şi mineralogie. Obiectul nu se deosebea de un diamant neşlefuit de culoare mai închisă, deşi era de dimensiuni considerabile, aproape cât vârful degetului meu mare. L-am luat şi am văzut că avea forma unui octaedru regulat, cu feţele întocmai ca ale celui mai preţios dintre minerale. Mi-am scos briceagul şi am încercat să-l zgârii – în zadar. Aplecându-mă spre lampa de gaz, am încercat obiectul pe sticla ceasului şi am obţinut, cu cea mai mare uşurinţă, o linie albă de-a curmezişul ei.

L-am privit pe interlocutorul meu cu o curiozitate crescândă.

— Fără îndoială că seamănă cu un diamant. Dacă şi e, într-adevăr, atunci sunteţi în posesia unui diamant uriaş. De unde-l aveţi?

— Vă spun că l-am făcut, răspunse el. Daţi-mi-l înapoi.

L-a pus în grabă la loc şi şi-a încheiat haina.

— Vi l-aş vinde cu o sută de lire, şopti el deodată, avid.

La vorbele acestea, bănuielile mele reveniră. Obiectul putea să fie în definitiv o simplă bucată din substanţa aceea aproape tot atât de dură ca diamantul, corindon, care seamănă întâmplător şi ca formă cu un diamant. Dacă era un diamant, cum a pus mâna pe el şi de ce l-ar oferi cu o sută de lire?

Ne priveam în ochi unul pe altul. Părea nerăbdător, dar cinstit. În momentul acela am crezut într-adevăr că ceea ce încerca să vândă era un diamant. Totuşi, sunt un om sărac, pentru mine o sută de lire nu-s un fleac şi apoi niciun om în toate minţile nu ar cumpăra un diamant, la lumina gazului, de la un vagabond zdrenţăros numai pe baza garanţiei sale. Cu toate acestea, un diamant de asemenea mărime evoca viziunea multor mii de lire. Mă gândii apoi că o astfel de piatră n-ar putea să existe fără a fi menţionată în toate cărţile despre pietre preţioase şi din nou mi-au revenit în memorie povestirile despre contrabandişti şi despre furturile din Colonia Capului. Nici nu mi-am mai pus problema cumpărării.

— De unde-l aveţi? l-am întrebat.
— Eu l-am făcut.
Auzisem ceva despre Moissan[4], dar ştiam că diamantele sale artificiale erau foarte mici. Am clătinat din cap.
— Se pare că aveţi unele cunoştinţe despre aceste lucruri. Vă voi povesti câte ceva despre mine. Atunci poate veţi lua în consideraţie cu mai multă bunăvoinţă chestiunea cumpărării. Se întoarse cu spatele la fluviu şi-şi băgă mâinile în buzunar. Oftă. Ştiu că nu mă veţi crede… Diamantele – începu el, şi în timp ce vorbea vocea îşi pierdu nota de vulgaritate abia perceptibilă, caracteristică vagabondului şi căpătă ceva din tonul sigur al unui om cult – se pot obţine eliberând carbonul dintr-o combinaţie, prin topire la o anumită temperatură şi la o anumită presiune; carbonul cristalizează nu sub formă de grafit sau de praf de mangal, ci ca mici diamante. Toate acestea au fost cunoscute de către chimişti de mulţi ani, dar niciunul n-a nimerit încă amestecul corect în care trebuie topit carbonul, sau presiunea exactă necesară pentru a obţine rezultatele cele mai bune. Ca urmare, diamantele produse de chimişti sunt mici, întunecate şi lipsite de valoare ca bijuterii. Eu mi-am închinat viaţa rezolvării acestei probleme, n-am precupeţit nimic.
Am început să studiez condiţiile obţinerii diamantelor când eram de şaptesprezece ani, iar acum am treizeci şi doi. Am considerat că această problemă ar putea să necesite întreaga putere de gândire şi energia unui om timp de zece sau douăzeci de ani, dar chiar şi în acest caz, rezultatul ar fi justificat eforturile. Presupuneţi că cineva ar nimeri în fine procedeul exact; înainte ca secretul să se împrăştie şi diamantele să devină tot atât de obişnuite cum este cărbunele, s-ar putea realiza milioane. Milioane!
Făcu o pauză şi se uită la mine să vadă dacă mi-a câştigat simpatia. Ochii îi străluceau, avizi.
— Când te gândeşti – spuse el – că aproape am realizat acest lucru, şi iată! Am avut – continuă apoi – la douăzeci şi unu de ani, aproape o mie de lire şi m-am gândit că această sumă completată cu ceea ce câştigam dând câteva lecţii îmi va permite să-mi duc mai departe cercetările. Un an sau doi mi i-am petrecut studiind în special la Berlin, iar apoi am continuat pe cont propriu. Greutatea era să păstrez secretul. Ştiţi, dacă aş fi lăsat să se afle la ce lucram, s-ar fi putut ca şi alţii să fie atraşi

de încrederea mea în posibilitatea realizării practice a acestei idei; şi nu pretind să fiu atât de genial, încât să fiu sigur, în cazul unei întreceri pentru această descoperire, să ajung primul. Şi, înţelegeţi, era important, dacă într-adevăr intenţionam să fac avere, ca lumea să nu ştie că utilizăm un procedeu prin care se puteau produce diamante cu tonele. De aceea trebuia să fac totul singur. La început am avut un mic laborator, dar, deoarece resursele mele începuseră să se micşoreze, a trebuit să-mi continui experienţele într-o cameră nenorocită, fără mobilă, din Kentish Town, unde am dormit până în ultimul timp pe o saltea de paie, printre aparatele mele. Banii se topiseră de mult. M-am lipsit de orice, în afară de cele necesare pentru aparatura ştiinţifică. Am încercat să continui a da lecţii, dar sunt un foarte bun profesor şi nu am vreun grad universitar şi nici prea multă pregătire, cu excepţia chimiei. Am constatat aşadar, că pentru foarte puţini bani trebuia să sacrific mult timp şi eforturi. Dar mă apropiam tot mai mult de obiectivul meu. Acum trei ani am rezolvat problema substanţei care înlesneşte fuziunea. M-am apropiat de aflarea presiunii necesare, punând această substanţă împreună cu o anumită compoziţie de carbon într-o ţeavă de puşcă astupată, pe care am umplut-o cu apă, am închis-o ermetic şi am încălzit-o. Făcu o pauză.

— Destul de riscant, observai eu.

— Într-adevăr. A plesnit şi mi-a spart toate geamurile şi o mare parte din aparatură: am căpătat totuşi un fel de pudră de diamant. Urmărind problema obţinerii presiunii ridicate la care trebuie supus amestecul lichid, din care urmau să se cristalizeze diamantele, am dat peste nişte cercetări ale lui Daubrée[5] la „*Laboratoire des poudres et salpêtres*”[6] din Paris. El a făcut să explodeze dinamită într-un cilindru de oţel cu ghivent închis ermetic, prea rezistent pentru a plesni, şi am aflat că a reuşit să sfărâme, transformându-le în praf, bucăţi de rocă, nu mai puţin dure decât rocile din Africa de Sud în care se găsesc diamante. Deşi ştiam că îmi voi secătui resursele, mi-am procurat şi eu un cilindru din oţel construit după modelul lui. Am pus înăuntru preparatul, împreună cu explozibilul, am încins cuptorul, am introdus totul înăuntru şi m-am dus să mă plimb.

Vorbea ca despre ceva foarte natural, aşa că n-am putut să-mi stăpânesc râsul.

— Nu v-aţi gândit că veţi arunca toată casa în aer? Locuiau şi

alţii acolo?

— Era în interesul ştiinţei, spuse el, în cele din urmă. La etajul inferior locuia familia unui zarzavagiu, în camera din spatele locuinţei mele un scriitor care cerşea, iar deasupra două florărese. Am comis poate o imprudenţă. Dar unii dintre ei erau probabil plecaţi.

Când m-am întors, am găsit tubul aşa cum îl lăsasem printre cărbunii încinşi la alb. Explozibilul nu spărsese capsula. După aceea am fost pus în faţa unei noi probleme. Ştiţi că timpul este un element important în ceea ce priveşte cristalizarea. Dacă grăbeşti procesul, cristalele ies mici; numai prelungindu-l cresc până la o mărime apreciabilă. Am hotărât să las aparatul să se răcească timp de doi ani, reducând treptat temperatura. Rămăsesem însă fără bani; trebuia să întreţin un foc intens, să plătesc chiria camerei şi să-mi domolesc cumva şi foamea şi nu mai aveam un ban.

Este greu să vă povestesc toate expedientele la care am fost obligat să recurg, în timp ce fabricam diamante. Am vândut ziare, am păzit cai, am deschis portierele cupeelor. Multe săptămâni am scris adrese pe plicuri. Am lucrat ca ajutor la un negustor ambulant, care avea o cotigă şi strigam mărfurile pe o parte a străzii, în timp ce el striga pe cealaltă parte. Odată n-am avut nimic de lucru timp de o săptămână şi am cerşit. Ce săptămână groaznică a fost aceea! Într-o zi, când focul era pe cale să se stingă şi nu mâncasem nimic toată ziua, un tinerel, care-şi scosese la plimbare prietena, m-a milostivit cu o jumătate de shiling pentru ca să-şi dea aere faţă de ea. Mulţumesc cerului pentru vanitatea lui! Ce miros plăcut se răspândea din gheretele vânzătorilor de peşte prăjit! M-am dus însă şi am dat toţi banii pe cărbuni, şi cuptorul meu a devenit din nou roşu-strălucitor, apoi… ei bine, foamea te înnebuneşte.

În fine, acum trei săptămâni am lăsat focul să se stingă. Am scos cilindrul şi l-am deşurubat; era atât de fierbinte, încât mi-am fript mâinile. Am răzuit cu o daltă masa sfărâmicioasă ca un fel de lavă şi am transformat-o în praf, cu ciocanul, pe o tablă de fier. Am găsit trei diamante mari şi cinci mici. În timp ce şedeam pe podea, ciocănind, uşa s-a deschis şi a intrat înăuntru vecinul meu, scriitorul cerşetor. Era, ca de obicei, beat. „‘narchist!” strigă el. „Eşti beat”, i-am răspuns. „Incendiator nemernic!” continuă el. „Du-te la dracu’!” l-am repezit. „Nu face nimic”,

răspunse el şi făcu cu ochiul. Sughiţând şi rezemându-se de uşă, cu celălalt ochi lipit de uşcior, începu să trăncănească cum iscodise prin camera mea şi cum se dusese în dimineaţa aceea la poliţie şi cum acolo au notat tot ce avea de spus. „Parcă era vorba de o boală molipsitoare”, adăugă el. Atunci mi-am dat seama că am intrat la apă. Ori trebuia să destăinuiesc la poliţie micul meu secret şi astfel să dau în vileag întreaga afacere, ori să fiu pus la poprealǎ ca anarhist. M-am repezit la vecinul meu, l-am luat de guler, l-am tăvălit puţin şi apoi mi-am luat diamantele şi am şters-o. Ziarele de seară numeau bârlogul meu fabrica de bombe din Kentish Town, iar acum nu pot să plasez diamantele în niciun fel.

Dacă mă duc la nişte bijutieri respectabili, îmi cer să aştept şi şoptesc unui funcţionar să cheme un poliţist; aşa că spun că nu pot aştepta. Am găsit un tăinuitor de lucruri furate, care însă pur şi simplu mi-a oprit diamantul pe care i l-am dat şi mi-a spus să-l dau în judecată dacă doresc să-l capăt înapoi. Acum rătăcesc cu diamante în valoare de câteva sute de mii de lire în jurul gâtului şi n-am nici ce mânca, nici unde să mă adăpostesc. Dumneavoastră sunteţi prima persoană căreia i-am acordat încrederea mea. Dar îmi place fizionomia dumneavoastră şi sunt foarte istovit.

Se uita în ochii mei.

— Ar fi o nebunie din partea mea – i-am spus – să cumpăr un diamant în împrejurările acestea. De altfel nu port în buzunare sute de lire. Totuşi, cred mai mult decât pe jumătate cele povestite de dumneata. Dacă vrei, voi face următoarele: vino mâine la mine la birou.

— Credeţi că sunt un hoţ? spuse el tăios. Veţi anunţa poliţia. Nu voi cădea în cursă.

— Oarecum, sunt convins că nu eşti nu hoţ. Poftim cartea mea de vizită. Ia-o în orice caz. Nu este nevoie să fixăm dinainte când. Vino când vrei.

Luă cartea de vizită şi asigurarea bunăvoinţei mele.

— Gândeşte-te mai bine şi vino, i-am spus.

Dădu din cap cu neîncredere.

— Vă voi înapoia cândva cu dobândă jumătatea de coroană, cu o dobândă care vă va uimi, spuse el. În orice caz, veţi păstra secretul?… Nu mă veţi urmări?

Traversă strada şi dispăru în întuneric, înspre treptele de sub

arcada care duce spre Essex Street. L-am lăsat să plece. Aceasta a fost singura dată când l-am văzut.

După aceea am primit două scrisori din partea lui, prin care îmi cerea să-i trimit la anumite adrese bancnote, nu cecuri. Am chibzuit asupra acestei chestiuni şi am procedat cum mi s-a părut mai înţelept. O dată m-a vizitat în timp ce eram plecat. Băieţaşul meu mi-a spus că era foarte slab, murdar şi zdrenţuit şi că tuşea groaznic. Nu a lăsat niciun bilet. Asta e tot ceea ce pot povesti despre el. Uneori mă întreb ce i s-a întâmplat. Să fi fost un monomaniac isteţ, să se fi ocupat cu comerţul fraudulos de pietre, sau a fabricat într-adevăr diamante, după cum pretindea? Ultima posibilitate este suficient de demnă de crezare ca să mă gândesc uneori că am pierdut cea mai strălucită ocazie din viaţa mea. E posibil, desigur, ca să fi murit, iar diamantele sale să fi fost aruncate undeva; unul, repet, era aproape cât vârful degetului meu cel mare. Ori poate că se învârteşte încă de colo-colo, încercând să-şi vândă lucrurile. Este foarte posibil ca să apară în societate şi, trecând dincolo de orizontul meu, spre înălţimile senine, rezervate celui bogat şi cu faimă, să-i reproşeze tăcut lipsa mea de iniţiativă. Uneori mă gândesc că cel puţin aş fi putut risca cinci lire.

Mihail Puhov
Linia terminală

Traducere de Valerian Stoicescu

Dvinski a aflat cine va fi însoţitorul lui în drumul spre Europa cu trei zile înainte de zbor, când şeful i-a spus:

— N-ai să te plictiseşti. O să zbori cu un computer.

— Cu cine? s-a mirat Dvinski.

— Cu un computer. Pe Europa avem nevoie nu numai de specialişti. Computerul cu care o să zbori este mai deosebit. Ultimul răcnet. Şi cu prilejul ăsta îl vor mai verifica încă o dată. Dar o să vezi şi singur.

În cele trei zile rămase, Dvinski nu s-a mai gândit la cele discutate. Nastea îi ocupase tot timpul liber în aceste zile. Seara, în ajunul zborului, i-a spus:

— De-acum înainte, timp de două săptămâni, am să mă gândesc numai la tine şi nimeni n-o să mă deranjeze.

— Da’ ce, zbori singur?

— Fără a-l socoti pe computer.

— Săracu’ de tine. Roboţii sunt buni dar insensibili. O să-ţi fie urât, nu-i aşa?

— Nu, n-a fost de acord Dvinski. Vei fi tu cu mine.

Dimineaţa el era deja pe cosmodrom. Europa este nu numai o parte a lumii, este de asemenea unul dintre sateliţii lui Jupiter, acolo unde se afla filiala Institutului.

Cursa caravanei de tracţiune mică era fixată pentru Jupiter o dată pe an: o jumătate de an, dus, iar cealaltă jumătate, întors. În afară de cursa obişnuită se mai putea folosi şi expresul: volum comprimat, confort lipsă şi cheltuieli energetice enorme. Dar uneori aşteptarea putea deveni mult mai scumpă.

Astrogara. Graniţa dintre pământ şi cer. Două grupuri: cei ce zboară şi cei care conduc. Nastea nu era printre ei, aşa cum se înţeleseseră. Era destul de trist pentru cei conduşi dar şi mai trist era pentru ceilalţi… chiar dacă despărţirea era temporară.

Lângă trapa deschisă, Dvinski şi-a luat rămas-bun de la cei care l-au condus. A ascultat încă o dată ultimele instrucţiuni, cum trebuia să procedeze la decolare, dar mai ales la aterizare. Apoi a urcat scara, a intrat în cabină şi s-a aşezat în fotoliu în faţa tabloului de comandă. Apoi canaturile s-au cuplat, izolându-

l pe Dvinski de lumea exterioară.

— Bună ziua, s-a auzit o voce. Dvinski Vladimir Sergheevici nu-i aşa?

Vocea suna monoton, inexpresiv, ca la un automat obişnuit. Dar ultimele cuvinte parcă erau altfel. „Nu-i aşa?” Nastea întotdeauna le spunea aşa. Formidabil. Îţi iei rămas-bun de la o femeie şi pleci însoţit de o maşină care-ţi spune aceleaşi cuvinte pe care ţi le-a spus femeia la despărţire. Sens filozofic: maşina este legată de viitor cu ajutorul programului, omul este legat de trecut cu ajutorul memoriei. Despărţirea de un om este analoagă întâlnirii cu maşina. Oare de aceea cuvintele sunt identice? E un nonsens!

— Bună ziua, a răspuns Dvinski.

— Acum pregătiţi-vă – a zis vocea. În curând se dă startul. Dumneavoastră nu vă e frică de singurătate?

— Nu.

— E-n regulă. Sunt lucruri pe care mai întâi trebuie să le trăieşti. Ei bine, timp de două săptămâni am să fiu pentru dumneavoastră totul. Şi pilot şi interlocutor. În plus de asta, am să am grijă de dumneavoastră. Ca o mamă. Sau ca o prietenă. Aveţi o prietenă, nu-i aşa?

— Logodnică.

— Vedeţi, Volodea, că pot să ghicesc. Îmi permiteţi să vă spun aşa? Aveţi treizeci de ani, iar eu sunt puţin mai în vârstă. Deci suntem aproape de un leat. Vă place propunerea?

— Normal. Da’n ce sens suntem de un leat?

— Asta este o istorie lungă – a zis „rece” computerul. Dar mai avem două săptămâni. Logodnica dumneavoastră nu e aici, aşa că n-are cine să aibă grijă de dumneavoastră. În afară de mine. Aşadar, puneţi-vă centurile. Vom decola. Puteţi fuma, deşi este interzis. Pe mine fumul nu mă deranjează, iar dacă va fi vreun incendiu o să-l stingem.

— Nu fumez.

— Păi, asta-i minunat, s-a „bucurat” computerul. Fumul nu-mi face rău, dar miroase urât. Iar ca să stingem un incendiu, nu-i aşa, nu-i prea plăcut!

— Într-adevăr, nu e prea mare bucurie.

— Sunteţi deştept, Volodea. Înţelegeţi totul. Asta-i bine. Nu v-aţi prins centurile… Minunat. Atunci, să decolăm.

Suprasarcinile nu erau prea mari şi nu i-a deranjat comoditatea. În asta şi consta frumuseţea startului de pe orbită, suprasolicitările fiind slabe, dar prelungite, spre deosebire de starturile de pe Pământ, unde totul este invers. Un impuls uşor a comunicat că blocul de mărire a vitezei s-a separat şi schimbându-şi traiectoria, s-a reîntors la baza de recepţie.

— Acceleratorul s-a separat. Pregătiţi-vă pentru imponderabilitate.

— Sunt gata.

— Bun. Cum o suportaţi?

— Nu-i rău.

— Perfect, a zis computerul. Am citit că multora le e frică. Eu n-am acest sentiment. Apropo, cum vă place expresia „cercetător de simţuri”. De fapt, nu numai eu, ci fiecare dintre noi este un astfel de cercetător.

Parcă cineva tot încerca să scoată fotoliul de sub Dvinski. Avea sentimentul că o să cadă pe jos, dar căderea s-a prelungit, şi lui Dvinski i-a trecut prin minte că fotoliul stă pe loc şi că el este legat de fotoliu. Dar nimic nu cădea de nicăieri. Imponderabilitatea.

— Probabil că e amuzant – a zis computerul. V-am citit eu. Aţi avut sentimentul că s-ar trage fotoliul de sub dumneavoastră. Dar asta se termină repede dacă eşti antrenat.

La timpul său, Dvinski se antrenase destul. A apăsat butonul de pe braţul fotoliului. Curelele au dispărut şerpuind. S-a cramponat de fotoliu ca să nu alunece. Era puţin cam neobişnuit.

— Niciun pic de confort. Regret, dar e prea devreme să luăm masa. Ce vreţi să beţi? Avem ceai, cafea, diferite sucuri.

— Aş prefera o cafea – a zis Dvinski.

— Corect. Când eram om, şi eu preferam cafeaua.

Era a doua zi a zborului. Dvinski, care până adineauri vorbise cu computerul, căuta acum să evite discuţiile. Ultima frază îl dezarmase. „Când eram om.” Era o glumă a constructorilor? Nu. Era ceva sinistru în cuvintele computerului şi Dvinski parcă a simţit cum adie un vânt rece dintr-un trecut străin, ascuns. „Când eram om…”

Spre seară, computerul a spus:

— Degeaba vă jenaţi. Să nu credeţi că mă puteţi jigni. Să n-

aveţi impresia că îmi pare rău de ceva. Toţi cred că am avut numai de pierdut, că am pierdut ceva măreţ. Şi în schimb am căpătat puţin. E invers. N-am pierdut aproape nimic şi am câştigat foarte mult. Creierul este purificat de emoţii, iar gândirea curată este lipsită de patimile care înjosesc omul. Puteţi să mă întrebaţi şi vă voi răspunde la întrebările dumneavoastră.

El a amuţit. Dvinski tăcea şi el. Şi dintr-odată a înţeles. Tovarăşul lui de drum era un ciborg – un organism cibernetic, omul contopit cu maşina. Astfel de creaturi se perindau deja de-o sută de ani prin paginile romanelor dar Dvinski nu auzise că ei existau şi în realitate.

— În fond eu sunt un ciborg – a continuat interlocutorul nevăzut. Cuvântul vă este cunoscut?

— Da.

— Dar n-aţi ştiut că accentul se pune pe „i”. Sunt sigur, că puneaţi accentul pe „borg”.

— Aşa e – a recunoscut Dvinski.

Iată şi tragedia umană. Acum pentru el un singur lucru mai era important: să pui corect accentul. Dar în fond, de ce tragedie? Dacă omul a ales asta, nu putea s-o facă decât benevol. Doar singur recunoaşte că-i place situaţia asta.

— De la Europa mă duc pe Jupiter – a continuat vocea. Vă daţi seama? Oare asta nu e o minune? Voi lucra acolo unde erau numai roboţi. Sub atmosfera veşnic clocotitoare, în fundul oceanelor de gaze. Singur în vecii vecilor. Este minunat, nu-i aşa?

Dvinski tăcea.

— Pentru dumneata e totuna. Ori eu, ori un robot. Aveţi dreptate într-un fel. Toţi aveţi dreptate. Numai să nu credeţi că eu visam la asta, că am făcut-o benevol. Mai avem încă mult timp şi dumneavoasträ o să aflaţi totul dacă o să vreţi să mă ascultaţi.

— Moartea este singurătatea. Dumneavoastră n-aţi simţit niciodată moartea. Niciodată n-aţi simţit cum încetineşte şi se opreşte timpul. În această stare – trece o veşnicie. Mai mult decât în toată viaţa precedentă. Dar oare vă interesează asta? Sau mă străduiesc de pomană?

— Să zicem că mă interesează, a îngăduit Dvinski. Doar

aproape nimeni nu a mai simţit asta. Mai precis, n-a avut cine să povestească despre asta.

— Este un colaps al timpului, a zis ciborgul. Dumneavoastră şi restul vă aflaţi în diferite şiruri ale timpului. În timpul subiectiv moartea nu există căci de partea cealaltă a ei conştiinţa nu mai există, în timp ce alături lumea „galopează”. Reală este numai moartea străină, cea proprie neexistând pentru individ.

— Este o teorie comodă – a zis Dvinski. Cred că foarte mulţi vor fi de acord cu ea, dacă o povestiţi tuturor. Este foarte plăcut să te simţi nemuritor, cu toate că eşti în timpul propriu.

— Eh! Nemurirea în lumea asta îngheţată nu este chiar o plăcere. Dacă aş fi ştiut mai devreme asta, n-aş mai fi fost aici. Într-adevăr, alegerea mea părea mai bună decât am crezut. Acum, după cum vedeţi, am înţeles o mulţime de lucruri în plus. Nici nu vă daţi seama cât de puternic este acest instrument – creierul meu de azi. De altfel, posibilităţile imaginaţiei omului sunt limitate.

— Dar ale dumneavoastră?

— Eu sunt altceva. Tot ce v-am spus acum… De fapt, eu n-am simţit toate astea. Totul s-a petrecut mai liniştit. Un accident, eram fără cunoştinţă, iar pe urmă, direct pe masa de operaţie unde mi se sugerează alegerea sau… sau. Bineînţeles că nu mi-au sugerat moartea, dar… Viaţa unui schilod, nu ştiu de ce, dar m-a înspăimântat întotdeauna. Şi atunci m-am hotărât să nu mai fie nimic, am crezut că e mai bine fără niciun fel de înveliş. Cu puţin înainte de asta divorţasem. Sub influenţa fostei soţii, probabil că s-a născut această idee. „Tu” – spunea ea – „eşti bun, dar nesimţit. Parcă eşti un robot. Tu ai putea să fii numai un computer.”

— N-am putut să ne aranjăm viaţa, povestea ciborgul. Eram căsătoriţi de cinci ani. Am iubit-o, dar eram prea gelos. Acum înţeleg că eram prea gelos, dar pe atunci mi se părea că era ea prea uşuratică.

— Ţi se părea?

— Bineînţeles, a zis ciborgul. Era foarte frumoasă, deşteaptă. Natural că avea succes. Dar câteodată îmi venea aşa ca din senin. Pe scurt, eram gata să omor pe oricine îndrăznea măcar să se apropie de ea. Gelozia este un lucru groaznic. Apare pe dinăuntru o nelinişte ca un gol, iar pe urmă acest gol se umple

cu ceva negru, din adâncurile fiinţei. Devii complet alt om, şi săvârşeşti nişte fapte de care mai târziu îţi pare rău. Şi încă cum! Dar tu singur distrugi totul… Treptat, viaţa împreună devine de nesuportat şi nu mai rămâne decât o singură ieşire.

— La ce vă referiţi?

— Divorţul. Se-nţelege că această hotărâre nu era uşoară pentru noi amândoi. Eu am suferit groaznic, şi ea, după cum mă gândesc, la fel. Dar numai după câteva zile, imaginaţi-vă: mergeam undeva cu treburi, iar ea stătea pe trotuar. Şi nu era singură. Stătea cu un individ şi amândoi râdeau. Şi uite-aici, iar m-a apucat. M-am repezit undeva în afara oraşului şi pe urmă nu mai ştiu. M-am trezit pe masa de operaţie…

Ciborgul a tăcut un pic şi pe urmă a continuat:

— Da, gelozia este un lucru sălbatic. Acum înţeleg multe. Dacă ar fi în puterile mele să readuc timpurile acelea, totul ar fi altfel. Nu e permis să priveşti femeia ca pe o avere. De o sută de ori m-am jurat că n-o să se mai repete, dar totul se repeta.

— Sunteţi sigur că aţi iubit-o cu adevărat? a întrebat Dvinski după o scurtă tăcere.

— Absolut. Sunt sigur că şi ea m-a iubit. Doar este şi ea un om. Bineînţeles că m-a iubit. În felul ei. Ea aproape că nu vorbea despre asta, dar sunt lucruri pe care le ştii şi singur. Nu-i aşa?

— Probabil.

De la vremea startului trecuse o săptămână. Plin de discuţiile purtate cu ciborgul timpul trecuse pe neobservate. Expresul trecea prin centura de asteroizi, socotită dintotdeauna ca o zonă foarte periculoasă. În comparaţie cu celelalte regiuni ale sistemului solar, aici probabilitatea ciocnirii devenea de 1000 de ori mai mare, dar tot rămânea neînsemnată.

— Pot să-mi fac singur o cafea? a întrebat Dvinski.

— Nu vă place metoda mea?

— Îmi place. Dar eu n-am făcut niciodată cafea în condiţii de imponderabilitate. Şi am impresia că dumneavoastră o faceţi exact cum o face cineva de pe Pământ. Probabil că dacă am s-o fac singur, pe urmă cafeaua făcută de dumneavoastră o să-mi placă şi mai mult.

— Faceţi-o! a acceptat ciborgul. Deşi asta nu este regulamentar. Suntem în centura de asteroizi şi pasagerii trebuie să stea pe loc. Pot fi accelerări, şocuri. Expresul se va

feri de meteoriţi şi dumneavoastră s-ar putea să vă loviţi cu capul de ceva. Da’ ce ne pasă nouă de reguli. Doar nu puteţi zace patruzeci de ore neîntrerupt în fotoliu.

Dvinski cotrobăia lângă automatul de bucătărie. În principiu expresul avea o capacitate de cinci oameni. Dar acum patru fotolii erau strânse şi se făcuse destul loc. Automatul era amplasat în spate la dreapta fotoliului lui Dvinski. Alături de automat era hubloul. După geamul transparent începea vidul încărcat de negreala cerului, presărată cu stele mărunte aşa cum e cafeaua amestecată cu zahăr înainte de a o pune pe foc.

— Cum o fac în condiţii de imponderabilitate? Foarte simplu, Nastenka. Este un lucru elementar, iubito. Întâi apa se magnetizează puţin sau se electrizează. Ibricul se electrizează şi el. Sau se magnetizează. Apoi ibricul nu mai este ibric, ci o capcană magnetică. O ceaşcă magnetică. Şi acum o să bem o cafea turcească din ceşti magnetice…

Ibricul a sărit din mâinile lui Dvinski care a fost proiectat înainte lângă hublou. Plonjase cu capul spre tabloul de comandă, dar nu l-a lovit. Parcă cineva îl oprise, îl pusese pe picioare şi pe urmă îl aruncase în fotoliu. Şi cu asta neplăcerile s-au terminat.

Dvinski s-a uitat prin cabină. Puţină cafea, două ceşcuţe mici. Cabina era încă destul de murdărită. Acum el se târa pe jos cu o cârpă în mână, ştergând petele de cafea. Ciborgul îl ajuta.

— Trebuie să fie două băltoace în colţ. Perfect… Şi ceva mai la dreapta.

— Exact, a confirmat Dvinski, ştergând petele cu cârpa. Cum le găsiţi? Aveţi ochi în interiorul cabinei?

— Nu, a zis ciborgul. Ochii mei privesc în Univers. Eu însă mai posed şi senzori inerţiali.

— Vreţi să spuneţi că dumneavoastră reacţionaţi la deplasarea centrelor de masă.

— Natural.

— Chiar la deplasarea provocată de cafeaua vărsată?

— De ce nu?

— Păi, atunci e necesară o exactitate extraordinară.

— Dar ce ştiţi dumneavoastră despre exactitatea mea?

— Nimic, a recunoscut Dvinski în timp ce mai localiza şi a doua pată într-un colţ. Nu, nu. Nu ştiu nimic. Dar fiecare face comparaţie cu el însuşi. Şi încă ceva. Cum aţi reuşit să

manevraţi în aşa fel încât eu să nimeresc în fotoliu? Am impresia că mi-aţi salvat viaţa.

— Nu merit mulţumiri. Ne-a ameninţat un meteorit. Există o mulţime de traiectorii care îndepărtează expresul de pericol. Infinit de multe. Ce rămâne de făcut? Să alegi un drum care este optim pe un parametru dat. De exemplu, pe dimensiunea unei acceleraţii.

— Dar aceasta este o problemă iterativă foarte complexă, a exclamat Dvinski. Ea trebuie rezolvată practic instantaneu! Dar oare e posibil?

— De ce nu? Dacă rezolvarea este posibilă, procesul găsirii ei se reduce la o simplă traducere. Curată lingvistică. Dumneavoastră traduceţi problema din limba condiţiei iniţiale în limba rezolvării. Normal că fiecare traduce cu viteze diferite.

— Şi dumneavoastră o faceţi mai repede decât toţi?

— Nu, a zis ciborgul. Conform anchetei eu ştiu cele două limbi la perfecţie. Eu n-am nevoie să traduc. Când problema este pusă imediat cunosc şi rezolvarea.

— Cuvintele le-am înţeles, a zis Dvinski. Deci faceţi lucrurile astea instinctiv, ca şi cum eu aş trece strada. Mi-e clară şi esenţa. Dar de ce n-am nimerit în fotoliu cu picioarele în sus? Dar probabil că şi asta este pentru dumneavoastră tot atât de simplu.

— Sigur că da. Eu pot să vă aranjez în orice poziţie faţă de cabină. Pot să vă aşez în fotoliu, să vă lipesc faţa de hublou, pot să vă pun mâna pe tabloul de comandă, pot să vă silesc să apăsaţi orice buton. Tabloul de comandă manuală este o ficţiune. Când nava este condusă de un robot, pilotul poate oricând să preia conducerea. Numai că, în cazul nostru, o asemenea situaţie este posibilă numai în principiu. E adevărat că un semnal primit de la panou poate să întrerupă comenzile mele, dar numai de mine depinde funcţionarea panoului.

— De ce e făcut aşa? a întrebat Dvinski şi iar a simţit într-o fracţiune de secundă cum îl trec fiori reci. De ce?

— Nimeni nu a prevăzut asta, a zis ciborgul. Toţi s-au gândit că pilotul are posibilitatea să preia conducerea, însă practic nu e aşa. Şi e foarte bine. Omul este întotdeauna prizonierul emoţiilor. Pot să apară halucinaţii, poate să înnebunească, poate să-l cuprindă un val negru din adâncurile psihicului. Eu ştiu asta din experienţă. Se pot întâmpla multe cu un om.

— Dar cu dumneavoastră?

— Spre marele meu regret, a zis monoton ciborgul, nimic.

Dvinski admiră priveliştea impresionantă a lui Jupiter. Şi Pământul mai emoţionează, dar ne-am obişnuit cu el. Jupiter era altceva. Niciun reportaj filmat n-ar fi în stare să transmită o asemenea imagine a planetei, aflată acum la un milion de kilometri.

Expresul se apropia de Europa. Viteza principală era scăzută. Chiar cea mai complicată manevră – frânarea gravitaţională prin trecerea lui Callysto şi Ganimede – se terminase. Acum expresul micşorând treptat viteza se apropia de Europa. Discul ei pătat stătea spânzurat în faţa lor, era ceva mai mare decât al Pământului văzut de pe o orbită staţionară, şi creştea văzând cu ochii.

— N-aţi uitat cum trebuie să vă comportaţi când aterizăm? a întrebat ciborgul. După câteva minute vom intra în atmosferă. Când viteza va scădea până la 1000 km/oră, scot aripile. Adică, mai precis, întâi paraşutele de frânare. Întâi cele panglică, apoi cele obişnuite. În total sunt patru. Arată superb pe fondul cerului. Ca un buchet din patru flori, deşi eu aş fi preferat trei.

— De ce?

— Buchetele cu număr par de flori se pun numai pe morminte. Paraşutele îmi aduc aminte de faptul că eu… nu prea sunt viu.

Un timp au tăcut.

Europa devenise mai mare decât Jupiter, ca o cupă concavă ce ocupa jumătate de cer. Nu mai creştea, dar desenul petelor se mărea treptat.

— E timpul să ne luăm rămas-bun, a zis ciborgul. Sper că discuţiile noastre n-au fost în zadar. Mi-a făcut plăcere, Volodea. Principalul este să ai grijă de logodnică. Să nu vă cuprindă gelozia. Bărbatul trebuie să ştie să ierte. Acum eu n-aş mai proceda ca-nainte. Aş vrea s-o iubeşti întotdeauna. Fie ca istoria mea tristă să nu se mai repete.

— Dar nici soţia dumneavoastră nu avea dreptate. Am impresia că-i plăcea să vă chinuie. Femeia trebuie să fie altfel, dacă iubeşte, bineînţeles.

— M-a iubit, a protestat ciborgul. Sunt lucruri pe care le cunoşti. Apropo, fiţi atent la peisaj. Stâncile Europei, astea nu-s oareşce Alpi de pe la noi! Şi cum trebuie să fie femeia după

părerea dumneavoastră?

Cerul prin hublou se aprinsese într-un roşu tulburător. Expresul încingea aerul. Stâncile erau acolo jos, departe, sălbatice, încă neatinse de civilizaţie. Aruncau în toate părţile umbre lungi, înfricoşătoare. Expresul se apropia de linia terminală.

— Femeia trebuie să fie bună – a zis Dvinski. Ca Nastea mea.

— O cheamă Nastea?

— Da. Dar de ce mă întrebaţi?

— Aşa, a zis inexpresiv ciborgul. Într-adevăr, este o prostie. Probabil că e frumoasă.

— Foarte. Dar nu ştiu de ce, imaginea feţei ei alunecă şi nu pot s-o păstrez în memorie. Tot ce ţin minte clar este o aluniţă pe obraz.

— Aluniţă pe obraz?

— Da. Are o aluniţă pe obraz, mică lângă ochiul stâng, dar îi stă bine. Numai numele ei de familie nu-mi place. Dar asta se aranjează. Nu-i aşa?

— Da’ ce nume de familie poartă? a întrebat ciborgul, ezitând un pic.

— Numele?

Dvinski i-a spus numele.

— Da’ de ce mă întrebaţi?

Ciborgul n-a mai răspuns. Câteva clipe a atârnat liniştea. Şi dintr-odată s-a rupt. În difuzoare au izbucnit fluierături, mieunări. Era vocea-radio a planetei Jupiter, transformată în sunet. Dar de ce ciborgul a dat drumul la radio fără să răspundă la întrebare?

Expresul s-a sprijinit brusc de ceva – asta însemna că ieşiseră paraşutele care micşorau restul de viteză.

Din nou imponderabilitate. Fără prevenire, fără invitaţia de a închide centurile. Suprafaţa satelitului a ţâşnit în sus, s-a întors, s-a răsturnat. Expresul cădea. Cerul a licărit o fracţiune de secundă în vidul încărcat de negru. Undeva departe a răsărit buchetul minunat colorat. Patru flori astrale: paraşutele.

— De ce nu scoateţi aripile?

Ciborgul tăcea. Sau răspunsul lui se înecase în zgomotul radioului.

— Ce s-a întâmplat? a urlat Dvinski.

Satelitul se întorcea încet în hublouri. De jos. Din stânga. Din

dreapta. De sus. Iar de jos. Expresul intrase în vrie.

— Ce s-a întâmplat?

Niciun răspuns.

Ce putea să se întâmple? „Din păcate nimic.” În afara hublourilor, numai cer şi stânci. Stânci tot mai aproape şi cerul de asemenea mai aproape. Şi râsul sinistru al radioului.

Dvinski s-a repezit la tabloul de comandă. Încă nu era prea târziu ca să pornească motorul şi să scoată aripile. „S-a întâmplat ceva cu ciborgul, vedem noi pe urmă ce-a fost.” Motorul s-a înviorat brusc. Nava s-a cabrat. Dvinski a zburat din fotoliu şi a plonjat în faţă. Apoi o apăsare, o apăsare şi mai puternică ce-i strivea faţa de hublou.

Suprasarcinile îl asurziseră. Dvinski nu putea să se mai mişte, dar încă era conştient. Erau fraze care explicau totul: „Roboţii sunt buni, dar nesimţiţi.” „De o sută de ori m-am jurat că n-o să se mai repete”, „Mă apucă ceva”, „Sunt gata să omor pe fiecare…”, „Acum n-aş mai proceda aşa”, „Cu mine nu se întâmplă nimic”, „O cheamă Nastea”, „Şi care este numele de familie?”, „Şi are o aluniţă pe obraz, nu-i aşa?”

Coincidenţă? O coincidenţă stupidă? Nu, nu! Nu se poate!

Dvinski era culcat şi simţea ceva ca o greutate de plumb cum îi apasă faţa de geamul transparent. Nu avea forţă să se mişte. Ceva plângea în hohote în difuzoare.

Jos pietrele rânjeau.

Cristian Tudor Popescu
Grădina de cenuşă

1. *Baldera*

Prima relatare având acest subiect (sau poate obiect, e greu de spus) a fost descoperită pe la începutul secolului de către un tânăr istoric, bărbos şi saşiu, claustrat voluntar în străvechile arhive de pe Katechoran. Datorită ridicatei sale capacităţi de sinteză şi puterii înspăimântătoare de muncă, a îmbogăţit în vreo două decenii patrimoniul îngălbenit al arhivelor cu un număr de lucrări absolut remarcabil, care în câţiva ani nu s-au mai deosebit cine ştie ce de materialele de referinţă. Curios cât de repede îmbătrânesc oamenii şi hârtia pe Katechoran; se poate chiar formula ipoteza existenţei unui germen sau a unei substanţe nocive în atmosfera planetei, având în vedere starea în care l-am găsit pe bărbos.

Pe vremea aceea, eram pilotul unei navete de aprovizionare, cabotam de câţiva ani buni prin sistemul planetar al stelei Asthold. Îi duceam exilatului un medicament pe care-l solicitase cu obstinaţie şi de care nu mai era nevoie. Zăcea pe scaun, cu capul dat pe spate, cu ochii larg deschişi, în marea Sală a Centenarului, prin care paşii mei stârneau praful şi ecourile. În faţa lui, pe masa de lucru, erau împrăştiate un stol de hârtii îngălbenite. Ele mi-au sugerat comparaţia cu un pergament mototolit pentru pielea feţei lui. La atingere, epiderma se pulveriza într-un norişor gălbui, ca pulberea de pe aripile unui fluture.

Printre hârtii am găsit trei demne de interes. Prima conţinea o ultimă dorinţă: să fie înmormântat în pământurile roşii şi sterile de pe Thalga-III, cred că acolo se născuse. Această notiţă am găsit-o făcută ghemotoc, pe dalele prăfuite. Pe masă am găsit o alta care o nega pe prima: să fie lăsat aici, la masa de lucru din Sala Centenarului.

Cea de-a treia era o relatare aparţinând unui membru al echipajului de pe *Hegemon*, nava-amiral a piratului Tarrasgo, zis şi „căpitanul Spaimă”, care teroriza Galaxia pe la sfârşitul secolului trecut. Hăituiţi de o escadră ultra-rapidă a poliţiei, Tarrasgo şi ai lui se refugiaseră într-o zonă puţin densă de la periferia Galaxiei, puteai înainta ani în şir pe aici fără să

întâlneşti măcar un meteorit. După câtva timp de rătăciri prin vidul negru şi indiferent, oamenilor începuse să li se facă lehamite: unii spuneau că preferă o încăierare cu poliţia, acestui marş fără sens prin Ţara Nimicului Extins.

Un anume Kasper, zis şi Zenon, ale cărui înclinaţii filozofice erau cunoscute de toată lumea (nu executa pe nimeni fără un scurt şi melancolic discurs de adio), emise aserţiunea că nu vede niciun avantaj în a rătăci prin pustiul negru, faţă de a zace în temniţele întunecate de pe Garshattrech, ba dimpotrivă, aşa că logica îi dictează să se predea cât mai avantajos.

Două zile mai târziu, cadavrul lui, îmbrăcat în vechea uniformă de ofiţer imperial, se depărta de nava-amiral descriind o mişcare lentă de rotaţie în vid. Asta dovedea că Tarrasgo nu aprecia în mod deosebit sofismele.

Peste încă câteva zile, tensiunea ajunsese la maximum. Revolta plutea în aer (în vid, mai bine zis). Tarrasgo nu părea cine ştie ce tulburat, de când îl lichidase personal pe Kasper stătea în cabina de comandă de pe *Hegemon*, cu mâinile la spate, cu picioarele depărtate, zvelt şi sinistru în uniforma neagră cu guler roşu, privind neclintit dreptunghiurile ecranelor care se încăpăţânau să rămână întunecate.

În clipa în care Bloch şi Seura, căpeteniile rebelilor, se pregăteau să lanseze ordinul de atac asupra navei-amiral, o vibraţie de joasă frecvenţă începu să se răspândească în blindajul navelor, însoţită de un huruit profund şi înspăimântător. Pe ecranele până atunci negre se contura fantomatic un imens corp sferic cenuşiu. Răsărise brusc, fără tranziţie, din neant, niciun aparat nu îi semnalase prezenţa. Cu toată masa care părea enormă, forţa de atracţie a sferei cenuşii nu se manifesta în niciun fel.

Toţi cei din jur – se spune mai departe – au brusc atitudini ciudate, cei aflaţi în picioare se aşază absenţi pe fotolii sau se întind pur şi simplu pe jos. Cei mai mulţi dintre ei plâng în tăcere. Povestitorul descrie starea de care era cuprins ca o insuportabilă nostalgie, resimţită aproape fizic sub forma unui nod amar şi dureros în zona sternului, un copleşitor şuvoi al amintirii vechilor camarazi morţi, precum şi a victimelor lor, crucificaţi pe blindajul propriilor nave, dezintegraţi până la atomi sau plutind tineri şi veşnici în vidul îngheţat. Imagini vechi ale copilăriei, chipul părinţilor morţi de mult, schelete enorme albite

sub un cer arzător, un sentiment acut, chinuitor, al trecerii timpului.

Simţurile se ascut până la durere: „Îmi *aud* foşnetul celulelor care mor, *aud* freamătul nebuloaselor, urletul tăcut al supernovelor, geamătul stins al piticelor albe; toate şoaptele din Univers pătrund în mine. *Văd* oceane de hidrogen în flăcări, voaluri de gaz luminos, de miliarde de kilometri, nesfârşite fluvii de materie sorbite de hăul găurilor negre, aştrii imenşi pulsând ritmic ca nişte inimi ale Cosmosului; nu mai am trup, dar *simt* răcoarea reconfortantă a zero-ului scării Kelvin, mângâierea viguroasă a razelor X, adierea blândă a milioanelor de grade Celsius. O singură întrebare, rugătoare şi îngrijorată, pluteşte peste întinderile fără sfârşit ale minţii mele: cine sunt? Cine sunt eu?”

Subjugat de explozia lui interioară, realitatea înconjurătoare i se pare naratorului golită de orice semnificaţie, nu îl miră nici măcar halucinanta imagine a „căpitanului Spaimă” în genunchi, plângând şi bolborosind ceva despre inutilitate şi iertare.

Relatarea se încheie cu o constatare mâhnită: cele scrise sunt doar o aproximaţie palidă până la eroare a trăirilor avute. Şi cu resemnata observaţie că niciodată nu va mai putea privi oamenii şi lucrurile cu ochii de până atunci.

Am luat însemnările cu mine. Pe istoric l-am lăsat aşa cum a dorit, de altfel cred că nici nu era transportabil. La prima atingere mai violentă, am convingerea că s-ar fi transformat instantaneu într-o grămadă de pulbere gălbuie.

Am încercat apoi să aflu amănunte în plus despre Tarrasgo şi banda lui. Întreprindere extrem de grea, sursele de informaţie fiind puţin numeroase şi relativ nesigure. Un lucru mi s-a părut cert şi frapant; revenind din autoexilul său în Ţara Nimicului Extins, Tarrasgo s-a predat, cu condiţia imediat acceptată ca oamenii săi să fie judecaţi separat şi cu indulgenţă. Am găsit de asemenea o cronică a unui martor ocular al execuţiei, care afirmă că privirea pe care Tarrasgo a aruncat-o peste mulţime înainte de a păşi în camera de dezintegrare n-o va putea uita niciodată. Spunea că nici la marii moranx pătaţi de pe Kumbria nu văzuse o privire atât de calmă şi lipsită de obiect.

Am reuşit, cred, să-l identific pe autorul povestirii straniei întâlniri din Pustiul Negru. Printre ofiţerii de stat major ai lui Tarrasgo exista un asasin notoriu, Baldera, poreclit „Trubadurul”

pentru aptitudinile lui poetice.

A fost singurul condamnat la moarte în afara căpitanului. Procesul a fost extrem de lung şi întortocheat din cauza numărului mare de martori audiaţi, a unor vicii de procedură şi mai ales a neobişnuitei forţe de seducţie verbală a acuzatului.

Cu puţin înainte de a fi executat, numeroşi critici literari de prestigiu, cărora Baldera le trimisese diverse lucrări, au înaintat în grup o cerere de achitare, îndreptăţită, spuneau ei, de valoarea excepţională a operei acestuia, solicitând citirea poeziilor lui în instanţă ca act doveditor.

Juriul începuse să şovăie, dar preşedintele, un bătrân senin, cu ochi albaştri şi părul complet alb, îngrozitor mutilat de un jet termic (era unul dintre veteranii debarcării pe Archos), a decis, făcând uz de autoritatea sa, respingerea cererii de achitare. Cuvintele lui finale au fost: „Nicio carte, fie ea genială, nu valorează cât un om, fie el un ratat lipsit de har. Dacă Baldera este un mare poet, propun să i se acorde premiul Lyra post-mortem.” Aceste afirmaţii au stârnit polemici furibunde pe care m-am amuzat să le citesc în presa timpului şi care au avut ca rezultat demisia bătrânului preşedinte. Un remarcabil estet susţinea cu tărie şi maliţie că ar prefera să vadă dezintegraţi o sută de preşedinţi bătrâiori de tribunal, decât să dispară una dintre cărţile lui de căpătâi.

Ar fi mai multe de spus, dar aceasta nu-i povestea menajului literaturii cu viaţa; este povestea oamenilor şi a Grădinii de Cenuşă.

2. *Sanzer Gracht*

Mulţi ani mai târziu, un prieten, un negustor onest şi laş de blănuri rare, pe nume Sanzer Gracht, mi-a făcut o mărturisire jenată.

În timp ce se îndrepta spre Typho-Riegel cu bătrâna sa navetă de croazieră, plină ochi cu blănuri de pubus gulerat şi landră, a trăit o senzaţie inexplicabilă. O vibraţie apărută în corpul navei, un huruit grav şi dispreţul pe care brusc l-a simţit pentru mărfurile din cală; soţia, copiii, firma la care visa să se întoarcă (nu i-au plăcut niciodată prea mult călătoriile) i-au părut deodată o destinaţie lipsită de sens. Simţea un impuls imposibil de controlat să (aici a tăcut puţin, vizibil stânjenit) schimbe direcţia şi să se piardă aiurea în spaţiul fără margini care-l atrăgea ca adâncul ameţitor al unei prăpăstii.

Apoi totul a trecut ca şi cum n-ar fi fost. Mult timp după aceea, numai gândul la acest incident era suficient pentru a-i încreţi pielea de ruşine şi groază. Mi-a cerut părerea dacă n-ar fi bine să meargă la un psihiatru. Am râs, l-am liniştit şi l-am întrebat dacă a văzut ceva, ceva cenuşiu şi imens; cu tot răspunsul nesigur, eu începusem, deşi vag încă, *să ştiu*.

3. *Grin Soliazo*

Convingerile, deja conturate, mi-au fost decisiv întărite de o comunicare prezentată la sesiunea de vară a Academiei Noi de tânărul şi dubiosul astrosof Grin Soliazo. Acesta, dotat cu o voinţă ieşită din comun, a rezistat un timp destul de îndelungat murmurelor ironice sau chiar dezaprobatoare pentru a expune următoarele:

În ziua de 18 martie a.c. a intrat în raza observatorului meu de pe asteroidul Ungaroo, din sistemul pustiu Cassiter, un obiect cosmic neinclus în Catalogul Galactic.

Lipsa oricărei excentricităţi şi deci forma absolut sferică se datorează absenţei mişcării de rotaţie în jurul propriei axe. Pare a fi alcătuit dintr-un material de consistenţa unui lichid vâscos, cu o mare tensiune superficială. Analizele spectrale, repetate îndârjit, n-au reuşit să pună în evidenţă decât vag prezenţa cadmiului.

În ce priveşte orbita sa, o astfel de noţiune nu are sens, pentru că acest corp este *absolut imobil* în raport cu Universul Observabil (rumoare în sală). Toate determinările, executate îngrijit şi cu precizie maximă, conduc la această concluzie; se pare că este afectat într-un mod foarte special de legile lui Newton, corectate de Einstein şi de Urrhoa-Klinger. Atunci când un alt corp ceresc cu masă suficient de mare se apropie suficient de mult (această suficienţă este caracterizată cantitativ de raportul masă-distanţă, a cărui valoare critică egală cu aproximativ 109 kg/m am denumit-o constantă de geneză) de marea sferă imobilă, din ea ţâşneşte o protuberanţă de dimensiuni proporţionale cu masa corpului generator şi cu minimul distanţei faţă de el. (Menţionez că aserţiunile de mai sus trebuie privite nu ca legi, ci doar ca ipoteze, ele verificând 68% din totalul observaţiilor, ceea ce nu e un procent tocmai încurajator.) Aceste cucuie nu pot prezenta şi ramificaţii sau muguri, de aici numele de „Grădina de Cenuşă” sugerat de aspectul general al suprafeţei. După îndepărtarea tatălui pe orbită, fiul se surpă încet, cu regret parcă, în solul originar. Apoi, după o revoluţie completă, fenomenul se repetă, fără ca protuberanţa-fiu să-şi amintească ceva din trecutele sale existenţe (rumoare, râsete răzleţe). Materia Grădinii de Cenuşă, deşi nu se supune fizicii cunoscute, are în compensaţie o

proprietate interesantă: supusă deformării, devine raţională (vuiet prelung în sală). Capacitatea raţională este aproximativ proporţională cu pătratul deformării longitudinale, neglijând termenii de grad superior din dezvoltarea în serie (murmure de dezaprobare, râsete; „ruşine, cum i se permite, aici e un for academic, nu teatrul Halsa”). Pe suprafaţa sferei există simultan între 70 şi 150 de cucuie gânditoare.

Se pare că EI percep universul ca pe un întreg, cu toate că, sau pentru că, nu se pot distinge organe de simţ specializate. Sunt sensibili, practic, la întreaga gamă de frecvenţe a Cosmosului. A raţiona şi a simţi devin în acest caz aspecte indisolubile ale unuia şi aceluiaşi proces, nemaiputând fi separate, ca în cazul fiinţei umane.

Pentru o mai bună înţelegere a conceptului, contraexemplul uman este edificator: a trebuit să luptăm secole de-a rândul cu ideea că Soarele se învârte în jurul Pământului, pentru că aşa ne spuneau ochii. Progresul gândirii umane a constat într-o continuă corectare mentală a datelor primare, aparente, oferite de simţuri. Privim o stea: ne apare, conform simţurilor, ca un punct strălucitor. Trebuie să intervină raţiunea, pentru a ne spune că are un diametru de milioane de kilometri şi că acolo e un imens ocean de hidrogen care se transformă în heliu. Fiii Grădinii de Cenuşă sunt, pur şi simplu, scutiţi de acest neajuns.

Nu toţi au vulgara existenţă monociclică descrisă mai sus. Atunci când raportul dintre masa corpului generator şi produsul dintre minimul distanţei şi perioada de revoluţie a acestuia depăşeşte o anumită valoare numită constantă de stingere, fiul va fi suficient de masiv ca să nu dispară complet până la întoarcerea tatălui. Reziduul creşte cu fiecare rotaţie paternă într-un proces tipic de reacţie pozitivă, aşa că în curând apare un colos: vizibil ca un arătător imens deasupra solului cenuşiu.

Sfârşitul unui astfel de geniu poate fi tragic sau derizoriu. Odată atinsă o înălţime critică invers proporţională cu viteza de creştere, uriaşul flambează, oscilează scurt şi intens, capacitatea raţională tinzând – pentru un interval de timp care tinde spre zero – la infinit, apoi se frânge fulgerător totdeauna la aproximativ o treime deasupra bazei. Ciotul rămas mai persistă o vreme, apoi dispare şi el.

Este, de asemenea, posibil ca, în momentul atingerii cotei critice, densitatea şi rigiditatea să crească foarte mult, în timp

ce capacitatea raţională cade brusc la zero şi colosul devine imobil şi dur, dominând secole de-a rândul orizontul Grădinii de Cenuşă. Rămâne să alegeţi care dintre aceste două finaluri e cel tragic şi care cel derizoriu.

Vă rog, dacă sunt întrebări…

Preşedintele (zâmbind subţire): Am înţeles că referentul ne propune deci o lume serenă de înţelepţi, scrutând Universul cu mintea şi ochii lor pătrunzători.

Soliazo: Vă înşelaţi profund, Preşedinte. Ei sunt foarte departe de ceea ce se înţelege uzual prin fericire. Viaţa lor – deşi nu ştiu dacă această noţiune e consistentă în cazul de faţă – e un chin continuu, privită de noi. Viaţa oamenilor se scurge pe lângă ei ani în şir, de la sine; vine însă uneori – ce-i drept, rareori – câte un moment în existenţa noastră – ce-i drept, nu a tuturor – când ne poticnim de ceva şi totul se prăbuşeşte brusc asupra noastră; povara anilor duşi, amintirea prietenilor morţi, umbra tinereţii stinse şi haita necruţătoare a întrebărilor fundamentale şi perfide: cine sunt? de ce exist? de ce am să mor? unde începe Timpul? unde se termină Spaţiul? Ce sunt, la urma urmei, toate Astea? Care e sensul lor, Marele Sens? E un teren periculos, prin care e recomandabil şi, de altfel, imposibil să zăboveşti prea mult fiindcă, în cel mai bun caz, te alegi cu o durere de cap. Eu personal, când rostesc cuvinte ca *infinit* sau *absolut*, sunt cuprins de o uşoară ameţeală şi am o vagă senzaţie de greaţă. Din fericire, avem o serie de preocupări care estompează până la anihilare aceste întrebări patogene. Ritualul îngurgitării alimentelor, satisfacerea hipertrofiatului instinct sexual uman, nevoia de comunicare, somnul sunt tot atâtea mecanisme de protecţie în faţa presiunii Absolutului. Gândiţi-vă acum la fii Grădinii de Cenuşă; nu mănâncă, nu au sex, nu comunică, nu dorm niciodată. Amintiţi-vă tulburarea copleşitoare şi neputinţa dureroasă care vă cuprinde sau ar trebui să vă cuprindă uneori privind sau gândindu-vă la Cosmos, extindeţi această stare la ore, zile, ani, viaţă şi veţi avea astfel o imagine vagă a fericitei existenţe a înţelepţilor cenuşii. Sau, mai bine, gândiţi-vă la bătrâneţe, Preşedinte; atunci capacitatea de a ne îndopa scade, viaţa sexuală este încheiată, insomniile sunt tot mai dese, cei din jur ne acordă din ce în ce mai puţină atenţie. Încet-încet, rămânem goi şi singuri în faţa Universului. Deşi un mare poet, poate cel mai mare al seminţiei omeneşti, spunea odată,

demult:

„Bătrâneţea (acesta-i numele pe care i-l dau alţii) poate să fie timpul fericirii noastre.”

În sală era acum linişte. Preşedintele întrebă:

— Cum ai reuşit, în fond, să aduni informaţii atât de detaliate despre… sfera asta?

Soliazo privi îndelung în gol înainte de a răspunde.

— Prin experienţă personală, Preşedinte.

— Şi de ce nu ai anunţat descoperirea obiectului necunoscut, s-ar fi organizat o observare mai eficientă a lui?

Soliazo ezită din nou.

— Pentru că creierul… adică psihicul… uman poate suferi în apropierea Grădinii de Cenuşă anumite… modificări… ireversibile. Şi, de altfel, la 11 mai a.c., între orele 8 şi 10 U.T., obiectul a dispărut fără urme.

Din nou tăcere. Preşedintele:

— Vreţi să spuneţi ceva, doctor Lynns?

Lynns era un bătrân savant cârcotaş, vestit pentru sancţiunile ironice aplicate tinerilor referenţi.

— Da, voiam să observ că cei vechi ar fi fost tentaţi, Soliazo, să identifice în Grădina dumitale de Cenuşă una dintre cele două regiuni fabuloase ale mitologiei lor, numite Rai şi Iad. Oricum, dacă spui că psihicul uman este influenţat de apropierea… obiectului şi având în vedere fanteziile pseudoştiinţifice (ca să folosesc un termen menajant) pe care le debitezi, cred că ai fost foarte aproape de el.

Unii au zâmbit, alţii nu.

— Da, a răspuns Soliazo mohorât, mult prea aproape.

4. *Eu*

Ei, dar toate astea au fost demult, tare demult. La câtva timp după ridiculizarea sa, Soliazo a sfârşit într-un mod original; în timpul unei curse de rutină, a ieşit în spaţiu fără costum. Zero Absolut i-a conservat aspectul de crai dubios, probabil până în ziua de azi.

Avusesem nişte bani economisiţi, aşa că am putut să-mi plătesc, la pensie, un loc pe Pământul meu natal, făcând uz de relaţiile mele la întreprinderea de Administrare a Omului.

Având acum excesiv de mult timp la dispoziţie, mi-am permis să fac nişte calcule; Tarrasgo – Ţara Nimicului Extins, Sanzer Gracht – Typho-Riegel, Soliazo – Ungaroo-Cassiter. Aceste trei puncte sunt aproximativ coliniare şi asta mă face să cred că sunt perfect coliniare.

Traiectoria Grădinii prin Univers este o *dreaptă*. Afirmaţia nu contrazice decât la prima vedere mecanica lui Newton şi Lagrange, pentru că la limită dreapta este o curbă cu raza de curbură infinită. O problemă cu adevărat fecundă ar fi căutarea *centrului* acestei curburi. Înaintarea pe traiectorie se face nu cu viteză constantă, nici măcar accelerat, ci în salturi neliniare, instantanee, între care imobilismul este absolut.

Oricum, eu continui să ies în nopţile senine în grădină şi să privesc cerul.

Marc Laidlaw
Băieţii din 400
(„400 Boys”, 1983)

Traducere de Bogdan Gheorghiu

„Sacrifică-ne!”
— *Popol Vuh*

Stăm şi simţim cum moare Fun City. Cu două etaje deasupra subsolului nostru, la nivelul străzii, ceva mare turteşte piramidele de apartamente. Simţim vieţile stingându-se ca nişte becuri sparte; nu-ţi trebuie al doilea văz ca să vezi prin alţi ochi în momente ca astea. Am puseuri de frică şi durere instantanee, dar niciuna nu durează mult. Cartea îmi scapă din mâini şi suflu în lumânare, stingând-o.

Noi suntem Fraţii, o echipă de doisprezece. Ieri erau douăzeci şi doi, dar nu toţi au apucat să ajungă la timp în subsol.

Slash, jupânul nostru, e suit pe o ladă încărcându-şi şi descărcându-şi pistolul cu unicul lui glonţ de argint. Jaguar Plângăciosul îngenunchează în colţ pe pătura lui veche, plângând ca apucatul, şi de data asta are şi de ce. Bunul meu Frate Jade tot roteşte de cilindrii holotubului căutând posturi, dar nu prinde decât purici care sună ca urletul din minţile noastre, urletul care nu vrea să se stingă decât pe măsură ce e strivit voce cu voce.

Slash face:

— Jade, opreşte chestia aia sau ţi-o scurtcircuitez eu.

El e şeful nostru, jucătorul nostru. Are buzele cenuşii, gura de două ori prea largă acolo unde un bisturiu Soooooot i-a deschis obrajii. E sâsâit.

Jade se strâmbă şi opreşte tubul, dar sunetele pe care le auzim în loc nu sunt cu nimic mai bune. Bubuituri de paşi îndepărtaţi, strigăte din cer, râs monstruos. Pare a trece mai departe, mai adânc în Fun City.

— O să fie duşi cât ai clipi, face Jade.

— Crezi că le ştii pe toate, face Vave O’Claw, disecând un ceas cu sonerie cu un deget de crom în felul în care unii copii se scurmă în nas.

— Nici măcar nu ştii ce sunt…

— I-am văzut, face Jade. Croak *(Croak – croncănit, a croncăni)* şi cu mine. Aşa e, Croak?

Aprob fără niciun sunet. N-am limbă în gură. Doar croncănesc după ce m-au aranjat pe gratis fiindcă am vorbit urât cu un cognibot al Controllerilor când aveam doisprezece ani.

Jade şi cu mine am ieşit noaptea trecută şi ne-am căţărat pe o piramidă goală ca să vedem ce putem vedea. Dincolo de Riverrun Blvd. lumea ardea de lumină şi a trebuit să nu mă uit. Jade a privit fix în continuare şi a văzut uriaşii sălbatici alergând cu strălucirea. Apoi am auzit o mie de corzi de chitară rupându-se şi Jade a zis că uriaşii smulseseră Podul Mare din rădăcini şi aruncaseră cu el după Lună. Am ridicat privirea şi am văzut o arcadă neagră dându-se peste cap, cablurile vibrând în timp ce se răsucea în sus şi iar în sus prin fumul cu aşchii şi nu cădea înapoi – cel puţin nu cât am aşteptat noi, adică nu foarte mult.

— Orice ar fi s-ar putea să rămână aici pe veci, face Slash, sucindu-şi gura la mijloc când rânjeşte. Să nu plece niciodată.

Plângăciosul se opreşte din suspinat atât cât să zică:

— Ni-niciodată?

— De ce ar pleca? Se pare că au bătut drum lung ca să ajungă în Fun City, nu? Poate avem o echipă nouă pe mâini, Fraţilor.

— Fix ce avem nevoie, face Jade. Nu-mi cereţi să mă bat cu ei, totuşi. Nu-s înarmat destul. Dacă n-au putut Controllerii să-i oprească să intre peste noi, ce-am putea noi să facem?

Slash îşi lasă capul pe o parte.

— Jade, Fratele meu, ascultă bine. Dacă eu îţi cer să te baţi, te baţi. Dacă îţi cer să sari dintr-un cuib, sari. Sau găseşti altă echipă. Ştii că nu-ţi cer astea decât ca să ai mereu o viaţă interesantă.

— Destul de interesantă, mormăie bunul meu Frate.

— Hei! face Plângăciosul.

E mai mare şi mai bătrân decât oricare dintre noi, dar n-are nici mintea unuia de zece ani.

— Ascultaţi!

Ascultăm.

— N-aud nimic, face Skag.

— Da! Ni-nimic. S-au dus.

S-a grăbit să vorbească. Într-o clipă tunetul e în ziduri, betonul colcăie sub picioare şi tavanul plouă. Plonjez sub o masă, cu Jade.

Tunetul se stinge într-o şoaptă. Apoi e linişte adevărată.

— Eşti întreg, Croak? face Jade.

Dau din cap că da şi mă uit în subsol după ceilalţi Fraţi. Îmi dau seama după starea de spirit a echipei din încăpere că nimeni nu e rănit.

În clipa următoare scoatem un oftat pe douăsprezece voci.

E lumină naturală în subsol. De unde?

Privind de sub masă, văd în treacăt luna la mai bine de două etaje deasupra. Ultimul şoc spărsese vechiul cuib de locuinţe, deschizându-l spre cer. Straturi de podele şi plafoane mărginesc o fisură; ţevi de apă se încrucişează în aer ca nişte pânze de metal; capătul flasc al unei saltele varsă spumă peste noi.

Luna dispare într-un fum negru clocotitor; e acelaşi fum pe care l-am văzut clătind oraşul ieri, când stelele sfârâiau ca nişte vâlvătăi într-un accident de maşină. Doamna Moarte cu parfumul ei ce coboară târându-se odată cu fumul.

Slash stă crăcănat peste spărtura care trece prin centrul camerei. Îşi bagă pistolul în buzunar. Argintul singurului glonţ a fost amestecat cu puţin din sângele lui Slash. Îl păstrează pentru Soooooot-ul care i-a dat rânjetul ăla, un anume şmecher pe nume HiLo.

— Bine, trupă, face Slash. Hai s-o tăiem de-aici.

Vave şi Jade rup scândurile de la uşă. Subsolul fusese securizat, ca să ne păzească bine când se îngroaşă gluma în Fun City. Vave ecranase zidurile, ca atunci când vin cogniboţii Controllerilor să scaneze după ascunzători să recepteze ţevăria dintr-o cameră goală. Nici urmă de noi.

Dincolo de uşă, treptele se înclină într-o pantă dementă; nimic cu care să nu ne descurcăm. Privesc în urmă la subsol când ne îndreptăm în sus, fiindcă ajunsesem să simt că acolo e acasă.

Eram acolo când au venit Controllerii să caute recruţi pentru război. S-au gândit că avem exact vârsta care trebuie:

— Ieşiţi, ieşiţi la vedere!

Când au venit la vânătoare, ne-am făcut numărul şi am dispărut.

Asta era în ultimele zile din calendar, când toată lumea urla:

Hei!

A Venit!

Ultimul Război Mondial!

Ce ne-au zis despre război încăpea în vârful degetului mic al

lui Vave, pe care şi-l scobise pentru săgeţi explozive. Încă voiau ca noi să luptăm în el. Târgul era să primim o excursie pe Lună gratis, pentru antrenament la Base English, apoi să ne trimită înapoi pe Pământ cu bateriile încărcate şi hai pe ei. MexicoSovieticii cloceau războaie ca pe ouă, unul după altul, în sud. Lucrurile s-au înfierbântat într-atât încât puteam să vedem cerul strălucind alb în unele nopţi, iar ziua galben.

Controlul Federal ne-a închis bine oraşul continental într-o băşică transparentă: numai aerul şi lumina intrau şi ieşeau fără parolă. Vave a fost sigur, când a văzut lumina galbenă, că MexicoSovieticii lansaseră ceva înfiorător contra cortinei invizibile, ceva destul de puternic cât să treacă prin ea.

Tăcem mâlc şi ne strecurăm până la Bulevard. Teritoriul nostru ţine de pe 56 până pe 88 între Westland şi Chico. Luminile străzii sunt sparte la fel ca fiecare fereastră a tuturor clădirilor şi maşinilor distruse. Gunoaie şi cadavre sunt împrăştiate peste tot.

— Ei, căcat, face Vave.

Plângăciosul începe să zbiere.

— Mai caută, Croak, face Slash. Ia tot.

Vreau să nu mă uit dar trebuie să păstrez asta pentru mai târziu. Aproape că plâng fiindcă mama şi fratele meu adevărat au murit. Pun *asta* deoparte şi fac ce e de făcut. Slash mă lasă să mă ţin pe urma Fraţilor.

La Pilonul Federal – de unde controlează oamenii şi părţile programabile din Fun City – Domnul Rezolvă-tot mi-a prins limba cu foarfeca şi a început de la celălalt capăt. N-a trăit cât să-şi termine treaba. O brigadă de Quazis şi Moofs, condusă de Fraţii mei, m-a scăpat.

Asta cere muncă de echipă. Ştiu că altceva au zis Controllerii, au zis că suntem bătăuşi subversivi, ca Anarcanii, fără nicio loialitate pentru Fun City. Dar dacă ai ascultat vreodată ce spun ei, pune-ţi sare în urechi. Ai noştri nu s-au bătut decât când a trebuit. Când viaţa a devenit apăsătoare în Fun City, nu era altundeva de sărit decât în lături, în teritoriul următor. Intră nepoftit şi… lucrurile s-au rezolvat.

Văd o lucire argintie pe Bulevard. Un cognibot e calat cu scanerele oprite, inutil pentru chelioşii care stau în Pilon şi supraveghează străzile. Îl arăt cu degetul, gândindu-mă că nu se poate să mai fi rămas mulţi chelioşi.

— Nu mai e lege, face Jade.

— Nu ne mai stă nimic în cale, face Slash.

O luăm de-a lungul Bulevardului. Când trece pe lângă robot, Vave se opreşte ca să-i deşurubeze duzele laser de pe turelă. Legate la nişte baterii, o să iasă nişte arme meseriaşe.

Luăm lanterne din magazine-monstru distruse. O vreme ne uităm prin ruine, dar treaba se complică rapid. Rămâne să ne găsim drumul prin munţii prăbuşiţi care erau piramidele şi cuiburile lungi cât un cartier întreg. Durează ceva timp.

E vopsea proaspătă pe zidurile încă în picioare, scurgându-se în roşu-negricios de parcă n-o să se mai usuce niciodată. Mirosul de moarte proaspătă suflă dinspre centrul oraşului. Altă mâţă vagabondă ni s-a pişat în teritoriu.

Mă întreb de supravieţuitori. Când ne trimitem mintea prin ruine, nu simţim nimic. N-a fost niciodată multă lume aici când lucrurile mergeau bine. Cele mai multe cuiburi s-au golit în anii zăpuşelii, când bătrânii au murit şi copilaşii, neatinşi de boală, s-au apropiat unii de alţii şi au învăţat să împartă puterea.

Se face tot mai întuneric, mai cald; miroase tot mai rău. Din când în când soarele ne priveşte prin vârtejurile de fum. Cadavrele care ne privesc de la ferestre mă fac să mă bucur că n-am căutat-o deloc pe mama sau pe fratele meu. Adunăm conserve cu mâncare, în linişte deplină. Bulevardul n-a mai văzut o noapte atât de moartă. De obicei brigăzile se plimbau, făceau ravagii, cafturi la liber după reguli.

Trecem prin teritoriu după teritoriu: Bennies, Silks, Quazis, Mannies şi Angels. Nimeni. Dacă vreo echipă e în viaţă, e în ascunzători, neştiută; dacă s-au ascuns la suprafaţă sunt morţi, ca şi restul.

Aşteptăm semnalul psihic – ca o şoaptă în stomac – care să dea de gol altă echipă. În noapte nu e nimic, doar moarte.

— Staţi strânşi, băieţi, face Jade.

— Staţi aşa, face Slash.

Ne oprim la 265 în teritoriul Snubnose. Privind de-a lungul Bulevardului, văd pe cineva care stă în vârful unui morman de moloz. Scutură din cap şi ridică mâinile.

— Ei bine, face Slash.

Tipul o ia în jos pe morman. E atât de slăbit, că se rostogoleşte şi cade ca o avalanşă pe restul distanţei până la stradă. Îl înconjurăm şi ridică privirea în zeroul negru al

pistolului lui Slash.

— Salutare, HiLo, face Slash.

Are pe el un rânjet pe care trebuie că l-a păstrat odată cu glonţul de argint. Îi ajunge până la urechi.

— Cum o mai duc Soooooots?

HiLo nu arată tocmai a jupân. Costumul lui cu fulgere roşii şi negre e pătat şi făcut franjuri, gulerul rupt şi înlocuit cu un bandaj la una dintre încheieturi. Lentila stângă din rama neagră ochi-de-bufniţă e spartă, iar părul tuns periuţă e răzuit pe alocuri până la piele.

HiLo nu zice nimic. Priveşte fix pistolul şi aşteaptă să fie apăsat trăgaciul, ultimul sunet pe care are să-l audă vreodată. Şi noi aşteptăm.

E o lacrimă mare care se scurge de pe lentila spartă, spălând obrazul jegos al lui HiLo.

Slash râde. Apoi lasă pistolul jos şi zice:

— Nu în noaptea asta.

HiLo nu schiţează niciun gest.

Pe Bulevard, o conductă de gaz sare în aer şi ne vopseşte pe toţi în lumină portocalie. Izbucnim toţi în râs. E amuzant, cred. Zâmbetul lui HiLo e tăcut.

Slash îl saltă pe HiLo în picioare cu o smucitură.

— Am alte chestii sub piele, jupâne. Arăţi vai de steaua ta. Unde ţi-e echipa?

HiLo se uită în pământ, scutură din cap.

— Jupâne, face, ne-au strivit. Numai aşa se poate zice.

Un şuvoi de lacrimi îl urmează pe primul; şi le şterge.

— N-a mai rămas nimeni din Soooooots.

— Mai eşti tu, face Slash şi pune o mână pe umărul lui HiLo.

— Nu se poate jupân fără echipă, Slash.

— Ba cum să nu! Ce s-a-ntâmplat?

HiLo se uită de-a lungul străzii.

— Ne-au luat alţii cartierul, face. Sunt uriaşi, Slash – ştiu că sună a nebunie.

— Nu, face Jade, i-am văzut eu.

HiLo face:

— I-am auzit venind, dar dacă-i şi vedeam nu le-aş fi zis niciodată ălora din Soooooots să stea grupaţi. Credeam că avem şanse de care să ne ţinem, dar am luat ţeapă. Ne-au *aruncat.* Nişte tovarăşi de-ai mei au zburat mai sus de Pilon. Băieţii

ăştia… mari, băieţii ăştia. Acum în 400 e plin de ei. Strălucesc şi tremură cum fac luminile când iei o bâtă în cap şi leşini.

Vave face:

— Cred că au vrut să bage frica în voi.

— Dacă mă gândeam că nu-s decât nişte băieţi nu m-aş fi speriat, Frate, face HiLo. Dar sunt mai mult de atât. Am încercat să-i fac psihic şi aproape a mers. Sunt făcuţi din chestia aia: pare adevărată şi te face bucăţi, dar când te bagi cu mintea se împrăştie ca albinele. N-am fost destui ca să facem mare scofală. Şi n-am fost pregătiţi pentru ei. Am scăpat numai fiindcă NimbleJax m-a lăsat lat şi m-a îndesat sub un transport. Când m-am trezit se terminase. Am luat-o în lungul Bulevardului. Mă gândeam că o să dau de ceva echipe, dar nu e nimeni. Or fi în ascunzători. Mi-a fost frică să verific. Cei mai mulţi m-ar termina înainte să scot primul cuvânt.

— E greu de unul singur, altfel e când ai o echipă în spate, face Slash. Câte ascunzători ştii?

— Poate şase. Am o pistă pentru JipJaps, dar nu sunt sigur. Ştiu unde dai de Zips, Kingpins, Gerlz, Myrmies… Sledges… Putem să ajungem în teritoriul Galrog rapid, prin tunelurile subterane.

Slash se întoarce spre mine.

— Ce avem?

Scot lista mototolită şi i-o dau lui Jade, care o citeşte.

— JipJaps, Sledges, Drummers, A-V Marias, Chix, Chogs, Dannies. Dacă vreunii dintre ei mai trăiesc, o să ştie şi de alţii.

— Corect, face Slash.

Jade îmi dă un ghiont:

— Mă întreb dacă echipa asta nouă are un nume.

Ştie că-mi place să pun lucrurile în clar. Rânjesc şi iau lista înapoi, scot un creion şi scriu *Băieţii din 400*.

— Fiindcă au luat 400-le, face Jade.

Aprob din cap, dar asta nu e tot. Undeva cred că am citit de nişte Băieţi care au dat lumea peste cap, care torturau bunicuţe. Sună a ceva de care ar fi în stare Băieţii ăştia.

În capătul străzii, luna urcă prin fumul care îi dă culoarea ruginii. Din ea lipsesc bucăţi mari.

— O să-i rupem, face Vave.

Priveliştea lunii ne întristează şi ne sperie în acelaşi timp. Îmi amintesc cum era, perfectă şi rotundă ca o perlă pe catifeaua de

la magazinul de bijuterii, frumoasă şi mai luminoasă decât luminile străzii chiar şi când cel mai greu smog o colora în maro. Maroul ăla era mai bun decât roşul ăsta sângeriu fărâmiţat. Arată de parcă a fost folosită la exerciţii de tragere. Poate că Băieţii ăia au aruncat cu Marele Pod în Base English.

— Cartierul nostru nu mai e, face HiLo. Îi vreau pe Băieţii ăia. O să fie căcaţii ăia sau eu.

— Suntem cu tine, face Slash. Să ne mişcăm repede. Ne despărţim, Fraţilor. O să luăm câteva ascunzători. Jade, Croak, voi veniţi cu mine şi HiLo. Să vedem dacă Galroagele ălea ştiu de vorbă bună.

Slash le zice celorlalţi Fraţi unde să se uite şi unde să ne întâlnim. Ne luăm la revedere. Găsim treptele spre cel mai apropiat tunel şi coborâm pe coridoare pline de umbre, unde zac trupuri în aşteptarea ultimului tren.

Ne fugărim cu şobolanii prin tunel. Sunt mai răi şi mai graşi ca oricând, dar lanternele noastre îi ţin la distanţă.

— Mai ai lama aia afurisită? face Slash.

— Pe-asta mică? HiLo jonglează cu mâna lui bună şi în palmă îi cade o lamă de bisturiu.

Ochii lui Slash îngheaţă şi gura i se strânge.

— S-ar putea să ne trebuiască, face.

— Aşa e, Frate.

HiLo o face să dispară.

Bag seamă că aşa e să fie.

Trecem de încă vreo câteva coridoare până să ieşim deasupra. Ne-am mişcat mai repede decât la suprafaţă; acum suntem aproape de capătul de jos al Fun City.

— Pe aici.

HiLo arată dincolo de cuiburile distruse. Văd coduri scrise pe zidurile roase: semnale Galrog?

— Staţi aşa, face Jade. Mor de foame.

E un magazin de băuturi la un bloc distanţă. Ridicăm şi răsucim uşa ca să o deschidem, cu uşurinţa cu care rupi o mână. Nimic nu se mişcă înăuntru sau pe străzi, şi lanternele noastre se plimbă peste şiruri de sticle. Sticlă spartă ne pocneşte sub adidaşi. Locul miroase a băutură, şi mă îmbăt respirând. Găsim chipsuri şi batoane de ciocolată care au supravieţuit sub o tejghea şi le băgăm în noi în dreptul uşii.

— Deci unde e ascunzătoarea Galrog? face Jade, terminând

un baton 5th Ave.

Chiar atunci simţim împunsătura fină şi adâncă. Asta şopteşte a moarte. O echipă ne anunţă că ne-a înconjurat.

HiLo face:

— Pitiţi-vă.

— Nu, face Slash. Gata cu ascunsul.

Mergem încet la uşă şi ne uităm afară. Umbre se cojesc de pe ziduri şi se strecoară din capete de alei. Nu avem nicio ieşire.

— Nu scoateţi cuţitele, Fraţilor.

Nu m-am mai bătut cu Galrog; pricep de ce ne-a ţinut Slash departe. Sunt blindate cu steluţe, pistoale, puşti… Şi neînarmate ar fi fost fioroase cu ochii lor pictaţi cu foc, părul în cozi gen sumo, ciopârţite, într-o duzină de culori, şi formele geometrice multicolore tatuate pe obraji. Cele mai multe sunt îmbrăcate în negru; toate sunt pe role cu boturi-lamă.

Sentimentele le sunt ascunse de noi în spatele unei perdele de ameninţări tăcute.

O voce joasă:

— Ieşiţi dacă aveţi de gând să mai respiraţi.

Ieşim, ţinând aproape în timp ce fetele se strâng în jurul nostru. Jade ridică lanterna dar o Galrog cu triunghiuri albastre pe obraji şi o coadă blond-violetă i-o zboară din mână cu piciorul. Zboară învârtind un spot înnebunitor prin aer. Jade n-are nicio zgârietură la degete. Eu îmi ţin lanterna oprită.

O ditamai Galroaga se apropie pe role. Arată ca un cognibot, cu baterii pe umeri, cabluri brăzdându-i braţele şi tunsoarea afro în care şi-a atârnat clopoţei şi cioburi de sticlă. Are o turelă laser prinsă la cap şi un pistol în fiecare mână.

Ne aruncă o privire de control mie şi lui Jade, apoi se întoarce spre jupâni.

— Jupân HiLo şi Jupân Slash, face. V-aţi găsit.

— N-o mai lungi, Bala, face Slash. Cartierele sunt distruse.

— Văd.

Zâmbeşte cu dinţi negri, roşi de acid.

— Hevvies au încasat-o alături şi mai avem un teren de joacă.

— Jucaţi-vă fericite o zi, două, face HiLo. Cine i-a strivit pe ei o să se întoarcă după voi.

— Clădirile i-au strivit. Sfârşitul lumii a fost şi a trecut. Voi unde aţi fost?

— Avem o echipă nouă la joacă prin Fun City, face HiLo.

Ochii Balei devin fante.

— Acum vă puneţi bine cu noi, nu? Vreţi să scăpaţi.

— 400, face Jade.

— Destui cât să îţi dea de lucru! râde şi face un semicerc cu rolele. Poate!

— Fac din Fun City teritoriul lor – poate pe tot. Nu joacă cinsist, n-au auzit de reguli.

— Căcat, face ea şi îşi scutură părul astfel încât clopoţeii de tinichea tremură. Aţi dat de dracu', băi.

Slash ştie că ascultă.

— Chemăm toate echipele, Bala. Trebuie să ne salvăm pielea acum şi asta înseamnă să mai găsim ascunzători, să le zicem la fraieri ce se întâmplă. Intri sau ieşi?

HiLo face:

— I-au ars pe Soooooots în fix treizeci de secunde.

O undă de şoc străbate strada, ca vârful unui bici din centrul oraşului. Ne ia pe toţi prin surprindere şi patru gărzi cad; Galroagele, Fraţii, Soooooot – toţi ne temem de nenorociţii ăia. Ne uneşte uite-aşa.

Când trece şocul, ne uităm unii la alţii cu ochi mari. Toate ameninţările tăcute de la Galrog s-au dus. Trebuie să ţinem aproape.

— Să-i ducem pe puştii ăştia acasă, face Bala.

— Da, mami!

Cu un şuierat de role, Galroagele o iau din loc.

Escorta noastră bine înarmată ne conduce printr-un labirint de urme de role în moloz.

— Băieţi? o aud pe Bala zicându-le celorlalţi jupâni. Noi credeam altfel.

— Ce credeaţi voi?

— Zei, face Bala.

— Zei!

— Un fel de zei, chestie psihologică. Mama-Mare s-a uitat în oglindă şi a văzut un foc mare făcut din oraşe. Mai ştii cum era înainte să se spargă băşica? Erau războaie în sud, bombe ciudate explodau ca petardele. Cine ştie ce se pregătea în toată forfota aia? Mama-Mare a zis că e sfârşitul lumii, vremea ca cei de afară să vină prin crăpături. Au tras toată energia aia şi au făcut-o masă. După care au început să facă urât, să spargă. Unde să dea mai la fix decât în Fun City?

— Sfârşitul lumii? face HiLo. Şi cum se face că suntem încă aici?

Bala râde.

— Tăntălăule, cum se face că ai ajuns jupân? Nimic nu se termină. Nimic.

În zece minute ajungem la o piramidă-supermarket cu oglinzile de jos puse la loc ca un puzzle de cioburi. Bala fluieră şi uşile duble se deschid larg.

Intrăm.

Primul lucru pe care îl văd sunt cutii cu provizii stivuite în intervalurile dintre rafturi, cuptoare de gătit aprinse, paturi de campanie şi grămezi de pături. Mai văd câţiva inşi care n-au cum să fie Galroage – copii, câţiva adulţi.

— Am strâns supravieţuitorii, face Bala. Mama-Mare ne-a zis să facem aşa.

Ridică din umeri.

Mama-Mare e străveche, din câte am auzit. A supravieţuit molimelor şi a venit de partea găştilor. Trebuie să fie la etaj, privind în oglindă, bombănind.

Slash şi HiLo se uită unul la altul. Nu pot să-mi dau seama la ce se gândesc. Slash se întoarce spre mine şi Jade.

— Deci, Fraţilor, avem de lucru. Staţi prin preajmă.

— Avem unde dormi? face Jade.

Paturile de campanie şi păturile ne-au făcut pe amândoi somnoroşi.

Bala arată o scară rulantă moartă.

— Arată-le drumul, Shell.

Galroaga cu coadă blondă cu violet ia viteză pe un interval şi sare primele patru trepte ale scării rulante. Aleargă până în vârf fără să sară o treaptă şi rânjeşte la noi de sus.

— E un înger, face Jade.

Sus mai sunt Galroage. Unele fete sunt învelite, sforăind pe lângă ziduri.

Shell şi-a ţuguiat buzele şi râde.

— N-am mai văzut Fraţi într-un supermarket până acum.

— Vai, mama îşi făcea cumpărăturile aici, face Jade.

O măsoară cu privirea.

— Ce-a cumpărat? Pe taică-tu?

Jade scoate degetul mare prin pumn şi îl agită cu un rânjet larg. Celelalte fete râd, nu şi Shell. Ochii ei albaştri se întunecă

şi obrajii se înroşesc sub triunghiurile albastre. Îl apuc de braţ pe Jade.

— Nu-l irosi, face altă Galrog.

— Îi iau eu vârful, face Shell şi arată o lamă. Curat şi frumos.

Îl trag de mână pe Jade şi el renunţă.

— Hai, luaţi-vă pături, face Shell. Puteţi să dormiţi uite-aici.

Ne luăm păturile într-un colţ, ne învelim şi adormim aproape unul de celălalt. Visez fum.

E încă întuneric când ne trezeşte Slash.

— Hai, Fraţilor, e de lucru.

Lucrurile şi-au dat drumul, se vede. Galroagele ştiu ascunzătorile mai multor echipe decât ştim noi că există, unele din afara Fun City. Rătăcitorii au căutat toată noaptea şi acum treaba merge din plin. Din centru şi de la periferie într-un cerc larg în jurul lui 400, i-au chemat pe toţi care pot veni.

Noaptea falsă de fum o ţine tot aşa, nu se ştie cât. E tot întuneric când Fun City începe să se mişte.

Peste cuib şi pe sub stradă, prin canale, pe bulevard şi pe alei, ne apropiem strâns ca un garou de 400, unde Soooooots aveau teren de joacă. De la 1 la 1000, Bayview St. la Riverrun Blvd., dărâmăturile se împrăştie şi subtunelurile roiesc pe măsură ce Fun City se mişcă. Fraţilor şi Galroagelor li se alătură Ratbeaters, Drummers, Myrmies, şi Kingpins din Piltown, Renfrew şi din Upperhand Hills. Diablos merg împreună cu Chogs şi Cholos, Sledges şi Trimtones, JipJaps şi A-V Marias. Tints, Chix, Rockoboys, Gerlz, Floods, Zips şi Zaps. Mai mulţi decât îmi pot aminti.

E o singură echipă, echipa Fun City, şi toate numele înseamnă acelaşi lucru.

Noi, Fraţii, mergem umăr la umăr cu ultimul Soooooot de printre noi.

Pe scările din tuneluri mărşăluim către o suprafaţă neagră distrusă. Arată ca sfârşitul lumii, dar suntem încă în viaţă. Abia pot respira timp de un minut, dar merg în continuare şi îmi las furia să fiarbă.

Drept înainte, Băieţii din 400 se liniştesc până la un uruit de furnal.

Pe la 359 ne-am răspândit pe străduţe întortocheate în teritoriul Băieţilor.

Când ajungem la 398, focul luminează din cuiburile care ne

stau înainte. E un sunet ca un zgârie-nori care face primul lui pas. Un urlet răsună sus între turnuri şi cade în stradă.

La colţul următor văd o mână întinsă de sub dărâmături. În jurul încheieturii, cătuşa e zimţată negru şi roşu.

— Înainte, face HiLo.

Păşim pe 400 şi privim pentru o veşnicie.

Străzile pe care le ştim s-au dus. Betonul a fost pulverizat în pietriş şi praf, crăpat de dedesubt. Cuiburile piramidă sunt pui de conuri de vulcan care tuşesc fum, supurează foc şi ard cicatrice negre în pământul frânt. Turnuri se îngrămădesc greoaie împrejurul vulcanilor scuipători ca nişte clădiri care stau să se încălzească sub cerul golit.

Să fi construit Băieţii un oraş nou? Dacă da, ar fi mai rău ca moartea.

Dincolo de focuri vedem restul din Fun City. Simţim echipa în toate părţile, o pulsaţie de viaţă legându-ne, o singură răsuflare.

HiLo a mai văzut câte ceva din astea, dar nu tot. Nu varsă o lacrimă în noaptea asta. Merge înaintea noastră spre a sta, negru, în faţa flăcărilor. Îşi dă capul pe spate şi urlă:

— *Alooooooo!*

Un con erupe între clădirile-monstru. Îl acoperă, aşa că strigă mai tare.

— *ALO, BĂIEŢI!*

Luminile stradale sparte revin pe jumătate la viaţă. Deasupra capului meu una explodează într-o străfulgerare.

— *Asta e zona noastră, Băieţi!*

Galroage şi Trimstones bat în maşini răsturnate. Asta face să-mi fiarbă sângele în vene.

— *Deci aţi dat în cuiburile noastre, Băieţei. Deci ne-aţi violat oraşul, oraşul nostru.*

Lumea noastră. Mă gândesc la Lună şi mă înţeapă ochii.

— *Şi ce?*

Luminile se sting. Pământul se cutremură. Conurile uruie şi vomită sânge fierbinte peste toate clădirile alea; îl aud cum sfârâie pe măsură ce se scurge. Tunetul vorbeşte dintre turnuri.

— *Pun pariu că n-o să CREŞTEŢI niciodată.*

Uite-i că vin.

Dintr-odată sunt mai multe clădiri pe stradă. Crezusem că sunt clădiri, dar sunt Băieţi *mari:* de 400 cel puţin.

— Calm, face Slash.

Băieţii din 400 tună pe străzile noastre. Ne dăm înapoi prin umbre în ascunzişuri în care numai noi putem ajunge.

Primii Băieţi agită lanţuri cu zale cât nişte patinoare. Cad vârfurile câtorva cuiburi din preajmă. Băieţii nu prea au cum să ne ia de acolo de sus, dar pot să ne acopere cu moloz.

Arată de şapte-opt ani cu toată mărimea lor, şi încă mai au grăsime de bebeluş pe feţele lor lungi şi transpirate. Ochii lor au o strălucire vicioasă cum au băieţii la vârsta aia când rup picioarele unui gândac – râzând isteric, dar speriaţi şi înspăimântaţi de ceea ce-şi văd mâinile făcând. Asta îi face să arate de două ori mai periculoşi. Ard sub piele, galben febril.

Arată mai speriaţi decât noi. Frica s-a stins pentru Singura Echipă. Ne ducem spre ei când vin, trimiţându-ne puterea din toate părţile. Cântăm, dar nu ştiu dacă sunt cuvinte; e un urlet. Ar putea să însemne „Bateţi-ne dacă puteţi, Băieţei, bateţi-ne la mărimea noastră."

Mă simt de parcă m-a prins o flacără rece şi galbenă de febră; mă îmbolnăveşte, dar durerea îmi spune cât de real e. Îmi găsesc puterea în asta; toţi ne-o găsim. Ne ţinem de foc, sugându-l, trimiţându-l jos în pământ prin picioarele noastre.

Băieţii încep să rânjească şi să strângă din ochi. Cei mai de aproape încep să se micşoreze, făcându-se tot mai mici cu fiecare pas.

Absorbim şi scuipăm febra. Focul trece prin noi. Urletul ni se sincronizează.

Băieţii se fac tot mai mici, mai mici şi mai palizi. Copiii mici nu ştiu niciodată când să se oprească. Şi când s-au consumat, îi dau înainte.

Pe când ne retragem, primul Băiat se micşorează. Acum un minut era mai înalt decât cuiburile; acum abia mai ocupă strada. O duzină de tovarăşi de-ai lui care se micşorează o umplu de fiecare parte. Izbesc din lanţuri şi urlă la cer ca nişte decupaje urlând pe fundalul focurilor oraşului.

Trec de HiLo în mijlocul străzii şi vin spre noi. Acum sunt de două ori cât noi… la fix.

Cu asta mă descurc.

— Pe ei! ţipă Slash.

Un Băieţel dă după mine cu o afurisită de curbă neagră pe care n-o văd până când îmi şuieră în ureche. Mă aplec repede şi mă ridic şi mai repede acolo unde nu se aşteaptă. Cade fin şi

greoi, mort. Lumina galbenă bolnăvicioasă iese gâlgâind odată cu sângele, păleşte pe stradă.

Mă întorc pentru a-l vedea pe Jade pus jos de un Băieţel cu un topor. N-am ce să fac decât să mă uit în timp ce lama neagră se ridică…

Fluierat ascuţit.

Roţi bâzâind.

Un corp se ciocneşte de Băiat şi îl pune la pământ cu un picior de lame şi rulmenţi. Coadă blond-violetă şi un rânjet larg. Galroaga sare la înălţime şi îi striveşte mâna cu toporul de ciment, lăsând degetele ţepene să se strângă în jurul sângelui şi oaselor coşcovite verzuliu.

Shell râde la Jade şi pleacă.

Mă duc şi îl ridic în picioare. Doi Băieţei se retrag pe o alee întunecată care se aprinde pe măsură ce merg ei. Ne ducem după ei, dar i-au rezolvat deja nişte Quazis şi Drummers care aşteptau. Jade şi cu mine ne întoarcem.

HiLo încă mai priveşte în lungul străzii. Un Băiat a rămas înalt, mai puternic decât restul şi mai rezistent la puterea noastră. Agită o bâtă masivă în mână.

— *Hai încoa', jupâne,* face HiLo. *Mă mai ştii?*

Cel mai mare dintre Băieţi vine, muşcând din străzi. Ne concentrăm să-l scurgem de puteri, dar se micşorează mai încet decât ceilalţi.

Bâta i se izbeşte de pământ – *Bum-Bum-Bum!* Eu şi câteva Galroage aterizăm pe cur. Bâta îndoaie un cuib şi cimentul se împrăştie peste noi, sticla cântă prin aer.

HiLo nu se mişcă. Aşteaptă cu fulgere roşii şi negre senine, cu ambele mâini goale.

Şmecherul cel mare dă iar cu bâta, dar acum capul îi ajunge numai până la etajul cinci al unui Rx. HiLo se fereşte şi bâta trece pe deasupra şi face praf o vitrină.

Bisturiul Soooooot-ului îi luceşte în mână. Se aruncă la glezna Băiatului şi se ţine strâns.

Taie de două ori. Băiatul ţipă ca o pisică. Cea mai bine lucrată tăiere de tendoane pe care o poţi vedea.

Băiatul care ţipă se agită şi dă din picioare destul de tare cât să-l arunce pe HiLo peste stradă în cuşca de metal a vitrinei unui magazin, crăpând-o adânc. HiLo aterizează într-un morman de unghiuri imposibile şi nu mai mişcă.

Slash urlă. Pistolul lui urlă mai tare. Un foc de sânge şi argint. Lasă o dâră strălucitoare în aerul fumuriu.

Băiatul cade şi zgârie cimentul până îi sângerează buricele uriaşe ale degetelor. Gura i se cască larg ca un canal, ochii privesc ca ferestrele sparte de primprejur. Pupilele îi sunt despicate ca ale unui şarpe veninos, faţa îi e lungă şi întunecată, cu nasul coroiat.

Zeu sau băieţel, e mort. Ca şi unii dintre noi.

Cinci Drummeri se caţără pe cadavru pentru runda următoare, dar cu jupânul mort Băieţii nu mai vor. Vulcanii râgâie de parcă şi ei ar renunţa.

Supravieţuitorii stau strălucind în mijlocul teritoriului lor. Câţiva încep să plângă, şi e un sunet pe care nu-l pot reda. Îl face pe Plângăcios să înceapă. Stă în ciment, bâzâind printre degete. Lacrimile lui sunt de culoarea unui curcubeu de benzină pe asfaltul ud.

Absorbim în continuare lucirea de febră, trecând-o pe toată în pământ. Băieţii plâng mai tare, a durere. Încep să tragă unii de alţii, să fugă în spirale, şi unii se aruncă în şuvoaiele de lavă care curg din piramide.

Strălucirea scapă de sub control, ne scapă din mâini, adunându-se între Băieţi cu ultimele puteri – gata să izbucnească.

Ţâşneşte în sus, un şarpe fierbinte ţipând înspre nori.

Băieţii cad morţi şi nu mai mişcă niciodată.

O gaură în tavanul de fum. Cerul albastru întunecat priveşte prin ea, devenind palid pe măsură ce fumul se răreşte. Ultimul urlet al Băieţilor moare în timp ce se crapă de ziuă.

Soarele arată rănit, dar uite-l. Salut!

— La treabă, face Slash. E multă curăţenie de făcut.

A plâns, întinzându-şi gura cenuşie. Cred că-l iubea pe HiLo ca pe un Frate. Aş vrea să pot spune ceva.

Ne ajutăm unii pe alţii. Bătăi pe umeri şi uite cum răsare soarele auriu şi portocaliu şi alb înflăcărat.

Nu-i nevoie să vă zic că arată bine, băieţi.

Robert Sheckley
Lumea pe care ţi-o doreşte inima
(„World of Heart’s Desire”, 1959)

Domnul Wayne trecu peste mormanele de moloz cenuşiu ce-i veneau până la umăr, şi iată-l la Magazinul Lumilor. Arăta exact aşa cum i-l descriseseră prietenii: o baracă mică făcută din scânduri, părţi de maşini, o bucată de tablă zincată şi câteva rânduri de cărămizi sfărâmate, totul spoit cu o vopsea albastră spălăcită.

Domnul Wayne privi înapoi de-a lungul potecii tăiate prin moloz, să se asigure că nu fusese urmărit. Îşi îndesă mai bine pachetul sub braţ; apoi, puţin speriat de propria-i îndrăzneală, deschise uşa şi se strecură înăuntru.

— Bună dimineaţa, zise proprietarul. Corespundea şi el exact descrierii: un bătrân înalt, cu privirea vicleană, cu ochii înguşti şi colţurile gurii lăsate în jos. Îl chema Tompkins. Şedea într-un balansoar vechi, pe a cărui spetează stătea cocoţat un papagal albastru cu verde. Mai era încă un scaun în încăpere, şi o masă. Pe masă – o seringă ruginită.

— Am auzit de prăvălia dumneavoastră de la nişte prieteni, spuse domnul Wayne.

— Atunci ştii preţul, spuse Tompkins. Ai adus?

— Da, spuse domnul Wayne, arătând pachetul. Dar aş vrea să întreb ceva mai întâi…

— Toţi vor să întrebe ceva, zise Tompkins către papagal, care clipi din ochi. Dă-i drumul, întreabă!

— Vreau să ştiu ce se întâmplă de fapt.

Tompkins oftă:

— Uite ce se întâmplă. Îmi plăteşti taxa. Îţi fac o injecţie care te scoate din funcţie. Apoi, cu nişte chestii pe care le am în spatele magazinului, îţi eliberez mintea.

Tompkins zâmbea în timp ce spunea toate acestea, iar enigmaticul său papagal părea să zâmbească şi el.

— Ce se întâmplă după aceea? întrebă domnul Wayne.

— Mintea ta, liberă de trup, va putea să aleagă între nenumăratele lumi virtuale de care Pământul se leapădă în fiecare secundă a existenţei sale.

Rânjind, Tompkins încetă să se mai legene în balansoar şi începu să dea semne de însufleţire.

— Da, prietene, deşi poate nu te-ai gândit niciodată, din momentul în care Pământul ăsta zdrobit s-a născut din pântecele de foc al Soarelui, a renunţat la lumile sale alternat-probabile. Lumi fără sfârşit, emanând din evenimente mari şi mici: fiecare Alexandru şi fiecare amoebă creând lumi, aşa cum undele se propagă pe suprafaţa lacului, indiferent cât de mare sau cât de mică e piatra pe care o arunci. Oare nu aruncă fiecare lucru o umbră? Vezi tu, prietene, Pământul însuşi are patru dimensiuni; drept urmare aruncă umbre tridimensionale, proiecţii materiale palpabile ale ipostazelor succesive prin care trece clipă de clipă în devenirea sa. Milioane, miliarde de Pământuri! O infinitate de Pământuri? Şi mintea ta, eliberată graţie mie, va putea să aleagă oricare dintre aceste lumi, şi să trăiască o vreme în ea.

Stingherit, domnul Wayne îşi dădea seama că Tompkins vorbea ca un circar, promiţând minunăţii care pur şi simplu nu pot exista. Dar, îşi aminti domnul Wayne, i se întâmplaseră doar şi lui unele lucruri în viaţă, pe care niciodată nu le-ar fi crezut posibile. Niciodată! Aşa că, poate, minunile de care vorbeşte Tompkins vor fi şi ele posibile.

Domnul Wayne zise:

— Mi-au spus prietenii că…

— Că sunt un escroc clasa-întâi? întrebă Tompkins.

— Unii asta o fi vrut să dea de înţeles, spuse domnul Wayne precaut. Au mai zis că…

— Ştiu eu ce-au mai zis prietenii ăştia, cu mintea lor murdară. Ţi-au vorbit de satisfacerea dorinţelor. Despre asta vrei s-auzi?

— Da, zise domnul Wayne. Mi-au spus că orice îmi doresc… orice vreau…

— Exact, spuse Tompkins. Nici nu poate fi altfel. Ai de ales între o infinitate de lumi. Mintea ta alege, dar e ghidată numai de dorinţă. Dorinţa ta cea mai adâncă este singurul lucru care contează. Dacă ai nutrit vreodată gândul secret de a ucide…

— O, nu, niciodată, niciodată! strigă domnul Wayne.

— …atunci vei merge într-o lume unde poţi ucide, unde te poţi tăvăli în sânge, unde poţi să-l întreci pe Sade sau pe Cezar, sau pe cine ţi-o fi idolul. Ori, vrei cumva putere? Atunci vei alege o lume în care tu vei fi Dumnezeu, de fapt şi de drept. Sau poate un moloh însetat de sânge, sau poate un prea înţelept Buddha.

— Mă-ndoiesc că eu…

— Mai sunt şi alte dorinţe, spuse Tompkins. Cerul şi iadul. Desfrâul. Orgii, beţie, amor, glorie – tot ce vrei.

— Nemaipomenit! zise domnul Wayne.

— Da, aprobă Tompkins. Desigur, lista mea nu epuizează toate posibilităţile, toate combinaţiile şi permutările de dorinţe. În fond ţi-ai putea dori o viaţă simplă, domoală, pastorală, pe vreo insulă în Mările Sudului, printre băştinaşi edemici.

— Asta mi s-ar potrivi mai bine, spuse domnul Wayne puţin ruşinat.

— Dar cine ştie? întrebă Tompkins. Nici chiar tu singur nu poţi să-ţi cunoşti adevăratele dorinţe. Te-ar putea duce chiar şi la moarte.

— Se întâmplă des? întrebă domnul Wayne neliniştit.

— Din când în când.

— N-aş vrea să mor, spuse domnul Wayne.

— Greu ajungi să ţi se-întâmple aşa ceva, zise Tompkins, privind la pachetul din mâinile domnului Wayne.

— Dacă aşa spuneţi… Dar cum să ştiu eu că totul se petrece aievea? Taxa dumneavoastră este foarte mare, practic este tot ce am. Şi după câte îmi dau seama, îmi daţi un drog care mă face *să visez*. Tot avutul meu, şi-n schimb – o doză de heroină şi-o droaie de cuvinte frumoase.

Tompkins surâse liniştitor:

— Experienţa n-are nimic de-a face cu drogurile. Şi nici cu senzaţia de vis.

— Dacă e *adevărată*, spuse domnul Wayne uşor iritat, de ce nu pot să rămân în lumea dorinţei mele pentru totdeauna?

— La asta lucrez acum, spuse Tompkins. Iată de ce e taxa aşa de ridicată: ca să am materiale, să pot experimenta. Încerc să găsesc un mijloc de a face trecerea definitivă. Până acum n-am reuşit să slăbesc firul care-l leagă pe om de propriul său Pământ – care-l trage înapoi. Nici chiar cele mai sacre mistere n-au putut rupe acest fir, în afară doar de moarte. Dar am eu speranţele mele.

— Ar fi într-adevăr ceva măreţ să reuşiţi, zise domnul Wayne politicos.

— Da, ar fi! strigă Tompkins, într-un brusc acces de pasiune. Căci atunci prăvălia asta prăpădită s-ar transforma într-o trapă de evadare! Şi totul ar fi pe gratis, pe gratis pentru toată lumea! Fiecare s-ar duce pe Pământul dorinţelor sale, Pământul care i

se potriveşte, lăsând locul *ăsta* blestemat pradă viermilor şi şobolanilor.

Tompkins se întrerupse la mijlocul frazei şi reluă cu un calm glacial:

— Dar mă tem că prea-mi dau drumul la gură. Nu pot încă să ofer o evadare definitivă de pe Pământ: nu una care să fie altceva decât moartea. Poate că nu voi putea niciodată. Deocamdată tot ce pot să-ţi ofer este o vacanţă, o schimbare, gustul unei alte lumi şi o privire asupra propriilor tale dorinţe. Îmi ştii taxa. Am să ţi-o înapoiez dacă experienţa nu te va mulţumi.

— Asta-i frumos din partea dumneavoastră, spuse domnul Wayne cu deplină seriozitate. Dar mai e celălalt aspect despre care mi-au vorbit prietenii. Cei zece ani din viaţă.

— Aici nu se poate face nimic, zise Tompkins, nu pot fi înapoiaţi. Experienţa mea provoacă o suprasolicitare colosală a sistemului nervos şi viaţa este scurtată în consecinţă. Este unul dintre motivele pentru care aşa-zisul nostru guvern a declarat ilegale experienţele mele.

— Da, dar n-au strâns şurubul prea tare, spuse domnul Wayne.

— Nu. Oficial, experienţele mele sunt considerate o escrocherie periculoasă. Dar oficialii sunt şi ei oameni, nu? Le-ar plăcea şi lor, ca la toată lumea, să părăsească Pământul ăsta.

— Preţul, medita domnul Wayne, strângându-şi la piept pachetul. Şi zece ani din viaţă! Pentru satisfacerea dorinţelor mele ascunse… Zău, trebuie să mă mai gândesc.

— Gândeşte-te, zise Tompkins indiferent.

***

Tot drumul spre casă, domnul Wayne se gândi. Când trenul ajunse la Port Washington, în Long Island, încă se mai gândea. Şi în timp ce-şi conducea maşina de la gară spre casă, se gândea tot la faţa bătrână şi vicleană a lui Tompkins, la lumile posibile şi la împlinirea dorinţelor.

Dar, când păşi pragul casei, trebui să lase afară toate aceste gânduri. Janet, soţia sa, îl aştepta ca să vorbească el răspicat cu servitoarea, care băuse din nou. Fiul său, Tommy, avea nevoie de ajutor pentru o barcă ce urma să fie lansată la apă chiar mâine. Iar fetiţa voia să-i povestească despre ce-a făcut la

grădiniţă.

Domnul Wayne vorbi frumos dar ferm cu servitoarea. Îl ajută pe Tommy să mai dea un strat de bronz pe fundul bărcii şi ascultă aventurile lui Peggy pe terenul de joacă.

Mai târziu, după ce copiii se culcară iar el şi Janet rămaseră singuri în salon, ea-l întrebă dacă i s-a întâmplat ceva rău:

— Ceva rău?

— Am impresia că te frământă ceva, puse Janet. Ai avut o zi rea la birou?

— Eh, treburile obişnuite…

Desigur că nu-i va spune lui Janet, şi nici altcuiva că-şi luase o zi liberă ca să se ducă la Tompkins şi la prăvălia lui trăsnită. Nici nu va vorbi vreodată despre dreptul fiecărui om de a-şi împlini o dată-n viaţă, cele mai ascunse dorinţe. Janet cu judecata ei sănătoasă, n-ar înţelege asta niciodată.

Urmară, apoi la birou, zile extrem de agitate. Pe Wall Street domnea o uşoară panică privitoare la evenimentele din Orientul Mijlociu, cu consecinţe asupra acţiunilor la bursă. Domnul Wayne se puse pe treabă. Încercă să nu se mai gândească la îndeplinirea dorinţelor cu preţul întregii sale averi şi cu zece ani din viaţă pierduţi pentru totdeauna. Era o tâmpenie! Bătrânul Tompkins trebuie să fie nebun!

La sfârşit de săptămână mergea cu Tommy cu barca în larg. Bătrâna lor barcă se ţinea încă foarte bine, nu lua apă deloc. Tommy îşi dorea o nouă pereche de pânze, dar domnul Wayne se opuse categoric. Poate la anul, dacă piaţa va fi mai bună. Deocamdată trebuie să se descurce cu ce are.

În câte-o seară, după ce adormeau copiii, el şi Janet ieşeau cu barca în larg. Peste apele Atlanticului, în Long Island Sound, se lăsau liniştea şi răcoarea. Barca aluneca tăcută pe lângă clipitul luminos al balizelor, spre luna rotundă şi galbenă.

— *Ştiu* că ai ceva pe suflet, zise Janet.

— Dragă, te rog!

— Îmi ascunzi ceva?

— Nimic!

— Eşti sigur? Eşti absolut sigur?

— Absolut sigur.

— Atunci cuprinde-mă pe după umeri. Aşa…

Şi barca lunecă în voia ei o vreme, dusă de curent.

Dorinţă şi împlinire… Dar veni toamna şi barca trebui pusă la

adăpost. Cursurile la bursă se stabilizară, dar Peggy se îmbolnăvi de pojar. Tommy voia să ştie ce diferenţă este între bombele obişnuite, bombele atomice, bombele cu hidrogen, bombele cu cobalt şi toate celelalte feluri de bombe de care erau pline ziarele. Domnul Wayne îl lămuri cum se pricepu. Şi servitoarea plecă pe neaşteptate.

Cu dorinţele secrete totul era în regulă. Poate că ar fi dorit să ucidă pe cineva, sau să trăiască pe vreo insulă în Mările Sudului. Dar avea responsabilităţi pe care nu le putea neglija. Avea doi copii de crescut şi o soţie mai bună decât merita.

Poate mai încolo, pe la Crăciun…

Dar în toiul iernii izbucni un incendiu în camera de oaspeţi din cauza unor fire de curent greşit instalate. Pompierii stinseră vâlvătaia fără pagube prea mari, şi nimeni nu păţi nimic. Pentru un timp orice gând la Tompkins îi ieşi din cap. Întâi trebuia reparat dormitorul, căci domnul Wayne era foarte mândru de eleganta şi vechea lui casă.

Afacerile îşi continuau cursul lor frenetic şi nesigur din cauza situaţiei internaţionale. Rachetele intercontinentale, bombele atomice… Domnul Wayne petrecea zile lungi la birou, şi uneori şi serile. Tommy se îmbolnăvi de oreion. Trebuiseră schimbate ţiglele unei părţi din acoperiş. Şi pe urmă veni primăvara şi, odată cu ea, vremea să lanseze din nou barca la apă.

Trecuse un an, şi timp să se gândească la dorinţele secrete nu prea avusese. Poate la anul. Între timp…

***

— Ei! zise Tompkins. Te simţi bine?

— Da, foarte bine, zise domnul Wayne. Se ridică de pe scaun şi se frecă la frunte.

— Vrei să-ţi dau taxa înapoi? întrebă Tompkins.

— Nu. Sunt foarte mulţumit de experienţă.

— Totdeauna-i aşa, zise Tompkins, trăgând complice cu ochiul la papagal. Ia spune, tu cu ce te-ai distrat?

— O lume din trecutul apropiat, spuse domnul Wayne.

— O mulţime-s aşa. Şi ce-ai aflat despre dorinţele tale ascunse? Ce-a fost, crimă? Sau insula din Mările Sudului?

— N-aş vrea să discut despre asta, spuse domnul Wayne, politicos, dar ferm.

— Cei mai mulţi nu vor să discute asta cu mine, zise Tompkins

îmbufnat. Al naibii să fiu dacă ştiu de ce.

— Fiindcă… ei bine, eu cred că lumea tainică a dorinţelor fiecăruia e într-un fel sacră. Fără nicio supărare… credeţi că aţi putea-o face să dureze? Lumea pe care şi-o alege fiecare, vreau să spun?

Bătrânul strânse din umeri:

— Încerc. Dacă voi reuşi, ai să afli. Toată lumea va afla.

— Da, aşa cred şi eu.

Domnul Wayne desfăcu pachetul şi puse conţinutul pe masă. Pachetul conţinea o pereche de cizme cazone, un cuţit, două colace de sârmă de cupru şi trei cutii mici de conserve de carne.

Ochii lui Tompkins sclipiră un moment:

— Foarte bine, spuse. Mulţumesc.

— La revedere, spuse domnul Wayne. Eu vă mulţumesc.

Domnul Wayne ieşi din prăvălie şi o luă grăbit pe poteca tăiată prin moloz. Dincolo de ea, cât vedea cu ochii, se aşterneau câmpuri întinse de moloz, cenuşiu şi cafeniu şi negru. Întinse de jur-împrejur, câmpurile se formaseră din rămăşiţele contorsionate ale oraşelor, din rămăşiţele carbonizate ale copacilor şi din acea cenuşă albă şi fină care fusese cândva carne şi os omenesc.

Eh, îşi spuse domnul Wayne, cel puţin să nu zicem că n-am arătat ce putem. Acel an din trecut îl costase tot avutul lui, plus zece ani aruncaţi de bunăvoie pe apa sâmbetei. Să fi fost vis? Chiar şi-aşa şi tot a meritat! Dar acum trebuie să lase la o parte orice gând la Janet şi la copii. Era ceva definitiv încheiat, doar dacă Tompkins n-avea să-şi pună la punct experienţele. Acum trebuia să se gândească la propria-i supravieţuire.

Cu ajutorul micului contor Geiger de la mână îşi găsi o cărare dezactivată prin mormanele de moloz. Numai de-ar ajunge înapoi la adăpost înainte de lăsarea întunericului, înainte de-a ieşi şobolanii… Şi dacă nu se grăbeşte mai pierde şi raţia de cartofi pentru seară.

Mircea Opriţă
Pe linie moartă

Descoperisem, spre sincera mea uimire, o linie moartă; unul din drumurile acelea primitive, cu două şine subţiri, care îşi pierduseră luciul, ţintuite în traverse de lemn, nenumărate traverse de lemn, iar printre pietrele colţuroase crescuse iarba în smocuri.

Pe câteva porţiuni linia era invadată de bălării, se pierdea cu totul sub ele. Era limpede că nimeni nu se mai îngrijea de un minuscul teritoriu al trecutului, existent încă datorită faptului că dintotdeauna fusese o linie moartă, nu încurcase pe nimeni, şi nimeni nu se împiedicase de ea. Un simbol al supravieţuirii pasive. Cândva se aflase în vecinătatea unei gări, bătrânul o numea Apahida, cu numele cartierului construit nu prea departe, pentru populaţia în continuă creştere a oraşului. Cred că în tinereţe apucase gara aceea.

M-a condus acolo într-una din zilele lui bune, când părea că energia îi revenea în corpul greoi, cândva masiv şi puternic, acum o epavă care plutea aproape de un ţărm bănuit, căutându-şi odihna. Ochii lui de un albastru apos îşi recăpătaseră (pentru cât timp?) vioiciunea. M-a dus să-mi arate locomotivele. Nu venea pentru prima dată acolo, asta se înţelegea imediat, din mişcări, din gesturi. Locul era unul al amintirilor; chipul său îşi îndulcea liniile într-o lumină blândă când revedea în minte gara, pe dinaintea căreia defilaseră, cu viteza lor ridicolă, garnituri străvechi.

Susţinea că fusese prieten cu bunicul meu dinspre tată. A bănuit înrudirea îndată ce mi-a aflat numele, acelaşi cu al ascendentului meu din care astrofizica făcuse o celebritate. În orice caz, copilăriseră împreună, de asta nu mi-a fost greu să mă conving din câteva scene pe care le-a remarcat bătrânul „Când a murit Octavian?” s-a interesat la un moment dat, pentru că ştia de moartea bunicului, dar pierduse şirul anilor. I-am spus, şi reacţia lui (am reţinut-o pentru absurdul ei) a fost cuprinsă în exclamaţia; „Tânăr! A murit tânăr...”. Deşi bunicul nu murise deloc tânăr, însă e drept că nu apucase să ajungă uitat de timp, ca noua mea cunoştinţă.

Faţa lui pământie, cu ţepi cărunţi, şi nasul acela care se umflase, pierzându-şi tiparul iniţial. Oare fusese frumos

vreodată? Poate că fusese. L-am însoţit în câteva plimbări, probabil obositoare pentru el, fiindcă făcea plimbări dese şi discuţia continua în felul acesta, sub vreun tei răvăşit de vânt, apoi iar făceam câţiva paşi şi bătrânul povestea mai departe. Uneori auzeam cum îşi trăgea răsuflarea, mai greu, gâfâind, dar nu voia să renunţe până când nu împlinea traseul, aşa se obişnuise. Îi rămăseseră puţine obiceiuri, aceleaşi în fiecare zi, de vreo două decenii încoace. Locuia la marginea oraşului, într-una dintre casele vechi – de fapt aşa ne-am cunoscut, venisem acolo atras de forma ciudată a construcţiei cu acoperiş din tablă, ieşind printre ramurile câtorva meri scorburoşi, ultimii din ceea ce fusese odinioară o mică livadă. Nu se mai îngrijea nimeni de soarta lor şi am înţeles curând că bătrânul trecuse dincolo chiar şi de vârsta la care i-ar fi făcut plăcere să trebăluiască printre pomi. Buruienile câştigaseră întreg terenul. Numeroase crengi uscate arătau ca nişte prevestiri de apropiată ruină printre fructele şi frunzele rare, care se încăpăţânau să trăiască.

Vorbea despre trecut, mai întotdeauna despre trecut, pentru că acolo rămăsese viaţa lui întreagă.

„L-am cunoscut pe Octavian, om cu minte!” spunea, în limbajul lui învechit, înţelegând prin asta să-şi exprime admiraţia pentru inteligenţa bunicului meu; dar la fel vorbea şi despre alţii, necunoscuţi mie, pulverizaţi în uitarea timpului. Îl ascultam cu interes, cel puţin la început. Aducea ceva dintr-o altă epocă şi acest ceva îmi stârnise curiozitatea. Vorbea despre nişte „oameni cu minte” pe care îi cunoscuse, în special scriitori minori, bătrânul fiind în altă vreme învăţător, apoi am aflat din alte surse câte ceva despre o formă greoaie de învăţământ, abandonată încă de la primele sisteme care foloseau injectarea informaţiei direct în creier. Încercam să mi-l imaginez pe omul de lângă mine înconjurat de copii, povestindu-le lor ceea ce-mi spunea mie, sau poate altceva; în orice caz, n-am încetat nici astăzi să mă mir de sistemul acela, apreciez că viteza melcului ar fi un termen de comparaţie exagerat pentru progresele realizate în cadrul lui, dar se pare că nu există altceva mai bun, decât conversaţia dintre cel de la catedră şi discipoli.

E adevărat că nici bătrânul nu avea încredere în programele moderne de instruire, le contesta valoarea şi suferea profund la gândul că şcolile publice tradiţionale se desfiinţaseră; deşi

reforma avusese loc cu mult timp în urmă, prea puţini îşi mai aminteau ce fusese înaintea ei. „Astea-s prostii, ascultă-mă pe mine! spunea. N-au nicio valoare. Ce fel de lume e asta, fără şcoli, fără dascăli, fără pedagogi? O să vezi că nu va dura, nu va dura...”. Şi încerca să mă convingă de incapacitatea instructivă a programelor moderne, pe mine, care nu ştiam cum arătase pe vremuri clădirea unei şcoli, însă primisem la vârsta de zece ani mai multă informaţie utilă decât părea să fi adunat bătrânul într-o viaţă întreagă. Cu ce satisfacţie mi-a mărturisit că, deşi la timpul său n-a putut împiedica „monstruoasa reformă” care îl anula ca practicant al unei străvechi profesiuni, s-a sustras sistematic de la orice încercare de perfecţionare ciclică, după ce fuseseră puse la punct şi date în folosinţă seturile de informaţie de diferite grade, enciclopediile acelea transmisibile oricui printr-o unealtă numită, în ciuda complexităţii ei, injector. Era convins că astfel îşi păstrase neatinsă „esenţa”- moştenită de la natură; îmi era milă de el, când făceam o comparaţie între organismul său atins grav de ramolisment, dar „pur” şi al meu sau al altora care după raţionamentul fantezist al bătrânului, şi-ar fi alterat substanţa originară sub impulsurile obligatorii ale civilizaţiei.

Îmi vorbea de autorii lui obscuri, pe care uneori îi găseam într-o fundătură a memoriei mele. Majoritatea trecuseră prin manuale datorită conjuncturilor, câţiva rămâneau încă puncte de referinţă pentru o etapă mai veche a evoluţiei unor genuri literare, dar gustul meu refuza să-i primească şi cred că nici dintre specialişti n-ar fi fost mulţi aceia care ar mai trimite la ei. Ascultam îngândurat elogiile aduse de bătrân acelora şi nu mă puteam pătrunde cu niciun chip de emoţia lui. În câteva rânduri a lăcrimat, recitind cu pauze de răsuflare nişte versuri palide, de-a dreptul naive. Îl emoţionau, pentru că ilustrau concepţiile sclerozate, probabil de avangardă în perioada formaţiei lui intelectuale, însă cu totul depăşite astăzi, şi mi-am dat seama că bătrânul se oprise într-adevăr acolo, la oamenii lui „cu minte”, la ideile lor. Pusese frâna prea devreme şi refuza (de câte decenii oare?) să accepte că, aşa cum dispar oamenii dispar şi ideile, după ce se învechesc; se acoperă de praf şi aşa trec în uitare. Autorii aceia scriseseră pe înţelesul unor oameni care de mult nu mai existau. Rămăsese numai contemporanul lor, în persoana acestui ins scos în afara timpului, suferind

pentru neînţelegerea ridicată în jurul său ca un zid de netrecut şi întrevăzând deodată posibilitatea de a străpunge zidul acela prin mine. Spera să mă convingă că timpul meu este corupt, că munca noastră, din care el nu pricepea mai nimic, s-ar risipi în zadar, că marile idei ale umanităţii – singurele idei mari epuizându-se odată cu tinereţea sa – fuseseră trădate. Avea o dramă a lui, o dramă născută dintr-o limitată înţelegere şi de neputinţă. Fusese dintotdeauna bătrân!

„Să munceşti pentru cei mulţi, mă sfătuia. Să-i înveţi, să-i luminezi… Să le deschizi mintea!” Eram în drum spre linia aceea de care mi-a vorbit cu însufleţire, încât mă făcuse curios şi acceptasem să-l însoţesc, ca să văd despre ce era vorba. Se aventura spre ea cu mai mult curaj, ştiindu-se însoţit de mine, pentru că nu-i făcea plăcere să traverseze oraşul, cu străzile lui mobile, cu vehiculele lui. Am urcat totuşi într-unul; zburam pe deasupra imensei structuri cinetice, aerodina îşi căuta singură culoarul liber prin spaţiul aglomerat, dar bătrânul nu părea interesat de nimic altceva decât de ideile sale, pe care acum le cunoşteam şi mă plictiseau enorm prin repetare. O singură dată a privit afară ca să-mi arate lumea mea şi să-mi spună pe un ton mustrător „Uite ce fac! Uite ce faceţi, în loc să lucraţi în interesul şi pe înţelesul celor mulţi. Asta le trebuia lor? Nu le trebuie asta!” Şi începu, mai vehement ca în alte împrejurări, să pledeze în vechiul lor stil. „Trebuie să cobori la ei, să-i înveţi, să le deschizi mintea… Nu să-i vâri în căsuţe pentru păsări. Unde vor să ajungă? izbucni bătrânul. Unde vreţi să ajungeţi? Asta nu-i calea cea dreaptă, asta-i calea celor rupţi de popor, pe care noi, intelectualii, avem datoria să-l ridicăm, să-l cultivăm. Să fii în slujba omului de rând, auzi?” zise şi eu mă întrebam încordat: *În slujba cui?* Ce voia, la urma urmei, omul acesta?

Devenise limpede că vorbeam limbi diferite. Mulţimea, pentru mine, roia în jur, ocupa apartamentele oraşului aerian, calcula, naviga, trăia sub mări sau în spaţiul interplanetar, observa interstiţiile atomilor, îndrepta legi şi interpreta fenomene cosmice; era angajată, cu alte cuvinte, pe o cale ce mi se părea a noastră, normală. Pentru el, termenul de mulţime îl umpleau oamenii unui timp trecut, se încăpăţâna să creadă că oamenii aceia mai există, că problemele lor mai există, că ei erau aşa cum îi cunoscuse el cândva, cu neştiinţa lor, cu posibilităţile lor restrânse la atâta cât îngăduia formula unui sapiens evoluat

încet şi contradictoriu, în conformitate cu natura şi fără intervenţii din afară. El se încăpăţâna să spere că mulţimea *aceea* a rămas, că-i aşteaptă sfatul, că are nevoie de citatele lui scămoşate şi prăfuite; de produsele tulburi ale unei inteligenţe care pierduse ritmul, apoi refuzase să-l recucerească, poate din comoditate, poate dintr-o ambiţie prostească.

Am înţeles că bătrânul se autoiluziona, vegetând în umbra civilizaţiei, convins că deţine totuşi un monopol al adevărului şi clarviziunii. Mulţimea pentru care îmi cerea să lucrez, „s-o ridic”, nu mai exista de mult. Aceştia din jur, cei vii, erau alţii. Eu eram egalul tuturor în inteligenţă, în cunoştinţe, eu reprezentam mulţimea în sensul cel mai autentic. Trăiam ca ei, simţeam ca ei – ar fi însemnat să ies eu însumi din ritm dacă m-aş fi lăsat influenţat de sfaturile inconştiente ale unei fosile încă în viaţă printr-un joc al întâmplării. Da, eu trăiam şi munceam pentru cei mulţi, *adevăraţii.*

Locomotivele erau înghesuite una în alta, mici, negre, nişte jucării inutile, depăşite şi ele de timp. Înţepeniseră pe linia aceea moartă, cu bălării enorme printre roţi. Am numărat treisprezece. Modele vechi, cu cazan burtos şi remorcă pentru cărbuni, piese de muzeu excelente. Toate uitate acolo, legate prin tampoane ruginite, parcă într-o solidaritate de castă. Unora rugina le perforase metalul, iar cabinele mecanicilor lăsau să se întrevadă o murdărie dominată de păianjeni. Am simţit o nesfârşită repulsie la gândul că m-ar putea obliga cineva să intru acolo. Bătrânul îşi târşâia paşii pe lângă mine, se împiedica în pietre, noroc cu bastonul de care nu se despărţise niciodată. Avansa în lungul şirului de locomotive şi îmi spunea ceva, arătând spre fiecare. Nu înţelegeam ce spunea, dar vedeam că trăia momente rare, nu greşesc chiar dacă afirm că era fericit. Oricum, ajunsese lângă locomotivele lui, pe linia lui, se întorsese în timpul său, din care o viaţă nepermis de lungă îl obligase să evadeze. Apoi a ocolit şirul locomotivelor. L-am scăpat din vedere şi nu m-ar fi mirat dacă una din carapacele acelea negre, căscându-se, l-ar fi înghiţit pentru totdeauna pe acela care de fapt îi aparţinea.

A.E. van Vogt
Un râs nebun
(„The Sound of Wild Laughter”, 1972)

Traducere de Mariana Neţ

I

Când a aflat despre accidentul soţului ei, mintea Mariei a fost străfulgerată de un aforism de-al lui, care o supărase întotdeauna cel puţin la fel de mult ca oricare dintre celelalte idei de-ale sale, la fel de nesuferite: „Prima reacţie a soţiei unui bărbat modern, când află despre moartea lui, este uşurarea. În ziua de azi toate femeile consideră că s-au măritat cu bărbatul care nu trebuia şi că acum or să găsească unul mai bun…”

Aforismul continua. Dar fusese întotdeauna convinsă că scriind această parte a aforismului şi repetându-i-o mereu, Carl dorise să vadă ce ar fi simţit ea în cazul în care s-ar fi întâmplat aşa de-adevărat.

În picioare lângă telefon, în casa părinţilor ei, după ce pusese la loc receptorul, Mariei nu-i venea să creadă că el chiar fusese accidentat: Nu acest om cinic la superlativ!

Câştigător, împreună cu ea, al Premiului Nobel pentru fizică anul trecut, şef al propriului său laborator de producţie, preşedinte al Corporaţiei Non-Pareil, amant (după spusele lui) al unor duzini întregi de femei, autor al unei extrem de mecanistice filozofii a comportamentului feminin (scrisese fiecare comentariu cu mâna lui într-o carte nepublicată, intitulată *Femeile sunt sortite pieirii* – Aforismele doctorului Carl Hazzard)… practic nu păruse vreodată vulnerabil.

Mai târziu, pe când se pregătea să ia avionul spre New York înainte de a-şi continua drumul spre coasta de vest, a mai primit un telefon: doctorul Angus MacKerrie, chirurg şef la Fundaţia de Studii ale Creierului, reuşise să scoată creierul lui Carl din cutia craniană cu câteva minute înainte ca moartea să-i cuprindă corpul zdrobit.

Cu o tresărire, Marie îşi aminti.

Carl şi ea, şi mulţi alţi savanţi, semnaseră cu câţiva ani în urmă un acord cu Fundaţia, prin care îşi donau creierele. Scopul era menţinerea în funcţiune a capacităţii de a gândi, după

moarte.

Marie nu prea-şi dădea seama ce ar trebui să simtă. Cu siguranţă nu durere.

Un al treilea telefon – de la dr. Walter Drexel, care vorbea cu o voce ciudat de încordată – a fost scurt. Obţinuse orarul avioanelor cu care călătorea ea. I-a spus: „Marie, ştiu că o să ţi se pară ciudat, dar te aştept la New York. E foarte important.”

Şi într-adevăr l-a găsit acolo, pe aeroport, înalt, bine îmbrăcat, serios, un domn bine de patruzeci şi ceva de ani.

A anunţat-o că i-a închiriat o cameră într-un mic hotel de lux pe East 48th Street şi că rezervase o masă la un restaurant tot de lux în apropiere. Totul era foarte ciudat, într-adevăr, dar Walter fusese şeful compartimentului de fizică la Hazzard Laboratories, şi, dacă lucrurile îşi urmau cursul firesc, ar fi trebuit să fie promovat acum pe postul lui Carl. Marie se sui în taxi împreună cu el, nedumerită dar nu şi tulburată.

Au cinat în doi, într-un separeu. Imediat ce au ajuns la cocteiluri, Walter începu, cu voce joasă:

— După ce ai plecat – la sugestia lui Carl, după cum am înţeles…

Ea dădu din cap aprobator:

— Voia să merg să-mi vizitez părinţii.

— Pe mine m-a chemat în biroul lui. Mi-a spus că văzuse un schimb de priviri între tine şi mine care-l făcuse să-şi dea imediat seama că avem o legătură.

Ceva se strânse în Marie. Vechea ruşine. Spuse, nefericită:

— Nu-ţi face probleme, Walter, am mai trecut prin asta. Walter continuă:

— Mi-a dat preaviz o săptămână. A zis că m-ar da afară, dar că nu vrea să dea naştere la bănuieli că mă zboară din cauza ta. A zis că nu vrea ca reputaţia ta să fie ştirbită. Mi-a spus să caut un motiv oarecare şi suficient de plauzibil pentru plecarea mea.

Marie spuse:

— Din clipa asta ai postul înapoi.

— Mulţumesc, Marie – fizicianul era grav. Dar dacă n-ar fi fost decât asta aş fi stat la Los Angeles şi ţi-aş fi spus-o acolo. A crezut probabil că-mi bagă un cuţit în inimă spunându-mi că va vorbi presei despre numeroasele tale aventuri amoroase, că o să descrie lumii întregi existenţa lui de coşmar, ca soţ al unei femei uşoare…

— A zis afemeiatul ăla *aşa ceva!*

Pe moment, revoltătoarea inversare a adevărului o înfurie pe Marie dar n-o surprinse. În chiar primul an de căsnicie Carl o anunţase că are o amantă, sau două, sau trei. Ea se mutase imediat puţin mai departe, pe acelaşi palier, în apartamentul propriu. La scurt timp după aceea, Carl îşi manifestase primele bănuieli în ceea ce o privea pe *ea,* prin ceea ce avea să fie probabil primul lui aforism: „Termenul de femeie «bună» este incorect. Fiecare femelă umană s-a retras într-un colţ sigur din punct de vedere psihologic. A fi «bună» nu este decât unul dintre aceste colţuri, deşi este probabil unul dintre cele mai sigure din moment ce majoritatea femeilor americane îl folosesc ca bază de operaţii."

Carl argumentase că înfăţişarea ei exterioară de frigiditate nu era decât un aspect al „încolţirii", „retragerii la colţ". Îşi regăsi vocea:

— Bineînţeles că l-ai anunţat că eşti nevinovat.

Walter răspunse sincer:

— Marie, era ca şi cum ai vorbi cu un dement. Când spunea lucrurile acelea despre tine, ochii lui negri îi luceau, buzele îi tremurau şi avea picături de transpiraţie pe obraji…

Era descrierea vie a unui Carl pe care Marie îl cunoştea bine. Spuse:

— Fără îndoială că intra într-una dintre fazele lui periodice de gelozie. În trecut, angaja un detectiv şi-l punea să mă urmărească. Câteodată îl găseam în camera mea, adulmecând. Îmi spunea că miroase prezenţa unui bărbat – o minciună, pentru că nu era niciodată vreunul. În momentele acelea îi veneau în minte cele mai răutăcioase aforisme…

Se opri. O cuprinse vechiul sentiment de dezgust.

Walter spuse:

— Marie, operaţia asta pe creier schimbă totul. Îţi dai seama că Fundaţia de Studii ale Creierului aşteaptă să comunice cu Carl imediat ce dispare efectul anesteziei?

Marie nu se gândise la asta deloc.

Se gândi acum, dându-şi seama, amintindu-şi de lunile când undele ei cerebrale şi ale lui Carl fuseseră înregistrate şi corelate cu modul în care vorbeau. Fiecare silabă şi sunet pe care-l produceau fuseseră transformate în informaţie analogică introdusă într-un calculator.

Walter continuă cu o voce ternă:

— Marie, dacă-şi revine Carl şi e tot în starea asta de gelozie şi suspiciune extremă, s-ar putea să spună ceva împotriva noastră.

Marie îngheţă de frică. Ar fi fost suficientă o singură acuzaţie pentru a distruge şi reputaţia ei, şi a lui Walter. Walter încheie pe un ton disperat:

— Marie, eşti soţia lui. Trimite o telegramă Fundaţiei să aştepte cu orice încercare de comunicare până ajungem acolo. Noi doi trebuie să fim primii care vorbim cu Carl. Foloseşte-ţi toate drepturile legale, indiferent ce ar putea crede unii şi alţii.

— Dar am semnat nişte convenţii, şopti ea, care…

— Trebuie! Vocea lui Walter era răguşită. N-ai de ales.

Cu o mână tremurândă, scoase două formulare de telegramă din buzunarul de la piept.

— Asta-i pentru avocatul tău – cum îl cheamă?

— Bob Lindley. Apoi îl corectă: avocatul lui Carl.

— Acum e avocatul tău, spuse Walter. Şi asta este adresată doctorului MacKerrie de la Fundaţie.

Îi citi mesajele. Erau practic la fel. Primul cerea avocatului să negocieze imediat cu Fundaţia şi să le interzică orice comunicare cu Carl fără permisiunea ei expresă. Al doilea adresa aceeaşi cerere urgentă doctorului MacKerrie.

Menţionarea numelui MacKerrie îi aminti Mariei că acesta era cel care făcuse numeroasele înregistrări encefalografice ale undelor ei cerebrale şi ale lui Carl. Şi îşi mai aminti ceva. Carl întotdeauna considerase că „Mac” stătuse lângă ei mai mult decât era necesar, pentru că, după cum se exprimase el în maniera lui mecanicistă, „libidoul lui simte pe aici o femeie nefolosită – aceasta eşti tu, dulceaţă”.

O altă vorbă de-a lui Carl îi trecu prin minte: „Când o femeie descoperă că un bărbat o iubeşte, are un impuls foarte puternic să-l folosească. Nu întotdeauna e înţelept.”

O speranţă plină de tensiune încolţi în ea: *Oare Carl a avut dreptate, dacă Mac într-adevăr mă place… Îi va convinge pe ceilalţi..*

Cu voce tare şi sigură, spuse:

— Anunţă-i cu ce avion sosim mâine. Şi trimite telegramele!

Walter o corectă:

— Cu ce avion soseşti mâine. Să nu ajungă cineva să mă

suspecteze *pe mine!*

Şi o luă la picior, nerăbdător să trimită telegramele.

II

Dimineaţa.

Marele avion cu reacţie decolase de o oră din New York, când sosi prima telegramă de răspuns, care-i fu înmânată lui Marie. Citi:

PREA TÂRZIU CA SĂ OPRIM PRIMUL INTERVIU. DEJA DISTRIBUIT TV ŞI RADIO. FUNDAŢIA PROMITE COOPERARE DEPLINĂ PE VIITOR. CU DRAGOSTE, MAC.

Marie îşi dădu seama că Walter se chinuia să se aplece din scaunul alăturat ca să citească şi el. Îi trânti telegrama în mână, şoptind:

— Carl nu pare să fi făcut vreo acuzaţie.

Avea un sentiment puternic de uşurare, sentimentul că fusese evitată o criză.

Îşi dădu seama că Walter scria furios pe spatele telegramei. Când acesta îi băgă hârtia în mână, văzu că are pupilele dilatate şi trăsăturile contorsionate. Îi şopti:

— Marie, trebuie să opreşti chestia asta cu radio-TV. Fii atentă.

Îi înşfăcă telegrama din mâini şi citi ce scrisese: „Dau în judecată Fundaţia, companiile de radio şi TV şi cer despăgubiri de milioane dacă se transmite programul fără permisiunea mea.”

Marie se gândi: *Or să creadă – Mac o să creadă – că sunt o isterică.*

Îşi aminti că unul dintre aforismele lui Carl descria reacţia bărbaţilor superiori în faţa unei femei isterice: „Se hotărăsc ori s-o plesnească ori să-i cânte în strună.”

Spuse cu voce nesigură:

— E necesar, Walter? E absolut necesar?

Îi răspunse într-o şoaptă răguşită:

— Pur şi simplu nu mai trebuie întârziat nicio secundă.

— Eşti sigur că nu-mi dai sfaturi aiurea din cauza fricii?

— Marie, nu trebuie să-l lăsăm pe Carl să fie auzit în eter până nu ştim ce are de spus.

Era o doză de adevăr în asta. Marie aprobă din cap şi spuse:

— Bine, trimite-o!

Stewardesa luă telegrama şi îndată se întoarse cu alta. Era de la avocat:

„Început negocierile cu Fundaţia. Situaţie legală neclară din cauza circumstanţei unice. Vizitaţi-mă la întoarcere. Multe aspecte urgente de discutat. Bob L.”

Cu o oră înainte de aterizare, lui Marie i se înmână o a treia telegramă. Era de la dr. MacKerrie:

„OK, OK. Te aştept la aeroport. Cu drag, Mac.”

Marie citi mesajul, gândindu-se: *S-au hotărât să-mi cânte-n strună.*

Se simţea teribil de ruşinată.

„Mac” îi aştepta la piciorul scării de la avion: un bărbat de înălţime mijlocie, cu faţa netedă, chipeş, de vreo patruzeci şi ceva de ani, şi tot atât de cumsecade şi sensibil, pe cât şi-l amintea.

Se părea că reporterii aşteptau în clădirea aeroportului, iar el conspirase cu oficialii liniei aeriene pentru a-i păcăli. Îi conduse pe amândoi la o limuzină pe care Marie o recunoscu ca aparţinând Laboratorului Hazzard. Şoferul era un funcţionar tehnician care o întâmpină cu o expresie de regret şi înţelegere.

Află că planul lui Mac era ca ea să se ducă acasă şi, mai târziu, în cursul zilei, să vină la Fundaţia de Studii ale Creierului ca să vadă primul interviu cu creierul lui Carl, după care avea să poată vorbi direct cu acesta.

Totul era aranjat atât de prevenitor şi grijuliu, atât de lipsit de orice fel de ameninţare, încât Marie rămase cu gura căscată când Walter se aplecă peste ea şi spuse aspru:

— Imediat ce o conduc pe Dr. Marie acasă, mă întorc să stabilesc condiţiile în care trebuie făcută toată treaba asta, e clar?

Dacă MacKerrie fusese şocat de aceste cuvinte, nu o arătă deloc.

— Va fi aşa cum stabiliţi, Dr. Marie şi dumneavoastră, spuse el liniştit.

Era trecut de trei când Marie opri maşina în faţa uşii Fundaţiei.

Walter o aştepta, şi îi parcă maşina. Când se întoarse, îi povesti cu voce joasă:

— Sunt aici de la prânz şi am aranjat să avem întâi vizionarea, apoi vom merge în sala calculatorului, şi tu vei sta de vorbă cu Carl.

— Ai văzut filmul?

El dădu din cap că nu. În linişte, o conduse în sala de proiecţie.

Marie se aşeză în sala semiobscură, simţindu-se puţin încordată, deconcertată şi neştiind la ce să se aştepte.

Când se lumină ecranul, văzu o cupolă transparentă de plastic, cu un diametru cam de un metru şi jumătate. Structura strălucea de nenumărate reflexe luminoase, astfel că trecură câteva secunde înainte ca Marie să-şi dea seama că înăuntru se afla o structură curbă, cu suprafaţa ca o oglindă, care conţinea un lichid limpede. Parţial scufundat în acel lichid, se putea vedea un obiect roz şi gri. De dedesubt veneau să se ataşeze la acesta tuburi de diferite culori, dar aceste tuburi erau dificil de identificat.

Marie se tot uita la această încâlceală neobişnuită, fără să înţeleagă. Şi apoi…

Icni, închise ochii şi se lăsă să cadă pe scaun, simţindu-se în pragul leşinului.

Creierul lui Carl!

O voce începu să vorbească. Marie deschise ochii şi văzu că imaginea creierului fusese înlocuită de silueta familiară a doctorului Angus MacKerrie. Acesta stătea în picioare lângă o maşină pe care ochii ei experimentaţi o recunoscură îndată ca fiind un computer.

MacKerrie vorbi:

— Conversaţia pe care o veţi auzi vă va surprinde prin rapiditatea ei. O asemenea viteză este posibilă datorită faptului că mecanisme electronice detectează diferenţe de o sutime de milionime de unitate în înregistrarea grafică a undelor cerebrale şi pentru că am făcut cu mult timp în urmă voci analoge ale dr. Hazzard, adaptate la folosirea pe acest computer.

Se aplecă şi apăsă pe un buton.

— Dr. Carl, sunt dr. MacKerrie. Primiţi mesajul?

Dădu drumul butonului.

Răspunsul veni chiar prin vocea lui Carl. Fu un răspuns atât

de firesc, atât de natural, încât Marie se ridică brusc, uimită. Vocea spuse:

— Da, întrebarea dumneavoastră este dacă vă pot înţelege.

— Corect. Vă înţelegeţi situaţia, domnule doctor?

— Chiar prea bine. Creierul meu a fost scos dintr-un corp acum mort şi se află într-o soluţie nutritivă.

— Şi ce reacţie vă produce aceasta?

— Par să fiu destul de vesel. Evident, nu am niciun fel de feed-back de anxietate de la echipamentul mecanic care are grijă de mine.

— Puteţi să vă descrieţi exact percepţiile senzoriale?

— E ca şi cum m-aş afla într-o cameră cufundată în beznă, dar îmi amintesc cum arată camera. Ceea ce pare să mă satisfacă pe moment.

— În afară de faptul că nu aveţi corp, vă simţiţi ca fiind normal?

— Aici e dificil de răspuns. Sentimentul *meu* este că da, mă simt normal, dar ştim amândoi cât de subtile sunt deficienţele care pot apărea în mecanismele cerebrale. Omul îşi primeşte informaţia din mediul înconjurător prin intermediul simţurilor. Eu acum nu am decât impulsuri cerebrale declanşate printr-o maşină, şi mai am o bază de date despre trecut. Va trebui pur şi simplu să aşteptăm şi să vedem ce se întâmplă. Unde e soţia mea?

Marie tresări la brusca schimbare de direcţie a conversaţiei.

Dr. MacKerrie răspunse liniştit:

— Vine spre casă de la New Hampshire. Trebuie să ajungă în câteva ore.

— Draga de Marie. Am avut o căsătorie atât de perfectă. Marie inspiră şi expiră zgomotos auzind din nou o remarcă pe care Carl o mai făcuse de multe ori în trecut. Îşi aminti un aforism de-a lui: „O căsătorie este perfectă atunci când o soţie este legată de soţul ei prin legături emoţionale pe care nici măcar nu încearcă să le înţeleagă.”

Carl insistase întotdeauna că singurul lucru care lipsea mariajului lor era componenta sexuală, iar aceasta – explicase el – „se datorează ignoranţei mele, de început, în privinţa naturii femeii. În condiţii corecte, o soţie va accepta alte prezenţe feminine în viaţa soţului ei”. Credinţa lui era că ea înţelesese prea lent care erau acele „circumstanţe corecte”, dar o

provocase de mai multe ori să-i răspundă: „Dacă-mi poţi explica de ce ai stat cu mine toţi anii aceştia, mă voi schimba instantaneu şi voi deveni imaginea soţului pe care crezi că-l vrei.”

Lui Marie îi fusese întotdeauna lehamite să răspundă. Dezastrul survenit atât de devreme în căsnicia ei o amorţise, îi întorsese gândurile şi sentimentele spre tărâmul pur al ştiinţei. Şi pentru că nu apăruse niciodată alt bărbat, divorţul nu părea să aibă vreun sens.

În scaunul de lângă ea, Walter înţepeni brusc. O apucă convulsiv de braţ.

Când îşi întoarse privirea spre ecran, Marie îşi dădu seama că dr. MacKerrie tocmai pusese o întrebare foarte importantă:

— …Doctore, persoana care v-a lovit cu maşina n-a fost încă prinsă. Aţi putea să daţi un indiciu poliţiei?

Marie îşi ţinu răsuflarea în timp ce Carl spunea:

— A fost un moment foarte confuz pentru mine. Am avut câteva impresii, dar îmi trebuie timp ca să le pun în ordine. Până atunci, vă ocupaţi dumneavoastră de protecţia mea?

— Poliţia a pus un paznic, aşa că nu aveţi niciun motiv de teamă.

Marie suspină şi putu respira din nou. Walter îi dădu drumul la braţ – iar dr. MacKerrie continuă:

— Care credeţi că ar trebui să fie activitatea dumneavoastră viitoare, dr. Carl?

— Ştiinţifică, bineînţeles. Capacitatea mea de raţionament nu pare să fi fost afectată de ceea ce s-a întâmplat.

Discuţia se încheie cu spusele dr. MacKerrie:

— Dr. Carl, vă mulţumesc. Aveţi câteva cuvinte de despărţire pentru publicul de dincolo?

— Da, sper să vă mai vorbesc curând.

— Aceasta se va întâmpla cu siguranţă, spuse MacKerrie din toată inima.

III

Ecranul se stinse.

Se aprinse lumina.

Walter se ridică în picioare cu o mişcare rapidă, nervoasă, cu faţa schimonosită:

— Întreaga parte despre „cine l-a lovit cu maşina” trebuie scoasă, spuse el aspru.

Marie se uită la el uimită. Dar când îi văzu expresia atât de concentrată, de absorbită, de serioasă, se gândi îngrijorată: *Oare nu realizez pericolul situaţiei?*

De câteva minute bune chiar începuse să simtă o emoţie intensă în faţa minunatei realizări ştiinţifice la care fuseseră martori. Ezită, apoi spuse:

— Ai grijă să elimine şi referirea la întoarcerea mea spre casă. O datează, şi nu trebuie.

Walter se repezi în camera de proiecţie. Când se întoarse, spuse aproape vesel:

— Gata, s-a aranjat. O să mai verific o dată mai târziu. Ca să fiu sigur. Dar acum – o expresie de îngrijorare îi apăru pe faţă –, Marie, cred că va trebui să-ţi aduni curajul.

— Pentru ce? zise ea, surprinsă.

— Mergem să vedem creierul lui Carl.

Marie avu o mişcare de recul, amintindu-şi ce reacţie avusese la imaginea de pe ecran.

Walter continuă:

— MacKerrie s-a gândit că e mai bine să te obişnuieşti cu el de la bun început.

O conduse într-o încăpere care avea o cameră TV tipică în centru şi, la un capăt, computerul pe care-l văzuse în film. Walter îi făcu semn spre el:

— E un buton albastru, spuse.

În timp ce mergea spre calculator, Marie zări ceva dincolo de maşină: cupola de sticlă, cu creierul lui Carl dedesubt. Îşi luă privirea de la el iute şi, după ce văzu butonul, stătu cu spatele la cupolă şi privi direct în camera de luat vederi pe care acum Walter o îndrepta spre ea.

Walter explică degajat:

— Am fost de acord cu filmarea discuţiei, pentru că ar fi părut suspect dacă aş fi refuzat.

Marie, convinsă că întreaga afacere era deja suspectă în cel mai înalt grad, tăcu nemulţumită.

Walter continuă:

— Bineînţeles, mi-am dat acordul cu condiţia ca eu să manevrez camera şi să fim singuri cu Carl în timpul discuţiei. Au fost de acord. Poţi observa că poliţistul s-a retras afară, pe coridor.

Marie nu observase. Nu-şi amintea să fi observat nimic pe hol.

— Gata? întrebă Walter.

Marie ezită. Voia să-i atragă atenţia asupra pericolului menţinerii secretului. Oamenii aveau să-şi pună întrebări.

Walter continuă:

— Aminteşte-ţi, computerul nu are analogi decât pentru vocea ta şi, bineînţeles, pentru cea a lui Carl, astfel încât Carl va primi mesajul când vei vorbi cu el, dar ceea ce voi spune eu nu va ajunge la el. Iar mesajul tău îl va primi când vei apăsa pe butonul de colo, nu înainte şi nu după. Dacă ţii minte aceste lucruri simple, putem spune sau face orice, şi nu va şti nimic dacă nu-i spui tu. E ceva neclar?

Marie spuse simplu:

— Pentru ce suntem aici?

Trupul suplu al lui Walter se aduse de spate. Vocea îi deveni brusc nesigură.

— Trebuie să ştim ce are în cap în privinţa acuzaţiei pe care a făcut-o. Ia-l în laboratorul tău unde îi putem controla toate comunicaţiile.

Marie înghiţi în sec, aprobă din cap. Dacă reuşea asta, atunci coşmarul apăsător s-ar putea să ia sfârşit la fel de brusc precum începuse.

Aşteptă cu speranţă semnalul.

Când se aprinse beculeţul roşu de sub obiectivul camerei, apăsă ferm pe butonul albastru, îl ţinu apăsat, şi spuse:

— Carl, sunt eu, Marie.

Răspunsul sosi cu aceeaşi viteză care o surprinsese şi când văzuse filmul.

— Marie, mă bucur aşa de mult că eşti aici. Am o nevoie acută să stau de vorbă cu tine.

— Eşti bine, dragul meu?

Termenul de afecţiune nu o costă niciun efort. Carl insistase întotdeauna ca ea să-i spună dragă sau iubitule, „de dragul

formei, dulceaţa mea”. Nu însemna nimic nici atunci, nici acum.

— Iubito, spuse Carl, mi s-a întâmplat un lucru îngrozitor. Am devenit un nimic, o minte suspendată într-o mare noapte. Nu trebuie să mă părăseşti niciodată. Am nevoie de tine mai mult ca oricând.

Marie nu răspunse la emoţia din apelul lui. Spuse cu o voce fără intonaţii:

— Poate ar trebui să te iau acasă.

— De îndată ce e posibil, sosi răspunsul. Trebuie să fiu acolo cu tine.

— Am să vorbesc cu dr. MacKerrie, spuse Marie. Sunt sigură că se poate aranja, dacă vrei tu.

— Nici n-am cuvinte să-ţi spun cât de tare o doresc. Îşi dădu probabil seama că ea era de acord, şi continuă: Se pare că am dormit mult după operaţie, dar atunci când sunt treaz stau în bezna asta totală.

Marie făcu apel la tot curajul:

— Pot să fac ceva pentru tine acum, dragule? întrebă ea.

Pauză.

— Marie, discuţia asta se transmite?

Ea se încordă brusc.

— Se înregistrează pe bandă şi se va transmite mai târziu.

— Vreau să-ţi spun ceva personal.

— Dă-i drumul.

— Poţi să opreşti camera şi să trimiţi operatorul afară?

Se uită la Walter, care dădu aprobator din cap. Punctuleţul roşu de pe cameră se stinse.

— Camera e oprită, Carl, şi operatorul a ieşit la o ţigară.

— Marie, totul e în regulă cu tine?

— Atât cât se poate.

— Nu te-ai băgat în vreo situaţie imposibilă?

Marie avu dintr-odată un zâmbet chinuit. Recunoscu, în spatele întrebării, o veche atitudine de-a lui Carl, care o iritase întotdeauna: el avea convingerea că dacă era lăsată de capul ei, va intra imediat într-o încurcătură.

— Nu, nu mă aflu într-o situaţie imposibilă, spuse ea aspru.

— Nu fi supărată, draga mea. Dar mă deranjează să te ştiu acolo, singură, fără mine.

Marie descoperi, şocată, un fapt surprinzător: Carl avea aceeaşi capacitate, ca şi altădată, de a o înfuria. Era gata să-i

mai trântească una când îşi dădu seama că Walter îi făcea semne disperate. Cu grijă, simţind sângele cum îi urca în obraji, luă degetul de pe buton şi-l privi întrebător.

Walter spuse:

— Întreabă-l ce fel de situaţie imposibilă?

Marie făcu un efort pentru a-şi reaminti ce încercau ea şi Walter să facă. Puse întrebarea.

Carl răspunse:

— Marie, situaţia asta are mult mai multă energie în ea decât îţi dai tu seama. Mă simt de parcă ar trebui să te salvez dintr-o situaţie în care eşti forţată să te implici, ceva fantastic, asemenea situaţiilor în care emoţiile târăsc o femeie. Îmi ştii teoriile…

Le ştia foarte bine şi le ura.

Walter îi făcu cu mâna:

— Întreabă-l ce înţelege prin energie.

Având în vedere că era unul dintre vechii termeni ai lui Carl, Marie îi explică ea însăşi.

Viziunea lui Carl asupra comportamentului uman era că acesta este în întregime mecanic. Oamenii făceau ceea ce erau obligaţi să facă de către procesele fizice şi chimice ale structurii lor interne şi de fluxurile electromagnetice din corp şi creier. Viziunea aceea, credea el, era adevărată chiar şi în circumstanţe normale, deşi nu era evidentă.

Era în schimb foarte adevărată când o ameninţare stimula sentimentul de frică…

Când factorii de ameninţare şi frică sporeau în intensitate, fluxurile de energie implicate erau atât de puternice încât dominau persoana. Treptat, această energie copleşea reţinerile, normalitatea, toate calităţile umane. În acel moment situaţia îşi găsea soluţia exactă, căreia toate părţile implicate i se supuneau, ca nişte păpuşi.

Marie trase concluzia, nerăbdătoare:

— Carl ţinea mereu expuneri despre josnicia fiinţelor umane, în timp ce el însuşi se comporta exact ca o fiinţă umană josnică.

Walter spuse cu o voce încordată:

— Întreabă-l ce energie crede că este implicată în această situaţie.

Cererea o scoase din nou pe Marie din sentimentele ei critice, subiective. Cu o voce potolită, transmise întrebarea. Carl

răspunse:

— Draga mea, gândeşte-te! Cineva m-a călcat cu maşina. L-au prins? Îmi pare foarte rău că-ţi spun asta, dar prima mea impresie este că a fost Walter. Evident, îmi dau seama cum poate să te afecteze o asemenea eventualitate având în vedere ceea ce este între voi. Bun, Marie, şi dacă este vinovat, să presupunem că poliţia îi dă de urmă. Marie, te rog mult, ai grijă! Energia e aproape nelimitată în termeni umani.

Se întrerupse.

— Ai stat de vorbă cu Walter?

Cuvintele lui aveau o încărcătură atât de mare încât Marie se uită neajutorată la Walter. Din spatele camerei, Walter spuse încet:

— Spune-i că da. Trebuie să ştim, Marie. Spune-i că ţi-am povestit despre cum m-a dat afară şi de ce.

Repede, ea apăsă butonul şi dădu răspunsul.

Carl răspunse:

— Cere-i lui Walter să rămână la serviciu. Şi, Marie, dacă eşti încurcată cu el, rupe-o. Ştii care este părerea mea în legătură cu crima. Este cea mai mare energie, exercită cea mai mare presiune.

Marie îşi recăpătase controlul. Spuse calm:

— Carl, îţi aminteşti de geloziile tale trecute, cum vedeai lucruri care nu existau? Sunt sigură că undeva în mintea ta ştii foarte bine că şi asta e tot o absurditate de acelaşi fel cu celelalte. Impresia ta, aşa cum îi spui tu, că Walter este cel care te-a omorât, intră şi ea în această categorie, nu-i aşa? Ascultă! Nu sunt încurcată cu el. Mai mult, nici nu voi fi încurcată cu el. M-ai distrus ca femeie, şi dacă vrei să capeţi bunăvoinţa mea în situaţia asta – şi o poţi căpăta – termină cu genul ăsta de gânduri şi vezi-ţi de tipul de raţionamente şi lucrări ştiinţifice care trebuie să-ţi ocupe atenţia de acum încolo.

După ce rosti toate acestea cât se poate de adevărate, dădu din cap întrebător spre Walter.

El îi făcu semn din nou să dea drumul la buton. După aceea, spuse înfrigurat:

— Marie, precis că are ceva de gând cu treaba asta.

Marie nu-şi dădea seama ce putea fi.

Walter continuă.

— Gândeşte-te, a făcut ceva vreodată ce ar putea să ne dea

vreo idee despre scopurile lui? Furiile acelea de gelozie… ce mai făcea parte din tipic? După cum le descrii, trebuie să-şi fi ieşit din minţi de fiecare dată.

Marie scutură din cap, încurcată.

Tipicul fusese întotdeauna gelozie fără motiv, urmată de remuşcări imense.

De fiecare dată ea fusese total nevinovată, nu avusese de-a face cu niciun bărbat.

Spuse încet:

— Carl spunea mereu că fiecare om are propriul său fel de a face o depresie nervoasă. Dar în afară de perioadele de gelozie nebună, nu l-am văzut niciodată în altă stare decât aceea de un cinism rece ca gheaţa, chiar şi când era binedispus.

Marie, spuse Carl, vreau să-mi promiţi că mă laşi să rămân cu tine. Dacă-mi promiţi, am să fac tot ce-mi spui. Nu vreau să stau cu toţi străinii ăştia. Ai să ţii minte, nu-i aşa, iubito?

— Bineînţeles că o să stai cu mine, dragule, spuse Marie uşurată.

Mai târziu, când părăsea clădirea împreună cu Walter, acesta spuse:

— Ce e chestia aia cu crima care e cea mai mare energie?

Marie îi explică. Crima şi criminalii îl fascinaseră întotdeauna pe Carl. Era convins că o crimă trebuie să fie ceva ascuns.

— Un criminal, draga mea, spusese Carl nu o dată, se află într-un pericol foarte mare, chiar dacă nu ştie decât el ce a făcut. Chiar şi atunci presiunea asupra lui e colosală. Pe de altă parte, dacă secretul mai este deţinut şi de altcineva, el este condamnat sau trebuie să ucidă acea persoană.

Walter păru că se gândeşte la asta, pentru că nu spuse nimic. Într-un târziu, zise:

— Mi-am tot stors creierii încercând să găsesc un mod de a dovedi că nu a fost nimic între noi. De exemplu, eu am rămas impotent de când, la vârsta de douăzeci şi ceva de ani, am descoperit că nevastă-mea se culca cu toţi bărbaţii din facultatea unde predam.

Marie se gândi în acel moment, „ce destăinuire fantastică”, dar asta explica multe despre el.

Walter continuă cu sinceritate:

— Dar cum pot să dovedesc vreodată ceva atât de subiectiv? Dădu din cap. Nu, Marie mă tem că de-abia suntem la începutul

şi nu la sfârşitul acestei afaceri.

Gândurile Mariei săriseră la altceva: comportamentul lui Walter. Şi i-o spuse în faţă:

— Walter, e cazul să-ţi vorbesc despre acţiunile tale, care trebuie să le fi părut foarte suspecte doctorului MacKerrie şi celorlalţi.

Walter scutură din cap, şi-apoi, dintr-odată, expresia întunecată şi serioasă îi dispăru de pe chip. Zâmbi timid.

— Nu-ţi face griji, spuse el plin de încredere, vor crede că tu eşti în spatele acestor lucruri, şi toată lumea ştie că aşa sunt femeile.

— Cum, adică?

— Nechibzuite, iraţionale.

— Eu *nu* sunt iraţională, spuse Marie.

— Eu ştiu, dar ei nu ştiu, zise Walter. Nu văd nimic rău în a profita de părerea generală.

— Dar mă faci de râs, strigă ea.

O bătu uşor pe braţ.

— Uite ce e, Marie, nicio femeie nu poate să scape de părerea bărbaţilor pe această temă. Ţine minte, nimeni n-a obiectat vreodată.

Adăugă:

— Ai ceva împotrivă dacă-ţi dau un sfat?

Marie ezită. Îşi amintea un aforism de-al lui Carl: „Încercarea de a controla văduva începe chiar din timpul înmormântării; de obicei, controlul este în plină desfăşurare pe când domnul şi stăpânul ei încă se mai chinuie să-şi tragă ultima răsuflare.”

Trebui să recunoască, după un moment, că exista o diferenţă: controlul pe care-l exercita Walter era necesar datorită autorului aforismului.

Era pe cale să-i accepte sfatul, când Walter zise grăbit:

— Nimeni nu obiectează când o văduvă vrea să stea izolată câteva zile. Profită de asta.

Sensul cuvântului, spus cu voce tare, o sperie pe Marie.

— Dar nu sunt văduvă, protestă ea.

Walter clipi cu o expresie concentrată, copilăroasă.

— Dacă nu eşti văduvă, ce eşti? întrebă el uimit.

Marie nu avea un răspuns la această întrebare, dar spuse repede:

— Voi sta acasă, dacă asta vrei, dar mă voi vedea, totuşi, cu

avocatul.

— Bun, zise Walter.

IV

Întâlnirea era programată pentru ora două.

La fix, un tânăr intră în biroul în care aştepta Marie. Radia de bună dispoziţie şi se prezentă ca fiind Robert Lindley, fiul acţionarului principal al firmei.

Marie nu-l văzuse niciodată, dar îşi aminti că băiatul îi plăcuse lui Carl. „Genul meu!” spusese Carl laconic. Asta nu era o recomandare pentru ea, dar după prima privire aruncată figurii radioase a tânărului, se hotărî să aştepte cu aprecierile.

Tânărul avocat ţinea în mână un document. Marie presupuse că era testamentul. Bărbatul stătea acolo, în costumul său imaculat, impecabil călcat, la un birou strălucitor. În spate, se zărea o fereastră care dădea spre bulevard… Stătea acolo şi se uita la Marie, cu capul uşor înclinat şi ochii pe jumătate închişi, cântărind-o.

— Soţul dumneavoastră a fost foarte nechibzuit. Dumneavoastră arătaţi mai bine decât ele…

Marie presupuse că „ele” erau amantele lui Carl. Folosirea pluralului o înmărmurise. Îşi închipuise totdeauna că soţul ei n-avea mai mult de o amantă o dată, şi niciuna pentru foarte mult timp, după ce lăsase în urmă o cohortă de „foste”, într-un deceniu şi jumătate de alergat după fuste.

Tânărul continuă:

— Din moment ce mi-aţi cerut să vă citesc conţinutul testamentului între patru ochi, presupun că aţi ajuns la concluzia că soţul dumneavoastră este mort, din punct de vedere legal.

Marie spuse:

— Nu vreau altceva decât să mă conformez legii.

— Nu există lege, spuse el cu o privire intensă. Aş vrea să stabilesc un precedent. Doctorul MacKerrie mi-a spus că numai creierul gândeşte; s-a stabilit că nicio altă parte a corpului nu joacă vreun rol important în comportament şi nu are niciun fel de contribuţie în procesul gândirii.

Marie îşi dădu seama că, aproape fără preliminarii, intraseră în miezul problemei.

Lindley se aşeză şi puse degetul pe testament.

— Acesta, spuse el, vă lasă dumneavoastră cea mai mare parte a averii, însă acordă rente altor trei femei, în cazul morţii

sale.

— Trei! exclamă Marie, fără să vrea.

Închise ochii şi i se strânse inima la gândul uriaşei publicităţi care avea să se stârnească în jurul acelor dispoziţii testamentare.

Când redeschise ochii, tânărul Lindley o privea serios, cu ochi strălucitori, spunând încetişor:

— Sunt trei foste secretare care au colaborat la nişte proiecte speciale. Dar de ce nu mergem să cerem unui tribunal să-l declare pe soţul dumneavoastră viu, din punct de vedere legal?

— Dar…

Se opri. Îl auzi apoi ca prin ceaţă explicându-i calm că celelalte beneficiare menţionate în testament nu se puteau aştepta să primească vreun ban înainte ca semnatarul testamentului să fie declarat mort, din punct de vedere legal.

— Dumneavoastră hotărâţi, dr. Marie, zise avocatul.

Marie îşi dădu seama, cu surprindere, că tânărul se ridicase la birou şi se aplecase asupra ei, îngrijorat.

— Credeam că sunteţi la curent, zise el. Soţul dumneavoastră m-a asigurat că nu v-a ascuns nimic. Evident, eu unul am fost uimit aflând toate acestea.

Marie făcu semn că nu.

— Nu despre asta-i vorba.

Nici Marie n-ar fi putut spune cu exactitate ce anume o împiedica să-şi dea acordul pe loc: vagi gânduri şi simţăminte, o împotrivire la ideea de a mai fi legată; nimic care să poată fi spus în cuvinte.

Cu voce tare, spuse:

— Rentele! Eu trebuie să le administrez? Adică eu semnez cecurile?

— Rentele au prioritate, dar plăţile se pot efectua prin intermediul biroului nostru. Este vorba de şase sute de dolari de persoană, adică un total de o mie opt sute de dolari pe lună.

— Deci ele au prioritate?

— Mă tem că da.

Marie socoti în minte. Douăzeci şi una de mii şase sute pe an. *Ehe!* se gândi ea.

Se aşeză mai bine pe scaun, spunându-şi că e o femeie bine care ştie ce vrea.

— Atunci, să ne luptăm să fie declarat în viaţă! zise ea.

— Iată o femeie înţeleaptă! răspunse avocatul radios. În felul ăsta, stabilim un precedent.

Faţa lui, ca o reclamă la aparate de ras, redeveni serioasă.

— Vă daţi seama că avem şanse mari să obţinem o asemenea hotărâre legală, dacă nu sunt contestaţii.

Marie se puse imediat în gardă.

— Ce înseamnă asta?

El făcu un gest larg cu braţele.

— Lăsaţi-mă să iau legătura cu aceste femei. Să le fac o ofertă de, să zicem, două sute de dolari pe lună, timp de trei ani. În linişte, fără niciun fel de publicitate. Cred că vor prefera să-i accepte, decât să rişte să piardă totul.

Marie simţi din nou neîncrederea iniţială în acest tânăr spilcuit. Reuşea s-o facă să încuviinţeze totul, punct cu punct, cu o dexteritate de iluzionist. I-o spuse, pe un ton acuzator, adăugând:

— Dacă sunt de acord şi cu asta, ce mai aveţi în mânecă?

Tânărul Lindley zâmbi. Brusc, faţa lui căpătă un aer ştrengăresc.

— Încă două lucruri, zise el. Unul se referă la afaceri şi are legătură cu Corporaţia Non-Pareil şi afacerile acesteia. De ea s-au ocupat întotdeauna cei de la Coster, Pierce & Drew, care sunt specializaţi în legislaţie economică.

Marie replică muşcător:

— Puteţi fi sigur că soţul meu n-a îndrăznit să le propună *lor* ideea de a angaja un detectiv care să-i urmărească nevasta. Dar, sunt de acord, din punct de vedere legal, Non-Pareil este altceva.

— Şi totuşi, insistă Lindley, acţiunile de acolo vă revin. Va trebui să cerem tribunalului să vă acorde puterea de decizie aferentă.

Marie răspunse că înţelege şi adăugă:

— Şi altceva ce-mi mai pregătiţi? Înţeleg că nu-i vorba de afaceri.

— Nu, e ceva personal. Dar, dincolo de o oarecare stânjeneală firească, nu cred c-o să vă deranjeze prea mult.

Marie dori să afle despre ce-i vorba.

— Uitaţi ce e, se scuză el, sunt prea tânăr ca să-mi dau aere de bunic, nu-i aşa?

— Păi…

— Va trebui să vă închipuiţi că ne aflăm în cabinetul unui doctor, că eu am o barbă albă şi vă privesc lung, peste ochelari. Credeţi că puteţi?

Marie râse, încercând să şi-l imagineze într-o asemenea postură. Dar nu spuse nimic şi se mulţumi să-l privească, aşteptând.

Nu bănui nimic.

Tânărul scoase o batistă albă, imaculată, dintr-un buzunar al costumului său gri-antracit şi-şi şterse transpiraţia care-i inundase brusc faţa.

— Nu mă pricep să joc rolul unui bunic şi sunt prea deştept pentru vârsta pe care o am, mormăi el, aşa că am s-o spun direct: soţul dumneavoastră e mort abia de câteva zile – folosesc cuvântul „mort” în sensul de neputincios. Dacă aţi avea un copil în nouă luni şi zece zile, plus vreo săptămână, ar fi considerat tot al lui – asta dacă dumneavoastră aţi susţine că este al lui şi dacă nu aţi face nimic, între timp, care să stârnească bănuieli.

Timpul se opri.

Încet, imaginea camerei reveni cât de cât la normal, deşi Marie continua să fie prizonieră în ceea ce părea un fel de viziune-tunel, cu ziduri de negură de fiecare parte.

— Despre ce Dumnezeu vorbiţi? şopti ea.

Figura de la capătul îndepărtat al tunelului spuse cu voce găunoasă:

— Walter!

De data asta nu mai simţi că se scufundă. Stătea pur şi simplu acolo, simţindu-se golită, cu excepţia fricii, cu un bolovan de gheaţă în stomac.

Auzi vocea avocatului spunând că, cu două săptămâni în urmă, Carl venise chiar în acest birou şi-i dăduse instrucţiuni lui Lindley să angajeze un detectiv care să-i urmărească pe Marie şi pe Walter.

— Până la urmă nu s-a întâmplat nimic, spuse avocatul. Am redactat testamentul cel nou, dar n-a venit să-l semneze, a renunţat la detectiv înainte ca acesta să înceapă acţiunea şi v-a trimis la părinţi. Restul îl ştiţi.

Marie îşi revenea. Spuse întunecată:

— Aţi isprăvit?

O privi cu o expresie ciudată în ochii lui cenuşii.

— Evident, răspunse sobru.

— Bine. Acum să ne întoarcem la realitate.

— E un lucru greu de spus unei femei – se apără el – dar dacă a fost vreun grăunte de adevăr în bănuielile soţului dumneavoastră, luaţi ceea ce am spus drept o soluţie care ar satisface toate nevoile şi motivaţiile umane. Vă doriţi un copil cu adevărat, nu-i aşa?

Adăugă grăbit:

— Nu uitaţi, dacă este declarat viu, va fi îngrozitor de dificil să divorţaţi de un bărbat într-o asemenea condiţie. Aşa că decideţi acum, ori niciodată.

— De ce nu-i cereţi tatălui dumneavoastră, spuse Marie, să vă povestească de câte ori s-a mai repetat povestea asta? Ameninţarea că schimbă testamentul, angajarea detectivului, decomandarea detectivului înainte ca acesta să poată descoperi că nu s-a întâmplat nimic… Să ştiţi că am avut o situaţie maritală foarte greu de suportat, domnule Lindley.

Avocatul tăcu; până la urmă zise:

— Nu cred că e cazul să mai spun ceva, în afară de întrebarea: Care sunt instrucţiunile dumneavoastră?

— Nu mă credeţi? întrebă Marie fără speranţă.

— Bineînţeles că vă cred, răspunse el pe un ton cordial; prea cordial.

— Presupun, adăugă Marie, că e greu de crezut că o femeie poate sta fără a avea pe cineva timp de paisprezece ani.

Tânărul Lindley păstră o tăcere discretă.

Marie se ridică.

— Când putem merge la tribunal? întrebă cu o voce lipsită de orice intonaţie.

Lindley răspunse grăbit:

— Cu cât mai repede, cu atât mai bine. Mă pun pe treabă chiar azi.

Părăsind biroul de avocatură şi mergând prin parcaj, în lumina plăcută a soarelui de după-amiază, Marie avea un sentiment de înfrângere. *Nu pot să scap cu adevărat,* gândea ea, *de ceea ce a făcut Carl. Oriunde mă întorc, minciuna se află acolo, înaintea mea.*

Mă rog, se gândi, *aproape oriunde.*

V

Apropiindu-se de casă, Marie văzu un camion mare care intra încet pe drumul de acces spre laborator. Trase şi ea în spatele lui, parcă maşina, apoi stătu să privească la camionul care se apropia cu precauţie de platforma de descărcare a laboratorului. Uşile mari se deschiseră.

Dr. MacKerrie păşi pe platforma de încărcare a camionului; pe când Marie se apropia, Walter împreună cu alţi câţiva membri ai personalului laboratorului ieşiseră şi ei să privească. Chirurgul supraveghe şi dirijă descărcarea creierului lui Carl şi a echipamentului aferent. Fusese degajat un spaţiu într-o cameră specială, unde temperatura se putea controla şi menţine constantă. Acolo urma să fie viitoarea casă a lui Carl.

MacKerrie intră într-una dintre căsuţe.

Walter veni la ea în casă ca să afle ce spusese avocatul.

Marie se împăcase cu ideile aiurite ale lui Lindley, în timp ce venea cu maşina spre casă. Aşa că fu uimită când, explicând ceea ce se întâmplase, văzu roşeaţa pierind din obrajii lui Walter. Acesta deveni, brusc, atât de încordat, încât Marie făcu ochii mari, uimită. Apoi obrajii lui Walter se umplură de pete roşii. O privi şi mormăi, cu o voce rea:

— Spune-i idiotului să-şi vadă, dracului, de treaba lui!

Făcu un pas înainte şi o înşfăcă cu brutalitate de umeri. Adăugă cu o voce încordată, ca o strună gata să plesnească:

— Ce ai recunoscut în faţa lui?

— Nimic! şopti ea.

Se simţea prea uluită, prea chinuită, prea copleşită şi total vinovată văzându-l cât e de furios. Îşi dădea seama cam ce era în capul lui:

„Afurisitul ăla de puşti, Lindley, a făcut-o să recunoască ceva.” Reacţia lui o făcu să-şi dea seama ce se întâmpla, de fapt: *orice* bănuială la adresa lui putea pune în mişcare forţe care aveau să-l doboare.

Dintr-odată, durerea deveni de nesuportat. Începu să se zbată:

— Dă-mi drumul! gâfâi ea. Mă doare.

Accesul lui de violenţă încetă tot atât de brusc cum începuse.

Îi dădu drumul, dar o prinse din nou văzând că era în pragul leşinului.

— Te rog să mă ierţi, Marie, bălmăji el încurcat.

Marie rămăsese, totuşi, în picioare, frecându-şi umerii, dar genunchii îi tremurau pentru că simţise toate emoţiile lui, îi ghicise toate gândurile ca într-o adevărată *comuniune de idei.* Aşa numise Carl, cândva, fenomenul înţelegerii simultane; spuse cu voce joasă:

— Nu e nimic de iertat. Am înţeles…

Se opri, pentru că, de fapt, simpla înţelegere nu însemna nimic. Continua să tremure, din cap până în picioare.

— Ajută-mă! şopti ea.

Şi se lăsă în voia lui Walter. Walter o ajută să se întindă pe o canapea. Marie stătea întinsă, iar dinţii îi clănţăneau în gură. Nu se putea opri.

— Cheamă-l pe doctorul MacKerrie. Am nevoie de un sedativ, îngăimă ea.

Walter şovăia; pentru o clipă, Marie se înfurie; era clar că în mintea lui starea ei trecea pe planul al doilea. Walter, cu umerii din ce în ce mai gârboviţi, spuse încetişor:

— Alt doctor, nu Mac.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu înţelegi că e urgent?

Walter porni spre uşă, mânat de vocea ei disperată. Se opri şi se întoarse.

— Nu, spuse el, şi tonul era cât se poate de categoric. Nu, Mac. Refuz să-l implic în treaba asta.

Marie izbuti să se ridice şi se repezi spre uşă, dând-o de perete.

— Doamnă Gray! strigă ea.

Menajera veni în grabă, de la bucătărie.

— Nu mă simt bine, suspină Marie. Cheamă-l pe doctorul MacKerrie. Îl găseşti în cabana D.

Walter o dădu la o parte.

— Mă duc eu după el, spuse cu voce înceată.

Marie îi zări în treacăt faţa albă ca varul. Walter se grăbi să dispară.

MacKerrie îi dădu un sedativ. Se purtă cu o răceală de profesionist supercompetent. Marie începu să se simtă mai bine şi îi spuse în chip de scuză:

— Cred că afacerea asta m-a cam dat peste cap.

Asta era explicaţia pe care o încropise în grabă, în timp ce zăcea în aşteptare, detestându-se pentru slăbiciunea pe care o

arăta.

Doctorul MacKerrie dădu din cap, o mângâie pe creştet şi ieşi zicând:

— Cheamă-mă dacă ai nevoie.

Acum erau din nou singuri. Walter stătea nemişcat, gârbovit, cu o mână la ochi. Părea că i se înecaseră toate corăbiile.

Marie se ridică şi spuse:

— Îmi pare rău.

Încet, încet, Walter îşi îndreptă umerii şi spuse:

— N-am nimic cu tine. Sper că mă crezi. Dar nu mă pot împiedica să spun cu voce tare ceea ce gândesc: tot ce ne lipseşte acum e o criză de isterie.

La asta, Marie n-avea răspuns. În viaţa ei nu se simţise atât de zdruncinată.

— Pentru prima oară – spuse Walter – încep să înţeleg mai exact ce mi-ai spus în prima zi: că dacă despre o crimă ştiu doi oameni, atunci ucigaşul e sortit pieirii. E adevărat, eu nu sunt un ucigaş, dar pot fi făcut să par un ucigaş. Şi mi-e teamă. M-am gândit în fel şi chip la situaţia în care ne aflăm, dar niciodată nu mi-a trecut prin cap că s-ar putea să clachezi.

— De vină e furia ta şi felul brutal în care te-ai repezit la mine. A fost un şoc teribil. Nici nu vreau să mă gândesc că aşa ceva s-ar mai putea repeta vreodată. Pur şi simplu, nu vreau, zise Marie în şoaptă, după care adăugă: Şi nu cred că am recunoscut ceva în faţa domnului Lindley.

Îi repetă, cuvânt cu cuvânt, discuţia pe care o avusese cu tânărul avocat. Walter se lumină la faţă. Se întunecă din nou, când ea ajunse la partea în care Lindley sugera că ei doi ar putea avea un copil. Se linişti însă treptat, când auzi care a fost reacţia ei.

Marie căzu din nou pe gânduri.

— Zău, nu cred că Lindley vrea să pună ceva la cale împotriva mea, spuse ea cu convingere. La urma urmei, sunt un client de pe urma căruia va primi nu mai puţin de cinci mii pe an, ba chiar dublu din când în când.

— Asa de mult? se miră Walter.

— Cineva trebuie să se ocupe de toate contractele alea migăloase. Carl mi-a dovedit, cu mult timp în urmă, că nu ne putem permite nici cea mai mică încurcătură sau scăpare.

— Înţeleg, spuse Walter ceva mai liniştit.

Adăugă şovăitor:

— Ce spun acum nu e urgent şi, în plus, n-aş vrea deloc să mă bag în afacerile tale. Am un frate care este avocat şi mă gândesc că, puţin mai încolo, după ce Lindley aranjează totul cu femeile alea, şi după ce reuşeşte să-l declare viu pe Carl din punct de vedere legal, ai putea renunţa la el în favoarea fratelui meu. Ai să te gândeşti la asta? *Ştiu sigur* că el ne va apăra interesele.

— Bineînţeles că am să mă gândesc, zise Marie simţindu-se vinovată şi dornică de a-şi răscumpăra acest sentiment.

După plecarea lui Walter, se lăsă înapoi pe canapea şi o cuprinse, brusc, tristeţea că de acum încolo nu se mai putea bizui pe ea însăşi.

Stătea acolo dându-şi seama treptat că tremurul lăuntric n-o părăsise.

Stătea la pândă.

A doua zi dimineaţă primiră un telefon interurban de la o universitate din est. Li se solicita o mare cantitate de echipament Hazzard pentru un nou proiect NASA. Cineva trebuia să meargă acolo, personal, ca să discute toate detaliile. Până atunci, Carl se ocupase de asemenea treburi. După convorbire, şi-au dat seama că existau două posibilităţi: fie se ducea Marie împreună cu unul dintre ceilalţi fizicieni, fie se ducea Walter singur. Nimeni altcineva nu era calificat pentru aşa ceva.

Marie încercă să-l convingă pe Walter, dar el refuză.

— Nu e cazul să plec de aici într-o asemenea situaţie, zise el agitat. Cine ştie ce se poate întâmpla cât sunt plecat. Oricum, e prea devreme să mă apuc de umblat pe drumuri.

— Va trebui să te apuci de treaba asta, dacă-ţi păstrezi postul de fizician şef – replică ea uşor repezit. În plus, ce ai putea tu face aici, ce n-aş putea şi eu?

— Nimeni nu mă poate apăra mai bine decât mă apăr eu însumi, mormăi el privind-o întunecat. Cu atât mai puţin o femeie. Asta o ştie oricine.

— Uite ce e, vrei, sau nu vrei postul de fizician şef?

— Presupun că da.

Se vedea că gândul lui e în altă parte.

— Atunci trebuie să te porţi ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic. Din moment ce eu pot comunica cu soţul meu, eu trebuie să rămân pe loc. Doar nu vrei să-l las aici pe mâna lui Mac?

După-amiază, târziu, îl luă pe Walter pe sus şi-l duse la aeroport. Era atât de înspăimântat încât nici măcar nu-i spuse la revedere; pur şi simplu se îndreptă spre avion fără a privi înapoi.

În drum spre casă, Marie îşi dădu seama ce uşurare era să iasă din atmosfera de teroare pe care Walter o iradia pur şi simplu.

VI

Acasă.

Aceeaşi stare de veselie. În două rânduri se surprinse fredonând un cântecel. Cină de una singură, fericită, şi după aceea se apucă să citească un roman. Redescoperi plăcerea de a citi de dragul cititului.

Puţin după ora nouă se auzi telefonul. Era doctorul MacKerrie.

— Mă întrebam dacă n-aş putea veni să-ţi vorbesc, spuse el.

— Nu s-ar putea şi mâine? întrebă ea. Tocmai mă pregăteam de culcare.

În mod surprinzător, el insistă.

Iată că sosi: un bărbat în toată firea, arătos, de statură mijlocie, cu un zâmbet grav, cu un aer puţin cam prea blând, care nu avea nimic din neînduplecarea lui Carl sau a lui Walter. Marie îl pofti să ia loc pe un scaun, în faţa ei. El se trase mai aproape şi începu să vorbească încetişor:

— După cum ştim, şi după cum i-am spus şi inspectorului de poliţie alaltăieri, tu şi cu mine suntem singurii oameni care au stat de vorbă cu Carl.

Aducerea în discuţie a poliţiei o făcu pe Marie să simtă un fior rece, aproape palpabil, pe şira spinării. Cu preţul unui efort, se simţi totuşi în stare să spună da. Ochii lui albaştri-cenuşii o priveau liniştit.

— Aşa că, în esenţă, tot ce a spus Carl a fost auzit numai de noi doi.

Poc! Mariei îi trebuiră câteva clipe bune să se smulgă din zăpăceala care pusese brusc stăpânire pe ea şi să-şi dea seama că scăpase scrumiera din mână. Realiză că MacKerrie era în faţa ei de-a buşilea, culegând cioburile şi zâmbind în colţul gurii.

— Încă nu ţi-ai revenit, după câte văd, spuse el degajat.

Marie îngenunche lângă el şi încercă stângaci să-l ajute. Gândurile i se învălmăşeau, iar tremurul lăuntric se înteţea din ce în ce.

Pentru o clipă, simţi pornirea de-a încerca să-l înduioşeze, dimpreună cu dorinţa de a-l împiedica să spună mai mult decât spusese.

Era convinsă că el ştie. Carl îi spusese cu siguranţă totul. Începu să îngaime ceva, cum că versiunea lui Carl nu era întru totul demnă de crezare… când, deodată, se întâmplă. Era în

braţele lui. Faţa lui Mac se apropie de a ei, şi buzele lui i se lipiră întâi de obraji, apoi de buze.

— Nu-ţi face griji, şopti el. Sunt de partea ta, dacă şi tu eşti de a mea.

Abia în următoarele minute îşi dădu seama ce preţ i se cerea, dar realiză, ca prin vis, că îl plăcea.

Acesta era simţământul predominant: o amorţeală din cap până în picioare.

După plecarea lui Mac, Marie se trezi la realitate, treptat. Corpul ei îşi revenea încet, ca după o paralizie parţială. Îşi amintea căldura cuvintelor lui şi emoţia intensă ce emana din el. Nici urmă de ameninţare, numai dragoste. Era oare cu putinţă ca frica pe care el i-o provocase să fi fost numai o proiecţie a nebuniei ce încolţea în mintea ei?

Oricare ar fi fost motivul, îşi trădase propriul ei adevăr, codul ei de o viaţă, întregul sens al rezistenţei ei faţă de infidelităţile lui Carl. Stând acolo în întuneric, pierdută în amintiri, se gândea cu groază: n-am mai făcut niciodată aşa ceva.

Fusese sex în culori, trăit de o femeie care până atunci nu funcţionase decât în alb-negru. Se oferise ca cea mai primitivă dintre fiinţe. Prin vorbă şi faptă aproape că-i cerşise dragostea, iar odată cu ea, protecţia şi grija. Şi, cu toată amorţeala, căpătase ceea ce ceruse, răspunzându-i cu o pasiune nestăpânită. Nici măcar la începutul căsătoriei cu Carl acesta nu reuşise să o facă să simtă cu atâta intensitate. Vinovăţia şi ruşinea o năpădiră din toate părţile, ca apa murdară curgând dintr-un robinet stricat. Întunericul somnului veni să şteargă orice remuşcare.

Dimineaţă, când se trezi, se simţi din nou stăpână pe ea şi se gândi la o soluţie despre care îşi dădea seama că e urmarea unui sentiment de vinovăţie. Totul se terminase. Totul trebuia să rămână secret, adânc îngropat în conştiinţa ei vinovată. Nu trebuia să se mai întâmple. Încă nu ştia foarte clar ce avea să-i spună doctorului MacKerrie. Dar avea să găsească ceva care să-l îndepărteze fără să stârnească resentimente.

Avea conştiinţa încărcată.

Carl îi spusese de mai multe ori: „Draga mea, eşti o mare maestră a celui mai josnic joc femeiesc. Jocul de-a nevoia de ocrotire. În faţa mea te-ai baricadat într-o asemenea poziţie inexpugnabilă din punct de vedere moral, încât am grijă de tine

fără nicio răsplată. Dar într-o bună zi s-ar putea să descoperi că de fapt eşti dispusă să faci orice ca să-ţi satisfaci această nevoie.”

Dacă era să judece după noaptea trecută, Marie nu mai avea nevoie să se apere de această sentinţă. Fusese femeie până în vârful unghiilor, cu o disperare pe care nu şi-o bănuise vreodată.

Se îmbrăcă, temându-se de întâlnirea cu Mac, dar pregătindu-se pentru ea, conştientă că era inevitabilă.

Totuşi, până la urmă teama învinse şi rămase în casă, cu uşa încuiată şi storurile trase. Telefonul sună de mai multe ori, dar nu răspunse. Îi spusese doamnei Gray că nu e acasă pentru nimeni.

Stând întinsă în întunericul camerei, Marie încerca să-şi golească mintea de gânduri. Încetase să-şi mai analizeze pornirea de a rămâne ascunsă între patru pereţi. Fusese o reacţie pornită din străfundurile fiinţei ei. Toţi muşchii şi toate celulele ei se împotriviseră ideii de a pune brusc pe cineva în situaţia de a fi respins, contrar tuturor aşteptărilor.

În felul acesta Mac putea să-şi dea seama, treptat, că lucrurile nu mergeau chiar aşa de bine. Deci, când avea să-i spună, în cele din urmă, el avea s-o ia mai uşor.

Rămase acasă şi ziua care urmă. La ora şapte, când o telegramă de la Walter o anunţă că avea să se întoarcă seara următoare, îşi dădu seama că, înainte de asta, trebuia să clarifice situaţia dintre ea şi MacKerrie.

Aşteptă să se întunece şi ieşi la plimbare prin grădină. Un minut mai târziu se auzi un zgomot de paşi şi MacKerrie apăru lângă ea.

— Marie, ce se întâmplă?

Forma nedesluşită a corpului lui se ghicea în întunericul nopţii de vară. Avea o voce îngrijorată.

— Ce se întâmplă e numai din vina ta, zise ea. Eram atât de tulburată, şi n-aveai niciun drept să profiţi de situaţie. Cu atât mai mult cu cât eşti doctor.

Se opriră faţă-n faţă, şi Marie îşi dădu seama că el nu simţea nici părere de rău şi nici vinovăţie.

— Marie, spuse el încet, nu sunt doctorul tău. Când o femeie reacţionează în faţa unui bărbat aşa cum ai reacţionat tu, nu poate să se lepede de el pur şi simplu.

— Te respect, dar nu te iubesc, zise Marie ferm. N-am plecat

la vânătoare de iubiţi sau de soţi.

El păru să cadă pe gânduri. Apoi spuse:

— Aş putea să te mai vizitez ca să-ţi spun povestea vieţii mele şi a primei mele căsătorii?

Întrebarea o făcu să-şi dea seama că nu ştia mai nimic despre acest om.

— Povesteşte-mi acum, zise ea.

Povestea căsniciei lui Mac era scurtă. Soţia sa fusese internată într-o clinică de boli nervoase. Nebunia ei era incurabilă. Tocmai din pricina bolii ei, începuse să studieze creierul uman şi fiziologia lui.

— La urma urmei, spuse el, eu sunt chirurg şi nu psihiatru. Orice ar fi eul, e clar că gândeşte şi funcţionează printr-un mecanism organic ce poate fi disecat. La om, acest mecanism, – creierul –, este suficient de complex ca să rămână, pe viitor, centrul preocupărilor mele în domeniul cercetării.

Marie nu spuse o vorbă. Măiestria lui MacKerrie, în specialitatea sa, era notorie, iar de când extrăsese creierul lui Carl devenise de-a dreptul proverbială. În acelaşi timp, dezinteresul lui faţă de aspectele fiziologice ale bolii nevestei sale ascundea ceva. Poate că era vorba de vinovăţie, dar şi de inconştienţă.

Cântări lucrurile la rece, făcând abstracţie de căldura care emana din el: era clar că doctorul MacKerrie nu voia să ştie ce simt cei din jurul lui, şi nici din ce motive.

Povestea lui îi oferi argumente suplimentare:

— După câte înţeleg – şi asta n-are nicio legătură cu mine personal – tu te aştepţi ca o femeie cumsecade să se împace cu situaţia în care te afli, să te consoleze şi să trăiască alături de tine ducând o existenţă ştearsă; am înţeles bine?

Dacă sperase să-l tulbure, se înşelase. El răspunse liniştit:

— Speram că mă vei iubi şi mă vei lua aşa cum sunt.

Marie răspunse cu hotărâre:

— Având în vedere poziţia ta aici, cred că am tot dreptul să-ţi cer să promiţi că niciodată nu vei mai încerca să depăşeşti o anumită limită în relaţiile dintre noi. Promiţi?

— Nu.

Refuzul instantaneu îi aminti Mariei de o altă observaţie a redutabilului savant-filozof doctor Carl Hazzard: „Iubito, când cineva te refuză e clar că se consideră mai tare ca tine. Dacă n-

are dreptate, dă-i un brânci şi lasă-l să cadă. Dar dacă are, taci din gură. Cuvintele sunt inutile în faţa unei poziţii de forţă.”

Marie se întrebă: *În ce fel se simte Mac mai tare?*

— De ce nu vrei să-mi promiţi? îl testă ea. Dă-mi un motiv.

MacKerrie spuse blând:

— Dacă-mi spui ce te-a făcut să-mi cedezi noaptea trecută, îţi spun.

Era, bineînţeles, imposibil să-i spună că-i era teamă ca nu cumva să creadă minciuna lui Carl şi că, aflată în starea aceea de spaimă şi confuzie, se dizolvase într-o substanţă lipsită de consistenţă, care cerşea îndurare.

Aşa că repetă:

— Ţi-am mai spus. Ai profitat de o femeie aflată într-o stare de semidepresie nervoasă.

Linişte.

— Ce ai de spus? insistă ea.

— Marie – vocea lui MacKerrie era calmă, răbdătoare –, fiecare bărbat s-a lovit de problema cu care se confruntă o femeie în societatea noastră. Când cedează unui impuls normal, se simte imediat vulnerabilă şi trebuie să justifice faptul printr-o extremă oarecare. Eu înţeleg fiziologia reacţiei tale când ai fost cu mine, şi asta e de ajuns ca să mă mulţumească o dată pentru totdeauna. Las nevoia ta de acum, de a te justifica, pe seama acelor elemente ale convenţiilor sociale pe care, ca savant, am învăţat să le ignor de multă vreme. Faptul că mi-ai răspuns fizic, într-un mod remarcabil, arată că ne potrivim bine. Tot restul e un soi de perdea de fum feminină, genul de lucru pe care, aşa cum am mai spus, femeile obişnuiesc să-l facă. Acum ţi-am răspuns?

Ea se întoarse brusc şi-l lăsă acolo.

Cel puţin i-o spusese.

Restul depindea de cât de mult ştia el.

Adormi cu ajutorul unui somnifer, dar avu parte de un somn agitat, plin de vise.

Nu reuşi să-şi amintească nimic din ce visase.

VII

Walter se întoarse cu avionul în seara următoare. Aduse cu el un teanc de comenzi. Ceea ce dorea, în special, era un întreg grup de utilaje de comandă pentru lucru la temperaturi foarte joase, create cu ajutorul heliului. Unele piese din echipament aveau să coste chiar şi cincizeci de mii de dolari bucata, aşa că totul se ridica la mai mult de un milion de dolari.

Marele succes al călătoriei sale părea să-i mai fi ridicat moralul.

— A fost chiar plăcut să plec, spuse el.

La puţin timp după ce se duse să-şi despacheteze bagajele, sună telefonul. Marie răspunse şi simţi un şoc, auzind vocea lui Mac, încordată şi tulburată, la celălalt capăt al firului.

— Marie, sunt foarte bolnav. Ai putea să-mi chemi un doctor?

Imediat îi veniră în minte o serie de gânduri care nu-i mai veniseră niciodată până atunci. *Crede că Walter şi cu mine suntem amanţi. Ştie că acum Walter s-a întors şi i s-a făcut rău gândindu-se la asta. Mă rog, e depresia lui, prostia lui, nu mă priveşte.*

Îşi dădu seama că Mac trebuie să fi făcut dragoste cu ea cu gândul că încalcă domeniul lui Walter.

Dintr-odată, deveni extrem de nemiloasă şi-i spuse aspru:

— Dacă mă poţi suna pe mine, atunci poţi să-l suni şi pe doctorul tău.

Mac răspunse cu o voce încărcată de durere:

— Am să stau aici toată noaptea, bolnav. Să te gândeşti la mine, da?

— Bineînţeles, spuse Marie enervată şi închise telefonul.

Realiză că Mac s-ar putea să o sune toată noaptea, crezând că Walter e cu ea. Posibilitate ce-i stârni toată frustrarea, neajutorarea şi resentimentele pe care le simţise din cauza acestei situaţii.

…Toţi oamenii aceştia credeau despre ea ceva ce nu era adevărat, şi nu putea face, sau spune, nimic care să-i facă să-şi schimbe părerea…

Scoase receptorul din furcă şi-i dădu drumul pe podea, undeva pe sub masă.

Noaptea trecu fără alte complicaţii.

Pe când îşi lua micul dejun a doua zi dimineaţă, se gândea că

de fapt bărbaţii sunt pierduţi. Sunt prinşi fără speranţă de scăpare în problema sexului. În afară de asta, sunt probabil destul de umani. I se părea că făcuse o observaţie importantă, şi de data asta era a ei, nu a lui Carl.

Urmă o zi importantă.

La tribunal, cu puţin înainte de amiază, creierul lipsit de corp al doctorului Carl Hazzard fu declarat „persoană în viaţă”.

Dr. Marie Hazzard fu desemnată custodele oficial al creierului, cu recomandarea să folosească toate resursele ştiinţei moderne, şi în special capacităţile şi competenţa Fundaţiei pentru Studiul asupra Creierului „pentru a menţine fragilul fir de viaţă care a mai rămas în faimosul dumneavoastră soţ”.

După ce termină pronunţarea, judecătorul, un bărbat solid, plăcut, îi zâmbi prietenos şi spuse:

— Dr. Marie, permiteţi-mi să vă felicit cu ocazia acestei pronunţări istorice. Hotărârea dumneavoastră fermă de a-i conferi doctorului Carl calitatea de fiinţă vie se înscrie în cea mai înaltă tradiţie umanistă a elitei ştiinţifice de azi şi este un triumf personal de etică şi moralitate pentru o femeie.

Pe când ieşeau din sala de judecată, avocatul Lindley mergea alături de ea pe coridor şi-i spuse cu o voce joasă:

— A fost un elogiu neaşteptat din partea onoratului judecător. Va fi citat în toată lumea. O stea de cinema mai poate s-o întoarcă cumva ca să scape dintr-o asemenea situaţie, dar o câştigătoare a Premiului Nobel pentru fizică, nu.

Marie ştia la ce făcea aluzie. Nici vorbă de divorţ: o viaţă publică exemplară, respectarea tuturor regulilor cu scrupulozitate.

Tânărul continuă:

— Şi asta mă face să regret şi mai mult lipsa dovezii că soţia faimosului savant poartă în pântece copilul lui, conceput doar cu câteva zile înainte de accidentul lui prematur. Mai există oare vreo posibilitate să anunţ, în acest sens, presa?

Amintindu-şi reacţia lui Walter la cealaltă discuţie a ei cu tânărul acesta, Marie zise nemulţumită:

— E evident că aţi ajuns să credeţi fanteziile erotice ale soţului meu. Îmi pare rău să vă anunţ, având în vedere grija pe care aţi exprimat-o, că lucrul pe care îl sugeraţi nu e cu putinţă.

— Păcat, dădu el din cap cu regret. Îmi pare rău că l-am speriat pe Walter.

Era o afirmaţie directă şi arăta atâta încăpăţânare, că Marie se gândi, şocată: *Ce pune la cale?*

Dar înainte ca ea să poată vorbi, tânărul Lindley continuă:

— Nu uitaţi, oricare ar fi emoţiile celorlalţi, dosarele unui avocat sunt depozitarele paşnice ale multor lucruri de nepovestit din istoria diverselor familii. Având în vedere că nu e treaba mea să dovedesc vinovăţia cuiva, ci numai să dau sfaturi asupra cursului de urmat, ceea ce ştiu nu e periculos pentru dumneavoastră sau Walter. Nu că aş şti mai mult decât mi-a spus soţul dumneavoastră.

— V-am spus, zise Marie repede, că soţul meu era un bărbat extrem de gelos. Trecea periodic prin asemenea crize şi v-aţi lămuri că este aşa dacă v-aţi consulta cu tatăl dumneavoastră.

Tânărul aprobă imparţial:

— O caracteristică răspândită la unii masculi; ajunge probabil până în epoca omului de Neanderthal.

Marie îşi adună curajul şi spuse pe un ton ca de gheaţă:

— Nu reuşesc să înţeleg de ce veniţi cu o asemenea idee pentru a doua oară.

Bob Lindley spuse pe un ton indiferent:

— Un avocat îi spune clientului ceea ce consideră că este necesar. Sau doriţi să fiţi reprezentată de o altă firmă de avocaţi?

Deci asta era?

Marie oftă. Ceea ce-i spunea el era că o are la mână, deoarece ştie un secret foarte periculos despre ea. Şi asta însemna că, de acum înainte, numai firma lui avea s-o reprezinte din punct de vedere legal.

Trebuie să fi avut o intuiţie. Poate că ştia despre fratele avocat al lui Walter. Greu de crezut. Şi totuşi, cum altfel se putea explica acest şantaj aproape deschis?

Marie îşi înfrână teama:

— Nu fiţi caraghios, spuse ea degajat. Sunt pe deplin satisfăcută de serviciile dumneavoastră. Să nu mai pomeniţi de prostia asta.

— Dacă asta este dorinţa dumneavoastră, zise Bob Lindley, atunci să considerăm că nu s-a spus niciodată nimic.

Asta avea să fie cam greu, reflectă Marie, întunecată, când se despărţiră după scurt timp. Individul se făcuse înţeles cu atâta eficienţă, încât ea îşi dădu seama că propriile ei idei din

dimineaţa aceea erau nerealiste.

Carl are dreptate – se gândi ea. *Femeile sunt cele care sunt pierdute. Toţi bărbaţii ăştia îşi iau ceea ce le trebuie, în timp ce eu…*

Încă nu reuşea să se decidă asupra ei însăşi. Se *simţea* ca o victimă a circumstanţelor nemiloase.

VIII

La vremea primirii Premiului Nobel, un artist celebru îi pictase pe Carl şi pe ea – portrete separate. La fel ca mulţi moderni, se dovedise incapabil să redea o asemănare reală, dar la Carl reuşise o faţă idealizată cu o tuşă de diabolic în ochi.

Carl fusese încântat. Totdeauna fusese convins că avea o înfăţişare prozaică: corp slab, obraji scobiţi, dar ochi intenşi, arzători.

Acesta era portretul pe care Marie îl atârnă în camera cu creierul.

Timp de câteva zile se tot construise în jurul creierului. Carl îşi exprimase teama că ar putea cădea ceva pe cupola care-l adăpostea. Aşa că se realizase o structură curbă, din oţel, aşezată pe traverse tot de oţel, ce se arcuia protector deasupra lui. Marie era de părere că acum chiar şi unui meteorit rătăcit i-ar fi fost greu să-l omoare.

Trecu o zi, apoi alte câteva.

Marie începu să respire mai uşurată. Presupunea că întreaga agitaţie care urmase accidentului lui Carl continua – poliţia, Mac, celelalte femei – dar cel puţin o lăsau pe ea în pace.

De-ar ţine-o tot aşa!

Într-o zi, la prânz, uşa se deschise deodată şi intră Walter. Surprinzător era faptul că nu se obosise cu formula politicoasă de a-i da un telefon să o anunţe că vine.

Nici nu bătuse la uşă.

Avea buzele strânse şi era încordat.

— Tocmai am stat de vorbă cu Mac, spuse el sumbru.

Marie deschidea gura ca să-l pună la punct pentru felul în care intrase. Acum simţi un junghi.

— Mac? făcu ea slab.

— Mi-a mărturisit că e îndrăgostit de tine şi că are motive serioase să creadă că şi tu îl iubeşti.

Marie se dădu înapoi în faţa luminii sălbatice din ochii lui.

— Nu are niciun motiv, zise ea. Dar de ce e asta o problemă pentru tine?

Walter făcu un pas spre ea, şi înainte ca Marie să-şi dea seama ce are de gând, mâna lui se ridică. Cu intenţia vădită de a o plesni peste faţă.

— Nu încerca să mă aiureşti, spuse el brutal. Noi doi suntem

băgaţi în mizeria asta împreună.

Lovitura declanşă un spasm convulsiv în corpul ei şi se lăsă să alunece pe podea, uluită, gândindu-se: *chiar pot să-l las să-mi facă aşa ceva? Ar trebui să pun să-l aresteze.*

Ştia, după slăbiciunea pe care o simţea în interiorul ei, că n-avea să îndrăznească.

— Spune-mi, porunci el, are *cel mai mic* motiv?

Ca prin ceaţă, Marie privi în sus spre un bărbat a cărui faţă lucea de transpiraţie: ochii întunecaţi, mijiţi, strălucitori, nenormali, trup prelung, slab şi rigid. Şocată, realiză că Walter slăbise foarte mult în ultimele săptămâni.

Întregul lui aspect reflecta o subiectivitate extremă şi absorbire în propriile lui simţăminte, iar ei îi transmitea în adâncul sufletului convingerea că se află într-un pericol grav.

Toate acestea îi veniră în minte în fascicule stroboscopice; nu erau chiar gânduri adevărate, ci pur şi simplu o succesiune de senzaţii care în răstimp de câteva secunde îi erodară rezistenţa. Incapabilă să se controleze, dădu drumul, însoţită de lacrimi nestăvilite, poveştii legăturii ei de o noapte cu Mac.

Când termină, Walter se duse la o canapea şi se trânti pe ea. Obrajii i se albiseră. Mormăi într-un târziu:

— Ei bine, *ăsta* e un preţ pe care nu m-am aşteptat niciodată că va trebui să-l plătesc.

— Un preţ pe care să-l plăteşti tu!? zise Marie. Ai înnebunit?

Ridicându-se în picioare, îl văzu scuturând încet din cap. Muşchii de pe faţa lui erau atât de întinşi că părea aproape un străin.

— Marie! îngăimă el. Suntem rudimentari. Asta e presiunea maximă.

— Dar Mac nu te va da de gol niciodată! zise ea. Ai să vezi. E un om bun.

Walter făcu un lucru uimitor. Se lăsă într-o parte, ajunse pe podea şi se încovrigă ca un copil. Alarma pe care o simţise Marie iniţial se transformă în confuzie. Nesigură, păşi spre el, se aplecă şi spuse cu voce stridentă:

— Walter, ce faci?

Drept răspuns primi un sforăit uşor. Nevenindu-i să creadă, se aplecă şi-l întoarse cu faţa în sus.

Dormea dus.

Adevărul o izbi ca o nouă lovitură fizică. Asta era teroare în

stare pură.

Se hotărî să nu-l sune pe Mac. Cam după o oră, când Walter dădu semne de trezire, se duse la el şi-l scutură.

El se ridică în capul oaselor, stătu un timp cu ochii la ea, apoi o prinse de mână, o trase jos lângă el şi începu preliminariile actului sexual.

La început fu pur şi simplu o luptă surdă, fără alt sunet în afara gâfâielilor. Undeva, în mintea ei, în timp ce se lupta, se trezi un gând: *„Dar e impotent! Cum vrea...”* După încă un minut, îşi mai dădu seama, la fel de vag, că forţele primitive dezlănţuite în acest bărbat rupseseră în mod evident toate barierele artificiale.

Cu un efort brusc, reuşi să se elibereze şi se ridică în picioare. Înainte să poată fugi, se ridicase şi el şi o prinsese din nou.

Marie reuşi să articuleze:

— Walter, ascultă-mă! Încetează cu prostia asta!

— Suntem vârâţi amândoi în crima asta, şopti el răguşit. Trebuie să te fac să înţelegi asta.

— Eşti nebun? N-a fost nicio crimă.

Câteva clipe această remarcă păru să pătrundă până la creierul lui. Îi dădu drumul. Se uită la ea, cu ochi ficşi şi vag nedumeriţi.

— Marie, zise el, într-o situaţie ca a noastră, o femeie nu poate fi lăsată cu bărbatul cu care nu trebuie.

Se întoarse şi porni spre uşă. Marie ajunse acolo în acelaşi timp cu el.

— Ce vrei să faci? întrebă ea.

O privi cu ochi ficşi, cu o expresie ciudată, goală. Marie, care deschisese gura să spună ceva, o închise la loc. Îşi dădu seama pentru prima dată: *Asta e depresia lui nervoasă.*

Păru să fi uitat de ea. Deschise uşa şi se îndepărtă.

Marie îl lăsă să plece, pentru că într-adevăr ajunseseră la un comportament rudimentar; era clar că ceea ce avea să urmeze va depinde de ea.

De îndată ce Walter plecă, îşi scoase rochia boţită şi-şi puse una curată, apoi se îndreptă spre camera creierului. Sosise timpul să afle ce-i spusese Carl lui MacKerrie.

IX

Apăsând butonul albastru câteva minute după aceea, era foarte hotărâtă.

— Carl, mă auzi?

— Marie, m-am gândit la ce mi-ai spus, cum că ai fost bolnavă acum câteva zile.

Îi trebui un moment să-şi amintească despre ce vorbea: era pretextul pe care-l folosise ca să nu se ducă la el, cât stătuse în casă, evitându-l pe Mac.

Aşteptă, împiedicată să-şi ducă la capăt propriul scop de cuvintele lui neaşteptate.

— Şi? zise ea până la urmă.

— Îmi pare rău să ţi-o spun: nu cred că ai fost bolnavă. Cred că pur şi simplu ai uitat de mine.

— Nu, dragul meu, nu-i adevărat, zise Marie.

Se gândea nerăbdătoare că acum o să-şi mai piardă timpul şi cu asta.

— E caracteristic pentru o femeie, spuse Carl, să-şi piardă respectul pentru un mascul ineficient. Eu acum sunt cel mai ineficient mascul din toată istoria umană, iar tu ai şi început să mă neglijezi. În curând or să treacă zile întregi în care nici n-o să-ţi mai aduci aminte că sunt aici.

Cuvintele lui se potriveau de data asta cu scopul ei, aşa că reuşi să spună:

— Comunicarea dintre tine şi mine este exact subiectul despre care voiam să stăm de vorbă. Aşa că prima mea întrebare este dacă i-ai povestit doctorului MacKerrie despre sentimentele tale personale privitor la relaţia noastră intimă.

Linişte; apoi Carl zise:

— Asta-i o întrebare cu substrat.

— Da sau nu?

— Stai puţin. Stai să mă gândesc ce-am zis.

Liniştea se prelungi. În timp ce aştepta, Marie se trezi privind absentă la creier. Stătea acolo în cutia lui transparentă, sprijinit parţial de o altă structură transparentă. De fapt, îşi dădu ea seama, creierul era aşezat şi susţinut exact în poziţia în care ar fi fost, dacă s-ar fi aflat în cutia craniană şi el ar fi stat în picioare.

Când îi veni acest gând, deveni conştientă că ea chiar se uita

la creier. Tresări cu un suspin zgomotos şi dădu să se întoarcă cu spatele, dar se opri. În mod deliberat, se uită la monstruozitate. Îl văzu: roz şi gri, cu nenumărate mici volute care se învolburau în ele însele.

...Centrala decizională principală a unei fiinţe umane, poate chiar esenţa umanităţii se afla acolo, împreună cu toate acele mecanisme naturale care acum, sub stres, se mişcau în mod incontrolabil.

Trebuia să se obişnuiască cu ideea că asta era tot ce mai rămăsese din Carl. Demult, îl iubise suficient ca să se mărite cu el. Timp de aproape un an trăiseră ca soţ şi soţie. După ce ea aflase adevărul, a fost totdeauna dispus s-o includă printre concubinele sale. Chiar aşa, îi oferise odată toate serile lui de miercuri.

Şirul gândurilor îi fu întrerupt atunci când Carl vorbi din nou:

— Da, spuse el.

Îi trebuiră câteva momente ca să-şi amintească la ce întrebare i se răspunsese. Zise:

— Ce i-ai spus?

— Că tu şi cu mine nu mai aveam relaţii intime de paisprezece ani.

— Oh!

Vocea lui Carl pledă grăbit:

— Draga mea, dar e doctor.

— Da, dar nu e doctorul *meu,* spuse Marie stăpânindu-şi mânia. Şi ce i-ai mai spus?

— Păi...

— Spune-mi!

— Marie – ton implorator – te rog nu mă presa aşa. Nu pot face faţă. Adu-ţi aminte, sunt singur aici în întuneric. Am nevoie de simpatia şi înţelegerea ta, nu de furie.

Marie se mai relaxă puţin.

— Bine, dragule. Dar de ce nu-mi spui pur şi simplu totul, şi după aceea să continuăm?

— Mi-e ruşine de o parte din ce-am povestit.

— Spune-mi, te rog. Viitorul comunicării noastre depinde de sinceritatea noastră totală.

— Bine, Marie. Când am analizat situaţia fără ieşire în care mă aflu, mi te-am închipuit acolo, afară, o femeie frumoasă, de numai treizeci şi opt de ani, atrăgătoare, şi eu prins aici în

capcană, incapabil să fac sau să văd ceva altfel decât prin maşinăriile astea blestemate. O vreme am fost nebun de gelozie şi de frică. I-am spus lui Mac că eu cred că Walter e cel care m-a ucis, şi…

Deci temerile lor cele mai rele se adeveriseră. Marie simţi o durere interioară teribilă.

— Continui să fiu relativ sigur că el a făcut-o. Pentru că, după ce tu ai plecat în vizită la părinţi, l-am ameninţat într-un mod pe care niciun bărbat adevărat nu l-ar fi înghiţit de la un alt bărbat. Tu nu poţi înţelege asta, pentru că eşti pierdută în maşinăria mintală a unei femei. L-am provocat şi am căpătat ceea ce ar fi trebuit să ştiu că voi căpăta. Gelozia nu e un sentiment deştept. Fereşte-te de Walter, Marie. E un om periculos.

Marie îşi aminti de silueta lui Walter dormind pe podea şi ridică din umeri. Îşi dădu seama de dispreţul din acest gest şi avu un sentiment acut de vinovăţie, Walter aştepta ca ea să-i rezolve problema. Numai că într-o asemenea situaţie sentimentul de vinovăţie nu avea ce căuta.

Carl vorbea din nou:

— Marie, eşti sigură că totul e în regulă?

— Da, dragule, minţi ea.

— Nu înţeleg, spuse pe un ton plângăreţ. După mintea mea, ar trebui să ai probleme din ce în ce mai mari pe oră ce trece, până ce – BUM! – toată chestia sare în aer.

Nu explicase niciodată ce înţelegea prin acea explozie. Marie nu îndrăznise niciodată să întrebe, de teamă că cea mai măruntă întrebare asupra *acestui* subiect i-ar putea trezi suspiciunile.

Se gândi: *Exact asta ne trebuie acum, să-l apuce o depresie nervoasă pe Carl.*

Înainte de-a apuca ea să zică ceva, Carl spuse pe un ton de scuză:

— Marie, draga mea, mai am o mărturisire de făcut.

Pe moment, cuvântul o ului; apoi spuse calm:

— Mărturisire?

— M-am tot chinuit cu o mie de gânduri despre inevitabilitatea că, până la urmă, cineva tot o să facă dragoste cu tine, în timp ce eu, mă rog, rămân aici, neajutorat.

Marie nu îndrăznea să sufle o vorbă, de frică să nu spună vreo prostie.

— Aşa că, zise Carl, mi te-am imaginat ca pe-o victimă a nebuniei masculine, care chiar există, Marie; nu mă înţelege greşit. Văzându-te ca o inocentă prin definiţie, mi te imaginam deja trăind o viaţă de prostituată. Ca să fiu cinstit – continuă Carl – m-am tot întrebat cum s-ar sfârşi totul. Nu dusesem niciodată gândul mai departe de dilema feminină.

Marie aştepta, cu răsuflarea tăiată.

Carl continuă:

— Ceea ce mă îngrijorează este că singurul sfârşit pe care mi-l pot imagina e un fel de criză în urma căreia vei fi omorâtă. Probabil că ar arăta ca o sinucidere.

Lacrimile ţâşniră din ochii Mariei.

Pe tot parcursul acestor săptămâni, undeva în adâncurile minţii ei, existase sentimentul că *era* sortită pieirii.

Acum o spusese şi el.

Carl vorbea din nou:

— Îmi dau seama că m-am înşelat. Mi-am uitat propriile reguli. Fiecare femeie acţionează de pe o poziţie inatacabilă. Poate ai crede că o prostituată, de exemplu, nu are cum să-şi justifice acţiunile. Te înşeli. Are cum. În acelaşi fel, dacă ai avea într-adevăr o legătură cu Walter, ai face-o aşa fel încât el să nu poată găsi niciodată vreo hibă în motivele tale. Am uitat tot timpul că poziţia ta inatacabilă a fost ciudata puritate a frigidităţii. În societatea noastră, o femeie frigidă are cel mai inexpugnabil statut moral dintre toate. Dar trebuie să existe un motiv pentru care ai devenit astfel. Aşa cum văd eu lucrurile acum, acel motiv nu se poate afla decât în faptul că, atunci când te-ai măritat cu mine, ai făcut-o pentru totdeauna. Ce alt motiv poate exista pentru faptul că mi-ai rămas fidelă chiar până în clipa asta? Şi uite, în sfârşit, recunosc că mi-eşti fidelă. Poftim, asta te face să te simţi mai bine?

Marie suspină.

Presupunea că acum, redevenind pură în mintea lui, avea să urmeze inevitabila ofertă a pactului de sinucidere în doi.

Difuzorul tăcu pentru un timp; apoi se auzi: „Marie!”

— Da, dragule?

— Lasă-mă să mă gândesc la asta, şi te rog să vii înapoi diseară. Da? Am ceva foarte important să-ţi spun.

Ceea ce o uimea încă o dată pe Marie era asemănarea cu trecutul. Invariabil, ciclul fusese acelaşi: gelozie, gelozie nebună,

acceptare a purităţii ei şi apoi o declaraţie solemnă, sau o comunicare importantă, care totdeauna se dovedise a fi o ofertă de sinucidere. Carl nu părea să-şi fi dat vreodată seama ce stereotipe îi erau reacţiile în situaţiile astea. De fiecare dată părea să uite că o mai făcuse şi înainte.

Dar se gândi ea: *O să vin înapoi; am să-l ascult.*

Îi promise şi apoi plecă.

X

Pe la mijlocul după-amiezii veni primul sentiment, ascuţit, de alarmă.

Sinucidere! se gândi ea. *Oare ăsta e modul lui de a face o depresie nervoasă?*

Lucrul se întâmplase de atâtea ori, încât căpătase în mintea ei un soi de normalitate, ceva cu care te puteai obişnui.

Dar nu era normal. Era incredibil de anormal.

Ceea ce o înspăimânta era propria ei inconştienţă. Până şi ceea ce-i spusese lui Carl – pentru a-l calma – acum produsese criza.

Marie se repezi înapoi în camera creierului şi se uită după explozive. Nu găsi nimic.

Apoi cercetă îngrijorată lista de obiecte, substanţe chimice şi materiale pe care Carl le comandase din timp în timp, apoi localiză şi cercetă fiecare obiect în parte.

Nimic.

Adică nimic care să poată fi combinat în aşa fel încât să ajute cuiva să se sinucidă.

Îl căută pe Mac şi-l luă la întrebări fără să-i dea explicaţii. Figura lui blândă deveni gânditoare, dar până la urmă dădu negativ din cap.

— Singurul lucru pe care mi-l amintesc este că mi-a cerut, acum vreo câţiva ani, să-i spun ce vom face cu creierul lui după ce moare. I-am spus atunci, bineînţeles, aşa cum ţi-am spus şi ţie, că planul nostru este să ţinem în viaţă cât mai multe creiere de savanţi, cât mai mult timp. După cum ştii, n-a fost posibil. Pur şi simplu nu ajungem acolo la timp. Sunt sigur că Dr. Carl nu şi-a imaginat niciodată că i se va întâmpla ceva, atât de repede. Aşa că nu cred să-şi fi luat măsuri.

Marie, amintindu-şi numeroasele oferte de pacte de sinucidere, spuse gânditoare:

— Era obsedat de întregul concept al morţii. Moartea nu era niciodată departe de gândurile lui. Există vreo modalitate în care s-ar putea sinucide?

Mac nu era omul căruia să-i pui o asemenea întrebare. Spuse pe un ton condescendent:

— Aşa cum stau lucrurile, Carl va trăi probabil o veşnicie. Ezită, după care spuse serios:

— E o lume dură, Marie şi, în anumite privinţe, sunt un bărbat la fel de dur ca oricare altul. Când văd o femeie luând-o razna, aşa cum faci tu acum, descopăr în mine hotărârea de a face tot ce e necesar ca s-o opresc.

Marie avu o reacţie de recul:

— Ce vrei să spui?

— Îmi pare nespus de rău dacă sunt crud, dar sunt hotărât să fac în aşa fel, încât să te oblig să alegi între mine şi Walter.

Dintr-un motiv necunoscut, Marie nu reuşi să se supere pe el. Trecu pe lângă el fără o vorbă.

Se înseră.

Marie îşi aminti de cartea de aforisme.

Se îndreptă spre camera lui Carl. Mai întâi răvăşi sertarele de la birou, care nu fuseseră atinse până atunci. Apoi se uită pe rafturile din şifonierul lui, şi până la urmă ajunse la sertarele de la bufet.

Acolo găsi un carneţel de adrese. Nu era ceea ce căuta, dar se opri totuşi să se uite prin el: o formidabilă listă de femei, cu nume şi adrese. În total numără douăzeci şi opt. Majoritatea aveau date vechi notate alături.

Erau probabil amante abandonate din vremuri de demult.

…Ann, Lil, Diane, Esther, Grace, June, Velvet… Marie se opri.

— Velvet! exclamă ea, pe un ton usturător.

Tocmai îndesa grăbită carneţelul înapoi, în sertar, când zări un colţ roşu al obiectului după care venise.

Înşfăcând volumul, fugi pe coridorul cufundat în linişte, spre propriul ei apartament. Se instală pe un fotoliu, deschise cartea şi citi singurul paragraf de pe pagina întâi:

„Cel mai mare univers neexplorat nu este în spaţiul cosmic, sau pe alte stele, sau în galaxii îndepărtate. Se află chiar aici, între urechile tale, draga mea Marie.”

Buzele Mariei se strânseră. Închise cărţulia cu zgomot şi, ridicând din umeri, se uită curioasă la titlul scris pe copertă, cu litere de tipar. Dedesubt, tot de mână, cu aceleaşi caractere era scris: „A fi citit de soţia mea, Dr. Marie Hazzard, numai în eventualitatea decesului meu. Vezi pagina 2.”

Ea citise pagina unu. Redeschise cartea. Pagina doi conţinea, de asemenea, un singur paragraf, ceva mai lung.

„Bineînţeles, nu ne putem prevedea viitorul în detaliu, dar mi-a dat prin cap că un om ca mine poate foarte bine să aibă un

sfârşit prematur, fie de mâna unui soţ gelos, fie de a unei amante părăsite, fie, – Doamne fereşte –, chiar de mâna Mariei, multîndurătoarea mea soţie. Cine ştie ce-o fi fost în tărtăcuţa acestei femei, toţi anii ăştia cât am tot trădat-o… În orice caz, numai ea ar putea avea vreo idee.”

Marie se gândi: *Acelaşi Carl dintotdeauna, scrie când e în toiul crizei lui destructive.*

Acestea fiind zise, citi toate grozăviile din cărţulie, aproape auzindu-l pe Carl cum le rosteşte cu voce tare; ştia pe dinafară fiecare rând. Nu se afla în rândurile acelea nicio surpriză. Toate fuseseră rostite de nenumărate ori de-a lungul anilor de vocea sardonică a lui Carl, deşi pe câteva le uitase.

Sperase să afle din cuvintele scrise de mâna lui cum să se descurce cu Carl. Aşa că înţelegerea faptului că nu poate găsi nimic nou şi că trebuie să se descurce singură fu o dezamăgire amară.

Cu moralul la pământ, se duse în laboratorul gol şi se apucă de acele pregătiri concrete, fizice, care de obicei ajută în domeniul pur fizic, dar nu au nicio valoare când e vorba să îndepărteze o criză morală şi consecinţele ei. Prima ei sarcină era să instaleze un sistem de televiziune cu circuit închis, între camera creierului şi un anumit loc din apropierea uşii de la intrarea clădirii.

Era destul de uşor de făcut, având în vedere că nu trebuia decât să mute, de colo-colo, nişte obiecte care erau puţin mai grele pentru ea. Monitoarele se aflau la îndemână; laboratorul folosea sistemul de televiziune cu circuit închis atunci când avea de construit echipamente periculoase, făcând treaba cu ajutorul instrumentelor telecomandate.

Instală un sistem de legătură pentru a putea apăsa de la distanţă pe butonul albastru.

Această din urmă treabă nu fu pe-atât de dificilă, cât îi luă mult timp. Nu avea nimic în laborator, din ceea ce-i trebuia, ca să construiască instalaţia, aşa că trebui să facă un sistem improvizat, în atelierul de alături, din câteva piese de bază.

Puţin după ora zece şi jumătate terminase.

Pe când stătea în uşă, respirând aerul curat de afară şi încercând să se refacă puţin după efortul fizic prelungit, îşi aminti o promisiune pe care i-o făcuse lui Walter… la început: că n-avea să întreprindă niciodată nimic, în privinţa lui Carl, înainte

de a-l consulta şi pe el.

Avu un impuls de indignare şi vru să ignore promisiunea.

După ce se gândi o clipă, se îndreptă spre căsuţa lui Walter. Apăsă soneria şi o ţinu aşa un minut întreg, înainte de a-şi folosi cheia master, pe care o avea, în calitate de proprietar.

Îl găsi dormind sus, în patul lui. Degeaba îl scutură în toate felurile; îi fu imposibil să-l trezească.

Marie ieşi, clătinând din cap. Se gândi că probabil ăsta era felul în care Walter „plătea preţul”: prin somn, prin uitare.

În timp ce se întorcea spre clădirea laboratorului, îi văzu în minte: Mac bolnav şi neajutorat în căsuţa lui, Walter practic în stare de inconştienţă şi Carl, ca un automat, dramatizând încheierea apoteotică a geloziei sale ciclice. Oameni strălucitori în domeniile lor, competenţi…

Nimic din toate astea nu-i era de folos.

Într-un fel ciudat, asta o liniştea. Însăşi natura mecanică a reacţiilor lor le făcea previzibile; indica un fel de soluţie.

…Dacă frigida Marie s-ar fi dezgheţat, bărbaţii cu trup ar fi încheiat un armistiţiu suspicios, iar bărbatul fără trup ar fi continuat, evident, să facă planuri.

Oare putea Carl să întreprindă ceva?

Asta era ceea ce trebuia să afle, înainte de a se confrunta cu acţiunile pe care trebuia să le întreprindă; totul degenerase într-o bătălie indecentă a masculilor pentru dreptul de a o poseda pe ea.

Intră în laborator şi porni sistemul de televiziune. Cu o mişcare fermă, puse în funcţiune sistemul de legătură care conecta butonul albastru din camera creierului, la o distanţă de peste treizeci de metri.

Privind ecranul monitorului din faţa ei, spuse:

— Carl, am venit.

— Suntem singuri?

— Da. E aproape unsprezece noaptea, adăugă ea.

— Bine. E important să fim singuri, draga mea. Ceea ce am de spus e numai pentru urechile tale.

Aşa cum se aşteptase, Carl îi propuse un pact de sinucidere în doi.

— Ne va duce, împreună, într-un alt plan al existenţei, iubito, unde vom putea fi, pentru totdeauna, adevăraţii îndrăgostiţi care am fost destinaţi să fim. Ceea ce face acest lucru urgent –

continuă el –, draga mea, este tristul adevăr că puritatea nu durează, nici chiar la o femeie bună.

Marie era extrem de mirată: *O fi asta vreo chestie masculină, dorinţa de castitate la femeie?*

Era clar, dintre toţi bărbaţii, Carl era ultimul care ar fi avut dreptul să ceară puritate de la soţia lui. Totuşi, acum intrase în panică în privinţa asta… Trebuie să existe ceva în creierul masculin, poate un centru nervos, care cere în permanenţă ca femeia să-i aparţină numai lui.

Îşi dădu seama că simţise asta întotdeauna la Carl şi fusese extrem de prudentă. Faptul că o acuza oricum, arăta cât de puternică, de iraţională era această forţă.

Era timpul să vorbească cu el.

— Nu e cazul să te îngrijorezi, zise ea. N-am de gând să mă lepăd de frigiditate.

— Dar am dreptate. Nu-i aşa că mă iubeşti?

— Nu, dragule, te înşeli. Ai pierdut dragostea mea cu mult timp în urmă, îţi aminteşti?

— Nu-ţi cunoşti propriul adevăr, dulcea mea Marie. Aşa că mă văd obligat să hotărăsc pentru amândoi.

— Aşa cum ai făcut întotdeauna, zise ea.

Ceva din vocea lui declanşă o alarmă în mintea ei. Se gândi îngrijorată: *Chiar că sună de parcă ar avea ceva pregătit.*

Ascultă cu teamă, în timp ce Carl continuă:

— Marie, ştii, probabil, că nicio fiinţă umană nu poate rămâne mult timp aşa cum sunt eu, fără să ajungă la disperare. Aşa că, atunci când Dr. MacKerrie îmi vorbea despre posibilitatea de a păstra creierul meu şi al tău după moarte, – adu-ţi aminte, când a venit prima oară… În sfârşit, atunci mi-am dat seama că dacă aşa ceva avea să se întâmple, o să fiu practic neajutorat. Când mi-a arătat cum aveau să-mi recreeze vocea, cu ajutorul celor analoage, am montat o serie de încărcături explozive care nu puteau fi declanşate decât de sunetul vocii mele. Am instalat câte o încărcătură din asta în fiecare perete al camerelor din laborator. Crede-mă, iubito, ceea ce voi face acum ne va duce împreună într-un alt plan, adevăraţi îndrăgostiţi pentru totdeauna. Sunt sigur că asta e ceea ce-ţi doreşti de fapt, iubito, aşa că…

Se opri, după care continuă:

— Nu fugi, dragă. E prea târziu. N-ai să ajungi afară la timp.

La revedere, iubito, ne vedem pe lumea cealaltă…

Pe când fugea de-a curmezişul grădinii, Marie auzi vocea lui Carl venind de la televizorul montat în spatele peretelui, strigând ceva: semnalul, fără îndoială.

Mecanismul instalat de Carl funcţiona probabil cu oarecare întârziere, pentru că ea izbutise să ajungă în siguranţă, lângă casă, atunci când explozia zgudui capătul clădirii laboratorului, unde se afla camera creierului.

O pală de vânt trecu pe lângă ea.

Marie rămase nemişcată, privind focul cum creşte.

XI

La început, mintea îi era goală.

După o vreme începu să-şi dea seama că se adună lume.

Undeva, în depărtare, se auzea sunetul unei sirene de pompieri.

Doar o clipă mai târziu, – sau cel puţin aşa i se păru –, nouă maşini mari intrară urlând pe poartă, una după alta. Oameni în uniformă trecură în fugă pe lângă ea.

De-abia dacă-i văzu.

Avea o viziune.

Cu ochii minţii îi vedea pe Mac şi pe Walter în căsuţele lor; aveau valizele deschise şi-şi împachetau lucrurile.

Viziunea era atât de clară, încât se gândi: *Gata, coşmarul s-a terminat şi cei care l-au făcut să fie un coşmar ştiu şi ei că jocul s-a terminat.*

Dintr-odată avu o strângere de inimă pentru Walter. Fusese şi el o victimă, ca şi ea?

Nu putea fi sigură, dar credea că nu.

Toţi cei implicaţi îşi dăduseră seama, la un nivel oarecare de percepţie, că ea era vulnerabilă.

Puseseră mâna pe ea. O forţaseră fără milă.

Îi scrise, în minte, scrisoarea lui Bob Lindley, concediindu-l ca avocat personal. În timp ce pe buze îi veneau cuvintele brutale pe care avea să le folosească vorbindu-le lui Mac şi Walter, se trezi cu MacKerrie lângă ea.

— Draga mea Marie, spuse el plin de solicitudine, ţi-am adus un sedativ. Ce groaznic trebuie să fie pentru tine.

Marie se smulse violent la auzul vocii lui. Ca un şoc, îi reveniseră în minte cuvintele lui Carl: „Aparenţă de sinucidere…”

Parcă şi vedea anunţul mortuar: *Supradoză de somnifere!*

Cu voce tare, se răsti la el:

— N-ai decât să-l înghiţi chiar tu, sedativul!

Se feri când acesta încercă să o apuce şi o luă la fugă prin mulţime. Fugind, auzea vocea lui MacKerrie, ascuţită, încordată, disperată:

— Prindeţi-o pe femeia aceea! Are o criză de isterie!

Cineva o prinse şi o ţinu. Ridică privirea şi dădu de ochii lui Walter.

— Marie, – spuse el trist – ce-i cu tine?

În ochii lui era o expresie atât de ciudată, că Marie dădu să se ferească.

— Walter, – îl imploră ea, – pentru numele lui Dumnezeu, Walter, nu mă omorî!

Mâna lui se strânse mai tare şi cu cealaltă îi acoperi gura.

— E în ordine, draga mea, e numai un sedativ. Doctore Mac – strigă el – veniţi aici! E într-o stare foarte proastă.

Marie se gândi: *Oare nu-şi dă seama? Dacă Mac mă omoară atunci vor fi tot doi inşi care ştiu despre uciderea mea!*

Adânc, în forul ei interior, Marie începu să râdă. Se gândea: *Carl, Carl, jos pălăria! Chiar că ai reuşit să înţelegi fiinţele umane.*

Brusc, îl muşcă pe Walter de mână cât putu de tare. Şi-i dădu brânci din toate puterile.

Era ca şi cum ar fi împins într-un perete. El continua s-o ţină bine.

— Marie – făcu el dojenitor – Marie!

În starea ei de inconştienţă, auzi vocea rătăcită a doctorului MacKerrie întrebând:

— Dar cum aţi ştiut amândoi? Aşa de repede? Fiecare separat? De ce?

De ce devenise necesar să fie distrusă? Prin ce logică o ştiuseră amândoi? Era un tip de înţelegere specific masculilor? Era groaznic să mori şi să nu ştii de ce.

Cu aceste gânduri alunecă în întuneric.

XII

Îşi reveni.

Bucurie.

Sunt vie, se gândi. *O, Doamne, sunt încă în viaţă.*

Marie deschise ochii şi privi faţa blândă a doctorului MacKerrie. Privirea îi alunecă pe lângă el, văzu că se afla în propriul ei dormitor şi că era ziuă. După doar câteva clipe, îl privi pe Mac din nou, acum cu teamă.

— Marie, – zise MacKerrie, – ţi-a apărut iar expresia aceea îngrozită pe faţă. Linişteşte-te! N-ai nimic de care să te temi. Walter şi cu mine te-am acoperit complet.

Ea nu auzi decât prima parte din ceea ce spusese el; din cuvintele lui de pe urmă nu pătrunse la ea decât liniştirea; atât.

Începu să se simtă nu chiar la adăpost, dar mai în siguranţă.

Dintr-odată întrebă:

— Ce-aţi acoperit?

Se aplecă asemenea unui conspirator şi spuse cu voce înceată:

— Walter şi cu mine am ieşit la auzul exploziei şi cred că amândoi am realizat imediat ce făcuseşi. Ar fi trebuit să-mi dau seama, atunci, după-masă, când m-ai chestionat, că toată treaba asta începe să te depăşească.

Trebuie să fi apărut o expresie înspăimântată pe faţa ei, pentru că el spuse repede:

— Totul e în regulă. Ai să vezi.

Marie fusese pe punctul de a nega existenţa vreunui lucru care să trebuiască acoperit, şi aproape-şi muşcă buzele din pricina efortului de a păstra tăcerea.

Până la urmă, întrebă:

— Cum m-aţi acoperit?

Scoseseră mecanismul de telecomandă şi circuitul de televiziune înainte ca pompierii să ajungă acolo.

— Monitorul din camera lui Carl era practic terminat – povesti Mac. Aşa că l-am aruncat în camera cu vechituri. Când am vorbit cu Carl…

Marie se electriză.

— Carl! gâfâi ea.

— Ai uitat de acoperişul de metal pe care ne-a pus să-l instalăm, – zise Mac împăciuitor. A deviat unda de şoc a

exploziei. A fost ca şi cum ar fi prevăzut din ce direcţie avea să vină. Oricum, a promis să nu spună nimic.

Marie, stând întinsă acolo, făcu un aforism propriu: „Genul de bărbat care-i oferă iubitei lui un pact de sinucidere în doi de obicei ocheşte foarte bine când trage spre ea şi foarte prost când trage spre sine.”

Se înfurie. *A, le-a promis, da?* Dar nu o spuse tare.

În ea se amestecau prea multe sentimente şi incertitudini ca să mai poată vorbi.

Acum era clar că Mac şi Walter credeau că o salvaseră noaptea trecută, împiedicând descoperirea faptului că ea încercase să comită o crimă.

Ceea ce era uimitor era că cei doi făcuseră echipă ca să o salveze. Să fi avut faptul ăsta o semnificaţie specială?

Privi în sus, la Mac.

— Ce ai de gând să faci? întrebă ea cu voce răguşită.

— De la mine n-ai să mai auzi argumente egoiste, răspunse el. M-ai convins.

Te-am convins că ce? se gândi Marie. *Că ce?*

Acum, ştiind despre Carl că e viu, se simţea vulnerabilă, dar până la ce punct, încă nu-şi putea da seama. Mac nu dădea niciun semn că ar avea de gând să se retragă.

— Unde-i Walter? şopti ea.

— Aşteaptă afară. Am să-l trimit înăuntru.

Se apleacă şi o sărută pe buze.

— Nu-ţi face griji. Ai să capeţi prăjitura, şi poţi s-o şi mănânci.

Un minut după aceea uşa se deschise şi intră Walter. Se trânti lângă pat şi pe faţa lui apăru un zâmbet uşor.

— Trebuie să-ţi fac o plecăciune, zise el. Asta chiar că ţi-ar fi rezolvat problema, nu?

Marie îl privi cu ostilitate infinită.

— Dar, continuă Walter, după ceea ce mi-a spus în noaptea în care m-a acuzat, aş fi preferat să rămână în starea asta; viu, incapabil să funcţioneze. Aşa că, deşi era periculos pentru mine chiar şi în starea asta, n-am mai avut de gând să-i mai fac şi altceva.

În ceea ce o privea pe Marie, resentimentul făcea loc neînţelegerii. Nu reuşea să înţeleagă ce voia el să spună.

— Când mi-am dat seama, zise, că impotenţa mea nu te ţinea la adăpost de alţi bărbaţi, pur şi simplu am aşteptat ocazia şi am

dat cu maşina peste el.

Marie simţi cum se strânge sub cearşaf.

— De ce recunoşti asta în faţa mea? suflă ea.

— Acum suntem în aceeaşi barcă, – explică Walter. E destul de greu să-ţi imaginezi că unul dintre noi l-ar putea da de gol pe celălalt.

Deci nici el nu avea de gând să se retragă.

— I-ai spus lui Mac? întrebă ea.

— Nu-ţi face griji în privinţa lui. După ceea ce s-a întâmplat aseară, noi doi am ajuns la o înţelegere.

Scutură din cap, uimit.

— Ai fost teribilă cum ai forţat un deznodământ rapid în chestia asta. Ai încredere în femeie… spuse el tolerant.

Marie, care fusese forţată de fiecare dată când făcuse o mişcare, simţi acut inutilitatea cuvintelor.

— Gândeşte-te, – continuă Walter, – ieri mă aflam în stadiul în care doar mă jucam cu ideea de a face dragoste cu nevasta lui Carl. Îţi aduci aminte?

Marie îşi aminti lupta disperată pe care o câştigase.

— Simţeam că-mi va da o mare satisfacţie, – zise Walter, – după ce Carl mă acuzase aşa cum o făcuse. Dar după aceea m-am gândit, în cursul după-amiezii, şi am hotărât că nu vreau asta. Pe urmă…

Îşi desfăcu braţele, zâmbind larg.

— După cele întâmplate aseară, Mac a insistat să fiu de acord să te împărţim.

Pauză. Marie se făcu mică de tot:

— Mac a fost de acord să faceţi *asta?* întrebă ea.

Walter o privi cu ochi strălucitori.

— Aşa cum văd eu lucrurile, – spuse el încet, – tu simţi ceva pentru bărbatul ăsta. Nu ştiu precis ce şi cum, dar ceva este. Îmi închipui că ai putea să intri într-o relaţie cu el.

Marie începea să-şi revină, să-şi recapete rezistenţa. Walter probabil că îi văzu ochii, fiindcă ridică mâna repede:

— Stai! zise el. Mi-am dat seama imediat că Mac era teribil de agitat şi, bineînţeles, că n-ai să fii de acord şi, în afară de asta…

Se opri o clipă, apoi continuă:

— Mă tem că scumpa mea soţie m-a scârbit definitiv de femeile care au legături cu alţi bărbaţi.

Se opri. Expresia i se înăspri.

— Nu-l pot lăsa pe Mac să afle asta. Deci să ne-nţelegem – tu şi cu mine. Poţi să fii a lui, dar nu care cumva să laşi să-ţi scape, vreodată, că nu ai fost şi a mea. Altfel…

— Ce-ai să faci? întrebă cu voce scăzută.

Privirea lui Walter deveni şi mai dură.

— Voi spune că am fost amantul tău. Voi spune că am plănuit împreună asasinarea lui Carl. Voi jura că tu m-ai târât în toată povestea asta.

Se opri. Făcu un efort să înghită.

— Ai înţeles? întrebă printre dinţii strânşi.

Marie avea aerul că se află la mare distanţă. Pe ochi i se aşternuse o ceaţă, asemănătoare norilor care se interpun între privirea cuiva şi obiectele îndepărtate. Îi era imposibil să rostească ceva, dar îşi amintea unul dintre aforismele pe care le citise în cartea lui Carl:

„Un bărbat are nevoie de multă energie pentru a-şi aduce în pat o femeie frigidă şi are nevoie de încă şi mai multă energie pentru a o face să rămână acolo. Totuşi, din când în când, o astfel de femeie reuşeşte să ajungă într-o fundătură sentimentală, aşa încât nu mai are nicio alternativă. Mă tot întreb cum aş putea s-o aduc pe Marie într-o asemenea stare, dar nici măcar nu încerc să-mi imaginez de câtă energie aş avea nevoie.”

XIII

Trecuse o lună.

Se trezi în plină mânie. Marie rămase în pat nemişcată, conştientă că pielea i se inflamase şi că, pe dinăuntru, avea un fel de corp străin şi dur, un amestec de resentimente şi emoţii. Îi înţepeniseră muşchii, se afla într-o stare de tensiune. Avea sentimentul rezistenţei şi, totuşi, se simţea neajutorată. Era cuprinsă de mânia unui prizonier, a unei forţe prinse în cursă şi – ei, da, se gândi ea – a unui sclav.

Un sclav nu trebuie să-şi manifeste furia, nici chiar atunci când ceilalţi îşi bat joc de el.

Marie se îmbrăcă, cu nerăbdare. Pe când se machia, încercă pentru prima dată să-şi destindă muşchii înţepeniţi din jurul gurii.

Se gândi, neliniştită: *Trebuie să fiu atentă. Dacă mă urâţesc, nu voi mai prezenta nicio atracţie, iar Mac mă va părăsi. Şi-atunci cine ştie ce se va mai întâmpla?*

Gândul ăsta îi venise absolut întâmplător, astfel încât trecură câteva clipe bune până când reuşi să înţeleagă toate implicaţiile situaţiei. Apoi…

— O, Doamne!

Ironia sorţii o obliga să folosească toate trucurile feminine binecunoscute, pentru a menţine situaţia exact aşa cum era: farduri, saloane de cosmetică, masaj.

Da, cursa era absolut perfectă.

După o analiză scurtă şi amară a realităţii, răsfoi cartea de telefon, găsi numărul unui salon de cosmetică din Beverly Hills şi stabili să se ducă acolo în dimineaţa următoare.

Pe urmă, îşi reîncepu cercetarea şi analiza progresului făcut în anumite domenii. Fiecare parte a echipamentului comandat de clienţi prezenta dificultăţi speciale de construcţie.

Walter veni lângă ea. Spuse:

— Va trebui să-l întrebăm pe Carl în legătură cu asta.

Pe când Walter explica dificultăţile în termeni tehnici, Marie îi urmărea cu atenţie expresia feţei. Era atât de calm, atât de obiectiv, părea să accepte atât de uşor întreaga situaţie.

Se gândi, mirată: *Oare de ce continui eu să fiu atât de tulburată de situaţia asta? Nimănui altcuiva nu pare să-i pese.*

Îl asculta pe Walter cum expune problema, constata ce nu

remarcase el în tot procesul pe care-l descria – de ce câmpul nu putea fi reversibil în condiţii de superconductibilitate – şi aproba liniştită din cap, spunând:
— O să-l întreb pe Carl.
În zilele acelea, ea nu propunea niciodată soluţii. Asta era o treabă de bărbat.
Bâzâitul surd, al activităţii din laborator, se întrerupse brusc în momentul în care Marie închise, în urma ei, uşa izolată fonic de la camera creierului.
Mac era acolo.
Se întoarse spre ea şi-i spuse vesel:
— Pe-aici totul e grozav. Are cel mai sănătos creier din lume. Oricum, ne va supravieţui tuturor. Vrei să vorbeşti singură cu el?
— Da.
Mac se îndreptă spre uşă, dar se opri în prag:
— Ne vedem diseară? întrebă el.
— Desigur.
Vocea ei era destul de tăioasă. Ce altceva putea face? Pentru ea nu mai exista scăpare.
Se întoarse şi-l privi plecând, dintr-odată curioasă. El ieşi din cameră, privind înapoi, fiecare mişcare şi fiecare muşchi al trupului său, puternic, de chirurg, părând că exprimă un sentiment de acceptare.
Hotărâse să se întâlnească cu ea lunea, miercurea şi vinerea. În celelalte seri, dispărea devreme şi nu reapărea la amiaza zilei următoare.
Fireşte, Mac era convins că Marie îşi petrece nopţile de marţi, joi, sâmbătă şi duminică cu Walter, dar era interesant că nici măcar o singură dată nu rămăsese prin preajmă, pentru a constata că lucrurile nu se petreceau deloc aşa.
Absenţa lui părea o dovadă permanentă că prezenţa lui Walter continua să fie, pentru Mac, ca un cuţit dureros, înfipt într-un punct vital.
Marie se gândi: *Nu am decât o singură satisfacţie în toată afacerea asta: faptul că, într-un fel, el fierbe la foc domol.*
În timp ce apăsa pe buton, simţi din nou, bine înrădăcinată, furia aceea intensă, pe care niciun raţionament nu o putea schimba.
Exact la fel ca ieri.
Ca alaltăieri şi ca săptămâna trecută.

Se gândi: *Sunt la fel de pierdută ca şi Carl.*

La fel erau Walter şi Mac.

Toţi se mişcau împreună prin spaţiu, undeva, dincolo de orbita planetei Marte, cel puţin.

Se îndreptau spre marea noapte a universului.

Gardner R. Dozois
Copilul dimineţii
(„Morning Child”, 1984)

Traducere de Mihai-Dan Pavelescu

Casa cea veche fusese lovită de ceva, în timpul războiului, şi aproape complet distrusă. Faţada era vârâtă înăuntru, izbită parcă de un pumn uriaş; lemnul era rupt şi despicat, bârnele ieşind sub unghiuri nelalocul lor, aidoma unor degete rupte, iar etajul se prăbuşise peste rămăşiţele parterului. Cărămizile unui coş năruit acopereau totul cu o pătură roşie. În dreapta, o gură căscată secţiona ruinele, dezvăluind toate straturile de piatră topită, ipsos şi lemn carbonizat – totul răsucindu-se spre sine ca marginile unei răni cangrenoase. Buruienile urcaseră din josul dealului, de pe drum, învăluind ruinele cu flori sălbatice şi tulpini, estompând cu verde marginile dezastrului.

Williams îl aducea pe John acolo aproape în fiecare zi. Cândva, ei trăiseră în casa aceea, cu mulţi ani în urmă, şi deşi amintirile lui John în legătură cu perioada respectivă erau vagi, locul părea să-i trezească nişte asociaţii plăcute, în ciuda condiţiei sale precare. Acolo, John era cel mai fericit şi se juca mulţumit cu beţe şi pietricele pe treptele din piatră crăpată, sau se aventura prin desişul de buruieni care transformaseră curtea într-o junglă, sau se prefăcea că-l călăuzeşte pe Williams în timp ce acesta îşi umplea raniţele cu măceşe, ceapă sălbatică, păpădii, cartofi indieni şi alte plante şi rădăcini comestibile.

Până şi Williams încerca o plăcere dulce-amară vizitând ruinele, deşi îi trezeau amintiri pe care ar fi preferat să le lase îngropate. Locul degaja o melancolie plăcută şi amestecul pietrei vechi cu verdele nou şi moale era cumva alinător, amintind de inevitabilul ciclurilor: viaţă-în-moarte, moarte-în-viaţă.

John ţâşni dintre buruienile înalte şi alergă râzând către locul unde îl aştepta Williams cu raniţele.

— M-am luptat cu dinozaurii! strigă John. Cu ăia mari!

Williams zâmbi strâmb şi încuviinţă:

— Bravo!

Se aplecă şi răvăşi părul lui John. Rămaseră pe loc pentru o clipă, John gâfâind ca un căţel de atâta alergare, cu ochii

strălucind, Williams lăsându-şi palma pe căpşorul zbârlit. Întotdeauna, la ora aceea, John se găsea într-o veşnică mişcare, o mişcare într-atât de continuă încât aproape dădea iluzia repausului, ca un curs de apă ce pare solid până când ceva îl face să bolborosească şi să stropească.

Dimineaţa, John se oprea arar. Când o făcea, părea că îngheaţă, cu chipul atent şi concentrat, ascultând parcă sunete pe care nimeni nu le mai putea auzi. În momentele acelea, Williams îl studia cu o intensitate dureroasă, încercând să se vadă în el, uneori reuşind, alteori dând greş şi întrebându-se care era mai dureroasă şi de ce.

Oftând, Williams îşi retrase mâna. Soarele se înălţa şi era timpul să pornească spre adăpost, dacă doreau să fie acolo la vreme pentru clipele mai grele. Se aplecă încet şi ridică raniţele, gemând puţin sub greutatea lor când şi le aşeză pe umeri. Se descurcaseră foarte bine în dimineaţa aceea.

— Hai, John, rosti el, e timpul să mergem, şi porni şchiopătând puţin mai mult ca de obicei sub surplusul de greutate.

Tropăind pe lângă el, cu picioruşele lui scurte, John îşi dădu parcă seama.

— Să te ajut? întrebă el. Pot! Sunt destul de mare.

Williams îi zâmbi şi clătină din cap.

— Nu încă, John, răspunse el. Poate puţin mai târziu.

Ieşiră din umbra răcoroasă a casei ruinate şi porniră spre adăpost, de-a lungul autostrăzii pustii.

Soarele ardea acum de pe cerul senin şi insectele începuseră să bâzâie, producând ţiuituri aspre şi metalice, foarte asemănătoare cu zumzetul unui gater. Nu se mai auzea altceva decât foşnetul vântului prin iarba înaltă şi grâul sălbatic, scârţâiturile şi şoaptele copacilor şi glăsciorul ascuţit al lui John. Prin asfalt răsăriseră buruieni – degeţele verzi care brăzdau suprafaţa şoselei, împărţind-o în bucăţi neregulate. Peste câţiva ani nu avea să mai existe nicio autostradă, doar o urmă slabă pe sub ierburi – apoi, nici măcar aceea. Timpul avea să şteargă totul, îngropând sub copaci noi, ridicând treptat alte coline, aşternând un peisaj recent care să-i acopere pe cel vechi. Deja iarba şi buruienile mâncaseră marginile curbelor mai strânse, iar vântul adunase pământ pe şosea. În unele locuri se vedeau acum copăcei, crescând verzi şi tremurând în mijlocul autostrăzii, acoperind semnele pe jumătate şterse care indicau

distanţe şi oraşe.

John alergă înainte, găsi o piatră, o azvârli, fugi înapoi, înconjurându-l pe Williams ca legat de o aţă invizibilă. Mergeau pe mijlocul şoselei, John pretextând că linia albă şi pe jumătate ştearsă era o sârmă, legănându-şi braţele pentru echilibru, strigând avertismente adresate lui însuşi în legătură cu fiinţele din abis, care aveau să-l înşface dacă păşea greşit.

Williams păstră un pas egal, fără să se grăbească: un bărbat în puterea vârstei, cu spatele drept, părul său alb ca neaua strălucind în soare, cu o macetă la brâu şi o puşcă Winchester 30,30 veche, atârnată pe spate – deşi nu mai credea că aveau să le folosească. Ştia că nu erau singurii oameni rămaşi pe lume – deşi uneori se simţea aşa – însă regiunea aceea fusese depopulată cu ani în urmă, şi de când John şi cu el se întorseseră din lunga lor călătorie în sud, nu mai văzuseră pe nimeni altcineva. Nimeni nu avea să-i găsească aici.

De-a lungul şoselei se vedeau acum urme de clădiri, tot ceea ce mai rămăsese dintr-un orăşel de provincie: scheletul ars al unui acoperiş, străbătut de buruieni; fundaţii de piatră căscate, ca nişte metereze pentru pitici; o pompă de apă ruptă, ticsită de pânze de păianjeni; o altă pompă, de benzină, năruită, locuită de păsări şi şoareci. Cotiră pe un drum lateral, cu pietriş, dincolo de cutia arsă a unei alte staţii de benzină şi de un parcaj mare, plin de gunoaie purtate de vânt. Deasupra capetelor, un semafor ruginit se legăna pe o sârmă slăbită. Cineva legase de o latură a semaforului un semn hex uriaş, negru-portocaliu, iar pe cealaltă latură, cea opusă oraşului şi îndreptată spre lumea ostilă, era pictat ochiul rău, cu un roşu viu, şocant, pe fundalul alb. În Ultimele Zile lucrurile deveniseră foarte ciudate.

Lui Williams îi era acum tot mai greu să se ţină după pasul din ce în ce mai mare al lui John, încât decise că era timpul să-l lase să care raniţele. John le ridică cu uşurinţă, arătându-i lui Williams dinţii săi albi şi puternici într-un zâmbet, după care porni în susul ultimei pante lungi spre adăpost, picioarele lui lungi purtându-l într-un ritm pe care Williams nu putea spera să-l egaleze. Williams înjură fără răutate, iar John râse şi se opri să-l aştepte în vârful colinei.

Adăpostul era aşezat destul de departe de drum, pe creasta unei măguri, deasupra unui pârâu. Cândva, acolo fusese un

restaurant din care mai rămăseseră un colţ, doi pereţi şi o parte din acoperiş; o prelată întinsă peste capătul deschis era suficientă ca să-l transforme într-un adăpost rezonabil. Desigur, pentru iarnă trebuiau să caute ceva mai bun, dar pentru luna iulie, locul era destul de acceptabil, ascuns şi aproape de o sursă de apă.

În jurul lor, spre nord şi est, se întindeau dealuri împădurite. Către sud, dincolo de pârâu, dealurile se transformau în şes, iar lumea se deschidea într-o panoramă ce cuprindea şi orizontul.

Mâncară repede prânzul, apoi se apucară de treabă, tăind lemne, strângând setcile întinse de Williams de-a curmezişul pârâului ca să prindă peşti, cărând apă pentru gătit în susul pantei ce ducea la adăpost. Williams îl lăsă pe John să facă muncile mai grele. John cânta şi fluiera vesel în timpul lucrului, iar o dată, revenind de la adăpost după ce dusese lemne pentru foc, izbucnise în râs, îl prinsese pe Williams de sub braţe, îl ridicase în sus şi dansase cu el de jur-împrejur înainte de a-l lăsa la loc, pe pământ.

— Faci pe grozavul, da? se prefăcu Williams încruntat, privind în sus la chipul transpirat care îi zâmbea.

— Cineva trebuie să şi muncească pe aici, răspunse John vesel şi amândoi râseră. Abia aştept să mă întorc la băieţi, continuă el cu ochii sclipind. Mă simt mult mai bine acum. Mă simt nemaipomenit. O să mai stăm mult pe aici? îl imploră el pe Williams din ochi. În curând o să ne putem întoarce, nu?

— Da, minţi Williams, ne întoarcem în curând.

Deja însă John obosea. Spre amurg, începu să-şi târască picioarele, iar răsuflarea îi deveni grea şi chinuită. Se opri la mijlocul lucrului, lăsă jos toporul de tăiat lemne şi rămase tăcut pentru un moment, privind în gol.

Brusc, chipul îi deveni atent şi interiorizat, iar ochii opaci. Se clătină nesigur şi îşi şterse fruntea cu dosul palmei. Williams îl ajută să se aşeze pe un ciot lângă foc. Rămase acolo în tăcere, privind absorbit solul, în vreme ce Williams se învârtea prin jur, alimentând focul, curăţind şi porţionând peştele, tăind rădăcini de păpădii şi petale de cicoare, punând apa la fiert. Soarele coborâse şi musculiţele începuseră să plutească pe pârâu, clipind ca nişte lanterne magice prin întunericul de catifea.

Williams se strădui din răsputeri ca să-l facă pe John să

mănânce cina, sperând că avea să mănânce ceva cât timp mai avea dinţi, dar John de-abia ciuguli. După puţin timp, lăsă jos farfuria de aluminiu şi rămase privind în gol către sud, peste câmpiile întunecate de dincolo de pârâu, abia vizibile în lumina slabă a secerii Lunii. Chipul îi era preocupat şi posac, iar pielea feţei începuse să se lase. Părul se retrăsese într-un arc larg dinspre frunte, formând o chelie. Mişcă de câteva ori nehotărât din buze, apoi întrebă:

— Am fost… bolnav?

— Da, John, răspunse Williams cu blândeţe. Ai fost bolnav.

— Nu-mi… Nu-mi pot aminti, se plânse John cu o voce spartă, răguşită. Totul e atât de confuz… Nu mă pot concentra.

Undeva pe orizontul invizibil, poate la o sută de mile depărtare, un stâlp de foc ţâşni în sus de după marginea lumii.

Îl priviră absorbiţi cum suia, tot mai sus, înălţându-se prin aer, până ce deveni o coloană subţire de flăcări strălucitoare, despicând cerul negru şi posomorât, de la sol până în stratosferă. Stâlpul de foc străluci un minut sau două deasupra orizontului, apoi începu să se destrame, arzând verde, albastru, argintiu şi portocaliu, culorile pâlpâind şi scânteind pe măsură ce se topeau una într-alta. Încet, cu un fel de simetrie hotărâtă şi uimitoare, stâlpul se lăţi, devenind un diamant plat din foc alb-albastru. Încet, diamantul începu să se rotească în jurul axei sale, strălucind tot mai orbitor. În jurul său pluteau forme gigantice, invizibile, ca nişte fluturi în jurul flăcării unei lumânări, aruncând peste lume umbre uriaşe, întreţesute.

Ceva cu o voce pătrunzătoare, melancolică, hohoti, şi hohoti din nou, un sunet teribil şi îndepărtat, răsunând înainte şi înapoi printre dealuri, până ce se stinse încet, îndepărtându-se.

Diamantul cel strălucitor dispăru. În locul lui dansau stele albe şi fierbinţi. Stelele păliră, transformându-se în puncte portocalii, care, după ce pâlpâiră, dispărură şi ele.

Era din nou întuneric.

Noaptea amuţise. O vreme liniştea fu atotputernică, apoi încet, precaut, greierii şi broaştele îşi reluară activitatea.

— Războiul…, şopti John. Vorbea cu greutate, iar glasul îi era slab şi hârâit. Războiul mai continuă?

— Războiul a devenit… straniu, răspunse Williams încetişor. Cu cât durează mai mult, cu atât devine mai straniu. Aliaţi noi, arme noi…

Privi prin beznă, în direcţia unde dansase focul; spre orizont, aerul nopţii păstra încă o ceaţă nesigură, aproape o sclipire.

— Cred că ai fost rănit de o asemenea armă, continuă el. Poate ceva ca asta, se încruntă el arătând către orizont. Nu ştiu. Nu ştiu nici măcar ce a fost asta. Nu prea mai înţeleg ce se întâmplă în lume… Poate că nici nu ai fost rănit de o armă. Poate că făceau experienţe biologice pe tine. Cine ştie de ce? Poate că ţi-au făcut-o intenţionat… ca o pedeapsă, sau o recompensă. Cine ştie cum gândesc ei? Poate că a fost efectul secundar al unui aparat care face cu totul altceva. Poate că a fost un accident; poate că te-ai apropiat prea mult de ceva ca chestia aia, atunci când făcea ceea ce face.

Williams rămase tăcut o clipă, apoi oftă.

— După ce s-a întâmplat ceea ce s-a întâmplat, ai ajuns, nu ştiu cum, la mine, iar eu te-am îngrijit. De atunci ne ascundem, mutându-ne dintr-un loc în altul.

Amândoi fuseseră aproape orbi în vreme ce ochii li se obişnuiau cu noaptea, dar acum, în lumina slabă a focului, Williams îl putea vedea iarăşi pe John. Acesta era complet pleşuv, obrajii îi erau scofâlciţi, iar ochii galbeni şi opaci erau adânciţi în faţa brăzdată. John se chinui să se ridice în picioare, însă căzu la loc pe ciot.

— Nu pot…, şopti el.

Pe obraji i se scurgeau lacrimi încete. Începu să tremure.

Oftând, Williams se sculă şi aruncă în apa clocotită doi pumni de ace de pin, ca să facă ceai. Îl ajută pe John să şchioapete până la culcuşul său, sprijinindu-i cea mai mare parte a greutăţii, aproape cărându-l… era uşor; John devenise gârbov, slab şi extrem de uşor, făcut parcă numai din haine şi beţe uscate, nu din carne şi oase. Îl ajută să se întindă, îl înveli cu o pătură, în ciuda serii calde, şi se strădui să-l facă să bea nişte ceai.

John bău două ceşti întregi înainte ca degetele să-i devină prea slabe ca să mai poată ţine ceaşca, înainte ca până şi efortul de a ţine capul sus să fie prea mare pentru el. Ochii îi deveniseră goi, lucioşi şi nu mai vedeau nimic, iar chipul îi era ca de craniu, pământiu şi presărat de pete, cu pielea întinsă peste oase.

Degetele îi strângeau inconştiente pătura; păreau acum mumificate, cu pielea transparentă ca pergamentul, sub care se

zăreau venele albastre.

Pe măsură ce se scurse seara, John începu să se foiască şi să geamă incoerent, întorcându-şi capul într-o parte şi-n alta, orbeşte, murmurând fragmente de cuvinte şi propoziţii, uneori ridicând glasul într-un strigăt sugrumat, bolborosit, lipsit de cuvinte, numai uimire, mânie şi durere. Williams rămas răbdător lângă el, mângâindu-i mâinile zbârcite şi ştergându-i transpiraţia de pe fruntea fierbinte.

— Dormi, rosti Williams mângâietor.

John gemu şi scânci în fundul gâtului.

— Dormi. Mâine o să mergem iarăşi la casă. O să-ţi placă, nu-i aşa? Dar acum dormi, dormi…

În cele din urmă, John se potoli, ochii i se închiseră încetişor, iar respiraţia îi deveni adâncă şi regulată.

Williams stătu lângă el, ţinându-şi mâna pe umărul lui. Părul lui John începuse deja să crească la loc, iar cutele îi dispăreau de pe faţă, în timp ce revenea spre copilărie.

Când se convinse că John adormise, Williams potrivi pătura mai bine în jurul lui şi-i şopti:

— Somn uşor, tată.

Apoi, încet, profund şi fără zgomot, începu să plângă.

Florin Pîtea

Nostalgia revoluţiei

„Deşteaptă-te, române! Fă focul în cuptoare,
Cu abur în cilindri maşini s-acţionăm!
În şuier de sirene, în vuiet de motoare,
Spre gloria ţărei noastre cu toţii să lucrăm!”

(Andrei Mureşianu, „Un răsunet”, 1848)

Peste târgul Bucureştilor, cu o săptămână înainte de începutul lui decembrie 1865, se abătuse o ninsoare molcomă cu fulgi mari care se cerneau din cerul plumburiu de parcă n-ar fi avut nici cel mai mic gând să se oprească vreodată. Prin mahalale, prin curţi şi pe uliţele pietruite, oamenii ieşiseră cu lopeţi şi croiau de zor poteci prin zăpadă, iar ninsoarea, vrând parcă să le facă în ciudă, aşternea noi covoare în urma lor, ba chiar le înzorzona cuşmele şi cojoacele cu un strat ca zahărul pudră vanilat. Mai mult ca sigur, până dimineaţă toată osteneala lor avea să se dovedească zadarnică, uliţele şi ogrăzile aveau să fie troienite la loc, iar bucureştenii aveau să fie nevoiţi să ia toată truda de la capăt. Cumva, nu păreau să îşi facă griji în privinţa asta, ci mai schimbau o vorbă cu vecinii, mai dădeau la lopată, îmbujoraţi de aerul rece, iar copiii se strânseseră ici şi colo în cete şi se băteau cu bulgări de zăpadă.

În centru şi la şosea, pe străzi mai largi, pavate cu piatră cubică, trecea când şi când câte o trăsură, cu vizitiul zgribulit pe capră şi cu caii osteniţi scoţând aburi pe nări şi opintindu-se din greu să ducă spre casă domni şi doamne care se întorceau de la teatru sau de la operă. Iar aproape de Dâmboviţa, pe lângă Hanul lui Manuc, pufăia mergând agale o ciudăţenie cum nu mai văzuse nimeni din târgul Bucureştilor. Arăta cam ca o locomotivă, cum se vedeau în dagherotipuri prin gazetele aduse din Imperiul Francez ori din Englitera, numai că roţile de sub ea erau prinse meşteşugit într-un şir de plăci din fier, late ca nişte uluci şi unite laolaltă, jur-împrejur, care nu lăsau maşinăria să se împotmolească şi aşterneau în urma ei dâre gemene de urme bătătorite, ca nişte poteci.

Dinapoia ei, maşinăria trăgea un soi de car cu coviltir din lemn învelit în tablă, cam ca vagoanele de tren în care boierii şi boieroaicele călătoriseră când fuseseră în ţări străine, dar şi

roţile acestuia erau peste măsură de late şi ferecate în lanţuri, ca să nu se afunde în zăpadă. Prin coş, maşinăria scotea un fum negru, gros şi fierbinte, care topea numaidecât fulgii de zăpadă ce i se abăteau în cale. Dacă vreo trăsură nu se dădea destul de iute din drum, maşinăria slobozea un şuier ascuţit şi un fuior de abur alb din sirenă, de se iţeau cumetrele pe la ferestre, deschizând obloanele şi încercând să afle ce făcea atâta tărăboi, iar babele se cruceau, îşi scuipau în sân şi se rugau la Cel-de-Sus să le izbăvească de Necuratul.

În cabina maşinăriei, năduşind pe lângă cuptor, se aflau doi oameni, unul în redingotă de mătase neagră, cu joben şi cu ochelari de protecţie mărginiţi cu piele tăbăcită şi strânşi în şuruburi de alamă, celălalt în nădragi de canava, cu o cămaşă suflecată la mâneci şi pătată ici-colo cu praf de cărbune. Cel dintâi privea atent încotro se îndrepta mastodontul de fier, umblând câteodată la manometre, la manivele şi la levierele cu care cârmea. Ochelarii îi ridicase pe frunte, căci îl stânjeneau după lăsarea serii. Avea o privire albastră, adâncă, şi o mustaţă subţire, blondă, în care se iţeau câteva fire albe. După un timp, zise:

— Din văzduh, cumplita iarnă cerne norii de zăpadă…

— Şî-mi îngheaţă toate alea dă la creştet pân’ la noadă, completă celălalt, ştergându-se pe fruntea smeadă cu dosul mâinii.

— Lică, Lică, făcu cel în redingotă clătinând din cap. Dac-ai avea şi simţire poeticească pe măsura prozodiei, ai fi cel mai mare poet din Principatele Române!

— Lasă, conaşule, răspunse Lică. Are cine. Dacă ne-am face toţi poeţi, n-ar mai băga nimeni cărbune cu lopata în cuptor.

— Drept e, recunoscu cel dintâi. Mi-ar trebui altă rimă la „zăpadă”…

— Obadă. Ruladă. Butadă. Tornadă, sugeră Lică.

Cel în redingotă dădu ochii peste cap.

— Aşa-mi trebuie dacă te-am învăţat să scrii şi să citeşti. Doamne, păzeşte şi apără! Ce-ar fi fost dacă te mai învăţam şi franţuzeşte?

— Nu, mersi, conaşule.

— Din văzduh, cumplita iarnă cerne norii de zăpadă…

— Ia, gineală unde mergem, că-i călcăm pă toţi grămadă, completă Lică.

Domnului în redingotă începură să-i joace capetele mustăţii, căutând să-şi ascundă zâmbetul.

— Ei, da, şi „grămadă” rimează, spuse el. Dar aş face altfel versul…

— D-aia eşti poet, coane Alecsandri, zise Lică. Să meştereşti cuvintele şî să faci muzâcă dân ele. Da’ mai glumim şî noi, să ne treacă vremea, că altfel ne-am plictisi nevoie-mare.

— Mai e cărbune, Lică?

— Mai e ceva, conaşule. Pân’ la Vodă acasă mai avem, da’ ca să mergem înapoi, la Mirceşti, nu ne-ajunge nici dă frică.

— D’apoi om mai lua cărbune, Lică, de undeva din târg, înainte să apucăm calea către casă! zise Alecsandri. Că doar n-om rămâne noaptea în câmp, în pustietate, cu cazanul stins, Doamne, fereşte! Parol!

Cum vorbeau ei, se apropiaseră de conacul lui Vodă Cuza, care era păzit de doi dorobanţi înarmaţi cu minuni ale tehnicii moderne – puşti cu chiulasa mobilă, aduse din Prusia. Dorobanţii băteau pasul pe loc, ca să nu le îngheţe picioarele, şi, din când în când, suflau în pumni. Pe cuşmele cu pene de cocoş li se pusese un strat subţire de omăt afânat.

— Bună seara! le strigă Alecsandri, ca să se facă auzit peste duduitul motorului.

— Bună seara, boierule! răspunseră dorobanţii într-un glas.

— Acasă-i Vodă? întrebă poetul.

— Acasă, cum nu?!

— Apoi, am intra şi noi în curte cu behemotul, că tare nu l-aş lăsa pe stradă.

— Intraţi, boierule, intraţi! ziseră ei.

Îşi puseră armele pe umăr, apoi deschiseră cu oarecare opinteli porţile de fier forjat ale curţii. Dincolo de ele, pe alee, slugile croiseră pârtie largă pentru trăsuri şi sănii, dar ninsoarea îndărătnică aşternuse un strat subţire de zăpadă.

Alecsandri umblă la leviere, urni maşinăria şi o făcu să cotească, înaintând cu băgare de seamă până la peronul conacului, după care opri şi coborî.

— Până mă întorc, să ai grijă, Lică, să nu se stingă de-a binelea focul în cuptor şi să nu rămânem, păcatele mele, fără presiune.

— Am, conaşule, să-mi sară ochii dân cap dacă n-o să am.

Poetul se opri, gânditor, înainte de a închide uşa cabinei.

— Din văzduh, cumplita iarnă cerne norii de zăpadă…

— Iaca, nu mai zâc nimica, să n-avem prilej dă sfadă, completă Lică.

Alecsandri zâmbi pe sub mustaţă.

— Fii pe pace, Lică! Nu ne sfădim noi de la un vers, că doar nu ne cunoaştem de ieri-de azi. Până termin ce am de vorbit cu Vodă, o să trimit o slujnică să-ţi aducă ceva de-ale gurii. Numai bagă de seamă să nu-ţi iei nasul la purtare cu ea, că ne-om face de basme pe-aici, prin târgul Bucureştilor!

— Ştiu şî eu, conaşule? Cum i-o fi norocul…

Alecsandri clătină din cap, închise uşa cabinei, apoi traversă peronul, călcând cu grijă ca să nu alunece pe mozaicul din plăcuţe de ceramică lustruită, şi urcă până la intrarea cu uşi duble, ornamentate cu lujeri din fier forjat. Prin ninsoarea deasă, un felinar arunca o lumină aurie, pâlpâitoare, dinaintea intrării, iar pe sticla brumată a uşilor lumânările dinăuntru, cu luciri blânde, scoteau în evidenţă ornamente gravate – o maşină de calcul în stânga, o femeie răstignită în dreapta. Lucruri pe care, ca şi alţii din generaţia lui care-şi petrecuseră tinereţile în Apus, Vodă Cuza le comandase de la Paris ori de la Londra.

Majordomul conacului domnesc îl aştepta în capul scărilor.

— Bună seara, boierule! salută acesta, poftindu-l în hol.

— Bună să fie, răspunse poetul, în timp ce se descotorosea de joben şi mănuşi, dându-i-le în grijă majordomului. M-a chemat Vodă…

— Vă aşteptam. Poftiţi pe aici, în salon.

Alecsandri îl urmă, călcând pe covorul cu modele Vaucanson. În salon aşteptau alţi doi domni în redingote, unul cu barbă şi cu plete castanii, celălalt cu părul rar, încărunţit şi cu lornion. Răsfoiau nişte gazete franţuzeşti întinse pe o măsuţă, printre ceşcuţe de cafea şi farfurioare de dulceaţă, dar când poetul intră se ridicară şi-l întâmpinară.

— Frate Alecsandri!

— Frate Golescule! Frate Kogălnicene!

Le strânse pe rând mâna şi îi îmbrăţişă. Se aşezară apoi, Nicolae Golescu şi Alecsandri pe o sofa, iar Mihail Kogălniceanu pe un fotoliu din piele roşcată, cuibărit aproape de cămin.

— Ai venit de la Mirceşti, frate Alecsandri? se interesă Kogălniceanu.

— De la Mirceşti, răspunse poetul.

— Cu sania?
Alecsandri zâmbi uşor.
— Cu behemotul.
— N-ai îngheţat în cabină? întrebă Nicolae Golescu.
— Cum era să-ngheţ? se miră Alecsandri. Ne-au trecut toate apele acolo, lângă cuptor, şi pe mine, şi pe Vasile.
— Cu Porojan ai venit? făcu Kogălniceanu.
Alecsandri luă o ceaşcă de cafea de pe o tipsie din argint filigranat.
— Cu cine altcineva, frate Kogălnicene? Or fi şi fochişti mai buni ca el în Principatele Unite, dar eu nu am întâlnit până acum niciunul.
Poetul sorbi din cafea, apoi luă o linguriţă, adăugă puţin zahăr şi începu să amestece în ceaşcă.
— Tare-i bine să ne mai întâlnim, fraţilor, spuse el cu un aer mulţumit. Parcă ieri puneam la cale revoluţii cu fratele Bălcescu!
— Şi cu fratele Russo, întări Nicolae Golescu.
Alecsandri se înnegură. Pe Alecu Russo, atunci, cu ani în urmă, îl lăsase să-şi aleagă arma înainte de duel. Un revolver ultramodern adus de la atelierele lui Samuel Colt, din Lumea Nouă. Apoi îi făcuse cunoştinţă lui Russo cu arma aleasă de *el* – o puşcă Gatling cu repetiţie. Avusese grijă şi de asistenţi, de arbitru şi de medic atunci, la duel, ca să nu rămână martori. În gazete se scrisese că fusese cel mai grav accident de vânătoare din câte se pomeniseră vreodată în Moldova.
Sorbi din cafea, strânse din buze şi se sili să-l privească în ochi pe Golescu.
— Da, şi cu fratele Russo. Ce vremuri!
În salon intră doamna Elena Cuza. Cei trei domni se ridicară la unison, se înclinară şi sărutară mâna gazdei.
— Luaţi loc, domnilor! îi invită ea. Mai aveţi trebuinţă de ceva?
— Dacă nu e cu supărare, aţi putea trimite o slujnică de la bucătărie cu ceva de-ale gurii pentru fochistul meu? întrebă Alecsandri.
— Îndată, răspunse doamna.
— Vă mulţumesc, distinsă doamnă, zise poetul.
Elena Cuza înclină uşor din cap cu graţie.
— Măria-sa Vodă e acasă? se interesă Kogălniceanu. Că aşteptăm de ceva vreme…

— Deja ne bucurăm de ceva timp de ospitalitatea domniilor voastre, încercă Golescu să îndulcească puţin reproşul destul de străveziu al celuilalt.

— E acasă, zise doamna Cuza. E prea devreme ca să nu mai fie acasă…

Cei trei oaspeţi schimbară priviri furişe, contrariaţi întru câtva de răspunsul enigmatic al gazdei. Apoi în salon intră Vodă, pieptănat îngrijit şi îmbrăcat într-o uniformă cu epoleţi şi cu ceaprazuri. Oaspeţii se ridicară din nou.

— Bună seara, domnilor!

— Bună seara, Măria-ta!

— Poftiţi de şedeţi! îi îndemnă Vodă Cuza.

Se aşezară, iar doamna se retrase discret din salon. Cuza scoase dintr-un buzunar al uniformei un ceas din aur gravat, îl deschise, se uită lung, apoi îl închise şi-l strecură la loc.

— Ce trece timpul… Parol! M-a vizitat o cunoştinţă veche, moş Ion Roată, ca să mi se plângă că nu ştiu ce boier l-a scuipat în obraz şi l-a făcut de ruşine. Şi, ba cu una, ba cu alta, că nu mă mai văzuse de când cu Divanul Ad-hoc, s-a întins la vorbă de nu se mai dădea plecării. Mersi că aţi aşteptat să ne sfătuim.

— *De rien*, răspunse Alecsandri, care nu aşteptase aproape deloc. *(Pentru puţin)*

Cuza sună dintr-un clopoţel de alamă şi o servitoare cu şorţ alb, apretat, intră, îi turnă cafea într-o ceaşcă din porţelan de Sèvres, apoi ieşi. Domnitorul adăugă puţin zahăr cu o linguriţă, amestecă în ceaşcă şi sorbi cu grijă.

— Aş dori să ne sfătuim în legătură cu viitorul ţărei, spuse el, privindu-i pe rând.

— Şi noi ne doream asemenea sfat, Măria-ta, răspunse Kogălniceanu pe un ton măsurat.

Cuza făcu o grimasă.

— Despre cestiunea formării unui parlament am mai discutat, ba chiar cu asupra de măsură. Divanul domnesc îi e de ajuns ţărei, iară partidele politiceşti aduc mai multă zarvă decât folos.

— Naţiile civilizate au elecţiuni, partide politiceşti, parlament şi guvern – monarhie constituţională în bună regulă, zise Kogălniceanu.

— Naţiile civilizate au toate acestea fiindcă armiile turceşti nu le pot călca după bunul plac ca să le schimbe domnitorul – sunt independente în bună regulă, replică Vodă.

— Şi naţia română ar trebui să fie independentă, întări Nicolae Golescu.

— Abia am început a ne alcătui regimente de dorobanţi şi de roşiori, a le înarma şi a le instrui, răspunse Vodă. Până la câştigarea neatârnării pe câmpul de bătaie va trece destulă vreme…

— Ne-ar trebui şi lucrări inginereşti moderne în Principatele Unite, interveni Alecsandri. Aerodromuri…

Cuza se înveseli.

— Ei, iaca! A făcut coana Chiriţa câteva zboruri experimentale cu aerostatul în târgul Ieşilor, te-a dus şi pe domnia-ta o dată în nacelă şi-acum ne trebuie aerodromuri!

Poetul se îmbujoră.

— Aerostatul e o formă de transport modernă…

— Costisitoare, nesigură şi la cheremul vântului, completă Vodă nemilos.

— Însă aerodromuri ne-ar trebui pentru aeronave mai grele decât aerul, ce nu sunt la cheremul vântului şi sunt mult mai sigure decât aerostatele, îşi urmă Alecsandri ideea.

Cuza clătină din cap, sorbi încă o dată din cafea şi aşeză ceaşca pe măsuţă.

— Aeronavele mai grele decât aerul sunt imposibil de construit, spuse el. Este demonstrat ştiinţific.

— Iar eu am primit depeşe telegrafice de la un tânăr pe nume Robur, care proiectează o asemenea aeronavă, replică poetul. Naţia noastră ar putea fi prima din lume cu o flotă de aeronave!

— Alte lucrări inginereşti ai mai propune? întrebă Cuza, vădit hotărât să ocolească subiectul aparatelor de zbor mai grele decât aerul.

— Canale de navigaţie, zise poetul.

— Pentru ce? întrebă domnitorul. Că flotă nu avem mai deloc! Doar ştii ce s-a întâmplat imediat după revoluţie…

— Am putea construi vase submersibile, răspunse Alecsandri. Am primit depeşe telegrafice de la un prinţ din Orient, care a preferat să semneze cu o singură iniţială, N., şi care e pe cale să construiască un astfel de submarin…

Cuza îl privi aproape cu milă.

— *Toate* vasele sunt submersibile. O singură dată. Noi nu avem nici căi ferate şi domnia-ta visezi submarine.

— Şi căi ferate aş propune să construim, zise poetul. Naţiile

civilizate le construiesc deja. Un tânăr entuziast din Englitera, Phileas Fogg îl cheamă, mi-a trimis o telegramă în care mi-a spus că îl ispiteşte gândul să pornească împrejurul lumii cu trenul şi cu vaporul. Ar vrea să călătorească şi pe meleagurile noastre.

— Doar cu biletul de tren cumpărat de un tânăr din Englitera nu prea cred să plătim lucrările de construire a căilor ferate în Principatele Unite, spuse domnitorul. Iară domnia-ta pari să fi venit aici, la sfat, nu cu cestiuni concrete, ci cu fantasmagorii culese din depeşe telegrafice. Ce vei fi vrând să facem cu astă reţea internaţională de telegraf, ce trimite pe cabluri semnale de linii şi puncte? Jocuri?

Alecsandri coborî privirea. Se ştia că de ani buni se angajase în partide de şah internaţionale ale căror mutări erau transmise telegrafic.

— Lumi închipuite? continuă Cuza. Voieşti să ne plimbăm pe bulevarde închegate din linii şi puncte cum ne-am plimba pe Podul Mogoşoaiei? Ori vei fi vrând să construim cine ştie ce aiureală, vreun tun urieşesc cu care să trimitem un obuz în Lună?

— Apoi, chiar anul acesta un club din Baltimore… începu Alecsandri, însă Kogălniceanu îi aruncă o privire prevenitoare, iar poetului i se opriră vorbele în gât.

— Abia am instituit câteva regimente, abia am legiuit învăţământ obligatoriu pentru întreaga obşte, abia am împărţit ceva pământ şi-am silit negustorii a vinde cu dreaptă măsură, în loc să fure la cântar cu neruşinare, şi domnia-ta numaidecât visezi aeronave, submersibile, reţea de căi ferate şi Dumnezeu mai ştie ce bazaconii mai afli de prin cele depeşe telegrafice! strigă Vodă. Cu ce păcatele să construim toate astea, când nici oţelării nu avem, nici fabrici, nici meşteri pricepuţi care să lucreze cu maşinile?!

Oaspeţii lăsară privirea în pământ, neîndrăznind a mai spune ceva.

— Domnilor, încheie Cuza, am să vă rog ca, data viitoare când vă mai chem la sfat, să veniţi domniile-voastre cu nişte idei practice, iară viziunile poeticeşti să le aşterneţi unde le e locul, printre stihuri, ca să nu ne irosim vremea unii altora. Vă doresc o seară bună.

Se ridică şi ieşi înainte ca musafirii să se ridice la rândul lor,

să se încline şi să îi răspundă cuviincios. Se aşternu o tăcere grea în salon, iar Alecsandri, dintre toţi, se simţea vinovat pentru că iscase mânia lui Vodă.

Nicolae Golescu scoase un ceas de argint din buzunarul vestei, îl deschise, apoi îl închise la loc, îl aşeză în buzunar şi se ridică.

— S-a făcut cam târziu, spuse el. La bună vedere, fraţilor!

— La bună vedere, frate Golescule! îi răspunse Kogălniceanu.

Îi strânseră mâna, apoi Nicolae Golescu plecă. Kogălniceanu, mai puţin grăbit, sorbi încă o gură de cafea şi netezi cu grijă gazeta pe care o răsfoise mai devreme.

— Mi-e tare dor de vremea când plănuiam revoluţii, zise Alecsandri într-un acces de sinceritate. Nu-s nici douăzeci de ani de atunci, dar parcă ar fi trecut seculi! Puteam să vorbim liber şi să croim viziuni măreţe şi nu ne împiedicam în cuvinte, ci ne spuneam de-a dreptul: „Frate Cuza!” ori „Frate Alecsandri!” De când a ajuns domnitor, parcă nu îl mai recunosc pe fratele nostru. Parcă a uitat idealul nostru de tinereţe revoluţionară: Dreptate, frăţie…

— …Şi industrie, completă Kogălniceanu deviza tinereţii lor. Ştiu, frate Alecsandri.

Îşi aşeză lornionul într-un buzunar interior al redingotei, după care se ridică.

— Nici viziunile tale de lucrări inginereşti, nici visul nostru de neatârnare şi de unitate naţională nu se vor putea înfăptui fără industrie, fără fabrici şi fără meşteri. Iar Vodă nu pare dornic a sprijini industria din Principate. Poate vreun alt domnitor să se preocupe de industrializarea naţiei…

Deschise uşa salonului şi îl însoţi pe poet înspre ieşire. Majordomul le înmână jobenele şi mănuşile din piele albă. Afară, ninsoarea se mai potolise. Pe peronul conacului, înainte ca Alecsandri să se urce în behemotul cu care venise, Kogălniceanu se aplecă şi îi strigă la ureche, ca să se facă auzit peste duduitul motorului cu aburi:

— Şi eu am schimbat depeşe telegrafice cu un tânăr entuziast, frate Alecsandri! Un om întreprinzător, ca toţi aceia despre care ne-ai vorbit astă-seară! Un prinţ german din familia Hohenzollern-Sigmaringen! Să se apropie primăvara şi om mai vedea!

Poetul încuviinţă. Dădu mâna cu Mihail Kogălniceanu, apoi

urcă în behemot şi, după ce dorobanţii deschiseră porţile, scoase maşinăria din curte şi porni încetişor pe drumul către casă. Se înnoptase de-a binelea, iar uliţele erau aproape pustii.

Câţiva paşi mai încolo, trecură pe lângă un tânăr cu plete şi cu o mustaţă neagră, groasă. Poetul crezu că necunoscutul era Nicolae Golescu, însă pletele tânărului erau negre, nu castanii, iar hainele sale nu erau din stofă englezească, ci din doc albastru, ca pantalonii patentaţi de Levi Strauss pe care îi purtau căutătorii de aur şi văcarii din Lumea Nouă. Tânărul se uita încoace şi încolo, cu o sclipire de nostalgie în ochi, şi, călcând prin zăpada afânată, declama versuri.

— O, Levant, Levant ferice…

Trecură încetişor pe lângă el, iar Alecsandri îi prinse privirea şi îl salută cu o înclinare imperceptibilă din cap.

— Ăsta cine mai era, conaşule? se interesă Vasile Porojan.

Poetul zâmbi enigmatic.

— La răsăritu-i falnic se-nchină-al meu apus…

Ray Bradbury
Celălalt e de vină
(„The Other Foot”, 1951)

Traducere de Nina Trifan

Când auziră ştirea, ieşiră din restaurante, din cafenele şi din hoteluri şi se uitară spre cer. Îşi ridicară mâinile ciocolatii şi şi le puseră streaşină la ochii albicioşi. Rămăseseră cu gura căscată.

În după-amiaza toridă, de-a lungul a mii de kilometri, erau orăşele în care oamenii de culoare stăteau în picioare, cu umbrele alungite în spatele lor, şi se uitau la cer.

Hattie Johnson era în bucătărie. Puse capacul la supa care fierbea, îşi şterse degetele subţiri pe o bucată de cârpă şi păşi alene pe veranda din spate.

— Hai, mamă! Mamă, hai odată, că n-o să mai vezi nimic!

— Hei, mamă!

Trei băieţi negri dansau în jurul curţii prăfuite, scoţând tot felul de ţipete. Din când în când se uitau cu nerăbdare spre casă.

— Vin acum! zise Hattie şi deschise uşa din plasă. De unde se aude gălăgia asta?

— De la familia Jones, mamă. Cică vine o rachetă cu un alb în ea; prima după douăzeci de ani.

— Ce înseamnă alb? N-am văzut niciodată vreunul.

— O să afli tu, îi răspunse Hattie. Da, într-adevăr, o să afli.

— Povesteşte-ne despre unul, mamă! Povesteşte-ne cum ai făcut tu!

Hattie se încruntă.

— Ei, a trecut ceva timp de atunci. Eram mică, ştii. Se întâmpla în 1965.

— Povesteşte-ne despre un alb, mamă!

Veni şi rămase în picioare în curte, cu ochii spre seninul cer marţian presărat cu nori marţieni fini, sidefii. În depărtare, dealurile marţiene se topeau de căldură. În cele din urmă, spuse:

— Păi, în primul rând, au mâini albe.

— Mâini albe! izbucniră băieţii în râs înghiontindu-se.

— Şi au braţe albe.

— Braţe albe! hohotiră ei.

— Şi faţa albă.

— Au faţa albă? Vorbeşti serios?

— Aşa de albă, mamă? întrebă cel mai mic aruncându-şi nisip pe faţă, strănutând. Aşa?

— Mai albă decât atât, spuse ea serioasă şi îşi întoarse din nou privirea spre cer. Ochii îi erau neliniştiţi, ca şi cum ar fi căutat în înaltul cerului dezlănţuirea unei furtuni şi, pentru că n-a găsit-o, s-a îngrijorat.

— Poate ar fi mai bine să intraţi în casă.

— Hai, mamă, fii serioasă! Se uitară la ea fără se le vină să creadă. Trebuie să ne uităm, pur şi simplu trebuie. N-o să se întâmple nimic, nu-i aşa?

— Nu ştiu. Presimt ceva, asta-i tot.

— Nu vrem decât să vedem nava şi să coborâm pe terenul de aterizare să-l vedem pe albul ăla. Cum arată, mamă?

— Nu ştiu. Chiar că nu ştiu, răspunse ea dusă pe gânduri, scuturând din cap.

— Mai povesteşte-ne!

— Păi, albii trăiesc pe Pământ, locul de unde am venit cu toţii acum douăzeci de ani. Noi pur şi simplu ne-am urcat în nave şi duşi am fost. Am venit pe Marte, ne-am stabilit aici, am construit oraşe şi iată-ne acum aici. Acum nu mai suntem pământeni, suntem marţieni. Şi niciun alb n-a ajuns aici în tot acest răstimp. Asta-i povestea.

— De ce n-au venit aici, mamă?

— Păi, de-aia. Imediat după ce am plecat noi, pe Pământ a izbucnit un război nuclear. S-au distrus între ei. Iată-i acum venind aici în vizită, după douăzeci de ani.

După ce le aruncă celor doi copii o privire fixă, aproape goală de orice expresie, o luă din loc.

— Aşteptaţi aici! Mă duc până acasă la Elizabeth Brown. Promiteţi-mi că rămâneţi aici!

— Nu vrem, dar n-avem încotro.

— Bine, atunci!

Şi o luă la fugă pe drum. Ajunse la ţanc la familia Brown ca să-i vadă pe toţi înghesuiţi în maşină.

— Hei, Hattie! Vino cu noi!

— Unde mergeţi? îi întrebă ea trăgându-şi răsuflarea.

— Să-l vedem pe alb.

— Aşa e! întări domnul Brown serios.

Făcu un semn scurt spre încărcătură:
— Copiii ăştia n-au văzut niciodată un alb, iar eu aproape c-am uitat cum arată.
— Ce vreţi să faceţi cu ele? întrebă Hattie.
— Să facem? repetă cineva. Păi, nu vrem decât să ne uităm la el – asta-i tot.
— Sunteţi siguri?
— Ce altceva putem face?
— Nu ştiu, zise Hattie. Pur şi simplu m-am gândit că s-ar putea întâmpla ceva rău.
— În ce fel?
— Ştii tu, răspunse Hattie vag, cu un aer stânjenit. Doar n-aveţi de gând să-l linşaţi!?
— Să-l linşăm? izbucniră toţi în râs. Domnul Brown se lovi peste genunchi cu palma. Doamne, ce copil eşti! Vrem doar să-i strângem mâna, nu-i aşa?
— Sigur, sigur.
Din altă direcţie se apropie o altă maşină şi Hattie trase un ţipăt:
— Willie!
— Ce faci aici? Unde-s copiii? strigă furios soţul ei, străfulgerându-i pe ceilalţi cu privirea. Vă duceţi acolo ca o mână de proşti să-l vedeţi pe ăla venind!
— Asta trebuie să facem, încuviinţă din cap domnul Brown zâmbind.
— Luaţi-vă şi armele! le spuse Willie. Eu mă duc chiar acum acasă să mi-o iau pe-a mea.
— Willie!
— Urcă în maşină, Hattie!
Îi ţinu portiera deschisă cu un gest care nu permitea niciun refuz şi o ţintui cu privirea până se supuse. Fără niciun alt cuvânt, acceleră maşina pe drumul plin de praf.
— Willie, nu atât de repede!
— Nu atât de repede, zici? O să vedem noi!
Urmărea cum se întindea drumul sub roţile maşinii.
— Ce drept au ei să vină aici după atâta timp? De ce nu ne lasă în pace? De ce n-au murit în războiul ăla şi să ne lase pe noi în pace?
— Willie, un creştin nu vorbeşte aşa!
— Nu mă simt creştin! spuse el răstit, încleştându-şi mâinile

pe volan. Mă simt doar ticălos. După toţi anii ăia în care le-au făcut părinţilor noştri ce le-au făcut – mama şi tatăl meu, şi părinţii tăi. Îţi aminteşti? Îţi aminteşti cum l-au spânzurat pe tata pe Knockwood Hill şi au împuşcat-o pe mama? Îţi aminteşti? Sau ai şi tu o memorie la fel de scurtă ca a celorlalţi?

— Îmi amintesc, îi răspunse.

— Ţi-i aminteşti pe doctorul Philips şi pe domnul Burton, şi casele lor mari, şi cocioaba în care spăla mama? Şi ţi-l aminteşti pe tata muncind la bătrâneţe? Şi asta a fost mulţumirea pe care a primit-o: doctorul Philips şi domnul Burton l-au spânzurat. Ehe, zise Willie, acum celălalt e de vină. O să vedem noi acum împotriva cui o să se folosească legea, cine o să fie linşat, cine călătoreşte la spatele autobuzului, cine e discriminat la spectacole. O s-aşteptăm şi-o să vedem!

— Willie, o cauţi cu lumânarea!

— Toţi o caută. Toţi s-au gândit la ziua asta crezând că n-o să vină niciodată. Toţi se întrebau cum o să fie ziua aia în care o să vină albii pe Marte. Iată că a sosit şi ziua aia şi nu se poate să nu ne bucurăm de ea.

— N-o să-i laşi pe albi să locuiască aici?

— Sigur că-i las.

Zâmbi, dar era un zâmbet răutăcios ce i se lăţise pe toată faţa şi ochii îi căpătaseră o licărire de nebun.

— De ce nu? Bineînţeles că pot să vină să locuiască şi să muncească aici. Ca să merite, tot ce trebuie să facă e să locuiască în bucăţica lor de oraş, la periferie, şi să ne lustruiască pantofii, să ne ridice gunoiul şi la spectacole să stea pe ultimul rând. Asta-i tot ce cerem. Şi o dată pe săptămână o să spânzurăm unu' sau doi. Foarte simplu.

— Vorbeşti de parcă n-ai fi om şi asta nu-mi place.

— Va trebui să te obişnuieşti, spuse el.

Puse frână, opri maşina aproape de casă şi coborî.

— Caută-mi arma şi adu-mi nişte frânghie! O s-o facem cum se cuvine!

— Vai, Willie! gemu ea din maşină, în timp ce el se năpusti pe scări şi trânti uşa din faţă.

Intră şi ea. Nu voia să meargă, dar el tropăia prin pod înjurând birjăreşte până găsi patru arme.

Le zări sclipirea metalică în podul întunecat, dar pe el nu-l vedea deloc, era prea negru. Nu-i auzea decât înjurăturile şi, în

cele din urmă, îi văzu picioroangele pe scara de la pod stârnind un val de praf în urma lor.

Îşi luă muniţie şi îşi încărcă armele păstrând pe chip o expresie dură şi categorică, învăluită în chinuitoarea tristeţe generală.

— Să ne lase în pace! tot bolborosea el, aruncându-şi mâinile în lături într-un gest necontrolat. Să ne lase în pace! De ce nu ne lasă?

— Willie, Willie!

— Şi tu la fel!

Îi aruncă şi ei aceeaşi privire şi forţa urii lui îi pătrunse în creier.

În faţa ferestrei, băieţii spuneau vrute şi nevrute:

— Alb ca laptele!

— Alb ca varul, ca o bucată de cretă cu care scrii.

Willie se năpusti afară.

— Copii, intraţi în casă că vreau să vă încui! N-o să vedeţi niciun alb, n-o să vorbiţi despre el, n-o să faceţi nimic! Hai, acum!

— Dar, tăticule…!

Îi împinse în casă şi plecă, să aducă o găleată de vopsea şi un şablon iar din garaj veni cu un colac gros de frânghie miţoasă din care făcu un ştreang, urmărind cu atenţie cerul în timp ce mâinile îşi vedeau de treabă.

În clipa următoare erau deja în maşină, lăsând în urma lor un nor de praf.

— Willie, mai încet!

— Nu e timpul să mergem mai încet, zise el. E timpul să ne grăbim şi eu asta fac.

De-a lungul drumului, oamenii se uitau spre cer, unii urcau în maşini, alţii deja conduceau, iar armele se vedeau din unele maşini ca nişte telescoape prin care se zărea tot răul unei lumi ce se apropia de sfârşit.

Se uită la arme şi îşi acuză bărbatul:

— Tu vorbeşti?

— Asta fac, mârâi el dând din cap.

Se uita la drum cu o privire înspăimântătoare.

— M-am oprit la fiecare casă şi le-am spus ce să facă, să-şi ia armele, să ia vopsea, să aducă frânghie şi să fie pregătiţi. Şi iată-ne pe toţi aici, comitetul de întâmpinare, să le dăm cheia

oraşului. Da, să trăiţi!

Soţia lui îşi frânse mâinile negricioase, fine, încercând să alunge teroarea care o invada şi simţi cum maşina o luă la goană şi se ascunse printre alte maşini. Le auzi vocile celorlalţi ţipând Hei, Willie, ia, uite! Şi le văzu mâinile ridicând în aer frânghii şi arme în timp ce se agitau încolo şi încoace şi îi văzu zâmbindu-le în goană.

— Am ajuns! spuse Willie parcând tăcut maşina într-un loc prăfuit. Închise portiera lovind-o puternic cu piciorul şi, încărcat cu arme, coborî şi se îndreptă spre pista de aterizare.

— Te-ai gândit, Willie?

— Asta-i tot ce-am făcut timp de douăzeci de ani. Aveam şaişpe ani când am plecat de pe Pământ şi mi-a părut bine că o fac, zise el. Nu mai era nimic acolo pentru mine, nici pentru tine, şi nici pentru altcineva ca noi. Nu mi-a părut niciodată rău că am plecat. Aici ne-am găsit liniştea, a fost pentru prima oară când am respirat şi noi împăcaţi. Hai, acum!

Îşi croi drum prin mulţimea întunecată care venise să-l întâmpine.

— Willie, Willie, ce facem acum? întrebară ei.

— Ia o armă! spuse. Încă una aici! Şi încă una!

Le împărţi cu gesturi bruşte.

— Ia aici un pistol! Uite şi o puşcă de vânătoare!

Oamenii stăteau atât de aproape unul de altul, încât păreau un uriaş corp negru cu o mie de braţe întinse să ia armele.

— Willie, Willie!

Soţia lui stătea dreaptă şi nemişcată lângă el, cu buzele ţuguiate şi cu ochii ei mari umezi şi speriaţi prevestind o tragedie.

— Adu vopseaua! îi porunci el.

Târî după ea o cutie de un galon plină cu vopsea galbenă până la locul unde, la un moment dat, se opri un autobuz ticsit de oameni, pe care era scris în faţă cu vopsea galbenă: SPRE PISTA DE ATERIZARE A ALBULUI.

Coborâră şi traversară pajiştea vociferând, poticnindu-se şi uitându-se spre cer. Femei purtând în braţe coşuri de picnic, bărbaţi cu pălării de paie şi în cămăşi cu mânecă scurtă.

Willie se şi căţără pe autobuzul rămas gol, scârţâind din încheieturile metalice. Puse jos cutiile, le deschise, agită vopseaua, scoase un şablon şi se urcă pe scaun.

— Hei, tu de colo! se grăbi spre el conductorul zăngănindu-şi geanta cu mărunţiş. Ce-ai de gând să faci? Dă-te jos imediat!

— Vezi foarte bine ce fac! Nu te ambala! îl linişti Willie şi începu să întindă vopseaua galbenă cu şablonul.

Scrise literele P, E, N, T, R şi U cu o mândrie evidentă faţă de opera lui. Când termină, conductorul se chinui puţin să deslu-şească toate cuvintele strălucind din cauza vopselei galbene abia întinse: PENTRU ALBI: LOCURILE DIN SPATE. Citi din nou: PENTRU ALBI. Clipi de câteva ori, nevenindu-i să creadă: LOCURILE DIN SPATE. Conductorul se uită la Willie şi zâmbi.

— Îţi convine? îl întrebă Willie dându-se jos.

— Îmi convine foarte bine, domnule, răspunse conductorul.

Cu mâinile încrucişate pe piept, Hattie se uita de afară la semn.

Willie se întoarse în mulţimea care se întinsese acum şi mai mult prin maşinile care se opriseră şi prin autobuzele şubrede care scârţâiau la cotitură venind în oraşul vecin.

Willie se urcă pe o cutie de carton:

— Hai să formăm o echipă care să vopsească toate autobuzele într-o oră! Cine se oferă?

Mâinile ţâşniră în aer.

— Daţi-i drumu'!

Se apucară cu toţii de treabă.

— Hai, să formăm o echipă pentru teatre! Să punem pentru albi şnururi la ultimele două rânduri de scaune!

Alte mâini se înălţară în aer.

— Ce mai staţi?

O luară la goană.

Willie iscodi cu privirea în jur, şiroind de transpiraţie, gâfâind de oboseală, mândru de energia lui, cu mâna aşezată pe umărul soţiei care stătea pe pământ cu privirea lăsată în jos.

— Să vedem ce mai trebuie făcut! comandă iar mulţimii. A, da! Trebuie să votăm o lege în după-amiaza asta: sunt interzise căsătoriile interrasiale.

— Aşa e! fu de acord mulţimea de oameni.

— Toţi lustragiii să renunţe de azi la munca lor!

— Chiar acum renunţăm! exclamară câţiva bărbaţi aruncându-şi prin oraş zdrenţele de pe ei într-un acces de entuziasm.

— Şi mai trebuie să votăm şi o lege referitoare la salariul

minim, nu-i aşa?
— Bineînţeles!
— Să le plătim albilor cel puţin 10 cenţi pe oră.
— Aşa trebuie!
Primarul oraşului vorbi precipitat:
— Ascultă la mine, Willie Johnson! Dă-te jos de pe cutia aia!
— Domnule primar, nu mă puteţi obliga să fac una ca asta!
— Ai strâns o gloată aici, Willie Johnson!
— Asta e şi ideea!
— Ai făcut acelaşi lucru pe care îl urai când erai puşti. Nu eşti cu nimic mai bun decât albii pe care îi ponegreşti!
— Asta-i altă poveste, domnule primar, şi de data asta altcineva e vinovatul, răspunse Willie fără măcar să se uite la primar, privind feţele celor care stăteau în faţa lui.
Unii zâmbeau, alţii aveau un aer sceptic, unii erau înmărmuriţi, alţii erau reticenţi şi se îndepărtau speriaţi.
— O să vă pară rău! îi ameninţă primarul.
— O să organizăm alegeri şi o să avem un primar nou, zise Willie aruncând o privire la oraşul împânzit de indicatoare atârnate peste tot, proaspăt vopsite: NUMĂR LIMITAT DE CLIENŢI! DREPTUL DE A SERVI CLIENŢII ESTE REVOCABIL ÎN ORICE MOMENT. Rânji şi bătu din palme. Dumnezeule!
Autobuzele fuseseră oprite şi rândurile din spate se vopseau în alb pentru a-i sugera pe viitorii călători. Teatrele fuseseră şi ele invadate; bărbaţi râzând pe înfundate legau rândurile cu frânghie, în timp ce soţiile lor stăteau uimite la marginea drumului, iar copiii erau ascunşi pentru a nu fi martorii unor vremuri atât de cumplite.
— Suntem gata cu toţii? întrebă Willie Johnson ţinând în mână funia cu laţul meşteşugit legat.
— Gata! strigară jumătate din mulţimea de oameni.
Ceilalţi murmurară ceva şi începură să se mişte ca nişte siluete dintr-un coşmar la care nu voiau să ia parte.
— Vine! Strigă un băieţel.
Ca nişte capete de marionete puse în mişcare de o singură sfoară, mulţimea îşi ridică privirea spre cer.
În înaltul cerului, o rachetă neasemuit de frumoasă ardea într-un vârtej de foc. Se roti şi se îndreptă spre pământ făcându-i pe toţi să-şi tragă sufletul. Ateriză, arzând ici şi colo iarba; focul se stinse, racheta se cufundă un moment în tăcere şi deodată, în

timp ce mulţimea se calmase, o uşă imensă de pe partea laterală a navei suflă o rafală de oxigen, se deschise şi se ivi un bătrân.

— Un alb, un alb, un alb…

Cuvintele plutiră pe deasupra mulţimii nerăbdătoare, copiii îşi şopteau la ureche înghiontindu-se. Vorbele trecură mai departe ca un freamăt spre locul în care se oprise mulţimea, iar autobuzele stăteau în lumina soarelui, izbite de adierea vântului, răspândind, prin ferestrele deschise, miros de vopsea. Şoaptele fură purtate de vânt şi dispărură.

Nu se mişca nimeni.

Albul era înalt şi stătea drept. I se citea pe faţă că e epuizat. Nu se bărbierise dimineaţa, iar privirea lui era cât se poate de îmbătrânită, fără să-şi piardă însă vioiciunea. Avea nişte ochi lipsiţi de orice culoare; aproape albi şi parcă orbi din cauza lucrurilor pe care le văzuseră de-a lungul anilor. Era slab ca un ţâr. Îi tremurau mâinile şi, în timp ce se uita din navă spre mulţime, simţi nevoia să se sprijine de marginea uşii.

Întinse o mână şi schiţă un zâmbet, dar îşi trase mâna înapoi.

Nimeni nu se mişca.

Le privi feţele şi poate că văzu, dar fără să vadă cu adevărat armele şi frânghiile, şi poate că simţi şi mirosul de vopsea. Nu l-a întrebat nimeni niciodată după aceea.

Începu să vorbească. Avea o voce domoală, vorbea fără să se grăbească. Era clar că nici nu-şi închipuia că o să-l întrerupă cineva, ceea ce nici nu s-a întâmplat.

Avea o voce foarte îmbătrânită, abia se auzea.

— Nu contează cine sunt, zise el. Oricum, n-aş fi pentru voi mai mult decât un nume. Nici eu nu ştiu cum vă cheamă pe voi. Asta o să vină mai târziu.

Făcu o pauză, îşi închise o clipă ochii, după care continuă:

— Aţi părăsit Pământul acum douăzeci de ani. A trecut ceva timp! S-au întâmplat atâtea, că parcă au trecut douăzeci de secole. După ce aţi plecat, a izbucnit Războiul.

Dădu încet din cap:

— Da, Marele Război. Al treilea. A durat mult. Până anul trecut. Am bombardat toate oraşele lumii. Am distrus New Yorkul, Londra, Moscova, Paris, Shanghai, Bombay şi Alexandria. Le-am ras de pe faţa Pământului. Şi, când am terminat cu oraşele mari, ne-am îndreptat către cele mici pe care le-am

bombardat şi le-am nimicit.

Şi începu să numească locuri, oraşe şi străzi. Şi, pe măsură ce le rostea, în mulţime se ridica un murmur.

— Am distrus Natchez…

Se auzi un murmur.

— Şi Columbus, Georgia…

Se auzi un alt murmur.

— Am nimicit New Orleans…

Se auzi un suspin.

— Şi Atlanta…

Încă un suspin.

— Şi n-a mai rămas nimic din Greenwater, Alabama.

Willie Johnson îşi smuci capul şi deschise gura să zică ceva. Hattie îi remarcă gestul şi îi înţelese privirea întunecată care trăda recunoaşterea oraşelor distruse.

— N-a mai rămas nimic, adăugă bătrânul stând în uşa navei şi rostind cuvintele ca pe o jelanie. Plantaţiile de bumbac au dispărut şi ele.

— Vai! exclamară toţi.

— Filaturile de bumbac au fost bombardate…

— Vai!

— Şi fabricile au devenit radioactive. Totul a fost iradiat; toate drumurile, toate fermele, toată mâncarea. Totul.

Rosti în continuare alte nume de oraşe şi sate.

— Tampa.

— Ăsta-i oraşul meu, şopti cineva.

— Fulton.

— Ăsta-i al meu, se auzi altă voce.

— Memphis.

— Memphis? Chiar a fost distrus Memphis? întrebă cineva şocat.

— Memphis a fost aruncat în aer.

— Strada nr. 4 din Memphis?

— În întregime, răspunse bătrânul.

Asta începuse să stârnească agitaţie acum.

După douăzeci de ani, începu să-şi amintească. Oraşele, locurile, copacii, clădirile de cărămidă, indicatoarele rutiere, bisericile şi magazinele familiare. Toate acestea ieşeau la suprafaţă şi îi chinuiau pe cei adunaţi acolo. Fiecare nume rostit se adâncea în memorie şi niciunul dintre cei prezenţi nu putea

să spună că nu are amintiri din acele vremuri. Erau destul de bătrâni pentru asta, cu excepţia copiilor.

— Laredo.

— Îmi amintesc de Laredo.

— New York City.

— Aveam un magazin în Harlem.

— Harlem a fost bombardat.

Cuvintele care prevesteau răul. Locurile familiare care stăruiau în memorie. Chinul de a-ţi închipui toate locurile acelea în ruină. Willie Johnson murmură:

— Greenwater, Alabama. Acolo m-am născut. Îmi amintesc. S-a dus. Totul s-a dus. Aşa zisese omul ăsta.

Bărbatul continuă:

— Aşa că am distrus tot şi am transformat totul în ruine. Am fost şi suntem la fel de nesăbuiţi. Am ucis milioane de oameni. Nu cred că au mai rămas pe lume cinci sute de mii de oameni, de toate soiurile şi de toate felurile. Şi, din toate dărâmăturile, am salvat destul metal ca să construim o singură rachetă şi am venit cu ea pe Marte luna asta ca să vă cerem ajutorul.

Ezită, urmărindu-le faţa cu privirea ca să vadă ce expresie aveau, dar nu era sigur.

Hattie Johnson simţi cum braţul soţului ei se încorda, văzu cum degetele i se încleştează pe frânghie.

— Am fost nişte proşti, zise încet bătrânul. Ne-am considerat mai presus decât Pământul şi decât întreaga civilizaţie. Niciun oraş nu merită salvat acum – o să fie radioactive un secol de aici înainte. Pământul e distrus. S-a dus vremea lui. Aveţi aici rachete pe care în ăştia douăzeci de ani n-aţi încercat să le folosiţi ca să vă întoarceţi pe Pământ. Acum am venit să vă cer să le folosiţi. Să veniţi pe Pământ, să luaţi supravieţuitorii şi să-i aduceţi pe Marte. Să ne ajutaţi ca de data asta să mergem mai departe. Am fost inconştienţi. Recunoaştem în faţa lui Dumnezeu că am fost proşti şi răi. Toţi chinezii, indienii, ruşii, englezii şi americanii. Vă rugăm să ne primiţi la voi. Ogoarele voastre sunt necultivate de nenumărate secole; e loc pentru toţi. E un pământ bun – v-am văzut câmpurile din înaltul cerului. O să venim şi o să muncim pământul pentru voi. Da, o s-o facem chiar şi pe-asta. Merităm orice vreţi să ne faceţi, dar nu ne alungaţi! Nu vă putem obliga să ne daţi un răspuns acum. Dacă vreţi, urc înapoi în navă, mă întorc şi asta o să fie tot. N-o să vă

mai tulburăm altă dată. Dar o să venim aici şi o să facem ce făceaţi voi pentru noi: vă facem curăţenie, mâncare, vă lustruim pantofii şi o să ne pocăim în faţa Domnului pentru ce am făcut de-a lungul secolelor; nouă, altora, vouă.

A terminat.

Se lăsă o tăcere de moarte. Era o tăcere pe care o cuprindeai în palmă, o tăcere care se lăsa asupra mulţimii ca presiunea unei furtuni îndepărtate. Braţele lungi le atârnau în lumina soarelui ca nişte pendule negre, iar ochii le erau îndreptaţi spre bătrânul care stătea neclintit şi aştepta.

Willie Johnson ţinea frânghia în mână. Cei din jurul lui îl urmăreau să vadă ce-o să facă. Soţia lui, Hattie, aştepta strângându-l de mână.

Voia să pătrundă în ura lor, să o deschidă şi să caute o fisură cât de mică şi după aceea să scoată câte un bolovan, câte o piatră sau câte o cărămidă şi pe urmă o bucată de zid şi, odată început, întregul edificiu se poate prăbuşi şi poate fi distrus. Acum se clătina. Dar care era cheia de boltă şi cum să ajungă la ea? Cum să îi atingă pe toţi şi cum să declanşeze distrugerea sentimentului lor de ură?

Se uita la Willie stând acolo într-o tăcere absolută şi ce ştia despre situaţia asta era el, viaţa lui, cu tot ce i se întâmplase şi deodată îşi dădu seama că el e cheia de boltă; dintr-odată îşi dădu seama că, dacă ura din el era eliberată, atunci ar fi dispărut şi din ceilalţi.

— Domnule…! spuse ea făcând un pas în faţă. Nici măcar nu-i veneau cuvintele. Mulţimea îşi întoarse privirea către ea; le simţea ochii aţintiţi asupra ei. Domnule!

Bărbatul se întoarse spre ea cu un zâmbet obosit.

— Domnule, zise ea, ştiţi unde e Knockwood Hill, în Greenwater, Alabama?

Bătrânul vorbi peste umăr cu cineva din navă. O clipă mai târziu i se întinse dinăuntru o hartă fotografiată pe care bărbatul o ţinu în mână aşteptând.

— Ştiţi stejarul ăla mare de pe vârful dealului, domnule?

Un stejar mare. Locul unde tatăl lui Willie fusese împuşcat şi spânzurat. Fusese găsit dimineaţa atârnând în bătaia vântului.

— Da.

— Mai e acolo? întrebă Hattie.

— Nu mai e, răspunse bătrânul. A fost aruncat în aer. Dealul

nu mai e, iar stejarul s-a dus şi el. Vezi? spuse el atingând fotografia.

— Dă-mi să văd! ceru Willie smucindu-se înainte şi uitându-se la hartă.

Hattie se uită chiorâş spre bătrân simţind cum inima o să-i sară din piept.

— Povesteşte-mi despre Greenwater! zise ea repede.

— Ce vrei să ştii?

— Despre doctorul Philips. Mai trăieşte? A fost un moment în care informaţia a fost căutată în maşina din rachetă…

— Ucis în război.

— Şi fiul lui?

— Mort.

— Dar casa lor?

— Arsă. Ca toate celelalte case.

— Ce s-a întâmplat cu celălalt copac uriaş de pe Knockwood Hill?

— Toţi copacii au fost distruşi, arşi.

— Copacul ăla chiar nu mai există? Eşti sigur? întrebă Willie.

— Da.

Willie îşi destinse oarecum corpul.

— Şi ce s-a întâmplat cu domnul Burton şi cu casa lui?

— N-a mai rămas nicio casă, niciun om.

— Şi cocioaba în care spăla doamna Johnson, casa mamei mele?

Locul unde fusese împuşcată.

— S-a dus. Toate s-au dus. Uite aici pozele, poţi să vezi şi singur!

Pozele erau acolo şi le puteai ţine în mână, te puteai uita la ele şi te puteai gândi la ele. Racheta era plină de poze şi de răspunsuri la întrebări. Fiecare oraş, fiecare clădire, fiecare loc.

Willie stătea acolo cu frânghia în mână. Îşi amintea de Pământ, de Pământul verde unde se născuse şi unde fusese crescut. Se gândea acum la oraşul acela din care nu mai rămăsese nimic; fusese distrus, nimicit, aruncat în aer şi ras de pe faţa pământului. Toate pietrele de hotar dispăruseră cu el, tot răul presupus a fi existat în el fusese stârpit, toţi bărbaţii în putere muriseră, grajdurile, fierăriile, magazinele de antichităţi, izvoarele minerale, fabricile textile, podurile de peste râu, copacii condamnaţi, dealurile, drumurile, vacile, mimozele şi

casa lui, precum şi casele acelea cu coloane uriaşe aşezate de-a lungul râului nesfârşit, casele mortuare de culoarea varului unde femeile, delicate ca nişte lebede, parcă fluturau din aripi în soarele tomnatic.

Casele acelea unde bărbaţii înfriguraţi se odihneau în balansoar, cu pahare de băutură în mână, cu armele sprijinite de pilaştrii verandei, adulmecând miresmele toamnei şi meditând la moarte. Nu mai sunt, s-au dus toate şi nu se mai întorc. Acum, desigur, întreaga civilizaţie fusese sfâşiată în mii de confetti şi risipită la picioarele lor. Nimic, nu mai rămăsese nimic din toate astea; nu mai aveai ce să urăşti. Nici măcar un proiectil gol sau o cânepă răsucită, niciun copac, nici măcar un deal. Nimic altceva decât nişte oameni într-o rachetă veniţi de pe altă planetă, oameni care i-ar putea lustrui pantofii şi care ar putea călători pe scaunele din spate ale autobuzului sau care ar sta la teatru pe ultimele rânduri…

— Nu trebuie să faci asta, îi zise Willie Johnson.

Soţia lui aruncă o privire spre mâinile lui de uriaş. Degetele se destindeau. Eliberată din strânsoare, frânghia căzu şi se încolăci pe pământ.

Au alergat pe străzile oraşului şi au sfâşiat afişele făcute atât de repede, au acoperit cu vopsea semnele proaspete scrise cu galben pe autobuze, au smuls frânghiile prinse la balcoanele teatrelor, şi-au descărcat armele şi şi-au ascuns funiile.

— Un nou început pentru toţi, zise Hattie în drum spre casă, în maşină.

— Da, spuse Willie în cele din urmă. Dumnezeu ne-a ajutat să ajungem câţiva aici, câţiva dincolo. Şi tot ce-o să ni se-ntâmple de-aici înainte depinde de noi toţi. A trecut timpul în care am fost nesăbuiţi. Nu mai trebuie să fim proşti. Mi-am dat seama de asta în timp ce vorbea. Atunci am înţeles că albii sunt la fel de singuri cum am fost noi dintotdeauna. Acum nu mai au casa lor, exact aşa cum noi n-am avut atâta vreme. Acum suntem chit. Putem lua totul de la capăt de pe picior de egalitate.

Opri motorul şi rămase în maşină nemişcat, în timp ce Hattie merse să scoată copiii din casă, care coborâră alergând să îl vadă pe tatăl lor:

— L-ai văzut, tată? L-ai văzut? strigară în acelaşi timp.

— Da, dom’le, zise Willie din spatele volanului, frecându-şi

încet faţa cu degetele. Azi, parcă pentru prima oară, i-am văzut cu adevărat pe albi, i-am văzut, într-adevăr, clar.

Bogdan-Tudor Bucheru
Diavolul alb

1

Prima lovitură îi izbi ficatul, a doua stomacul, iar a treia, în sex, îl trânti jos, chircit ca un prunc neajutorat. Flegma fierbinte îi intră în ochiul drept, scurgându-i-se apoi încet pe obraz. După câteva secunde mai primi un şut în coaste, dar deja nu mai simţea durerea; cu pleoapele strânse, îşi închipuia frustrarea bărbosului, care îşi pierdea din nou obiectul muncii.

— Potoleşte-te, Balama! se auzi de după uşă vocea subţire a paznicului. Poate-l umpli de vânătăi, că dăm toţi de dracu', imbecilule!

— Da'i moale, dom' sergent, ca un cur dă fată mare! se văită Balama, după care îl mai scuipă o dată.

Paşi grei, rari şi uşor împiedicaţi întrerupseră discuţia celor doi.

— Grigore, ce face Marcel Pereanu?

— E aci, cu Balama, domnu' căpitan…

Vizorul din uşa metalică se deschise, făcând loc feţei late a căpitanului Drăgan. De jos, de pe podeaua din beton, Marcel îl privi fix; voia să vadă reacţia ofiţerului care-l reţinuse seara trecută şi care în cursul interogatoriului făcuse eforturi disperate pentru a se comporta politicos.

— A căzut singur, dom' căpitan, bălmăji bărbosul.

— Ridică-l, boule! se răsti Drăgan. Vezi că vine acum Miroiu, de la Speciale.

Vizorul se închise cu un zdrăngănit sec, iar Balama se grăbi să-l ridice. Îl purtă apoi ca pe un balot, aşezându-l pe patul de jos. Îi şterse faţa cu mâneca, apoi îl ciupi de obraji, rânjind.

— Eşti marfă, mânca-ţi-aş! încheie, căţărându-se în patul lui.

Câteva momente bune, Marcel se luptă să-şi păstreze echilibrul, aşezat pe salteaua tare, scobită în centru, cu tălpile fixate pe cimentul rece, dar parcă totuşi în aer. Când reuşi să se scoale în picioare, sângele prinse să-i circule din nou prin corp, făcându-l să simtă pumnii încasaţi.

— …douăzeci de ani n-o să ajungi plutonier! prinse el firul discuţiei de dincolo. N-ai stofă, bă Grigore, asta e… Te porţi domneşte cu toţi pârliţii ăştia şi eşti mârlan cu ăia subţirii.

— Ei, domn căpitan…

O uşă trântită, apoi alţi paşi coborând scările şi o tuse forţată îl făcură pe Marcel să fie şi mai atent. Vizorul se deschise din nou, numai câteva secunde, apoi vocile se contopiră într-un murmur neclar. Se apropie, lipindu-şi urechea de tabla groasă, fără să-l ia în seamă pe bărbosul care se zgâia la el.

— …dăm drumul, zici? Poate scoatem ceva…

— E o pistă falsă, Drăgane. Gândeşte-te puţin: omu’ tocmai şi-a pierdut nevasta şi fata într-un accident stupid, el a scăpat ca printr-o minune… Iar acum îi dispare fără urmă băiatul, care şi aşa era bolnav.

— Dar nu crezi…

Pierdu sensul cuvintelor următoare, iar după zgomotul tot mai slab înţelese că ceilalţi se îndepărtau. Se retrase şi el, aşezându-se la loc. Acum, când ştia că va fi eliberat, ar fi trebuit să se bucure, dar era în continuare rupt de realitate, asistând pasiv la toate evenimentele care îl copleşiseră în ultimele două luni. Pentru că trebuia să facă totuşi ceva, îşi îndreptă privirea asupra ceasului de la mână, care mai funcţiona încă, în ciuda cadranului lovit.

— Ce, bă? Te-ai sictirit dă mine, frumosule? strigă Balama de deasupra, apoi, cu un şuierat lung, îşi eliberă gazele intestinale, umplând celula strâmtă cu un miros usturător. Acu’i mai bine? râse el.

Marcel aşteptă aproape o oră până ce uşa se deschise şi sergentul apăru zâmbitor în cadrul ei. Era un băiat de cel mult douăzeci de ani, cu faţa plină de coşuri, subţire şi stângaci în uniforma prea largă.

— Hai, domnu’ Pereanu, urmaţi-mă. Sunteţi liber, spuse el.

— Da’ io? sări şi bărbosul. Io nu merg?

— Ba mergi în pizda mă-tii, se răsti Grigore, trântind uşa în urma sa şi întorcându-se spre Marcel. Pe aici, vă rog. Să nu-i purtaţi pică lu’ Balama, mai spuse aproape în şoaptă. E doar un spărgător nenorocit, da-şi pierde uşor firea.

După ce-şi recuperă lucrurile şi ieşi din secţia de poliţie, se trezi împresurat de vânzoleala matinală a cartierului. Parcă nimic nu amintea de noaptea petrecută în aceeaşi încăpere cu Balama, de întrebările absurde ale ofiţerilor, de acuzaţiile voalate sau de dispariţia lui Adrian. Tresări; ar fi trebuit să se agite, să facă ceva pentru a-şi regăsi fiul, dar disperarea sa

depăşise de mult limitele suportabilului.

Scârţâitul căruciorului cu care se întorcea de la piaţă bătrâna care trecea prin faţa lui era la fel de lipsit de importanţă ca şi viaţa sa de până atunci. Tresări din nou; pentru o clipă se văzu alături de Irina, împingând amândoi căruţul în care dormea băieţelul lor. „E un dulce, nu-i aşa? Nu simţi că totul are un rost acum, că îl avem pe el?”

Amintirile îl purtară pe nesimţite spre cimitir. Mânat de ele, nu ţinu socoteala drumului; schimbă tramvaiele mecanic, ocoli tarabele florăreselor aproape fără să le vadă, se ciocni de câteva persoane, suportând indiferent injuriile lor, apoi pătrunse pe aleea îngustă, care-l purtă până în faţa mormintelor gemene. De-abia acolo se trezi la realitate, copleşit de durere. N-ar fi trebuit să vină iar la cimitir.

Pietrele funerare, proaspăt aşezate, marcau diferenţa dintre viaţă şi moarte, dintre fericire şi dezastru. „Irina Pereanu, 27 de ani. Cei dragi nu te vor uita niciodată!” Iar un pas mai încolo: „Adina Pereanu, 4 ani.”

— Iartă-mă, şopti el plecându-şi capul. N-am fost în stare să am grijă de Adrian… Dar de acum va fi altfel, îţi promit!

Ea îşi iubise atât de mult fiul! Băiatul ei cel deosebit! Renunţase la studii pentru a-l avea, îşi luase de lucru pentru a-l putea îngriji, trecuse peste sfaturile părinţilor, peste sfaturile prietenilor şi chiar peste lipsa lui iniţială de entuziasm.

— Îţi promit! repetă cu toată vocea, apoi se întoarse hotărât şi se îndreptă spre ieşire.

Părăsi strada principală şi, ocolind un magazin de curând apărut, intră pe aleea care ducea spre blocul său. Abia aştepta să se arunce în pat şi să adoarmă. Spera să aibă parte de primul somn bun din ultimele săptămâni.

— Fii liniştit, Marcel, acum ai scăpat de griji.

— Poftim? tresări el, oprindu-se să-l privească pe străinul care-i atrăsese atenţia.

Un bărbat între două vârste, uşor încărunţit, îl privea sprijinit de gardul ce delimita terenul de sport al şcolii. Era slab, uscat chiar, şi purta un costum subţire, deschis la culoare, de vară, cam nepotrivit cu locul şi momentul în care se afla. În mâna stângă avea o pipă mare, maronie, aprinsă, dar o ţinea într-un fel ciudat, mai mult ca pe un instrument decât ca pe un accesoriu.

— Am spus că nu trebuie să-ţi mai faci probleme! repetă el mai tare, în timp ce Marcel se străduia să-şi amintească dacă îl cunoştea. Grijile tale iau sfârşit astăzi, pentru că eu sunt Domnul-Dumnezeul tău! Crede în mine şi vei fi izbăvit!

Câteva clipe, nu înţelese sensul cuvintelor. Apoi însă trecu mai departe, aruncând printre dinţi:

— Alt nebun!

— E greu de crezut? auzi în urma sa. Dar e adevărat! Pot să te ajut! Pot să-ţi aduc femeia înapoi!

Marcel înţepeni pentru o clipă – ticăloşia individului era prea mare! – apoi îşi reluă mersul.

— Îţi pot găsi progenitura pierdută!

Se răsuci brusc şi ţâşni asupra necunoscutului. Din câteva salturi era lângă pieptul lui, înşfăcându-l cu ambele mâini de guler.

— Unde-i Adrian? Tu l-ai răpit, nenorocitule?

Surprins, celălalt scăpă pipa şi încercă să se apere:

— Greşeşti, Marcel! Eu pot să…

— Unde e? Spune-mi, sau…

Bărbatul se smuci, sperând să scape din strânsoare, dar Marcel se aruncă asupra lui cu toată puterea. Căzură amândoi, izbindu-se de gardul de beton.

Când îşi reveni din ameţeală, îl lovi mirosul puternic de umezeală. Întunericul din jur, legăturile de la mâini şi picioare,

aerul jilav şi locul foarte rece în care stătea chircit îl încredinţară că se află aruncat într-o pădure. Gândul că fusese răpit îl înspăimântă numai o clipă; fără să-şi dea seama, îl aduseseră mai aproape de fiul său. Bănuia că e vorba de acelaşi sau aceiaşi răpitori.

Îşi căută o poziţie mai comodă şi, aproape pe nesimţite, îşi eliberă mâinile. Reuşi destul de repede să-şi dezlege picioarele. Din depărtare ajungeau până la el zgomote slabe venite din trafic. Se înşelase, era într-un parc. După primi paşi, recunoscu Cişmigiul şi în mai puţin de cinci minute ieşi în stradă.

Cercetă zona; se înnoptase, dar felinarul de alături şi luminile maşinilor de pe stradă îi înfăţişară un bulevard întreg. Recunoscu imediat Ştirbei Vodă. Mai liniştit acum, îşi spuse că avea de-a face cu un răpitor nebun. În mod ciudat, această constatare veni ca o uşurare. Poate că ar fi fost mult mai rău dacă fiul său ar fi ajuns în mâinile unui criminal în serie ori în ale unui pedofil.

Oricum, trebuia să ajungă cât mai repede să discute cu Drăgan sau cu celălalt, Miroiu. Se îndepărtă grăbit, căutând din ochi staţia de autobuz; era doar zece seara şi ar fi trebui să circule încă. Îi atrase atenţia o potaie care traversa strada drept spre el. Un câine mic, alb-murdar, ale cărui picioare din spate erau stâlcite şi uscate. Se deplasa numai pe picioarele din faţă, ţinându-şi trupul într-un echilibru precar.

Marcel se opri, uitând pentru moment de nebun şi de răpire. Urmări animalul care se apropia de el privindu-l fix, în timp ce-şi flutura coada bearcă.

— Ce-i, mă? se aplecă, încercând să-l mângâie, dar căţelul se feri, continuându-şi drumul pe trotuar.

După câţiva metri, se opri şi privi înapoi spre Marcel, parcă aşteptându-l. Avea ochi mari şi calzi, ca de copil. Intrigat, bărbatul se hotărî să-l urmeze. Prinzând curaj, câinele îşi iuţi atât de neobişnuitul mers. Când ajunse la intersecţia cu linia de tramvai, coti la dreapta, pe Strada Berzei. După o clipă de indecizie, porni şi Marcel în aceeaşi direcţie, dar deja fără convingere; rememorarea ultimelor sale întâmplări îl făcea să uite treptat de călăuza sa bipedă.

Când zări în faţă, pe partea stângă, primele lumini din Piaţa Matache, se văzu nevoit să ocolească un grup de copii ce stăteau jos, pe asfalt.

— Vrei o fată, Şefu’? îl întrebă, ridicându-se, unul dintre ei, un puşti arămiu, de cel mult doisprezece ani.

Marcel nu-l luă în seamă, deşi băiatul îl mai urmări câţiva metri, repetându-şi cu insistenţă întrebarea. De-abia scăpă de el, când din spatele unui grilaj metalic îi ieşi în cale cu paşi nesiguri o fetiţă îmbrăcată în zdrenţe care-o acopereau doar pe jumătate.

— Nenea… nenea… vei mama?

Îl şocară atât propunerea, cât şi asemănarea izbitoare a micuţei cu Adina la vârsta când abia începuse să meargă. În timp ce fetiţa îl agăţă cu o mână de pantaloni, trăgându-l cu o forţă pe care n-ar fi bănuit-o, se strecură pe lângă ei, intrând în curte, corcitura cea schiloadă, de care uitase între timp. Simţi din nou imboldul de a o urma, aşa că se lăsă condus prin poarta masivă, înţepenită în poziţie semideschisă. Traversă o curte mică, murdară, cu o grămadă de gunoaie şi resturi inutile aruncate de o parte şi de alta a unei poteci de câţiva metri lungime. Câinele şi copilul se aşezară jos, lângă cele două trepte care precedau intrarea lipsită de uşă a casei. Marcel privi câteva clipe joaca lor, apoi păşi înăuntru. Îl întâmpinară un culoar întunecat în faţă şi o scară în spirală pe partea dreaptă. Fără să judece, porni să urce, scârţâitul puternic marcându-i fiecare pas făcut în semiîntuneric. Nu îndrăzni să se sprijine de balustrada şubredă, din lemn crăpat, ce vibra la fiecare mişcare.

La primul etaj calea i se înfundă în dreptul unei uşi prin crăpătura căreia răzbătea o urmă firavă de lumină. Încrederea i se topi dintr-odată, de parcă altcineva l-ar fi purtat până acolo, nu propriile-i picioare. Un miros greu de identificat, dar parcă familiar, îl învălui, speriindu-l de-a binelea. Se răsuci pe jumătate, gata să se retragă, când o voce caldă şi veselă îl făcu să împietrească.

— Vino! Te aştept!

Uşa se deschise fără zgomot, lăsând făptura ei să apară în cadru.

— Irina! gemu bărbatul. Cum…

— Hai, intră, prostuţule! spuse ea trăgându-l înăuntru.

Era fosta lor cameră din căminul studenţesc, cu pereţii tapetaţi cu postere pentru a acoperi tencuiala desprinsă, cu linoleumul dezlipit prin colţuri şi cu cele două paturi metalice alăturate într-unul unic.

— Irina….

Îşi înghiţi cuvintele; nu avea curajul, nu putea să-i spună că nu mai este. Femeia îşi petrecu braţele după gâtul lui, ridicându-se pe vârful picioarelor. Purta cămaşa roz, subţire, semitransparentă, care-l făcea întotdeauna să se înfioare la o simplă atingere. Tentaţia era irezistibilă, aşa că o strânse în braţe cu disperare, până ce ea gemu de durere, apoi se prăvăliră în pat.

— Te iubesc, Irina! şopti, aruncându-şi hainele. Te iubesc! răcni apoi, contopindu-se cu ea.

Trupurile lor vibrară din nou ca unul singur, lăsând freamătul saltelelor să le măsoare pofta. Orbit şi asurzit, Marcel uită totul, pierdut în fericirea regăsită.

— Eşti minunat! îngăimă ea când corpurile li se desprinseră.

— Cum e cu putinţă? întrebă el în timp ce-i admira zâmbetul, curbura feţei, nasul, ochii brun-verzui pe jumătate închişi şi fruntea netedă, lipsită de micile riduri care o împovăraseră cândva.

Se îmbrăţişară din nou, cu şi mai multă pasiune. Secunde sau zile, clipe sau vieţi, totul dură la nesfârşit, într-o perpetuă chemare a dragostei lor.

Îi privi formele suple, aşa cum trebuiau să fie, în timp ce cobora din aşternuturi. Era perfectă pentru el. Întru totul perfectă.

— Vrei cafea?

Nu-i răspunse, urmărind-o cum îşi aprinde o ţigară. Se lăsase de fumat când aflase de prima sarcină. Adrian! Se întoarse pe spate, închise ochii şi, după ce-şi muşcă buza, spuse:

— Irina… cum de e cu putinţă aşa ceva? Tu…

Se opri. Nu se aştepta la un răspuns, dar acesta veni:

— Ce-i, frumosule? Nu-ţi plăcu?

Sări în sus, privind stupefiat la trupul de alături. Aşezat pe marginea patului, Balama rânjea tâmp, cu barba vraişte, cu sânii graşi scurşi peste burtă, care la rându-i se răsfrângea peste coapsele la fel de păroase ca şi fundul său mare. Când reuşi să tragă aer în piept, Marcel sări spre uşă urlând şi, după ce aproape o smulse din balamale, ţâşni afară. Cu un ultim efort, se sprijini de zidul aspru şi, îngenunchind, începu să vomite. Aruncă tot ce înghiţise vreodată. Se opri sufocat, apoi vărsă din nou, din ce în ce mai mult, până când se scufundă într-

o baltă de mizerii.

— …mai bine? auzi neclar întrebarea.

Un tânăr blond, înalt, îl ajută să se ridice şi-l trase câţiva paşi mai încolo.

— Eşti nou aici? Prima oară în Lumi?

— Ce… ce se întâmplă?

Se afla în cu totul altă parte, în plină zi, lipit de un bloc de pe o stradă centrală, dar nu putea să-şi dea seama unde. O grămadă de trecători curioşi se opriseră pentru a-l privi, gol şi murdar, îngrozit şi neajutorat.

— Eu sunt Cato, spuse blondul. Lasă-mă să…

— Mi-e rău! gemu Marcel şi se prăbuşi.

Celălalt îl ajută să se aşeze, apoi îi masă tâmplele.

— Ai răbdare, efectul drogului e pe sfârşite.

Nu mai auzi continuarea şi nici nu mai întrebă nimic. Se contopi cu întunericul din jur.

Ajuns în faţa propriei sale uşi, deveni mai atent. Era încuiată doar sus, deşi îşi aducea bine aminte că la plecare răsucise cheia şi în broasca de jos. Intră precaut; se auzeau zgomote din bucătărie, mirosea puternic a mâncare, iar lumina de pe hol era aprinsă. Ca un fulger îl lovi gândul: Irina?

— Sunt aici, Marc! se auzi strigat şi răsuflă uşurat, dar şi dezamăgit.

Era Adriana, numai ea îi spunea aşa, Marc. Îl deranjase dintotdeauna, nu înţelegea de ce, însă era cea mai bună prietenă a Irinei, aşa că nu protestase niciodată.

— Cum te simţi? îl întrebă ea, ieşindu-i în întâmpinare; peste haine îşi pusese un halat al Irinei, iar asta îl indispuse şi mai mult.

— Bine…, mormăi, după care răspunse anemic la sărutul pe obraji.

După ce scăpă de Adriana, care se întoarse în bucătărie, îl cuprinse remuşcarea. Se gândi că era cazul să treacă peste antipatia pe care i-o purta. La urma urmei, femeia părea cât se poate de bine intenţionată. Se nimerise să-l viziteze chiar a doua zi după răpirea sa, găsindu-l într-o stare jalnică, şi, chiar dacă îl deranjase insistenţa ei, acceptase să se lase ajutat şi-i dăduse un rând de chei.

— Dimineaţă am fost la poliţie! spuse el tare, intrând în sufragerie.

— Te-ai hotărât! Şi?…

— N-au crezut o iotă! Cred că n-am vorbit cu cine trebuie, continuă el. N-am dat de tipul ăla… Miroiu.

— Ai răbdare, Marc! veni răspunsul din bucătărie. Poliţia se mişcă greu, dar rezolvă multe cazuri.

Bărbatul zâmbi amar, aşezându-se în fotoliu. Cine să rezolve? Sergentul Grigore, care probabil că nici măcar nu reuşise să noteze corect tot ce-i povestise? Îl privise ca pe ultimul nenorocit, făcând eforturi vizibile să-l urmărească până la capăt, apoi promisese fără chef că va lua legătura cu cei de la brigada specială.

— Masa e gata! anunţă Adriana.

Se ridică, dar era nesigur pe mişcările sale. Revăzu în minte toată întâmplarea, de la întâlnirea cu străinul acela până la

momentul în care se trezise chircit lângă gardul şcolii, singur, complet răvăşit şi fără nicio explicaţie. De-abia a doua zi observase semnul minuscul de pe braţ, ca de înţepătură.

— Poftă bună! îi ură ea după ce se aşeză la masă.

Nu-i răspunse; îi era greu să ascundă faptul că prezenţa ei îl nemulţumea. Până acum simţise casa goală, fără Irina şi copii, acum o simţea şi străină. Începu să mănânce, în timp ce femeia se întoarse la aragaz. Adriana era genul de persoană care considera că i se cuvine tot ce e mai bun pentru că avusese întotdeauna parte, fără efort, de tot ce e mai bun, iar Marcel, care se zbătuse din greu pentru orice lucru, nu agrease niciodată astfel de oameni. Irina îl înţelegea, chiar dacă nu-l aproba întru totul.

— O să treacă, vei vedea!

Marcel tresări, revenind la realitate; înţepenise cu mâna în aer, privind fix bucata de pâine. Adriana se aşezase pe scaunul de alături şi, înainte ca el să poată reacţiona, îşi trecu degetele prin părul lui. Se retrase puţin, tulburat; Irina obişnuia să-l mângâie atunci când îl vedea abătut.

— Iartă-mă, simţi el nevoia să se scuze. Dar lucrurile merg tot mai prost Azi m-a chemat Stamate, directorul. După jumătate de oră de bla-bla-bla, a reuşit să-mi spună că sunt pus pe liber.

— Dă-i dracului, Marc! Găseşti tu ceva mai bun. De fapt, chiar meriţi ceva mai bun!

O clipă, o privi cu alţi ochi; i se păru chiar convingătoare în încercarea ei de a-l încuraja. Apoi se gândi că va trebui să-şi vândă apartamentul pentru a scăpa de datorii. Se împrumutaseră la toţi cunoscuţii – rude, prieteni, foşti colegi – pentru a-şi putea cumpăra o casă. O mare parte din bani veniseră chiar de la Adriana.

— Adevărul e… că nu-mi mai pasă. Nu vreau decât să-l găsesc pe Adrian. Trebuie să dau de nemernicul ăla care l-a răpit!

După câteva momente, continuă:

— Cred că m-a drogat atunci… Altfel cum s-ar explica?

— Da, e posibil. Acum sunt tot felul de substanţe… Şi Nicki… Îl ştii pe Nicki, nu? Cel de-al treilea soţ al meu, pe care l-am cunoscut în Danemarca.

Marcel aprobă din cap, deşi nu reuşise vreodată să ţină socoteala bărbaţilor Adrianei. În afară de Daniel, primul ei soţ,

împreună cu care îl botezase pe Adrian, nu mai strânsese relaţia cu niciunul.

— Nicki o luase razna de tot! Zăcea zile întregi. Cred că lua nişte halucinogene sau aşa ceva. A murit la vreun an după ce ne-am despărţit. Nici nu vreau să-ţi spun în ce hal ajunsese!

Marcel se ridică de la masă sub privirea ei nedumerită.

— Trebuie să ies... Mă întâlnesc cu un amic... poate îmi găsesc ceva de lucru, minţi el la repezeală.

Odată ajuns în stradă, se simţi mai bine. Întoarse capul şi o zări la geam pe Adriana făcându-i semn cu mâna. Spera din toată inima că va pleca până se va întoarce el. Era prea plină de bună dispoziţie, prea dornică să fie de ajutor, prea serviabilă! N-avea altceva mai bun de făcut în perioada asta, probabil. Terminase ultimul divorţ cu aproape jumătate de an în urmă – îi povestise Irina detaliile, dar, ca de obicei, el nu reţinuse nimic – şi acum era în perioada în care îşi căuta un nou soţ. Marcel se poticni, înfiorat la gândul că putea să fi pus ochii pe el. Se linişti însă repede; Adriana nu se arunca decât la cei din lumea bună, plini de bani şi cu multă influenţă.

Se hotărî să intre într-un mic bar de la stradă, unul dintre cele apărute în ultima vreme ca ciupercile după ploaie. Nici nu apucă să se aşeze bine, când un glas din spate îl făcu să sară în picioare:

— Crezi că poţi fi rezonabil de data asta?

Lângă el se oprise nebunul care îşi spunea Dumnezeu. Marcel privi repede în jur: erau vreo opt-zece oameni plus personalul. Îşi impuse să fie calm pentru a profita cât mai mult de situaţie.

Străinul luă loc la masă, aparent fără să observe crisparea lui, aşa că se aşeză şi el.

— Unde-i Adrian? întrebă Marcel după ce-şi regăsi vocea.

Celălalt nu-i răspunse. Comandă mai întâi bere pentru amândoi, apoi aşteptă în tăcere. Marcel se văzu nevoit să-i accepte jocul. Îi studie îmbrăcămintea, care îi trezea aceeaşi senzaţie de nefiresc ca şi la prima lor întâlnire: o cămaşă albă de mătase, sacou din lână în tonuri de gri-deschis, pantaloni din bumbac de un alb imaculat, la fel şi ciorapii, pantofi de lac, tot albi.

— Deci ce spuneam? vorbi necunoscutul după ce o chelneriţă încă adolescentă le umplu paharele.

— Se pare că ai un avantaj... ştii multe despre mine, iar eu

nici măcar nu te cunosc.

— Aşa e şi firesc, zâmbi celălalt, dar într-un fel ciudat, doar cu buzele, fără să-şi clintească nicio altă parte a feţei.

— Deci?

Mai întâi sorbi o înghiţitură de bere, apoi scoase din buzunarul de la piept pipa şi o pungă cu tutun. După ce trase primul fum, răspunse:

— Sunt Dumnezeul tău.

— Da? Şi eu sunt Moise!

Omul zâmbi iar, de data aceasta mişcându-şi puţin şi obrajii.

— Nu mi-am propus să fondez o nouă religie ca să mântuiesc lumea, dacă la asta te gândeşti. Eu sunt numai Dumnezeul tău şi pe tine vreau să te salvez. Atâta îmi stă în putere.

— Câtă modestie! încercă Marcel să-şi stăpânească nervii. Să înţeleg că-mi poţi rezerva un loc în rai?

— Nu există rai pentru pământeni. Dar acum există Lumile… Radharc!

Marcel goli paharul de bere, sperând ca asta să-l mai răcorească. Discuţia îl încinsese; îşi bănuia faţa aprinsă şi tâmplele fierbinţi. Străinul ori era complet nebun, ori juca un joc foarte bine pus la punct. Dar cu ce scop?

— Nu-ţi ofer fericirea, dar te pot învăţa cum să-ţi trăieşti viaţa cu adevărat şi cum să recuperezi tot ce ai avut… cum să iei tot ceea ce ţi se cuvine. Trebuie doar să scapi de prejudecăţi, de morala asta inhibitoare.

— De ce eu? ridică Marcel vocea. Ce-ai cu mine, omule? Cu ce ţi-am greşit?

Celălalt nu se lăsă impresionat, urmărindu-l calm cum se agita. Oricum, Marcel nu mai reuşea să fie atent la altceva decât la gândurile sale, care păreau să i se dilate în capul ce-i stătea gata să plesnească.

— Te-am ales pentru că ai suferit destul. Meriţi să cunoşti şi partea bună a vieţii. A fost şi o parte de hazard…

Pentru un moment, numai cât o clipire din ochi, Marcel simţi că-şi pierde cunoştinţa. Percepu totul dilatat, ca pe o alunecare fără sfârşit.

— …în alegerea mea. Dar asta nu mai are importanţă acum. Vei fi mântuit dacă vei crede în mine din tot sufletul. Lasă raţiunea deoparte!

Marcel nu răspunse. Privi în jur încercând să găsească ceva

care să-i fie de folos, ceva care să-l ajute să înţeleagă ce se petrecea cu adevărat. Dar întâlni doar chipuri indiferente, captivate numai de paharele ce le stăteau în faţă.

— Văd că eşti obosit, reluă străinul. Uite cum facem: ne întâlnim mâine seară, tot aici. Te mai gândeşti până atunci. Vrei să te conduc?

Marcel refuză, apoi se ridică şi ieşi fără să privească în urmă. Se simţea ca şi cum îl lăsa pe individ să scape, dar nici nu voia să forţeze nota. Trebuia să vorbească cu cineva despre toate astea, cât mai repede. Fie şi cu Adriana.

Se grăbi spre casă, ros de gânduri contradictorii. Când ajunse lângă blocul său, încremeni de uimire. În faţa scării, veseli şi gălăgioşi, se jucau Adina şi Adrian.

— Tata! strigă fetiţa când îl zări, alergând apoi spre el. Uite ce am! îi arătă o păpuşă pe care o ţinea de un picior.

Bărbatul o luă în braţe, strângând-o la piept fără nicio vorbă. Închise ochii şi, pentru un moment, uită totul.

— Unde e mama? şopti el într-un târziu.

— Acasă! E acasă! răspunse Adrian, care se apropiase şi el. Mi-ai adus cartea?

— Ce? Nu… n-am avut timp – îşi aminti el că îi promisese o carte de colorat. Dar mâine trec s-o iau!

Îl sfâşia dorinţa ca totul să revină la normal, dar ştia că nimic nu va mai fi ca înainte. Le dădu drumul înapoi la joacă, apoi fugi pe scări. Cu fiecare treaptă simţea tot mai acut durerea pricinuită de noua farsă a nebunului.

— Irina?! Unde eşti? strigă după ce intră în casă.

— Aici! La noi! veni răspunsul.

Fugi spre dormitor, împiedicându-se de un scaun postat în mijlocul holului.

— Nu te ridica! încercă s-o oprească atunci când ajunse în cameră. Toate astea… nu sunt reale!

— Ce tot spui? spuse femeia, apropiindu-se. Nici ăsta nu-i adevărat? – şi îl sărută pe buze.

Marcel cedă imediat, îmbrăţişând-o. O împinse spre pat şi îi smulse hainele. Apoi şi le scoase pe ale sale şi se aruncă peste ea. Irina îşi desfăcu larg picioarele, oferindu-i-se aşa cum numai ea ştia s-o facă.

— Te iubesc, Irina! Te iubesc!… Nu vreau să te pierd! gemu bărbatul în timp ce strânsoarea ei creştea tot mai mult.

Brusc, îi văzu capul pe jumătate zdrobit, plin de sânge, dar cu privirea mai vie ca oricând. Urlă de furie, teamă şi disperare, dar braţele frânte refuzară să-i dea drumul.

— Nu te opri, şoptiră buzele putrede. Iubeşte-mă.

Se supuse, primind sărutul lor. Simţi limba moale, destrămată în şuvoiul de viermi, cum îi umple gura până la sufocare. Apoi, treptat, recăpătă gustul dulce, unic, inconfundabil.

După ce se liniştiră, se cercetară încet, cu grijă, de parcă se cunoşteau pentru prima dată. Trupul ei, atât de perfect acum, alături de al lui, încordat şi contorsionat.

— Spune-mi, îl îndemnă ea. Ce ai?

— Ai murit, Irina… Ai murit, răspunse el, înfruntându-i privirea.

— Ce importanţă are? Nu sunt lângă tine?

Bărbatul negă din cap, refuzând să accepte ideea. Irina îi cuprinse faţa în palme, ocrotitor.

— Nu te bucuri? Sunt aici.

— Nu ştiu… Nu cred că mă pot bucura cu adevărat.

— Eu mă bucur de aceste clipe, Marcel! Tu mă iubeşti… iar eu sunt fericită. Vino! – şi îl trase spre fereastră. Priveşte!

Afară, jos, copiii se jucau mai departe, smotocind un câine de pripas. Recunoscu imediat potaia mică, albă şi schiloadă. Adrian era foarte vioi, nu vădea niciun semn al bolii.

— Nu poate fi real, repetă Marcel şi începu să se îmbrace.

— De ce? întrebă Irina. Eu voi fi mereu aici, copiii la fel. Trebuie doar să accepţi acest lucru.

Marcel deschise uşa să iasă, dar se opri în cadrul ei. Îşi dorea totuşi să fie alături de Irina. Se răsuci, gata să-i ceară iertare, însă rămase cu gura deschisă. Camera, Irina, totul dispăruse. În schimb, se holba la el cu faţa desfigurată Popeasca, bătrâna de la etajul şase, într-o cămaşă de noapte plină de sânge, cu cărnurile atârnându-i. Vasile, soţul ei, mic şi firav, o izbi din nou cu levierul. Apoi încă o dată, şi încă o dată, până când femeia rămase complet nemişcată în mijlocul băii. Abia atunci se opri Vasile, gâfâind din greu, şi întorcându-se sesiză prezenţa lui Marcel.

— A meritat-o! se destăinui el, lăsând levierul să cadă lângă closet. Toată viaţa…

Marcel se întoarse spre hol, dar acesta dispăruse, înlocuit de pavajul străzii. Un camion claxonă chiar lângă el, orbindu-l cu

farurile. Cineva îl smulse din faţa maşinii şi îl târî până pe trotuar, înainte de a-şi da seama ce se întâmplă.

— Era s-o păţeşti!

— Cato? întrebă Marcel, începând să-şi revină. Mulţumesc... Eu sunt Marcel, se simţi dator să adauge. De fapt ar fi fost o moarte fictivă, nu?

Tânărul, căruia cu greu i-ar fi dat douăzeci de ani, îl privi consternat, apoi dădu să plece. Se răzgândi în ultima clipă şi-i făcu semn să-l urmeze.

— Ce naiba cauţi aici? Chiar nu ştii că ai şanse minime să supravieţuieşti unei morţi în Lumi?

Marcel mări pasul ca să-l poată privi din faţă. Reuşise să repereze zona în care se aflau: capătul dinspre autostradă al Militarilor.

— Radharc? îşi aminti el. Eu nu vreau să fiu aici!

— Nu mai spune!

Marcel îi povesti pe nerăsuflate despre întâlnirea cu nebunul şi consecinţele ei. Pe măsură ce-şi relata întâmplările, Cato devenea tot mai atent.

— E cum nu se poate mai rău, spuse el la sfârşit. Ai dat peste un maestru... peste un Diavol, adică.

— Diavol?!

Blondul se opri şi îl prinse de mânecă.

— Ascultă! Dacă vrei să te ajut, fii atent şi nu mă tot întrerupe. De ce oare am parte de toţi fraierii! spuse mai mult pentru sine. Trebuie să prinzi din zbor! Mai întâi... să mergem într-un loc mai sigur. Cu ocazia asta o să primeşti prima ta lecţie de navigaţie. Un bun Navigator este foarte preţuit aici!

Se opri la vreo zece paşi de un panou publicitar, atrăgându-i astfel atenţia asupra lui.

— Dacă am avea hărţile Radharcului, ar fi foarte simplu. Dar nimeni nu le are. Pentru navigare în Lumi te poţi folosi de balize, care delimitează cele trei lumi, continuă el, observând nedumerirea lui Marcel. Sau delimitează domeniile din fiecare lume. Iar markerii indică drumul, scurtătura spre o anumită destinaţie. Ce vezi pe acolo?

— O reclamă pentru whisky...

— Aparent. Priveşte paharul pe care-l ţine în mână!

În mijlocul plajei – pe care Marcel o asocie cu Costineştiul –, cu marea plină de valuri într-o parte, era întins un fotomodel

topless. Paharul plin din mâna dreaptă reflecta neclar un vârf de munte.

— Munţi, şopti el.

— Exact! O contradicţie flagrantă, munţi pe litoralul românesc. Iată o baliză care indică o posibilă trecere spre lumea Nobiliei.

Marcel se uită lung la panou, apoi la Cato şi apoi din nou la panou.

— Vino! spuse celălalt, trăgându-l câţiva metri. Aici e locul.

Şi îl prinse de braţ, chiar de lângă cot, forţându-l să întindă mâna.

— Ce?

Sub ochii săi, palma i se despică în trei părţi, parţial suprapuse. Îşi mişcă speriat degetele, toate cincisprezece. Blondul îi zâmbi, împingându-i şi mai mult braţul, până ce apărură nouă imagini distincte, ramificate din cele trei iniţiale.

— Sunt o infinitate de posibilităţi, îi explică, retrăgându-i mâna. Pe un astfel de nod se bazează cei care susţin posibilitatea omniprezenţei în Lumi.

— Dar…

Cato îl împinse brusc, făcându-l să-şi piardă echilibrul.

— Trecerea se face într-un moment de discontinuitate a percepţiei…

În câteva momente Marcel reuşi să-şi dea seama că se află la marginea unui parc. În depărtare se zărea ceva care aducea vag cu Dealul Mitropoliei.

— E fosta Piaţă a Unirii, îi explică tânărul. Aşa arată acum în lumea Nobiliei…

Marcel îl urmă, încă ameţit de schimbarea atât de rapidă. Intrară în ceea ce i se păru că ar fi restaurantul Calul Bălan.

— Hai la etaj, îi spuse Cato după ce schimbă câteva vorbe cu o tânără mică şi negricioasă care păzea uşa.

Era aglomeraţie, din vacarm desprinzându-se câte un cuvânt ici-colo. Urcară pe scară, conduşi de o puştoaică roşcată, care avea drept veşmânt doar o fundă mare şi roşie prinsă peste mijloc. Fata le indică o masă cu două scaune, apoi dispăru în mulţime. După ce se aşezară, Marcel aruncă o privire în jur. Ceea ce diferea în mod evident faţă de amintirea sa asupra acestui loc era geamul imens, dintr-o singură bucată de sticlă, care înlocuia peretele opus intrării. Priveliştea pe care o

descoperea dincolo nu părea să justifice prezenţa ferestrei. O grădină nu prea mare, cu teren nisipos din care se ridicau nişte lujeri mari şi groşi, destul de inestetici.

— Sunt Florile-fecioare, comentă Cato. Pentru ele vin majoritatea celor de aici. Dar să revenim. Un Navigator bun depistează cu uşurinţă balizele. Dacă poţi să-ţi controlezi atenţia, atunci poţi să treci peste o baliză nedorită.

— Şi dacă nu?

— O ocoleşti. Treci pe partea cealaltă a străzii. Important este să-i sesizezi prezenţa. În lumea Nobiliei e mult mai simplu. Balizele şi markerii se rezumă la oglinzi, la orice obiect care reflectă lumina, mai exact. Vezi oglinda din colţ? arătă el spre peretele opus. E calea spre alt bar… barul lui Damian.

Marcel rumegă câteva momente informaţiile cu care era bombardat. Fracţiuni de secundă, lucrurile păreau că se leagă, pentru ca apoi să se destrame.

— Spune-mi… Mi-ai arătat cum se despică realitatea în mai multe posibilităţi. Cum de ajungi totuşi într-un loc bine definit? Cum se alege?

— Alegerea unei destinaţii unice o asigură balizele, ăsta e rostul lor. Iar pentru a te folosi de ele îţi trebuie multă experienţă… şi talent. De aceea Navigatorii buni sunt atât de căutaţi… şi de bine plătiţi.

Marcel se încruntă, privind neîncrezător spre interlocutorul său.

— Plătiţi? Cu ce să-i plăteşti într-o lume imaginară?

— Cu singurul lucru care are valoare oriunde şi oricând: cu informaţii! Traficul de informaţii este adevărata putere de aici, din Radharc, asta face Lumile periculoase. De aceea se încearcă îngrădirea accesului, consumul drogului e doar un pretext pentru asta. Dacă ar exista un pretext similar, cu siguranţă că şi internetul ar deveni prohibit!

Blondul se opri, aşteptând ca vorbele sale să-şi facă efectul. Se vedea pe chipul său că postura de atoateştiutor îi făcea plăcere.

— Bine…, spuse Marcel, dar eu am aflat de Lumi abia acum câteva zile.

— E dovada că se tem să se afle adevărul şi că…

Se opri, ridicându-se. Apoi făcu semn cu mâna spre cineva din spatele lui Marcel. Răsucindu-se, acesta o văzu apropiindu-se pe

femeia care păzea intrarea.

— Mulţumesc, Neli! spuse Cato după ce ea trânti pe masă un dosar gros. Iată un exemplu, reluă el, privind în urma femeii. Mi-e datoare de la o afacere mai veche, aşa că ne dă informaţiile care ne trebuie.

Marcel începu să frunzărească dosarul, neştiind cu precizie ce trebuia să caute. Fiecare pagină prezenta câte o figură, alături de nume şi adresă. Bărbaţi şi femei de toate vârstele şi naţiile. Erau chiar şi pozele unor animale.

— Recunoşti ceva?

Nu-i răspunse decât când întâlni chipul diavolului.

— Ăsta e! E nebunul! Ceva mai tânăr, dar sunt sigur…

— Costel Filimon, spuse Cato după ce privi şi el. Nu-mi e cunoscut… dar asta nu înseamnă nimic. Ar fi cazul să dăm de el.

Larma din jur se amplifică brusc; toată lumea se îngrămădi în dreptul ferestrei.

— Hai şi noi! îl îndemnă Cato să se ridice. Înfloreşte o Floare-fecioară.

Se strecurară prin mulţime, ajungând până la urmă într-o poziţie care să le permită urmărirea spectacolului. Într-o margine a grădinii, unul dintre lujerii groteşti se umflase peste măsură, devenind un bulb imens. În partea superioară i se desprindeau nişte fâşii, ca nişte imense petale de carne.

— Vezi? se auzi prin vacarm întrebarea lui Cato.

Bucăţi mari se desprinseră treptat, iar două dintre ele se ridicară deasupra, zbătându-se spasmodic. Marcel tresări când înţelese că erau două braţe umane, pline de sânge. În urma lor, floarea muribundă dezveli capul, apoi umerii, pieptul şi restul corpului. Un trup adolescentin, bine conturat, care se curăţă de la sine de mizeria din care se ridicase. Fata păşi pe nisipul uscat, care absorbi ultimii stropi de sânge, în aclamaţiile spectatorilor.

Cato îl împinse înapoi şi, după ce se aşezară la masă, spuse:

— Acum, că virgina a fost născută de Floarea-fecioară, toţi vor să intre în posesia ei. Va fi o licitaţie…

— Dar cum e cu putinţă? prinse glas Marcel. Aşa ceva…

— În Radharc totul e posibil! se răsti blondul. Încă n-ai înţeles? Asta e prima regulă: trebuie să te aştepţi la orice. Iar dintre toate lumile, schimbă el tonul, cea a Nobiliei mi se pare cea mai… aparte. Închipuieşte-ţi ce curaj a avut ea ca să încerce să creeze un paradis, o lume a tuturor plăcerilor. E culmea

nebuniei, la urma urmei! Să împaci dorinţele tuturor… Imposibil!

— Înţeleg…

— Poate că de aceea lumea Nobiliei se degradează cel mai repede. Fiecare în parte o sabotează. Dar din când în când Nobilia ne răsfaţă cu una dintre creaţiile ei, mereu alta, mereu mai minunată. Dar fiecare e exploatată şi distrusă repede… ca Florile-fecioare.

Cato se pierduse în admiraţia sa pentru Lumi, iar Marcel nu îndrăzni să-l întrerupă. Nu înţelegea cum se putea folosi de Radharc, dar bănuia că, într-un fel sau altul, toate astea îl vor ajuta să-şi regăsească fiul.

— Să mergem! spuse tânărul, ridicându-se. Să-ţi găsim omul.

Marcel îl urmă îndeaproape. Ajunşi în stradă, se opriră lângă un chioşc de ziare. O vânzătoare rotofeie moţăia sprijinită de el.

— Dacă priveşti ziarele, revistele, ai să observi că toate prezintă ştiri sau imagini despre dezastre, tragedii, crime, îi atrase Cato atenţia. Adică acest chioşc e o baliză pentru lumea lui Matei, cea din care am venit. Închide ochii şi fă un pas în faţă.

Când Marcel redeschise ochii, se aflau pe peronul Gării Basarab. Un tren tocmai sosise în staţie şi fluxul de pasageri îi năpădi rapid. O clipă crezu că din cauza lor îl cuprinsese ameţeala.

— Cato! se agăţă el de tânăr. Dar e aiurea… niciodată nu ştii unde ajungi…

— Până te obişnuieşti, e mai greu. Apoi totul capătă un sens. Hai, îl îndemnă el spre ieşirea din gară. Un amic de-al meu şi-a construit domeniul în zona în care se află omul tău. Şi-a marcat o scurtătură de aici, aşa că o să profităm şi noi.

Cato se opri lângă o gură de canal, se aplecă şi îndepărtă capacul. Fără să mai dea explicaţii, sări înăuntru, lăsându-l pe Marcel perplex. Deja oboseala îi încetinea reacţiile. Aburul ce se ridica împrăştia o duhoare puternică. Ţinându-şi respiraţia, se lăsă să cadă înăuntru. Sări speriat într-o parte, evitând în ultimul moment muşcătura câinelui şi lăsându-l să latre furios în urma lui.

— Mi-e rău… Cred că drogul meu e pe sfârşite, îi spuse lui Cato după ce-l ajunse din urmă. Aşa că trebuie să ne grăbim.

Săriră un gard, apoi tânărul îl împinse pe poarta unei magazii. De acolo pătrunseră într-un restaurant, apoi într-un magazin şi

în final în baia unui apartament.

— Salut, Cato! spuse bărbatul care stătea pe scaun, cu pantalonii în vine.

Blondul îi făcu semn cu mâna, după care sări în cada plină, trăgându-l şi pe Marcel, care pierduse şirul schimbărilor. Se treziră tot într-o baie, un WC public de data aceasta. Ieşiră din cabina mizeră şi urcară la suprafaţă.

— Piaţa Moghioroş! exclamă Marcel la vederea magazinelor de brânzeturi şi carne.

Nu mai apucă să audă răspunsul lui Cato. Capul i se prăvăli de-a rostogolul ca o minge spartă.

— E ora închiderii, băga-mi-aş! Scoală! îl zgâlţâi cineva.

Se ridică de pe masă, încă ameţit, şi privi în jur la barul pustiu, apoi întâlni faţa lipsită de chef a chelneriţei.

Se îmbrăcă, poate puţin cam gros pentru vremea de afară, apoi intră în sufragerie.

— Mă duc la întâlnire, îi spuse Marcel Adrianei, care îl privi dezaprobator, încreţindu-şi micile riduri din colţurile ochilor, vizibile în ciuda straturilor de fond de ten.

— E periculos, Marc. Mai bine anunţă poliţia.

Începuse să se obişnuiască cu prezenţa ei; îl făcea să nu se mai simtă copleşit de ultimele evenimente. Îi povestise totul, nu pentru că i-ar fi preţuit părerea, ci pentru propria sa uşurare. Să împartă toate grijile cu un martor pasiv era soluţia cel mai la îndemână pentru echilibrul său psihic.

— Mai trec mâine pe la prânz, continuă femeia. Dacă n-ai apărut până atunci…

— Nu-ţi face griji, o să mă descurc! spuse el înainte de a ieşi pe uşă.

La ora cinci fix intră în barul de la stradă, care afişa cu mândrie emblema „Blue Melodies”. La aceeaşi masă, aşezat pe acelaşi scaun ca şi în ziua precedentă, cu spatele spre intrare, străinul aştepta.

— Bună ziua, domnule Filimon! salută Marcel cu voce tare, accentuându-i numele.

Celălalt se răsuci încet spre el, îi zâmbi în felul acela al lui, rezervat, apoi îi făcu semn să se aşeze.

— Văd că ţi-ai făcut temele, îi spuse în loc de bun-venit. E plăcut să înveţi pe furate, dar, crede-mă, e mult mai bine să înveţi de la un profesor adevărat!

Marcel strânse din dinţi, abţinându-se să-i dea replică.

— Crezi că nu ştiu de şmecherul ăla? Cato? întrebă Filimon, urmărindu-l cum tresare. Doar sunt Dumnezeul tău!

— Mi-a spus că eşti un Diavol. Un diavol în alb! completă Marcel, privindu-i hainele.

— Cato e doar un naiv irecuperabil. A prins câteva trucuri mărunte, dar e complet inofensiv, altfel aş fi intervenit.

Dându-şi seama că avantajul pe care se bazase dispăruse complet, Marcel vorbi cântărindu-şi atent cuvintele:

— Am venit pentru Adrian. Suport orice… îţi cânt şi imnuri de slavă… dar îmi vreau fiul înapoi!

Aşteptă încordat răspunsul, timp în care Filimon îţi curăţa

nelipsita pipă.

— E un început, mormăi acesta după ce trase primul fum. Poate nu cel pe care mi l-aş fi dorit, dar e un început.

— Adrian! Vreau…

Celălalt îi făcu semn să tacă, încruntându-se.

— Toate la timpul lor! Nu uita că nu eşti în postura de a cere. Poţi doar să mă rogi… să mă implori. Acum, că am clarificat lucrurile, continuă Filimon pe un ton mai moale, te invit la o călătorie în Radharc.

Întinse spre Marcel unul dintre cele două pahare aflate în mijlocul mesei, pe care acesta le bănui a fi pline cu Coca-Cola.

— Bea. O să te duc pe poarta principală de data asta.

Marcel se văzu nevoit să se supună. Resimţi mult mai puternic şocul trecerii; un vârtej dureros îi zdrobi oasele, ca într-o nouă naştere. Pentru scurt timp se simţi privit, cercetat, analizat bucată cu bucată de o privire atotputernică, după care regăsi pământul sub picioare.

— Suntem în Petrator, lumea lui Petre, anunţă Filimon. Pe aici intră majoritatea. Adică gloata, completă el dispreţuitor.

Marcel recunoscu zona din preajma Intercontinentalului şi, alături, Piaţa Universităţii. Dar distanţele păreau nereale, parcă mai mari. Foarte mulţi trecători, unii cu o aparenţă de normalitate, alţii cu înfăţişări bizare.

— Nu toţi reuşesc să-şi păstreze sau să-şi aleagă un trup complet, îl informă Filimon. Unii nu reuşesc să intre, alţii se destramă odată ce ajung aici. Dacă n-ai fi cu mine, ai avea mari probleme.

— Ce facem aici? întrebă Marcel sec.

— Aici primeşti prima lecţie! Dacă nu ai un îndrumător şi nu eşti capabil să-ţi fixezi o destinaţie anume, ajungi în centrul lumii lui Petre.

Nu-i răspunse, sesizând o derivă lentă faţă de Hotelul Dunărea. Deşi îşi promisese că va răbda orice pentru a da de urma lui Adrian, în acele momente bărbatul îşi simţea furia crescându-i peste măsură. Nu-i plăcea deloc faptul că nebunul îl juca pe degete.

— Cine sunt ei? Întemeietorii…, îl întrebă când Intercontinentalul ajunse în dreptul balconului universităţii.

— Nobilia, Petrei şi Matei, spuse celălalt, îndemnându-l să traverseze. Adevăratul lor merit nu e acela că au fost primii,

creatorii. Genialitatea lor a constat în aceea că n-au construit o simplă replică a realităţii, ci trei, fiecare în parte deosebită, concretizând cele trei concepte fundamentale: binele, răul şi ambiguitatea. Faţetele realităţii. Aici poţi alege fără greşeală care îţi este locul.

Se opriră în faţa intrării; Filimon îi făcu semn să se uite în jos, lângă trepte.

— Urmăreşte furnicile. Am făcut nişte semne. Ele ne marchează drumul spre domeniul meu. În lumea lui Matei…

Insectele mişunau şi în interiorul clădirii, până la etajul unul, în dreptul unei săli. Înăuntrul ei însă nu mai era niciuna. Doar rafturi înţesate de cărţi, acoperind pereţii. Marcel privi întrebător spre Filimon, dar nu primi decât un zâmbet chinuit drept răspuns. Îşi întoarse atenţia spre rândurile compacte de cărţi, oprindu-şi privirea pe un volum mare şi înnegrit de praf: *Lumea furnicilor*. Puse mâna pe carte, dar aceasta îi alunecă, lovindu-l peste picior.

— Bravo! îi strigă celălalt în ureche, iar el tresări când percepu schimbarea.

Se afla în faţa unei mici tonete galbene, a RATB-ului.

— Intri, sau ce?! se răsti la el vânzătoarea.

Filimon îl trase într-o parte, apoi deschise uşa tonetei şi-l împinse înăuntru. Încăperea se dilată brusc sub presiunea fumului, a luminii slabe şi groase şi a muzicii dezlănţuite.

— Asta e discoteca mea! ţipă Filimon pentru a se face auzit, apoi îl trase la o masă aşezată într-un colţ.

Înaintarea era foarte dificilă, pentru că ringul de dans ocupa toţi pereţii, inclusiv tavanul. Dansatorii, mai mult sau mai puţin dezbrăcaţi, se împleteau din toate părţile şi din toate direcţiile, într-un amestec greu de străpuns.

— A fost ideea mea! se lăudă Filimon, care urcase pe peretele din faţă, căpătând astfel o poziţie perpendiculară faţă de a lui.

Marcel păşi la rându-i pe perete; sub privirile sale, încăperea păru că se roteşte, aducându-l în picioare, alături de Filimon. Se aşezară la o masă din apropiere, aparent singura. În mijlocul ei se afla un mic bol cu jăratic, ale cărui flăcări subţiri se strângeau într-un ghem de foc, din ce în ce mai mare, cam la o palmă deasupra. Când ajunse la dimensiunea unui pumn zdravăn, bulgărele se sparse brusc, eliberând o pasăre aprinsă, care ţâşni ca o săgeată, pierzându-se imediat printre dansatori.

— Ingenios, nu? spuse Filimon, dar Marcel nu reacţionă, aşa că întinse pe masă o foaie de hârtie. Astea sunt Lumile, rupse el foaia în trei. Iar asta este Radharc! continuă după ce strânse bucăţile de hârtie într-un ghemotoc. Unul singur, dar cu trei feţe…

— Înţeleg, şopti Marcel. De aceea sunt posibile scurtăturile. Dar nu…

În timp ce o nouă pasăre de foc se năştea şi îşi lua zborul, o femeie de pe peretele alăturat se apropia de ei. Aproape că nu i se vedea chipul din cauza şerpilor subţiri care-i atârnau din cap, unduindu-se neîncetat. Desfăcându-şi haina de blană, ea începu să danseze chiar în faţa lui Marcel, frecându-şi fundul gol de obrazul său. Era exagerat de slabă şi-i simţea oasele zdrobindu-i pielea.

— N-o lua în seamă! îi şopti însoţitorul lui. Va renunţa repede. Asta dacă nu cumva te interesează, continuă după ce dansatoarea se depărtă. Toată lumea vine aici pentru distracţie fără limite. Totul e să nu cazi pe mâna nimfomanelor, zâmbi el cu subînţeles.

Marcel privi în jur la gloata care se agita încontinuu, dezordonat, de parcă fiecare avea alt ritm, altă melodie.

— E uimitor! şopti pentru sine.

— Poftim? A, la început n-a fost chiar aşa… Acum patru, cinci ani nu exista nici măcar jumătate din ceea ce e azi. Doar baza lăsată de creatori… şi puţinul făcut de primii veniţi. Cel mai mult s-a dezvoltat lumea lui Matei. Era şi firesc! Unii o numesc iad, sau Mateiad, prin opoziţie cu Paradisul Nobiliei.

— Dar ce rost are, la urma urmei? răbufni Marcel. La ce foloseşte toată această mare iluzie?

Ca de obicei, celălalt nu răspunse imediat. Începu în schimb ritualul umplerii pipei. Când termină de aşezat tutunul, întinse mâna spre o blondă care îşi unduia ostentativ trupul gol chiar lângă ei şi îi smulse câteva fire din părul pubian, pe care le îndesă apoi în pipă, spre stupoarea lui Marcel.

— Dă o savoare aparte, spuse el după ce trase un fum. Ce rost are?… Credeam că n-o să mai întrebi. Păi, Radharc poate face diferenţa dintre un om… un om adevărat, vreau să spun, şi restul, cei care trăiesc fără ţel, înşelându-se zi de zi că truda lor are un scop anume. Scuza şi pavăza lor e morala, binele societăţii. Aici poţi avea tot ce îţi oferă lumea reală, şi chiar mai

mult. Chiar nemurirea.

Marcel încercă să-şi ascundă dispreţul pentru vorbele mari, ce se voiau profetice. Pe de altă parte, se simţea pierdut în această lume nesfârşit de ciudată, dar pentru el înspăimântător de atrăgătoare. Bănuia că undeva în toate acestea se ascundea o capcană, alta decât cea a dependenţei. Şi încă nu aflase nimic despre fiul său.

— Gata cu lecţia a doua, anunţă celălalt, ridicându-se. Pregăteşte-te pentru următoarea.

Ieşiră în stradă, lângă chioşcul de bilete. Zona i se părea lui Marcel cunoscută, totuşi nu reuşea să-şi dea seama unde se afla. Şoseaua era intens circulată la acea oră şi zgomotul atât de obişnuit nu-i oferea niciun indiciu.

— Vezi? spuse Filimon, atrăgându-i atenţia către mijlocul străzii. E plin de cioburi acolo.

Marcel ridică din umeri, pentru că nu pricepea unde bate. Rămase pe loc, contrariat; celălalt aştepta ceva, dar el nu înţelegea ce anume. Privi mai atent spre partea opusă şi i se blocă răsuflarea când o zări pe Irina, care mergea agale alături de copii. Chiar atunci o maşină trecu peste cioburi, iar explozia roţii îl asurzi peste o clipă. Virând brusc, maşina intră pe celălalt trotuar, lovindu-i în plin pe cei trei.

— Nu se poate! sări Marcel, dar însoţitorul lui îl reţinu.

Auzea urletele mulţimii stârnite brusc şi, deasupra tuturor, plânsete de copil. Simţi în piept o arsură ca un ghem de foc; îl văzu pe Adrian disperat în mijlocul străinilor, în timp ce trupurile Irinei şi Adinei zăceau împrăştiate pe jos. Recunoscu acum Şoseaua Pantelimon şi locul în care i se destrămase familia.

— Cred că nu vrei să vezi mai departe, spuse Filimon, trăgându-l după el. Ceea ce s-a întâmplat sub ochii tăi este doar un exemplu. E vorba de ceea ce unii numesc „efect placebo”.

— Placebo?! repetă Marcel, încă marcat de cele petrecute.

— Exact. Dacă reproduci toate… sau, mă rog, aproape toate condiţiile care descriu un eveniment din lumea reală, există mari şanse ca acesta să evolueze identic şi aici. Dacă eşti suficient de abil, în felul acesta poţi afla informaţii foarte utile. Te-ai întrebat vreodată de ce sunt atât de mulţi câştigători la loterie în ultima vreme? Sau de ce unii miniştri demisionează subit?

Marcel nu-i răspunse. Şocul îi trecuse aproape complet şi

ajunsese acum într-o stare de apatie binefăcătoare. Îl urma pasiv pe Filimon spre Piaţa Delfinul.

— Dar altceva trebuie să reţii din această lecţie, reluă celălalt. Ghinionul… hazardul… sunt doar scuze pentru cei incapabili să-şi asume propria existenţă. De ce n-ai ridicat cioburile? se opri, întorcându-se spre Marcel, care îi evită privirea. Ai fi eliminat acea minusculă posibilitate şi ai fi evitat tragedia. Oricine ar fi putut să ia cioburile, dar nimeni n-a făcut-o!

Îşi reluă drumul. După câţiva paşi, scoase din buzunarul hainei un pachet de ţigări plin, pe care îl lăsă să cadă, trecând mai departe.

— Ce faci? întrebă Marcel, ajungându-l din urmă.

— Joc jocul zeilor: provoc soarta. Nu ştiu dacă va ridica cineva acel pachet. Nu ştiu dacă îl va fuma singur sau îl va împărţi cu prietenii. Ştiu doar că în una dintre ţigări am injectat nicotină pură.

Apărută ca din senin dintre maşinile parcate alături, potaia albă şi schiloadă se apropie şi mirosi pachetul. Marcel încremeni o clipă, apoi fugi înapoi şi zdrobi pachetul sub talpă, alungând câinele. Se întoarse agale, sub privirea nemulţumită a celuilalt.

— Nu asta vreau de la tine! Nu trebuie să-ţi pese de ei! Trebuie doar să pricepi cum merg lucrurile, oriunde ai de-a face cu oameni, şi să profiţi! Să fii unul dintre cei care stau alături de zei! Hai, vino, schimbă el subiectul. Acum mergem la mine.

Filimon îl călăuzi prin spatele clădirii pieţei, apoi intrară într-un magazin înjghebat din termopan, care vindea doar ouă. De acolo ajunseră într-un apartament vast, frumos mobilat.

— Să mergem în birou, îl ghidă gazda.

Biroul era o încăpere mare, pătrată, având în centru o măsuţă joasă cu trei scaune în jur. Pereţii erau acoperiţi aproape în totalitate cu vitrine mari, cu multe rafturi.

— E hobby-ul meu, comentă Filimon, arătând spre exponate.

O colecţie întreagă de ouă de toate mărimile, de la unele minuscule până la cele de struţ, mari cât capul unui copil. Aflate la mare preţ, singure într-un raft, se aflau resturile fosilizate ale unui ou de dinozaur.

— Deci, începu el după ce Marcel se aşeză, dacă îţi însuşeşti principiile care guvernează Radharcul şi reuşeşti apoi să le aplici în realitate, vei deveni un om liber, stăpân pe soarta sa, complet independent. Adică un om adevărat! Fac o mare greşeală cei

care cred că Lumile sunt doar o nouă distracţie. Radharc nu e o pură întâmplare, el reprezintă o nouă etapă a evoluţiei umane. Nu e un teren de joacă! ridică Filimon tonul. E un teren de antrenament, care te pregăteşte să înfrunţi lumea reală. Te învaţă să iei tot ceea ce ceilalţi îţi oferă fără să conştientizeze. Să fii stăpân într-o lume în care sclavia este autoimpusă.

— Şi dacă nu-mi doresc acest lucru? replică Marcel, care începuse să simtă o apăsătoare durere de cap. Dacă vreau doar să fiu ca ceilalţi… şi să mă laşi în pace?

— Uiţi că sunt Dumnezeul tău? Că te cunosc mai bine decât tine însuţi? Trecerea de la stadiul de individ din mulţime la cel de om este dureroasă, insuportabilă pentru cei mai mulţi. Dar merită pe deplin.

— Doar vorbe! spuse Marcel, aproape înecându-se, pentru că mişcările îi deveneau din ce în ce mai grele. Unde-i Adrian?

Înţelese că nu mai avea timp, că era tras înapoi în lumea reală. Se sculă cu un ultim efort, dar căzu imediat peste Filimon. Mai văzu geamurile sparte şi ouăle împrăştiindu-se în bucăţi, dar nu mai percepu decât o linişte suspectă în deplinătatea ei. Şi apoi o noapte totală.

— …mă-sii, toţi beţivii pe capul meu! Nu mai suport!

Era aceeaşi tânără din noaptea trecută, subţire şi spurcată la gură. În spatele tejghelei, un bărbat scund şi gras spăla în silă paharele.

5

Era blocul lângă care ajunsese cu Cato. Dacă exista cu adevărat o legătură între Lumi şi realitate, avea să-l găsească pe nebun aici, unde erau egali.

La una dintre scări zări o plăcuţă ce nu lăsa loc de îndoieli: „Cabinet de Psihiatrie. Doctor Costel Filimon. Ap. 28.” Ceva însă îi tăie elanul. Era prea multă lume în jur, prea multă agitaţie pentru acea oră a serii. Observă ambulanţa trasă în apropierea intrării şi doi brancardieri care aduceau o targă acoperită. De sub cearşaf se ivea un braţ livid, înveşmântat în alb, a cărui vedere îl făcu să se retragă, cu inima-n gât.

— Pereanu! Hei, Pereanu! se auzi strigat, dar nu se întoarse, ci o rupse la fugă pe lângă clădirea poştei.

— Stai! Stai, mă! interveni o altă voce.

Se strecură printre blocuri, convins că era urmărit, că era înconjurat. Tocmai pe când îşi făcea curaj să se uite în urmă, cineva îl placă, doborându-l la pământ.

— Mama ta! L-am prins, domn’ maior!

Încercă zadarnic să se zbată, cu faţa lipită de asfalt.

— Ridică-l! auzi ordinul, iar poliţistul se execută, forţându-l să se ridice. Ia te uită… Chiar Marcel Pereanu! Maior Miroiu! – şi îi băgă sub nas o legitimaţie. Poţi să-mi spui de ce ne-ai alergat în halul ăsta?

— …ăăă… m-am speriat! se bâlbâi Marcel, încercând să se calmeze.

— Şi ce cauţi în uşa lui Filimon? Ce treabă ai cu proaspătul răposat? Ce afaceri aveaţi voi de împărţit?

Îngălbeni la auzul confirmării că Filimon murise. Toate planurile lui se bazau pe Filimon, el trebuie că era cauza tuturor necazurilor sale, calea spre Adrian. Maiorul îl prinse zdravăn de braţ, apoi se întoarse spre poliţistul în uniformă şi-i făcu semn să plece.

— Vom face o plimbare cu maşina, şi dacă ne înţelegem s-ar putea să nu ajungi la secţie. Am auzit că ai prieteni buni acolo.

După ce ajunseră în strada principală, Marcel se lăsă urcat în maşina poliţiei. Maiorul era cu un cap mai înalt şi aproape de două ori mai solid decât el.

— O acoperire perfectă, îi şopti el lui Marcel, apoi porni motorul.

— Acoperire?
— Cabinetul lui Filimon era o casă de droguri. Cel puţin aşa cred… Legistul spune că, la prima vedere, a murit de congestie cerebrală. E foarte probabil să-i fi fost provocată dincolo. În Lumi.
Marcel încercă să nu pară surprins. Cu siguranţă că Miroiu ştia mult mai multe decât el.
— E cu putinţă?! Credeam că Filimon mi-a răpit fiul ca să mă forţeze să iau drogul.
— Nu e chiar aşa de simplu, oftă celălalt. Te-am filat ca să vedem cine te contactează. În Lumi însă nu avem niciun fel de autoritate. S-a încercat organizarea unor patrule, dar eşecul era previzibil. Ordinea nu există. N-ar fi aşa de rău dacă printre cei care ajung acolo nu s-ar afla tot felul de criminali. Ăştia încearcă să-şi creeze avantaje şi nu se dau înapoi de la nimic pentru asta. Iar răul se întoarce şi asupra noastră. Avem de-a face cu cei mai periculoşi. Singura soluţie pe care o avem e să eliminăm sursele de drog. Dar suntem prea puţini. Pentru că nişte idioţi din guvern au decis să ţină totul ascuns. Ca să aibă şi ei partea lor.
— Dar ce legătură am eu cu toate astea? prinse Marcel curaj. Eu vreau doar să-mi găsesc băiatul.
— Ce legătură? se strâmbă celălalt. Băiatul tău e bolnav, nu?
— E autist.
— Ştii din ce se face drogul? Substanţa de bază nu se poate sintetiza artificial, continuă el după ce Marcel negă. E o enzimă produsă de corpul uman, dar nu de toate corpurile, doar în sângele autiştilor se găseşte.
Marcel rămase fără glas, paralizat la gândul că Adrian era chinuit în vreun laborator clandestin, complet lipsit de apărare.
— Înţelegi acum? Asta poate fi legătura. Îţi dau drumul, cu condiţia să-mi raportezi imediat ce descoperi ceva. Eşti un fel de agent secret acum, rânji el. Să nu crezi că poţi să-mi tragi clapa! Cei de la Speciale nu glumesc!
După ce coborî din maşină, Miroiu îi strecură în palmă un mic pachet.
— Ai cinci doze aici. Se lipeşte pe braţ, ca un plasture. Îşi face efectul în două-trei minute. Şi în niciun caz nu le ai de la mine!
Marcel îşi strecură drogul în buzunar, apoi, rămas singur pe marginea străzii, privi deznădăjduit în jur.

Adriana tocmai se pregătea să plece când intră el pe uşă.

— Ce-ai păţit? îl întrebă ea, zărindu-i obrazul lovit.

— Nimic… un accident stupid, căută el ceva plauzibil.

Femeia îl prinse de mână, obligându-l să se supună examinării sale. Nu protestă, pentru că risca să işte discuţii suplimentare şi nu avea chef de aşa ceva în acel moment.

— Vino! – şi îl aşeză pe canapeaua din sufragerie.

După ce se întoarse cu trusa medicală, începu să-i cureţe rănile căpătate la contactul cu asfaltul. Aşa cum stătea aplecată, Marcel îi simţea pieptul mişcându-se ritmic şi-şi spuse că avea sâni mari, mai mari ca ai Irinei. Strânse din dinţi, mustrându-se pentru gândul său.

— Hai, că nu doare chiar aşa! râse Adriana.

Când o întâlnise prima oară nu-i stârnise interesul, pentru că, alături de Irina, nici nu se punea problema. Soţia lui avea ceva anume care îl atrăsese, nu atât frumuseţe, cât un farmec aparte, o delicateţe irezistibilă pentru el. Nici măcar nu se gândise că ar putea atrage atenţia unei femei ca Adriana, dezinvoltă, puternică, inteligentă şi dominantă în relaţiile cu ceilalţi. Un adevărat magnet pentru bărbaţi.

— Nu cred că Irina ar vrea să te vadă aşa! îl cicăli ea. Eşti prea neglijent… Gata! Într-o săptămână nu se va mai cunoaşte.

O urmări cum se îndepărtează, mersul ei stârnindu-i porniri contradictorii. Era totuşi prea devreme pentru sentimente, încă mai jinduia după Irina. Parcă i se revolta tot corpul, cerând prezenţa ei.

— Cred că poimâine am să mai trec, auzi glasul Adrianei din bucătărie. Acum ar fi bine să te odihneşti…

Îi urmă sfatul, lăsându-se să cadă în patul din dormitor, acum prea mare pentru el singur. Avea impresia că moartea lui Filimon ar fi trebuit să-i simplifice situaţia, dar nu întrevedea nicio schimbare în bine câtă vreme nu-l găsea pe Adrian. Îi părea rău că nu insistase să afle şi alte detalii de la Miroiu.

Gândurile i se amestecară treptat, ameţindu-l, atrăgându-l într-un somn greu. Acesta dură însă foarte puţin, până simţi îmbrăţişarea trupului cald şi moale.

— E în regulă, Marc! îi şopti Adriana.

Marcel îngheţă pentru o clipă. Nu ştia dacă totul se întâmpla

în vis, în realitate sau datorită drogului. Dar nu avea de gând să se opună în niciuna dintre variante, acum i se părea firesc. Se lăsă copleşit de dorinţa ei, unindu-şi în întuneric corpurile goale.

Adriana se mişca teribil, îi anticipa fiecare dorinţă, îi satisfăcea fiecare simţ. Deasupra lui, îl conducea spre nebănuite limite ale plăcerii, storcând totul din el. Marcel gemu. Era prea bine ca să fie real, prea real ca să fie un vis.

— Niciodată nu m-ai plăcut, spuse ea, întinzându-se lângă el.

Lumina slabă a unui felinar ce răzbătea de afară prin fereastră îi atingea chipul, evidenţiindu-i albul strălucitor al ochilor, în contrast cu irişii negri, dilataţi la maximum.

— Nu-i adevărat… Îmi placi… foarte mult…

— Mereu te stânjenea prezenţa mea. M-ai suportat doar pentru că amândoi ţineam la Irina. Dacă n-ar fi fost ea, aş fi încercat să te seduc.

Bărbatul se întoarse spre ea, încercând s-o privească mai bine. Îi simţea corpul lipit de el, îi simţea mirosul puternic şi-i bănuia gândurile. Zâmbi pentru sine.

— Adriana, eşti exact cum îmi doresc… lângă mine, pasională, înţelegătoare, superbă. Pentru că sunt în Radharc. Nu ştiu cum… Eşti rezultatul dorinţelor mele!

Femeia se ridică pe jumătate, protestând:

— Te înşeli! Spun ceea ce gândesc. Te iubesc… şi-ţi e teamă. Crezi că Irina ar vrea să-ţi opreşti viaţa din cauza morţii ei? O cunosc prea bine ca să ştiu c-ar dori să mergi mai departe.

— Aşa e. Asta mă macină. Dar tu, cea reală, nici măcar nu te gândeşti…

Adriana se lăsă încet peste el, acoperindu-i gura cu săruturi. Se opri apoi pentru a-i şopti:

— De ce crezi că mă chinuiesc să-ţi atrag atenţia? Aş putea doar să te ajut cu bani, şi atât, să-ţi plătesc o menajeră, o femeie…

O cuprinse în braţe, rostogolindu-se apoi peste ea. Trupul fierbinte şi primitor îi veni în întâmpinare, sorbindu-l parcă. Brusc încăperea se lumină, oprindu-le avântul.

— Cum?! Voi doi?!

În uşa larg deschisă stătea Irina, atât de surprinsă, încât aproape că o scăpase din braţe pe Adina. Răsucit pe jumătate spre ele, bărbatul căută zadarnic un cuvânt care să lămurească situaţia. Într-o fracţiune de secundă, chipul femeii trecu de la

uimire la tristeţe. Durerea îi înnegri faţa, împietrind-o parcă. Strângându-şi fetiţa la piept, se retrase trântind uşa, lăsându-i într-un întuneric complet.

— Irina! Nu…

Se îndreptă spre uşă, bâjbâind în beznă.

— Ce faci? Sunt moarte, Marc!

Vorbele Adrianei îl opriră, paralizându-l pentru câteva clipe. Lampa de pe noptieră se aprinse, dezvelind dormitorul în culori calde, moi. Marcel simţi cum pulsul îi revine la normal, iar mintea i se limpezeşte.

— E normal să ai remuşcări, spuse ea cu blândeţe. Imaginea lor e încă foarte prezentă pentru tine şi imaginaţia…

— Dar tu? se întoarse spre Adriana. Eşti tot o închipuire?

— Poate, răspunse ea cu voce scăzută. Dar sunt închipuirea unei persoane vii, care ţine la tine. Hai, vino! – şi îşi trecu mâna printre picioarele larg desfăcute. Vino aici!

Bărbatul se apropie cu un pas, dar apoi se opri, lăsându-se să cadă în genunchi. Cine îi juca această farsă? Cine îl drogase şi îl chinuia în continuare?

— Vino! repetă Adriana poruncitor. Şi Irinei îi plăcea aici.

— Ce?! tresări Marcel, holbându-se în picioarele ei, apoi la faţa ei, devenită rece, provocatoare.

— Eşti atât de naiv, Marc! îi zâmbi femeia. La început am crezut că bănuieşti ceva. Că o vrei pe Irina doar ca să-mi faci în ciudă. Apoi am crezut că doar nu mă suferi. Acum înţeleg că pur şi simplu ţi-e frică. Te temi de mine.

Bărbatul se ridică, privind-o fix, hipnotizat. Mai făcu un pas, până la marginea patului.

— Hai! Vino la mine! Pot face din tine un bărbat adevărat.

Marcel închise ochii pentru o clipă, apoi se desprinse, retrăgându-se.

— Am altceva mai important de făcut! refuză el, îndreptându-se spre uşă.

— Dacă de răzgândeşti, auzi în spatele său, poţi să mi-o tragi oricând.

Părăsi apartamentul cu grijă, concentrându-se asupra fiecărei mişcări. Nu dorea să aibă parte de cine ştie ce schimbare-surpriză. În faţa blocului dădu peste Cato, care-l întâmpină grăbit.

— Credeam că nu mai apari odată! Filimon e mort! îl anunţă

blondul, aşteptându-i reacţia.
— Ştiu. E mort şi în realitate.
Tânărul îi făcu semn să meargă.
— Ceva îmi scapă, reluă el. Un Diavol nu se lasă eliminat aşa uşor…
— Şi cineva m-a drogat din nou! izbucni Marcel. Cine?
— Filimon era doar o marionetă, altfel nu se explică. E mai rău decât credeam. Să mergem la mine, acolo putem sta liniştiţi.
În timp ce-l urma printre blocuri, Marcel îşi aminti de Adriana şi de chinul la care era supus de fiecare dată când ajungea în Radharc.
Se opri, făcându-l atent şi pe Cato. Prin faţa lor trecea cu ciudatul său mers câinele mic, alb şi schilod.
— Ciudăţenia asta o văd mereu.
Când ajunseră în bulevard, se înghesuiră amândoi într-o cabină telefonică, iar când ieşiră de acolo ajunseră în faţa unei vile din cartierul Primăverii. Nu intrară pe uşa principală, ci prin lateral, acolo unde era garajul.
— Iată domeniul meu! arătă tânărul cu mândrie încăperea mare, aproape pătrată.
Bărbatul aruncă o privire fugară în jur, după care se uită consternat la peretele lipsă, acolo unde ar fi trebuit să fie uşa prin care pătrunseseră.
— Ce-i asta? arătă el spre imaginea străzii.
Cato zâmbi misterios, apoi se aşeză într-unul dintre cele trei fotolii largi care umpleau centrul camerei. După ce luă loc şi Marcel, blondul răspunse:
— Cei de acolo nu ne văd. E un Navigator automat. Spionul ideal! Din păcate, acţionează doar în locurile publice şi doar în lumea asta. Ce n-aş da să am hărţile!
Marcel se lăsă purtat în incredibila plimbare; oamenii treceau la doar câţiva paşi distanţă, unii chiar drept spre ei, dispărând din imagine la impactul cu planul virtual. Navigau ca într-un vehicul lipsit de dimensiuni, strecurându-se oriunde doreau.
— Cum faci asta? Tu l-ai creat?
— Aş vrea eu să fiu în stare de aşa ceva! răspunse Cato, în timp ce prin faţa lor se perinda Palatul Parlamentului, în toată monstruozitatea sa. L-am furat… Domeniul ăsta, continuă văzând reacţia lui Marcel, l-am furat de la un creator din Petrator, destul de renumit, de altfel.

— Cum e cu putinţă? Nu înţeleg…

Tânărul îi răspunse numai după ce imaginea se fixă asupra unui ring circular, unde trei musculoşi plini de sânge se luptau cu o violenţă extremă.

— Ador luptele în trei! Ele descriu cel mai bine postura noastră de aici. Cum am furat domeniul? E ceva natural… şi teoretic simplu. Am distrus, în lipsa proprietarului, toate balizele şi le-am înlocuit cu ale mele. Ca şi când aş fi schimbat yala de la uşă. Sau mai degrabă uşa cu totul.

Bulversat, Marcel încercă să-şi reordoneze informaţiile. De câte ori credea că înţelege Radharcul, ceva nou, mai şocant, îl dădea peste cap.

— Deci… toată lumea fură?

— Cum toată lumea? îl repezi tânărul. Numai cei pricepuţi. Hoţii. Dar asta face Lumile să fie atât de dinamice… forţează Creatorii să lucreze tot mai mult.

Marcel aprobă dând din cap. În fond, cam tot aşa mergeau lucrurile şi în realitate.

— Există Navigatorii, Creatorii şi Hoţii, spuse el.

— Şi Informatorii, completă Cato. Cei ca Neli. Şi Luptătorii. Patrulele nu e cazul le punem la socoteală. Iar cel care este un bun Navigator, bun creator, bun hoţ, bun luptător şi bun informator poate deveni un Maestru al Lumilor. Ei au feţe schimbătoare, au propriii lor discipoli, propria zonă de influenţă… un fel de mafie personalizată. Cochetez puţin cu ideea de a deveni unul dintre ei, se destăinui tânărul. Dar e vorba în primul rând de foarte multă voinţă şi talent…

Privindu-l pe blond cum descrie Radharcul, bărbatul se simţi copleşit de lumea aceasta nebună.

— Dar Diavolii? Ei ce sunt?

— Diavolii…, spuse Cato gânditor. Sunt tot nişte Maeştri, dar învăluiţi în mult mai mult mister. Îşi recrutează adepţii cu forţa, direct din realitate. Un Diavol nu are aliaţi. Filozofia lor e agresivă, îşi doresc formarea unui fel de… supraom. Tocmai de aceea sunt aşa de periculoşi.

Unul dintre cei trei luptători din ring căzuse definitiv, cu capul sucit la spate, şi întrecerea se termină în urletele publicului. Marcel se întoarse întrebător spre blond.

— Există doar învinşi în astfel de lupte, îl lămuri Cato. Ceilalţi doi au avut doar norocul de a supravieţui. Fiecare luptă pentru

sine.

— Putem merge în casa lui Filimon? Poate vreun indiciu ne va duce spre Adrian…

Imaginile se schimbară brusc, oprindu-se la intrarea blocului în care locuise Filimon.

— Doar până aici, zise tânărul. Dar la ce te gândeşti?

— Nu ştiu… Individul era obsedat de ouă. Ar putea fi ăsta semnul lui? întrebă Marcel, luminându-se la faţă Trebuie să fi lăsat nişte urme… nişte markeri.

În faţa lor spaţiul se derulă rapid, de parcă ar fi gonit cu un turboreactor prin mijlocul cartierului. De o parte şi de alta a aleii înguste se înghesuiau tonetele vânzătorilor de ouă din marginea pieţei.

— Ouă, mormăi Cato. La ce ne-ar folosi?

— Ai văzut? Acolo, în dreapta!

Pe uşa unei mici rulote era prins un afiş care, în locul obişnuitei liste cu preţuri, anunţa: „Avem ouă.”

— Da, un anunţ pentru un lucru atât de evident, aprobă blondul, poate fi un marcaj. Nu putem afla decât într-un singur fel.

Se ridică şi din câţiva paşi ajunse în piaţă, apoi se întoarse spre Marcel şi-i făcu semn cu ochiul. Bărbatul, care urmărise totul cu gura căscată, se apropie cu grijă de zona de trecere. Mai privi o dată pereţii încăperii, apoi întinse mâna neîncrezător. Şi-o retrase speriat când lovi şoldul masiv al unei gospodine. Femeia tresări şi, după ce se uită furioasă în jur, plecă mai departe bombănind ceva neinteligibil.

— Hai odată! strigă tânărul după el.

Marcel păşi hotărât de data aceasta, ajungând imediat lângă Cato.

— Ceva nu-mi miroase a bine, şopti acesta, uitându-se fix prin geamul în spatele căruia nu se vedea nimic.

Marcel trase de uşa rulotei, care se deschise fără probleme. Cato intră împreună cu el. De o parte şi de alta, străjuiau câte patru hojmalăi, pe ale căror busturi dezgolite se reflectau fâşiile de lumină roşie.

— Nu-i a bună! îi strigă blondul în ureche, încercând să acopere muzica dezlănţuită.

Coborâră treptele acoperite cu o mochetă zgrunţuroasă şi se amestecară printre dansatori. Se retraseră în cele din urmă

lângă bar, sprijinindu-se de scaunele exagerat de înalte.

— Din partea casei! le oferi de băut barmaniţa, o negresă care-şi etala cele două rânduri impunătoare de sâni.

După ce aceasta se îndepărtă, Cato îi atrase atenţia:

— Să nu bei nimic! Am intrat într-o capcană… Priveşte-i!

Marcel, care reuşise între timp să-şi obişnuiască ochii cu luminile chinuitoare, sabotate de valurile groase de fum, cercetă dansatorii, care, în marea lor majoritate, se mişcau greoi, mai mult zbătându-se. Câţiva dintre ei se târau chiar printre picioarele celorlalţi.

— Oglinda aceea e probabil un geam, îi arătă tânărul. În spatele lui sunt pariorii. Ăia de la uşă sunt Luptători. Nu lasă pe nimeni să iasă. Vor dansa până la moarte.

— Nu pricep. La un moment dat li se va termina drogul şi…

— În asta constă capcana! îl întrerupse Cato. Aici percepţia timpului este dilatată la maximum. Vom sta aici o eternitate până va trece efectul drogului, înţelegi? În mod normal…

Se opri; amândoi observaseră cum venea drept spre ei una dintre gorilele de pază.

— Voi nu dansaţi? îi întrebă când ajunse lângă ei, aparent amabil.

— Poate mai târziu, răspunse Cato, încercând să pară relaxat. Deocamdată muzica e…

Pe negândite, hojmalăul îi ridică pe fiecare în câte o mână, apoi îi aruncă în mulţime. Braţele sale aveau consistenţa metalului.

— Fă-i pe plac! îl sfătui blondul după ce se ridicară dintre cei pe care îi doborâseră fără voie.

Marcel începu să danseze, pierzându-se printre ceilalţi, împreună cu Cato. După ce ajunseră în centru ringului, îl întrebă:

— Cum scăpăm de aici?

— Nu ştiu… Singurul lucru care-mi trece prin cap e să spargem oglinda. E ceva ce nu înţeleg… De ce te-ar fi aruncat Diavolul aici? E clar că el a vrut să găseşti pista asta!

Se deplasară încet, ţinându-se cu greu unul pe lângă celălalt. La un moment dat, un strat des de fum înecăcios îi bară calea lui Marcel, despărţindu-l de blond. Nu observă că cei din jur să retrăseseră, lăsând un gol lângă el. După primul pas străpunse valul cenuşiu, dar nu mai reuşi să-l facă pe al doilea. Aerul

devenit brusc dens, incredibil de dur, îl prinse ca într-o cămaşă de forţă, obligându-l să devină parte a mişcării lui. Deschise gura să strige, însă fire aspre de nisip îi înfundară gâtul adânc, până în plămâni. Nu mai vedea şi nu mai auzea nimic din cauza fumului ce-l ţinea captiv, smucindu-l prin schimbări rapide ale consistenţei sale. Secundele de sufocare se derulau cu greutate, accentuându-i spaima, spaima de a nu-l mai găsi niciodată pe Adrian, de a nu-şi mai aminti niciodată la Adina, de a nu mai visa niciodată la Irina.

O lovitură puternică în piept îl făcu să scuipe toată mizeria din el. Următoarea sparse complet zidul din jur, destrămându-l în nori mici de aer murdar.

— Trebuie neapărat s-o ştergem de aici! îi strigă Cato în ureche, târându-l după el. Altfel…

Când ajunseră în cealaltă parte, le ieşi în întâmpinare un alt Luptător. Înainte de a putea reacţiona, Marcel se trezi aruncat la pământ. Se ridică cu greutate; deja erau înconjuraţi de vreo patru-cinci.

— Ori vă întoarceţi la dans, ori o păţiţi rău de tot! se răsti unul postat în faţa lui Cato.

Tânărul se întoarse pe jumătate, ca pentru a se înapoia în ring, dar apoi se răsuci fulgerător, izbindu-l în plină figură. Adversarul îşi pierdu echilibrul şi în aceeaşi clipă capul lui Cato se dilată, despicându-se în două, evitând astfel pumnul care îi ţintise faţa. Marcel se retrase în locul liber lăsat de dansatorii care se fugeau în partea opusă călcându-se în picioare. Muzica stridentă continua să acopere strigătele din jur şi zgomotul luptei.

Braţele lui Cato se dublau pentru fracţiuni de secundă, parând şi lovind nimicitor acolo unde nimeni nu se aştepta. Cercul Luptătorilor se strângea însă de fiecare dată la loc, nelăsând umbră de îndoială asupra rezultatului final. Erau unsprezece cu toţii, iar membrele lor căpătaseră forme de arme dure, tăioase.

— Poţi şi tu! îi strigă tovarăşul său, după care sări, rotindu-se în aer şi împărţindu-şi picioarele în toate direcţiile. Sparge geamul! îl îndemnă după ce ateriză lângă el.

În clipa următoare blondul dispăru de lângă el, năpustindu-se în cel mai apropiat adversar, un uriaş roşcat, căruia îi seceră picioarele. Depăşit de uluitoarea desfăşurare a mişcărilor din jur, Marcel sesiză abia în ultima clipă pumnul-ciocan ce-i era

destinat. Îl evită doar parţial; impactul îl trimise la podea, străbătându-i tot corpul. Văzu apoi piciorul-coasă ce se prăvălea spre el căutându-i gâtul şi reuşi să se rostogolească la timp. Al treilea braţ, apărut ca o scânteie din umărul său, îl ajută să pareze următoarea lovitură. Se rostogoli încă o dată, în timp ce Luptătorul se prăbuşea lângă el, doborât de scaunul pe care îl primise în ceafă.

— Geamul! auzi strigătul disperat al lui Cato.

Înşfăcă scaunul metalic şi, sărind cu toată puterea, izbi oglinda uriaşă, ce ocupa jumătate din perete. Simţi impactul în toate oasele, după care urmări cum miile de cioburi cresteazā aerul. Prin golul apărut întâlni feţele spectatorilor, care treceau de la uimire la panică. Ca la un semn, toată gloata captivilor se năpusti spre ieşirea creată, măturând ca un val Luptătorii. Cato se înălţă deasupra tuturor, printr-un salt care-l aduse aproape de Marcel.

— Hai! gâfâi el, trăgându-l dincolo.

Îi urmară pe pariorii care fugeau fără să se mai uite în spate, străbătând nişte culoare lungi şi înguste, foarte prost luminate. Ultima uşă prin care trecură îi scoase drept pe peronul gării.

— Cum te simţi? întrebă tânărul după ce se amestecară printre călători.

Nu-i răspunse; încă simţea presiunea adrenalinei din corp. De-abia când părăsiră Gara de Nord, ieşind pe Dinicu Golescu, îşi recăpătă suflul.

— Aşa luptă un Maestru?

— Mult mai bine! zâmbi celălalt. Ce-ai văzut e doar un stil. Am avut mare noroc că dobitocii ăia aplicau doar metodele clasice de luptă. Dar tot nu pricep de ce ţi s-ar fi întins o cursă.

Marcel se uită lung la el, apoi spuse:

— Dar tu? N-ai duşmani? Filimon spunea că eşti…

— Cum?! exclamă blondul, oprindu-se şi strângându-l de braţ. Ştia de mine? Asta explică tot. De ce nu mi-ai spus? Ce-a fost în capul tău?

Marcel nu-i răspunse. Toată agitaţia îl solicitase la maximum, iar acum simţea cum îi vuieşte capul. Cato îi observă slăbiciunea şi îl ajută să se aşeze pe asfaltul crăpat. Marcel trase aer în piept, apoi o durere liniştitoare îi cuprinse tot corpul.

Şedea în bucătărie, mâncând din ceea ce îi adusese Adriana. Se bucurase enorm când femeia intrase pe uşă, smulgându-l din gândurile sale. Îi povestise pe nerăsuflate tot ce păţise, sărind, bineînţeles, peste întâlnirea lor din Radharc. Nu avea rost să-i dezvăluie roadele imaginaţiei lui bolnave.

— Un lucru nu pricep, spuse ea, aşezându-se la celălalt capăt al mesei. Cum de apare mereu individul ăsta… Cato.

Ridică privirea spre Adriana, dar îi ocoli ochii. Nu avea puterea să o înfrunte direct, marcat încă de senzaţiile pe care le trăise alături de imaginea ei.

— Cato? repetă el. Nu m-am gândit… Apare mereu când am nevoie de ajutor. Nu ştiu cum de mă găseşte întotdeauna. Crezi că…

— Nu ştiu. Dar e cel puţin suspect. Gândeşte-te… Cel mai simplu mod de a face o persoană să te asculte…

— Este acela de a-i câştiga încrederea, completă Marcel, tot mai încordat. Ticălosul! Ce uşor m-a dus!

Adriana se ridică, apropiindu-se. Fiecare mişcare pe care o făcea îl obliga să vizualizeze imagini ale trupului ei gol.

— De Adrian ai aflat ceva? întrebă ea, oprindu-se lângă el.

— Nicio veste încă.

— Fii tare! îl încurajă ea. Trebuie să plec acum. Am de văzut o prezentare în seara asta.

Bărbatul se ridică pentru a-i primi sărutul de bun-rămas şi de data asta îi răspunse şi el, îmbrăţişând-o. Adriana suspină uşor, trecându-şi degetele prin părul lui. Apoi se desprinse şi îl privi fix în ochi preţ de câteva clipe.

— Ai grijă! şopti înainte de a ieşi.

Marcel rămase privind lung în urma ei. Era prea confuz pentru a putea judeca limpede, dar trăia sentimentul că între ei doi ar fi putut fi ceva. Dacă Diavolul, oricine ar fi el, n-ar fi alterat totul înainte de a începe.

— Cato? rosti pentru sine.

Avea toate motivele pentru a se întoarce în Lumi. Dorea informaţii, dorea adevărul. Îl dorea pe Adrian înapoi.

Se îndreptă spre dormitor, acolo unde ascunsese drogul. Desfăcu o doză, dar înainte de o aplica începu să scotocească pe dulap, acolo unde ţinea Irina cutia cu fotografii. Alese una în

care erau ea şi copiii şi alta mai veche, în care stătea alături de Adriana. Abia după aceea îşi aplică plasturele pe antebraţul stâng. Se întinse pe pat, închise ochii şi se concentră. Trebuia să ajungă în lumea Nobiliei. Trebuia să o găsească pe Neli.

La început nu percepu nicio schimbare. Stătea întins, în linişte. Dar înţelese apoi că plutea, că patul dispăruse de sub el. I se destrăma trupul, Radharc aspirându-l ca pe un nor de fum. Văzu trecerea ca pe o rotire dementă, a cărei forţă smulgea fiecare părticică a trupului său şi o arunca dincolo, cât mai departe.

Când zări intrarea la Calul Bălan, teama îi dispăru complet. Dură câteva momente până când corpul îi căpătă consistenţă, apoi intră. Nu trebui să caute, femeia cea mică şi negricioasă era chiar lângă uşă.

— Am nevoie de nişte informaţii, o abordă el direct. Am nişte poze şi…

— Cu ce plăteşti? îl întrerupse ea rece.

Bărbatul se blocă. Nu se gândise la acest aspect şi nu vedea nicio ieşire. Văzându-i încurcătura, faţa lui Neli se destinse într-un zâmbet.

— O partidă de sex? sugeră ea.

După primul moment de surpriză, Marcel încercă să-i judece oferta. Cât de rău putea fi? Nu mai apucă să dea un răspuns, pentru că expresia de pe faţa ei se schimbă brusc, sugerând satisfacţie.

— Carmen, ţine-mi locul! strigă femeia spre cineva din cealaltă parte a localului, apoi îl trase după ea.

După ce ocoliră toată sala pătrunseră într-o cămăruţă îngustă, separată doar de o draperie de velur şi ocupată aproape în întregime de o saltea întinsă pe jos. Fără vreo introducere, ea îi desfăcu pantalonii, apoi îl împinse pe saltea, aşezându-se deasupra. Lucra metodic, ritmic, căutând maxima satisfacţie. Trupul său mic, subţire, băieţos îşi căuta conştiincios plăcerea. Marcel îşi fixă privirea pe sânii mici, aproape insesizabili, aşteptând sfârşitul.

— OK! spuse femeia, ridicându-se. Acum putem trece la afaceri… Apropo, ştii care e marele avantaj aici, în Lumi… Că nu eşti niciodată pe stop! – şi izbucni într-un râs scurt, ciudat de strident.

Bărbatul îşi încheie pantalonii, apoi îi întinse fotografiile.

— Poţi găsi în vreun dosar…

— Ce dosar? îl repezi Neli, care îşi recăpătase deja răceala caracteristică. Un Informator are totul aici! arătă ea spre propriu-i cap, apoi îi smulse prima fotografie din mână. Ce-i asta? Doi morţi şi-un câine?

— Poftim? tresări Marcel, privindu-şi mai de aproape familia.

— Asta văd aici, omule. Două cadavre în descompunere şi un câine alb, prăpădit.

Bărbatul socoti repede alternativele, dar nimic nu părea să se lege.

— Înţeleg, fetele sunt moarte… dar fiul meu? Cum să fie un câine?

— Amice, eu asta văd! Un câine mic, alb şi cu picioarele din spate rupte.

— Cum? Dar fiul meu…

Brusc înţelese.

— Fiul meu e autist! Are drogul în sânge şi…

Femeia ridică mâna, făcându-i semn să se oprească.

— Autiştii au un fel imunitate naturală în majoritatea cazurilor. Nu ajung în mod voluntar aici, doar în anumite condiţii. Cred că pot lua o formă…

— Un câine! conchise Marcel, apoi îi întinse cealaltă fotografie. Pe femeia asta o ştii? arătă el spre Adriana.

Neli o măsură cu atenţie, apoi negă dând din cap.

— Dacă a fost vreodată aici, n-a avut înfăţişarea asta. Oricum, bună bucată!

Pe Marcel îl copleşea deznădejdea. Îşi puse pozele la loc în buzunar, pregătindu-se să plece.

— Dar Cato? Ce ştii despre Cato?

— E un bun public, răspunse ea. Toată lumea îl cunoaşte pe Cato. Chiar a fost pe aici ceva mai devreme. Cred că s-a dus la cursele de hipopotami. Ajungi uşor acolo, dacă ieşi prin spate.

Vizibil nemulţumit, bărbatul strânse din dinţi. Se simţea păcălit.

— Bine… Uite cum facem, spuse Neli după ce cumpănise puţin. Dacă vrei să afli mai mult, vom întreba Oracolul.

Fără să aştepte acceptul lui, ridică într-o parte salteaua pe care stătuseră, dând la iveală nişte trepte spre subteran. Marcel ezită câteva clipe, apoi începu să coboare. Femeia îl urmă, acoperind intrarea. În bezna lăsată, el îi simţea în spate

răsuflarea slabă şi, cu o strângere de inimă, îşi spuse că nu mai poate da înapoi. Când nu mai găsi nicio treaptă sub tălpi, Neli trecu lângă el, prinzându-l de braţ.

— Vino! şopti ea, ghidându-l.

Întunericul slăbi treptat, cu fiecare pas, dezvelind catacombele largi în care se aflau. Zgomotul de apă curgând slab, dar persistent, şi duhoarea grea, ameţitoare, îi conduceau tot mai adânc. Ea îi indică un obiect mare, încă greu de desluşit, care se ivise în faţa lor. Doar când ajunseră lângă el reuşi Marcel să-l vadă suficient de bine. Era un fel de divan gelatinos, pulsând uşor din când în când, emanând mirosul acela apăsător care se împrăştiase peste tot.

— Am ajuns! anunţă Neli, eliberându-i mâna.

Se întinse pe spate, puţin oblic, şi, sub ochii lui, se scufundă în masa cărnoasă. Apoi corpul începu să i se umfle lent, absorbind materia în care se afla. Marcel se văzu nevoit să se retragă pentru a face loc trupului în expansiune. Când procesul încetă, doar capul femeii îşi mai păstra dimensiunile normale, deşi se buhăise, aproape ştergându-i trăsăturile feţei. Trunchiul căpătase dimensiuni considerabile, în timp ce picioarele arcuite, cu forme uriaşe, se desfăcuseră larg, ca o boltă.

— Poţi pune doar trei întrebări! spuse răspicat noua creatură. Fără alte comentarii. Ai grijă cum le formulezi. Acum trebuie să intri acolo! – şi îşi arătă pântecele.

Bărbatul privi neîncrezător, dar indicaţia nu-i lăsa loc de întors, aşa că se apropie de colos şi, sprijinindu-se de coapsele imense, îşi puse capul între ele.

— Împinge! auzi porunca. Împinge cât mai tare!

Apăsă, închizând ochii şi aşteptându-se la ce era mai rău. La început nu se întâmplă nimic, aşa că se încordă din toate puterile. Brusc, carnea se deschise ca o gură flămândă, iar buzele îl sorbiră scurt până la umeri. Un lichid fierbinte îi pătrunse cu forţa pe nări, pe gură, în urechi şi în ochi, amorţindu-i instantaneu corpul, eliminându-i orice reacţie.

— Aştept prima întrebare! auzi din sine însuşi, devenit acum totuna cu oracolul.

Gândurile i se jucau de-a valma, fiecare vrând să iasă la suprafaţă, dar, cu un efort de concentrare, reuşi să-şi lege vorbele mute.

— Când… îmi voi găsi fiul? îşi formulă el prima întrebare,

sperând că astfel va obţine răspunsul cel mai clar.

— Foarte curând, îşi răspunse tot el, dar cu o voce străină, mult mai gravă.

O clipă vru să se revolte, nemulţumit de modul în care i se răspunsese, dar apoi renunţă. Certitudinea că regăsirea avea să se întâmple îl umplu de bucurie, dându-i curaj pentru următoarea întrebare.

— Cine e Cato?

— Cato e cu totul altceva decât ceea ce pare.

Ar fi înjurat dacă s-ar fi simţit în stare; era însă vina lui că nu era capabil să găsească întrebarea cea mai bună. Mintea îi rula la capacitate maximă, dar parcă nu-i mai aparţinea.

— Cine e Diavolul care mă chinuie?

— Este cineva cunoscut şi apropiat ţie, veni răspunsul, la fel de evaziv.

Simţi dintr-odată cum se rup legăturile, cum i se goleşte trupul. Durerea insuportabilă îl împiedica să urle, în timp ce convulsiile uterului îi sfărâmau oasele capului. Presimţi cu groază încordarea care urma, apoi presiunea enormă îl lovi ca un val, aruncându-l afară.

Ţipătul i se opri într-o tuse sfâşietoare. Scuipă lichidul din plămâni şi reuşi să tragă în piept prima gură de aer. Înghiţi din nou, cu poftă, duhoarea din jur, apoi îşi şterse faţa murdară de sânge.

— Să mergem acum, şopti Neli, care îşi revenise complet între timp.

Ridicându-se din balta în care zăcea, Marcel o urmă cu paşi încă nesiguri. Îşi aminti, ca un fulger, profeţia oracolului: îşi va regăsi fiul! Chinul meritase.

Ajunşi sus, părăsiră camera şi se despărţiră.

— Hei! strigă Neli în urma lui, făcându-l să se întoarcă spre ea. Te vinzi cam ieftin, amice.

Nu-i răspunse, căutând din priviri ieşirea spre locul în care plecase Cato. De sus se auzeau ovaţii, semn că o Floare-fecioară tocmai născuse. Pe el îl mâna dorinţa de a termina odată cu toată această şaradă, de a-l confrunta pe Diavol cu adevărul. Cu orice risc. Se simţea plin de încredere; indicaţiile oracolului, chiar dacă imprecise, îi confirmau bănuiala.

Culoarul îngust, cu pereţi reci, plini de umezeală, îl conduse până în dreptul unei uşi metalice. Trecu dincolo de ea,

neîmpiedicat de nimeni, păşind în mijlocul unei terase circulare destul de mari, în jurul căreia bănui existenţa unei piste de alergări, pentru că cei mai mulţi dintre cei de acolo stăteau pe margine, împiedicându-l să vadă mai departe.

— Hei! Aici, Marcel! auzi vocea lui Cato, care, aşezat la o masă, îi făcea semne.

Se îndreptă spre el încet, încercând să-şi domolească bătăile inimii.

— Neli te-a trimis aici? îl întrebă tânărul după ce luă loc alături.

Marcel aprobă din cap, apoi privi împrejurimile. O breşă temporară în zidul de spectatori îi permise să vadă alergătorii, bărbaţi şi femei, îngrozitor de graşi, care se târau goi pe pista de noroi. Şi nişte hipopotami ar fi fost mai delicaţi decât ei.

— Amuzant, nu? spuse blondul arătând spre ei, apoi se întoarse către masa lor. Noutăţi?

Marcel ridică din umeri, încercând să pară cât mai dezarmat cu putinţă. Încă nu găsise modul cel mai potrivit de a da totul în vileag.

— Nu mai înţeleg nimic. Toate personajele astea… Când sunt fictive şi când nu? încercă el să tragă de timp.

— E totuşi simplu, dacă priveşti ansamblul. Fiecare ajunge aici cu propria-i persoană şi cu propriu-i bagaj de imaginaţie. Toate aceste mici universuri individuale grefate pe structura întemeietorilor… Din interacţiunea lor se naşte farmecul Radharcului.

Părea atât de liniştit în timp ce vorbea; dar Marcel nu voia să se lase derutat de aparenţe. Aştepta doar momentul potrivit pentru a scoate Diavolul la lumină.

— Se zice, reluă tânărul, că dacă, numai pentru o clipă, n-ar mai intra nimeni în Lumi, acestea ar dispărea pur şi simplu… pentru că doar percepţia noastră asupra lor le menţine consistenţa. Alţii spun că deja nu mai e posibil ca Radharcul să fie distrus. Dacă s-ar naşte aici o fiinţă, un nou Adam, Lumile ar căpăta propriul lor sens.

— E posibil aşa ceva?

Cato ridică mâinile în semn de neştiinţă, apoi îşi goli paharul dintr-o înghiţitură. Chiotele izbucnite în jur marcară începutul unei noi curse.

— Sunt într-o fundătură, îşi făcu Marcel curaj să vorbească.

Nimic nu se leagă. Dacă Filimon a murit, cine mă joacă pe degete?

— M-am gândit mult. El era doar faţada. În spate stă cineva mult mai iscusit, care ne ştie toate mişcările, absolut toate gândurile. Aşa ceva nici măcar un Diavol nu poate face!

Aprobând din cap, Marcel îl privi pe sub gene. Blondul era un actor desăvârşit, jucându-şi farsa până la capăt.

— Doar dacă... nu e unul dintre noi doi! îi aruncă printre dinţi.

— Poftim?! tresări Cato, făcând ochii mari.

— E singurul răspuns logic... şi e atât simplu! accentuă Marcel, înfruntându-i privirea.

Tânărul rămase mut, negăsind contraargumentul potrivit. Marcel gustă din plin acest moment de victorie.

— Înţeleg... Cum aş putea să-ţi dovedesc că te înşeli? schimbă tonul Cato.

— Poate dacă ai spune adevărul, plusă Marcel, simţindu-se stăpân pe situaţie. Dacă mi-ai spune cum reuşeşti să dai de mine mereu...

— Dar ai văzut şi tu Navigatorul meu automat! Trebuie doar să scotocesc puţin cu el.

— Dacă mi-ai spune cine eşti cu adevărat..., continuă Marcel.

Tânărul îşi înghiţi răspunsul, în timp ce încordarea îi scotea în evidenţă venele de la tâmple.

— Bine, cedă el în cele din urmă. Dar să rămână între noi. Ai dreptate, asta nu e înfăţişarea mea adevărată. În realitate sunt... Dan Miroiu.

După o clipă de stupoare, Marcel izbucni într-un hohot de râs. Cato îl urmări răbdător, aşteptând să termine.

— E bună! Tare bună, reuşi Marcel să vorbească.

— Cui i-ai spus despre mine? Despre înţelegerea pe care am făcut-o? De unde au aflat despre drogul pe care ţi l-am dat?

Bărbatul îl privi gânditor, sesizând că pierdea teren.

— Poate că eşti Miroiu, poliţistul, în realitate. Dar ce te împiedică să fii un Diavol aici? E chiar un avantaj faptul ăsta!

— Bine. Îţi pot spune altceva: l-am găsit pe Adrian.

Marcel se ridică brusc şi-l înşfăcă de gât.

— Unde e?

— Stai calm! îl potoli Cato. La trei zile după răpire, l-am recuperat cu ocazia unei descinderi. Am prins traficaţii, dar n-am aflat cine e în spatele lor. L-am încredinţat socrilor tăi şi-i

asigurăm paza. Le-am interzis să te contacteze.

Marcel se aşeză la loc, dar la fel de furios ca şi mai înainte.

— Am simţit că eşti o momeală ideală, continuă tânărul, de aceea te-am urmărit peste tot să văd ce se întâmplă. Informaţiile sunt foarte preţioase pentru poliţie, e singurul mod practic de a lupta. Cum crezi că am găsit banda care-ţi răpise fiul? Oricum, vei putea verifica ceea ce-ţi spun acum.

— Deci lucrezi sub acoperire, şopti Marcel, încercând să înţeleagă despre cine altcineva ar fi putut să vorbească oracolul.

Blondul se destinse, înţelegând că explicaţiile sale îşi făcuseră efectul. Îşi recăpătă treptat aerul jovial ce-l caracteriza.

— Nimeni nu mişcă! se auzi un strigăt puternic, venind parcă de pretutindeni, urmat apoi de ţipete şi pocnete.

Cato îl ţinu pe loc, făcându-i semn să rămână calm.

— E un jaf, şopti el, în timp ce lucrurile se linişteau în jur forţat, prin intermediul celor vreo douăzeci de bandiţi, poate chiar mai mulţi, toţi mascaţi şi înarmaţi. Câtă vreme nu-i provocăm…

— Dar ce jefuiesc? îl întrerupse Marcel. Eu n-am bani şi…

— Strâng informaţii. Astea au valoare. Probabil au cu ei un aparat care-ţi stoarce memoria. Nu e cu adevărat periculos, dar poate fi foarte dureros dacă te opui.

Tăcu, urmărind împreună cu Marcel grămada de oameni care era împinsă spre centru, chiar în jurul lor.

— Tu! Aia cu ţâţe mari! se auzi de undeva. Treci la aparat!

Urmară plânsete, gemete, apoi linişte.

— Durează două-trei minute o scanare completă. Nu cred că au mai mult de două, trei aparate.

— Ce facem? şopti Marcel. E chiar atât de rău dacă ne umblă-n cap?

— Glumeşti? Sunt un om mort aici, odată deconspirat! Singura soluţie e deconectarea.

— Cum adică?

— Cei de la Speciale mi-au implantat un microsistem aici, spuse Cato, pipăindu-şi ceafa. Are un mic rezervor pentru drog şi e conectat la sistemul nervos. Deja am blocat fluxul. Durează câteva minute până trece efectul drogului.

Marcel rămase mut de uimire, incapabil pentru câteva momente să concretizeze un gând coerent. Nu voia să recunoască faptul că-i era frică. Acum, că situaţia lui Adrian se

clarificase, grija pentru propria sa persoană îşi cerea drepturile.

— Bine… dar eu? şopti el.

— Un agent îţi supraveghează casa. După ce-mi revin, îl pot contacta… să intre peste tine. E chestie de cel mult zece minute în timp real.

Grămada în care se aflau se micşora rapid, semn că jefuitorii lucrau eficient. Trupul lui Cato, sprijinit de al lui, deveni parcă tot mai greu, până când simţi cum se strânge în el însuşi, dispărând.

Singur în mulţime, Marcel putea acum să cântărească fiecare secundă ce se scurgea. Nu-şi pusese niciodată problema, dar îi era clar că între timpul petrecut în Lumi şi perioada trecută în real nu exista o relaţie clară, ci una relativă, complet subiectivă.

Un ţipăt îi atrase atenţia spre cel supus scanării chiar în apropierea sa. Un bărbat în vârstă fusese obligat să îngenuncheze de către doi tipi solizi, iar un al treilea îi fixase pe cap o pălărie metalică, asemenea unui castron mare. Speriat şi chinuit, omul făcuse pe el de frică.

— Hei! E rândul tău, faţă de cal! zbieră la Marcel unul dintre mascaţi.

Înghiţi în sec, simţindu-şi picioarele moi. Spera din tot sufletul că acesta era semnul deconectării sale. Încercă să se zbată când o pereche de braţe îl înşfăcă, dar era prea slăbit ca să facă faţă. Un pat de armă îl izbi în ceafă, ameţindu-l complet.

— Mai repede! urlă cineva lângă el. Îl pierdem!

Cutia, care păstra căldura predecesorilor, i se potrivi pe cap fără greutate. Mai sesiză ceva ca un declic sec, apoi un vuiet ritmic, tot mai slab.

Când Adriana deschise uşa de la intrare, Marcel îi ieşi în întâmpinare.
— Am venit cât de repede am putut! spuse ea gâfâind. Ce s-a întâmplat?
— Nimic rău, îi zâmbi el. L-au găsit pe Adrian…
— Era şi timpul, Marc! spuse ea, deschizând braţele. E bine? Cum se simte?
— E totul în regulă, n-a păţit nimic! răspunse bărbatul, cuprinzând-o.
O strânse puternic la piept, sărutând-o apăsat, cu pasiune. Îi simţi pentru o clipă împotrivirea, apoi primi toată căldura ei.
— Marc, şopti Adriana, eu…
El îi acoperi buzele cu degetele, apoi o îndepărtă uşor. Îi privi ochii negri, mari, plini de încredere.
— S-a terminat, Adriana… Nu mai are rost să joci teatru.
— Ce teatru? se retrase ea un pas.
Atât de nevinovată părea, încât Marcel se îndoi un moment.
— Încercarea cu Cato a fost bună. Toată intriga… toate capcanele…
— Ce spui, Marc? Eu…
— Eşti foarte abilă, spuse el şi întinse mâna, atingându-i obrazul. Ştiai de la mine totul… aproape… L-ai împins pe Filimon înainte, apoi l-ai eliminat când n-a făcut faţă.
Adriana îi evită privirea, încercând să găsească un sprijin în jur, ceva de care să-şi agaţe apărarea.
— Baţi câmpii! spuse ea fără convingere.
— Cel de-al treilea soţ, continuă el, a deprins gustul drogului de la tine. Dar n-a ţinut pasul.
— Nu-i adevărat, negă femeia aproape în şoaptă, lipindu-se de uşa de la intrare.
— Miroiu nu e un poliţist chiar aşa de prost, zâmbi Marcel. Am clarificat multe cu el. Totuşi nu-mi e prea clar ce-ai avut cu mine!
Chipul Adrianei îşi pierdu expresia defensivă, înlocuită de un zâmbet calculat.
— Pentru tine am făcut-o! Şi pentru Irina. Trebuia să te scot din starea în care erai, să revii la viaţă. Eu chiar ţin la tine, Marc. Meriţi să devii zeu…

— Te-am iertat deja, Adriana! o întrerupse el. Dar nu e vorba numai de mine. Vezi tu, jos, la ieşire, eşti aşteptată pentru a răspunde la nişte întrebări.

— Nu se poate dovedi nimic! se răsti femeia, apropiindu-se ostentativ de el. Radharc nu există! E numai în capul tău! Nici dacă ai înregistra tot ce vorbim acum… Radharc nu există!

Marcel o aşteptă să-şi termine tirada, după care dădu aprobator din cap. Gestul său o linişti, cel puţin aparent.

— Nu există acuzaţii împotriva ta. Nu pot fi dovedite crimele, sau răpirea. Fără temeiuri legale, eşti liberă să continui. Dar un simplu test al sângelui va dovedi că eşti o consumatoare constantă de droguri. Şi e suficient pentru a fi internată la dezintoxicare, într-o clinică bine păzită, pentru foarte mult timp… departe de Lumi.

Femeia amuţi, aproape fără răsuflare. Marcel o prinse, trăgând-o spre el numai cât să deschidă uşa.

— N-ar fi trebuit să joci jocul zeilor! îi mai spuse, apoi o împinse afară, închizând la loc.

Era în sfârşit liniştit. Împăcat cu toate cele pe care le trăise în ultima perioadă. Se obişnuise şi cu gândul că trebuia să meargă mai departe, să-şi refacă viaţa. Se putea spune că îşi câştigase acest drept.

— Acum îl înţeleg pe Pirus! şopti el, pregătindu-se de plimbare.

Afară îl întâmpină aerul răcoros de toamnă înaintată. Zarva copiilor din vecini şi zgomotul ritmic al maşinilor aduceau totul la un numitor comun.

După ce ocoli blocul şi apoi magazinul de lângă strada principală a cartierului, îi ieşi în cale un puşti jerpelit, care îşi purta la vedere un picior bolnav.

— Ajută-mă, domnu', să iau o buca' dă pâine! se milogi el, încercând să ascundă punga cu aurolac.

Marcel îi privi ochii vii, faţă murdară, hainele întărite din cauza jegului, apoi, după ce se scotoci în buzunar, îi întinse o bancnotă mare, viu colorată, aproape nouă. Copilul o luă uimit, neştiind dacă era o glumă sau nu. Bărbatul îl mângâie pe cap, zâmbindu-i. Se simţi brusc răspunzător pentru soarta nenorocitului.

— Bucură-te, băiete! îl îndemnă el. Pentru că eu sunt Domnul-Dumnezeul tău…

Neal Barrett, Jr.
Ginny Şolduri-Suave şi circul ei zburător
(„Ginny Sweethips' Flying Circus", 1988)

Traducere de Ana-Veronica Mircea

Del era la volan şi Ginny îi stătea alături.

— Fac exact ce-şi doresc şi când îşi doresc, spuse Ginny, să fiu a naibii dacă nu-i aşa.

— Sunt morţi de poftă, zise Del. Tuturor le lasă gura apă. Toată lumea caută să rămână în viaţă.

— Pfui! nu-şi ascunse Ginny dezgustul. Eu ştiu sigur că nu-mi pasă dacă stau aici, în soare. Preţul meu creşte cu fiecare minut. Aşteaptă şi-o să vezi dacă nu-i aşa.

— Nu te lacomi, făcu Del.

Ginny îşi curbă degete picioarelor sprijinite de bord. Îşi simţea gambele calde în bătaia soarelui. Palisada era la o sută de metri distanţă. Deasupra ei erau spirale de sârmă ghimpată. Pe firma de deasupra porţii scria:

Prima Biserică a Dumnezeului fără Plumb
& Rafinăria de Înaltă Calitate Ace
BINE AŢI VENIT!
NU INTRAŢI

Rafinăria trebuia vopsită. Probabil fusese argintie, dar acum era mată precum cositorul şi neagră de rugină. Ginny se aplecă în afară pe geamul deschis şi strigă la Oposumul Întunecat.

— Ce se-ntâmplă, amice? Dobitocii ăia au murit înăuntru, sau ce?

— Gândesc. Hotărăsc să facă o mişcare. Iau în consideraţie ce e de făcut.

Oposumul stătea deasupra furgonului, într-un scaun rotitor fixat de plafon. Scaunul era înconjurat de un inel pivotant, care susţinea, cu ostentaţie, două puşti-mitralieră de calibrul cincizeci, negre ca păcura. Vedea în jur ca-n palmă. De soare îl apăra o umbrelă de un roşu-cinzano, acum decolorată, ajunsă roz. Studie fortificaţia şi privi suprafeţele plane, distorsionate de căldura aerului. Puţin îi păsa de efect. Orice îi trezea suspiciuni, dacă nu era bine stabilit dinainte. Se temea de orice soi de iluzii.

Îşi scărpină nasul şi îşi înfăşură coada în jurul piciorului. Poarta se deschise şi bărbaţii prinseră să traverseze tufărişul. El îi sâcâi cu privirea. Se rugă să-i vadă făcând ceva prostesc şi grandios.

Numără treizeci şi şapte de bărbaţi. Câţiva purtau pistoale, la vedere sau ascunse. Îi remarcă imediat pe toţi. Nu-şi făcu prea multe griji. Păreau o ceată relaxată, cu mai mult chef de distracţie decât de sfadă. Cu toate astea, exista întotdeauna speranţa că s-ar fi putut înşela.

***

Bărbaţii se învălmăşiră în jur. Purtau pantaloni de dril, peticiţi, şi cămăşi decolorate. Oposumul îi făcea să nu se simtă în largul lor. Del conta pe asta; înfăţişarea lui îi potolea. Bărbaţii se uitară la Del, se înghiontiră şi rânjiră. Era costeliv şi chel, cu excepţia smocurilor din jurul urechilor. Haina neagră, prăfuită, era prea mare. Gâtul îi ieşea din cămaşă ca un uliu nou născut în căutare de carne. Bărbaţii îl dădură uitării pe Oposum şi se strânseră în jurul lui, aşteptând să vadă ce era în stare să facă. Aşteptându-l să se foiască de colo-colo, ca să le-arate ceea ce veniseră să vadă. Furgonul era vopsit în verde-brotac. Numele proprietarului şi ale viciilor alese pentru vânzare erau scrise cu litere aurii, în stilul Barnum.

Circul Zburător Ginny Şolduri-Suave
*** SEX * TACO * DROGURI PERICULOASE ***

Del pierdea vremea, făcându-şi de lucru cu una şi cu alta. Desprinse remorca de furgonetă şi deplie o mică scenă uşor de manipulat. Pentru instalare nu era nevoie nici măcar de trei minute, dar el le lungi, făcându-le zece, ba chiar zece bătute pe muchie. Bărbaţii începură să fluiere şi să bată din palme. El păru să se alarmeze. Asta le plăcu. Se împletici şi ei râseră.

— Hei, omule, ai o fată acolo, înăuntru, sau nu? strigă cineva.

— Ar fi mai bine să fie ceva aici, lângă tine, zise altcineva.

— Domnilor, făcu, ridicându-şi mâinile să impună liniştea, Ginny Şolduri-Suave în persoană va apărea în curând pe această scenă, şi-o să fiţi mai mult decât încântaţi fiindcă aţi aşteptat. Toate visurile dumneavoastră vor fi îndeplinite, vă promit. Eu aduc frumuseţea în pustietăţi, domnilor. Senzualitate, aşa cum v-o doriţi, pasiune fără restricţii. Delicte sexuale la care nici

măcar n-aţi visat!
— Scurtează vorbăria, omule, îi strigă bărbatul cu ochi ca sâmburele de piersică. Arată-ne ce ai.
Ceilalţi i se alăturară, bătând din picioare şi fluierând. Del ştia că îi avea în palmă. Îşi dorea furia lor. Frustrarea şi refuzul. Ura în aşteptarea unei eliberări încântătoare. Îşi flutură braţul să-i amuţească, dar ei nu se opriră. Îşi aşeză mâna pe mânerul uşii furgonetei – şi îi reduse imediat la tăcere.
Uşile duble se deschiseră. Ochii căzură pe o cortină uzată, roşie, împodobită, pe care erau întipărite inimioare şi heruvimi. Del întinse mâna. Păru să caute dincolo de faldurile cortinei, cu un ochi închis de concentrare. Păru alarmat, bâjbâind după ceva pe care nu-l putea găsi. Îşi aminti, nesigur, cum să facă toată şmecheria. Apoi, într-o neaşteptată explozie de mişcare, Ginny se avântă făcând de două ori roata şi apăru pe scenă în plină strălucire.
Bărbaţii izbucniră în strigăte de abandonare sălbatică. Ginny le făcu să se transforme în urale. Era îmbrăcată aşa cum trebuia pentru o asemenea ocazie. Fustă albă, scurtă, lucioasă, strălucind, cizme albe cu pompoane. Jerseu alb, cu un G mare, roşu, cusut în faţă.
— Ginny Şolduri-Suave, domnilor, anunţă Del, cu talentul lui înnăscut, oferindu-vă propria sa interpretare a Barbarei Jean, Majoreta din Vecini. Inocentă ca zăpada, însă uşor perversă şi dornică să înveţe, dacă Biff Fundaşul va dori să-i dea lecţii. Ei, ce ziceţi?
Fluierară, zbierară şi bătură din picioare. Ginny se plimbă ţanţoşă, într-o parte şi într-alta, dând lovituri imaginare cu picioarele ei lungi, ceea ce îi făcu să-şi piardă răsuflarea de plăcere. Treizeci şi şapte de perechi de ochi îşi etalau dorinţele. Bărbaţii ghiceau părţile ascunse. Ştergeau praful de pe scenariile de violenţă şi de dragoste. Apoi, la fel de iute cum apăruse, Ginny dispăru. Bărbaţii ameninţară să dea buzna pe scenă. Del rânji, fără niciun strop de îngrijorare. Cortina se despărţi în două şi Ginny se întoarse, cu părul blond preschimbat într-un roşu aprins, cu hainele schimbate cât ai clipi. Del o prezentă pe infirmiera Nora, un înger al milei, moale ca o cârpă în mâinile pacientului Pete. Câteva clipe mai târziu, cu părul negru ca pana corbului, era învăţătoarea Sally, rece ca apa de izvor, până când Steve, elevul cel rău, a eliberat violenţa

înlănţuită în adâncul ei.

Ginny dispăru din nou. Aplauzele tunară deasupra câmpiei. Del îi încurajă, apoi îşi desfăcu braţele, impunându-le tăcerea.

— V-am minţit, domnilor? Nu e ea tot ce v-aţi visat vreodată? Nu e dragostea pe care v-aţi dorit-o toată viaţa? Aţi putea cere braţe mai suave, piele mai catifelată? Dinţi mai albi, ochi mai strălucitori?

— Mda, dar e autentică? strigă unul dintre bărbaţi, cu faţa sfâşiată cârpită ca o şosetă. Noi, aici, suntem oameni evlavioşi. Nu regulăm maşinării.

Ceilalţi reluară întrebarea strigând cuvinte neruşinate şi arătându-şi pumnii.

— Ei, eu nu vă iau asta în nume de rău, domnule, nicidecum. Am avut, chiar eu, vreo câteva droide. Îmbrăţişări de plastic de cea mai bună calitate, vă garantez. Dar nu pentru cineva ca dumneavoastră, fiindcă-mi pot da seama că sunteţi un om care-şi cunoaşte femeile. Nu, domnule, Ginny e tot atât de autentică precum ploaia şi vă poate aparţine în rolul pe care vi-l doriţi. Şapte minute de extaz. Vi se vor părea cât o viaţă întreagă, domnilor, vă promit. Dacă mint, vă primiţi bunurile înapoi, le returnez bucuros. Şi totul numai pentru un galon american de benzină!

Vorbele lui stârniră urlete şi gemete, aşa cum se aşteptase.

— E o-nşelătorie, asta e! Nicio muiere nu valorează atât!

— Benzina e mai valoroasă ca aurul şi muncim al naibii de greu s-o căpătăm!

Del rămase pe poziţie. Părea trist şi dezamăgit.

— Sunt ultimul dintre oamenii în viaţă care ar încerca să vă despartă de bunurile dumneavoastră. Nu e treaba mea să călăuzesc un tip în braţele unei dulci mulţumiri, să-l fac să-şi odihnească forma bărbătească pe coapse de aur. Nu şi dacă el e de părere că fata asta minunată nu-şi merită onorariul, nu, domnule. Nu fac astfel de afaceri şi nici n-am făcut vreodată.

Bărbaţii se apropiară. Del le adulmeca nemulţumirea. Le vedea gândurile tainice scrise deasupra creştetelor. Exista întotdeauna acest moment, când le trecea prin minte că deliciile oferite de Ginny se puteau obţine gratis.

— Gândiţi-vă bine, prieteni, îi îndemnă Del. Un bărbat trebuie să facă tot ceea ce e menit să facă. Şi, în vreme ce luaţi o hotărâre, întoarceţi-vă ochii către partea de sus a furgonetei,

pentru o demonstraţie uluitoare şi absolut gratuită a celei mai mari dibăcii de ţintaş pe care-aţi putea s-o vedeţi vreodată!

Înainte ca ultimele cuvinte să i se desprindă de pe buze şi înainte ca audienţa să le priceapă pe deplin, Ginny îşi făcu din nou apariţia şi aruncă în aer o duzină de farfurii de porţelan.

Mişcările Oposumului Întunecat erau de nedesluşit. Se răsuci cu o sută patruzeci de grade în scaunul lui pivotant şi îşi îndreptă armele spre ţintă, făcând ţăndări farfuriile. Bubuiturile se rostogoliră peste câmp. Oposumul se ridică şi le oferi un rânjet rozaliu, de ucigaş, şi o plecăciune. Bărbaţii văzură doi metri şi zece de violenţă marsupială plină de încântare şi de rapiditate copleşitoare, ochi negri ca două agate şi un bot plin de dinţi tăioşi, de prădător, cu o strălucire de gheaţă. Îndoielile rămaseră deoparte. Nebunia de calibrul cincizeci nu era un răspuns.

— Domnilor, porniţi-vă motoarele, zâmbi Del. Voi fi chiar aici, ca să primesc taxa. Bucuraţi-vă de un taco fierbinte în vreme ce vă aşteptaţi rândul la glorie. Aruncaţi o privire la vitrina noastră cu minuni farmaceutice de mare fineţe şi de droguri care amplifică puterea minţii.

Peste câteva clipe, bărbaţii făceau cale-ntoarsă către palisadă. Reveniră curând, cărând canistre vechi de tablă, pline cu benzină. Del adulmecă fiecare galon, pentru cazul că vreun caraghios se gândise că s-ar fi putut strecura aducând apă. Fiecare bărbat căpătă un jeton şi îşi ocupă locul. Del le vându taco şi droguri periculoase, primind în schimb orice se putea. Lumânări şi borcane Mason, un cuţit ruginit. O jumătate din manualul pentru întreţinerea completă, pe teren, a Tancului Urban Chrysler Mark XX. Drogurile erau de culori diferite, dar altminteri identice: douăsprezece părţi Oregano, trei părţi excremente de iepure şi o parte tulpini de marijuana. Toate acestea sub ochiul vigilent al lui Oposum.

— Pe Dumnezeul meu, spuse primul bărbat care ieşi din camionetă. Credeţi-mă, îşi merită plata. Puneţi-o s-o facă pe infirmiera, n-o să vă pară rău!

— Învăţătoarea e cea mai bună, comentă al doilea bărbat care terminase. N-am mai văzut nimic asemănător. Puţin îmi pasă dacă fata e autentică sau nu.

— Ce-i în aceste taco? îl întrebă un client pe Del.

— Nimeni pe care să-l cunoşti, domnule, răspunse el.

***

— A fost o zi lungă. Sunt frântă, ăsta-i adevărul, zise Ginny şi strâmbă din nas. Imediat ce ajungem într-un oraş, speli mai întâi totul bine cu furtunul, Del. Locul miroase ca un canal de scurgere, dacă nu chiar mai rău.

Del privi cerul cu coada ochiului şi opri la umbra săracă a unor tufe de mesquito. Coborî şi lovi cu piciorul în cauciucuri. Ginny se dădu jos, se plimbă încoace şi încolo şi se întinse.

— Se face târziu, spuse Del. Vrei să mergem mai departe sau să ne oprim aici?

— Crezi că băieţii ăia s-ar putea hotărî să ceară o bonificaţie pentru benzina lor?

— Sper că da, făcu Oposumul, de deasupra camionetei.

— Eşti un nesuferit, râse Ginny, aşa aş spune. La naiba, să mergem mai departe. Mi-ar prinde bine o baie fierbinte şi nişte mâncare din oraş. Ce crezi că e în susul drumului?

— Veşti Rele din Est, spuse Del, dacă harta asta e bună de ceva. Ginny, mersul la vreme de noapte nu e bun. Nu ştii niciodată ce stă la pândă pe drum.

— Ştiu ce stă pe furgon. Să pornim. Mă mănâncă peste tot, sunt plină de insecte şi murdară, iar cada aia strălucitoare de baie nu-mi iese din cap. Dacă vrei să conduc şi eu o vreme, contează pe mine.

— Urcă, bombăni el. Mi-e mai frică de tine la volan decât de orice altceva aş putea întâlni.

***

Sosi dimineaţa, în umbre de purpură şi tonuri metalice, aramă, argint şi aur. De la distanţă, Veşti Rele din Est îi dădu lui Ginny impresia unor gunoaie presărate neglijent pe câmp. De aproape, gunoaiele păreau să fie mai mari. Cocioabe de tinichea, corturi şi construcţii primejdioase, refăcute din indiferent ce-or fi fost mai înainte. Focuri la care se gătea şi localnici care se foiau în toate părţile, căscând şi întinzându-se. Trei locuri unde se oferea mâncare. Altele cu paturi şi cu o baie. Măcar exista ceva pe care să-l aştepţi cu nerăbdare. Ginny remarcă o firmă din capătul opus al oraşului.

ATELIERUL DE REPARAŢII MORO

Arme * Mecanisme * Tot Felul de Chestii Electronice

— Opreşte! zise ea. Parchează acolo. Del păru alarmat.

— De ce?

— Nu te ambala. În spate avem echipament care trebuie verificat. Nu vreau decât s-arunce o privire.

— Nu mi-ai spus nimic.

Ginny îi văzu ochii trişti, afundaţi în cap de oboseală, şi smocurile de păr pleoştite, lipite de urechi.

— N-aveam ce să-ţi spun, răspunse ea pe un ton mai blând. Adică nimic căruia să-i poţi da tu de capăt, OK?

— Cum crezi tu, făcu el, evident întors pe dos.

Ginny oftă şi coborî. Curtea din spatele atelierului era încercuită de un gard de sârmă ghimpată. În interior se zărea o harababură de frânghii, sârmă de cupru şi piese de schimb ruginite, neindentificabile, totul într-un strat înalt până la glezne. O camionetă uzată stătea lipită de perete. Căldura dimineţii unduia în jurul acoperişului de tablă al clădirii. Alte piese de schimb împrăştiate în faţa uşii. Oposumul scoase un sunet straniu şi Ginny văzu Câinele păşind în lumină. Un Ciobănesc, probabil de un metru nouăzeci. Îi arătă Oposumului Întunecat dinţii îngălbeniţi. În spatele Câinelui apăru un bărbat, ştergându-şi de pantaloni unsoarea groasă de pe mâini. Gol până la brâu, cu părul ca umplutura ieşită în afară dintr-un scaun. Trăsături dure ca stânca, ochi de cremene, pe măsura lor. Nu era urât, se gândi ea, dacă îl spălai ca lumea.

— Ei, ia să vedem, spuse el, după care se uită la furgon, citi inscripţia din lateral, o studie pe Ginny din cap până-n călcâie. Ce pot face pentru tine, micuţă doamnă?

— De fapt, nu-s micuţă şi cred că nu-s o doamnă. Indiferent ce păreri ai, abţine-te. Ai atelierul deschis sau ai doar chef de vorbă?

Bărbatul zâmbi larg.

— Mă numesc Moro Gain. Nu-mi închid niciodată atelierul dacă pot fi de folos.

— Am nevoie de nişte chestii electrice.

— Am înţeles. Care-i problema?

— Hm, clătină Ginny din cap. Mai întâi trebuie să pun o întrebare. Faci lucrări confidenţiale sau povesteşti tot ce ştii?

— Porecla mea e Secretosul, răspunse Moro. S-ar putea să te

coste ceva mai mult, dar capeţi ce doreşti.
— Cât de mult?
Moro închise un ochi.
— Ei, cum aş putea să ştiu? Ce-ai acolo, un dispozitiv nuclear sau un ceas stricat? Adu furgoneta înăuntru şi aruncăm o privire.
Îndreptă un deget unsuros către Oposumul Întunecat.
— Pe el lasă-l afară.
— Nici gând.
— Fără arme în atelier. Aşa-i regula.
— N-are nimic. Doar puştile pe care le vezi, zâmbi Ginny. N-ai decât să-l dai jos, dacă vrei. Eu nu cred c-aş face-o.
— Aşa e, arată impunător.
— Aş zice că şi e.
— Ce naiba, făcu Moro, adu furgoneta înăuntru. Câinele descuie poarta. Oposumul coborî şi îi urmă îndeaproape cu ochi mieroşi.
— Du-te să cauţi un loc unde să stăm, îi spuse lui Del. Curat, dacă poţi găsi aşa ceva. Cu toată apa caldă din oraş. Pentru numele lui Dumnezeu, Del, tot mai eşti supărat, sau ce?
— Nu-ţi face griji pentru mine. Nu-ţi face niciun fel de griji.
— Bine.
Ea sări la volan. Moro începu să dea cu piciorul în uşa atelierului. Uşa zvâcni în cele din urmă în lături, deschizându-se destul de larg ca să poată intra furgoneta. Remorca suplimentară se legăna pe urmele ei. Moro ridică prelata şi privi cu mare interes cele treizeci şi şapte de canistre cu benzină fără plumb.
— Aveţi de mers o grămadă de kilometri, sau ce se-ntâmplă? o întrebă pe Ginny.
Ea nu-i răspunse. Coborî din furgonetă. Lumina pătrundea prin ochiuri sparte de geam. Ferestrele înguste o duseră cu gândul la o biserică. Ochii i se obişnuiră cu întunericul şi văzu că asta şi era. Băncile se aflau pe margini, susţinând mormane înalte de piese auto. Un Olds din 1997 era săltat pe cric, în faţa altarului.
— Frumos locşor ai aici, zise ea.
— Pentru mine e numai bun, răspunse Moro. Ei, ce necazuri ai? Ceva la circuite? Ai spus chestii electrice.
— Nu vorbeam despre motor. Aici, în spate.

Îl conduse în spatele camionetei şi deschise uşile.
— Dumnezeule atotputernic! făcu Moro.
— Acum miroase oarecum a destrăbălare. N-avem ce face până nu spălăm cu furtunul.
Ginny intră, se uită în urmă şi îl văzu pe Moro tot jos.
— Urci sau nu?
— Mă gândeam.
— La ce?
Îl văzuse urmărindu-i mişcările şi adevărul era că n-ar fi fost nevoie să întrebe.
— Păi, ştii… începu Moro târşâindu-şi picioarele. Pe ce te bazezi ca să plăteşti? Pentru indiferent ce am de făcut.
— Benzină. Tu arunci o privire. Îmi spui câte canistre. Eu spun da sau nu.
— Am putea găsi o altă soluţie.
— Am putea, ei?
— Sigur, zâmbi el prosteşte. De ce nu?
Ginny nici măcar nu clipi.
— Domnule, ce fel de fată crezi că sunt?
Bărbatul părea nedumerit şi încordat.
— Fie că matale crezi sau nu, ştiu să citesc bine, cucoană. Mi-am închipuit că nu eşti nici taco, nici droguri periculoase.
— Ţi-ai închipuit ce nu trebuia, ripostă ea. Pentru mine, sexul nu-nseamnă decât software, ţine minte. N-am la dispoziţie toată ziua ca să te privesc fantazând cu ochii la mine. Trebuie să mă mişc sau să stau într-un loc. Când stau, te holbezi. Când mă mişc, te holbezi şi mai şi. Nu-ţi pot face nicio vină, probabil sunt cel mai frumos lucru pe care l-ai văzut vreodată. Dar nu lăsa asta să stea în calea muncii tale.
Lui Moro nu-i venea în minte ce-ar mai fi putut să spună. Respiră adânc şi se urcă în furgonetă. Văzu un pat fixat cu buloane de podea. Aşternuturi roşii, de bumbac, o pernă uzată de satin pe care scria Durango, Colorado, alături de imaginea unor veveriţe cu fălci şi a unei cascade. O noptieră, o lampă cu abajur roz cu flamingi în părţile laterale. Draperii roşii pe pereţi. Fotografii cu scene de balet şi o Minnie Mouse goală.
— E ceva, făcu el, admirativ.
— Problema e aici, în spate.
Ginny trase draperia dinspre partea din faţă a furgonetei. Acolo era un dulap furniruit, fixat cu şuruburi de alamă. Scoase

o cheie din buzunarul blugilor şi o deschise.

Moro se holbă preţ de un minut, apoi râse zgomotos.

— Înregistrări senzoriale! Ei, să fiu al naibii! exclamă şi o privi cu totul altfel, fără ca ei să-i scape. N-am mai văzut un simulator de genul ăsta de ani de zile. Nu ştiam că mai există.

— Am trei înregistrări, îi explică. O brunetă, o roşcată şi o blondă. Am găsit un întreg depozit secret în Ardmore, Oklahoma. A trebuit să mă uit la vreo trei sau patru sute până am găsit nişte fete care să semene cât de cât cu mine. Era cât pe ce să-mi pierd minţile înainte de a termina. Oricum, am făcut-o. Le-am tăiat la montaj şi le-am redus la câte şapte minute.

Moro se uită din nou la pat.

— Cum îi cuplezi?

— Din saltea iese un ac minuscul. Li se-nfige în fund cu viteza fulgerului. Se rup imediat de realitate. O doză de şapte minute. Casca e în noptiera de-acolo. Le-o pun şi le-o scot cu mare repeziciune. Firele trec pe sub duşumea şi-ajung la simulator.

— Isuse. Dacă te prinde cineva vreodată cu chestia asta, te-ai ars, cucoană.

— Pentru asta e Oposumul. E foarte bun la ceea ce face. Ia spune-mi, ce-a fost cu privirea de adineauri?

— În clipa aia, n-am fost sigur dacă eşti sau nu autentică.

— Şi-acum ce crezi? râse ea.

— Cred că s-ar putea să fii.

— Exact. Droidul e Del, nu eu. Wimp, seria IX. N-au fabricat tot lotul. Nu prea mai era cerere. Clienţii mă bănuiesc pe mine, nu se gândesc niciodată la el. E un prezentator dat naibii şi e destul de bun când e vorba să vândă taco şi droguri. Puţin cam prea emotiv, după părerea mea. Ei, dar nimeni nu-i perfect, după cum se spune.

— Problema ta e în stimulator?

— Cred că da, răspunse Ginny, îmi stoarce toată vlaga.

Îşi muşcă buza şi îşi încreţi fruntea. Lui Moro i se păru cel mai ispititor gest din lume.

— Cred că derapează puţin. Poate face un scurt, ei?

— Poate, repetă Moro şi se jucă distrat cu stimulatorul, încercând o bobină cu degetul mare. Trebuie s-arunc o privire în interior.

— Îţi aparţine. Eu o să fiu oriunde mă instalează Del.

— La Ruby John. E singurul loc cu un acoperiş ca lumea. Mi-ar plăcea să te scot în oraş la cină.

— Cred şi eu.

— Draga mea prietenă, ai o atitudine de tot rahatul.

— Am mult antrenament.

— Iar eu am o anumită doză de mândrie. N-am de gând să te rog mai mult de trei-patru ori, şi asta-i tot.

Ginny dădu din cap. Aproape aprobator.

— Ai o promisiune. Poate nu în toate privinţele, dar în câteva.

— Asta înseamnă cina sau nu?

— Nu înseamnă. Vreau să spun că, dacă mi-aş dori să ies cu un tip, tu te-ai potrivi.

Ochii lui se aprinseră.

— Du-te naibii, cucoană. Nu-s chiar atât de dornic de companie.

— Perfect, zise Ginny, apoi adulmecă aerul şi ieşi. Îţi doresc o zi frumoasă.

Moro o privi îndepărtându-se. Îi privi blugii mulându-se pe coapse, îi studie mişcarea fluidă a şoldurilor. Luă în consideraţie mai multe acţiuni improbabile. Se gândi să se spele, să-şi caute haine corespunzătoare. Să găsească o sticlă şi să privească înregistrările. O îmbrăţişare de plastic în cele mai bune condiţii, sau cel puţin aşa auzise, şi, în final, mult mai puţină ciorovăială.

***

Oposumul Întunecat privi furgoneta dispărând în atelier. Se simţi imediat cuprins de nelinişte. Locul lui era deasupra. Păzind-o pe Ginny de rele. Rugându-se sălbatic unor zei absenţi ai geneticii, cerându-le o ocazie de a ucide. De când îşi făcuse apariţia Câinele, nu-l mai scăpase din priviri. Simţurile îi erau asaltate de mirosuri primordiale, de temeri şi necesităţi ancestrale. Câinele încuie poarta şi se întoarse. Nu se apropie, se mulţumi să se-ntoarcă.

— Sunt Câinele Iute. Nu prea mă sinchisesc de Oposumi.

— Eu nu prea mă sinchisesc de Câini. Câinele păru să înţeleagă.

— Ce făceai înainte de Război?

— Lucram într-un parc tematic. Moştenirea Vieţii Sălbatice de Odinioară. Genul ăsta de rahaturi. Dar tu?

— Pază, ce altceva? se strâmbă. Am învăţat puţină

electricitate. Am prins ceva mai multă de la Moro Gain. Mi-a mers şi mai rău. Îţi place să-mpuşti oameni cu chestia aia? întrebă dând din cap către atelier.

— Ori de câte ori am ocazia.

— Joci vreodată cărţi?

— Uneori, zise Oposumul Întunecat şi îşi arătă dinţii. Cred că-i pot face faţă unui Câine.

— Pe lucruri autentice? îi întoarse Câinele rânjetul.

— Pachet nou de cărţi, sigiliu intact, miza pe masă.

***

Moro îşi făcu apariţia la Stabilimentul cu Paturi de Campanie al lui Ruby John pe la amiază. Ginny avea o cuşetă semi-izolată, acoperită cu o pătură. Făcuse o baie, îşi împletise părul şi blugii spălaţi îi conturau clar picioarele. Frânse inima lui Moro.

— O să fie gata mâine-dimineaţă, o anunţă el. Te costă patruzeci de litri de benzină.

— Patruzeci. Ăsta-i jaf curat.

— Accepţi sau refuzi. Ai un cap de citire defect în simulatorul ăla. Dacă nu-l repari, o să iasă repede din funcţiune. N-o să-ţi placă. Şi n-o să fie nicidecum pe placul clienţilor tăi.

Ea păru să se-mblânzească, dar nu cine ştie ce.

— Cincisprezece. De cea mai bună calitate.

— Treizeci. Trebuie să fabric eu componentele.

— Douăzeci.

— Mai adaugă cinci, spuse Moro. Şi te scot la cină.

— Trei, şi vreau să plec din carcera asta în zori. Să fiu pe drum când frumuseţea voastră de oraş începe să se coacă la soare.

— Să fie-al naibii, eşti o companie amuzantă.

Ginny zâmbi. Dulce şi dezarmant, pe neaşteptate.

— Sunt OK. Trebuie să mă cunoşti mai bine.

— Şi cum reuşesc?

— Nu reuşeşti.

Zâmbetul lăsă în urmă o figură sobră.

— N-am luat asta în calcul.

***

În nord părea să plouă. Răsăritul era mohorât. Nuanţe noroioase de galben şi roşu, fără nimic spectaculos. Culori

pătrunse printr-o fereastră pe care nu se ostenise nimeni s-o spele. Moro scosese camioneta. Spuse că adăugase, ca bonificaţie, un lubrifiant şi că spălase partea din spate cu furtunul. Din remorcă dispăruseră douăzeci şi trei de litri. Ginny îl puse pe Del să le numere sub ochii lui Moro.

— Sunt cinstit, zise el, nu e nevoie.

— Ştiu, spuse Ginny, uitându-se curioasă la Câine, care arăta mai degrabă ciudat.

Părea întors pe dos. Ursuz şi nesigur pe picioare. Îi urmări privirea şi îl văzu pe Oposum deasupra furgonetei. Acesta îşi etala rânjetul nătâng.

— Încotro pleci acum? întrebă Moro, vrând s-o reţină cât mai mult.

— Spre sud, răspunse ea, fiindcă tot stătea cu faţa într-acolo.

— Eu aş renunţa. Tipii de pe-acolo nu-s prea prietenoşi.

— Nu sunt mofturoasă. Afacerile sunt afaceri.

— Nu, dom’le, clătină Moro din cap. Aici e vorba de afaceri proaste. La sud-est e Vomă Uscată. După care urmează Oraşul Condamnaţilor. Mergi drept înainte şi ajungi la Hackeri. S-ar putea să ajungi şi în Fort Pru, o şleahtă de agenţi de asigurări nemulţumiţi din mijlocul câmpului. Ţine-te departe de ei. Nu merită, indiferent ce-ai face.

— Mi-ai fost de mare ajutor, îi zise.

Moro îşi încleştă mâna de portiera ei.

— Asculţi vreodată pe cineva, cucoană? Îţi dau sfaturi bune.

— Perfect. Sunt atât de recunoscătoare cât pot fi.

O privi plecând. Înfăţişarea ei îl dăduse gata. În ochii ei părea să se fi concentrat întreaga zi. Nimic din ce spusese nu-i fusese pe plac câtuşi de puţin. Însă dispreţul ei fusese destul de prietenos. Nu desluşise nicio urmă de răutate.

***

Oraşul Condamnaţilor era un nume în a cărui rezonanţă Ginny găsea ceva neplăcut. Îi spuse lui Del să se îndrepte spre sud şi, poate, spre vest. Pe la amiază, la marginea zdrenţuită a lumii apăru o ceaţă gălbuie, ca şi cum cineva ar fi rostogolit pe câmpie un covor ieftin, prăfos.

— Furtună de nisip, strigă Oposumul, de deasupra furgonetei. Vine exact dinspre vest. Cred c-ar fi mai bine să schimbăm direcţia. Se pare că beleaua se mişcă repede.

Nu anunţase nimic pe care să nu-l poată vedea şi ea. Avea obiceiul să spună fie prea puţin, fie mai mult decât era necesar. Îi ceru să-şi acopere armele şi să vină înăuntru, fiindcă nisipul avea să-i ia blana în stăpânire, iar afară nu se afla nimic care trebuia ucis şi care să nu poată aştepta până în momentul potrivit. El se îmbufnă, dar coborî. Ghemuit în spatele furgonetei, se agăţa de aer de parcă ar fi avut forma unor paturi sau piedici de armă. Aprecia, în minte, furia elementelor şi devierea gloanţelor produsă de vânt.

— Fac pariu că pot merge mai repede decât furtuna, spuse Del. Am senzaţia că sunt în stare.

— Unde să mergi? întrebă Ginny. Nu ştim nici unde ne aflăm, nici ce se află în faţa noastră.

— E adevărat. Avem cu atât mai multe motive să ajungem acolo cât mai curând cu putinţă.

Ginny ieşi şi privi cu nepăsare lumea.

— Am nisip între dinţi şi între degetele de la picioare, se plânse. Fac pariu că Moro Gain ştie foarte bine unde e posibil să fie furtună. Fac pariu că asta s-a-ntâmplat.

— Mie mi s-a părut un tip cumsecade.

— Exact asta vreau să spun. Nu poţi avea nicidecum încredere într-un astfel de om.

Furtuna păruse să dureze două zile. Ginny socoti că trecuse, probabil, o oră. Cerul arăta la fel de rău ca supa de varză.

Pământul nu se deosebea de cum era mai înainte. Nu vedea diferenţa dintre nisipul recent dispărut şi cel apărut de curând. Del repuse furgoneta în mişcare. Se gândi la baia din ziua precedentă. Veşti Rele din Est avea părţile sale bune.

Înainte de a ajunge în vârful primei coline, Oposumul Întunecat începu să bată cu picioarele în plafon.

— Vehicule la orizont, strigă el. Berline şi camionete. Camioane platformă şi semitrailere. Tot felul de autobuze.

— Ce fac? întrebă Del.

— Vin direct spre noi, cară lemn de construcţie.

— Ce fac? se strâmbă Ginny. Fir-ar să fie, Del, vrei s-opreşti maşina? Conduci ca un nebun, jur.

Del opri. Ginny se urcă alături de Oposum, să se uite. Caravana mergea în linie dreaptă. Maşinile şi camioanele nu cărau chiar lemn de construcţie... şi totuşi asta era. Fiecare transporta o porţiune dintr-un perete. Buşteni despicaţi montaţi

laolaltă, ascuţiţi în partea de sus. Maşina din frunte viră şi celelalte o urmară. Viră din nou. Cât ai clipi, pe câmpie se asamblă o palisadă pătrată, de parcă ar fi fost trasată cu rigla. O palisadă şi o poartă. Deasupra porţii era o pancartă de lemn:

FORT PRU
Jocurile Sorţii & Amuzamente
Limitate * Toată Viaţa * Jumătate de Viaţă * Moarte

— Nu-mi place, spuse Oposumul Întunecat.

— Ţie nu-ţi place nimic din ce e încă în viaţă, ripostă Ginny.

— Au armament individual şi sunt o şleahtă care pare nervoasă.

— Nu sunt decât excitaţi. E totuna cu a fi nervos sau e destul de pe-aproape.

Oposumul pretinse că înţelesese.

— Se pare că poposesc pe durata nopţii, îi strigă ea lui Del. Hai să facem nişte afaceri, amice. Cheltuielile nu se întrerup niciodată.

***

Cinci o porniră către furgonetă. Arătau cu toţii la fel. Musculoşi, arşi de soare. Goi până la brâu, cu excepţia gulerelor şi a cravatelor dungate. Fiecare ducea câte o geantă diplomat, subţire ca două felii de pâine fără unt. Doi aveau pistoale îndesate la cingătoare. Şeful căra o puşcă Remington 12, cu ţeava retezată, care arăta excelent. Atârna de o curea pentru chitară, prinsă de mijloc. Tipul nu era nicidecum pe placul lui Del. Avea dinţi albi, perfecţi, şi ţeasta cheală. Ochii de culoarea meduzelor descompuse de pe plajă. Studie firma de pe furgonetă şi se uită la Del.

— Ai o curvă înăuntru sau nu?

Del îl privi drept în faţă.

— Ce-aud mă cam nemulţumeşte. Nu e un mod de a vorbi.

— Hei, îi făcu lui Del cu ochiul. Nu-i nevoie să ne dai tonul. Şi noi lucrăm în industria spectacolului.

— Adevărat?

— Roţi ale norocului şi cărţi nemăsluite. Şanse care ştiu că ţi-ar plăcea. Eu sunt actuarul-şef al acestui grup. Mă numesc Fred. Animalul ăla de sus are o atitudine de două parale, prietene. N-

are niciun motiv să-ndrepte arma aia spre beregata mea. Noi, cei de pe-aici, suntem prietenoşi.

— Eu nu văd de ce ar împroşca Oposumul locul ăsta cu plumbi şi diaree. Doar dacă voi vă gândiţi la ceva care nu-mi trece mie prin cap.

Fred zâmbi la auzul vorbelor lui. Soarele îi preschimba capul într-o minge mare, aurie.

— Cred c-o să-ţi încercăm fata. Bineînţeles că trebuie s-o vedem mai întâi. Ce primeşti ca plată?

— Lucruri tot atât de bune precum tot ce căpătaţi în schimb.

— Am exact ceea ce trebuie.

Actuarul-şef făcu din nou cu ochiul. Gestul începea să-l enerveze pe Del. Fred dădu din cap şi unul dintre prietenii lui scoase din servietă hârtie albă, curată.

— Asta e hârtie pentru obligaţiuni, spuse, plimbându-şi degetul mare pe muchii. Cincizeci la sută urzeală de in, şi am luat-o cu topul. N-o să mai găseşti nimic asemănător. Poţi s-o foloseşti sau s-o dai la schimb. Acum o săptămână a pătruns până aici Brigada a Şaptea de Scriitori Mercenari. În întregime, călare. Aproape că ne-au luat tot, dar mai avem câteva topuri de rezervă. Avem şi creioane. Mirado doi şi trei, neascuţite, cu gumă în capăt. Când ai văzut aşa ceva ultima oară? Chestiile astea sunt la fel de valoroase ca aurul. Avem capse şi blocuri de formulare. Formulare de cerere, formulare de constatare a mutilărilor, formulare pentru orice. Afacerile noastre sunt pe roate. Şi tu ai benzină sub prelată, în remorca din spatele furgonetei. De la distanţa asta, îi simt foarte bine mirosul. Prietene, putem vorbi cu siguranţă despre afaceri. Am şaptesprezece beţivi care stau pe uscat.

O conexiune minusculă scăpără în capul lui Del. O putea desluşi în ochii agentului de asigurări. Lăcomia de benzină era ceea ce era şi ştia că oamenii ăia voiau ceva mai mult decât plăcerile cărnii. Ştia, cu o spaimă de android, că, dacă puteau, îşi făceau jocul.

— Păi, benzina nu e pentru trocuri, rosti, cu tot calmul de care era în stare. Nu vindem decât sex, taco şi droguri periculoase.

— Nicio problemă. Ei, absolut nicio problemă. Era doar o idee, atâta tot. Tu o aduci aici pe mititica aia, iar eu îmi aduc echipa. Ce zici de-o jumătate de top de persoană?

— Mai corect de-atât nici nu se poate, răspunse Del,

gândindu-se că jumătatea aceea ar fi fost excelentă, dar ştiind acum, cu toată certitudinea, că Fred avea de gând să-şi ia înapoi indiferent ce i-ar fi dat.

***

— Moro a avut dreptate, spuse Del. Băieţii ăştia de la asigurări sunt o nenorocire. Cel mai bun lucru pe care l-am putea face e să plecăm şi gata.

— Aiurea, făcu Ginny, aşa sunt bărbaţii. Vin la tine înfuriaţi ca nişte câini băloşi şi, când pleacă, sunt ca nişte mâţe lingând frişca. Asta-i natura afacerilor cu sexul. Aşteaptă şi-o să vezi. În plus, trucurile lor n-or să-l păcălească pe Oposumul Întunecat.

— Tu nu te-ai ruga pentru ploaie nici dacă ai fi în flăcări, bombăni el. Bine, n-o să scot afară benzina. O să-ţi aranjez o scenă deasupra prelatei. Poţi să-ţi prezinţi numărul acolo.

— Fă cum crezi, zise, sărutându-i obrazul de plastic şi împingându-l către uşă. Acum ieşi şi lasă-mă să mă fac frumoasă.

Totul păru să meargă bine. Majoreta Barbara Jean trezi vise umede uitate, lăsând gurile uscate ca şerpii. Îi pregăti pentru învăţătoarea Sally şi infirmiera Nora, violatoare de taine ale sufletelor. Poate avusese dreptate, decise Del. Pus faţă-n faţă cu deliciile femeieşti, un bărbat îşi pierde atitudinea împuţită. După ce e satisfăcut, preţ de o oră, sau chiar două, nu-şi doreşte să distrugă ceva. La omoruri nu-i stă gândul o jumătate de zi. Nu putea decât să-şi imagineze o asemenea magie şi cum anume funcţiona. Informaţiile erau una, iar întâlnirile pline de încântare altceva.

Prinse privirea Oposumului şi se simţi în siguranţă. Patruzeci şi opt de bărbaţi îşi aşteptau rândul. Oposumul le ştia calibrele armelor, ştia lungimea fiecărei lame de cuţit. Mitralierele lui de calibrul cincizeci le blagosloveau de bun-rămas pe toate.

Fred actuarul se apropie pe nesimţite şi îi zâmbi larg.

— Cu siguranţă c-ar trebui să vorbim despre benzina aia. Asta ar trebui.

— Uite care-i treaba, benzina nu-i pentru trocuri. Duceţi-vă să staţi de vorbă cu băieţii de la rafinărie, aşa cum am făcut şi noi.

— Am încercat. N-au ce face cu rechizitele de birou.

— Asta nu-i problema mea.

— Poate că e.

Lui Del nu-i scăpă tonul tăios.

— Dacă ai ceva de spus, spune.

— Jumătate din benzina voastră. Noi plătim pentru fată şi nu vă facem niciun necaz.

— Pe el l-ai uitat?

Fred îl studie pe Oposumul Întunecat.

— Îmi pot permite mai multe pierderi decât tine. Ascultă, prietene, ştiu ce eşti. Nu eşti om. Înainte de Război am avut drept contabil autorizat un droid exact ca tine.

— Poate e cazul să stăm de vorbă, spuse Del, încercând să-şi dea seama ce era de făcut.

— Dă-i drumul, asta-i ceea ce vreau s-aud.

Al patrulea client al lui Ginny ieşi clătinându-se pe picioare, agitat şi cu maxilarele albite.

— Fir-ar să fie, încercaţi Infirmiera, le strigă celorlalţi. N-am mai avut parte de aşa ceva de când mă ştiu!

— Următorul, spuse Del, stivuind hârtia de obligaţiuni. Jocul ăsta se cheamă senzualitate, domnilor, ce v-am spus eu?

— Şi fata e de plastic?

— E tot atât de veritabilă ca tine. Dacă facem un soi de înţelegere, de unde ştiu că te ţii de cuvânt?

— Isuse, exclamă Fred, drept cine mă iei? Ai Jurământul meu de Agent de Asigurări de Viaţă!

Următorul client dădu buzna de dincolo de cortină, se împiedică şi căzu pe burtă. Se adună de jos şi scutură din cap. Părea vătămat, sângera în jurul ochilor.

— E o tigroaică, anunţă Del, întrebându-se ce naiba se întâmpla. Scuză-mă o clipă, îi spuse lui Fred şi se strecură în furgonetă. Ce faci aici? o întrebă pe Ginny. Băieţii ăia arată parc-ar fi scăpat dintr-o batoză.

— E mai tare decât mine, zise Ginny, la jumătatea drumului dintre Nora şi Barbara Jean. Ultimul tip s-a zbătut ca un şarpe în convulsii. A-nceput să-şi smulgă părul. Ceva nu e în ordine. Trebuie să fie din cauza înregistrărilor. Cred că Moro ăla e un escroc.

— Avem necazuri şi-năuntru, şi afară, îi povesti Del. Şeful şlehtei vrea benzina noastră.

— Ei, e sigur că n-o poate căpăta, pentru Dumnezeu.

— Ginny, tipul are ochi faţetaţi. Spune că-şi asumă riscurile cu Oposumul. Ar fi mai bine s-o ştergem cât se mai poate.

— Mhm-hm, clătină din cap. Asta o să-i înfurie cu siguranţă. Dă-mi un minut sau două. Am făcut câteva Nora şi o Sally. Le schimb pe amândouă cu Barbara Jean şi mai vedem.

Del se strecură înapoi. Răspunsul părea cel puţin dubios.

— Asta da femeie, spuse Fred.

— Azi are ceva deosebit. Băieţii voştri de la asigurări au pus-o pe foc

Celălalt zâmbi larg la auzul vorbelor.

— Cred c-ar fi mai bine s-o-ncerc.

— Eu m-aş abţine.

— De ce?

— Las-o să se calmeze. S-ar putea să fie mai mult decât poţi struni.

Ştiu imediat că n-ar fi trebuit să spună asta. Fred căpătă culoarea unei plăcinte cu ketchup.

— Cum adică, rahat de plastic? Pot struni orice femeie care s-a născut vreodată… sau a fost asamblată dintr-un set.

— Treaba ta, rosti Del, simţind că ziua se ducea pe apa sâmbetei. N-am zis că ai vreun defect.

— E-al dracului de adevărat că n-am, făcu Fred şi îl scoase pe următorul bărbat din rând cu o smucitură. Micuţă doamnă, fii gata, acolo, înăuntru. O să-ţi ofer câte-o asigurare pentru toate nevoile tale!

Bărbaţii ovaţionară. Oposumul Întunecat, care înţelegea cel puţin trei cincimi din necazurile de dedesubt, îi aruncă lui Del o privire întrebătoare.

— Primim vreun taco din ăla? întrebă cineva.

— Puţin probabil, răspunse Del.

Se gândi să se scoată din funcţiune. O sinucidere de android părea să fie soluţia. Dar, în mai puţin de trei minute, din furgonetă începură să se audă urlete nefireşti. Urletele se transformară în ţipete ascuţite. Agenţii de asigurări de viaţă se crispară. Pe urmă ieşi Fred, zdrobit. Arăta de parcă ar fi dat un şut în furunculele unui urs. Părea să aibă încheieturile îndoite într-o direcţie greşită. Se uită pieziş la Del, năuc şi desincronizat. Pe urmă totul se petrecu în secunde infime, ca un fir de păr. Văzu că Fred îl descoperise, îi văzu ochii uleioşi îndreptându-se direct spre el. Văzu ţevile retezate preluând direcţia ochilor cu atâta repeziciune încât nici măcar picioarele electrice nu apucară să-l smulgă din loc la timp. Braţul îi explodă. Îl lăsă

baltă şi alergă spre furgonetă. Oposumul nu reuşi să-l ajute. Actuarul era sub el şi prea aproape. Mitralierele de calibrul cincizeci deschiseră focul. Agenţii de asigurări o rupseră la fugă. Oposumul tigheli nisipul şi îi trimise în aer, zdrenţuiţi şi morţi.

Del ajunse pe locul şoferului când gloanţele împroşcară furgoneta. Se simţi oarecum idiot. Stătea acolo, cu un singur braţ, cu mâna pe volan.

— Dă-te la o parte, spuse Ginny, aşa n-o să meargă.

— Cred că nu.

Porni ea, clătinând furgoneta printre tufişuri.

— N-am mai văzut aşa ceva în viaţa mea, zise ea cu voce tare. L-am conectat pe bietul om şi a început să se zvârcolească înnebunit de excitare, cu oasele pocnindu-i ca nişte beţe. Cel mai dat naibii orgasm pe care l-am văzut vreodată.

— Ceva nu funcţionează cum ar trebui.

— Păi, îmi dau seama. Isuse, asta ce mai e?

Răsuci de volan în timp ce o mare parte din deşert se ridică în văzduh, drept în sus.

— Rachete, făcu el, sumbru. De-asta s-au gândit că Oposumul, cu degetele lui demente, poate fi înghiţit dintr-o îmbucătură. Uită-te pe unde mergi, fato!

În faţa lor explodară doi stâlpi de foc. Del se aplecă în afară şi se uită în urmă. Jumătate din zidul Fortului Pru plecase în urmărire. Oposumul spulbera tot ce vedea înaintea ochilor, dar nu reuşea să-şi dea seama de unde veneau rachetele. Maşinile atacatoare ale agenţilor de asigurări se împrăştiară, venind către ei din toate părţile.

— Încearcă să ne înconjoare, spuse Del. O rachetă explodă în faţa lor.

— Ginny, nu ştiu sigur ce e de făcut.

— Ce-i cu ciotul tău?

— Scoate ţiuituri electrice slabe. Ca o sonerie de care te desparte o jumătate de kilometru. Ginny, strâng cercul în jurul nostru, suntem în mare rahat.

— Îi interesează benzina, nu trebuie să ne facem griji. Oh, Doamne, despre asta ce să mai cred?

Oposumul nimeri un semitrailer în plin. Maşina se opri, motorul îi amuţi şi se răsturnă ca un gândac. Del îşi dădu seama că, fiind în acelaşi timp camion şi zid, existau probleme, echilibrul fiind una dintre ele.

— Mergi drept spre ei, apoi virezi brusc. Nu pot întoarce brusc în viteză.

— Del!

Gloanţele loviră furgoneta răpăind. Ceva greu scoase un zgomot. Furgoneta se înclină şi se opri.

Îşi luă mâinile de pe volan şi păru deprimată.

— Se pare că ne-au nimerit cauciucurile. De aici nu mai pornim, asta e. Să ieşim din chestia asta.

Şi ce să facem? se întrebă Del. În cap păreau să i se rostogolească rulmenţi. Simţea că o defecţiune era pe drum.

Vehiculele Fortului Pru se opriră scrâşnind. Agenţii de asigurări de viaţă demenţi coborâră îngrămădindu-se şi o porniră către ei peste câmp, trăgând cu armele de mână şi aruncând cu pietre. O rachetă explodă în apropiere.

Mitralierele Oposumului se opriră brusc. Ginny se strâmbă.

— Să nu-mi spui că nu mai ai muniţie, Oposumule Întunecat. E destul de greu să faci rost de aşa ceva.

Oposumul dădu să vorbească. Del îşi flutură braţul teafăr către nord.

— Hei, uite, uită-te la asta!

În rândurile agenţilor de asigurări se stârni brusc confuzia. O camionetă vag familiară se ivi pe culmea dealului. Şoferul îşi croia drum aruncând grenade. Explodau în ciorchine, buchete roz, strălucitoare. Îl descoperi pe tipul cu rachetele, culcat deasupra unui autobuz. Grenadele îl opriră, lăsându-l fără suflare. Agenţii de asigurări abandonară câmpul de luptă şi o rupseră la fugă. Ginny zări ceva extrem de ciudat. Camionetei i se alăturaseră şase Harley negre. Câini Ciau-Ciau cu mitraliere Uzi intrau şi ieşeau din rând, cu motoarele mârâind şi scuipând în aer trâmbe înalte de nisip. Nu arătară nicio milă, împuşcând inamicii răzleţiţi care fugeau. Foarte puţini agenţi de asigurări ajunseră la adăpost. Totul se termină într-o clipă. Fort Pru fugea cu secţiunile în dezordine.

— Ei, s-a nimerit exact la ţanc, spuse Del.

— Urăsc Câinii Ciau-Ciau, spuse Oposumul. Au limbi negre, e un fapt real.

— Sper că sunteţi teferi, rosti Moro. Ei, amice, arăţi de parcă ţi-ai fi lepădat un braţ.

— Nimic cu adevărat serios, răspunse Del.

— Îţi sunt recunoscătoare, zise Ginny. Cred că trebuie să ţi-o

spun.

Moro era fascinat de farmecul ei pătrunzător, de purtarea ei ingrată. De încântătoarea pată de unsoare de pe genunchiul ei. Se gândi că era drăgălaşă ca un căţeluş.

— Am simţit că eram dator. Circumstanţele fiind cele care sunt.

— Şi anume? întrebă Ginny.

— Într-un fel, pacostea aia de Câine Ciobănesc e responsabil pentru orice necaz aţi avut. S-a cam enervat fiindcă Oposumul l-a lăsat lefter. Cred c-au jucat poker. Bineînţeles că e posibil să fi avut cărţi însemnate sau încreţite, aş zice.

Ginny suflă ca să-şi îndepărteze părul din ochi.

— Domnule, din câte-mi dau eu seama, nu vorbeşti cu prea mult sens.

— Mă simt cu adevărat jenat din cauza asta. Câinele ăla a înnebunit şi, într-un fel sau altul, ţi-a dat peste cap echipamentul.

— Ai lăsat un câine să-mi repare simulatorul?

— E un tehnician excelent. L-am învăţat eu însumi cele mai multe lucruri. E OK dacă ai grijă să nu-i sară muştarul. Ciobăneştii ăştia sunt rezultatul unor încrucişări selective, aşa am auzit. Ţi-a montat înregistrările pe o buclă şi le-a accelerat, asta a făcut. Clienţii primesc, să zicem, de douăzeci şi şase de ori mai mult decât au plătit. Se regulează cu o viteză echivalentă cu şapte mach. Pot apărea vătămări corporale.

— Doamne, ar trebui să te-mpuşc în picior.

— Uite ce e, eu îmi respect munca şi am venit aici cât de repede am putut. Am adus în ajutor nişte prieteni şi suport toate cheltuielile.

— Al naibii de adevărat.

Câinii Ciau-Ciau îşi opriseră Harley-urile ceva mai încolo şi aruncau priviri feroce spre Oposum. Acesta li le întorcea. Le admira în taină echipamentul de piele şi crestele Purina cusute pe spate.

— Eu o să-ţi măresc cheltuielile. Mă aştept la reparaţii complete.

— O să le ai. Bineînţeles că va trebui să petreci o vreme în Veşti Rele. S-ar putea să ia ceva timp.

Îi prinse privirea şi nu-şi putu stăpâni râsul.

— Eşti un nemernic încăpăţânat, trebuie să-ţi recunosc

meritul ăsta. Ce-ai de gând cu Câinele ăla?

— Dacă vrei carne pentru taco, facem o afacere.

— Brr, cred c-o să sar peste asta.

Del începu să se foiască, trasând forme trapezoidale. Din ciotul mâinii lui prinseră să se înalţe şuviţe ondulate de fum.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Oposumule, vezi ce are, fă ceva, spuse Ginny.

— Pot pune asta la punct, îi spuse el.

— Ai pus deja destule la punct, aşa mi se pare.

— O să ne-nţelegem bine. Aşteaptă şi-o să vezi.

— Crezi? Ginny părea alarmată. Aş face mai bine să nu mă obişnuiesc cu tine prin preajmă.

— S-ar putea întâmpla să capeţi obişnuinţa asta.

— S-ar putea la fel de uşor să n-o fac.

— O să mă ocup de schimbarea cauciucului, spuse Moro. Trebuie să-l luăm pe Del din soare. Tu gândeşte la ceva frumos cu care să te-mbraci la cină. Veşti Rele din Est e-un loc oarecum pretenţios. Pe-aici suntem plini de mândrie…

Lewis Shiner
Până ne trezesc voci omeneşti
(„Till Human Voices Wake Us”, 1984)

Traducere de Bogdan Gheorghiu

Erau la vreo doisprezece metri, în întuneric. Înăuntrul cercului îngust al luminii lui de scufundare, Campbell putea vedea polipi de corali hrănindu-se, marginile lor transformate în flori prădătoare.

Dacă ceva ne-ar fi putut salva, gândea el, ar fi trebuit să fie săptămâna asta.

Lumina lanternei lui Beth se agita pe măsură ce ea se îndepărta, biciuind apa, de ţepii cu petale albe ai unui arici de mare. Nu purta decât un tricou alb peste bikini, în ciuda avertizărilor lui Campbell, care vedea cum i se făcuse pielea de găină pe coapse. Mai mult din corpul ei, gândi el, nu am mai văzut de… cât? Cinci săptămâni? Şase? Nu-şi putea aminti când făcuseră dragoste ultima dată.

Când mută lumina văzu o formă în întuneric. Gândi: rechin, şi se simţi brusc gâtuit de frică. Mişcă lampa înapoi şi o văzu pe ea.

Era îngheţată de privirea animalului, ca orice animal sălbatic. Părul lung şi drept îi plutea deasupra umerilor şi se amesteca cu întunericul; vârfurile sânilor ei liberi erau eliptice şi vinete în apa întunecată.

Picioarele i se uniseră într-o coadă verde, solzoasă.

Campbell îşi asculta respiraţia hârâind în regulator. Îi putea distinge lăţimea pometţilor, paloarea ochilor, tremurul înfricoşat al branhiilor de la gât.

Apoi reflexul puse stăpânire pe el şi îşi scoase Nokonos-ul şi trase. Lumina pâlpâitoare o trezi brusc. Se înfioră, dădu din coada ei crescândă spre el şi dispăru.

Un dor brusc, inexplicabil îl copleşi. Dădu drumul camerei şi înotă după ea, împingând cu picioarele, trăgând cu ambele mâini. Când ajunse la marginea unei gropi de treizeci de metri, învârti lampa într-un arc care îi permise să o zărească pentru ultima dată, îndreptându-se în jos şi către vest. Apoi dispăru.

O găsi pe Beth la suprafaţă, nervoasă şi tremurând.

— Ce dracu’ ai avut de m-ai lăsat singură aşa? Eram speriată de moarte. Ai auzit ce a zis ăla de rechini…

— Am văzut ceva, zise Campbell.

— Al dracu’ de nemaipomenit.

Se scufundă o clipă, şi Campbell o văzu luând un val în gura deschisă. Scuipă şi zise:

— Aruncai o privire sau pur şi simplu fugeai?

— Suflă în vestă, zise Campbell, amorţit, dezolat, până nu te îneci.

Îi întoarse spatele şi înotă către barcă.

După duş, stând lângă baracă în lumina lunii, Campbell începu să se îndoiască de el.

Beth era deja înfăşurată într-o cămaşă de noapte din flanel lângă marginea patului. Stătea acolo, Campbell ştia, uneori fără să se obosească să închidă ochii, până adormea.

Visele lui repetitive, obsesive, cu ochii deschişi fuseseră cele care-l aduseseră pe insulă. Cum putea fi sigur că fiinţa aia de pe recif nu fusese o halucinaţie?

Era mai speriat decât era dispus să recunoască. Fanteziile evoluaseră de la violenţa blândă de a-şi sparge monitorul CRT până la o imagine bizară, sinistră, cu el însuşi plutind în afara ferestrelor sparte ale biroului, fără să cadă preţ de patruzeci de etaje până în stradă, doar plutind acolo în smogul albicios.

Sus, mult deasupra lui, Campbell vedea barul companiei strălucind ca un monstru de crom şi oţel tocmai ieşit din faza de larvă.

Scutură din cap. Era clar că are nevoie de somn. Simpla odihnă de o noapte, îşi zise, şi lucrurile o să înceapă să revină la normal.

De dimineaţă, Campbell ieşi pe barca de scufundări în timp ce Beth încă mai dormea. Era absent, neîndemânatic şi neliniştit de nişte umbre de la marginea vederii.

Responsabilul cu scufundările se plimba în timp ce se schimbau rezervoarele şi îl întrebă:

— Te deranjează ceva?

— Nu, zise Campbell. Mi-e bine.

— Nu-s rechini pe partea asta de recif, ştii.

— Nu-i asta, zise Campbell. N-am nimic. Serios.

Citi privirea responsabilului cu scufundările: încă unul speriat de bombe. Compania trebuie că scoate aşa ceva cu duzinele, gândi Campbell. Funcţionarii stresaţi şi victimele sălilor de şedinţe, toţi cu aceleaşi expresii lustruite.

În după-amiaza aia au aruncat o mică epavă la capătul estic al insulei. Beth se întreţinea cu altă femeie, deci Campbell a stat cu partenerul lui de dimineaţa, un pilot cu început de chelie de la biroul din Cincinnati.

Epava nu era decât o coajă, un înveliş gol, şi Campbell pluti pe o latură în timp ce restul se târau peste lemnul în putrefacţie. Îşi pierduse simţul utilităţii, îi rămăsese să îşi dorească numai lipsa de greutate şi de culoare a apei adânci.

După cină a urmat-o pe Beth afară, pe terasă. Nu mai ţinea socoteala timpului cât privise norii deasupra apei întunecate, când ea zise:

— Nu-mi place locul ăsta.

Campbell îşi mută privirea înapoi la ea. Era pură şi neprihănită în jacheta albă de in, cu mânecile ridicate până la coate, părul încă umed prins în coc şi împodobit cu o orhidee. Stătuse îmbufnată cu nasul în coniac încă de când terminaseră cina, şi îl uimise încă o dată cu capacitatea ei de a exista într-un univers mental complet diferit de al lui.

— De ce nu?

— E fals. Ireal. Toată insula asta.

Agită coniacul, dar nu bău deloc din el.

— Ce îi trebuie unei companii americane să deţină o insulă întreagă? Ce s-a întâmplat cu oamenii care trăiau aici?

— În primul rând, zise Campbell, e o companie multinaţională, nu doar americană. Şi oamenii tot aici sunt, doar că acum au slujbe în loc să moară de foame.

Ca de obicei, Beth îl aruncase în defensivă, dar nu era atât de entuziasmat de americanizarea insulei cât îşi dorea să fie. Îşi imaginase băştinaşii cu chitare şi conga, nu casetofoane stereo portabile din care să răsune reggae electronic şi neo-funk. Baraca în care dormeau el şi Beth era un soi de dom geodezic, confortabil şi cu aer condiţionat, dar îi lipsea sunetul oceanului.

— Pur şi simplu nu-mi place, zise Beth. Nu-mi plac proiectele strict secrete pe care trebuie să le ţină după garduri electrificate. Nu-mi place când compania aduce oamenii aici

pentru vacanţe la fel cum arunci un os unui câine.

Sau un pai unuia care se îneacă, gândi Campbell. Era la fel de curios ca oricine despre instalaţiile din capătul de vest al insulei, dar evident că nu asta era ideea. El şi Beth făceau paşii unui dans care, îi era clar acum lui Campbell, avea să se termine inevitabil cu un divorţ. Toţi prietenii lor divorţaseră cel puţin o dată, şi o căsnicie lungă de optsprezece ani le părea probabil la fel de anacronică precum un Chevrolet din 1957.

— De ce nu recunoşti? zise Campbell. Singurul lucru care chiar nu-ţi place la insulă e că eşti izolată aici cu mine.

Se ridică, şi Campbell simţi, cu o gelozie paralizantă, privirile tuturor bărbaţilor din jur fixând-o.

— Ne vedem mai încolo, zise ea, şi capetele se întorceau pentru a-i urmări sunetul sandalelor.

Campbell comandă o altă Salva Vida şi o privi coborând. Treptele erau iluminate cu lampioane japoneze şi înconjurate de flori sălbatice mov şi portocalii. Când ajunse la bancul de nisip şi la rândul de barăci nu mai era decât o umbră, iar Campbell aproape îşi terminase berea.

Acum că ea plecase, se simţea golit şi un pic ameţit. Îşi privi mâinile, încă încreţite de orele lungi petrecute sub apă, îşi privi tăieturile şi loviturile a trei zile de muncă fizică. Mâini fine, mâinile unui om al companiei, ale unui om de birou. Mâini care aveau să ţină stiloul sau să tasteze la un CRT încă douăzeci de ani, apoi să se retragă la telecomanda unui televizor cu ecran mare.

Berea groasă cu gust de caramel începea să îşi facă efectul. Scutură din cap şi se ridică pentru a găsi toaleta.

Reflecţia lui licări şi se dizolvă în oglinda de deasupra chiuvetei, care deforma. Îşi dădu seama că găsea pretexte, ţinându-se departe de aerul rece, steril al barăcii cât de mult putea.

Şi mai erau visele. Se înrăutăţiseră de când venise pe insulă, mai vii şi mai neliniştitoare în fiecare noapte. Nu-şi amintea detalii, doar senzaţii lente, erotice de-a lungul pielii, o senzaţie de plutire în apă limpede, cristalină, de rostogolire în cearşafuri fără frecare. Se trezea gâfâind ca un peşte care se îneacă, cu penisul umflat şi pulsând.

Aduse o altă bere la masă, pe care nu şi-o dorea neapărat, doar simţea nevoia s-o ţină în mâini. Atenţia i se tot îndrepta

spre o masă de la un nivel mai jos, unde o femeie tânără, destul de simplă, stătea de vorbă cu doi bărbaţi cu ochelari şi cămăşi fine. Nu îşi dădea seama ce îi era aşa de cunoscut la ea până când aceasta înclină capul într-un gest nedumerit şi o recunoscu. Pomeţii largi, ochii palizi.

Putea să-şi audă inima. Atunci să fi fost doar vreo farsă? O femeie într-un costum? Dar cum rămâne cu branhiile pe care i le văzuse pe gât? Cum Dumnezeu se mişcase atât de repede?

Femeia se ridică, făcu gesturi de scuze către prietenii săi. Masa lui Campbell era lângă trepte, şi văzu că ea va trebui să treacă pe lângă el când iese. Înainte să apuce să se gândească, se ridică, blocând ieşirea, şi zise:

— Mă iertaţi?

— Da.

Nu era atât de frumoasă, gândi el, dar era atras de ea oricum, în ciuda lăţimii taliei, a picioarelor solide, scurte. Avea faţa mai bătrână, mai obosită decât cea pe care o văzuse pe recif. Dar semăna prea bine ca să fie o coincidenţă.

— Voiam să… pot să-ţi ofer ceva de băut?

Poate, gândi el, îmi pierd minţile şi atâta tot.

Ea zâmbi şi miji ochii blând.

— Îmi pare rău. Chiar e foarte târziu şi trebuie să ajung la serviciu de dimineaţă.

— Te rog, zise Campbell. Doar un minut, două.

Îi putea vedea suspiciunea, iar dincolo de ea strălucirea slabă a sinelui flatat. Nu era obişnuită să fie abordată de bărbaţi, observă el.

— Vreau doar să vorbim.

— Nu eşti vreun reporter, nu?

— Nu, nimic de genul ăsta.

Căută ceva care să-i dea siguranţă.

— Sunt de la companie. Biroul din Houston.

Cuvintele magice, gândi Campbell. Ea se aşeză pe scaunul lui Beth şi zise:

— Nu ştiu dacă ar fi bine să mai beau. Sunt aproape ameţită oricum.

Campbell dădu aprobator din cap şi zise:

— Lucrezi aici, deci.

— Aşa e.

— Secretară?

— Biolog, zise ea un pic aspru. Sunt Dr. Kimberly.

Când văzu că el nu reacţionează la nume, îl înmuie adăugând:

— Joan Kimberly.

— Îmi cer scuze, zise Campbell. Mereu am crezut că biologii trebuie să fie mai neinteresanţi.

Flirtul a urmat cu uşurinţă. Ea avea aceeaşi frumuseţe ca şi fiinţa de pe recif, un soi de timiditate înfricoşătoare, o senzualitate de pe altă lume, dar la ea erau îngropate mai adânc.

Doamne, gândi Campbell, chiar fac asta, chiar încerc să o seduc pe femeia asta. Privi umflătura sânilor ei, ştiind cum ar arăta fără cămaşa de bumbac albastru pe care o purta, şi faptul că ştia asta se transformă într-o căldură în vintre.

— Poate că nu mi-ar strica ceva de băut, zise ea.

Campbell făcu semn chelnerului.

— Nu-mi pot imagina cum trebuie să fie să locuieşti aici, zise el. Să vezi asta zi de zi.

— Te obişnuieşti, zise ea. Adică, e încă insuportabil de frumos din când în când, dar ai de muncă, şi viaţa merge înainte. Ştii?

— Da, zise Campbell. Ştiu exact ce zici.

L-a lăsat pe Campbell să o conducă acasă. Singurătatea şi vulnerabilitatea ei erau ca un parfum greu, atât de puternic încât îl respingea în acelaşi timp în care îl atrăgea irezistibil spre ea.

Se opri la uşa barăcii ei, un alt geodezic, dar unul care se afla sus, pe deal, îngropat într-un pâlc de palmieri şi bougainvillea. Tensiunea sexuală era atât de puternică, încât Campbell îşi putea simţi partea din faţă a cămăşii tremurând.

— Îţi mulţumesc, zise ea, cu voce aspră. Eşti foarte plăcut la vorbă.

Ar fi putut să plece atunci, dar nu părea a putea să se liniştească. O luă în braţe şi gura ei se izbi stângaci de a lui. Apoi buzele ei începură să se mişte şi limba să se smucească cu nerăbdare. Căzu peste uşă, deschizând-o, fără să îi dea drumul, şi aproape căzură în casă.

Se ridică pe braţele depărtate şi o privi mişcându-se sub el. Lumina lunii prin copaci era verde şi apoasă, căzând în valuri lente pe pat. Sânii ei se balansau grei când îşi arcuia şi îşi îndoia

spatele, respiraţia gâlgâindu-i în gât. Avea ochii strânşi şi picioarele i se înfăşurau în jurul picioarelor lui şi le ţineau, ca o lungă coadă despicată.

Înainte de răsărit se strecură de sub mâna ei dreaptă leneşă şi se îmbrăcă. Ea încă dormea când a ieşit.

Voia să se întoarcă la baraca lui, dar s-a trezit că se căţăra până în vârful crestei stâncoase a insulei pentru a aştepta să apară soarele.

Nici măcar nu-şi făcuse duş. Parfumul şi moscul lui Kimberly se agăţau de mâinile şi zona lui pubiană ca un stigmat sexual. Era prima infidelitate a lui Campbell în optsprezece ani de căsnicie, un act final, ireversibil.

Ştia mare parte din jargon. Criza vârstei a doua şi tot restul. Probabil că o văzuse pe Kimberly la bar în vreo altă noapte şi nu şi-o amintise conştient, îi proiectase chipul într-o fantezie cu conotaţii evident freudiene ale apei/renaşterii.

În lumina slabă, fracţionată a soarelui, laguna era gri, linia barierei de corali o pată mai întunecată ruptă de valuri care se curbau precum nişte solzi pe pielea oceanului. Frunze uscate de palmier foşneau în bătaia brizei, iar păsările insulei începeau să ciripească trezindu-se buimace. O umbră pleca de la una dintre barăcile de pe plaja de jos şi urca spre drum, îngreunată de o valiză mare şi o geantă de voiaj. Deasupra ei, pe platforma asfaltată din vârful scărilor, un taxi oprea în linişte şi îşi stingea luminile.

Dacă ar fi fugit, ar fi ajuns-o şi poate chiar ar fi oprit-o, dar impulsul vag nu a apucat să devină destul de puternic cât să-i ajungă la picioare. A preferat să stea jos până când soarele îl ardea pe gât şi ochii îi erau orbiţi de albul nisipului şi al apei.

În nordul insulei, cu faţa la continent, oraşul Espejo se întindea în noroi spre folosul staţiunii şi al companiei. Un drum de ţară trecea prin mijlocul lui, cu apă uleioasă băltind în şanţuri. Casele de cărămidă albă de pe cheiurile de beton şi Fordurile care rugineau în curţi îi aminteau lui Campbell de o suburbie americană a anilor cincizeci, denaturată de un coşmar.

Localnicii care lucrau în bucătăriile companiei şi măturau podelele locuiau acolo, iar copiii lor se încăierau pe alei care miroseau a peşte putrezit sau stăteau la umbră şi aruncau cu

pietre după câini cu trei picioare. O femeie bătrână vindea cămăşi Saint Francis din pânză de sac de făină, de pe frânghii legate între stâlpii casei. Sub o copertină de plastic verde ondulat, banane stăteau grămezi şi muşte roiau deasupra pulpelor de carne de vită. Iar alături era *Farmacia* cu un semn Kodak galben-pal care promitea *Servire După O Zi.*

Campbell clipi şi îşi făcu drum în spate, unde un băiat de zece sau unsprezece ani citea *La Novela Policíaca*. Băiatul puse banda desenată pe tejghea şi zise:

— Da, domnule?

— Cât de repede poţi să-mi developezi astea? întrebă Campbell, împingându-i caseta.

— ¿*Mande?*

Campbell apucă marginea tejghelei.

— Gata azi? întrebă el rar.

— Mâine. La ora asta.

Campbell scoase o monedă de douăzeci din buzunar şi o ţinu cu faţa în jos pe lemnul zgâriat.

— După-amiaza asta?

— *Momentito.*

Băiatul tastă ceva la un computer din dreapta lui. Zăngănitul uscat al tastelor îl umplu pe Campbell de dezgust.

— La noapte, bine? zise băiatul.

— *A las seis.*

Puse mâna pe cadranul ceasului de mână şi zise:

— Şase.

— Bine, zise Campbell.

De încă cinci dolari cumpără o halbă de Canadian Club, apoi se întoarse în stradă. Se simţea ca un geam slab colorat, ca şi când lumina soarelui ar fi trecut prin el. Era un prost, desigur, să îşi asume aşa un risc cu filmul, dar îi trebuia poza aia.

Trebuia să ştie.

Îşi ancoră barca cât putu mai aproape de locul în care fusese în noaptea din urmă. Avea două rezervoare proaspete şi cam jumătate din sticla de whisky.

A te scufunda beat şi de unul singur era împotriva oricărei reguli pe care încercase vreodată să i-o predea cineva, dar ideea unei morţi simple, curate prin înecare îi părea ridicolă lui Campbell, nici nu merita luată în calcul.

Blugii lui de scufundări şi cămaşa, încă umede şi sărate din noaptea trecută, îl sufocau. Îşi puse rezervorul cât de repede putu şi se rostogoli pe o parte.

Apa rece îl trezi la viaţă, îl spălă. Scoase aerul din vestă şi căzu direct la fund. Moleşit de whisky şi de lipsa de somn, se zbătu pentru o clipă în nisip înainte să se poată opune plutirii.

La marginea gropii ezită, apoi înotă la dreapta, urmând marginea stâncii. Din cauza problemei lui fizice, consuma aerul mai repede decât ar fi vrut; a se duce mai adânc n-ar fi făcut decât să agraveze lucrurile.

Capătul roşu-aprins al unei cutii de Cola îi făcu cu ochiul de lângă corali. O strivi şi o puse la centură, dintr-odată furios pe companie şi pe felul în care violau din când în când insula, pe el pentru că îi lăsa să-l manipuleze, pe Beth pentru că-l părăsise, pe întreaga lume şi pe rasa umană. Dădu tare cu piciorul, îndreptându-se prin bancuri de carangide şi paracanthurus hepatus, de-abia observând peisajul deformat, viu colorat care se mişca sub el.

O parte din beţie se duse în prima eliberare de energie şi încetini treptat, întrebându-se ce ar putea spera de fapt să reuşească. Era fără rost, gândi. Vâna o fantomă. Dar nu se întoarse din drum.

Încă înota când a lovit plasa.

Era aproape invizibilă, o reţea de monofilamente în pătrate de treizeci de centimetri, suficient de puternică pentru a ţine un rechin sau un grup de delfini bruni. O testă cu muchia zimţată a cuţitului de scufundător, fără noroc.

Era aproape de capătul de vest al insulei, unde compania îşi avea punctul de cercetări. Plasa urma linia recifului cât de jos putea el să vadă şi se extindea în largul apei.

Ea există, gândi el. Au construit asta ca să o ţină. Dar cum a trecut?

Când o văzuse ultima oară, se îndrepta în jos. Campbell îşi privi cadranul, văzu că mai are sub cinci sute de livre de aer. Destul ca să-l ducă la vreo treizeci de metri adâncime şi înapoi. Mai complicat era să se întoarcă la barcă şi să aducă un rezervor nou cu el.

Se duse în jos, oricum.

Putea vedea firele fine lucind când înota pe lângă ele. Arătau a fi legate de coralul însuşi, prin vreun proces pe care nici nu şi-l

putea imagina. Îşi tot mişca ochii de la indicatorul de adâncime la marginea plasei. Mult peste treizeci de metri şi va trebui să se teamă de decompresie la fel de mult ca de rezervorul gol.

La treizeci de metri trase maneta de rezervă. Trei sute de livre, şi scădea. Tot roşul dispăruse din coral, lăsând numai albastru şi mov. Apa era vizibil mai întunecată, mai rece, şi fiecare răsuflare părea să îi urle în plămâni ca un gheizer. Încă trei metri, îşi zise, şi la patruzeci văzu gaura din plasă.

Îşi agăţă echipamentul în plasă şi trebui să dea înapoi şi să încerce iar, luptându-se cu panica. Putea deja simţi din nou strânsoarea din plămâni, de parcă ar fi încercat să respire cu o foiţă de plastic pe gură. Văzuse rezervoare golite în aşa hal, încât pereţii se curbaseră înăuntru. Erau găsite la scafandrii blocaţi printre stânci şi încâlciţi în plase de pescuit.

Rezervorul se eliberă din plasă şi reuşi să treacă, urmând bulele în sus. Micul nod de aer din plămâni se extindea pe măsură ce presiunea scădea în jurul lui, dar nu destul cât să-i omoare nevoia de a respira. Trase ultima gură de aer din rezervor şi se forţă doar să expire, scoţând azot din ţesuturi.

La cincisprezece metri încetini şi devie spre un zid de corali, luă colţul şi înotă spre o lagună adăpostită.

Timp de câteva secunde fără sfârşit, uită că nu mai are aer.

Întregul fund al lagunei era împărţit în pătrate de vegetaţie – iarbă de mare, muşchi şi ceva ce arăta ca nişte verze uriaşe. Un banc de răpitori roşii trecură în cerc pe lângă el, păstoriţi de o cutie de metal cu o lumină licărind la capătul unei antene lungi. Submarine cu braţe mecanice fusiforme lucrau pe fundul oceanului, subţiind vegetaţia şi întunecând apa cu chimicale. Doi sau trei delfini înotau umăr la umăr cu nişte scafandri şi păreau a vorbi între ei.

Cu plămânii încordaţi, Campbell le întoarse spatele şi împinse spre suprafaţă, încercând să stea cât mai aproape de stânci se putea. Voia să se oprească un minut la trei metri, să-şi permită măcar să ia în calcul decompresia, dar nu era posibil. Nu mai avea aer.

Ieşi la suprafaţă la mai puţin de treizeci de metri de docul de beton. În spatele lui era un rând de geamanduri care marcau linia plasei până în larg şi în jurul capătului îndepărtat al lagunei.

Docul stătea în soare, părăsit şi fumegând. Fără un rezervor proaspăt, Campbell nu avea nicio şansă să iasă în felul în care

intrase; dacă încerca să înoate până la suprafaţă, ar fi atras atenţia la fel ca unul care se îneacă. Trebuia să găsească alt rezervor sau altă ieşire.

Ascunzându-şi echipamentul sub o folie de plastic, traversă platforma încinsă de beton până la clădirea din spate, un depozit larg, jos, plin de lăzi de lemn. Un rastel de echipament de scufundări era zidit în peretele din stânga, şi Campbell tocmai se îndrepta spre el când auzi o voce în spate.

— Hei! Stai pe loc!

Campbell se aplecă după un perete de lăzi, văzu un hol cu dale deschizându-se în spatele clădirii şi fugi într-acolo. Nu apucă să facă decât trei sau patru paşi până când un paznic în uniformă apăru şi îi îndreptă un .38 spre piept.

— Poţi să-l laşi cu mine.

— Sunteţi sigură, Dr. Kimberly?

— E în regulă, zise. Vă chem dacă sunt probleme.

Campbell căzu într-un scaun de plastic pe cealaltă parte a biroului ei. Biroul era redus la strictul necesar, izolat contra apei şi rezistent la mucegai. Printr-o fereastră lungă, în spatele capului lui Kimberly, se vedeau laguna şi rândul de geamanduri.

— Cât ai văzut? întrebă ea.

— Nu ştiu. Am văzut nişte ferme, cred. Ceva utilaje.

Împinse o poză de-a lungul biroului. Era o creatură cu sâni de femeie şi coadă de peşte. Chipul semăna îndeajuns cu al lui Kimberly încât să fie sora ei.

Sau clona ei.

Campbell realiză dintr-odată în ce necazuri intrase.

— Băiatul de la *Farmacia* lucrează pentru noi, zise Kimberly.

Campbell dădu din cap. Normal că lucra pentru ei. Cum altfel putea să aibă computer?

— Poţi să ţii poza, zise Campbell, clipind ca să-şi scoată transpiraţia din ochi. Şi negativul.

— Să fim realişti, zise ea, bătând la tastele CRT-ului şi studiind ecranul. Chiar dacă te lăsăm să-ţi păstrezi slujba, nu văd cum am putea să te lăsăm să-ţi păstrezi căsnicia. Şi mai ai şi doi copii de trimis la facultate…

Scutură din cap.

— Ai creierul plin de informaţii arzătoare. Sunt prea mulţi care ar plăti să le aibă, şi prea multe feluri în care poţi fi manipulat.

Nu reprezinţi un risc prea mare, *domnule* Campbell.

Iradia durere şi trădare, şi el voia să se îndepărteze tiptil, stingherit.

Ea se ridică şi privi pe fereastră.

— Aici construim viitorul, zise. Un viitor pe care nici nu ni-l puteam imagina acum cincizeci de ani. Şi lucrul ăsta e prea valoros ca să lăsăm un singur om să o dea în bară. Mâncare din abundenţă, energie ieftină, acces la o reţea de computere la preţul unui televizor, o nouă formă de guvernare…

— Am văzut viitorul vostru, zise Campbell. Bărcile voastre au omorât reciful pe mai mult de o milă în jurul hotelului. Cutiile voastre de Cola sunt peste tot în jurul coralilor. Căsniciile voastre nu durează, copiii voştri se droghează, iar televiziunea voastră e bună de dat la gunoi. Zic pas.

— L-ai văzut pe băiatul de la farmacie? Învaţă aritmetică pe computerul ăla şi părinţii lui nici nu ştiu să scrie şi să citească. Testăm un vaccin pe subiecţi umani, care probabil o să vindece leucemia. Avem chirurgie laser şi tehnici de transplant revoluţionare. La propriu.

— Aşa a ieşit *ea?* întrebă Campbell, arătând spre poză.

Vocea lui Kimberly scăzu.

— Se leagă, nu pricepi? Ca să facem transplanturile trebuia să putem clona celule de la donator. Ca să clonăm celule trebuia să stăpânim manipularea cu laser a genelor…

— Ţi-au clonat celulele? Aşa, de antrenament?

Dădu încet din cap că da.

— S-a întâmplat ceva. A crescut, dar a încetat să se dezvolte, şi-a păstrat forma embrionară de la talie în jos. Nu aveam ce să facem altceva decât să… scoatem ce puteam mai bun din asta.

Campbell privi mai atent poza. Nu, nu mitul romantic pe care şi-l imaginase iniţial. Coada arăta ca de ceară în lumina puternică pâlpâitoare, aripioarele păreau mai degrabă picioare nedezvoltate. Privea poza cu fascinaţie şi dezgust.

— Puteaţi s-o lăsaţi să moară.

— Nu. Era a mea. N-am foarte multe şi n-aş renuţa la ea.

Pumnii lui Kimberly i se strânseră pe lângă corp.

— Nu e nefericită, ştie cine sunt. În felul ei cred că îi pasă de mine.

Făcu o pauză, privind în podea.

— Sunt o femeie singură, Campbell. Dar desigur ştii asta.

Gâtul lui Campbell se uscase.

— Şi cu mine cum rămâne? tuşi, reuşi să înghită. O să mor?

— Nu, zise ea. Nici la tine…

Campbell înota spre gard. Amintirile îi erau neclare şi îi era greu să-şi limpezească gândurile, dar avea imaginea găurii din plasă şi a oceanului larg de dincolo de ea. Coborî uşor la patruzeci de metri, apa era rece şi plăcută pe pielea lui goală. Apoi trecu, plutind uşor departe de zgomotul şi mirosul insulei, înspre un fel de viziune primordială a păcii fără de timp.

Branhiile lui făceau valuri fine în timp ce înota.

Albert E. Cowdrey
Triburile de pe Bela
(„The Tribes of Bela”, 2004)

Traducere de Gabriel Stoian

Documente strânse de Onorabila Comisie care a investigat tragedia petrecută pe planeta Bela şi hotărârea luată în baza acestora.

PROBA NUMĂRUL (1)
Extrase din agenda lui Kohn, Robert Rogers, colonel în Forţele de Securitate

Mă simt de parcă *nu* am ateriza, ci am executa un picaj.

Înfruntând un straşnic vânt din faţă, naveta transportorului luptă împotriva vântului şi ploii până când ieşim din plafonul gros de nori, ajungând deasupra mării de un albastru întunecat. Ne îndreptăm spre un promontoriu mic şi stâncos, care se detaşează din linia neclară a coastei.

Construită din duroplast verde, platforma de aterizare pentru navete seamănă cu un smarald mare, dar fals, montat într-un inel de spumă. Jeturile motoarelor de frânare ard platforma, iar din ea se ridică nori învolburaţi de aburi. Cum sunt singurul pasager, mi se permite să părăsesc naveta înainte ca roboţii ei ruginiţi să înceapă operaţiunile de încărcare. O adevărată armată de lingouri sclipitoare – aur, titan şi alte metale al căror nume nu mi-e cunoscut – stă în poziţie de drepţi, şiroind sub ploaie, abia aşteptând călătoria prin spaţiu.

Două gărzi cu feţe de idioţi (bărbat şi femeie), pe care îi cheamă Vizbee şi Smelt, îmi iau bagajele, priviţi cu ochi trişti de Julia Mack, căpitan din Forţele de Securitate. Omologul meu localnic mă salută, iar eu – minciună sfruntată – afirm că sunt încântat să mă aflu acolo.

— Chiar dacă acum ai fi încântat, asta nu va ţine mult.

— Trebuie să le înapoiem arkienilor mlaştina asta nenorocită, adaugă Vizbee.

— *Linişte*! trâmbiţează Căpitanul Mack şi, fără alte comentarii, gărzile îmi încarcă lucrurile într-un mic aparat de zbor care, cu profilurile de zbor strânse, aşteaptă într-un hangar.

În timp ce urc, simt cele patru sau cinci kilograme în plus pe care le am pe planeta asta – de asemenea, percep în aer un gust ciudat, ca de şampanie. Poate că oxigenul suplimentar mă va ajuta să duc mai uşor greutatea în plus. Ori poate doar să mă îmbete.

Bun venit pe Planeta Bela, amice.

Pe deasupra stâncilor înveşmântate în negură, printr-o vijelie pornită dinspre mare, gonim către Baza Principală. Mack socoteşte că totul e minunat.

— Aici m-am născut, spune ea cu mândrie, iar glasul puternic reverberează în cabină. Singurul copil născut vreodată aici. S-au încălcat reglementările companiei, desigur; mama lua anticoncepţionale, dar ceva n-a mers, probabil. Ai mei au murit într-un accident minier şi m-au crescut cei din colonie. Acum, de când cu crimele astea, se vorbeşte tot mai insistent despre închiderea minelor. Oamenii spun că vom pleca acasă, dar pentru mine, *aici* e casa.

— Dacă te pot ajuta să prindem ucigaşul, îi spun, minele vor fi exploatate în continuare.

Mirosul de neîncredere se combină cu cel umezeală şi mucegai al uniformei, dar şi cu acela de fixativ al perucii negre, care face parte din ţinuta ei obligatorie. Isuse, ce femeie uriaşă, cred că are în jur de nouăzeci de kilograme. Şi totuşi nu e lăbărţată. Coapsa ei, presându-se de a mea pe banchetă, e la fel de tare ca a unui taur.

Virăm spre vest, sau nord, pe deasupra estuarului unui fluviu lat, care se varsă învârtejit în mare, împroşcând valuri de spumă. O turmă de creaturi marine enorme se ridică la unison, ca nişte dansatori, apoi dispar din nou în adâncuri. Observ în treacăt sclipirea unor colţi lungi. Apoi alunecăm lin către o stâncă mare, acoperită de un mănunchi de domuri, depozite de semiplast şi coridoare de legătură, totul amintind de o fermă de păsări.

Ei… dar ce naiba e asta?

Dedesubtul vălmăşagului, se văd blocuri uriaşe de piatră, fasonate şi potrivite unul lângă altul ca piesele unui puzzle. Cum adică, am călătorit mai bine de patru ani lumină ca să descopăr că incaşii au ajuns aici înaintea mea?

— Bun venit la Zamok, domnule colonel, spune căpitanul

Mack, aşezând nava cu pricepere pe cercul cenuşiu al platformei ude de ploaie.

Când eram mic, îmi plăcea nespus de mult să ascult aventurile bătrânului Navigator Maiakovski – exploratorul celor O Mie de Lumi, după cum suna unul dintre manualele mele, rostind totul cu un glas limpede şi detaşat, glas pe care încă îl mai aud în vis.

El a numit această lume Bela, cuvânt ce înseamnă alb. Când am văzut-o din spaţiu, am crezut că a botezat-o astfel datorită vaporilor de apă, care o fac să lucească aproape la fel ca Venus. Însă mă înşelam.

— Câteva informaţii, mă anunţă Mack, şi-mi întinde un cub de memorie, când ajungem la ghişeul Sosiri şi Plecări.

Îl conectez la agenda mea şi ascult alene, în vreme ce un robo-funcţionar introduce datele mele în computerul coloniei.

Cubul îmi povesteşte multe lucruri pe care le cunosc deja. Despre orbita demenţial de excentrică a planetei Bela. Îi trebuie circa 241 de ani ca să-şi termine circuitul înspăimântător de lung. Despre anotimpurile nesfârşite, ale căror temperaturi extreme – arşiţă şi ger – sunt rezultatul căii orbitale, nu al înclinării axei sale, care este de doar două grade. Trăsături asemănătoare cu ale Pământului: se roteşte de la vest spre est şi ziua sa are durata de 22,7 ore, la care adaptarea ar trebui să nu constituie defel o problemă, chiar şi pentru unul ca mine (eu am necazuri cu ritmurile circadiene).

Apoi cubul îmi recită textul raportului original întocmit de Maiakovski. Marele călător rus a sosit aici spre sfârşitul iernii, găsind cerul de un albastru îngheţat şi senin, iar suprafaţa planetei fiind albă şi pustie – de unde şi numele. Aparatele de scanat au detectat o formă artificială, drept care navigatorul a investigat, descoperind un oraş părăsit.

„Cine putea construi această platformă uriaşă de piatră şi templele minunate care o împodobesc? s-a întrebat. Lumea aceasta este moartă. Tot ce se află aici trebuie să fi fost construit de fiinţe asemănătoare nouă. Dar de ce în Antarctica asta nesfârşită?”

A numit-o *Zamok*, însemnând castelul, iar pe constructorii necunoscuţi, *arkhitektori*. De aici şi termenul popular de arkian.

Explorarea castelului a dat naştere unei confruntări cumplite

cu carnivorele ce-şi făcuseră bârlogul în temple. La început, specia părea doar interesantă, aducând în mare cu ursul polar de pe Pământ – şi cărui rus nu-i plac urşii? Aşa se explică numele pe care l-a dat acelor animale, *medvedi*.

„Blana lor lungă îşi schimbă culoarea din întunecată în alb, când se deplasează de la umbră la soare, murmură cubul. Colţii şi ghearele sunt redutabile.”

După aceea, a izbucnit un vifor. Când totul a devenit alb şi temperatura a scăzut la minus şaptezeci de grade, iar bioscanerele au devenit nefuncţionale din cauza gerului, fiarele au atacat grupul de exploratori. „Doi membri ai echipajului, ucişi. Cranii sfărâmate. Un altul, dispărut, probabil mâncat. Aceste animale prezintă un grad periculos de inteligenţă şi şiretenie.”

A fost un simplu incident, desigur. Metalele descoperite de detectoare au adus pe planetă cartelul minier. Muncitorii au dărâmat încântătoarele temple cu buldozerul şi au ridicat cocioabele mizere ce există şi în prezent. Între timp, iarna se sfârşise, iar Bela s-a dovedit a nu fi defel o planetă moartă. Mii de specii au ieşit din ascunzătorile lor şi miliarde de seminţe şi spori au dat colţ, dezvoltându-se tumultuos până la sosirea verii, care a transformat suprafaţa într-un deşert dezolant.

Un gând simplu: Cât de fragilă e viaţa, dar şi cât de îndărătnică. Odată pornită, ea poate supravieţui aproape în orice condiţii.

Ajuns în acest punct, opresc cubul. A sosit medicul, o chinezoaică minusculă, dar energică, pe nume Anna Li.

Mă supune obişnuitei scanări medicale. Ciudată ocupaţie, fiindcă are de-a face cu mulţi necunoscuţi goi puşcă şi pesemne se întreabă după aceea, când îi vede îmbrăcaţi: Individul ăsta o fi cel cu un semn din naştere pe fund?

O anunţ că nu aduc cu mine nicio boală înspăimântătoare, doar dacă socoteşte ţăcăneala o boală molipsitoare. Îmi surâde mecanic, semn că nu-mi acordă atenţie.

— Nu ai nimic, îmi comunică, examinând banda imprimată, dar să te fereşti de dulciuri.

Apoi se îndepărtează în grabă.

După ce mă îmbrac, Căpitanul Mack preia din nou comanda, şi mă conduce pe coridoarele de un verde greţos, gemând de

oameni purtând salopete gri. Pe ecusoane se lăfăiesc toate naţiile Pământului: jiang, grinzshpan, basho, mbasa, jones.

Spre mirarea mea, sunt cazat în apartamentul directorial. Un dormitor confortabil, o baie opulentă. Pe o terasă exterioară foarte întinsă, lucrările în piatră amintind de cele ale incaşilor stau dezgolite şi lucesc umed în ploaie. Priveliştea de peste valea fluviului, deschisă până spre munţii din depărtare, ar fi spectaculoasă, doar că este obstrucţionată de un paravan de plasă de oţel. Nişte lucruri semănând cu viermii se apropie încet prin umezeală.

— O să-ţi aducă cineva bagajele, îmi spune Mack. Dacă ai nevoie de ceva, sediul Securităţii se află alături. E la fel ca apartamentul tău, are două uşi, coridor şi terasă. Controlorul te va primi mâine dimineaţă, după ce te odihneşti.

Dă să plece. Însă eu am o întrebare de pus.

— Ce rost are paravanul acela?

Mack se încruntă.

— Aici obişnuia să doarmă domnul Krebs. Până când cineva a lansat o rachetă spre el. Din fericire, se găsea în biroul Securităţii şi stătea de vorbă cu mine, astfel că n-a păţit nimic.

— O rachetă?

— Una care se lansează de pe umăr, mă lămureşte, parcă scuzându-se, ca şi cum o rachetă de mici dimensiuni te omoară mai puţin decât una mare. O fi fost vreun angajat nemulţumit. Atunci am pus paravane. Avem unul şi în faţa biroului Securităţii.

— Proiectilul a fost furat din armurăria voastră?

Mack mă săgetează cu privirea.

— Da.

— Şi unde doarme acum controlorul?

— În altă parte.

Închide uşa cu un gest hotărât, lăsându-mă să mă odihnesc cum oi putea, exact în centrul ţintei.

Cina se serveşte în sufragerie. Mack mă conduce către masa principală dintr-un salon privat. Sper să-l cunosc şi pe domnul Krebs. Însă controlorul cinează singur.

Fac în schimb cunoştinţă cu vreo zece directori şi ingineri. Engleza este cea de-a doua limbă a tuturor, astfel că aud o babilonie de accente ale celor care îşi exprimă speranţa fierbinte că voi reuşi să descopăr ucigaşul. Are deja la activ

nouăsprezece morţi – aproximativ doi la sută din populaţia de 1042 de oameni. Doctoriţa Li apare din nou fulgerător, purtând un halat de laborator, şi mă anunţă că are hologramele cadavrelor şi toate datele rezultate la autopsie. Le pot vedea după cină.

— Sper că ai un stomac rezistent, mă atenţionează inginerul-şef, un tip pe nume Antonelli, şi se strâmbă.

— De fapt, nu arată chiar atât de urât, spune Li. Întotdeauna o lovitură prin creştetul capului, executată cu un obiect ascuţit. Bizar mod de a ucide pe cineva, însă e silenţios şi eficient.

— Există vreun tipar în alegerea victimelor? întreb. Bărbaţi ori femei, tineri ori bătrâni, homosexuali ori heterosexuali?

— Nu. Nu ar fi putut exista o diversitate mai mare, nici dacă cineva ar fi încercat să elimine o secţiune transversală a coloniei noastre. Adevărat, mai toate victimele sunt tinere. Dar asta ţine de demografia de aici.

Corect. Coloniile miniere arată cam aşa: câţiva oameni în vârstă conduc toată şandramaua, iar mulţi tineri viguroşi fac toate treburile grele şi deseori periculoase.

— Există totuşi un tipar. Toate crimele se comit aici, intervine Căpitanul Mack, deşi până în acest moment a rămas tăcută şi îmbufnată. Niciodată în tabăra minieră. E prima oară că oamenii se oferă voluntari ca să lucreze suplimentar în mină.

Cei din jurul mesei chicotesc destul de sumbru.

După ce terminăm de mâncat, o rog pe doctoriţa Li să mă prezinte celor mai tineri. Mă plimb prin sala principală de mese, dând mâna cu oamenii şi privind un caleidoscop de chipuri, care nu au în comun decât vârsta, sub treizeci de ani. Probabil junii se consideră până la ultimul directori în devenire, prezenţi aici ca să-şi facă pontajul, apoi să plece acasă şi să urce treptele ierarhiei. Mă întreb câţi dintre ei vor reuşi.

Câteva minute mai târziu, merg alături de Anna – am ajuns să ne tutuim aproape imediat – pe un coridor care duce la clinica ei. Când ajungem pe la jumătatea drumului, se opreşte şi spune:

— Prima crimă s-a petrecut exact aici.

— *Aici*?

Ne aflăm în mijlocul unui coridor absolut pustiu, nemobilat, lung de aproximativ douăzeci de metri, fără ferestre, bine iluminat şi lipsit de orice ascunziş. O întreb cine a fost victima.

— O femeie pe nume Cabrera. Atletă, bună alergătoare; viaţa

e atât de plictisitoare aici, încât cei ce nu cad pradă băuturii se apucă de atletism. Dacă l-ar fi văzut venind, sunt sigură că ar fi putut scăpa.

— Cu ce a fost lovită?

— Pesemne cu un piolet, are mâner scurt, e uşor de dosit. Vârful a pătruns prin fisura longitudinală a craniului şi s-a afundat aproape şapte centimetri în mezencefal. Cabrera a mai trăit câteva ore în stare de comă, apoi a murit.

— Criminalul e neapărat un bărbat?

— Nu, având în vedere fetele care urmează cursuri de arte marţiale. Suntem copleşite numeric de bărbaţi şi dacă n-am fi în stare să ne apărăm, am avea câte-un viol pe săptămână.

— Vrei să sugerezi că nu toţi minerii sunt gentlemeni?

— Sunt gentlemeni aproape în aceeaşi proporţie ca poliţiştii.

Constat că am în faţă o femeie spirituală.

PROBA NUMĂRUL (2)

Din raportul redactat de Anna Li, medic generalist

Această persoană l-a cunoscut pe Robert – colonelul Kohn – chiar în seara sosirii sale pe Bela.

Din scanarea lui medicală îmi amintesc doar că nu era circumcis. La masă, am observat că era un bărbat masiv, cu părul încărunţit prematur.

Discuţia noastră iniţială a fost utilă, cred, pentru că l-a ajutat să înţeleagă situaţia de aici, de pe Bela. A manifestat interes faţă de datele pe care i le-am putut pune la dispoziţie. Nu am reuşit să stabilesc de la început dacă era inteligent, deşi vorbea ca o persoană cultivată. Admit că aroganţa intelectuală este unul dintre defectele mele grave. Noi, medicii, îi privim mai întotdeauna de sus pe poliţişti, chiar dacă se întâmplă să susţinem contrariul.

Când am plecat, am încuiat uşa laboratorului. Începusem să investighez un vierme comun, sau o larvă, sperând că descoperirea structurii factorilor ereditari cromozomiali ar asigura un model pentru lucrări ulterioare privind creaturile mai complexe şi mai interesante de pe Bela.

Urându-i colonelului tot binele în gând, m-am apucat de activitatea tăcută şi pasionantă, care m-a făcut să uit cu desăvârşire de cadavre şi de cei care le-au lăsat în urmă.

PROBA NUMĂRUL (3)
Din agenda colonelului Kohn

Glasurile indiferente ale ceasurilor anunţă miezul nopţii, dar nu am deloc senzaţia că ar fi această oră. Sunt pregătit de culcare, dar, din câte s-ar părea, nu de somn. Creierul meu continuă să funcţioneze în gol în plictisul sec al oboselii.

Mă bucur că mi s-a implantat acest cip în laringe, astfel că nu trebuie să vorbesc tare ca să-mi înregistrez gândurile. Niciodată nu ştii cine trage cu urechea. Tehnica seamănă oarecum cu a ventrilocilor, şi nu e greu de deprins. Toate porcăriile din fluxul conştiinţei ajung astfel în agendă, care este îngropată adânc în memoria codificată.

Fotografiile puse la dispoziţie de Anna sunt destul de înspăimântătoare, şi nu mă prea ajută. Despre notiţele lui Mack privind crimele se poate afirma acelaşi lucru. Ucigaşul este eficient. Modul de operare este bizar. Victimele sunt alese la întâmplare.

Crimele au debutat pe coridoare, s-au produs pentru scurtă vreme în crescătoriile hidroponice, apoi s-au petrecut oriunde. Cei care făceau jogging au fost puşi la pământ pe culoarele de alergare, cei care lucraseră până târziu, au sfârşit în ateliere şi birouri.

Omorurile au continuat chiar şi după ce Mack a dat ordin ca oamenii să nu meargă nicăieri fără un însoţitor. O femeie folosea toaleta, în vreme ce alta stătea de pază la uşă. Când cea dinăuntru a încercat să deschidă uşa, n-a putut din pricina cadavrului prietenei.

Metodele obişnuite de investigaţie au dat greş. Testele pentru descoperirea de pete de sânge, urme de păr sau fibre nu au dat niciun rezultat. Coloniei îi lipsesc echipamentele necesare pentru efectuarea de teste psihologice sofisticate. Metodele folosite de Mack au fost improvizate şi dure; după prima crimă, a interogat pe toată lumea, i-a eliminat de pe lista suspecţilor pe cei care aveau alibiuri solide, apoi a arestat trei oameni care nu aveau alibi.

Rezultatele nu au fost îmbucurătoare. După alte două crime, a trebuit să-i elibereze pe suspecţi.

Problema e că nu *toţi* au alibi pentru fiecare crimă, nici chiar

pentru mai multe. Nu se descoperise nicio urmă a armei. Deşi inginerii minieri erau în număr preponderent, pioletul nu se număra printre instrumentele lor standard; probabil fusese adus în bagajele personale de cineva pasionat de ascensiuni sau alpinism. Computerele lui Mack au verificat facturile bagajelor personale pe o perioadă îndelungată, atât cât au permis evidenţele, dar nu au descoperit niciun asemenea obiect.

Platforma de piatră de sub picioarele noastre este înţesată de pasaje înguste. Când au apărut tot soiul de poveşti privind ucigaşi extratereştri, Controlorul a luat la început în râs o asemenea idee, după care i-a dat ordin lui Mack să examineze posibilitatea. Aproape oricare fiinţă umană adultă era prea mare ca să poată trece pe acolo, aşa că a folosit un robot.

Cubul de memorie conţine câteva imagini ale picturilor rupestre pe care le-a descoperit sub pământ, primele care fuseseră văzute vreodată, lăsate de arkienii din Zamok, nişte fiinţe bipede cocoşate, de culoare cafenie, având picioare cu trei degete, capete de forma unor bostani şi probleme dentare grave. Însă, cu excepţia unor excremente şi a câtorva oase de animale mici, nu se descoperiseră semne ale vreunei prezenţe recente.

Concluzia nu a surprins-o pe Anna. Analizând circumstanţele în care se comiseseră crimele, trăsese deja concluzia că ucigaşul era de origine umană, la fel ca victimele sale.

Ei, la naiba. Încă mă străduiesc să adorm, dar fără nicio şansă. Sunt prea obosit, evident, iar creierul meu continuă să ruleze în gol.

Simţind nevoia de a inspira puţin aer adevărat, îmbrac un halat, deschid o uşă groasă ce dă spre terasă şi mă strecor pe după paravan. Dinspre fluviu răzbate un urlet tremurător. De sus cad picături reci ca gheaţa, iar tunetele fac să se cutremure dealurile îndepărtate.

Aici sus, aerul are un gust plăcut – fitoplanctonul şi verdeaţa junglei lucrează din plin ca să elimine gazul otrăvitor pe care ne place să-l inspirăm. Îmi simt deja inima bătând mai iute. Presupun că atunci când te afli în junglă, printre toate chestiile acelea în putrefacţie, ai parte de o duhoare… Aşa e în mai toate junglele.

Picioarele desculţe îmi sunt reci, am uitat să-mi aduc papuci. Blocurile de piatră sunt netede şi alunecoase. Simt cum strivesc

mici viermi sub tălpi. Traversez terasa către un parapet scund şi privesc în jos. Fulgerele licăresc deasupra junglei dense şi întunecate, care mărgineşte malurile fluviului. Apoi dau de un miros ce-mi aminteşte de cuşca unui leu de la o grădină zoologică…

Auu!

Pfiu! Ce şoc neplăcut.

O clipă, să reiau firul evenimentelor. Dinspre biroul Securităţii răzbătea o lumină, iar eu mă întorsesem în acea direcţie şi lipăiam spre el, când cineva a deschis brusc uşa, a îndreptat un pistol de şocuri spre mine şi a strigat:

— *À bas*!

M-am azvârlit pe pietrele umede, iar proiectilul a vâjâit pe lângă mine. M-am răsucit exact la vreme ca să văd ceva mare, care venea peste parapet, răsturnându-se înapoi şi dispărând.

Acum mă simt mai bine. Mă aflu în sediul Securităţii, iar un tip tânăr în uniformă îmi oferă un prosop, exact ce-mi trebuie în aceste momente.

— Domnule, mi se adresează politicos, cred că nu ar trebui să ieşiţi afară noaptea. Uneori, se întâmplă ca animalele sălbatice să se caţere pe ziduri.

Am în faţă un tip slăbănog şi agil ca un arc strâns, cu o umbră de barbă pe bărbie şi ochi negri extrem de vii. Vorbeşte engleză cursiv, dar câteodată într-un mod original. E locotenentul Michel Verray, ofiţer de securitate.

În jurul nostru, nenumărate monitoare clipesc şi bâzâie parcă mai mult pentru sine. Aici e paradisul oricărui pervers. Într-un dormitor, un maldăr tumultuos de aşternuturi sugerează o pereche de amorezi care încearcă să se bucure de puţină intimitate cât fac dragoste. Iată una dintre scenele cele mai lipsite de interes – un dormitor pustiu – al meu.

La Baza Principală, Michel este singurul asistent cu program normal al căpitanului Mack. El îi spune, cu o inflexiune ironică, Maman.

— Poftiţi, domnule colonel. Este cheia de la biroul Securităţii. Sunt convins că Maman nu are nimic împotrivă. Şi o să vă încredinţez un pistol, contra semnătură.

În timp ce completăm formularele, flecărim de una şi alta. Iau pistolul, verific încărcătura, apăs butonul de recunoaştere până

când acesta memorează tiparul capilarelor de pe mâna mea. Bună, domnule pistol! Bună, colonele!

Mai schimbăm câteva banalităţi.

— Presupun că nu e chiar mama ta, nu-i aşa?

Omul face o strâmbătură comică.

— *Non*. Dar cred că i-ar plăcea.

Dacă are dreptate, ar fi primul semn de sentiment uman pe care l-aş descoperi la Mack. Michel mă iniţiază în activitatea biroului, explicându-mi că monitoarele au fost instalate după primele crime.

— Ne străduim să-i convingem pe oameni să stea în zonele aflate sub supraveghere. Îmi pare rău că nu avem mai multe echipamente. Nu deţinem suficiente camere, astfel că oricine poate pândi în zonele neiluminate, aşteptând doar o şansă pentru a ataca.

— Dar oamenii nu s-au plâns că îi spionaţi?

— La început, da. Acum, când sunt speriaţi de-a binelea, nu se mai plâng atât de mult. În orice caz, am ajuns să ne spionăm între noi. Acolo e camera mea, cu colegii mei de apartament. Iar dincolo cred că o veţi observa cu încântare pe Maman citind în pat.

Mack nu are peruca pe cap, iar părul îi este tuns scurt. Îmi aduce aminte de portretul făcut de Picasso scriitoarei Gertrude Stein. Întreb dacă cele vreo zece arme din rastel sunt singurele existente în cadrul coloniei. Nu, sigur că nu. Oamenii de la Securitate – Mack şi Michel, plus Vizbee şi Smelt – poartă arme la ei. La fel domnul Krebs, inginerul şef Antonelli şi încă unul sau doi dintre şefii cei mari. De fapt, toţi vor arme, însă Mack se opune şi, până acum, Krebs a fost de partea ei.

Au dreptate, normal. Civilii înarmaţi pot fi mai primejdioşi decât orice criminal.

— Şi ce s-a întâmplat cu rachetele? întreb.

Michel surâde larg, înţelegând la ce fac aluzie.

— Toate cele cinci care au mai rămas sunt aici, sub cheie, care se află la Maman.

— Îmi închipui că atacul asupra Controlorului a făcut-o să-şi piardă din prestigiu.

— Toată situaţia asta o face să-şi piardă prestigiul. Devine tot mai sumbră pe zi ce trece. Chiar dacă arată ca un munte, tot o roade insuccesul. Şi refuză să ia medicaţia pe care i-a

recomandat-o doctoriţa Li.

Michel aduce o sticlă de coniac şi două pahare de plastic dintr-o cameră alăturată. Băutura stârneşte un foc binevenit în măruntaiele mele. Continuăm să flecărim şi curând devenim amici. Aşa aflu că Michel a făcut o explorare a pasajelor subpământene.

— Tu ai construit robotul?

— *Non*. Minerii aveau deja astfel de lucruri pentru a cerceta locuri prea înguste ori periculoase pentru oameni. Le spuneau păianjeni – maşinării mărunte, cu trei picioare, o cameră digitală şi un spot. Eu l-am dirijat prin tuneluri, am făcut un cub de memorie pentru Maman şi, pe ascuns, unul pentru mine.

A făcut un gest din umeri, rostogolindu-şi ochii în sus, într-o expresie comică de spaimă.

— Doamne, ce s-ar supăra dacă ar şti de copia asta.

— De ce?

— Ca multe alte bunici, e greu să te înţelegi cu ea. Îşi închipuie că puterea stă în cunoaştere. De acord, o fi având dreptate. Vrea să ştie tot ce se petrece aici. N-am nimic împotrivă, asta îi este meseria. Dar vrea să şi monopolizeze informaţiile, să le pună deoparte împotriva oricăror duşmani.

— Înseamnă că are inamici.

— *Mais oui*, spune proaspătul meu prieten, cu un aer de bună dispoziţie, şi dă peste cap ce i-a mai rămas în pahar. În afară de mine şi Krebs, toată lumea o urăşte de parcă ar fi pesta.

Chiar aşa, precum ciuma, zici? În fine, oricum nu-mi închipuisem că era nesperat de populară. Pe măsură ce face din nou plinul paharelor, Michel devine tot mai franc. Profitând de asta, îl întreb:

— Dar de ce ai vrut să ai şi tu un cub, Michel?

— Când ajung acasă, vreau să obţin o diplomă în Civilizaţii Extraterestre şi să mă apuc de predat. Am început să analizez informaţiile cadru cu cadru şi cred că pot să-mi scriu toată theeza din ce există acolo. *Le bon Dieu* nu a avut intenţia să mă facă poliţist, a adăugat, apoi roşeşte, socotind că aş putea lua remarca drept o insultă la adresa profesiunii mele.

— Sunt de acord cu Dumnezeu, îl asigur, cu un aer solemn, apoi îi urez noapte bună.

Înarmat, traversez terasa fără nicio problemă.

Bun băiat, gândesc la întoarcere. Mi-a salvat viaţa, apoi m-a

scutit de nenumărate motive de jenă post-mortem. Cum ar fi fost o însemnare finală din dosarul meu personal care să sune aşa: *În prima zi a ultimei misiuni încredinţate, Kohn, Robert R., colonel, număr de cod 52.452.928, a reuşit să se lase înghiţit de sălbăticiuni.*

Noapte bună tuturor. Şi vise plăcute.

Dimineaţa apare cu ploaie, tunete, fulgere şi un şoc foarte neplăcut.

Sunt convocat încă din zori în biroul lui Krebs. Căpitanul Mack bate la uşă şi, când ies nesigur pe picioare, cu ochii lipiţi de somn, mă conduce într-o muţenie sumbră, pe un labirint de coridoare.

Ne aflăm undeva în adâncul Bazei Principale, când ajungem la noul apartament directorial, situat la o asemenea adâncime, încât vuietul furtunii s-a stins cu totul. Este evident că domnul Krebs nu vrea ca noul lui apartament să mai fie lovit de vreun proiectil.

Biroul este spaţios, neutru şi urât, lucru ce se poate spune şi despre ocupantul lui. Mack se retrage fără o vorbă, iar un bărbat cu o faţă sumbră, umflată, stând pe un fotoliu directorial, cu spătar înalt, se apleacă în faţă şi îmi întinde două degete moi pe care să i le strâng în semn de salut.

Trăsătura principală de pe faţa lui este falca de jos, care pare o cupă de excavator. Caninul inferior dreapta îi iese în afară. Burta îi trece peste tăblia biroului, însă braţele îi sunt subţiri şi par neobişnuite cu vreun efort fizic. Îl categorisesc drept directorul perfect, un grăsan cu un fund ce atârnă, care nu e bun la nimic altceva decât să dea ordine unor oameni mai deştepţi şi mai puternici decât el.

— O să pleci peste jumătate de oră, mă întâmpină, în loc de salut.

— Să plec, unde?

— Cum unde, să examinezi cadavrul, mormăie, lăsându-se să cadă din nou pe spătarul înalt al fotoliului. Să o iei pe Li cu tine. E un doctor de mâna a treia, dar nu avem pe cineva mai bun.

— A mai avut loc o crimă?

— Nu ţi-a spus Mack? Ce mama dracului, trebuie să mă ocup de toate? Da, s-a petrecut la Tabăra minieră Alfa.

— E prima crimă la o tabără minieră.

— Întocmai. Acum, căcăcioşii ăştia laşi, care lucrează pentru

mine, nu vor mai vrea să coboare în subteran. Îşi închipuie că se află aici să înfulece mâncarea oferită de companie, să îşi facă pontajul şi să lucreze cât mai puţin.

Încep să pricep de ce ar dori cineva să îl spulbere cu o rachetă pe domnul Krebs. Pare să aibă o părere la fel de proastă despre mine. Stă locului, sfredelindu-mă cu privirea vreme de câteva secunde, apoi mă întreabă pe neaşteptate:

— Sper că nu ai de gând să-mi încarci bugetul cu onorariul tău.

Îşi împinge falca de jos şi mai mult în faţă.

— Nu. Sunt plătit de cei de la centru, iar cartelul le rambursează cheltuielile.

— Aha, slavă cerului pentru serviciul ăsta. Cel care a murit nu era cineva important. Să mulţumim cerului şi pentru serviciul ăsta.

Cu aceste cuvinte se încheie şi întrevederea noastră.

Îmi iau agenda, îi pun o baterie nouă şi o întâlnesc pe Anna în faţa clinicii. Are cu ea o sacoşă plină de fiole pentru probe şi o trusă medicală. O ajut să le care.

— Ţi-am întâlnit şeful, îi spun, în timp ce ne grăbim spre platforma de decolare.

— Îl deteşti de cum îl vezi. Grăbeşte-te, nu avem decât un zbor pe zi, nimic mai mult.

Zece minute mai târziu, decolăm şi ne trezim azvârliţi drept în colţii furtunii.

Aşa un zbor mai zic şi eu. A durat o oră sau, mai curând, o eternitate, indiferent cum ai privi lucrurile. Blestemata de cutie neagră care ne dirija fusese programată să ne ducă pe ruta cea mai directă, probabil din dorinţa de a economisi combustibil, aşa că am traversat un golf larg, unde apa întunecată era cât se poate de învolburată. Vântul se repezea furios spre ţărm, iar noi zburam exact în faţa lui.

Sunt aproape sigur că un fulger va prăji cutia neagră şi ne va trimite direct în fundul mării. N-am mâncat de dimineaţă, aşa că nu am ce să vomit, decât stomacul în sine, probabil.

Anna îndură toate zgâlţâielile şi hopurile cu stoicism, ori aşa mi se pare mie. Cu toate astea, bag de seamă că şi ea scoate un geamăt de uşurare când, într-un târziu, lăsăm golful în urmă şi ne aşezăm cu o trepidaţie pe un alt cerc de beton spălat de ploaie, aflat în apropierea unui grup de bolte şi ateliere.

— Gata, am ajuns la Alfa, mă anunţă ea.

Câţiva oameni apar în goană cu umbrele – da, chiar umbrele, din cele folosite pe Pământ –, dar bineînţeles că noi ajungem oricum leoarcă. Aici sunt cazaţi douăzeci şi patru de oameni, însă trei sunt plecaţi să repare o pompă de noroi, ce-o mai fi şi aia. Aşa se face că-mi sunt prezentaţi douăzeci de oameni vii şi unul mort.

Acesta din urmă este un tânăr pe nume Thoms. Zace cu faţa în jos pe podeaua de beton a atelierului. La prima vedere, singura diferenţă privind modul de operare este faptul că a fost lovit în ceafă, iar nu în creştet.

— Se pare că arma a pătruns prin scizura mediană posterioară a bulbului rahidian, spune Anna, mai mult pentru agenda ei.

Însă după aceea îşi pune pe cap o lampă cu xenon şi o lupă tridimensională de mare putere, îşi lasă lentilele peste ochi, îngenunchind, şi aproape că atinge cu nasul părul îmbibat de sânge de pe cap.

Când o ajut să se ridice, se încruntă.

— Rănile celor din Zamok erau bine conturate, mormăie. De data asta... rana nu mai e chiar atât de precisă. E ca şi cum arma s-a turtit la impact. Va trebui să fac o comparaţie când vom duce cadavrul la laborator. Ajută-mă să-l întoarcem.

Într-un anume fel, mişcarea cadavrului are un efect calmant asupra mea. De fiecare dată când dau cu ochii pentru prima oară de un cadavru, sufăr un şoc, în ciuda atâtor ani de când tot văd urmările unor acte de violenţă. Numai că atunci când manevrez un cadavru şi îi percep greutatea aparte, îndeosebi unul, aşa cum se întâmplă acum, în care se instalează rigiditatea, ştiu că am între palme pământ şi piatră, nu o persoană, şi reuşesc să o tratez ca pe orice altă dovadă criminalistică.

Examinarea superficială îmi arată că, în afară de a fi mort, lucru pe care l-a remarcat şi Anna, Thorn nu ne mai oferă nicio altă informaţie. După ce facem o mulţime de fotografii holografice, îl băgăm într-un sac, iar minerii ne ajută să îl punem într-un frigider.

Îmi petrec restul zilei într-un birou mic şi gol, cu un singur monitor, care clipeşte nesigur pe o măsuţă ciobită de duroplast. Beau cafea, mă îndop cu nişte sandvişuri rău făcute, acoperite

cu nişte maioneză sintetică şi greţoasă, şi îi interoghez pe supravieţuitori.

Nimeni nu a văzut sau auzit ceva. Thoms era apreciat de toată lumea, nu avea niciun duşman declarat, iar toţi cei de la punctul de lucru Alfa erau sub observaţie în momentul morţii, pe care Anna îl situează între 6:30 şi 8:00 dimineaţa. Am ajuns la ultimul nume de pe lista mea, când doamna Justiţie îşi ridică legătura de peste ochi şi îmi aruncă o privire.

Martorul – pe nume Ted Szczech, pronunţat Şec – este un puşti palid şi slăbănog, ce pare să aibă în jur de şaisprezece ani şi poartă o salopetă care i-ar putea servi şi drept cort. Intră în cameră târându-şi picioarele şi aduce un plic.

— Aa… aam, am ceva, ceva pentru dumneavoastră, domnule, se bâlbâie el.

— Serios? Ce anume?

Mâncarea proastă şi lipsa oricărui progres m-au făcut să-mi pierd buna dispoziţie.

În următoarele cinci minute, Ted se împleticeşte în propria-i limbă. Treptat, înţeleg din exprimarea lui bâlbâită că lucra în acelaşi atelier cu Thoms, astfel că a fost primul care a observat cadavrul, înainte de a da alarma, a dat fuga să-şi caute camera digitală, anticipând că, în scurtă vreme, toată lumea din Alfa avea să dea buzna la locul faptei, şi va şterge ori distruge orice indiciu.

— Şi atunci de ce nu mi-ai adus fotografiile imediat? îl întreb cu glasul cel mai gros şi grav cu putinţă.

În realitate, mă impresionează iniţiativa lui.

— Mm… mm… mi-am aşteptat rândul la anchetă, explică Ted. Şi… aa… aa…

— Ce mai e? spun, începând să extrag fotografiile din plic.

— Aă… se pot vedea foarte clar urmele de picior.

— *Urme de picior*?

— Da. Au apărut când am folosit lumină infraroşie. Lumina obişnuită nu evidenţiază nn… nimic. Nn… nici n-am ştiut că erau acolo, decât după ce le-am impp… primat.

Mă uit lung la urmele de picior cu trei degete, existente în jurul unui cadavru care este atât de proaspăt, încât la lumină neagră luceşte datorită căldurii pe care încă o degajă. Dimineaţa foarte devreme, podeaua de piatră era rece, iar trupul ucigaşului a creat suficientă căldură tranzientă ca să fie

înregistrată de camera foto.

— Probabil că a fugit când ai dat să deschizi uşa, comentez eu.

Asta pare să-l sperie pe Ted.

— Aşa credeţi? întreabă, făcând ochii cât cepele. Chiar aşa? (De data asta fără să se bâlbâie deloc.)

După ce îi arăt fotografiile, Anna pare gata să-şi smulgă părul ce dă să încărunţească.

— Of, Mare Tao. *Stabiliserăm* doar. Ucigaşul trebuie să fie *uman*, se vaită gemând.

— De acord, a fost un om. Apoi apare trei-degete, se apropie de cadavru, o rupe la fugă, dispare în junglă şi…

Glasul meu se stinge fără să închei fraza. Anna mă priveşte. Mă uit şi eu la ea. Amândoi ne aducem aminte unde am mai văzut picioare cu trei degete.

— Am face bine să ne întoarcem la Zamok, spune. Imediat!

Furtuna s-a potolit, iar călătoria de întoarcere este cam plicticoasă, ceea ce nu a fost cazul la venire. Învelit în sacul translucid de plastic şi aşezat în spatele nostru, cadavrul îmi aduce aminte în mod neplăcut de un făt gigantic înfăşurat în placenta lui.

Reveniţi la Castel, ne cărăm bagajele în spate şi călcăm prin băltoace mari, după care mergem pe coridoare cenuşii până ajungem în laboratorul Annei. Caut pe infopack fotografiile făcute de Păianjen în subteran şi le verificăm. Într-adevăr, arkienii au picioare cu trei degete ce seamănă cu imaginile neclare ale lui Ted.

În timp ce-mi fac ceai pe un încălzitor aflat sub un clopot vidat, Anna o apelează pe Mack şi solicită cubul de memorie cu explorarea integrală a pasajelor subterane.

— Nu eşti autorizată să cunoşti aceste informaţii, mârâie femeia lipsită de graţie.

— Cum adică? se răsteşte Anna. Am drept de acces la orice informaţii. Sunt necesare în activitatea mea.

— Ai acces la puţoaiele angajaţilor! Nu eşti ofiţer de Securitate, nu ai nicio aprobare.

Văzând unde a ajuns discuţia, intervin:

— Căpitane, eu am drept de acces la fel ca tine, ba chiar mai mult. Trimite odată cubul acela, dar cât mai urgent.

Mă simt foarte satisfăcut. Poate n-o fi frumos să faci paradă cu gradul tău, dar se dovedeşte eficient.

Ne calmăm, apoi apare Michel cu un pachet sigilat, pentru primirea căruia eu şi Anna trebuie să semnăm. Tânărul îmi clipeşte complice, după care se duce în treaba lui. Două minute mai târziu, eu şi doctoriţa stăm alături, urmărind pe computer imaginile din cub.

Formele cu aspect solid tresaltă, se stabilizează, îşi pierd din claritate, se limpezesc. Coborâm o serie de trepte înguste. Lumina intensă baleiază înainte şi înapoi, mişcările ei fiind încurcate de înaintarea robotului. Anna opreşte un cadru pe ici, colo, să avem o imagine mai clară.

De-a lungul pereţilor de piatră netedă, mărşăluieşte o procesiune de arkieni pictaţi în costume fantastice, făcute din piei de animale şi pene. Capetele au o înfăţişare ciudat de ascuţită, conferită de dinţii proeminenţi. La picioarele scării, un coridor se desparte, pornind spre stânga şi dreapta, iar robotul începe să exploreze. Pasajele se desfac şi se bifurcă mereu, astfel că el pătrunde în încăperi mici, ale căror pereţi sunt acoperiţi cu picturi hidoase, care mă fac să mă gândesc la arta mayaşă de la Tikal şi Dzibilchaltun.

Totul este fascinant, dar nu ne ajută deloc în problema noastră. Până să se sfârşească spectacolul, s-a răcit şi ceaiul.

— Aşadar, domnule colonel, ce concluzie trageţi? mă întreabă Anna, cu o ironie deloc nevinovată.

— Un extrateres… încep eu.

— Arkienii sunt băştinaşi, mă corectează. Noi suntem extratereştrii.

— Bine, bine. Întâi de toate, ai avut dreptate. Crimele de la Zamok nu puteau fi comise de un arkian. Dacă te întorci şi vezi pe coridor o creatură ciudată, fugi, urli, te aperi, acţionezi într-un fel, ceea ce victimele nu au făcut. Omorurile de aici au fost comise de un om. Prin urmare, ne confruntăm cu o anomalie.

Ne privim în linişte. Căutând o idee prin mintea golită de gânduri, o întreb:

— Ce ştim despre arkieni?

Ea face un gest.

— Ce ai văzut şi tu.

— Nu asta… (Nu ştiu ce voiam să spun.) Cum au supravieţuit pe lumea asta? E atât de bizară, ba un ger extrem, ba o arşiţă

de iad, anotimpuri care ţin decenii întregi… cum s-au descurcat?
Oftează.
— Nimeni nu ştie. Noi suntem doar un coş pe faţa acestei planete. Am venit aici cu viziunea tipic mărginită a inginerului, să săpăm, să topim şi să livrăm lingourile, apoi să plecăm acasă, când secăm filoanele.
Îşi face de lucru câtva timp, încălzind ceaiul, apoi continuă:
— Sunt la fel de rea ca toţi ceilalţi. Îmi petrec zilele efectuând exerciţii fizice de rutină şi tratând răni ortopedice ale celor ce lucrează în mine. De la asta mi se trage şi chestia cu puţoaiele angajaţilor. După program, încerc să fac şi ştiinţă adevărată.
— Şi-ai reuşit să descoperi ceva util?
— Pentru soluţionarea crimelor? Nu. Dimpotrivă, n-are nici cea mai mică legătură. Încerc să descifrez biologia moleculară a…
— Aha, înţeleg.
— În orice caz, m-ai întrebat cum se adaptează băştinaşii la lumea asta. Răspuns: nu ştiu felul de funcţionare al lucrurilor pe Bela. Lucrurile practice ne răpesc atât de mult timp, încât nu ne mai rămâne nicio clipă să fim şi inteligenţi.
Prin urmare, renunţăm. Îi trimit lui Michel informaţiile culese la Alfa, apoi mergem la cină.
O reluare a celor petrecute seara trecută – Mack mâncând, inginerii măsurându-mă din ochi, întrebându-se dacă ştiu ceva ce ei n-au aflat încă despre ultima atrocitate. Ca să evit întrebările la care nu vreau (de fapt, nu pot) să răspund, ocolesc orice conversaţie, îi spun noapte bună Annei şi profit de prima ocazie prielnică pentru a-mi târî fundul bătrân şi obosit la culcare.
Prin uşa ce dă spre terasă văd că se instalează o nouă furtună. Cubul îmi spune că „ploile de primăvară” ţin aproximativ patruzeci de ani. Ce părere ar avea Noe?
Mă întind în pat, dar iarăşi nu pot adormi, pentru că fulgerele mă trezesc de fiecare dată când închid ochii. Blestemând, mă ridic şi caut o modalitate de a întuneca fereastra.
Un fulger brăzdează cerul. În cadrul paravanului, un monstru se holbează la mine.
Încă un fulger spintecă bezna. Mă uit din nou. Ei, lasă prostiile, e doar un animal.
Cu toate astea, e impresionant. Stă ridicat, cu picioarele

încovoiate, corpul acoperit de o blană aspră, de culoare nedefinită. E un mistreţ, Dumnezeule, un mistreţ uriaş, cu două picioare. Urechi păroase, ochi roşii, în care sclipeşte o inteligenţă porcină ce mă uimeşte, şi colţi, doi jos şi doi sus, de un oranj murdar, însă albi acolo unde se întretaie şi se freacă unii de alţii, şi îndeosebi botul plat, fremătând neîncetat, cu nările păroase dilatate…

Apoi constat în mod evident că nu e mistreţ sau ceva care să poată fi recunoscut. Are gheare lungi în loc de copite. Cu membrele din faţă musculoase, potrivite pentru mers ori căţărat. Să ne imaginăm un urs mare, încrucişat cu o purcea, încrucişat cu… cu ce? Cu ceva, acolo.

Pe întuneric, acel triumf al manipulării genetice naturale zgârie transplastul gros cu ghearele de douăzeci de centimetri, scoţând un sunet înnebunitor. Un nou fulger îl iluminează. I se văd complet colţii lungi de doisprezece centimetri, apoi creatura se întoarce, frustrată.

Încă un fulger. Animalul a dispărut.

Destul de zdruncinat, îmi continui căutarea, descopăr un comutator pe perete şi îl ating. Da, lăudaţi fie zeii, oricare ar fi ei, fereastra se întunecă. Mă duc din nou la pat şi încerc să adorm.

Prin minte mi se derulează o procesiune de creaturi înveşmântate cu pene, urmate de porci în două picioare şi de medvedii lui Maiakovski, animalele asemănătoare cu urşii, care i-au atacat oamenii în urmă cu şaptezeci de ani, când pe Bela domnea iarna…

De ce mi se pare că aceste creaturi ciudate seamănă vag între ele?

PROBA NUMĂRUL (4)

Din raportul întocmit de Li, Anna M., medic generalist

Mi-am petrecut seara în laborator, cu intenţia de a lucra la proiectul meu. Însă gândurile mi se îndreptau mereu spre cadavrul din congelator.

Într-un târziu, am cedat curiozităţii, l-am târât pe sărmanul domn Thoms pe masa de examinare şi m-am apucat să-i examinez rana. Am descoperit ceva bizar aproape instantaneu.

Probabil că ar fi trebuit să-l chem imediat pe colonel, dar am

socotit că dormea deja. De aceea mi-am promis că voi discuta cu el la micul dejun, fără să-mi dau seama că, extrem de obosită după toate aventurile de peste zi, s-ar putea să dorm mai târziu şi să ratez întâlnirea de dimineaţă cu el. Exact aşa s-a întâmplat.

PROBA NUMĂRUL (5)
Din agenda colonelului Kohn

— Aşa, face domnul Krebs, strângând din fălci şi plescăind, ce ai descoperit până acum?

Biroul lui lipsit de ferestre îmi creează senzaţia că aş fi fost îngropat de viu. Individul, cu profilul lui de piranha, cu mâinile plăpânde şi cu stomacul revărsat peste curea şi tăblia biroului reuşeşte să arate în acelaşi timp periculos şi neajutorat.

— Cine credeţi că a încercat să vă omoare cu proiectilul acela? îi răspund tot printr-o întrebare, să întreţinem conversaţia.

E o întrebare pe care am visat-o (cu adevărat) noaptea trecută, când subconştientul meu a făcut, în cele din urmă, ceva folositor.

— Eu vreau răspunsuri, nu întrebări.

— Hm, încă nu am niciun răspuns. Numai că nu-i vorba doar de douăzeci de crime. A mai fost şi o încercare de asasinare a directorului executiv al coloniei. Sunt curios dacă există vreo legătură.

Mârâie. Chiar aşa face, mrrr. Ca un câine.

— Discută cu căpitanul Mack. Cu aşa ceva se ocupă.

— Mă mir că aţi păstrat-o într-o funcţie atât de importantă după câte nenorociri s-au petrecut aici, spun eu fără fereală.

— Am încredere absolută în ea.

Interpretez asta drept o recunoaştere că oricine ar fi numit în locul ei, ar putea folosi armele de la sediul de Securitate pentru o nouă încercare de asasinat.

— Bine, dacă nu te deranjează să-mi răspunzi la întrebarea iniţială, ce ai descoperit legat de *crime*?

Îmi deschid agenda şi o fac să bâzâie. Pe scurt, îi prezint evenimentele din ziua precedentă. La sfârşit, trag concluzia:

— Arkienii au intrat şi ei în joc.

— Dar au murit *cu toţii*! spune aproape răcnind.

— Am murit la fel ca mayaşii sau egiptenii, celţii sau

cambodgienii, ori alţi constructori ai unor oraşe părăsite de pe Pământ. Doar s-au mutat de acolo. Descendenţii lor continuă să trăiască. Primăvara i-a scos pe arkieni din ascunzători, şi ce au găsit? Acropolele lor, templul lor de pe munte, pângărit de extratereştri – adică de noi. Asta i-a iritat, şi atunci au ucis primul om.

Consider că teoria asta e destul de frumoasă – mult prea frumoasă ca să fie şi adevărată.

— Vrei să sugerezi că nu oamenii au comis crimele?

Cu răbdare, îi explic dificultatea de a încerca să arunci în spinarea băştinaşilor vina pentru primele nouăsprezece omoruri.

— Aşadar, îmi spui că avem doi ucigaşi, în două locuri diferite, care omoară oameni în acelaşi mod bizar, iar unul e uman, iar celălalt, cine ştie ce. Asta e cea mai neroadă teorie pe care am auzit-o vreodată.

— Domnule, aţi rezumat perfect problema. Probele sunt absurde. *Dar astea sunt dovezile*.

Restul discuţiei se dovedeşte o pierdere de vreme. Ridicăm glasul unul la celălalt, iar asta nu duce nicăieri. Curând va sosi o navă de aprovizionare şi cred că o să profite de ea ca să mă trimită acasă, pentru că funcţia îi conferă un asemenea drept. În felul ăsta, o să fim amândoi fericiţi.

Simţind nevoia de a mă răcori puţin după partida de ţipete, am pornit să caut laboratorul Annei şi m-am rătăcit imediat.

Nu ştiu dacă am precizat deja, dar Baza Principală este un labirint ameţitor. Clădirile au fost înălţate la diferite intervale, în scopuri diferite, din materiale diverse, care erau disponibile în momentul respectiv. De atunci încoace, populaţia a crescut la peste două mii de persoane, după care a scăzut, pe măsură ce filoanele exploatate s-au epuizat şi minele au fost închise. Acum, o duzină de clădiri au rămas goale în mod permanent, iar un vălmăşag de coridoare duce spre acele clădiri sau vine dinspre ele, deşi nu mai au niciun rost, pentru că deseori pornesc sau se opresc în faţa unor ziduri oarbe, unde accesul în structura respectivă, abandonată, s-a sigilat.

Aproximativ jumătate din populaţie este absentă în permanenţă, iar asta nu face decât să sporească confuzia generală. Unii se află la tabăra minieră Alfa, singurul loc unde activitatea se desfăşoară în regim de permanenţă, restul, la

topitorii sau la găsirea de noi locuri de exploatare. După aceea, oamenii revin să lucreze în administraţie sau întreţinerea locuinţelor. Scopul este instruirea tinerilor în privinţa tuturor fazelor de administrare a coloniei.

Însă asta mai înseamnă ca oamenii să fie într-un permanent du-te-vino, ceea ce dă naştere unei turbulenţe neîncetate. Am o memorie aproape fotografică a chipurilor şi, cu toate acestea, pe mulţi dintre cei cu care trebuie să schimb câte-o vorbă nu i-am văzut niciodată.

Două persoane pe care le recunosc sunt Vizbee şi Smelt, gărzile de la punctul de aterizare a navetelor, care trebuie să fi fost aduşi la bază. Vizbee e insolent pe cât poate.

— Vă place Bela, domnule? mă întreabă cu un surâs insidios.

Bine că, de la ultima noastră întâlnire, a învăţat măcar să utilizeze cuvântul „domnule”.

— Păreţi puţin rătăcit, *domnule*, îi ţine şi Smelt isonul, arborând un surâs nesincer.

O să mă ocup eu şi de cei doi într-o bună zi.

Faptul că m-am rătăcit s-a dovedit unul dintre cele mai folositoare lucruri ce mi s-au întâmplat. M-am ocupat de realităţi care, într-o oarecare măsură, sunt clare. Acum încerc să simt şi pulsul situaţiei. Ucigaşul a urmărit victimele într-un soi de junglă interioară. Să mai adăugăm că nu pare să-i pese cine o încasează, atâta vreme cât se găseşte cineva, iar orgia asta sângeroasă devine inteligibilă.

Îmi petrec vreo două ore rătăcind, cerând indicaţii, descoperind că îndrumările nu mă duc unde trebuie şi rătăcindu-mă din nou. Mereu, mereu, dau de o fereastră blocată şi privesc prin ea valea fluviului. Sau văd o îngrăditură pe vreun versant, cu garduri înalte şi maşinării acoperite, aflate pe tălpici de duroplast. Sau un cub mare, din care pornesc o mulţime de cabluri groase – generatorul principal, un reactor primitiv de fisiune. Bag seamă că Bela funcţionează într-un mod foarte economic.

Numai că nu pot ieşi, iar curând rătăcesc din nou prin labirint ca un şobolan debusolat.

În cele din urmă, recunoscând că m-am rătăcit pentru a nu ştiu câta oară, cer îndrumări unei inginere simpatice, cu părul negru, pe nume Eloise. Schimbăm câteva banalităţi, iar ea mă invită să-i vizitez camera, explicându-mi că ea şi prietenul ei

sunt scoşi din „schimb invers” – stângace exprimare – de la minerit.

Numele prietenului este Jamal, un tânăr bine clădit, negru şi amar cum e cafeaua turcească. El şi Eloise ocupă o cameră foarte strâmtă, considerându-se totuşi fericiţi că au căpătat-o. Îi întreb de ce spaţiul este atât de redus, când situaţia ar trebui să stea cu totul altfel, având în vedere clădirile părăsite.

— Mack susţine că măsurile de securitate sunt de vină, mormăie Jamal. Trebuie să stăm unde orice mişcare ne poate fi supravegheată, inclusiv la duş sau când facem amor. Parcă-i văd pe ea şi pe Krebs lăfăindu-se în pat – chiar dacă pare incredibil, dar mulţi oameni cred că ei sunt combinaţi – şi holbându-se la noi ca nişte porci.

Eu am impresia că Mack şi Krebs sunt fiinţe asexuate, dar nu ţin să-l contrazic pe Jamal. Remarc, în schimb, că moralul din colonie a ajuns aproape la pământ.

— E pe moarte, precizează Jamal, de data asta glasul lui sunând mai curând extenuat, decât încărcat de amărăciune. Toţi detestă conducerea şi sunt speriaţi de moarte.

Stau alături de Eloise pe marginea patului lor. Jamal s-a aşezat pe podea.

— Cum să spun, continuă el, nu ai trăit aici în ultimii doi ani. Te uiţi la numărul victimelor şi te gândeşti: „Ei, în fine, bine că nouăzeci şi opt la sută din populaţie este încă în viaţă.” Dar când trăieşti o adevărată serie de crime, efectul este cumulativ. Aproape de fiecare dată când mă despart de El, mă întreb dacă o voi revedea, iar ea îşi pune aceeaşi întrebare în legătură cu mine.

Ea îl mângâie pe părul negru şi aspru şi confirmă cu o mişcare din cap. Posedă un calm interior care lui îi lipseşte, totuşi, îi susţine spusele.

— E greu, spune ea cu simplitate. Sunt convinsă că nimeni nu va mai vrea să se întoarcă aici, şi cei care se află aici numără zilele pe care le mai au până la plecare. Va trebui să abandonăm Bela.

E mai puţin îndârjită decât el şi face un efort să se arate dreaptă, chiar faţă de Mack, pe care toţi ceilalţi o învinuiesc pentru necazurile îndurate.

— Femeia asta e într-o situaţie groaznică. De nimic nu se teme mai mult decât de ideea de a părăsi Bela. Sunt convinsă

că face tot posibilul să descopere criminalul, şi nu cred că ar putea cineva să acţioneze mai bine. Ce să spun, cum poţi prinde pe cineva căruia nu-i pasă cine moare, atâta vreme cât se găseşte câte unul?

— O fi vreun maniac, mormăie Jamal.

— Nu cred, spune Eloise cu un aer gânditor. Crimele sunt comise la întâmplare, însă, în acelaşi timp, arată calcul şi deliberare. Cu... sânge rece. Cineva are un scop, iar acesta nu poate fi decât acela de a ne goni pe toţi de aici.

— De ce ne-ar goni un om? întreabă Jamal, dar niciunul dintre noi nu-i poate răspunde.

Există, desigur, marea excepţie – uciderea lui Thom. Gazdele mele nu au aflat încă de moartea lui. Însă conversaţia mă face din nou să mă gândesc la asta.

Simţind un puternic îndemn să vizitez iarăşi Alfa, le mulţumesc tinerilor şi îi rog să-mi arate o ieşire către platforma pentru aparatele de zbor. Ei se arată îndatoritori, am şi noroc, deoarece, odată ajuns pe platou, îl găsesc pe pilot ambalând motoarele. Călătoria e plicticoasă, şi totul pare normal până sosim la destinaţie.

Apoi întreb de Ted Szczech şi aflu că nu va mai face niciodată poze. Chiar aşa.

Nu, nu a murit lovit în cap, la fel ca toţi ceilalţi.

Cu mai puţin de o oră în urmă, ceva care semăna cu un mistreţ pe două picioare l-a prins pe când se afla afară, lucrând la supapa blocată a unei pompe de noroi, şi l-a târât în desişuri – probabil să-l mănânce.

S-a organizat o expediţie de căutare pentru a recupera ce a mai rămas din cadavru. Cer să merg şi eu cu grupul, şi nu se opune nimeni.

În vreme ce mă echipez cu o salopetă, primesc un apel de la Anna. Mă caută peste tot, l-a sunat pe Michel la biroul de securitate şi a întrebat dacă apăream pe vreunul dintre monitoarele lui. I-a spus că mă văzuse cu Eloise şi Jamal, astfel că a luat legătura cu ei şi a aflat că mă văzuseră prinzând aparatul de zbor plecat spre Alfa. Apoi Michel a apelat-o pe ea şi i-a spus că voia să discute cu mine.

Ciudat lucru, ca să te cunoască lumea, nu trebuie decât să dispari puţin.

Anna este extrem de mândră de ultima ei descoperire.

— Noaptea trecută am găsit fragmente de bronz în craniul lui Thom. Nu am pregătirea necesară pentru a face o analiză metalurgică, de aceea l-am rugat pe unul dintre ingineri să examineze aşchiile.

— De ce?

— Am impresia că bronzul a fost topit folosindu-se un proces foarte simplu, primitiv. Aliajul e moale, astfel că ţeasta a provocat daune la fel de multe ca şi cele suferite. Ori poate arma a fost concepută pentru folosirea împotriva unui craniu mai moale, mai subţire.

— Pe scurt, a fost confecţionat de un arkian pentru a lovi un seamăn de-al lui, iar rezistenţa craniului uman l-a surprins pe realizator.

— Ceva de genul ăsta. Când te întorci?

— Tocmai se organizează o echipă de căutare a lui Ted Szczech şi merg cu ea. L-a răpit un animal sălbatic.

— Pentru numele lui Tao. Ce fel de animal?

I-l descriu.

— A, acela este *Ursasus terribilis*, spune ea.

— Ce-nseamnă asta?

— Porc-ursul îngrozitor. M-am apucat să clasific fauna locală, dând animalelor nume latineşti. După o vreme, m-am oprit, pentru că totul părea lipsit de orice sens. Vai, sărmanul Ted.

— S-ar putea să-l mai găsim.

Cineva strigă după mine. Michel va trebui să aştepte.

Îmbrăcăm pelerine transparente de ploaie, care îţi îngăduie să respiri, să nu te îneci în propria transpiraţie, şi ne punem ochelari de care nu se prinde apa. Suntem cu toţii înarmaţi până în dinţi. Pilotul decolează ca să survoleze zona. Nimeni nu se aşteaptă să găsim ceva, jungla geme de corpuri organice mari, care derutează biodetectorul.

Ajuns jos, la început totul pare interesant – mai ales mersul prin pădurile adânci şi umede ale Belei. Până acum, culorile verde/albastru/violet, văzute prin ploaia ce stârnea aburi şi ceaţă, nu păreau din cale afară de ciudate. Picăturile cad de pretutindeni, la fiecare pas auzi solul cum chifteşte de apă. Lujerii nu stau locului nicio clipă. La fel ca limbile unui ceas antic, nu le poţi vedea mişcându-se, dar dacă te uiţi în altă parte, apoi revii cu privirea, da, constaţi că şi-au schimbat

poziţia.

Copacii alcătuiesc reţele scurte, răsucite, de desişuri de plante asemănătoare unor funii, nu cu mult mai groase decât braţul. Nu există copaci groşi, aceştia nu au avut încă timp să crească. Frunze de toate formele se întind în sus şi către lumină, atâta câtă este, umbrindu-se nemilos una pe alta, astfel că palierul de jos este sufocat de masa de vegetaţie moartă şi în curs de putrefacţie.

Nu există flori. Totul tinde spre monotonie. Împrejur bâzâie tot soiul de insecte, semănând mai toate cu nişte languste zburătoare. Când aruncăm o privire scurtă spre cer, vedem mici umbre care ţâşnesc încolo şi încoace, pe care cineva cu care sunt în legătură le numeşte lilieci de zi. Pesemne că au ieşit să vâneze langustele zburătoare. Din când în când, surprind câte o creatură împodobită frumos cu pene, care se târâie printre ramuri, slujindu-se de cioc şi de gheare, aducând cu un papagal. Pe solul umed se târăsc milioane de viermi albi. Strivesc o mulţime sub tălpi. Încep să am senzaţia că păşesc prin măruntaiele unei fiare moarte, în descompunere. Chiar prin filtrele aparatului de respirat parcă percep miros de putreziciune, nu asemănător celui de pe Pământ, ci având un iz usturător de amoniac, duhoare de metan, o bolboroseală greţoasă de… de ce? Clor? Plus acel miros ca de cuşcă de leu, mirosul pe care l-am perceput înainte, pe terasa din Zamok.

Armele laser şuieră, despicând aerul întunecat, şi ramurile retezate se prăbuşesc fumegând la sol, unde umezeala le stinge. Terenul seamănă cu o saltea buretoasă, îmbibată de apă, în care mă scufund până la genunchi la fiecare pas. Curând, picioarele mă dor şi-mi tremură. Dăm roată întregii aşezări, dar nu descoperim nimic.

Ted a dispărut. Asta e.

Revenit la Alfa, mă simt doborât. Mă prăbuşesc pe patul îngust al cuiva şi dorm aproape două ore. Când mă trezesc, unul dintre cei de acolo îmi spune că m-au căutat cei din Zamok.

— Şi de ce nu m-aţi sculat?

— Uşor de spus, greu de făcut, bătrâne. Erai *terminat*.

E prima oară când cineva îmi spune aşa direct în faţă.

Mă duc împleticit până la cel mai apropiat monitor şi apăs butonul de răspuns la apel. Imaginea lui Michel mă anunţă că ar dori să discute cu mine cât mai repede posibil. Apelez codul lui,

dar nu mă aleg decât cu imaginea lui din nou şi promisiunea că mi se va răspunde cât de repede.

Beau o cafea de înlocuitori, mănânc încă un sandviş cu maioneză ce pare artificială, şi analizez situaţia. Dacă Michel vrea să stea de vorbă cu mine, de ce nu m-a apelat din nou şi de ce nu-mi răspunde la apel?

Mă adresez căpitanului Mack şi o întreb dacă nu ştie unde e Michel. Arată ceva mai sumbră decât de obicei, dacă acest lucru e posibil. Nu, e liber până mâine. Unde doarme? Iritată, îmi dă codul încăperii pe care o împarte cu două fete şi un alt bărbat. Apelez, colegii de cameră sunt acolo, dar el nu a ajuns. O găsesc pe Anna şi îi cer să-l caute.

— Aştept analiza mostrei de bronz.

— Te rog să-l cauţi pe Michel.

Mă duc la comandantul coloniei Alfa şi-i cer cu împrumut un aparat de zbor.

— Nu, îmi zice, aparatele nu pleacă decât după program.

— Când o să mă pot întoarce la Zamok?

— Mâine după amiază.

— Mulţumesc.

Ies pe platformă şi găsesc un tehnician care tocmai a încheiat verificarea de rutină a aparatului. Îl salut şi imediat ce pleacă în atelier mă urc în carlingă şi-i spun cutiei negre să mă ducă la Zamok.

— Aud şi execut, spune dispozitivul.

— Nu acceptăm apel din nicio sursă, decât după ce sosim la destinaţie, adaug.

— Aud şi execut.

Mă aşez comod pe fotoliu şi mă întreb cum voi reuşi să explic deturnarea aparatului dacă, până la urmă, Michel mă va aştepta viu şi nevătămat.

Nu era cazul să-mi fac griji.

Până la ora când ajung acolo, oamenii i-au găsit cadavrul, iar Baza Principală arată ca un uriaş furnicar ce a fost stârnit.

Crima în sine nu este atât de şocantă, pe cât este modul în care s-a comis: Michel Verray a fost împuşcat în spate în acelaşi coridor unde s-a descoperit şi cadavrul lui Cabrera, în urmă cu doi ani.

Nu se constată o apropiere a criminalului de victimă, niciun

contact. S-a tras un proiectil de la celălalt capăt al coridorului. Port-pistolul lui a fost deschis cu brutalitate, deoarece cheotoarea e ruptă, ceea ce vrea să sugereze jaful. Pistolul lui lipseşte. Să fi fost ucis cu propria armă?

Fulgerător, prin minte îmi trece un scenariu al desfăşurării evenimentelor. Michel se confruntă cu ucigaşul, scoate arma, îi este doborâtă din mână – poate de cineva care a luat ore de arte marţiale, aşa cum mi-a spus Anna. Se întoarce şi vrea să scape cu fuga, dar ucigaşul ridică arma şi, cu sânge rece, îl împuşcă…

Numai că eu nu sunt nici măcar convins că fugea în momentul când a fost împuşcat. Mack aşa consideră, însă hologramele pe care le-a făcut cadavrului mi se par ambigue. Un alergător lovit din spate, în plin efort, deplasându-se pe o suprafaţă netedă. Se prăbuşeşte şi alunecă. Cred că zgârieturile de pe faţă nu sunt suficient de convingătoare. Aş zice mai curând că se grăbea, nu alerga, iar Anna pare înclinată să-mi dea dreptate.

Aflată în clinică, începe să plângă, şi e prima oară că o văd reacţionând astfel. Pe masa de disecţie are cadavrul lui Michel, care arată oribil. După cum se întâmplă de obicei la folosirea acelui tip de muniţie, rana de intrare, aflată în apropierea coloanei vertebrale, este cât degetul meu mic, iar cea de ieşire prin piept este mare cât capul meu. Glonţul s-a dezintegrat, bineînţeles, astfel că nu mai poate fi folosit ca probă.

— Până şi Mack a fost zguduită, îmi spune, după ce-mi plânge pe umăr. Am văzut-o când au adus cadavrul, şi parcă paralizase, îngâna mereu: „Vai, nu. Nu el. Nu.” Era un fel de fiu pentru ea, înţelegi? Acum a rămas cu adevărat singură.

Se spală pe faţă la chiuveta din laborator şi adaugă cu glas plângăreţ:

— Iar acum trebuie să fac autopsia.

— Nu acum, te rog. E perfect şi mâine. Michel n-o să fugă de aici. Hai, te ajut eu să-l pui la gheaţă.

Îmi repugnă să ating cadavrul, dar după ce o fac nu mai simt nimic. Michel a dispărut; gândirea sănătoasă, spiritul viu, accentul galic, viitorul pe care îl schiţase pentru sine – nimic din toate astea nu mai există. Iar cadavrul lui a devenit o simplă probă a crimei.

Îl înfăşurăm şi-l punem în frigider, alături de Thoms. Am ajuns să facem o adevărată colecţie de tineri morţi.

Anna are nevoie de companie, aşa că o conduc în apartamentul meu şi, după ce-mi verific arma – pentru cazul că ar apărea din nou vreun porc-urs – ieşim pe terasă.

În depărtări plouă, însă aici, în plafonul de nori s-a creat o gaură, unde domină culoarea roz palid a apusului de soare. E primul apus pe care îl văd pe planetă. Încep să înţeleg cum va arăta lumea în deceniile de magie – între primăvară şi vară şi, din nou, între toamnă şi iarnă –, când nu va fi nici înfiorător de frig, nici insuportabil de cald, şi nici umezeală greţoasă. Va fi minunat.

O vreme, stăm acolo ţinându-ne de mână, ca o pereche de tineri. Anna are nevoie de o diversiune, de aceea mă apuc să-i povestesc despre pădurea nebună din jurul coloniei Alfa, despre creaturile ciudate şi copacii într-un permanent tumult. Dispoziţia ei se schimbă puţin în bine.

— Îmi doresc să fac ştiinţă adevărată aici. Nu vreau să mă las copleşită de rutină. Am cercetat larvele astea, îmi spune, şi face un gest către viermii care se târâie pe pardoseala terasei. Omul are cam patruzeci de mii de gene, dar ele au de cinci ori mai multe.

— Cum, viermişorii ăştia? Din ce motiv?

— Nu ştiu. Sunt creaturi cât se poate de simple, practic, nişte intestine mişcătoare. Gândeşte-te numai la posibilitatea apariţiei de erori genetice, de variaţii distructive – e prea multă informaţie. Ca şi în cazul crimelor, adaugă. Şi acolo deţinem prea multe informaţii şi nu le putem da de cap.

A revenit la acest subiect şi, cu un oftat, recunosc în sinea mea că e inevitabil. Acum îl jeleşte pe Michel, care avea darul evident de a le face pe femeile mai mature dornice să îi poarte de grijă.

— A fost un tânăr foarte agreabil. Mai avea de aşteptat puţin şi pleca acasă. Groaznic, să vezi murind atâţia tineri.

Se pune din nou pe plâns. O îmbrăţişez şi descopăr că, în ciuda părului încărunţit, este atât de măruntă, încât am senzaţia că ţin în braţe un copil. Mă pregătesc să încerc o consolare ceva mai serioasă, când intuiţia – ca de obicei – găseşte momentul nepotrivit să-şi facă apariţia.

— Ascultă, Anna, spune-mi ceva: de ce se grăbea Michel tocmai pe coridorul acela?

Ridică ochii spre mine, înroşiţi de plâns, însă mintea i-a rămas

limpede, ca de obicei:

— A, sigur. Duce spre laboratorul meu. Nu reuşea să dea de tine, de aceea venea să discute cu mine.

Ne privim lung vreme de câteva secunde.

— Hai, o îndemn.

— Unde?

— Tocmai am întrezărit o rază de lumină. De data asta, interioară. Cred că ştiu ce a căutat ucigaşul în tocul de la brâu. Hai să vorbim cu colegii lui de cameră.

Mă gândesc la răzbunare.

Anna e o femeie neobişnuită. Nu pune întrebări, mulţumindu-se doar să mă conducă prin labirintul construcţiei lucrate de mântuială. Mă împiedic de câteva ori, pentru că mintea mi-e în altă parte, gândindu-mă la o mulţime de lucruri care, în cele din urmă, destul de confuz, par să se închege aproape logic.

Camera lui Michel se află într-o clădire adiacentă: spaţioasă, curată, bine iluminată; partiţii de semiplast între cele patru paturi; un buchet de flori artificiale aşezate pe perna lui.

Cei cu care împărţea camera beau ceva ce emană mirosul pătrunzător al unei băuturi făcute în casă, şi discută cu voci scăzute.

— Căpitanul Mack i-a ridicat toate bunurile, ne anunţă o femeie cu trăsături asiatice, pe nume Jospin, care pare să fie purtătoarea de cuvânt a grupului. Ea şi arătările acelea, Vizbee şi nu-ştiu-cum, au întors totul cu fundul în sus aici.

— *A zis*, adaugă un tânăr, că a căutat probe.

Această remarcă declanşează o discuţie în contradictoriu între cei care susţin că Mack şi-a făcut datoria, şi cei care afirmă că s-a purtat brutal şi fără nicio umbră de compasiune. Pun capăt acestei discuţii ce pare să nu ducă nicăieri.

— Fiţi atenţi. Ştiţi cu toţii cine sunt şi ce caut pe Bela. Acum am nevoie de ceva şi s-ar putea să-l găsesc la vreunul dintre voi. Aşa sper.

Le explic de ce cred că a fost ucis Michel, şi cât de mult ţin să văd acel ceva dacă el mai există. Jospin se uită pătrunzător la mine, apoi vâră mâna în borseta de la brâu şi scoate o cutie de pastile.

— Pentru prevenirea durerilor premenstruale, îmi explică ea, cu un surâs vag. Scutură din ea nu o pastilă, ci un cub de memorie, şi mi-l întinde.

— M-a rugat să-l ascund. A zis să nu-l dau nimănui, dar n-a precizat de ce.

— Nici eu nu ştiu încă. Dar sper să aflu. Mulţumesc mult şi (vorbind cât mai convingător) să… să nu discutaţi cu *nimeni* despre asta.

În laboratorul Annei, ne jucăm cu micuţul cub şi, într-adevăr, e vorba de copia pe care Michel şi-a făcut-o după explorarea Păianjenului în pasajele subterane din Zamok.

Dezamăgită, Anna spune:

— Păi am văzut deja asta.

— Poate că nu în întregime.

Ca şi înainte, ne aşezăm alături să urmărim înregistrarea. Micuţul robot coboară într-o fisură largă de jumătate de metru. Iarăşi vedem defilând imaginile înfăţişând creaturile de spaimă, purtând straie bizare. Pătrundem în încăperi cunoscute, ieşim din ele, păşim în trei picioare pe coridoare, intrăm în alte şi alte camere.

Încep să mă îngrijorez. Din nefericire, în cazul intuiţiei, până nu o pui la încercare, o eroare pare la fel de convingătoare ca adevărul.

— Nu văd nimic n… dă Anna să spună, când răcnesc pe neaşteptate ceva, probabil: „Drace!”

Amândoi privim la ecran cu respiraţia tăiată.

Păianjenul intră într-o încăpere pe care n-am văzut-o până acum. Lent, folosind lumina de intensitate mare, plimbă camera pe pereţi şi tavan. Urmărim un sacrificiu. Ca şi la picturile medievale ori la benzile desenate, o serie de scene spun o poveste.

Spre deosebire de aztecii de pe Pământ, arkienii au avut arme de metal, cea preferată fiind una cu un mâner lung, ce se termină cu o lamă curbată într-o latură, şi o ţepuşă la cealaltă. Cu unul dintre instrumentele astea, cu un aer ceremonial, un preot sacrifică pe un seamăn de-al său în numele zeilor în care crede.

Metoda mi-e cunoscută: o lovitură mortală trasă cu ţepuşa în creştetul capului. Numai că aici avem şi o urmare, pentru că apoi despică ţeasta cu securea, după care credincioşii se strâng să se înfrupte din creier.

Victimele nu par să se opună, lumina radiază de pe feţele lor, iar capetele le sunt înconjurate de curcubeie, făcând halouri în

toate culorile spectrului. Deasupra lor plutesc figuri de zei, răspândind lumină. În ultima scenă, vedem cum victima sacrificiului este primită într-un soi de Valhalla.

— Seamănă cu o masă festivă cu ocazia pensionării, remarc, cu un ton ce-mi trădează lipsa de simţire.

— Ba nu. Nu sunt nişte canibali care se hrănesc. E magie. Se înfruptă cu înţelepciune. Nu ucid pe nimeni, cel puţin aşa consideră ei. Au sacrificat pe cineva respectat, făcându-l zeu, iar acum tribul se împărtăşeşte din cunoaşterea şi tăria lui – vai!

Într-un interval de câteva minute este a doua oară că se întrerupe, de data asta din proprie iniţiativă. În ce mă priveşte, rămân mut de uimire, literalmente. La orice m-aş fi aşteptat să văd în subteran, dar nu la asta.

Păianjenul a ieşit din încăperea cu imaginile înfăţişând sacrificiul. În coridor, de perete este lipit un copil uman – o fată nemaipomenit de mică, având părul auriu.

Vreme de o clipă, am impresia că o să înnebunesc. Însă Anna spune „E o păpuşă”, iar vraja se destramă.

Şi, desigur, în acest fel întreaga situaţie mi se revelează cât se poate de clar.

Eu şi Anna stăm în ploaie. Ne îndreptăm spre centrala electrică, de unde se aude vuietul reconfortant al turbinelor şi unde există câmpuri electromagnetice care să interfereze cu dispozitivele de interceptare.

Ne apropiem capetele plecate şi vorbim în şoaptă, trecând în revistă probele existente.

Având la ea o păpuşă şi o lanternă, s-ar putea ca o fetiţă să fi coborât treptele în subteran, unde a văzut picturile.

Pesemne că, înconjurată de adulţi ocupaţi care, în general, nu-i acordă nicio atenţie, ea îşi petrece acolo foarte mult timp. Întâlneşte alte creaturi mici, de statura ei. Se joacă cu ele şi-şi pierde păpuşa.

Mack a crescut pe Bela, şi e singura persoană care trăieşte aici de când s-a născut.

Are forţă fizică. Nu are niciun prieten, însă se ocupă de securitate. Întorcându-se şi văzând-o apropiindu-se din spate, oricine s-ar simţi liniştit – pfu, ce bine –, dar nimeni nu s-ar opri să schimbe câteva vorbe cu ea.

Apoi s-ar întoarce să-şi vadă de drum. Şi ar simţi doar o

lovitură năucitoare, după care s-ar cufunda în beznă.

Anna vorbeşte de Michel. Cât de îngrozitor trebuie să se fi simţit criminala când şi-a dat seama că, pentru a nu fi depistată, trebuia să ucidă singura fiinţă faţă de care nutrea o oarecare afecţiune.

Pe mine mă preocupă mai mult felul în care ea a ajuns la Michel.

— Cred că tânărul a fost neglijent, a făcut o copie a cubului şi a lăsat imaginile într-o memorie de rezervă, unde ea le-a găsit.

— Mack e nebună, îmi şopteşte Anna.

— Ba nu. E băştinaşă. La fel ca arkienii. Îi ajută să-şi recapete lumea. După ce noi vom pleca, va rămâne cu ei. Asta vrea de fapt, să se descotorosească de noi şi să rămână aici.

Picăturile ploii bat darabana în jur. Întunericul coboară tot mai apăsat. Centrala electrică geme şi se cutremură. Imaginaţia mea însceneazā tot soiul de lucruri.

Brusc, văd într-o lumină cu totul nouă atacul împotriva lui Krebs, care a eşuat în mod evident, reuşind totuşi să-şi sperie de moarte ţinta.

Nu cumva întregul episod a avut rostul de a-l face pe Krebs să se simtă înconjurat de duşmani, şi să devină tot mai dependent de ea? De unde provenea racheta?

Ea a spus că tocmai „flecărea” cu el în biroul Securităţii, când a fost tras proiectilul. Nu ar minţi, ar fi prea uşor de verificat. Am convingerea că Michel nu ar fi făcut aşa ceva. Brusc, îmi aduc aminte de ceilalţi subordonaţi ai ei: caporalul Vizbee şi soldatul Smelt.

Voilà! gândesc, onorându-l astfel pe Michel.

În cele din urmă, se vede treaba că a meritat să respir atâta oxigen, trec printr-o stare de extaz, făcând legături între lucruri, dar Anna mă întrerupe cu o întrebare pragmatică.

— Ce ai de gând să faci?

— Confruntare, acuzare, şi o arestez. O să-i înhaţ şi pe cei doi cârcotaşi care sunt în slujba lui Mack. Vreau să-i iau la întrebări.

— Pe Vizbee şi Smelt nu ai cum să-i prinzi. Au venit aici doar ca să-şi ia provizii. Imediat după ce au ajutat-o să răscolească încăperea lui Michel, Mack i-a trimis înapoi la cosmodrom.

— Înseamnă că numai ea e vinovată.

Sunt un om fericit. Sunt pe cale de a rezolva cazul, şi după aceea mă voi duce naibii acasă, astfel că vanitatea îmi este

satisfăcută. Imediat ce mă întorc pe Pământ, o să-mi iau un concediu lung – de preferinţă în Valea Morţii.

— Eşti foarte încrezător, sau mi se pare? mă întreabă cu o inflexiune ciudată în glas.

Curios, o măsor din ochi.

— Spune tot, Anna, o îndemn. Nu e momentul potrivit să fii delicată.

— Mda, cred că o subestimezi. Nu doar pe ea, ci şi lumea de aici. Am impresia că nu-ţi dai seama că nu e o ucigaşă izolată. Thoms şi Szczech au fost atacaţi la o colonie depărtată. Şi mai gândeşte-te la *Ursasus terribilis* – dacă arkienii au control asupra carnivorelor de pe planetă? Nu cumva le-au folosit de două ori în încercarea de a te ucide?

Ale naibii femei. Au darul să-şi imagineze cele mai rele situaţii.

— Dacă ai dreptate, va trebui să acţionez imediat.

— Când vrei să o arestezi?

— Acum. Chiar în clipa asta. Vrei să vii şi tu?

În timp ce ne întoarcem grăbiţi prin labirint, mormăie:

— Ar mai fi ceva. Îmi dau seama că e ceva la care nu ne-am gândit.

Însă nu o ascult cu atenţie. În primul rând, folosesc la un dispozitiv public să-i apelez pe Jamal şi Eloise.

— Sunteţi în formă? îi întreb.

Jamal pare nedumerit.

— Cred că da. Dar de ce?

— S-ar putea să am nevoie de puţin ajutor. În camera mea. Pentru ceva important şi probabil destul de periculos.

Bănuitor faţă de orice persoană într-o poziţie de comandă, se uită la mine printre gene. Eloise apare în spatele lui.

— O să venim, spune ea, peste umărul lui. Întrerup legătura.

— Nu te precipita, pentru că s-ar putea să fim urmăriţi, îi spun Annei şi ne deplasăm cu viteză socotită legală, cred eu, prin mulţimea obişnuită, anonimă, în ciuda ecusoanelor cu nume precum Ellenbogen, Menşnikov, Nguyen, Rice-Davies.

În dormitorul meu, verificăm terasa, apoi ieşim şi pornim spre biroul Securităţii. Încerc cheia electronică primită de la Michel şi constat că nu funcţionează.

— La dracu’, comentez foarte profund. A schimbat setările încuietorii. Daţi-vă înapoi.

Glonţul de impact distruge încuietoarea, iar eu deschid uşa cu un picior. Rastelul de arme este gol. În aceeaşi clipă, ochii îmi cad pe monitorul înfăţişând încăperea lui Michel.

Uf, Doamne.

Aşadar, în timp ce eu, sigur pe mine nevoie-mare, mă străduiam să rezolv cazul, ea ne urmărea, după care a schimbat setările încuietorii şi a mutat armele.

Să fi luat şi rachetele? Precipitat, verific asta. Una a dispărut; celelalte patru au rămas încuiate. Însă a luat detonatoarele, astfel că nu le pot arma. Cine serveşte mingea în meciul ăsta?

Ţinând seama de toate cele petrecute, glasul Annei rămâne uimitor de calm:

— Uită-te afară.

Amicul meu, porcul-urs – ori vărul lui – trece peste parapet, îşi foloseşte ghearele ca pe nişte harpoane, şi se caţără cu repeziciune, în ciuda greutăţii proprii, pe care o apreciez la vreo trei sute de kilograme. Când ajunge în calea luminii ce se revarsă din camera mea, prin blana cu păr aspru de culoare gălbuie vad un milion de spini negri, asemănători cu cei ai ariciului. Aşadar, animalul este şi blindat, nu doar bine înarmat.

Se ridică în două picioare, eliberându-şi labele din faţă pentru a ataca. Apoi, pe picioarele curbate, însă cu o viteză înspăimântătoare, se deplasează pe după paravan, iar un ţipăt mă anunţă că Eloise şi Jamal au ajuns acolo.

Deschid brusc uşa biroului Securităţii şi ies, urmat de Anna. Înainte de a apuca să trag, fiara pare să primească o lovitură din partea unui pumn nevăzut, exact în bot. Se înalţă, apoi se prăbuşeşte şi se zvârcoleşte pe pardoseala de piatră în stil incaş.

Ţeasta mare îi este fărâme. Un ochi se holbează la Anna şi la mine cu o furie neputincioasă, după care pare să se înceţoşeze.

Cadavrul emană un miros ce-mi aminteşte de cuşca unui leu de la grădina zoologică – un amestec de ceva iute, iritant şi sulfuros. Îl văd pe Jamal într-o poziţie clasică de trăgător, ţinând pistolul în ambele mâini, cu arătătorul pe trăgaci.

— De unde-l ai? îl întreb, după ce ne salutăm.

— L-am şterpelit din fişetul şefului meu. N-am înţeles de ce vârstnicii să se poată apăra, iar eu şi El să nu avem nicio şansă.

— Bravo ţie! Uite, ne confruntăm cu o situaţie gravă, îi explic.

Ne strângem la sfat. Avem două arme. Fiecare a fost folosită

câte o dată, ceea ce înseamnă că ne rămân câte cincisprezece proiectile. Mack are la dispoziţie vreo zece arme, dar şi toată muniţia existentă pe planetă. Ea ştie Baza Principală pe de rost şi îşi cunoaşte bine şi amicii – pe cei din junglă, dar şi cei din coridoarele subterane.

Ducând-mi un deget la frunte în semn de salut, îi spun Annei:

— Ai avut dreptate. Situaţia e mai gravă decât credeam.

— Ar mai fi ceva, murmură ea.

Şi să mai crezi în milă.

— Abia acum mi-am dat seama. În legătură cu larvele. Au două sute de mii de gene.

Nu pricep, cu toate că ştiu la ce se referă. Eloise şi Jamal se uită, bineînţeles, fără să înţeleagă o iotă. Însă acum Anna vorbeşte cu siguranţă profesională, de parcă i-ar spune cuiva că trebuie să facă un tratament pentru scăderea trigliceridelor.

— Larvele sunt sigur forma de bază a vieţii aici. Pesemne că se nasc dintr-un fel de spori, aflaţi într-o capsulă extrem de rezistentă pentru a supravieţui în condiţiile extreme de temperatură. Ceva declanşează dezvoltarea în diferite forme – probabil că un element ar fi temperatura, dar am convingerea că e vorba de ceva mai mult decât atât. Arkienii reprezintă doar o formă, urşi lui Maiakovski reprezintă o alta, iar fiara carnivoră ucisă de Jamal alta. S-ar putea să existe mai multe forme.

— La drept vorbind, înseamnă că sunt foarte strâns înrudite. În felul acesta, domină mediul şi supravieţuiesc la schimbările extraordinare ce se petrec pe Bela.

Răspunsul e tăcere. Apoi, cu glas discret, insistă:

— Nu înţelegi?

— Ba da, din nefericire.

Ne străduim să lansăm o avertizare.

Eloise s-a instalat la consola uriaşă din biroul Securităţii şi abia a rostit un cuvânt poruncitor de avertisment, când un bubuit ca de tunet pătrunde din depărtare prin uşa sfârtecată ce dă spre terasă, iar aparatura, monitoarele şi luminile se sting.

Mă reped spre cealaltă uşă, cea care dă spre coridor, şi o deschid larg. În Baza Principală este beznă, aproape la fel ca şi pe terasa umedă şi întunecată de afară. Luminile asigurate de acumulatoare pâlpâie şi încep să licărească roşiatic. Oamenii au rămas în picioare, părând descumpăniţi, iar feţele lor sunt

violacee, de parcă ar suferi de lupus. Revin cu vestea cea proastă.

— Mack a folosit rachete contra centralei electrice. Zamok a încetat să funcţioneze. În întregime.

Ne îndreptăm spre coridor, încercând să dăm alarma prin viu grai. Nu este uşor. Labirintul este mai ameţitor ca oricând. Pretutindeni, oamenii se agită, protestând împotriva penei de curent. Mulţi alţii se îndreptau către sala de mese, acum se plângeau că vor trebui să mănânce hrană rece în acea seară.

Încercăm să strigăm, să le spunem că atacul este iminent, că dacă au arme ar trebui să ni se alăture, dacă nu, să stea în cantină şi să încuie uşile. Oamenii se îngrămădesc în jurul nostru şi încearcă să descopere dacă nu cumva am înnebunit.

Unii dintre ei nu m-au văzut în viaţa lor. Pe Anna o cunosc. Şi ce dacă? O doctoriţă oarecare. Iar Jamal şi Eloise sunt prea tineri ca să fie luaţi în seamă.

Unde le sunt şefii? vor ei să ştie. Unde e Krebs, unde sunt inginerii şefi cu experienţă – dar, mai presus de toate, unde este Căpitanul Mack?

— Dar ce spune căpitanul Mack? întreabă un tânăr. Cum adică, doar răspunde de securitatea coloniei, corect?

— Căpitanul Mack a ucis deja douăzeci de oameni şi se pregăteşte să-i ucidă şi pe alţii, îl informez, şi-mi vine să-mi muşc buzele pentru scăparea asta.

Faptul că încep să mă enervez nu face nicidecum mai credibilă vestea neplăcută. Totuşi, oamenii se alarmează şi, agitaţi, se îndepărtează. Chiar dacă am fi noi ţicniţi, luminile tot stinse rămân, este limpede că s-a întâmplat ceva urât.

Alţii rămân în jur şi protestează. Unii sunt bătăioşi, ce naiba tot vorbim noi acolo? Şi cine dracu’ ne credem? Încercăm să declanşăm panică, doar pentru că s-a petrecut o pană de curent? O s-o rezolve cineva. Doar de asta avem ingineri, nu?

Apoi se aude un ţipăt.

— Doctore Li! Vino repede! Controlorul a fost împuşcat!

Asta pune capac la toate. Dintr-odată, întreaga situaţie le este limpede. Umbrele, luminile scăzute de culoare roşie, aerul care devine mai greu şi stătut, teama palpabilă, eu şi Jamal, care vânturăm armele şi vorbim de un atac, avertizându-i în privinţa căpitanului Mack – iar acum cineva urlă că a fost împuşcat Controlorul.

Bun, l-au detestat, au urât-o şi pe ea, şi ce dacă, doar sunt simbolurile comenzii şi controlului, adevărat? Dacă aceştia le sunt ostili sau morţi, totul se duce naibii, nu?

Brusc, oamenii intră în panică. Şi se năpustesc care încotro. Ca vitele speriate de fulger. Văd neclar oameni care se ciocnesc unii de alţii, doborându-se la pământ. Aleargă pe coridoarele cufundate în semiîntuneric, îndreptându-se Dumnezeu ştie încotro. Unii spre cantină, alţii să-şi caute adăpost în propriile camere.

Tipul care a strigat-o pe Anna se luptă cu mulţimea să se apropie de locul în care stăm, aşteptând golirea holului. E inginerul şef Antonelli, şi l-am întâlnit pentru prima şi singura dată chiar în ziua sosirii mele aici. E înarmat, şi mă bucur să-l întâlnesc.

— Krebs a murit? E adevărat? îl întreabă Anna.

— Da. Eu l-am găsit în biroul lui.

Nu apucă să termine ce are de spus. De undeva din labirintul de coridoare se aud ţipete ale oamenilor. Dar se mai aud şi urlete şi răgete. Oamenii încep să apară în goană din coridoarele în care au intrat în urmă cu câteva secunde. De noi se apropie o femeie tânără, greoaie şi stângace.

— Prin pardoseli apar arkienii, spune printre gâfâieli. Mai este şi un animal mare.

Ne grăbim spre sala de mese. Acolo s-au strâns vreo douăzeci de oameni, doi dintre ei având pistoale. Folosesc mobilierul pentru baricadarea celor patru uşi. Singura lumină provine de la sistemul de urgenţă.

— Staţi aici, le spun.

Îl bat pe umăr pe Antonelli.

— Preiei comanda.

— Ştiu, se răsteşte.

— Dar tu unde pleci? mă întreabă Anna.

— Să pun mâna pe un aparat de zbor, dacă reuşesc. Singurele rezerve pe care le avem sunt la Alfa, şi vom avea nevoie de ele.

— Merg cu tine.

— Ba nu. Oamenii ar putea avea nevoie de un doctor.

— N-ai reuşi să te descurci nici dacă ar funcţiona iluminatul. Dar acum, pe întuneric?

Eloise face un pas spre noi şi spune încet:

— Merg eu cu el.

Auzind-o, Jamal protestează atât de violent, încât îmi sare ţandăra şi, cât el îi porunceşte lui Eloise să nu se clintească, îi trag o directă scurtă drept în vârful bărbiei, unde are barba. Se prăbuşeşte ca un bolovan.

— Când se dezmeticeşte, să-i spui că vom veni cu întăriri, îi spun lui Antonelli.

Ajunşi pe coridorul întunecat, Eloise îmi mărturiseşte:

— Cred că trebuia să procedezi aşa.

Iar după ce mai mergem câţiva metri, adaugă:

— E atât de încăpăţânat, că uneori îmi vine şi mie să-l iau la pumni.

Anna a avut dreptate, evident. Dacă aş fi încercat să ies singur din labirintul acela, sigur m-aş fi rătăcit.

Pe de altă parte, Eloise se dovedeşte a fi una dintre persoanele acelea supărătoare, care ştiu în orice clipă cu exactitate unde se află şi cunosc azimutul de urmat pentru a ajunge oriunde. Când îi fac acest compliment, îmi răspunde:

— Am ceva de porumbel călător.

În cale ne apare cadavrul unui bărbat, care are ceafa zdrobită. Nu-l cunosc, dar Eloise scoate un ţipăt înfundat, după care ne continuăm drumul grăbiţi.

— Îl ştiai?

— Da, sigur. Dinainte de… de a-l cunoaşte pe Jamal.

În faţa noastră se aude un răget. Am în nări miros de lei. O trag pe Eloise într-un intrând întunecat şi aşteptăm. Prin dreptul nostru trece ceva masiv, făcând pardoseala să scârţâie. Văd blana groasă şi aspră, spinii se freacă de perete şi scot un sunet ca şi cum cineva ar freca zidul cu o perie de sârmă. Apoi un ropot mărunt de paşi, o bucată de metal şi nişte ciripituri rapide, pe diverse sonorităţi, amintind de larma făcută de o pasăre, doar că având glasul mai gros.

Totul se mistuie în depărtare. Se aude ţipătul unei femei. Apoi răsună un sunet ca de dop scos dintr-o sticlă – o armă de impact. Un urlet.

— Ai observat ceva? mă întreabă Eloise. Verii – aşa le spune Anna, nu? – miros cu toţii la fel. Cei mari şi cei mici. Poate aşa se recunosc unii pe alţii.

Adevărat, toţi miros a leu, la fel de pătrunzător de parcă am sta lângă sulf arzând, şi de ce nu? Pesemne că, în esenţă, toţi au

aceeaşi structură chimică. Prin minte îmi trece o comparaţie idioată: Cine pute la fel, gândeşte la fel.

Vocea ca de pasăre a arkienilor o fascinează pe Eloise.

— Probabil că există doar un „cuvânt” în limba lor, spune ea în şoaptă, acel şuierat lung şi plăcut, iar tonurile ascendente şi descendente aduc diferenţele de înţeles.

— Ar fi grozav să facem speculaţii dacă nu am avea altceva de rezolvat, îi răspund acuzator.

Ne aventurăm în beznă, cotim pe un coridor, apoi pe altul. Sub o lumină roşie, semiplastul pardoselii a fost spart de dedesubt. Recunosc fără nicio dificultate fanta îngustă din zidăria de dedesubt, treptele ce duc în subsol. Surprind chiar şi o mică porţiune de zid pictat.

— Să ştii, îmi spune Eloise când trecem de acel loc şi păşim grăbiţi, dacă situaţia ar fi puţin diferită, eu i-aş înţelege pe veri. E lumea lor… coteşte pe aici.

Brusc, trecem de o uşă care dă pe platforma de aterizare, iar naveta se află acolo, goală, însă cutia neagră cu ajutorul căreia se pot da comenzi lipseşte. În hangarul alăturat se află alte două navete: una e pe jumătate demontată, dar cealaltă pare pregătită de zbor. Ar putea prezenta importanţă. Apoi ne aflăm în aparatul care staţionează, închid uşa şi strig ordinul de decolare. Cutia neagră îmi răspunde cu un calm perfect:

— Aud şi execut.

Pe negândite, ne ridicăm în ploaia uşoară, iar când ne înclinăm într-un viraj, vedem că, în afara celor câteva lumini de securitate, Baza Principală este cufundată într-o beznă adâncă, la fel ca jungla de sub aparat.

Ne aflăm deasupra golfului, şi nu vedem decât crestele neclare, de spumă albă, când, din succesiunea neîntreruptă de valuri, încă unul loveşte ţărmul venind dinspre ocean. De ce am coşmarurile astea ce se repetă, şi de ce se dovedesc toate a fi reale?

Din ploaia purtată de vânt vedem cum apar luminile de la Alfa. Undeva a rămas deschisă o valvă, iar noroiul din mină – poluarea, semnul prezenţei omului – curge năvalnic pe pantă, într-un torent uleios, îndreptându-se către golf. Eloise scoate o exclamaţie slabă şi arată cu degetul.

Un bărbat şi o tânără stau pe centrala electrică Alfa, care este

iluminată puternic. Bărbatul e înarmat. Amândoi ne fac semn cu mâna. Dedesubt se află un porc-urs. Când ne înclinăm şi aprindem reflectorul, zărim un licăr, pesemne o săgeată, iar cei doi se lasă brusc în jos, iar obiectul zboară pe deasupra lor.

Cutia neagră nu pare programată pentru circumstanţele actuale, astfel că mă aşez pe scaunul pilotului, trec pe comandă manuală şi dirijez chiar eu aparatul de zbor. E o maşinărie mică şi extrem de sensibilă, de aceea întâmpin dificultăţi să o controlez. Între timp, Eloise înşfacă pistolul şi deschide uşa din dreapta. Dirijez aparatul înapoi, pentru a rămâne deasupra centralei, iar ea trage două focuri. Printre umbre observ o mişcare.

— Ai lovit ceva?

— Nu ştiu. Cred că era un grup de… de ceva, pregătindu-se de atac.

În cele din urmă, reuşesc să rămânem plutind la mică distanţă deasupra acelui loc. Dispozitivul pentru controlul altitudinii e cam ţeapăn – probabil că a trecut multă vreme de când nu a mai fost folosit pe manual. Ne înclinăm într-o parte şi în alta, apoi reuşesc stabilizarea şi ne apropiem mai mult de centrală.

Ca să acopăr zumzetul motorului, răcnesc:

— Unde sunt ceilalţi?

Oare răspunsul să fie „Sunt morţi cu toţii”?

PROBA NUMĂRUL (6)
Din raportul doctorului Li

Persoana aceasta regretă că trebuie să intervină din nou.

Dar am de adus o contribuţie pozitivă importantă, pentru că, fiind absent, colonelul Kohn nu ştie ce s-a petrecut la Baza Principală în cursul acelor ore cruciale.

Pot afirma dintru început că încuierea uşilor de la sala de mese nu a fost posibilă. În mod regretabil, toate încuietorile erau electronice şi nu au funcţionat când nu au mai fost alimentate. Ce mult tânjeam cu toţii după încuietorile vechi, mecanice…

Din fericire, uşile se deschideau spre înăuntru, astfel că îngrămădirea de mobilier în dreptul lor a asigurat o protecţie parţială. Aproape imediat, uşile au început să se clatine, împingând înapoi scaune, mese, şi alte obiecte. Duşmanii noştri

nu deţineau maşinării de luptă, însă aveau muşchi din belşug, iar nouă ne-a venit greu să le rezistăm.

Apoi am auzit zgomote venind dinspre bucătărie. Antonelli a condus un grup alcătuit din câteva persoane până la sursa lor. Când dalele podelei au început să se mişte şi să sară din loc, împinse de jos, a rămas în aşteptare.

Prin podea a apărut un arkian cu o secure de bronz, iar glonţul tras de Antonelli a trecut prin el şi l-a ucis şi pe războinicul aflat în spatele lui, care era înarmat cu un fel de cârlig cu zimţi. A urmat vânzoleală şi agitaţie, iar gura tunelului a rămas goală, cu excepţia cadavrelor blocate acolo.

Asta ne-a dat o idee. După ce am târât cadavrele de acolo, am constatat că încap prin gaură, pentru că am statura măruntă. I-am cerut lui Antonelli să-mi dea pistolul. Am propus ca în loc să aşteptăm un alt atac, mai bine să-i izgonim. Iar el a fost de acord.

Aşa se face că am pătruns pentru prima oară în lumea subterană despre care auziserăm cu toţii atâtea, dar din care văzusem prea puţin. Recunosc, motivul a fost mai curând curiozitatea decât dorinţa de a ucide vreun arkian. Mi-am închipuit că pasajele le asigurau protecţia faţă de arşiţă şi ger, dar şi legături permanente între clădirile ce se aflau cândva la suprafaţa lui Zamok, precum şi camere de depozitare şi de îmbrăcare, unde preoţii se pregăteau pentru ceremoniile publice. Toate presupunerile s-au dovedit adevărate în mare măsură.

Aveam la mine o lampă cu baterii, pe care o smulsesem de pe un perete. Dădea o lumină slabă, roşiatică, în care mă uitam după încăperi laterale, unde s-ar fi putut ascunde vreun băştinaş. Însă cale de douăzeci de metri, pasajul era drept şi nu oferea niciun ascunziş. Cum se lăsase o linişte adâncă, am bănuit că duşmanii noştri abandonaseră orice speranţă de a ajunge la noi pe acel drum.

Apoi am auzit zgomote venind din faţă, glasuri ca de păsări, care răsunau ciudat în cavernele acelea. Am stins lampa şi am rămas o vreme în beznă deplină. Apoi am început să văd foarte vag, aşa cum se întâmplă în nopţile înnorate – periferic, în vreme ce centrul retinei recepţionează doar o ceaţă.

Acest lucru mi s-a părut ciudat, pentru că în absenţa totală a luminii, ochii noştri nu văd. Exista lumină, dar foarte slabă, şi

curând mi-am dat seama că pe pereţi trăiau ciuperci microscopice, iar ele emiteau o bioluminiscenţă verzuie. Însemna că lampa luată nu-mi era indispensabilă, dar când priviserăm jos dinspre bucătărie, tunelul ne apăruse cufundat într-un întuneric complet.

Am lăsat lampa cu bateriile slăbite pe podea, am păşit peste ea cu o oarecare dificultate şi am înaintat. Pistolul era greu, şi acum îl ţineam în ambele mâini, pregătită pentru orice eventualitate.

Am descoperit apoi că nu mă mai frecam cu umerii de pereţi, deşi trebuia să ţin capul plecat. Coridorul se lărgea, şi am văzut o deschizătură în faţă, unde se mişca ceva.

Am înlemnit pe dată. Când mişcarea neclară a încetat, am înaintat cu foarte multă precauţie, conştientă că, pe măsură ce spaţiul din jur se lărgea, puteam deveni ţinta unui atac. Tunelul mergea spre o încăpere spaţioasă, unde lespezi lungi de piatră se întindeau în întuneric, alcătuind linii de o precizie matematică.

Pe fiecare lespede se găseau tăvi de teracotă, având adâncimea de câţiva centimetri, iar în fiecare se vânzoleau larvele pe care le cunoşteam.

Aveam în faţă o privelişte impresionantă. Evident, băştinaşii nu mai depindeau de dezvoltarea naturală a semenilor în pădure. Am auzit un şuierat şi o mişcare a cuiva la celălalt capăt al acelei creşe ciudate, şi am văzut un arkian ieşind din întuneric şi aşezându-se alături de o tavă. Am observat un firicel de apă, şi mi-am dat seama că adultul urina în tăvi, lăsând să cadă câteva picături în fiecare şi am simţit mirosul pătrunzător de leu, după cum se exprima colonelul.

Neîndoielnic, am gândit, urina conţinea hormoni care grăbesc dezvoltarea larvelor până la creaturile de forma unui arkian: o realizare fascinantă pentru o specie care, din câte cunoaştem, nu deţine ceva care ar putea să se numească ştiinţă.

Ei, şi de ce nu? m-am întrebat. Medicina populară ne-a oferit nouă, oamenilor, chinina pentru tratarea malariei şi vaccinarea pentru rujeolă. Concentrată asupra acestor gânduri, am uitat de mine când, pe neaşteptate, arkianul m-a depistat şi a izbucnit într-un ciripit frenetic.

PROBA NUMĂRUL (7)

Din agenda colonelului Kohn

Acum îi avem la bord pe cei doi de la Alfa. Bineînţeles, toţi ceilalţi de la exploatarea minieră sunt morţi.

Tehnica mi-a amintit de răpirea lui Ted Szczech. Întâi s-a defectat pompa de noroi, asta a declanşat alarma, iar când echipa de intervenţie s-a dus la faţa locului pentru reparaţii, verii i-au atacat pe muncitori. Au folosit săgeţi otrăvite, dar şi arme de mână de bronz, iar cu ajutorul porcilor-urs, au reuşit să forţeze intrarea în clădiri.

Cei doi pe care i-am salvat spun că cele două specii conlucrează în luptă ca oamenii şi câinii, caii sau elefanţii. Numai că în cazul lor există o legătură de familie mult mai directă şi strânsă decât între noi şi acele animale de care ne slujim. Se recunosc după miros, şi par să manifeste un fel de loialitate tribală. Ar putea exista chiar o legătură telepatică – arkienii par să-şi transmită ordine la distanţă. Ei sunt cei mai inteligenţi membri ai clanului, dar chiar şi specimenele pe care noi le socotim fiare, aşa cum a observat şi Maiakovski cu multă vreme în urmă, sunt tulburător de inteligente. În luptă, porcii-urs dovedesc iniţiativă şi şiretenie, dar şi sălbăticie.

Târâie cadavrele de jos până afară, în lumina orbitoare. Porcii-urs încep să mănânce, iar scena este înfiorătoare, oribilă, un soi de teatru Grand Guignol. Arkienii se uită, dar nu participă la ospăţ. Evident, oamenii nu sunt pe placul zeilor din Valhalla.

Urmărind acel măcel, înţeleg că am pierdut războiul. Trebuie să presupunem că supravieţuitorii suntem noi patru din aparatul de zbor, cei care rezistă la Baza Principală şi, probabil, gărzile de la cosmodrom. De aceea ne întoarcem.

PROBA NUMĂRUL (8)
Din raportul doctorului Li

În timp ce mă retrăgeam prin tunel, mai curând i-am auzit şi simţit decât văzut pe băştinaşi urmărindu-mă, astfel ca am tras în direcţia lor.

Locul era atât de îngust, încât nici nu a trebuit să ţintesc. Desigur, nici ei. Ceva a venit lunecând şi zgâriind podeaua, atingându-mi pantoful; s-a dovedit a fi o săgeată scurtă, cu vârful de bronz, modelat ca o frunză.

Am tras din nou. Nu puteam ocoli gândul că trebuia să trag, altfel aş fi murit eu. Cu călcâiul am lovit un obstacol şi am fost cât pe ce să cad pe spate, dar m-a salvat doar îngustimea tunelului. Era lampa. Am păşit peste ea şi am continuat să bat în retragere trăgând cu pistolul.

Sunetele de la capătul tunelului îmi sugerau că atacatorii dădeau la o parte cadavrele din calea lor. Am tras din nou, declanşând zgomote şi multă agitaţie. Călcâiul meu a întâlnit un nou obstacol: prima treaptă.

Nu este uşor să te retragi urcând o scară care este şi îngustă, şi abruptă, ţinând în acelaşi timp capul plecat şi rămânând vigilentă. Cu un zăngănit metalic, o săgeată a lovit în treapta de pe care tocmai ridicasem piciorul, iar vergeaua ei de lemn s-a rupt. După aceea, am simţit mâinile prietenoase ale celor de afară, care m-au tras din spaţiul acela strâmt, ajungând în lumina din bucătărie, ce mi s-a părut orbitoare.

Nici nu apucasem să le spun câte ceva despre misterioasa lume de sub picioarele noastre, când o izbitură, însoţită de un zgomot asurzitor, ne-a zguduit pe toţi. Am fugit, împiedicându-ne unii de alţii, către sala de mese, acum plină de praf, moloz şi alte sfărâmături.

Cei răniţi, încă în stare de şoc, nici nu începuseră să strige după ajutor. Una dintre grămezile de mobilier fusese făcută bucăţele, iar în locul uşii se căsca o bortă mare.

Căpitanul Mack mai folosise o rachetă, şi o făcuse cu mare folos. Duşmanii ne cotropeau.

PROBA NUMĂRUL (9)
Din agenda colonelului Kohn

Cred că verii sunt copleşiţi de uimire – este singura exprimare care îmi vine în minte. Uluiţi de demonstraţia de putere zeiască dovedită de Mack.

I-am lăsat pe cei din Alfa la platoul de aterizare şi le-am dat ordin să pună în funcţiune celălalt aparat de zbor, pentru a ajuta la evacuarea oamenilor. Apoi Eloise m-a condus până la scena distrugerii.

În lumina roşiatică şi slabă de pe holul din faţa cantinei se află duşmanii noştri, nişte umbre mari şi mici, sub o pădure de suliţe şi securi cu lamele curbate. În jurul lor plutesc nori deşi de fum

şi praf, ascunzând formele şi distorsionând siluetele. Pun rămăşag că şi lor, nu numai mie, ne vâjâie urechile.

Pentru unele dintre animale, cele petrecute până acum reprezintă deja prea mult. Înspăimântate, ele încep să se îndepărteze, ciocnindu-se unele de altele şi de arkieni, dar şi de ziduri.

O văd pe Mack, fără perucă, având lansatorul de rachete pe umăr. Ţintesc spre ea cu atenţie, trag, dar lovesc un porc-urs care apare între ea şi mine în momentul acela.

Apoi, Jamal şi Anna ies în goană din sala de mese, ambii înarmaţi şi trăgând, iar duşmanii noştri sunt cuprinşi de panică. Sunetul ca o tuse făcut de arma de impact rămâne aproape inaudibil, iar creaturile, mari şi mici, încep să se prăbuşească. Unele urlă, la fel ca orice om rănit.

După aceea, duşmanii o rup la fugă, dispărând în întunericul coridoarelor, poate retrăgându-se chiar în pasajele subterane, până vor reuşi să înţeleagă ce se petrece. Şi Mack s-a mistuit, în orice caz, nu-i văd nicăieri silueta inconfundabilă.

Ne împiedicăm de trupurile unor oameni care strigă. Jamal o îmbrăţişează pe Eloise şi mă fulgeră cu privirea. Cu stânga aceea pe care i-am tras-o se pare că mi-am făcut un duşman. Apoi Anna mă confundă cu un inamic şi e cât pe ce să mă doboare, m-a salvat strigătul pe care l-am scos către ea.

Sala de mese a rămas o ruină, avem mulţi morţi, răniţi şi unii în stare de şoc. Nu avem vreme de pierdut, de aceea îi smulgem de acolo pe cei vii şi fugim. E o debandadă totală. Suntem ca spaniolii care fugeau din Mexico City în acea *noche triste*. Sau ca americanii care fugeau din Saigonul cucerit.

Eloise şi Anna ne conduc pe coridoarele presărate de luminile roşiatice, dar aud duşmanii urlând şi cântând în pregătirea unui nou atac.

Răniţii care pot merge trebuie să-şi poarte singuri de grijă, cei neajutoraţi sunt traşi şi târâţi de umeri sau chiar de picioare, avem patru arme, dar, din câte îmi dau seama, numai vreo zece douăsprezece lovituri rămase.

Ajungem în cele din urmă pe platforma de decolare. În beznă şi ploaie, luminile celor două aparate de zbor funcţionale aruncă umbre frenetice în toate părţile. Cei care avem arme ne pregătim să opunem rezistenţă, în vreme ce restul îi îngrămădesc pe răniţi la bordul aparatelor. Doi oameni, care au

murit în timpul acestei retrageri din sala de mese, sunt lepădaţi ca nişte lucruri de prisos.

Anna i-a înapoiat arma lui Antonelli. S-a apucat de meserie, făcând un fel de triere. Dă ordin ca răniţii grav să fie stivuiţi ca nişte lemne într-un aparat de zbor, astfel să poată călători cu ei şi să încerce tratarea lor.

Între timp, duşmanii s-au strâns la uşi şi încep să tragă cu săgeţi, care cad în jur cu un zăngănit metalic. O tânără pe care nu o cunosc întoarce capul şi priveşte speriată spre uşa de la Baza Principală, dar o săgeată o loveşte în gât. E scurtă, are vreo treizeci de centimetri, şi doar o ciupeşte, însă ea cade neajutorată la pământ, cu faţa cianozată.

O abandonăm şi pe ea.

Nu prea îmi mai aduc aminte de ultimele momente petrecute acolo. Pe neaşteptate, mă trezesc atârnând pe jumătate afară dintr-un aparat de zbor, nici n-aş încăpea cu totul înăuntru, pentru că sunt al naibii de mare, iar câteva săgeţi cu vârfuri zimţate au pătruns deja în fuzelajul aparatului.

Aud cutia neagră – o voce extrem de calmă, degajată, parcă din altă lume – cum spune „aud şi execut” şi ne ridicăm, îndepărtându-ne de Baza Principală.

Ne deplasăm încet, chinuitor. Iar eu călătoresc stând agăţat cu un braţ de un stâlp, iar cineva mă ţine de centură, asta în vreme ce ne deplasăm tresăltând şi făcând mişcări de giraţie pe deasupra estuarului şi a valurilor întunecate, cu creste albe, ce se fugăresc pe suprafaţa mării.

PROBA NUMĂRUL (10)
Din raportul doctorului Li

Stăteam claie peste grămadă, ca nişte boabe de orez într-un sushi. La început, nu am putut face nimic pentru pacienţi, pentru că nici nu reuşeam să mă mişc.

Doi dintre ei au murit chiar în timpul zborului şi, cu mare greutate, am reuşit să scoatem cadavrele şi să le azvârlim în mare, eliberând puţin loc, astfel încât colonelul Kohn şi-a putut găsi un locşor înăuntru.

Am constatat că în acel aparat mic de zbor, proiectat să transporte patru oameni şi ceva bagaje, eram unsprezece persoane. Faptul că reuşea să zboare era o minune. M-am

temut, totuşi, că aparatul ar putea rămâne fără combustibil, ceea ce ar fi făcut să ne prăbuşim cu toţii în mare înainte de a ajunge la cosmodrom.

Noaptea mi s-a părut mai întunecată decât de obicei, aşa că nu voi uita uşor călătoria. Câteodată retrăiesc un geamăt slab, mirosul neplăcut, ca de mlaştină, al trupurilor umane care au transpirat de spaimă. Din fericire, mai toţi răniţii erau în stare de şoc din cauza vătămărilor şi arsurilor, şi tăceau.

Starea de epuizare s-a dovedit marele nostru prieten, aşa că, în momentul când am deschis brusc ochii, am descoperit că dormisem, şi că un răsărit de soare, palid şi înceţoşat, începuse să se strecoare printre norii deşi.

Curând, toţi încercam să străpungem valurile de ploaie ca să vedem promontoriul şi domul verde, de forma unui om. Nimeni nu ştia ce am putea găsi acolo, dacă nu cumva fusese atacat, dacă cele două gărzi supravieţuiseră, şi m-am gândit la lunile ce aveau să treacă până la sosirea următoarei nave de aprovizionare.

Nu e uşor să fii în stare de război cu o lume întreagă.

Iar apoi am văzut ceva – am văzut ceva – o formă geometrică şlefuită ce se înălţa dintre nori şi ceaţă; asta însemna că rămăsese acolo, era portalul prin care oamenii intră şi ies din Bela. Şi atunci m-am gândit: „Of, ce bine ar fi să rămânem în viaţă şi să putem pleca.”

PROBA NUMĂRUL (11)
Extras din jurnalul cosmodromului Bela

7:56. Am depestat două aparaturi de zbor apropindu-se. Eu şi Linda abia am avut vreme să sărim din pat şi să ne tragem pantalonii, când au aterizat cam nesigur pe platformă şi din ele au coborât, de-a valma, o mulţime de oameni. De menţionat: raclamaţie către Krebs referitor la (1) zbior neprogramat şi (2) aparate suprancărcate. (semnitură) caporal Vizbee, Securtat.

PROBA NUMĂRUL (12)
Din agenda colonelului Kohn

Vizbee şi Smelt par cam acriţi şi luaţi pe nepregătite, şi nu se omoară să ne ajute la transportarea răniţilor. O ţin una şi bună

că primesc ordine doar de la Mack, aşa că trebuie să mă dau puţin la ei, să-i conving că de acum înainte vor primi ordine de la mine.

Suntem douăzeci şi doi, dintre care nouă sunt răniţi grav, astfel că nu pot nici să lupte, nici să lucreze.

După un mic tur de inspecţie descoperim un frigider încărcat cu hrană pentru gărzi şi echipele de încărcare care aduceau de obicei lingourile. Îi cer lui Antonelli să verifice şi să inventarieze totul. Spune că dacă se înzdrăvenesc toţi răniţii, până la sosirea următoarei nave de aprovizionare vom pieri de foame.

Medicamente: cosmodromul posedă un mic dispensar, dar Anna se întunecă la faţă după ce face inventarul dulapului cu medicamente. Eu îi bănuiesc pe Vizbee şi Smelt că au scotocit şi s-au servit cu unele lucruri de pe acolo în scop recreativ, deşi ei neagă, bineînţeles.

Cosmodromul are aproape trei sute de metri pătraţi. Zidurile şi podeaua sunt de duroplast gros şi translucid – un material rezistent, pe care nimic nu-l poate străpunge. Sursa de energie: tot un reactor vechi, găzduit sub propriul dom, şi accesibil doar printr-un coridor protejat.

Posibilităţi de scăpare: Acum deţinem trei aparate de zbor, dar cele două cu care am sosit au rămas aproape fără combustibil – asta din cauza supraîncărcării, între altele. Aparatul în care au sosit V şi B este folosibil, având suficient combustibil pentru o deplasare până la Zamok, unde, desigur, nu îndrăznim să mergem. Acolo a rămas un aparat demontat, sperăm că nu va reuşi nimeni să-l repare.

Afară plouă, ceea ce vine ca o surpriză. Platforma de aterizare este udă şi luceşte. Avem spaţiu gol, probabil vreo jumătate de hectar cel mult, unde totul, mai puţin lichenii, a fost distrus de jeturile motoarelor de frânare ale navelor ce vin şi pleacă.

Dincolo de toate acestea se află stânci cenuşii şi pâlcuri de copaci pipernicţi. Un gât îngust de uscat arid ne leagă de ţărm şi de zidul de obicei gri-verde-violaceu al junglei.

Situaţie rezumativă: Suntem în formă bună, ne bucurăm de spaţiu din belşug, locuri de dormit uscate şi călduroase, lumină şi îngrijire medicală şi nu avem decât să aşteptăm sosirea navei de aprovizionare. Conform programării, asta se va întâmpla peste aproximativ şaizeci şi şapte de zile – zile locale, adică. Dacă va întârzia (şi deseori se întâmplă) vom trăi doar cu aer şi

apă. *Multă apă*.

Prima problemă ar fi mărirea proviziilor de hrană într-un fel sau altul.

Îi convoc pe Jamal şi Antonelli pentru a mă ajuta să explorăm peninsula. Jamal este îmbufnat ca de obicei, dar se supune cu scrupulozitate, asta fiind tot ce vreau de la el. Pentru orice eventualitate, ne luăm armele.

Încheiem rondul în mai puţin de o oră. Împrejurimile nu oferă mare lucru. Mă îndoiesc că sunt mai mult de câţiva kilometri pătraţi de zgură vulcanică. Oriunde te-ai afla, auzi zgomotul valurilor. Iar plajele sunt alcătuite din prundiş cenuşiu ori nisip negru.

Mergem pe gâtul stâncos ce ne leagă de ţărm. De o parte a lui, unde s-a acumulat nisip, apa este mică, iar de cealaltă parte, adâncă. Ar putea fi un loc potrivit pentru pescuit. Am convingerea că putem realiza câteva undiţe.

Am pescuit la lansetă pe coaste asemănătoare şi, vreme de câteva momente, totul mi s-a părut oarecum familiar – aerul mării şi mirosul adâncului, dar şi arsura sării în stropii fini de apă.

Jamal se întoarce către cosmodrom, dar eu mai fac câţiva paşi alături de Antonelli. Începe să-mi povestească ceva, şi ridic vocea, ca să acopere zgomotul valurilor.

— Uneori visez să mă retrag pe o insulă. Doar eu, o bibliotecă bine dotată, o pivniţă cu vinuri bune, un robot, doi, care să rezolve treburile neplăcute…

Aah!

Adâncul erupe, şi ceva uriaş şi negru se prăbuşeşte cu o forţă care face stâncile să se cutremure.

E o creatură mare, mare cât o orcă, are înotătoare lată în faţă şi patru colţi gigantici. Prinde capul lui Antonelli în gură şi se ajută de înotătoare ca să alunece înapoi în apă, târându-l pe inginer. Vântul îmi azvârle în faţă un gheizer de spumă. Mă şterg la ochi şi mai apuc să văd picioarele omului care se agită ca braţele unei caracatiţe, apoi şi ele se afundă în apă.

Antonelli a dispărut. Ca şi cum nici n-ar fi fost. Mirosul ca de vareh se amestecă o clipă cu cel iute de lei. Apoi nu mai simt decât vântul şi stropii săraţi, iar Jamal mă târâie de acolo.

În urma noastră, ceva izbeşte suprafaţa mării şi se aude un muget puternic: *Aaa! Aaa! Aaa!*

PROBA NUMĂRUL (13)
Din raportul doctorului Li

Tragedia s-a petrecut fără ca cineva dinăuntrul domului să fi auzit ceva.

Făcusem tot ce se putea pentru pacienţi şi încercam să liniştesc o tânără pe nume Mbasa, ascunzându-mi temerile că ar putea orbi.

Pentru a trata în mod corespunzător o asemenea afecţiune, aveam nevoie de ochi înlocuitori, celule suşă extrase de la maimuţă, pentru regenerarea nervilor optici distruşi, plus de serviciile unui chirurg priceput la transplanturi nervoase. Nu aveam nimic. Erau cazuri şi mai grave.

Apoi în prag a apărut colonelul Kohn, albit la faţă şi ud leoarcă. Mi-a făcut semn să-l urmez. I-am dat o pătură, am făcut nişte ceai şi ne-am întâlnit în sala de aşteptare plecări a clădirii. Într-un colţ, Eloise şi Jamal stăteau îmbrăţişaţi, de parcă nu ar mai fi vrut să se despartă. Colonelul stătea ghemuit, înfăşurat în pătură ca un cerşetor, şi sorbea cu lăcomie din cana cu ceai aburind.

— Verii au un văr despre care nu aveam habar, a spus, şi mi-a relatat despre moartea lui Antonelli. Necazul este că, de obicei, scenariul cel mai nefericit ascunde o situaţie şi mai gravă. Cum o duc pacienţii tăi?

I-am spus că era posibil ca între patru şi şapte dintre ei să nu supravieţuiască.

— Asta e bine.

M-am uitat la el şi am văzut un om ce-mi era în acelaşi timp familiar şi necunoscut. În ciuda rezistenţei conferite de profesiune, mi se păruse a fi uman. Acum îi descopeream altă latură. Deşi încă tremura de frig, faţa îi era la fel de sumbră şi de împietrită ca stâncile ce alcătuiau acea insulă fără nume.

— Bine că avem un congelator mare, a mormăit. Anna, o să rămânem fără hrană, suntem asediaţi, şi nu vom mai putea procura altceva. După ce terminăm proviziile, nu vom avea de ales şi va trebui să ne mâncăm morţii.

Am rămas tăcuţi alături, sorbind ceai, în vreme ce încercam să înţelegem starea de dezumanizare ce ne pândea. Brusc, mi-am dat seama că nu puteam îndura singură calvarul ce avea să

urmeze.

I-am mai adus ceai, plus cincizeci de miligrame de Serenac, de care sigur avea nevoie. Altfel nu-l puteam ajuta, decât să mă culc alături de el, ca să-l strâng în braţe şi să-l încălzesc. În acele momente am decis să trec la fapte, asta dacă ar fi vrut şi el acelaşi lucru.

PROBA NUMĂRUL (14)
Din agenda colonelului Kohn

Au trecut câteva săptămâni de când nu am mai notat nimic, de aceea trebuie să recuperez câte ceva. Între timp, s-au întâmplat multe, dar au trecut şi zile sterpe. Eu şi Anna am devenit amanţi – o evoluţie care a venit ca o surpriză, cel puţin pentru mine.

În mod aproape firesc, am devenit şi conducătorii micii noastre colonii asediate. Aşa cum a anticipat Anna, patru oameni au murit din cauza rănilor, iar alţi doi sunt pe ducă. După dispariţia lui Antonelli, am rămas şaptesprezece, iar curând vom fi cincisprezece.

Am suferit pierderi în proporţie de aproape 99%. Chiar dacă s-a întâmplat ca unii oameni de la Baza Principală, de la tabăra minieră sau de la topitorie să fi scăpat cu fuga în junglă, ei nu vor rezista multă vreme. Vor fi ucişi ori, pur şi simplu, vor muri de foame.

Cum toţi inginerii au murit, l-am numit pe Jamal tehnician principal. Sarcina lui este să menţină totul în stare de funcţionare. Ştiu că plănuieşte să se răzbune în cele din urmă. L-am umilit în faţa lui Eloise cu acel pumn în falcă, iar el este un om care nu uită niciodată, orice-ar fi. Bun, dar am nevoie de mintea lui, de curajul şi de cunoştinţele lui, iar el va putea să-şi ia revanşa.

Anna are sarcina să-i menţină în viaţă pe supravieţuitori. Eloise o ajută şi devine pe zi ce trece o asistentă medicală de nădejde. În cazul oamenilor inteligenţi, instruirea la locul de muncă dă rezultate aproape imediat. Eu mă ocup de protecţie şi ordine, întocmesc şi aplic programul de servicii, supraveghez distribuirea raţiilor de hrană (aproximativ 1800 de calorii pentru cei sănătoşi, 2100 pentru bolnavi) şi, în general, fac pe şeful. Ca şi domnul Krebs de altădată, nu sunt iubit, şi nici nu mă aştept

la aşa ceva.

În mod inevitabil, singura încălcare a regulilor a venit din partea lui Vizbee şi Smelt. Când le-am cerut să-mi predea cheile de la toate uşile, dulapurile şi fişetele, s-au supus, dar au păstrat un set de rezervă. Apoi Anna mi-a spus că din dulapul cu medicamente dispăruseră şase fiole din ceva numit M2, un înlocuitor sintetic al morfinei, am organizat o percheziţie şi le-am găsit în sacul cu rufe murdare al lui Vizbee.

Chestiunea era gravă, pentru că avem puţine analgezice, şi trebuie să potolim multe dureri. Într-un recipient în care Smelt îşi ţinea crema vaginală am găsit şi dublurile cheilor.

Prima reacţie a fost să-i împuşc pe amândoi. Cu toate astea, Anna mi-a cerut să fiu îndurător, iar comunitatea noastră pare să considere că cei doi sunt prea îngrămădiţi la minte ca să fie conştienţi de ceea ce au făcut.

De aceea, am avut o discuţie între patru ochi cu fiecare dintre ei, oferindu-le viaţa în schimbul câtorva răspunsuri.

Amândoi şi-au dat drumul la gură fără nicio rezervă. Fiecare l-a învinuit pe celălalt că a tras cu racheta în apartamentul lui Krebs. Amândoi au afirmat că Mack le dăduse arma şi ordin să o folosească, iar ei, ca soldaţi disciplinaţi, au trebuit să-l execute, indiferent de sentimentele lor personale.

— Sunt convinsă că înţelegeţi, domnule, spune Smelt, cu un surâs fals.

— Prea bine.

I-am pus să semneze mărturisirile, apoi i-am legat pe amândoi şi i-am pus în congelator, alături de cadavre. Jumătate de oră mai târziu, i-am scos de acolo. Au ieşit înveşmântaţi în promoroacă, iar după ce şi-au revenit, păreau să fi priceput mesajul. Data viitoare vor rămâne acolo, deşi gândul de a fi silit să mănânc ghiveci din Vizbee şi crochete din Smelt mă umple de pe acum de greaţă.

În afara acestui incident, restul este rutină. Nu am mai fost atacaţi. Aceia dintre noi care nu şi-au găsit o pereche până acum se grăbesc să o facă – mai toţi cu cineva de sex opus, câţiva, altfel. Fiecare are nevoie de cineva apropiat.

Petrecerea timpului liber: am găsit ascunse prin dulapuri piese de şah, rachete de tenis, dar fără mingi, un joc numit *Cucerirea galaxiei* – iertare, prefer să mă abţin –, jocuri de poker şi blackjack şi programe Airborne Polo, precum şi seturi de cărţi,

dintre care unele sunt însemnate.

În cursul zilei, facem curat în clădire, îngrijim răniţii şi reparăm sau întreţinem aparatura, noaptea, facem planuri, ne iubim şi jucăm jocuri, bârfim şi ne simţim flămânzi, motiv pentru care protestăm. Şi, cât de mult posibil, dormim.

Eu şi Anna suntem plini de ardoare, lucru surprinzător, dacă ţinem seama de maturitatea noastră şi de dieta sărăcăcioasă. Pe de altă parte, ne purtăm prevenitor. Alăturarea a doi singuratici, cu tabieturi bine stabilite, e cel puţin riscantă. Mai apar şi o serie de probleme fizice, pentru că ea e foarte măruntă, iar eu atât de mare. Însă – în probleme de sex, ca şi de viaţă – unde este voinţă, există şi o cale. Ne-am găsit cuibul într-o cameră ce a slujit drept depozit. Am încuiat uşa cu una dintre cheile confiscate. În aceste momente, eu şi Anna suntem goi şi stăm întinşi pe un morman de perne rămase de la vreo navetă, încălziţi de apropierea trupească şi de nişte salopete curate pe care ea le-a găsit într-o pubelă şi le-a transformat în cearşafuri.

Acum se întoarce spre mine şi-mi zâmbeşte şi-şi lasă o mână delicată, ce seamănă cu o libelulă, pe braţul meu. Cred că aici se vor opri notaţiile pentru seara asta.

PROBA NUMĂRUL (15)

Extras dintr-o scrisoare a Eloisei Alcerra către mama ei

Dragă mamă,

Ni s-au întâmplat atât de multe, încât nici nu ştiu cu ce să încep. În primul rând, s-a purtat un război…

Aşadar, asta e povestea celor petrecute până acum. Lucrez în spitalul cosmodromului de pe Bela. Mai avem doar trei pacienţi, ceilalţi au murit ori s-au însănătoşit atât cât se poate în condiţiile de aici.

Mă bucur de două ori când Anna (doctor Li) declară pe cineva sănătos. În primul rând mă bucur că am contribuit la însănătoşirea acelei persoane, iar apoi, sunt încântată că ea va trece la un regim de 1800 de calorii, ca şi noi ceilalţi. În acest fel, o să rezistăm cu toţii ceva mai mult.

Mă simt obosită mai tot timpul. Totuşi, când mă întind nu pot dormi, iar când aţipesc, visez numai ospeţe. Jamal a rămas neschimbat. Munceşte mult, mai intens decât mine. Poate de aceea e mai puţin dornic să facă sex. Nu-mi dau seama dacă îmi

place sau nu situaţia.

Mă îngrozeşte gândul primei noastre mese în calitate de canibali. Totuşi, ziua aceea nu este prea departe. O să pot mânca ghiveci de om? Da, sigur. Dacă ţi-e foame, mănânci orice.

Jamal face glume macabre pe tema asta. „Ai auzit de canibalul care a trecut pe lângă fratele lui prin pădure?” mă întreabă rânjind. Ori mă bate uşor pe fund şi-mi spune: „Uite, ce bucată de spată. Facem mâncare de prânz şi seară din ea.”

Cum, dar mai ales de ce l-am răbdat atâta vreme?

Cel puţin o dată pe zi mă strecor afară. Simt nevoia de a fi singură măcar câteva minute, să scap de vederea aceloraşi feţe cu care împart acest prizonierat. Inutil să mai spun că mă feresc de plaje!

Afară nu mă simt atât de obosită, poate din cauza aerului îmbogăţit cu oxigen, şi-mi place mirosul mării. Ieri, o rază de soare a răzbătut printre nori şi vântul a părut că sclipeşte pe particulele de sare aduse dinspre mare.

Cu toate acestea, astăzi până şi plimbarea m-a deprimat. Am urcat, cu un efort mare, un morman de stânci negre şi am rămas o vreme privind spre locul unde ar trebui să se afle linia orizontului. Numai că n-am văzut-o din cauza valurilor mari şi când m-am întors, întâi oceanul, iar apoi jungla cotropită de umezeală s-au mistuit în cer fără nicio linie de demarcaţie.

Nu domul ne este închisoare. Întreaga lume ne este închisoare, şi mă întreb mereu dacă vreunul dintre noi va reuşi să scape de aici.

Chiar dacă nu vom putea, sunt convinsă că vor veni să ne caute şi sper să ne găsească. Până atunci, speranţa mi-o găsesc gândindu-mă la tine, la Pământ şi la cerul albastru de acolo.

PROBA NUMĂRUL (16)
Din agenda colonelului Kohn

Ar mai fi puţin timp până la data sosirii navei de aprovizionare. Dacă aceasta va întârzia, ciao, adio, sayonara. Rămânem fără hrană.

De aceea, astăzi mâncăm carne de om. Doi dintre noi se ocupă de tranşare, asta pentru ca vina să fie împărţită. Gătim cu rândul, conform programării, şi aşa cum nu voi spune numele

celuilalt măcelar, n-o să menţionez nici numele bucătarului, dar trebuie să afirm că el/ea nu pare deloc tulburat(ă) de o asemenea ocupaţie cumplită.

De fapt, după ce este detaşată de pe os, carnea arată ca oricare alta. Păstrăm capul pentru o înhumare decentă pe Pământ, presupunând că vom mai ajunge vreodată acolo. Nu voi spune numele celui care va intra la gătit, decât că era cineva cunoscut mie, la care am ţinut. Dar după ce orice urmă de viaţă dispare, rămânem doar nişte bucăţi de carne şi ne-am putea ajuta prietenii să supravieţuiască hrănindu-i cu ea. Să ne gândim la asta ca la o petrecere de rămas-bun.

Mirosul de mâncare gătită se răspândeşte în întregul dom. Oamenii îşi văd de treburile obişnuite, dar nu se pot abţine şi adulmecă. Se formează grupuri mici şi aud râsete stridente. Asta mă îngrijorează puţin. Nu avem nevoie de istericale.

Apoi ne aşezăm la masă. Există două curente de opinie privind suplimentul nostru proteinic: Are gust de viţel, are gust de porc. Eu aparţin grupului care consideră că are gust de porc.

După masă, toţi devin cam agitaţi.

În ziua următoare: Ne-a mai rămas mâncare. Nimeni nu clipeşte, iar doi oameni cer supliment, lucru pe care îl refuz. Canibalismul se dovedeşte a fi un alt rit iniţiatic. Prima oară e mai greu, a doua oară e uşor, iar după aceea nimeni nu se mai gândeşte.

Există totuşi un lucru la care va trebui să ne gândim în curând, şi mă văd silit să recunosc că asta mă doboară.

PROBA NUMĂRUL (17)
Din raportul doctorului Li

Problema cu care ne confruntăm este: după ce ne mâncăm morţii, ce ne facem?

Am auzit deja glume despre „tragere la sorţi”. Dar să fi fost o glumă? Sigur, am gândit, dacă nava de aprovizionare nu apare curând, va trebui să murim câte unul, astfel încât, cu speranţă, câţiva dintre noi – sau măcar doi – sau chiar unul, să poată reveni pe Pământ, să relateze cele întâmplate.

La cină, l-am văzut pe Robert, cu un chip mohorât, lipsit de orice expresie, trecându-i în revistă pe ceilalţi. Mi-am dat seama că în minte alcătuia o nouă listă de sarcini. Îi aranja pe oameni

în ordine, începând cu cei ce puteau fi sacrificaţi cel mai uşor, până la cei fără de care ar pieri întreaga colonie.

Şi alţii au priceput asta. Am început să le simt lipsa lui Vizbee şi Smelt, şi am înţeles că se ascundeau de privirea ucigătoare a lui Robert. Ce ridicol! Bineînţeles că era o dovadă de înţelepciune din partea lor să se dea cât mai utili şi ocupaţi. Dar sărmanii nenorociţi erau îndeajuns de inteligenţi ca să-şi dea seama cine ar trece în capul listei de persoane disponibile (cât pe ce să spun „perisabile”). Şi-au adus aminte amândoi de congelator şi de cadavrele înfăşurate alături de care au stat.

PROBA NUMĂRUL (18)
Din agenda colonelului Kohn

Cântăresc pentru a nu ştiu câta oară raţiile rămase, când Eloise vâră capul pe uşa depozitului. E albă la faţă ca ultima noastră rezervă de zahăr.

N-aş vrea să ies puţin cu ea? Mda, sigur. Conştient că există un motiv întemeiat, nu întreb de ce.

— Vii singură aici? o întreb, în timp ce păşim peste licheni. N-ar trebui să faci asta.

— Trebuie. Aş înnebuni dacă aş sta tot timpul înăuntru.

Mă conduce către movila neagră, cum se numeşte materialul acela, zgură vulcanică, nu? Bucăţi sparte de lavă, pe care marea le va transforma în nisip, şi…

Înţeleg totul dintr-o privire.

— Întoarce-te şi spune-le Annei şi lui Jamal să vină aici.

— Dacă e ocupat, Jamal va dori să ştie de ce.

— Pentru că vreau să vorbesc acum cu el.

— Am înţeles, spune, şi pleacă.

Când sosesc şi cei doi, nu e nevoie să le arăt cu degetul. Nu se vede decât un singur lucru.

Se apropie un grup de creaturi marine, probabil vreo douăzeci, sau mai multe. Sunt cenuşii, şi acum au ajuns suficient de aproape ca să le vedem petele albe de formă neregulată de pe spinări şi cozi – cred că reprezintă versiunea locală de lei de mare. Un adevărat grup de balet alcătuit din monştri, ridicându-se şi scufundându-se în ritm, precum valurile, toate o dată.

— Nu pot urca pe ţărm, aşa e? întreabă Eloise cu speranţă în

glas.

Eu şi Jamal ne privim. Ne amintim de cea care l-a înşfăcat pe Antonelli. De modul cum s-a înălţat pe înotătoare, cum şi-a aruncat capul pe spate, cum a lătrat scurt. Nu am uitat nici mirosul inevitabil de lei. Lei de mare. Astfel de creaturi sunt pinipede, care se hrănesc în mare, dar se pot târî până pe mal pentru odihnă, luptă şi împerechere.

— Priviţi, spune Anna, arătând în altă direcţie. I-a luat ceva timp, dar l-a pus la punct. Deşteaptă femeie.

Departe de tot, un punctişor de pe cerul cenuşiu capătă formă şi creşte, apărând apoi ca ultimul aparat de zbor, reparat şi funcţional, care se îndreaptă spre noi.

PROBA NUMĂRUL (19)
Din raportul doctorului Li

Cum nu aveam de ales decât între a rezista şi a muri, nici nu a fost nevoie să încurajăm oamenii – simpla prezenţă a duşmanilor noştri era de ajuns.

În ce mă priveşte, mi-am făcut ordine în notiţe, le-am învelit în folie de plastic şi le-am ascuns sub gheaţa din congelator. Chiar dacă vom muri cu toţii, cred că oamenii tot vor ajunge aici până la urmă şi, cu puţin noroc, ar putea găsi aceste probe. Ultimul cadavru ce a rămas neconsumat pare să mă urmărească, astfel că am ieşit din acea încăpere tremurând, şi nu doar din cauza frigului.

Cu toate acestea, am continuat să vorbesc pentru agenda mea, sperând să transcriu restul relatării ceva mai târziu.

Robert a mobilizat opt oameni, pentru că doar de atâtea arme dispunem. Adăugând stocul găsit la cosmodrom la cele câteva pe care le aveam deja, avem acum o sută optzeci de gloanţe, ceea ce ar fi suficient pentru a provoca pagube importante, dar nu să îi alungăm pe toţi duşmanii.

Organizez un post de prim ajutor la poalele movilei din zgură vulcanică, pe care am ajuns să-l denumim Dealul Negru, şi mi-am umplut o trusă medicală cu M2, garouri, câteva antibiotice şi altele.

Apoi am urcat movila să văd exact ce se întâmpla. Leii de mare (după cum îi numeşte Robert) dispăruseră sub valuri, ceea ce însemna că puteau să apară oriunde. Aparatul de zbor se

întorsese şi descria un cerc, probabil la vreun kilometru depărtare. A trecut apoi linia ţărmului şi s-a retras. Înţelept, Robert le-a ordonat oamenilor să nu tragă.

Am observat că Eloise stătea alături de Jamal. Am chemat-o să mă ajute la postul de prim ajutor, şi ea a început să se apropie cu paşi rari când, din colţul ochiului, am surprins o strălucire bruscă pornind dinspre aparat.

Am apucat să strig: „Jos”, iar ea s-a aruncat la pământ exact când proiectilul a lovit movila şi a explodat. Zgomotul a fost atât de puternic, încât am simţit că-mi vuieşte capul. Apoi sunetele *Aa! Aa!* din spatele nostru ne-au anunţat că leii de mare veneau pe ţărm. În acelaşi moment, aparatul de zbor a virat, iar dintr-un amplificator a răsunat un ciripit atât de tare de parcă ar fi fost scos de uriaşa şi mitica pasăre Roc, ţipând către perechea ei. După aceea, marginea junglei s-a cutremurat şi din direcţia ei s-a auzit un muget drept răspuns.

PROBA NUMĂRUL (20)
Din agenda colonelului Kohn

N-aş putea spune că Julia Mack mi-a plăcut vreodată, însă am respectat-o, dar niciodată mai mult decât acum. Are o armată foarte bizară, dar ştie să o comande şi controleze ca nimeni altcineva.

Are alături de ea un arkian, care ţine un amplificator în mână, şi ea manevrează lansatorul de rachete. Cred că-i vine cam greu – trebuie să se aplece din scaunul pilotului ca să tragă, şi sa fie atentă ca să nu o ardă jetul incandescent. Dar se descurcă. E o fată descurcăreaţă.

Gata, iată că apar şi leii din mare.

Bun, uite că vin şi porcii-urs din junglă. Se aude din nou cântul de pasăre, de data asta dinspre şirul de copaci, ceea ce înseamnă că arkienii sunt şi în junglă, şi conduc trupele.

Verii se apropie. Dacă reuşim să nimerim cu fiecare glonţ, tot nu avem cum să câştigăm bătălia. Dacă panica ne-ar folosi la ceva, aş intra în panică.

Cum nu ne ajută, va trebui să încerc altceva. Mă duc până la Jamal şi-i întind agenda.

— Ai grijă de ea.

El ridică mirat din sprâncene.

— Am ceva de făcut. Rămâi la comandă până mă întorc. Dacă supravieţuiesc, poţi să-mi arzi şi tu una peste falcă.

Acesta e un soi de adio.

PROBA NUMĂRUL (21)

Din agenda colonelului Kohn (continuată de Jamal al-Sba'a)

Kohn părăseşte câmpul de bătălie. Indiferent cât de mult mi-ar displăcea, nu cred că fuge. E un evreu curajos.

Fie ca Cel cu viaţă veşnică să-l cruţe, pentru că eu sper ca până la sfârşitul zilei să mă slujesc de oferta pe care mi-a făcut-o.

Ciudat, nu l-am văzut niciodată vorbind către agendă şi, cu toate astea, o are mereu asupra lui. Becul acela idiot se aprinde când vorbesc, de aceea presupun că îmi preia vocea şi o amplifică. Eu nu am agendă proprie – în afară de armă am pierdut tot ce aveam în fuga de la Baza Principală.

De acord, avem doar opt arme. Curând, vom fi asaltaţi din două flancuri. Vom lupta aici, sub cerul liber, ori ne retragem în dom şi încercăm să-l apărăm? Acesta e genul de hotărâri pe care trebuie să le ia un comandant, iar dacă greşeşte, toată lumea e pierdută. Mereu mi-am dorit puterea, iar acum îi simt povara strivitoare.

Decid să ne retragem, iar asta din două motive: în primul rând, din cauza Căpitanului Mack şi a rachetelor ei blestemate. Poate ucide mulţi dintre noi, şi nu ne permitem pierderi. În al doilea rând, verii îşi pot permite pierderi, astfel că indiferent câţi am ucide, tot nu contează. Singura strategie este să rezistăm cât mai mult posibil şi apoi să ne acceptăm soarta. O chem pe doctoriţa Li şi îi cer să mute punctul de prim ajutor înăuntrul domului. Eloise îşi strânge trusa medicală şi porneşte spre dom, în vreme ce Li aşteaptă să vadă dacă avem de luat cu noi vreun rănit. Chinezoaica pare de un calm perfect.

Mack se apropie încă o dată în aparatul de zbor. Zgomotul motorului se pierde în vacarmul ce se naşte din toate părţile – răgete, ciripituri, lătratul creaturilor din mare.

Şi – *Inshallah*! – un aparat de zbor se ridică de la sol să o întâmpine pe Mack! Aşadar, de aceea a plecat Kohn!

PROBA NUMĂRUL (22)

Din raportul doctorului Li

M-am zbătut toată viaţa să ating idealul budist al neataşării la ceva anume – poate din laşitate, poate din cauză că mă temeam de durerea provocată de pierdere.

Poate de aceea m-am refugiat din viaţă, retrăgându-mă în laborator, fugind de patimă şi căutând patima pentru ştiinţă. Până la apariţia lui Robert pe Bela, am fost foarte singură.

Când am văzut unicul nostru aparat de zbor înălţându-se în aer, parcă am simţit că cineva mi-a înfipt un ţurţure în inimă. Apoi mi-am zis că dacă Robert ar fi plănuit să ciocnească celălalt aparat în zbor, mai întâi şi-ar fi luat adio de la mine.

De aceea m-am liniştit, socotind că el avea în plan un joc primejdios – să îi distragă atenţia lui Mack, să o facă să tragă, pentru a risipi rachetele rămase. Am decis că a plecat să înfrunte pericolul, nu să-şi caute moartea. Cu toate astea, aparatul lui a ţâşnit direct spre ea, deplasându-se cu o viteză prea mare, sfidând siguranţa, dar ea trebuie să se fi speriat, pentru că aparatul ei a intrat în giraţie şi, vreme de o clipă, un sentiment minunat, am crezut că se va dezechilibra complet şi se va prăbuşi. Dar ea a redresat imediat aparatul, iar cele două aparate de zbor au început un balet cu răsuciri şi învârtituri pe care nu-l pot compara decât cu ritualul de împerechere al efemeridelor.

Apoi aparatul nostru de zbor s-a îndepărtat în viteză, iar cel al lui Mack a pornit în urmărire.

M-am trezit din nou în vârful movilei fără să-mi dau seama cum ajunsesem acolo. Privind în jos, am văzut o imagine incredibilă: creaturi din două lumi paralizate de aceeaşi uimire şi uitându-se în sus.

Un leu de mare trecuse prin bariera creată de copacii piperniciţi şi acum stătea proptit pe înotătoarele imense, având faţa înălţată în aer cu colţii rânjiţi. Fără să beneficieze de sprijinul mării, propria greutate îl apăsa, iar flancurile lui mari şi presărate de răni se umflau şi dezumflau în efortul uriaş de a respira.

În porţiunea dinspre uscat, porcii-urs stăteau ridicaţi pe picioarele din spate şi îşi mişcau capetele dintr-o parte în alta, urmărind acţiunea ce se desfăşura în aer ca nişte ascultători fascinaţi ce urmăresc muzica la un concert. Arkienii arătau cu

suliţele lor de bronz şi schimbau replici sălbatice de o dulceaţă ciudată de cântec.

Am văzut gura lansatorului ieşind pe uşa pilotului de la aparatul lui Mack şi o clipă mai apoi a urmat flacăra, semn că se trăsese. În zborul ei, racheta a lăsat o urmă lungă şi învolburată, şi inima mi s-a oprit în loc, deoarece mi-am dat seama că avea să nimerească ţinta, că era prea rapidă pentru ca aceasta să scape, iar apoi a lovit aparatul nostru, care a explodat formând o minge mare de foc, semănând cu o floare de mac înflorită. Fragmentele întunecate au plutit spre coamele înspumate ale valurilor. Din partea inamicilor noştri s-a auzit un sunet ce a crescut în intensitate, pe care niciodată nu-l voi putea descrie în mod elocvent – o lume care triumfa asupra alteia, urlându-şi victoria.

În următoarea clipă, am simţit o strânsoare pe braţ. Era Jamal care mi-a spus:

— Hai, ne retragem în dom. Salvează-te.

— De ce? i-am răspuns, dorindu-mi doar să termin cu viaţa.

PROBA NUMĂRUL (23)

Dintr-o scrisoare a Eloisei Alcerra către mama ei

Acum suntem cu toţii în interiorul domului. Am trăit un adevărat şoc văzând că uşile hangarului rămăseseră larg deschise.

Ceva pătrunsese înăuntru, nu am văzut ce anume, dar am auzit o armă de impact tuşind, apoi doi bărbaţi au trântit uşa şi, cred, au împins cadavrul afară. Sfârşitul situaţiei de criză numărul unu.

O căutam pe doctoriţa Li. Adusesem trusa medicală, dar pentru a mai fi bună de ceva, ea trebuia să fie în posesia singurei persoane care ştia să o folosească.

Am găsit-o arătând groaznic şi, alarmată, am întrebat-o:

— Eşti rănită?

— Nu, doar moartă, mi-a răspuns.

Am luat asta drept o glumă sinistră, vrând să însemne că eram cu toţii ca şi morţi.

Jamal răcnea ordine, şi i-am zis:

— Colonelului Kohn n-o să-i facă plăcere văzând că i-ai luat locul cu atâta seriozitate.

Spre uimirea mea, Jamal mi-a spus:

— Kohn a murit.

— Ba nu.

El s-a îndepărtat în fugă, spunând că trebuia să verifice celelalte uşi, îndeosebi cele de încărcare, ce dădeau spre platforma de aterizare, deoarece erau suficient de mari să permită pătrunderea unei armate dacă rămâneau deschise.

A spus toate astea fără să-mi acorde defel atenţie.

Am revenit la Anna, care pregătea spitalul pentru eventualii răniţi. Se mişca bizar, mecanic, precum o marionetă, şi nici nu părea să vadă ce făcea.

— Anna, ce-ai păţit? Adică, în afară de faptul că o să murim cu toţii, care e necazul? am întrebat-o.

— A murit Robert, mi-a răspuns.

Am numărat până la cinci, apoi i-am spus pe un răbdător:

— Ba nu, e sus, pe o pasarelă de sub dom, şi verifică admisiile de aer.

Ea s-a oprit şi m-a măsurat fără să clipească.

— L-am văzut murind.

— Înseamnă că trebuie să fi murit în ultimele minute, pentru că eu l-am văzut urcând scara în timp ce veneam cu trusa încoace.

— În interiorul domului?

— Bineînţeles. Ar fi nebun să urce pe la exteriorul lui.

Auzind asta, s-a albit la faţă ca hârtia şi a leşinat. Am prins-o înainte de a se prăbuşi la podea şi am aşezat-o pe un pat liber. Mbasa, femeia oarbă, voia să ştie ce se petrecea, astfel că am condus-o până la pat şi am făcut-o să o ţină de mână pe Anna.

Apoi m-am dus să-l caut pe colonelul Kohn. Cât mi-am croit drum printre cei care se agitau în holul principal, mai toţi vorbeau despre moartea lui. Se părea că toţi îl văzuseră murind şi numai eu îl văzusem în viaţă.

Cred că s-ar fi cuvenit să mă îndoiesc de sănătatea mea mintală, dar n-am făcut-o. Am pus la îndoială sănătatea mintală a celorlalţi.

Am găsit o scară metalică, ale cărei picioare erau încastrate în duroplast, şi am început să urc. Nu-mi place mai deloc înălţimea, dar curând am ajuns la douăzeci de metri şi am pornit să alerg pe o pasarelă, întrebându-mă de unde provenea aerul încins şi umed de acolo, şi abia după aceea mi-am dat seama că

era vorba de respiraţia tuturor, de aerul ce se ridica şi se acumula în acea parte a clădirii.

L-am zărit stând aproape de gura principală de admisie a aerului. Scosese carcasa şi acum împingea furtunul gros şi flexibil înapoi, ţintind cu pistolul printre gurile de ventilaţie de metal. A tras ca un adevărat ţintaş, apăsând atât de fin pe trăgaci, încât nici n-am văzut mişcarea degetului. Pistolul a tuşit, şi de afară s-a auzit un urlet.

— Unul mai puţin, a mormăit el, dar eu n-am înţeles dacă se referea la gloanţe ori la duşmani, ori la ambele.

— Eloise, ce cauţi aici?

I-am spus că toată lumea, inclusiv Anna, îl văzuse murind, şi că ar face bine să apară viu, înainte ca Anna să moară de suferinţă, şi înainte ca Jamal să-i facă pe toţi să-l deteste.

— Îi subestimezi pe amândoi. Of, of. Dă-te înapoi un pas, deschide gura şi astupă-ţi urechile.

Am procedat întocmai şi pasarela a trepidat, iar eu am avut senzaţia că cineva mi-a pus un clopot de fier peste cap, iar acum lovea în el cu un baros.

— Vai, Doamne, am bolborosit. Of, Doamne.

Kohn a strigat ceva către mine, dar eu eram aproape surdă. S-a îndepărtat de mine. Urechile încă îmi ţiuiau, dar după o vreme am început să înţeleg ce spunea. Vorbea ca un lector.

— Dacă acea ultimă rachetă ar fi lovit grila, ne-am fi ales cu o bortă mare în dom. Şi este accesibilă la o scară exterioară. M-am gândit însă că ar trebui să-i lăsăm să pătrundă pe aici, pentru că-i vom sili să se îngrămădească pe pasarela asta, iar apoi îi împuşcăm ca pe iepuri. Ori poate desprindem pasarela şi ea se prăbuşeşte cu ei cu tot.

Mi-a spus apoi să mă duc la Jamal care trebuia să trimită doi oameni cu pistoale sus pe pasarelă.

— Şi spune-i Annei să nu-şi ude pantalonaşii. Sunt cât se poate de viu. Imediat ce sosesc cei doi oameni aici, eu o să cobor.

Înainte de a pleca, l-a întrebat:

— De ce cred toţi că ai murit?

— Din cauza aparatului de zbor. Voiam să plec cu el şi s-o hărţuiesc pe Mack, în speranţa că o voi face să risipească ultimele rachete. Numai că mi-a luat-o cineva înainte.

— Cine?

— Vizbee şi Smelt, cine altcineva? Cred că şi-au dat seama că urmau să apară pe meniul nostru, iar bătălia le-a oferit prilej potrivit de evadare. Deşi nu prea înţeleg unde încercau să fugă. Nişte idioţi. Acum, şterge-o.

PROBA NUMĂRUL (24)
Din agenda colonelului Kohn (vorbeşte Kohn)

Jamal îmi spune că-şi va amâna lovitura de pumn în falcă până când pătrund verii în dom, ori după ce reuşim să scăpăm. În felul acesta, dacă-mi sparge câţiva dinţi, ori voi beneficia de asistenţă stomatologică, ori nu voi mai avea nevoie de ea.

I-am pus pe câţiva oameni să desfacă bolţurile de prindere ale pasarelei superioare. Un porc-urs a smuls grila şi gurile de aerisire, dar deocamdată n-a încercat nimeni să pătrundă pe acolo. Or fi priceput, probabil, că încercarea i-ar aduce exact în bătaia armelor noastre.

Tare aş vrea să ştiu dacă lui Mack i-a mai rămas vreo rachetă. Să facem un calcul, în sala de arme erau şase. Una a fost trasă în apartamentul lui Krebs. Una, pentru distrugerea centralei electrice. Una pentru a distruge sala de mese a cantinei. Trei au fost folosite aici. Să însemne că a rămas fără rachete?

Pariez că nu. Sunt convins că şi-a ascuns vreo două într-un loc ştiut doar de ea, probabil în subteran. Această femeie este îndrăzneaţă, dar şi precaută. Dacă mai are vreuna, curând o va folosi împotriva unei uşi. De preferinţă, două, câte una pe fiecare parte. După aceea fiarele mari vor dărâma rămăşiţele de uşi şi vor pătrunde.

O să ucidem multe dintre ele, dar nici nu se va cunoaşte, deoarece, aşa cum a spus şi Anna, nu poţi lupta împotriva unei lumi întregi.

BUM!

Aţi auzit? În caz că va apuca cineva să asculte înregistrarea asta. Mi-aş dori foarte mult să nu am dreptate mereu. Îmi pare rău că nu sunt mai prostănac, pentru că aşa nu mi-aş da seama de ce se întâmplă. Aş mai vrea ca Anna să fie aici.

E vorba de uşa ce dă spre hangar. E îndoită şi stă umflată spre interior, dar încă rezistă.

Se exercită o presiune foarte mare dinspre exterior. Se aud scrâşnete de metal pe metal, care te calcă pe nervi. Uşa se

mişcă încet, dar se mişcă. *Epur si muove*, după cum spunea Galileo inchizitorilor, şi totuşi se mişcă. El se referea însă la Pământ, pe care probabil noi nu-l vom mai vedea.

Zgomotul acela ca o împuşcătură foarte puternică a fost scos de ruperea unei balamale. Era bine dacă uşile ar fi fost făcute din oţel nuclear; şi astea sunt rezistente, dar aveam nevoie de unele indestructibile.

Dau ordin ca patru trăgători să meargă la uşa ce ameninţă să cedeze. Apoi dau ordin unuia să stea în spatele trăgătorilor şi să recupereze arma dacă acesta este ucis sau rănit. Răcnesc spre cei aflaţi pe pasarela din dom să coboare. Apoi cer unuia să-l însoţească pe Jamal, iar celuilalt să tragă în bolţurile de fixare dacă prin gurile de admisie va pătrunde vreo fiară, lucru ce sigur se va întâmpla. Apoi îi avertizez pe toţi ceilalţi să se îndepărteze de zona unde va cădea pasarela. Şi îi ordon lui Jamal să fie cu ochii pe uşile duble ce dau spre platoul de aterizare. Dacă verii pătrund pe acolo, s-a terminat cu noi.

În cele din urmă, consider că am dat destule ordine. Am făcut tot ce se putea, acum trebuie să luptăm cu îndârjire şi probabil că duşmanii vor câştiga bătălia, pentru că pesemne o merită. Aşa cum spunea Eloise, e lumea lor.

În drum spre spital, Anna îmi aruncă un zâmbet liniştitor. Practic, decât să trăiască din nou singură, e fericită să moară alături de mine. De când mă ştiu, n-am mai văzut pe nimeni privindu-mă în acest fel.

PROBA NUMĂRUL (25)
Din scrisoarea Eloisei Alcerra către mama ei

Mă simt ridicolă că în asemenea momente vorbesc, îţi vorbesc mereu de la distanţă de ani lumină. Dar ce altceva aş putea face?

Te-ar îndurera să ştii exact cum am murit, dar mai rău te-ai întrista să nu ştii. Iar eu ţin ca tu să ştii că ultimele gânduri ale mele se îndreaptă spre tine.

Lovitura anticipată a afectat uşile duble ce dau spre platforma de aterizare chiar în mijloc, iar metalul a plesnit şi s-a îndoit. Apoi a urmat o presiune constantă, neîndurătoare dinspre exterior.

De afară răzbat sunetele cu care deja ne-am obişnuit.

Ciripituri, mugete şi lătrături. Aproape că nu le mai aud, pentru că ascult ţipătul metalului ce se încovoiază. Se exercită multă forţă acolo. Un braţ trece printr-un spaţiu liber, e unul dintre porcii-urs, care scrijeleşte metalul cu ghearele. Jamal răcneşte: „*Nu trageţi încă!*”

Şi are dreptate, asta ar însemna risipă de muniţie. De afară se aud zgomote de viermuială, alte cântece, mugete, iar apoi presiunea se înteţeşte brusc. Se vede metalul cum se îndoaie, se aude un plesnet, apoi încă ceva cedează cu un pocnet. Ceea ce împinge în uşă respiră gâfâit, dar foarte puternic.

Trebuie să aşteptăm până se prăbuşeşte uşa, iar apoi să tragem în ce se află de cealaltă parte. Cadavrul va bloca deschizătura, dar nu pentru multă vreme.

Mamă, când închid ochii, chiar şi pentru o clipă, îţi văd chipul.

PROBA NUMĂRUL (26)
Din agenda colonelului Kohn

Uşile duble către platforma de aterizare se deschid exploziv. Unul dintre leii de mare care se proptea în ele încasează două gloanţe şi urlă, urlă ca un animal de oriunde, dar de treizeci de ori mai tare.

Apoi, cu un zgomot metalic asurzitor, pasarela se prăbuşeşte laolaltă cu vreo şase porci-urs. Mă apropii de grămada de metal şi împuşc unul care mai mişcă.

Mă întorc şi văd că leul de mare căzut a blocat uşile duble. Seamănă cu corpul unei nave, negru şi neted, cu excepţia cicatricelor de pe flancuri, semne ale luptelor duse în perioada de împerechere, plus cele două găuri mici, pe unde au pătruns gloanţele armelor de impact.

Porcii-urs încearcă să-l dea la o parte din drum, iar un arkian urcă pe el, se uită la ce îl aşteaptă şi coboară precipitat. Însă acum cadavrul este mişcat, iar pentru noi e ultima încercare de a respinge duşmanul din domul de pe Bela.

PROBA NUMĂRUL (27)
Din raportul doctorului Li

Apoi s-au succedat un muget cutremurător şi un răcnet colectiv atât de puternic, cum nu credeam că se poate auzi

decât în iad.

PROBA NUMĂRUL (28)
Din scrisoarea Eloisei Alcerra (dictată doctorului Li)

Jamal s-a răsucit pe călcâie şi, ridicandu-mă în aer, m-a azvârlit într-o parte, după care a sărit şi el în aceeaşi direcţie.

M-am izbit de peretele curbat al domului, exact în clipa când o pală de foc a măturat cadrul uşii şi cadavrul leului de mare a izbucnit în flăcări, iar straturile de grăsime de sub piele s-au aprins ca ceara, topindu-se şi rostogolindu-se încoace şi încolo, ca nişte bulgări arzători care zboară. Un bărbat surprins de explozie se înnegrea şi se destrăma ca o păpuşă atinsă de jetul unui aruncător de flăcări.

Dacă în uşă nu s-ar fi aflat verii, ca să blocheze parţial deschizătura, am fi fost prăjiţi cu toţii. Aşa însă, hainele lui Jamal s-au aprins, iar eu m-am aruncat deasupra lui şi ne-am rostogolit împreună, ba simţind arşiţa flăcărilor, ba ignorând-o, până când ele s-au stins.

Iar după aceea, câţiva dintre ai noştri m-au prins de încheieturi şi m-au dus la spital, apoi l-au dus şi pe Jamal, şi cam în acelaşi timp a încetat şi vuietul asurzitor, şi mi-am dat seama că naveta navei de aprovizionare coborâse, iar motoarele de frânare fuseseră în sfârşit oprite.

PROBA NUMĂRUL (29)
Din raportul doctorului Li

Niciodată n-am avut mai mult de lucru decât în timpul încărcării navetei.

Verii care supravieţuiseră se împrăştiaseră, dar era evident că se vor întoarce. De aceea, timpul pe care-l aveam la dispoziţie era scurt, pentru că trebuia să intervin în cazurile grave de arsuri. Robert suferise fracturi multiple ale radiusului şi unele la braţul stâng. Fusese doborât, ori căzuse rău când sărise din calea flăcărilor.

Din fericire, printre alte lucruri, naveta adusese şi medicamente, astfel că am desfăcut în grabă cutiile ca să găsim cele trebuincioase.

Jamal avea arsuri de gradul doi pe tors şi unele mai puţin

grave la mâini. Eloise se alesese cu arsuri superficiale, dar dureroase, la mâini, pântece şi sânul drept. Un tânăr care se aflase aproape de Jamal suferise arsuri care îl făcuseră de nerecunoscut, şi a murit în vreme ce îl urcam la bordul navetei.

Cât mă ocupam de răniţi, pilotul navetei, un anume locotenent Mannheim, mi-a explicat ce se întâmplase. Era încă cutremurat de cele descoperite. A spus că plafonul de nori fusese neobişnuit de dens, până şi pentru Bela, şi ajunsese aproape deasupra cosmodromului când a văzut că eram asediaţi.

Cum naveta nu deţine armament, a făcut singurul lucru posibil, aterizând ca de obicei, folosind jetul rachetelor de frânare drept arme. Robert l-a lăudat şi felicitat, lucru binemeritat de acel tânăr ofiţer care, deşi confruntat cu o situaţie inimaginabilă, ne salvase viaţa tuturor.

Imediat ce s-a putut, naveta s-a înălţat în aer. Nu m-am simţit în siguranţă decât după ce ne-am aflat deasupra norilor, în lumina eternă a soarelui incandescent ce se profila pe fundalul întunecat al spaţiului.

PROBA NUMĂRUL (30)
Din cea de-a doua agendă a colonelului Kohn

Bineînţeles, Anna vrea să-mi administreze un anestezic şi să mă ţină în infirmerie în următoarele şase luni. Îi spun să îmi facă un analgezic şi să-mi pună braţul rupt în atele.

Reuşesc să mă odihnesc, lucru de care aveam mare nevoie. Anna mă spală. Primesc hrană şi mi se permite să dorm sub sedare vreme de douăsprezece ore. Când mă trezesc, îl vizitez pe Jamal şi îl găsesc încorsetat într-un fel de armură corporală, care îi fereşte arsurile de infecţie şi ajută la vindecare. Anna spune că va avea nevoie de multe grefe când va ajunge acasă.

Nu-i în stare să mă lovească, dar îmi reînnoiesc oferta pentru momentul când i se vor vindeca mâinile. Are pe faţă un zâmbet prostesc şi fericit, de aceea cred că se află prea mult sub influenţa injecţiilor cu M2 ca să mă audă sau să se mai sinchisească. Trăieşte şi e iubit, iar acum pluteşte dus de morfină, şi e mai aproape de paradis decât vom reuşi noi să ajungem vreodată.

Aşezată la căpătâiul lui, Eloise e sclipitoare şi vorbăreaţă.

Poartă bandaje îmbibate în anestezic cu efect local şi când o întreb cum se simte, îmi răspunde:

— Sânul drept o să arate ca naiba o vreme.

Ridică apoi mâinile bandajate şi continuă:

— Şi nu voi mai putea cânta niciodată la harpă.

Ciudată femeie.

Apoi stau de vorbă cu Cetewayo, căpitanul navei de aprovizionare. E un bărbat masiv, cu o chelie lucioasă ce seamănă cu un lingou de bronz, care dă mereu din cap când îi povestesc evenimentele. Din fericire, şi el poartă uniformă, astfel că nu este nevoie să-i explic prea mult cele petrecute.

Pierderea unei întregi colonii miniere va provoca un şoc enorm acasă. Cred că voi petrece câţiva ani ca martor, fiind interogat de tot felul de indivizi. Însă eu vreau să rezolv totul ca la carte încă înainte de a părăsi Bela pentru totdeauna.

Este de acord, îi încredinţez agendele şi o serie de alte probe şi le sigilează pe toate în seiful lui. Îmi eliberează o agendă nouă. Apoi îi dă ordin lui Mannheim să se apuce de luarea declaraţiilor celorlalţi oameni salvaţi de pe planetă – zece, câţi am mai rămas.

Întrucât birocraţii nu cred nimic decât dacă le este prezentat scris, semnat în căsuţa potrivită cu numele şi gradul, aceste declaraţii vor fi comparate şi se va întocmi un raport care, la rândul lui va fi semnat şi parafat.

De acord, este o operaţiune prin care fiecare încearcă să-şi salveze pielea. Însă ar mai fi ceva. Este esenţial să verificăm exploatarea minieră şi Baza Principală din aer, ca să ne asigurăm că nu mai există şi alţi supravieţuitori. Dacă am avea soldaţi cu noi, ar trebui să pătrundem în clădiri şi să le inspectăm, indiferent de pericole. Cum nu avem nici oameni, nici arme să procedăm astfel, trebuie să facem ce se mai poate – altfel ne riscăm carierele.

S-ar putea să sune cam glacial, însă, din punct de vedere metafizic, sunt convins că, în afară de noi, toţi oamenii au murit. Trebuie să facem ce se impune, dar în felul acesta nu vom salva pe nimeni. Cetewayo mă aprobă şi dă ordinele necesare.

Apoi mă alătur lui Mannheim, care s-a instalat deja în navetă. Ne legăm centurile şi ne desprindem de partea de jos a navei-mamă, apoi, dintr-odată, totul devine ceva *déjà vu*, după cum s-a exprimat un filozof antic.

Plonjăm prin norii care se rostogolesc parcă în mod neîncetat, ploaia ne izbeşte în valuri, şi un fulger zigzagat cutreieră de la un nor la altul. Mă gândesc la faptul că, după ce am trecut prin atâtea, ar fi ridicol să mor lovit de un fulger oarecare în timp ce efectuez o misiune de rutină şi de o inutilitate strigătoare la cer.

Cu toate acestea, coborâm vertiginos prin ultimul, şi cel mai întunecat, dintre norii ce par să atârne etern pe cer, şi zburăm cu o viteză ameţitoare pe deasupra mării familiare, de culoare albastru foarte închis. Având în mână un disc de navigaţie, îl îndrum pe Mannheim spre Alfa. Curând vedem atelierele şi domurile, precum şi îngrăditurile de la tabăra minieră, şi îl rog pe Mannheim să coboare mai mult.

Jungla pare să fi înaintat, pregătită să şteargă orice urmă lăsată de oamenii aflaţi în trecere pe aici. Au rămas în viaţă doar maşinăriile, centrala electrică încă funcţionează, iar şuvoiul cafeniu de noroi se tălăzuieşte pe versantul dealului ca o uriaşă suferinţă dizenterică. Luminile s-au stins de mult, desigur, dar…

Observ ceva, o mişcare…

Da! Este cineva!

O siluetă măruntă, care nu aparţine unui arkian.

Stă în pragul unei uşi, făcând semne cu braţele.

Coborâm doar o secundă, şi îl trag înăuntru cu braţul rămas teafăr, după care ne ridicăm din nou. Îl privesc cu o admiraţie amestecată cu respect, încercând să-mi imaginez cum de a reuşit să supravieţuiască într-o junglă ostilă atât de multă vreme – şi singur!

E mult mai slăbănog decât mi-l amintesc, e îmbrăcat în zdrenţe, pantalonii îi sunt legaţi în talie cu o funie, are pe faţă şi mâini nişte cicatrice lungi, semne de zgârieturi, iar porţiunile lipsite de cicatrice sunt pline de înţepături de insecte, aşa cred. Duhneşte ca jungla putredă de pe Bela. Dar sunt încântat privindu-l.

— Ted, îmi pare rău că nu te-am găsit data trecută, când te-am căutat.

— În fine, iată-mă, spune, şi se apucă să ne istorisească – fără să se bâlbâie câtuşi de puţin.

Ne povesteşte cum a scăpat din strânsoarea porcului-urs, lăsând în urmă salopeta mult prea mare pentru el, cum fiara a pierdut timpul mâncându-i straiele, ceea ce i-a îngăduit să se strecoare în desişuri, cum a fugit şi şi-a găsit o ascunzătoare,

cum şi-a confecţionat singur o capă de frunze, ca să nu-i fie frig şi ca să se ferească de ploaie. Cum a urmărit o creatură cu pene, dar fără aripi, semănând cu un papagal şi s-a apucat să mănânce aceleaşi lucruri ca şi ea. Cum, cu vremea, şi-a croit drum înapoi spre Alfa, a găsit totul părăsit, a folosit hainele găsite pe acolo şi a trăit hrănindu-se cu ce a găsit în nişte lăzi sigilate conţinând provizii, asta până a auzit aparatul nostru de zbor.

— Nu ţi-ai făcut griji că am plecat şi te-am abandonat aici?

— Nu, spune el cu seninătate. Ştiu că nu sunteţi chiar aşa nesimţitori, mai adaugă, la care eu am bunul-simţ de a roşi.

Cât l-am ascultat pe Ted Szczech, am traversat golful turbulent şi acum sosim la estuarul fluviului al cărui nume nu l-am ştiut niciodată – iar asta nu pentru că numele date de oameni ar mai însemna ceva pe Bela. Presupun că arkienii au un nume foarte muzical pentru el, aşa cum au pentru orice altceva.

Zamok se înalţă dinaintea noastră şi observ că lucrurile s-au mai schimbat. Baza Principală nu mai e ce-a fost, arkienii au îndepărtat deja unele dintre adăposturile umane de pe templul lor în stil incaş. Sunt convins că va urma reconstruirea frumoaselor temple.

Un grup masiv de băştinaşi s-au strâns într-un luminiş şi stau în cercuri concentrice, dar întorc capetele când văd aparatul de zbor. Unii ne ameninţă cu armele, dar majoritatea se mulţumesc să ne arunce doar o privire, după care revin la ceea ce fac acolo. Noi nu mai contăm, iar ritualul este mai important.

În centrul mulţimii stă Julia Mack. Îi cer lui Mannheim să coboare până la o altitudine stabilă, de la care să putem urmări ce se întâmplă la sol. Mack ne ignoră complet, şi priveşte drept înainte. Poartă o robă splendidă, nu are perucă pe cap, şi seamănă mai mult ca niciodată cu Gertrude Stein din portretul făcut de Picasso, ori cum ar fi arătat Gertrude dacă ar fi fost înfăşurată într-un covor persan.

Brusc, Ted reîncepe să se bâlbâie şi dă să întrebe:

— Dd… dd.. de ce?

— Îţi explic mai târziu, îi spun eu încet.

Acum, un arkian face un pas în spatele lui Mack, are în mână – nu obişnuitul instrument – nu, pentru Dumnezeu, e un metal alb, un piolet de titan, adus pesemne cu multă vreme în urmă

de părinţii ei pentru ascensiuni montane. Doar că i s-a pus un mâner mai lung, pentru ca micuţul arkian să poată ajunge la capul ei.

Instrumentul descrie un arc, iar Mannheim exclamă, nu-mi dau seama ce a spus, iar Ted scoate un ţipăt ciudat, în vreme ce Mack se prăbuşeşte cu vârful înfipt în creier. Un alt preot înaintează, aducând securea obişnuită pentru a încheia ritualul.

— Trebuie să punem capăt acestei barbarii, spune Mannheim.

Iar eu îi răspund:

— Ba nu, nu intervenim.

Aceasta este recompensa pentru tot ce a făcut pentru ei – va deveni o zeiţă a arkienilor, ajungând în panteonul lor şi trăind astfel pe vecie. În cele din urmă, s-a alăturat propriei specii, şi nu mai este singură.

Când totul se termină, la ritual mă refer, trebuie să îl scutur pe Mannheim de braţ ca să-i atrag atenţia.

— Asta este biserica lor, îi spun, şi aşa se desfăşoară împărtăşania lor. Noi nu avem ce căuta aici. Nici nu trebuia să călcăm pe planeta asta. Să mergem.

CONCLUZII ŞI HOTĂRÂRE

Din punct de vedere legal, KOHN, Robert Rogers, nu poate fi făcut răspunzător pentru dezastrul petrecut pe planeta Bela.

Totuşi, întrucât este singurul supravieţuitor dintre conducători, trebuie să răspundă pe cale administrativă, deoarece nu există altcineva care să fie învinuit. Prin urmare, se pensionează în mod involuntar din Forţele de Securitate cu pedeapsă disciplinară şi cu o reducere corespunzătoare a pensiei.

PROTESTELE înaintate de cetăţenii Alcerra, al-Sba'a şi Szczech faţă de hotărâre SE RESPING.

Prin prezenta, SE APROBĂ CEREREA depusă de KOHN şi soţia pentru a li se permite să trăiască la pensie în oaza din Marele Deşert American.

PRIN HOTĂRÂREA ONORABILEI COMISII

Jules Verne
Eternul Adam
(L’Éternel Adam, 1910)

Traducere de Ion Hobana

Zartogul Sofr-Ai-Sr – adică „doctorul, al treilea reprezentant bărbat al celei de-a o sută una generaţii din neamul Sofrilor” – mergea cu paşi înceţi pe strada principală din Basidra, capitala lui Hars-Iten-Schu, altfel spus, „Imperiul celor Patru Mări”. Patru mări, într-adevăr: Tubelona – marea septentrională, Ehona – australă, Spona – orientală şi Merona – occidentală, mărgineau acest întins ţinut, de formă foarte neregulată, ale cărui ultime frontiere ajungeau, în longitudine, până la patru grade est şi şaizeci şi două de grade vest, iar în latitudine, cincizeci şi patru de grade nord şi cincizeci şi cinci de grade sud. Cât despre suprafaţa mărilor, cum să o evaluăm, fie şi cu aproximaţie, de vreme ce ele erau unite, iar un navigator, pornind de pe oricare dintre ţărmurile lor şi plutind mereu în linie dreaptă, ar fi ajuns negreşit pe ţărmul diametral opus? Căci pe toată suprafaţa globului nu exista alt continent în afara lui Hars-Iten-Schu.

Sofr mergea cu paşi înceţi, mai întâi pentru că era foarte cald: începea anotimpul arzător şi în Basidra, situată pe ţărmul lui Spona-Schu, sau Marea orientală, la mai puţin de douăzeci de grade nord de ecuator, o teribilă cataractă de raze se prăvălea din soare, aflat atunci aproape la zenit.

Dar, mai mult decât oboseala şi căldura, ceea ce încetinea paşii lui Sofr, savantul zartog, era povara propriilor sale gânduri. Ştergându-şi fruntea de transpiraţie, cu o mână distrată, el îşi reamintea şedinţa care tocmai se sfârşise şi în care atâţia oratori elocvenţi, numărându-se şi el cu cinste printre ei, celebraseră în chip magnific a o sută nouăzeci şi cincea aniversare a întemeierii imperiului.

Unii îi evocaseră istoria, adică însăşi istoria întregii umanităţii. Ei arătaseră că Mahart-Iten-Schu, Pământul celor Patru Mări, fusese divizat, la origine, între un număr imens de seminţii sălbatice, care se ignorau reciproc. Cele mai vechi tradiţii urcau până la aceste seminţii. Cât despre faptele anterioare lor, nimeni nu le cunoştea şi ştiinţele naturale abia începeau să discearnă o slabă lucire în tenebrele de nepătruns ale trecutului.

Oricum, aceste vremuri îndepărtate se sustrăgeau criticii istorice, ale cărei prime rudimente erau alcătuite din noţiuni vagi referitoare la vechile seminţii risipite.

Timp de peste opt mii de ani, istoria din ce în ce mai completă şi mai exactă a lui Mahart-Iten-Schu nu relata decât încăierări şi războaie, mai întâi între indivizi, apoi între familii, în sfârşit, între triburi, fiecare fiinţă, fiecare colectivitate, mică sau mare, neavând alt obiectiv, de-a lungul timpului, decât de a-şi asigura supremaţia asupra rivalilor săi şi străduindu-se, cu rezultate diverse şi adesea contrare, să-i aservească legilor sale.

După aceşti opt mii de ani, amintirile oamenilor începeau să se precizeze. Odată cu a doua dintre cele patru perioade în care erau împărţite de obicei analele lui Mahart-Iten-Schu, legenda începe să merite numele de istorie. De altfel, istorie sau legendă, substanţa relatărilor nu se schimba: aceleaşi masacre şi măceluri – e adevărat, de data aceasta nu între triburi, ci între popoare – aşa că, în definitiv, această a doua perioadă nu se deosebea prea mult de cea dintâi.

La fel stăteau lucrurile şi cu cea de-a treia, încheiată abia cu două sute de ani în urmă, după ce durase aproape şase secole. O perioadă poate şi mai atroce, în timpul căreia, grupaţi în armate fără număr, cu o nepotolită turbare, oamenii săturaseră pământul cu sângele lor.

Într-adevăr, cu ceva mai puţin de opt secole înaintea zilei în care zartogul Sofr străbătea strada principală a Basidrei, omenirea fusese pregătită pentru vaste convulsii în momentul acela, armele, focul, violenţa împlinind o parte din opera lor necesară, cei slabi sucombând în faţa celor puternici, oamenii care populau Mahart-Iten-Schu alcătuiau trei naţiuni omogene, timpul atenuând, în sânul fiecăreia dintre ele, deosebirile dintre învingătorii şi învinşii de odinioară. Atunci, una dintre aceste naţiuni porni să-şi subjuge vecinii. Situaţi către centrul continentului, Andarti-Ha-Sammgor, sau Oamenii cu Chip de Bronz, luptară fără cruţare pentru a-şi lărgi frontierele între care se înăbuşea rasa lor prolifică şi ardentă. Cu preţul unor războaie seculare, ei îi înfrânseră, unii după alţii, pe Andarti-Mahart-Horis, Oamenii din Ţara Zăpezii, care locuiau în ţinuturile din sud, şi pe Andarti-Mitra-Psul, Oamenii Stelei Neclintite, al căror imperiu era situat către nord şi către vest.

Se scurseseră aproape două sute de ani de când ultima

revoltă a acestor popoare fusese înecată în torente de sânge şi Pământul cunoscuse, în sfârşit, o eră de pace. Aceasta era a patra perioadă a istoriei. Un singur imperiu înlocuind cele trei naţiuni de odinioară, toţi fiind supuşi legilor Basidrei, unitatea politică tindea să contopească rasele. Nimeni nu mai vorbea despre Oamenii cu Chip de Bronz, despre Oamenii din Ţara Zăpezii, despre Oamenii Stelei Neclintite şi Pământul nu mai purta decât un singur popor, pe Andarti-Iten-Schu, Oamenii celor Patru Mări, popor alcătuit din toate celelalte.

Dar iată că, după aceşti două sute de ani de pace, părea să se anunţe o a cincea perioadă. De câtva timp, circulau zvonuri supărătoare, iscate nu se ştie unde. Se iviseră gânditori pentru a trezi în suflete amintiri ancestrale, despre care se credea că sunt îngropate. Vechiul sentiment al rasei reînvia sub o nouă înfăţişare, caracterizată prin cuvinte noi. Se vorbea în mod curent de „atavism”, de „afinităţi”, de „naţionalităţi” etc. – toate vocabule de creaţie recentă, care, răspunzând unei necesităţi, îşi cuceriseră de îndată drept de cetate. Potrivit comunităţii de origine, de aspect fizic, de tendinţe morale, de interese sau pur şi simplu de regiune şi de climat, apăreau grupări care creşteau încet-încet şi începeau să se agite. Ce drum avea să urmeze această evoluţie incipientă? Abia format, imperiul avea oare să se destrame? Mahart-Iten-Schu avea să se împartă, ca odinioară, între un mare număr de naţiuni, sau, pentru a menţine unitatea, va trebui să se recurgă iarăşi la înfricoşătoarele hecatombe care, timp de atâtea milenii, transformaseră Pământul într-un osuar?…

Cu o mişcare a capului, Sofr alungă aceste gânduri. Nici el, nici altcineva nu cunoştea viitorul. De ce să se întristeze, deci, în aşteptarea unor evenimente nesigure? De altfel, nu era momentul potrivit pentru a medita la aceste sinistre ipoteze. În ziua aceea, bucuria era stăpână şi toate gândurile trebuiau să se îndrepte spre augusta măreţie a lui Mogar-Si, cel de-al doisprezecelea împărat al lui Hars-Iten-Schu, al cărui sceptru călăuzea universul spre un destin glorios.

De altfel, pentru un zartog, motivele de satisfacţie nu lipseau. În afara istoricilor care evocaseră trecutul lui Mahart-Iten-Schu, o pleiadă de savanţi, întruniţi cu prilejul grandioasei aniversări, făcuseră, fiecare în specialitatea lui, bilanţul cunoaşterii umane şi stabiliseră punctul la care ajunsese omenirea datorită

efortului său secular. Or, dacă primii dăduseră naştere, într-o oarecare măsură, unor reflecţii triste, amintind pe ce drum lent şi întortocheat evadase umanitatea din temniţa bestialităţii originare, ceilalţi ştiuseră să hrănească orgoliul legitim al auditoriului.

Într-adevăr, comparaţia între ceea ce fusese omul, sosind gol şi dezarmat pe Pământ, şi ceea ce era el astăzi incita la admiraţie. Timp de secole, cu toată discordia şi ura fratricidă, el nu-şi întrerupsese nicio clipă lupta cu natura, amplificându-şi fără încetare victoria. Mai întâi lent, marşul său triumfal îşi accelerase uimitor ritmul în ultimii două sute de ani, stabilitatea instituţiilor politice şi pacea universală care rezultaseră determinând o strălucită înflorire a ştiinţei. Omenirea trăise prin creier şi nu numai prin membre; ea reflectase, în loc să se epuizeze în războaie fără sens – şi tocmai de aceea, în ultimele două secole, înaintase cu paşi tot mai repezi către cunoaşterea şi supunerea materiei…

Străbătând sub soarele arzător lunga stradă a Basidrei, Sofr schiţa în mintea sa, în linii mari, tabloul cuceririlor omului.

Mai întâi – momentul se pierdea în noaptea timpurilor – acesta născocise scrierea, ca să fixeze gândul; apoi – invenţia data de peste cinci sute de ani – găsise mijlocul de a răspândi cuvântul scris într-un număr infinit de exemplare, cu ajutorul unei forme aşezate o dată pentru totdeauna. De la această invenţie decurgeau, de fapt, toate celelalte. Datorită ei, creierii se puseseră în mişcare, inteligenţa fiecăruia îmbogăţindu-se cu aceea a vecinului, iar descoperirile teoretice şi practice se înmulţiseră prodigios. Acum nici nu mai puteau fi numărate.

Omul pătrunsese în măruntaiele pământului şi extrăgea de acolo huila, generoasă sursă de căldură; el eliberase forţa latentă a apei şi aburul trăgea pe panglici de fier convoaie grele, sau acţiona nenumărate maşini puternice, delicate şi precise; graţie acestor maşini, el ţesea fibrele vegetale şi putea să fasoneze după plac metalele, marmura şi stânca. Într-un domeniu mai puţin concret, sau, oricum, de o utilizare mai puţin directă şi imediată, el pătrundea treptat misterul numerelor şi explora tot mai departe infinitul adevărurilor matematice. Prin ele, gândirea lui străbătuse cerul. Ştia că Soarele nu e decât o stea gravitând în spaţiu după legi riguroase, antrenând un cortegiu de şapte planete în orbita sa înflăcărată. Cunoştea arta

de a combina anumite corpuri astfel încât să formeze unele noi, nemaiavând nimic comun cu cele dintâi, sau de a diviza anumite alte corpuri în elementele lor constitutive şi primordiale. Supunea analizei sunetul, căldura, lumina şi începea să le determine natura şi legile. Cu cincizeci de ani în urmă, învăţase să producă forţa ale cărei terifiante manifestări sunt tunetul şi fulgerele şi făcuse îndată din ea sclavul său; de pe acum, acest agent misterios transmitea la distanţe incalculabile gândul scris; mâine avea să transmită sunetul, poimâine, fără îndoială, lumina [*După cum se vede*, *Andarti*-*Iten*-*Schu cunoşteau telegraful*, *dar ignorau încă telefonul şi lumina electrică în momentul în care zartogul Sofr*-*Ai*-*Sr făcea aceste reflecţii*, (*n*.*a*.)]. Da, omul era mare, mai mare decât universul imens căruia avea să-i comande ca un stăpân, într-o zi apropiată…

Pentru a fi în posesia adevărului integral, rămânea de rezolvat o ultimă problemă: Cine era omul acesta, stăpânul lumii? De unde venea el? Către ce ţeluri necunoscute tindea neobositul său efort?

Zartogul Sofr tratase tocmai acest vast subiect în cursul ceremoniei care abia se sfârşise. Desigur, îl abordase doar, căci o asemenea problemă era deocamdată de nerezolvat şi avea să rămână aşa încă multă vreme. Câteva luciri vagi începeau totuşi să lumineze misterul. Şi oare nu zartogul Sofr proiectase cele mai puternice dintre aceste luciri când, în mod sistematic, codificând observaţiile răbdătoare ale predecesorilor şi propriile sale concluzii, ajunsese să formuleze legea evoluţiei materiei vii, lege universal admisă acum, fără un singur oponent?

Teoria se sprijinea pe o bază triplă.

Mai întâi, pe geologie, care, născută în ziua când începuseră să scormonească măruntaiele solului, se perfecţionase odată cu dezvoltarea exploatărilor miniere. Scoarţa globului era atât de bine cunoscută, încât îndrăzniseră să-i fixeze vârstă la patru sute de mii de ani, iar pe aceea a lui Mahart-Iten-Schu, aşa cum se înfăţişa atunci, la douăzeci de mii de ani. Mai înainte acest continent dormea sub apele mării, după cum stătea mărturie pătura groasă de mâl marin care acoperea, fără întrerupere, straturile stâncoase de dedesubt. Datorită cărui proces ţâşnise el din valuri? Fără îndoială, în urma unei contracţii a globului răcit. Oricum, emersiunea lui Mahart-Iten-Schu trebuia considerată drept neîndoielnică.

Ştiinţele naturale îi furnizaseră lui Sofr celelalte două temelii ale sistemului său, demonstrând strânsa înrudire a plantelor între ele, a animalelor între ele. Sofr mersese mai departe: el dovedise că aproape toate vegetalele existente se trăgeau dintr-o plantă marină, strămoşul lor, şi că aproape toate animalele terestre sau aeriene derivau din animale marine. Printr-o evoluţie lentă, dar neîntreruptă, acestea din urmă se adaptaseră puţin câte puţin la condiţii de viaţă mai întâi asemănătoare, apoi mai îndepărtate de cele ale vieţii lor primitive şi, din stadiu în stadiu, dăduseră naştere celor mai multe dintre formele însufleţite care populau pământul şi văzduhul.

Din păcate, această teorie ingenioasă nu era inatacabilă. Faptul că fiinţele vii aparţinând regnului animal sau vegetal aveau strămoşi marini părea incontestabil aproape pentru toţi, dar nu pentru toţi. Existau, într-adevăr, câteva plante şi câteva animale a căror legătură cu formele acvatice nu putea fi demonstrată. Acesta era unul dintre cele două puncte vulnerabile ale sistemului.

Al doilea punct – şi Sofr nu-şi ascundea acest lucru – era omul. Între om şi animale, nicio apropiere posibilă. Desigur, funcţiile şi proprietăţile primordiale, cum ar fi respiraţia, nutriţia, motilitatea, erau aceleaşi şi se exercitau, sau se revelau într-un mod foarte asemănător, dar subzista o prăpastie de netrecut între formele exterioare, numărul şi aşezarea organelor. Dacă, printr-un lanţ din care lipseau puţine verigi, marea majoritate a animalelor puteau fi legate de strămoşi ieşiţi din mare, o asemenea filiaţie era inadmisibilă în privinţa omului. Pentru a păstra intactă teoria evoluţiei, era deci necesar să se născocească ipoteza unei origini comune a locuitorilor apelor şi a omului. Origine căreia nimic, absolut nimic nu-i demonstra existenţa anterioară.

O clipă, Sofr sperase să găsească în pământ argumente favorabile ideilor sale. Sub impulsul şi supravegherea sa, se făcuseră săpături ani în şir, dar pentru a ajunge la rezultate diametral opuse celor pe care le aştepta promotorul.

După ce străbătuseră o peliculă subţire de humus, formată prin descompunerea unor plante şi animale asemănătoare sau analoge celor întâlnite în fiecare zi, ajunseseră la stratul gros de mâl, unde vestigiile trecutului îşi schimbaseră natura. În acest

strat, nimic din flora sau fauna existente, ci o colosală aglomerare de fosile exclusiv marine, ale căror rude apropiate trăiau încă în oceanele care mărgineau Mahart-Iten-Schu.

Ce altă concluzie se putea trage, decât că geologii aveau dreptate: continentul slujise odinioară drept fund acestor oceane? De altfel, nici Sofr nu greşea susţinând originea marină a faunei şi florei contemporane. Pentru că în afara unor excepţii atât de rare încât puteau fi considerate drept nişte monstruozităţi, formele acvatice şi formele terestre erau singurele a căror urmă era vizibilă, acestea din urmă descinzând în mod necesar din celelalte…

Din nefericire pentru generalizarea sistemului, făcură şi alte descoperiri. Răspândite în toată grosimea humusului şi până în zona superficială a depozitului de mâl, se aflau nenumărate oseminte omeneşti. Structura acestor fragmente de schelet n-avea nimic excepţional şi Sofr trebui să renunţe la a vedea în ele organismele intermediare a căror existenţă i-ar fi confirmat teoria: aceste oseminte erau oseminte omeneşti, nici mai mult, nici mai puţin.

Observară totuşi, curând, o particularitate remarcabilă. Până la o anumită perioadă, care putea fi evaluată în mare la două sau trei mii de ani, cu cât era osuarul mai vechi, cu atât erau mai mici craniile descoperite. Dincolo de acest stadiu, progresia se inversa şi, cu cât pătrundeau mai departe în trecut, cu atât creştea capacitatea craniilor şi, prin urmare, mărimea creierilor pe care-i adăpostiseră. Cele mai mari fură găsite tocmai printre rămăşiţele, de altfel foarte rare, de la suprafaţa stratului de mâl. Cercetarea conştiincioasă a acestor resturi venerabile nu mai îngăduia vreo îndoială: oamenii din acea epocă îndepărtată căpătaseră o dezvoltare cerebrală mult superioară celei a succesorilor lor – inclusiv a contemporanilor zartogului Sofr. Timp de o sută şaizeci, sau o sută şaptezeci de secole avusese deci loc o regresie evidentă, urmată de o nouă ascensiune.

Tulburat de aceste fapte stranii, Sofr îşi continuă cercetările. Stratul de mâl fu străbătut dintr-o parte în alta, dovedindu-se a avea o grosime care, potrivit celor mai moderate opinii, corespundea la nu mai puţin de cincisprezece sau douăzeci de mii de ani. Mai jos, avură surpriza de a găsi slabe urme ale unui vechi strat de humus, apoi, dedesubtul lui, stâncă, de natură diferită, după locul cercetărilor. Uimirea ajunse la culme când

câteva rămăşiţe de origine incontestabil umană fură smulse acestor adâncuri misterioase. Erau bucăţi de oase care aparţinuseră unor oameni şi, de asemenea, fragmente de arme sau de maşini, resturi de oale, inscripţii incomplete într-un limbaj necunoscut, pietre dure lucrate cu fineţe, câteodată tăiate în formă de statui aproape intacte, capiteluri delicat sculptate etc. Ansamblul acestor descoperiri îi făcu să conchidă, în mod logic, că aproximativ cu patruzeci de mii de ani în urmă – deci cu douăzeci de mii înaintea momentului în care apăruseră, nu se ştia de unde şi cum, primii reprezentanţi ai rasei contemporane – oamenii trăiseră pe aceste locuri şi ajunseseră la un grad de civilizaţie foarte avansat.

Aceasta a fost, într-adevăr, concluzia generală. Exista, totuşi, cel puţin un disident.

Acest disident nu era altul decât Sofr. A admite că alţi oameni, despărţiţi de succesorii lor printr-o prăpastie de douăzeci de mii de ani, ar fi populat pentru prima oară Pământul, era, după opinia lui, curată nebunie. De unde ar fi venit, în acest caz, aceşti urmaşi ai unor strămoşi dispăruţi de atâta vreme şi de care nu-i lega nimic? Decât să accepţi o ipoteză atât de absurdă, mai bine să rămâi în expectativă. Dacă aceste fapte stranii nu fuseseră explicate, asta nu însemna că ar fi fost inexplicabile. Într-o zi, vor putea fi interpretate. Până atunci, se cuvenea să nu li se acorde niciun credit şi să se rămână la aceste principii, care satisfac pe deplin raţiunea pură.

Viaţa planetară se împarte în două faze: înainte şi după apariţia omului. În prima, Pământul, în continuă prefacere, este, din această cauză, nelocuibil şi nelocuit. În a doua, scoarţa globului a ajuns la un grad de coeziune îngăduind stabilitatea. Imediat, având, în sfârşit, un suport solid, apare viaţa. Ea începe cu formele cele mai simple şi se complică mereu, pentru a ajunge în cele din urmă la om, ultima şi cea mai perfectă expresie a sa. Abia apărut pe Pământ, omul îşi începe şi îşi continuă fără oprire ascensiunea. Cu un pas lent dar sigur, el se îndreaptă spre ţelul său, care este cunoaşterea deplină şi stăpânirea absolută a universului…

Purtat de entuziasmul convingerilor sale, Sofr trecuse dincolo de casă. Se întoarse, mormăind.

„Cum adică, îşi spunea el, să admitem că omul – acum

patruzeci de mii de ani! – ar fi ajuns la o civilizaţie comparabilă, dacă nu chiar superioară celei de care ne bucurăm acum şi că toate cunoştinţele, toate cuceririle sale ar fi dispărut fără să lase nicio urmă, obligându-i pe descendenţi să reînceapă opera de la temelie, ca şi cum ar fi fost pionierii unei lumi nelocuite înaintea lor?… Dar asta ar însemna să negăm viitorul, să proclamăm că efortul nostru este zadarnic şi că orice progres este la fel de incert şi de nestabil ca o băşică de spumă la suprafaţa valurilor!”

Sofr se opri în faţa casei sale.

„Upsa ni!… Hartchok!… (Nu, nu!… Într-adevăr!…) Andart mir’hoe spha!… (Omul este stăpânul lucrurilor!…)” murmură el, deschizând uşa.

După ce se odihni câteva clipe, zartogul luă masa cu multă poftă, apoi se întinse pentru siesta zilnică. Dar problemele pe care le frământase întorcându-se acasă continuau să-l obsedeze şi îi goneau somnul.

Oricât de mare ar fi fost dorinţa sa de a stabili unitatea ireproşabilă a metodelor naturii, avea prea mult spirit critic pentru a nu-şi da seama cât de slab era sistemul său în faţa problemei originii şi formării omului. A constrânge faptele să corespundă unei ipoteze prealabile este o metodă valabilă când vrei să ai dreptate împotriva celorlalţi, dar nu împotriva ta însuţi.

Dacă în loc să fie un savant, un foarte eminent zartog, ar fi făcut parte dintre cei neînvăţaţi, Sofr ar fi fost mai puţin tulburat. Într-adevăr, fără să-şi piardă timpul cu speculaţii profunde, mulţimea accepta cu ochii închişi vechea legendă, transmisă din tată în fiu, din vremuri imemoriale. Explicând misterul printr-un alt mister, ea punea originea omului pe seama intervenţiei unei voinţe superioare. Într-o zi, această forţă extraterestră crease din nimic pe Hedom şi pe Hiva, primul bărbat şi prima femeie, ai căror urmaşi populaseră Pământul. Totul se înlănţuia astfel foarte simplu.

„Prea simplu!” se gândea Sofr. „Când îţi pierzi speranţa că vei înţelege un lucru, e cu adevărat prea facil să faci să intervină divinitatea: în felul acesta, e inutil să mai cauţi soluţia enigmelor universului, problemele fiind suprimate îndată ce sunt puse.”

Şi încă dacă legenda populară ar fi avut măcar aparenţa unei baze solide!… Dar ea nu se întemeia pe nimic. Nu era decât o tradiţie, născută în epocile de ignoranţă şi transmisă apoi din

era în eră. Până şi numele „Hedom!”… De unde venea această vocabulă bizară, cu consonanţă stranie, care nu părea să aparţină limbii vorbite de Andarti-Iten-Schu? O infinitate de savanţi studiaseră doar această mică dificultate filologică, fără să găsească un răspuns satisfăcător… Toate astea erau nişte aiureli, nedemne de atenţia unui zartog!…

Iritat, Sofr coborî în grădină. Era, de altfel, ora la care obişnuia să o facă. Asfinţind, soarele revărsa asupra Pământului o căldură mai puţin arzătoare şi o briză călduţă începea să adie dinspre Spona-Schu. Zartogul rătăci pe alei, la umbra copacilor ale căror frunze tremurătoare murmurau în vânt şi, încet-încet, nervii săi îşi regăsiră echilibrul obişnuit. Izbuti să-şi alunge preocupările absorbante, să se bucure în linişte de aerul curat, să se intereseze de fructe şi flori, bogăţia şi podoaba grădinilor.

Întâmplarea purtându-i paşii spre casă, el se opri pe marginea unei excavaţii profunde, în care zăceau numeroase unelte. Acolo aveau să fie turnate curând temeliile unei noi clădiri, menită să dubleze suprafaţa laboratorului. Dar, în această zi de sărbătoare, muncitorii îşi părăsiseră lucrul pentru a se distra.

Sofr aprecia maşinal munca depusă şi ce mai rămânea de făcut, când, în penumbra excavaţiei, un punct strălucitor îi atrase privirea. Intrigat, coborî şi desprinse un obiect ciudat din pământul care-l acoperea pe trei sferturi.

Ajuns la lumină, zartogul îşi examină descoperirea. Era un fel de cutie dintr-un metal necunoscut, de culoare cenuşie, cu o textură granuloasă, a cărei lungă şedere în pământ îi atenuase strălucirea. Cam la o treime din lungimea cutiei, o fantă arăta că e vorba de două părţi îmbucându-se una în alta.

Sofr încercă să o deschidă. La prima tentativă, metalul, dezagregat de trecerea timpului, se prefăcu în pulbere, descoperind un al doilea obiect. Substanţa acestuia era la fel de nouă pentru zartog ca şi metalul care-l protejase până atunci. Era un rulou de file suprapuse şi ciuruite de semne stranii, a căror regularitate arăta că erau caracterele unei scrieri, dar ale unei scrieri necunoscute. Sofr nu văzuse niciodată ceva asemănător, sau măcar analog.

Tremurând de emoţie, zartogul alergă să se închidă în laboratorul său şi, desfăşurând cu grijă preţiosul document, îl privi. Da, era într-adevăr o scriere, nimic mai sigur. Dar nu era mai puţin sigur că această scriere nu semăna cu niciuna dintre

cele folosite pe toată suprafaţa Pământului, de la începuturile istoriei.

De unde venea acest document? Ce sens avea el? Aceste două întrebări se născură în chip firesc în spiritul lui Sofr.

Pentru a răspunde celei dintâi, era necesar să fii în stare să răspunzi celei de-a doua. Trebuia deci, în primul rând, să citeşti şi apoi să traduci, căci se putea afirma a priori că limba documentului era la fel de puţin cunoscută ca şi scrierea.

Era oare cu putinţă? Fără să mai întârzie, zartogul Sofr se apucă înfrigurat de lucru.

Descifrarea dură multă vreme, ani întregi. Sofr, nu-şi pierdu răbdarea. Fără să se descurajeze, el continuă studierea metodică a misteriosului document, înaintând pas cu pas către lumină. Veni în sfârşit o zi în care descoperi cheia indescifrabilului rebus, o zi în care, cu multe ezitări şi cu multă trudă, putu să-l traducă în limba Oamenilor celor patru Mări.

Când ziua aceea sosi, zartogul Sofr-Ai-Sr citi ceea ce urmează:

Rosario, 24 mai 2…

Datez astfel începutul relatării mele, cu toate că, de fapt, ea a fost scrisă la o altă dată, mult mai recentă şi în cu totul alte locuri. Dar, în asemenea cazuri, ordinea este, după mine, imperios necesară şi iată de ce am adoptat forma unui „jurnal”, redactat zilnic.

La 24 mai începe deci desfăşurarea îngrozitoarelor evenimente pe care vreau să le relatez aici pentru cei care vor veni după mine, dacă omenirea mai poate conta pe un viitor oarecare.

În ce limbă voi scrie? În engleză sau în spaniolă, pe care le vorbesc curgător? Nu, voi scrie în limba ţării mele: în franceză.

În ziua aceea, la 24 mai, invitasem câţiva prieteni în vila mea din Rosario.

Rosario este, sau mai curând era un oraş din Mexic, pe ţărmul Pacificului, puţin mai la sud de golful Californiei. Mă instalasem acolo în urmă cu un deceniu, pentru a dirija exploatarea unei mine de argint al cărei proprietar eram. Afacerile mele prosperaseră uimitor. Eram un om bogat, chiar foarte bogat – cuvântul acesta mă face să râd astăzi! – şi aveam de gând să mă întorc în scurt timp în Franţa, patria mea.

Vila, dintre cele mai luxoase, era situată în punctul culminant al unei vaste grădini care cobora spre mare şi sfârşea brusc într-o faleză abruptă, de peste o sută de metri înălţime. În spatele vilei, terenul continua să urce şi, pe drumuri în serpentină, se putea ajunge în vârful munţilor, a căror înălţime depăşea o mie cinci sute de metri. Era o plimbare plăcută – urcasem cu automobilul meu, un superb şi puternic faeton dublu de treizeci şi cinci de cai putere, una dintre cele mai bune mărci franceze.

Mă instalasem la Rosario cu fiul meu, Jean, un băiat frumos, de douăzeci de ani, când, la moartea unor rude îndepărtate, dar apropiate de inima mea, am primit-o pe fiica lor, Helene, rămasă orfană şi fără avere. Trecuseră cinci ani de atunci. Fiul meu Jean avea douăzeci şi cinci de ani; pupila mea, Helene, douăzeci. În adâncul sufletului meu, îi destinasem unul altuia.

În slujba mea erau valetul Germain, Modeste Simonat, un şofer dintre cei mai descurcăreţi şi două femei, Edith şi Mary, fiicele grădinarului meu, George Raleigh şi ale soţiei sale, Anna.

În ziua aceea, 24 mai, eram opt oameni aşezaţi în jurul mesei, la lumina lămpilor alimentate de grupurile electrogene instalate în grădină. În afara stăpânului casei, a fiului şi a pupilei sale, se mai aflau cinci oaspeţi, trei aparţinând rasei anglo-saxone şi doi naţiunii mexicane.

Doctorul Bathurst se număra printre primii, iar doctorul Moreno printre ceilalţi. Erau doi savanţi, în cel mai larg sens al cuvântului, ceea ce nu-i împiedica să fie rareori de acord. În rest, oameni de treabă şi cei mai buni prieteni din lume.

Ceilalţi doi anglo-saxoni erau Williamson, proprietarul unei importante pescării din Rosario şi Rowling, un îndrăzneţ care întemeiase în împrejurimile oraşului o fermă de trufandale şi era pe cale de a se îmbogăţi.

Cât despre ultimul conviv, domnul Mendoza, acesta era preşedintele tribunalului din Rosario, om stimabil, spirit cultivat, judecător integru.

Până la sfârşitul mesei nu s-a petrecut niciun incident notabil. Am uitat cuvintele rostite până atunci. Dar nu şi pe cele spuse după ce ne-am aprins ţigările.

Ajunseserăm – n-are importanţă cum! – la minunatele realizări ale omului. Doctorul Bathurst afirmă, la un moment dat:

— Fapt este că dacă Adam (evident, în calitatea sa de anglo-saxon, el pronunţa *Edem*) şi Eva (el pronunţa, bineînţeles, *Iv*) s-

ar întoarce pe Pământ, ar rămâne foarte uimiţi!

De aici a pornit discuţia. Darwinist fervent, partizan convins al selecţiei naturale, Moreno îl întrebă ironic pe Bathurst dacă într-adevăr crede în legenda Paradisului terestru. Bathurst răspunse că, oricum, crede în Dumnezeu, şi că, întrucât existenţa lui Adam şi a Evei era susţinută de Biblie, îşi interzicea să discute despre ea. Moreno îi răspunse că el crede în Dumnezeu cel puţin tot atât cât interlocutorul său, dar că primul bărbat şi prima femeie puteau foarte bine să nu fie decât mituri, simboluri şi că, în consecinţă, nu era o nelegiuire a presupune că Biblia voise să înfăţişeze astfel suflul vital introdus de puterea creatoare în prima celulă, din care decurseseră apoi toate celelalte. Bathurst ripostă că explicaţia era specioasă şi că în ceea ce-l privea, el socotea mai măgulitor să fie opera directă a divinităţii, decât să descindă din ea prin intermediul unor primate cu înfăţişare de maimuţă…

Discuţia încetă tocmai când părea să se încingă, adversarii găsind întâmplător un punct de vedere comun. De altfel, aşa se sfârşeau de obicei disputele lor.

De data asta, revenind la tema iniţială, cei doi antagonişti se întâlneau în admiraţia faţă de înalta civilizaţie la care ajunsese umanitatea, oricare i-ar fi fost originea; îi enumerau cuceririle cu mândrie. Le trecură în revistă pe toate. Bathurst lăudă chimia, ridicată la un asemenea grad de perfecţiune încât tindea să dispară, confundându-se cu fizica; astfel, cele două ştiinţe ar fi format doar una, având drept obiect studiul energiei imanente. Moreno făcu elogiul medicinii şi al chirurgiei, datorită cărora devenise cunoscută natura intimă a fenomenului vieţii şi ale căror descoperiri prodigioase îngăduiau să se spere că, într-un viitor apropiat, se va realiza nemurirea organismelor însufleţite. După care, amândoi se felicitară reciproc pentru înălţimile atinse de astronomie. Nu stăteam oare de vorbă cu şapte dintre planetele sistemului solar, stelele aşteptându-şi rândul?

Obosiţi de entuziasmul lor, cei doi apologeţi îşi luară o mică pauză de odihnă. Ceilalţi convivi profitară de ea pentru a spune şi ei un cuvânt şi se intră în vastul domeniu al invenţiilor practice, care modificaseră atât de profund condiţia umanităţii. Lăudară căile ferate şi vapoarele, afectate transportului mărfurilor grele şi voluminoase, aeronavele economice, folosite de pasagerii care nu duc lipsă de timp, tuburile pneumatice sau

electroionice brăzdând toate mările şi toate continentele, la îndemâna celor grăbiţi. Lăudară nenumăratele maşini, unele mai ingenioase decât altele, una singură efectuând, în anumite industrii, munca a o sută de oameni. Lăudară arta tipografică, fotografia culorilor şi a luminii, a sunetului, a căldurii şi a tuturor vibraţiilor eterului. Lăudară mai ales electricitatea, acest agent atât de suplu, atât de docil şi de perfect cunoscut în proprietăţile şi în esenţa sa, care îngăduie, fără niciun conector material, fie să acţionezi un mecanism oarecare, fie să dirijezi o navă marină, submarină sau aeriană, fie să comunici prin scris, prin vorbire, sau prin imagini, la orice distanţă.

Pe scurt, a fost un veritabil ditiramb, la care, mărturisesc, m-am asociat şi eu. Am căzut de acord că omenirea atinsese un nivel intelectual necunoscut înaintea epocii noastre şi care ne autoriza să credem în victoria ei definitivă asupra naturii.

— Totuşi – spuse preşedintele Mendoza cu vocea sa subţire şi melodioasă, profitând de clipa de tăcere care urmase acestei concluzii finale – mi s-a spus că popoare astăzi dispărute fără să lase nicio urmă ajunseseră la o civilizaţie egală, sau analogă cu a noastră.

— Care anume? întrebară toţi, în acelaşi timp.

— Babilonienii, de pildă.

Fu o explozie de ilaritate. Să-i compari pe babilonieni cu oamenii moderni!

— Egiptenii, continuă liniştit don Mendoza.

Se râse cu şi mai multă poftă.

— Mai sunt şi atlanţii, pe care numai ignoranţa noastră îi socoteşte legendari, urmă preşedintele. Şi să nu uităm că o infinitate de alte omeniri, anterioare chiar atlanţilor, au putut să se nască, să prospere şi să se stingă fără să ştim nimic despre ele!

Întrucât don Mendoza stăruia în atitudinea sa paradoxală, ca să nu-l supărăm, ne-am prefăcut că-l luăm în serios.

— Scumpul meu preşedinte, spuse Moreno, pe tonul folosit pentru a convinge un copil, îmi închipui că nu vrei să pretinzi că vreunul dintre aceste popoare vechi ar putea fi comparat cu noi!… Pe plan moral, admit că s-au ridicat la acelaşi grad de cultură, dar pe plan material…

— De ce nu? ripostă don Mendoza.

— Pentru că, se grăbi Bathurst să explice, invenţiile noastre

se caracterizează printr-o răspândire instantanee pe toată suprafaţa Pământului. Dispariţia unui popor, sau chiar a unui mare număr de popoare, ar lăsa deci neatinsă suma progreselor înfăptuite. Pentru ca roadele efortului uman să se piardă în întregime, ar trebui ca întreaga omenire să dispară dintr-odată. Este aceasta o ipoteză admisibilă?…

În timp ce discutam astfel, efectele şi cauzele continuau să se genereze reciproc în infinitul universului şi la mai puţin de un minut după ce doctorul Bathurst pusese această întrebare, rezultanta lor totală avea să justifice din plin scepticismul lui Mendoza. Dar noi nu bănuiam nimic şi vorbeam liniştiţi, unii lăsaţi pe spătarele scaunelor, ceilalţi sprijinindu-şi coatele pe masă, toţi privindu-l cu compasiune pe Mendoza, pe care-l socoteam copleşit de replica lui Bathurst.

— Mai întâi, răspunse preşedintele fără să se emoţioneze, e de crezut că Pământul avea odinioară mai puţini locuitori decât astăzi, aşa încât un popor putea foarte bine să posede în exclusivitate ştiinţa universală. Apoi, nu văd nimic absurd, *a priori*, în a admite că toată suprafaţa globului poate fi zdruncinată în acelaşi timp.

— Haida, de! am strigat noi, la unison.

Exact în clipa aceea a survenit cataclismul.

Pronunţam încă toţi împreună acel „Haida, de!” când se iscă un vacarm înfricoşător. Solul ce cutremură, făcându-ne să nu ne mai putem ţine pe picioare, vila oscilă pe temeliile sale.

Izbindu-ne unii de alţii, îmbulzindu-ne, pradă unei spaime de nedescris, ne-am precipitat afară.

Abia trecusem pragul, când casa se prăbuşi, îngropându-i sub dărâmături pe preşedintele Mendoza şi pe valetul Germain, care erau ultimii. După câteva secunde de firească derută, ne pregăteam să le dăm ajutor, când l-am văzut pe grădinarul Raleigh care alerga spre noi, urmat de soţia sa, venind din partea de jos a grădinii, unde îşi avea locuinţa.

— Marea!… Marea! striga el, cât îl ţineau plămânii.

M-am întors spre Pacific şi am rămas nemişcat, izbit de stupoare. Nu pentru că mi-aş fi dat seama limpede de ceea ce vedeam, dar am avut dintr-odată noţiunea clară că perspectiva obişnuită era schimbată. Or, faptul că aspectul naturii, această natură pe care o considerăm prin esenţă imuabilă, se schimbase într-un mod atât de straniu în câteva secunde, nu era de ajuns

pentru a-mi îngheţa inima de spaimă?

Totuşi, mi-am recăpătat destul de repede sângele rece. Adevărata superioritate a omului nu constă în a domina, a învinge natura; pentru gânditor, înseamnă a o înţelege, a face ca universul imens să încapă în microcosmosul creierului său; pentru omul de acţiune, a-şi păstra spiritul senin în faţa revoltei materiei, a-i spune: „Poţi să mă distrugi, dar nu să mă tulburi! …”

Îndată ce mi-am recâştigat calmul, am înţeles care era deosebirea dintre tabloul pe care-l aveam în faţa ochilor şi cel pe care mă obişnuisem să-l privesc. Faleza dispăruse, pur şi simplu, şi grădina mea ajunsese la nivelul mării, ale cărei valuri, după ce înghiţiseră casa grădinarului, se înverşunau acum împotriva primelor răzoare.

Cum era greu de crezut că apa urcase, trebuia să accept că uscatul coborâse. O coborâre de peste o sută de metri – faleza avusese această înălţime – dar nu foarte bruscă de vreme ce nu o simţisem deloc, ceea ce explica liniştea relativă a oceanului.

O scurtă cercetare mă convinse că ipoteza mea era justă şi îmi îngădui să constat, pe deasupra, că această coborâre nu încetase. Marea continua să urce, într-adevăr, cu o viteză care mi se păru a fi de circa doi metri pe secundă, adică şapte sau opt kilometri pe oră. Dată fiind distanţa care ne separa de avangarda valurilor, aveam să fim înghiţiţi în mai puţin de trei minute, dacă viteza de înaintare rămânea aceeaşi.

Am luat rapid o hotărâre:

— La automobil!

M-au înţeles. Ne-am precipitat toţi spre garaj şi automobilul a fost împins afară. Într-o clipită, am umplut rezervorul şi ne-am urcat claie peste grămadă. Şoferul Simonat învârti manivela, sări la volan, ambreie şi porni în viteza a patra, în timp ce Raleigh, deschizând poarta, se agăţă în trecere, cramponându-se de arcurile din spate.

Era şi timpul! În clipa în care maşina ajungea la drum, un val se prăbuşi, udând roţile până la osie. De acum, nu ne mai păsa de urmărirea apei. Cu toată încărcătura lui excesivă, automobilul avea să ne pună la adăpost şi, dacă această coborâre spre abis n-avea să continue la nesfârşit… Într-adevăr, aveam destul spaţiu în faţa noastră: cel puţin două ceasuri de urcuş şi o altitudine disponibilă de aproape o mie cinci sute de

metri.

N-am întârziat totuşi să recunosc că încă nu era cazul să proclam victoria. După ce primul salt al maşinii ne duse la douăzeci de metri de franjurii de spumă, această distanţă nu se mări, cu toate că Simonat apăsa pe accelerator până la capăt. Fără îndoială, greutatea celor doisprezece pasageri încetinea mersul automobilului. Oricare ar fi fost explicaţia, viteza noastră era egală cu aceea a apei cotropitoare, care rămânea la aceeaşi distanţă.

Această situaţie neliniştitoare deveni curând cunoscută şi toţi, în afară de Simonat, preocupat de conducerea maşinii, ne-am întors către drumul pe care-l lăsam în urmă. Nu se mai vedea decât apă. Pe măsură ce-l cucercam, drumul dispărea sub marea care-l cucerea la rândul ei. O mare calmă. Abia câteva încreţituri veneau să moară încet pe un ţărm mereu nou. Era un lac liniştit care se umfla, se umfla mereu, cu o mişcare uniformă şi nimic nu era mai tragic decât urmărirea acestei ape calme. Zadarnic fugeam de ea, căci apa urca, implacabilă, odată cu noi…

Simonat, care nu-şi dezlipea ochii de drum, spuse, la o cotitură:

— Iată-ne la jumătatea pantei. Încă un ceas de urcuş.

Ne-am cutremurat: într-un ceas, vom fi în vârf şi va trebui să coborâm, izgoniţi, ajunşi din urmă, oricare ne va fi viteza, de masele lichide care se vor prăbuşi după noi!…

Ora se scurse fără ca nimic să se schimbe în situaţia noastră. Distingeam punctul culminant al cotei, când, zguduită violent, maşina se abătu din drum, gata să se sfărâme de taluz. În acelaşi timp, un val uriaş se umflă în urma noastră, urcă la asaltul drumului, se arcui şi se sparse asupra maşinii, care fu înconjurată de spumă… Aveam să fim înghiţiţi?…

Nu, apa se retrase clocotind, în timp ce motorul, precipitându-şi brusc gâfâielile, făcea să crească viteza.

Cărui fapt i se datora această creştere? Un strigăt al Annei Raleigh ne făcu să înţelegem, după cum constatase biata femeie, că bărbatul ei nu mai era agăţat de arcuri. Desigur, valul îl smulsese pe nenorocit şi maşina, uşurată, urca mai repede panta.

Deodată, ne oprirăm.

— Ce se întâmplă? l-am întrebat pe şofer. O pană?

Chiar în aceste împrejurări tragice, orgoliul profesional nu-şi pierduse drepturile. Simonat ridică din umeri dispreţuitor, vrând să spună astfel că un şofer de talia lui nu cunoştea penele şi îmi arătă drumul, în tăcere. Am înţeles de ce ne opriserăm.

Drumul era tăiat la mai puţin de zece metri în faţă. „Tăiat” este cuvântul potrivit: parcă ar fi fost retezat cu un cuţit. Dincolo de o creastă ascuţită era vidul, un abis de tenebre, în adâncul căruia nu se putea zări nimic.

Ne-am întors privirile, pierduţi, convinşi că ne sunase ultimul ceas. Oceanul care ne urmărise până pe aceste înălţimi avea să ne atingă în câteva secunde…

Toţi, în afară de sărmana Anna şi de fiicele ei, care plângeau cu sughiţuri, am scos un strigăt de veselă surpriză.. Nu, apa nu-şi continuase mişcarea ascensională, sau, mai exact, pământul nu se mai cufunda. Fără îndoială, zguduitura pe care o simţiserăm fusese ultima manifestare a fenomenului. Oceanul se oprise şi nivelul său rămânea cam la o sută de metri mai jos de punctul în care ne strânseserăm în jurul maşinii încă trepidânde, ca un animal obosit de o cursă rapidă.

Aveam să reuşim s-o scoatem la capăt? Nu puteam s-o ştim, decât în zori. Până atunci, trebuia să aşteptăm. Unul după altul, ne-am întins pe sol şi, Dumnezeu să mă ierte, cred c-am adormit!…

În timpul nopţii

Am fost trezit de un zgomot formidabil. Ce oră e? Nu ştiu. În orice caz, suntem şi acum cufundaţi în tenebrele nopţii.

Zgomotul provine din abisul impenetrabil în care s-a prăbuşit drumul. Ce se petrece?… Aş putea jura că mase de apă cad acolo în cascadă, că valuri gigantice se izbesc între ele cu violenţă… Da, aşa e, căci volute de spumă ajung până la noi şi suntem acoperiţi de stropi.

Apoi liniştea renaşte încet-încet… Totul reintră în tăcere… Bolta cerului păleşte… Se luminează de ziuă.

25 Mai

Ce supliciu a fost revelaţia lentă a situaţiei în care ne aflam! La început, n-am putut vedea decât foarte aproape în jurul

nostru, dar cercul se lărgi, se lărgi fără încetare, ca şi cum speranţa noastră mereu dezamăgită ridicase pe rând un număr infinit de văluri uşoare – şi iată lumina care ne risipi ultimele iluzii.

Situaţia noastră este dintre cele mai simple şi poate fi rezumată în câteva cuvinte: suntem pe o insulă. Marea ne înconjoară de pretutindeni. Ieri încă, am fi zărit un ocean de piscuri, mai multe dintre ele dominându-l pe cel pe care ne aflăm. Aceste piscuri au dispărut, în vreme ce, din motive care vor rămâne veşnic neştiute, al nostru, totuşi mai modest, s-a oprit din lenta sa prăbuşire; în locul lor, se întinde o pânză de apă fără margini. De jur împrejur, doar marea. Ocupăm singurul punct solid al imensului cerc deschis de orizont.

E de ajuns o aruncătură de ochi pentru a cunoaşte în întregime insuliţa pe care o şansă extraordinară ne-a făcut să găsim adăpost. Într-adevăr, e de mici dimensiuni: cel mult o mie de metri lungime şi cinci sute lăţime. Spre nord, vest şi sud vârful ei, înălţat cam la o sută de metri deasupra valurilor, coboară până la ele pe o pantă destul de domoală. Spre est, dimpotrivă, insuliţa se termină într-o faleză tăiată perpendicular pe ocean.

Privirile noastre se întorc mai ales într-acolo. În acea direcţie, ar trebui să vedem munţi etajaţi şi, dincolo de ei, întregul Mexic. Ce schimbare într-o singură noapte scurtă de primăvară! Munţii au dispărut, Mexicul a fost înghiţit! În locul lor, un deşert fără capăt, deşertul arid al mării!

Ne privim, înfricoşaţi. Pe această stâncă îngustă şi goală, fără alimente, fără apă, n-avem nici cea mai mică nădejde. Ne culcăm pe sol şi începem să aşteptăm moartea.

Pe bordul „Virginiei”, 4 iunie

Ce s-a petrecut în zilele următoare? Nu-mi mai amintesc. E de presupus că, în cele din urmă, mi-am pierdut cunoştinţa: îmi revin pe bordul vasului care ne-a cules. Doar atunci aflu că stătuserăm pe insuliţă zece zile întregi şi că doi dintre noi, Williamson şi Rowling, au murit de sete şi de foame. Dintre cele cincisprezece făpturi pe care le adăpostea vila mea în momentul cataclismului, n-au mai rămas decât nouă: fiul meu Jean şi pupila mea Helene, şoferul Simonat, neconsolat de pierderea

automobilului, Anna Raleigh şi cele două fiice ale ei, doctorii Bathurst şi Moreno – şi, în sfârşit, eu, care mă grăbesc să redactez aceste însemnări pentru edificarea raselor viitoare, admiţând că se vor mai naşte.

„Virginia” este un bastiment mixt – cu aburi şi cu pânze – de circa două mii de tone, destinat transportului de mărfuri. Un vas destul de vechi, mediocru ca navigaţie. Căpitanul Morris are douăzeci de oameni în subordine. Căpitanul şi echipajul sunt englezi.

„Virginia” a plecat din Melbourne numai cu lest, acum o lună şi ceva, cu destinaţia Rosario. Niciun incident nu i-a marcat călătoria. Doar în noaptea de 24 spre 25 mai se iscaseră o serie de valuri de o înălţime prodigioasă, dar şi de o lungime proporţională, ceea ce le făcuse inofensive. Oricât de ciudate ar fi fost, aceste valuri nu puteau să-l facă pe căpitan să prevadă cataclismul care se desfăşura în acelaşi timp. Aşa că a fost foarte surprins văzând doar marea acolo unde se aştepta să întâlnească Rosario şi litoralul mexican. Din acest litoral nu mai rămăsese decât o insuliţă. O barcă de pe „Virginia” abordă insuliţa, pe care fură descoperite unsprezece trupuri fără cunoştinţă. Două nu mai erau decât cadavre; celelalte nouă fură îmbarcate. Astfel am fost salvaţi.

Pe uscat. Ianuarie sau februarie

Un interval de opt luni desparte ultimele rânduri ale însemnărilor mele de cele care vor urma. Le datez pe acestea ianuarie sau februarie, datorită imposibilităţii de a fi mai precis, căci nu mai am o noţiune exactă a timpului.

Aceste opt luni constituie perioada cea mai atroce a încercărilor noastre, aceea în care, într-o progresie dozată cu cruzime, am cunoscut întreaga noastră nenorocire.

După ce ne-a cules, „Virginia” şi-a urmat cursa spre est, cu toată viteza. Când mi-am revenit, insuliţa pe care abia scăpasem de moarte se afla de mult dincolo de orizont. Căpitanul determină poziţia vasului sub un cer fără nori, stabilind că navigam chiar deasupra locului unde ar fi trebuit să fie Mexico. Dar nu rămăsese nicio urmă din Mexico – după cum, în timpul leşinului meu, nu găsiseră nicio urmă a munţilor din centru, după cum nu vedeam acum vreo urmă a unui pământ

oarecare, până unde ajungea privirea; pretutindeni, doar infinitul mării.

În această constatare era ceva cu adevărat înnebunitor. Raţiunea era gata să ne părăsească. Şi cum adică, întregul Mexic înghiţit!… Schimbam priviri îngrozite, întrebându-ne până unde ajunseseră ravagiile înfricoşătorului cataclism…

Căpitanul vru să cunoască adevărul; schimbându-şi ruta, el se îndreptă spre nord; dacă Mexicul nu mai exista, nu era admisibil ca acelaşi lucru să se fi petrecut cu întregul continent american.

Totuşi, aşa stăteau lucrurile. Am urcat zadarnic spre nord douăsprezece zile, fără să dăm de uscat şi nu l-am întâlnit nici după ce am făcut stânga împrejur şi am coborât spre sud aproape o lună. Oricât de paradoxal ni s-ar fi părut, am fost obligaţi să cedăm în faţa evidenţei: da, întregul continent american fusese acoperit de valuri!

Fuseserăm oare salvaţi doar pentru a cunoaşte încă o dată chinurile agoniei? Aveam pricini să ne temem de asta. Fără a vorbi despre alimentele care urmau să se isprăvească mai curând sau mai târziu, ne ameninţa un pericol iminent: ce vom face când maşina avea să încremenească, din lipsă de cărbuni? Aşa încetează să bată inima unui animal care şi-a pierdut tot sângele. Iată de ce, la 14 iulie – ne aflam atunci cam pe vechiul loc al oraşului Buenos Aires – căpitanul Morris lăsă focurile să se stingă şi ridică pânzele. Apoi convocă pe toţi cei de pe „Virginia”, echipaj şi pasageri, şi, expunându-ne situaţia în câteva cuvinte, ne rugă să reflectăm cu seriozitate şi să propunem o soluţie la consiliul care urma să aibă loc a doua zi.

Nu ştiu dacă vreunul dintre tovarăşii mei de nenorocire a găsit un expedient mai mult sau mai puţin ingenios. În ceea ce mă priveşte, mărturisesc că ezitam, nedecis, când o furtună dezlănţuită în timpul nopţii rezolvă problema; a trebuit să fugim spre vest, purtaţi de un vânt turbat, gata în orice clipă să fim înghiţiţi de o mare furioasă.

Uraganul ţinu treizeci şi cinci de zile, fără un minut de întrerupere, sau măcar de slăbire a intensităţii lui. Începeam să ne pierdem speranţa că se va sfârşi vreodată, când, la 19 august, vremea bună reveni la fel de brusc cum încetase. Căpitanul profită pentru a determina poziţia vasului: 40° latitudine nord şi 114° longitudine est. Erau coordonatele Pekinului!

Trecusem deci pe deasupra Polineziei şi poate a Australiei, fără să ne dăm seama şi navigam acum deasupra locului unde se afla odinioară capitala unui imperiu de patru sute de milioane de suflete!

Asia avusese deci şi ea soarta Americii?

Ne-am convins de asta curând. Continuându-şi ruta spre sud-vest „Virginia” ajunse în dreptul Tibetului, apoi al Himalaiei. Aici ar fi trebuit să se afle cele mai înalte piscuri ale globului. Ei bine, în toate direcţiile, nimic nu depăşea suprafaţa oceanului. Era ca şi cum pe Pământ n-ar fi existat un alt punct solid în afara insuliţei care ne salvase, ca şi cum am fi fost singurii supravieţuitori ai cataclismului, ultimii locuitori ai unei lumi înfăşurate în mişcătorul giulgiu al mării!

Dacă era aşa, aveam să pierim şi noi curând. În ciuda raţionării severe, alimentele se împuţinau şi trebuia să ne pierdem orice speranţă de a le reînnoi…

Scurtez relatarea acestei călătorii înfricoşătoare. „Dacă, pentru a o reda în amănunt, aş încerca să o retrăiesc zi cu zi, amintirea ei m-ar face să înnebunesc. Oricât de stranii şi de teribile ar fi evenimentele care au precedat-o şi au urmat-o, oricât de lamentabil mi-ar apărea viitorul – un viitor pe care nu-l voi cunoaşte – spaima cea mai puternică am trăit-o în timpul acestei călătorii infernale. O, această cursă veşnică pe o mare fără sfârşit! Să te aştepţi în fiecare zi să acostezi undeva şi să vezi îndepărtându-se mereu capătul călătoriei! Să trăieşti aplecat asupra unor hărţi pe care oamenii desenaseră linia sinuoasă a ţărmurilor şi să constaţi că nimic, absolut nimic din aceste locuri, care păreau eterne, nu mai există! Să-ţi spui că Pământul palpita de vieţi fără număr, că milioane de oameni şi miliarde de animale îl parcurgeau în toate sensurile, sau îi brăzdau atmosfera şi că totul a murit, că toate aceste vieţi s-au stins deodată, ca o flăcăruie în bătaia vântului! Să-ţi cauţi pretutindeni semenii şi să-i cauţi zadarnic! Să capeţi puţin câte puţin certitudinea că împrejurul tău nu există nimic viu şi să devii treptat conştient de singurătatea ta în mijlocul unui univers nemilos!…

Am găsit oare cuvintele potrivite pentru a exprima deznădejdea noastră? Nu ştiu. Probabil că în nicio limbă nu există cuvinte adecvate unei situaţii fără precedent.

După ce am recunoscut marea în care se afla odinioară

peninsula indiană, am urcat din nou spre nord timp de zece zile, apoi ne-am îndreptat spre vest. Fără ca situaţia noastră să se schimbe cu ceva, am trecut peste lanţul Uralilor, deveniţi munţi submarini şi am navigat deasupra a ceea ce fusese Europa. Am coborât apoi spre sud, până la douăzeci de grade mai jos de ecuator; după care, obosiţi de căutarea noastră inutilă, am reluat drumul nordului şi am traversat, până dincolo de Pirinei, o întindere de apă care acoperea Africa şi Spania. Adevărul este că începeam să ne obişnuim cu spaima noastră. Pe măsură ce înaintam, însemnam ruta pe hărţi, şi spuneam: „Aici, era Moscova… Varşovia… Berlin… Viena… Roma… Tunis… Tombuctu… Saint-Louis.. Oran… Madrid…”, dar cu o nepăsare crescândă şi, datorită obişnuinţei, ajungeam să pronunţăm fără emoţie aceste cuvinte, atât de tragice în realitate.

Totuşi, eu cel puţin nu-mi epuizasem capacitatea de a suferi. Mi-am dat seama de asta în ziua – era cam prin 11 decembrie – când căpitanul Morris îmi spuse: „Aici era Parisul…” Am crezut că-mi smulge inima din piept. Universul întreg înghiţit, fie! Dar Franţa – Franţa mea! – şi Parisul care o simboliza!…

Am auzit lângă mine ca un suspin. M-am întors: era Simonat, care plângea.

Încă patru zile, ne-am urmat ruta spre nord; apoi, ajunşi în dreptul Edinburghului, am coborât iar spre sud-vest, în căutarea Irlandei şi am luat-o spre est… De fapt, rătăceam la întâmplare, căci n-aveam niciun motiv să mergem într-o direcţie mai curând decât în alta…

Am trecut pe deasupra Londrei, al cărei mormânt lichid fu salutat de întregul echipaj. După cinci zile, ne aflam în dreptul Danzigului când căpitanul Morris ordonă să pornim spre sud-vest. Timonierul se supuse, docil. Ce importanţă mai avea? Nu era acelaşi lucru în orice parte?…

În a noua zi de navigaţie în această direcţie, am mâncat ultima noastră bucată de biscuit.

Cum ne priveam cu ochi rătăciţi, căpitanul Morris ceru deodată să se reaprindă focurile. Ce avea de gând? Mă întreb şi astăzi. Dar ordinul fu executat: viteza navei crescu.

După două zile, sufeream teribil de foame. A treia zi, aproape toţi refuzară cu încăpăţânare să se scoale. Doar căpitanul, Simonat, câţiva oameni din echipaj şi cu mine am mai avut energia necesară pentru a asigura mersul navei.

În a cincea zi de post, numărul timonierilor şi al mecanicilor voluntari descrescu şi mai mult. În douăzeci şi patru de ore, nimeni n-avea să mai fie capabil să se ţină pe picioare.

Navigam de mai bine de şapte luni. De mai bine de şapte luni brăzdam marea în toate sensurile. Trebuia să fim, cred, în 8 ianuarie. Spun „cred” din cauza imposibilităţii de a fi mai precis, calendarul pierzându-şi pentru noi mult din rigoare.

Or, în ziua aceea, în timp ce eram la cârmă şi consacram întreaga mea atenţie slăbită păstrării direcţiei, mi s-a părut că văd ceva spre vest. Crezând că sunt pradă unei erori, am căscat ochii…

Nu, nu mă înşelasem!

Am scos un adevărat răcnet, apoi, strângând cu putere bara cârmei, am strigat:

— Pământ la tribord înainte!

Ce efect magic au avut aceste cuvinte! Toţi muribunzii reînviară dintr-odată şi chipurile lor scofâlcite se iviră deasupra vergelei de la tribord.

— E pământul, într-adevăr, spuse căpitanul Morris, după ce examină norul care se vedea la orizont.

O jumătate de oră mai târziu, nu mai încăpea nicio îndoială. Era, într-adevăr, pământul, pe care-l găseam în plin ocean Atlantic, după ce-l căutaserăm în zadar pe toată suprafaţa vechilor continente.

Către ora trei după-amiază, am putut distinge detaliile litoralului care ne bara drumul şi am simţit că disperarea noastră renaşte. Pentru că acest litoral nu semăna cu niciun altul şi nimeni dintre noi nu-şi amintea să fi văzut vreodată unul de o atât de deplină, absolută sălbăticie.

Pe pământul pe care locuiserăm înaintea dezastrului, verdele era o culoare foarte răspândită. Nimeni dintre noi nu cunoştea un ţărm atât de sărac, un ţinut atât de arid încât să nu adăpostească măcar câţiva arbuşti, sau câteva tufe de mărăcini, sau pur şi simplu urme de licheni şi de muşchi. Aici, nimic din toate acestea. Nu se vedea decât o înaltă faleză negricioasă, la poalele căreia zăcea un haos de stânci, fără o plantă, fără un fir de iarbă. Era dezolarea în ceea ce poate ea avea mai total, mai absolut.

Două zile am navigat de-a lungul acestei faleze abrupte, fără să descoperim cea mai mică fisură. Abia în seara celei de a doua

am dat de un golf spaţios, bine adăpostit împotriva tuturor vânturilor din larg, în care am lăsat să cadă ancora.

După ce am ajuns pe uscat în bărci, prima noastră grijă a fost să ne strângem hrană. Ţărmul era acoperit de sute de broaşte ţestoase şi de milioane de scoici. În interstiţiile recifurilor se vedeau crabi, homari şi languste într-o cantitate fabuloasă, fără a pune la socoteală nenumăraţii peşti. Era evident că această mare atât de bogat populată ar fi fost de ajuns, în lipsa altor resurse, pentru a ne asigura existenţa pe o durată nelimitată.

După ce ne-am potolit foamea, o despicătură a falezei ne-a îngăduit să ajungem pe platou, unde am descoperit un spaţiu larg. Aspectul ţărmului nu ne înşelase; de jur împrejur, în toate direcţiile, nu erau decât roci aride, acoperite de alge şi de ierburi marine în general uscate, fără urmă de verdeaţă, fără nimic viu, nici pe pământ, nici în văzduh. Din loc în loc, mici lacuri, mai curând băltoace, străluceau în razele soarelui. Vrând să bem, am constatat că apa lor era sărată.

De fapt, n-am fost surprinşi. Se confirma astfel ceea ce presupuseserăm de la început şi anume că acest continent necunoscut se născuse recent, ieşind din adâncurile mării. Asta îi explica ariditatea, ca şi deplina solitudine. Asta explica de asemenea stratul gros de nămol răspândit uniform, care, în urma evaporării, începea să crape şi să se prefacă în pulbere.

A doua zi, la prânz, am stabilit că ne aflăm la 17°20’ latitudine nord şi 23°55’ longitudine vest. Reportând punctul pe hartă, am văzut că se afla în plin ocean, cam în dreptul Capului Verde. Şi totuşi, uscatul, spre vest şi spre est se întindea acum până la orizont.

Oricât de aspru şi de neprimitor ar fi fost continentul pe care puseserăm piciorul, eram siliţi să ne mulţumim cu el. Iată de ce, fără să mai aşteptăm, am început descărcarea vasului. Am urcat pe platou tot ceea ce se afla în magaziile lui. Mai înainte, am afurcat solid vasul pe patru ancore, la cinci braţe de fund. În acest golf liniştit, nu-l ameninţa niciun pericol şi puteam să-l abandonăm fără niciun risc.

Îndată ce am terminat debarcarea, noua noastră viaţă a început. În primul rând, trebuia…

***

Ajuns aici cu traducerea, zartogul Sofr fu nevoit să se

oprească. Manuscrisul prezenta o primă lacună, probabil foarte importantă, după numărul de pagini deteriorate, lacună urmată de multe altele şi mai considerabile, pe cât se putea presupune. Fără îndoială, un mare număr de foi fuseseră atinse de umiditate, cu toată protecţia cutiei. De fapt, nu rămăseseră decât fragmente mai mult sau mai puţin întinse, al căror context era distrus pentru totdeauna. Ele se succedau în aceasta ordine:

***

…începem să ne aclimatizăm.

De cât timp debarcaserăm pe această coastă? Nu mai ştiam nimic. L-am întrebat pe doctorul Moreno, care ţine un calendar al zilelor scurse. El mi-a spus: „Şase luni”, adăugând: „Cu o diferenţă de câteva zile”, căci se teme să nu se fi înşelat.

Am şi ajuns aici! Au trebuit să treacă doar şase luni pentru ca să nu mai fim foarte siguri că am măsurat exact timpul. Promiţătoare perspective!

De altfel, neglijenţa noastră nu e deloc inexplicabilă. Ne folosim întreaga atenţie, întreaga activitate pentru a supravieţui. Hrana e o problemă a cărei rezolvare necesită cea mai mare parte din zi. Ce mâncăm? Peşti, când găsim, ceea ce devine din ce în ce mai dificil, căci urmărirea noastră continuă îi alungă. Mâncăm de asemenea ouă de broaşte ţestoase şi anumite alge comestibile. Seara, suntem sătui, dar extenuaţi şi ne gândim doar la somn.

Am improvizat corturi din pânzele „Virginiei”. Consider că în scurt timp va trebui să construim un adăpost mai trainic.

Câteodată împuşcăm o pasăre; văzduhul nu e atât de pustiu cât presupuseserăm la început. Cam zece specii cunoscute sunt reprezentate pe acest nou continent. Doar păsări de cursă lungă: rândunici, albatroşi, fregate şi alte câteva. Se pare că nu-şi găsesc hrana pe acest pământ fără vegetaţie, căci se rotesc neîncetat în jurul taberei noastre, pândind resturile meselor sărace. Uneori găsim una ucisă de foame, ceea ce ne cruţă cartuşele şi puştile.

Din fericire, sunt şanse ca situaţia să se amelioreze. Am descoperit un sac de grâu în cala „Virginiei” şi am semănat jumătate din el. Dacă va creşte, ne va uşura mult viaţa. Dar va încolţi oare? Solul e acoperit de un strat gros de aluviuni, nămol

nisipos îngrăşat prin descompunerea algelor. Oricât de mediocră i-ar fi calitatea, e totuşi humus. Când am acostat, era impregnat cu sare; apoi însă ploi diluviene i-au spălat suprafaţa, toate depresiunile fiind acum pline cu apă dulce.

Dar stratul aluvionar n-a rost curăţat decât până la mică adâncime; pâraiele, chiar râurile care încep să se formeze, sunt toate foarte sălcii şi asta arată că în profunzime există încă o mare cantitate de sare.

Pentru a semăna grâul şi pentru a păstra jumătate de sac în rezervă, aproape că a trebuit să ne batem; o parte a echipajului „Virginiei” voia să-l prefacă fără zăbavă în pâine. Am fost constrânşi să…

***

…pe care le aveam la bordul „Virginiei”. Aceste două cupluri de iepuri au fugit în interior şi nu le-am mai văzut. Se pare că au găsit hrană. Produce oare pământul fără să ştim…

***

…cel puţin doi ani de când suntem aici!… Grâul a crescut admirabil. Avem pâine aproape la discreţie şi câmpurile cultivate cresc mereu. Dar ce luptă trebuie să ducem împotriva păsărilor! S-au înmulţit în chip ciudat şi, de jur împrejurul culturilor noastre…

***

Cu toate decesele despre care am vorbit mai înainte, micul nostru trib n-a descrescut, ci dimpotrivă. Fiul meu şi pupila mea au trei copii, şi fiecare dintre celelalte trei perechi, la fel. Toată această liotă crapă de sănătate. E ca şi cum specia umană ar avea mai multă vigoare, o vitalitate mai intensă, de când e atât de redusă ca număr. Dar cauze…

***

…aici de zece ani şi nu ştiam nimic despre acest continent. Nu-l cunoşteam decât pe o rază de câţiva kilometri în jurul locului debarcării. Doctorul Bathurst ne-a făcut să ne fie ruşine de apatia noastră. La îndemnul lui, am armat vasul, ceea ce ne-a luat aproape şase luni şi am făcut o călătorie de explorare.

Ne-am întors alaltăieri. Călătoria a durat mai mult decât

socoteam, pentru că am vrut să fie completă.

Am dat ocol continentului care ne susţine şi care, totul ne face s-o presupunem, trebuie să fie, împreună cu insuliţa noastră, ultima parcelă solidă de la suprafaţa globului. Ţărmurile lui ni s-au părut a fi pretutindeni la fel, adică foarte abrupte şi foarte sălbatice.

Călătoria noastră a fost întreruptă de mai multe excursii în interior; speram, mai ales, să găsim urme ale Azorelor şi ale Maderei, situate, înainte de cataclism, în oceanul Atlantic şi care, aşadar, ar trebui să facă parte din noul continent. N-am întâlnit însă nici cel mai mic vestigiu. Tot ce am putut constata este că solul era răscolit şi acoperit de un strat gros de lavă în zona acestor insule, care au fost supuse unor violente fenomene vulcanice.

Dacă n-am descoperit ce căutam, am descoperit ceea ce nu căutam! În dreptul Azorelor, pe jumătate acoperite de lavă, ne-au apărut mărturii ale muncii omeneşti – dar nu ale muncii foştilor insulari, contemporanii noştri de ieri. Erau rămăşiţe de coloane sau de olărie cum nu văzusem niciodată. Cercetându-le, doctorul Moreno emise ideea că aceste vestigii trebuiau să aparţină anticei Atlantide şi că fluxul vulcanic le-ar fi readus la suprafaţă.

Poate că doctorul Moreno are dreptate. Legendara Atlantidă ar fi ocupat, într-adevăr, dacă a existat, locul noului continent. Cât de ciudată ar fi, în acest caz, succesiunea pe aceleaşi meleaguri a trei omeniri care nu purced una dintr-alta.

Oricum ar fi, mărturisesc că problema mă lasă rece: avem destulă bătaie de cap cu prezentul, ca să ne mai ocupăm de trecut.

Când ne-am întors, ne-a izbit faptul că, faţă de restul continentului, împrejurimile taberei noastre păreau să constituie o regiune favorizată. Asta se datorează exclusiv culorii verzi, odinioară atât de abundentă în natură, care nu e cu totul absentă aici, în timp ce a dispărut în restul continentului. Nu făcusem niciodată această observaţie până atunci, dar lucrul era incontestabil. Fire de iarbă, care nu existau în momentul debarcării noastre, ţâşneau acum destul de numeroase în jur. De altfel, ele nu aparţin decât unui mic număr de specii dintre cele mai obişnuite, ale căror seminţe au fost transportate până aici de păsări.

Din ceea ce am spus până acum, nu trebuie să se tragă concluzia că nu există vegetaţie în afara acestor câteva specii vechi. În urma unui efort de adaptare dintre cele mai stranii, pe întregul continent poate fi întâlnită o vegetaţie în stadiul de rudiment, de promisiune. Cele mai multe dintre plantele marine care-l acopereau când a ţâşnit din valuri au pierit la lumina soarelui. Câteva au rezistat totuşi în lacurile, bălţile şi băltoacele uscate progresiv de căldură. Dar, în acea perioadă, începeau să se nască râuri şi izvoare cu atât mai favorabile vieţii ierburilor marine şi algelor, cu cât apa lor era sărată. Când suprafaţa şi apoi adâncurile solului au fost lipsite de sare şi apa a devenit dulce, imensa majoritate a acestor plante au dispărut. Un mic număr, obişnuindu-se cu noile condiţii de viaţă, au prosperat în apa dulce aşa cum prosperaseră în apa sărată. Dar procesul nu s-a oprit aici; câteva dintre aceste plante, înzestrate cu o putere de acomodare mai mare, s-au obişnuit cu atmosfera, după ce se obişnuiseră cu apa dulce şi, mai întâi pe ţărmuri, apoi din aproape în aproape, au înaintat, spre interior.

Am surprins această transformare pe viu şi am putut să constatam cum se modificau formele, odată cu funcţionarea fiziologică. De pe acum, câteva tulpini se înalţă timid spre cer. Putem prevedea că, într-o zi, o floră va fi creată astfel pe de-a-ntregul şi între speciile noi şi cele vechi va izbucni o luptă înverşunată.

Lucrurile se petrec la fel şi cu fauna. În vecinătatea cursurilor de apă pot fi văzute foste animale marine, în cea mai mare parte moluşte şi crustacee, pe cale de a deveni terestre. Văzduhul e străbătut de peşti zburători, mai mult păsări decât peşti, aripile lor crescând nemăsurat şi coada lor arcuită îngăduindu-le…

Ultimul fragment cuprindea, intact, sfârşitul manuscrisului:

***

…toţi bătrâni. Căpitanul Morris a murit. Doctorul Bathurst are şaizeci şi cinci de ani, doctorul Moreno, şaizeci; eu, şaizeci şi opt. Toţi ne vom sfârşi curând viaţa. Totuşi, mai înainte vom îndeplini sarcina care ne revine şi, pe cât ne stă în puteri, vom ajuta generaţiile viitoare în lupta care le aşteaptă.

Dar vor vedea oare lumina zilei, aceste generaţii ale

viitorului?

Sunt tentat să răspund afirmativ, dacă nu ţin seama decât de înmulţirea semenilor mei: copiii mişună şi, pe de altă parte, în condiţiile acestei clime sănătoase, în acest ţinut în care animalele feroce sunt necunoscute, longevitatea e mare. Colonia noastră s-a întreit.

Dimpotrivă, sunt tentat să răspund negativ, dacă mă refer la profunda decădere intelectuală a tovarăşilor mei de nenorocire.

Micul nostru grup de naufragiaţi se afla totuşi în condiţii favorabile pentru a profita de cunoaşterea umană. El cuprindea un om deosebit de energic – căpitanul Morris, acum decedat, doi bărbaţi mai culţi decât media obişnuită – fiul meu şi cu mine – precum şi doi savanţi veritabili – doctorul Bathurst şi doctorul Moreno. Cu astfel de elemente, am fi putut face ceva. N-am făcut nimic. De la început, păstrarea vieţii noastre materiale a fost, este încă singura noastră preocupare. Ca la început, ne petrecem timpul căutându-ne hrana, iar seara, epuizaţi, cădem într-un somn greu.

E, vai! prea evident că omenirea, ai cărei unici reprezentanţi suntem, e pe cale de regresiune rapidă. Semnele animalităţii s-au accentuat la mateloţii de pe „Virginia”, oameni inculţi altădată; fiul meu şi cu mine am uitat ceea ce ştiam; doctorul Bathurst şi doctorul Moreno şi-au lăsat ei înşişi creierii în paragină. Se poate spune că viaţa noastră cerebrală este inexistentă.

Din fericire, am efectuat periplul acestui continent cu mulţi ani în urmă. Astăzi n-am mai avea curajul... Şi, de altfel, căpitanul Morris, conducătorul expediţiei, a murit – după cum a murit de bătrâneţe şi „Virginia”, care ne purta atunci.

La începutul şederii noastre aici, câţiva dintre noi se apucaseră să-şi construiască locuinţe. Aceste construcţii neterminate s-au transformat în ruine. Dormim toţi pe pământ, în orice anotimp.

De multă vreme n-a mai rămas nimic din veşmintele noastre. Câţiva ani, ne-am străduit să le înlocuim cu alge ţesute mai întâi cu dibăcie, apoi mai grosolan. Am renunţat şi la acest efort, pe care clima blândă îl face de prisos: trăim goi, ca aceia pe care-i numeam sălbatici.

A mânca, a mânca, aceasta ne este ţinta perpetuă, preocuparea exclusivă.

Mai dăinuie totuşi câteva rămăşiţe din vechile noastre idei şi sentimente. Fiul meu Jean, acum om matur şi bunic, nu şi-a pierdut de tot afectivitatea şi fostul meu şofer, Modeste Simonat, îşi mai aminteşte vag că i-am fost cândva stăpân.

Dar odată cu ei, cu noi, aceste slabe urme ale oamenilor care am fost – căci de fapt nu mai suntem oameni – vor dispărea pentru totdeauna. Cei născuţi aici nu vor fi cunoscut niciodată o altă existenţă. Omenirea va consta doar din aceşti adulţi – îi am în faţa ochilor în timp ce scriu – care nu ştiu nici să citească, nici să numere şi abia vorbesc, din aceşti copii cu dinţi ascuţiţi, care par să fie doar un pântec nesăţios. Apoi, după aceştia, vor fi alţi adulţi şi alţi copii, apoi iar alţi adulţi şi alţi copii, mereu mai aproape de animale, mereu mai departe de strămoşii lor gânditori.

Mi se pare că-i văd pe aceşti oameni viitori, nemaicunoscând limbajul articulat, cu inteligenţa stinsă, cu trupul acoperit de peri aspri, rătăcind în acest deşert sumbru…

Ei bine, vrem să încercăm să nu fie aşa. Vrem să facem tot ce stă în puterea noastră pentru ca realizările omenirii din care am făcut parte să nu se piardă definitiv. Doctorul Moreno, doctorul Bathurst şi cu mine vom trezi creierul nostru amorţit, îl vom obliga să-şi reamintească tot ceea ce a ştiut. Împărţindu-ne munca, pe această hârtie şi cu această cerneală, luate cândva de pe bordul „Virginiei”, vom înşira tot ceea ce cunoaştem în diverse domenii ale ştiinţei pentru ca, mai târziu, dacă oamenii vor mai exista şi dacă, după o perioadă de sălbăticie mai mult sau mai puţin lungă, vor simţi renăscând setea lor de lumină, să găsească acest rezumat a ceea ce au făcut înaintaşii lor. Fie ca atunci ei să binecuvânteze amintirea acelora care s-au străduit, la noroc, să scurteze calea dureroasă a unor fraţi pe care nu-i vor vedea!

Pe pragul morţii

Au trecut aproape cincisprezece ani de când au fost scrise rândurile de mai sus. Doctorul Bathurst şi doctorul Moreno nu mai sunt. Dintre toţi cei care au debarcat aici, eu, unul dintre cei mai bătrâni, am rămas aproape singur. Dar moartea mă va lua şi pe mine. O simt urcând de la picioarele mele îngheţate spre inima care mi se opreşte.

Ne-am terminat munca. Am închis manuscrisele care cuprind rezumatul ştiinţei umane într-o casă de fier debarcată de pe „Virginia” şi am îngropat-o adânc în pământ. Alături, voi ascunde aceste câteva pagini făcute sul, într-o cutie de aluminiu.

Va găsi cineva vreodată comoara încredinţată pământului? O va căuta măcar cineva?... Asta e treaba destinului.

***

Pe măsură ce traducea acest bizar document, un fel de spaimă cuprindea sufletul zartogului Sofr.

Cum, rasa Andarti-Iten-Schu descindea din aceşti oameni care, după ce rătăciseră multe luni pe deşertul oceanelor, eşuaseră în acest punct al ţărmului unde se înălţa acum Basidra? Aşadar, aceste creaturi mizerabile făcuseră parte dintr-o omenire glorioasă, faţă de care omenirea actuală se afla la primele gângăveli! Şi ce trebuise pentru ca ştiinţa, până şi amintirea acestor popoare atât de puternice să fie suprimate definitiv? Mai puţin decât nimic: un tremur imperceptibil care să străbată scoarţa globului.

Ce nenorocire ireparabilă că manuscrisele semnalate de document fuseseră distruse odată cu casa de fier care le adăpostea Era cu neputinţă să se mai păstreze cea mai mică speranţă, lucrătorii răscolind solul în toate sensurile pentru a săpa fundaţiile. Nu încăpea nicio îndoială că fierul fusese măcinat de vreme, pe când cutia de aluminiu rezistase victorioasă.

Oricum, nu era nevoie de mai mult pentru ca optimismul lui Sofr să fie tulburat iremediabil. Dacă manuscrisul nu prezenta niciun detaliu tehnic, el era plin de indicaţii generale şi dovedea în mod peremptoriu că omenirea înaintase odinioară mai mult pe drumul adevărului, decât o făcuse după aceea. În această relatare se afla totul, noţiunile pe care le poseda Sofr şi altele, pe care nici n-ar fi îndrăznit să şi le imagineze – până la explicaţia numelui Hedom, care stârnise atâtea polemici inutile! ... Hedom era deformarea lui Edem, el însuşi deformarea lui Adam, care nu era, poate, decât deformarea unui cuvânt mai vechi.

Hedom, Edem, Adam este simbolul perpetuu al primului om şi este, de asemenea, o explicaţie a sosirii lui pe pământ. Sofr

greşise deci negându-l pe acest strămoş, a cărui existenţă reală era dovedită de manuscris şi poporul avusese dreptate socotind că ascendenţii îi sunt asemănători. Dar nici în acest caz, nici în general, Andarti-Iten-Schu nu inventaseră nimic nou. Ei se mulţumiseră să repete ceea ce se spusese înaintea lor.

La urma urmei, poate că nici contemporanii autorului acestei relatări nu inventaseră mai mult. Poate că şi ei doar refăcuseră drumul străbătut de alte omeniri, venite înaintea lor pe Pământ. Nu vorbea documentul despre un popor numit atlant? Fără îndoială că vestigiile aproape impalpabile descoperite de Sofr dedesubtul stratului de nămol marin aparţineau acestor atlanţi. La ce grad de cunoaştere a adevărului ajunsese această veche naţiune, când invazia oceanului o măturase de pe suprafaţa Pământului?

Oricare i-ar fi fost realizările, nimic din ele nu supravieţuise catastrofei şi omul trebuise să reia de jos urcuşul lui spre lumină.

Poate că va fi la fel şi pentru Andarti-Iten-Schu. Poate că va fi la fel şi după ei, până în ziua…

Dar va veni vreodată ziua în care să fie satisfăcută nesăţioasa dorinţă a omului? Va veni vreodată ziua în care acesta, sfârşind de urcat panta, va putea să se odihnească pe piscul în sfârşit cucerit?…

Aşa gândea zartogul Sofr, aplecat asupra venerabilului manuscris.

Datorită acestei relatări de dincolo de mormânt, el îşi imagina teribila dramă care se desfăşura fără încetare în univers şi inima îi era plină de compasiune. Sângerând de nenumăratele rele de care suferise înaintea lui tot ceea ce fusese viu, încovoindu-se sub povara acestor eforturi zadarnice acumulate în nesfârşirea timpurilor, zartogul Sofr-Ai-Sr dobândea încet, dureros, convingerea intimă a eternei reînceperi a lucrurilor.

Alastair Reynolds
Dincolo de falia Aquila
(„Beyond The Aquila Rift”, 2005)

Traducere de Gabriel Stoian

Greta e lângă mine când o scot pe Suzy din tancul de accelerație.

— De ce tocmai pe ea? se miră Greta.

— Pentru că pe ea o vreau scoasă prima, îi răspund, întrebându-mă dacă nu cumva Greta e geloasă. N-o pot învinui: Suzy e frumoasă, dar și inteligentă. La Ashanti Industrial nu există un analist de sintaxă mai bun decât ea.

— Ce s-a întâmplat? întreabă Suzy, după ce se dezmeticește. Am reușit întoarcerea?

O rog să-mi povestească ultimul lucru pe care și-l amintește.

— Vama, zice ea. Jigodiile acelea de pe Arkangel.

— Și după aceea? Altceva? Runele? Îți amintești să le fi aruncat?

— Nu, zice ea, apoi detectează ceva în glasul meu. Faptul ca poate nu-i spun adevărul ori că-i ofer doar atât cât are nevoie. Thom, te mai întreb o dată. Am reușit să ne întoarcem?

— Da, îi răspund. Ne-am întors.

Suzy privește peisajul stelar, pictat pe tancul ei uriaș cu vopsea luminiscentă în violet și galben. Totul, de comandă, făcut de un artist de pe Carillon. Asta încălca regulamentul: se afirmă că vopseaua poate bloca filtrele de admisie. Dar Suzy nu s-a sinchisit. Mi-a zis că opera a costat-o salariul pe o săptămână, dar că meritase să-și impună personalitatea față de cenușiul predominant în aspectul de fabrică al navei.

— Ciudat, am senzația că am stat în chestia asta luni de zile. Fac un gest din umeri.

— Uneori, asta e senzația.

— Înseamnă că n-a apărut nicio problemă?

— Absolut niciuna. Suzy se uită la Greta.

— Atunci cine ești tu? întreabă ea. Greta nu spune nimic. Mă privește în expectativă. Încep să tremur, și-mi dau seama că nu sunt în stare să îndur situația. Deocamdată.

— Gata, îi spun Gretei.

Ea face un pas către Suzy. Aceasta reacționează, dar nu este

suficient de rapidă. Greta scoate ceva din buzunar şi o atinge pe Suzy pe antebraţ. Suzy cade moale, ca o păpuşă de cârpă. O punem înapoi în tancul de acceleraţie, o întindem înăuntru şi închidem capacul.

— Nu-şi va aminti nimic, spune Greta. Discuţia asta n-a trecut de memoria ei pe termen scurt.

— Nu ştiu dacă voi reuşi să suport situaţia, spun eu. Greta mă atinge cu cealaltă mână.

— N-a spus nimeni că va fi uşor.

— Am încercat să o fac să înţeleagă fără a-i provoca un şoc. N-am vrut să-i spun adevărul în mod brutal.

— Ştiu, spune Greta. Eşti un bărbat bun, Thom.

Apoi mă sărută.

Mi-am amintit şi eu de Arkangel. În acel moment a început să ne meargă prost. Doar că atunci nu ne-am dat seama de asta.

Am ratat prima nişă de decolare când cei de la vamă au constatat o discrepanţă apărută în factura însoţitoare a mărfurilor transportate. Nu era ceva grav, dar le-a trebuit ceva timp până să-şi dea seama de greşeala pe care o făceau. Până să se lămurească, noi am realizat că aveam să rămânem acolo încă opt ore, cât cei ce se ocupau de dirijarea traficului de sosire trebuiau să prelucreze o flotilă de nave transportoare de mărfuri.

Le-am dat vestea lui Suzy şi Ray. Suzy a acceptat-o destul de calm, arborând expresia ei obişnuită într-o asemenea situaţie. I-am sugerat să-şi folosească timpul scotocind prin docuri ca să descopere nişte racorduri sintactice nou-apărute. Orice care să ne ajute să scurtăm călătoria de întoarcere cu o zi sau două.

— Aprobate de companie? m-a întrebat ea.

— Nu-mi pasă, i-am răspuns.

— Şi Ray ce face? a întrebat Suzy. Rămâne aici să se îndoape cu ceai, în vreme ce eu muncesc pentru a-mi justifica salariul?

I-am zâmbit. Între ei, relaţiile erau pline de frecuşuri, un amestec de ură şi dragoste.

— Nu, şi Ray poate face ceva util. Să arunce o privire la planurile q.

— Dar n-au nimic, a spus Ray.

Mi-am scos şapca cu inscripţia Ashanti Industrial, m-am scărpinat în creştet, unde am un început de chelie, şi m-am întors către omul care se ocupă de velatură.

— Bine. Atunci nu-ţi va lua prea mult să le verifici, nu?

— Cum spui, Căpitane.

Ray mi-a plăcut întotdeauna pentru că ştie când e pe cale de a pierde o dispută. Şi-a luat trusa de scule şi a plecat să verifice planurile.

L-am urmărit urcând scara ce ducea la velatură, cu sculele atârnate de centură. Suzy şi-a luat masca de protecţie, apoi a îmbrăcat o haină lungă de culoare neagră şi a ieşit, făcându-se nevăzută în ceaţa fină de pe docuri, şi i-am auzit zgomotul tocurilor mult timp după ce o pierdusem din ochi.

Am părăsit nava, botezată *Blue Goose,* şi am pornit în direcţia opusă celei alese de Suzy. Transportoarele de mărfuri soseau unul după altul. Le puteai auzi cu mult înainte de a le vedea. Cu mugete plângăreţe ca de cetacee, despicau norii gălbui ca urina care atârnau deasupra portului. Când apăreau, le puteai vedea corpurile întunecate, pe care, ca nişte cicatrice, se aflau structurile de sintaxă scoase în exterior, cu velatura şi planurile q retractate pentru aterizare şi trenul de aterizare întinse în faţă, ca nişte gheare de pasăre răpitoare. Fiecare transportor se oprea deasupra puţului alocat şi cobora în urletul motoarelor de propulsie. Macaralele de andocare se strângeau în jurul transportoarelor, pe care le prindeau strâns ca între nişte degete scheletice. ‘Sauri pentru manevrarea mărfurilor, unii dintre ei autonomi, alţii încă având-i în spinare pe instructori, ieşeau apoi din cuştile lor. Imediat ce motoarele se opreau, se lăsa o tăcere tulburătoare, asta până în clipa în care următorul transportor se apropia printre nori.

Întotdeauna mi-a plăcut să urmăresc navele sosind şi plecând, chiar şi atunci când propria mea navă este reţinută la sol. Nu reuşeam să le descifrez sintaxa, dar ştiam că navele acelea veneau tocmai de la Falie. Falia Aquila este cea mai îndepărtată destinaţie posibilă. La viteze medii de tunel, asta înseamnă un an de călătorie dacă porneşti de la centrul Sferei Spaţiale Locale.

Am fost până acolo doar o dată. Am admirat priveliştea de pe partea apropiată a Faliei, ca orice turist cuminte. Pentru mine era suficient de departe.

Profitând de o reducere a ritmului de sosiri, m-am refugiat într-un bar şi am găsit un aparat al Autorităţii de Fereastră care accepta credite Ashanti. M-am aşezat pe scaun şi am înregistrat

un mesaj de treizeci de secunde pentru Katerina. I-am spus că sunt în drum spre casă, dar am rămas blocaţi pe Arkangel pentru câteva ore. Am prevenit-o că această întârziere s-ar putea repercuta şi asupra dirijării prin tunel, în funcţie de aglomeraţia de la capătul administrat de Autoritatea de Fereastră. Bazându-mă pe experienţa căpătată în cursul altor treceri, întârzierea de opt ore se putea extinde la două zile în punctul de lansare. I-am spus că mă voi întoarce negreşit, dar să nu-şi facă griji dacă voi întârzia câteva zile.

Afară, un diplodoc a trecut încet, având un container fixat de picioare.

I-am transmis Katerinei că o iubeam şi că abia aşteptam să ajung acasă.

În timp ce mă întorceam la *Blue Goose,* m-am gândit la mesajul ce gonea în acele clipe. Transmis cu viteza luminii în sistem, apoi copiat în memoria-tampon a următoarei nave ce părăsea planeta. Existau şanse ca acea navă să nu se îndrepte către Barranquilla sau spre o zonă din apropierea ei. Autoritatea de Fereastră trebuia să transmită mesajul de la o navă la alta până la destinaţie. Exista posibilitatea ca eu să ajung pe Barranquilla înaintea mesajului, dar de-a lungul timpului, după nenumărate întârzieri, asta se întâmplase doar o dată. Sistemul funcţiona bine.

Deasupra capului, o navă albă de pasageri fusese aşezată între două transportoare de mărfuri. Mi-am ridicat puţin masca pentru a o vedea mai bine. Am tras în nări miros de ozon, combustibili şi balegă de dinozaur. Doar mă aflam pe Arkangel, nu? Nu puteai confunda acest loc cu niciun altul din Sferă. Existau patru sute de lumi, iar pe fiecare planetă se găseau până la zece-douăsprezece porturi, dar niciunul nu duhnea la fel de rău precum cel de aici.

— Thom?

Am pornit spre locul de unde venea vocea. Era Ray, care stătea lângă doc.

— Ai terminat de inspectat planurile acelea? l-am întrebat.

Ray a clătinat din cap.

— Tocmai despre asta voiam să-ţi vorbesc. Erau puţin descentrate, de aceea – cum văd că o să rămânem aici opt ore – am decis să fac o aliniere completă.

Am aprobat din cap.

— Păi, asta era şi sugestia mea. Şi care-i necazul?

— Necazul e că tocmai s-a eliberat o poziţie. Cei de la turnul control mi-au comunicat că putem pleca peste treizeci de minute.

Am făcut un gest din umeri.

— Atunci pornim.

— Dar n-am terminat recalibrarea. Din câte am constatat, lucrurile arată mai rău decât la început. N-ar fi recomandabil să plecam chiar acum.

— Bine, dar ştii cum procedează cei de la turnul de control, am spus. Dacă refuzi două poziţii oferite, poţi rămâne la sol câteva zile bune.

— Nimeni nu vrea să ajungă acasă mai repede decât mine, spus Ray.

— Atunci bucură-te.

— Nava se va comporta urât în tunel. Până acasă o să ne zgâlţâie rău.

— Şi, ce ne pasă? am zis eu ridicând din umeri. O să dormim în momentele acelea.

— Oricum, discuţia e pur teoretică. Nu putem pleca fără Suzy.

Aproape instantaneu am auzit zgomotul tocurilor pantofilor lui Suzy, care curând a devenit tot mai clar. La scurt timp după aceea a apărut şi ea din ceaţă şi şi-a scos masca.

— N-am reuşit să scot nimic nou de la maimuţoii ăia, a zis ea. Am mai văzut de un milion de ori ceea ce aveau ei de vânzare. Nişte amatori nenorociţi.

— N-are importanţă, am liniştit-o eu. Oricum plecăm.

Ray a scăpat o sudalmă. M-am prefăcut că nu l-am auzit.

Dincolo de Falia Aquila întotdeauna am intrat ultimul în tancul de acceleraţie. Niciodată n-am acceptat să adorm decât după ce m-am convins că vom primi aprobarea de decolare. Asta îmi oferea şansa de a verifica lucrurile. Indiferent cât de bun ar fi echipajul, pot apărea oricând probleme.

Blue Goose ajunsese la un loc de oprire din apropierea fasciculului AA, care marca punctul de accelerare. Mai erau câteva nave în faţa noastră care aşteptau, la care se adăuga fojgăiala utilajelor de service AA. Printr-o fantă de observaţie, am putut urmări navele mai mari plecând una după alta. Accelerând la maximum, păreau să devină o săgeată ce se îndrepta spre o porţiune complet lipsită de trăsături a cerului.

Velaturile lor erau larg desfăcute, iar liniile zvelte ale corpurilor lor erau desfigurate şi crestate de runele criptice, extrem de ciudate, ale sintaxei de dirijare. La acceleraţia de 20 g, aveai impresia că o mână invizibilă le smulgea către depărtări. După nouăzeci de secunde, ele deveneau o pâlpâire de un verde-palid, situat la o mie de kilometri depărtare.

M-am rotit în bula de propulsie. Am observat simbolurile prescurtate ale sintaxei noastre de dirijare. Fiecare rună a scriptului era alcătuită dintr-o matrice din milioane de plăcuţe hexagonale. Plăcuţele erau pe motoare, astfel încât să poată fi scoase din corpul navei şi retrase, după cum o cerea situaţia.

Dacă îi întrebi, cei de la Autoritatea de Fereastră te asigură că, în prezent, sintaxa este pe deplin înţeleasă. Lucru adevărat, dar numai până la un anumit punct. După două secole de studiu, maşinile umane pot acum alcătui şi interpreta sintaxa cu un grad de eroare situat la un nivel acceptabil de scăzut. Având în vedere destinaţia dorită, ele pot asambla un şir de rune care să fie mereu acceptate de maşina proprie a ferestrei. În plus, ele pot garanta întotdeauna că direcţionarea dorită este aceea pe care o pune la dispoziţie maşina ferestrei respective. Cu alte cuvinte, de obicei ajungi acolo unde ţi-ai propus.

Să luăm, de exemplu, un transfer simplu, de la punct la punct, cum ar fi traseul Hauraki. În acest caz, nu există niciun dezavantaj real în folosirea generatoarelor automate de sintaxă. Însă pentru traiectorii mai lungi – cele care pot presupune şase sau şapte tranziţii printre huburile de fereastră – maşinile îşi pierd precizia. Găsesc o soluţie, dar, de obicei, nu este cea optimă. Aici intervin creatorii de sintaxe. Oameni ca Suzy posedă capacitatea de înţelegere intuitivă a soluţiilor de sintaxă. Visează în rune. Când văd o scriere în cod prost întocmită, aceşti oameni o percep ca pe o durere de dinţi. Pentru ei constituie un *afront*. Un creator bun de sintaxă poate reduce o rută cu câteva zile. Pentru o companie ca Ashanti Industrial, asta înseamnă ceva.

Eu însă nu eram creator de sintaxă. Îmi puteam da seama dacă ceva nu era în regulă cu plăcuţele, însă în rest, nu aveam de ales. Trebuia să cred că Suzy şi-a făcut treaba.

Ştiam totuşi că Suzy nu şi-ar bate joc de sine.

M-am răsucit şi am privit înapoi. Acum, după ce ajunsesem în spaţiu, planurile q se desfăşuraseră. Erau întinse în afara

corpului navei pe braţe triple, fiecare de câte o sută de metri lungime, semănând cu braţele unei ancore. Am verificat ca ele să fie fixate ferm în poziţia complet deschis şi ca luminile care indicau starea de funcţionare să fie toate de culoare verde. Velatura intra în răspunderea lui Ray. El verificase alinierea planurilor q, de forma unor schiuri când i-am dat ordin să cerceteze nava şi să o pregătească pentru plecare. Nu a remarcat niciun semn clar că acestea nu mai erau perfect centrate dar, aşa cum ştiam din experienţă, descentrarea nu trebuia să fie mare ca să ne facă drumul spre casă mai neplăcut decât de obicei. Dar, după cum îi spusesem lui Ray, cui îi păsa? *Blue Goose* putea suporta turbulenţa ce se crea în tunel. Era construită să reziste.

Am verificat din nou punctul de propulsie. În faţa noastră se găseau doar trei nave.

M-am dus la tancurile de acceleraţie şi am verificat dacă Suzy şi Ray stăteau bine în ele. Tancul lui Ray fusese personalizat cam la aceeaşi dată ca şi cel al lui Suzy. Era plin de imagini pe care Suzy le numea BFM: adică Binecuvântata Fecioară Maria. Aceasta era întotdeauna în costum spaţial, ducând în braţe un mic Isus, tot în costum. Căştile lor erau de fapt halouri aurii, pictate cu aparate sub presiune. Pictura avea un aspect sărăcăcios, părea realizată în grabă. Am presupus că pentru acea „operă de artă” Ray nu plătise la fel de mult ca Suzy.

Repede, m-am dezbrăcat, rămânând doar în lenjerie. M-am întins în tancul meu, rămas nepictat, şi am tras capacul. Gelul de completare a început să umple spaţiul. După aproximativ douăzeci de secunde simţeam că mă cuprinde toropeala. Iar în momentul în care controlorul de trafic ne-a dat verde, dormeam dus.

Trecusem prin asta de o mie de ori. Nu mai exista teamă ori îngrijorare. Doar o uşoară undă de regret.

N-am văzut niciodată o fereastră. Mă consola gândul că puţini oameni văzuseră aşa ceva.

Martorii susţin că e o bucată mare de asteroid de culoare închisă, având forma unei chifle, cu diametrul de aproximativ doi kilometri. Toată secţiunea mediană a fost extrasă, iar în partea interioară a inelului se află maşina de materie quixotică a ferestrei în sine. Se spune că maşina de materie q sclipeşte şi se mişcă tot timpul, precum măruntaiele şi angrenajele unui ceas

foarte complicat. Dar sistemele de monitorizare ale Autorităţii de Fereastră nu depistează nicio mişcare.

Vorbim de o tehnologie străină nouă. Nu avem idee cum funcţionează şi nici măcar cine a produs-o. Dacă ne gândim mai bine, poate că e mai bine aşa.

E suficient să visezi, iar apoi să te trezeşti ca să descoperi că eşti altcineva.

— Încearcă altă abordare, sugerează Greta. De data asta spune-i adevărul. Poate-l va accepta mai uşor decât crezi.

— Imposibil să-i spun adevărul.

Greta se reazemă cu un şold de perete, ţinându-şi în continuare mâna în buzunar.

— Atunci spune-i măcar jumătate de adevăr. O deblocăm pe Suzy şi o scoatem din tancul de acceleraţie.

— Unde ne aflăm? întreabă ea. Apoi, către Greta: Tu cine eşti? Mă întreb dacă nu cumva o parte din ultima noastră discuţie nu a reuşit să treacă de memoria pe termen scurt a lui Suzy.

— Greta lucrează aici, îi spun.

— Ce înseamnă „aici”?

Îmi aduc aminte ce mi-a zis Greta.

— O *staţie din sectorul Schedar.*

— Dar nu acolo trebuia să ajungem, Thom. Dau din cap.

— Ştiu. A fost o eroare. Una de direcţionare. Dar Suzy clatină deja din cap.

— Nu a fost nimic greşit…

— Ştiu. Nu din vina ta. O *ajut să îmbrace hainele de navă. Încă tremură, pentru că muşchii ei reacţionează astfel după timpul îndelungat petrecut în tanc. Sintaxa a fost bună.*

— Şi atunci?

— Sistemul a greşit, nu tu.

— Sectorul Schedar… spune Suzy. Asta ne face să depăşim cu aproape zece zile planificarea, nu-i aşa?

Încerc să-mi amintesc ce mi-a spus Greta prima oară. Ar trebui să ştiu treaba asta pe de rost, numai că Suzy e expertul în itinerare, nu eu.

— Cam aşa ceva, spun eu. Asta o face să clatine din cap.

— Atunci nu ne aflăm în sectorul Schedar. Încerc să reacţionez ca şi cum aş fi plăcut surprins:

— Serios?

— Stau în tanc de prea multe zile, Thom. Ştiu sigur asta. O

simt în fiecare oscior. Aşadar, unde suntem?

Mă întorc încă o dată spre Greta. Nu-mi vine să cred că istoria se repetă.

— Termină cu asta, zic eu. Greta face un pas spre Suzy.

Cunoaşteţi acel clişeu verbal care sună: „Imediat ce m-am trezit, mi-am dat seama că ceva era în neregulă”, nu? Probabil că l-aţi auzit de o mie de ori, într-o mie de baruri din întreaga Sferă, oriunde se strâng echipajele navelor ca să povestească aventuri la o bere răsuflată pe banii companiei. Din nefericire, exact aşa se întâmplă. Niciodată nu m-am simţit grozav după ce am stat un timp în tancul de acceleraţie. Însă singura dată când m-am trezit şi m-am simţit la fel de rău a fost când am făcut o călătorie până la marginea Sferei.

Gândindu-mă la asta, dar conştient că nu puteam face nimic decât după ce ieşeam din tanc, îmi trebuia jumătate de oră de eforturi dureroase ca să mă eliberez din legături. Îmi simţeam fiecare muşchi de parcă ar fi fost tocat. Din păcate, senzaţia că lucrurile sunt anapoda nu dispărea după ieşirea din tanc. *Blue Goose* era prea tăcută. Ar fi trebuit ca după stabilirea rutei să ne îndepărtăm de ultima fereastră de ieşire. Însă duduitul îndepărtat şi reconfortant al motoarelor de fuziune nu se mai auzea deloc. Asta însemna că ne aflam în cădere liberă.

Deloc bine.

Am ieşit plutind din tanc, m-am prins de o bară şi m-am rotit să privesc spre celelalte două tancuri. Binecuvântata Fecioară Maria m-a privit radioasă din tancul lui Ray. Indicatoarele referitoare la starea biologică erau toate aprinse pe verde. Ray încă nu-şi recăpătase cunoştinţa, dar nu avea nimic. Acelaşi lucru se putea spune despre Suzy. Un sistem automat hotărâse că eu eram singurul ce trebuia trezit.

Câteva minute mai târziu m-am dus către acelaşi punct de observaţie pe care îl folosisem ca să verific nava înainte de accelerare. Am vârât capul în cupola din sticlă şi am privit în jur.

Ajunsesem undeva. *Blue Goose* stătea într-un spaţiu de parcare uriaş, unde atracţia gravitaţională era zero. Încăperea era sub forma unui cilindru lung, cu o secţiune transversală hexagonală. Pe pereţi erau prinse tot felul de utilaje de reparaţii: module, cabluri lungi şi şerpuite, ori postamente mobile ale unor cale de andocare nefolosite. Indiferent în ce direcţie aş fi privit, vedeam numai nave blocate pe postamente. Din orice marcă şi

clasă imaginabilă, cu toate configuraţiile de corp care să fie compatibil cu trecerea prin ferestre. Corpurile de iluminat aruncau o lumină aurie şi odihnitoare asupra întregii scene. Când şi când, întreaga hală era scăldată în lumina orbitoare de culoare violet a unui aparat de tăiere.

Ne aflam într-un atelier de reparaţii.

Tocmai începusem să analizez situaţia, când am văzut ceva prelungindu-se din peretele halei. Un tunel de andocare telescopic, îndreptându-se nesigur spre nava noastră. Prin ferestrele aflate de-a lungul tunelului am văzut câteva siluete plutind, înaintând cu ajutorul unor balustrade şi trecându-şi o mână peste alta.

Am oftat şi am pornit spre ecluză.

Până să ajung acolo, ei trecuseră deja de prima etapă a ciclului. Nu era nicio problemă – nu existau motive întemeiate să împiedic persoane străine să pătrundă la bordul navei – însă mi s-a părut că *era* puţin cam nepoliticos. Poate îşi închipuiseră că dormeam cu toţii.

Uşa s-a deschis.

— Deci te-ai trezit, a spus un bărbat. Thomas Gundlupet, căpitanul navei *Blue Goose,* corect?

— Aşa cred, am răspuns eu.

— Te deranjează dacă urcăm la bord?

Erau şase şi oricum deja urcau la bord. Purtau cu toţii salopete de culoare ocru, puţin uzate de vreme, pe care se vedeau mult prea multe sigle de companii. Am simţit un fior. Nu-mi plăcea deloc felul care dădeau buzna peste noi.

— Ce s-a întâmplat? am zis eu. Unde ne aflăm?

— Unde crezi? m-a întrebat bărbatul. Avea barba nerasă de câteva zile şi dinţi urâţi şi îngălbeniţi. Asta m-a impresionat. Trebuie să depui eforturi serioase ca să ai dinţi urâţi. De ani de zile nu mai văzusem pe cineva care să dovedească o asemenea dăruire pentru această artă.

— Sper să nu mă anunţaţi că am rămas blocaţi în sistemul Arkangel, am zis eu.

— Nu, aţi trecut prin poartă.

— Şi?

— S-a petrecut ceva neprevăzut. O eroare de dirijare. N-aţi ieşit pe fereastra potrivită.

— Isuse, am spus şi mi-am scos şapca. O belea nu vine

niciodată singură. S-a întâmplat ceva urât cu inserţia, nu-i aşa?

— Poate da. Poate nu. Nimeni nu ştie cum se petrec lucrurile astea. Ştim doar că nu ar fi trebuit să ajungeţi aici.

— Corect. Şi unde este acest „aici”?

— Staţia Saumlaki. Sectorul Schedar.

A spus asta cu aerul că deja îşi pierduse interesul faţă de noi, de parcă era o situaţie pe care o întâlnea de câteva ori pe zi.

Poate că el îşi pierduse interesul. Nu era şi cazul meu.

Nu auzisem de Staţia Saumlaki, dar de sectorul Schedar auzisem. Acesta era o supergigantică K situată spre marginea Sferei Spaţiale Locale. Definea unul dintre cele şaptezeci de sectoare navigaţionale din întreaga Sferă.

V-am vorbit cumva de Sferă?

Ştiţi cum arată galaxia Calea Lactee; aţi văzut-o de nenumărate ori în desene şi simulări pe computer. Având o umflătură centrală luminoasă la miezul galactic, cu braţe spiralate lenevos ce pornesc din acel centru, fiecare braţ fiind alcătuit din sute de milioane de stele, începând de la cele mai întunecate şi lent arzătoare pitice până la cele mai fierbinţi supergigantice care se află în pragul dispariţiei prin formarea de supernove.

Acum, să ne concentrăm atenţia asupra unui braţ al Căii Lactee. Iată Soarele, galben-oranj, la aproape două treimi de centrul Galaxiei. Căi şi pliuri de praf înfăşoară Soarele până la distanţe de zeci de mii de ani-lumină. Cu toate acestea, Soarele în sine stă exact în mijlocul unei găuri cu diametrul de patru sute de ani-lumină în acest praf stelar, o Sferă în care densitatea este aproximativ a douăzecea parte din valoarea sa medie.

Aceasta este Sfera de Spaţiu Local. Ca şi cum Dumnezeu ar fi făcut o gaură în praf, special pentru noi.

Numai că nu El a făcut-o. A fost o supernovă, acum aproape un milion de ani.

Dacă privim mai departe, găsim alte sfere, ai căror pereţi se intersectează şi se îmbină, alcătuind o uriaşă structură ca balonaşele de săpun, care are diametrul de zeci de mii de ani-lumină. Acestea sunt structurile de Buclă I şi Buclă II şi Inel Lindblad. Există chiar şi noduri superdense unde praful este atât de gros încât nu se poate vedea nimic prin el. Mă refer la pături negre precum norii întunecaţi Taurus ori Rho-Ophiuchi, ori la

Falia Aquila.

Aflată în afara Sferei Locale, Falia este cel mai îndepărtat punct din galaxie unde se poate ajunge. Nu este vorba de rezistenţă şi curaj. Numai că nu există nicio modalitate prin care să treci de ea, cel puţin cu ajutorul reţelei de legături de ferestre care permit deplasări cu viteză mai mare decât cea a luminii. Galeriile ca de iepuri ale posibilelor rute nu trec mai departe. Majoritatea destinaţiilor – inclusiv cele din itinerarul navei *Blue Goose* – nici măcar nu trec dincolo de Sfera Spaţială Locală.

Pentru noi, nu avea nicio importanţă. Poţi face mult comerţ până la o depărtare de o sută de ani-lumină de Pământ. Dar Schedar era exact la graniţa Sferei, acolo unde densitatea prafului începea să crească până la nivelurile galactice normale, aflate la două sute douăzeci şi opt de ani-lumină de Pământul-Mamă.

Repet: nu era bine deloc.

— Îmi dau seama că situaţia vă şochează, a rostit altă voce. Dar nu e chiar atât de rău pe cât credeţi.

Am privit-o pe femeia care tocmai vorbise. De statură potrivită, având acel chip numit „de zână”, cu ochi cenuşii, uşor oblici, şi cu părul de un alb cromat, lung până la umeri.

Faţa mi se părea dureros de cunoscută.

— Nu e?

— Eu n-aş spune aşa, Thom, a zis femeia şi mi-a zâmbit. La urma urmei, asta ne-a oferit şansa de a ne aduce aminte de trecut, nu crezi?

— Greta? am întrebat, fără să-mi cred ochilor.

Ea a dat din cap, confirmându-mi bănuiala. Pentru păcatele mele.

— Dumnezeule. Chiar tu eşti?

— Nu eram sigură că o să mă recunoşti. Mai ales după atâta vreme.

— Dar ţie nu ţi-a fost greu să mă recunoşti.

— Nici n-a fost nevoie. În momentul când aţi apărut, am recepţionat transponderul vostru de salvare. Asta ne-a dat numele navei, proprietarul, cine se afla în ea, ce mărfuri transportaţi, încotro ar fi trebuit să mergeţi. Când am auzit că te aflai la bord, m-am asigurat ca voi face parte din comitetul de primire. Dar nu te teme. Nu mi se pare că te-ai schimbat prea mult.

— Ei, nici tu, am spus eu.

Nu era întru totul adevărat. Dar, cinstit, cui îi place să audă că arată cu *zece* ani mai în vârstă decât ultima oară când l-ai întâlnit, chiar dacă nu s-a schimbat în rău? Mi-am adus aminte cum arăta dezbrăcată, amintiri pe care le îngropasem vreme de un deceniu şi care reveneau acum la suprafaţă. Îmi era ruşine că ele rămăseseră atât de vii, de parcă o parte a subconştientului meu le tăinuise pe parcursul anilor de căsătorie şi fidelitate.

Pe faţa Gretei a apărut o umbră de zâmbet. De parcă şi-ar fi dat seama exact ce anume gândeam în acele clipe.

— Niciodată nu te-ai priceput să minţi prea bine, Thom.

— Aşa e. Cred că am nevoie de exerciţiu. S-a lăsat o tăcere stânjenitoare. Niciunul dintre noi nu părea să ştie cum să continue discuţia. Cât noi am şovăit, ceilalţi au continuat să plutească în jurul nostru, fără să spună nimic.

— Mda, am făcut eu. Cine ar fi crezut că ne vom întâlni în asemenea condiţii?

Greta a dat uşor din cap şi a întins mâinile cu palmele desfăcute spre mine, în semn de scuză.

— Îmi pare rău că nu ne revedem în condiţii mai fericite, a spus ea. Dar, dacă te consolează în vreun fel, ceea ce s-a întâmplat nu a fost din vina ta. Am verificat sintaxa voastră şi nu prezenta nicio eroare. Doar că, din când în când, sistemul mai dă chix.

— Ciudat, nimeni nu pare încântat să discute prea mult despre asta, am zis eu.

— Putea fi şi mai rău, Thom. N-am uitat ce obişnuiai să-mi spui despre călătoria în spaţiu.

— Da? Care perlă de înţelepciune ţi-a rămas în minte în mod deosebit?

— Dacă te afli în situaţia de a te plânge în legătură cu o situaţie, nu ai dreptul să te văicăreşti.

— Isuse. Chiar am spus aşa ceva?

— Mda. Şi pun rămăşag că acum regreţi. Dar, uite, nu e chiar atât de grav. Ai înregistrat o întârziere de doar douăzeci de zile. Greta a făcut un semn din cap către bărbatul cu dinţii stricaţi. Kolding spune că reparaţiile vor dura doar o zi, după care poţi porni la drum, iar apoi, în douăzeci, douăzeci şi cinci de zile, o să ajungi la destinaţie, în funcţie de structurile rutelor. Asta

înseamnă mai puţin de şase săptămâni. Aşa că pierzi prima la transportul acesta. Nicio problemă. Sunteţi cu toţii întregi, iar nava are nevoie de câteva reparaţii minore. De ce n-ai risca să semnezi documentele de reparaţii?

— Nu mă încântă încă douăzeci de zile în tancul de acceleraţie. Şi ar mai fi ceva.

— Ce anume?

Mă pregăteam să-i vorbesc de Katerina, de faptul că deja mă aştepta să sosesc. Însă, în loc de asta, am zis:

— Mă îngrijorează ceilalţi. Suzy şi Ray. Au familii care-i aşteaptă. Îşi vor face griji.

— Înţeleg, a spus Greta. Suzy şi Ray. Încă dorm în tancurile lor de acceleraţie, nu?

— Da, am spus eu ezitând.

Menţine-i în starea asta până plecaţi spre casă, a spus Greta zâmbind. Nu are rost să-i alarmezi în legătură cu familiile. E mai uman aşa.

— Dacă aşa spui tu.

— Crede-mă în privinţa asta, Thom. Nu e prima oară când mă confrunt cu asemenea situaţii. Şi mă îndoiesc că va fi şi ultima.

Peste noapte, am rămas într-un hotel situat în altă parte din Saumlaki. Hotelul, săpat adânc în rocă, era o structură din prefabricate, cu multe etaje, în care zgomotele reverberau. Probabil că putea găzdui sute de oaspeţi, însă în acea perioadă se părea că doar câteva camere erau ocupate. Am dormit bine şi m-am trezit devreme. În holul de la intrare, am văzut un lucrător cu o şapcă cu moţ care, purtând mănuşi, scotea crapii bolnavi dintr-un bazin ornamental. Urmărindu-l cum ridica în aer peştele de o culoare oranj cu reflexe metalice, am avut o senzaţie de *deja vu.* De ce imaginea aceea avea legătură cu hoteluri lipsite de viaţă şi crapi aflaţi pe moarte?

Înainte de micul dejun – oarecum înviorat, dar fără să am sentimentul că aş fi avut parte de un somn odihnitor – l-am vizitat pe Kolding şi am primit o informare privind programarea reparaţiilor.

— Două, trei zile, a zis el.

— Păi, seara trecută era vorba de o zi.

Kolding a ridicat din umeri.

— Dacă nu-ţi convin serviciile, găseşte pe altcineva să-ţi repare nava.

Apoi şi-a vârât degetul mic în colţul gurii şi a început să se scobească între dinţi cu unghia.

— E plăcut să văd pe cineva căruia îi place cu adevărat munca, am spus.

L-am părăsit pe Kolding înainte să-mi stric de tot dispoziţia, şi m-am îndreptat către altă parte a staţiei.

Greta îmi sugerase să ne întâlnim pentru a lua dejunul şi a depăna împreună amintiri. Era acolo când am ajuns şi stătea la o masă pe o terasă „în aer liber”, sub o marchiză cu dungi albe şi roşii, sorbind suc de portocale. Deasupra noastră se găsea un dom larg de câteva sute de metri, pe care se proiecta un cer holografic, fără pic de nori. Avea albastrul ca de smalţ al mijlocului de vară.

— Cum ţi se pare hotelul? m-a întrebat ea, după ce am comandat chelnerului o cafea.

— Nu-i rău. Cu toate astea, nimeni nu pare dornic de conversaţie. Sunt eu de vină, ori locul acesta etalează ambianţa înfrumuseţată a unui transatlantic ce se scufundă?

— Aşa e locul acesta, a zis Greta. Cei care ajung aici sunt nemulţumiţi. Ori se trezesc transferaţi aici, şi atunci sunt iritaţi din cauza asta, ori au ajuns aici din pricina unei erori de dirijare, şi sunt supăraţi din acest motiv. Din două una.

— Şi nimeni nu e fericit?

— Numai cei care ştiu că vor pleca de aici foarte curând.

— Printre aceştia te numeri şi tu?

— Nu, mi-a răspuns. Eu rămân ţintuită aici. Dar pe mine nu mă deranjează. Cred că sunt excepţia care întăreşte regula.

Chelnerii erau manechine din sticlă, de genul celor care fuseseră la modă în lumile de la centru în urmă cu douăzeci de ani.

— Ei, mă bucur să te revăd, am zis.

— Şi eu, Thom. Greta şi-a terminat sucul de portocale şi a luat un colţ din cornul meu cu cremă, fără să ceară. Am auzit că te-ai căsătorit.

— Aşa este.

— Şi? Nu ai de gând să-mi povesteşti despre ea? Am sorbit din cafea.

— O cheamă Katerina.

— Frumos nume.

— Lucrează la departamentul de biorecuperare de pe

Kagawa.

— Şi, copii?

— Încă nu. Nici n-ar fi uşor, având în vedere cât de mult stăm departe de casă.

— Mda. A luat o gură din corn. Dar poate că v-aţi gândit la asta.

— Nimic nu este exclus, am spus.

Cu toate că mă simţeam măgulit de interesul pe care-l manifesta faţă de mine, precizia chirurgicală a întrebărilor ei m-a făcut să mă simt uşor stânjenit. Nu era vorba de atacuri şi mişcări de apărare, şi nici încercarea de a pescui informaţii. Felul acela de întrebări directe te punea într-o situaţie delicată. Dar măcar mi-a îngăduit să-i pun întrebări la fel de directe.

— Dar tu?

— Nimic ieşit din comun. M-am căsătorit cam la un an după ce ne-am văzut ultima oară. Cu un bărbat pe nume Marcel.

— Marcel, am repetat eu gânditor, de parcă numele ar fi avut vreo semnificaţie cosmică. Mă bucur pentru tine. Să înţeleg că şi el se află aici?

— Nu. Munca ne-a dus în direcţii diferite. Suntem încă împreună, dar…

Greta a lăsat fraza neterminată.

— Nu e uşor, am zis eu.

— Dacă ne era dat să fim împreună, am fi găsit o cale. În orice caz, să nu-ţi pară rău pentru vreunul dintre noi. Fiecare îşi are munca lui. N-aş putea spune că mă simt mai puţin fericită decât ultima oară când ne-am întâlnit.

— Ei, asta-i bine.

Greta s-a aplecat şi mi-a atins mâna. Unghiile ei erau date cu o ojă de culoare neagră ca noaptea, cu reflexe albăstrui.

— Ascultă. Cred că asta e chiar o obrăznicie din partea mea.

Invitaţia la dejun a venit firesc. Aş fi dat dovadă de bădărănie dacă n-o făceam.

— Dar ai vrea să ne mai vedem? E foarte plăcut să mănânci aici seara. Luminile se sting. Iar vederea prin dom e de-a dreptul frumoasă.

Am ridicat ochii spre cerul holografic, nesfârşit.

— Eu am crezut că e o imitaţie.

— Chiar este, a zis ea. Dar asta nu-i răpeşte din frumuseţe.

M-am aşezat în faţa camerei şi am început să vorbesc.

— Katerina, am zis. Bună. Sper că eşti bine. Sper că te-a contactat deja cineva din partea companiei. Dacă n-au făcut-o, sunt convins că te-ai interesat chiar tu. Nu ştiu sigur ce ţi s-a spus, dar te asigur că noi suntem sănătoşi şi că ne întoarcem acasă. Te apelez dintr-un loc ce se cheamă Staţia Saumlaki, o uzină de reparaţii de la marginea sectorului Schedar. Nu prea ai ce vedea aici: o reţea de tuneluri şi centrifuge săpate într-un asteroid de tip D, negru ca smoala, situat la vreo jumătate de an-lumină de cea mai apropiată stea. Mă aflu aici din simplul motiv că foarte aproape se găseşte o fereastră de acces. Aşa am şi ajuns aici. Nu ştiu cum, dar *Blue Goose* a comis o eroare în reţea, una pe care ei o numesc eroare de dirijare. Am ajuns aici seara trecută, după timpul local, şi de atunci stau la un hotel. Nu am luat legătura cu tine aseară pentru că eram prea obosit şi dezorientat după ce am ieşit din tanc, şi nici nu ştiam cât timp va trebui să rămânem aici.

Mi s-a părut mai bine să aştept până dimineaţă, când puteam avea o idee mai clară privind daunele suferite de navă. Nimic grav – doar câteva componente care s-au răsucit în cursul tranzitării – dar asta înseamnă că trebuie să mai rămânem aici două zile. Kolding – aşa îl cheamă pe şeful echipei de reparaţii – spune că vom rămâne cel mult trei zile. Până vom reveni pe traseu, totuşi, vom avea o întârziere de patruzeci de zile.

Am făcut o pauză, aruncând o privire la indicatorul de cost, al cărui ac urca mereu. Înainte de a mă aşeza în cabina de transmisie, aveam întotdeauna pregătit un discurs elocvent şi economic, astfel încât reuşeam să transmit exact ceea ce trebuia spus, cu o doză de graţie, chiar dacă era vorba de un monolog. Însă de data asta gândurile mi se risipeau imediat ce deschideam gura şi, în loc să mă port ca un actor, am sfârşit prin a semăna cu un mărunt hoţ de timp, însăilând un alibi neconvingător în prezenţa unor anchetatori ageri la minte.

Am zâmbit cu stângăcie şi am continuat:

— Mă doare când îmi dau seama cât de mult îi va trebui mesajului ca să ajungă la tine. Dacă te ajută să te mai înseninezi, să ştii că eu voi sosi curând după mesaj. La câteva zile după ce vei primi transmisia asta, voi sosi şi eu. De aceea, te rog să nu risipeşti banii răspunzându-mi, pentru că în momentul în care vei încerca să-mi transmiţi ceva, eu voi fi părăsit Staţia Saumlaki. Stai cuminte unde eşti, şi-ţi promit că

voi sosi curând acasă.

Asta a fost tot. Nu mai aveam de adăugat decât: „Mi-e dor de tine.” Iar acest lucru trebuia rostit după o pauză de o clipă, pentru a suna convingător. Numai că la reluarea înregistrării, mi s-a părut a fi mai degrabă ceva amintit în ultima clipă.

Aş fi putut înregistra totul din nou, dar mă îndoiesc că aş fi fost mai fericit. De aceea, am pus mesajul pe transmisie şi m-am întrebat cât va trebui să aştepte până să pornească la drum. Cum părea puţin probabil să existe un comerţ intens pe Saumlaki, nava noastră părea a fi prima care va părăsi asteroidul.

Am ieşit din cabină. Din anumite motive, m-am simţit vinovat, de parcă aş fi neglijat să spun ceva. Mi-a luat ceva vreme până să-mi dau seama ce îmi trecea prin minte. Îi spusesem Katerinei despre Staţia Saumlaki. Menţionasem până şi numele lui Kolding şi stricăciunile suferite de *Blue Goose.* Dar nu suflasem o vorbă despre Greta.

Nu reuşeşte cu Suzy.

E prea inteligentă, prea bine adaptată la corelaţiile fiziologice privitoare la imersia în tancul de acceleraţie. Chiar dacă i-aş da toate asigurările din lume, ea ştie că s-a aflat în tanc prea multă vreme pentru ca aceasta să fie altceva decât o minciună de dimensiuni epice. Ştie că nu vorbim de săptămâni sau chiar luni de întârziere. Fiece nerv din organismul ei urlă acest mesaj către mintea ei.

— Am avut câteva vise, spune ea când starea de confuzie se risipeşte.

— Ce fel de vise?

— Că eram trează. Vise în care tu mă scoteai din tanc. Tu şi încă cineva.

Fac mari eforturi ca să nu zâmbesc. Sunt singur, dar Greta nu se află prea departe. Acum seringa e în buzunarul meu.

— Eu întotdeauna visez urât când ies din tanc, îi spun.

— Acestea mi s-au părut reale. Vorbele tale se schimbau mereu, dar îmi spuneai că ne aflam undeva... că am ieşit de pe traiectorie, dar că nu există motive de îngrijorare.

Aşa se spulberă speranţa Gretei că Suzy nu-şi va aminti nimic după eforturile noastre eşuate de a o trezi. S-ar părea că memoria ei pe termen scurt nu e chiar atât de volatilă cum ne-am dori noi.

— E ciudat că spui asta. Pentru că, în realitate, am ieşit puţin de pe traseu.

Devine tot mai alertă cu fiecare respiraţie. Suzy s-a dovedit mereu cea mai bună dintre noi când era vorba de ieşirea din tancul de acceleraţie.

— Spune-mi cât de departe am ajuns, Thom.

— Mai departe decât aş fi vrut.

Strânge degetele, făcându-le pumn. Nu-mi dau seama dacă e un semn de agresivitate, ori vreun efect neuromuscular întârziat, după atâta vreme petrecută în tanc.

— Cât de departe? Am ajuns dincolo de Sferă?

— Da, dincolo de Sferă.

— Spune-mi, Thom. Am trecut dincolo de Falie?

Îi percep teama din glas. Înţeleg prin ce trece. Este coşmarul cu care trăiesc toate echipajele navelor, la fiecare călătorie. Spaima că se va întâmpla ceva neprevăzut cu direcţionarea, ceva atât de grav, încât vor ajunge la marginea reţelei. Că se vor trezi atât de departe de casă, încât întoarcerea va dura ani de zile, nu doar luni. Şi că, desigur, vor fi trecut ani înainte de a porni în călătoria de reîntoarcere.

Că persoanele iubite vor fi cu mulţi ani mai în vârstă când vor ajunge acasă.

Dacă vor mai fi acolo să-i aştepte. Dacă-şi vor mai aminti de tine, ori dacă vor voi asta. Dacă mai sunt de recunoscut, ori în viaţă.

Dincolo de Falia Aquila. Prescurtarea pentru călătoria pe care nimeni nu doreşte să o facă nici măcar accidental. Călătoria care-ţi va ruina restul vieţii, cea care dă naştere unor stafii pe care le vezi bântuind umbrele barurilor de companie din întreaga Sferă. Femei şi bărbaţi smulşi din timp, trimişi în derivă faţă de familii şi persoane iubite de un accident produs de o tehnologie străină pe care o folosim, dar nu o înţelegem pe deplin.

— Da, spun eu. Am trecut dincolo de Falie.

Suzy strigă, iar chipul îi devine o mască a furiei şi a refuzului de a accepta. Strângând seringa, mâna mea devine glacială. Mă gândesc să o folosesc.

O nouă estimare a reparaţiilor. Cinci, şase zile, spune Kolding.

De data asta n-am mai comentat. M-am mulţumit să ridic din umeri şi am plecat, întrebându-mă ce nou termen mi se va

promite la următoarea discuţie.

În acea seară am stat la aceeaşi masă la care eu şi Greta ne-am întâlnit pentru a lua dejunul. Zona aceea de restaurant fusese bine luminată la precedenta ocazie, dar acum singura lumină provenea de la lămpile aflate pe mese şi panourile luminoase înglobate în paviment. La o oarecare distanţă, un manechin din sticlă dădea roată meselor neocupate, cântând *Asturias* la o chitară de sticlă. În acea seară nu au apărut alte persoane în restaurant.

N-a trebuit să aştept mult sosirea Gretei.

— Thom, iartă-mi întârzierea.

M-am întors spre ea în timp ce se apropia de masă. Îmi plăcea cum păşea în condiţiile de forţă gravitaţională scăzută ale staţiei, modul în care iluminarea redusă desena arcuirea coapselor şi taliei. S-a lăsat pe scaun şi s-a aplecat spre mine cu un aer conspirativ. Lampa de pe masă a aruncat umbre roşietice şi tente aurii pe chipul ei. Asta a făcut-o să arate cu zece ani mai tânără.

— N-ai întârziat deloc, am spus. Şi, oricum, rămâneam cu priveliştea.

— Un progres, nu?

— Asta nu spune multe, am zis eu cu un zâmbet. Dar, bineînţeles, sigur e un progres.

— Aş fi în stare să stau aici toată noaptea şi să privesc peisajul. De fapt, uneori chiar asta fac. Doar eu, cu o sticlă de vin.

— Te înţeleg.

În locul albastrului holografic, domul era acum presărat de stele.

Nu semăna cu niciun alt peisaj pe care să-l fi văzut de pe altă staţie ori de pe navă. Stele de culori intense, chiar furioase, alb-albăstrui, încastrate în ceea ce păreau valuri de catifea. Apoi, pietre preţioase aurii şi pete roşii, mângâietoare, ca nişte degete mânjite de culori pastelate. Mai erau torente şi pâraie de stele mai puţin luminoase, semănând cu nenumăraţi peşti-neon, surprinşi într-o mişcare îngheţată. Am mai văzut perdele uriaşe de nori roşii şi verzi, străbătuţi şi oarecum urâţiţi de filamente de un negru glacial. De asemenea, faleze înalte şi promontorii din praf de culoare ocru, atât de bogat în structura sa tridimensională, încât formele de relief semănau cu un amestec

exuberant de culori în ulei; contururi groase de ani-lumină, trasate cu o spatulă. Stele roşii şi roz ardeau prin praf ca nişte felinare. Lumi rămase orfane erau surprinse explodând din turnuri, mici forme spermatozoidale care se târau pe viscerele din praf. Ici şi colo, am admirat nodurile minuscule de forma unor ochi ale sistemelor solare în curs de formare. Tot acolo, pulsari, aprinzându-se şi stingându-se ca nişte faruri de navigaţie, ritmurile diferite ale fiecăruia părând să creeze un tempo maiestos pentru întreaga scenă, amintind de un vals lent, mortuar. Am avut senzaţia existenţei prea multor detalii pentru un singur peisaj, o abundenţă copleşitoare de bogăţii, şi, cu toate acestea, indiferent în ce direcţie m-aş fi uitat, se părea că erau încă multe de văzut, de parcă domul simţea atenţia ce i-o acordam şi-şi concentra eforturile asupra locului în care îmi îndreptam privirea. Vreme de o clipă, am perceput o senzaţie zguduitoare de ameţeală şi – cu toate că am încercat să mi-o înfrâng, pentru a nu mă face de râs – m-am trezit ţinându-mă de tăblia mesei, ca şi cum aş fi vrut să mă opresc din căderea în adâncimile incredibile ale peisajului.

— Exact acesta este efectul pe care îl are asupra oamenilor, a spus Greta.

— Frumos.

— Frumos sau înfricoşător?

Mi-am dat seama că nu eram sigur.

— E măreţ, a fost tot ce am putut rosti.

— Bineînţeles, e creat, a spus Greta, cu glas mai moale acum, pentru că se aplecase spre mine. Sticla domului este inteligentă. Exagerează strălucirea stelelor, astfel că ochiul uman percepe diferenţele dintre ele. În rest, culorile sunt nerealiste. Tot ce mai vezi acolo este foarte precis dacă accepţi ideea că anumite frecvenţe au fost translatate în banda vizibilă, iar dimensiunile anumitor structuri au fost modificate. (Spre lămurirea mea, a arătat unele caracteristici.) Aceea este marginea Norul întunecat Taurus, plus Pleiadele, care abia se zăresc. Acela este un filament al Sferei Spaţiale Locale. Vezi aglomerarea deschisă de stele?

A aşteptat până i-am răspuns.

— Da, am zis eu.

— Aceea este Hyades. Iar acolo, Betelgeuse şi Bellatrix.

— Impresionant.

— Aşa şi trebuie să fie. A costat o grămadă de bani. S-a lăsat uşor pe spate, astfel că umbrele au traversat din nou chipul ei.

— Te simţi bine, Thom? Îmi pari puţin absent.

Am suspinat.

— Tocmai am primit o nouă prognoză de la prietenul tău Kolding. O asemenea veste ar strica ziua oricui.

— Îmi pare rău.

— Mai e ceva, am zis. Ceva ce mă frământă de când am ieşit din tanc.

Un manechin s-a apropiat să ne ia comanda. Am lăsat-o pe Greta să comande pentru amândoi.

— Indiferent ce ar fi, mie îmi poţi spune, a zis ea după ce manechinul s-a îndepărtat.

— Nu mi-e uşor.

— E vorba de ceva personal? De Katerina? (Şi-a muşcat limba.) Ba nu, scuze. N-ar fi trebuit să spun asta.

— Nu de ea este vorba. În orice caz, nu chiar de ea.

Însă în chiar clipa în care am rostit aceste cuvinte mi-am dat seama că, într-un anumit sens, *era vorba* de Katerina, şi de timpul ce se va mai scurge până să o revăd.

— Continuă, Thom.

— S-ar putea să ţi se pară ridicol. Dar mă întreb dacă toată lumea se poartă cinstit cu mine. Nu mă refer doar la Kolding. E vorba şi de tine. Când am ieşit din tancul acela m-am simţit ca şi cum aş fi ajuns pe Falie. Ba chiar mai rău, dacă pot spune asta. Am avut senzaţia că am petrecut foarte mult timp în acel tanc.

— Uneori asta este percepţia.

— Greta, eu cunosc diferenţa. Te rog să mă crezi pe cuvânt.

— Şi ce insinuezi?

Din nefericire, nu eram chiar sigur. Una era să am o senzaţie vagă de nelinişte privind perioada cât am rămas în tanc şi alta să ies din tanc şi să-mi acuz gazda că minte. Mai ales că a mea se dovedise extrem de ospitalieră.

— Există vreun motiv pentru care m-ai minţi?

— Încetează, Thom. Ce întrebare mai e şi asta?

Imediat ce o formulasem, întrebarea mi s-a părut şi mie absurdă şi jignitoare. Mi-aş fi dorit să pot da timpul înapoi şi să o iau de la capăt, fără să iau în seamă presentimentele.

— Îmi cer scuze, am spus. Ce ridicol. Pune totul pe seama bioritmurilor care s-au amestecat, sau pe ceva de genul ăsta.

Ea a întins braţul peste masă şi m-a prins de mână, la fel cum făcuse şi la micul dejun. De data asta, a continuat să mă ţină strâns.

— Chiar te simţi vinovat, nu?

— Jocul practicat de Kolding sigur nu mă ajută.

Chelnerul ne-a adus vinul, pe care l-a aşezat pe masă, moment în care sticla a scos un clinchet când s-a atins de degetele lui articulate din sticlă. Manechinul ne-a turnat în pahare, iar eu am degustat din al meu.

— Poate că dacă aş avea lângă mine pe cineva din echipajul meu, care să se plângă de toate, nu m-aş simţi atât de rău. Ştiu că ai spus să nu-i trezim pe Suzy şi pe Ray, dar asta s-a întâmplat înainte ca escala noastră să se transforme într-o oprire de o săptămână.

Greta a înălţat din umeri.

— Dacă vrei să-i trezeşti, nimeni nu te va putea opri. Dar nu te mai gândi acum la problemele navei. N-aş vrea să ne stricăm amândoi seara asta frumoasă.

Am ridicat privirea spre stele. Totul avea patima vibrantă, nebunească a unui peisaj nocturn pictat de Van Gogh. Doar privindu-l, oricine s-ar fi simţit îmbătat şi extaziat.

— Ce anume ar putea strica seara aceasta? am întrebat-o.

Întâmplător, am băut prea mult vin şi m-am trezit în pat alături de Greta. Nu ştiu sigur dacă vinul băut a jucat acelaşi rol şi pentru ea. Dacă relaţia ei cu Marcel era aşa cum spusese ea, atunci, evident, AVEA mai puţin de pierdut decât mine. Da, asta îndrepta lucrurile, nu? Ea devenea seducătoarea, deoarece căsătoria ei era ruinată, iar eu deveneam nefericita victimă. Eu recidivam, desigur, dar nu era în totalitate vina mea. Fusesem singur, departe de casă, fragil din punct de vedere emoţional, iar ea se folosise de mine. Mă cucerise cu o masă romantică şi astfel îmi întinsese o capcană.

Doar că toate acestea nu erau decât prostii care să-mi justifice purtarea, nu? În cazul în care căsnicia mea era atât de solidă, de ce nu pomenisem nimic despre Greta în mesajul trimis spre casă? În acel moment, îmi justificasem omisiunea ca fiind un gest de bunătate faţă de soţia mea. Katerina nu ştia că eu şi Greta formaserăm cândva un cuplu. De ce să o alarmez pe Katerina aducând vorba de altă femeie, cu toate că susţineam că nu ne mai întâlniserăm până atunci?

Doar că – acum – îmi era clar că nu spusesem nimic despre Greta din cu totul alt motiv. Pentru că, în subconştientul meu, chiar atunci, se născuse ideea că am putea ajunge din nou împreună în pat.

Deja îmi căutam un alibi când o apelasem pe Katerina. Mă asiguram că nu vor apărea întrebări stânjenitoare când voi ajunge acasă. Ca şi cum nu numai că aş fi ştiut ce avea să se întâmple, ci chiar aş fi tânjit în secret ca totul să se petreacă întocmai.

Singura problemă era că Greta avea altceva în gând.

— Thom, a zis ea, trezindu-mă pe deplin din reverie. Stătea goală lângă mine, rezemată într-un cot, cu cearşaful mototolit în jurul coapselor. Lumina din camera ei o transformase într-o abstracţiune de rotunjimi albăstrui şi lăptoase şi umbre adânci, violacee. Cu degetul cu unghia dată cu ojă neagră a trasat o linie pe pieptul meu şi a zis:

— Trebuie să afli ceva.

— Ce anume?

— Te-am minţit. La fel şi Kolding. Toţi te-am minţit.

Eram prea adormit pentru ca vorbele ei să aibă un efect prea iritant asupra mea. De aceea, n-am reuşit să spun decât:

— Poftim?

— Nu te afli pe Staţia Saumlaki. Şi nici în sectorul Schedar.

Asta m-a deşteptat aproape complet.

— Te rog să repeţi.

— Eroarea de dirijare a fost mai gravă decât ai fost făcut să crezi. V-a dus mult mai departe de Sfera Spaţială Locală.

M-am străduit să mă înfurii, să am măcar resentimente, dar n-am avut decât o senzaţie ameţitoare de prăbuşire.

— Cât de departe de Sferă?

— Mai departe decât ţi-ai fi închipuit că se poate.

Următoarea întrebare era evidentă.

— Dincolo de Falie?

— Da, a spus ea, cu o umbră evanescentă de surâs, de parcă ar fi conceput un joc ale cărui reguli şi obiective i se păreau atrăgătoare. Dincolo de Falia Aquila. Mult, mult dincolo de ea.

— Greta, vreau să ştiu adevărul.

Ea s-a ridicat de pe pat şi a întins mâna după halat.

— Atunci, îmbracă-te. O să-ţi arăt.

Am urmat-o de parcă aş fi fost în transă.

M-a dus din nou spre dom. Era întunecat, aşa cum fusese şi cu o seară înainte, luminat doar de lămpile de la mese. M-am gândit că iluminarea pe tot cuprinsul Staţiei Saumlaki (ori a acelui loc, indiferent cum s-ar fi numit) depindea de cheful ocupanţilor săi şi, prin urmare, nu trebuia să urmeze niciun ciclu diurn recognoscibil. Cu toate acestea, m-am simţit la fel de tulburat să descopăr că se modifica în mod atât de arbitrar. Chiar dacă Greta putea să stingă luminile oricând dorea, nu exista nimeni care să protesteze?

Iar n-am văzut pe nimeni care să protesteze. Nimeni în jur; doar un manechin de sticlă, stând în poziţie de drepţi, cu un şervet drapat peste braţ.

Acesta se afla în apropierea mesei noastre.

— Thom, vrei ceva de băut?

— Nu, mulţumesc. Nu-mi dau seama de ce, dar nu prea am chef.

Greta mi-a atins încheietura.

— Să nu mă urăşti că te-am minţit. Am făcut-o cu bune intenţii. Nu m-am îndurat să-ţi spun adevărul din capul locului.

Brusc, mi-am retras mâna.

— N-ar fi mai bine să mă laşi pe mine să judec asta? Aşadar, care este adevărul gol-goluţ?

— Nu sună bine, Thom.

— Spune-mi-l şi voi hotărî eu asta.

N-am observat ca ea să fi intervenit în vreun fel, dar, brusc, domul s-a umplut din nou de stele, aşa cum fusese în seara precedentă.

Imaginea a tremurat, apoi s-a concentrat pe zona centrală. Stelele au început să se deplaseze din toate părţile, ca o lapoviţă albă. Numeroase nebuloase au defilat ca nişte firicele spectrale. Senzaţia de mişcare era atât de copleşitoare, încât m-am trezit ţinându-mă de tăblia mesei, ameţit.

— Uşurel, Thom, mi-a şoptit Greta.

Imaginea s-a clătinat, s-a răsucit, apoi a vibrat, contractându-se. Un zid solid de gaz a trecut cu forţă pe lângă ea. Brusc, am avut sentimentul că ne aflam în afara unui obiect – că trecuserăm dincolo de o sferă cuprinzătoare, definită doar în arce neclare şi noduri de gaz lichefiat, acolo unde densitatea gazelor stelare sporea considerabil.

Desigur. Era evident. Ne aflam dincolo de Sfera Spaţială

Locală.

Şi continuam să ne îndepărtăm. Am urmărit Sfera contractându-se, devenind o simplă componentă din bulele mai largi de viduri. În loc de stele individuale, vedeam doar pete şi particule, aglomerări de sute de mii de sori. Era ca şi cum aş fi fost smuls cu viteză dintr-o imagine, văzută de aproape, a unei păduri. Încă puteam vedea luminişurile, dar copacii se topiseră într-o masă amorfă.

Am continuat să ne retragem. Apoi deplasarea a încetinit şi a îngheţat. Încă reuşeam să disting Sfera Locală, dar numai pentru că-mi concentrasem privirea asupra ei pe întreaga durată a acelui proces de ieşire. În rest, nu se putea distinge nimic din zecile de viduri înconjurătoare.

— Atât de departe am ajuns? am întrebat.

Greta a clătinat din cap.

— Să-ţi arăt ceva.

Încă o dată, nu a făcut ceva detectabil. Însă Sfera la care privisem până atunci s-a umplut de o învălmăşeală de linii roşii, ca mâzgăliturile unui copil.

— Conexiuni de ferestre, am zis eu.

Cu toate că eram încă şocat de faptul că mă minţise – şi deşi încă mă temeam de ceea ce ar putea însemna adevărul – nu am reuşit să-mi ţin în frâu acea parte profesională din mine, aceea care mă făcea să fiu mândru că recunosc asemenea lucruri. Greta a confirmat cu un gest.

— Acelea sunt principalele rute comerciale, conexiunile bine documentate şi trecute pe hărţi dintre coloniile mari şi huburile majore de schimburi comerciale. Acum voi adăuga toate legăturile cunoscute, inclusiv pe cele care au fost parcurse cu totul accidental.

Mâzgăliturile nu s-au modificat în mod esenţial. S-au îmbogăţit cu alte câteva bucle răsucite şi în ac de păr, între care una ajungea dincolo de zidul Sferei, atingând capătul dinspre soare al Faliei Aquila. Una sau două astfel de adăugiri străpungeau zidul în direcţii diferite, însă niciuna dintre ele nu ajungea chiar până la Falie.

— Unde ne aflăm?

— La capătul uneia dintre acele conexiuni. N-o poţi vedea, pentru ca e îndreptată direct spre tine. Mi-a surâs vag. A trebuit să stabilesc proporţiile cu care ne confruntăm. Cât de lată este

Sfera Spaţială Locală? Patru sute de ani-lumină, cu ceva în plus sau minus?

Deşi devenisem nerăbdător, eram însă curios.

— Cam aşa ceva.

— Şi deşi ştiu că duratele de călătorie prin ferestre diferă de la un punct la altul, cu factori ce depind de topologia reţelei şi de optimizarea sintaxei, nu se întâmplă ca viteza medie să fie de o mie de ori mai mare decât cea a luminii?

— Cam pe acolo.

— Aşadar, o călătorie de la o margine a Sferei ar putea dura – cât, jumătate de an? Să zicem cinci ori şase luni? Un an până la Falia Aquila?

— Greta, ştii asta deja. Amândoi o ştim.

— Bine. Atunci, să analizăm situaţia.

Şi imaginea s-a contractat din nou, Sfera s-a micşorat, apoi o succesiune de structuri suprapuse au ascuns-o vederii, întunericul a acoperit câmpul vizual din toate părţile, după care a apărut bine cunoscuta spirală răsucită a Căii Lactee, crescând în dimensiuni.

Sute de milioane de stele, adunate laolaltă în magistrale de spumă albă, ca aceea a mării.

— Aceasta este imaginea, a spus Greta. Îmbunătăţită, desigur, iluminată şi filtrată pentru a fi receptată de oameni – dar dacă ai avea ochi cu o eficienţă cuantică aproape perfectă, şi dacă ei ar avea, întâmplător, diametrul de un metru, cam peisajul ăsta ţi-ar apărea în caz că ai păşi în afara staţiei.

— Nu te cred.

Ceea ce însemna că *nu voiam* să o cred.

— Acceptă ideea, Thom. Eşti foarte departe. Staţia se roteşte în jurul unei stele pitice cenuşii din Marele Nor al lui Magellan. Te afli la o sută cincizeci de mii de ani-lumină de casă.

— Ba nu, am spus, cu glas ce semăna mai mult cu tânguiala demnă de milă a unui copil care refuză ceva.

— Ai avut senzaţia că ai petrecut mult timp în tancul de acceleraţie. Simţurile nu te-au înşelat câtuşi de puţin. Subiectiv, cât timp s-a scurs? N-aş putea spune. Ani şi ani, fără îndoială. Poate un deceniu. Dar timpul obiectiv – cel care s-a scurs acasă – aici e mai simplu. Navei *Blue Goose* i-au trebuit o sută cincizeci de ani ca să ajungă la noi. Chiar dacă ai porni înapoi imediat, tot vei fi lipsit de acasă trei sute de ani, Thom.

— Katerina, am zis eu, rostind numele ei ca pe o invocaţie.

— Katerina a murit, mi-a spus Greta. A murit de mai bine de un secol.

Cum poţi accepta o asemenea idee? Părerea generală este că nu te poţi obişnui cu un astfel de gând. Nu oricine este în stare. Greta mi-a zis că asistase la toate reacţiile posibile în cazuri asemănătoare, şi că învăţase un singur lucru, acela că era aproape imposibil de anticipat cum va primi vestea o anumită persoană. Văzuse oameni acceptând dezvăluirea adevărului cu o simplă ridicare abătută din umeri, ca şi cum aceea ar fi fost doar ultima dintre nenumăratele surprize amare rezervate de viaţă, cu nimic mai rea decât boala ori suferinţa provocată de pierderea cuiva, ori de câte alte eşecuri personale. Pe alţii îi văzuse plecând şi apoi aflase că jumătate de oră mai târziu se sinuciseseră.

Însă majoritatea, mi-a spus ea, reuşesc, într-un fel sau altul, să se obişnuiască cu adevărul, indiferent cât de imperfect şi chinuitor ar fi acest proces.

— Crede-mă, Thom, a continuat ea. Acum te cunosc. Ştiu că ai tăria psihică de a trece prin această situaţie. Sunt convinsă că poţi învăţa să accepţi ideea.

— De ce nu mi-ai spus imediat ce am ieşit din tanc?

— Pentru că nu ştiam dacă puteai suporta adevărul.

— Ai aşteptat până ai aflat că am o soţie.

— Nu, a spus Greta. Am aşteptat până când am făcut dragoste. Pentru că atunci mi-am dat seama că soţia ta nu putea avea o însemnătate atât de mare pentru tine.

— Du-te dracului.

— Să mă duc? Bine, dar mergem împreună până acolo.

Am simţit dorinţa să mă revolt împotriva ei. Dar ce mă înfuria nu era insinuarea ei, ci adevărul rostit cu răceală, fără niciun menajament. Avea dreptate, şi ştiam asta. Doar că nu voiam să-l accept, tot astfel cum nu voiam nici să mă obişnuiesc cu realitatea. Am aşteptat până ce furia s-a stins.

— Spui că nu suntem primii, da? am întrebat-o.

— Nu. Noi am sosit primii aici, aşa cred – mă refer la nava cu care călătoream. Din fericire, era bine echipată. După eroarea de itinerar, am avut suficiente provizii ca să înfiinţăm o staţie independentă pe primul asteroid întâlnit. Ştiam că nu există cale de întoarcere, dar măcar ne puteam organiza viaţa aici.

— Iar după aceea?

— Am avut cât să supravieţuim, asta în primii ani. Apoi a apărut încă o navă prin fereastră. Avariată, în derivă, cam în aceeaşi situaţie ca şi *Blue Goose.* Am recuperat-o, am trezit echipajul şi le-am dat vestea.

— Şi cum au reacţionat acei oameni?

— Aşa cum era de aşteptat, a spus Greta şi a zâmbit amar. Doi dintre membrii echipajului şi-au pierdut minţile. O femeie s-a sinucis. Cu toate acestea, şase dintre ei se află aici. Îţi spun cinstit că sosirea altor nave ne-a fost de folos. Nu doar pentru că astfel ne alegeam cu provizii folositoare, ci şi pentru că ne-a ajutat să ne oferim sprijinul. Ne-a făcut să uităm sentimentul de milă faţă de noi înşine. Ne-a făcut să înţelegem cât de departe ajunseserăm şi de cât de mult ajutor aveau nevoie aceşti nou-sosiţi ca să parcurgă acelaşi drum. Aceea nu a fost ultima navă. De atunci încoace am mai trecut prin aceeaşi situaţie cu alte opt ori nouă nave. Greta m-a privit, ţinându-şi capul sprijinit în palmă. Acum ai la ce te gândi, Thom.

— Chiar aşa?

Ea a făcut un gest din cap.

— Ţi-e greu, ştiu asta. Şi câtva timp senzaţia va persista. Dar ţi-ar prinde bine dacă ai avea pe cineva căruia să-i porţi de grijă. Asta ar uşura tranziţia.

— La cine te referi?

— La unul dintre membrii echipajului tău, a spus Greta. Ai putea încerca să-l trezeşti pe unul dintre ei.

Greta se află lângă mine când o scot pe Suzy din tancul de propulsie.

— De ce tocmai pe ea? se miră Greta.

— Pentru că pe ea o vreau scoasă prima, îi răspund, întrebându-mă dacă nu cumva Greta e geloasă. N-o pot învinui: Suzy e frumoasă, dar şi inteligentă. La Ashanti Industrial nu există un analist de sintaxă mai bun decât ea.

— Ce s-a întâmplat? întreabă Suzy, după ce se dezmeticeşte. Am reuşit întoarcerea?

O rog să-mi povestească ultimul lucru pe care şi-l aminteşte.

— Vama, zice ea. Jigodiile acelea de pe Arkangel.

— Şi după aceea? Altceva? Runele? Îţi aminteşti să le fi aruncat?

— Nu, zice ea, apoi detectează ceva în glasul meu. Faptul că

poate nu-i spun adevărul ori că-i ofer doar atât cât are nevoie. Thom, te mai întreb o dată. Am reuşit să ne întoarcem?

O clipă mai târziu, o aşezăm pe Suzy înapoi în tanc. N-am reuşit de prima dată. Poate data viitoare.

Însă cu Suzy nu am reuşit. Se dovedea de fiecare dată mai inteligentă şi mai ageră la minte decât mine. Imediat ce o scoteam din tanc, îşi dădea seama că ajunseserăm mult mai departe decât sectorul Schedar. Îşi dădea mereu seama de minciunile şi scuzele mele.

— În cazul meu, s-a întâmplat altfel, i-am spus Gretei câteva zile mai târziu, în timp ce stăteam întinşi în pat, iar Suzy se afla în tanc. Dar imediat ce te-am văzut acolo, am uitat de orice altceva.

Greta a dat din cap. Despletit şi dezordonat după somn, părul i-a căzut peste faţă ca o draperie. O şuviţă i-a rămas între buze.

— Ţi-a fost de folos să vezi o faţă cunoscută şi prietenoasă?

— M-a făcut să uit de orice alte probleme, asta e sigur.

— Până la urmă, o să te adaptezi, a spus ea. În orice caz, din punctul de vedere al lui Suzy, nu reprezinţi o faţă cunoscută şi prietenoasă?

— Probabil, am răspuns. Dar se aştepta să-mi vadă faţa, în vreme ce tu reprezentai ultima persoană din lume pe care anticipa să o vadă stând acolo.

Greta şi-a lipit dosul palmei de obrazul meu. Pielea ei netedă a alunecat peste barba mea ce trebuia rasă.

— Dar îţi este din ce în ce mai uşor, nu?

— Nu ştiu, am zis.

— Thom, eşti un bărbat puternic. Eram convinsă că vei trece hopul.

— Încă nu l-am trecut definitiv, am spus.

Mă simţeam de parcă aş fi mers pe sârmă pe deasupra cascadei Niagara. Era un miracol că reuşisem să rezist până în acel moment. Dar asta nu însemna că reuşisem să depăşesc punctul de cotitură.

Cu toate acestea, Greta avea dreptate. Existau speranţe. Nu simţisem o durere copleşitoare la gândul morţii Katerinei, sau a absenţei ei forţate, sau indiferent cum se putea exprima situaţia în cuvinte. Senzaţia fusese de regret amestecat cu o dulce amărăciune, aşa cum se întâmplă când te gândeşti la cineva de care te-ai despărţit, ori la un animal de casă pe care l-ai pierdut

de mult. Nu simţeam nicio animozitate faţă de Katerina, şi-mi părea rău că nu o voi revedea. Dar regretam şi faptul că nu voi mai vedea multe alte lucruri. Poate că starea aceea avea să se agraveze în zilele ce vor urma. Poate că doar amânam o cădere nervoasă.

Dar nu credeam asta.

Între timp, am încercat mereu să găsesc o modalitate de a rezolva situaţia lui Suzy. Devenise o enigmă pe care n-o puteam lăsa nedescifrată. O puteam trezi pur şi simplu, lăsând-o să accepte vestea, indiferent cum, dar o asemenea procedură mi se părea crudă şi nesatisfăcătoare. Greta mă făcuse să înţeleg totul treptat, lăsându-mi timp la dispoziţie ca să mă obişnuiesc cu noul mediu şi să fac paşii necesari în procesul de uitare a Katerinei. Când, în sfârşit, îmi dăduse vestea, chiar dacă aceasta fusese şocantă, eu nu mă lăsasem strivit. Fusesem deja pregătit să înţeleg, iar surpriza îşi pierduse din acuitate. Iar relaţia intimă cu Greta mă ajutase în mod evident. Lui Suzy nu-i puteam oferi aceeaşi consolare, dar eram convins că exista o modalitate de a o aduce la o stare similară de acceptare.

Am trezit-o de mai multe ori, încercând de fiecare dată o altă abordare. Greta a spus că exista un interval de câteva minute până când evenimentele pe care le trăia începeau să fie transferate în memoria pe termen lung. Dacă o făceam să adoarmă la loc, blocul de informaţii din memoria pe termen scurt se ştergea înainte de a traversa hipocampul, ca să ajungă în memoria pe termen lung. În acel interval, o puteam trezi de ori de câte ori am fi dorit, încercând nenumărate permutări ale scenariului readucerii la viaţă. Cel puţin aşa m-a asigurat Greta.

— Nu putem face asta la nesfârşit, am zis eu.

— De ce nu?

— Pentru că, până la urmă, îşi va aminti *ceva!*

Greta a făcut un gest din umeri.

— Probabil. Dar mă îndoiesc că va da vreo importanţă acelor amintiri. N-ai avut niciodată senzaţia vagă de *deja vu* când ai ieşit din tancul de acceleraţie?

— Câteodată, am recunoscut.

— Atunci nu-ţi mai face probleme din pricina asta. Nu va păţi nimic. Te asigur.

— Poate că, la urma urmei, ar trebui să o ţinem trează.

— Ar fi o cruzime din partea noastră.

— Dar e la fel de crud să o trezim pentru ca apoi să o adormim din nou, ca pe o păpuşă.

Când mi-a răspuns, am surprins o nuanţă ciudată.

— Nu te da bătut, Thom. Sunt sigură că te apropii de găsirea unei soluţii. Faptul că te concentrezi asupra lui Suzy te ajută. Mi-am dat seama de la început că aşa se va întâmpla.

Am dat să spun ceva, dar Greta mi-a apăsat un deget pe buze.

Greta a avut dreptate în privinţa lui Suzy. Provocarea m-a ajutat, făcându-mă să-mi uit propria stare precară. Mi-am adus aminte ce spusese Greta în legătură cu felul în care procedase cu echipajele altor nave în aceeaşi situaţie, înainte de sosirea lui *Blue Goose.* Era limpede că deprinsese multe stratageme psihologice: gambituri şi scurtături pentru a ajuta tranziţia la starea de confort psihic. Am simţit un soi de resentiment pentru faptul că mă lăsasem manipulat atât de eficient. În acelaşi timp însă nu puteam nega faptul că grija manifestată faţă de altă fiinţă umană mă ajutase să mă adaptez. Când, la câteva zile după aceea, m-am îndepărtat de problema imediată pe care o constituia Suzy, mi-am dat seama că ceva nu se potrivea. Nu mă simţeam departe de casă. În mod ciudat, mă simţeam privilegiat. Ajunsesem mai departe decât aproape oricare alt om. Rămăsesem în viaţă, iar în jurul meu se găseau oameni care să-mi ofere iubire şi prietenie şi o reţea de legături umane. Nu era vorba doar de Greta, ci şi de alţi nefericiţi care ajunseseră întâmplător la staţie.

În orice caz, când sosisem păreau să fie mai mulţi. Coridoarele – la început puţin populate – erau tot mai animate, iar când am luat masa sub dom – sub Calea Lactee – nu fuseserăm singurii meseni. Le examinasem feţele iluminate de lămpile de pe mese, încurajat de relativa lor familiaritate, întrebându-mă ce fel de istorii aveau de povestit, de unde veniseră, pe cine lăsaseră acasă, cum se adaptaseră la viaţa de acolo. Eram convins că voi avea vreme să-i cunosc pe toţi. Iar acel loc nu va mai fi plicticos, pentru că, în orice moment – aşa cum îmi dăduse de înţeles Greta – ne puteam aştepta oricând la sosirea altei nave prin fereastra de acces. O tragedie pentru membrii echipajului, dar noi provocări pentru noi, cei care ne aflam deja acolo, chipuri noi, veşti proaspete de acasă.

Una peste alta, perspectivele nu erau chiar atât de rele.

Apoi am descoperit o ciudăţenie.

Cel care mi-a revelat-o a fost bărbatul care îndepărta peştii bolnavi din bazinul aflat în holul hotelului. Nu doar familiaritatea procesului, ci omul în sine mi-a deschis mintea.

Îl mai văzusem înainte. Lângă un alt bazin plin cu crapi aurii. La un alt hotel.

Apoi mi-am amintit de dinţii stricaţi ai lui Kolding, şi m-am gândit că dinţii îmi aduceau aminte de un alt om pe care îl cunoscusem cu multă vreme în urmă. Doar că nu era deloc un alt bărbat. Sub alt nume, un context diferit, însă totul se repeta aidoma. Iar când i-am privit mai atent pe ceilalţi meseni, adică m-am uitat la ei cu luare aminte, am constatat că nu era niciunul pe care să nu-l mai fi văzut până atunci. Niciunul dintre chipuri nu mi s-a părut a fi total necunoscut.

Ceea ce m-a dus cu gândul la Greta.

La un pahar de vin sub Calea Lactee, i-am spus:

— Nimic de aici nu este real, nu-i aşa? M-a privit cu o tristeţe de necuprins şi a clătinat din cap.

— Şi Suzy? am întrebat-o.

— E moartă. Ray, la fel. Au murit în tancurile de acceleraţie.

— Cum asta? De ce ei, şi eu nu?

— Nişte particule de vopsea au blocat filtrele de admisie. Pe distanţe scurte, asta nu ar fi contat prea mult, dar a fost suficient ca să îi ucidă în cursul călătoriei până aici.

Cred că în străfundul minţii bănuisem asta de la început. Am primit vestea mai curând ca pe un şoc şi nu ca pe o dezamăgire brutală.

— Dar Suzy părea atât de reală, am spus. Până şi felul în care îşi exprima îndoielile despre timpul petrecut în tanc… până şi felul în care-şi amintea încercările anterioare de a o trezi.

Manechinul de sticlă s-a apropiat de masa noastră. Greta i-a făcut semn să se îndepărteze.

— Am făcut-o să pară convingătoare, adică modul în care ar fi reacţionat.

— Ai făcut-o?

— Thom, nu eşti complet treaz. Ţi se transmit informaţii. Toată staţia aceasta este simulată.

Mi-am sorbit vinul. Mă aşteptam să fi căpătat brusc un gust diluat şi sintetic, însă l-am perceput ca fiind foarte plăcut şi bine definit.

— Înseamnă că sunt mort şi eu?

— Nu. Eşti viu. Dar încă în tancul de acceleraţie. Însă nu te-am adus la starea de conştiinţă deplină.

— Bine. De data asta vreau să mi se spună adevărul. Sunt în stare să-l suport. Cât din ceea ce mi s-a oferit e real? Staţia există? Ne aflăm chiar atât de departe cum ai zis?

— Da, mi-a răspuns ea. Staţia există, aşa cum am spus. Doar că arată... altfel. Şi se află în Marele Nor al lui Magellan, şi se roteşte în jurul unei pitice brune.

— Îmi arăţi staţia aşa cum este?

— Aş putea s-o fac, dar cred că încă nu eşti pregătit pentru asta. Cred că ţi-ar fi greu să accepţi adevărul.

Mi-a fost imposibil să nu pufnesc în râs.

— Chiar după ce m-am obişnuit deja cu ideea?

— Thom, abia ai parcurs jumătate din călătorie.

— Dar tu ai parcurs-o pe toată.

— Da, Thom. Dar pentru mine a fost altfel, a spus Greta zâmbind. Pentru mine, *totul* a fost altfel.

Apoi, ea a făcut ca spectacolul de lumini să se modifice din nou. Niciunul dintre ceilalţi meseni nu a lăsat impresia că ne ia în seamă în timp ce noi am început să ne îndreptăm spre Calea Lactee, prăbuşindu-ne către spirală, trecând prin bancuri de stele exterioare şi nori de gaze. Peisajul familiar al Sferei Spaţiale Locale a devenit mare şi dominator.

Imaginea a îngheţat, Sfera fiind una dintre numeroasele structuri încremenite.

Ea s-a umplut din nou de mâzgăliturile de un roşu violent ale reţelei de ferestre. Acum însă reţeaua nu mai era unică. Ea rămăsese doar un ghem de fire roşii între multe altele, despărţite de zeci de mii de ani-lumină. Niciuna dintre mâzgălituri nu o atingea pe alta, deocamdată – în modul în care erau modelate, în modul în care aproape că se îmbinau una cu alta – era posibil să-ţi imaginezi că ele fuseseră cândva conectate. Arătau ca formele continentelor pe o lume în care se înregistrează o derivă tectonică.

— Cândva cuprindea toată galaxia, a spus Greta. Apoi s-a petrecut ceva. O catastrofă, pe care încă nu o înţeleg. O sfărâmare, o rupere în domenii mult mai mici. De obicei, de câteva sute de ani-lumină în diametru.

— Şi cine a făcut asta?

— Nu ştiu. Nimeni nu are habar. Probabil că cei care au făcut-o nu mai există. Poate de aceea s-a destrămat, din cauza ignorării.

— Dar noi am descoperit-o, am zis eu. Partea situată lângă noi a mai funcţionat.

— Toate elementele, chiar deconectate, sunt încă în funcţiune, a spus Greta. Nu se poate trece de la un domeniu la altul, dar în rest ferestrele funcţionează aşa cum au fost proiectate. Cu excepţia cazului în care se produce întâmplător o eroare de dirijare, desigur.

— De acord, am zis. Dacă nu se poate trece de la un domeniu la altul, cum de a putut *Blue Goose* să ajungă atât de departe? Doar am mers mai departe de câţiva ani-lumină.

— Ai dreptate. Dar în acest caz, s-ar putea ca o conexiune la mare distanţă să fi fost concepută altfel decât celelalte. Se pare că legăturile către Norii lui Magellan au fost mai rezistente. Când domeniile s-au rupt unul de altul, conexiunile care mergeau dincolo de limitele galaxiei au rămas intacte.

— Situaţie în care *se poate* trece de pe un domeniu pe altul, am spus eu. Dar mai întâi trebuie să parcurgi tot drumul până aici.

— Din nefericire, ajunşi în acest punct, nu se găsesc mulţi care să vrea să continue călătoria. Thom, nimeni nu vine până aici din proprie voinţă.

— Eu tot nu înţeleg. Ce importanţă are pentru mine că există şi alte domenii? Regiunile acelea ale galaxiei sunt situate la mii de ani-lumină de Pământ şi fără ferestre nu am avea cum să ajungem la ele. Ele nu contează. Nu există nimeni care să le folosească.

Zâmbetul Gretei a fost cochet, semn că ştia explicaţia.

— Ce te face să fii atât de sigur?

— Pentru că dacă ar exista, n-ar apărea atunci nave străine prin fereastra de aici? Mi-ai zis că *Blue Goose* nu a fost prima care a trecut. Însă domeniul nostru – cel din Sfera Locală – este depăşit numeric în proporţie de o mie la unu de toate celelalte. Dacă ar exista culturi străine acolo, fiecare dintre ele nimerind pe propriul lor domeniu local, de ce n-a venit niciuna prin fereastră, aşa cum s-a întâmplat cu noi? Am remarcat acelaşi zâmbet. Dar de data asta m-a făcut să-mi îngheţe sângele în vene.

— Thom, ce te determină să crezi că n-au venit?

Am întins mâna şi am prins-o de degete, aşa cum procedase şi ea.

I-am luat-o fără a folosi forţa, fără răutate, ci cu asigurarea că de astă dată voiam sincer şi serios să îi vorbesc.

Degetele ei s-au strâns în jurul degetelor mele.

— Arată-mi, am zis. Vreau să văd lucrurile exact cum sunt. Nu doar staţia. Cum eşti şi tu.

Pentru că înţelesesem deja. Greta nu mă minţise doar în legătură cu Suzy şi Ray. Mă minţise şi în legătură cu *Blue Goose.* Deoarece nu era ultima navă umană care sosise acolo.

Eram primii.

— Vrei să vezi? m-a întrebat ea.

— Da. Totul.

— N-o să-ţi facă plăcere.

— Lasă-mă pe mine să fac aprecieri.

— Cum vrei, Thom. Dar înţelege, te rog. Eu am mai trecut prin situaţia asta. Am făcut-o de un milion de ori. Mă îngrijesc de toate sufletele pierdute. Şi ştiu cum se întâmplă. Nu vei fi în stare să accepţi realitatea brutală a ceea ce ţi s-a întâmplat. Te vei înspăimânta. Dacă nu-ţi prezint o ficţiune liniştitoare, un final fericit, vei simţi că înnebuneşti.

— De ce-mi spui asta acum?

— Pentru că nu trebuie s-o vezi. Te poţi opri acum, acolo unde te afli, având doar o idee despre adevăr. O sugestie. Nu trebuie, totuşi, să deschizi ochii mari.

— Fă-o, am zis.

Greta a ridicat din umeri. Şi-a mai turnat vin, apoi s-a convins că şi paharul meu era plin.

— Ţi-ai făcut-o cu mâna ta, mi-a zis.

Încă ne ţineam de mână, ca doi amanţi care au multe în comun. Apoi, totul s-a schimbat.

A fost doar o explozie de lumină, o privire scurtă. Ca imaginea pe care o percepi într-o cameră necunoscută atunci când aprinzi lumina doar pentru o clipă. Forme şi contururi, relaţii între obiecte. Eu am văzut peşteri, sinuoase şi legate între ele, şi lucruri care se deplasau prin acele caverne, agitându-se cu hărnicia dementă a cârtiţelor sau termitelor. Lucrurile rareori semănau între ele, chiar şi în cel mai superficial înţeles. Unele înaintau prin unduirile propulsoare ale numeroaselor picioare

înzestrate cu gheare. Altele şerpuiau, ca nişte plăci netede ale carapacelor care se frecau de roca sticloasă a tunelurilor.

Lucrurile se mişcau între cavernele în care se aflau carcase de nave, care arătau mult prea straniu pentru a putea fi descrise.

Iar undeva departe, undeva aproape de inima rocii, într-o încăpere matriarhală ocupată doar de el, ceva transmitea, prin vibraţii şi bătăi, mesaje către companionii şi slujitorii săi, cu membrele anterioare articulate rigid, ca nişte coarne de cerb, lovind în timpanele întinse, alcătuite din piele cu vinişoare fine, ceva care aşteptase acolo o eternitate, ceva ce nu voia altceva decât să poarte de grijă sufletelor celor pierduţi.

Katerina e lângă Suzy, atunci când sunt scos din tancul de acceleraţie.

E neplăcut – cred că e una dintre cele mai chinuitoare reveniri la conştiinţă prin care am trecut vreodată. Mă simt de parcă fiecare venă mi-a fost umplută cu pulbere de sticlă. Vreme de un moment, unul ce ţine mult, până şi ideea de a respira mi se pare infinit de dificilă, prea apăsătoare, prea dureroasă ca să o înfrunt.

Dar totul trece, aşa cum se întâmplă mereu.

După o vreme, nu numai că pot respira, dar reuşesc să mă mişc şi să vorbesc.

— Unde…

— Uşurel, căpitane, îmi spune Suzy. Se apleacă peste marginea tancului şi începe să mă deconecteze.

Mi-e imposibil să-mi reprim un surâs. Suzy e inteligentă – la Ashanti Industrial nu există un creator de sintaxă mai bun decât ea – dar e şi frumoasă. Mă simt de parcă aş fi îngrijit de un înger.

Mă întreb dacă nu cumva asta ar face-o geloasă pe Katerina.

— Unde suntem? încerc din nou să aflu. Am impresia că am stat în tanc o eternitate. S-a întâmplat ceva neprevăzut?

— O eroare minoră de dirijare, îmi răspunde Suzy. Ne-am ales cu nişte daune şi ei au decis să mă trezească pe mine mai întâi. Bine c-am rămas întregi.

Erori de dirijare. Auzi mereu despre aşa ceva, dar speri ca ele să nu ţi se întâmple chiar ţie.

— Şi cât am întârziat?

— Patruzeci de zile. Îmi pare rău, Thom. S-a dus prima

noastră de călătorie.

Iritat, lovesc cu pumnul în marginea tancului de acceleraţie. Însă Katerina se apropie de mine şi-şi pune o mână mângâietoare pe umărul meu.

— Lasă, spune ea. Bine c-ai ajuns teafăr acasă. Asta e tot ce contează.

Mă uit la ea şi, pentru o clipă, îmi aduc aminte de altcineva, cineva la care nu m-am mai gândit de ani întregi. Şi când sunt pe cale să-mi amintesc numele ei, acea clipă dispare în neant.

Dau din cap şi zic:

— Sunt teafăr acasă.

Vasili Raikov
Întâlnire în timp

Traducere de Victor Kernbach şi M. Magiari

— Lars, unde eşti? Nu mă pot smulge de aici.

Stoian Mavrikov tăia o liană cât mâna de groasă.

— Un moment! Nu pot lăsa să-mi scape o secvenţă atât de dramatică: inginerul Mavrikov în luptă cu natura virgină din Birmania de sud.

Undeva, pe aproape, se auzi zumzetul aparatului de filmat, şi peste puţin apăru din desiş un bărbat îndesat, tuns scurt. Se opri la o distanţă care să-l ferească de primejdia cuţitului paranga, mânuit de inginer, şi continuă să contemple vesel încăierarea acestuia cu vegetaţia.

— Fii atent! Ai să-ţi tai capul cu cuţitul ăla!

— Tot nu valorează prea mult, dacă am fost în stare să consimt aşa de uşor să plec cu blestemata voastră expediţie. Of, în sfârşit! Mavrikov izbuti să scape dintre liane. Faţa lătăreaţă i se scălda în sudoare. Şi acum hai să mergem spre tabără, doctore! Mai încolo e un desiş şi mai de nepătruns.

Porniră amândoi către malul râului. În dosul tufişurilor se auzi ţăcănitul sugrumat al unui motor.

— Auzi! Ştuţki şi-a reparat primusul. În curând o să ne continuăm drumul.

— De unde a mai răsărit şi hidrologul ăsta nebun? bombăni Mavrikov. Era cât pe-aci să ne înece. Cine spunea că polonezii au fire blajină?

— Nu te supăra! Băile reci au un efect minunat asupra temperamentului tău, spuse într-o doară Lars şi începu să râdă singur de gluma lui.

Pe o fâşie îngustă din mal erau împrăştiate bidoane de ulei de maşină, canistre de benzină şi o garnitură întreagă de scule. Pe lângă motorul-bărcii lungi şi înguste se tot învârtea un bărbat voinic cu pielea albă, numai în chiloţi. Mâinile, faţa şi ceafa lui căpătaseră o roşeaţă de morcov şi se asortau perfect cu bogaţii săi cârlionţi de păr roşcovan.

— Numai în ochi n-are ulei! râse inginerul. Hei, Roman, ai să izbuteşti să pui la punct arca asta a lui Noe?

— Nu te teme: pentru potopul următor o să fie complet gata,

răspunse polonezul şi râse arătându-şi toţi dinţii.
Curând după asta toţi trei porneau iarăşi la drum. Ideea de a pluti pe afluent în amonte fusese a doctorului Karin. Arheologul aflase de la localnici despre nişte mlaştini din mijlocul junglelor impenetrabile şi despre ciudaţii lor locuitori, pe care nimeni nu-i văzuse vreodată.
Târziu după-amiază, pătrunseră într-un cot larg. Zidurile compacte alcătuite din arbori şi tufişuri se dădură la o parte, speriate, şi în faţa ochilor străluci lumina.
— Iată şi bălţile tale, doctore! spuse solemn Ştuţki.
— Ştiam eu că există cu adevărat. Presimţirile nu m-au înşelat niciodată. Vocea de obicei stăpânită a lui Karin tremura acum. Dă-i drumul înainte cu toată viteza, Roman!
— Luaţi-o mai uşor voi doi, interveni rece Mavrikov. Nu cumva vreţi să înnoptăm în luntre? Ia-o spre mal, Ştuţki!
Polonezul se supuse, îndreptând barca spre un pâlc de copaci groşi, care împrejmuiau cu îmbrăţişarea lor verde o fâşie subţire de nisip. Peste puţin opri motorul şi, ca să învingă inerţia, dirijă barca pieziş către mal. Chiar în clipa aceea însă barca se izbi de ceva şi cei din ea fură azvârliţi înainte.
— Iar un naufragiu? întrebă Mavrikov.
Fără să răspundă, Ştuţki sări peste bord. Apa îi ajunse până la coapse. Se duse liniştit la prova şi după câteva clipe se auzi glasul lui iritat:
— Lars, vino fuga! Aici e ceva pentru tine. Arheologul veni fără să mai şovăie. Prova se înţepenise într-un obiect cilindric, de pe care Ştuţki răcâia noroiul cu mâna. Ieşi la iveală vârful unei coloane de granit, pe care se vedea desluşit un ornament complicat.
— O minunată descoperire din zona culturii Şan, stabili repede Karin. Ia te uită! Dar ce caută aici? Hai iute la mal să notăm descoperirea!
După o jumătate de oră tabăra era instalată. Călătorii aruncară pe foc ramuri verzi al căror fum înţepător alunga ţânţarii. Mirosea a cafea şi pâine prăjită, aţâţând pofta de mâncare. Pe de lături atârnau hamacurile pregătite pentru dormit.
Puţin mai târziu, tustrei se culcară lângă foc şi începură să fumeze. Vocile junglei nu-i tulburau, erau obişnuiţi cu ele de mult. Din timp în timp, ţipătul speriat al vreunei maimuţe sau

mugetul chemător al vreunui cerb întrerupea conversaţia lor plăcută şi atunci ei trăgeau cu urechea. Apoi îşi continuau iarăşi taifasul liniştit.

Dintr-odată un strigăt omenesc disperat îi obligă să pună mâna pe arme. Urmă imediat un răcnet fioros de tigru. Ştuţki aprinse lanterna şi un snop de lumină îşi tăie drum prin desiş. Toţi trei dădură fuga într-acolo. Le ajunse la ureche trosnetul clar al crengilor, răcnetul fiarei înfuriate şi glasul neputincios al omului. După câteva minute, pata de lumină descoperi un tigru enorm care-şi ţinea laba peste un corp cafeniu imobil. Tulburat de ivirea unor noi duşmani, tigrul nu-şi mai luă ochii strălucitori de la ei. Karin trase o lungă rafală din pistolul său şi tâlharul pădurilor se prăbuşi fără să crâcnească, alături de victima sa.

Omul zăcea mai mult leşinat de spaimă, decât de adâncile zgârieturi de la umărul stâng. Mavrikov îl ridică cu băgare de seamă, iar Karin îi strânse cu grijă armele. În mâinile inginerului, băştinaşul părea un copil, atât era de gingaş şi mărunţel.

Încă în timp ce-l bandajau, observară că era îngrozitor de degenerat. Mâinile şi picioarele lui scurte şi subţiri erau parcă ale altui trup. Aproape că nici n-avea gât, iar capul îi era îndesat între umerii descărnaţi. Avea bărbia mică şi cam răsfrântă în sus, ceea ce dădea chipului său un profil de pasăre.

— Ce frumuseţe de bărbat! glumi sumbru Ştuţki. De ce boală o fi suferit bietul om?

— Degenerare în urma unei eredităţi împovărate. E foarte frecventă la triburile izolate, răspunse Karin.

Rănitul îngăimă ceva şi dădu din mâini.

— Să-i dăm puţină morfină, ce ziceţi? propuse inginerul. Să doarmă liniştit în noaptea asta, iar mâine vedem noi ce facem cu el.

Ştuţki începu să scotocească în farmacia de campanie. O clipă după aceea se apropie ţinând în mână o seringă pregătită.

Karin aruncă pe foc câteva lemne şi crengi verzi şi puse la îndemână pistolul şi lanterna. Cu câtă nerăbdare aşteptase el clipa asta, să poată examina în linişte lucrurile rănitului. Brâul nu-i făcu nicio impresie: era o cingătoare groasă dintr-un curmei de palmier. Atârnau de el o tolbă de lemn grosolană şi o pungă cu iască şi amnar.

— Ia te uită, e vânător de tigri! spuse Karin, ironizând fără răutate. Cunoştea obiceiul vânătorilor din junglă de a da foc

mustăţilor tigrului ucis, ca să nu fie urmăriţi de spiritul animalului. Cu aceeaşi curiozitate rece examină şi pumnalul cu mâner primitiv, dar cu tăişul lucrat cu mult meşteşug. Când însă luă în mână arbaleta grea, ochii îi luciră; era un exemplar din epoca măreţei înfloriri a Şanului, un arc puternic, încheiat din câteva fibre de bambus, cu un complicat mecanism de eliberare a săgeţii făcut dintr-o carapace de broască ţestoasă bine şlefuită; săgeţile scurte, dar masive, aveau vârfuri şi forme diferite.

O arbaletă! Cum de se află aşa ceva la o fiinţă atât de primitivă? Rănitul nu semăna prin nimic altceva cu triburile băştinaşe, ale căror vânători folosesc chiar şi în zilele noastre arbaleta în junglele Birmaniei. Totuşi ideea unei legături între el şi ceilalţi era exclusă. Mlaştinile se găseau la sute de kilometri de aşezarea cea mai apropiată, până la care se întindeau şi mari păduri nestrăbătute…

Dar coloana?… Era fără îndoială o operă din epoca Şan. Cum a ajuns aici? Băştinaşul acesta la care se uita acum era cu totul diferit de tipul antropologic Şan, dispărut de mult. Atunci?…

Neputând să dea răspunsuri satisfăcătoare la aceste întrebări, Karin se retrase lângă foc şi încercă să se ocupe de altceva. Nu-şi găsi însă liniştea. Cât timp stătu apoi de pază, mereu alte gânduri se perindară îngrămădindu-se în mintea lui, unul mai bizar decât altul, şi omul se strădui zadarnic să întocmească din toate o construcţie logică.

Lars Karin se trezi deodată cu sentimentul chinuitor că cineva îl pândeşte. Doi ochi negri, arzători, îl observau cu atenţie de la pământ, însă întâlnindu-i privirea, se închiseră imediat. „Vicleanul! se gândi arheologul şi sări din hamac. Cu siguranţă că se pregătea să fugă!” Se întinse zgomotos, apoi se duse spre focul stins. Ştuţki, care făcuse de gardă cel din urmă, se spăla.

— Prietenul nostru era gata s-o ia la fugă! îi strigă Karin şi se aplecă deasupra rănitului. Îl apucă cu băgare de seamă de umărul sănătos şi-l scutură, însă rănitul nu reacţionă în niciun fel. Numai faţa i se crispă de durere.

Polonezul îi observa zâmbind.

— Să ştii că te ia drept tigru! mormăi el şi-şi aruncă apă pe obraz.

— Hei, suntem prieteni, auzi ori ba? îi spuse Karin într-un dialect oarecare. Băştinaşul se prefăcu mai departe ca doarme.

Arheologul însă nici nu se gândea să renunţe. Încercă toate dialectele pe care le ştia, până când indigenul deschise deodată ochii, uimit că i se vorbeşte în limba lui.

— Noi îţi suntem prieteni, repetă Karin. Unde-i tribul tău? O să te ducem acolo. Auzi, unde-i satul tău?

— Acolo unde răsare soarele! răspunse rănitul şi începu să plângă ca un copil. Sunt bolnav, zise el. Foarte bolnav.

Arăta într-adevăr foarte prost. O febră chinuitoare îi cutremura corpul debil. Cei trei îşi luară gustarea pe fugă, îi dădură şi rănitului să mănânce, hotărând să plece numaidecât spre sat. Dintr-un hamac făcură o brancardă şi în curând micul grup se înfundă în junglă. Ca să poată înainta mai repede, nu-şi luaseră decât armele, staţia de radio portativă şi hrană pentru o zi-două. Toate celelalte bagaje le încărcaseră în barca pe care o ancoraseră la vreo zece metri de mal. Bineînţeles că şi de astă dată pe umărul arheologului se legăna aparatul de filmat.

După două ore de mers, pădurea începu la un moment dat să se rărească. În faţa drumeţilor se dezvălui o privelişte la care se aşteptau cel mai puţin. La poalele unui munte scund şi circular se întindea un oraş mare din piatră albă. Casele formau câteva cercuri aproape regulate în jurul unei movile mici, în centrul căreia se ridica un templu înalt. Cupola lui, asemenea unui ştiubei, foarte ascuţită la vârf, se înălţa spre cerul albastru ca un minaret ciudat. Patru coloşi pântecoşi, cu capete sferice şi cu câte trei ochi rotunzi şi umflaţi, situaţi în faţă şi de ambele părţi ale capului, susţineau acoperişul templului pe umerii lor puternici. În jurul lor se vedeau numai copii. Îndată ce se apropiară de cele dintâi case, oraşul se însufleţi ca prin farmec. Călătorii se pomeniră înconjuraţi de un grup de bărbaţi furioşi, înarmaţi cu arbalete. Karin se grăbi să le strige că sunt prieteni. Aceştia îşi lăsară mâinile în jos, dar nu se liniştiră decât după ce-şi văzură tovarăşul în brancardă.

Toată ziua cei trei şi-o petrecură în oraşul de piatră care zăcea în paragină, murdărie şi ruină. Tribul părea că trăieşte aici nu ca proprietar, ci ca un chiriaş neglijent. Casele, cândva frumoase şi de o arhitectură interesantă, se prefăcuseră în nişte jalnice dărăpănături. Numai templul rezistase vremii, îngrijit mereu de mâini iubitoare.

O singură privire aruncată asupra băştinaşilor fu de ajuns ca tustrei călătorii să descopere pricinile acestei stări: toţi purtau

stigmatul unei degenerescenţe îngrozitoare. Mişcările lor obosite şi leneşe explicau totul în chip elocvent. Degeneraţii şi schilozii acestui trib ciudat erau atât de mulţi, încât cu siguranţă că minoritatea băştinaşilor mai viabili abia izbuteau să-i hrănească pe ceilalţi cu tot belşugul de fructe al junglei. Cei trei călători nimeriseră într-o lume neverosimilă, osândită la o înceată, dar crudă dispariţie. Lars Karin n-a stat o clipă locului în tot cursul zilei. A filmat casele mai puţin surpate, exteriorul templului, dar şi pe toţi copiii şi adulţii, pe care i-a putut atrage ca figuranţi. În templu însă n-a putut să pătrundă. Ori de câte ori se apropia de uşa lui masivă, preoţii începeau să bombăne dezaprobator. Neavând deocamdată altă soluţie, Karin se hotărî să aştepte un prilej mai bun.

Spre seară, arheologul era atât de obosit, încât dori să se culce imediat în casa rânduită pentru dânşii şi situată chiar în piaţă. Dar nici acest lucru nu-l putu realiza. Curând, în faţa templului, se aprinseră câteva focuri bogate şi tot tribul se aşeză în jurul lor. Nu se desfăşurară niciun fel de dansuri înflăcărate, cum s-ar fi aşteptat călătorii. Băştinaşii şedeau cuminţi la locurile lor şi cântau o melopee tristă şi monotonă, ce devenea şi mai apăsătoare din cauza sunetului egal al tobelor.

— Începe probabil vreo serbare religioasă, spuse Karin care-şi uită îndată oboseala. Aduce cu pregătirile pentru un sacrificiu, care desigur va avea loc mâine.

— Mă aşteptam să văd un dans modern, spuse dezamăgit Ştuţki. Lars dragă, nu crezi că totuşi or să danseze niţel?

Arheologul însă nu-l auzi. Îşi scoase carneţelul şi începu să noteze grăbit.

— Cuvintele acestei balade sunt pe cât de interesante, pe atât de enigmatice, începu Karin, după ce băştinaşii s-au retras pe la casele lor. Ele vorbesc despre un timp când tribul era invincibil. Mai departe se povesteşte o lungă călătorie prin junglă, probabil în legătură cu o migraţie a tribului. Din păcate nu se spune în baladă nimic despre cauze. Când erau la mijlocul drumului, s-a lăsat din cer cu tunet puternic „Zeul de fier al mâniei înconjurat de flăcări”. Era supărat pe ei fiindcă îşi părăsiseră oraşul de piatră. Atunci ei au purces spre „apele cele mari”, şi au zidit acolo un oraş nou, mai mare decât cel părăsit. Cam despre asta vorbeşte balada. Au înălţat şi un templu măreţ în cinstea zeului lor. El însă nu i-a iertat şi asupra tribului au

continuat să cadă blestemele lui. Doar sacrificiile ar mai putea să-i micşoreze mânia.

— De ce te miri? spuse Ştuţki. Toţi zeii se înfurie când nu e ceva în regulă în afacerile tribului. Cel puţin aşa interpretează preoţii insuccesele.

— Aşa e, însă în nicio altă baladă locală nu se vorbeşte despre vreun zeu de fier! ripostă Karin încet. Şi tocmai asta mă încurcă.

— Ciudat de nesătui sunt arheologii, zise Mavrikov râzând. Nu-ţi ajunge un oraş întreg al culturii Şan? Ce mai vrei, Lars? Mâine trebuie să pornim, dacă vrem să ajungem la timp la bază.

— Eu rămân aici, spuse hotărât Lars. N-am să las să-mi scape ceremonia. Vreau s-o filmez.

A doua zi, încă înainte de răsăritul soarelui, tot tribul se adună în faţa templului. Toţi erau împodobiţi de sărbătoare. Culorile pestriţe păreau să scoată şi mai mult la iveală corpurile degenerate, făcându-le să arate şi mai jalnic.

Când primele raze de soare scăldară în aur cupola templului, uşa lui masivă începu să se dea încet în lături. Tribul intonă un cântec ritual. Preoţii trecură pragul, urmaţi de mulţimea amintită. Karin şi tovarăşii săi se grăbiră să se alăture cortegiului, izbutind să intre printre cei dintâi. Dar încă de la uşă se opriră pironiţi de surpriză. În fundul templului era aşezat un obiect de metal cenuşiu-mat, aducând de departe a om. Avea picioarele foarte scurte şi un corp rotund cu un cap aproape sferic în care sclipeau, aidoma unor ochi, nişte lentile convexe îndreptate spre cele patru puncte cardinale. Obiectul stătea în cavitatea unui soclu rotund de piatră, cu pereţii interiori netezi şi verticali probabil ca să nu poată coborî. Partea inferioară, masivă, care folosea la punerea în mişcare a robotului – căci nu era altceva decât un minunat robot – semăna mai mult cu un tanc. Pesemne că băştinaşii descoperiseră cine ştie ce asemănare între el şi zeităţile lor, din care cauză îl proclamaseră zeu.

Robotul era desăvârşit nu numai ca înfăţişare, ci şi prin felul cum era construit. Cei trei oameni albi se convinseră de acest lucru încă din primele clipe. La apariţia oamenilor, robotul îşi roti capul şi îndreptându-şi unul dintre „ochi” direct asupra lor, şi-l aprinse, uitându-se indiferent şi fără să clipească. Din măruntaiele sale metalice răsună un mârâit funest. Culoarea începu să i se schimbe cu repeziciune până deveni portocalie, ca şi cum înăuntrul lui s-ar fi aprins un foc straşnic, care se revărsa

în sclipiri sângerii. Când băştinaşii azvârliră spre el animalul de sacrificiu, legat, şi acesta se atinse de carcasa metalică, din corpul robotului izbucni un fulger orbitor, iar animalul căzu mort la pământ. Tocmai atunci privirea lui Mavrikov fu atrasă de lumina roşie a dozimetrului său de buzunar.

— Fuga repede afară! Aici e radiaţie foarte puternică! strigă el.

Băştinaşii se dădură înapoi, când albii îi împinseră spre ieşire. Aduşi la ascultare de strigătele lui Karin, ieşiră şi ceilalţi. Cei din urmă părăsiră templul preoţii, ale căror priviri nu prevesteau nimic bun. În clipa când şi ultimul om se puse la adăpost, vuietul din spatele zidurilor încetă.

— Ce minune a mai fost şi asta? murmură Ştuţki înmărmurit, după ce-şi reveni din surpriză.

— Un robot, zise Mavrikov. Orice copil ar pricepe asta.

— Iată şi zeul de fier al mâniei! comentă Karin. Dar aş vrea să ştiu cum mârâie şi împrăştie foc?

— Foarte simplu, spuse Mavrikov, explicându-le în aşa fel, ca şi cum chiar el construise robotul. Mârâitul şi schimbarea culorii trebuie doar să sperie pe duşmani, iar fulgerul apare când ceva se atinge de el. Cea mai obişnuită descărcare electrică.

Cum stăteau aşa, se apropie de ei conducătorul tribului, înconjurat de sfatul bătrânilor. Acesta începu să-i vorbească ceva lui Karin, pe când ceilalţi zâmbeau cu un aer protector.

— Vrea să ne liniştească, traduse arheologul. Zice că nu trebuie să ne temem de zeul lor. De când lumea i se tot aduc jertfe şi zeul ucide vietăţile totdeauna la fel. Lor însă nu le pricinuieşte niciun rău. De aceea nu se cuvine să ne fie frică şi suntem poftiţi înapoi în templu, împreună cu ei.

— Nici nu mă gândesc! strigă Mavrikov. Spune-le că e primejdios să stea înăuntru, găseşte şi tu o explicaţie.

Karin vorbi îndelung cu şeful de trib. De astă dată bătrânii nu mai zâmbeau, ci ascultau cu atenţie cuvintele omului alb. După aceea se întoarseră tăcuţi spre trib. De acolo se ridicară strigăte de nemulţumire, însă cei trei albi continuară să vorbească între ei, fără să-i ia în seamă pe ceilalţi.

— Bine, dar unde se alimentează cu energie electrică robotul ăsta? întrebă Karin. Orice fel de acumulator ar avea, odată tot are să se consume. Dacă am dat crezare măcar într-o mică măsură şefului lor, a trecut totuşi cam multă vreme de când

„zeul” se află în templu!

— Robotul este prevăzut cu un reactor atomic, spuse Mavrikov cu convingere. Radiaţiile sunt dovadă suficientă. Ce alt motor ar fi putut funcţiona un timp atât de lung, fără să i se fi reînnoit sursele de energie?

— Aud întâia oară despre un robot atomic, spuse încurcat Karin. Rezultă deci…

— Întocmai! îl întrerupse Mavrikov. E un musafir din Cosmos. Atât numai că nu ne putem da seama de când stă îngropat aici.

Ştuţki făcu un gest de dispreţ.

— Ce mai musafir! Musafirii nu stau mereu să pună mâna pe cuţit. De ce nu i-am tras o rafală cu automatul?!

— Ai înnebunit? exclamă indignat inginerul. De atâţia ani se chinuie omenirea să creeze un creier electronic mai bun şi tu vrei să distrugi un mesager din Cosmos. Cine ştie câte lucruri o să avem de învăţat din construcţia lui?!

— Fireşte… Mă şi mir că nu te duci imediat să-l studiezi! ne mai spuse polonezul. O să te întâmpine cu muzică şi foc de artificii.

— Prin urmare iată de ce sunt degeneraţi! zise Karin după o scurtă tăcere. Şi noi ne chinuim de două zile să aflăm cauza.

— Vă puteţi imagina? lua cuvântul Mavrikov. Au târât după ei robotul, care trebuie să fie foarte greu, pe drumul lung din junglă, fără să bănuiască ce sfârşit îngrozitor le pregăteşte. Cei mai îndrăzneţi au pierit îndată ce s-au atins de el. Speriaţi de moartea acestora, ceilalţi au clădit marele soclu despre care se vorbeşte în cântecele lor religioase, şi l-au târât aşa până aici. E posibil chiar atunci să fi cioplit vasul adânc de piatră în care-l vedem, şi să-l fi băgat acolo ca să nu le scape. După cum s-a observat, partea rulantă este excelentă. Tot timpul reactorul atomic al robotului emana raze ale morţii. De fapt, doza de radiaţii nu era mortală, totuşi destul de periculoasă. Zilnic, în timp ce ei îi cântau osanale, el îi scălda în fluxuri de radiaţii nevăzute. Puţin după asta au început să se nască degeneraţi, iar tribul trecea dintr-o generaţie în alta, până când a căpătat înfăţişarea de azi…

— În fine, au ajuns aici şi în scurtă vreme au clădit şi oraşul de piatră, urmă Karin cu glas firesc ca şi cum şi unul şi celălalt ar fi istorisit o întâmplare binecunoscută. Meşterii vechi mai erau în viaţă, şi astfel aşezarea lor capătă strălucirea cu care se

mândreau de veacuri toate oraşele lor. Acei meşteri cu timpul dispar. Locul lor a fost ocupat de urmaşii degeneraţi, de sub mâinile ţepene ale cărora nu mai ies decât imitaţii grosolane ale vechilor capodopere. Mortalitatea creşte rapid, deşi acum robotul îi iradiază mai rar şi numai la ceremoniile religioase. Supravieţuitorii sunt şi mai degeneraţi decât părinţii lor. Se naşte astfel o generaţie neviabilă, leneşă şi decăzută, nepu-tincioasă să se lupte cu natura şi cu asprimea vieţii. Oraşul îşi pierde strălucirea şi începe să semene cu o ruină…

— Ce soartă cumplită! spuse Ştuţki mişcat. Să ducă pe umeri propria lor pierzanie şi să i se închine ca unei zeităţi. Nenorociţii! Dar cum a ajuns acest robot aici? Polonezul se întoarse spre Mavrikov. Ce ne poţi spune despre asta?

— De pildă cu o rachetă care s-a deschis când a atins Pământul. Ideea nu este chiar atât de nouă.

— Şi în ce scop? Ştuţki îl privea ca un judecător de instrucţie.

— Strângerea de informaţii despre o planetă necunoscută. Nu-ţi închipui, cred, că robotul a dorit el însuşi să vină aici.

— Şi cum se va întoarce să ducă informaţiile?

— Staţiunile noastre interplanetare nu ne transmit informaţii din Cosmos? Robotul le transmite de aici. Să zicem că la un timp determinat, când ambele planete se situează în spaţiu într-o poziţie favorabilă una faţă de alta.

— Mă dau bătut! spuse Ştuţki, ridicând braţele, însă gândindu-se o clipă, izbucni: Stai, aşteaptă! Dacă urmăreşte un asemenea scop, de ce distruge fiinţele raţionale cu care intră în contact? Spune, să te văd!

— De lucrul ăsta mă mir şi eu, zâmbi acru inginerul, dar ochii lui deveniră foarte serioşi. De fapt ce să înţelegem prin „fiinţe raţionale”? Să ne situăm în locul robotului!

— Arheologia în ajutorul tehnicii, vorbi Karin. De bună seamă, acestea sunt obiective biologice la nivelul intelectual al fiinţelor care l-au creat şi trimis încoace.

— Chiar aşa! aprobă Mavrikov. Nu există un alt termen de comparaţie. El trebuie să se păzească de toate celelalte fiinţe, ca să nu fie distrus. Pentru el, ceilalţi sunt nişte fiare sălbatice. Aşa a şi fost programat. În cazul însă când ar întâlni fiinţe raţionale, va primi din partea lor informaţia necesară, o va transmite în modul corespunzător (nici eu nu ştiu încă în ce mod) şi abia atunci vor veni ei. De ce să-şi piardă vremea

degeaba cu o vizită pe planeta noastră? În loc să facă asta, ei pot cerceta alte planete în Cosmos, unde speră să găsească o formă similară de viaţă, de viaţă cugetătoare. Şi se vor duce acolo. După mine, acesta este scopul robotului, fără să afirm însă că am dreptate. Caut numai explicaţia logică a lucrurilor.

— S-ar putea însă ca şi el să transmită informaţii în cazul când întâlneşte fiinţe cugetătoare, în căutarea cărora se află! zise Karin.

Mavrikov păli de emoţia abia reţinută.

— Nu îndrăznesc s-o spun în gura mare, deşi nu fac decât să mă gândesc mereu la acest lucru, recunoscu el. Dar cum vom putea afla asta? Cum?…

— Aflăm noi… Dar nici nu ne lasă să ne apropiem de el! spuse Ştuţki din nou iritat; era prima dată când se arătase atât de vindicativ. În aceeaşi clipă însă, polonezul îşi ridică automatul şi trase o lungă rafală peste capetele celorlalţi doi.

— Iar te-a apucat! spuse uimit Mavrikov. Îţi dai seama ce faci?

Ştuţki arătă tăcut cu mâna în spatele lor. Un grup de oşteni ai tribului, cu arbaletele gata de tragere, fugeau din piaţă cu strigăte de groază. Ceilalţi băştinaşi alergau după ei şi se ascundeau în graba mare pe după clădiri.

— Le-am stricat ceremonia religioasă, zise Karin pregătindu-şi arma. Pentru asta s-au supărat.

— Explică-le ce reprezintă zeitatea lor dragă, propuse polonezul.

— N-au simţul umorului, Roman. Or să ne omoare în câteva minute în ciuda automatelor noastre. Arbaleta e o armă sigură în mâinile lor, să nu te îndoieşti.

— Aparatul de radio! strigă în aceeaşi clipă Mavrikov cu o voce neaşteptat de piţigăiată. Să stabilim legătura cu robotul prin radio. Cum de nu mi-am dat seama până acum?

După câteva minute Mavrikov punea în funcţiune mica staţiune de radio, protejat de tovarăşii săi. Acul indicator, de culoare roşie, se mişca lin pe scală. Uneori inginerul trăgea cu urechea o clipă, iar ceilalţi doi îl priveau încordaţi de aşteptare, apoi el continua să caute mai departe. Deodată ochii îi scânteiară triumfător şi el spuse aproape sufocat:

— Cred că l-am prins. Niciodată n-aş fi bănuit că lucrează pe asemenea undă. Da, desigur, el e!

Ştuţki se îndreptă spre uşa templului, ca să observe ce se

întâmplă, iar Mavrikov transmise primul semnal.

După câteva secunde în urechi îi răsună răspunsul: repetarea exactă a semnalului. În clipa aceea, Ştuţki le făcu semn să se apropie.

— Menţine legătura! şopti polonezul când s-au apropiat de el. A încetat să mârâie, deşi sunt chiar în faţa ocularului lui.

Robotul continua să stea nemişcat la locul său, numai că-şi rotea capul mai tare dintr-o parte în alta, ca şi cum ar fi căutat ceva. Partea lui exterioară îşi recăpătase culoarea cenuşie-mată; nu se mai vedeau sclipirile sângerii. Îndată ce Mavrikov apăsă butonul a doua oară, în pieptul robotului se desfăcu lin un ecran albăstrui. Peste puţin străluci imaginea luminoasă a unei planete, în jurul căreia se roteau ritmic patru sateliţi de mărimi diferite.

— Cine ştie câte taine se ascund în spatele acestui ecran! murmură Ştuţki, uitându-şi ciuda faţă de robot.

— O să le descoperim, fii sigur de asta! spuse Mavrikov. Bineînţeles, are să fie greu şi o să ceară timp, dar le vom descoperi. Deocamdată robotul n-a înţeles nimic din emisiunea mea; n-o să mă credeţi, însă eu sper că a studiat limbile pământeşti acasă la el. Îndată ce a primit câteva semnale într-o succesiune logică a şi sistat reacţia de apărare. Prin dezvăluirea ecranului ne-a demonstrat şi bunele sale intenţii faţă de noi, nu-i aşa?

— Ce uşor le vine tehnicienilor! râse Ştuţki şi privi în jur. Băştinaşii se apropiau de ei, fără să-şi ia ochii de pe ecranul zeului lor de fier. Considerau desigur că faptul acesta constituie o manifestare de bunăvoinţă faţă de cei trei albi, deoarece arbaletele atârnau paşnic în mâinile lor lăsate în jos. Ştuţki se întoarse calm din nou spre tovarăşii săi.

— De aici înainte e clar ce ne rămâne de făcut, urmă Mavrikov. În primul rând, îl vom învăţa să ne înţeleagă, iar după aceea vom începe să-l chestionăm şi noi. Abia atunci o să putem stabili legătura şi cu cei care l-au trimis pe Pământ. Probabil că fără o invitaţie oficială ei nu vor veni să ne viziteze.

— Ai de gând să discuţi cu el într-unul dintre dialectele locale sau în vreo limbă din Occident? se informă Karin, care-şi păstrase ironia muşcătoare chiar şi în asemenea împrejurări neobişnuite.

— Există destule limbi de mai mare precizie, răspunse

inginerul: limba legilor matematice şi fizice. Limba asta o va înţelege cu uşurinţă, poţi să mă crezi. Cu ajutorul ei, specialiştii vor descoperi şi mijlocul prin care robotul îşi trimite informaţiile spre planeta sa, pentru ca astfel să poată intra şi ei în legătură cu creatorii lui.

Cât discutară ei, robotul nu-şi schimbă atitudinea. Doar atât că începu să-şi mişte repede partea rulantă în tendinţa de a porni în întâmpinarea oamenilor de pe planeta aceasta necunoscută lui, cu toate că fără un ajutor străin, n-ar fi fost niciodată în stare să părăsească colivia de piatră. Era ceva emoţionant şi măreţ în toată strădania lui, şi cei trei simţiră asta în aceeaşi clipă. Două civilizaţii, care până acum nu ştiuseră nimic una despre alta, îşi întindeau mâinile peste spaţiu şi timp.

Györfi-Deák György
Năravul din fire

Domnul Doughty, directorul casei de licitaţii SPLENDOR, îşi examina publicul prin ferăstruica anume tăiată în acest scop. Domnul Blade, crainicul licitaţiei, arăta sombru şi impecabil, ca de obicei. Era un profesionist, ce visase cândva să joace în SHAKESPEARE COMPANY şi ar fi reuşit în cele din urmă, dacă nu l-ar fi sedus pe unul dintre „favoriţii” impresarului său. Chiar cu acest păcat, era un bun cunoscător al firii omeneşti şi ştia cum să anime o competiţie, astfel încât să scoată şi ultima leţcaie din buzunarul celor interesaţi.

Fiolele de antrax, principalul obiectiv scos la strigare în această şedinţă, proveneau de la sfârşitul secolului trecut şi fuseseră descoperite din întâmplare, cu ocazia lucrărilor la apeductul transpersan, într-unul dintre fostele buncăre ale armatei irakiene. Licitanţii proveneau atât din mediul academic, de la principalele universităţi şi institute de cercetare, cât şi din lumea habituală. „Vor plusa la început, dar nu vor depăşi cinci mii, hai, poate zece, întrucât nu le permite bugetul. Ah! uite-l şi pe Spencer «Durere-n Coaste», inspectorul-şef de la asistenţa habituală.” I-l arătă şi lui Jan, nepotul său de soră.

— Fereşte-te de el. E mai rău decât fiscul.

Jan Dubrowski îi aruncă o privire dezinteresată. Venise atras mai degrabă de spectacolul în sine, decât pentru a-şi documenta lucrarea de licenţă despre sociologia marketingului. Domnul Doughty îl considera iresponsabil, dar ce altceva putea să fie un băiat de bani-gata, pasionat doar de acea lălăială fără noimă, care era muzica „spite”. „Bine că are măcar atâta decenţă încât să-şi treacă examenele.”

Îşi sprijini braţul de pervaz. Ca urmare, crainicul izbi cu ciocănelul în tăblia pupitrului şi anunţă începutul licitaţiei. Primul obiect era mumia unei pisici. Se credea că o întrupează pe zeiţa Bastet şi că ajută gravidele să nască fără dureri. Poziţia o sută optzeci şi nouă în catalog. Blade fusese instruit să amâne licitaţia arsenalului bioofensiv până în momentul când le va sosi confirmarea că Ereticii au realizat ce se întâmplă.

Nu zărea în public nicio uniformă. Sperase să vină cei de la Muzeul Militar, ei poate că ar fi trecut de zece mii, având în considerare ingeniosul şi trainicul mecanism de fragmentare,

proiectat de ruşi pe vremea când erau încă sovietici. În rest, interesul armatei pentru armele bacteriologice dispăruse complet după generalizarea simbiozei HAL. Grefele producătoare de tanatină, aşa-numitele „feţe”, scoseseră microorganismele letale şi gazele toxice din arsenalul spiritelor belicoase. Tanatina întărise sistemul imunitar uman atât de puternic, încât bolile contagioase cele mai temute deveniseră absolut inofensive. Ereticii constituiau mărturia vie a acestui fapt. În câţiva ani, germenii patogeni deveniseră mai rari şi mai scumpi decât fusese radiul la începutul erei nucleare.

Comunicatorul piui discret şi afişă binecunoscutul grup :–> (două puncte – linie – mai mare) simbolizând cinismul. Directorul îşi încrucişă braţele. Deşi recepţionase semnalul instantaneu, crainicul arbitră şi susţinu imperturbabil cursa pentru achiziţionarea mănuşilor de cauciuc cu care doctorul Barnard efectuase primul transplant de inimă. Ultim preţ, adjudecat! douăzeci şi şase de mii, oferiţi anonim prin comunicator şi viraţi instantaneu din contul unei firme americane de intermediere.

— Urmează poziţia 254, set de focoase virale. Preţul de pornire, 500 de lire, anunţă plin de morgă Blade.

Onorabilul Redcliff, doctor în medicină, ş.a.m.d. plusă primul cu zece lire, dar vocea îi fu acoperită de răcnetul intendentului de la Muzeul Erorilor Umane:

— Şase sute!

Profesorul Keményi, eruditul specialist, poate singurul istoric în stare să se descurce în jungla tulpinilor gripale, ridică discret un deget. Domnişoara Jasmina Mnehali îşi flutură catalogul. Erorile Umane strigară:

— Plus cincizeci!

— Opt sute cinci! anunţă Blade de la pupitru.

Edinburgul şi Oxfordul săriră deodată, dar Muzeul Tehnicii le suflă mingea de sub nas.

— O mie! răsună vocea unui bărbat hotărât prin comunicator. Domnul Doughty aruncă o privire: oricine era, licita pentru Greenwave Ltd.

— Plus zece, spuse blând onorabilul Redcliff.

Domnişoara Jasmina interveni din nou.

— O mie o sută! zise Blade.

— Două mii! îl corectă diva.

Jan o învălui cu privirea. Eşti o scumpă! îşi zise, privindu-i

coapsele îngemănate ştrengar, abia acoperite de rochiţa de un galben solar. Jasmina avea un temperament atât de aprins, încât practic monopoliza rubricile mondene. Directorul surprinse privirea tânărului. „Vrabia mălai visează! îşi râse în barbă. Zece la sută a zis la început şi acolo am rămas. E-o scumpă…”

Facultăţile habituale plusară prudent.

— Două mii cinci sute, suspinară Erorile Umane.

Trei mii! decise Greenwave Ltd.

Onorabilul Redcliff adăugă resemnat:

— Plus zece! şi-şi coborî mâinile în poală.

Domnişoara Mnehali rotunji cifra:

— Cinci mii!

— Cinci mii o sută! ceru muzeul din Manchester.

Blade turuia în voie, urmărind feţele licitanţilor. Încă puţin şi vor începe să renunţe. Vor rămâne doar fanaticii tari în pungă.

Zece mii! răsună o altă voce prin comunicator. O firmă de avocaţi de mâna a treia. „Să fie oare Ereticii? Nu, nu-i stilul lor,” decise domnul Doughty.

— Un-spre-ze-ce! silabisi calm Greenwave Ltd.

Blade întoarse ciocanul pe muchie. Jasmina plusă de îndată şi-i plăcu cum o furnică senzaţia că poate continua jocul după voie.

— Cincişpe! tună oferta avocaţilor. „La ce Dumnezeu le trebuie antraxul? Nu mai e bun de nimic.”

— Douăzeci! veni replica şi sala amuţi.

Actriţa îşi lăsă uşor capul pe spate şi-şi trecu mâna prin păr.

— Douăzeci şi una! contabiliză crainicul. Publicul deveni şi mai tăcut.

— Douăzeci şi cinci! se hotărî vocea baritonală de la compania care-ţi deschide toate drumurile.

— Plus zece! nechezară avocaţii.

Jasmina simţi cum i se încinge pielea. „Oh! Doamne, nu credeam să fie atât de… E orgasmic!” Piui ameţită:

— Cincizeci de mii!

Blade tresări nervos şi prinse coada ciocănelului. „Mintea asta de pitulice o să ne strice ploile!”

— Plus o liră, făcu galant licitantul de la Greenwave.

Directorul îşi desfăcu braţele. Dar tânăra se lăsă răpită de acel entuziasm debordant cu care-şi seducea susţinătorii.

— Şaizeci!

Bizarii avocaţi ieşiră din cursă cu un declic sec.

Domnul Doughty simţi cum îl strânge gulerul. „La naiba, îşi privi ceasul neliniştit, unde întârzie trăsniţii ăştia?”

— Şaptezeci şi cinci de mii. Şi-o invitaţie la cină pentru duduia Jasmina!

Diva se ridică furioasă, umplând sala cu rotunjimile ei:

— Duduie e mă-ta! O sută de mii!

Tăcerea deveni rău-prevestitoare. Blade privi împrejur căutând un sprijin, dar întrucât nimeni nu mai părea dornic să supraliciteze incredibila ofertă, înălţă cu o mână tremurătoare ciocănelul. Domnul Doughty trase adânc aer în piept, apoi aprobă înclinând uşor capul. „Facă-se voia Ta!…”

— O sută de mii, de o mie de ori! turui crainicul.

Sala explodă într-un hohot de râs.

Blade făcu pe buimăcitul şi îşi compuse o mină spăsită.

— Vă rog să mă iertaţi! O sută de mii, o dată! O sută de mii, de două ori!

Jasmina simţi că se învârte pământul cu ea.

— Se adjudecă setul de focoase virale, poziţia 254 din catalog…

Uşile bufniră în pereţi şi în sală năvăli Ereticul, cu pulpanele pelerinei fâlfâind ca nişte aripi de erete:

— Plus una!

„Ce-un băiat rău!” tresări Jasmina şi simţi cum o furnică din nou. Jan întinse mâna către comunicator ca să apese tasta de apelare a poliţiei.

— Ce faci? îl prinse unchiul său de încheietură. Stai blând!

Tonul vocii completa restul: era un ordin. Tânărul înmărmuri şi îl privi prostit, dar nu scoase un cuvânt.

Ereticul se aruncă înspre masa unde se păstrau atât de disputatele eşantioane şi le mătură cu palma ciuntită de lepră în larga pelerină de mătase. Blade trânti victorios ciocănelul în pupitru, mai să-i crape lacul:

— …lui Sir Hamilton Rushoe, la preţul de 101.000 de lire sterline!

Lordul Eretic îşi ridică victorios bocceaua improvizată, iar pe faţa-i ciupită de vărsat înflori un zâmbet de satisfacţie. Onorabilii domni din public se grăbiră să protesteze zgomotos. În urma numeroaselor scandaluri provocate de excentricul aristocrat şi de tovarăşii săi, fişa habituală a lui Sir Hamilton era arhicunoscută: era unicul cetăţean britanic aflat în posesia unei

anemii falciforme (boala cunoscută cândva sub numele de friguri de baltă sau malarie), spatele îi era brăzdat de zona Zoster (o varietate de herpes ce se fixează pe traseul ganglionilor limfatici), se putea lăuda cu o cavernă ftizică în lobul superior de la plămânul drept (în celălalt perpetua câteva varietăţi de mucegai dobândite prin supradozarea antibioticelor), avea un ficat icteric (de unde şi temperamentul întru câtva isteric) şi un şancru cicatrizat ceva mai jos (o tandră amintire din tinereţe). Într-un cuvânt, era o colecţie ambulantă de boli dispărute de mult, un derbedeu excentric care, fără tanatina produsă de „faţă”, ar fi dat de mult ortul popii.

Domnul Doughty îşi frecă mâinile satisfăcut. Riscase punându-şi agentul să ridice preţul necontenit, dar câştigase în cele din urmă. Mizase pe fraierul potrivit.

— Cu dragostea cum stai? îl întrebă binevoitor pe Jan. Nu-ţi trebuie nişte bani?

[Apărută în fanzinul PARADOX 1998, apoi în News Letter SF 10/98.]

Stanley G. Weinbaum
Odiseea marţiană
(„A Martian Odyssey”, 1934)

Traducere de Ion Hobana

Jarvis se întinse atât cât îi îngăduia spaţiul redus din cabina lui „Ares”.

Exulta:

— În sfârşit, aer respirabil… Faţă de ceea ce îi ţine locul afară, pare dens ca o supă.

Arătă, cu un semn din cap, peisajul marţian care se întindea, plat şi posomorât, sub lumina celui mai apropiat satelit, dincolo de geamul hubloului.

Ceilalţi trei îl priveau cu atenţie: Putz, inginerul, Leroy, biologul şi Harison, astronomul comandant al expediţiei. Dick Jarvis, chimistul, completa echipa venită, la bordul lui „Ares”, să păşească pentru prima oară pe solul misterioasei vecine a Pământului, planeta Marte.

Asta se petrecea, desigur, cu destulă vreme în urmă, la mai puţin de două decenii după ce smintitul de Doheny, celebrul pilot american, plătise cu viaţa punerea la punct a primei rachete atomice, şi numai la zece ani după ce alt smintit, Cardoza, o pilotase până pe Lună.

Cei patru de pe „Ares” erau deci adevăraţi pionieri.

În afara unei jumătăţi de duzină de expediţii lunare şi a călătoriei nenorocoase a lui Lancey către seducătorul glob venusian, erau cei dintâi oameni care suportau o altă gravitaţie decât cea a Pământului şi, fără îndoială, primul echipaj care izbutise să părăsească sistemul Pământ-Lună.

Şi îşi meritau succesul, dacă ne gândim la dificultăţile, încercările, lunile petrecute, acolo pe Pământ, în camerele de aclimatizare, pentru a învăţa să respire un aer atât de rarefiat ca acela de pe Marte… Apoi, brusc sfidarea vidului în minuscula rachetă propulsată de reactoarele atât de nesigure ale secolului al XXI-lea… Şi să nu uităm uimitoarea cutezanţă de a înfrunta o lume cu totul necunoscută.

Jarvis se întinse, îşi pipăi cu precauţie vârful nasului său muşcat de ger şi suspină din nou, satisfăcut.

Harrison explodă:

— Ai de gând să te hotărăşti odată? Putem şti, în fine, ce ţi s-a întâmplat? Pleci ca un fante cu o rachetă auxiliară, nu ştim nimic despre tine timp de zece zile şi, în sfârşit, Putz te descoperă într-un furnicar de fiinţe aiurite, cu un fel de struţ drept însoţitor. Dă-i drumul… povesteşte!

Jarvis scoase un mormăit de mulţumire şi începu: .

— De acord… Aşadar… după cum ne-ai ordonat, l-am lăsat pe Karl să decoleze spre nord, iar eu am pornit spre sud, în cada mea zburătoare. Ţi-aminteşti, şefule, aveam ordin să nu coborâm pe sol, ci numai să patrulăm în căutarea unor zone interesante. Am declanşat cele două aparate de filmat şi m-am menţinut la o înălţime convenabilă, circa şase sute de metri. În primul rând, pentru a avea un unghi de filmare mai larg şi apoi pentru ca jeturile inferioare, care ajung atât de departe în semi-vidul de aici, să nu ridice vârtejuri de praf.

— Am aflat toate astea de la Putz, bombăni Harrison. Măcar dacă ai fi salvat filmele… Ar fi acoperit cheltuielile de călătorie. Ţi-aminteşti cum se-ngrămădea publicul să vadă primele filme de pe Lună?

— Dar le am! replică Jarvis. Sunt toate aici… Deci, reluă el, zburam destul de iute. Aşa cum ne închipuiserăm, în această atmosferă aripile n-au mare portanţă la mai puţin de 160 km pe oră şi a trebuit să utilizez duzele inferioare. Din cauza vitezei, altitudinii şi prafului ridicat de jeturi, vizibilitatea nu era grozavă. Am reuşit să văd că zburam mereu deasupra acestei nesfârşite câmpii pe care o contemplam de la sosirea noastră, cu opt zile în urmă… aceleaşi specii de tufe murdare, aceleaşi covoare de plante – animalele colcăitoare pe care Leroy le numeşte biopode. La fiecare oră, îmi semnalam poziţia, aşa cum ne înţeleseserăm, dar nu ştiu dacă mă auzeaţi…

— Te auzeam! confirmă Harrison.

— La o distanţă de două sute cincizeci de kilometri spre sud, continuă Jarvis, imperturbabil, am văzut un fel de platou scund, un deşert de nisip portocaliu. Am conchis că ipoteza noastră se adeverea: câmpia cenuşie pe care coborâserăm era într-adevăr Mare Cimerium iar deşertul meu portocaliu trebuia să fie regiunea numită Xanthus. Dacă aveam dreptate, urma să descopăr o altă întindere cenuşie, Mare Chronium, la o distanţă de trei sute de kilometri, apoi un al doilea deşert portocaliu, Thyle 1 sau 2. Este tocmai ceea ce s-a întâmplat.

— Putz verificase poziţia noastră cu o săptămână şi jumătate în urmă, mârâi comandantul. Treci la fapte.

— Imediat, încuviinţă Jarvis. La treizeci de kilometri în interiorul lui Thyle, mă credeţi sau nu, am survolat un canal!

— Putz a fotografiat cel puţin o sută… Spune-ne ceva nou.

— A văzut şi vreun oraş?

— Douăzeci – dacă numeşti oraşe grămezile astea de nămol!

— Bine. Atunci am să vă descriu câteva lucruşoare pe care Putz nu le-a văzut.

Îşi scărpină nasul, care-l mânca mereu, şi reluă:

— Ştiam că în acest anotimp dispuneam de şaisprezece ore de lumină de zi: deci, după opt ore de zbor, adică o mie trei sute de kilometri, am hotărât să mă întorc. Mă aflam deasupra lui Thyle 1 sau 2, nu ştiu exact care, şi la mai puţin de patruzeci de kilometri în interior, tocmai în clipa aceea, motoraşul lui Putz m-a abandonat.

— Abandonat?… Cum asta? se interesă Putz.

— Reacţia atomică a slăbit, am pierdut din înălţime şi deodată, după o izbitură violentă, m-am pomenit în mijlocul deşertului… şi cu nasul strivit de parbriz!

Îşi frecă amărât capătul apendicelui nazal.

— Ai încercat să injectezi acid sulfuric în camerele de combustie? întrebă Putz. Câteodată, plumbul emite o radiaţie secundară…

— Nu, replică Jarvis scârbit, nu mi-ar fi dat niciodată prin gând… Am făcut operaţia asta doar de zece ori! De altfel, şocul turtise aterizorul şi distrusese duzele inferioare. Admiţând că aş fi reuşit să pun drăcia în mişcare, după cincisprezece kilometri partea de jos mi s-ar fi topit sub picioare.

Îşi atinse din nou vârful nasului.

— Noroc că aici un kilogram e mai puţin de-o livră, altfel mă făceam zob.

— Eu aş fi reparat racheta, insistă inginerul. Pariez că nu era ceva grav.

— Probabil, zise Jarvis, sarcastic. Doar că nu mai putea să zboare. Nu era grav, dar n-avem decât o alternativă: să aştept să fiu găsit, sau să încerc să mă întorc pe jos – o mie trei sute de kilometri, când nu mai erau decât douăzeci de zile până la plecarea de pe Marte!… Şaizeci şi cinci de kilometri pe zi! Evident, am ales întoarcerea; îmi lăsa tot atâtea şanse de a fi

reperat şi aveam cel puţin o ocupaţie.

— Te-am fi găsit, spuse Harrison.

— Poate. Oricum, mi-am făcut un ham din câteva chingi de scaun şi mi-am prins rezervorul de apă în spate. Am luat o cartuşieră, un pistol automat, câteva alimente şi am pornit la drum.

— Rezervorul de apă? exclamă micul Leroy, biologul. Dar cântăreşte un sfert de tonă!

— Nu era plin. Cântărea numai o sută de kilograme terestre, ceea ce înseamnă treizeci şi opt aici. Pe de altă parte, cum cele nouăzeci şi cinci de kilograme ale mele nu fac decât treizeci şi unu pe Marte, cântăream cu totul, inclusiv rezervorul, şaizeci şi nouă de kilograme, deci cu douăzeci şi şase mai puţin ca pe Pământ. Contam pe asta când m-am încumetat să străbat şaizeci şi cinci de kilometri pe zi. A, desigur, am luat şi un termo-sac de dormit pentru nopţile marţiene, atât de glaciale.

Şi am pornit, făcând salturi destul de rapide. Opt ore însemnau cel puţin treizeci de kilometri. M-am plictisit repede să merg aşa într-un deşert de nisip moale, fără nimic împrejur, nici măcar biopodele colcăitoare ale lui Leroy, dar cam după un ceas am ajuns la canal, un fel de şanţ secat larg de o sută douăzeci de metri şi drept ca o linie de cale ferată pe harta unei companii particulare. Totuşi, cândva fusese plin cu apă. Acum, şanţul e acoperit cu o frumoasă peluză verde care, la apropierea mea, îmi făcu loc să trec.

— Cum? sări Leroy.

— Da… Nişte rude ale biopodelor tale. Am prins una, un fel de iarbă de lungimea unui deget, cu două labe subţiri ca nişte fire.

— Unde e? întrebă Leroy, cu mult interes.

— La naiba!… Nu mă gândeam decât că trebuie să merg şi peluza continua să se deschidă în faţa mea, închizându-se de îndată în urmă. Apoi m-am pomenit, din nou, în deşertul portocaliu al lui Thyle.

Înaintam cu regularitate, înjurând nisipul care-mi încetinea mersul şi idiotul tău de motor, Karl.

Chiar înainte de căderea serii, am atins marginea de nord a deşertului Thyle, de unde am putut să privesc, la picioarele mele, imensitatea cenuşie a Mării Chronium. Aveam deci de înghiţit o sută douăzeci de kilometri din această întindere dezolantă, apoi cei trei sute douăzeci de kilometri ai deşertului

Xanthus şi o porţiune aproape dublă din Mare Cimmerium. Vă daţi seama cât mă încânta această perspectivă. Am început să vă blestem pentru că nu mă reperaserăţi încă…

— Făceam tot ce eram în stare, cretinule, spuse Harrison.

— Asta nu mă ajuta deloc… În sfârşit, mi-am zis că puteam folosi ceea ce mai rămăsese din zi pentru a coborî de pe faleză şi am găsit până la urmă un loc comod.

Mare Chronium seamănă leit cu zona asta: plante baroce, fără frunze şi grămezi de fiinţe colcăitoare. Am aruncat o privire de jur împrejur şi mi-am instalat sacul de dormit. În lumea asta pe jumătate moartă nu văzusem până atunci nimic în stare să mă neliniştească, vreau să spun nimic periculos.

— Da… Şi? zise Harrison.

— Ai răbdare. Spuneam deci că voiam să mă culc, când se stârni un tărăboi teribil…

— Tărăboi? se miră Putz. Ce-nseamnă asta?

— Mult zgomot, explică Leroy. Dar nu ştiu pentru ce.

— Ei bine, nici eu nu ştiam, reluă Jarvis, şi m-am apropiat uşurel ca să aflu cauza scandalului. Parc-ar fi fost un cârd de corbi spintecând nişte canari: şuierături, cârâieli, piuituri, croncănituri, tot ce vă dă prin cap. Şi atunci, ocolind un hăţiş de tulpini lemnoase, l-am descoperit pe Tuirl.

— Tuirl? repetă Harrison, în timp ce Leroy şi Putz pronunţau „Tweel”.

— Da, soiul ăsta de struţ. Să-i zicem Tweel, e singurul fel în care pot să-l numesc fără să împroşc cu salivă. De altfel îl chema cam aşa: Tttrrruirrrlll…

— Şi ce făcea pasărea asta?

— Era pe cale să fie mâncată! Şi scotea tot felul de strigăte, aşa cum ar fi făcut oricine în situaţia ei.

— Mâncată? De cine? De ce?

— N-am aflat decât mai târziu. Deocamdată, nu vedeam decât nişte tentacule negricioase încolăcite în jurul a ceea ce părea a fi un struţ. Evident, n-aveam de gând să intervin, căci dacă antagoniştii erau primejdioşi, ar fi rămas unul mai puţin pentru a mă stingheri.

Dar „pasărea” se apăra al naibii de bine. Între două piuituri ascuţite, izbea cu ciocul său lung de cel puţin patruzeci şi cinci de centimetri. Am zărit o dată sau de două ori şi animalul din care porneau tentaculele…

Jarvis se cutremură retrospectiv.

— Ceea ce mă hotărî să intervin, reluă el, fu un săculeţ negru, sau poate o cutie, atârnată la gâtul pseudo-păsării. Fiinţa era deci inteligentă? Sau domesticită? N-am mai stat pe gânduri, am scos pistolul şi am tras în ceea ce puteam să văd din adversarul ei.

Tentaculele se crispară, ţâşni un jet negru de o abjectă putrefacţie, apoi creatura se ghemui în ea însăşi, cu un zgomot dezgustător de ventuză şi dispăru într-o gaură.

Cealaltă scoase o serie de cârâieli, pivotă, poticnindu-se, pe labele groase ca nişte crose de golf şi se află, dintr-odată, cu faţa la mine. Ţineam încă pistolul în mână, fiind gata pentru orice eventualitate. Ne-am privit.

Marţianul nu era de fapt o pasăre. În afară de prima impresie, n-avea chiar nimic dintr-o pasăre. Poseda un cioc şi câteva accesorii semănând vag a pene, dar ciocul nici măcar nu era ceea ce părea. Fiind mai mult sau mai puţin flexibil, îi vedeam vârful mişcându-se încet dintr-o parte în alta, ca un fel de compromis intre cioc şi trompă.

Făptura avea două picioare cu câte patru degete şi extremităţi terminate la fel – mâini, dacă vreţi, un mic trup rotund cu un gât lung având la capăt un cap minuscul – şi faimosul cioc.

Ca talie, era cu doi-trei centimetri mai înalt decât mine şi… pe cinstea mea, Putz l-a văzut!

Inginerul încuviinţă din cap:

— *Ja*… Am văzut.

— Deci, continuă Jarvis, ne priveam unul pe altul. Până la urmă, începu să cârâie cu însufleţire şi îmi întinse mâinile goale. Am considerat asta un semn de prietenie.

— Poate că îţi remarcase nasul şi credea că îi eşti frate, sugeră maliţios Harrison.

— Lasă-te de glume!… Aşadar, mi-am băgat pistolul în toc, am mormăit ceva de genul „N-ai pentru ce” şi asta a fost tot; eram prieteni.

Soarele coborâse mult la orizont şi trebuia să aleg între a face focul şi a mă refugia în termo-sacul de dormit. M-am hotărât pentru foc. Am căutat un loc la poalele falezei, unde stânca să-mi reflecte un pic de căldură în spate şi am început să strâng vegetaţie uscată. Însoţitorul meu înţelese imediat şi-mi aduse

un braţ. Voiam să scot un chibrit, când marţianul făcu să apară din săculeţ ceva care semăna cu un cărbune aprins.

Un scurt contact şi totul începu să ardă cu flacără!… Ştiţi doar cât ne e de greu să facem focul în atmosfera asta!… Şi săculeţul, fraţilor… Apeşi la un capăt şi hop! s-a deschis. Apeşi la mijloc şi hop! s-a închis. Atât de ermetic, încât e imposibil să distingi fanta. Iată ceva care întrece toate fermoarele noastre.

Am privit flacăra o vreme, apoi am încercat să intru în vorbă cu marţianul. M-am împuns cu degetul şi am pronunţat clar „Dick!” A înţeles pe loc, a întins o gheară osoasă şi a repetat: „Tick!” Apoi am arătat spre el şi a făcut să se audă strigătul acesta pe care îl traduc prin Tweel. Nu puteam să-i imit accentul, dar mergea. Pentru a întări cunoaşterea celor două nume, am reînceput: „Dick!” şi apoi, arătând spre el: „Tweel?”

N-a mai mers. Scoase nişte cârâieli care păreau dezaprobatoare şi lansă ceva de genul „Pppratt”. Nu era decât începutul. Eu eram mereu „Tick”, dar el, când „Tweel”, când „Pppruttˮ şi, în restul timpului, o duzină de alte calificative.

Nu reuşeam să cădem de acord. Am încercat cu „piatră”, am încercat cu „stea, „copac”, „foc”, şi Dumnezeu mai ştie ce, dar, cu toate eforturile mele, nu puteam să obţin niciun cuvânt coerent. Două minute în şir, nimic din ceea ce spunea nu se repeta şi dacă ăsta-i un adevărat limbaj, sunt gata să mă prefac într-un alchimist. În disperare de cauză, am abandonat, i-am spus Tweel şi asta păru să-i convină.

Dur Tweel se agăţase de câteva dintre cuvintele mele de care-şi amintea şi presupun că era o mare izbândă, când eşti obişnuit cu o limbă pe care trebuie s-o creezi pe măsură ce-o vorbeşti.

În ceea ce mă priveşte, nu izbuteam să înţeleg felul lui de a se exprima, fie că era prea subtil pentru mine, fie că pur şi simplu n-aveam acelaşi mod de a gândi – şi cred că adevărul e mai curând acesta.

Am avut şi alte motive de a opta pentru această explicaţie. După ce am renunţat la tentativele mele lingvistice, am încercat cu matematica. Am desenat pe sol 2+2=4 şi am făcut demonstraţia cu pietricele. Tweel înţelese şi mă informă, la rândul său, că 3+3=6. Se părea din nou că aveam să ajungem la un rezultat.

Ştiind deci că Tweel avea cel puţin o instrucţie primară, am

desenat un cerc, am arătat spre el apoi spre Soarele gata să dispară. Am adăugat succesiv pe Mercur, Venus, Pământul şi Marte. Am întârziat asupra acestei din urmă planete şi am făcut o mişcare circulară cu mâna, înglobând tot ceea ce ne înconjura pentru a explica astfel că ne aflam acolo.

Voiam să-l fac să priceapă treptat că veneam de pe Pământ. Tweel înţelese perfect întreaga diagramă. Cotcodăci şi cârâi din belşug, apoi adăugă cu lovituri de cioc sateliţii lui Marte, Deimos şi Phobos, precum şi propria noastră Lună. Ştiţi ce dovedeşte asta? Pur şi simplu că rasa lui Tweel foloseşte telescoapele. Că posedă o civilizaţie înaintată!

— Ba deloc, ripostă Harrison. Luna se vede de aici ca o stea de mărimea a cincea. Mişcarea ei de revoluţie poate fi urmărită cu ochiul liber.

— Luna, da, amice, dar Mercur? Mercur nu poate fi văzut de pe Marte fără instrumente astronomice. Tweel cunoştea existenţa lui Mercur pentru că aşezase Luna lângă planeta a treia, nu a doua!… Altfel, ar fi plasat Pământul pe locul al doilea şi pe Marte pe al treilea, în loc de al patrulea!… N-am dreptate?

— Hm! răspunse Harrison.

În orice caz mi-am continuat lecţia, căci aveam speranţe. Am arătat spre Pământul din diagramă, apoi spre mine şi, spre a mă face mai bine înţeles, spre Pământul cel adevărat, scânteind verde-strălucitor aproape la zenit.

Tweel cârâi cu atâta ardoare încât am fost sigur că înţelesese. Era teribil de agitat, sărea pe loc. Cu gesturi largi, arăta spre el, spre cer, din nou spre el, din nou spre cer.

Îşi lovea pântecul, arăta spre Arcturus, spre propriul său cap, spre Spica, îşi atingea picioarele şi îmi arăta o jumătate de duzină de stele, în timp ce eu îl priveam uluit.

Deodată, făcu un salt formidabil… Ah, ce salt! Drept spre stele, la o înălţime de cel puţin douăzeci de metri. L-am văzut profilat pe cer, rotindu-se în jurul propriei lui axe şi căzând cu capul în jos, pentru a-şi înfige ciocul ca o suliţă în soarele meu desenat pe nisip. Drept în mijloc!

— Era nebun! declară comandantul. Nebun de-a binelea.

— Este exact ceea ce gândeam şi eu. Am rămas cu gura căscată, privindu-l, în vreme ce el îşi relua poziţia orizontală. Apoi mi-am zis că nu mă înţelesese. Am reînceput comedia mea afurisită, care s-a terminat în acelaşi fel: Tweel cu ciocul înfipt în

mijlocul desenului meu.
— Poate că e un rit religios? se încumetă Harrison.
— Poate, răspunse Jarvis, care părea să se îndoiască. Ajunseserăm într-un punct mort. Puteam să schimbăm idei până la un moment dat şi apoi trosc!... Era ceva care ne deosebea, fără niciun raport posibil. Sunt sigur că Tweel mă socotea la fel de absurd precum îl socoteam eu pe el. Adevărul este că fiecare dintre noi privea lucrurile dintr-un unghi diferit şi că unghiul său de vedere era, poate, la fel de valabil ca al nostru.
Imposibil să găsim un punct de contact, asta-i tot. Totuşi, în ciuda dificultăţilor, aveam o adevărată simpatie pentru Tweel şi am o stranie certitudine că şi el ţinea la mine.
— Un nebun! repetă comandantul, un smintit...
— Nu, zău? Stai să vezi... Oricum, am renunţat la tentativele mele şi m-am strecurat în sacul de dormit. Focul nu mă încălzise deloc, dar afurisitul de termo-sac... După cinci minute, a trebuit să-l deschid puţin – şi brr! Nasul mi-a intrat în contact cu aerul la -60 şi am fost înzestrat pe loc cu această mică şi plăcută degerătură, care s-a adăugat loviturii primite cu prilejul prăbuşirii rachetei.
Nu ştiu ce-o fi crezut Tweel despre somnul meu. Se aşezase la oarecare distanţă dar, când m-am trezit, dispăruse.
În timp ce mă extrăgeam din sac, am auzit ceva ca un ciripit şi iată-l că soseşte, plonjând de la înălţimea a trei etaje, de pe faleza deşertului Thyle, pentru a ateriza în cioc, lângă mine.
Am arătat spre mine şi apoi spre nord, Tweel arătă spre el şi apoi spre sud, dar când mi-am luat lucrurile pe umeri şi am pornit la drum, a venit cu mine.
Şi atunci, să vezi goană!... Cincizeci de metri dintr-un salt, despicând aerul ca o săgeată şi înfigându-se în cioc, la sosire. Părea foarte surprins de mersul meu greoi, dar se resemnă şi îmi ţinu tovărăşie. Numai că, după câteva minute, nu se mai putea reţine, trebuia să se avânte şi să aterizeze în cioc, la cincizeci de metri în faţă.
Apoi, se întorcea în acelaşi fel. La început, eram cam nervos văzând ciocul uriaş sosind în direcţia mea, dar el se înfigea totdeauna alături, în nisip.
Străbăteam astfel, amândoi, Mare Chronium. Mereu aceleaşi plante idioate şi aceiaşi biopozi verzi... Flecăream – nu pentru că ne-am fi putut înţelege, dar ca să ne treacă de urât. Eu cântam

şi cred că şi el făcea la fel. Unele dintre trilurile lui vădeau chiar un fel de ritm subtil.

Apoi, pentru variaţie, Tweel demonstra proaspetele lui noţiuni de limbă engleză. Arăta spre o stâncă, spunea „piatră”, arăta spre un bolovan şi repeta „piatră”, sau îmi atingea braţul, spunea „Tick” şi-mi repeta numele de nu ştiu câte ori.

Părea să se amuze mai ales la gândul că un singur cuvânt poate să însemne acelaşi lucru de două ori la rând, sau poate să denumească două lucruri diferite.

M-am întrebat dacă limbajul său nu era, din întâmplare, asemănător celui al anumitor populaţii primitive de pe Pământ. Ştii, Harrison, de exemplu al triburilor de negri, care nu au niciun termen generic. Nu au cuvinte pentru mâncare, apă, om, ci cuvinte care înseamnă mâncare bună, sau mâncare rea, sau apă de ploaie, sau apă de mare sau om puternic, sau om slab, dar, repet, nu denumiri generale.

Sunt prea primitivi pentru a înţelege că apa de ploaie şi apa de mare sunt două aspecte diferite ale aceluiaşi lucru.

Totuşi, cu Tweel era altceva, doar că între noi exista o deosebire misterioasă, spiritele noastre erau cu totul străine unul altuia. Dar ne simţeam foarte bine împreună.

— Nici nu-i de mirare, doi smintiţi! comentă Harrison. Eraţi făcuţi să vă simpatizaţi.

— Să admitem! Dar ţin şi la tine! replică Jarvis, cu promptitudine. Te rog să mă crezi că Tweel nu era nebun, în orice caz, n-ar fi de mirare să aibă ceva de adăugat atât de lăudatei noastre inteligenţe omeneşti. O, nu cred că era superinteligent dar să nu uităm că reuşise să priceapă ceva din modul de funcţionare al minţii mele, pe când eu n-am izbutit încă să înţeleg nimic din al său.

— Pentru că n-avea! decretă Harrison, în timp ce Putz şi Leroy clipeau de încordare.

— Ai să poţi să judeci după ce-am să isprăvesc… Aşadar, timp de două zile am mers prin Mare Chronium – Marea Timpului. Nu puteam decât să fiu de acord cu acest nume dat de Schiaparelli… Doar o întindere cenuşie, interminabilă şi niciun alt semn de viaţă în afara plantelor bizare. Era atât de monoton, încât am fost mulţumit, spre seara celei de-a doua zile, văzând cum apare deşertul Xanthus.

Eram destul de epuizat, dar Tweel părea la fel de proaspăt ca

la început, cu toate că nu-l văzusem niciodată nici bând, nici mâncând. Presupun că ar fi putut să traverseze Mare Chronium în două ceasuri cu salturile sale de cincizeci de metri, dar a rămas lângă mine.

O dată sau de două ori, îi oferisem apă. El luase paharul, aspirase lichidul cu ciocul, apoi îl retrimisese într-un jet subţire în paharul pe care mi-l înapoiase cu gravitate.

În clipa în care am găsit deşertul Xanthus, sau cel puţin falezele care-l mărginesc, s-a pornit unul dintre aceste blestemate vârtejuri de nisip – cum am avut şi aici, dar nu atât de neplăcute. Vă imaginaţi ce înseamnă asta în timpul mersului. Mi-am adăpostit faţa sub capişonul transparent al termo-sacului şi am văzut că Tweel îşi acoperea nările cu un fel de pene care-i creşteau ca o mustaţă sub cioc, iar ochii cu un hăţiş de aceeaşi natură.

— Aha! exclamă Leroy, micul biolog. E un animal de deşert!

— Şi de ce, mă rog?

— Nu bea apă… E adaptat la furtunile de nisip…

— Asta nu dovedeşte nimic! Nicăieri pe aceasta pilulă uscată căreia-i spunem Marte nu există apă de risipit. Pe Pământ s-ar numi deşert de la un capăt la altul… După ce s-a potolit furtuna, a continuat să sufle o mică briză, nu destul de puternică pentru a ridica nisipul.

Şi deodată, dinspre falezele lui Xanthus se iviră bule transparente, ca nişte mingi de tenis de sticlă! Erau destul de uşoare pentru a pluti în acest aer rarefiat – şi goale. Ce puţin când am spart una sau două n-a ieşit decât un miros urât.

L-am întrebat pe Tweel şi tot ce am scos de la el a fost „Nu, nu, nu”. Am crezut că nu ştie ce erau. Bulele continuară să treacă, asemenea unor baloane de săpun, şi noi ne-am urmat drumul spre Xanthus.

După o clipă, Tweel îmi arătă o bulă, rosti „piatră”, dar eram prea obosit pentru a începe o discuţie atât de complicată. Am descoperit, mai târziu, ce voise să spună.

Nu se mai vedea prea bine când am ajuns, în sfârşit, la poalele falezelor. Am hotărât să dorm, dacă era posibil, pe platou. Presupuneam că vegetaţia din Mare Chronium, oricât de săracă ar fi fost, putea să adăpostească mai multe primejdii decât nisipul lui Xanthus. Nu pentru că aş fi avut motive de teamă – nu cunoaştem decât creatura neagră cu tentacule care-

l înşfăcase pe Tweel şi ea era probabil sedentară, mulţumindu-se să atragă victimele care-i treceau prin preajmă.

Nu era deci niciun risc să fiu prins în capcană în timpul somnului, cu atât mai mult cu cât Tweel părea să nu doarmă niciodată, mulţumindu-se să stea răbdător lângă mine toată noaptea. De fapt, cum ajunsese în situaţia aceea? N-aveam niciun mijloc de a mă lămuri.

Am aflat şi asta, mai târziu. E ceva groaznic, diavolesc…

Am căutat un loc prielnic pentru urcuşul falezei. Pentru Tweel, nu era nicio problemă: faleza era mai joasă decât aceea a deşertului Thyle, cam cu douăzeci de metri.

Am început să mă caţăr, blestemând rezervorul de apă – era singurul moment când mă jena – şi, deodată, am auzit un sunet care mi s-a părut cunoscut.

Ştiţi cât de înşelătoare sunt zgomotele în acest aer rarefiat. O împuşcătură seamănă cu destupatul unei sticle. Dar sunetul acela era zumzetul regulat al unei rachete şi, într-adevăr, cel de-al doilea vehicul auxiliar trecea cam la cincisprezece kilometri spre vest, în lumina apusului…

— Eram eu, încuviinţă Putz. Te căutam.

— Desigur… Dar asta nu-mi prea ţinea de cald… M-am agăţat de faleză, am urlat, am făcut semne cu un braţ. Tweel văzuse şi el şi cârâia, scotea triluri, sărea până pe platou, şi de acolo foarte sus, în văzduh.

Vai, obiectul pe care-l urmăream pătimaş cu privirea dispăru spre sud, în amurg…

M-am urcat pe platou. Tweel era la fel de frenetic, arătându-mi cerul, cârâind întruna, sărind şi aterizând cu nasul în nisip.

Am arătat spre sud, apoi m-am lovit cu pumnul în piept şi el spuse: „Da… Da…” Am avut impresia că, pentru el, obiectul zburător era o fiinţă din aceeaşi familie cu mine. Probabil o rudă.

Sunt sigur acum că îi subestimam inteligenţa.

Decepţionat că n-am putut să vă atrag atenţia m-am grăbit să mă vâr în termo-sac, căci frigul nocturn îşi arăta colţii. Tweel îşi înfipse ciocul în nisip, îşi replie labele şi braţele în sus, semănând astfel izbitor cu unul dintre acei arbuşti fără frunze pe care-i cunoaştem. Cred că a rămas toată noaptea în această poziţie.

— Mimetism protector, hotărî Leroy. Vezi, e într-adevăr o fiinţă de deşert.

— Am pornit din nou dimineaţa, reluă Jarvis. Nu făcusem o sută de metri, când am văzut ceva straniu. Un aliniament de piramide mici, foarte mici, neavând mai mult de cincisprezece centimetri înălţime, cât vedeam ca ochii.

Erau construite din cărămizi minuscule, goale pe dinăuntru şi trunchiate sau sfărâmate în vârf, cu o deschizătură. Am arătat spre ele întrebându-l pe Tweel: „Ce-i asta?”, dar el scoase câteva piuituri ca pentru a-mi răspunde că nu ştie.

Am urmat aliniamentul piramidelor pentru că se înşirau spre nord, în direcţia rachetei noastre. Ceasuri după ceasuri…

Apoi am observat un alt lucru bizar. Erau mai mari! Acelaşi număr de cărămizi în fiecare, dar cărămizile erau mai mari.

Spre prânz, piramidele îmi ajungeau la umăr. Am aruncat o privire într-una sau două, mereu asemănătoare, trunchiate în partea de sus şi goale. Am cercetat şi câteva cărămizi. Erau de siliciu şi vechi din vremea Facerii.

— De unde ştii? interveni Leroy.

— Erau roase, rotunjite la colţuri… Siliciul nu se uzează uşor, nici pe Pământ.. iar în atmosfera asta!…

— Ce vârstă crezi că aveau?

— Cincizeci de mii de ani… O sută de mii… De unde să ştiu? Cele mici, întâlnite dimineaţa, erau mai vechi, poate de zece ori mai vechi… Se sfărâmau… Ce înseamnă asta? Cinci sute de mii de ani? Cine ştie?

Jarvis tăcu o clipă, apoi reluă:

— Fără să se oprească din mers, Tweel spusese „piatră”, arătând spre piramide. Mai rostise acest cuvânt şi înainte. Dar acum avea mai mult sau mai puţin dreptate. Am încercat să-l întreb, indicând cu degetul una dintre ciudatele construcţii: „Ca şi noi?”, arătând succesiv spre el şi spre mine.

Tweel scoase un fel de cârâit negativ şi spuse: „Nu, nu.” Adăugă: „Nu, un-un-doi!… Nu, doi-doi-patru!” frecându-şi pântecul. L-am privit fix. El reîncepu: .,Nu, un-un-doi!… Nu, doi-doi-patru!” Am rămas cu gura căscată.

— O dovadă în plus, exclamă Harrison. Un smintit!

— Crezi? întrebă Jarvis, ironic. Nu e şi părerea mea. Desigur nu pricepi acest „Nu, un-un-doi.”

— Nu… ca şi tine, de altfel!

— Ba eu cred că pricep… Tweel folosea puţinele cuvinte englezeşti pe care le cunoştea pentru a exprima o idee foarte

complexă. Poţi să-mi spui cu ce asociezi matematicile?

— Să vedem… Cu astronomia… sau… sau cu logica…

— Asta e! „Nu, un-un-doi”… Tweel îmi explica în felul acesta că neştiuţii constructori ai piramidelor nu erau fiinţe ca noi, fiinţe inteligente, făpturi înzestrate cu raţiune. Ai înţeles?

— Să fiu al naibii!

— Nicio grijă: vine şi asta.

— Dar, interveni Leroy, de ce-şi freca pântecul bizarul tău însoţitor?

— De ce?… Pentru că, scumpul meu biolog, acolo i se află creierul. Nu în micul său cap… în burdihan!

— Imposibil!

— Pe Pământ, da, pe Marte, nu. Nimic nu e terestru aici… Nici flora, nici fauna… biopodele tale o dovedesc!

Jarvis surâse ironic şi îşi reluă naraţiunea:

— Ne-am urmat drumul. Spre amiază, al treilea fapt straniu. Sfârşitul piramidelor.

— Nu mai era niciuna?

— Niciuna, iar ultima – aveau acum trei metri înălţime – ultima era închisă! Înţelegi? Constructorul, cine-o fi fost, era încă înăuntru şi pista lui, pe care mersesem, îşi avea originea cu jumătate de milion de ani în urmă.

Tweel observase şi el, odată cu mine, piramida închisă. Mi-am scos automatul, încărcat cu gloanţe explozive Bolland, iar Tweel, ca un prestidigitator, făcu să apară din săculeţul lui un mic şi ciudat pistol de sticlă. Semăna cu ale noastre. În afara mânerului care era mai mare, adaptat mâinii sale cu patru gheare.

Înaintam cu prudenţă, cu armele pregătite, de-a lungul piramidelor goale. Tweel văzu cel dintâi ceva mişcându-se. Partea de sus a construcţiei se ridica prin smucituri repetate şi se nărui deodată, cu un zgomot înăbuşit. Şi atunci, am văzut… am văzut ieşind…

Un lung braţ gri-argintiu apăru, trăgând după el un trup cuirasat cu solzi de asemenea gri-argintii, cu reflexe vagi. Braţul scoase trupul din gaură şi animalul se prăvăli pe nisip.

O creatură imposibilă – un fel de butoiaş gros, cenuşiu, cu un braţ şi o gaură care putea fi socotită drept gură la un capăt, şi o coadă dreaptă, ascuţită, la celălalt. Asta-i tot.

Nici alte membre, nici ochi, nici urechi, nici nas, nimic!

Monstrul se târî câţiva metri, îşi înfipse în nisip coada ascuţită, se ridică şi se lăsă în ea, pur şi simplu.

L-am privit zece minute înainte de a-l vedea mişcând din nou. Cu un scârţâit şi un fâşâit – ca şi cum cineva ar fi boţit o hârtie foarte rigidă – braţul se îndreptă spre gură şi hop!… scoase din ea o cărămidă!…

Braţul aşeză cu grijă cărămida pe sol şi creatura îşi reluă imobilitatea.

Zece minute mai târziu… o altă cărămidă. O cărămidărie naturală, nu alta! Mă pregăteam să plec, când Tweel rosti „piatră”. Am zis: „Cum?” şi el repetă. Apoi, cu acompaniament de triluri, adăugă: „Nu… nu” şi termină cu un zgomot repetat de respiraţie şuierătoare.

Ei bine, de data asta am înţeles imediat, ca prin miracol! Am articulat „Nu, respiraţie?” şi am demonstrat ceea ce voiam să spun. Extaziat, Tweel îmi răspunse: „Da… da… nu… nu… spiraţie”, urcă drept în sus dintr-un salt şi ateriză în cioc la mai puţin de un pas de cărămidar.

Am trecut printr-un moment de spaimă. Braţul tocmai urca, pentru a lua o cărămidă. Mă aşteptam să-l văd pe Tweel înhăţat, ciopârţit, dar… nimic! Tweel lovi cu ciocul creatura, braţul aşeză metodic cărămida lângă celelalte.

Tweel lovi şi mai tare, spunând „Piatră!” şi mi-am pus la încercare curajul ducându-mă să verific eu însumi.

Tweel avea din nou dreptate. Monstrul era într-adevăr de piatră, şi nu respira!

— De unde ştii? îl întrebă Leroy, cu ochii sclipind de interes.

— Doar sunt chimist, bătrâne! Cărămidarul era literalmente un bloc de siliciu. Nisipul conţinea, probabil, siliciu pur şi monstrul se hrănea cu el. Mă urmăreşti, Leroy? Noi – şi Tweel, şi plantele astea ciudate, până şi biopodele – aparţinem unui sistem de viaţă bazat pe carbon, în vreme ce această fiinţă minerală trăieşte datorită unui alt joc de reacţii chimice, întemeiate pe siliciu.

— Viaţă silicioasă! urlă Leroy. I-am bănuit întotdeauna existenţa şi iată acum dovada!… Trebuie neapărat să…

— Evident!… Evident! îi întrerupse Jarvis. Poţi să te duci să vezi cu ochii tăi. În orice caz. creatura trăia fără să trăiască, mişca la fiecare zece minute şi numai pentru a aşeza o cărămidă… altfel spus, pentru a se debarasa de deşeurile sale.

Înţelegi, bătrâne? Noi suntem alcătuiţi din carbon, deşeurile noastre constau deci din bioxid de carbon, dar cum cărămidarul nostru e alcătuit din siliciu, deşeurile lui sunt din bioxid de siliciu – silice. Şi cum silicea este un corp solid, rezultatul: cărămizi.

În felul acesta, fiinţa minerală se zideşte, sfârşeşte prin a se închide în propria ei piramidă şi, atunci, iese din ea pentru a reîncepe mai departe.

Nu-i de mirare că scârţâie! O creatură de cinci sute de mii de ani!…

— Cum poţi să-i evaluezi vârsta? interveni Leroy, nerăbdător.

— Să vedem… Am urmat aliniamentul piramidelor de la început, nu-i aşa? Dacă individul n-ar fi fost unicul constructor, seria s-ar fi întrerupt undeva, înainte ca eu să ajung la el şi ar fi reînceput cu piramide mici.

Nu-i uşor de înţeles?

Şi mai e ceva… Creatura se reproduce, sau cel puţin încearcă. Înainte de apariţia celei de-a treia cărămizi, am auzit un foşnet uşor şi am văzut apărând un val de bule mici şi cristaline: sunt sporii lui, sau ouăle, sau seminţele, cum vrei să le spui. S-au îndepărtat săltând şi resăltând prin deşertul Xanthus, aşa cum cele dinainte trecuseră pe lângă noi în Mare Chronium.

Am o idee în legătură cu modul lor de funcţionare – asta pentru informarea ta, Leroy. Presupun că subţirea coajă cristalină de silice nu e decât un simplu înveliş protector, ca o coajă de ou şi că principiul activ este mirosul, în interior. Un fel de gaz care atacă siliciul. Când coaja se sparge nu departe de un zăcământ, se produce probabil o reacţie care sfârşeşte prin a da naştere unei creaturi asemenea celei văzute de mine.

— Ar fi trebuit să încerci! se lamenta micul francez. Trebuia să spargi una, ca să vezi…

— Dar este exact ceea ce am făcut. Am spart două, pe nisip. E de ajuns să treci din nou pe aici peste, să spunem, zece mii de ani, pentru a verifica dacă am plantat monştrii piramidelor… Atunci va exista cu siguranţă un rezultat.

Jarvis făcu o pauză, ca să-şi tragă răsuflarea.

— Ce creatură!… V-o puteţi înfăţişa? Oarbă, surdă, mută, fără nervi, fără creier, doar un automat şi, totuşi… o fiinţă nemuritoare!… Menită să scoată cărămizi, să construiască piramide atâta timp cât vor exista siliciu şi oxigen.

Chiar atunci, se va opri doar. Nu va muri. Şi dacă întâmplările

unui milion de ani îi vor pune iar la îndemână hrana, ea va fi acolo, gata să funcţioneze din nou, în vreme ce creieri şi civilizaţii vor rămâne departe în trecut… O făptură incredibilă – şi totuşi am întâlnit una şi mai stranie.

— Într-un coşmar, fără îndoială!

— Bine zis! comentă Jarvis, sobru. Da, poate fi numită creatură de coşmar. Fiinţa cea mai teribilă, cea mai înfricoşătoare care poate fi imaginată! Mai primejdioasă decât un leu, mai vicleană decât un şarpe.

— Povesteşte! imploră Leroy. Cât aş vrea să văd această fiinţă!

— Nu te sfătuiesc! replică Jarvis, rămânând mut câteva clipe. Eram obosit, descurajat de dispariţia lui Putz şi a rachetei sale. Tweel mă călca pe nervi cu trilurile şi cu picajele lui în cioc. Lăsasem în urmă piramidele şi mergeam, tăcut, ceasuri după ceasuri, prin deşertul de o deznădăjduitoare uniformitate.

Pe la mijlocul după-amiezii, am ajuns într-un punct de unde se distingea la orizont o linie joasă şi întunecată. Ştiam despre ce era vorba. Un canal. Zburasem pe deasupra lui, la venire, în rachetă şi asta însemna că nu străbătusem decât o treime din deşert. O adevărată plăcere, nu-i aşa? Şi, totuşi, urmam întocmai orarul pe care mi-l fixasem.

Ne apropiam încet de canal. Mi-am amintit că era tivit cu o bandă largă de vegetaţie – şi că acolo se afla un Oraş de noroi.

Am spus că eram obosit. Visam la o mâncare caldă, apoi spiritul meu începu să vagabondeze, îmi spuneam că până şi Borneo mi-ar părea un rai dacă aş scăpa de planeta asta aiurită. Apoi mi-am amintit de bătrânul meu New York şi m-am gândit la o fată drăguţă. Fancy Long. Ştii la cine mă refer, Harrison?

— Da… Actriţă la televiziune. Am văzut-o de multe ori. O blondă drăguţă – dansează şi cântă în emisiunea *Mate Yerba*.

— Exact. O cunosc foarte bine. Suntem prieteni. A fost chiar de faţă la plecarea lui „Ares”. Mă gândeam deci la ea, mă simţeam singur, apropiindu-mă împreună cu Tweel de linia vegetaţiei sărace.

Şi atunci… Mi-a scăpat o înjurătură. Ea era acolo!… Da… Fancy Long!… N-aveam cum să mă înşel, stătea sub unul dintre copacii aceia stranii, numai surâs, şi-mi făcea semne, aşa cum mi-o aminteam din momentul decolării.

— Asta-i acum!… Te-ai smintit şi tu! declară Harrison.

— Bătrâne, în clipa aceea mi-am spus acelaşi lucru. Mă holbam la ea, mă ciupeam. Închideam ochii, îi deschideam, priveam iar – şi Fancy Long era mereu acolo, din ce în ce mai fermecătoare, cu chemările ei.

Tweel văzuse şi el ceva. Cotcodăcea, cârâia dar abia îl auzeam. Alergam spre ea, fără să-mi pun nicio întrebare, fascinat.

Tweel mă ajunse dintr-o săritură, când eram doar la cinci metri de Fancy. Mă apucă de braţ şi croncăni cât îl ţinea gâtlejul: „Nu! Nu! Nu!” M-am scuturat ca să mă eliberez – era uşor de parc-ar fi fost de bambus – dar îmi înfipse ghearele în braţ, ţipând şi mai tare.

Până la urmă, am avut o sclipire de bun-simţ şi m-am oprit la mai puţin de trei metri. Ea era acolo, continuând să-mi facă semne şi să surâdă, să surâdă şi să-mi facă semne, iar eu o priveam, la fel de mut ca Leroy, în timp ce Tweel cârâia şi ţipa febril.

Ştiam că nu putea fi adevărat – şi totuşi ea era acolo, în faţa mea. Am îngăimat: „Fancy… Fancy Long!”

Ea continuă să surâdă şi să facă gesturi. Părea întru totul reală, ca şi cum n-aş fi lăsat-o la o depărtare de şaizeci de milioane de kilometri. Tweel o ţinti cu pistolul său de sticlă. L-am apucat de braţ şi el încercă să se elibereze din strânsoare.

Arătă spre Fancy, strigând: „Nu ‘spiraţie! Nu ‘spiraţie!”. Am înţeles: voia să spună că nu era vie. Ah, prieteni! Mi se-nvârtea capul. Oricum, mă treceau fiorii văzându-l cu arma îndreptată asupra ei. Nu ştiu de ce, am rămas nemişcat, privindu-l cum o ocheşte cu grijă. Apăsă pe minerul pistolului, am văzut o pală de aburi şi… Fancy Long dispăru.

În locul ei, un nod de tentacule negre, hidoase, care se contorsionau… O creatură oribilă ca aceea căreia i-l smulsesem pe Tweel.

Creatura de coşmar!… Am rămas ţintuit locului, stupefiat şi prostit, privindu-i agonia, în vreme ce Tweel scotea triluri şi şuiera. Apoi îmi atinse braţul, arătă spre monstrul care se zvârcolea în ultimele spasme şi spuse:

„Tu-un-un-doi… El-un-un-doi”… N-am înţeles decât după ce l-am auzit repetând de opt, zece ori. Voi aţi priceput?

— Da, chelălăi Leroy. Ştiu… Creatura captează gândurile. Dacă ar fi fost un câine – un câine flămând care visează un os

bine garnisit cu carne – ar fi văzut în faţa lui osul acesta... sau i-ar fi simţit mirosul... Aşa e?

— Exact, încuviinţă Jarvis. Creatura de coşmar foloseşte dorinţele victimei sale pentru a-i întinde capcana. Pasărea mascul, în sezonul cuiburilor, şi-ar vedea soaţa, vulpea rătăcind în căutarea prăzii ar zări un iepure fără apărare.

— Dar cum face? întrebă Leroy.

— De unde să ştiu?... Cum face şarpele, pe Pământ, pentru a vrăji o pasăre până ce-i cade în gură? Şi nu există peşti ai abisurilor care-şi atrag victimele în acelaşi fel? Dumnezeule!... Jarvis continuă cu un tremur în voce: Vă daţi seama de viclenia acestei creaturi de coşmar? Acum suntem preveniţi, dar cum să ne mai încredem în propriii noştri ochi?... Aţi putea să mă vedeţi, aş putea să-l văd pe unul dintre voi şi... s-ar putea să nu fie decât o alta dintre aceste orori negre!

— Şi însoţitorul tău cum a ghicit? interveni Harrison.

— Tweel? Mă întreb şi acum... Poate că se gândea la un lucru care n-avea cum să mă atragă şi, când am început să alerg, şi-a dat seama că vedeam altceva decât el, ceea ce l-a alarmat. Sau poate că monstrul e capabil să proiecteze doar un singur miraj şi Tweel a văzut ce vedeam şi eu – sau nimic. N-am avut cum să-l întreb. Dar e încă o dovadă că inteligenţa lui este egală cu a noastră – dacă nu superioară.

— Cum? protestă Harrison. Ce te face să crezi că inteligenţa lui rivalizează cu inteligenţa umană?

— Multe lucruri. Mai întâi, creatura piramidelor. El nu văzuse niciuna înainte, mi-a spus-o. Totuşi a clasat-o printre automatele moarte-vii minerale.

— Putea să fi auzit vorbindu-se... Nu uita că trăieşte prin părţile astea, bătrâne.

— Să admitem... Dar limbajul? N-am putut să prind niciuna dintre ideile lui, iar el a reţinut imediat şase sau şapte dintre cuvintele noastre. Şi-ţi dai seama ce idei complexe a izbutit să exprime cu aceste câteva cuvinte? Monstrul piramidelor, creatura de coşmar! Cu o singură frază, m-a făcut să înţeleg că unul era un automat inofensiv, cealaltă un hipnotizator teribil de primejdios. Ce părere ai?

— Hm, mormăi Harrison.

— Poţi s-o faci pe scepticul... Ai fi reuşit acelaşi lucru cunoscând doar şase cuvinte dintr-o limbă străină? Mai mult, ai

fi fost capabil să-mi explici că o altă fiinţă posedă o inteligenţă atât de diferită de a noastră, încât orice înţelegere între noi era imposibilă – mai imposibilă chiar decât între mine şi Tweel?

— Asta ce mai e?

— Am să revin. Ceea ce vreau să demonstrez este că Tweel şi ai lui sunt demni de prietenia noastră. Există cu siguranţă undeva, pe Marte – şi veţi vedea că am dreptate – o civilizaţie şi o cultură care le egalează pe ale noastre şi, poate, le întrec. Comunicarea între ei şi noi este posibilă. Tweel a dovedit-o. Asta ar putea să ceară ani şi ani de încercări răbdătoare, căci spiritul lor nu e situat pe acelaşi plan cu al nostru, dar e oricum mai puţin îndepărtat decât cel al fiinţelor pe care aveam să le întâlnesc mai târziu – dacă au un spirit.

— Ce fiinţe?

— Locuitorii oraşelor de noroi, situate de-a lungul canalelor. Credeam că monstrul de siliciu şi creatura de coşmar sunt cele mai stranii fiinţe imaginabile, dar mă înşelasem.

Făpturile despre care am să vă vorbesc sunt şi mai uluitoare, şi mai puţin de înţeles – infinit mai puţin decât Tweel, cu care, prin perseverenţă şi concentrare, e posibil să te împrieteneşti şi să faci un schimb de idei.

Am lăsat deci bestia cu tentacule să crape, încercând să se târască până la vizuină, şi am pornit spre canal. Covorul de ierburi colcăitoare se ferea din calea noastră şi, când am ajuns pe mal, am văzut un firicel de apă gălbuie. Oraşul pe care-l zărisem din rachetă semăna cu un muşuroi de cârtiţă. Se afla cam la un kilometru şi jumătate, în dreapta, şi aveam mare chef să merg acolo şi să arunc o privire.

Mi se păruse pustiu şi, chiar dacă ar fi fost bântuit de niscaiva făpturi, Tweel şi cu mine eram înarmaţi. Trebuie să spun, în treacăt, că pistolul lui Tweel e un instrument remarcabil. L-am examinat după povestea cu creatura de coşmar. Se pare că lansează o mică săgeată de sticlă otrăvită. Am socotit că avea o încărcătură de cel puţin o sută de lovituri. Şi funcţionează cu abur, bătrânul nostru abur!

— Cu abur? repetă Putz. Şi de unde provine aburul?

— Din apă, fireşte!... Se poate vedea uşor, prin mânerul transparent. Mai era şi o mică parte dintr-un alt lichid, gros şi gălbui – cam cincisprezece centilitri. Strângând mânerul – căci nu are trăgaci – o picătură de apă şi o picătură de lichid galben

sunt injectate în camera de explozie şi apa se vaporizează… plop!…

E simplitatea însăşi, iar noi am putea utiliza acelaşi principiu. Acidul sulfuric concentrat ridică temperatura apei până aproape de punctul de fierbere. La fel şi varul, potasiul, sodiul… Evident, arma nu avea bătaia armei mele, dar nu era un lucru foarte important în văzduhul ăsta rarefiat şi putea să tragă tot de atâtea ori ca un revolver de *cowboy* într-un *western*. Şi ce eficacitate, cel puţin faţă de viaţa marţiană!

Am încercat-o trăgând într-una dintre plantele astea absurde şi să mă ia dracu dacă planta nu s-a ofilit imediat, prefăcându-se în fărâme! Este ceea ce mă face să cred că săgeţile de sticlă sunt otrăvite.

Jarvis îşi reluă povestirea:

— Mergeam deci spre oraşul de noroi, întrebându-mă dacă nu cumva constructorii acestor oraşe erau aceia care săpaseră canalele. Tweel îmi dădu un răspuns negativ, gesticulând spre sud.

Am conchis că sistemul de canale era opera unei alte rase, poate cea a lui Tweel. Dacă nu cumva există o altă rasă inteligentă sau… o duzină. Marte e o lume atât de ciudată!

La o sută de metri de oraş, am traversat un fel de drum, o simplă pistă de noroi întărit, şi acolo am văzut prima oară pe unul dintre constructorii muşuroaielor.

Ah, prieteni, vorbiţi de creaturi fantastice!

Un butoiaş alungit, mergând la trap pe patru labe şi având patru tentacule. Fără cap, doar un trup şi membre şi un şir de ochi de jur împrejur. Partea de sus a butoiaşului era o diafragmă întinsă ca pielea pe o tobă – şi asta era tot.

Făptura trecu în goană pe lângă mine, împingând un cărucior gol, care părea din aramă. Nu păru să-şi dea seama de prezenţa noastră, cu toate că parcă îşi aţinti ochii spre mine, în trecere.

Puţin după aceea sosi alta, tot cu un cărucior gol. Şi, la fel, o şterse fără să ne dea cea mai mică atenţie. N-aveam să mă las ignorat de o bandă de butoiaşe cu labe, care se jucau de-a trenul! Când se ivi un al treilea personaj, m-am înfipt în calea lui, gata să sar de-o parte, dacă nu s-ar fi oprit.

Dar el se opri. Se opri şi diafragma lui emise un fel de sunet de tamburină. Am întins îndată amândouă mâinile, exclamând: „Suntem prieteni!” Şi ce credeţi că mi-a răspuns?

— „Încântat să vă cunosc”, sugeră Harrison.
— Dacă ar fi zis asta, n-aş fi fost mai stupefiat. El tamburină din diafragmă şi zbieră deodată: „Suntem p-p-p-prieteni!” În acelaşi timp, împinse pe neaşteptate căruciorul spre mine. Am sărit în lături şi el spălă putina, în timp ce îl urmăream din ochi, prostit.
După un minut, sosi altul. Nu se opri, dar zbieră, în trecere: „Suntem p-p-p-prieteni!” şi o şterse în galop. Cum învăţase fraza asta? Erau oare toate aceste creaturi în comunicare permanentă unele cu altele? Făceau toate parte dintr-un organism central? N-am idee, dar cred că Tweel trebuie să ştie.
Şi acum, toţi cei care treceau ne salutau cu aceeaşi declaraţie. Era caraghios, n-aş fi crezut niciodată că am să găsesc atâţia prieteni pe această sferă blestemată. Am făcut un gest întrebător la adresa lui Tweel. A înţeles probabil, căci a spus: „Un-un-doi, da!... Doi-doi-patru, nu!...” înţelegeţi?
— Evident, răspunse Harrison. E micul cântec marţian.
— Cum?... Ei bine, mă obişnuisem cu simbolismul lui Tweel şi am interpretat astfel: „Un-un-doi, da!” Aceste făpturi sunt inteligente. „Doi-doi-patru, nu!” Această inteligenţă nu este similară cu a noastră, ci diferită şi dincolo de logica lui doi şi cu doi fac patru.
Poate că greşeam şi Tweel voia doar să precizeze că inteligenţa lor era rudimentară, neîngăduindu-le să înţeleagă nimic mai presus de „Un-un-doi”. Dar ceea ce aveam să observ mai târziu mă face să cred că prima ipoteză este întemeiată.
După câteva clipe, creaturile se întoarseră în grabă, una după alta, cu cărucioarele umplute cu pietre, nisip, bucăţi de plante zgrunţuroase, tot felul de resturi. Ele ne aruncară, în tăcere, salutul lor prietenesc – nu chiar atât de prietenesc, cum veţi vedea – şi dispărură rapid.
Mi se păru că al treilea butoiaş cu labe era cel căruia mă adresasem şi am hotărât să mai încerc o mică discuţie.
El sosi, zbierând „Suntem p-p-p-prieteni!” şi se opri. Patru sau cinci dintre ochii lui mă priveau. Proferă din nou cuvântul de trecere, împinse căruciorul, dar nu m-am mişcat. Atunci, afurisitul de butoiaş îşi lungi un tentacul şi-mi suci vârful nasului cu doi cleşti în formă de degete.
— Ha! Ha ! izbucni Harrison. Au precis simţul frumosului!
— Îţi convine să râzi! Bietul meu nas lovit şi degerat... Am

urlat: „Ai!” Am sărit deoparte. Mizerabilul o şterse în goana mare şi, din clipa aceea, formula generală deveni: „Suntem prieteni, ai!” Ciudate fiinţe!

Împreună cu Tweel, am urmat atunci pista până la cel mai apropiat muşuroi. Creaturile plecau şi veneau fără să se ocupe de noi, aducând încărcăturile şi coborând într-un culoar care părea să ducă într-o mină părăsită. Şi mereu acea frază invariabilă rostită în trecere, la fiecare ieşire sau intrare a unui butoiaş.

M-am apropiat de gura tunelului. Undeva în adânc se zărea o lumină. Nu era nici flacără, nici torţă, ci un veritabil aparat de iluminat. Am presupus că voi putea să aflu vreun indiciu privind treapta de evoluţie a acestei rase şi am coborât la rândul meu, cu Tweel urmărindu-mă pas cu pas, ceea ce îi prilejui un mic concert de triluri şi ciripituri.

Lumina era ciudată. Pârâia şi trosnea ca o veche lampă cu arc, dar provenea de la o simplă tijă neagră înfiptă în peretele culoarului. Lumină electrică, fără nicio îndoială. Butoiaşele păreau deci să fie destul de civilizate.

O altă lumină făcea să sclipească ceva nelămurit. M-am dus să văd. Nu era decât o grămadă de nisip lucitor. M-am întors, cu intenţia de a ieşi. Să mă ia naiba dacă intrarea nu dispăruse!

Mi-am spus că, probabil, culoarul făcea un unghi, sau că intrasem într-un pasaj lateral, dar mi-am dat seama curând că mă aflam într-un adevărat labirint... Doar culoare sinuoase şi uneori luminate, în care întâlneam, din când în când, un butoiaş cu labe, galopând ca de obicei, câteodată cu căruciorul, câteodată fără.

Drept să vă spun, la început nu m-am neliniştit. Nu făcusem decât vreo câţiva paşi în interior. Dar toate încercările noastre de a regăsi ieşirea păreau să ne ducă mai la adânc.

Mi-a venit ideea de a urmări unul dintre butoiaşele care împingeau un cărucior gol, gândindu-mă că avea să iasă pentru a căuta resturi, dar el nu făcu decât să meargă în cerc, prin diferite culoare, fără nicio ţintă sigură. Până la urmă, începu să se rotească în jurul unui stâlp, ca un şoarece dansator japonez. Am abandonat, am lăsat rezervorul cu apă să cadă pe sol şi m-am aşezat.

Tweel era la fel de pierdut ca şi mine. Am arătat în sus, iar el mi-a răspuns „Nu-nu-nu!”, pe un ton neputincios. Şi n-aveam ce

aştepta de la localnici. Nu se ocupau deloc de noi, chiar atunci când afirmau că „Suntem prieteni, ai!”.

Nu ştiu câte ceasuri ne-am tot învârtit acolo. Am aţipit de două ori, de oboseală. Tweel părea în continuare să n-aibă nevoie de somn. O luasem pe culoare ascendente, dar ele coborau imediat. În acest blestemat muşuroi, temperatura era constantă şi n-aveai cum să deosebeşti ziua de noapte. După prima mea trezire, n-am ştiut nici măcar dacă dormisem o oră sau treisprezece; eram incapabil să precizez, după ceas, dacă era amiază sau miezul nopţii.

Am văzut o mulţime de lucruri stranii. În unele culoare am întâlnit maşini în mişcare, care nu păreau să producă ceva – pur şi simplu roţi care se învârteau.

De mai multe ori, am văzut trecând două butoiaşe cu labe legate printr-unul mai mic, care creştea între ele.

— Partenogeneză! izbucni Leroy. Partenogeneză prin înmugurire, ca lalelele!

— Dacă vrei, admise Jarvis. Şi niciodată cel mai mic semn de atenţie faţă de noi, în afară de, cum am mai spus, acel „Suntem prieteni, ai!”... Niciun fel de viaţă de familie; se mulţumeau să galopeze cu cărucioarele, să aducă resturile. Dar până la urmă, am descoperit ce făceau cu ele!

Avusesem un pic de noroc cu unul dintre coridoare: urcam de un timp şi simţeam că trebuie să ne apropiem de suprafaţă, când, deodată, am ieşit într-o sală al cărei tavan se rotunjea în boltă, singura pe care o întâlnisem în peregrinările noastre.

Şi, prieteni, mi-a venit să dansez când am zărit o lumină care părea să fie aceea a zilei, printr-o fisură a bolţii.

În sală era un fel de... de... maşină, o roată enormă care se învârtea încet. Unul dintre butoiaşe tocmai se îndeletnicea cu vărsarea conţinutului căruciorului său sub această roată care strivea totul, zdrobind nisipul, pietrele, plantele şi prefăcându-le într-o pulbere care curgea undeva.

Şi în timp ce priveam, alte butoiaşe soseau, îşi goleau cărucioarele şi... asta era tot. Fără niciun sens. Ceea ce era întru totul în nota acestei planete aiurite.

Dar se mai petrecu şi altceva, prea uluitor pentru a fi credibil. Una dintre aceste fiinţe abracadabrante, după ce îşi goli încărcătura, aruncând căruciorul cu zgomot, se strecură sub roată. Am privit-o cum se lăsa măcinată, prea stupefiat pentru a

putea emite vreun sunet. Şi, peste o clipă, alta o imită. Era absolut metodic. Unul dintre butoiaşele fără cărucioare îl lua pe cel părăsit.

Tweel nu părea uimit. I-am semnalat sinuciderea următoare şi el ridică din umeri, cât se poate de omeneşte, ca pentru a spune: „Ce pot să fac?”. Probabil că era întru câtva la curent.

Şi mai e ceva.

Dincolo de roată, pe un piedestal nu prea înalt, strălucea un obiect. Era un fel de ou de cristal fluorescent, cu iradiaţii de o temperatură infernală. Faţa şi mâinile mă dureau de parcă aş fi suportat o descărcare statică. Atunci am făcut o nouă descoperire surprinzătoare. Îţi aminteşti, Harrison, negul pe care-l aveam la degetul mare? Poftim, uită-te!

Jarvis întinse mâna.

— S-a uscat, bătrâne… Şi a căzut… uite-aşa. Iar nasul… Bietul meu nas… Durerea a dispărut ca prin magie! Oul avea proprietăţile razelor X dure, sau ale radiaţiilor gama, dar mult mai folositoare, pentru că nu atacau decât ţesutul bolnav, cruţând ţesutul sănătos.

Îmi spuneam că ar fi un magnific dar pentru Pământ, când izbucni o hărmălaie asurzitoare. M-am precipitat, împreună cu Tweel, de cealaltă parte a roţii şi am constatat că un cărucior fusese sfărâmat. Probabil o neglijenţă a unui sinucigaş…

Atunci toate butoiaşele începură să zbiere să tamburineze în jurul nostru şi vacarmul lor era fără îndoială ameninţător. Un grup înaintă, noi am dat înapoi pentru a ieşi din culoarul prin care mi se păruse că intraserăm, şi butoiaşele ne urmară mârâind, unele împingând cărucioare, altele fără nimic.

Ce brute înnebunite!… Urlau toate în cor: „Suntem prieteni, ai!”… Nu-mi plăcea deloc acest „ai”, care mi se părea mult prea sugestiv…

Tweel îşi scoase pistolul de sticlă. M-am debarasat grăbit de rezervorul de apă, pentru a avea o mai mare libertate de mişcare şi m-am înarmat şi eu. Am continuat să ne retragem în culoarul ascendent, cu douăzeci de butoiaşe cu labe urmărindu-ne de aproape.

Lucru uimitor, cele care veneau de afară cu cărucioarele pline treceau la câţiva centimetri de noi, fără să se oprească.

Tweel observase şi el asta. Deodată, scoase cărbunele său aprins, îl apropie de un cărucior cu resturi vegetale… Puf! …

întreaga încărcătură începu să ardă, dar butoiaşul îşi continuă drumul imperturbabil, fără să-şi schimbe alura!

Incidentul creă totuşi oarecare dezordine printre prietenii noştri şi, în acest timp, am observat fumul care trecea prin culoar învârtejindu-se pe lângă noi şi am văzut ieşirea!

L-am înhăţat pe Tweel şi ne-am năpustit afară, cu douăzeci de butoiaşe pe urmele noastre. Lumina zilei mi se păru un paradis, cu toate că, după cum am constatat îndată, soarele era gata să dispară la orizont. Era un dezastru, fiindu-mi imposibil să supravieţuiesc nopţii marţiene fără termo-sac, sau cel puţin fără foc.

Lucrurile mergeau din ce în ce mai rău. Am fost încolţiţi între două muşuroaie, fără putinţă de scăpare. Nu deschiseserăm încă focul. Era inutil să irităm şi mai mult brutele care ne asediau. Se opriseră la mică distanţă şi reîncepură să-şi urle asigurările de prietenie, acompaniate de „ai!”.

Situaţia continua să se agraveze. Un butoiaş cu labe se ivi împingând un cărucior din care toţi semenii lui se aprovizionară cu suliţe subţiri de aramă, lungi cam de treizeci de centimetri şi foarte ascuţite... Zing! Una dintre aceste săgeţi sosi, şuierându-mi pe la urechi. Era acum o problemă de viaţă şi de moarte. Trebuia să tragem.

Scurt timp lucrurile au mers bine. Ne ocupam mai ales de cei care erau aproape de cărucior, ceea ce reducea la minimum ploaia de suliţe, dar, deodată, se auzi un tunet de „prieteni” şi de „ai” şi din tunel ieşi o veritabilă armată.

Eram pierduţi, cu totul pierduţi, ştiam asta... Şi în aceeaşi clipă, mi-am dat seama că Tweel nu se afla în aceeaşi situaţie. Ar fi putut să sară cu uşurinţă peste muşuroiul de care ne lipiserăm cu spatele. Dar rămânea pentru mine.

Aş fi plâns, dacă aş fi avut timp pentru asta. Îl simpatizasem pe Tweel de la început, dar aş fi fost oare capabil de un astfel de gest? Admiţând că l-aş fi smuls într-adevăr primei creaturi de coşmar, nu făcuse acelaşi lucru pentru mine? L-am apucat de braţ, am făcut un gest în sus zicând „Tweel”. El protestă „Nu-nu-nu Tick” şi continuă să tragă cu arma lui de sticlă. Ce era de făcut?... Oricum, aş fi fost pierdut după apusul soarelui, dar cum să-i explic asta? Am îngânat: „Mulţumesc, Tweel... Eşti un om adevărat!” şi mi-am dat seama că nu era deloc un compliment. Un om? Puţini sunt capabili de un asemenea gest.

Şi bang!… trăgeam eu, şi puf trăgea Tweel, şi butoiaşele aruncau suliţe, pregătindu-se de asalt, fără a înceta să strige că sunt prieteni…

Renunţasem la orice speranţă când, fără veste, un înger căzu din cer sub înfăţişarea lui Putz, care, cu jeturile inferioare, prefăcu în pulbere butoiaşele cu labe.

Uraaa!… Am scos un urlet de bucurie, alergând spre rachetă. Putz mi-a deschis trapa şi am intrat râzând, plângând, vociferând… Abia după un minut sau două mi-am amintit de Tweel. M-am uitat prin hublou tocmai la timp ca să-l văd sfârşind un salt prin picajul tradiţional în cioc, apoi avântându-se din nou şi dispărând.

Mi-am scos sufletul până să-l conving pe Putz să-l urmărească. Dar înainte ca racheta să decoleze, s-a înnoptat – ştiţi cum se petrece fenomenul ăsta aici, ca şi cum ai întoarce comutatorul ca să stingi lumina.

Am pornit pe deasupra deşertului, am aterizat o dată sau de două ori, am urlat „Tweel” cât mă ţinea gura.

Imposibil să-l regăsim. Putea să se ia la întrecere cu vântul şi tot ceea ce am auzit – dacă nu cumva mi s-a părut – au fost câteva triluri îndepărtate, spre miazăzi.

Plecase şi, pe cinstea mea, eu… eu aş fi vrut să nu fi plecat…

Cei patru oameni de pe „Ares” rămaseră tăcuţi, chiar şi ironicul Harrison. Leroy le întrerupse meditaţia:

— Aş fi fost tare bucuros să-l văd.

— Da, încuviinţă Harrison, şi apoi, apropo de povestea asta cu vindecarea negului, e totuşi păcat că n-ai reuşit să aduci oul de cristal… Poate că e acel leac al cancerului pe care-l căutăm zadarnic de un secol şi jumătate!

— Păi tocmai asta a dus la declanşarea ostilităţilor! mormăi Jarvis.

Şi scoase din buzunar un obiect strălucitor:

— Iată-l.

Oliviu Crâznic
Ultima Clepsidră

Progresul ucide.
Dr. Cristian David

Exista o singură clepsidră care funcţiona bine, de asta eram absolut sigur. Aşadar, fata minţea.

Mi-am dat seama că e ceva în neregulă încă de când am intrat în camera pentru interogatoriu. Aveam pe masă raportul frenologului şi pe cel al fiziologului de serviciu şi amândouă indicau contrariul. Primul fusese semnat de către unul dintre cei mai buni specialişti cu care am lucrat, identificarea criminalului în spatele trăsăturilor reuşindu-i în aproape 70% din cazuri, ceea ce era enorm. Pe fiziolog nu-l ştiam, ne fusese detaşat de curând de pe lângă Noul Bucureşti, dar omul avea un dosar impecabil. Nu aveam motive să îi pun la îndoială capacitatea profesională. Şi totuşi am ştiut din prima clipă că martorul ne ascundea ceva.

N-aş putea să descriu senzaţia. Procedura s-a derulat paşnic. Diana Faur era conectată la tuburile care îi drenau sângele, slăbindu-i voinţa şi încetinindu-i reacţiile pentru a scoate adevărul la suprafaţă. Fata a intrat aproape imediat în starea de letargie specifică şi a răspuns la întrebări greoi, dar fără ezitări prea mari, astfel încât nimic ştiinţific nu fundamenta teoria care, totuşi, mi s-a conturat în minte.

Până când a ştiut exact cât era ora.

Fiorul mi-a străbătut şira spinării, deoarece *ştiam* că Bastionul Croitorilor se afla în cealaltă parte a oraşului, aşa că n-ar fi avut cum să vadă Clepsidra Principală. Şi nu credeam în coincidenţe. Deloc. În mod clar, Diana Faur avea informaţia de undeva.

Şi blestematul de răspuns era simplu. *Fata avusese acces la un ceas electronic.*

Am scuturat din cap, buimac, în vreme ce oamenii de la Întreţinere, cu uriaşe carcere mobile în spinare, desprindeau benzile magnetice de pe perete. Cu ajutorul respectivelor benzi, colegii de la Secţia Depanare urmau să încerce cât se putea de urgent să reconstituie dialogul pe care îl purtasem cu fata. Era un efort inutil, cel puţin în ultima vreme, deoarece benzile se deterioraseră şi prea puţin din conversaţie se mai putea păstra.

Practic, eram obligaţi să ne descurcăm cu ceea ce fusese consemnat de către manimaşină, fie că ne plăcea acest lucru sau nu. N-am putut să nu mă gândesc că starea deplorabilă a benzilor se datora probabil şi lipsei de entuziasm a deţinuţilor care făceau muncile de întreţinere. Încarcerarea ambulatorie devenise obligatorie prin lege chiar şi în cazurile în care erau întemniţaţi pentru delicte non-violente, în ciuda opoziţiei înverşunate a Partidului Tolerant. Aşa că acum cei de la Întreţinere îşi purtau în spate carcera mobilă personală, ce-i încetinea considerabil şi le interzicea chiar anumite mişcări, iar eu lucram cu nenorocita aia de manimaşină.

Cât despre martor, acesta avea să îşi revină destul de repede în urma îngrijirilor medicale şi a ingerării de ulei Frâncu, aşa că nu mi-am făcut probleme. Nu cred că am pierdut mai mult de doi martori în toată cariera.

Sunt unul dintre cei mai buni.

Însă de data asta m-am simţit depăşit de situaţie. Am deplasat maneta fotomobilului personal şi am ajuns instantaneu la comunicatorul de sticlă verzuie unde, pentru o clipă, m-am oprit şovăind în dreptul panoului pentru poşta pneumatică. Nu aveam voie să-l folosim decât o dată pe zi, dar aceasta *era* o urgenţă. M-am mai gândit o dată la posibilitatea îngrozitoare, apoi am introdus rubinul în tub şi am apăsat levierul metalic care corespundea Departamentului Naţional de Escatologie.

Cu un şuierat puternic, rubinul a pornit.

Balonul cu abur a înaintat cu viteză constantă şi cu zgomot puternic, specific, pe Culoarul de Navigaţie nr. 14, dincolo de Bulevardul Eroilor, unde clădirile de sticlă cenuşie, întărită cu metal deja ruginit, alcătuiau o privelişte neplăcută şi tristă, accentuând starea generală pe care ţi-o transmitea, în ultima vreme, oraşul. Dedesubt, privind prin habitaclul cu nervuri optice, am văzut clar trăsurile mecanice pufăind regulat pe şine, cu *perpetuumul* montat separat la fiecare roată şi un amplificator de forţă motrice în partea din spate. Huruitul vehiculelor era atât de puternic, încât am fost sigur că depăşise de mult pragul acceptat de Comisia Locală, dar probabil că rapoartele fuseseră muşamalizate de cineva de la Prefectură. Chiar şi aşa, oricine putea să vadă foarte clar, circulaţia era dificilă, fiindcă aparatele se stricau tot mai des şi accidentele

deveniseră aproape o certitudine.

Nu-mi puteam permite însă să pierd timpul pe trotuare, chiar dacă regretam profund pălăria confortabilă şi redingota uşoară de material semiplastifiat, suficiente încă pentru protecţie în zonele libere ale Clujului. Palatul Banffy, de exemplu, era considerat a fi centrul uneia dintre cele mai sigure porţiuni şi mai erau câteva de genul acesta, în apropiere de Mănăşturul Modificat şi pe lângă Parcul Central. Acolo, mai multe clădiri şi conace fuseseră construite sau reconstruite din cărămidă roşie, după modelul vechi, şi vopsite cu pastă luminiscentă, ceea ce dădea locuitorilor senzaţia de prosperitate şi linişte, chiar dacă ştiau cu toţii că, de fapt, era doar o spoială. O spoială care, încet, dar sigur (iar în ultima vreme nu chiar atât de încet), ceda.

Însă aşa fals lustruit cum era acum Mănăşturul, l-aş fi străbătut la pas cu plăcere şi nu eram singurul care gândea aşa.

Departamentul Naţional de Escatologie se afla dincolo de Bastionul Croitorilor, dar puteam de aici să văd fisurile din corpul ceramico-metalic al uriaşei Clepsidre Principale, construite în colaborare cu reprezentanţii Londrei Victor cu atât de mult timp în urmă. Acum zece ani, când încă mai aveam consultanţi britanici în ţară, abia dacă se observau de aproape. Orice se întâmpla cu adevărat, devenise evident că timpul se scurgea repede pentru Port Transylvania.

Clepsidre de dimensiuni mai mici (şi implicit mai puţin sigure) au fost plasate, în anii următori Tratatului de Afiliere, la fiecare sută de metri, două dintre ele chiar mai apropiate, de o parte şi de alta a intrării Palatului Banffy. Însă de mai bine de douăzeci de ani nu s-a mai construit vreuna. Nici nu credeam că se va mai construi vreodată.

Nu mai era *timp*.

Mai multe focuri aprinse în apropiere de cupolele din Cluj Europa încercau să cumuleze norişori, în speranţa unor picături izolate de ploaie. Am zâmbit obosit de insistenţa cu care cei doi meteorologi rămaşi încercau să îşi susţină teoriile naturale şi m-am întors cu gândul la celelalte două naţiuni care subzistau, întrebându-mă cum stăteau *ele* cu timpul. În Britan Balcania, ştiam sigur că mai rezistam doar noi.

Cu America Orientală am pierdut legăturile de aproape trei ani, de la deteriorarea definitivă a cablului oceanic care şerpuia

prin Atlantic. Însă Japochina colabora încă şi oamenii ei de ştiinţă se arătau chiar optimişti. Nu ştiam dacă informaţiile pe care ni le furnizaseră erau reale, dar se părea că erau în urma noastră cu cel puţin şase ani şi că încă le mai funcţionau ceasurile mecanice.

La urma urmei, poate că gălbejiţii aveau totuşi să supravieţuiască.

Cu un uruit puternic, însoţit de o smucitură violentă, balonul s-a fixat greoi de cablu. Podul mobil a coborât în grabă, desigur fără să nimerească nacela. Mă aşteptam. Cu un efort, m-am aruncat către el, aterizând în ultima clipă. Unul dintre braţele de fier m-a prins zdravăn de umăr, stabilizându-mă, şi m-am gândit la trupul fără cap şi fără membre pescuit din Băltoaca Neagră de pe Bulevardul Eroilor şi la ceasul electronic al Dianei Faur.

Fără îndoială, timpul *fugea*.

— Daniel Hatman, escatolog. Arhontele Cirus Gint.

— Robert Mihnea, domniile voastre, m-am prezentat la rândul meu ceremonios, aşa cum o cerea eticheta. Chestor de rangul Unu.

— Pofteşte înăuntru, chestore. Te aşteptam.

Am intrat, înclinând capul în unghiul cerut de protocol.

Pentru prima oară am văzut un arhonte în carne şi oase. Până atunci doar auzisem de ei. Ştiam că sunt bogaţi şi impetuoşi, inteligenţi şi bine antrenaţi, dar că lipsa de contact cu lumea de afară i-a făcut instabili. S-au organizat după modelul vechilor lorzi din Londra Victor, de pe vremea când Britan Balcania mai era o confederaţie puternică în Vechea Europă. Apoi, aşa cum se ştie, cluburile lor au rămas închise celor din exterior, cu excepţia admiterilor unanime. Însă de ani de zile niciun arhonte nu a mai fost adăugat pe listă.

Sau cel puţin astea erau zvonurile. Şi am mai auzit că anchetele în care interveniseră ei înregistraseră mai multe pierderi decât de obicei.

Pierderi de *vieţi omeneşti*.

Cirus Gint însă nu mi s-a părut instabil. Era mai înalt decât mine, foarte suplu, cu trăsături impasibile şi colţuroase. Masca de pânză subţire, plastifiată, era abandonată pe unul dintre scaunele de plastic întărit, dar şi-a păstrat protosmochingul elegant, cu inserţii de metal şi cauciuc. Avea, fără îndoială, mai

mult titaniu pe el decât aveam toţi din secţie la un loc, cu chestorul-şef cu tot, şi puteam să pun pariu că reacţiile îi fuseseră îmbunătăţite şi pe cale chimică. În mână avea un baston negru cu capăt magnetic, probabil suficient de bine lucrat pentru a deschide majoritatea uşilor din Port Transylvania sau cel puţin din Cartierul Grigorescu. Îl balansa între degete cu aroganţa specifică arhonţilor. Sub plasa cu ochiuri rare, părul îi era încă bogat şi tratat cu uleiuri.

Arăta sănătos tun.

În ceea ce îl privea pe escatolog, învelit în mantia neagră caracteristică Departamentului acesta avea o înfăţişare obişnuită. Purta pe faţă şi cascheta-vitraliu care îi copia trăsăturile.

— Chiar era necesară…? nu m-am putut abţine să întreb privind la cascheta.

Deşi era riscant să-l superi pe vreunul dintre membrii Departamentului Naţional de Escatologie, jignirea mi se părea totuşi prea din cale-afară. Dosarul meu era ireproşabil. Nu avea niciun motiv să creadă că aş fi încercat ulterior să îi reconstitui trăsăturile şi să le dau publicităţii.

— Nu le mai scoatem niciodată, a răspuns Daniel Hatman, cu mai multă îngăduinţă decât m-aş fi putut aştepta, semn că aveau într-adevăr nevoie de mine. De când unul dintre deţinuţii de la Întreţinere a învins greutatea temniţei mobile şi i-a sfărâmat ţeasta escatologului care conducea departamentul înaintea mea.

Şi-a continuat explicaţia pe acelaşi ton egal, răbdător:

— Desigur, oasele infractorului s-au frânt când dispozitivul a reacţionat la lovitură, exact cum ne-am aşteptat când am făcut estimările, dar un pic prea târziu în cazul acelui deţinut. Escatologul-şef *este* acum mort, iar atacatorul încă mai poartă carcera, însă una cu greutate mai mare şi cu limitări suplimentare. Nu se ştie niciodată, oamenii nu sunt toţi la fel.

Prin urmare, aşa deveniseră obligatorii şi vitraliile. Al naibii de interesant!

M-am aplecat pentru a mă feri de gazglobul luminos care plutea în curenţii ventilatorului, susţinut de o pernă cu heliu, şi mi-am aruncat şi eu masca pe un scaun, respirând în sfârşit în voie. Apoi i-am întins lui Daniel Hatman dosarele.

Le-a răsfoit rapid şi mi le-a dat înapoi. Cirus Gint nici măcar

nu s-a uitat pe ele.

Amândoi păreau la curent.

— În primul rând, a spus moale escatologul, ţin să te felicit pentru viteza de reacţie. Noi ştiam deja despre torsul mutilat şi ce anume înseamnă acesta, dar nu ne-am închipuit nicio clipă că fata a dat peste un artefact autentic.

— Dar a dat, oare…?

Nu eram pe deplin convins.

— Adică, *există*…?

Daniel Hatman a încuviinţat.

— A existat cel puţin unul. Nu putem şti cu siguranţă dacă arăta într-adevăr ora sau dacă proprietarul l-a setat regulat după clepsidrele de atunci, dar la o primă vedere părea original. A dispărut însă cu mult timp în urmă, împreună cu proprietarul lui. Un medic pe nume Cristian David. Prima victimă a Călătorului Negru.

L-am privit năucit.

— Călătorul Negru…?

— Nu e un incident izolat.

Arhontele Cirus Gint vorbea egal, folosind dicţia academică. Se vedea clar că nu avea corzile vocale afectate de smog. Cred că ar fi putut să şi cânte. Nu că aş reuşi să-mi imaginez exact cum ar fi această activitate. N-am auzit niciodată pe nimeni cântând. Şi nu erau şanse să aud nici de acum înainte.

— De fapt, cazurile sunt chiar numeroase, dar nu ăsta este cel mai important aspect.

Daniel Hatman a inspirat oxigen, după care a lăsat tubul lângă perete. Nu mi-a oferit şi mie.

— Important este, a continuat el, că sunt *mai* numeroase în ultima vreme… şi că primul atac a coincis cu apariţia primei fisuri a Clepsidrei de la Bastionul Croitorilor.

Au fost douăsprezece astfel de atacuri, susţineau ei. Câte un corp proaspăt ciopârţit, în diferite părţi ale oraşului. Fără cap, fără membre. Imposibil de identificat, purtau jiletci comune, cu nasturi magnetici. L-au recunoscut doar pe Cristian David, după ecusonul medical prins în piept, dacă nu cumva fusese o înscenare. Presupusul ceas electronic îi dispăruse odată cu mâna. Şi, după fiecare astfel de atac, fisurile au devenit tot mai adânci în ceramica ranforsată şi întregul sistem temporal a dat

rateuri mai mari şi mai mari. Aparatele s-au defectat tot mai des. Smogul s-a răspândit mai mult şi mai iute. Iar timpul s-a scurs mai repede.

N-am înţeles nimic.

Care putea fi legătura…?

— Cât de bine ştii Teoriile Esenţiale? m-a întrebat Daniel Hatman suspicios.

Prudent, am ridicat din umeri. Nu le ştiam suficient de bine.

— Din câte îmi amintesc, domnia voastră, există două teorii îmbinate care au încercat să explice dezintegrarea sistemului. Am făcut o scurtă pauză, încercând să îmi amintesc cum sunau exact, apoi am reluat: Este mai întâi *teoria căderii câmpului*, elaborată de un tip, Rednic parcă, individ care susţine că interferenţele în câmpul Planetariumului au creat discrepanţe care s-au propagat în serie, gen Bulgăre-de-zăpadă.

Chiar în timp ce rosteam cuvintele, m-am gândit cât era de straniu că metafora s-a păstrat, deşi nimeni nu mai văzuse zăpadă de vreo patruzeci de ani.

Daniel Hatman a încuviinţat din cap.

— Şi mai este *teoria accelerării timpului*, a spus el imediat, preluând controlul discuţiei, pentru paternitatea căreia încă se mai bat câţiva şi care a reconsiderat totul prin prisma ideii unui timp finit al planetei, timp care se scurge invers şi care a ajuns acum la final. Înţelegi tu, chestore…? Înţelegi unde vreau să ajung?

De fapt, n-aş fi putut spune că înţelesesem. Aveam prea puţine cunoştinţe de specialitate, dar chiar şi aşa, eu unul nu eram sigur de veridicitatea niciuneia dintre teorii, cum nu eram sigur că masca de cauciuc mă proteja cu adevărat de smog sau că jiletca de piele sintetică trasă peste veston îmi apăra epiderma de infecţii şi viruşi. Însă de stricat nu puteau nicidecum să strice.

— Teoria *noastră*, a spus escatologul interpretându-mi corect şovăiala, e că doctorul Cristian David a găsit ceva, un fel de poartă. Că a putut trece în alte vremi. Vremi în care timpul curgea liniar, iar societatea plutea în negura superstiţiilor şi a electricităţii. Ştiai că s-au găsit documente despre *Viteză*?

Auzisem câteva teorii şi despre chestia asta. Tăieturi în timp, prin pliere. Sau pur şi simplu maşinării care mergeau cu adevărat *repede*. Trenuri.

— Îţi poţi *imagina*, chestore, un vehicul subteran care scoate scântei şi aleargă cu două sute de kilometri la oră…? Un *metrou*…? Daniel Hatman vorbea şoptit. Câţi dintre călători ar supravieţui cursei şi în ce stare…? Ce fel de costume ar fi necesare pentru protecţie…? Şi cum ar afecta toate acestea *Timpul*, odată ce l-ar putea *depăşi*…? Unde ar ajunge societatea…? Unde am ajunge *noi*…?

Erau întrebări retorice.

— Unde susţin unii că a ajuns deja, acum foarte multă vreme, a vorbit arhontele, cu vocea lui şocant de clară şi accentu-i pedant. Acolo unde atâtea *trasee* s-au intersectat, încât *Timpul* şi-a pierdut obiectivitatea. Ce valoare mai are timpul, dacă se scurge diferit pentru bărbatul de la birou, comparativ cu femeia care străbate atmosfera într-o cutie de fier propulsată electric sau chiar cu o forţă mai *mare*…? Cum ar putea, într-o astfel de lume, să mai funcţioneze corect… o *clepsidră*…? Fie ea şi una reglabilă…? Fie ea şi una construită cu ajutorul englezilor…? Fie ea şi Clepsidra de la Bastionul Croitorilor…?

Dintr-odată am priceput şi m-am îngrozit.

— Au trecut de *mecanică*…, am şoptit cuvintele care m-au speriat.

— Sau au crezut asta, a rostit calm Daniel Hatman. Nu vom şti niciodată. De altfel, unii susţin că şi *mecanica* interferează cu *Timpul*, chiar dacă într-un ritm mult mai lent. Că salvarea a fost la bio-organici, care au încercat să trăiască în armonie cu natura. Dar ce importanţă mai are…? E o opţiune pe care azi oricum nu o mai avem. Nu mai avem *animale*.

— Dar Călătorul Negru…?

— Călătorul Negru vine de undeva de acolo. Când a început *Timpul* să cadă şi ziua să se scurteze, câţiva scientologi mai luminaţi au propus *Mecanica*. S-a votat şi pentru *Organică*, dar s-a pierdut. Poate că aici a fost greşeala. Poate că britanicii ar fi trebuit să insiste, nu să ne lase pe noi să facem alegerea. Dar erau slăbiţi deja şi au cedat. Electricitatea şi celelalte forţe, precum vrăjitoria şi încă o treabă numită *genetică*, au fost *închise*. Numai că fisurile în *Timp* apăruseră deja şi a trebuit să fie *astupate*. *Cineva* sau *ceva* însă a rămas prins acolo. *Cineva* sau *ceva* eliberat de doctorul Cristian David prin experienţele lui. *Cineva* care cunoaşte fisuri şi culoare în timp şi avansează prin ele pentru a-şi ridica prada. *Cineva* care nu închide bine uşa

în urma lui şi aşa se răspândesc fisurile.

Cineva care poartă la mână un *ceas electronic*.

Arhontele Cirus Gint a introdus în fantă capătul magnetic al bastonului, rotind mecanismul spre stânga. Poarta a alunecat pe şine cu un huruit sinistru. Am intrat amândoi în clădire, numai ochi şi urechi.

Sala uriaşă era pustie, cel puţin la prima vedere. Arhontele mi-a făcut un semn cu mâna, indicând una dintre uşile care glisau în perete, şi m-am îndreptat şovăitor într-acolo. Un sentiment neplăcut a pus stăpânire pe mine, însă Cirus Gint părea complet detaşat.

M-am întrebat dacă starea mea se datora evenimentelor neliniştitoare la care participam sau mai degrabă fobiei de a lucra cu un arhonte şi nu am reuşit să găsesc răspunsul. În mod clar, cele aflate mă afectaseră. Iar ideea de a vâna periculosul Călător Negru alături de un *soluţioneur* instabil, care nu prea avea de ce să se teamă pentru propria-i viaţă şi nici de ce să o menajeze pe-a mea, nu îmi făcea nicio plăcere. Anchetatori se găseau destui. Dacă m-ar fi pierdut undeva pe drum, în cursul investigaţiei, nu cred că faptul ar fi provocat prea multă agitaţie.

De fapt, nu cred că ar fi fost agitaţie deloc. Ar fi numit un alt chestor şi gata.

— Eşti pregătit? a întrebat arhontele sec.

— Fără îndoială, domnia voastră, i-am răspuns, încercând să-mi înghit nodul din gât şi să îmi fac vocea să sune cât mai normal; nu cred că mi-a reuşit prea bine.

Instinctiv, mi-am pipăit pistoletul de tip *Carpaţi Zero* din buzunarul etanş de la piept, simţind totodată nevoia de a-i verifica mecanismul. N-am îndrăznit însă. Cirus Gint o putea lua ca pe o insultă personală şi exista riscul să mă ucidă pe loc sau măcar să mă recomande pentru degradare. Nu mi-aş fi putut permite un salariu mai mic. Banii abia îmi ajungeau pentru a-mi păstra o sănătate relativă. Şi nici raţia mea de tablete din alge verzi nu era chiar una ideală.

Iar eu *doream* să rămân sănătos.

Şi mai doream să rămân în viaţă.

Sincer să fiu, l-aş fi preferat pe Daniel Hatman, dar ştiam că escatologii nu se deplasează la locul faptei. Erau mult prea puţini şi nu aveau reacţii atât de rapide. Într-un fel, puteam să le

mulţumesc că nu mă trimiseseră singur, cum se întâmplase cu ceva timp în urmă, la o investigaţie a Secţiei 7. Anchetatorul a murit, desigur, iar dosarul a fost clasat.

La urma urmei, poate era mai bine că mă trimiseseră cu arhontele.

Cirus Gint nu părea să îşi bată capul cu mine. A înaintat pe coridorul întunecat, lipsit de benzi pentru captarea sunetului, şi a ţinut apăsată de perete bagheta fluorescentă, pentru ca acţiunea de frecare să îi menţină luminozitatea. M-am întrebat involuntar cât l-a costat obiectul şi mi-am dat seama că sigur făcea mai mult decât leafa mea pe o decimă de zile.

Ne aflam în ceea ce Daniel Hatman considera a fi una dintre casele conspirative ale adepţilor doctorului care pornise totul, adepţi din rândul cărora făcea parte şi martorul nostru. Escatologul era convins că aceştia aveau o legătură oarecare cu ucigaşul, fie şi numai pentru că ar fi putut să cunoască porţile. Porţile prin care apăreau fisurile în timp şi care dereglau mecanismele. Porţile prin care blestematul de Călător Negru venea să taie membre şi capete.

Porţile pe care le căutam *noi*.

Era a treia casă conspirativă vizitată, dar asta era mai suspectă decât celelalte pentru că Diana Faur fusese văzută aici. Cu puţin noroc, am fi putut să descoperim indicii esenţiale. *Davidienii* nu erau o mişcare bine organizată, nici măcar nu prea se cunoşteau între ei şi, sporadic, atât Departamentul Naţional de Escatologie, cât şi Partidul Purist ridicau câţi puteau, reducând substanţial problema. Dar erau printre sectanţi şi unii destul de pricepuţi, geologi sau ingineri diletanţi, care reuşeau să se ţină în umbră. Se ascundeau prin oraşe mărginaşe ca Hunedoara sau Nova Bistriţa şi nu erau uşor de găsit. Acţionau în Capitală doar când aveau o operaţiune mai mare. Şi foloseau astfel de case conspirative, construite în stilul vechi, din cărămidă şi plăci, pentru a-şi efectua experimentele interzise. La unul dintre aceşti adepţi am fi dorit să ajungem, ca să ne ducă la una dintre porţi.

Pentru că eram *al naibii* de siguri că erau mai multe.

În spatele unui şemineu antic, cu mecanism primitiv, arhontele Cirus Gint a găsit calea spre una dintre ele.

— Iată, a spus el cu aroganţă. I-am prins. Ai noştri sunt!

Odată ce tânărul arhonte a reuşit să descopere combinaţia de

cifre menită să-l deblocheze, şemineul s-a deplasat cu un zgomot uşor, care arăta că fusese utilizat constant. Mecanismul era unul prost alcătuit, mai mult un fel de încropeală construită în grabă. În spatele său se afla un coridor întunecat, care aluneca de-a lungul pereţilor groşi ai clădirii. Cu pistoletul în mână, l-am urmat în beznă pe Cirus Gint către locul în care timpul *murea*.

Era fără îndoială un laborator, aşa cum am văzut deseori la experimentalişti şi la alte secte fundamentate pe rămăşiţele scientologiei şi geneticii. Doar că ăsta era mai mare decât toate cele pe care le văzusem până atunci. Mai mare şi echipat mai bine, cu tot felul de retorte şi aparate, cu *perpetuumuri* în stare de funcţionare şi clepsidre care, desigur, mergeau prost, dar parcă nu atât de prost ca acelea din interiorul oraşului.

Din doi paşi arhontele a ajuns direct la oglindă, plimbându-şi degetele întărite cu metal pe suprafaţa lucioasă a ramei frumos lucrate. Mecanismele se întretăiau evident sub oţel, ca nişte vene, într-o reţea complicată, mult mai complicată decât am fi fost noi în stare să facem, chiar şi în urmă cu cincizeci de ani.

Mai complicată chiar decât ceea ce ar fi putut face, pe vremuri, englezii.

Arhontele Cirus Gint a scos semnalizatorul.

— Aici este, a spus el liniştit, pe aici pătrunde în lumea noastră. Nu ştiu deocamdată cum *anume* o face, dar este evident că-i un culoar şi-i la fel de evident că este folosit cu regularitate. Undele se propagă în timpul deplasărilor, dar sigiliul menţine timpul mai stabil în laborator, de aceea merg mai bine clepsidrele.

Nu puteam să nu-i dau dreptate.

— Ce facem? l-am întrebat îngrijorat.

M-a privit cu dispreţ.

— Procedura obişnuită. În primul rând, dăm de ştire.

Procedura era, poate, obişnuită – pentru el. Eu nu mai lucrasem cu un arhonte şi nu ştiam prea bine ce ar fi trebuit să facem.

Înfiorându-mă, îl urmăream cum caută o gură de ventilaţie pe unde să trimită semnalul către Daniel Hatman, când am auzit clar mecanismul tuboliftului declanşându-se; arcul greoi s-a destins cu zgomot şi lanţul a început să se învârtă pe roata

uriaşă.

Cineva urca spre noi.

— Arhonte…? am întrebat şoptit şi îmi tremura vocea.

— Tăcere, a scrâşnit el. Nu trebuie să fim auziţi!

Am încremenit. Mă pierdusem. Însă, fulgerător, Cirus Gint a luat o decizie. S-a deplasat în spatele unei ghilotine manuale, făcându-mi un semn scurt cu braţul. M-am lăsat imediat în jos, în spatele biroului masiv din lemn întărit cu metal, acoperit cu cabluri şi galene pentru comunicare. Aproape că nu mai respiram.

Printre două sertare de bronz, am văzut străinul pătrunzând înăuntru. Dincolo de el, prin gura de ventilaţie marcată cu gratii roşii de cupru, puteam distinge un balon ovoidal părăsind culoarul către Palatul Banffy. Nu era însă unul poliţienesc. Apoi nu am mai privit afară, ci direct la îngrozitorul musafir.

Direct la Călătorul Negru.

Avea o faţă smeadă şi rătăcită, fără mască de respiraţie. Ochii îi luceau ca ai unui nebun. Jobenul de pe cap nu avea decât două benzi metalizate, restul lipseau. Nici mantaua neagră cu inserţii magnetice nu era într-o stare prea bună. Nu eram frenolog, dar am văzut destule în meseria mea ca să ştiu că insul din faţa mea era un obsedat, un rătăcit.

Iar dacă totuşi mă mai îndoiam, omul avea la mână un ceas electronic.

Îmi este destul de dificil să istorisesc mai departe, pentru că lucrurile au mers prost. Însă am să încerc să-mi păstrez coerenţa. Nu pot spune *exact* cum s-au legat evenimentele şi nici ordinea lor precisă, pentru că deja linia temporală cedase, dar pot *încerca* o reconstituire. Am mai făcut asta. Nu ştiu însă cât de bine o să-mi iasă acum.

Cred că Cirus Gint a acţionat primul. A lansat semnalul luminos prin gura de ventilaţie şi omului cu ceas i-a scăpat un sunet urât, gâtuit, când a înţeles că nu era singur acolo, că i-am descoperit casa conspirativă şi laboratorul secret. Dintr-un salt, a fost lângă oglindă. M-am ridicat şi am tras, iar pistoletul *Carpaţi Zero* a dat rateu, aşa cum mă aşteptasem să facă. Nu şi al lui, al Călătorului Negru. Avea un alt soi de armă, mai mare, şi glonţul m-a lovit drept în piept, doborându-mă dintr-odată pe spate. În ciuda şocului, am înţeles imediat că mecanismul

proiectilului nu s-a oprit şi că încerca să străbată armura protectoare mult prea subţire, aşa că m-am zbătut disperat să îmi scot jiletca. Într-o fracţiune de unitate temporală, l-am văzut pe arhontele Cirus Gint trăgând şi el, iar pistoletul după model englez i-a funcţionat, desigur. Glonţul l-a lovit pe ucigaş în dreptul inimii, împingându-l în oglindă chiar când aceasta a părăsit rama şi paralelogramul transparent şi lichid s-a rotit cu viteză prin încăpere, luându-i pe Călătorul Negru şi pe tânărul arhonte cu el.

Nu mai eram decât eu în laborator, zăcând buimăcit pe podele şi holbându-mă la proiectilul care se rotea rapid în jiletca abandonată, străbătând straturile de protecţie într-o căutare frenetică şi inutilă.

Caleaşca departamentului a ajuns foarte devreme, venind dinspre Bulevardul Eroilor şi urmărind semnalul luminos trasat de Cirus Gint înainte să îl ia *Timpul*. Doi ofiţeri agitaţi m-au ajutat să urc înăuntru, în timp ce alţi doi au rămas să păzească oglinda. Prin comunicatorul de pe uşa lată a trăsurii, şeful meu direct, beizadeaua Vilhelm Adi, mi-a cerut cu o voce oficială să mă grăbesc, pentru că trebuia neapărat să îmi vorbească.

Mi-a vorbit. Mi-a vorbit în timp ce coboram scările, chiar în beciul Poliţiei Naţionale. Încăperea rece, de piatră veche, de obicei invadată de apă în ciuda ploilor absente mai tot timpul. Încăperea folosită rareori pentru inventare de către Departamentul Artefacte şi Arhive. În mod ciudat, toate căile folosite de Călătorul Negru păreau să aibă legătură cu apa. Ca şi cum îi facilita drumurile, îl *conducea*.

Torsul uman se afla la baza scărilor şi blazonul cu roata dinţată mi-a confirmat că era arhontele. Moartea lui Cirus Gint nu m-a mirat în niciun fel, deşi am ştiut instinctiv care erau consecinţele. Ceea ce m-a uimit însă a fost o a doua grămadă de rămăşiţe umane.

N-aveam cum să mă înşel.

Cel de-al doilea tors *avea* o gaură de proiectil în dreptul inimii.

Nu exista niciun Călător Negru.

Nici n-a existat vreodată.

Maşinăria îi ucidea.

Îi ucidea pe adepţii demenţi ai doctorului Cristian David, cei care se închinau la ceasul rămas de la zeul lor, ceasul pe care

fiecare lider al sectei nebune îl transmitea succesorului său când încerca poarta, dând drumul undelor distructive în atmosfera Planetariumului şi erodând tot mai tare sigiliul pus de strămoşii care încercaseră să salveze Port Transylvania.

Sigiliul deja deteriorat şi pe care nu aveam cum să-l reparăm, pentru că nu aveam tehnologia necesară. Pentru că Britan Balcania murise şi tehnica dezvoltată în colaborare cu englezii se topise în neant.

Şi ceea ce ultimii raţionalişti transformaseră în capcană mortală pentru a descuraja *călătorii* devenise un punct de atracţie pentru demenţi, în încercarea sălbatică de a găsi un nou traseu, bazat pe simpla şi stupida existenţă a unui artefact electronic.

Escatologul Daniel Hatman murise în dimineaţa asta. Aşadar, bărbatul minţea.

Mi-am dat seama că e ceva în neregulă încă de când am intrat în camera pentru interogatoriu. Aveam pe masă raportul frenologului şi pe cel al fiziologului de serviciu şi amândouă indicau contrariul. Primul fusese semnat de către unul dintre cei mai buni specialişti cu care am lucrat, identificarea criminalului în spatele trăsăturilor reuşindu-i în aproape 70% din cazuri, ceea ce era enorm. Pe fiziolog nu îl ştiam, ne fusese detaşat de curând de pe lângă Noul Bucureşti, dar omul avea un dosar impecabil. Nu aveam motive să îi pun la îndoială capacitatea profesională. Şi totuşi, am ştiut din prima clipă că martorul ne ascundea ceva.

N-aş putea să descriu senzaţia. Procedura s-a derulat paşnic. Chestorul de rang unu Robert Mihnea era conectat la tuburile care îi drenau sângele, slăbindu-i voinţa şi încetinindu-i reacţiile pentru a scoate adevărul la suprafaţă. Bărbatul a intrat aproape imediat în starea de letargie specifică şi a răspuns la întrebări greoi, dar fără ezitări prea mari, astfel încât nimic ştiinţific nu fundamenta teoria care mi s-a conturat totuşi în minte.

Până când l-a pomenit pe Daniel Hatman.

Un fior mi-a străbătut şira spinării, deoarece *ştiam* că Daniel Hatman murise în cursul dimineţii, cu un proiectil trimis de un membru al Partidului Tolerant înfipt direct în centrul vitraliului. Atentatul a fost comunicat imediat tuturor centrelor de investigaţie. Iar Cirus Gint era şi el mort, nemaiavând aşadar

cum să confirme declaraţia chestorului. Şi nu credeam în coincidenţe. Nu credeam în ele deloc. În mod clar, chestorul de rang unu Robert Mihnea avea de undeva informaţia.

Sau blestematul de răspuns era chiar mai simplu: *omul minţea.*

Mi-am scuturat capul, buimac. Încercam să îmi dau seama dacă ar fi putut avea acces la *guttenbergul* de dimineaţă, unde fusese imprimată manual ştirea cu moartea escatologului, în vreme ce oamenii de la Întreţinere, cu uriaşe carcere mobile în spinare, desprindeau benzile magnetice de pe perete. Cu ajutorul respectivelor benzi, colegii de la Secţia Depanare urmau să încerce cât se putea de urgent să reconstituie dialogul pe care l-am purtat cu martorul. Era un efort inutil, cel puţin în ultima vreme, deoarece benzile se deterioraseră şi prea puţin din conversaţie se mai putea păstra. Practic, eram obligaţi să ne descurcăm cu ceea ce fusese consemnat de către manimaşină, fie că ne plăcea acest lucru sau nu. N-am putut să nu mă gândesc că starea deplorabilă a benzilor se datora probabil şi lipsei de entuziasm a deţinuţilor care făceau muncile de întreţinere. Încarcerarea ambulatorie devenise obligatorie prin lege chiar şi în cazurile în care erau întemniţaţi pentru delicte nonviolente, în ciuda opoziţiei înverşunate a Partidului Tolerant. Aşa că acum cei de la Întreţinere îşi purtau în spate carcera mobilă personală, care îi încetinea considerabil şi le interzicea chiar anumite mişcări, iar eu lucram cu nenorocita aia de manimaşină.

Cât despre martor, acesta avea să îşi revină destul de repede în urma îngrijirilor medicale şi a ingerării de ulei Frâncu, aşa că nu mi-am făcut probleme. Nu cred că am pierdut mai mult de doi martori în toată cariera.

Dar ăsta era unul dintre cei mai buni.

Şi dacă totuşi chestorul Mihnea spunea adevărul...?

Posibilitatea mi s-a părut cu totul absurdă. Şi mult prea convenabilă pentru el. Oglinda fusese examinată cu extremă atenţie şi nimic nu a părut să indice că era mai mult decât un artefact obişnuit. Clepsidrele şi celelalte mecanisme din laborator mergeau suficient de prost ca să nu dovedească nimic. Iar cele două cadavre dezmembrate şi fără cap din beciul Poliţiei Naţionale nu au făcut altceva decât să confirme existenţa Călătorului Negru.

Însă chiar şi aşa, m-am simţit depăşit de situaţie. Era nevoie de un arhonte care să investigheze cazul, poate chiar de mai mulţi. Am deplasat maneta fotomobilului personal şi am ajuns instantaneu la comunicatorul de sticlă verzuie unde, pentru o clipă, m-am oprit şovăind în dreptul panoului pentru poşta pneumatică. Nu aveam voie să-l folosim decât o dată pe zi, dar aceasta *era* o urgenţă. M-am mai gândit o dată la posibilitatea îngrozitoare, apoi am introdus rubinul în tub şi am apăsat levierul care corespundea Departamentului Naţional de Escatologie.

Cu un şuierat puternic, rubinul a pornit.

Karinthy Frigyes
Mai

Traducere de Andrea Divin

— Pardon. Domnia voastră acum a sosit?

— Acum, da. Brrr.

— E cam frig la început, nu-i aşa? Până la urmă o să vă obişnuiţi. V-au pus gheaţă şi pe cap?

— Mi-au pus. Brrr.

— Desigur, desigur. Asta-i bine. Şi v-au împins până la capăt? Ce număr aveţi?

— Ce număr am?

— N-aţi apucat să vedeţi bileţelul acela pe care vi l-au legat de picior? Scrie pe el numărul şi numele, dacă se ştie. Eu am doar un număr, nu am nume. Încă nu m-au identificat. Spaţiul dumneavoastră nu e prea strâmt?

— Nu.

— Al meu este, pentru că am început să mă umflu. M-au scos din apă abia după patru zile. Nu mă plâng, doar ochiul mă jenează, că mi s-a scurs în gură. Dumneavoastră mai aveţi ochi?

— Doar unul. Pe celălalt l-a scos glontele. Pe acolo a ieşit.

— Cu revolverul aţi…?

— Cu pistolul.

— Ah! Şi eu aşa am vrut, dar n-am reuşit să fac rost de bani. La mine a durat mai mult, dar ştiţi, ce-i sigur, e sigur.

— De unde aţi…?

— De pe podul de cale ferată. Ştiţi, am ieşit la suprafaţă abia după patru zile. Plămânii devin foarte respingători. Scuzaţi-mă, burta dumneavoastră a început să se-nverzească?

— Încă nu. Se-nverzeşte?

— O, s-o vedeţi pe a mea. E de un verde deschis până la buric. Chiar mă bucur, în curând voi fi cu totul verde. Doar grăsimea e albastră. Mai trebuie să trec de autopsie. Srr, srr.

— Ce faceţi?

— Nimic, doar apa sâsâie în mine. Oh, tocmai mi s-a scurs şi celălalt ochi. Îmi pare rău. De altfel, arătam destul de bine, aşa a zis domnul doctor. Ia spuneţi-mi, era blondă?

— Nu, brunetă. Şi a dumneavoastră?

— Şi a mea.

— Cum o cheamă?

— Pötty Pepi.

— Aha, înseamnă că sunteţi Freinreisz Zoltán.

— Într-adevăr, şi ce-i cu asta?

— Boul de mine, credeam că se va căsători cu dumneavoastră.

— Sunteţi cumva Nebbich Lajos? Eu credeam că va fi a dumneavoastră. Pentru asta trebuia eu să sar de pe pod?

— Şi eu pentru asta trebuia să dau atâţia bani pe pistol? Să-nnebuneşti, nu alta.

— Atunci s-ar fi întors la mine! Dacă aş fi ştiut că nu vrea să se căsătorească cu dumneavoastră şi că veţi sări de pe pod… Dar mie mi-a spus că se va căsători cu altul şi eu ştiam că doar dumneavoastră puteţi fi acela…

— Şi eu dacă ştiam că dvs. cumpăraţi pistoale şi că nu vrea să se căsătorească cu dumneavoastră… Mi-a spus că va rămâne cu altul şi eu ştiam că doar dumneavoastră puteţi fi acela…

— Şi pentru asta putrezim aici amândoi? Atunci cu cine s-a căsătorit Pötty Pepi?

O voce dintr-al treilea sertar:

— Cu mine.

Spider Robinson
Melancolia elefanţilor
(„Melancholy Elephants”, 1983)

Traducere de Dan-Mihai Pavelescu

Stătea în transă, concentrându-se asupra ne-concentrării, până sosi timpul să se pregătească pentru întâlnire. Statul părea să producă obişnuita seninătate, să pună totul în perspectivă. Mâna nu-i tremură când se fardă; trăsături liniştite o priviră din oglindă. De fapt, era uşor surprinsă cât de calmă era, până ce ieşi din liftul hotelului în garaj şi fu atacată de hoţ. În loc să-l imobilizeze, îl ucise. Evident, nu fusese o acţiune gândită, echilibrată – tam-tamul oficial şi hârţogăria o puteau întârzia. Iritată pe ea însăşi, înghesui cadavrul sub un turism Westinghouse, nou şi strălucitor, despre al cărui proprietar ştia că este pe Lună şi merse mai departe spre propria ei maşină. Avea să aranjeze lucrurile mai târziu, şi avea să coste. Nicio mână de ajutor – se strădui să-şi recâştige cel puţin aparenţa liniştii, ieşind din garaj şi pornind spre nord.

Nimic nu trebuia să intervină în această întâlnire, sau în rolul jucat de ea.

Zeci de ani-om şi Dumnezeu ştie câţi dolari, se gândi, convergând în, poate, o jumătate de oră de conversaţie. Atâtea eforturi, atâtea speranţe. Bineînţeles, nesemnificativ la scara Marii Rulete… dar când pui totul în balanţă vizavi de o jumătate de oră de discuţii, e ca şi cum ai pune în echilibru o casetă pe vârful unui ac: ajunge mai puţin de un gram să distrugă un diamant. Trebuie să fiu mai dură decât diamantul.

Decât să-şi de-opacieze un parbriz şi să urmărească Washington D.C., scurgându-se pe sub ea, preferă să deschidă televizorul. Absorbi şi integră ştirile, în speranţa că avea să existe ceva de ultimă oră care să poată fi folosit în avantajul ei în decursul discuţiei; nu auzi nimic. După scurtă vreme, maşina i se adresă:

— Asolizarea, doamnă. Solicitare de ID retinal.

Când coborî, de-opaciză apoi deschise geamul, prezentă permisul şi ID-ul unui puşcaş marin în albastru, şi fu acceptată imediat. La indicaţia puşcaşului, re-opaciză parbrizul şi predă comanda maşinii calculatorului de casă, iar când maşina se

parcă şi opri, coborî fără grabă. Un bărbat pe care-l cunoştea o aştepta, zâmbitor.

— Doroyhy, mă bucur să te revăd.

— Bună, Phillip. Eşti drăguţ că m-ai aşteptat.

— Arăţi minunat în seara asta.

— Eşti foarte amabil.

N-o enervau politeţurile inutile. Avea nevoie de sprijinul lui Phillip, poate chiar pe viitor. Se gândi însă câte nenumărate fraze fuseseră toate de folosinţă, devenind lipsite de sens după secole de repetiţii. În niciun caz nu era un gând nou.

— Dacă vii cu mine, o să te primească imediat.

— Mulţumesc, Phillip. Ar fi vrut să-l întrebe în ce dispoziţie era bătrânul, dar ştia că-l punea pe bărbat într-o poziţie dificilă.

— Am impresia că eşti norocoasă; în seara asta bătrânul pare să fie binedispus.

Îi mulţumi printr-un zâmbet şi decise că dacă Phill avea să-i facă vreun avans, să-l accepte.

Coridoarele prin care o conduse erau largi, înalte şi lungi; clădirea era veche, din epoca energiei ieftine. Până şi în Washington, puţini ar fi îndrăznit să trăiască într-un asemenea mediu irositor de energie. Extrem de puţinele obiecte reîntăreau impresia creată chiar de dimensiunile locului: pereţi goi de sus până jos, întrerupţi cam din patruzeci în patruzeci de metri de un obiect de artă teribil de simplu, valorând cel puţin un megadolar, şi etalat cu gust. Un vas din porţelan alb, neîmpodobit, perfect, vechi de peste o mie de ani, pe un piedestal din lemn de vişin neşlefuit. O tulburătoare fotografie color a unui drum de ţară acoperit cu zăpadă, reprodusă pe mătase transpusă pe foiţă de argint; timpul zilei se schimba în vreme ce treceai pe lângă ea. Un glob din cristal, cu diamentrul de un metru, în care dansa o hologramă a nemuritoarei Shara Drummond; deoarece încetase spectacolele înainte de apariţia tehnologiei holo, era pesemne o costisitoare reproducere pe calculator. O incintă micuţă şi etanşă din sticlită conţinea prima sculptură în vid realizată vreodată, legendara Piatră-stelară a lui Nakagawa. Fiecare îi solicita atenţia, vârându-i-se în gânduri; o distrăgeau atât prin ei înşişi, cât şi reamintindu-i mărimea averii proprietarului lor. A te apropia de omul acela în propria lui casă, indiferent dacă fără grabă sau în viteză, însemna a fi umilit. Ea înţelegea că efectul era intenţionat, şi nu-l putea depăşi; asta o

incita, iar asta o irita. Se strădui să se detaşeze.

La capătul coridoarelor aparent nesfârşite era un lift. Phillip o pofti înăuntru, atinse un buton, rapid fără să-i dea ocazia să observe care anume, şi se opri în prag.

— Baftă, Dorothy.

— Mulţumesc, Phillip. Ceva subiecte de evitat?

— Păi… nu pomeni de hemoroizi.

— S-a făcut.

El zâmbi.

Uşa liftului se închise şi uită de existenţa lui Phillip.

Fiinţele conştiente sunt nenumărate; jur să le salvez pe toate. Pasiunile amăgitoare n-au limite; jur să le distrug pe toate. Adevărul este nelimitat; j…

Uşa liftului se deschise, retezând Jurământul lui Boddhisatva. Nu simţise când se oprise – totuşi ştia că trebuie să fi coborât cel puţin o sută de metri. Ieşi din cabină.

Încăperea era mai vastă decât se aşteptase; cu toate acestea uriaşul fotoliu automat o domina cu uşurinţă. De asemenea, fotoliul părea să domine – cel puţin vizual – pe ocupantul său. O impresie eronată, deoarece acesta domina întreaga clădire masivă, tot ceea ce se afla în ea şi, în mare măsură, ţinutul unde se afla. Deşi nu părea prea impunător.

O simfonie de arome era era în plină desfăşurare, pasajul scorţişoarei din Copilăria lui Bulachevski. Întâmplător era şi un favorit al ei, şi asta îi dădu curaj.

— Bună seara, domnule senator.

— Bună seara, doamnă Martin. Bun venit în casa mea. Scuză-mă că nu mă ridic.

— Bineînţeles. Aţi fost extrem de amabil să mă primiţi.

— Plăcerea şi privilegiul meu. La vârsta mea un bărbat apreciază o şansă de-a primi o femeie atât de frumoasă şi inteligentă ca dumneata.

— Domnule senator, când începem să stăm de vorbă?

Bărbatul înălţă acea parte a feţei care avusese cândva o sprânceană.

— Deocamdată n-am spus nimic adevărat. Nu vă ridicaţi pentru că nu puteţi. Amabilitatea de-a mă primi mă costă trei abil disimulate favoruri şi o grămadă de bani gheaţă. Cu mult peste preţul curent; mă priviţi fără tragere de inimă. Aveţi cel puţin opt amante de care ştiu eu, pe lângă care sunt o matroană

ştearsă. Venind încoace am tăinuit un leş proaspăt pentru că n-am îndrăznit să întârzii; am puţin timp la dispoziţie şi o problemă urgentă. Putem începe?

Îşi ţinu respiraţia şi spuse o rugăciune în gând. Tot ceea ce reuşise să afle despre senator îi zicea că acela era modul corect de a-l aborda. Aşa să fi fost oare?

Chipul de mumie se fisură într-un zâmbet larg.

— Chiar acum. Doamnă Martin, îmi placi şi ăsta-i adevărul. Nici eu n-am mult timp la dispoziţie. Ce doreşti de la mine?

— Nu ştiţi?

— Pot ghici, dacă vrei. Urăsc ghicitul.

— Sunt profund implicată şi lupt în mod public pentru anularea lui S. 4217896.

— Da, totuşi după câte ştiu ai fi putut să vii aici să-ţi trădezi poziţia.

— Cum? încercă să nu-şi arate surpriza. Ce vă face să credeţi aşa ceva?

— Organizaţia dumitale, doamnă Martin, este mare, serios finanţată şi destul de eficientă, însă are ceva ce nu înţeleg.

— Ce anume?

— Obiectivul vostru. Argumentele voastre sunt slabe şi neverosimile, iar când vi se atrage atenţia asupra acestui lucru, pur şi simplu continuaţi în acelaşi fel. Am întâlnit de multe ori oameni adoptând poziţii aparent ilogice – totuşi întotdeauna am fost capabil să văd logica, dacă am continuat s-o caut atent. Dar după câte îmi dau seama, S’896 va funcţiona spre avantajul clar şi de durată al grupului pe care afirmi că-l reprezinţi, artiştii. În organizaţia voastră există prea multă inteligenţă pentru a-i rezolva obiectivele. Deci trebuie să mă întreb pentru ce militezi, şi de ce. O posibilitate este că doreşti să renunţi la chestia asta cu copyright-ul, în schimbul a ceea ce vrei de fapt. Mă urmăreşti?

— Domnule senator, eu militez pentru artişti – şi într-o accepţiune mai largă…

Păru îndurerat, sau mai degrabă, mai îndurerat.

— …„pentru toată omenirea”, oh, Dumnezeule, doamnă Martin ce naiba!

— Ştiu că aţi auzit asta de nenumărate ori, şi aţi zis-o probabil de tot atâtea ori. El rânji răutăcios. Aceasta e una dintre acele rare ocazii când este adevărat. Cred că dacă S’896 e adoptată,

specia noastră va suferi traume semnificative.

Ridică o mână scheletică, şi se trase de buza inferioară.

— Acum că am stabilit care ţi-e poziţia, cred că-ţi pot economisi o grămadă de bani. Încheind această întrevedere, şi având grijă ca bacşişurile plătite pentru o jumătate de oră din timpul meu să fie rambursate proporţional.

Simţi un gol în inimă, dar păstră glasul neschimbat.

— Chiar fără să asculţi logica ascunsă ce stă înapoia argumentelor noastre?

— Ar fi absurd şi crud să te fac să-ţi începi declamaţia, doamnă. Realitatea este că nu te pot ajuta.

Ar fi dorit să plângă, dar îşi refuză cu furie permisiunea. Control, îi şoptea o parte a minţii, în timp ce o altă parte răcnea că un bărbat ca acela nu folosea cu uşurinţă cuvintele „nu pot”. Însă precis se înşela. Poate că era doar o încercare de tocmeală.

Nu-şi trăda conflictul interior prin niciun semn, vocea îi era calmă şi măsurată.

— Domnule, n-am venit aici să vă influenţez. Pur şi simplu doresc să vă informez personal că organizaţia noastră intenţionează să facă o donaţie pentru alegeri, lipsită de obligaţii, în valoare de…

— Doamnă Martin, te rog! Înainte de-a te compromite, îţi repet, nu te pot ajuta. Indiferent de suma oferită.

— Este considerabilă.

— Sunt sigur. Cu toate acestea, e insuficientă.

Ştiu că nu trebuia să întrebe.

— Domnule senator, de ce?

El se încruntă, o imagine înspăimântătoare.

— Uitaţi ce-i, continuă ea cu o disperare aproape vizibilă acum, păstraţi despăgubirile, dacă merită cât un răspuns! Până nu voi fi convinsă că misiunea mea este complet lipsită de speranţe, nu trebuie s-a abandonez; cel mai rapid mod de-a mă scoate din biroul dumneavoastră este să-mi răspundeţi. Scannerele de-aici n-au cercetat destul de amănunţit; ştiţi că nu vă pot compromite.

Încuviinţă, continuând să se încrunte.

— Bine. Nu-ţi pot accepta donaţia, deoarece am acceptat deja una de la altă sursă.

Cea mai secretă teamă a ei se împlinise. Luase deja bani de la ceilalţi. Singurul lucru pe care trebuie să-l facă orice politician,

indiferent cât de puternic, este să se lase cumpărat. Se terminase.

***

Toată panica şi tensiunea ei dispăruseră, înlocuite de o tristeţe atât de mare şi de convingătoare încât, pentru o clipă, crezu că ar fi putut realmente să-i oprească inima.

Prea târzâu! Oh, dragul meu, am ajuns prea târziu!

Mohorâtă îşi dădu seama că existau prea mulţi oameni în viaţa ei, prea multe responsabilităţi şi legături. Avea să treacă cel puţin o lună până să se poată sinucide în mod onorabil.

— …vă simţiţi bine, doamnă Martin? rostea bătrânul, cu îngrijorare cintindu-i-se în glas.

Strânse disciplina în jurul ei precum o mantie familiară.

— Nu, domnule, mulţumesc. Mulţumesc că vorbiţi deschis. Se ridică şi-şi netezi fusta. Iar în privinţa…

— Doamnă Martin!

— …ospitalităţi dum… Da?

— Nu vrei să-mi spui care sunt argumentele dumitale? De ce n-ar trebui să suport pe ‘896?

Clipi atentă.

— Tocmai aţi spus că ar fi inutil şi crud.

— Dacă aş avea cea mai mică speranţă, da, aşa ar fi. Dacă nu doreşti să-ţi pierzi vremea, nu te silesc. Dar sunt curios.

— O curiozitate intelectuală?

Bătrânul păru că se îndreaptă puţin – cu siguranţă, o iluzie, deoarece o coloană-proteză nu este flexibilă.

— Doamnă Martin, întâmplător sunt legat de un anumit curs de acţiune. Asta nu înseamnă că nu-mi pasă dacă acţiunea e bună sau rea.

— Ah. Se gândi câteva clipe: Dacă vă conving, n-o să-mi mulţumiţi.

— Ştiu. Ţi-am văzut expresia feţei acum câteva minute, şi… mi-a reamintit de o noapte cu mulţi ani în urmă. Noaptea când a murit maică-mea. Dacă ai în tine o asemenea tristeţe, şi eu pot prelua o parte a ei, ar trebui să încerc. Stai jos.

Se aşeză.

— Zi-mi acum: Ce-i atât de îngrozitor în legătură cu extinderea copyright-ului pentru a face faţă realităţilor vieţii moderne? De obicei încerc să audiez ambele părţi înainte de-a

accepta o donaţie pentru campanie – dar asta pare atât de deschisă şi închisă, atât de directă…

— Domnule senator, legea asta e o binecuvântare pe termen scurt, pentru unii artişti – şi un dezastru pe termen lung pentru toţi artiştii, de pe Pământ şi aiurea.

— Care-i dezastrul de care vorbeai? întrebă el.

— Cea mai gravă traumă psihică suferită până acum de om.

O privi atent şi se încruntă din nou.

— O asemenea posibilitate nu apare în materialele voastre.

— Aşa ceva ar fi precipitat trauma. În prezent, doar câteva persoane o cunosc, chiar şi în organizaţia mea. Vă spun dumneavoastră pentru că aţi cerut-o, şi pentru că sunt sigură că sunteţi singura persoană care înregistrează această conversaţie. Pariez că veţi şterge caseta.

El clipi şi-şi supse amintirea dinţilor.

— Bun, dă-i drumul.

N-avea nevoie să-şi aleagă cuvintele.

— Ştiţi cât de veche e asta, domnule senator?

— Tot atât de veche cât omul, bănuiesc. De fapt, poate fi parte din definiţie.

— E un răspuns bun. Nu uita. Însă pentru intenţiile şi scopurile prezentului, ai putea la fel de bine să zici că arta e cu puţin mai veche de 15.600 de ani. Asta-i vârsta celei mai vechi opere de artă păstrate, desenele rupestre de la Lascaux. Bineînţeles, pictorii de peşteri cântau, şi dansau, ba chiar povesteau istorii – însă aceste arte n-au lăsat dovezi mai durabile decât memoria unui om. Poate că povestitorii au învăţat urmaşii cum să-şi păstreze creaţiile. Nenumărate alte generaţii aveau să treacă până să se inventeze şi standardizeze o metodă practică de notare a muzicii. Dansatorii au învăţat abia în ultimele câteva secole cum să consemneze dovezile, fie ele şi rudimentare, ale artei lor.

Memoria rasială a speciei noastre a devenit tot mai lungă după Lascaux. Progresul cel mai mare a apărut odată cu inventarea scrisului: dimensiunea memoriei noastre a trecut de la câteva generaţii până la câte s-au scurs de la apariţia Bibliei. Totuşi a fost necesar un efort masiv pentru a susţine o memorie atât de lungă; era dificil să copiezi de mână manuscrisele mai repede decât le puteau distruge barbarii, molimele, sau alte calamităţi naturale. Soluţia evidentă a fost tiparul: crearea şi

împrăştierea unui număr atât de mare de copii ale unui manuscris sau opere de artă, încât unele să supravieţuiască la orice catastrofă.

Însă odată cu tiparul s-a născut o nouă idee. Brusc, arta se putea comercializa în masă, şi putea deveni o afacere profitabilă. Scriitorii au hotărât că ei trebuiau să deţină dreptul de a-şi copia operele. Noţiunea de copyright aştepta să se nască.

Apoi în ultimii o sută cincizeci de ani au avut loc cele mai mari salturi din memoria rasială a omenirii. Tehnologii de înregistrare. Vizuale: fotografie, film, video, xerox, holo. Audio: low-fi, hi-fi, stereo şi digital. Apoi calculatoarele, ultimul stadiu al stocării de informaţii. Fiecare dintre aceste tehnologii au generat noi forme de artă, şi modalităţi noi de păstrare a vechilor forme de artă. Şi fiecare necesita o reevaluare a ideii de copyright.

Cunoaşteţi sistemul pe care-l avem acum, neschimbat de la mijlocul secolului douăzeci. Copyright-ul încetează să mai existe la cincizeci de ani după decesul celui care-l deţine. Însă mărimea rasei umane a crescut impresionant din anii 1900 – la fel şi durata medie de viaţă. În statele dezvoltate, majoritatea oamenilor se pot aştepta acum să trăiască o sută douzeci de ani; iar dumneavoastră sunteţi cu mult mai bătrân. De aceea, în mod natural, S’896 încearcă acum să extindă copyright-ul la eternitate.

— Bun, o întrerupse senatorul, şi ce-i rău în asta? Ar trebui ca opera unui om să înceteze de-a mai fi a lui pur şi simplu pentru că a neglijat să mai respire? Doamnă Martin, chiar dumneata ai fi bogată tot restul vieţii, dacă legea se votează. Doreşti într-adevăr să renunţi la geniul răposatului dumitale soţ?

Fără să vrea, strânse din ochi.

— Iartă-mi stilul direct, dar asta-i ceea ce înţeleg cel mai puţin în poziţia dumitale.

— Domnule senator, dacă încerc să tezaurizez roadele geniului soţului meu, mi-aş putea schilodi rasa. Nu pricepeţi ce implică un copyright pe vecie? Este memorie rasială perpetuă! Legea aceea va oferi rasei umane o memorie de elefant. Aţi văzut vreodată un elefant vesel?

El rămase tăcut o vreme. Apoi:

— Tot nu sunt sigur că am înţeles problema.

— Nu trebuie să vă simţiţi complexat, domnule. Problema a existat sub nasul nostru, cel puţin optzeci de ani, şi nimeni n-a remarcat-o.

— Cred că este vorba de un fel de incapacitate înnăscută de intuiţie matematică, comună celor mai mulţi oameni. Avem tendinţa de-a confunda orice număr suficient de mare cu infinitul.

Se strădui să-şi regăsească ideile.

— Bun, în majoritatea minţilor, „infinitul” e echivalent cu numere mult mai mici. Milioane de ani ne-am privit oceanele, şi-am zis: „Sunt infinite. Vor accepta de-a pururi gunoaiele şi resturile noastre.” Am privit cerul, şi-am zis: „E infinit; va absorbi o cantitate infinită de fum.” Ne place ideea infinitului. O problemă ce conţine infinitul este rezolvată cu uşurinţă. Cât timp puteţi polua o planetă infinit de mare? Simplu: pe vecie. Oprit gândirea.

Apoi, într-o bună zi, suntem atât de mulţi încât planeta nu mai pare infinit de mare.

Aşa încât mergem în altă parte. Nu-i aşa că în restul sistemului solar există resurse infinite? Cred că sunteţi unul dintre puţinii oameni în viaţă, îndeajuns de înţelepţi să-şi dea seama că în sistemul solar nu există resurse infinite, şi îndeajuns de abil pentru a introduce acest lucru în planurile lor.

Acum, senatorul părea tulburat. Sorbi ceva printr-un pai.

— Care-i legătura cu problema dumitale?

— Vă amintiţi de un caz vechi de vreo optzeci de ani, referitor la cântecul „My Sweet Lord” de George Harrison?

— Dacă mi-l amintesc? Eu am făcut documentarea. Firma mea a câştigat.

— Firma dumneavoastră a convins tribunalul că Harrison preluase linia melodică a cântecului de la un alt cântec, numit „He’s So Fire”, scris cu peste zece ani înainte. La scurt timp după aceea, Yoko Ono a fost acuzată ca furase „You’re My Angel” din clasicul „Makiri Whoopee”, scris cu peste treizeci de ani mai devreme. Ba chiar moştenitorii lui Chuck Berry au acţionat în judecată pe moştenitorii lui John Lennon pentru „Come Together”. După aceea, pe la sfârşitul anilor optzeci, Molima Plagiatelor a invadat tribunalele. De-atunci sezonul de vânătoare al compozitorilor populari a rămas deschis până în ziua de azi. Însă adevăratul scandal s-a petrecut la sfârşitul

secolului, când s-a dovedit că Ringsong al lui Bridle era „substanţial similar” cu unul dintre concertele lui Corelli. Există optzeci şi opt de note. O sută şaptezeci şi şase, pentru o ureche îndeajuns de bună să audă pătrimile. Adăugaţi pauzele şi altele, diferitele măsuri. Alegeţi un număr pentru maximul de note ce pot fi conţinute de o melodie. Nu cunosc cifra pentru numărul maxim posibil de melodii – sunt prea multe variabile – dar sunt convinsă că-i destul de mare.

Sunt sigură că nu-i infinită.

Apoi, multe dintre acele posibile aranjamente de optzeci şi opt de note nu vor fi percepute ca muzică, ca melodie, de urechea omenească. Poate mai mult de jumătate. Ele nu vor fi fredonabile, ascultabile – unele vor fi chiar neplăcute la auz. O altă mare parte o vor constitui cele asemănătoare între ele, cele aproape efectiv identice: dacă se schimbă trei note din Sonata Lunii, nu s-a creat ceva nou.

Nu cunosc numărul maxim de melodii diferite posibile, şi iarăşi sunt convinsă că-i destul de mare, şi sunt sigură că nu-i infinit. Domnule senator, suntem şaisprezece miliarde de oameni, mai mulţi decât toţi oamenii care au trăit până acum. Graţie tehnologiei noastre, mai mult de jumătate dintre noi n-au nimic important de făcut; cinzeci şi patru la sută din omenire apare la impozite cu ocupaţia artist. Deoarece sintetizatorul este atât de ieftin şi complex, majoritatea acestor artişti sunt muzicieni, şi foarte mulţi sunt compozitori. Ştiţi ce-nseamnă să fii compozitor în ziua de azi, domnule senator?

— Cunosc câţiva.

— Care mai compun încă?

— Păi… trei dintre ei.

— Cât de des creează o bucată nouă?

Pauză.

— În medie, să zicem o dată la cinci ani. Hm-m-m. Până acum nu m-am gândit la asta, dar…

— Ştiaţi că în prezent din fiecare cinci cereri de copyright adresate Sectorului Muzical, două sunt respinse din prima căutare pe calculator?

Chipul bătrânului nu mai exprima surpriza, exceptând scopurile teatrale, de peste un secol; cu toate acestea, ştiu că-l zguduise.

— Nu, nu ştiam.

— De ce să fi ştiut? Cine să discute despre aşa ceva? Însă rămâne un fapt. Un alt fapt este acela că, atunci când se ia în considerare creşterea numărului de compozitori în activitate, rata cererilor adresate Biroului de Copyright scade considerabil. Există mai mulţi compozitori ca oricând, însă productivitatea lor individuală descreşte. Cine-i compozitorul în viaţă cel mai popular?

— Hm-m… cred că individul acela, Vachardra.

— Corect. El compune de vreo cincizeci de ani. Dacă aţi începe acum să cântaţi fiecare notă scrisă vreodată de el, succesiv, aţi termina în vreo douăsprezece ore. Wagner a scris peste şaizeci de ore de muzică; numai Inelul Nibelungilor are douăzeci şi una de ore. Beatlesii – în esenţă, doi compozitori – au produs peste douăsprezece ore de muzică originală, în mai puţin de zece ani. De ce numele mari din trecut erau atât de prolifice?

Aveau de unde găsi multe combinaţii plăcute de optzeci şi opt de note.

— Aha, şopti senatorul.

— Să revenim la anii şaptezeci. Vă amintiţi căzul de plagiat cu Rădăcini? Şi zecile de cazuri asemănătoare ce i-au urmat? Cam în aceeaşi perioadă, un scriitor pe nume van Vogt a acţionat în judecată realizatorii unui film de succes, Alien, pentru plagierea unei povestiri scrise de el, în urmă cu patruzeci de ani. Doi alţi scriitori, Bova şi Ellison, au dat în judecată un post de televiziune pentru furtul unei idei de serial. Toţi trei au câştigat.

Aceasta a încheiat principiul legal potrivit căruia copyright-ul nu se aplică ideilor, ci aranjamentelor de cuvinte. Numărul aranjamentelor de cuvinte este furt, însă numărul ideilor e mult mai mic. Bineînţeles, ele pot fi repovestite în nenumărate feluri – *Poveste din cartierul de vest* e o rescriere excepţională a lui *Romeo şi Julieta*. Însă acest lucru a fost posibil doar pentru că *Romeo şi Julieta* aparţine domeniului public. Nu uitaţi că din numărul infinit de istorii ce pot fi narate, un anumit număr vor fi slabe.

Iar în privinţa artiştilor vizuali – ei bine, cândva un bărbat a demonstrat în condiţii de laborator capacitatea de-a distinge corect între optzeci şi una de nuanţe de culori. Cred că aceasta-i limita superioară. Există o cantitate maximă de informaţie ce poate fi absorbită de ochi, şi o mare parte a ei va fi echivalentă

zgomotului.

— Dar… dar .. Se spunea despre bătrân că nu ezitase niciodată, indiferent de condiţii. Dar vor exista mereu schimbări… noi descoperiri, noi orizonturi, noi atitudini sociale ce vor inspira arta cu noi…

— Însă nu cu viteza de apariţie a artiştilor. Cunoaşteţi celebra sciziune din literatură de la începutul secolului douăzeci? Mainstream-ul a abandonat în esenţă Romanul de Idei, după Henry James, şi şi-a întors atenţia colectivă asupra Romanului de Personaj. Până la mijlocul secolului, i-au supt până şi măduva şi continuă şi astăzi să mai molfăie osul. Dar între timp, un grup mic de scriitori, disperaţi în dorinţa de-a scrie despre ceva nou, să povestească un lucru nou, au inventat un gen nou, numit science fiction. Ei au explorat viitorul în căutarea ideilor. Viitorul infinit ca şi cărbunele, petrolul sau cuprul infinit pe care le aveau pe-atunci. În mai puţin de un secol, l-au golit; de peste cincizeci de ani în science fiction n-a mai existat o idee cu adevărat originală. Fantasy-ul a fost dintotdeauna supranumit „*literatura posibilităţilor infinite*” dar există până şi o teoretică limită superioară a „*absolutului imposibil*”, şi mai avem puţin până acolo.

— Putem crea noi forme de artă, spuse el.

— Domnule senator, oamenii au încercat de multă vreme să creeze noi forme de artă. Aproape toate au fost abandonate. Pur şi simplu, n-au plăcut.

— O să-nvăţăm să ne placă. La dracu’, va trebui s-o facem.

— Şi vor fi de folos, pentru o vreme. În ultimele două secole s-au născut mai multe forme noi de artă decât în anteriorul milion de ani – deşi niciuna în ultimii cincisprezece ani. Simfonii olfactive, sculpturi tactile, sculpturi cinetice, dans în gravitaţie zero, toate sunt domenii noi şi fertile, şi generează munţi de noi copyright-uri. Munţi de mărime finită. Restricţia finală este aceasta: noi deţinem doar cinci simţuri cu care putem aprecia arta, şi ăsta-i un număr finit. Pot să beau un pahar cu apă, vă rog? Totuşi nu de acest aspect mi-este frică, domnule senator. Teoretica moarte termică a exprimării artistice este ceva de care, în realitate, s-ar putea să nici nu ne apropiem. Totul se va prăbuşi cu mult înainte de momentul respectiv.

Se opri să-şi adune gândurile şi sorbi din suc. O parte a minţii ei observă că era în ton cu motivul recurent al scorţişoarei din

simfonia olfactivă a lui Bulachevski, care continua.

— Secole întregi, artiştii s-au autoamăgit cu gândul că ei creează. De fapt, nu fac aşa ceva. Ei descoperă. În natura realităţii există în mod inerent un număr de combinaţii ale tonalităţilor muzicale care vor fi percepute drept plăcute de către un sistem central nervos uman. Milenii întregi, le-am descoperit, pasive în univers – şi ne-am spus că le-am „*creat*". A crea implică posibilităţi infinite, a descoperi implică posibilităţi finite. Ca specie, cred că vom reacţiona prost când vom fi băgaţi cu nasurile în faptul că suntem descoperitori, nu creatori.

Se opri şi se îndreptă. Fără motiv, o dureau picioarele. Închise ochii şi urmă:

— La cea de-a patruzecea aniversare a căsătoriei noastre, soţul meu a scris un cântec pentru mine. În muzica aceea era dragostea noastră, unică, specială şi intimă; era melodia cea mai frumoasă pe care o auzisem în viaţa mea. Era extraordinar de fericit că o scrisese. Din ultimele lui zece compoziţii, distrusese cinci deoarece erau derivative, iar celelalte căzuseră la solicitarea copyright-ului. Însă aceasta era nouă, specială – glumea, spunând că-l inspirase iubirea mea. În ziua următoare s-a prezentat la Biroul de Copyright, şi-a aflat că fusese un şlagăr popular pe vremea copilăriei lui, şi mai fusese, fără succes, prezentată de paisprezece ori ca originală. După o săptămână, şi-a ars toate manuscrisele şi benzile, şi s-a omorât.

Rămase tăcută şi senatorul nu vorbi.

— „*Ars longa, vita brevis*", zise ea în cele din urmă. De mii de ani, maxima aceasta oferă un fel de alinare. Însă arta este lungă, nu infinită. „Vraja se destramă." Într-o bună zi o vom epuiza – doar dacă nu putem învăţa s-o refolosim ca orice altă resursă finită. Glasul îi căpătă putere. Domnule senator, legea aceasta nu trebuie votată, chiar dacă va trebui să mă opun cu forţa. Poate că nu voi câştiga – dar mă voi lupta cu dumneavoastră! Unui copyright nu trebuie să i se permită o durată mai lungă de cincizeci de ani – după care trebuie şters din băncile de memorie ale Biroului de Copyright. Avem nevoie de amnezie selectivă voluntară, pentru ca Descoperitorii Artei să continue să producă fără tulburări psihice. Faptele trebuie să fie reamintite – dar visele? Se înfioră. …visele ar trebui uitate când ne trezim. Sau într-o bună zi ne vom pomeni că nu mai putem dormi. Având opt miliarde de artişti cu ani efectivi de muncă în

număr de peste o sută, nu mai putem permite unor persoane să-şi păstreze de-a pururi descoperirile. Trebuie să facem aşa cum a făcut-o rasa umană de un milion de ani – să uităm, şi să redescoperim. Pentru că, într-o bună zi, numărul infinit de maimuţe nu mai va avea nimic altceva de scris decât operele complete ale lui Shakespeare. Şi mai mult ca probabil că nici nu vor şti când o vor face.

Terminase acum, nu mai avea nimic de spus. Se terminase şi simfonia olfactivă, al cărui ultim motiv se destrăma încet în aer. Niciun ceas nu ticăia, niciun aparat nu zumzăia. Tăcerea fu deplină, aproape o jumătate de minut.

— Dacă trăieşti destul de mult, rosti încet senatorul în cele din urmă, nu există nimic nou sub soare. Se foi în fotoliul cel uriaş. Dacă eşti norocos, mori mai devreme. De cincizeci de ani n-am mai auzit un banc nou. Păru că se îndreaptă de spinare: O s-o opresc pe S.4217896.

Ea înlemni, şocată. După o vreme, se gârbovi puţintel şi reîncepu să răsufle. Atât de multe sentimente se luptară pentru întâietate, încât de abia avea timp să le identifice. Nu putu să vorbească.

— În plus, continuă el, nu voi spune nimănui de ce o fac. Va începe sfârşitul carierei mele în viaţa publică, pe care nu mă gândisem niciodată s-o părăsesc, dar tu m-ai convins că trebuie s-o fac. Sunt atât bucuros, cât şi... – chipul i se încordă de durere – şi extrem de trist că tu mi-ai spus de ce trebuie s-o fac.

— Şi eu sunt, domnule, şopti ea aproape neauzit.

O scrută cu atenţie.

— Există înfruntări după care nu te poţi simţi bine chiar dacă învingi. Numai două feluri de oameni se angajează în asemenea înfruntări: proştii, şi persoanele deosebite. Cred că dumneata eşti o persoană remarcabilă, doamnă Martin.

Ea se ridică, vărsând paharul.

— Mai bine eram proastă, plânse, simţind cum îşi pierde autocontrolul.

— Dorothy! tună el.

Tresări, de parcă o lovise.

— Domnule? rosti automat.

— Nu-ţi pierde controlul! E un ordin. Eşti prea încordată; s-ar putea să nu ţi-l mai regăseşti.

— Şi ce dacă? întrebă ea cu amăraciune.

El îşi utiliza acum întreaga putere a glasului, glasul care oprise cel puţin un război.

— La dracu, câţi prieteni crezi că are un om de vârsta mea? Crezi că sunt atât de obişnuite minţile care gândesc ca tine? Acum noi împărţim afacerea asta, şi astfel suntem prieteni. Eşti cea dintâi persoană care iese din liftul ăla şi mă surprinde cu adevărat după un sfert de secol. Şi în curând, când se va duce vorba că m-am retras, oamenii nu vor mai ieşi din lift. Gândeşti ca mine, şi nu-mi pot permite să te pierd. Zâmbi, şi zâmbetul păru că-i dizolvă câteva decenii de pe chip: Ţine-o tot aşa, Dorothy, şi ne vom alina reciproc în teribila noastră cunoaştere. Da?

Pentru un minut întreg, ea se concentră exclusiv asupra respiraţiei, încetinind-o şi egalizând-o. Apoi, cu grijă, îşi testă sentimentele.

— Într-adevăr, spuse surprinsă, este mai bine… să împarţi.

— Orice este.

Îl privi, şi încercă să surâdă, şi în cele din urmă izbuti.

— Mulţumesc, domnule senator.

El îi răspunse la zâmbet, în vreme ce ştergea toate înregistrările conversaţiei.

— Spune-mi Bob.

— Bine, Robert.

Mircea Eliade
Ivan

L-a zărit întâi Zamfira. Îşi trecu carabina în mâna stângă şi se apropie de el. Îl atinse uşor cu vârful bocancului.

— Trage să moară, spuse fără să întoarcă capul.

Rănitul îi privea cu ochii foarte mari, deschişi. Era tânăr, bălai, plin de pistrui, şi buzele îi tremurau necontenit, parcă tot s-ar fi trudit să zâmbească. Zamfira oftă adânc, apoi îngenunche lângă el.

— Ivan! îl strigă. Ivan!

Desprinse bidonul şi-l apropie cu grijă de buzele rănitului. Darie se oprise în faţa lui. Îşi scoase casca şi începu să-şi şteargă fruntea cu mâneca tunicii.

— Trage să moară, spuse. Păcat de apă.

Cu o mişcare bruscă, speriată, braţul rănitului se desprinse de trup şi se zbătu în aer, ca şi cum ar fi căutat ceva, apoi căzu inert şi degetele i se încleştară pe un bulgăre de pământ. Căzuse prea departe de buzunar. Zamfira întinse mâna, scoase revolverul şi zâmbi.

— E pentru dumneavoastră, domnule elev, spuse. Poate îl păstraţi ca amintire…

Darie îşi reaşezase casca. Apucă revolverul şi-l cântări în mână.

— Nu mai are gloanţe, spuse. Nu mai e bun de nimic.

Se pregătea să-l azvârle în porumbişte, dar se răzgândi.

Continuă să-l cântărească în mână, nehotărât. Iliescu îi ajunse din urmă.

— Trage să moară, rosti rar, clătinând din cap. Fără lumânare, ca un câine. Ca şi ceilalţi, adăugă coborând glasul.

Întoarse capul şi scuipă în lături. Darie mai privi o dată revolverul, apoi îl lăsă să cadă. Căzu, cu un sunet surd, între bulgări, lângă braţul rănitului.

— Dacă vă e milă de el, spuse, mai bine împuşcaţi-l. Să nu se mai chinuie…

Făcu câţiva paşi spre porumbişte, privind obosit în jurul lui, ca şi cum ar fi căutat un loc mai ferit de arşiţă, să se odihnească. Dar se întoarse curând, posomorât, cu ţigara neaprinsă în colţul gurii.

— S-o luăm din loc, spuse.

Zamfira se ridicase în picioare, dar nu-şi desprindea privirile din ochii rănitului.
— Dacă am şti ruseşte, i-am cere să ne binecuvânteze, vorbi încet, parcă mai mult pentru sine. Aşa se spunea pe la noi, că dacă te binecuvântează cineva când trage să moară, îţi aduce noroc.
— Aşa am auzit şi eu, îl întrerupse Iliescu. Dar îţi aduce noroc numai dacă te binecuvântează cu inimă bună… Şi ăsta-i bolşevic…
— Orice-o fi, doar să te binecuvânteze pe legea lui, în limba lui…
Întoarse capul spre Darie.
— Poate dumneavoastră, domnule elev, care ştiţi atâtea limbi…
Darie îşi aprinse ţigarea. Ridică descurajat din umeri, încercând zadarnic să zâmbească.
— Nu ştiu. Acum îmi pare rău. Ar fi trebuit să învăţ ruseşte… Se întrerupse, cu ochii la rănit, şi trase adânc din ţigară. Dar poate înţelege el, adăugă. Poate cunoaşte el alte limbi…
Şovăi câteva clipe, apoi înălţă din nou din umeri.
— Încercaţi, domnule elev, îl auzi şoptind pe Zamfira. Încercaţi, că poate înţelege…
Darie zvârli ţigarea, se apropie neîncrezător, îi căută ochii, apoi izbucni deodată, cu un glas uscat, înăbuşit:
— *Nous sommes foutus, Ivan! Nous sommes des pauvres types! Save our souls! Bless our hearts, Ivan! Car nous sommes foutus!…*
Rănitul gemu stins, şi în acea clipă gura i se lumină deodată, parcă ar fi zâmbit. Îi privi pe rând, încrezător.
— *Blagoslovenie!* strigă Zamfira îngenunchind lângă el. *Boje, Cristu!* Binecuvântează-ne, Ivane…
Îşi făcu cruce, cât putu mai încet, ridică ochii spre cer, îşi împreună mâinile şi închise puţin ochii, ca şi cum s-ar fi rugat, apoi îl privi din nou, adânc, cercetător.
— Fă şi tu aşa, Ivan! strigă. Fă cruce după mine. *Boje, Cristu!*
Apoi tăcu, şi toţi trei îşi pironiră privirile pe faţa rănitului, aşteptând.
— Nu mă înţelege, oftă târziu Zamfira. Dacă i-am fi putut vorbi pe limba lui…
— Grijania lui de bolşevic! izbucni Iliescu printre dinţi. Se

preface că nu ne înţelege…

Darie întoarse capul şi-l privi, zâmbind încurcat.

— Dacă-l înjuri, cum o să te mai binecuvânteze?

— N-are a face. Când omul trage să moară, nu mai înţelege şi iartă tot. Îngenunche şi se apleacă uşor spre urechea rănitului. Iartă, Ivane, iartă! şopti.

Atunci îşi dădu seama că nu-l mai privea şi, întorcând capul, văzu câinele, la câţiva metri de ei, în marginea porumbiştii.

— E din sat, spuse Iliescu ridicându-se în picioare şi fluierându-l prieteneşte. Trebuie să fie satul pe-aproape.

Era un câine slab, hămesit, cu părul arămiu decolorat de praf. Se apropie sfios de ei, neîndrăznind să se gudure. Rănitul întorsese capul şi-l aştepta. Tremurul buzelor încetase brusc, şi faţa arăta acum streină, împietrită.

— Dacă e bolşevic şi nu l-a învăţat nimenea, n-are de unde să ştie, vorbi Zamfira ridicându-se în picioare. Dar de Dumnezeu şi Isus Cristos tot trebuie c-a auzit el, şi cruce nu se poate să nu ştie să facă.

Se trase un pas înapoi şi-l strigă: „Ivan!” Apoi îşi depărtă cât putu mai mult braţele şi rămase aşa, nemişcat, cu ochii la rănit.

— *Cristu!* strigă din nou. Cristos pe cruce. Fă şi tu cruce. Ridică trei degete în sus şi binecuvântează-ne…

Faţa rănitului se luminase din nou, înmuiată de un mare zâmbet. Câinele se apropiase şi-i lingea mâna încremenită pe bulgărele de pământ.

— Se preface că nu înţelege, spuse Iliescu, şi scuipă cu furie în lături.

Zamfira intră în porumbişte şi câteva clipe în urmă se întoarse cu doi coceni.

— Ivan, strigă el căutându-i ochii, priveşte încoace, Ivan! adăugă aşezând cocenii de-a curmezişul în formă de cruce. Priveşte bine şi adu-ţi aminte. Asta e crucea lui Isus Cristos, mântuitorul lumii. Cristos care a fost răstignit pe cruce. Acum înţelegi? întrebă apropiindu-se şi arătându-i cocenii, îţi aduci aminte?

Rănitul îi urmărise mişcările cu un neaşteptat interes, dar şi cu teamă. Încercă să-şi ridice capul, dar gemu, de durere închise ochii. Îi deschise după câteva clipe şi zâmbi, văzându-l pe Zamfira aşteptând acolo, în faţa lui, cu cei doi coceni încrucişaţi.

— *Cristu!* rosti el târziu. *Cristu!*

— Minunea lui Dumnezeu! şopti Zamfira îngenunchind din nou lângă el şi punându-i mâna pe frunte. Ai înţeles ce te rugasem. Binecuvântează-ne!…

—*Bénis-nous, Ivan!* izbucni cu fervoare Darie. *Bénis-nous, bless our hearts! Tu t'envoles au Ciel. Au Paradis, Ivan, auprès du Dieu Père. Auprès de la Vierge,* adăugă cu o bruscă, neînţeleasă oboseală în glas. Maica Preacurată şi pururea Fecioară Maria…

Rănitul îl ascultase tremurând uşor. Apoi îşi roti ochii de la unul la altul. Nu mai îndrăzni să-şi ridice capul, dar îşi mişca acum degetele, parcă ar fi încercat să arate ceva.

— Maria! izbuti el să rostească în cele din urmă. Maria…

— Înţelege, şopti Iliescu.

Îi urmări privirile şi văzu câinele depărtându-se încet, cu capul plecat.

— Poate cunoaşte câinele, adăugă. Poate o fi şi el din sat.

Rănitul începuse să şoptească, mişcându-şi tot mai nervos degetele, închizând la răstimpuri ochii, apoi deschizându-i brusc, parcă tot mai înspăimântat că-i regăseşte acolo, lângă el.

— Eu zic să încercăm să-l ducem până în sat, vorbi Zamfira.

Darie îl privi lung, neîncrezător.

— Are să fie greu, spuse. Trage să moară.

— Ar fi păcat, că acum înţelege, spuse Iliescu, şi dacă ar mai duce-o un ceas, două, până în sat, poate ne binecuvântează…

Câinele se oprise la vreo zece metri, în preajma porumbiştii, aşteptându-i.

***

Îl purtau pe carabine. Darie le luase raniţele şi le atârnase de carabina lui, pe care o proptise pieziş pe umeri. Rănitul tremura, gemând înfundat, închizând şi deschizând necontenit ochii. La răstimpuri, Zamfira îi striga:

— Binecuvântează-ne, Ivane, că te ducem acasă!… Nu te-am lăsat să mori pe marginea drumului.

— Zi măcar atât, încercă Iliescu, zi Cristos! Cristos! Maria!

După vreo sută de metri, se opriră să-şi tragă răsuflarea, dar nu-şi lăsară povara din mâini. Rănitul încerca, scâncind, să se zvârcolească. Îşi pironise privirile, rugător, în ochii lui Zamfira.

— Vorbiţi-i dumneavoastră, domnule elev. Spuneţi-i ceva, că-i vrem binele…

Darie îşi săltă raniţele în spate cu un gest scurt, de furie şi deznădejde.

— Ce să-i spun? Pe ce limbă să-i vorbesc? Dacă nu ştiu ruseşte, cum o să mă înţeleagă?

— Vorbiţi-i orice, îl încurajă Zamfira. Numai să vadă că ne dăm osteneala, că nu-l lăsăm să moară ca un câine. Vorbiţi-i în orice limbă, că dumneavoastră sunteţi filozof…

Darie oftă fără voia lui şi-şi trase chipiul pe frunte.

— Cu adevărat filozof! exclamă, încercând să zâmbească. Ivan! izbucni, întorcându-se spre rănit şi căutându-i ochii. Îţi mai aduci aminte de *Faust?*

Habe nun, ach! Philosophie,
Juristerei und Medizin,
Und leider! auch Theologie
Durchaus studiert…

Acesta sunt eu, Ivan, cel care-ţi vorbesc acum. *Filozoful.* Mă auzi?

— Ziceţi-i înainte, îl încurajă Iliescu pornind la drum. Vorbiţi-i, că vă ascultă, şi asta-i de-ajuns.

— Dacă vă ascultă, nu moare, adăugă Zamfira.

— …Aş putea să-ţi povestesc multe, Ivan, căci ce nu poate povesti un proaspăt licenţiat în filozofie? Câte nu i-au trecut prin minte? Câte aventuri în două, trei volume, ba chiar în douăzeci şi două – Proust, bunăoară, nu are douăzeci şi două de volume? Sau poate mă înşel, poate am calculat greşit, am numărat şi operele din tinereţe; ştii la ce fac aluzie, *Pastiches et mélanges* şi celelalte…

— Ziceţi-i înainte, domnule elev; căci ziceţi bine, îl încurajă Iliescu.

Apoi întoarse capul şi scuipă cu putere, departe, către porumbişte.

— Ivan! exclamă emoţionat Darie. Aş putea să-ţi vorbesc o noapte întreagă numai despre probele inexistenţei lui Dumnezeu. Iar despre Isus Cristos, de care probabil n-ai mai auzit de când ai fost în şcoala primară, despre Mântuitorul vostru şi al nostru, al tuturor, şi despre a lui enigmatică existenţă istorică, sau ineficienţă politică, ţi-aş putea vorbi multe nopţi, numai noi doi, fără comisari şi fără teologi, căci simţi şi tu asta Ivan, *nous*

sommes foutus, nous sommes tous foutus! Şi noi, şi voi. Dar mai ales noi, care ne tragem din bădica Traian… Şi dacă mi-ar părea rău să mor acum, curând după tine, sau poate înaintea ta, să mor la douăzeci şi doi de ani, este şi pentru că n-am să mai apuc să văd cum o să-i ridicaţi statuie lui bădica Traian. Căci lui i s-a năzărit să ne zămislească aici, la marginea pământului, parcă ar fi ştiut anume că într-o bună zi o să veniţi şi voi, obosiţi după atâta rătăcire în stepă, şi o să daţi peste noi, frumoşi, deştepţi şi bogaţi, şi o să vă fie foame şi sete, aşa cum ne este şi nouă acum…

— Ziceţi-i înainte, domnule elev, că vă ascultă, îl încurajă Zamfira văzând că Darie se întrerupse şi-şi ştergea în neştire obrazul cu mâneca tunicii.

— …Şi câte altele n-aş putea să-ţi povestesc. Deşi, mă întreb, aş îndrăzni să-ţi povestesc vreodată aventurile din 13 martie, din 8 noiembrie, şi toate câte au mai urmat? Sunt întâmplări prea intime, Ivan, care m-au făcut şi m-au desfăcut, şi m-au făcut din nou, aşa cum mă vezi acum, filozof itinerant, ţinându-ţi de urât cât s-o mai îndura de noi Dumnezeu şi brandurile voastre, *car nous sommes foutus, Ivan, il n'y a plus d'espoir. Nous sommes tous foutus!* Ca într-o nuvelă celebră, pe care încă n-a scris-o nimeni, dar care va fi desigur scrisă într-o zi, pentru că e prea *adevărată,* dacă înţelegi la ce fac aluzie, prea seamănă cu tot ce s-a întâmplat în zilele noastre, şi seamănă şi cu ce ni se întâmplă şi nouă acum, şi mă întreb cum va mai îndrăzni autorul nuvelei să dea ochii, să spunem, cu soţia şi copiii lui, ba chiar cu vecinii lui, cum va îndrăzni să mai iasă pe stradă, pentru că ai ghicit la ce fac aluzie, fiecare se va recunoaşte în personajul principal al nuvelei, şi cum ar mai putea trăi cineva după aceea, cum s-ar mai putea bucura de viaţă după ce va înţelege că e *condamnat,* că nu există nicio ieşire, că *nu poate* exista nicio ieşire pentru că, pentru fiecare din noi, a existat, înaintea noastră, un împărat Traian, oricum s-o fi numit el, un Traian în Africa, unul sau mai mulţi în China, oriunde îţi arunci privirile nu vezi decât oameni condamnaţi pentru că cineva, un împărat Traian, mult înaintea lor, cu mii şi mii de ani înaintea lor, a hotărât să-i zămislească tot în locuri nepotrivite…

Se opri brusc şi-şi trecu, tremurând, palma pe faţă.

— Ziceţi-i înainte, domnule elev, şopti Zamfira, dar mai rar,

mai rar, ca să vă înţeleagă…

Darie îl privi zâmbind, parcă l-ar fi recunoscut deodată, şi-şi săltă raniţele pe umăr cu o tinerească deznădejde.

— …S-o luăm deci de la început, Ivan, s-o luăm de la 13 martie. Căci de-acolo a început tot începutul. Dacă aş fi murit la 12 martie, aş fi fost un om fericit, pentru că mă duceam în Cer; *au Ciel, Ivan, auprès de la Sainte Trinité,* acolo unde, cu ajutorul preotului – ai să ajungi şi tu, curând. Dar dacă îmi va fi dat să mor azi, mâine, poimâine, eu unde mă voi duce? În niciun caz, nu în Cer, pentru că la 13 martie am aflat că Cerul *pur şi simplu nu există.* Nu mai există, Ivan! Din clipa când înţelegi, cum am înţeles eu la 13 martie, că Cerul e doar o iluzie, totul s-a terminat. Nu mai există nici Cer, nici sus, nici jos, căci Universul e infinit, n-are nici început, nici sfârşit. Şi atunci, te întreb, *eu unde mă duc?*… Ştiu, te întreb degeaba, pentru că te-ai hotărât să nu răspunzi. Dar îţi răspund tot eu. Şi îţi răspund cu 8 noiembrie, cu al doilea început. Pentru că la 8 noiembrie, cred că ai ghicit asta, am înţeles ceva poate chiar mai important. Am înţeles că nu e nevoie să te duci undeva, pentru că *eşti deja acolo.* La nemărginire, Ivan, răspund cu o altă nemărginire. Pentru că, ascultă-mă bine, eu, ca şi tine, ca şi toţi ceilalţi, eu, noi, oamenii, suntem *indestructibili.* Nici brandurile voastre, nici avioanele nemţeşti nu ne pot distruge. Suntem aici de la începutul Lumii, şi vom mai fi chiar după ce se va stinge şi ultima stea din ultima galaxie. Şi atunci, îţi dai seama, Ivan, *nous sommes foutus, et sommes foutus pour l'éternité.* Pentru că, dacă sunt indestructibili, unde mă duc, azi, mâine, poimâine, când mi-o veni şi mie rândul? Nu mă pot duce nicăieri, pentru că sunt deja acolo, şi sunt peste tot, în acelaşi timp. Dar asta e îngrozitor, să fii peste tot şi totuşi, într-un anumit fel, să *nu* fii, pentru că nu mai eşti viu. E îngrozitor, să nu te poţi odihni niciodată, cum se odihneau moşii şi strămoşii noştri. Căci ei se duceau unde le era scris, unii în Cer, alţii sub pământ, alţii la marginile Pământului, dar, înţelegi, ei se puteau odihni. Dar *noi,* Ivan, ce se va întâmpla cu *noi?*…

Îşi săltă din nou raniţele pe umăr şi grăbi şi mai mult pasul.

— …Şi acum, dacă te-ai hotărât să rupi jurământul tăcerii, fără îndoială că m-ai întreba: dar *după* 8 noiembrie, ce s-a întâmplat *după* 8 noiembrie? Şi pentru că legea războiului ne cere să fim sinceri şi deschişi unii faţă de alţii, aş fi obligat să-ţi

răspund. Dar mă vei înţelege? Pentru că ne lovim deodată de *o serie de evenimente mutual contradictorii,* dacă mă pot exprima astfel…

Se auzi strigat din urmă, şi de-abia atunci îşi dădu seama că o pornise singur înainte, cu câinele lângă el. Cei doi aşezaseră rănitul la umbra rară a unui salcâm, îşi scoseseră căştile şi se ştergeau pe obraz. Darie se apropie stânjenit, silindu-se să zâmbească.

— A bolborosit mereu pe limba lui, în ruseşte, făcu Iliescu.

— Parcă ar fi cerut apă, îl întrerupse Zamfira dar nu mai avem. Şi când i-am arătat bucăţelele de zahăr, a închis ochii. Nu vrea.

Luă din palma deschisă o bucată de zahăr şi începu s-o sugă.

— Cât îl vedeţi de tinerel şi de slab, e greu, reluă Iliescu, şi am obosit. Ne-am gândit să ne odihnim aici, la umbră. Că satul tot nu se vede.

— Poate că îşi vine şi el în fire, adăugă Zamfira.

Darie aşezase raniţele pe iarba arsă, prăfuită, şi îngenunchease lângă rănit, ascultându-i încordat răsuflarea grea, precipitată.

— Mă întreb cum de mai trăieşte, vorbi târziu. De-abia îşi mai trage sufletul.

Întinse braţul, apucă una dintre raniţe şi începu să caute. Rănitul îl urmări cu privirea, tresărind la răstimpuri din tot trupul, parcă ar fi fost scuturat de friguri.

Darie întoarse capul spre Zamfira şi-l întrebă, coborând glasul:

— Ce facem cu el? Că nu-l mai putem duce, şi e târziu. Îl lăsăm să se chinuie aici, sau îl ajutăm noi să moară?

Zamfira se codi şi-şi plecă privirile.

— Dacă ne-am trudit şi l-am dus până aici… Poate se îndură Dumnezeu şi-i dă putere să ne binecuvânteze. Pentru că, îmi dau eu cu părerea, acum *vrea* să ne binecuvânteze…

— L-am auzit şi eu, interveni Iliescu. L-am auzit când a spus *Cristu.* Dacă-l mai ţinem de vorbă, poate o mai duce un ceas. Că satul nu e departe.

Darie îşi aprinse ţigara şi-i privi pe toţi trei, pe rând, zâmbind.

— Nu se vede nimic, spuse. Unde te uiţi, numai lanuri de porumb, numai lanuri…

Câinele se oprise la câţiva metri, scâncind sfios, cu ochii

aţintiţi asupra bucăţelelor de zahăr. Zamfira oftă.

— Să-i mai spunem de-ale noastre, că poate pe astea le înţelege mai bine. Cât ne-am odihni noi aici, să-l ţinem de vorbă, să-i spunem cum o să fie în sat.

Iliescu se întoarse cu tot trupul spre răsărit şi începu deodată, cu un glas nou, necunoscut, parcă ar fi vorbit unui copil bolnav:

— Ivan, nu mai e mult şi ajungem în sat. Şi o să fie bine la voi în sat, o să fie ca la noi în sat…

— Spune-i ce-o să-i dăm, îl întrerupse Zamfira. Apă proaspătă din belşug…

— Ivan, continuă Iliescu apropiindu-şi şi mai mult faţa de el, la voi în sat sunt livezi cu tot felul de poame, cu prune şi pere, şi câte altele, şi-o să-ţi aducem câte vrei…

— O să-ţi spele femeile obrazul, îl întrerupse Zamfira, o să te culce în pat…

Rănitul închisese ochii şi-şi mişca buzele parcă cu un mare efort, dar totuşi din ce în ce mai repede.

— Doar să-ţi aduci şi tu aminte de noi, continuă Zamfira, să-ţi aduci aminte de ce te-am rugat…

— O să-şi aducă aminte, reluă Iliescu, nu se poate să nu-şi aducă aminte. Că ne-am ostenit pentru el, i-am fost prieteni.! *Priatin!* Ivan, *priatin!* strigă zâmbind cu toată faţa. O să-ţi aduci aminte, Ivan, şi-o să-ţi ridici braţul, o să-ţi ridici braţul către noi, şi ai să ne binecuvântezi.

Câinele începu deodată să geamă, apoi privi speriat în jurul lui şi, tremurând, cu părul zburlit, o luă la goană pe marginea drumului. Rănitul deschisese ochii, dar nu mai avu putere să întoarcă capul şi să-l privească. Privea acum de-a dreptul către cer, şi cu atâta intensitate încât nici lumina grea a după-amiezii de august, nici pulberea fină care plutea deasupra lor ca o nesfârşită pânză de păianjen nu-l tulburau. Tăcură toţi, câteva clipe. Darie se apropie de rănit, îi puse mâna pe frunte şi-l privi adânc în ochi.

— Mi-e teamă c-a murit, şopti. Dumnezeu să-l ierte! adăugă ridicându-se anevoie în picioare.

Zamfira îi puse şi el mâna pe frunte, apoi îl bătu uşor pe obraz, îi scutură braţul.

— Dumnezeu să-l ierte! rosti făcându-şi cruce. O să-l ierte Dumnezeu, pentru că ne-a binecuvântat, şi asta o să ne poarte noroc.

— Asta făcea când îşi mişca buzele adineaori, spuse Iliescu. Ne binecuvânta…

Darie îşi săltă raniţa în spate şi privi obosit drumul pe care apucase câinele:

— S-o luăm din loc, spuse. Am întârziat destul.

— Înduraţi-vă încă puţintel, domnule elev, şopti timid Zamfira, desprinzând din raniţă o lopată scurtă. Nu-l putem lăsa aici, să-l sfârtece corbii. Până mai fumaţi dumneavoastră o ţigară, i-am săpat groapa…

Darie îl privea uluit, parcă nu l-ar fi înţeles.

— Înduraţi-vă, domnule elev, interveni Iliescu. Că e pământ sărac şi groapa e gata cât aţi bate din palme…

— Mă băieţi, voi sunteţi nebuni, vorbi târziu Darie. Sunteţi nebuni de-a binelea… Dar e şi vina mea, adăugă mai mult pentru sine, îndreptându-se spre porumbişte. E şi vina mea…

Târziu întoarse capul şi-i văzu cum săpau grăbiţi, suflând greu, fără să-şi vorbească. Şi în acea clipă i se părea că visează, pentru că săpau, la o distanţă de peste doi metri unul de altul, ca şi cum s-ar fi hotărât să sape o groapă în care să încapă câteva trupuri, şi tot atunci auzi şuieratul ascuţit al avioanelor de vânătoare germane zburând foarte jos, iar în spatele lui, dincolo de lanurile de porumb în care se afundaseră în zori, poate chiar din şoseaua pe care se retrăsese compania întreagă cu o noapte mai înainte, auzi pocnetele scurte, surde, înfundate, ale brandurilor ruseşti.

***

— …Evident, continuă desfăcând un nou pachet de ţigări, atunci mi-am dat seama că visez şi m-am deşteptat. Dar am să vă mai spun ceva, deşi poate n-o să mă credeţi: ce m-a impresionat mai mult, şi m-a trezit, n-au fost avioanele nemţeşti, nici brandurile, ci groapa aceea nefiresc de mare, pe care începuseră s-o sape Iliescu şi Zamfira. În fond, mă întreb, unde le-o fi fost gândul când s-au apucat să sape. Căci, v-am spus, eram toţi însetaţi, înfometaţi şi extraordinar de obosiţi. De ce voiau să-şi mai complice truda?

— În orice caz, îl întrerupse locotenentul privindu-l cu simpatie, aproape cu căldură, vina a fost, de la început, a dumitale. Nu trebuia să-i laşi să-l transporte. Eraţi în retragere, şi orice moment pierdut vă putea fi fatal. Dacă le-a fost milă de

Ivan, trebuia să-l împuşte pe loc…

— Nu crezi că putea fi salvat? îl întrebă Laura.

— Nu. V-am spus, când am dat cu ochii de el, trăgea să moară. Mă întreb cum a mai putut trăi atât. Evident, în vis lucrurile se întâmplă altfel…

— După cele şase zile de foc, îl întrerupse locotenentul, aveai destulă experienţă. Nu mai aveai, ca la început, scuza că nu îndrăzneşti să comanzi unor soldaţi care luptasem de un an, doi, în linia întâi.

— E adevărat, vorbi Darie zâmbind absent. Dar pe de altă parte, de câte ori îndrăznisem să comand, în acele şase zile, ieşise prost. Plecasem cu un pluton, şi, din comandă în comandă, rămăsesem trei…

— Ştiu la ce faci aluzie, îl întrerupse din nou locotenentul, dar n-a fost vina dumitale. Toată Ucraina era împânzită de partizani şi de detaşamente speciale admirabil camuflate. Îndată ce o unitate se despărţea de grosul diviziei, risca să fie înconjurată şi decimată. Aţi avut noroc dacă din şaisprezece aţi scăpat trei.

— În orice caz, reluă Darie, de data aceasta nu mai voiam să-mi iau răspunderea. Şi acum, pentru că suntem între noi, mai vă pot spune ceva. Cum mă credeam urmărit de nenoroc şi piază-rea, şi mi-era teamă să nu-i pierd şi pe ei, pe ultimii doi, mă hotărâsem să le mai dau un singur ordin: să ne despărţim; să ne îndreptăm spre sate ei pe un drum, şi eu pe altul… De-aceea poate, m-am lăsat ispitit de speranţa lor absurdă: că binecuvântarea lui Ivan, care trăgea să moară, ne va purta noroc…

Doamna Machedon veni dinspre bucătărie cu o farfurie mare fumegândă, urmată de Adela, purtând o tavă cu multe păhăruţe şi o sticlă de ţuică.

— Luaţi-le repede, cât sunt fierbinţi, şopti doamna Machedon oprindu-se în mijlocul grupului.

— Eu mă tot gândesc, începu judecătorul, cine-o fi fost Ivan? Ce fel de om? Şi, mai ales, mă tot întreb: o fi înţeles ce voiaţi de la el? Şi, până la urmă, vă va fi binecuvântat?

— Fără îndoială că i-a înţeles şi i-a binecuvântat, răspunse Laura. Dovadă că le-a purtat noroc, şi au scăpat.

— Se cunosc cazuri şi mai extraordinare, spuse cineva rezemat de perete, pe care Darie nu-l văzuse până atunci. Soldaţi care au reuşit să scape de la Stalingrad şi au ajuns, pe jos, după

nu ştiu câte luni, în ţară. Şi mă întreb dacă i-o fi binecuvântat şi pe ei vreun Ivan care trăgea să moară…

Darie îl ascultase cu încordare, privindu-l mirat, cercetător.

— Nu cred că ne-am întâlnit până acum, continuă celălalt stânjenit, parcă ar fi încercat să se scuze. Numele meu este Procopie. Medic, dar am ciupit şi eu ceva filozofie, pe vremuri, când eram student. Mi-a plăcut filozofia…

Locotenentul îi privi pe amândoi surprins, aproape indignat.

— Dar cum se poate că nu v-aţi întâlnit până acum? Aţi fost în acelaşi regiment…

Darie întoarse capul către Laura şi zâmbi cu înţeles, parcă ar fi aşteptat un semn, să-l încurajeze să continue.

— Ce e mai curios, începu el deodată, este că am avut de la început impresia că ne-am mai întâlnit. Dar nu îndrăzneam să recunosc că impresia asta se datora întâmplării pe care v-am povestit-o adineaori. Într-adevăr, cu cât vă privesc mai bine, domnule doctor, cu atât mi se pare că semănaţi cu Ivan…

Câţiva izbucniră în râs şi-i priviră pe rând, încercând să pară surprinşi. Darie continua să zâmbească.

— Este în orice caz curios, exclamă Laura, pentru că nu mi-l închipuiam aşa pe Ivan. Îl vedeam un tinerel de optsprezece-nouăsprezece ani, foarte blond şi plin de pistrui. Şi doctorul e aşa cum îl vedeţi: brun, fără pistrui şi cu doi băieţi la şcoală.

Darie începu să se frece pe frunte, parcă ar fi încercat să-şi amintească un amănunt care, în clipa aceea, i se părea hotărâtor.

— În fond, asta n-are nicio importanţă, continuă Laura. Important este faptul că ţie ţi se pare că seamănă cu Ivan. În cazul acesta, îl putem întreba ce s-a întâmplat în mintea lui Ivan atunci când îl purtaţi pe carabine. Credeţi că i-a binecuvântat, domnule doctor?

Procopie ridică încurcat din umeri.

— Cum să spun? După câte pot judeca, aş răspunde: da şi nu. Este greu de închipuit că Ivan nu ghicise ce voiau de la el. Dovadă că a rostit cuvântul *Cristu.* Aşa că, probabil, le-a vorbit, şoptind cuvinte pe care ei nu le puteau înţelege, pentru că nu ştiau ruseşte. Cuvinte, foarte probabil, de prietenie, poate chiar de dragoste, creştină sau altfel, în sfârşit, de dragoste între oameni. Dar, evident, nu asta aşteptau Zamfira şi Iliescu de la el; în fond, nici nu era o binecuvântare propriu-zisă…

Darie ridică brusc fruntea şi privi agitat în jurul lui.

— Acum mi-am adus aminte! exclamă. Mi-am adus aminte de ce mi-am spus la un moment dat, când, turburat de credinţa şi nădejdea lui Zamfira, l-am implorat: *„Bless our hearts, Ivan! Save our souls!...”* Mi-am spus: dacă ar fi *adevărat,* dacă Ivan, aşa cum este el, paralizat, aproape mut, trăgând să moară într-o margine de drum, dacă Ivan *ne poată mântui cu adevărat,* atunci ascunde un mister impenetrabil şi cutremurător, căci, într-un anumit fel, incomprehensibl minţii mele, el prezintă, sau exprimă, pe Dumnezeul necunoscut, *agnostos theos,* de care vorbea Sfântul Pavel. Dar dacă a fost sau nu a fost aşa, nu voi şti niciodată. Pentru că niciodată nu voi putea fi sigur că binecuvântarea sau dragostea lui a avut sau nu vreo importanţă în existenţa noastră...

Doamna Machedon se apropiase de soba de zid, o deschise cu grijă şi zvârli ce mai rămăsese din butucul despicat în după-amiaza aceea.

— Parcă s-a lăsat deodată frig, spuse.

— Nu ne întrerupeţi! strigă Laura întorcând capul. Să vedem ce spune doctorul. Căci ideea aceasta cu Dumnezeul necunoscut aduce un element nou, pe care nu-l bănuiam până acum. Dumneata ce spui, domnule doctor?

Procopie ridică din nou din umeri şi-şi trecu palma peste buze, parcă ar fi încercat să-şi ascundă un zâmbet.

— E curios că şi eu mă întrebam cu ce seamănă toată întâmplarea asta. Căci seamănă cu ceva care mi se pare cunoscut, dar nu reuşesc să-mi amintesc cu ce. În orice caz, dacă ar fi fost o nouă epifanie a Dumnezeului necunoscut, nu putea fi *agnostos theos* din Atena Sfântului Pavel. Nu seamănă deloc cu un Dumnezeu imaginat de greci...

Darie clătină nerăbdător din cap.

— Evident, evident, dar sunt fel de fel de zei şi dumnezei necunoscuţi...

— Să lăsăm asta, îl întrerupse Laura. Eu regret un singur lucru: că n-ai apucat să-i explici lui Ivan ce înţelegeai prin acea expresie misterioasă: „o serie de evidenţe mutual contradictorii...”

Darie tresări şi o privi zâmbind, cu o secretă fervoare.

— Cred că a fost cea mai profundă, dar şi mai nemiloasă autoanaliză din toate câte am încercat în viaţa mea. Simţeam

atunci că intuisem ceva care îmi rămăsese întotdeauna inaccesibil, că ghicisem, cum să spun? însuşi principiul existenţei mele – poate nu numai al existenţei mele, adăugă coborând glasul. Simţeam că ghicisem misterul însuşi al oricărei existenţe umane. Şi expresia aceea aproximativă – „o serie de evidenţe mutual contradictorii” – era o primă încercare de traducere a misterului pe care tocmai îl pătrunsesem şi eram pe cale de a-l analiza şi formula. Dar, evident, aşa cum se întâmplă mai întotdeauna în vis, acum nu mai mi-aduc nimic aminte…

— E deschisă fereastra de la baie, explică Adela. Era prea mult fum, şi am deschis fereastra…

Privi în jurul lui şi i se păru că în afară de Laura şi Procopie, ceilalţi îl ascultaseră mai mult din politeţe. Tocmai fuseseră chemaţi la masă când Laura intervenise cu ultima întrebare şi fuseseră obligaţi să-l asculte, cei mai mulţi în picioare, unii din ei chiar lângă uşa sufrageriei. Ar fi trebuit să se ridice şi el, să arate limpede că s-a pus capăt discuţiei, dar parcă o stranie, deşi plăcută, oboseală îl pironea acolo, în fotoliu. Zâmbea în neştire, încercând să înţeleagă ce se întâmpla cu el. Laura îi puse mâna pe braţ:

— Haide, c-am rămas ultimii, şopti. E târziu…

***

Nu s-a ridicat decât când s-a simţit tras, cu putere, de braţ.

— E târziu, domnule elev, vorbi Zamfira zâmbindu-i. Înnoptează…

Dar privi buimac în jurul lui şi începu să-şi frece ochii. Apoi privi din nou, clipind repede, încercând să se trezească. Erau în porumbişte, şi parcă niciodată nu auzise atâţia greieri deodată. Deasupra lor, cerul pălise, dar stelele încă nu se desluşeau.

— Unde-i Ivan? întrebă Darie.

— Odihneşte sub pământ, vorbi Zamfira. Numai cruce n-am avut de unde să-i punem.

— Ne-a purtat noroc, adăugă Iliescu. Ce-a mai fost şi pe-aici! Mai rău ca alaltăieri, la pod. Şi dumneavoastră dormeaţi dus, iar noi ne-am văzut de treabă…

Zamfira întinse braţul peste porumbişte.

— Zburau atât de jos avioanele nemţeşti, de mi-era teamă că au să-şi încurce aripile în ştiuleţi. Mitraliau porumbiştea, credeau că erau ascunşi ruşii acolo. Pe noi ne-au lăsat în pace, să ne

vedem de treabă….

— Iar dintr-acolo, îl întrerupse Iliescu întinzând braţul în direcţia opusă, începuseră ruşii cu brandurile. Noroc că n-au ajuns până aici. Au bătut ce-au bătut cu brandurile, şi apoi nu s-au mai auzit. Ori că i-au mitraliat avioanele de vânătoare – că erau vreo douăzeci – ori au schimbat direcţia. Că dacă au trimis nemţii atâtea avioane, desigur că tot pe-aici se retrage şi ce-a mai rămas din divizia lor… Mai bine le trimiteau alaltăieri, la pod, adăugă întorcând capul şi scuipând cu necaz. N-ar mai fi fost atâta măcel…

Cu un gest scurt, Darie se aplecă şi îşi apucă raniţa.

— Şi acum, începu Zamfira ajutându-l să şi-o salte în spate, cum o vrea Dumnezeu. Că dacă au schimbat ruşii direcţia, ne-au tăiat drumul, şi trebuie să ne strecurăm tot prin spatele lor, până dăm de batalion.

— N-avea grijă, îl întrerupse Iliescu, că ne strecurăm. Scăpăm noi şi de data asta…

Ieşiră într-o cărare largă, noduroasă, care părea că se întinde până foarte departe printre lanurile de porumb.

— Am visat, începu Darie fără să-l privească. Se făcea că eram la Iaşi, iarna, cu prietenii, şi le povesteam de Ivan…

— Aţi visat frumos, spuse Iliescu văzând că tăcerea se prelungeşte.

— Dacă aţi visat pe Ivan, poartă noroc, adăugă Zamfira.

— Ce e mai curios e că domnul locotenent spunea că rău am făcut, că am pierdut prea mult timp. Că, spunea, dacă ne-a fost milă de el, ar fi trebuit să-l împuşcăm, să nu se mai chinuie. Dar nu trebuia să-l purtăm cu noi.

— Aşa sunt ordinele, spuse Iliescu. Dar, aţi văzut şi dumneavoastră, ne-a purtat noroc…

— Ce e drept, ne-am dat şi noi osteneala, îl întrerupse Zamfira. I-am vorbit, i-am povestit.

Darie se opri deodată şi-i privi pe rând.

— Măi băieţi, mi se pare mie sau sunt pe-aici milioane de greieri? M-au asurzit…

— Sunt greieri, domnule elev, spuse Zamfira. Sunt mulţi, dar aşa sunt totdeauna la vremea asta… Poate n-aţi mai fost de mult pe la ţară, vara, adăugă zâmbind.

Darie îşi scosese casca şi-l privi câtva timp nehotărât. Apoi, brusc, se întoarse şi porni din nou.

— Curios vis, reîncepu după o lungă tăcere. Nu-i pot da de rost. De ce mi s-o fi părut mie atunci, *în vis,* că ce mă pregăteam să-i spun lui Ivan, *aici,* acum câteva ceasuri, când m-aţi strigat voi din urmă, era atât de important? E curios, nu e aşa? întrebă întorcând capul spre Zamfira.

— Visuri, spuse Zamfira. Cine poate să le dea de rost?

— Au şi visele tâlcul lor, dacă ştii cum să le tălmăceşti, vorbi Iliescu.

Darie clătină din cap, gânditor, şi grăbi brusc pasul.

— Nu, eu mă gândeam la altceva, de-aceea spusesem că-i curios. E curios pentru că *în vis* eram convins, pe de o parte, că acele câteva cuvinte pe care începusem să i le spun lui Ivan anunţau lucruri foarte profunde, pe care n-am mai apucat să i le spun pentru că m-aţi strigat voi, iar, pe de altă parte, tot acolo, în vis, nu mai mi-aduceam aminte de acele lucruri atât de importante, nu mi-aminteam decât de început, „o serie de evidenţe mutual contradictorii”. Ce revelaţie extraordinară anunţa această expresie care, acum, mi se pare destul de banală şi stilistic incertă! Pentru că ştiu foarte bine la ce mă refeream. Şi dacă nu m-aţi fi strigat, i-aş fi povestit lui Ivan măcar câteva din asemenea „evidenţe mutual contradictorii”. Bunăoară, Laura, fata aceea de la Iaşi. Avea, şi are încă, modul ei propriu de a fi *evidentă.* Dar nu era numai ea. Era, bunăoară… Era… Era, bunăoară, să zicem, pasiunea mea pentru filozofie…

Se întrerupse brusc şi-şi trecu mâna prin păr. Apoi începu să se frece, absent, pe frunte.

— E grea, începu Zamfira, e grea filozofia.

— Este cea mai grea, continuă Iliescu. Şi este cea mai grea pentru că n-ai cum să-i dai de rost…

Darie îşi aşezase absent casca pe cap.

— Ce e mai curios, începu el cu o voce gravă, aproape severă, este că *atunci, î*n vis, aveam dreptate. *Am uitat.* Am uitat ce mă pregăteam să-i spun lui Ivan. Probabil că mă inspirase, ca să spun aşa, prezenţa lui, agonia lui neverosimilă, aşa cum se stingea, zidit din toate părţile în singurătatea lui absolută. Probabil că *exemplul* lui Ivan îmi revelase propria mea condiţie umană, deşi, evident, nu-mi dădeam seama de asta. Voiam, pur şi simplu, să fac cum mi-aţi spus voi, să-l ţin de vorbă, să-i vorbesc, *orice,* numai să nu moară…

Se întrerupse brusc, dându-şi seama că lăsase cărarea şi umbla acum, călcând anevoie, printre porumbi. Întoarse capul şi-l zări pe Zamfira la câţiva paşi în urmă.

— Mă băieţi, spuse, da voi ştiţi unde mergem? Pe-aici ne afundăm în porumbişte…

— Pe-aici e drumul, domnule elev, spuse Zamfira apropiindu-se. Că dacă am umbla pe cărare, poate dă peste noi vreo patrulă rusească. O ţinem tot pe-aici, prin porumb, până către miezul nopţii, şi numai după aceea, cu ajutorul lui Dumnezeu, ieşim în şosea în spatele ruşilor, şi ne luăm după ei până ce se luminează. După aceea ne înfundăm din nou în porumbişte, şi ne odihnim.

Iliescu se oprise la câţiva paşi, pe stânga, şi le făcu semn, ridicând braţul.

— Să fim mai cu băgare de seamă, şopti. Să mergem răsfiraţi, ca să nu răscolim porumbiştea. Asta până ce se înnoptează bine. După aceea, ne-om lăsa mai în voie… Domnule elev, adăugă apropiindu-se, dumneavoastră vă ţineţi la mijloc, între noi. Vă uitaţi când la stânga, când la dreapta, şi urmăriţi cum se clatină porumbii. Când vreţi să vă odihniţi o clipă, să vă trageţi răsuflarea, ne fluieraţi uşor, şi ne oprim şi noi şi vă aşteptăm…

Pe aici, îşi dădu seama Darie, greierii se împuţinaseră, sau poate amuţeau la apropierea lor. Se întunecase, dar nu pătrundea de nicăieri nicio adiere, şi văzduhul era încă încins, şi din foile uscate de porumb pe care le atingea se ridica o pulbere înecăcioasă, amăruie. Încerca să se strecoare printre porumbi fără să-i scuture prea violent, dar raniţa şi carabina îl încurcau şi se lovea necontenit de bulgări uscaţi de pământ, şi uneori bocancul îi rămânea prins în vreo buruiană cu multe lujere, subţiri întortocheate, şi smucindu-şi piciorul, smulgea buruiana din rădăcini, clătinând puternic porumbul, şi-l năpădea pulberea, îl loveau în faţă fluturi mărunţi de noapte.

După vreun sfert de ceas, se auzi fluierat şi se opri. Privi în dreapta şi în stânga lui, dar nu desluşi nimic. Răsuflă adânc, apoi îşi lăsă capul pe spate şi regăsi cerul. Se acoperise cu stele şi începuse să se limpezească. Răsuflă rar, adânc, aşteptând. Apoi auzi din nou fluieratul şi, de foarte aproape, din stânga lui, glasul lui Iliescu:

— O luăm din loc, domnule elev.

***

— Am umblat aşa până după miezul nopţii. Că eram obosit, înfometat, însetat, n-ar fi fost nimic, dar mă întrebam necontenit ce se va întâmpla cu noi în zori, sau a doua zi, în cel mai bun caz a treia zi. De când intrasem în porumbişte, avusesem impresia că ne întoarcem înapoi, ne îndreptăm spre pod, de unde scăpasem ca prin minune în viaţă cu o zi mai înainte. Înţelesesem că nu mai putem intra în sat dacă ipoteza lui Zamfira era justă, şi anume că ruşii schimbaseră direcţia după atacul aviaţiei germane. Grosul coloanei ruseşti părăsise şoseaua principală şi se răsfirase prin satele din apropiere. Dar nu înţelegeam de ce trebuia să ne întoarcem înapoi spre pod. Evident, mă încredeam în simţul lor de orientare. Amândoi erau siguri că mergem în direcţia cea bună. Zamfira mă avertizase că va trebui să ne strecurăm în spatele ruşilor, dar în loc să ne ţinem după ei, mi se părea că ne întoarcem acum înapoi… Îi mai aşteptăm şi pe ceilalţi, sau o pornim înainte? întrebă după ce întoarse capul spre brazii crescuţi la întâmplare printre stânci. Nu se vedea niciunul.

— Eu zic să-i aşteptăm, spuse Arhip rezemându-şi capul pe rucsac. Să-ţi spun drept, peretele ăsta din urmă m-a secătuit. N-am mai luat drumul ăsta de câţiva ani. Urcam Piatra-Craiului pe la Omul. Uitasem că pe aici urcuşul e atât de abrupt… Şi aş vrea să ascult şi sfârşitul povestirii, adăugă. M-ai făcut curios…

Darie îşi căută pachetul cu ţigări.

— Evident, Laura e convinsă că, într-un fel sau altul, Ivan ne-a binecuvântat, şi binecuvântarea lui ne-a purtat noroc.

— Nu mai aprinde ţigara, îl întrerupse Arhip. Mai aşteaptă. Eşti încă obosit. Te-a obosit şi pe dumneata urcuşul.

— Ce este mai curios, continuă Darie punându-şi cuminte pachetul cu ţigări în buzunar, este că o singură clipă nu m-am întrebat ce căuta acolo Ivan, atât de grav rănit, singur în mijlocul lanurilor de porumb, unde nu fuseseră lupte, locuri pe care avioanele germane de vânătoare nu apucaseră încă să le mitralieze. Cine l-ar fi putut răni atât de grav, încât nu se mai putea mişca şi abia dacă-şi mai putea mişca buzele? Şi cum de nu pierduse mai mult sânge, căci lângă el pământul era abia umezit? Şi unde îi era puşca, unde îi era raniţa? Nu avea, în buzunarul pantalonului, decât un revolver, şi acela fără gloanţe. Altceva nimic, pentru că l-a căutat Zamfira. Spera să găsească

ceva, un act de identitate, vreo scrisoare, vreo fotografie. Cum era sigur că ne binecuvântase, voia să-i afle numele, să anunţe mai târziu familia, să le spună unde l-am îngropat. Dar n-a găsit nimic. Şi niciunul dintre noi, adăugă după o pauză, scoţându-şi din nou pachetul cu ţigări, niciunul dintre noi nu s-a întrebat: *ce căuta acolo Ivan?* cum ajunsese el acolo?

— Fiecare lume cu structura şi logica ei, spuse Arhip. Cum ştiţi prea bine, contradicţiile sau inconsecvenţele sunt de două moduri: cele evidente chiar *dinlăuntrul* sistemului de referinţă, şi cele care ni se descoperă ca atare, ni se arată că sunt contradicţii sau inconsecvenţe numai când le privim *din afara sistemului.*

Darie îl ascultase pe gânduri, fumând absent.

— E curios, începu el târziu, dar acum, că te privesc mai bine, îmi dau seama cât de mult semeni cu Ivan. Cu toate că, aparent, nu ai nimic din Ivan. Dar repet, şi subliniez: asta numai în *aparenţă...*

Arhip îşi ridică capul de pe rucsac şi-l privi, parcă pentru întâia oară, serios, cu interes.

— Aş putea spune că mă aşteptam la observaţia asta, începu zâmbind. Într-un anumit fel, dumneata eşti încă obsedat de taina lui Ivan şi, conştient sau inconştient, încerci prin orice mijloace să-i pătrunzi secretul, să-i descifrezi mesajul. Dar cum Ivan ţi-este inaccesibil – nu pentru că a murit, ci pentru că, viu fiind, aproape nu mai putea vorbi, şi acele puţine cuvinte pe care le-a rostit îţi erau pecetluite cu şapte peceţi, pentru că nu ştiai ruseşte – cum Ivan îţi este inaccesibil, încerci să-l regăseşti în fiecare necunoscut pe care-l întâlneşti. Ultimul necunoscut pe care l-ai întâlnit, de foarte curând, acum cinci-şase ceasuri sunt eu. Aşa că înţeleg foarte bine: erai gata să mă întrebi ce cred eu că s-a petrecut în mintea lui Ivan. Nu mă supăr. Întreabă-mă, şi am să încerc să-ţi răspund.

Darie râse încurcat, apoi ridică din umeri şi întoarse capul, căutând o piatră pe care să-şi stingă ţigarea.

— Dumneavoastră, tehnologii, sociologii, psihologii, sunteţi oameni foarte ciudaţi. Dar nu cred că lucrurile sunt întotdeauna atât de simple pe cât le vedeţi dumneavoastră. Ci să fiu foarte sincer când ţi-am spus că semeni cu Ivan, ce mă turbura mai mult în această bruscă descoperire nu era speranţa că, prin dumneata, aş fi putut ghici ce se petrecuse în mintea lui Ivan, ci

speranţa că omologarea aceasta simbolică a dumitale cu Ivan mi-ar fi îngăduit *mie* să regăsesc contextul acelei misterioase formule: „o serie de evidenţe mutual contradictorii”. Formula pe care i-o spusesem lui Ivan ca să-i explic ce s-a întâmplat cu mine după 8 noiembrie. Şi în care, mi se părea atunci, surprinsesem, ca într-o ecuaţie de gradul I simplă, secretul condiţiei umane…

— Tot despre Ivan vorbiţi? îl întrebă Laura, răsărind deodată în spatele lor. Unde aţi ajuns?

— Dar tu pe unde ai venit? o întrebă surprins Darie. Cum de nu te-am văzut?

— Am fost după cumpărături, spuse Laura aşezându-se cu un suspin de uşurare. Sunt frântă de oboseală…

— Dar ceilalţi unde sunt? întrebă Darie întorcând capul.

— Vin şi ei într-o clipă. Adela s-a oprit la chioşc, să cumpere ziare, şi doctorul cu mama şi ceilalţi au trecut pe la vecini, să vadă dacă ne mai împrumută ceva lemne. Că s-a făcut frig, şi parcă stă să ningă…

Darie îşi dădu seama că mângâie cu amândouă palmele spetezele fotoliului şi zâmbi misterios.

— Va trebui să-mi dezvăluiţi şi mie într-o zi povestea acestui fotoliu, spuse. Am impresia că de câte ori îmi aduc aminte de Ivan, mai precis, de câte ori îmi aduc aminte de el *în acest fotoliu,* ori visez, ori mă trezesc din vis…

— De data aceasta n-a fost nici una, nici alta, îl întrerupse Arhip.

— Ce vrei să spui? îl întrebă Darie turburat, privindu-l fix.

Arhip ridică din umeri.

— Cum s-ar mai putea spune altfel? Ai încercat formularea „o serie de evidenţe mutual contradictorii”, dar nu păreai prea entuziasmat. Atunci, să mai căutăm, adăugă depărtându-se, să mai căutăm…

Îl privea cum se depărtează, mâhnit şi furios totodată că nu mai poate adăuga nimic.

— *Alors, nous sommes foutus!* şopti. *Il n’y a plus d’espoir. Foutus pour l’éternité!…*

***

— *Nous sommes foutus!* repetă Darie printre dinţi când Zamfira le făcu semn de plecare. *Foutus pour l’éternité!*

Ieşiseră la un drum prost, de căruţe, şerpuind, zdrenţuit de gropi, printre lanurile de porumb. Se auzi din nou, izbucnind parcă din toate părţile o dată, larma greierilor. Acum, că scăpaseră din porumbişte, îşi scoseseră căştile; Darie o ţinea în mână, şi ceilalţi le atârnaseră de raniţe. Cerul începuse să sticlească, dar nu se simţea încă răcoarea nopţii.

— Nu mai spuneţi nimic, domnule elev, vorbi Zamfira. Trebuie că sunteţi ostenit…

— Acum, că a trecut de miezul nopţii, putem vorbi mai cu curaj, adăugă Iliescu. Până om da de şosea. Acolo, iar trebuie să fim cu băgare de seamă…

Darie regăsise batista în buzunarul de sus al tunicii şi începu să-şi şteargă în neştire fruntea şi obrazul.

— Mă băieţi, întrebă el târziu, voi ştiţi bine că ăsta-i drumul?

— Acesta-i, domnule elev, îl linişti Zamfira. Uitaţi-vă la stele. Am făcut doar un ocol ca să nu cădem în sat, dar încolo mergem bine. Ne ţinem după ruşi…

Darie privi în treacăt cadranul fosforescent.

— Acum e unu fără douăzeci şi cinci de minute, spuse. Dacă dăm curând de şosea, şi totul iese bine, putem mărşălui până aproape de patru. După aceea, spuneaţi, trebuie să ne ascundem iarăşi în porumbişte. Dar dacă încep pe-acolo, peste zece-doisprezece kilometri, lanurile de grâu şi ovăz şi rapiţă, sau mai ştiu eu ce? Acolo cum ne ascundem?

— N-aveţi dumneavoastră grijă, domnule elev, spuse Iliescu. Eu am mai fost pe-aici astă-primăvară, când ieşeau grânele. Toată Ucraina e aşa cum o vedeţi: porumb, pe câţiva kilometri, şi alături grâu, sau secară, sau ce-o mai fi, pe alţi kilometri, şi apoi iar porumb.

— O s-o ducem mai greu cu apa, adăugă Zamfira. Poate n-o să găsim apă, vreun puţ părăsit, pe câmp, vreo băltoacă, poate n-o să găsim nimic o zi, două. O să fie greu, la început, dar, cu ajutorul lui Dumnezeu, ieşim la capăt. Cunosc eu ierburi, şi mai sunt şi rădăcini, şi uneori poate mai dăm de un porumb crud de lapte… Ieşim noi la capăt, n-aveţi grijă, repetă.

— De mâncat, o să mâncăm ce-am mâncat în noaptea asta, reluă Iliescu. Porumb. Păcat că e cam trecut şi nu putem face jăratic să-l coacem, dar e bun şi aşa. Ţine de foame.

Darie se hotărî să-şi vâre batista în buzunar, tocmai când bocancul i se afundă într-o groapă. Era gata să cadă, cu raniţa

alunecându-i brusc pe ceafă, când îl prinse de braţ Zamfira.

— Doamne-ajută! că dacă vă scrânteaţi piciorul tocmai acum, nu era bine.

— Când aluneci într-o groapă şi nu cazi, se spune că e semn bun, îşi aminti Iliescu.

Darie îşi îndesă batista în buzunar.

— Pentru că veni vorba de groapă, începu el zâmbind, voiam mai demult să vă întreb de ce v-aţi căznit să-i săpaţi lui Ivan o groapă atât de somptuoasă, vreau să spun atât de mare.

— Nu era mare, domnule elev, făcu Zamfira. Groapă de creştin, ca toate gropile.

— Când aţi început să săpaţi, îl întrerupse Darie, eraţi la doi metri şi mai bine unul de altul. S-ar fi spus că vă pregăteaţi să îngropaţi o patrulă întreagă…

Şi începu să râdă, dintr-odată binedispus, ca şi cum şi setea şi oboseala i-ar fi dispărut ca prin farmec. Râseră şi ei deşi, înţelese Darie, râdeau mai mult ca să-i facă plăcere.

— Doamne fereşte! spuse târziu Zamfira. Dar să ştiţi că n-avea doi metri…

— Acum că stau şi mă gândesc, începu Iliescu, dumneavoastră n-aveaţi cum s-o vedeţi, domnule elev, pentru că intraserăţi în porumbişte.

— Asta a fost mai târziu, când am văzut apropiindu-se avioanele germane. Dar în clipa când le-am zărit de departe, şi am auzit şi brandurile ruseşti, vă vedeam pe voi cum săpaţi, îmi aduc foarte bine aminte.

— Să vă spună Zamfira, îndrăzni târziu Iliescu. Să vă spună el cum a fost. Doar ce încercasem pământul cu lopeţile, şi când am văzut primele avioane germane, le-am făcut semn, că începuseră să mitralieze în marginea porumbiştii. Şi v-am căutat, să vedem de nu v-a atins cumva vreun glonte. V-am găsit acolo unde v-am trezit mai târziu. V-am lăsat să vă odihniţi, şi de-abia *după aceea* ne-am întors şi-am săpat groapa. Când a trecut al doilea val de avioane, poate un sfert de ceas mai târziu, groapa era aproape gata, şi le-am făcut semn de departe, cu lopeţile, dar ne văzuseră şi ei şi n-au mai mitraliat pe lângă noi… N-a fost aşa, Zamfira?

— Aşa a fost, cum spune Iliescu, întări Zamfira.

Darie începu din nou să râdă.

— Cu atât mai bine. Asta înseamnă că începusem să visez

înainte de a adormi. Mi s-a mai întâmplat şi altă dată, adăugă.

Apoi tăcu, absent. După vreun sfert de ceas, Iliescu porni repede înainte, plecându-se uşor din spate, căci porumbii începuseră să fie mai rari şi mai piperniciţi. Le făcu semn cu mâna să se apropie cu grijă.

— Am ajuns în câmp, şopti Zamfira. Şoseaua trebuie să fie chiar în faţa noastră, şi nu prea departe. Lăsaţi-mă să trec eu înainte, domnule elev...

***

De două ceasuri mergeau răsfiraţi pe câmp. Găsiseră repede şoseaua, dar o traversară în goană, căci din spate se auzeau înaintând spre ei, cu farurile stinse, o coloană nesfârşită de camioane ruseşti. Noaptea era aici limpede şi rece. Cerul parcă se apropiase deodată, scăpărând de stele, cu un singur nor, transparent, plutind departe, în faţa lor, spre apus. La răstimpuri, ajungea până la ei o adiere leneşă de vânt, cu miros de iarbă uscată şi benzină.

Zărise de departe arborele crescut singuratic şi îi fluieră scurt, să se îndrepte într-acolo, să se odihnească. Dar Zamfira îi făcu semn cu braţul să meargă înainte, după el.

— *Nous sommes foutus!* şuieră Darie printre dinţi.

Ar fi vrut să poată scuipa, ca Iliescu, dar gura îi era uscată, şi în acea clipă simţi, cu surprindere, aproape cu spaimă, că i se face dintr-odată frig. Încercă să grăbească pasul dar aproape nu-şi mai dădea seama cât de repede înaintează. Se trezi că fuge, cu carabina în mâna dreaptă, şi cu stânga ţinându-şi raniţa, să nu-i salte în spate. Se opri obosit; respiră adânc de mai multe ori.

— De ce v-a fost frică, domnule filozof? se auzi întrebat în şoaptă.

Întoarse speriat capul şi dădu cu ochii de Procopie. Îl aştepta lângă pom, cu câinele lângă el. Zâmbea.

— De ce v-a fost frică? îl întrebă văzând că Darie rămăsese cu privirile pironite asupra lui.

— Dar ce-i cu dumneavoastră, aici, domnule doctor? Cum aţi ajuns aici?

Oboseala îi pierise deodată şi se apropie de el repede, înviorat.

— Unde vă este unitatea? întrebă din nou, ajuns în faţa lui. În

aceeaşi clipă îşi dădu seama de confuzie şi încercă să se scuze, încurcat: E întuneric, nu v-am recunoscut. Sunteţi domnul Arhip. Dar tot nu înţeleg ce căutaţi aici. Tot căutaţi formula, tot o mai căutaţi?

Celalt îl privea cu acelaşi zâmbet senin şi totodată ironic.

— Eu v-am pus o întrebare, domnule filozof, şi văd că nu voiţi să răspundeţi. Îmi spuneaţi că suntem indestructibili. Atunci, de ce v-a fost frică?

— Ivan! şopti Darie.

— Nu mă cheamă aşa, dar nu mă supăr. Spuneţi-mi cum vreţi. Spuneţi-mi Ivan.

Darie făcu încă un pas spre el.

— Aşadar, ştiai româneşte, şi nu ne-ai spus nimic. Ne-ai lăsat să ne chinuim…

— Acum înţelegem toate limbile, îl întrerupse Ivan. Dar nu mai are importanţă, că nu mai avem nevoie de ele… Spuneaţi totuşi că suntem indestructibili. Nu trebuia să vă fie frică…

Darie îşi trecu încurcat mâna pe frunte.

— Nu mi-a fost frică. M-a luat deodată cu frig şi nu ştiam ce am, şi atunci am început să fug… Asta a fost tot…

Ivan îl privi lung, cu simpatie, şi zâmbi din nou.

— Mi-aţi vorbit frumos adineaori, ieri, alaltăieri, când o fi fost asta. Mi-a plăcut mai ales pentru că aţi înţeles, atât de tânăr! că suntem indestructibili.

— Vasăzică, *ai înţeles tot,* şopti Darie.

— Ce n-am înţeles, continuă Ivan, a fost deznădejdea dumitale, domnule filozof, frica dumitale că nu te vei odihni niciodată. Dar de ce vrei să te odihneşti? De-abia am început. Ce-aveam în spatele nostru? Poate nici un milion de ani, şi încă! Dacă începem să numărăm de la *homo sapiens,* doar câteva zeci de mii de ani. Şi uită-te în faţa noastră: miliarde şi miliarde de ani!…

Darie îl ascultase surprins, concentrat.

— Miliarde de ani, repetă în şoaptă. Ştiu, ştiu, dar ce să facem cu ele, cu miliardele de ani?

— Să însufleţim Pământul, şi apoi sistemul solar, şi galaxiile, şi tot ce-o mai fi pe-acolo, şi pe care nu le ştim încă. Să le însufleţim, adică să le aducem la viaţă şi să trezim spiritul care zace alienat în orice viaţă. Să binecuvântăm întreaga Creaţie, aşa cum vă place la unii dintre dumneavoastră să spuneţi.

— Vasăzică, Zamfira avea dreptate. Ne-ai binecuvântat şi pe noi.

— Da şi nu. Cum prea bine spunea doctorul Procopie…

— Dar de unde ştii dumneata de doctorul Procopie? îl întrerupse Darie.

Ivan îl privi curios, aproape cu surprindere, apoi zâmbi, ridicând din umeri.

— Acum ştim tot. Mai exact, tot ce ne interesează. Şi dumneata mă interesezi pentru că ţi-a fost milă de mine şi mi-ai vorbit. Şi de asemenea mă interesează Zamfira şi Iliescu, pentru că s-au ostenit să mă ducă în sat, şi apoi m-au îngropat; nu că mi-ar fi păsat dacă sunt sau nu îngropat, m-a mişcat gândul lor…

Darie începu deodată să se frece pe frunte.

— Băieţii! şopti. Unde-or fi băieţii?

— Sunt mai încolo, pe câmp, te aşteaptă. N-ai grijă; se odihnesc şi ei. De altfel, n-am să te ţin nici eu prea mult, că în curând trebuie să plec mai departe. Dar voiam să mai stăm de vorbă. Ne-am întâlnit atât de rar în ultimul timp, în marginea porumbiştii, dar atunci nu ne-am recunoscut, nu puteam vorbi, la doamna Machedon, apoi pe munte, sub Piatra-Craiului… Erau timpuri când ne întâlneam mai des.

Darie îşi dădu deodată seama că râde.

— Îmi pare rău dacă te contrazic, începu încurcat, dar sunt sigur că te înşeli. Pe Procopie şi Arhip i-am cunoscut de curând, iar pe dumneata te-am întâlnit ieri, alaltăieri, cum spuneai, în marginea porumbiştii.

— Ne cunoaştem de mult, îl întrerupse Ivan, nici nu îndrăznesc să-ţi spun de când ne cunoaştem. Dar nu ne recunoaştem decât când e prea târziu.

Darie îl privea adânc, concentrat. Şi, ca de obicei când îl interesa discuţia, băgă automat mâna în buzunar, să-şi caute pachetul de ţigări. Dar de data aceasta gestul îi fusese de-ajuns.

— Cred că înţeleg ce vrei să spui, şopti clătinând din cap. În fond, o viaţă, o întreagă existenţă umană se poate dezvolta, împlini şi încheia în câteva luni, uneori poate chiar şi mai puţin.

— Şi, e curios, aceleaşi probleme reveneau necontenit în discuţiile noastre, continuă Ivan. Bunăoară, seria de evidenţe mutual contradictorii. De câte ori şi în câte limbi nu mi-ai vorbit de asta…

— Ce e mai grav, adăugă Darie cu melancolie, ce e mai grav e că nu mi-aduc aminte ce voiam să spun cu asta. Mai precis, nu mai mi-aduc aminte de *armare.* Începusem fraza aceasta, mă pregăteam să-ţi prezint un întreg sistem, când m-au chemat băieţii şi am pierdut firul.

— Ai spus tot ce trebuia spus. Ce trebuia spus *deocamdată,* sublinie cu înţeles. Restul ai să-l spui mai târziu. Mi l-ai mai spus, şi ai să vezi că are să-ţi placă şi dumitale când l-oi descoperi din nou…

Îl privi cu căldură, şi totuşi cu ironie, aproape provocator.

— Când te ascult, Ivan, am impresia că ascult pe Arhip. Ultima oară când am vorbit cu el…

— Când a fost asta? îl întrerupse Ivan. Acum câte sute de ani, sau câte luni? În ce viaţă?… Nu trebuie să mă înţelegi greşit, adăugă văzând că Darie îl priveşte încruntat, nedumerit. Nu e vorba de *timp,* ci de decalajul între evidenţele mutual contradictorii, cum îţi place dumitale să spui. Îmi pare rău că te-am întrerupt, reluă după un răstimp, căci Darie continua să tacă. Te-am mai întrerupt o dată, nu-ţi mai aduci aminte acum, pentru că e prea mare decalajul între evidenţe, te-am întrerupt tocmai când te pregăteai să ne explici în ce sens folosiseşi expresia *agnostos theos.* Dumneata aveai în faţă, ca pe un ecran interior, imaginea lui Ivan oarecum înmormântat în propriul lui trup. Şi voiai să spui că aşa arată uneori Dumnezeu, Spiritul Suprem, capturat, închis de Materie, orbit, alienat, ignorându-şi propria lui identitate. Dar ce Dumnezeu era acesta? În orice caz, nu Dumnezeul lui Pavel, şi nici al grecilor. Dumneata te gândeai la miturile gnostice, la concepţiile indiene despre Spirit şi Materie.

— Evident, evident. Asta a remarcat şi Procopie.

— Şi, cu toate acestea, ceva era adevărat în comparaţia dumitale, dar numai dacă privim lucrurile dintr-o cu totul altă perspectivă. Spiritul e *întotdeauna* camuflat în Materie, dar rostul lui acolo – dacă e prizonier, sau se află acolo provizoriu, pentru că e activ, şi câte altele – rostul lui ai să-l afli mai târziu. Asta e de altfel Enigma – Enigma cu majusculă – care ne confruntă pe toţi, ghicitoarea care se pune, inexorabil, oricărui om: cum să recunosc Spiritul dacă e camuflat în Materie, adică, în fond, dacă e *irecognoscibil?* Şi aşa suntem şi noi, noi toţi, domnule filozof: nu numai indestructibili, cum spuneai, ci şi

irecognoscibili… Dar văd că eşti aşteptat, adăugă întorcând capul.

În semiîntunericul care prevestea zorile, Darie zări la vreo douăzeci de metri, în plin câmp, o siluetă familiară, pe care nu izbutea totuşi s-o identifice. Mult mai departe, în direcţia şoselei pe care o traversaseră în noaptea aceea, se întrezăreau grupuri răzleţe, înaintând încet, parcă ar fi şovăit.

— Şi trebuie să mă duc şi eu, continuă Ivan. Mă aşteaptă şi pe mine, acolo.

Întinse mâna spre răsărit, dar deşi Darie cercetă încordat zarea, nu desluşi nimic. Câinele pornise înainte, fără grabă, cu capul plecat, şi atunci Darie îl recunoscu deodată şi zâmbi fericit. I-l arătă lui Ivan.

— El te-a recunoscut, şopti. El a fost singurul care te-a recunoscut…

— Încearcă şi dumneata, domnule filozof, spuse Ivan privindu-l adânc în ochi, cu gravitate. Încearcă data viitoare – când va fi asta? Şi unde? În vreun salon la Iaşi, la Tokyo, sau pe munte, sau într-un spital, sau într-o altă planetă? Dar te-aş recunoaşte eu întâi, ţi-aş face semn, dar nici eu n-am să te recunosc, iar dacă totuşi te-aş recunoaşte şi ţi-aş face semn, nu mă vei înţelege. Asta-i povestea, domnule filozof; suntem irecognoscibili şi faţă de noi înşine, şi unul faţă de altul…

Înainta încet, parcă pierdut în gânduri, şi văzând că Darie îl urma, se opri.

— Nu, adăugă zâmbind, acesta-i drumul. Drumul dumitale este de cealaltă parte, şi înălţă braţul înapoi, spre apus. Grăbeşte-te. Eşti aşteptat…

Îl salută cu un gest scurt, apoi se întoarse şi se îndreptă spre câmpie, călcând agale, cu câinele înaintea lui.

***

Îşi aduse deodată aminte de Zamfira şi Iliescu şi grăbi pasul. Simţea că dintr-un moment în altul se va face ziuă, căci câmpia se vedea acum destul de limpede, întinzându-se, nesfârşită, în toate părţile. Cerul era turbure, fără stele, semănând mai mult cu o negură de munte. Şi deodată, apropiindu-se de pom, dădu cu ochii de locotenent.

— Nu v-am recunoscut adineaori, domnule, începu încurcat. Era încă întunerec.

— Nu mă grăbeam. V-am ascultat discutând, şi mă interesa şi pe mine. Ai învăţat multe de la Ivan. Probabil c-a fost şi el, cândva, filozof, adăugă zâmbind. Dar de-acum înainte trebuie să ne grăbim. Ne aşteaptă ceilalţi.

Porniră amândoi, îndreptându-se spre şosea.

— Într-adevăr, de ce mi-o fi fost frică? exclamă deodată Darie. Ştiam de mult că suntem indestructibili. Şi, totuşi, reluă el după o pauză, gânditor, şi totuşi…

Atunci îşi recunoscu plutonul şi se opri, fiindu-i teamă să nu-l copleşească emoţia.

— Vasăzică, veniţi şi dumneavoastră, domnule elev, începu Manole, zâmbind. Cum vedeţi, ne-am adunat din nou, aproape toţi…

În acea clipă, îşi aduse din nou aminte de Iliescu şi Zamfira şi întoarse capul.

— Băieţii! şopti el agitat.

— Au luat-o înainte, îl linişti locotenentul. Fiecare se întoarce acasă cum poate, adăugă melancolic. Noi ne îndreptăm întâi spre fluviu, ne concentrăm acolo…

Darie îşi dădu seama că mergeau cu toţii, de câtva timp, dar nu înţelegea când porniseră. Ridică din umeri, binedispus, şi grăbi pasul. Se trezi în dreptul plutonului. Nu-i auzea vorbind, şi totuşi ştia că vorbesc, pentru că înţelegea ce-şi spun între ei. Cerul rămăsese tot atât de turbure, dar era destulă lumină, şi oriunde privea, înainte, la stânga sau la dreapta lui, în urmă, descoperea alte grupuri răsfirate, înaintând tăcut, cu acelaşi pas măsurat şi totuşi, i se părea, neînţeles de repede. Se opri de mai multe ori să privească în urmă. Cât putu pătrunde cu ochii, câmpia părea a fi aceeaşi, întinzându-se nesfârşită sub cerul aburit şi turbure, cu câţiva arbori crescuţi singuratici la mari distanţe unul de altul. I se păru deodată curios că nu aude nici paseri, nici avioane, nici măcar uruitul surd al camioanelor ruseşti pe care le văuse de curând trecând pe şosea.

— Asta-i Ucraina, îl auzi lângă el pe locotenent. O fi frumoasă pentru ei, pentru că e ţara lor. Dar o să vezi cum o să arate când o să ajungem noi.

— Mai avem mult? întrebă Darie, şi în acea clipă îşi dădu seama că pusese o întrebare fără rost, pentru că ştia că, într-un anumit fel, sunt deja acolo.

Ar fi vrut să râdă şi să-şi ceară iertare, când îl auzi vorbind:

— Este mult, şi totuşi nu este. Va fi mai greu până la fluviu, aşa s-a spus. Dar, ştii, divizia noastră e din Oltenia. Oamenii vor să se întoarcă acasă, fiecare în satul lui… Să se odihnească, adăugă zâmbind din nou.

— Dar după aceea, domnule locotenent, întrebă Darie cu o nestăpânită fervoare, ce se întâmplă cu noi după ce ajungem acasă, unii la Iaşi, alţii la Bucureşti, alţii în Oltenia? Că v-am spus, suntem indestructibili. Îi spuneam asta şi lui Ivan şi-mi dădea dreptate. Şi i-am mai spus-o lui Zamfira, şi Zamfira, în felul lui, Zamfira şi Iliescu…

Se întrerupse brusc, văzându-i la vreo douăzeci de metri înaintea lui, înaintând încet, cu un imens efort, căci purtau rănitul pe carabine, şi drumul din marginea porumbiştii era zdrenţuit de gropi, şi-i îneca praful fierbinte al nămiezii de vară. Alergă după ei şi le strigă:

— Măi băieţi, voi sunteţi nebuni, nebuni de-a binelea! O luaţi de la început? Nu v-a fost de-ajuns Ivan, aţi găsit acum un altul?

Se apropie de ei şi împietri văzându-se încovoiat pe cele două carabine, cu o batistă plină de sânge pe faţă, cu tunica descheiată, lăsând să se vadă cămaşa însângerată, sfâşiată.

— Ce s-a întâmplat? şopti. Ce-i cu mine?

În acea clipă se opriră şi, cu mare grijă, îl aşezară pe marginea drumului. Zamfira îşi făcu cruce.

— A dat Dumnezeu şi v-aţi venit în fire, domnule elev, şopti, răsuflând greu.

— A fost aşa cum am spus eu, îl întrerupse Iliescu. Voia lui Ivan.

— Am avut noroc, reluă Zamfira, că am dat peste ei dormind, beţi, şi le-am luat tot ce-am găsit la îndemână – şi apă, şi votcă, şi tutun.

— Dar ce s-a întâmplat cu mine? întrebă Darie în şoaptă, speriat. M-a rănit cineva?

— Ceasul rău, continuă Zamfira. V-aţi împiedicat, aţi căzut şi s-a descărcat carabina. Glontele v-a trecut prin subţioară. Nimica toată, dar aţi leşinat, şi până am dat de dumneavoastră, aţi pierdut mult sânge. Dacă v-am fi legat braţul pe loc, era ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat…

Darie privi în jurul lui. Se aflau între lanurile de porumb, pe marginea drumului, şi deasupra lor plutea aceeaşi pulbere fină şi aspră, înecăcioasă, pe care o cunoştea parcă de totdeauna,

dar acum mai încinsă ca niciodată. Cu mâna validă căută în buzunar pachetul de ţigări. Îl găsi rupt, teşit, dar Iliescu îi întinse pachetul cu ţigări ruseşti, aşteptă să-şi aleagă una, apoi i-o aprinse.

— Mă băieţi, începu după ce trase câteva fumuri. Voi sunteţi oameni foarte buni şi devotaţi şi v-aţi dat destulă osteneală cu mine. Acum o să ascultaţi de ordinul meu: trebuie să-l ascultaţi, căci va fi ultimul meu ordin…

Se întrerupse brusc şi trase repede din ţigare, ca să-şi ascundă emoţia.

— Suntem ostaşi, începu din nou, am văzut toţi moartea. Eu, cel puţin, pot spune c-am văzut-o cu ochii. Vă vorbesc foarte sincer: nu mi-e teamă de moarte. Pe de altă parte, am să vă fac şi această mărturisire: eu n-am noroc, pe mine, de când mă ştiu, mă urmăreşte piaza-rea.

— Da, interveni Laura, a fost destul să le vorbească despre nenoroc şi piaza-rea, ca să-l întrerupă amândoi deodată, ridicând speriaţi braţele în sus, parcă ar fi rostit un sacrilegiu. Aveau, de altfel, dreptate, adăugă întorcând capul şi privindu-l. Căci ne cunoscusem de trei ani, eram într-un anumit fel logodiţi. Dacă domnul filozof numeşte asta nenoroc şi piază-rea…

— Fapt este, continuă Darie, că nu voiau să mai mă asculte când le-am cerut să mă împuşte, sau să-mi încarce carabina şi să mi-o dea mie. Le-am spus că, dacă vor cu orice preţ, le îngădui şi asta: să-mi sape groapa, cum i-au săpat-o lui Ivan. Şi câte altele nu le-am mai propus: să rămânem de vorbă până seara, să le explic ce trebuie să spună la Iaşi, când vor ajunge, cu cine trebuie să vorbească întâi… Zadarnic. Şi atunci mi-e teamă că mi-am pierdut cumpătul şi am început să-i ameninţ.

Luase a doua ţigară, şi Iliescu i-o aprinse umil, cu ochi umezi.

— Vă mănâncă Curtea Marţială, reîncepu cu un glas neaşteptat de ferm. Dacă ajungem batalionul, cer imediat să fiţi trimişi în faţa Curţii Marţiale pentru nerespectarea ordinului şi insultarea superiorului.

— Cum o vrea Dumnezeu, făcu Zamfira, neîndrăznind să-şi ridice privirile. Sunt şi-acolo oameni buni, la Curtea Marţială. O să le spunem că ne-am făcut datoria.

— Că dumneavoastră pierduserăţi prea mult sânge, şi aveaţi

febră, şi poate de aceea ne-aţi cerut să reîncărcăm carabina, că nu mai ştiaţi pe ce lume sunteţi, slăbit şi nemâncat, şi ostenit.

Darie îi privi o dată, cu o mută exasperare, apoi zvârli ţigarea şi se ridică brusc. Se îndreptă hotărât către locotenent.

— Ce ne facem cu ei, domnule locotenent, că acum nu mai ascultă ordinele?...

Locotenentul îl privi lung, ca şi cum ar fi încercat să-l recunoască, apoi înălţă din umeri şi porni mai departe. Darie grăbi pasul şi-l ajunse din urmă.

— Eu sunt Darie, domnule locotenent, elevul T. R. Darie Constantin din compania dumneavoastră. Mă cunoaşteţi bine. Am stat de vorbă şi azi-noapte, în câmpie, după ce m-am despărţit de Ivan.

Locotenentul se opri şi-l privi cu căldură, şi totuşi sever.

— Darie, vorbi el rar, subliniind fiecare cuvânt, *după şase zile de foc,* dumneata ar fi trebuit să ştii ce înseamnă un ordin.

— Şi asta mi se pare fraza cea mai grea de înţeles, interveni din nou Laura. Ce-o fi vrut să spună că trebuia să ştii ce înseamnă un ordin?...

***

— ...Strada Toamnei numărul 11, Iaşi. Strada Toamnei numărul 11! De câte ori nu le-am repetat adresa asta, de teamă ca nu cumva s-o uite, sau s-o confunde cu atâtea alte adrese pe care le şoptiseră atâţia alţi răniţi, trăgând să moară, în ultimele luni. Căci ei erau în al doilea an de front, şi făcuseră parte, pe rând, din nu ştiu câte plutoane, decimate unul după altul, până în iulie, când se alcătuise, din rămăşiţe, plutonul pe care-l comandam eu, şi care avea să fie şi el decimat, după numai şase zile de foc, cum spunea locotenentul. Iaşi, strada Toamnei numărul 11, numărul 11...

— La domnişoara Laura, clătină din cap, zâmbind Zamfira. Să n-aveţi grijă, domnule elev, că dacă ajungem noi înaintea dumneavoastră, acolo mergem întâi. Şi-i spunem că veniţi curând, curând, şi veniţi cu galoane de sublocotenent.

— Să nu-i spuneţi asta, îl întrerupse Darie, să nu-i spuneţi de galoane. Să-i spuneţi ce v-am rugat eu, adăugă.

Se simţi deodată sleit de puteri şi-şi privi braţul rănit. I se părea mereu că sângerează, şi uneori i se părea că hemoragia

începuse demult, că era, sub tunică, leoarcă de sânge, şi tot aştepta să vadă şiroaie de sânge scurgându-se, calde, pe pământ.

— Dacă n-o să ţineţi tot minte, reluă târziu, aproape în şoaptă, să-i spuneţi măcar esenţialul. Că deşi ne-am cunoscut numai trei ani, ne-am cunoscut de totdeauna, şi am fost fericiţi, de la începutul lumii, şi tot aşa vom fi până ce se va stinge ultima stea din ultima galaxie. Ţineţi bine minte ce vă spun eu acum, că lucrul acesta e cel mai important: să-i spuneţi că teiul pe care-l ştim noi, la Iaşi, teiul acela *ne-a fost de-ajuns.* Noaptea dintâi, când ne-am oprit acolo, a rămas cu noi şi va rămâne aşa, noaptea noastră, până la sfârşitul lucrurilor. Teiul nu-şi va scutura niciodată florile. *Nu şi le mai poate scutura.* E al nostru, şi tot ce-i al nostru nu-i în timp, n-are durată…

— Spunem, domnule elev, îl linişti Zamfira udând batista şi ştergându-l încet, cu mare grijă, pe buze, pe faţă, pe frunte. Dar acum să vă odihniţi, că au început să se aprindă stelele şi curând după miezul nopţii trebuie s-o pornim din nou…

Erau, ca de obicei, ascunşi în porumbişte, cu pulberea amăruie, mirosind a fum, deasupra lor, vorbind în şoaptă şi îndrăznind să ridice glasul numai când îi asurzea larma greierilor.

— Este extraordinar cum au rezistat, atâtea zile, interveni din nou Laura. Şi este de neînchipuit cum au izbutit să se strecoare printre trupele ruseşti, cum au reuşit să găsească apă, şi chiar rachiu, ca să-i spele rana, şi au avut întotdeauna de mâncare…

— Porumb uscat, rădăcini, câţiva pesmeţi, o întrerupse Darie zâmbind. În a cincea zi, o bucată de ciocolată, pe care a găsit-o Iliescu în buzunarul unui soldat german, mort. Treceau convoaie de prizonieri pe şosea, şi erau mulţi răniţi, cădeau şi rămâneau pe marginea şoselei, până se îndura Dumnezeu sau vreo santinelă din convoiul următor şi nu se mai chinuiau. Iliescu învăţase acum unde să caute şi cum să găsească lucrurile folositoare: apă, pesmeţi, chibrituri, tutun. Numai pâine nu găsea.

— Cum de nu s-au rătăcit? exclamă Laura. Cum de-au izbutit, atâtea zile, să nu se întâlnească faţă în faţă cu oamenii din sat? Căci începuse culesul porumbului.

— Am avut desigur noroc, continuă Darie. Dar Zamfira avea

instinct de jivină sălbatecă, parcă simţea de departe apropierea omului şi ne ascundeam pe loc. Am stat ascunşi o zi *î*ntreagă, într-o claie cu fân, şi auzeam cum lucrează femeile la câteva sute de metri în preajma noastră… Dar ce mă tortura mai mult era accidentul meu. Nu ştiu cum au reuşit să mă transporte atâtea nopţi, când pe carabine, când într-o manta rusească. Nu-mi mai amintesc. Probabil că leşinam, sau eram atât de secătuit, încât nu-mi mai dădeam seama de nimic. Dar mă gândeam la Ivan, la discuţia noastră, care mă impresionase atât. Unde i-a fost binecuvântarea? Că pe el l-au purtat mai puţin de un ceas, iar pe mine, după norocul pe care ni-l adusese binecuvântarea lui Ivan, mă purtau noapte după noapte. Mi-aduc aminte că m-am întrebat o dată dacă nu cumva Ivan a *dorit* accidentul, numai ca să mă poată întâlni şi să-mi spună tot ce avea de spus. Dar ce erau de vină Iliescu şi Zamfira în toată controversa asta filozofică?…

— N-a fost filozofie, domnule elev, şopti Zamfira. Ceasul rău…

***

— Iar au început să se adune corbii, spuse târziu Iliescu. Ce semn o mai fi şi ăsta?

Darie privi, cu mâna streaşină la ochi, căci cerul era încins şi lumina difuză îl orbea.

— Sunt avioane, spuse.

— Sunt şi avioane, dar zboară sus, foarte sus, adăugă Zamfira. Corbii sunt pe-aici, pe-aproape…

Darie căzu pe gânduri şi zâmbi.

— În fond, asta facem şi noi. Ne ţinem după ei, după ai noştri, dar de departe, tot mai de departe… La câte zeci de kilometri credeţi că se află acum frontul? Căci de câteva zile nu se mai aud nici brandurile, nici artileria noastră…

—Dacă se dezlănţuie curând contraatacul german, făcu Iliescu, ne pomenim cu frontul peste noi într-o zi, două.

— *Nous sommes foutus!* şuieră printre dinţi Darie. *Foutus pour l’éternité!*

Încercă să adoarmă din nou, dar arşiţa i se părea mai înăbuşitoare ca altădată, şi oricum ar fi încercat să se aşeze între porumbi, braţul rănit zvâcnea, parcă tot mai plin de sânge, şi auzea sângele zvâcnind în tâmple, bătându-i să se spargă în

urechi. Ceilalţi adormiseră, cu batista pe faţă, cu mâna pe carabină, dar se trezeau pe rând, la răstimpuri scurte, şi-l cercetau cu privirile, câteva clipe. Târziu, după apusul soarelui, Darie îşi dădu seama de ce nu poate dormi. Se aflau în aceeaşi porumbişte în care intraseră cu multe zile înainte, nu-şi mai putea aminti cu câte; se aflau la câteva sute de metri, sau poate mai puţin, de locul unde fusese îngropat Ivan. Recunoscuse porumbiştea în zori, când se tupilaseră istoviţi, suflând greu, înaintând cu teamă printre porumbi. O recunoscuse, dar era prea extenuat ca să mai vorbească. În noaptea aceea încercase pentru întâia oară să meargă, sprijinindu-se într-un fel de baston rupt dintr-un băţ de cort, gros şi solid, pe care-l găsise Iliescu. Umblase anevoie, călcând cu frică, pe marginea şoselei, ajutat la răstimpuri de unul dintre ei şi odihnindu-se la fiecare cinci, zece minute. În aproape cinci ceasuri de mers, nu făcuseră nici zece kilometri, dar tot făcuseră mai mult decât în celelalte nopţi, când îl purtaseră ei.

— Ne-am întors de unde am plecat, şopti cât putu mai încet, ca să nu-i trezească. Ne-am întors lângă Ivan.

Aproape că-i venea să râdă, atât de absurdă i se păru deodată aventura lor. Dacă ar fi fost sigur că nu-i trezeşte, s-ar fi furişat printre porumbi şi i-ar fi aşteptat acolo, pe groapa lui Ivan.

— În fond, n-are nicio importanţă, şopti din nou. Nimic n-are importanţă. *Nous sommes foutus!* Din toate punctele de vedere. Ştiam asta de la început. Tot ce s-a întâmplat după 8 noiembrie…

Altă dată, într-o seară, tot în porumbişte – dar când: *când?* – tresărise auzindu-l pe Zamfira întrebând:

— Ce s-a întâmplat după 8 noiembrie domnule elev?

— Tot felul de lucruri, începuse el zâmbind. Lucruri care m-au făcut şi m-au desfăcut, şi m-au făcut din nou…

— Dar recunoaşte că n-ai îndrăznit să le vorbeşti *de mine.* Le-ai vorbit de Laura lui Petrarca, şi mă întreb ce-au înţeles ei din acea lungă şi laborioasă fenomenologie a Muzei, mai ales că aveai febră. Nu că n-ar fi putut înţelege, dar ce i-ar fi putut interesa pe ei o romanţă de la începutul Renaşterii italiene? Dacă le-ai fi vorbit *de mine,* de Iaşi, de strada Toamnei numărul 11, ar fi fost altfel. I-ar fi interesat, pentru că, foarte probabil,

asta era şi povestea lor…

— O luăm din loc, domnule elev, şopti Zamfira.

Se ridică anevoie, ajutat de Iliescu, dar deşi se simţea mai obosit ca de obicei, porni hotărât, aproape nerăbdător. La un pas înaintea lui, Zamfira îi înlesnea trecerea printre porumbi. Pentru întâia oară cerul nu mai era acoperit de stele, şi totuşi nu se ghiceau norii, ci numai o boare fumurie plutind foarte sus. Şi pentru întâia oară nu se mai auzeau greierii. La răstimpuri, foile de porumb tresăreau cu un sunet surd, metalic, ca atinse de o adiere pe care ei n-o simţeau.

— Nu pe-acolo, domnule elev, făcu Zamfira văzându-l că se îndreaptă hotărât, grăbind pasul, către un luminiş între lanurile de porumb, străjuit de doi arbori singuratici; pe-acolo ieşim în drumul de căruţă pe care am venit azi-dimineaţă.

— Asta voiam şi eu să vă arăt, spuse Darie fără să se oprească. Să vă arăt că ne-am întors acolo de unde am plecat, acum zece, douăsprezece zile, când o fi fost asta. Uite, la câţiva metri mai sus, pe stânga, în dreptul pomului, acolo i-aţi săpat voi groapa. Groapa lui Ivan, adăugă simţind că Zamfira îi prinde braţul sănătos ca să-l oprească.

— Nu e asta groapa, domnule elev, şopti el. Ivan odihneşte la mulţi kilometri în spatele nostru, spre răsărit. Cel puţin la patruzeci de kilometri…

— Şi, totuşi, acolo v-am văzut săpând, reluă Darie. Veniţi cu mine, să v-o arăt, că nu e departe.

După câţiva metri, se opriră toţi. Groapa nu era adâncă. Parcă cei care o săpaseră şi-ar fi dat seama că era prea mare şi renunţaseră s-o termine. Sau poate nu mai avuseseră timp.

— Asta nu e groapa, domnule elev, vorbi târziu Zamfira, în şoaptă. Asta a fost săpată pentru altceva. Pentru ce, nu-mi pot da seama. Dar nu vedeţi, e mai lungă de trei metri, şi acolo, alături, este încă una la fel, dar s-ar zice că nu e dreaptă, parcă ar coti, parcă s-ar desface în cruce. Şi poate mai sunt şi altele, mai departe, dar nu le vedem de aici.

— S-o luăm din loc, şopti Iliescu, după ce mai cercetă o dată cerul. Să nu ne apuce ploaia.

***

N-a început să bureze decât după ce-au ajuns în şosea, şi au

traversat-o ca să nu-i ajungă din urmă camioanele ruseşti. Umblau la vreo două sute de metri, pe un drum îngust, paralel cu şoseaua.

— Dacă se înteţeşte ploaia, şopti Iliescu la o haltă, avem noroc că găsim mai uşor apă. Dar dacă plouă câteva zile în şir, cresc apele, se umflă fluviul şi o să fie mai greu la trecere.

Ploua mărunt, lin, fără grabă, şi Darie înainta tot mai greu, încleştându-şi dinţii ca să nu geamă. Zamfira umbla alături de el, Iliescu la vreo douăzeci de metri înainte. Târziu, aproape de 3, le făcu semn să rămână pe loc. Se întoarse repede, aproape alergând.

— Intrăm în sat, şopti. Trebuie să traversăm din nou şoseaua şi să încercăm pe dincolo, arătă întinzând braţul.

Darie îşi îngăduia acum să sufle greu, dar îşi stăpânea cu furie geamătul.

— Ne apropiem cu băgare de seamă de şosea, continuă Iliescu, şi stăm la pândă. E o cotitură în spatele nostru, şi când ne vine, între două camioane, traversăm şoseaua în fugă. Ei o iau înainte, adăugă depărtându-se.

Aşteptau, îngenuncheaţi sub ploaie, la câţiva metri de şosea, ascunşi sub bălăriile pipernicite. Camioanele treceau, parcă tot mai rar, cu farurile stinse. După vreo zece minute, Iliescu se ridică brusc şi, plecat din şale, începu să alerge. Îl văzură cum se pierde în întuneric.

— Să fiţi gata, domnule elev, şopti Zamfira, că acum e rândul dumneavoastră. Să lăsăm să treacă şi camionul ăsta. Acum! şopti el din nou câteva clipe în urmă. Acum! Săriţi, domnule elev!...

Cu efort, gemând de durere, Darie se înălţă brusc şi porni cât putu mai repede, spre şosea. Ţinea strâns în pumn bastonul, gata să se sprijine de va fi nevoie, dar foarte curând îşi dădu seama că poate alerga şi, dându-i drumul din mână, porni la goană peste câmpie. Zărise de departe fluviul şi ar fi continuat să alerge dacă nu s-ar fi auzit strigat de locotenent. Se opri, întoarse capul şi dădu cu ochii de el.

— Am ajuns, domnule locotenent, îi spuse apropiindu-se. Am ajuns la timp. Dar unde e podul? întrebă.

Locotenentul zâmbi şi întinse braţul. Fluviul curgea lin, maiestuos, tăcut, la câteva sute de metri în faţa lor. Nu i se zărea celalt mal, căci ploaia continua să cadă măruntă, ţesând

parcă o perdea de negură, pe care lumina incertă, palidă, în care se ghiceau deja zorile, nu izbutea s-o străpungă. Din spatele lor, apăreau necontenit grupuri risipite, şovăiau câteva clipe, apoi coborau spre mal, unde se alcătuiseră deja convoaie, aşteptând parcă semnalul de plecare.

— Dar unde e podul? întrebă din nou Darie. Nu se vede nimic…

Locotenentul ridică din umeri.

— Uită-te mai bine, Darie. Sunt fel de fel de poduri pe lume. Acesta de-aici, din faţa dumitale, duce la noi acasă.

— Acasă, repetă Darie. Duce la noi acasă. Şi după ce ajungem acasă, *ce se întâmplă cu noi,* domnule locotenent? V-am mai întrebat o dată, şi nu mi-aţi răspuns. Ce se întâmplă după ce ajungem acasă? Ar fi îngrozitor să nu ne putem odihni nici-odată…

Cobora alături de locotenent, şi când ajunse foarte aproape, îşi dădu seama că mulţimea aceea tăcută, ale cărei convorbiri le auzea totuşi, convoaiele acelea care i se păruseră că aşteaptă semnalul de plecare se mişcau deja, înaintau, şi încă destul de repede, pe deasupra fluviului, ca şi cum ar fi trecut pe un pod nevăzut. Ajunsese acum chiar pe marginea fluviului.

— Vii şi dumneata, Darie? îl întrebă locotenentul.

Apoi se îndreptă către un grup care-i aştepta, neîncercând să-şi ascundă nerăbdarea, deşi îi priveau pe amândoi cu căldură, aproape cu fervoare, zâmbindu-le. Cei dintâi începuseră să treacă, şi atunci parcă soarele răsări din toate părţile, căci lumina îl orbi, şi văzu podul pe care ceilalţi înaintau din ce în ce mai repede, pod crescut parcă chiar din lumina aceea de aur care-l orbise, şi tot în acea clipă îl asurzi o explozie sonoră, nefiresc alcătuită, parcă din sunete de gigantice clopote de cristal, şi talgere de alamă, şi flaute, şi ţiuit de greieri.

Simţi mâna Laurei pe frunte, se auzi strigat, dar nu deschise ochii.

— Nu mă trezi, Laura, şopti. Mai lasă-mă să-i văd. Să-i văd trecând podul…

— Nu e domnişoara Laura, domnule elev. Suntem noi, Iliescu şi Zamfira, din plutonul dumneavoastră.

— Vasăzică, e adevărat? întrebă Darie fără să deschidă ochii. De data aceasta *e adevărat?…*

— E adevărat, domnule elev, şopti Zamfira cu voce

sugrumată de emoţie. Ce să-i spunem domnişoarei Laura?

— Să-i spuneţi să nu-i fie frică. Că toate sunt aşa cum trebuie să fie, şi e frumos. Să-i spuneţi că e foarte frumos. E o lumină mare. E ca în strada Toamnei…

Se ridică brusc şi, fără să-i privească, porni din nou, repede, aproape alergând. Nu mai era lumina de aur de la pod, şi nici fluviul nu părea atât de aproape. Îl zărea, îl ghicea mai mult, departe, în faţa lui, spre apus. Dar alerga cu o bucurie uitată, copilăroasă, simţindu-se copleşit de o beatitudine totală, fără nume, fără înţeles. Şi atunci îşi aminti: *Nu i-am binecuvântat…*

Se opri, aproape cu părere de rău. Auzea cum i se bate inima din ce în ce mai puternic. Mai privi o dată către fluviu şi i se păru că începe să se topească încet în negură. Şovăi câtva timp, apoi întoarse hotărât spatele şi se îndreptă, încercând să grăbească pasul, către lanul de porumb unde se ascunseseră – *dar când? când? în ce viaţă?…*

[1977]

Roland C. Wagner
Fragment din cartea mării
(„Pages from the Book of the Sea”, 1998)

Traducere de Horia Nicola Ursu

Pescadorul îşi aruncase plasele în apele internaţionale, la şase sute de mile în largul coastelor Ouessantului. Deşi era unul dintre modelele noi integral automatizate, vasul avea la bord şi un echipaj, supunându-se astfel legilor în vigoare, conform cărora niciun ordinator nu putea să conducă fără supraveghere umană un vehicul motorizat.

Pentru această călătorie, echipajul în cauză se limita la un singur om, Belkacem Le Louët, căruia i se atribuise gradul de căpitan, dar nu şi salariul corespunzător. Asta nu avea prea mare importanţă pentru el, deoarece însărcinarea constituia o adevărată sinecură. Nu-şi câştigase niciodată banii atât de uşor, nici măcar în vremea Lagunei Delfinilor.

O tristeţe nelămurită puse stăpânire pe el când îşi aminti de parcul de distracţii de pe coasta Vendée, unde petrecuse zece ani. Îi fusese dragă slujba aia – datorită delfinilor, a căror prezenţă constantă avea, în ochii lui, ceva liniştitor. Desigur, în calitatea de paznic de noapte nu avea de-a face în mod direct cu ei, însă delfinii nu erau niciodată prea departe şi i se întâmpla adeseori să-şi modifice traseul de patrulare pentru a le face câte o vizită. Îl fascinau.

Apoi animalele muriseră, din pricina unei maladii necunoscute. Laguna Delfinilor fusese închisă definitiv, iar Belkacem se trezise şomer.

Clinchetul angrenajelor bine unse ale troliului care începuse să ridice năvodul îl smulse pe „căpitan” din reverie. Sărind din hamacul unde lenevea, se îndreptă spre puntea superioară.

Nu putea şti niciodată. Un delfin – dacă mai rămăsese vreunul în viaţă – putea oricând să fie prins laolaltă cu peştii în năvod. Într-o astfel de eventualitate, Belkacem ţinea să fie de faţă, pentru a putea interveni cât mai operativ; cu puţin noroc, animalul nu avea să moară, existând şanse să-l readucă la viaţă…

Năvodul îşi vărsa prada în deschiderea largă a calei; tonii alunecau pe tobogranul care ducea la uzina de condiţionare

ascunsă în pântecele navei. Cu un gest maşinal, Belkacem îşi aşeză mâna pe maneta de comandă a opririi de urgenţă. Numai el putea să intervină dacă, printr-o întâmplare nenorocită, năvodul ar fi conţinut şi un cetaceu; ordinatorul nu era programat să trieze conţinutul imensului năvod. Rămăsese atât de puţin peşte în oceanele lumii încât orice specie era bună. Inclusiv cele ameninţate cu dispariţia.

Inclusiv delfinii.

De astă dată, un detaliu neobişnuit întrerupse visarea lui Belkacem. Privirea sa nu-l înregistrase, dar mintea îi reacţionase, mânată de un impuls mai mult sau mai puţin conştient. Tulburat, năpădit de un sentiment straniu pe care nu-l mai trăise niciodată până în acea clipă, întoarse încet capul, întrebându-se ce anume văzuse.

Cu siguranţă, nu un delfin.

Crezu mai întâi că se află în faţa unui peşte necunoscut, de forma unei mâini omeneşti. Apoi desluşi încheietura şi o parte a antebraţului, şi înţelese că nu era un peşte.

Degetul său strivi butonul de oprire în caz de urgenţă. Troliul se opri.

Dumnezeule, era un copil!

Belkacem se repezi spre trupul inert, călcând în picioare preţioşii toni. Ajuns în dreptul băiatului, se aplecă şi îl observă vreme de-o clipă, cu răsuflarea tăiată. Nu-şi făcea iluzii, nu exista nicio speranţă. Numai un cadavru putea să plutească astfel, între două ape, la o asemenea distanţă de ţărm.

O furtună năprasnică de simţăminte contradictorii se abătu asupră-i. O senzaţie confuză de rău fizic. O ploaie de excitare şi un vârtej de gânduri. Niciodată emoţiile sale nu-i mai păruseră atât de puternice. Dar nu era nicidecum momentul să se lase copleşit.

Îl ridică pe băiat, strâmbându-se din cauza mirosului de peşte, de-a dreptul insuportabil chiar şi pentru un om al mării. Strângând la piept trupul inert, percepu o respiraţie slabă, dar neregulată. Un adevărat miracol. Doar dacă nu cumva…

Îl purtă în braţe, încă inconştient, către una dintre cabinele libere, şi îl întinse pe pat. Avea impresia că acţionează mecanic, mânat parcă de un reflex. Mintea nu-i stătea la ceea ce făcea; în interiorul craniului său, ideile nu încetau să se rotească bezmetice, fără a reuşi să se coaguleze într-un ansamblu

coerent.

Rămase o clipă locului, contemplând chipul tânăr; constată cu uşurare că îşi pierduse nuanţa uşor vineţie, şi că pleoapele acoperiseră ochii adolescentului, ce arbora de-acum expresia calmă a cuiva cufundat într-un somn adânc. În sfârşit, se hotărî să se urnească; urcă pe punte pentru a repune în funcţiune troliul.

Când ultimul peşte îşi găsise locul în cală, Belkacem se reîntoarse la căpătâiul băiatului.

Acesta nu-şi recăpătase cunoştinţa, dar respiraţia îi era cât se poate de normală. Observându-l cu atenţie, căpitanul descoperi numeroasele cicatrici care îi brăzdau pielea arsă de soare. Unul dintre degetele sale de la picioare părea a fi fost strivit odinioară de cleştii unui crab uriaş, iar podul palmelor era acoperit de bătături cu un aspect subtil anormal.

În condiţii obişnuite, procedura îi impunea căpitanului să anunţe căpitănia portului despre o astfel de descoperire, dar Belkacem se temea de reacţia pe care ar fi putut-o provoca un astfel de anunţ; puţinii marinari ai veacului al XXI-lea nu-şi pierduseră nimic din reputaţia de mari născocitori.

Pentru a evita o discuţie stânjenitoare cu nişte interlocutori sceptici, era de preferat să aştepte până când băiatul avea să-şi revină, pentru a-l putea aduce în faţa camerei de luat vederi a videofonului. Desigur, o imagine video nu constituia nicidecum o dovadă, dar cei de la căpitănie n-aveau să-şi împingă neîncrederea până într-acolo încât să creadă că Belkacem se distrase, jucându-se cu calculatorul de bord, numai pentru a-i trage pe sfoară!

Pentru a-şi omorî timpul, stând la căpătâiul naufragiatului, luă în mână o revistă de popularizare a ştiinţei uitată pe noptieră de cine ştie când. Începu să o răsfoiască absent. Ajuns la pagina de cuvinte încrucişate, văzu câteva careuri neterminate şi luă un creion. Era atât de ocupat cu descâlcirea definiţiilor trase de păr, încât nici nu simţi trecerea timpului şi somnul care-l încolţise.

Când se trezi, patul era gol, dar aşternuturile şifonate mai păstrau încă urma unui corp în mod evident mai mic decât al său. Mânat de îndoială, ori poate de-o speranţă nebunească, Belkacem se aplecă şi adulmecă încet. Se ridică, neîncrezător, contemplând cu ochii înceţoşaţi urmele de sare care desenau pe

pernă conturul unui cap.

Însufleţit brusc, urcă pe punte pentru a consulta jurnalul de bord din memoria ordinatorului. Maşinăria arhiva tot ce se petrecea în sfera sa de percepţie, iar oprirea troliului era acolo, consemnată cu conştiinciozitate. Dar numai atât nu era de-ajuns pentru a convinge pe cineva.

Oricum, ştii de pe-acum că nu vei spune nimănui povestea asta. Nu ai de gând să treci drept mincinos – sau, mai rău, drept nebun.

Dacă tot ajunsese aici, verifică în treacăt ruta urmată de pescador. Se îndrepta cu toată viteza către Brest. Dacă vremea n-avea să se schimbe, aveau să ajungă acolo în cel mult douăzeci şi patru de ore.

Certitudinile erau puţine: oprise troliul, întinsese ceva pe patul din cabină, ceva care lăsase în aşternut un miros puternic de peşte, ca şi urme vagi de sare pe pernă – iar dimineaţă nu mai era nimic acolo…

Toate acestea puteau avea o explicaţie raţională. O insolaţie ar fi fost de-ajuns… Belkacem încercă să-şi închipuie cam cum arătase cărând în braţe un ton, dar imaginea era atât de nefirească încât îl determină să clatine vehement din cap, alungând-o.

Îşi petrecu ziua plutind într-o stare confuză. În noaptea aceea, ultima pe care o petrecea la bord, visă delfini cu pielea de un negru plumburiu, care însoţeau nava pe drumu-i către port.

Când se trezi, îşi împachetă lucrurile şi făcu ordine în cabină. Apoi, după o ceaşcă de cafea sorbită în grabă, făcu o ultimă tură de inspecţie prin cabine. Realiză că uitase să schimbe aşternutul patului în care…

Se grăbi să pună lenjerie de pat curată. Când să iasă, observă pe podea revista şi o ridică cu gând să o arunce; peste câteva ceasuri avea să-şi poată cumpăra alta. În drum spre spălătorie, îşi imagină chioşcul de ziare, dorindu-şi ca una dintre numeroasele reviste cu animale – care se înmulţeau parcă în ritmul în care speciile dispăreau una după alta – să consacre un articol delfinilor.

Lăsând cearşafurile în grija maşinii de spălat, Belkacem urcă înapoi pe pasarelă. Avea un brevet de pilot eliberat de cei ce-l angajaseră, dar prefera să lase pescadorul în grija ordinatorului.

Revista îi rămăsese în mână. Îşi aminti de careurile de cuvinte

încrucişate rămase neterminate. Reuşise oare să dea de capăt definiţiilor, ieri seară, înainte de a-l răzbi somnul? Nu-şi mai amintea nimic. Şi realiză că felul în care îl furase somnul cu o seară înainte nu i se mai părea la fel de firesc.

Rămase cu gura căscată văzând rândurile care acopereau întreaga suprafaţă a hârtiei lucioase: scrisul mărunt, care profita de cele mai minuscule spaţii libere, alterna cu litere uriaşe care traversau fotografii, desene şi chiar textele tipărite, fără a acorda câtuşi de puţin atenţie lizibilităţii. Era de netăgăduit, nu putea fi decât scrisul său; când îl aşternuse pe hârtie fusese însă, în mod cert, pradă unei incredibile frenezii, căci îi era din cale-afară de greu să-l descifreze. Totuşi, reuşi să desluşească fraze răzleţe:

«Perpetuarea speciei, perpetuarea Vieţii…»

«O nişă ecologică nu rămâne niciodată prea mult timp liberă…»

«Oceanul e pretutindeni acelaşi…»

O îndoială înspăimântătoare îşi făcu loc în mintea lui. Cuprins de ameţeala care precede rezolvarea unei enigme, căpitanul Belkacem Le Louët se apropie de tastatura ordinatorului şi transcrise textul de pe paginile revistei.

Această lume n-a fost niciodată calmă. Din vremuri imemoriale a fost măturată de furtuni, bombardată de meteoriţi, desfigurată de erupţii vulcanice. Câmpul ei magnetic s-a inversat de nenumărate ori, continentele ei s-au deplasat, mareele i-au agitat fără încetare oceanele. Cât despre calotele polare care au avansat şi s-au retras în ritmul impus de glaciaţiuni, ori despre schimbările climatice care au silit ecosistemele să se adapteze, nici n-are rost să le mai pomenim.

Lumea asta n-a fost calmă niciodată. Oricât de departe aş căuta în memoria mea, care datează de când s-a ivit primul licăr de Viaţă, celulele încăpăţânate au purtat bătălii crâncene pentru supravieţuire în fundul oceanelor. Supravieţuire. Reproduceri. Perpetuarea speciei, perpetuarea Vieţii. Niciun preţ n-a fost prea mare pentru ca această aventură să nu se sfârşească aici, în mod stupid, de la primii paşi şovăitori!

Viaţa pe Terra are o origine comună, unică. Suntem cu toţii frânturi ale aceleiaşi fiinţe, care s-a disociat de-a lungul vremii, explodând într-o infinitate de creaturi, diferite, dar complementare. Lupta pentru supravieţuire constituie o luptă

pentru echilibru: un echilibru al cărui garant este poporul meu.

Al cărui garant a fost poporul meu, ar fi trebuit să spun…

Între principalele caracteristici ale Vieţii se numără şi incredibila ei disponibilitate pentru adaptare. Astfel, pentru a produce energie, celulele primitive foloseau alte elemente decât oxigenul. Numai ulterior, unele dintre ele au început să producă oxigen, permiţând altora să-şi întemeieze existenţa pe acest gaz devenit omniprezent.

Viaţa ştie să îşi arate oportunitatea.

Îmi amintesc.

Nu există niciun cotlon al acestei lumi care să-i fie inaccesibil. Viaţa e tenace, încăpăţânată, capabilă să se işte din nimic, sau din aproape nimic. A fost de-ajuns ca speciile care-au supravieţuit marilor cataclisme ale trecutului să se diversifice, precum strămoşii lor, odinioară, pentru ca totul să fie luat de la capăt. O nişă ecologică nu rămâne niciodată prea mult timp liberă.

Şi, în fiecare epocă, de-a lungul fiecărei ere, una sau mai multe specii au reuşit, mânate de instinct, să-şi citească codul genetic, pentru a afla de acolo istoria noastră, a tuturor. Istoria planetei. Istoria Vieţii, a evoluţiei sale obstinate, a nenumăratelor ei mutaţii.

Istoria mea.

Cuvântul cheie este complementaritatea, iar corolarul său este coeziunea. Cu toţii, suntem unul. Alcătuim o singură fiinţă. Întregul, mai mare decât suma părţilor sale, în care fiecare îşi are rolul său, de la umila bacterie şi până la gânditoarea balenă.

Simbioza care uneşte totalitatea creaturilor vii e mai profundă decât pare la prima vedere. Nu e vorba doar de un sistem care funcţionează potrivit principiului unui vas închis, nu este un simplu proces mecanic de asociere între specii. Simbioza are şi o dimensiune spirituală: o dimensiune în care cetaceele, şi în mod deosebit delfinii, joacă rolul de catalizator.

Noi suntem cei ce regularizează armonia psihică a acestei lumi.

Am regularizat-o, mai degrabă, căci de acum vom pleca.

Oceanul e pretutindeni acelaşi. Curenţii săi se scurg de la o lume la alta, în dimensiunea în care universurile paralele se suprapun. Apele unei infinităţi de mări se amestecă, fecundându-se într-un lent şi invizibil proces de fermentaţie.

Poporul meu ştie de multă vreme cum să utilizeze curenţii transversali care trec dintr-un univers într-altul. Unii dintre noi i-au purtat pe naufragiaţi în alte realităţi, dând naştere la mii de legende. Dar numai de curând ne-am gândit să folosim aceşti curenţi pentru a fugi. E o hotărâre costisitoare pentru noi, căci ne va fi greu să trăim fără Oameni; ne vor lipsi mereu, aşa cum ne-ar lipsi o parte din noi înşine.

Cu toate acestea, nu avem de ales.

Ba nu, mint: avem de ales. Am putea alege moartea.

Noi eram motorul acestei lumi. Spiritul ei creator, inventivitatea. Am împins, fără încetare, speciile surori înainte. Omul, în nemăsurata-i vanitate, crede că progresele sale fulgerătoare nu i se datorează decât lui însuşi. Dar noi eram, de fapt, cei care slujeam drept catalizatori, iar ideile noi se năşteau din această simbioză mentală, atât de delicată încât rămânea cvasiimperceptibilă.

Voi eraţi furnizorii matricelor psihice; noi le provocam coliziunile. Un exemplu de extraordinară complementaritate, care a permis naşterea a ceea ce voi numiţi «civilizaţie».

Apoi aţi început să ne masacraţi.

Sigur, au existat dintotdeauna oameni care ne-au vânat, chiar dacă majoritatea covârşitoare ne îndrăgea. Dar otrăvirea mărilor, care a ucis atât de mulţi din seminţia noastră, precum şi folosirea sistematică a imenselor năvoade de pescuit, care strângeau tot ce li se nimerea în cale, au pus curând în pericol specia noastră, ca şi şansele de refacere a resurselor de hrană.

Ultimele balene au plecat deja, la fel şi focile şi caşaloţii. Câteva foci, morse şi elefanţi de mare au luat, la rândul lor, calea exilului. Se pare că toate mamiferele sunt, în mai mică sau mai mare măsură, conştiente de simbioza care ne uneşte, şi o slujesc sau se folosesc de ea.

Iată: vom pleca şi noi. Să nu crezi însă că este o dovadă de laşitate. Pur şi simplu, nu mai putem trăi alături de voi, căci voi ne-aţi distrus biotopul.

Povestea mea.

După spusele delfinilor cu bot alb care m-au adoptat, aş fi căzut de la bordul unui vapor, pe când eram doar un prunc. Când m-au salvat de la înec, s-au gândit mai întâi să mă depună pe o plajă oarecare. Apoi au prins drag de mine.

Nu-mi amintesc nimic din viaţa mea alături de oameni. De

când mă ştiu, îmi amintesc doar marea şi înotătoarea dorsală a tatălui meu, despicând apa în fruntea noastră. Călătoream călare pe mama, cu coapsele strânse în jurul corpului ei neted şi puternic. Vara, ni se întâmpla să călătorim până departe, către nord, spre acele insule colţuroase unde soarele nu apune niciodată (Spitzberg?)

Când năvodul tău m-a capturat, tocmai ratasem trecerea în universul în care s-a refugiat ceea ce a mai rămas din seminţia mea. Înotam pe sub apă, între fraţii şi surorile mele, ţinând direcţia curentului transversal, când, deodată, au dispărut cu toţii. Fără îndoială, ratasem vreo buclă subtilă din spaţiu-timp. O clipă mai târziu, mi-am pierdut cunoştinţa, lovit, fără îndoială, de zbaterea unui ton.

Când mi-am revenit, am trăit o clipă de panică. Nu ştiam ce înseamnă un pat, aşternuturile sau o cabină. Din fericire, erai îndeajuns de aproape de mine, pentru a-ţi putea cerceta, fugar, mintea…

Mi-ai salvat viaţa. Îţi las acest mesaj în semn de mulţumire pentru ce ai făcut. Va fi formulat cu vorbele tale, cu scrisul tău, fiindcă mintea ta e cea care îmi traduce gândurile: în ceea ce mă priveşte, nu ştiu o iotă din limba voastră, a oamenilor.

Precum ţi-am spus, eu sunt un delfin.

Pescadorul era pe punctul de a acosta atunci când Belkacem sfârşi de transcris dezlânata poveste pe care nu-şi amintea să o fi redactat. Reciti în grabă textul de pe ecran, consultând din vreme în vreme originalul, atunci când avea câte o nelămurire, apoi imprimă documentul, înainte de a şterge versiunea din memoria ordinatorului; era de preferat să nu lase nicio urmă a acelor clipe de delir.

Înainte de a părăsi nava, avu grijă să preia din jurnalul de bord coordonatele locului în care îl pescuise pe copilul-delfin: erau puţine şanse ca el să regăsească prea curând amplasamentul unui curent marin care traversa spaţiile interdimensionale!

Îndeplini ca un robot formalităţile, ascunzând cât putea de bine confuzia care-i stăpânea gândurile.

Trebuia să reziste până când avea să predea ştafeta. Altfel, era posibil să nu mai fie lăsat să plece. Nimeni nu e dispus să încredinţeze un pescador valorând douăzeci de milioane de euro unui individ care susţine c-a întâlnit un copil-delfin înotând în

apele internaţionale. În cel mai bun caz, i s-ar recomanda un consult psihiatric, înainte de a fi trimis într-un concediu prelungit.

Îşi petrecu zilele ce urmară pradă toropelii, de parcă ar fi evoluat la graniţa dintre două lumi. Puţin câte puţin, cuvintele mâzgălite pe paginile revistei îşi croiau drum spre adâncimile inconştientului său; ajunsese să cunoască pe de rost cele câteva pagini ale acestei istorisiri dezlânate, această proză lipsită de sens pe care o păstra mereu la îndemână, pentru a putea arunca oricând o privire, atunci când îi trecea prin minte vreo nouă interpretare.

Vreme de mai bine de o săptămână, trăi cu gândul la mesajul copilului-delfin. Nimic altceva nu mai avea importanţă. Mâncă, dormi, chiar se îmbătă o dată, dar alcoolul îi lăsă în gură un gust amar. În tot acest timp, textul îi era mereu în minte.

Îmi amintesc de toate acestea…

Acum, vom pleca şi noi…

Ideile noi se năşteau din această simbioză mentală…

Ziarele pe care şi le cumpăra sau pe care le găsea în camera de la hotel îi erodau, cu fiecare zi ce trecea, orice certitudini. Începuse să fie interesat de informaţii pe care altădată le-ar fi uitat de îndată ce le citise, remarca detalii aparent lipsite de importanţă…

Fu uimit de numărul mare al proceselor intentate pentru plagiat: scriitori, muzicieni, cercetători, designeri publicitari – cu toţii păreau că începuseră să se copieze unii pe alţii, în loc să inoveze. Cel mai îndrăzneţ – şi inconştient – era fără îndoială acel fizician care publicase un articol în care prezenta o „nouă” teorie – de fapt, nimic altceva decât Teoria Relativităţii Restrânse, rebotezată a Reciprocităţii Limitate.

În schimb, se depuneau din ce în ce mai puţine brevete de invenţie. Fenomenul începuse în urmă cu câţiva ani, dar criza ajunsese acum la apogeu. Părea că toată imaginaţia părăsise brusc această lume.

Fugise oare, odată cu delfinii?

Belkacem se afla la ţărm de zece zile, când fotografia unei balene albastre, realizată cu câteva zile mai devreme în mijlocul oceanului, apăru pe prima pagină a *Telegrafului din Brest*. Poza îşi merita locul, deoarece specia era considerată a fi dispărut cu ani în urmă. În articolul însoţitor era redată lista animalelor

marine care nu mai fuseseră observate în ultima vreme; corespundea, punct cu punct, cu cea a cetaceelor care, chipurile, fugiseră folosindu-se de curenţii *transversali*.

Din ziua aceea, Belkacem trăi în aşteptarea plecării.

Pentru a-şi omori timpul, îşi petrecea zilele la mediatecă, răsfoind cărţi şi consultând CD-romuri în căutare de date despre delfini. Realiză cu această ocazie că ştia foarte puţine despre ei. Descoperi, între altele, că epiderma lor spongioasă, absorbind turbioanele, era cea care le permitea să înoate cu mai mult de şaizeci de kilometri pe oră, şi că puii lor ieşeau întotdeauna din pântecele mamelor lor cu coada înainte.

Mai află şi că, odinioară, delfinii simbolizaseră transmigraţia sufletelor; paralela cu exodul evocat de copilul-delfin îi sări imediat în ochi. Ideea îi veni însă, pentru întâia oară, în vreme ce contempla un delfin încadrat de crini, blazonul unui comitat de mult uitat. Înţelese imediat de ce aştepta cu atâta nerăbdare începerea următoarei campanii de pescuit, iar acest lucru nu făcea decât să îi sporească graba.

Când veni clipa, îndreptă nava spre vest, după care, când pescadorul ieşise din radă, programă drept destinaţie locul în care pescuise copilul-delfin. Călătoria îi oferi răgazul necesar pentru a mai descifra câteva fraze din text, care, fără a-i aduce vreun element nou, îi întăriră şi mai mult convingerile.

Nu, nu visase. Delfinii şi celelalte cetacee nu muriseră: *fugiseră*.

După mai puţin de treizeci de ore de drum, când ordinatorul îl informă că ajunsese în locul dorit, verifică pentru ultima oară programarea maşinăriei. Îmbrăcă apoi combinezonul din cauciuc, îşi încălţă labele palmate, îşi acoperi faţa cu o mască şi se lăsă să lunece în apa verzuie. Plutind asemenea unui dop de plută, urmări cum pescadorul se îndepărta către nord-vest.

Nerăbdarea i se risipise. Făcuse tot ce-i stătea în putinţă. Urmarea nu mai depindea de el. Dacă se înşelase, dacă interpretase greşit mesajul copilului-delfin, avea să moară, pur şi simplu; dar nici măcar această perspectivă nu-i trezi vreo urmă de nelinişte. Se resemnase.

Nu, nu era resemnat.

Era pregătit.

Simţi ceva atingându-l, sub suprafaţa apei. Degeaba îşi încordă vederea, nu reuşi să distingă decât o formă nelămurită.

Un rechin, gândi el, cu o înspăimântătoare luciditate. *Ei n-au fugit încă*!

O nouă atingere îl făcu să tresară. Nu moartea îl speria, ci perspectiva de a fi devorat de viu.

Cum ar putea cineva să aştepte cu resemnare o asemenea soartă? se întrebă, crispându-se în aşteptarea inevitabilului.

Un corp suplu şi puternic păru a se materializa brusc, din neant, la picioarele sale, trăgându-l după sine, înainte. Nu avu timp decât să tragă adânc aer în piept şi să se agaţe de înotătoarea care i se ivise sub nas; apoi delfinul plonjă în căutarea curentului transversal care avea să-i ducă dincolo, în acel alt univers unde apa oceanului era curată, unde nimeni nu ucidea delfinii pentru a-i înghesui în conserve ca „salată de ton”.

În acel univers în care se refugiase toată imaginaţia lumii.

Ciprian Mitoceanu
Resurse nelimitate

Ştii, totul este să ţi se aprindă beculeţul la momentul potrivit, exact aşa cum spunea şi proful ăla tâmpit de mate, ăla care ne-a terorizat în primul an de liceu de nu mai credeam c-o s-o scoatem la capăt cu el. De fapt, cred că atunci a început totul. Atunci a fost aprinsă scânteia, dar eu eram prea tâmpit să-mi dau seama de potenţialul real a tot ceea ce mi s-a întâmplat.

Sincer să fiu, mă şi vedeam repetent, al dracului motiv de balamuc în familia mea, noroc că şi-a rupt gâtul în accidentul ăla dubios de motocicletă, dar nu despre asta este vorba. Nu... E vorba despre ce spunea el, tâmpitul ăla care credea că nu e nimic mai important sub soarele ăsta decât Teorema lui Pitagora şi triunghiul dreptunghic şi nenorocit. Cred că mai degrabă prefera să rezolve o ecuaţie cu vreo douăsprezece serii de necunoscute decât să reguleze vreuna dintre muierile care se fâţâiau prin liceu, aşteptând să fie plesnite sub coadă. Da, tipul spunea mereu că nu există problemă care să nu poată fi rezolvată şi nici individ care să nu fie în stare să rezolve vreo problemă. De fapt, predica aia tâmpită ocupa cea mai mare parte a orei de curs, dar asta nu era în măsură să ne deranjeze prea tare. Preferam să-i ascultăm tâmpeniile decât să ne răhăţim pe noi la tablă, în faţa unei chinezării matematice. Dar tipul spunea că orice individ este în stare să rezolve orice problemă, şi nu numai de matematică. Orice problemă poate fi rezolvată, totul este să-ţi pui mintea la contribuţie. Exact aşa spunea şi al dracului să fiu dacă a încercat cineva, măcar o dată, să-l contrazică. Bine, toată lumea ştia că e cam dus cu pluta, că nu era cu toată ţigla pe casă, cum se spune, adică era un pic nebun, ce dracu' mai bat eu câmpii.

Dar insista că mintea umană poate găsi rezolvare la orice problemă, că poate afla răspunsul la orice întrebare. Cică resursele intelectului uman sunt departe de a fi cunoscute sau epuizate şi că cel mai al dracului calculator, de la NASA sau CIA, ori de pe la altă instituţie guvernamentală abreviată, s-ar putea căca pe el în faţa unui creier uman bine pus la punct. Cică suntem capabili să reţinem totul, dar absolut totul, numai că memoria noastră nu-şi bate capul să reţină toate căcaturile care ne defilează prin faţa ochilor ori pe care ţi le înşir eu în

momentul de faţă ca mărgelele pe aţă. Dar le reţine, reţine tot ce se întâmplă cu noi sau în jurul nostru, reţine tot ceea ce înregistrează organele noastre de simţ, conştient sau mai puţin conştient. Creierul nostru ştie cu precizie câte muşcături de ţânţar ţi-au mutilat mutra atunci când ai fost în tabără în clasa a doua sau de câte ori ai avut vise frumoase şi ai udat naibii patul. Ştie tot, dar treaba e că nu foloseşte aburelile astea. Nu are nevoie de ele, dă-le dracului. Ca şi cum ar interesa pe cineva de câte ori ţi s-a sculat privind pe sub fustiţa profei de istorie sau chiar atunci când te-ai gândit că ai putea face aşa ceva, dar ţi-a fost al dracului de ruşine, deoarece era cu vreo opt ani mai bătrână decât tine şi venea să-ţi predea despre câte în Lună şi câte în stele s-au petrecut cu milenii şi sute de ani mai înainte.

Da, creierul este o maşinărie minunată, şi memoria un accesoriu pe măsură. Dacă este folosit cum trebuie, creierul rezolvă problemele, indiferent că este vorba despre o fututǎ de problemă de geometrie spaţială care ţi-a scos peri albi, ori că vrei să găseşti cea mai uşoară cale spre a trăi visul american înainte de a ieşi din adolescenţă. Creierul este în stare să-ţi arunce răspunsul care te poate aduce în culmea fericirii numai dacă eşti în stare să-l foloseşti, dacă eşti destul de dibaci în a-i exploata resursele alea de care tot vorbea nebunul ăla de matematică, ăla de-a vrut să mă lase repetent pentru că, spunea el, am un creier al dracului de leneş, care necesită un timp de răspuns cam prea mare.

Să fiu sincer, poate că avea dreptate, cel puţin aşa cred acum, după ce s-au întâmplat atâtea. Dar pe atunci nu dădeam două parale pe vorbele lui deşi, în încercarea disperată de a obţine un calificativ care să-mi permită promovarea clasei, am încercat să aplic vreo două-trei dintre schemele pe care mi le recomanda el pentru revigorarea activităţii intelectuale. Rahat cu perje, nu mergea nicidecum. Poate pentru că şmecheria nu era, de fapt, nicio şmecherie, ci era o chestie de rahat ieşită din căpăţâna unui cretin numai bun de internat la balamuc în cea mai izolată celulă pe care o au ăia pe acolo. Tindeam să cred aşa, în condiţiile în care individul tot propovăduia supremaţia chestiei cenuşii care-i bântuia lui prin căpăţână, dar mă îndoiesc că îşi dorise dintotdeauna să eşueze în învăţământ şi să nu fi dorit să devină altceva în viaţă decât un profesor neghiob care nu vedea nimic altceva în faţa ochilor decât nenorocitele de

calcule şi formule matematice cu care miliardarii adevăraţi nu se chinuie să-şi bată capul.

Sau poate că mă gândeam la altceva, la altceva decât geometria şi trigonometria lui de rahat umplut. Nu doream de la viaţă doar să rezolv amărâtele de ecuaţii şi în niciun caz nu doream să devin un profesor cam alcoolic şi zbanghiu dintr-un liceu de care se fereau toţi părinţii care aveau o brumă de cont în bancă şi doreau, într-adevăr, să le dea copiilor o educaţie.

Da, nu mă gândeam mai deloc, altfel iluminarea de care tot pomenea nebunul ar fi apărut, fără doar şi poate, şi mi-ar fi permis să rezolv nenorocita de problemă de matematică şi să promovez fără emoţii. Noroc cu accidentul de motocicletă. El m-a scos din rahat şi, mulţumită domnişoarei bătrâne care i-a luat locul zbanghiului la catedră, am reuşit să promovez fără să fi ştiut o idee de matematică mai mult. Poate, în iluminarea lui, creierul meu rezolvase problema şi boul care se punea în calea evoluţiei mele şcolare a accelerat un pic cam mult acolo unde alte creiere, neafectate de iluminare, preferau să calce pedala de frână…

Da, ştiu al dracului de bine că în ziua aia am sărbătorit. Am sărbătorit, aşa cum o putea face un puşti de clasa a noua, care mai mult se gândea la ce ar putea face cu o fată decât să încerce să facă ceva cu una dintre ele. Erau la liceul nostru o droaie de fete, cel puţin de trei ori mai multe decât băieţii, în fiecare an de studiu şi, dacă era să dai crezare a tot ceea ce se spunea, niciuna nu ţinuse să intre virgină în liceu. Chestii, ştii cum se spune… Despre o femeie se spune întotdeauna că a avut de-a face cu mai mulţi bărbaţi decât îndrăzneşte ea să viseze, dar pe atunci nu pătrunsesem profunzimea acestor adevăruri ale vieţii, aşa că eram dispus să cred mai mult decât în ziua de azi. Dar, în ciuda naivităţii mele, nu eram în stare să iau de bune teoriile nebunului de matematică. Şi, în ziua în care am sărbătorit, nici nu mă mai interesau emanaţiile minţii lui bolnave. Dă-l dracului… Borna pe care şi-a răspândit bunătate de creieri a fost rezolvarea favorabilă a problemelor pe care mi le făcuse promovarea. Adio şi n-am cuvinte, dom’ profesor. Am dat pe gât o bere Leffe, nu-ş’ de ce, dar berea asta europeană a fost parcă anume făcută să-mi readucă întotdeauna în minte că americanii nu-s chiar în toate domeniile lideri mondiali, apoi mi-am sunat toţi foştii colegi de şcoală care nimeriseră în licee cu

ştaif să le spun vestea, apoi i-am tras una în cap, cu un poster de-al Sabrinei în faţă şi cu gândul la cea mai nurlie colegă de clasă. Una mulatră, cu nişte ţâţe cât bostanii, ceva de groază. Niciodată nu am crezut că o fată în primul an de liceu poate avea ţâţele atât de mari, dar iată că am trăit fericirea de a fi contrazis „pe viu”. Cu toate că am fost colegi de clasă, niciodată, pe tot parcursul liceului, nu am intrat în vorbă cu ea. Tipa era tot timpul ocupată, este de neimaginat ce poate face cu minţile bărbaţilor o pereche de ţâţe energic umflate şi profesionist ambalate. Până şi boului de matematică i se scurgeau balele după tipă. Câteodată uita de iubitele lui formule şi ecuaţii şi stătea, aşa, ca idiotul, şi se holba la ţâţele ei. Era de tot râsul, ce să spun. Nu îndrăznea nimeni să râdă…

Aşa… Aş fi putut încerca să schimb rutina masturbării cu ceea ce mi-ar fi putut oferi oricare din restul colegelor. Mulatra era prea ocupată, mereu a fost prea ocupată, dar restul fetelor nu erau la fel de implicate. „Ţâţe mari” era destul de implicată ca să le lase fără pâine pe multe altele. Da, aş fi putut încerca, dar nu am vrut ca refuzul vreunei vaci lipsite de creier să-mi strice mie sărbătoarea. Trecusem clasa şi idiotul care mă adusese în pragul exasperării cu calificativele lui liliputane nu mai avea să mă deranjeze niciodată. Da’ niciodată…

Am lălăit-o prin liceu, aşa cam cum o face toată lumea. Nu liceul este cheia succesului în viaţă. Este doar un rău necesar, o treaptă fără de care nu te poţi căţăra mai departe. L-am terminat şi basta. Am sărbătorit iar, de data asta cu o femeie în toată regula, una cu sânii aproape la fel de mari ca ai mulatrei. Prietena mea… De fapt, o mare problemă şi ea… Mă îndrăgostisem iremediabil de gagică. Aş fi fost în stare să-mi dau foc pentru ea.

Tipa nu mi-a cerut niciodată să-mi dau foc pentru ea, dar pentru mine existau piedici mai mari către coapsele ei. Mi-aş fi dorit să mi-o pun cu ea, ce naiba, eram şi eu bărbat de ceva vreme, mă ajutase să trec pragul o altă colegă, una cu faţa plină de coşuri şi aparat dentar, plus ochelari cu lentile cât borcanele, dar când eşti supraexcitat ce mai contează cum arată tipa? Problema este că după ce te descarci cu o tipă, dacă este urâtă ca zânele rele din poveştile de groază, simţi nevoia să ridici ştacheta, să ai de-a face cu ceva mai de calitate. Cu cineva pentru care să ţi se zbată şi altceva decât organu’ atârnător.

Myra era o astfel de fată. Mişto, cu ţâţe mari şi care mă considera destul de interesant. Da. Destul de interesant, dar nu suficient de interesant. Ted Emerson era, cu siguranţă, mult mai interesant. Şi mai arătos. Gagiul juca în echipa de fotbal a şcolii şi muierile se dădeau în vânt după el. Ar fi putut să se reguleze cu oricare dintre ele dorea el, chiar şi cu mulatra aia ca decupată din revistele deocheate pentru bărbaţi. Dar el avea o slăbiciune pentru Myra. Myra, pentru care eu... În fine, chestia cu focul...

Şi Ted nu numai că era îndrăgostit de Myra, dar era şi gelos. În treacăt fie spus, nu-l condamn. Myra era femeie în toată regula şi nu suporta să se gândească la bărbaţi. Trebuia să aibă unul lângă ea mereu. Până să apară Ted în scenă crezusem că cinstea îmi era rezervată mie. Când armăsarul echipei şi-a trădat interesul, Myra nu a reacţionat chiar cum se aştepta el. Probabil ştia că individul nu are de gând să piardă prea mult timp în compania ei. Când însă a văzut că este în limbă după ea, s-a cam schimbat foaia...

Ted era băiat ambiţios, nu ca mine... Şi prima lui ambiţie a fost să mă cotonogească zdravăn. Fusesem văzut de câteva ori braţ la braţ cu Myra şi asta era suficient pentru o declaraţie de război. O femeie trebuia cucerită asemenea unei cetăţi. Iar eu... Ei bine, eram în stare să-mi dau foc pentru Myra, dar nu eram deloc capabil să fac faţă unui tăvălug de muşchi. Un tăvălug isteric de muşchi. A fost cea mai cruntă bătaie pe care am încasat-o. Până atunci. Dar Ted Emerson m-a asigurat că ăla nu era decât începutul. Următoarea mardeală trebuia să fie şi mai groaznică.

Din fericire, n-a apucat să mi-o mai administreze. O lovitură la cap în timpul unui antrenament l-a transformat dintr-o speranţă a sportului într-o legumă. A paralizat de la gât în jos şi, după câteva luni, a plecat să joace într-o altă echipă de fotbal. Dacă se joacă fotbal pe cealaltă lume. Myra a fost atât de distrusă încât mi-a plâns o oră întreagă în braţe apoi m-a lăsat să-i cuceresc cetatea. Şi am rămas singurul stăpân până la balul de absolvire. Cel puţin aşa cred, dar, ce uşurare, nimeni nu a mai încercat să mă cotonogească pentru sânii apetisanţi ai Myrei. Scăpasem de liceu şi-mi rezolvasem problemele.

Şi, odată ce am terminat liceul, au început alte probleme. Alte probleme pe lângă care experienţa mea din primul an, cu

profesorul de matematică, putea să pară, comparativ, cât rahatul de muscă pe lângă ce poate căca găoaza unui elefant.

O vreme am încercat să mă strecor la facultate dar, vezi, dacă până atunci crezusem că liceul este o treaptă incomodă, dar necesară pentru a te căra acolo unde îţi doreşti, atunci când am fost respins oriunde am încercat mi-am dat seama că un liceu prost ales poate fi mai degrabă o piatră de moară legată de picior decât o treaptă.

Cu rezultate de rahat în liceu nu poţi înainta decât în ritm de melc. Asta în cazul în care nu eşti nevoit să baţi în retragere…

Am intrat în armată… Armata este soluţia la toate problemele naţiunii, aşa cum limpede glăsuia un afiş de recrutare, mai împodobit cu culori ţipătoare decât ustensilele unei vrăjitoare pornite la vânătoare de fraieri.

Casă pe banii contribuabilului american, mâncare aşişderea, şi încă din aia a dracului de riguros controlată calitativ şi cantitativ, care, dacă nu era în stare să ne transforme în super-eroi, cel puţin nu ne lăsa să devenim nişte clasici americani burtoşi şi lipsiţi de vlagă, numai buni să dea iama în noi bolile de nutriţie şi cele cardiovasculare. Ei bine nu, mâncarea aia nu lăsa să se întâmple aşa ceva. Dar cred că mai degrabă antrenamentul dur era responsabil de condiţia noastră fizică decât caloriile minuţios cântărite şi administrate.

Frecuş cât cuprinde. De necrezut câtă energie poate să zacă într-un om şi cât de capabili sunt sergenţii să o scoată la iveală. Mai ales sergent Vice Hope, care nu era nici pe departe dătător de speranţe. Cel mai afurisit satrap pe care l-a zămislit vreodată armata americană. Se spunea despre el că refuzase avansarea deoarece acest lucru l-ar fi împiedicat să mai şteargă duşumelele cu soldaţii, să-i facă pe recruţi să se simtă mai mizerabili decât rahatul care li se scurgea pe picioare la sfârşitul orelor de instrucţie. Era cel mai al dracului dintre toţi sergenţii, o maşină de urlat şi administrat pedepse. Numai asta ştia să facă şi asta făcea. Alţii sunt fericiţi atunci când câştigă la bingo sau regulează regina balului. Vice Hope se simţea fericit atunci când provoca nefericirea altora. În jurul lui nu aveai dreptul să simţi niciun fel de relaxare sau uşurare. Trebuia să fii încordat şi veşnic cu mutra plouată, numai aşa puteai aduce o urmă de zâmbet pe chipul lui încruntat.

Se spunea despre Hope că, la fiecare serie, punea ochii pe

câte un recrut şi se ţinea de capul lui până nefericitul fie îşi dădea duhul pe terenul de instrucţie, scuipând sânge în două cu mâl, fie îşi punea capăt zilelor de îndată ce punea mâna pe o armă cu glonţ de război. Astea erau poveştile care circulau pe seama lui Hope şi, sincer să fiu, nu era nici singurul personaj pe seama căruia circulau tot felul de poveşti sumbre, nici cel în cârca căruia să se afle cele mai detestabile legende. Poate că Hope nu era chiar aşa de detestabil pe cât îl vedeam eu, poate că era detestabil şi scârbos numai pentru că făceam instrucţia cu el. Pentru că el era cel care ne storcea de energie şi găsea tot felul de motive să ne prelungească chinurile instrucţiei zilnice. Plutonul lui Hope era primul care ajungea pe câmpul de instrucţie şi ultimul care îl părăsea.

Foarte curând am observat că Hope avea ceva cu mine. Tot timpul se lega de mine, de la felul în care se prezenta uniforma mea, până la stilul în care îmi legam şireturile la bocanci. Era al dracului de chiţibuşar, dacă era în stare să măsoare cu rigla distanţa dintre vârfurile şireturilor. Sau „pusese ochii pe mine”, aşa cum au început să şoşotească tot mai des camarazii, de cele mai multe ori, la fel de lipsiţi de căpătâi şi perspective în viaţa civilă ca şi mine.

Pusese ochii pe mine… Asta însemna, desigur, că, înainte să ajung la testele finale, ticălosul de Hope avea să-mi facă felul, aşa cum ştia el mai bine. Fără să mă atingă cu vreun deget, doar urlând la mine şi dându-mi ordine pe care voi încerca să le îndeplinesc, asemenea unui automat lipsit de voinţă proprie, dintr-o chestie implementată în căpăţâna mea insuficient de adânc şi care purta plasticul nume de „subordonare ierarhică”. Ştie cineva, oare, câtă hidoşenie se poate ascunde în spatele acestei îngemănări de cuvinte?

Şi Hope a început să-şi facă treaba, aşa cum ştia el mai bine. În timp ce restul camarazilor îşi trăgeau sufletul prin bunăvoinţa sergentului Vice Hope, întotdeauna se găseau motive pentru care eu să fac ture de teren în plus sau să mă târăsc sub reţelele de sârmă ghimpată cu acumulatorul electric al tancului fixat pe spate. Alergatul cu masca de gaze pe figură şi complet ambalat în combinezonul de protecţie chimică în timp ce soarele transforma pietrele în bucăţi de sticlă incandescentă. Căţăratul şi coborâtul funiei de atâtea ori încât muşchii mi se transformau în zgârciuri dureroase iar limba se metamorfoza într-o bucată de

scândură negeluită. Vice Hope ştia să ucidă mai eficient decât un călău în slujba Inchiziţiei. Dacă aş fi dispus de tot aurul din lume, iar Vice Hope ar fi dorit să afle unde se ascunde, i-ar fi dezvăluit bucuros locul chiar dacă asta ar fi însemnat ca mai apoi să trăiesc o viaţă de cerşetor, hrănindu-mă numai din gunoaie. Aş fi dat dracului armata şi mi-aş fi căutat norocul printre chilipirgiii din port. Dar contractul cu armata era în aşa fel ticluit încât nu mă puteam sustrage fără un consistent sprijin financiar. Şi cine dracu' are un purcoi de bani la saltea şi se înrolează în armată?

Pe scurt, aveam probleme. O problemă a dracului de mare, mai exact, un sergent umflat de bere şi sadic ca un anchetator comunist. Niciodată nu era mulţumit de mine. Mă punea să fac flotări până cădeam epuizat pentru că o fututĕ de frunză mi se lipise de uniformă în timp ce mă târam prin munţi de gunoaie, dar trecea cu vederea faptul că uniformele altora arătau de parcă ar fi fost puse la marinat în rahat de porc. Voia să mă termine...

În general, cei prinşi în structurile militarizate capătă un pic de paranoia cazonă şi au o tendinţă pronunţată spre dictatură. Şi cu cât satrapul este mai mic, cu atât e mai fioros, vrea să demonstreze că în curtea lui nimeni nu se cacă decât dacă-i dă el voie. Hope era atins de toate bolile care parazitează sistemul. Un mic nemernic, privit prin prisma realizărilor personale, dar unul de calibru mare. Trebuia să-şi întreţină aura de jigodie autoritară, chiar dacă asta însemna ca, din când în când, vreun nefericit care nu se omorâse cu cartea în viaţa civilă, să dea ortul popii pe câmpul de instrucţie. Nimeni nu spunea nimic, se mai întâmpla ca din când în când câte un recrut să dea colţul. Se făcea câte o anchetă, aşa de ochii lumii, că trebuia să se facă, dar asta nu-l mai învia pe nefericit şi nici nu ştirbea prestigiul sergentului. Iar el pusese ochii pe mine pentru ca aura lui de invincibil să nu aibă de suferit...

Pe lângă problema Hope, problema reprezentată de profesoraşul de matematică, cu părul lui vâlvoi, în stil hippie, fusese o chestie nevinovată, de adormit copiii înainte de a fi haliţi de căpcăuna flămândă din Pădurea Umbrelor. Din cauza beţivului din liceu fusesem în pericol să repet clasa a noua. Din cauza lui Vice Hope era foarte probabil să-mi pierd viaţa.

O problemă pe care mi-aş fi dorit să o pot rezolva, dar nu

dispuneam nici de resursele financiare care să mă poată descătuşa din afacerea pe care o pusesem la cale cu armata, dăruindu-i priceperile mele în schimbul a ceea ce nu fusesem în stare să-mi câştig în civilie, şi anume un acoperiş deasupra capului, un pat cu aşternuturi curate şi o farfurie de mâncare din când în când. Şi nici nu aveam pile care să-mi permită transferul spre un pluton unde să domnească un tiran mai permisiv şi care să-şi fi ales deja alt cal de bătaie. Bună afacere…

Problema Hope s-a rezolvat atunci când mă aşteptam mai puţin. De fapt, când mă aşteptam să dau colţul. După o zi de instrucţie infernală, Hope a găsit că e cazul să-mi acorde şi puţină „atenţie specială”. În timp ce restul plutonului a primit permisiunea de a se odihni la umbra copacilor care mărgineau terenul de instrucţie, Hope mi-a cerut să execut câteva exerciţii, drept pedeapsă pentru că, văzuse el bine, la un moment dat, îmi scăpasem jos arma. Nu se întâmplase să-mi cadă arma din mână, dar nici nu eram în situaţia de a-l contrazice pe nebun. Resemnat, am început să alerg. Hope era şeful, nu-i puteam reproşa nimic…

Dar după un minut de alergat, genunchiul stâng mi-a cedat şi m-am prăbuşit grămadă, urlând de durere. Urlam mai tare chiar decât Hope, care era de părere că mă prefac. A început să strige la mine în stilul lui, parcă mugea un bivol, nu urla un om. Apoi a început să vină spre mine, care zăceam în noroi şi-mi strângeam cu amândouă mâinile genunchiul paradit. Mă durea atât de tare încât toate ameninţările lui Hope m-au lăsat rece…

A urlat să mă ridic, dar nu am făcut-o. Nu te poţi ridica atunci când piciorul te doare atât de tare încât nu poţi vedea mai departe de durerea ta. Hope înnebunise de-a binelea. Vedeam cum îi curgeau balele, ca unui câine turbat. Îi vedeam ochii injectaţi, îi puteam citi furia pe mutra buhăită şi eram sigur că mă va ucide în bătaie dacă nu mă ridic, dar nu puteam face nimic.

Pe urmă totul s-a petrecut într-un mod de-a dreptul ciudat. Hope a urlat ceva la mine, nu am înţeles ce şi, chiar dacă aş fi priceput, nu mi-ar fi fost de vreun ajutor. Nu mă puteam mişca. Apoi s-a înverzit la faţă, a început să scoată nişte sunete ciudate, ca o pompă de rahat şi, până să-şi dea seama cineva ce se petrece, Marele Vice Hope se prăbuşise peste mine, spumegând. Crăpase.

Infarct, au hotărât medicii. Bietul de el, l-au compătimit cei care nu-l cunoşteau la fel de bine ca noi. Se implicase prea mult în ceea ce făcea şi iată ce păţise. Ce pierdere iremediabilă pentru fabrica de eroi a armatei…

Ceea ce era interesant era faptul că nu păţisem nimic grav. Un cârcel, îmi explicase medicul. Cârcel la genunchi?! Du-te în mă-ta şi nu mai pune întrebări cretine…

Dar decesul subit al lui Hope nu mi-a adus liniştea mult visată, ci expedierea la vatră. Cineva, cine ştie? hotărâse că nu eram suficient de bun pentru a-mi vărsa sângele pentru patrie. Poate pentru că eram prea deştept, nu?

Ar fi trebuit să răsuflu uşurat, dar nu a fost aşa. Fără slujbă, fără bani de chirie, fără maşină. Fără nimic… Da, asta da problemă…

Da, am început să mă gândesc mai bine la problemele mele. La modul în care se rezolvaseră…

Mai întâi schija aia beţivă care-i tot trăgea cu matematica în sus şi matematica în jos, de parcă Teorema lui Thales ar fi centrul Universului. Dorise să mă lase repetent pentru că nu mă ducea capul sau pentru că aşa voia el. Poate că era câte un pic din fiecare, dar nu mai contează. Am trecut clasa, am băut bere nemţească şi am frecat şarpele.

Mai apoi Ted, care ameninţase să mă transforme în carne tocată şi-mi oferise un avans dureros din ceea ce putea face o grămadă prea mare de muşchi dotată cu un creier prea mic. Şi Vice Hope, sergentul care băgase în mormânt câţiva recruţi doar pentru a le demonstra celorlalţi că este cât se poate de serios…

Toţi trei reprezentaseră probleme pentru mine. Mari probleme, cel puţin aşa le considerasem eu. Sau măcar Hope. El fusese, într-adevăr, o mare problemă pentru mine. Una mortală. Crăpase înainte să mă omoare. Sunt sigur că, dacă ar fi început să mă lovească, nu s-ar fi oprit decât după ce m-ar fi omorât. Sau poate că ar mai fi continuat şi după aceea. Dar infarctul venise la fix. Exact la fix… Şi accidentul de motocicletă al matematicianului obsedat.

Coincidenţe?!… Nu prea cred în aşa ceva.

Să fi reuşit să găsesc calea prin care să-mi rezolv problemele? Să fi descoperit cum pot să-mi utilizez creierul? Grămada de rahat pe care o am între urechi, aşa cum spunea proful de

matematică? Sunt sigur că nu la o astfel de rezolvare a problemelor se gândise. Nu, nu avea în cap decât nenorocita de matematică, era obsedat de matematică aşa cum există oameni obsedaţi de maşini. Poate că nu fusesem destul de inteligent să observ mai mult… Poate că vorbise prea complicat pentru posibilitatea mea de înţelegere. Poate… Acum nu mai contează. Aş fi preferat să rămân repetent şi zece ani doar pentru a-i cere lămuriri suplimentare. Nu ştiu dacă ar fi putut să mi le dea, dar, de vreme ce a murit, nu mai există nicio speranţă să aflu ce anume încercase să spună cu chestia aia cum că creierul este capabil să ne rezolve toate problemele şi că are resurse nebănuite, de care noi nu suntem conştienţi. Ne-o spusese şi în ziua în care s-a dus să împungă borna. Ne-a ţinut prelegerea obişnuită despre puterea creierului şi despre cât de tâmpiţi suntem noi că nu ne duce capul să o exploatăm, mi-a mai trântit un calificativ nasol şi mi-a spus că nu există nici o şansă la un miliard să promovez. Apoi şi-a luat motocicleta şi a plecat…

Nu dorisem moartea niciunuia dintre ei. Nici chiar a sergentului Hope, deşi poate că, în cazul lui, aş fi fost îndreptăţit. El îmi dorea moartea. Şi totuşi, oamenii aceia au murit. Au murit, iar eu am scăpat de probleme. De problemele pe care mi le făceau ei. Nu-mi dorisem decât să scap de probleme. Să trec clasa, să nu fiu transformat în carne tocată şi să scap cu viaţă din armată.

Poate că amărâtul ăla de mânuitor de ecuaţii avea dreptate… Poate că am descoperit ceea ce nici el însuşi nu descoperise…

Şi, săptămâna trecută, ca niciodată, am jucat la loterie. Nu am mai jucat niciodată până acum. Tata spunea mereu că banii jucaţi la loterie sunt bani aruncaţi pe geam. Numai cei care au bani ar fi trebuit, în opinia babacului, să joace la loterie.

Da, am jucat, sperând ca astfel să obţin rezolvarea problemei financiare care mă apasă din fragedă pruncie. Familia mea nu a avut niciodată suficienţi bani pentru nimic. Nici pentru o casă ca lumea, nici pentru maşină, nici pentru o şcoală ca lumea, nici pentru un brad de Crăciun ca lumea. Mereu lucruri de mâna a şaptea, făcute să fie, nu lucruri bune…

Am jucat, concentrându-mă să ghicesc numerele sau dracu' ştiu eu ce…

Sincer, îmi pare rău că am făcut-o. Da, îmi pare rău că am jucat la loterie. Nu, nu am câştigat, nu am ghicit niciun număr.

Dar problema este alta. A câştigat unchiul Fisherman, fratele mamei. A pus mâna pe premiul cel mare.

Nu, nu vreau să moară unchiul Fisherman. După ce a aflat că a câştigat a făcut atac vascular de bucurie. E la Terapie Intensivă dar eu ştiu că nu se mai poate face nimic. M-a chemat şi mi-a spus că sunt unicul lui moştenitor, nepotul preferat.

Nu, nu-mi doresc ca problemele mele financiare să se rezolve astfel. Unchiul a fost întotdeauna bun cu mine. Singurul care-mi dăruia jucării când toată lumea îmi dăruia haine. De ziua mea, de Crăciun, de Ziua Recunoştinţei… Unchiule Fisherman, te iubesc…

Mi-aş dori să pot schimba ceva, dar nu ştiu cum. Ştiu că am puterea să o fac, dar nu ştiu cum. Cel care ar putea să-mi ofere măcar o vagă indicaţie a murit. Din cauză că am văzut în el o problemă…

Michael Swanwick
Vara triceratopilor
(„Triceratops Summer”, 2006)

Traducere de Ana-Veronica Mircea

Priviţi prin tremurul valurilor de căldură ridicate din asfalt de soarele verii, dinozaurii păreau, cu toţii, şovăielnici. Erau vreo treizeci, o turmă mică, alcătuită, după toate aparenţele, din *triceratopi.*

Traversau şoseaua – nu mă întrebaţi pe mine de ce – aşa că am încetinit, apoi am oprit camioneta şi am aşteptat.

Am aşteptat şi am privit.

Erau nişte creaturi interesante, surprinzător de graţioase, ţinând cont de trupurile lor masive. Traversau uitându-se cu atenţie unde puneau pasul, fără să privească nici în dreapta, nici în stânga. Eram deja cât se putea de sigur că îi identificasem corect – aveau cele trei coarne pe frunte. În copilărie, fusesem posesorul unor reproduceri din plastic.

— De ce ne-am oprit? a întrebat vecina mea de apartament, Gretta, care stătea în cabină, lângă mine, cu ochii închişi.

— Dinozauri pe şosea, am răspuns eu. Ea a deschis ochii.

— Nemernicii, a spus. Pe urmă, înainte de a o putea opri, s-a întins şi a claxonat. De trei ori. Zgomotos.

Triceratopii au încremenit locului, toţi ca unul, şi şi-au întors brusc capetele către camionetă.

Am râs, ţinându-mă, practic, cu mâinile de burtă.

— Fir-ar să fie, ce-i atât de nostim? a vrut ea să ştie.

Dar n-am fost în stare decât să arăt cu degetul şi am scuturat neajutorat din cap, cu lacrimile de râs prelingându-mi-se pe obraji.

Erau crestele de piele de deasupra cefei. Dincolo de limitele prostului-gust. Tot atât de strălucitoare ca un afiş de circ, cu spirale roşii şi crestături galbene şi romburi de un portocaliu-intens – prea multe forme şi culori ca să le poţi clasifica, şi complet diferite de la unul la altul. Arătau ca nişte jucării chinezeşti. Ca nişte fluturi cu anvergura aripilor de aproape doi metri! Ca Las Vegasul privit prin ochii unui drogat! Şi, pe urmă, sub acele ornamente strălucitoare de carnaval, cele mai stupide feţe imaginabile, clipind cu expresia uimită a unei vaci cu

creierii făcuţi praştie. Oh, erau caraghioşi, e adevărat, dar, dacă nu-ţi dădeai seama de asta la prima privire, n-o mai făceai niciodată.

Gretta îşi ieşise de-a binelea din sărite. S-a dat jos din cabină şi a trântit portiera. La auzul zgomotului, vreo doi *triceratopi* s-au scăpat pe ei de emoţie şi tot grupul a tresărit, speriat, făcând câte un pas sau doi. Pe urmă au început să se îngrămădească unii într-alţii aşteptând să vadă ce urma să se mai întâmple.

Gretta s-a urcat în grabă înapoi, în cabină.

— Ce-au de gând ticăloşii ăştia? a întrebat, enervată.

Părea să dea vina pe mine pentru comportamentul lor. Dar n-ar fi putut spune una ca asta, ţinând cont că se afla în camioneta mea şi că BMW-ul ei era încă în garaj, în South Burlington.

— Sunt curioşi, am zis. Nu trebuie decât să stai liniştită. Nu te mişca şi nu mai face niciun zgomot şi, după o vreme, or să-şi piardă interesul şi or să plece.

— De unde ştii? Ai mai văzut aşa ceva până acum?

— Nu, am recunoscut. Dar, în tinereţe, acum vreo treizeci, patruzeci de ani, am lucrat la o fermă de vaci de lapte şi comportamentul pare să fie similar.

De fapt, *triceratopii* se plictisiseră deja şi reîncepeau să se pună în mişcare când un Hyundai vechi şi uzat a frânat brusc alături de noi, pentru ca să coboare un tânăr costeliv, cu o tunsoare atât de urâtă cum nu mai văzusem de mult. Creaturile s-au hotărât să rămână locului şi să privească.

Tânărul s-a apropiat în fugă, fluturându-şi braţele. Am scos capul pe geam.

— Ce s-a întâmplat, fiule?

Era destul de întors pe dos.

— A avut loc un accident – adică un *incident.* La Institut.

Vorbea despre Institutul de Fizică Avangardistă, aflat în apropiere. Era finanţat de guvern şi afiliat Universităţii din Vermont, într-un mod pe care n-am reuşit niciodată să-l înţeleg pe deplin.

— Stabilizatorii barierelor au căzut şi câmpul mezonic s-a inversat şi s-a vectorizat. Coeficienţii de congruenţă au început să tindă către infinit şi… Şi-a recăpătat controlul. Nu trebuie să vedeţi *nimic* din toate astea.

— Atunci, chestiile alea sunt ale voastre? am întrebat.

Înseamnă că ar trebui să ştii. Sunt *triceratopi,* nu-i aşa?

— *Triceratopi horridus,* a spus el, zăpăcit.

M-am simţit iraţional de mulţumit de mine însumi.

— În ceea mai mare parte. S-ar putea să mai fie şi vreo două alte specii de *triceratopi* amestecaţi printre ei. În privinţa asta, seamănă cu raţele. Nu se sinchisesc în compania cui se află.

Gretta şi-a ridicat braţul şi s-a uitat cu subînţeles la ceasul de la încheietura mâinii. Era un ceas scump, ca, de altfel, tot ce îi aparţinea. Lucra la o companie din Essex Junction, specializată în efectuarea analizelor de sistem în folosul firmelor care intenţionau să-şi reducă personalul. Slujba ei consta în a afla cu precizie ce anume făcea fiecare angajat, pentru a-i spune apoi directorului executiv cine putea fi concediat fără probleme.

— Pierd bani, a bodogănit ea.

Nu i-am dat atenţie.

— Ascultaţi-mă, a zis puştiul. Trebuie să păstraţi tăcerea în privinţa asta. Nu ne putem permite să dăm nimic la iveală. Totul trebuie să rămână secret.

— Secret?

De partea cealaltă a turmei, trei maşini fuseseră nevoite să se oprească. Pasagerii lor stăteau în mijlocul drumului, cu gura căscată. În spatele nostru stătea un Ford Taurus, al cărui şofer şi-a lăsat geamul în jos ca să vadă mai bine.

— Aveţi de gând să păstraţi secretul unei turme de dinozauri? Trebuie să fie zeci de creaturi din astea.

— Sute, a ripostat el, deznădăjduit. Migrau. Turma s-a răzleţit după ce a trecut de bariere. Aici e numai o parte.

— Atunci nu văd cum o să păstraţi secretul. Adică, uită-te la ei. Sunt, practic, de mărimea unor tancuri. Oamenii n-au cum să nu-i vadă.

— Dumnezeule, Dumnezeule!

În partea cealaltă, cineva avea un aparat de fotografiat şi făcea poze. Nu i-am atras atenţia tânărului.

În timpul ce discutam, Gretta devenea tot mai nerăbdătoare.

— Nu-mi mai pot permite să pierd timpul, a zis, coborând din camionetă. Am treabă.

— Păi, Gretta, şi eu am.

Ea a pufnit, în bătaie de joc.

— Să demontezi toalete şi să izolezi pereţi. Eu am pierdut deja cât câştigi tu într-o săptămână.

A întins mâna către tânăr.

— Dă-mi cheile maşinii tale.

Uluit, puştiul s-a supus. Gretta a coborât de lângă mine, s-a urcat în Hyundai şi l-a întors.

— O să trimit pe cineva să ţi-o aducă înapoi, la Institut, ceva mai târziu, în cursul zilei de astăzi.

Pe urmă a demarat în căutarea unui drum care să ocolească turma.

Ar fi trebuit să aştepte, pentru că animalele s-au hotărât să plece după un minut şi, cât ai clipi, dispăruseră. Totuşi, aveau să fie destul de uşor de găsit. În urma lor, totul era călcat în picioare.

Puştiul s-a scuturat, parcă ieşind din transă.

— Hei, a zis el. Mi-a luat *maşina.*

— Urcă-te în cabină, l-am invitat eu. E un bar în susul drumului. Cred că ar trebui să bei ceva.

Mi-a spus că se numea Everett McCoughlan şi şi-a încleştat degetele în jurul paharului, de parcă ar fi căzut de pe faţa pământului dacă i-ar fi dat drumul. A fost nevoie de două whisky-uri ca să scot de la el întreaga istorie. Pe urmă am rămas tăcut multă vreme. Nu mă deranjează să recunosc că ceea ce îmi povestise mă făcea să mă simt puţin cam ciudat.

— Cât timp? am întrebat, în cele din urmă.

— Zece săptămâni, sau poate trei luni, maximum. Nu mai mult.

Am sorbit îndelung din paharul meu cu apă minerală. (N-am fost niciodată cine ştie ce băutor. În plus, era destul de devreme.) Pe urmă i-am spus lui Everett că aveam să mă întorc imediat.

M-am dus la camionetă şi mi-am scos celularul din torpedou. Am sunat mai întâi acasă. Delia plecase deja la magazinul cu articole pentru nunţi şi acolo nu le place când primeşte telefoane personale în timpul serviciului, aşa că i-am lăsat un mesaj, spunându-i că o iubeam. Pe urmă am format numărul de la librăria Muntele Verde. Încă nu deschiseseră, dar Randy vine devreme şi a răspuns când mi-a auzit vocea pe robot. L-am întrebat dacă avea ceva despre *triceratopi.* M-a rugat să aştept o clipă şi pe urmă a zis că da, avea un exemplar din *Dinozaurii cu coarne* de Peter Dodson. I-am spus că intenţionam să-l cumpăr cu următoarea ocazie când ajungeam în oraş.

Pe urmă m-am întors în bar. Everett tocmai îşi comandase un al treilea whisky, dar i l-am smuls din mână.

— Ai băut destul, am zis. Du-te acasă şi trage un pui de somn. Sau poate e bine să-ţi faci de lucru prin grădină.

— N-am maşină, mi-a atras el atenţia.

— Unde stai? Te duc eu.

— Oricum, ar trebui să fiu la lucru. Nu m-am învoit. Şi sunt încă în perioada de probă.

— Ce importanţă mai are asta acum? l-am întrebat.

Everett locuia într-un apartament în Winooski, la Woolen Mill, aşa că îmi închipui că Institutul îi plătea un salariu frumos. Fie că ăsta era adevărul, fie că nu prea-l ducea capul când era vorba să-şi cheltuiască banii. După ce l-am lăsat acolo, am sunat doi antreprenori şi m-am înţeles cu ei să preia activităţile pe care le contractasem deja. Pe urmă am telefonat la *Free Press,* ca să renunţ la reclama pe care mi-o publicau periodic, şi mi-am anunţat toţi clienţii că aveam probleme legate de programare şi că eram nevoit să subcontractez lucrările pe care mi le încredinţaseră. Numai bătrâna doamnă Bremmer mi-a dat ceva de furcă în privinţa asta, dar până şi ea a fost de acord când i-am spus că, indiferent ce s-ar fi întâmplat, nu aveam cum să mă ocup de baia ei cu jacuzzi înainte de sfârşitul lunii iulie.

În cele din urmă, m-am dus la bancă şi am reuşit să-mi ipotechez pentru a doua oară casa.

Am avut nevoie de ceva timp ca să-l conving pe Art Letourneau că vorbeam serios. Făceam afaceri cu el de multă vreme şi ştia ce părere aveam despre împrumuturi. Pe lângă asta, am fost destul de evaziv în ceea ce privea destinaţia banilor. Suspecta, pe jumătate, că treceam printr-o criză târzie a vârstei mijlocii. Dar actul era pe numele meu şi valoarea proprietăţilor imobiliare era în creştere pe plan local, aşa că, în cele din urmă, tranzacţia s-a încheiat.

În drum spre casă, m-am oprit la un magazin de bijuterii şi la o florărie.

Delia a făcut ochii mari când a zărit florile, dar şi i-a îngustat când a observat dimensiunile pietrei inelului. Expresia feţei nu era cea la care mă aşteptasem.

— Ai încurcat-o dacă nu e o veste bună, a spus.

Aşa că m-am aşezat la masa din bucătărie şi i-am istorisit totul.

După ce am terminat, a păstrat multă vreme tăcerea, întocmai cum făcusem eu însumi. Pe urmă a întrebat:

— Cât timp avem la dispoziţie?

— Trei luni, dacă suntem norocoşi. În orice caz, zece săptămâni, după cum zicea Everett.

— Îl crezi?

— Părea foarte sigur de el.

Dacă există un singur lucru la care mă pricep, atunci e vorba de aprecierea caracterului unui om, iar Delia ştia asta. Când s-a mutat Gretta în hambarul recondiţionat de alături, am spus de la bun început că urma să fie o vecină dificilă. Şi asta s-a întâmplat înainte de a sufoca iarba de pe proprietatea ei sub trei straturi de protecţie, diferit colorate, de frunze uscate şi de paie, şi de a se plânge apoi de faptul că îmi ţineam camioneta parcată pe alee, în văzul tuturor.

Delia a căzut serios pe gânduri câteva minute, încruntându-se ca de fiecare dată când se concentrează, apoi a zâmbit. Era un zâmbet firav, dar totuşi un zâmbet.

— Ei, mi-am dorit întotdeauna să ne putem permite un concediu clasa-ntâi.

M-am bucurat să aud asta, pentru că aşa îmi închipuisem că aveau să meargă lucrurile. Şi am fost şi mai fericit când şi-a azvârlit braţele în lături şi a strigat, încântată:

— O să merg la Disneyworld!

— La naiba, am spus. Avem destui bani ca să le luăm pe toate la rând: Disneyworld, Disneyland *şi* Eurodisney. Cred că e unul şi în Japonia.

Aici am râs amândoi şi, pe urmă, ea m-a tras de pe scaun şi ne-am pomenit dansând prin întreaga bucătărie şi dându-i roată, ceva cam speriaţi, încă, în sinea noastră, dar simţindu-ne, mai presus de toate, tot atât de nechibzuiţi şi de fericiţi ca nişte copii.

Aveam de gând să dormim până târziu în dimineaţa următoare, însă vechile obiceiuri nu dispar cu una, cu două şi, oricum, Delia simţea că era datoare să le dea patronilor magazinului cu articole pentru nunţi un preaviz de o săptămână. Aşa că, după plecarea ei, am ieşit afară ca să văd dacă puteam descoperi încotro o luaseră *triceratopii.*

Asta ca să-l găsesc pe Everett pe marginea şoselei, făcând autostopul.

Am oprit.

— Nu puteai să rogi pe cineva de la Institut să-ţi aducă maşina acasă? am întrebat, după ce am pornit din nou la drum.

— N-a mai ajuns acolo, a spus el, posomorât. Femeia care a fost ieri cu dumneata a băgat-o într-un şanţ. A lăsat ambreiajul fără carcasă şi a strâmbat caroseria. A spus că n-ar fi avut accidentul ăsta dacă dinozaurii mei n-ar fi întors-o pe dos. Pe urmă mi-a închis telefonul. Abia m-am angajat. N-am destui bani ca să-mi cumpăr o maşină nouă.

— Închiriază una, am spus. Foloseşte-ţi cartea de credit şi plăteşti suma minimă în următoarele două sau trei luni.

— Nu m-am gândit la asta. Ne-am continuat o vreme drumul în tăcere, apoi l-am întrebat:

— Cum a reuşit să dea de tine? Gretta plecase înainte ca el să-şi spună numele.

— A sunat la Institut şi a întrebat de tipul cu păr urât. I-au dat numărul meu de telefon de acasă.

În parcarea Institutului de Fizică Avangardistă se intra pe baza unui card, aşa că l-am lăsat pe Everett pe marginea trotuarului.

— Îţi mulţumesc fiindcă n-ai spus nimănui, a zis el, în timp ce cobora. Despre… ştii dumneata.

— Mi s-a părut mai înţelept să n-o fac. A dat să se îndepărteze, apoi s-a oprit pe neaşteptate.

— *Părul meu arată într-adevăr chiar atât de rău?* m-a întrebat.

— Nu e vorba de ceva care să nu poată fi rezolvat de un frizer, am răspuns.

Mersesem până la Institut pe autostradă. La întoarcere, am luat-o pe drumuri lăturalnice, printre ferme. Când am ajuns în locul în care văzusem *triceratopii,* am crezut, pentru o clipă, că avusese loc un accident, atât de multe vehicule erau pe marginea drumului. Dar s-a dovedit că erau mai ales gură-cască şi echipaje de televiziune. Aşadar, după toate aparenţele, turma nu ajunsese prea departe. Camerele de luat vederi se înşirau în susul şi în josul drumului şi în faţa lor stăteau o mulţime de femei frumoase, cu microfoane fără fir.

Am oprit ca să arunc o privire. Un *triceratop* venise chiar aproape de gard şi cotrobăia prin nişte bălării înalte. Nu părea să se teamă de oameni, probabil din cauză că, pe vremea lui, nu existau mamifere cu mult mai mari decât bursucii. M-am apropiat şi l-am bătut pe spate, care era musculos, rugos şi cald.

Căldura mi-a mers la inimă. Făcea ca experienţa să pară reală.

O reporteră a venit spre mine, urmată îndeaproape de cameramanul ei.

— E limpede că păreţi fericit, a spus.

— Păi, mi-am dorit întotdeauna să-ntâlnesc un dinozaur în carne şi oase.

M-am întors către ea, dar am rămas cu o mână pe creasta pieloasă a creaturii.

— Merită să-i vezi, ascultaţi-mă pe mine. Proşti ca noaptea, dar au o grămadă de alte părţi amuzante la care să te uiţi.

Mi-a pus câteva întrebări, iar eu i-am răspuns cât de bine am putut. Pe urmă, după ce a încheiat filmarea, a scos un carneţel, mi-a notat numele şi m-a întrebat cu ce mă ocupam. I-am spus că eram antreprenor, dar lucrasem la o fermă de vaci cu lapte. Asta a părut să fie pe placul ei.

Am mai căscat gura o vreme, apoi m-am urcat în maşină şi m-am dus la Burlington să-mi iau cartea. Librăria nu se deschisese încă, dar Randy m-a lăsat să intru când am bătut.

— Ticălosule, mi-a spus, după ce a încuiat uşa în urma mea. Ai idee cu câţi bani puteam să vând cartea asta? A venit un străin – cuvânt prin care am înţeles că se referea la cineva din statul New York sau chiar din New Hampshire – care mi-a oferit două sute de dolari pentru ea. Şi aş fi obţinut mai mult dacă aş fi avut pentru ce mă tocmi!

— Îţi rămân îndatorat, am spus şi i-am plătit cu bancnote. El a făcut un rest de respingere, dar a păstrat restul. Încă nu te-ai dus să-i vezi?

— Ţi-ai pierdut minţile? Mii de oameni vin în statul nostru ca să se uite la chestiile astea. Acolo o să fie un adevărat balamuc.

— Mi s-a părut că era ceva mai multă lume pe drum. Dar n-a fost chiar aşa de rău.

— E încă devreme. Aşteaptă şi-o să vezi.

Randy a avut dreptate. Până seara, străzile s-au aglomerat atât de tare, încât Delia a ajuns acasă cu o oră mai târziu. Când a intrat, clătinându-se pe picioare, aveam o cratiţă în cuptor şi cartea era deschisă pe masa din bucătărie.

— Masculii au coarne mai lungi şi mai ridicate, în timp ce ale femelelor sunt mai scurte şi îndreptate mai degrabă înainte, i-am spus. Masculii sunt, totodată, mai mari decât femelele, dar ele sunt mai numeroase, sunt două la unul.

M-am lăsat pe spătarul scaunului cu un zâmbet.
— Două la unul. Încearcă să-ţi imaginezi. Delia m-a înghiontit.
— Dă-mi să văd şi eu creatura aia.
I-am întins cartea. Într-un fel, mi-am adus aminte de vremurile când eram proaspăt căsătoriţi şi obişnuiam să ieşim din casă şi să ne uităm la păsări, înainte de a avea atâtea pe cap. Pe urmă a sunat Martha, prietena Deliei, şi ne-a spus să schimbăm repede postul, să dăm pe Channel 3. Am făcut-o şi acolo am dat peste mine, spunând „proşti ca noaptea”.
— Vasăzică, acum ai o fermă de vaci? a întrebat Delia, după încheierea secvenţei.
— Nu i-am spus asta. Ea a încurcat lucrurile.
Apoi am răsfirat pliantele: Paris, Dubai, Roma, Australia, Rio de Janeiro, Marrakesh. Chiar şi Disneyworld. Le-am luat în mână pe toate cele care păreau interesante.
— Alege, putem pleca chiar mâine.
Delia a părut stânjenită.
— Ce e? am întrebat.
— Ştii că iunie e perioada cea mai aglomerată. Toate miresele alea tinere. Francesca m-a implorat să rămân până la sfârşitul lunii.
— Dar…
— Nu mai e chiar atât de mult până atunci, a zis ea.
Pentru vreo câteva zile a fost ca şi cum Woodstock, Super Bowl[7] şi World Series[8] s-ar fi desfăşurat în acelaşi timp – autostrăzile erau supraaglomerate şi îţi riscai viaţa dacă voiai să ajungi cu adevărat undeva. Pe urmă guvernatorul a chemat Garda Naţională, care a înconjurat districtul Chittenden, aşa că trebuia să-ţi arăţi legitimaţia ca să intri sau să ieşi. Între timp, *triceratopii* s-au împărţit în grupuri mici. Pe lângă asta, câţiva dintre ei, o duzină sau două, au fost capturaţi şi transportaţi în afara statului, pe la grădinile zoologice, unde era mai simplu să fie văzuţi. Şi lucrurile au reintrat aproape în normal.
În sâmbăta următoare, când a apărut Everett, într-o maşină veche, o rablă stâlcită, eu îmi vopseam bordura casei.
— Îmi place noua ta tunsoare, i-am spus. Arată bine. Ai venit să vezi trikii?
— Trikii?
— Aşa li se spune dinozaurilor tăi. *Triceratopi* e prea lung ca să intre în uz. Avem o colonie de opt sau nouă, care cutreieră

prin cartier.

În spatele casei era o pădure şi dincolo de ea, o mică mlaştină. Le plăcea să pască de-a lungul lizierei şi să se tăvălească în noroi.

— Nu, of… Am venit să aflu numele femeii cu care erai. Cea care mi-a luat maşina.

— Vorbeşti despre Gretta Houck?

— Cred că da. M-am gândit mai bine şi cred că, de fapt, ea ar trebui să plătească reparaţiile. Adică, ce e corect e corect.

— Am văzut că nu ţi-a plăcut ideea leasing-ului.

— Mi s-a părut că nu e cinstit. Maşina asta e ieftină. Dar nu e prea bună. Una dintre portiere nu stă închisă decât dacă e înţepenită cu un umeraş de haine.

Delia a ieşit din casă aducând coşul de picnic şi le-am făcut cunoştinţă.

— Ev o caută pe Gretta, am spus.

— Păi, nici că puteai să-ţi alegi un moment mai bun, a zis Delia. Tocmai voiam să mergem să vedem trikii, împreună cu ea. Poţi să ni te alături.

— Oh, nu pot…

— Nu sta pe gânduri. Avem o grămadă de mâncare. Apoi, către mine: Mă duc s-o aduc pe Gretta până termini aici.

Aşa se face că ne-am pomenit, cu toţii, umblând pe cărarea îngustă ce străbătea pădurea şi apoi pe pajiştea de deasupra râpei care cobora spre ferma familiei Tyler. Trikii dormeau acolo, pe câmp. Stricaseră destul de rău recolta. Dar statul compensa pagubele, aşa că alde Tyler nu păreau să se sinchisească. Asta mă făcea să mă întreb dacă guvernatorul aflase ceea ce ştiam noi. Dacă vorbise cu tipii de la Institut.

Am întins pătura, iar Delia a scos sendvişuri cu carne, ouă cu maioneză, limonadă, toate gustările care se servesc de obicei. Adusesem două binocluri, pe care le-am înmânat oaspeţilor noştri. Până atunci, Gretta fusese destul de posacă, ceea ce m-a făcut să mă întreb ce metode folosise Delia ca s-o silească să vină cu noi. Dar în clipa aceea a exclamat:

— Oh, uitaţi-vă! Au pui!

Erau trei făpturi mici, lungi numai de vreo doi metri. Două dintre ele se băteau, în joacă, lovindu-se cu capul şi căzând iarăşi şi iarăşi una peste cealaltă. Cea de-a treia se mulţumea să stea la soare, clipind. Toate erau tot atât de drăgălaşe ca nişte

drăcuşori, cu cioturile minuscule care le ţineau loc de coarne şi cu ochii lor imenşi.

Ceilalţi triki hoinăreau prin preajmă, smulgând şi mâncând tufişuri şi ce se mai nimerea. Cu excepţia unuia, care stătea lângă pui, enorm, morocănos şi protector.

— Aia e mama? a întrebat Gretta.

— E un mascul, a spus Everett. Poţi să-ţi dai seama după coarne.

S-a lansat într-o explicaţie pe care n-am ascultat-o, pentru că citisem cartea.

— Presupun că vrei numărul de telefon al companiei mele de asigurări, a bombănit Gretta, pe drumul de întoarcere.

— Cred că da, a zis Everett.

Au dispărut în interiorul casei pentru vreo douăzeci de minute, apoi Everett s-a urcat în rabla lui şi a plecat.

— Credeam că scopul acestui picnic era ca noi doi să ne hotărâm, în sfârşit, unde mergem în concediu, i-am spus Deliei, după aceea.

Nici măcar nu luase cu ea ghidurile de călătorie pe care i le cumpărasem.

— Cred că cei doi se plac.

— Asta a fost toată tărăşenia? Ştii, ai mai făcut tu nişte prostii la vremea ta…

— Care-s alea? a ripostat Delia, indignată. Când am făcut eu ceva care să nu fi dovedit că sunt înţelepciunea întruchipată?

— Păi… te-ai măritat cu mine.

— A, asta. M-a îmbrăţişat. Asta n-a fost decât excepţia care confirmă regula.

Şi aşa, cu una, cu alta, vara trecea. Delia se străduia să momească *triceratopii* tot mai aproape de casă, cu varză, cu mănunchiuri de ţelină şi alte verdeţuri. Varza era preferata lor. Apăreau în faptul serii, cu mersul lor stângaci, sperând să găsească varză, dar fiind gata să accepte aproape orice altceva.

Ne-au stricat iarba din curte, dar ce importanţă mai avea asta? Delia a fost cam supărată când au intrat în grădina ei, dar mi-am petrecut o zi împrejmuindu-i-o cu un gard zdravăn, iar ea s-a apucat de replantat. A amestecat baliga trikilor cu apă, preparând un îngrăşământ lichid care a avut un efect revigorant asupra plantelor. Trandafirii au înflorit aşa cum n-o mai făcuseră niciodată şi, în luna august, vrejurile de roşii s-au înălţat în mod

spectaculos.

I-am pomenit despre asta lui Dave Jenkins, de la magazinul casa-şi-grădina, şi el a părut să cadă pe gânduri.

— Cred că există o piaţă pentru aşa ceva, a zis. O să cumpăr bălegar de-al lor, oricât de mult poţi să cari până aici.

— Îmi pare rău, i-am răspuns, sunt în concediu.

Totuşi, n-am reuşit s-o fac pe Delia să aleagă o destinaţie. Dar nici n-am încetat să mă străduiesc; într-o seară, îi povesteam despre hotelul Atlantis din insula Paradisului, când ea a spus, pe neaşteptate:

— Ei, vino să vezi asta.

Mi-am întrerupt lectura despre înotul alături de delfini şi despre ruinele contrafăcute ale oraşului scufundat şi am venit lângă ea, în pragul uşii. Maşina lui Everett – cea nouă, plătită din asigurarea Grettei – era parcată în faţa casei ei. Înăuntru nu era aprinsă decât o lumină, cea din bucătărie. Dar şi aia s-a stins.

Mi-am închipuit că cei doi îşi rezolvau neînţelegerile.

Totuşi, o oră mai târziu, am auzit nişte uşi trântindu-se şi scârţâitul roţilor maşinii lui Everett, care demara în trombă. Pe urmă cineva a bătut în rama plasei de ţânţari de la uşa noastră. Era Gretta. Delia a poftit-o înăuntru şi ea a izbucnit în plâns, ceea ce m-a uluit. N-aş fi crezut că Everett era un astfel de tip.

Am făcut o cafea în timp ce Delia a condus-o către unul dintre scaunele din bucătărie, i-a dat nişte şerveţele şi a liniştit-o suficient ca să ne poată povesti de ce îl dăduse pe Everett afară din casă. Se părea că nu era vorba de nimic din ceea ce făcuse, ci de un lucru pe care îl spusese.

— Ştii ce mi-a povestit? a suspinat ea.

— Cred că da, a răspuns Delia.

— Despre buclele…

— …temporale. Da, draga mea. Gretta părea şocată.

— Şi voi? De ce nu mi-aţi spus? De ce n-aţi spus nimănui?

— M-am gândit la asta, am zis eu. Numai că, pe urmă, m-am întrebat cum ar reacţiona oamenii dacă ar şti că faptele lor nu mai au nicio importanţă. Cei mai mulţi s-ar purta suficient de decent. Dar aş zice că ar fi câţiva care ar face lucruri foarte rele. Nu vreau să fiu responsabil pentru aşa ceva.

Ea a păstrat o vreme tăcerea.

— Mai explicaţi-mi o dată cum e cu buclele temporale, a spus, în cele din urmă. Ev a încercat, dar am fost prea întoarsă pe dos

ca să-l ascult.

— Ei, nici eu nu sunt foarte sigur c-am înţeles. Dar, după cum zicea el, au de gând să rezolve problema întorcându-se în timp, în momentul dinaintea rupturii, şi împiedicând-o, în primul rând, să se producă. Când se întâmplă asta, tot ceea ce s-a petrecut între clipa aceea şi cea în care se întorc ca să aplice plasturele se desparte de linia principală a timpului. E, pur şi simplu, ca un soi de separare şi totul se topeşte în neant – nu s-a întâmplat niciodată, n-o să se întâmple niciodată.

— Şi ce se alege de noi?

— Ne întoarcem exact acolo unde eram când a avut loc accidentul. Tot timpul ăsta n-are nicio influenţă asupra noastră.

— Dar ne pierdem amintirile.

— Cum ai putea să ţii minte ceva care nu s-a întâmplat niciodată?

— Aşadar, eu şi Ev…

— Nu, draga mea, a zis Delia, cu blândeţe.

— Cât timp mai avem?

— Cu puţin noroc, ne rămâne tot restul verii, a răspuns Delia. Întrebarea e cum vrem să ni-l petrecem.

— Ce importanţă are? a spus Gretta, cu amărăciune. Dacă ştim că totul o să se sfârşească?

— Până la urmă, orice ajunge la un sfârşit. Dar, dacă te gândeşti bine, ceea ce facem între timp contează, nu-i aşa?

Conversaţia a mai continuat o vreme. Dar asta a fost esenţa ei. În cele din urmă, Gretta şi-a scos telefonul mobil şi l-a sunat pe Everett. Am observat că avea numărul lui în memoria aparatului.

— Mişcă-ţi fundul încoace, a spus, cu cea mai seacă voce a ei, şi a închis brusc, fără să aştepte răspunsul.

N-a mai scos niciun cuvânt înainte ca maşina lui Everett să se oprească în faţa casei ei. Atunci a ieşit şi l-a privit în ochi. El şi-a pus mâinile în şolduri. Ea s-a agăţat de el şi l-a sărutat. Pe urmă l-a luat de mână şi l-a condus înapoi, în casă.

Nu s-au mai obosit să aprindă luminile.

Am mai rămas câteva clipe cu ochii la casa cufundată în tăcere. Pe urmă mi-am dat seama că Delia nu mai era lângă mine, aşa că am plecat s-o caut.

Stătea afară, pe veranda din spate.

— Uite, a şoptit.

Era Lună plină şi, în lumina ei, am zărit *triceratopii* care se instalau să doarmă în curtea noastră din spate. În cele din urmă, Delia reuşise să-i momească. Sub razele Lunii, pielea lor era argintie; puteai să le desluşeşti modelele de pe creste. Trikii adulţi formaseră un fel de cerc în jurul celor mici. Şi-au închis ochii rând pe rând şi au adormit.

Nu ştiu dacă mă credeţi sau nu, dar masculul cel mare sforăia.

Am simţit, dintr-odată, că nu ne mai rămăsese prea mult timp. Aveam să ne trezim într-o bună dimineaţă, cât de curând, şi avea să fie sfârşitul primăverii şi totul avea să fie exact aşa cum fusese înainte de venirea dinozaurilor.

— N-am mai reuşit să ajungem nici la Paris, nici la Londra, nici la Roma, nici la Marrakesh, am spus, cu tristeţe. Şi nici măcar la Disneyworld.

Delia mi-a înconjurat talia cu braţul fără să-şi ia ochii de la trikii adormiţi.

— De ce eşti atât de obsedat de plimbarea asta prin alte locuri? m-a întrebat. Ne-am simţit foarte bine aici, nu-i aşa?

— Nu voiam decât să te fac fericită.

— Oh, idiotule. Ai făcut-o cu zeci de ani în urmă.

Aşa că am stat acolo, în vara târzie a vieţilor noastre. Acolo, pe tărâmul nimănui, viaţa noastră obişnuită ne trimisese într-un concediu, care era acum pe sfârşite. Un pesimist ar fi spus că nu făceam altceva decât să aşteptăm ca totul să cadă în uitare. Dar Delia nu vedea lucrurile în felul ăsta. Viaţa e stranie. Uneori e grea, iar alteori e destul de dureroasă ca să-ţi frângă inima. Însă alteori e caraghioasă şi superbă. Te umple de uimire şi de încântare, ca un *triceratop* dormind sub razele de Lună.

Mary Rickert
Pâine şi bombe
(„Bread and Bombs”, 2003)

Traducere de Silviu Genescu

Ciudaţii copii ai familiei Manmensvitzender nu mergeau la şcoală, aşa că ne-am dat seama că se mutaseră în casa veche de pe deal pentru că Bobby îi văzuse intrând acolo cu bizara lor adunătură de scaune-balansoar şi capre. Nu ne-am fi putut imagina cum era posibil să trăiască cineva acolo, cu toate geamurile sparte şi curtea devenită o încâlceală ţepoasă de mărăcini. O vreme, ne-am aşteptat să-i vedem pe copii, două fiice despre care Bobby spunea că au părul fumuriu şi ochii precum măslinele negre, apărând la şcoală. Însă nu s-au arătat niciodată.

Eram în clasa a patra, la vârsta care pare ca o trezire din somnul cel lung în lumea impusă de adulţi, cu străzi pe care nu ne era permis să le traversăm, lucruri pe care nu le puteam spune, iar acum le traversam şi le spuneam. Misterioşii copii Manmensvitzender erau doar o continuare a seriei de revelaţii din acel an, între care se remarca mult mai interesanta (şi uneori tulburătoarea) evoluţie a corpurilor noastre. Părinţii noştri, fără excepţie, ne crescuseră într-un mediu în care subiectul acesta fusese atât de bine explorat, încât Lisa Bitten ştia să spună vagin încă dinainte de a-şi cunoaşte adresa. Ralph Linster îl moşise pe frăţiorul său, Petey, când mama lui a intrat în travaliu într-o noapte. Începuse brusc să ningă, iar tatăl lui nu ajunsese acasă. Dar adevărata semnificaţie a acestor cunoştinţe nu am înţeles-o decât în acel an. Ne trezeam înaintea minunăţiilor lumii şi trupului; strania conştientizare a faptului că o prietenă era drăguţă, sau că mirosea neplăcut, sau se scobea în nas, ori că era grasă şi purta chiloţi murdari, sau altul nu clipea din ochi atunci când se uita la tine mai de aproape şi tu simţeai cum te înroşeşti.

Când înflorea mărul pădureţ, în erupţii de roz, în jurul cărora bâzâiau albinele, iar profesoara noastră, doamna Graymore, privea afară pe fereastră şi ofta, noi ne transmiteam bileţele printre rânduri şi făceam planuri îndrăzneţe pentru picnicul şcolii. Plănuiam cum s-o prindem în ambuscada cu baloane cu

apă şi cum vom arunca cu tarte în director. Desigur, nu s-a întâmplat nimic. Doar Trina Needles a fost dezamăgită, pentru că într-adevăr credea că se vor petrece aievea, dar ea încă purta fundiţe prin păr şi îşi sugea, în secret, degetul mare. Nu era departe de-un bebeluş.

Lăsaţi în vacanţa mare, alergam spre casă sau goneam cu bicicletele, ţipând de bucurie pentru că scăpaserăm. Apoi începeam să facem tot ce ne trecea prin minte, toate acele lucruri pe care ni le imaginaserăm în vreme ce doamna Graymore ofta cu ochii spre mărul pădureţ, care-şi pierduse, deja, strălucirea şi arăta din nou ca oricare alt copac. Ne jucam cu mingea, mergeam cu bicicletele, ne dădeam cu skateboardurile pe şosea, culegeam flori, ne băteam, ne împăcăm, şi încă ne mai rămâneau ore întregi până la masa de seară. Ne uitam la televizor şi nici vorbă să ne plictisim, însă după o vreme ne lăsam să atârnăm cu capul în jos şi ne uitam aşa la el, sau schimbam canalele, înainte şi înapoi, sau găseam motive să ne certăm cu oricine din casă. Cum eu eram singur, nu mă puteam delecta cu aşa ceva. Asta se întâmpla pe când am început să auzim zgomote ciudate, de capre şi clopoţei. Din camerele cu televizorul, de un cenuşiu ca de molie, am tras draperiile şi ne-am uitat pe geam, în lumina gălbuie a zilei.

Cele două fete Manmensvitzender, în hainele lor strălucitoare, în culori ca de circ, cu eşarfe diafane, una purpurie, cealaltă roşie, strălucind de paiete, veneau agale pe stradă într-o cotigă de lemn, trasă de două capre, cu clopoţei în jurul gâtului. Aşa au început necazurile. Relatările de presă nu pomenesc niciodată de toate astea; de flacăra inflorescenţei merilor pădureţi, de inocenţa noastră, de sunetul clopoţeilor. În loc de asta, ele se concentrează asupra nefericitelor rezultate. Spun că eram sălbăticiţi. Că nu eram îngrijiţi. Ciudaţi. Mai spun că eram periculoşi. De parcă viaţa ar fi un fel de chihlimbar, iar noi ne formaserăm şi eram suspendaţi în acea stare, fără să fi evoluat în neverosimila oroare, din care am ieşit apoi aşa cum suntem acum, un profesor, o dansatoare, un sudor, un avocat, mai mulţi soldaţi, doi medici şi eu, o scriitoare.

Toată lumea afirmase că în vremurile imediat următoare tragediei au fost ruinate vieţi, spulberate speranţe, însă numai Trina Needles s-a lăsat amăgită şi, în cele din urmă, s-a sinucis. Noi, ceilalţi, am suferit diferite forme de interdicţie şi apoi ne-am

văzut de vieţile noastre. Da, este adevărat, cu un trecut întunecat în urmă, dar, aţi putea fi surprinşi să aflaţi, se poate trăi şi aşa.

Mâna care ţine stiloul (sau creta, stetoscopul, pistolul sau atinge pielea iubitei) este atât de diferită de cea care aprinde chibritul şi atât de incapabilă de un asemenea act, încât nici măcar nu este o chestiune de iertare ori vindecare. Este ciudat să te uiţi înapoi şi să crezi că eu sau ceilalţi am fost amestecaţi în toate astea. Eşti cel de atunci? Ai unsprezece ani şi priveşti firele de praf răsucindu-se leneşe într-o rază de soare care înceţoşează imaginea de la televizor. Se aud clinchetul clopoţeilor, behăitul caprelor şi un râs atât de pur, încât alergăm toţi să le vedem pe fetele cu eşarfele lor viu colorate. Stau în cotiga trasă de capre, care se opreşte într-o răpăială de copite şi păcănit de roţi de lemn când o înconjurăm să cercetăm ochii întunecaţi şi chipurile drăguţe. Fata mai mică, dacă statura poate fi un indiciu, zâmbea, iar cealaltă, mai mică decât noi, dar de cel puţin opt sau nouă ani, avea lacrimi uriaşe care-i curgeau pe obrajii ciocolatii.

Stăm aşa un timp, holbându-ne, iar Bobby zice:

— Ce-i cu ea?

Fata mai mică se uită spre sora ei, care pare că încearcă să zâmbească, în pofida lacrimilor.

— Plânge aşa tot timpul.

Băiatul dă din cap şi-i aruncă o căutătură fetei ocupate cu plânsul, dar care reuşeşte să întrebe:

— Dar voi, copii, de unde sunteţi?

El se uită de jur împrejur la tot grupul, cu acea expresie de „cred că glumeşti”, dar oricine poate vedea că-i place de fata care plânge, cu ochii şi genele licărind de lacrimi aprinse de lumina soarelui.

— E vacanţa de vară.

Trina, care-şi supsese în secret degetul mare, întreabă:

— Pot să fac şi eu o tură?

Fetele-i răspund că da. Îşi face loc prin grupul mic de gură-cască şi urcă în cotigă. Cea mică îi zâmbeşte. Cealaltă pare că încearcă şi ea, însă plânge şi mai tare. Trina arată de parcă ar începe şi ea să bocească, până când cealaltă îi spune:

— Nu-ţi face probleme. Aşa-i ea.

Plângăreaţa scutură frâul, iar clopoţeii zornăie şi caprele şi

cotiga se pun în mişcare, luând-o clămpănind în jos pe deal. Auzim ţipătul ascuţit al Trinei, însă ştim că n-are nimic. Când se întorc, urcăm pe rând, până când părinţii ne cheamă acasă cu fluierături şi strigăte, iar uşile de sită se trântesc. Plecăm la cină, iar fetele se duc singure în drumul lor, una încă plângând, iar cealaltă cântând, în acompaniamentul clopoţeilor.

— Văd că v-aţi jucat cu refugiaţii, zice mama. Aveţi grijă cu fetele alea. Nu vreau să te duci la ele acasă.

— Nu m-am dus la ele acasă. Ne-am jucat doar cu caprele şi cotiga.

— Atunci e bine, dar ţine-te departe de locul acela. Cum sunt ele?

— Una râde de nu mai poate, iar cealaltă plânge tot timpul.

— Să nu mănânci nimic din ce-ţi oferă.

— De ce nu?

— Nu mânca.

— Nu poţi să-mi explici de ce?

— Nu trebuie să-ţi dau ţie explicaţii, fetiţo, sunt maică-ta.

Nu le-am mai văzut pe fete a doua zi, nici după aia. În cea de-a treia zi, Bobby, care începuse să care un pieptăn în buzunarul de la spate pentru că îşi făcea cărare într-o parte, zise:

— Ei, la naiba, haideţi să mergem până acolo.

O luă pe deal în sus, însă niciunul dintre noi nu-l urmă.

Când s-a întors în acea seară, am alergat să aflăm veşti după vizita sa, încolţindu-l cu întrebările, ca nişte reporteri.

— Ai mâncat ceva? m-am interesat. Mama zice să nu mâncăm nimic acolo.

Se întoarse şi mă fixă cu o astfel de privire încât, pe moment, am uitat că era de vârsta mea, doar un copil, în pofida noii lui frizuri şi a ochilor albaştri cu care mă ţintuia.

— Maică-ta are prejudecăţi, rosti el.

Mi-a întors spatele şi s-a căutat prin buzunare, scoţând afară pumnul strâns, care se deschise pentru a dezvălui o mână de bomboane mici, ambalate în ceva strălucitor. Trina îşi întinse degetele rotofeie spre palma lui Bobby şi înşfăcă una de un portocaliu intens. Gestul ei fu urmat de o învălmăşeală de mâini, până când palma rămase goală.

Părinţii începură să-şi cheme copiii. Mama stătea în prag, însă era prea departe ca să vadă ce făceam. Celofanul bomboanelor pluti până pe trotuar într-un vârtej de albastru, verde, roşu,

galben şi portocaliu.

Eu şi mama mâncam, de obicei, separat. Când eram la tata acasă, mâncam împreună, în faţa televizorului, lucru care ei i se părea barbar.

— Era băut? mă întreba.

Mama era convinsă că tata era alcoolic şi credea că nu-mi aminteam de anii când el trebuia să plece mai devreme de la serviciu pentru că-l sunasem să-i spun că mama adormise pe canapea, în pijama, iar măsuţa din sufragerie era plină de cutii şi sticle, pe care el le arunca la gunoi cu o expresie sinistră, mormăind.

Mama stă aplecată peste masă şi mă urmăreşte cu privirea.

— Te-ai jucat iar cu fetele alea azi?

— Nu. Însă Bobby da.

— Păi nici nu mă mir, nimeni nu are cu adevărat grijă de băiatul acesta. Îmi amintesc când taică-su era la liceu cu mine. Ţi-am povestit vreodată?

— Îhî…

— Era un tip arătos. Şi Bobby este un băiat drăguţ, dar ţine-te departe de el. Cred că vă jucaţi prea mult împreună.

— Eu de-abia dacă mă joc cu el. Stă toată ziua cu fetele alea.

— A zis ceva despre ele?

— A spus că unii oameni au prejudecăţi.

— O, măi să fie, chiar aşa? De unde-i vin astfel de idei? Cred că de la bunicu-său. Ascultă-mă, nimeni nu mai vorbeşte aşa, cu excepţia câtorva agitatori nenorociţi, şi au şi motiv. Au murit oameni din cauza familiei ăleia. Ţine minte asta. Foarte, foarte mulţi oameni au murit din cauza lor.

— Familia lui Bobby sau a fetelor?

— Păi, a amândurora. Dar mai ales a fetelor ălora. Sper că n-a mâncat nimic de la ele?

M-am uitat pe fereastră, prefăcându-mă subit interesată de curtea noastră, apoi la ea, tresărind puţin, ca şi cum m-aş fi trezit brusc.

— Poftim? Ăăăă… nu.

Mă privi cu ochii mijiţi. M-am arătat indiferentă. Bătu darabana cu unghiile roşii pe tăblia bufetului din bucătărie.

— Ascultă la mine, spuse ea pe un ton tăios, e război. Mi-am dat ochii peste cap, dar ea continuă: Nu-ţi mai aminteşti, aşa-i? Nici n-ai avea cum. Erai mică. Însă a fost o vreme când această

ţară nu ştia ce-i războiul. Pe vremea aceea, oamenii călătoreau cu avionul tot timpul.

Mi-am oprit furculiţa la jumătatea drumului spre gură.

— Mare prostie trebuie să fi fost?

— N-ai înţeles. Aşa făcea toată lumea. Era un mijloc de a te deplasa dintr-un loc în altul. Bunicii tăi îl foloseau mult, ca mine şi tatăl tău.

— Ai fost într-un avion?

— Chiar şi tu ai fost, replică zâmbind. Vezi, nu ştii chiar aşa de multe, domnişorică. Lumea era un loc sigur, dar într-o bună zi n-a mai fost. Iar oamenii ăia au declanşat totul, continuă şi arătă prin fereastra bucătăriei drept spre casa familiei Miller, însă ştiam că nu ei erau cei vizaţi.

— Sunt doar nişte copii.

— Păi, nu de ei e vorba, mă refer la ţara din care au venit. De asta vreau să ai grijă. N-ai de unde să ştii de ce-au venit. Aşa că micul Bobby şi bunicul său radical n-au decât să spună că avem cu toţii prejudecăţi, dar cine mai vorbeşte aşa acum? Se apropie de masă, îşi trase un scaun şi se aşeză în faţa mea. Vreau să pricepi, nu există nicio cale să descoperi răul. Aşa că ţine-te departe de ei. Promite-mi.

Răul. Greu de înţeles. Am dat din cap.

— Bine, atunci.

Împinse scaunul şi înşfăcă hotărâtă pachetul de ţigări de pe pervazul ferestrei.

— Ai grijă să nu-mi laşi firimituri, pentru că acum este anotimpul furnicilor.

De la fereastra bucătăriei o puteam vedea stând la masa de picnic, iar un fuior de fum cenuşiu se ridica de la ea în rotocoale. Am curăţat resturile de mâncare, am încărcat maşina de spălat vase, am şters masa şi m-am dus afară să stau pe treptele din faţa casei şi să mă gândesc la lumea pe care n-am cunoscut-o niciodată. Casa din vârful dealului scăpăra în lumina soarelui. Ferestrele cu geamurile sparte au fost acoperite cu un fel de plastic care absorbea lumina.

În noaptea aceea, cineva a survolat Oakgrove. M-am trezit şi mi-am pus casca pe cap. Mama mea urla în camera ei, prea înspăimântată ca să fie de ajutor. Mâinile mele nu tremurau în halul în care tremurau ale ei şi nici n-am rămas în pat, urlând. Mi-am pus casca şi am ascultat cum a trecut de noi. Nu noi. Nu

oraşul nostru. Nu în noaptea asta. Am adormit cu casca pe cap şi dimineaţa m-am trezit cu urmele ei imprimate pe obraji.

Acum, pe măsură ce se apropie vara, număr săptămânile până când, în căldura ei, merilor, liliacului, lalelelor şi narciselor galbene în plină floare le vor cădea petalele, şi mă gândesc cât de mult seamănă cu perioada inocenţei noastre. Acea descoperire a lumii, cu întreaga ei incandescenţă, înainte de a fi copleşiţi de umbre şi a ne transforma în ceea ce suntem azi.

— Să fi cunoscut tu lumea atunci, spune tata când îl vizitez la azil.

Am auzit asta de atâtea ori încât pentru noi nu mai înseamnă nimic. Prăjiturile, banii, învălmăşeala nesfârşită de lucruri.

— Aveam şase feluri diferite de cereale deodată, îşi ridică el degetul cu un aer sfătos, glazurate cu zahăr, îţi poţi imagina? Rămâneau acolo şi se stricau, aşa că le aruncam. Şi avioanele. Cerul era plin de ele. Vorbesc serios. Oamenii călătoreau departe, familii întregi făceau aşa. Nu conta dacă cineva se muta în altă parte. Pe naiba, săreai într-un avion şi te duceai să-i vizitezi.

Ori de câte ori vorbeşte în acest fel, ori de câte ori o face vreunul dintre ei, par cu toţii tulburaţi şi uluiţi. Clatină din cap şi oftează.

— Eram atât de fericiţi!

***

Nu pot să aud nimic despre acele vremuri fără să mă gândesc la flori de primăvară, la râsul copiilor, la clinchetul clopoţeilor şi la tropăitul caprelor. La fum.

Bobby stă în cotigă, ţinând frâiele, cu câte-o fată drăguţă, cu pielea întunecată, de-o parte şi de alta. S-au tot plimbat în sus şi-n jos pe stradă, toată dimineaţa, râzând şi ţipând, cu eşarfele lor diafane fluturând în urma lor ca nişte curcubeie.

Steagurile atârnă informe de stâlpi şi pe verande. Fluturii zboară de colo-colo, intrând şi ieşind din grădini. Gemenii Whitehall se joacă în curtea lor din spate, iar scârţâiturile leagănelor lor neunse se fac auzite peste tot prin vecinătate.

Doamna Renquat îşi luase liber de la serviciu pentru a se duce cu mai mulţi copii în parc. Eu nu sunt invitată, probabil pentru că o detest pe Becky Renquat şi i-am şi spus-o de mai multe ori în timpul întregului an şcolar, trăgând-o de părul ca un şuvoi de

aur alb atât de strălucitor, încât n-am putut rezista. Este ziua lui Ralph Paterson şi majoritatea copiilor mici îşi petrec acum timpul cu el şi cu taică-su, la Parcul de Distracţii din Peştera Omului de Zăpadă, unde se îndeletnicesc cu toate lucrurile pe care le făceau copiii obişnuiţi pe vremea când zăpada nu era periculoasă, adică se dau cu săniile şi fac oameni de zăpadă. Lina Breedsore şi Carol Minstreet s-au dus la mall cu bona lor, care are un prieten angajat la un cinematograf şi le poate băga în sală pe ascuns, să vadă filme cât e ziua de lungă. Străzile sunt pustii, cu excepţia gemenilor Whitehall, a Trinei Needles, care-şi suge degetul şi citeşte o carte în leagănul de pe veranda lor, şi a lui Bobby, care se tot pendulează în sus şi-n jos pe stradă, împreună cu fetele Manmensvitzender şi caprele lor. Eu stau pe verandă, decojindu-mi crustele de pe genunchi, însă Bobby nu vorbeşte decât cu ele, cu o voce atât de scăzută încât nu-l aud. În cele din urmă, mă ridic şi le blochez drumul. Caprele şi cotiga se opresc cutremurându-se, cu clopoţeii clincănind la gât, iar Bobby spune:

— Ce vrei, Weyers?

Are ochii atât de albaştri, am descoperit eu recent, încât nu mă pot uita la ei pentru mai mult de treizeci de secunde, ca şi cum m-ar arde. În loc de asta, privesc spre fete, care-mi zâmbesc amândouă, chiar şi cea care plânge.

— Care-i problema ta? rostesc.

Ochii ei întunecaţi se cască şi astfel creşte suprafaţa de un alb lăptos din jurul lor. Priveşte spre Bobby. Paietele de pe eşarfa ei reflectă lumina soarelui.

— Isuse, Weyers, despre ce tot vorbeşti?

— Doar atât vreau să ştiu, spun, continuând să mă uit la ea, ce-i cu plânsul acesta tot timpul, adică e o boală sau ce?

— Oh, pentru numele lui Dumnezeu.

Caprele-şi dau capul pe spate şi clopoţeii clincăne. Bobby trage de frâie. Animalele se dau înapoi tropăind şi roţile păcănesc, însă continui să le aţin calea.

— Care-i problema ta?

— Este o întrebare perfect rezonabilă, strig spre umbra lui desenată în lumina soarelui. Doar vreau să ştiu ce are.

— Nu te priveşte, ţipă el şi în acelaşi timp fetiţa mai mică vorbeşte.

— Poftim? o întreb.

— Din cauza războiului şi a suferinţelor ăstora.

Bobby ţine bine caprele. Cealaltă fată se agaţă de braţul lui. Îmi zâmbeşte, dar continuă să bocească.

— Păi cum aşa? A păţit ceva?

— Aşa e ea. Mereu plânge.

— Asta-i o prostie.

— Oh, pentru numele lui Dumnezeu, Weyers!

— Nu poţi plânge tot timpul, nu se poate trăi aşa.

Bobby mână caprele şi cotiga să mă ocolească. Fata mai mică se întoarce şi mă fixează cu privirea până când, ajunsă la o anumită distanţă, îmi face cu mâna, dar mă întorc fără să-i răspund.

***

Înainte de a fi abandonată şi, mai apoi, ocupată de familia Manmensvitzender, casa cea mare de pe deal aparţinuse familiei Richter.

— O, bineînţeles că au fost bogaţi, îmi spune tata atunci când îi povestesc că fac cercetări pentru o carte. Dar toţi eram. Să fi văzut tu prăjiturile. Şi cataloagele. Le primeam prin poştă şi astfel puteai să cumperi orice, îţi trimiteau totul prin poştă, chiar şi prăjituri. Primeam catalogul ăsta, cum se numea? Henry şi Danny? Ceva asemănător. Numele a doi tipi. Oricum, când eram noi tineri, se trimiteau doar fructe, dar apoi, când toată ţara s-a îmbogăţit, puteai comanda şi pandişpan cu cremă de unt, şi mai erau maldărele acelea de pachete pe care obişnuiau să ţi le trimită, pline cu bomboane, alune, prăjituri, ciocolată, Doamne, toate astea le primeai prin poştă.

— Îmi spuneai ceva de familia Richter.

— Li s-au întâmplat lucruri îngrozitoare, întregii familii.

— Zăpada a fost de vină, nu?

— Atunci l-am pierdut pe fratele tău, Jamie.

— Nu trebuie să discutăm de asta.

— Ştii, totul s-a schimbat după aceea. Asta a lovit-o pe maică-ta. Cei mai mulţi au pierdut câte un membru al familiei, alţii pe nimeni, dar cu ei a fost altfel. Pentru că aveau casa aia mare pe deal, când ningea ieşeau cu toţii la săniuş. Pe atunci lumea era altfel.

— Nu-mi pot imagina cum.

— Ei bine, nici noi nu ne-am putut. Adică, nimeni n-ar fi ghicit

ce avea să se întâmple. Şi, crede-mă, făceam presupuneri. Toată lumea încerca să-şi închipuie ce vor face mai departe. Dar la zăpadă nu se aştepta nimeni. Cât de periculoasă putea să fie.

— Câţi?

— O, au fost cu miile. Cu miile.

— Nu, mă refer la familia Richter.

— Toţi şase. Prima oară copiii, apoi părinţii.

— N-a fost ceva neobişnuit să fie infectaţi adulţii?

— Păi, nu prea mulţi dintre noi se jucau prin zăpadă, aşa ca ei.

— Înseamnă că aţi simţit voi ceva.

— Ce? Nu. Pe atunci eram atât de ocupaţi. Foarte ocupaţi. Aş vrea să-mi pot aminti, însă nu reuşesc, cu ce eram noi atât de ocupaţi. Se freacă la ochi şi se holbează pe fereastră. N-a fost greşeala ta. Vreau să ştii că înţeleg.

— Tată.

— Vreau să spun, voi, copii, să înţelegeţi că asta-i lumea pe care v-am lăsat-o, atât de plină de rău încât nici nu aveţi cum să vă daţi seama.

— Ştiam, tată.

— Tot nu aveţi habar. Ce crezi despre ea când îţi aminteşti de zăpadă?

— Mă gândesc la moarte.

— Ei, atunci ai nimerit-o. Înainte să se fi întâmplat asta, însemna bucurie. Pace şi bucurie.

— Nu-mi pot imagina asta.

— Asta am vrut să spun.

— Eşti bine?

***

Pune macaroanele, aşază un castron înaintea mea şi se ridică, sprijinindu-se de tăblia bufetului pentru a mă privi cum mănânc.

Dau din umeri.

Îmi pune pe frunte o palmă răcoroasă, apoi se dă înapoi şi se încruntă.

— N-ai mâncat nimic de la fetele alea, nu?

Dau din cap. Tocmai deschide gura să rostească ceva când spun:

— Dar ceilalţi copii da.

— Cine, când?

Se apleacă atât de tare, încât îi pot vedea dârele de machiaj

desenate apăsat pe piele.
— Bobby. Unii dintre ceilalţi copii. Au mâncat bomboane.
Palma ei se abate dur asupra mesei. Castronul cu macaroane tresaltă, la fel şi tacâmurile. Se varsă puţin lapte.
— Ce ţi-am spus eu? strigă ea.
— Acum Bobby se joacă cu ele tot timpul.
Se uită chiorâş la mine, dă din cap, apoi îşi încleştează fălcile cu o hotărâre sumbră.
— Când? Când au mâncat bomboanele?
— Nu ştiu. Cu câteva zile în urmă. Nu s-a întâmplat nimic. Ziceau că sunt bune.
Gura i se deschide şi se închide, ca la peşti. Se răsuceşte pe călcâie şi înşfacă telefonul în timp ce părăseşte bucătăria. Uşa se trânteşte. O pot vedea pe fereastră, păşind înainte şi înapoi prin curte, gesticulând tare.

***

Mama a organizat întrunirea orăşenească şi au venit toţi, îmbrăcaţi ca la biserică. Singurii care lipseau, din motive evidente, erau cei din familia Manmensvitzender. Cei mai mulţi şi-au adus şi copiii, ba chiar şi bebeluşii, care-şi sugeau degetele sau colţurile păturilor. Eram acolo, la fel şi Bobby, împreună cu bunicul său, care molfăia muştiucul unei pipe stinse şi se tot apleca spre nepotul său, şuşotind cu el în timpul dezbaterilor. Acestea se încinseră foarte repede, cu toate că nu au fost certuri prea mari, tensiunea fiind alimentată doar de agitaţia generală provocată de evenimente. Mama s-a aprins cel mai tare dintre toţi. Purta rochia ei roşie cu trandafiri, avea buzele date cu ruj roşu aprins, că până şi eu mi-am dat seama că are un anumit fel de frumuseţe, deşi eram prea mică să înţeleg ce era atât de strident.
— Trebuie să ne amintim că suntem cu toţii soldaţi în acest război, spuse ea în aplauzele generale.
Domnul Smyths a sugerat să aplicăm un soi de arest la domiciliu, însă mama a subliniat că ar fi necesar ca o persoană din oraş să le ducă de mâncare.
— Toată lumea ştie că aceşti oameni flămânzesc. Şi, oricum, cine va plăti pentru pâinea lor? De ce să plătim noi pentru ea?
Doamna Mathers pomeni ceva despre dreptate.
— Nimeni nu mai este nevinovat, zise domnul Hallensway.

Mama mea, care se afla în capătul încăperii, sprijinindu-se uşor de masa comisiei, rosti:

— Atunci s-a rezolvat.

Se ridică doamna Foley. Tocmai se mutase din Cheterville, recent distrus. Ridică umerii în felul ei specific, capul părând să i se ghemuiască între ei, se uită în jur cu privirea aceea nervoasă care o caracteriza şi din cauza căreia unii o porecliseră Femeia-Pasăre.

— Este vreunul dintre copii chiar bolnav? întrebă cu un glas tremurat, atât de stins, încât toată lumea trebui să se aplece spre ea pentru a o auzi.

Adulţii se priviră între ei, apoi la copii. Puteam vedea că mama era dezamăgită că niciunul nu anunţase niciun fel de simptome. Discuţia se concentră asupra bomboanelor viu colorate, când Bobby, fără să se ridice sau să-şi înalţe mâna, vorbi cu glas tare:

— Despre asta-i vorba? Despre astea discutaţi?

Se lăsă pe speteaza scaunului pentru a-şi strecura mâna în buzunar şi scoase un pumn de bomboane.

Izbucni un murmur generalizat. Mama se apucă de marginea mesei. Bunicul lui, rânjind cu pipa stinsă în gură, luă una, îi desfăcu ambalajul şi-i făcu vânt în gură.

Domnul Galvin Wright trebui să se folosească de ciocănelul său de preşedinte pentru a face linişte. Mama se ridică în picioare.

— Grozav, n-am ce zice, să vă riscaţi viaţa în acest fel, doar pentru a demonstra ceva.

— Păi, ai dreptate cu demonstraţia, Maylene, glăsui el, uitându-se drept la ea şi dând din cap de parcă ei doi ar fi avut o discuţie particulară, însă ţin aceste bomboane prin casă pentru a mă ajuta să mă las de fumat. Le comand prin catalogul oferit de guvern. Sunt perfect sigure.

— N-am spus niciodată că le am de la ele, vorbi Bobby, uitându-se întâi la mama, apoi prin încăpere, până-mi descoperi chipul, însă eu m-am prefăcut că nu observ.

Când am plecat, mama m-a luat de mână, unghiile ei roşii înfigându-mi-se în încheietură.

— Să nu spui nimic, zise ea, să nu mai spui niciun cuvânt.

M-a trimis direct în camera mea şi-am adormit aşa cum eram îmbrăcată, încă încercând formule pentru a cere iertare.

***

În dimineaţa următoare, când aud clopoţeii, înşfac o franzelă şi aştept pe verandă până când ajung pe vârful dealului. Apoi mă aşez în calea lor.

— Acum ce mai vrei? întreabă Bobby.

Le ofer franzela, ca pe un copilaş ridicat în biserica Domnului. Plângăreaţa începe să bocească şi mai tare, iar sora ei îl apucă pe Bobby de braţ.

— Ce crezi că faci? ţipă el.

— Este un dar.

— Ce fel de cadou idiot mai e şi ăsta? Ia-l de aici! Doamne Dumnezeule, vrei să-l iei de aici?

Braţele îmi cad pe lângă trup, franzela se bălăngăne în plasa din mâna mea. Ambele fete plâng.

— Doar am încercat să mă port frumos, spun, iar vocea mea tremură ca a Femeii-Pasăre.

— Doamne, chiar nu ai habar de nimic? face Bobby. Se tem de mâncarea noastră, nu ştii nici măcar atât?

— De ce?

— Din cauza bombelor, proasto. De ce nu gândeşti măcar din când din când?

— Nu ştiu despre ce vorbeşti.

Caprele îşi scutură clopoţeii şi cotiga se mişcă înainte şi înapoi.

— Bombele! Nu citeşti niciodată din cărţile tale de istorie? La începutul războiului, le-am trimis pachete cu alimente învelite toate în ambalaj de aceeaşi culoare ca bombele care explodau când le atingea cineva.

— Am făcut noi asta?

— Păi, părinţii noştri.

Clatină din cap şi trage de frâie. Cotiga trece zăngănind, cu ambele fete lipite de el, de parcă cine ştie cât de periculoasă aş fi.

***

— O, ce fericiţi am fost! spune tata, legănându-se în amintiri. Parcă eram copii, atât de nevinovaţi, încât nici măcar n-aveam habar.

— De ce n-aveaţi habar?

— Că aveam destule.

— Destul din ce?

— Oh, din toate. Aveam de toate. Ăla-i un avion? zice, uitându-se la mine cu ochii lui apoşi şi albaştri.

— Hai, lasă-mă să te ajut să-ţi pui casca.

O loveşte cu palma, julindu-şi mâinile fragile.

— Încetează, tată. Opreşte-te!

Bâjbâie cu degetele lui artritice, încercând să-şi dezlege cureluşa, însă descoperă că nu poate. Începe să plângă în palmele făcute căuş. Aparatul trece huruind.

Acum, când îmi amintesc cum eram în acea vară de dinaintea tragediei, am o vagă imagine a ceea ce tot încerca tata să-mi explice. Nu-i nicidecum vorba de prăjituri, de cataloagele cu comenzi prin poştă sau de călătoriile pe care le făceau ei cu avionul. Cu toate că se foloseşte de lucruri pentru a descrie, nu despre ele este vorba. Cândva, a existat un altfel de sentiment. Oamenii aveau o anumită manieră de a simţi şi a fi într-o lume care acum nu mai e, distrusă complet, astfel că i-am moştenit doar absenţa.

— Uneori, îi spun eu soţului meu, mă întreb dacă fericirea mea este cu adevărat fericire.

— Bineînţeles că este, ce altceva să fie?

Ne simţeam de parcă am fi fost sub bombardament. Fetele Manmensvitzender, cu lacrimile şi teama lor de pâine, cu hainele ciudate şi caprele puturoase, erau copii la fel ca noi şi nu ne-am putut scoate din minte întrunirea orăşenească, nici ceea ce se gândiseră adulţii să facă. Ne-am căţărat în copaci, am bătut mingea, am venit acasă atunci când am fost chemaţi, ne-am spălat pe dinţi când ni s-a spus, ne-am terminat de băut laptele, însă am pierdut acel sentiment de dinainte. Este adevărat, nu înţelegeam ce ni s-a luat, însă ştiam ce ni se dăduse şi cine o făcuse.

Noi n-am convocat o întrunire, aşa cum au făcut ei. A noastră s-a petrecut într-o zi atât de fierbinte, încât am stat în casa de păpuşi a Trinei Needles, făcându-ne vânt cu palmele transformate în evantaie şi plângându-ne de vreme ca nişte adulţi. Am pomenit de arest la domiciliu, însă ne-am dat seama că era imposibil de aplicat. Apoi am discutat despre lucruri precum baloanele cu apă şi înfăşurarea în hârtie de toaletă. Cineva a pomenit de rahat de câine băgat în pungi de hârtie

puse pe foc. Cred că atunci a început să fie discuţia aşa cum a fost.

V-aţi putea întreba cine a încuiat uşa? Cine a adunat grămezile de vreascuri? Cine a aprins chibriturile? Noi toţi. Iar dacă este să aflu vreo consolare, la douăzeci şi cinci de ani după ce mi-am distrus orice abilitate de a simţi că fericirea mea sau a altora există cu adevărat, o aflu în asta. Luaserăm cu toţii parte.

***

Poate că nu vor mai fi întruniri orăşeneşti. Poate că acest plan este asemenea celor făcute de noi şi înainte. Însă a fost convocată o întrunire orăşenească. Adulţii se adună să discute cum nu vom fi conduşi de rău şi, de asemenea, despre posibilitatea lărgirii Străzii Mari. Nimeni nu bagă de seamă când noi, copiii, ne strecurăm afară. Am fost nevoiţi să lăsăm în urmă bebeluşii, care îşi sugeau degetele sau colţul păturii şi nu făceau, cu adevărat, parte din planul nostru de mântuire. Eram copii. N-a fost ceva prea bine pus la punct.

Când a venit poliţia, noi nu ne „bălăngăneam într-o imitaţie sălbatică a unui dans barbar”, ori în crize de epilepsie, cum s-a relatat. Încă-l pot vedea pe Bobby, cu părul său umed lipit de frunte, roşul intens din obrajii lui în timp ce dansa sub fulgii albi care cădeau din cerul în care n-am avut niciodată încredere; Trina, alunecând în cercuri, cu braţele larg deschise, iar fetele Manmensvitzender, cu caprele lor şi cotiga umplută până sus cu fotolii-balansoar, îndepărtându-se de noi, în timp ce clopoţeii clincăneau, la fel ca într-un vechi cântecel. Încă o dată, lumea era un loc sigur şi frumos. Cu excepţia primăriei, unde fulgii mari şi albi se ridicau ca nişte fantome, iar flăcările lingeau cerul ca un monstru uriaş, căruia niciodată nu-i ajungea nimic.

Robert Silverberg
Dansul soarelui
(„Sundance”, 1968)

Traducere de Dan Popescu

Astăzi ai lichidat aproape 50.000 de Mâncăcioşi în sectorul A iar acum ai o noapte agitată. În zori, tu şi cu Herndon aţi zburat spre est, cu răsăritul de soare verde-auriu în spate, şi aţi împrăştiat granulele neurale peste o mie de hectare de-a lungul râului Forked. Aţi oprit în preerie, dincolo de râu, acolo unde Mâncăcioşii fuseseră deja exterminaţi şi aţi întins masa pe covorul de iarbă moale. Pe locul acela se va ridica prima aşezare umană. Herndon a cules câteva flori suculente şi jumătate de oră aţi savurat efectul lor halucinant. În timp ce vă îndreptaţi spre copter, să începeţi o nouă după-amiază de împrăştiat granule, Herndon a spus deodată:

— Tom, cum te-ai simţi dacă s-ar dovedi că Mâncăcioşii nu sunt doar nişte paraziţi? Dacă sunt un fel de *populaţie,* cu un limbaj, cu ritualuri, cu o istorie, şi toate celelalte? Te-ai gândit la tot ce s-a petrecut cu ai tăi?

— Nu sunt. Ai spus-o chiar tu.

— Să zicem că ar fi. Să presupunem că Mâncăcioşii…

— Nu sunt. Las-o baltă!

Herndon are în el o doză de cruzime care-l face să pună astfel de întrebări. Caută punctele slabe, asta îl amuză. Iar remarca lui întâmplătoare te-a făcut să te frământi toată noaptea. Să presupunem că Mâncăcioşii… să presupunem că Mâncăcioşii… să presupunem… să presupunem…

Dormi un timp şi visezi, iar în visele tale înoţi în râuri de sânge.

Nebunie. Fantezii înfierbântate. Ştii cât de importantă este exterminarea rapidă a Mâncăcioşilor, înainte de sosirea pionierilor. Sunt doar nişte animale, câtuşi de puţin paşnice; distrugători ai echilibrului ecologic, asta sunt, devoratori ai Plantelor-de-oxigen. Specia asta trebuie să dispară. Câţiva au fost păstraţi pentru studiile zoologice. Restul trebuie să fie distruşi. Dezrădăcinarea tipică a făpturilor nedorite, vechea poveste. Dar hai să nu ne mai complicăm treaba cu remuşcări, îţi spui. Hai să nu mai visăm la râuri de sânge.

Mâncăcioşii nici măcar nu *au* sânge, oricum, niciun fel de lichid care să curgă din abundenţă. Ceea ce au ei este, ei bine, un fel de limfă care permeabilizează ţesuturile şi transportă hrana prin suprafeţele interioare. Resturi se elimină pe aceeaşi cale, prin osmoză. În ceea ce priveşte procesele interne, structura lor este analogă celei a propriului nostru tip de sistem circulator, doar că le lipseşte reţeaua de vase sangvine conectate la o pompă centrală. Substanţa vitală se scurge prin trupurile lor ca şi cum ar fi amibe, bureţi sau alte organisme inferioare. Dar din punct de vedere al sistemului nervos, al celui digestiv şi după asamblarea organelor şi mădularelor, sunt totuşi organisme avansate. Ciudat, gândeşti tu. Dar principala trăsătură a fiinţelor non-umane este tocmai *ciudăţenia*, îţi spui tot ţie însuţi. Şi nu este pentru prima oară. Frumuseţea biologiei lor, pentru tine şi însoţitorii tăi, constă în faptul că vă lasă să-i exterminaţi cu atâta acurateţe.

Zbori deasupra păşunilor şi împrăştii granulele neurale. Mâncăcioşii le găsesc şi le înghit. Într-o oră, otrava atinge toate sectoarele organismului. Viaţa încetează, urmează o distrugere rapidă a materiei celulare iar Mâncăciosul, pur şi simplu, se descompune moleculă cu moleculă; în momentul în care nutriţia a încetat, substanţa limfatică acţionează ca un acid, o liză totală intervine, carnea şi oasele cartilaginoase se dizolvă şi în două ore nu mai rămâne decât o băltoacă. Iar în patru ore nimic. Ţinând seama de milioanele de Mâncăcioşi pe care i-aţi condamnat la exterminare, este drăguţ din partea lor că se autodistrug. Altfel această lume ar deveni un adevărat abator.

Să zicem că Mâncăcioşii...

Blestematul de Herndon! Aproape că ai chef de o spălare a memoriei pentru mâine dimineaţă. Scoate-ţi din cap speculaţiile lui stupide. Numai dacă ai să ai curaj. Dacă ai să ai curaj.

Dimineaţa nu mai are curaj. Spălarea memoriei îl înspăimântă; va încerca să scape singur de această nou-descoperită vină personală. Mâncăcioşii, îşi explică el, sunt ierbivore fără minte, victimele nefericite ale expansiunii umane şi nu merită o apărare atât de pasionată. Exterminarea lor nu e o tragedie, ci doar o mare răutate. Dacă Pământenii trebuie să aibă această lume, Mâncăcioşii trebuie să o abandoneze. Există o diferenţă, îşi argumentează el, între alungarea Indienilor de Câmpie din preeriile americane, în secolul al XIX-lea, şi

distrugerea bizonilor din aceleaşi preerii. Da. Te gândeşti cu tristeţe la măcelărirea fantasticelor turme, regreţi carnajul milioanelor de fiare nobile cu blană cafenie şi lânoasă. Dar te înfurii – nu doar simple regrete – pentru ceea ce li s-a făcut sioux-ilor. Este o diferenţă. Păstrează-ţi înflăcărarea pentru cauza potrivită.

Părăsindu-şi locuinţa-balon aflată la marginea taberei, se îndreaptă spre centru. Lespezile cărării sunt umede şi alunecoase. Ceaţa de dimineaţă încă nu s-a ridicat şi fiecare copac este încovoiat, cu frunzele lungi şi crestate grele de picături de apă. Se opreşte, aplecându-se să urmărească un fel de păianjen ţesându-şi pânza asimetrică. În timp ce-l priveşte, un mic amfibian cu delicate nuanţe de turcoaz se strecoară aproape neobservat pe solul acoperit de muşchi. Nu este perfect camuflat, îl ridică uşurel şi-l pune pe dosul palmei. Branhiile i se zbat de teamă, extremităţile îi tremură. Încet, viclean, culoarea i se modifică până când ajunge să se potrivească cu nuanţa arămie a mâinii. Camuflajul este excelent. Îşi lasă mâna în jos iar amfibianul sare într-o băltoacă. Merge mai departe.

Are patruzeci de ani, e mai scund decât majoritatea membrilor expediţiei, este lat în umeri şi are pieptul puternic. Părul negru şi lucios, nasul lătăreţ. Biolog. Asta este cea de-a treia lui meserie pentru că a dat greş ca antropolog şi ca antreprenor. Îl cheamă Tom Două Dungi. A fost căsătorit de două ori dar nu a avut copii. Străbunicul lui a murit alcoolic. Bunicul a căzut pradă halucinogenelor. Tatăl a devenit un vizitator obişnuit al cabinetelor pentru spălarea memoriei. Tom Două Dungi este conştient că rupe tradiţia de familie dar nu şi-a găsit încă modul de autodistrugere.

În clădirea principală îi găseşte pe Herndon, Julia, Ellen, Schwartz, Chang, Michaelson şi Nichols. Servesc micul dejun. Ceilalţi sunt deja la treabă. Ellen se ridică, vine la el şi-l sărută. Părul ei scurt, moale, blond, îi gâdilă obrajii. „Te iubesc” îi şopteşte ea. Şi-a petrecut noaptea în balonul lui Michaelson. „Te iubesc” îi răspunde el şi aruncă o privire directă şi afectuoasă între sânii ei mici şi albi. Îi face cu ochiul lui Michaelson care dă din cap şi le trimite un sărut cu vârful degetelor. „Toţi suntem buni prieteni”, se gândeşte Tom Două Dungi.

— Cine împrăştie granulele azi? întreabă el.

— Mike şi Chang, răspunse Julia. În sectorul C.

— Încă unsprezece zile şi ar trebui să terminăm curăţirea peninsulei, apoi ne putem muta în interior, spuse Schwartz.

— Dacă ne ţin rezervele, precizează Chang.

— Ai dormit bine, Tom? îl întreabă Herndon.

— Nu.

Tom se aşază şi-şi comandă micul dejun. Spre vest ceaţa începe să se ridice de pe munţi. Simte un fior în ceafă. Se află de nouă săptămâni pe această planetă şi în acest timp trecuse prin singura schimbare de sezon, trecerea de la vremea uscată la cea umedă. Ceţurile vor persista multe luni. Înainte ca pajiştile să fie din nou însorite, Mâncăcioşii or să dispară şi vor veni pionierii. Mâncarea comandată alunecă spre el. O prinde. Ellen stă lângă el. Are puţin mai mult de jumătatea vârstei lui; e prima ei călătorie; este arhivarul expediţiei dar se pricepe şi la spălarea memoriei.

— Pari tulburat, îi spune Ellen. Pot să te ajut?

— Nu. Mulţumesc.

— Urăsc să te văd înnegurat.

— E o trăsătură rasială.

— Mă cam îndoiesc.

— Adevărul este că, probabil, reconstruirea personalităţii mele şi-a cam pierdut efectul. Nivelul traumei a fost atât de aproape de suprafaţă. Ştii, sunt doar o carcasă umblătoare.

Ellen râde drăguţ! Poartă doar un sprayon înfăşurat pe jumătate. Pielea ei e umedă, înotase în zori împreună cu Michaelson. Tom Două Dungi se gândeşte să o ceară de nevastă după terminarea treburilor. Nu se mai căsătorise de când cu prăbuşirea afacerii imobiliare. Terapeutul sugerase divorţul ca pe o parte a reconstrucţiei. Câteodată se întreabă pe unde a ajuns Terry şi cu cine trăieşte.

— Îmi pari destul de stabil, Tom, spune Ellen.

— Mulţumesc.

Ea e tânără. Nu ştie.

— Dacă-i doar o tristeţe trecătoare, ţi-o pot şterge rapid.

— Mulţumesc. Nu.

— Am uitat că nu-ţi plac spălările de memorie.

— Tatăl meu…

— Da?

— În cincizeci de ani şi-a curăţat atât de bine memoria că n-a mai rămas aproape nimic din ea. Şi-a îndepărtat strămoşii,

întreaga lui moştenire, religia, soţia, fiii, în cele din urmă şi numele. După toate astea, stătea şi zâmbea toată ziua. Mulţumesc, dar nu-mi trebuie.

— Unde lucrezi azi?

— În rezervaţie, Ellen, fac nişte testări.

— Nu vrei să vin cu tine? Sunt liberă toată dimineaţa.

— Mulţumesc, nu, răspunse el repede.

Ea pare ofensată. Încearcă să repare cruzimea neintenţionată, mângâind-o uşor pe braţ şi spunându-i: „Poate după-amiază, da? Vreau să fim puţin împreună, da?”

— Da, răspunse ea zâmbind şi trimiţându-i un sărut din vârful buzelor.

După micul dejun pleacă spre rezervaţie, care se întinde pe vreo mie de hectare, în estul bazei; este împrejmuită cu proiectoare de câmp neutralizator pozate la interval de optzeci de metri unul de altul; o barieră suficientă să împiedice populaţia de două sute de Mâncăcioşi să se împrăştie. Când toţi ceilalţi vor fi fost exterminaţi, va rămâne acest grup de studiu. În colţul sud-vestic al rezervaţiei se află un balon-laborator de unde sunt conduse experimentele metabolice, psihologice, fiziologice şi ecologice. Un râuleţ taie rezervaţia în diagonală. La marginea estică se află un lanţ de dealuri mici acoperite cu iarbă. Cinci aglomerări de tufişuri şi copăcei asemănători unor lame de cuţit sunt despărţite de petece de savană. Plantele-de-oxigen se află sub iarbă, ascunse aproape în întregime, cu excepţia inflorescenţelor fotosintetice care se înalţă până la aproape trei metri şi a corpurilor respiratorii, înalte până la piept. Gazele exhalate de acestea din urmă îndulcesc solul. Mâncăcioşii se mişcă peste câmpuri într-o turmă dezordonată, ciugulind delicat din corpurile respiratorii.

Tom Două Dungi spionează turma de lângă râuleţ apoi merge către ea. Se împiedică de o Plantă-de-oxigen ascunsă în iarbă dar îşi recapătă echilibrul cu îndemânare şi, apucând orificiul încreţit al corpului respirator, inspiră adânc. Disperarea îl părăseşte. Se apropie de Mâncăcioşi – nişte creaturi sferice, greoaie, cu mişcări încete, acoperiţi de o blană aspră, portocalie. Ochii, asemănători unor farfurioare, sunt ieşiţi în afară, deasupra unor buze subţiri, cu aspect de cauciuc. Picioarele sunt scheletice, ca ale găinilor iar braţele ţinute lângă corp sunt scurte. Îl privesc stupid, lipsiţi de curiozitate.

— Bună dimineaţa, fraţilor! îi salută el de această dată şi se întreabă de ce o face aşa.

Astăzi am observat ceva ciudat. Poate că, pur şi simplu, am prizat prea mult oxigen sau poate că am înghiţit sugestia lui Herndon sau poate că sunt efectele masochismului de familie. Dar în timp ce-i observam pe Mâncăcioşii din rezervaţie, mi s-a părut – pentru prima dată – că se comportau ca nişte fiinţe inteligente, că se mişcau ca într-un ritual.

I-am urmărit vreme de trei ore, timp în care au descoperit şase inflorescenţe de Plante-de-oxigen. De fiecare dată au acţionat conform unui plan de acţiune mai înainte de a începe să clefăie. Ei:

Au format un cerc larg în jurul plantelor
Au privit spre soare
Şi-au privit vecinii din stânga şi din dreapta
Numai după ce au făcut cele de mai sus au *scos* nişte nechezaturi înfundate
Au privit din nou spre soare
S-au îndreptat spre plante şi au început să mănânce

Dacă asta n-a fost o rugăciune de recunoştinţă, un ritual de mulţumire, atunci ce-a fost? Şi dacă sunt destul de avansaţi spiritual ca să facă o rugăciune de mulţumire, atunci nu comitem un genocid? Cimpanzeii fac rugăciuni de mulţumire? Doamne, pe cimpanzei nici măcar nu i-am distruge aşa cum îi exterminăm pe Mâncăcioşi. Bineînţeles, cimpanzeii nu se bagă peste recoltele oamenilor şi s-ar putea ajunge la o convieţuire de vreme ce Mâncăcioşii şi agricultorii umani nu pot trăi pe aceeaşi planetă. Oricum există şi o consecinţă morală. Lichidarea este considerată îndreptăţită pe baza faptului că nivelul de inteligenţă al Mâncăcioşilor este aproape egal cu cel al stridiilor sau în cel mai bun caz cu cel al oilor. Conştiinţa noastră rămâne curată pentru că otrava e rapidă şi nu provoacă durere şi pentru că Mâncăcioşii se dizolvă conştiincios în timp ce mor, scutindu-i de mizeria incinerării milioanelor de cadavre. Dar dacă se roagă…

Pentru moment nu le voi spune nimic celorlalţi. Vreau mai multe dovezi obiective, de necontestat: filme, înregistrări, observaţii. Apoi vom vedea. Şi dacă voi putea dovedi că exterminăm fiinţe inteligente? Familia mea ştie câte ceva

despre genocid, la urma urmei cu câteva secole în urmă a fost victima unei astfel de acţiuni. Mă îndoiesc că aş putea opri ceea ce se întâmplă aici, dar cel puţin m-aş putea sustrage operaţiunii, m-aş întoarce pe Pământ şi aş stârni opinia publică.

Sper că totul se petrece doar în imaginaţia mea.

Nu-mi imaginez nimic. Se strâng în cercuri, se uită la soare, nechează şi se roagă. Sunt doar nişte mingi de piftie pe picioare de găină dar dau mulţumiri pentru hrană. Acum, aceşti ochi mari şi rotunzi par să mă fixeze acuzatori. Turma noastră domesticită ştie ce se petece: că am coborât din stele să le distrugem neamul şi numai ei vor fi cruţaţi. Nu au niciun mijloc să ne înfrunte sau doar să ne comunice dezaprobarea lor, dar *ştiu.* Şi ne urăsc. Isuse, am omorât două milioane dintre ei de când am ajuns aici şi – folosind o metaforă – sunt mânjit de sânge. Ce voi face? Ce pot să fac?

Trebuie să mă mişc cu mare atenţie; în caz contrar am s-o sfârşesc drogat şi cu memoria spălată.

Nu-mi pot permite să apar ca un maniac, un impostor sau un agitator. Nu mă pot ridica şi să *denunţ.* Trebuie să-mi găsesc aliaţi. Întâi Herndon. Sigur bănuieşte adevărul, el este cel care mi-a atras *mie* atenţia asupra lui în ziua în care împrăştiam granule. Şi eu care credeam că e doar răutăcios aşa cum e de obicei!

Diseară am să-i vorbesc.

Tom:

— Mă gândesc la sugestia ta despre Mâncăcioşi. Poate nu am făcut un studiu psihologic destul de amănunţit. Vreau să spun, dacă *sunt* cu adevărat inteligenţi…

Herndon îl priveşte printre gene. E un bărbat înalt, cu un păr negru lucios, cu o barbă deasă şi cu pomeţii proeminenţi.

— Tom, cine spune că sunt?

— Tu. Pe partea cealaltă a râului Forked, ai spus.

— Era doar o ipoteză speculativă, pentru conversaţie.

— Nu, cred că a fost mai mult decât atât. Credeai cu adevărat în ceea ce spuneai.

Herndon pare tulburat.

— Tom, nu ştiu ce ai de gând să începi, dar nu o face. Dacă eu aş crede măcar pentru o secundă că noi doi ucidem fiinţe

inteligente aş tuli-o atât de repede la un cabinet pentru ştergerea memoriei, că aş provoca o undă de implozie.

— Atunci de ce m-ai întrebat?

— Pălăvrăgeală prostească.

— Te amuzi făcându-i pe alţii să se simtă vinovaţi? Eşti un ticălos, Herndon. Vorbesc serios.

— Ei bine uite, Tom, dacă aş fi ştiut că ai să-ţi faci atâtea probleme cu o ipoteză... Herndon dă din cap. Mâncăcioşii nu sunt fiinţe inteligente. Este evident. Altfel nu am fi primit ordin să-i lichidăm.

— Evident, spune Tom Două Dungi.

Ellen:

— Nu, nu ştiu ce-i cu Tom, dar sunt foarte sigură că are nevoie de odihnă. Personalitatea lui e în reconstrucţie doar de un an şi jumătate iar atunci a avut o cădere nervoasă foarte gravă.

Michaelson consultă un grafic.

— A refuzat de trei ori la rând să împrăştie granule, spunând că e ocupat cu cercetarea. La dracu! Putem să-l înlocuim, dar mă enervează faptul că o face pe nebunul.

— Ce fel de cercetări face? voi să ştie Nichols.

— În orice caz, nu biologice, spuse Julia. Stă tot timpul cu Mâncăcioşii în rezervaţie dar nu l-am văzut niciodată testându-i. Doar se uită la ei.

— Şi vorbeşte cu ei, observă Chang.

— Da, vorbeşte, aprobă Julia.

— Despre ce? întrebă Nichols.

— Cine ştie?

Toţi o priviră pe Ellen.

— Tu eşti cea mai apropiată de el, spuse Michaelson. Nu poţi să-l scoţi din asta?

— Întâi trebuie să ştiu în ce s-a băgat, răspunse Ellen. Nu spune nimic.

Ştii că trebuie să fii foarte atent pentru că sunt mai mulţi decât tine şi interesul lor pentru binele tău poate fi mortal. Deja şi-au dat seama că eşti tulburat, iar Ellen încearcă să descopere motivul. Noaptea trecută, când o ţineai în braţe, a început să te iscodească cu multă pricepere însă tu ştiai ce încearcă să afle.

Când au răsărit lunile ţi-a propus o plimbare în rezervaţie, printre Mâncăcioşii adormiţi. Ai refuzat, dar ea înţelege că te-ai legat de aceste creaturi.

Ai făcut şi tu nişte sondaje – discrete, speri tu – şi eşti conştient că nu poţi face nimic pentru salvarea Mâncăcioşilor. S-a dat o sentinţă irevocabilă. Din nou 1876; aceştia sunt bizonii, aceştia sunt sioux-ii şi trebuiesc distruşi deoarece calea ferată îşi urmează drumul. Dacă-ţi spui părerea prietenii te vor linişti,

---

1 Metabolismul kokod nu este în totalitate elucidat; după toate aparenţele, organismul lor fermentează elementele organice ale unor plante de cultură, apoi oxidează acoolii rezultaţi din această fermentaţie (n.a.).

2 Arborele-totem este un copac compozit, care creşte pe teritoriul fiecărui clan. Fiecare victorie se celebrează prin altoirea unui grefon, care sporeşte trunchiul arborelui-totem. Arborele-totem al Castelului Stânca Râului are peste 5 metri în diametru şi vârsta lui este estimată la 4000 de ani. Arborele-totem al Castelului Trandafirilor are 6 metri în diametru, iar cel al Castelului Cochiliilor aproape 7 metri (n.a.).

3 Om bătrân (şi ramolit, neputincios) (Reg., fam. şi peior.)

4 *Henri Moissan* (1852-1907), chimist francez, Laureat al premiului Nobel în 1906 (n. r.).

5 *Gabriel-Auguste Daubrée* (1814-1396), geolog şi mineralog francez (n.r.).

6 Laborator de pulberi şi salpetru (în limba franceză în original) (n.r.).

7 Campionatul ligii naţionale de fotbal profesionist (n. tr.).

8 Campionatul ligii naţionale de baseball profesionist (n. tr.).

te vor împăca şi îţi vor şterge memoria pentru că ei nu văd ceea ce vezi tu. Dacă te întorci pe Pământ şi începi să te agiţi, îşi vor bate joc de tine şi vei fi recomandat pentru o altă reconstrucţie a conştiinţei. Nu poţi face nimic. Nu poţi face nimic.

Nu poţi salva, dar poţi să înregistrezi.

Du-te în preerie. Trăieşte cu Mâncăcioşii, fii prietenul lor, învaţă-le obiceiurile. Înregistrează o descriere completă a culturii lor, măcar asta să nu se piardă. Ştii metodele practice ale antropologiei. Ceea ce s-a făcut odată pentru poporul tău, fă-o acum pentru Mâncăcioşi.

Îl găseşte pe Michaelson.

— Te poţi lipsi de mine câteva săptămâni?

— Să mă lipsesc de tine, Tom? Ce vrei să spui?

— Am de făcut nişte cercetări pe teren. Aş vrea să plec de la bază şi să lucrez cu Mâncăcioşii.

— Cei din rezervaţie nu sunt buni?

— Este ultima mea şansă cu cei sălbatici, Mike. Trebuie să mă duc.

— Singur sau cu Ellen?

— Singur.

Michaelson aprobă încet din cap.

— În regulă, Tom. Va fi aşa cum vrei tu. Du-te. N-am să te ţin aici.

Dansez în preerie sub soarele verde-auriu. Mâncăcioşii se adună în jurul meu. Sunt gol; sudoarea dă strălucire trupului meu; inima îmi bate cu putere. Le vorbesc cu picioarele iar ei înţeleg.

Ei înţeleg!

Au un limbaj al sunetelor moi. Au un zeu. Cunosc dragostea şi veneraţia şi extazul. Au ritualuri. Au nume. Au o istorie. De toate acestea sunt convins.

Dansez pe iarba deasă.

Cum pot să ajung la ei? Cu picioarele, cu mâinile, cu murmurul, cu sudoarea. Se adună cu sutele, cu miile, iar eu dansez. Nu trebuie să mă opresc. Se strâng în jurul meu şi scot sunetele acelea. Sunt dirijat de forţe ciudate. Străbunicul ar trebui să mă vadă acum! Stând în tindă în Wyoming, cu apa de foc în mână, cu creierul putrezind – priveşte-mă acum, bătrâne! Priveşte – dansul lui Tom Două Dungi! Le vorbesc acestor străini

cu picioarele mele care se agită sub un soare de culoare greşită. Dansez. Dansez.

„Ascultaţi-mă”, le spun. „Sunt prietenul vostru, singurul în care puteţi avea încredere. Aveţi încredere în mine, vorbiţi-mi, învăţaţi-mă. Lăsaţi-mă să vă păstrez obiceiurile pentru că distrugerea va veni curând.”

Dansez şi soarele răsare şi Mâncăcioşii murmură.

Iată-l pe şef. Dansând mă îndrept spre el, înapoi, înainte, mă înclin, arăt către soare, îmi imaginez fiinţa care locuieşte în acel glob de foc, imit sunetul acestui popor, îngenunchez, mă ridic, dansez. Tom Două Dungi dansează pentru voi.

Fac apel la o măiestrie pe care strămoşii mei au uitat-o. Simt puterea potopindu-mă.

Aşa cum ei dansau în zilele bizonului, eu dansez acum lângă râul Forked.

Dansez, iar Mâncăcioşii dansează şi ei. Încet, nesiguri, se îndreaptă spre mine, îşi mută greutatea ridicând când un picior, când pe celălalt şi se învârt. „Da, aşa!” ţip eu. „Dansaţi!”

Dansăm împreună, iar soarele ajunge la înălţimea amiezii.

Acum ochii lor nu mai sunt acuzatori. Văd căldură şi frăţie. Sunt fratele lor, individul cu pielea roşie, cel care dansează cu ei. Nu mi se mai par stângaci. Mişcările lor au o stranie graţie greoaie. Dansează. Dansează. Zburdă în jurul meu. Mai aproape, mai aproape, mai aproape!

Ne mişcăm într-o frenezie divină.

Cântă acum un imn neclar al bucuriei. Îşi aruncă braţele înainte şi îşi desfac gheruţele. La unison, ridică piciorul stâng, dreptul, stângul, dreptul, dansaţi, fraţilor, dansaţi, dansaţi, dansaţi! Se strâng în jurul meu. Trupurile le tremură, au un miros dulce. Mă împing uşurel spre câmp, acolo unde iarba este înaltă şi necălcată. Dansând, căutăm Plante-de-oxigen şi găsim mănunchiuri sub iarbă. Ei îşi fac rugăciunea şi le culeg cu braţele lor ciudate şi separă corpurile respiratorii de inflorescenţele fotosintetice. Plantele în agonie emană valuri de oxigen. Mi se învârte capul. Râd şi cânt. Mâncăcioşii ciugulesc globurile perforate de culoarea lămâii, acelaşi lucru îl fac şi cu vrejurile. Îmi întind plantele. Înţeleg că e o ceremonie religioasă. Ia de la noi, mănâncă cu noi, alătură-te nouă, acesta e trupul, acesta e sângele, ia, mănâncă, alătură-te! Mă înclin şi duc un glob galben la buze. Nu muşc, ciugulesc aşa cum fac ei, dinţii

mei taie învelişul globului. Sucul mi se năpusteşte în gură iar oxigenul îmi invadează nările. Mâncăcioşii cântă osanale. Acum ar trebui să fiu pictat în culorile strămoşilor mei, să port pene, să le întâmpin religia cu semnele care ar fi trebuit să-mi aparţină. Ia, mănâncă, alătură-te. Sucul Plantelor-de-oxigen îmi pluteşte în vene. Îmi îmbrăţişez fraţii. Cânt şi pe măsură ce vocea îmi părăseşte buzele se transformă într-o punte ce străluceşte asemenea oţelului proaspăt, cânt cu un ton mai jos iar puntea se transformă în argint patinat. Mâncăcioşii se îmbulzesc în jurul meu. Pentru mine parfumul trupurilor lor e roşu ca focul. Strigătele slabe sunt asemenea norişorilor de abur. Soarele e fierbinte; razele sale sunt asemănătoare sunetului tablei călite şi îndoite, la limita auzului meu: pline! pline! pline! Iarba deasă fâşâie, înaltă şi bogată iar vântul poartă flăcări de-a lungul preeriei. Devorez o altă plantă, apoi o a treia. Fraţii mei râd şi strigă. Îmi zic despre zeii lor, zeul căldurii, zeul hranei, zeul plăcerii, zeul morţii, zeul fericirii, zeul greşelii şi alţii. Recită pentru mine numele regilor lor iar vocile lor sunt pulbere verde aruncată pe faţa curată a cerului. Mă învaţă ritualurile lor sfinte.

„Trebuie să-mi amintesc asta – îmi spun – pentru când ei nu vor mai fi.”

Dansez mereu. Şi ei continuă să danseze. Dealurile capătă o culoare aspră, dură, asemenea gazului abraziv. Ia, mănâncă, alătură-te. Dansează. Sunt atât de prietenoşi!

Deodată aud sunetul copterului.

Zboară undeva, departe. Nu pot să văd cine îl pilotează. „NU! ţip eu. Nu aici! Nu poporul acesta! Ascultaţi-mă! Sunt eu, Tom Două Dungi! Mă auziţi? Fac un studiu de teren! Nu aveţi niciun drept...”

Vocea mea sparge înălţimile, împrăştie spirale de muşchi albastru tivit de sclipiri roşii. Acum plutesc în aer şi sunt purtate de briză.

Strig, urlu, mă umilesc. Dansez şi le arăt pumnii. Braţele împreunate ale distribuitorului de granule se desfac din aripile copterului. Lagărele axiale strălucitoare încep să se învârtă. Granulele neurale cad pe pajişte lăsând dâre strălucitoare pe cer. Sunetul copterului se transformă într-un covor moale care se întinde până în zare iar vocea mea subţire se pierde.

Mâncăcioşii mă părăsesc plecând în căutarea granulelor, scormonind după ele la rădăcina ierburilor. Dansând, sar în

mijlocul lor, le smulg granulele din mâini, le arunc în apă sau le zdrobesc. Mâncăcioşii mârâie furioşi spre mine. Se întorc şi caută. Copterul pleacă însoţit de un sunet dens, uleios. Fraţii mei înghit nerăbdători granule.

Nu e nicio cale de a-i împiedica.

Bucuria îi istoveşte, cad şi rămân nemişcaţi. Din când în când se mai mişcă vreun mădular apoi totul se sfârşeşte, încep să se dizolve. Mii dintre ei se topesc pe preerie, pierzându-şi forma sferică, ofilindu-se, retrăgându-se în pământ. Legăturile moleculare se vor desface. E amurgul protoplasmei. Pier. Dispar. Ore întregi merg prin preerie. Inhalez oxigen, mănânc câte un glob de culoarea lămâii.

Zvon de cântec prevesteşte apusul. Nori negri apar dinspre est cu sunete de trompete, iar vântul din ce în ce mai puternic e o învălmăşire de ţepi negri. Liniştea învăluie totul. Căderea nopţii. Dansez. Sunt singur.

Copterul se întoarce şi te găsesc şi nu te opui când te iau înăuntru. Eşti dincolo de amărăciune. Le explici liniştit ceea ce ai făcut, ce ai învăţat şi de ce nu este bine ca această specie să fie exterminată. Descrii planta pe care ai mâncat-o şi felul în care îţi afectează simţurile şi în timp ce vorbeşti despre binecuvântata sinestezie, despre ţesătura vântului, despre sunetul norilor şi timbrul luminii solare, ei dau din cap, zâmbesc şi-ţi spun să nu-ţi faci griji, în curând totul o să fie bine şi ceva rece îţi atinge antebraţul, bâzâie atât de rece că e doar vibraţie şi bâzâit şi îţi alunecă în venă, iar extazul dispare în clipele următoare lăsând în urmă doar epuizarea şi amărăciunea.

Tom:

— Niciodată nu învăţăm nimic, nu-i aşa? Ne exportăm toate ororile spre stele; armenii distruşi, evreii distruşi, tasmanienii distruşi, indienii distruşi, distruşi toţi cei care au stat în cale şi apoi venim aici şi facem aceleaşi blestemate crime. Voi nu aţi fost acolo, afară, cu mine. N-aţi dansat cu ei. N-aţi văzut ce cultură bogată şi complexă au. Lăsaţi-mă să vă povestesc despre structura lor tribală. E complicată. Şapte niveluri de relaţii matrimoniale pentru început şi un factor de exogamie care necesită…

Ellen spune blând:

— Tom, dragule, nimeni nu o să le facă vreun rău

Mâncăcioşilor.

— Şi religia, continuă el. Nouă zei, fiecare un aspect al *Zeului.* Atât bucuria cât şi răutatea sunt divinizate. Au imnuri, rugăciuni, o teologie. Iar noi, emisarii zeului râului…

— Nu-i exterminăm, spune Michaelson. De ce nu vrei să înţelegi, Tom? Totul este doar închipuirea ta. Ai fost sub influenţa drogurilor, dar acum te dezintoxicăm. Peste puţin timp ai să te dezmeticeşti. Ai să vezi din nou limpede.

— O închipuire? Un vis produs de droguri? Stăteam în preerie şi v-am văzut aruncând granule. I-am privit murind şi dizolvându-se. Nu am visat.

— Cum să te convingem? întrebă Chang cu sinceritate. Ce o să te facă să crezi? Vrei să zburăm deasupra ţării Mâncăcioşilor şi să-ţi arătăm că sunt cu milioanele?

— Dar câte milioane au fost distruse? întrebă el.

Insistară să-l convingă că greşeşte. Ellen îi spune din nou că nimeni nu a vrut vreodată să facă vreun rău Mâncăcioşilor.

— Tom, asta e o expediţie ştiinţifică. Suntem aici ca să-i *studiem.* Vătămarea formelor inteligente de viaţă este o violare a tuturor principiilor noastre.

— Admiţi că sunt inteligenţi?

— Bineînţeles. Niciodată nu m-am îndoit.

— Şi-atunci de ce să aruncăm granule? De ce-i măcelărim?

— Nimic din toate astea nu s-a întâmplat, Tom, murmură Ellen. Îi ia mâna între palmele ei răcoritoare. Crede-ne! Crede-ne!

— Dacă vrei să te cred, de ce nu-ţi faci treaba aşa cum trebuie? Scoate maşina de spălat creiere şi conectează-mă. Nu poţi respinge ceea ce am văzut cu propriii mei ochi numai prin *vorbe.*

— Ai fost tot timpul sub influenţa drogurilor, intervine Michaelson.

— N-am luat niciodată droguri! Cu excepţia a ceea ce am mâncat pe pajişte când dansam – şi asta s-a întâmplat după ce-am urmărit masacrul timp de săptămâni şi săptămâni. Vrei să spui că e o iluzie retroactivă?

— Nu, Tom, răspunse Schwartz. Totul a fost o iluzie, de la început. E o parte din terapia ta, din reconstrucţia ta. Ai venit aici programat cu ea.

— Imposibil!

Ellen îi sărută fruntea înfierbântată.

— Totul s-a făcut pentru a te împăca pe tine cu omenirea. Aveai acel teribil sentiment al dezrădăcinării poporului tău, în secolul al XIX-lea. Nu erai în stare să ierţi societatea industrială pentru decimarea sioux-ilor şi erai teribil de plin de ură. Terapeutul s-a gândit că dacă ai putea lua parte la o exterminare modernă imaginară, dacă ai reuşi să o vezi ca pe o operaţie necesară, vei elimina acest resentiment şi vei fi în stare să-ţi reiei locul în societate ca…

El o dă deoparte.

— Nu spune tâmpenii! Dacă ai şti principiile de bază ale terapiei ţi-ai da seama că niciun terapeut serios nu ar putea fi atât se superficial. Nu există relaţii binare într-o reconstrucţie. Nu, nu mă atinge. Dă-te la o parte! Dă-te la o parte!

Nu-i va lăsa să-l convingă că este doar un vis produs de droguri. Nu e nicio fantezie, îşi spune el. Şi nicio terapie. Se ridică. Iese. Ei nu vin după el. Ia un copter şi îşi caută fraţii.

Dansez din nou. Azi soarele e mult mai cald. Mâncăcioşii sunt mai numeroşi. Astăzi sunt pictat şi port pene. Trupul meu străluceşte de sudoare. Ei dansează cu mine şi au o frenezie pe care nu am mai văzut-o niciodată. Călcăm în picioare pajiştea. Ne întindem mâinile spre soare. Cântăm, strigăm, ţipăm. O să dansăm până o să cădem din picioare.

Asta nu e fantezie. Fiinţele astea sunt reale, inteligente şi osândite. Ştiu.

Dansăm. Dansăm, în ciuda osândei.

Străbunicul meu vine şi dansează cu noi. Şi el e real. Are nas vulturesc, nu turtit ca al meu şi îşi poartă podoaba de pene, muşchii lui sunt ca nişte frânghii sub pielea arămie. Cântă, strigă, ţipă.

Mi se alătură şi alţi membri ai familiei.

Mâncăm plante împreună. Îi îmbrăţişăm pe Mâncăcioşi. Ştim cu toţii cine o să fie vânatul.

Norii cântă, vântul devine palpabil iar căldura solară e colorată.

Dansăm. Dansăm. Mădularele noastre nu cunosc oboseala.

Soarele creşte şi acoperă tot cerul, acum nu mai văd niciun Mâncăcios, sunt doar cei din neamul meu, părinţii tatălui meu, de-a lungul secolelor, mii de piei roşii, mii de nasuri vultureşti şi mâncăm plantele şi găsim beţe ascuţite şi le înfigem în carnea

noastră şi sângele dulce curge şi se usucă la dogoarea soarelui şi dansăm, şi dansăm şi unii dintre noi cad de oboseală, şi dansăm şi preeria este o mare de podoabe capilare săltăreţe, un ocean de pene, şi dansăm şi inima mea tună şi genunchii devin apă şi focul solar mă înghite şi dansez şi cad şi dansez şi cad, şi cad, şi cad…

Şi ei te găsesc şi te aduc înapoi. Îţi fac din nou injecţie în braţ ca să anuleze efectul drogului din venele tale şi apoi îţi dau altceva ca să te odihneşti. Te odihneşti şi eşti foarte calm. Ellen te sărută iar tu îi mângâi pielea moale; apoi intră şi ceilalţi, îţi vorbesc, îţi spun lucruri liniştitoare dar tu nu-i asculţi pentru că tu cauţi realităţi. Nu este o căutare uşoară. Este ca şi cum ai cădea prin mai multe trape căutând camera a cărei podea nu este falsă. Tot ce s-a-ntâmplat pe această planetă face parte din terapia ta, îţi spui tu, totul a fost făcut pentru a împăca un aborigen înrăit cu victoria omului alb; aici nimic nu a fost cu adevărat exterminat. Respingi asta şi cazi, îţi dai seama că asta trebuie să fie terapia prietenilor tăi, ei poartă povara vinovăţiei lor acumulate de secole şi-au venit aici să scape de ea iar tu eşti aici ca să le uşurezi sarcina, să le iei păcatele asupra ta şi să le acorzi iertarea. Cazi din nou şi înţelegi că Mâncăcioşii sunt doar animale care ameninţă echilibrul ecologic şi trebuiesc alungaţi; cultura pe care ai imaginat-o pentru ei este o halucinaţie, fructul vechilor tale frământări. Încerci să ştergi obiecţiile la această exterminare necesară dar cazi din nou şi descoperi că exterminarea nu e decât în mintea ta tulburată şi răvăşită de obsesia crimei împotriva strămoşilor tăi şi te ridici în capul oaselor pentru că vrei să ceri scuze acestor prieteni ai tăi, aceşti savanţi nevinovaţi pe care i-ai numit criminali. Şi cazi.

Arthur C. Clarke
Întâlnire în zori
(„Encounter in The Down”, 1953)

S-a întâmplat în zilele din urmă ale Imperiului. Naveta se găsea departe de casă şi aproape la o sută de ani-lumină de uriaşa navă-mamă care explora rarefiatele sisteme solare de la periferia Căii Lactee. În ciuda faptului că se afla la o asemenea distanţă, echipajul nu putea scăpa de spectrul ce le ameninţa civilizaţia: savanţii Cercetării Galactice se opreau adesea din lucru pentru a se întreba ce anume se întâmpla în îndepărtatele lor cămine.

Echipajul navetei cuprindea numai trei membri – aceştia însă, graţie cunoştinţelor pe care le stăpâneau, acopereau mai multe ştiinţe, deţinând totodată experienţa acumulată într-o jumătate de viaţă petrecută în spaţiu. După lunga noapte interstelară, steaua spre care se îndreptau acum le încălzea sufletele pe măsură ce se apropiau de focurile ei; era puţin mai aurie, o idee mai scânteietoare decât Soarele ce rămăsese doar o legendă a copilăriei lor. Din experienţă, echipajul ştia că, aici, şansele găsirii unor planete depăşeau nouăzeci la sută. De aceea, în aţâţarea produsă de descoperire, uită de celelalte griji.

Câteva minute după aceea, zăriră prima planetă. Era o sferă gigantică, de tip familiar, prea rece ca să găzduiască viaţă protoplasmatică şi lipsită probabil de o suprafaţă stabilă. Ca atare, îşi continuară drumul spre soare şi perseverenţa le fu răsplătită.

Următoarea planetă le înfioră inimile cu dorul de casă: o lume unde totul era obsedant de familiar şi, în acelaşi timp, diferit. Două uriaşe întinderi de uscat pluteau în oceane verzi-albăstrui, încununate de gheţuri la ambii poli. Existau şi zone de deşert, însă, în mod evident, cea mai mare parte a planetei se dovedea fertilă. Chiar de la depărtare, semnele vegetaţiei nu puteau fi confundate.

Oamenii priviră cu nostalgie peisajul care creştea dedesubt, pe măsură ce străbăteau atmosfera, îndreptându-se către regiunile subtropicale. Nava coborî din cerul senin spre un fluviu măreţ, frână cu o forţă silenţioasă şi poposi în iarba înaltă de pe malul apei.

Niciun membru al echipajului nu se clinti; nu aveau nimic de

făcut până ce aparatele automate nu-şi încheiau analizele. Puţin mai târziu, un semnal sonor piui încetişor, iar luminiţele de pe panoul de comandă pâlpâiră într-o configuraţie haotică. Căpitanul Altman se sculă în picioare şi suspină uşurat.

— Avem noroc, rosti el. Putem ieşi fără costume, dacă şi testele patogene sunt satisfăcătoare. Bertrand, ce informaţii ai cules până acum?

— Planeta e stabilă din punct de vedere geologic… cel puţin, nu există vulcani activi. N-am văzut semne ale unor oraşe, dar asta nu-i edificator. Dacă aici există o civilizaţie, e posibil să fi depăşit stadiul respectiv.

— Sau să nu-l fi atins încă…

— Ambele variante sunt la fel de posibile, ridică din umeri Bertrand. Pe o planetă de mărimea asta, explorarea s-ar putea să dureze…

— Chiar mai mult timp decât avem la dispoziţie, completă Clindar, privind consola de comunicaţii care-i lega de nava-mamă şi, prin ea, de inima ameninţată a Galaxiei.

Pentru o clipă, se aşternu o tăcere sumbră. După aceea, Clindar se apropie de panoul de comandă şi apăsă cu gesturi automate câteva taste.

O secţiune din fuzelaj glisă lateral cu o uşoară vibraţie şi al patrulea membru al echipajului păşi pe noua planetă, flexându-şi membrele din metal şi reglând servomotoarele în conformitate cu gravitaţia locală. În navă, un ecran prinse viaţă, înfăţişând o întindere de iarbă unduitoare, arbori şi scânteierea fluviului. Clindar apăsă altă tastă şi imaginea se deplasă lent, în funcţie de direcţia în care robotul îşi întorcea capul.

— Pe ce drum s-o apucăm? întrebă Clindar.

— Să examinăm arborii aceia, propuse Altman. Dacă există viaţă animală, acolo o vom găsi.

— Priviţi! strigă Bertrand. O pasăre!

Degetele lui Clindar alergară peste taste; imaginea se centră pe punctuleţul care se ivise brusc în partea stângă a ecranului şi se mărea rapid, odată cu acţionarea obiectivului focalizator.

— Ai dreptate, încuviinţă el. Pene… cioc… E înaintată binişor pe scara evoluţiei. Locul pare promiţător. Pornesc înregistrarea.

Legănarea imaginii, cauzată de mersul robotului, nu-i deranja – se obişnuiseră cu ea de multă vreme. Le venea însă teribil de greu să accepte această explorare prin intermediari, când toate

instinctele îi îndemnau să părăsească naveta, să alerge prin iarbă şi să simtă vântul mângâindu-le feţele. Totuşi, era un risc prea mare pentru a fi asumat, chiar şi pe o planetă ce părea atât de atrăgătoare, întotdeauna, îndărătul celui mai zâmbitor chip al Naturii exista o hârcă rânjind. Fiare sălbatice, reptile veninoase, mlaştini… moartea putea ataca sub mii de măşti un explorator neatent. Iar dintre toate, cei mai periculoşi erau duşmanii invizibili, bacteriile şi viruşii, ţinând cont de faptul că singurele mijloace de apărare se găseau la o mie de ani-lumină depărtare.

Un robot era imun în faţa amintitelor pericole, şi chiar dacă dădea nas în nas, aşa cum se întâmpla uneori, cu o fiară îndeajuns de puternică pentru a-l distruge… ei bine, maşinăriile puteau fi înlocuite.

Nu întâlniră nimic în vreme ce străbătură şesul cu iarbă înaltă. Dacă vreun animal fusese tulburat de trecerea robotului, el nu intră în câmpul vizual al acestuia. Clindar încetini ritmul de deplasare al maşinăriei când se apropie de copaci, iar observatorii dinăuntrul navetei clipiră involuntar în faţa crengilor care păreau că le izbesc ochii. Imaginea păli o clipă, până ce se autoreglă pentru lumina mai slabă, apoi reveni la normal.

Pădurea forfotea de viaţă. Creaturile pândeau în hăţişuri, se cocoţau pe ramuri, zburau prin aer. Săreau dintr-un copac în altul, sporovăind zgomotoase, părând a nu se sinchisi de robotul ce avansa. În tot acest timp, camerele automate înregistrau, adunând material ce urma să fie examinat de biologi, după revenirea navetei la bază.

Clindar oftă uşurat când copacii se răriră. Era foarte obositor să-l dirijeze pe robot prin pădure, evitând ciocnirile, însă pe teren deschis maşinăria se putea descurca şi singură. Apoi imaginea tremură, parcă sub o izbitură de baros, se auzi un bubuit metalic însoţit de un scrâşnet şi întreaga scenă se repezi vertiginos în sus, ca şi cum robotul ar fi căzut.

— Ce-i asta? strigă Altman. Te-ai împiedicat?

— Nu, se încruntă Clindar cu degetele zburându-i pe taste. A fost un atac din spate. Sper… aha!… Încă îl pot manevra.

Comandă răsucirea capului robotului. Nu dură mult să descopere cauza incidentului. La numai câţiva metri de el, biciuind furios aerul cu coada, un patruped de talie mare îşi dezvelea colţii ameninţători. Era vădit că încerca să decidă dacă

era cazul să repete atacul.

Încet, robotul se ridică în picioare, iar animalul se ghemui şi se încordă, gata să ţâşnească. Un surâs flutură pe buzele lui Clindar: ştia cum să acţioneze în astfel de situaţii. Degetul său mare coborî către tasta rareori întrebuinţată, ce purta eticheta „Sirenă”.

Pădurea răsună de un răcnet teribil modulat, dinspre difuzoarele mascate ale robotului, care avansă către agresor agitând braţele. Animalul uluit fu cât pe aici să se răstoarne în graba sa de a se întoarce, şi în câteva secunde dispăru.

— Acum bănuiesc că va fi nevoie să aşteptăm vreo două ore până vor ieşi din ascunzători, comentă nemulţumit Bertrand.

— Nu cunosc prea multe lucruri despre psihologia animalelor, interveni Altman, dar, în general, parcă ele nu obişnuiesc să atace ceva complet nefamiliar…

— Unele atacă orice lucru aflat în mişcare, deşi asta se întâmplă mai rar. În mod normal, atacă doar ca să-şi procure hrana sau dacă au fost deja ameninţate. Ce vrei să spui? Că pe planetă ar putea exista şi alţi roboţi?

— În niciun caz! Este însă posibil ca amicul nostru carnivor să fi confundat robotul cu un biped comestibil. Nu ţi se pare că această… trecătoare prin junglă nu-i chiar naturală? Ar putea fi o potecă…

— Atunci, răspunse imediat Clindar, vom porni pe ea şi vom descoperi adevărul. Am obosit să mă tot feresc de copaci, dar sper că nu vom mai fi atacaţi pe la spate. Nu stau bine cu nervii.

— Ai avut dreptate, Altman, observă Bertrand puţin mai târziu. Este clar că-i o potecă. Asta nu înseamnă însă inteligenţă. La urma urmelor, animalele…

Amuţi în mijlocul frazei şi, în aceeaşi clipă, Clindar opri robotul. Cărarea ajunsese pe neaşteptate într-un luminiş mare, ocupat aproape în întregime de un sătuc format din colibe şubrede. Aşezarea era înconjurată de o palisadă din lemn – în mod evident, reprezenta un mijloc de apărare împotriva unui duşman care deocamdată nu constituia o ameninţare – lucru ce reieşea din faptul că porţile erau larg deschise, iar dincolo de ele sătenii îşi vedeau liniştiţi de treburi.

Cei trei exploratori rămaseră tăcuţi multă vreme, privind ecranul, apoi Clindar se cutremură şi spuse:

— Ciudat… Ar putea fi chiar planeta noastră, cu o sută de mii

de ani în urmă. Am senzaţia că m-am întors în timp.

— Nu-i absolut nimic ciudat, interveni Altman. La urma urmelor, s-au descoperit aproape o sută de planete locuite de forme de viaţă similare nouă.

— Da, aprobă Clindar. O sută în toată Galaxia! Mi se pare totuşi ciudat ca tocmai noi să găsim una…

— Cineva tot trebuia s-o facă, filozofă Bertrand. Până una-alta, să stabilim procedura de contact. Dacă intrăm cu robotul în sat, vom stârni panică.

— Panică e puţin zis, încuviinţă Altman. Va trebui să găsim un băştinaş singur, căruia să-i dovedim că suntem prietenoşi. Clindar, ascunde robotul într-un loc de unde să poată supraveghea satul, fără să fie depistat. Ne aşteaptă o săptămână de antropologie practică!

Abia după trei zile, testele biologice dovediră că puteau părăsi naveta fără probleme. Chiar şi atunci însă Bertrand insistă să meargă singur, nepunând desigur la socoteală compania substanţială a robotului. Având un asemenea tovarăş, nu se temea de animalele mari de pe planetă, iar sistemele defensive naturale ale corpului se puteau îngriji de microorganisme. Cel puţin aşa îl asiguraseră analizorii; luând în considerare complexitatea problemei, ei făceau remarcabil de puţine greşeli.

Bertrand rămase o oră în exterior, bucurându-se cu precauţie de împrejurimi, în timp ce colegii săi îl priveau invidioşi. Numai după încă trei zile, i-ar fi putut urma exemplul. Erau oricum destul de ocupaţi, supraveghind sătucul prin teleobiectivele robotului şi făcând cât mai multe înregistrări. În decursul unei nopţi, mutaseră naveta şi o pitiseră în adâncul pădurii, fiindcă nu doreau să fie descoperită accidental.

În această vreme, ştirile de acasă se înrăutăţeau întruna. Deşi depărtarea reducea impactul, ele continuau să le apese minţile, copleşindu-i uneori cu senzaţia inutilităţii. Ştiau că în orice clipă puteau primi semnalul de întoarcere, atunci când Imperiul avea să apeleze, în disperare de cauză, la ultimele sale resurse. Dar până atunci trebuiau să-şi continue lucrul, ca şi cum cunoaşterea pură ar fi constituit singura problemă cu adevărat importantă.

La o săptămână după asolizare, erau pregătiţi să treacă la experiment. Cunoşteau potecile folosite de săteni când plecau la vânătoare. Bertrand alese una dintre cele mai puţin bătute, apoi

instală un scaun în mijlocul ei şi se aşeză cu o carte în mâini.

Bineînţeles, scena nu era chiar atât de simplă; Bertrand îşi luase toate precauţiile imaginabile. La o distanţă de cincizeci de metri, ascuns în desiş, robotul veghea prin teleobiective, ţinând la îndemână o armă micuţă, dar ucigătoare. Comandându-l din navetă, cu degetele încordate deasupra tastelor, Clindar aştepta eventuala intervenţie.

Aceasta era varianta pesimistă; cea optimistă aborda mult mai direct problema. La picioarele lui Bertrand se afla un cornut mijlociu; după toate aparenţele, acesta ar fi reprezentat un trofeu acceptabil pentru orice vânător.

După două ore, aparatul radio din costum murmură o avertizare. Cu gesturi calme, deşi sângele îi bubuia în vene, Bertrand puse jos cartea şi privi în lungul potecii. Sălbaticul înainta destul de încrezător, legănând o suliţă în mâna dreaptă. Se opri pentru o clipă, zărindu-l pe Bertrand, după care avansă prudent. Îşi dădea seama că nu avea de ce se teme, deoarece străinul era firav şi în mod vădit neînarmat.

Când distanţa dintre ei se reduse la şapte metri, exploratorul surâse liniştitor şi se sculă fără grabă. Se aplecă, ridică animalul şi-l întinse ca pe o ofrandă. Gestul ar fi fost clar în ochii oricărei fiinţe de pe orice planetă şi fu înţeles şi aici. Sălbaticul acceptă darul şi-l azvârli fără efort pe umăr. Pentru o clipă, privi în ochii lui Bertrand cu o expresie de nepătruns, apoi se întoarse şi porni către sat. De trei ori se uită îndărăt să vadă dacă Bertrand îl urmărea, şi de fiecare dată acesta îi zâmbi şi flutură din mână. Întregul episod nu dură niciun minut. Ca prim contact între două rase, fusese lipsit de orice dramatism, dar nu şi de demnitate.

Bertrand nu se clinti până ce băştinaşul nu dispăru din raza lui vizuală. După aceea, se destinse şi vorbi în microfon:

— A fost un început destul de bun, comentă el încântat. Nu s-a speriat câtuşi de puţin, n-a fost nici măcar bănuitor. Cred că se va întoarce.

— Parcă mi se pare prea frumos ca să fie adevărat, îi răsună în ureche glasul lui Altman. Credeam că va fi ori speriat, ori duşmănos. Tu ai fi acceptat fără cel mai mic comentariu un asemenea dar regesc din partea unui străin?

Bertrand pornise fără grabă spre navetă. Robotul, care ieşise din ascunzătoare, îl urma la câţiva paşi.

— Eu nu, răspunse el, dar nu uita că aparţin unei societăţi

civilizate. Sălbaticii pot reacţiona în mod diferit înaintea unor străini, în funcţie de experienţele lor anterioare. Să presupunem că acest trib n-a avut niciodată inamici. Nu-i deloc un lucru imposibil pe o planetă mare, dar sărac populată. Într-un asemenea caz, ne putem aştepta la curiozitate, însă nu la teamă.

— Dacă oamenii aceştia nu au inamici, interveni Clindar, de ce şi-au îngrădit aşezarea?

— Mă refeream la inamicii umani, replică Bertrand. Dacă ipoteza asta e adevărată, misiunea noastră se va simplifica nespus.

— Crezi că se va întoarce?

— Bineînţeles. Dacă deţine calităţile umane pe care i le bănuiesc, curiozitatea şi lăcomia îl vor împinge s-o facă. Peste două zile, vom fi prieteni la cataramă.

Privită la modul obiectiv, activitatea lor se transformă de-a dreptul într-o rutină. În fiecare dimineaţă, robotul comandat de Clindar pornea la vânătoare, devenind treptat creatura cea mai feroce din pădure. Apoi Bertrand aştepta până ce Yaan – cam aşa părea că sună numele băştinaşului – se ivea încrezător pe potecă. Apărea cam la acelaşi moment al zilei şi întotdeauna venea singur. Exploratorii dezbătuseră între ei acest amănunt; oare Yaan dorea să ţină numai pentru el marea sa descoperire, dobândind astfel stimă pentru abilitatea lui de vânător? Dacă acesta era adevărul, individul dovedea o prevedere şi o viclenie nebănuite.

La început, sălbaticul pleca imediat ce-şi lua cadoul, parcă temându-se ca Bertrand să nu se răzgândească. Curând însă, aşa cum sperase exploratorul, fu ademenit să mai întârzie, cu ajutorul unor ţesături viu colorate şi cristale ce-i stârneau încântarea. În cele din urmă, Bertrand izbuti să poarte cu el discuţii prelungi, care au fost integral filmate prin ochii robotului ascuns.

Într-o bună zi, poate că filologii vor avea posibilitatea de a analiza materialele înregistrate; Bertrand nu încerca decât să descopere înţelesurile câtorva substantive şi verbe simple. Sarcina îi era oarecum îngreunată de faptul că Yaan nu numai că utiliza cuvinte diferite pentru acelaşi lucru, ci şi, uneori, acelaşi cuvânt pentru lucruri diferite.

În intervalul dintre aceste conversaţii zilnice, naveta călători

mult, cercetând planeta, din văzduh, şi uneori asolizând pentru observaţii mai amănunţite. Deşi echipajul descoperi şi alte aşezări omeneşti, Bertrand nu căută să le contacteze, deoarece era lesne de văzut că toate deţineau cam acelaşi nivel de dezvoltare ca şi tribul lui Yaan.

Adesea, Bertrand se gândea că, printr-o ironie destul de amară a Sorţii, una dintre rarele rase cu adevărat umane din Galaxie fusese descoperită de-abia acum. Cu puţin timp în urmă, aceasta ar fi reprezentat un eveniment de supremă importanţă; acum, civilizaţia era prea la ananghie ca să mai aibă chef să se preocupe de nişte rude sălbatice care aşteptau în zorii istoriei.

După ce se asigură că devenise o obişnuinţă în viaţa cotidiană a lui Yaan, Bertrand se hotărî să-i prezinte robotul. Tocmai îi arăta băştinaşului configuraţiile dintr-un caleidoscop, când Clindar conduse maşinăria prin iarba înaltă, cu ultima pradă atârnând peste un braţ metalic. Pentru întâia oară de la întâlnirea lor, Yaan manifestă o reacţie similară fricii, dar se relaxă auzind cuvintele liniştitoare ale lui Bertrand, deşi nu scăpă nicio clipă din ochi monstrul ce se apropia. Acesta se opri la depărtare, iar Bertrand porni spre el. Când ajunse în faţa lui, robotul ridică braţul şi-i întinse prada. Exploratorul o luă solemn şi o purtă înapoi la Yaan, clătinându-se puţin sub povara neobişnuită.

Bertrand ar fi dat oricât să poată citi gândurile băştinaşului, în clipa când acesta accepta darul. Oare încerca să decidă dacă robotul era stăpânul sau sclavul? Poate că asemenea concepte depăşeau înţelegerea lui; poate că pentru el robotul era tot o fiinţă umană, un vânător prieten cu Bertrand.

Din difuzorul maşinăriei, glasul lui Clindar răsună mai puternic decât al oricărui om:

— Mă uimeşte cu cât calm te acceptă. Nu-l sperie chiar nimic?

— Continui să-l judeci după criteriile tale, replică antropologul. Nu uita că psihologia lui este cu totul diferită şi mult mai simplă. Acum, când are încredere în mine, nu-l mai nelinişteşte nimic din ceea ce eu accept.

— Mă întreb dacă asta e valabil pentru toată rasa lui, comentă Altman. Nu-i prea ştiinţific să tragi concluzii de pe urma unui singur specimen. Vreau să văd ce se va întâmpla când vom trimite robotul în sat.

— Hopa! exclamă Bertrand. *Asta* l-a surprins. Până acum, n-a mai cunoscut pe cineva care să poată vorbi cu două voci diferite.

— Crezi că va ghici adevărul când ne vom întâlni? întrebă Clindar.

— Nu. Robotul va rămâne pentru el ceva miraculos... totuşi, mai presus decât focul, trăsnetele şi celelalte fenomene din natură pe care le ia, deja, ca atare.

— Care va fi următoarea etapă? se interesă Altman uşor nerăbdător, îl aduci la navetă, sau mai întâi intri în sat?

Bertrand ezită.

— Prefer să nu mă grăbesc. Cunoşti accidentele petrecute cu alte rase străine atunci când s-a încercat aşa ceva. O să-l las să se gândească la cele întâmplate, iar mâine o să încerc să-l conving să ia robotul în sat.

În naveta bine ascunsă, Clindar reactivă robotul şi-l puse din nou în mişcare. Aidoma lui Altman, îşi cam pierduse răbdarea faţă de aceste precauţii excesive; totuşi, în problemele de exobiologie Bertrand era expertul şi ei trebuiau să-i îndeplinească ordinele.

În prezent, existau momente când aproape că-şi dorea să fi fost el însuşi un robot lipsit de sentimente şi emoţii, capabil să privească cu aceeaşi nepăsare căderea unei frunze şi agonia unei planete muribunde...

***

Soarele se găsea în amurg, când Yaan auzi glasul puternic din junglă. Îl recunoscu numaidecât, în ciuda sonorităţii sale neomeneşti. Era prietenul său care-l striga.

În tăcerea ce urmă ecourilor, în sat încetă orice mişcare. Până şi copiii îşi întrerupseră jocul; se auzea doar plânsetul firav al unui prunc speriat de liniştea bruscă.

Toţii ochii se îndreptară spre Yaan, care se apropie grăbit de coliba sa şi îşi luă suliţa de lângă intrare. În curând, poarta avea să fie închisă, formând o stavilă în faţa animalelor nocturne, totuşi el nu ezită câtuşi de puţin să păşească în umbrele ce începuseră să se lungească pe sol. Tocmai ieşea pe poartă când glasul răsunător îl chemă din nou, de data aceasta pe un ton de urgenţă ce străbătu toate barierele graiurilor şi culturilor.

Gigantul sclipitor cu multe voci îl aştepta în afara satului şi-i

făcu semn să-l urmeze. Bertrand nu se zărea nicăieri. Cei doi merseră mai bine de un kilometru până ce sălbaticul îl zări pe antropolog, nu departe de malul râului, privind peste apa întunecată care curgea domol.

Acesta se întoarse când Yaan se apropie; totuşi, pentru o clipă, păru că nu-i remarcă prezenţa. Apoi îi făcu semn uriaşului să se îndepărteze şi acesta se retrase printre copaci.

Yaan aşteptă. Era răbdător şi mulţumit, cu toate că n-ar fi putut exprima starea respectivă prin cuvinte. În prezenţa lui Bertrand, simţea primele semne ale devotamentului altruist, complet iraţional, pe care rasa lui avea să-l dobândească în mod deplin abia peste milenii.

Tabloul era straniu. Doi bărbaţi stăteau pe malul unui fluviu. Unul dintre ei purta un echipament prevăzut cu dispozitive complicate. Celălalt era îmbrăcat în blana unui animal şi ţinea în mână o suliţă cu vârf de cremene. Între ei se întindeau zece mii de generaţii şi hăul incomensurabil al spaţiului. Cu toate acestea, amândoi erau oameni. Natura îşi repetase unul dintre şabloanele fundamentale, aşa cum probabil procedase de multe ori de-a lungul eternităţii.

Pe neaşteptate, Bertrand începu să vorbească, plimbându-se înainte şi înapoi cu paşi mici, iar din glasul lui răzbătea o undă de tristeţe.

— S-a terminat, Yaan. Sperasem ca, prin intermediul cunoştinţelor noastre, să reuşim să vă scoatem din sălbăticie cam în vreo zece generaţii, dar acum va trebui să vă străduiţi singuri pentru a ieşi din junglă, şi asta poate dura un milion de ani. Îmi pare rău… am fi putut realiza atâtea… Chiar şi în aceste condiţii aş fi dorit să rămân, însă Altman şi Clindar vorbesc despre datorie şi bănuiesc că au dreptate. Nu putem face mare lucru, dar lumea noastră ne cheamă şi nu trebuie s-o abandonăm.

Mi-aş dori să mă poţi înţelege, Yaan. Mi-aş dori să pricepi ce spun. Îţi las uneltele astea – pe unele vei descoperi cum să le întrebuinţezi, deşi este mai mult ca sigur că după o generaţie vor fi pierdute sau uitate. Vezi cum taie lama asta? Va trece multă vreme până când o veţi putea fabrica. Iar asta, păzeşte-o bine. Când apeşi pe buton… ai văzut? Dacă n-o vei folosi prea des, îţi poate da lumină câţiva ani, deşi mai devreme sau mai târziu bateria o să se termine. Cât despre celelalte… utilizează-

le după cum te pricepi.

Uite, răsar primele stele – acolo, în est… Tu priveşti stelele, Yaan? Mă întreb cât va trece până vei descoperi ce sunt ele şi mă mai întreb ce se va fi întâmplat cu noi până atunci. Stelele acelea sunt căminele noastre, Yaan, şi nu le putem salva. Multe au murit deja în explozii atât de gigantice încât niciunul dintre noi nu şi le poate imagina. Peste o sută de mii de ani de-ai voştri, lumina acelor ruguri funebre va ajunge aici, minunându-i pe oameni. Poate că până atunci rasa ta se va gândi să meargă către stele. Aş vrea să vă pot avertiza asupra tuturor greşelilor făcute de noi, care acum ne vor costa tot ce am câştigat.

Pentru rasa ta, este bine că vă aflaţi aici, la fruntariile Universului. Aţi putea scăpa de soarta noastră. Poate că, într-o bună zi, navele voastre vor porni să investigheze printre stele, aşa cum am făcut noi, vor descoperi ruinele planetelor noastre şi se vor întreba cine am fost. Urmaşii tăi nu vor şti însă niciodată că noi doi ne-am întâlnit aici, lângă acest râu, pe când seminţia ta era tânără.

Uite-i şi pe prietenii mei… nu mă lasă să întârzii mai mult. La revedere, Yaan, şi fie să te foloseşti cu bine de obiectele pe care ţi le-am dat! Ele reprezintă cele mai mari comori ale lumii tale.

Ceva uriaş, care scânteia sub lumina stelelor, cobora prin văzduh. Nu atinse solul, ci se opri deasupra acestuia; apoi, într-o tăcere absolută, un dreptunghi de lumină se deschise în lateral. Gigantul sclipitor apăru din noapte şi păşi către uşa aurie. Bertrand îl urmă, rămânând pentru o clipă în prag şi fluturând braţul către Yaan. După aceea, bezna se înstăpâni înapoia sa.

Nava se ridică, nu mai repede decât fumul care se înalţă din foc. Când deveni atât de mică încât Yaan crezu că ar putea s-o ţină în palmă, păru că se topeşte într-o lungă linie de lumină care urca printre stele. Din bolta pustie, o rafală de tunete se rostogoli peste ţinutul adormit, şi Yaan ştiu că în sfârşit zeii plecaseră şi n-aveau să se mai întoarcă niciodată.

Rămase mult timp lângă apele ce curgeau leneşe şi sufletul îi fu cuprins de un sentiment de pierdere pe care n-avea să-l uite, însă nici să-l înţeleagă vreodată. Apoi, cu pioşenie, începu să adune darurile lăsate de Bertrand.

Sub stele, silueta singuratică se porni către cătun, străbătând un meleag ce n-avea încă nume. În spatele său, fluviul se îndrepta fără grabă către ocean, şerpuind prin câmpia mănoasă

pe care, peste mai mult de o mie de veacuri, urmaşii lui Yaan aveau să construiască măreţul oraş Babilon.